Teoso sãkire amaneri

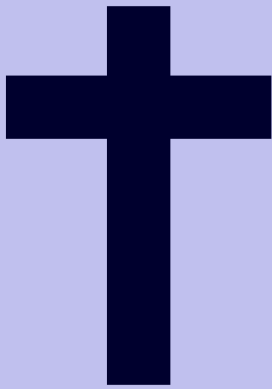

New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

Teoso sãkire amaneri
New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jun 2025 from source files dated 29 Jan 2022
253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed

Contents

Mateo 1
Marko 93
Arókasi 146
Xoão 241
Átosi 305
Homano 387
1 Korĩto 426
2 Korĩto 459
Karásia 482
Épeso 497
Piriposi 511
Koroso 521
1 Tesarónika 530
2 Tesarónika 537
1 Tximótxio 541
2 Tximótxio 553
Txito 561
Piremõ 566
Epireo 568
Txiako 596
1 Petro 606
2 Petro 617
1 Xoão 624
2 Xoão 633
3 Xoão 635
Xota 637
Apokorípisi 641

MATEO

Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Arókasi 3.23-38)

1 Xesosi Teoso mereẽkiti itxaua. Uai aua Xesosi apika atokiriakorini uãka. Xosee inakori Xesosi iri atoko ĩkorapokoriti. Apraãoni, Taviini pakini Xesosi apika atokiriakorini atoko. Ininiã Xesosi Taviini, Apraãoni pakini imi atoko itxa.
2 Ininiã ia atoko itxa:
Kitxakapirĩka Apraão, Isaki iri.
Isaki, Xakoo iri.
Xakoo, Xotaa itariakorikata iri.
3 Xotaa, Péresi, Sera pakini iri. Inorona Tamara.
Péresi, Ésirõ iri.
Ésirõ, Arão iri.
4 Arão, Aminatapi iri.
Aminatapi, Nasoõ iri.
Nasoõ, Sáomõ iri.
5 Sáomõ, Póasi iri. Póasi inoro Haapi.
Póasi, Opetxi iri. Opetxi inoro Hotxi.
Opetxi, Xesee iri.
6 Xesee, Tavii iri. Tavii Isaeokini auĩte itxaua.
Tavii, Saromão iri. Saromão inoro mitxi Oria ĩtanoro. Eereka Tavii takaro oa.
7 Saromão, Hopoão iri.
Hopoão, Apia iri.
Apia, Asa iri.
8 Asa, Xosapaa iri.
Xosapaa, Xorão iri.
Xorão, Osia iri.
9 Osia, Xotão iri.
Xotão, Akasi iri.
Akasi, Esekia iri.
10 Esekia, Manasee iri.
Manasee, Amõ iri.
Amõ, Xosia iri.
11 Xosia, Xekonia itariakorikata iri. Iuasaaki ĩkorakanani kãkiti Isaeokini maĩkaãka. Papirónia tixinimoni anikaãkana.
12 Papirónia anikikona atoko,
Xekonia, Saratxieo iri.
Saratxieo, Soropapeo iri.
13 Soropapeo, Apiotxi iri.
Apiotxi, Eriakiĩ iri.

Eriakiĩ, Asoo iri.
14 Asoo, Satoki iri.
Satoki, Akĩ iri.
Akĩ, Eriotxi iri.
15 Eriotxi, Ereasa iri.
Ereasa, Mataã iri.
Mataã, Xakoo iri.
16 Xakoo, Xosee iri. Iua Xosee, Maria ĩtaniri. Xesosi, iuara Teoso Mereẽkiti itxaua. Inoro Maria.
17 Apraão, iua ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apika mekaniri ãkiri, apika mekaniri apika mekaniri, apiko itxaãpota. Tavii auakasaaki, katosipeka pakini ninoa uãka. Eereka aua Tavii, Tavii ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apiko itxaãpota. Katosipeka pakini ninoa uãka. Iuasaakiika Xoteoakori anikaãka Papirónia tixinimoni. Ninoa mekaniriakori katosipeka inakasaaki, Xesosi iponaniãpeka.

Xesosi Iponaniini Pirena
(Arókasi 2.1-7)

18 Ia atoko itxapaniko Xesosi. Teoso mereẽkiti iponaniãkasaaki, Maria ominapatari Xosee. Oĩtaniriuatini apisapanika, omotokiãri amarini Erekari Matamatakoti sikakiti.
19 Xosee uãkatari Maria kamari maerekati ãtikata. Atão inakarinoka kamakari iua, ininiã kona inirekari kãkiti imaropiretiniri oa kamixi onini. Kãkiti sauaki osiniã, Xosee ! inirekaro opẽtauatini, kotxi erekari kamakari iua. Ininiã inirekari itakanapiniro oa, ixika kãkiti mimarotakaniã.
20 Ikara atoko inini ixiniremoni, Teoso nitiri iaxitikiri apoka itaponemoni. Ininiã itxa:

—Xosee, Taviini apika mekaniri pite. Kona pipĩkapero Maria papakapini pĩtanoro ĩkapani, kotxi Erekari Matamatakoti, iuara kamixipeka txĩkitakaro.
21 Auako oa ãkiri. Pitakauãkatariko Xesosi itxauako, kotxi imakatxakari kãkiti maerekani —itxa Teoso nitiri.
"Xesosi" popĩkari sãkireẽ, iuatxikana, "Kãkiti Maerekani Makatxakakari," itxa.
22 Apikomoni Teoso nitiri txari:

—Ikara atoko inakari auapeka, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara sãkiretxi.
23 Kitxakapirĩka ia atoko itxa:

Hĩkenakotari. Sito kikikata masirĩkato mixiuatako. Auako oimi. Itakauãkataãka Emanoeo inakori
—itxa Teoso nitiri Xoseemoni. "Emanoeo" popĩkari sãkireẽ "Teoso atekata aua."
24 Xosee merekasaaki, iua auikari Teoso nitiri sãkire. Ininiã ĩtanorouata Mariakata.

25 Eereka amarini iponaniãkasaaki, Xosee takauãkatari Xe-
sosi itxaua. Amarini iponaniini apisa iua !isirĩka Mariakata.

2

Atokatxi Pokĩkinimoni Auakani

1 Xesosi iponaniã Pereẽ inakori sitatxiti, Xotéia tõpa,
Erotxi auĩtetxi inakasaakiua. Iuasaaki atokatxi pokĩkinimoni
auakani sari Xerosareẽ sitatxitimoni Pereẽ takote. Iõriki
imarotakani ninoa.
2 Ininiã itxana kãkitimoni:
—Naniparari amarini Xoteo auĩte inakariua? Ate
itikapekaro iõrikite atokatxi pokĩkinimoni. Oa iõriki oerekaua
auĩtetxi Apiananiri iponaniãpeka. Ininiã ate apoka uai
akapotoreẽkiniua iua apisatoõ, kotxi Apiananiri itxaua —
itxana ninoa.
3 Erotxi ikara ikenakoenetakasaaki, kona erekaxinireri.
Kona inirekari ãti auĩtetxi apokini. Ininiã ikinimane Xe-
rosareẽ auakani kona erekaxinirena, kotxi ninoa pĩkari
Erotxi.
4 Ininiã iua apotiitana sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini
pakini. Ininiã Erotxi pimaãna:
—Nanipa Teoso Mereẽkiti iponaniãko? —itxa.
5 Ninoa apakapapiretari:
—Pereẽ sitatxiti, Xotéia tõpa aua. Ia atoko itxapaniko Teoso
sãkire sãpiretakari iõkatsopatakiti kitxakapirĩka:
6 Pereẽ sitatxiti auakani, Xotéia tõpa, hĩte sitatxine poiãori,
iuaritika kona hĩpẽtauatape, kotxi hĩte sitatxineẽ ipo-
naniãko Isaeokini auĩte. Kãkiti mĩkiikakari itxauako
—itxa ninoa auĩtetxiakori Erotximoni.
7 Ininiã Erotxi akiritana ninoa iõriki imarotakani, ni-
noanani imisãkiretini ĩkapani. Ininiã ipimaãna:
—Mitxipitipanika kirisaakipa hĩtikataro oa iõriki? —itxa
ninoamoni.
Ininiã ninoa sãpiretari.
8 Iposo atoko iokanatana Pereẽmoni:
—Hĩsako Pereẽmoni amarini hinitini ĩkapani. Hãpokasaakiri,
hĩsãpiretano. Ininiã nota apaka sako, iua apisatoõ nikapo-
toreẽkiniua ĩkapani —itxa Erotxi.
Txamari inirekari okiniri Xesosi, kotxi !inirekari ãti auĩtetxi
auini.
9 Erotxi sãkire ikenakotakana atoko, ipotorikana. Iõriki
atokatxi pokĩkinimoni itikakitona ĩkiika. Anikana Xesosi auin-
imoni. Iuaãtaã oa iõriki iotoka.
10 Ninoa atamatakasaakiro iõriki, iteene ipoxokoniuatana.
11 Ininiã apokana aapoko. Ĩroãna. Apokarina amarini
inoro Mariakata. Ininiã ikapotoreẽkauana Xesosi apisatoõ.
Itxarina:
—Apiananiri pitxaua. Aãuĩte pitxaua —itxana.

Iposo atoko itiina imakatxakana. Ininiã imakatxakarina erekari imĩkitina auĩtetximoni isikakitina ĩkapani. Isikarina oro, ĩsẽso inakori, miha inakori pakini. Ĩsẽso, miha pakini kamariãro peerekari.
12 Ininiã eereka Teoso sãpiretana iõriki imarotakanimoni itaponeẽna:
—Kona hĩkanapiriãpe Erotximoni —itxa Teoso ninoa taponemoni.
Ininiã ninoa kanapiriãkasaaki auinimoni, ãti kimaporitimoni isana.

Exitomoni Xosee, Maria Pakini Sini

13 Iõriki imarotakani sipeka atoko, Teoso nitiri iaxitikiri sãpiretari Xosee itaponemoni:
—Paiamata. Põkitikaua. Panikari amarini, inoro apaka Exito tixinimoni. Himiteka. Kona hĩkanapiriãpe nota masãpiretakanisaakii, kotxi Erotxi nitari amarini okiniri ĩkapani —itxa Teoso Xoseemoni.
14 Ininiã Xosee:
—Nisapitikako —itxa.
Ininiã iua ĩkanõkatika Xosee õkitikaua. Aiamata Exito tõpamoni isini, amarini anikini ĩkapani. Ininiã imimitekari amarini inorokata Exitomoni.
15 Erotxi ipinakasaaki, iuasaaki ikanapiriãko. Kona ikanapiriã Erotxi ipinini apisa. Ia atoko itxapaniko kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretakiti:
Nakiritariko namarite Exito tixini itakanapini.

Amarini Okiko Pirena

16 Erotxi imarotakasaakiri iõriki imarotakani sipe inakasaaki, !imisãkiretaikarina iua, ininiã iua omanãkarauata. Ininiã amarini ipikananipeka inakaniua, apaka axapitipanika inakaniua, imakinikana okãkitaka Pereẽ sitatxitiã auakani. Ikara atoko itxa, kotxi iõriki imarotakani sãpiretari ipikananipeka oa iõriki tokiã.
17 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Xeremia inakori sãpiretakiti iaõka auape iuasaaki.
18 Iua txari:
Hamaa sitatxiti ikenakotaãkako ãtsaãtxi. Hakeo atoko sitoakoro txiapatako oimiakori matinani. !Onirekari kãkiti mĩkapiritiniro oa, kotxi oimiakori kona auaika.

Exito Tixini Ikanapiriinina

19 Erotxi ipinaka atoko, Xosee Exito tixini auakasaaki, Teoso nitiri misãkiretari iua itaponemoni.
20 Itxari:
—Põkitikaua, pimikanapiriãri amarini, inorokata Isaeo tixinimoni. Amarini kinirão okaka inakani kona auaika —itxari.

21 Ininiã Xosee mikanapiriãri amarini, inorokata Xotéia
tõpamoni, Isaeo tixinimoni.
22 Txamari imarotakasaakiri Akirao, Erotxi ãkiri auĩtetxi
ininiua irini tikini, Xosee pĩkari Xotéia tõpa auini. Ininiã Teoso
nitiri iuaĩkana itaponemoni sãpiretari ãtiãtaã isini ĩkapani.
Ininiã Xosee, Maria, Xesosi pakini sari Kariréia tõpamoni Isaeo
tixini.
23 Nasaree sitatxiti kaikota itxana. Ia atoko itxa kitx-
akapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti iaõka inini. Ni-
noa txari:
Nimereẽkiti, Nasareekiri itxauako.

3

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti
(Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

1 Eereka Xesosi aneẽpe. Iuasaaki Xoão kapatxisareri, ãparaã
makipakaniãtaã Xotéia tõpa aua. Iuaã iua oerekari Teoso
sãkire kãkitimoni.
2 Iua txa:
—Himaerekani hĩtakanapako, kotxi Teoso mereẽkiti paĩtiki
apokako iua ikinipoko auĩte ininiua ĩkapani —itxari Xoão.
3 Kitxakapirĩka Isaía inakori, Teoso sãkire sãpiretakari,
sãpiretapekari Xoão pirena. Itxari:
Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko:
"Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika.
Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani,"
itxa Isaía kitxakapirĩka.
4 Xoão takari mãkatxi kamero piti kamakori. Kamero kãkiti
pira. Ipakiotsere aamata kamakori. Inikari txĩtxiri. Itximari
mapaã ĩtopakero.
5 Kãkiti Xerosareẽkini, ikinimane Xotéia tõpakini, ikinimane
Xotão tinikata auakani pakini sari ikenakotinirina ĩkapani.
6 Iuaã ninoa sãpiretari Teosomoni maerekati ikamakitina,
imaerekani imakatxakini ĩkapani. Eereka iua patxisatana
Xotão uiniti.
7 Txama Xoão atapakasaakina pariseoakori, satoseoakori
pakini apokini iuamoni ipatxisatikona ĩkapani, iua txana:
—Imini katsiiri anaakorirai hĩte. Teoso misiritapitikai hi-
maerekani xika. Himitekini !auari. Hinirekari hĩpatxisatiko,
txamari !hinirekari hĩtakanapiniri himaerekani.
8 Hinirekiniãri himaerekani hĩtakanapini, ininiã hĩkamariko
erekari. Ikara atoko ininiã, hõerekari Teoso atão hĩtakanapiniri
himaerekani.
9 Hãkixiniremoni !hĩxinikapiri: "Teoso apakapapitikauako ate,
kotxi ate atokirini Apraãoni txaua," ! hĩtxapeko. Ari, nota
sãpiretai hĩte, Teoso nirekiniãri, iposotari ia kai soroã Apraãoni

mekaniriakori ikamini. Kona Apraãoni posotari anikinii Teosomoni.
10 Aamina maereka iriti atoko hĩtxa. Teoso iposopeka hĩte
ixipokini. Kãkiti auari ikitaite kauanari aamina maereka
iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako.
Xaminaã oka inaãkanako. Teoso kamakiti iua atokokana
itxa. Ininiã Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko
tĩkane. Iua atokokana ininiã, Teoso aiamatapeka hĩte ix-
ipokini ĩkapani.
11 —Hĩte nipatxisata ãparaaã. Hĩpatxisatiko oerekari
maerekati hĩkamakiti hĩtakanapapeka. Nota tikini apoãkari
patxisataiko hĩte Erekari Matamatakotiã, xaminaã pakini.
Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti
mata nimakatxakini ĩkapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka.
Imakatxakari himaerekani, itxiko metao ãki auakari arikini
atoko.
12 Katakareri ãpokari ahoisi otãta imakatxakini ĩkapani.
Otãta arikaãka. Oki nĩkataãka ikiena nĩkatikoãtaã. Iua
atokokana Teoso nĩkatariko kãkiti erekarini. Maerekati ka-
makani arikaãkako xamina maxipoãkatiã —itxa Xoão.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(Marko 1.9-11; Arókasi 3.21-22)

13 Iuasaaki Xesosi potorika Kariréia tõpa. Isari Xotão uiniti-
moni, Xoão patxisatiniri ĩkapani.
14 Txamari Xoão txari Xesosi:
—Pite nirekatari nota patxisatinii? !Apakata, kotxi pite-
moni maerekati !auari. Notara nirekari pite patxisatinino
nota —itxa Xoão.
15 Xesosi apakapapiretari:
—Apakatapitika pipatxisatinino. Uatxa akamariko ikinika
Teoso nirekaãkiti —itxa.
Ininiã Xoão:
—Ateeneka.
16 Eereka ipatxisataãka atoko ikanĩkiĩta imiriĩ.
Iuasaakipeka iaxiti takaka. Ininiã kãkiti atapari Erekari
Matamatakoti katxakaãpotini kamoa atoko inakari.
Xesosimoni oãpoka.
17 Eereka Teoso sãkirauata iaxiti:
—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi
ninirekakiti pikama —itxa Teoso.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Marko 1.12-13; Arókasi 4.1-13)

1 Erekari Matamatakoti anikari Xesosi ãparaã
makipakaniãtaã Satanasi atamakaerekatiniri ĩkapani.

2 Iuaã Xesosi takanapari inipokotini Teoso imisãkiretini
ĩkapani. Koarẽta pokamara, koarẽta ĩkanõkati pakini itakana-
pari inipokotini. Ininiã inatxikatani iuani.
3 Ininiã iuasaakiika Satanasi apoka Xesosimoni. Iua kata-
makaerekareri itxaua. Itxari:
—Pite Teoso ãkiri pininiãua, ininiã ere kai soro komiri
pitxĩkitaka —Satanasi txari Xesosi.
4 Xesosi apakapapiretari:
—Kona nikamari pite paniãtakiti, kotxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori txari:
Kona komirinanini txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane.
Ikinika Teoso sãkirera txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini
tĩkane
—itxa Xesosi Satanasimoni.
5 Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareẽmoni. Iua si-
tatxi akiritaãka Teoso nakiti. Satanasi anikari Xesosi Teoso
misãkiretiko aikotimoni apiata õtano tsokitiri nopini.
6 Ininiã Satanasi txari Xesosi:
—Teoso ãkiri pininiãua, pokaua xiti. Ininiã ikinipoko
kãkiti imarotariko Teoso ãkiri pininiãua, kotxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori txari:
Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inĩkatinina
tĩkane. Ninoa maĩkai pimapinakani tĩkane, ininiã
pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti,
—itxa Satanasi.
7 Xesosi apakapapiretari:
—Teoso sãkire iõkatsopatakori apaka txari:
Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone.
8 Eereka Satanasi anikari Xesosi ãtiãtaã iuaĩkana. Itano
xiratarimoni anikari. Iuaã Satanasi oerekari ikini itixiti,
ikinika tiitxiti iuaã auakari pakini.
9 Ininiã itxa:
—Pikapotoreẽkiniãua nota apisatoõ piteosonetinino, ininiã
ikinika nisikaiko —itxa Satanasi.
10 Xesosi apakapapiretari:
—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sãkire iõkatsopatakori
txari:
Apiananiri piTeosone, iuanokara piteosoneta. Iua
ĩkapaninokara piparĩkauatako
—itxa Xesosi.
11 Ininiã Satanasi takanapa txari iua. Ininiã Teoso nitiri-
akori iaxitikini apoka Xesosimoni inĩkatinirina ĩkapani, kotxi
itapara !auaika.

Xesosi Mipotorikari Iparĩka Kariréia Tõpa
(Marko 1.14-15; Arókasi 4.14-15)

12 Xesosi kenakoenetakasaakiri Xoão kapatxisareri kateia
ãki takiko, isari Kariréia tõpamoni. Nasaree sitatxitimoni isa.

13 Ininiã eereka itakanapari Nasaree sitatxiti. Kapanaoõ
sitatxitipeka aua itxa. Kapanaoõ, Kariréia poa takote, apaka
Seporõ, Natarii pakini tõpati takote.
14 Kitxakapirĩka Isaía, Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari,
iuaã Xesosi auako. Ia atoko Teoso sãkire txapeka:
15 Seporõ, Natarii pakini tõpati ipoa mitari takote, Xotão uiniti
ipiniã. Kãkiti takauãkatari iua itixi, Kariréia tõpa. Xoteo
minakaniua tixine itxaua. Iuaã Erekari apokako.
16 Ninoa kãkiti, ipiã auakani, !imarotari Teoso. Ipĩkaniãtaã
ninoa auanãta. Ninoa atamatariko tirikapi. Ikamara mitari.
Iua tirikapi iopinipokotako ipiã auakani sauaki.
Ikara atoko itxa Isaía kitxakapirĩka.
17 Xesosi apokasaaki Kapanaoõ sitatxiti, imipotorikari
oerekarauatini. Ia atoko itxa:
—Himaerekani hĩtakanapa, kotxi iposope Teoso hĩauĩte
ininiua —Xesosi txana ikinipoko kãkiti.

Xesosi Akiritari Ipi Ipi Pakini Kokatsaãriti
(Marko 1.16-20; Arókasi 5.1-11)

18 Xesosi Kariréia poa tiniã itĩpokotakasaaki, itikari ipi kiki,
Simão Petro inakori, itari Ãtree inakori pakini. Itakanãtarina
hetxi. Kokatsaãriti itxauana.
19 Ininiã Xesosi akiritana ninoa:
—Masa notakata. Hĩtakanapariko hõkatsaãtini parĩkatxiti. No-
erekaiko hĩte Teoso sãkire hõerekini ĩkapani, kãkiti imarotini
ĩkapani —itxa Xesosi.
20 Ininiã iuasaakiika ninoa takanapari okatsaãtinina. Xe-
sosikata sa itxana.
21 Apikomoni itĩpokotakasaaki, atamatana Txiako, Xoão
pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Ninoa irikata kanauaã
auanãta. Ihetxina iotsaãnãtana. Ininiã Xesosi akiritana ninoa.
22 Iuasaakipeka itakanaparina iri, kanaua pakini. Xe-
sosikata sa itxana imoianatinirina ĩkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini
(Arókasi 6.17-19)

23 Xesosi sari ikini Kariréia tõpamoni. Aiko Xoteoakori apoti-
itiniãtaãua isa. Iuaã isãpiretana Teoso iokanapirena erekari,
Teoso kãkiti auĩte inini pirena. Apaka erekapeka itxĩkitakana
amianatakani.
24 Xesosi kamakiti, apaka isãpiretakiti, iaripiretapeka
ikinika Síria tixini. Ininiã kãkiti minana itomaneri
amianatakani iuamoni. Ikini sereti amianari auakini sari
iuamoni. Kãkiti maerekati matamatakoti Satanasi nitiri
auaĩtotakiti apoka iuamoni. Apaka kãkiti mapitxiritakani
apoka. Apaka titinanakakari amianariti auakini apoka.
Apaka kãkiti maposota tĩpokotakani pakini apoka Xesosimoni.
Ikinikana erekape itxĩkitakana ninoa.

25 Itomaneri sari iua tikini. Kãkiti Kariréiakini, tesi pakini
sitatxitikini, Xerosareẽkini, kãkiti Xotéia tõpakini, Xotão uiniti
ipiniãkini pakini sari iua tikini.

5

Xesosi Sãkirauata Ixirata Auĩte Nopini
(Kapítoro 5, 6, 7)

1 Xesosi itomaneri kãkiti atapakasaaki, ixirata nopini isa,
topãka itxa oerekarauatini ĩkapani. Imoianariakori apotiitaua
iuamoni.
2 Iuasaaki oerekana ia sãkiretxiti:

Kirimonipa Teoso Sikatari Erekari?
(Arókasi 6.20-23)

3 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Ninoa nirekari Teoso nireẽkiti ikaminina, iuaritika imarotarina ! iposotarina Teoso nireẽkiti ikaminina, ininiã
amanaãrina Teoso sikaposotiiretinina ninoa. Teoso takari
erekari kãkiti ikara atoko inakanimoni. Ninoa sari Teoso
auĩtetxi ininiãtaãua.
4 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Mitxi ninoa txiapata imaerekanina xika. Ininiã eereka Teoso
mĩkapiritana ninoa, amarini mĩkapiritiko atoko.
5 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Pataparaxinirena ninoa, iuaritika ! itxitarina ãti. Iamonĩkarina ãti. Teoso sikapanikariko ikinika itixi ikara
atoko inakanimoni.
6 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Ninoa iteene nirekari erekarinoka ikaminina. Nipokori
inirekinina atoko, ãparaã inirekinina atoko, ninoa iteene
nirekari erekari ikaminina. Ininiã Teoso sikana ninoa
ikinipoko erekari inirekakitina.
7 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Ninoa amonĩkari ninoa misiritakani, ininiã iua atokotxikana
Teoso amonĩkanako ninoa kaamonĩkarerini.
8 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Ninoa kamari Teoso nireẽkitinoka, ininiã ninoa aõkitariko
Teoso.
9 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni,
kauaĩrerinimoni. Ninoa parĩkauata neenamatxi xipokini
ĩkapani. Ininiã ninoa akiritaãkako Teoso anaakori.
10 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni.
Ninoa kamari erekari, ininiãkara apanakini kãkiti misiritana.
Ninoa erekari kamakani auako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
11 —Teoso takari erekari hĩtemoni, apanakini misiritakasaakii, imisãkirepiretakasaakii, aãpirena ikamakasaaki
hĩtemoni nota sãkire hãuikini xika.
12 Poxokonoka hĩtxako, kotxi Teoso sikai hĩparĩka ĩki ito,
itixine hãpokasaaki. Hĩte misiritiko atokokana Teoso sãkire

sãpiretakani kitxakapirĩka misiritaãka, ininiã hĩpoxokoniuatako —itxa Xesosi.

Iõkira Pirena
(Marko 9.50; Arókasi 14.34-35)

13 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Iõkira erekaro atoko hĩtxaua ikinimane ĩkapani. Iõkira matxoatapeka onakasaaki, ininiã !apakata otxoa kanapiriini iuaĩkana. Ininiã oõkaãka. Kãkiti kitakaro, kotxi kona otxaika.

Tirikapi Pirena

14 —Tirikapi atoko hĩtxaua ikinimane kãkiti ĩkapani. ! Hĩposotari hĩkipatiniri sitatxi xirata nopini auakari, kotxi ikinimane atamatari tirikapi.
15 Kãkiti ! itakari tirikapi kopiti ãki. Itakarina itano ikini aapokotxiti iopinikini ĩkapani.
16 Iua atokokanera hĩtxako, kotxi erekari hĩkamakiti tirikapi kamara atoko itxa. Erekarinokara hĩkamako. Ininiã apanakini atamatari erekari hĩkamakiti. Ininiãra itxarina aĩri iaxitikirimoni: “Peerekai pite.”

Teoso Sãkire Moisesi Apakapakiti

17 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Kona hĩtxape: “Xesosi xipokariko Teoso sãkire Moisesini apakapakiti,” kona hĩtxape. Apaka, “Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti Xesosi xipokako,” kona hĩtxape. Kona ikara inakari ! nixipoka. Nota ina ikinipoko ninoa sãpiretakiti nikamini ĩkapani.
18 Atãopitika ikinika Teoso sãkire apokako. Kona xatiki Teoso sãkire iõkatsopatakori kona xipoka. Iaxiti, itixi pakini xipokini apisa Teoso sãkire !ixipoka. Apokapitikako imakinika isãkire.
19 Teoso sãkire ipaniãtakiti apiari aua, apaka poiãori aua. Kãkiti makamakaniãri ikinika Teoso sãkire, oerekiniãri apanakini ikinika Teoso sãkire imakamakani ĩkapani, poiãori itxaua Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ãti kãkitipekana, ikaminiãri ikinika Teoso sãkire, oerekiniãri apanakini ikinika Teoso sãkire ikamini ĩkapani, apiari itxaua Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
20 Ia nisãpiretai. Kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini ! ikamari atão inakari Teoso nireẽkiti. Ininiã hĩte kaminiãri ninoa atokotxikana, ! hãuiritaãka hiĩroini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Atão inakari Teoso nireẽkiti hĩkaminiã, hiĩroãpitika iuaã.

Omanãkaretxi Pirena

21 —Hĩte imarotari kãkiti kitxakapirĩka sãpiretaãka. Ia atoko inaãka: “Kona apanakini hõkape. Kokaniri anikaãkako imisiritikomoni,” inaãka kitxakapirĩka.

22 Uatxa apikomoni nota sãpiretaiko hĩte. Maxikatiĩka pomanatiniãri pitari, panikaãkako pimisiritikomoni. Pite napetiniãri pitari, ininiã auĩtetxiakori misiritapitikai. Pakiritiniãri pitari: “Kiĩkitei,” ininiã pimisiritiko paĩtiki apokako. Nota txai hĩte, kona erekari kokaniri. Iua atokokana kona erekari hinaperauatini. Hinaperauatiniã, ininiã maerekani misiritikoãtaã hĩsapitikako.

23 —Ininiã hĩsikasaaki Teoso apisatoõ hĩsikakiti hĩsikini ĩkapani, iuasaaki hĩxinikari hĩtari homanatakiti.

24 Iuasaakiika hĩtakanapariko hĩsikakiti iuaã hĩsikiniri apisa. Hĩsako katimaritika homanatakitimoni. Himisãkiretari, homanãkare hĩxipokini ĩkapani. Iposo atoko kanapiriã, hĩsikakiti tĩkane sika hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

25 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kãkiti kinirão apoĩtakiniãi, ininiã pimisiritiko mereẽkarimoni iua anikinii apisapanika, katimariã pisa iuamoni. Pimisãkiretari iua, kotxi pimisiritiko mereẽkari sikaiko pite pimisiritakirimoni. Ininiã eereka iua takai kateia ãki. Iuaã pikaikotako. Ininiã apisapanika pimisãkiretariko iua pomanatakiri.

26 Atão nisãpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereẽkari paniãtakiti pimiĩkitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

Kipa Txĩkitakai Maerekati Pikamini?

27 Xesosi apikomoni sãkirauata:

—Hĩte imarotapekari kitxakapirĩka sãpiretakori: “Pĩtanoro minakotokatika kona pisirĩkape.”

28 Kitxakapirĩka ikara atoko itxama. Nota sãpiretaiko hĩte apikomoni. Sito atamatakari kinirão oakata sirĩkaka inakari, iuara kamapekari maerekati ãkixinireẽ.

29 Kona pauiritapiri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotini. Patamatakiti txĩkitakiniãi maerekati pikamini, pimakatxakari poki, oka pitxari, kotxi maerekati pikaminiã, maerekani misiritikoãtaã pokaãkako. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pauini ãti pokinoka pauini.

30 Piuako pikikomoni auakari txĩkitakiniãi maerekati pikamini, ininiã pisauaka, oka pitxa, kotxi maerekati pikaminiã, maerekani misiritikoãtaã pokaãkako. Apiaerekata mauakotikai pauini ãtipirika Teosokata. Kona pauiritapiri maerekati kaikotini pitekata. Pitakanapariko maerekati.

Kiki Ĩtanorokata Itakanapakakini
(Mateo 19.3-9; Marko 10.2-12; Arókasi 16.18)

31 —Kitxakapirĩka ia atoko itxa sãkiretxi:

Pĩtanoro pitakanapiniã, aãtsopa pisika oamoni ĩtanorotxi takanapiko aãtsopati.

32 Iuaritika nota sãpiretaiko hĩte, !hĩtakanapaperoko pĩtanoro.
Pitakanapiniãro, ininiã maerekati pikamapitika, kotxi eereka
oa atxiĩti nirekakari ãti kiki. Ininiã iuasaaki oa kamari
maerekati apaka pite xika. Apaka oa takakari kamari
maerekati. Apakata pitakanapiniro pĩtanoro, ãtikata osirĩkiniã
—itxa Xesosi sãkire.

Atãopitika Inakari Sãkiretxi

33 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Hĩte imarotapekari kitxakapirĩka sãkiretxiti. Ia atoko itxa-
paniko: "Hĩkamariko imakinika hĩkamaenetakiti. Hĩkamariko
hĩkamaenetakiti Teoso ĩkapani," itxa.
34 Notara sãpiretai hĩte apikomoni: "Nikamapitikariko,"
pinakasaaki, !pakiriuãkatapiri Teoso tixine uãka, kotxi iuaã
Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. "Nikamapitikariko," pinakasaaki,
kona apikomoni pakiritape.
35 "Nikamapitikariko," pinakasaaki, !pakiriuãkatapiri itixi
uãka, kotxi Teoso uai aua apaka. "Nikamapitikariko,"
pinakasaaki, !pakiriuãkatapiri Xerosareẽ uãka, kotxi auĩtetxi
Apiananiri sitatxine itxa.
36 "Nikamapitikariko," pinakasaaki, !pakiriuãkatapiri pikii
uãka, kotxi ! apakata pitxĩkitakiniri piãko pomama inini,
kasarori inini. Ãtika piãko kona piposotari pitxĩkitakiniri
kasarori inini, pomamari inini.
37 "Ari," pinakasaaki, pikamapitikariko. "Kona,"
pinakasaaki, kotxi kona piposotari pikaminiri. Kona ãti
sãkiretxi !pikamape. Maxikatiĩka kamakori sãkiretxiti Satanasi
sãkire itxaua —itxa Xesosi.

Xikatxitakaniua Pirena
(Arókasi 6.29-30)

38 Xesosi oerekarauatapanika:
—Ia atoko kitxakapirĩka sãkiretxiti: "Neenamatxisaaki ãti
makatxakiniãri poki, pixikatxitariko. Iuasaaki pimakatx-
akariko iua oki apaka. Pitsiriĩ pataka ãti kãkiti xika, pixikatxi-
tariko. Iuasaaki iua tsiriĩ apaka pimapatakako," itxa sãkiretxi
kitxakapirĩka.
39 Txamari nota sãpiretaiko hĩte apikomoni. Kona
hĩxikatxitapiri maerekati hĩtemoni auakasaaki. Ãti aritiniãri
pitoõ, ininiã pikirioka ipinitoõ iaritini ĩkapani.
40 Atxiĩti ãti nirekari anikinii pimisiritiko mereẽkarimoni,
kotxi iua nirekari pite sikiniri pimãka iuamoni iua txineirote
pimasikakani xika. Ininiã anikinii apisapanika, pisikariko
pimãka inirekakiti, apaka apikomoni ãti pimãka. Ikara atoko
hĩkamako.
41 Ia ãti sãkiretxiti: Ãti paniãtiniãi itii panikini ãti õti, ininiã
ipi õti panikari itii. Poerekariko pitiraõki.

42 Atxiĩti ãti amanaãi pitii, ininiã pisikariko iuamoni
inirekakiti. Iua amanainiãi pitii “Akamoni iuaĩkana !nisikai,”
ininiã iuasaaki pisikariko iuamoni —itxa Xesosi.

Pomanatakini Pitiretini
(Arókasi 6.27-28, 32-36)

43 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Hĩkenakotapekari ia sãkiretxiti: “Hĩtiretariko hinirimane.
Homanatariko himokaiakari.” Ikara atoko kitxakapirĩka
auari.
44 Ikara atoko itxama. Nota sãpiretaiko hĩte ipinimoni.
Kona homanatapiri himokaiakari. Hĩtiretariko iua apaka.
Hamanaãri Teoso hĩte omanatakani erekari isikini ĩkapani.
45 Apakatapitika amokaiakarimoni erekari akamini, kotxi
Teoso kamari atokatxi kãkiti erekarini auiniãtaã iopinikini
ĩkapani, apaka maerekani auiniãtaã iopinikini ĩkapani. Iua
iokanatari ãparaã atão inakari kamakanimoni, apaka atão
minakati kamakanimoni.
46 Hĩte tiretakaninani hĩtiretiniã, kinirepa Teoso sikari
erekari hĩtemoni hinirimanenokara hĩtiretakasaaki? Kotxi
kãkiti maerekati kamakani apaka tiretari ninoa tiretakani.
47 Hĩte misãkiretakaninani himisãkiretiniã, kãkiti Teoso
mimarotakani atoko hĩtxa, kotxi ninoa misãkiretakani
imisãkiretana.
48 Ikinipoko hĩri iaxiti auakari kamakiti erekari, ininiã iua
atokokana hĩtxĩkitakariko ikinipoko hĩte kamakiti erekari —
itxa Xesosi.

6

Xesosi Oerekari Teoso Sikiko

1 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Erepaniko. Erekari pikamakasaaki, kona pikamapiri
piuikiniua ĩkapani, erekari pikamakiti apanakini imaro-
tini ĩkapani. Pikaminiãri erekari apanakini apokaerekatinii
ĩkapani, kona papakapari piparĩka ĩki iaxiti, aĩri iaxiti auakari
sikakiti.
2 Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiĩti erekari,
txamari ixinikakiti kona erekari. Kãkiti ikara atoko inakari
sikarauatakasaaki minakati matiitimoni aiko Xoteo apoti-
itiniãtaãua, apaka mapara kãkiti napiniãtaã, inirekarina ikin-
imane itikiniri erekari ikamakitina. Inirekarina kãkiti iuikin-
ina. Ikara atoko !pitxape minakati matiitimoni pisikarau-
atakasaaki. Pixinikariko ia: Ninoa apakapapekari ikinika
erekari kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso
sikakiti.
3 Pisikarauatakasaaki minakati matiitimoni, kona pauir-
itapiri piuako pisaneremoni auakari imarotiniri piuako
pikikomoni auakari sikakiti.

4 Ikara atoko ininiã, pitenani imarotari pisiãkiti. Piri iaxitikiri, ikinipoko atamatakari, iĩkitxitaiko kãkiti apisatoõ —itxa Xesosi.

Teoso Misãkiretiko Pirena
(Arókasi 11.2-4)

5 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Teoso himisãkiretakasaaki, kona hĩkamapiri kamisirienereri atoko hinini. Ninoa potxitari itiminina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, kimaporiã apaka, Teoso imisãkiretini ĩkapani. Ininiã ikinimane itikana. Hĩxinikari. Ninoa apakapapekari poxokonitxi uai ĩkorapokoriti auakari. Txamari ninoamoni atão poxokonitxi !auari.
6 Teoso pimisãkiretakasaaki, pisa pitenani auiniãtaã. Kona pauiritapiri ãti kaikotini pitekata Teoso pimisãkiretakasaaki. Iuaã pimisãkiretari piri matamatakoti. Iuaã iua atamataiko pite. Eereka isikaiko erekari iaxitikiri.
7 —Teoso pimisãkiretakasaaki, pimixinikariko pisãkire. Maxikatiĩka kona pisãkirauatape iuakata. Teoso sãkire mauiãkati xinikari Teoso kenakotiniri isãkire kotxi kaiãori isãkire.
8 Ikara atoko ! pikamape pimisãkiretakasaakiri iua, kotxi pisãkirauatini apisapanika Teoso imarotapekari pinirekakiti.
9 Ia atoko hĩtxako Teoso himisãkiretakasaaki:
“Aĩri iaxiti auakari, ate nirekari piuãka paxitiko.
10 Anirekari ikini itixiti auakani auĩtetinii pite. Pite tixine pinireẽkiti kamiko atokokana, anirekari pinireẽkiti kamiko ĩkorapokoriti,
11 Nipokori ikiniõtika pisikauako.
12 Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana pimaxinĩkaretariko.
13 Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki. Ikara atoko piposota, kotxi pitenanira auĩtetxi txaua. Pitenanira kaposotiire. Ãtipirika peerekai pite. Ameẽ.”
Ikara atoko hĩtxako Teosomoni.
14 —Pimaxinĩkaretiniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxiti auakari maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka.
15 Pimamaxinĩkaretakaniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Pirena

16 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiĩti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kãkiti ikara atoko inakari

takanapari inipokotini Teosokata isãkirauatini ĩkapani. Txamari ninoa nirekari ikinimane imarotiniri itakanapinirina inipokotinina, kãkiti iuikinina ĩkapani. Ininiã ninoa matinaniuata itooãna ikara kãkiti imarotini ĩkapani. Atão nitxai, ninoa apakapapekari ikinika erekari kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso sikakiti. Kona ikara atoko !pitxape nipokori pitakanapakasaaki Teoso pimisãkiretini ĩkapani.

17 Hĩte ikara atoko !hĩkamape. Hinipokotini hĩtakanapakasaaki Teoso himisãkiretini ĩkapani, hãrokatoõtaua. Hõeretari hiãko.

18 Ininiãkara apanakini !imarotari hĩtakanapiniri hinikini. Ininiã hĩri matamatakoti, iuananira itikariko hĩkamakiti, apanakini mimarotakiniti, ininiã isikaiko hĩparĩka ĩki —itxa Xesosi.

Pitiretakiti
(Arókasi 12.33-34)

19 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Maxikatiĩka kona papotiitapiri pitiretakiti uai auakari, kotxi atxiĩti kamara nikari pitii. Atxiĩti oerẽkata. Atxiĩti kiĩtiriri ĩtirĩkari iua.

20 Ikara atoko kona pikamape. Papotiitariko pitiretakiti Teoso tixineẽ, kotxi iuaã !auari kamara. Iuaã tiitxi !oerẽkata. Kona ixipoka. Kiĩtiriri !ĩtirĩkari iua.

21 Pitiretakiti auiniãtaã, iuaã pixinikapika. Iuaã pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Tirikapi Ĩtotxiãkiri Pirena
(Arókasi 11.34-36)

22 —Poki tirikapi atoko itxa piĩto ĩkapani. Poki ereka inakasaaki, ipinikare aua pãkixinireẽ, ininiã pinireẽkiti imakinika erekari. Erekarinokara patamatiniã, erekari pixinire.

23 Txamari poki oerekasaakii maerekati pikamini, ipiã apoka pãkixiniremoni. Iuasaaki tirikapi kamara na xatiki !auari pitemoni —itxa Xesosi.

Ipi Auĩtetxi Pirena
(Arókasi 16.13; 12.22-31)

24 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—!Apakata kãkiti parĩkauatini ipi iauĩtena ĩkapani, kotxi atxiĩti ãti omanata, ãti itireta. Atxiĩti ãti apokaerekata, ãti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparĩkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. !Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki.

Teoso Nĩkatiniua Ate
(Arókasi 12.22-31)

25 —Ininiã nitxai: Pinirekari nipokori, iãriã pakini auãki
pinini ĩkapani. Apaka pinirekari mãkatxi piĩto ĩkapani. Ikara
pinirekini xika maerekaxiniretika kona pitxape. Erekari
nipokori. Apiaerekata pixinire. Erekari mãkatxi. Api-
aerekata piĩto. Ininiã ãtipirika !pixinikapiri nipokori, mãkatxi
pakini pinitini.
26 Kona pipĩkarauatape nipokori poião auakasaaki. Pix-
inikariko kotipiriki. Kona ninoa takarauata. Kona apoti-
itari ikiena. Kona ipotetari ikiena. Iuaritika piri iaxitikiri
sikakienatana ninoa. Ininiã ninoamoni nipokori ! ixipoka.
Teoso apia xinikai hĩte. Ininiã kona pipĩkarauatape.
27 Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekax-
inirene !itxĩkitakai apikomoni ãti oara pauini.
28 —Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa pimãka pinirekini
xika. Aãui pixinikako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamari imãka,
iuaritika aãui peereri.
29 Kitxakapirĩka auĩtetxi Saromão inakori, iteene katiiri itx-
aua. Kaiãori imãka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aãui.
30 Aãui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaãka.
Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkatai hĩte. Ika-
mamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. Ikara
xika maerekaxiniretinoka hĩtxa.
31 —Ininiã maerekaxiniretinoka kona hĩtxape. “Kipa
ninika? Kipa niãta? Nãpa napokari mãkatxi?” kona hĩtxape.
32 Teoso sãkire mauiãkani maerekaxiniretinoka itxana ikara
atoko. Piri iaxiti auakari imarotari pinirekaãkiti. Ininiã
maerekaxiniretika !pitxape.
33 Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiãua. Iua
nireẽkiti pinitako, ininiã atão inakarinoka pikamako. Ikara
atoko inakari pikaminiã, pite nirekakiti apaka isikaiko.
34 Maerekaxiniretinoka kona pitxape katana pinirekak-
iti pixinikini xika. Pinirekakiti auapitikako katana, iuari-
tika mitxipanika kona pixinikapiri ikara maerekaxiniretika,
kotxi ikiniõtika aua ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

7

Apoĩretxi Pirena
(Arókasi 6.37-38, 41-42)

1 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—“Kona erekari pikamakiti,” kona pitxape ãtimoni,
ininiãkara Teoso kona txai pite: “Kona erekari pite kamakiti,”
!itxai,
2 kotxi Teoso misiritai pimaerekani xika, ãti pite misiritini
atokokana. Iteene pimisiritiniãri ãti imaerekani xika, iteene
Teoso misiritai pite, pite maerekani xika.

3 Ikara ia atoko. Pisãpiretari ãti: “Aãsoro aua poki ãki,” txamari kona pimaãkatari aãtxirata pite oki ãki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama?
4 !Apakata pisãkire pitarimoni: “Pauiritano aãsoro poki ãki auakari nimakatxakini.” Ikara atoko pininiã !erekari, kotxi aãtxirata aua pite oki ãki.
5 Maerekati kamakarii pite, kotxi pikamakiti erekari atxiĩti, txamari maerekatinoka pixinikakiti. Pimakatxakariko aãtxirata pite oki ãki auakari merepanika, ininiã eereka apakata patamatiniri aãsoro pitari oki ãki auakari pimakatxakini. Ikara oerekaua piteka maerekani auakasaaki, pitakanapariko piteka maerekani, ininiã eereka apakata pimoianatiniri ãti iua maerekani itakanapini ĩkapani.
6 —Kãkiti kona sikari Teoso nakiti anãpamoni, kotxi atxiĩti iua anãpa kirioka, akatsata txai. Iua atokokana Teoso nakiti kona asika Teoso mapaxitakatimoni, kotxi iua anãpa atoko. Eereka iua misiritapitikai.
—Apaka kona pinoakitsa ereri kona pisika irarimoni, kotxi iua katxaratari. Iua atokokanera Teoso mapaxitakanimoni kona hĩsikari Teoso nakiti, kotxi eereka imisiritari Teoso nakiti noakitsatxi irari misiritini atoko —itxa Xesosi.

Kona Hĩtakanapapiri Teoso Himisãkiretini
(Arókasi 11.9-13)

7 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Teosomoni pamanarauatakasaaki, papakapariko pinirekakiti. Pinitarauatakasaaki, papokapitikariko pinireẽkiti. Aĩri iaxitikiri pakiritiniã, iua apakapapiretai. Ia atoko itxako: “Pikanikauata. Piĩroã,” itxako.
8 Ikinika amanarauatakari apakapariko inirekakiti. Nitarauatakari apokariko initakiti. Teoso akiritakari apakapaãkapitikako.
9 Amarini amanainiãri iri komiri, atauako kai sorokani isikatari imi?
10 Ximaki amanainiãri, atauako iminikani isikari? Konapitini. Irĩtxi kona kamari ikara atoko inakari.
11 Kãkiti maerekani apaka imarotari erekari isikini amaritenamoni. Aĩri iaxitikiri apiata imarotari isikiniri erekari iua anaakorimoni, ninoa amanaãkasaakiri.

Ãti Pitiretini Pirena

12 —Pixinikariko. Natokopa pinirekari apanakini tiretinii pite? Ininiã iua atokokana pitiretariko apanakini. Ikara atoko itxa ikinika Teoso paniãtakiti aãtsopaã auakari, apaka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti kitxakapirĩka —itxa Xesosi.

Ipi Kimapori Pirena
(Arókasi 13.24)

13 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Teoso tixine hiĩroã axapitiri ĩronakikoãtaã. Mitari ĩronakikoãtaã sikari sari maerekani misiritikoãtaã. Iua kimapori mitari, kotxi itomaneri kãkiti sari iuaã.
14 Axapitiri ĩronakikoãtaã, kimapori axapitiri. Iua apo sari auapininiika inini tixinemoni. Iua kimaporiti axapitiki, kotxi poiãoka kãkiti sari iua kimaporiti —itxa Xesosi.

Omina, Ori Pakini Pirena
(Arókasi 6.43-44)

15 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Erepaniko. Auapitika Teoso sãkire sãpiretakari, txamari iua na atão isãpireta, kotxi isãpiretari iua sãkire Teoso sãkirekata. Ikoketari. Atão inakari ikoketa maerekatikata. Erepaniko. Pamonõkoniri iua. Mapara patamatakasaakiri, soti auĩte atoko itxa. Ãkixiniremoni ãkiti atoko itxa.
16 Pimarotari kãkiti ikara atoko inakari, kotxi patamatari ninoa kamakiti maerekati. Inako mina kona iritari kĩpaima. Aanaia kona iritari pama. Iua atokotxikana kãkiti maerekati kamakani kona kamari erekari.
17 Ikinika aamina erekari, erekari iri. Aamina maerekati, ininiã maerekati iri.
18 Aamina erekari kona posotari maerekati iritini. Iua atokokana aamina maerekati kona posotari erekari iritini.
19 Aamina maereka iriti itoãka, arika inaãka.
20 Ininiã aamina iriãra kãkiti imarotari ereka inini. Iua atokokanera kãkiti imarotaãka —itxa Xesosi.

Kãkiti Teoso Tixine Ĩroãkani
(Arókasi 13.25-27)

21 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Apanakini txano nota: “Pite niauĩte” inakani, !isapanina Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Niri iaxiti auakari nireẽkiti kamakarinanira sapaniko iuaã.
22 Itixi xipokini õtisaaki, itomaneri kãkiti maxikatiĩka akiritano: “Pite aãuĩte apiatakari. Papakapaua. Aõerekapekari pisãkire apanakinimoni. Aõmitikapekari maerekati matamatakoti piuãkaã. Akamapekari posotiiretxi kaiãopokori,” itxanako ninoa.
23 Txamari nitxanako: “Kona nimarotai hĩte. Hĩsipiniikaua. Maerekatira hĩkama.” Ikara atoko nisãpiretanako ninoa, kotxi maerekati kamakani itxauana —itxa Xesosi.

Aapokotxi Kamakari
(Arókasi 6.46-49)

24 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Nisãkire kenakotakari, nisãkire nĩkaenetakari, ia kiki kimaroreri atoko itxa. Ia kiki kamakasaakiri aapoko, iopitimita aapokotxi tsota. Otsomori ikama.

25 Ininiã ãparaã kipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ĩtima apisatakasaaki, aapoko kona irika, kotxi iua tsota itakapekari otsomori. Nisãkire kenakotakani nisãkire nĩkaenetakani, iua kiki kimaroreri atoko itxana.
26 —Nisãkire kenakotakari, nisãkire miinĩkaenetakati, kãkiti miĩkiteti atoko itxa. Iua kamari aapoko ikipatxiteẽ.
27 Ikipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ĩtima apisatakasaakiri, aapoko irika. Irika, kotxi aapokotxi ! otsomori. Poião tsomikari. Irikasaaki, ikinika xipoka. Ikara atoko itxa nisãkire miinĩkaenetakati. Iua imarotapitikamari, txamari ! ikamari. Ikara atoko nisãkire mapaxitakani —itxa Xesosi.

Xesosi Posotiire Pirena
28 Xesosi oerekarauatini xipoka atoko, kãkiti xinikari: “Paimatireri Xesosi. Iua imarotari atão.”
29 Ikara atoko ixinikana, kotxi Xesosi imarotapitikari Teoso sãkire oerekini. Kaposotiireri iua isãkirauatakasaaki. Kaiõkatsoparerini atoko kona itxa. Ninoa kona imarotari Teoso sãkire Xesosi imarotiniri atoko.

8

Kiki Maere Matati
(Marko 1.40-45; Arókasi 5.12-16)
1 Xesosi ixirata iokiriĩtaka atoko, itomaneri kãkiti sari iua tikini.
2 Iuasaaki amianatakari maere matati apoka iuamoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ. Itxari:
—Nimarotari pinirekiniã, erekapeka pitxĩkitakano nota —itxa.
3 Xesosi maãtakari iua. Ininiã itxa:
—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.
Iuasaakipeka erekapeka itxa.
4 Ininiã Xesosi:
—Kona ĩkora !pisãpiretape apanakinimoni. Uatxa sasetotximoni pisa. Poerekaua iuamoni erekapeka pinini. Moisesini paniãtakiti atoko pikama. Pikaminiãri ipaniãtakiti atoko, ininiã ikinimane imarotari erekapeka pinini —itxa Xesosi.
Eereka isari Xesosi paniãtakiti ikamini ĩkapani.

Sotato Auĩte Nitiri Makananitiko
(Arókasi 7.1-10)
5 Kapanaoõ sitatxiti apokasaaki, sotatoakori auĩte sari Xesosimoni. Homano itxaua. Iua iteene amanaãri Xesosi:
6 —Xesosi, ninitiri iteene amianata naapoko. Ikikinanaka. ! Itĩpokotaika. Inikoriãtsiitari —itxari Xesosi.
7 Ininiã Xesosi:
—Iuaã nisako erekape inini ĩkapani —itxa Xesosi.
8 Ininiã iua Homano:

—Konapitini. Pite auĩtetxi apiatakari pitxaua. Nota poiãorino. !Apakata naapoko piĩroini. Pisãkirenani piokanata. Ininiã erekapeka itxako ninitiri.

9 Nimarotari ikaranani apakatako, kotxi nota kamari nota auĩte paniãtakiti. Apaka sotato auĩte nitxaua nota. Nisãkirauatakasaaki, nisotatone kamapitikari nipaniãtakiti. Nota txari: “Pisa.” Iuasaakipeka isa. Nitxari ãti: “Pina.” Iuasaakipeka ina itxa. “Ia pikama,” nitxari ninitiri. Iuasaakipeka ikamari. Ininiã pisãkirenani apakatapitika —itxari Xesosi.

10 Isãkire Xesosi kenakotakasaaki, iteene ipotxitari isãkire. Iposo atoko itxa:

—Atão nitxai. Isaeo auakani poião auikari nisãkire. Ia Homano itxaua, iuaritika apiata iua auikari nota posotiire. Kona nitikapanikari kãkiti Isaeo auakari auikiniri nisãkire ia kiki auikiniri atoko.

11 Nota sãpiretai hĩte, itomaneri kãkiti ãti uãka atokatxi pokĩkini tixinimoni auakani, atokatxi ereẽkokini tixinimoni auakani apaka, itomaneri itixi auakani kiiniritauatako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ninoa nipokotako anirimanekata kitx-akapirĩka auakanikata. Apraão, Isaki, Xakoo pakinikata inipokotana.

12 Iuasaaki apanakini Apraão apika mekaniriakori kona sari iua Teoso kiiniritemoni, kotxi ninoa !auikari Teoso sãkire. Piãkatximoni iokanataãkanako. Iuaã itxiapatanako, akatsakat-siriĩtauanako imisiritikona xika —itxa Xesosi sãkire.

13 Ininiã Xesosi txari sotatoakori auĩte:

—Pisa paapokomoni. Pite auikari niposotiire pinitiri erekape inini ĩkapani. Uatxa auape pinirekakiti —itxa Xesosi.

Ininiã initiri iuasaakipeka erekape itxa.

Simão Petro Imakiro Makananitiko
(Marko 1.29-34; Arókasi 4.38-41)

14 Iposo atoko Xesosi sari Petro aapokomoni. Iuaã apokasaaki, atamataro Petro imakiro. Osirimata nopini osirĩkanãta. Oãpoomata.

15 Ininiã Xesosi takapiotaua ouako nopini. Iuasaakipeka apoomari xipoka. Ininiã oõkitikaua. Osikakienatana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani

16 Mapiãpeka inakasaaki, kãkiti anikana itomaneri maerekati matamatakoti auaĩtotakini iuamoni. Isãkireẽ omitikana maerekani matamatakoni. Imakananitana ikinikana amianatakani.

17 Ikara atoko itxa Xesosi, kotxi inirekari Isaía sãkire iaõka apokini. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori txari:

Iua tiretariko amianatakari. Imakatxakariko aamianare. Imakananitaua. Iuaka atatsiirauata ate ĩkapani.

Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireẽkani
(Arókasi 9.57-62)

18 Itomaneri kãkiti iuakata auakasaaki, Xesosi txari imoianariakori:
—Masa ipiniãmoni —itxana.
19 Iuasaakipeka ãti kaiõkatsopareri apoka Xesosimoni. Itxa:
—Koerekareri, nota iposope nisini pite nirekinimoni —itxa.
20 Ininiã Xesosi:
—Atauako pinirekatari pisini notakata? Aripa aua auini iriko. Araãkani auari ikoa. Txamari nota kãkiti itari iaxitikiri !auari nimakiniãtaã —itxa Xesosi.
21 Ãtipekana apoka Xesosimoni. Xesosi moianari iua. Itxari:
—Niauĩte, pauiritano niri nikatanapini merepanika, kotxi kiomãtxipekari iua. Eereka nisa pitekata —itxari.
Iteene iua !inirekari isini Xesosikata.
22 Xesosi apakapapiretari:
—Notakata pisa uatxa. Nisãkire mauiãkani ipĩkani atoko itxana. Ininiã pauiritana ipĩkani katiniri inirimane nisãkire mauiãkani —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ĩtima Pirena
(Marko 4.35-41; Arókasi 8.22-25)

23 Iposo atoko, Xesosi imoianariakorikata iereẽtaua, ĩpiriãtinina ĩkapani.
24 Mokatanitika ĩtima kataparari apoãkata. Tsakati okari ãparaã kanaua ãki. Iuasaaki Xesosi imakanãta.
25 Imoianariakori sari iuamoni. Õpirĩkarina. Akiripoakatana:
—Apiananiri, ! pauiritapiri apinini. Apinanapanoka —itxana.
26 Ininiã Xesosi:
—Kinirepa hĩpĩkarauata? Poiãonoka hãuikari niposotiire —itxa.
Iposo atoko õkitikaua, pinita itxari ĩtima, tsakati pakini. Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka.
27 Ininiã imoianariakori tsorĩkaãta. Itxana:
—Natokopa inakaripa ia kiki? Ĩtima, tsakati pakini kenakotari isãkire —itxana imoianariakori.

Ipi Kiki Maerekani Matamatakoni Auaĩtotakini
(Marko 5.1-20; Arókasi 8.26-39)

28 Ipiniã apokasaakina Xerasa tõpamoni, itaõkitarina ipi kiki itomane maerekani matamatakoni auaĩtotakini. Akauariã auanãtana. Paneenamana. Ikara xika kãkiti pĩkari akauarimoni isinina.
29 Xesosi inaãpotakasaaki, maerekani matamatakoni iĩtoãna auakani akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ãkiri pitxaua. Kiripa pinirekaka atemoni? Pite ina uaimoni amisiritiko õti apisapanika pimisiritiniua ĩkapani atxiĩti? —itxarina.

30 Ikara ininiãtaã takote auana itomane irariakori. Ikira atoko inipokonãtana.

31 Ininiã maerekani matamatakoni txari:

—Ate pomitikiniã, irariakorimoni piokanataua —itxarina.

32 Ininiã Xesosi:

—Hĩsipeka ninoamoni —itxa.

Iuasaakipeka irariakori ĩtoã ĩroãna. Ininiã imakinikana irariakori miteẽkata. Iokiriĩkatana. Ipoamoni isana. Iuaã ikomokana, axãpoãta itxana.

33 Ninoa irariakori nĩkatakani miteka sitatximoni. Iuaã ikinika isãpiretana irari ipinini pirena, kiki maerekani matamatakoni auaĩtotakini pirena apaka.

34 Ininiã ikinimane sitatxikini sari Xesosi itaõkitinina ĩkapani. Iua itaõkitakasaakina, amanaãrina ninoa tixine itakanapini ĩkapani.

9

Matĩpokotakati Pirena
(Marko 2.1-12; Arókasi 5.17-26)

1 Ininiã Xesosi iereẽtaua kanauaã. Ikanapiriã iua auinimoni Kapanaoõ sitatxitimoni.

2 Ãtikaka kikiakori minari matĩpokotakati Xesosimoni. Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua sãkire. Ininiã itxari:

—Namarite, pipoxokoniuatako. Pimaerekani makatxakapeẽkaika —itxa.

3 Iuasaaki aua ãtikaka kaiõkatsoparerini iuaã. Ninoa ãkixinireẽ itxana:

—Kona erekari isãkire. Teosonanira posotari kãkiti maerekani imakatxakini —itxana ninoa.

4 Xesosi imarotari maerekati ixinikakitina ãkixinireẽna. Ininiã iua txa:

—Kinirepa hĩuãkatari nisãkire maerekati inini?

5 Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimakatxakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana.

6 Ininiã uatxaika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatxakini ĩkapani —itxa Xesosi.

Ininiã itxari matĩpokotakatimoni:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa Xesosi.

7 Iuasaakipeka iua õkitikaua, aapokomoni sipe itxa.

8 Ikara inakari apanakini itikasaaki, ipĩkarauatana.
—Peerekari Teoso, kotxi iua oerekari iposotiire kãkitimoni —itxana.

Mateo Pirena
(Marko 2.13-17; Arókasi 5.27-32)

9 Ikara inakari oereka atoko Xesosi sipeka. Isikasaaki, itaõkitari Mateo inakori. Auĩtetxiakori txineirote apotiitakari iua. Xesosi napakasaaki, iitopãkanãta txineiro apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:
—Masa notakata pimoianatinino ĩkapani.
Ininiã Mateo õkitikaua, Xesosikata sa itxa.
10 Eereka Xesosi imoianariakorikata nipokota Mateo aapoko. Txineiro apotiitakani, apanakini kãkiti maerekati kamakani pakini apoka Xesosikata inikinina ĩkapani. Kãkiti kona potxitari txineiro apotiitakani, kotxi ninoa sikaro oa txineiro ãti uãka auĩteakorimoni. !Neerekana ninoa.
11 Pariseoakori itikari ninoa nipokotini, ininiã itxana Xesosi moianariakorimoni:
—Kinirepa hĩauĩte nipokota txineiro apotiitakanikata, maerekanikata? —itxana.
12 Ininiã Xesosi kenakotari ninoa sãkire. Itxa:
—Maerekati kamakari amianatakari atoko itxa. Ninoa nirekari erekape ininina. Kãkiti mamianatakani !inirekari ipini sikakarimoni isinina. Amianatakaninoka nirekari ipini sikakarimoni isinina. Hĩte !inirekari nota makatxakiniri himaerekani, kotxi hĩte uãkatari !auari himaerekani.
13 Hĩxinikariko ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:
Hĩsikarauata notamoni. Apiaerekata hiamonĩkiniri apanakini. Nota ina ĩkorapokoriti kona kãkiti "atão inakarinoka kamakarino nota" inakani ĩkapanini, kotxi ninoa uãkatari erekarini ininiãuana, txamari kona erekana. Kãkiti maerekati kamakani ĩkapanira nina nota uai imaerekanina itakanapinina ĩkapani —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko Ĩkapani
(Marko 2.18-22; Arókasi 5.33-39)

14 Eereka Xoão kapatxisareri moianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:
—Ate, pariseoakori pakini atakanapari anipokotini itokata Teoso amisãkiretini ĩkapani. Kinirepa pite moianariakori ! itakanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani? —itxana.
15 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Nota kiiniri kamakari atoko nitxa. Kiki nirekiniã ĩtanorouatini, ikamari kiiniri. Iuasaaki imoianariakori kona nirekari imatinaniuatinina, iua ninoakata auakasaaki. Ininiã kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Ãti õti nimaĩkaãkako. Nanikaãkako ninoa

mauakaniãtaã. Iuasaakiko itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani —itxa Xesosi.

Mãkatxi Tãpanatiko Pirena

16 —Kiomãtxiakori kitxakapirĩka auakani sãkirekata kona hĩkoketapiri nota sãkire. Ikara hĩkaminiã, ininiã mãkatxi kitxakari amaneriã hĩtãpanatini atoko itxa. Mãkatxi kitxakari amaneriã kona hĩtãpanatape, kotxi parokasaakiri, amaneri txikika, ininiã ikatsorãkari mãkatxi kitxakari. Ininiã mitari itsorãkare. Mãkatxi amaneri nota oerekakiti atoko. Mãkatxi kitxakari, kãkiti kitxakapirĩka oerekakiti atoko itxa. Hĩkoketiniãri kitxakapirĩka oerekakiti, amaneri oerekakitikata, imakinika xipoka.

Sako Aamata Kamakori

17 —Kitxakapirĩka kãkiti takari iãriã sako aamata kamakori ãki. Iuasaaki kona kãkiti takari amaneri iãriã kitxakari mata ãki, kotxi iãriã txiõkaãtakasaaki, itiãkaãpota. Ininiã omata kitxakari tsorakitako, kotxi paikori. Kona itiãka. Ininiã iãriã katxaka. Iãriã, aamata pakini xipoka. Amaneri matariã itakaãka iãriã amaneri. Ikara atoko ininiã, erekapitikari. Kona ixipokapaniko. Iua atokokana kona hĩkoketapiriko kiomãtxi kitxakapirĩka oerekakiti nota oerekakitikata —itxa Xesosi sãkire.

Xoteoakori Auĩte Pirena
(Marko 5.21-43; Arókasi 8.40-56)

18 Xesosi sãkirauatapanika, inakasaaki Xoteoakori auĩte apoka iuamoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ. Itxa:

—Namarite opinanapanoka. Masa. Piuako pitaka oa nopini, ininiã kona opina —itxari Xesosi.

19 Ininiã Xesosi imoianariakorikata õkitikaua, iuakata sa itxana.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

20 Isikasaakina, sito apoka iua porikimoni. Oamianare oãrẽka ! iotokiniãro. Tosikanani oamianatini. Oãpokasaaki, omaãtakari imãka imapotomatare.

21 Oãkixinireẽ otxa:

—Imãka nimaãtakiniã, erekape nitxako —otxa.

Ininiã otikakari imãka.

22 Iuasaakipeka Xesosi kirioka, atamata itxaro:

—Namarite, kataparaxinire pitxako. Pauikari niposotiire, ininiã erekapekai —itxaro.

Iuasaakipeka oa erekape.

Xáiro Ãkero Õkitikiko Pirena
(Marko 5.35-43; Arókasi 8.49-56)

23 Iposo atoko Xesosi sari Xoteoakori auĩte aapokomoni.
Iuaã apokasaaki, iĩroã. Itikari sokonaki xõkakani, itomaneri
kãkiti txiapatakani apaka.
24 Ininiã Xesosi:
—Mapara hĩsa, kotxi oa amarini kona opina. Omakanãta —
itxa Xesosi.
Ininiã ninoa napetari Xesosi:
—!Omakanãta. Opĩpe. Pite !imarotari —inapetarina.
25 Ikinimane mapara isikasaakina, Xesosi sari oa
ãtokoromoni. Imaĩkaro ouako. Iuasaakipeka oõkitikaua.
26 Ikara ene iaripireta iua tõpa.

Xesosi Kõsiãrepeka Txĩkitakari Mõsiãreti

27 Iposo atoko Xesosi sipe. Iuasaaki ipi mõsiãreni sari iua
tikini. Iuasaaki ninoa akiripoakata:
—Tavii apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxana.
28 Aapokotxi Xesosi ĩroãkasaaki, ninoa ĩroã apaka. Ininiã
Xesosi:
—Hãuikatari niposotiniri erekapeka nitxĩkitakinii hĩte? —itxa
Xesosi.
Ininiã ninoa:
—Ari, Apiananiri —itxana.
29 Ininiã itakapiotaua ninoa oki nopini. Ininiã itxa:
—Ari, hãuikakiti iaõka itxako —itxa Xesosi.
30 Iuasaakipeka ninoa kõsiãrepeka itxana. Ininiã Xesosi:
—Kona hĩsãpiretapiri nikamakiti apanakinimoni —itxa Xe-
sosi.
31 Eereka ninoa sipe. Txamari iaripiretarina ikamakiti
ikinika iua tõpa.

Masãkireti Pirena

32 Ninoa kiki potorikasaaki, masãkireti anikaãka
Xesosimoni. Iua kona kasãkireri, maerekati matamatakoti
auaĩtotakiti xika.
33 Iuasaaki Xesosi omitikari iua maerekati matamatakoti.
Iuasaakipeka iua kiki sãkirauata. Itomaneri kãkiti itikari.
Iuasaakiika ninoa tikoka. Ininiã itxana:
—Ikinika Isaeo tixiniã auakani, mitxi ! itikapanikari ĩkora
atoko inakari —itxana.
34 Txamari pariseoakori txari:
—Xesosi omitikari maerekati matamatakoti Satanasi
posotiireẽ —itxana.
Na atão ninoa sãkire.

Xesosi Ikini Sitatxiti Sini

35 Ininiã Xesosi sari ikini sitatxiti tõpa. Aapokotxi auiniãtaã
apaka isa. Oerekarauata aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.
Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi
ininiãua pirena. Apaka erekapeka itxĩkitakana ikinipoko

amianatakani. Ikini sereti amianari aua kãkitimoni. Ikinika imakananita.
36 Atamatakasaakina ninoa kãkitipokoni, iamonĩkana ninoa, kotxi soti auĩte minĩkatakoni atoko itxana, kotxi !imarotarina isinimonina. Imaãkauana.
37 Ininiã itxari imoianariakori:
—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari !imarotarina nisãkire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Ininiã iposope auikinirina nisãkire. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ĩkapani.
38 Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri iaxitikiri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auiãkani apotiitinina ĩkapani. Ikara atoko hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

10

Xesosi Mereẽna Tosi Imoianariakori
(Marko 3.13-19; Arókasi 6.12-16)

1 Xesosi mereẽna tosi imoianariakori. Isikari iposotiire ninoamoni maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani. Isikari iposotiire ninoamoni amianatakani imakananitinina ĩkapani, ikinika amianari inokasaakina ninoa amianatakani.
2 Naia imoianariakori uãka: Merepitipanika auari Simão Petro inakorima, apaka itari Ãtree inakorima. Auari Txiakoma, apaka itari Xoãoma. Ninoa Sepeteo anaakori.
3 Auari Piripima, Patoromeoma, Tomeema. Apaka auari Mateoma, txineiro apotiitakari. Apaka ãti Txiakoma, Aopeo ãkiri. Aua Tateoma.
4 Aua Simãoma, Homano omanatakari. Apaka aua Xotasi Isikariotxi inakorima. Iua Xesosi mĩkapiritakari itxaua. Ninoa Xesosi moianariakori itxauana.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni
(Marko 6.7-13; Arókasi 9.1-6)

5 Ininiã Xesosi iokanatana ninoa isãkire isãpiretinina. Ia atoko õtãkikana:
—Kona hĩsipeko Xoteo minakonimoni, apaka Samaria tõpa sitatxitimoni kona hĩsipeko.
6 Hĩsako kãkiti Isaeo tixinikinimoni. Hinirimanemoni, Xoteoakorimoni hĩsako. Ninoa soti auĩte pĩpinanaãkani atoko itxana.
7 Hãpokasaaki kãkitimoni, hĩtxariko: “Teoso ikinimane auĩte ininiua manapi paĩtiki apokako.”
8 Himakananitanako amianatakani. Maere matati erekapeka hĩtxĩkitakako apaka. Ipĩkani hõkitikako. Homitikariko maerekati matamatakoti kãkiti auaĩtotakini. Ikara atoko hĩkamako. Kona hĩte ĩkitxitari Teoso hãpakapakiti

ĩkapani. Ininiã ikara atokokana hĩtxako. Kona hinirekapiri
kãkiti iĩkitxitinii hĩte, hĩte sikakiti ĩkapani.
9 Kona hanikapero txineiro oro kamakoro. Pirata ka-
makoro, ãtião txineiro apaka, kona hanikape.
10 Uatxa hianaxititakasaaki, sako mata !hanikape. Ãti
himãka !hanikape. Ãti hĩkiti mata kona hanikape. Hĩtsonere
!hanikape. Kona himaãkapeua, kotxi parĩkauatakani apaka-
pariko nipokori. Hinirekakiti apokapitikako.
11 —Sitatxi hãpokasaaki, hinitari kãkiti Teoso sãkire kenako-
takani, hĩte apakapakani. Hĩkaikota ninoakata. Eereka kona
hĩsipe ãti aapokomoni hĩkaikotini ĩkapani.
12 Aapokotxi ãki hiĩroãkasaaki, hĩtxako: “Erekari Teoso sikak-
iti kaikotako hĩtekata,” hĩtxako.
13 Kãkiti ipoxokoniritika apakapiniãi, hĩtxako: “Teoso takari
erekari hĩtemoni,” hĩtxako. Imanirekakaniãi, hĩtxariko: “Teoso
kona takari erekari hĩtemoni.”
14 Atxiĩti aapokotxi hãpokasaaki, kãkiti iuaãtaã ! apaka-
pai. Atxiĩti ! inirekarina hĩsãkire, ininiã iuasaaki hĩsipeka.
Hĩtakanapariko iuaãtaã. Hĩpotorikasaaki, himakatxakari kipatxi
hĩkiti mataã auakari. Ininiã iuasaaki ninoa imarotari Teoso
kona apokaerekatana.
15 Hĩxinikariko ia nisãkire. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki,
ninoa apiata misiritaãka. Sotoma sitatxiti auakani, Komoha
sitatxiti auakani pakini misiritaãka poiãoka —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Pirena
(Marko 13.9-13; Arókasi 21.12-19)

16 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Erepaniko, pamonõkoniri. Hĩte soti auĩte atoko hĩtxa, kotxi
!kaposotiirei hĩte, iuaritika niokanatai kãkitimoni. Ninoa ãkiti
atoko, ininiã erepaniko. Ininiã kimarorei hĩtxako. Imini
kimaroreri atoko hĩtxako. Ininiã maerekati ninoa auakiti
kona misiritai. Iuasaakiika kamoa atoko hĩtxako, kotxi kamoa
!imisiritari kãkiti.
17 —Erepaniko. Araõkire hĩtxako. Auako kãkiti kinirão
anikinii maxikatiĩka kãkiti misiritiko mereẽkanimoni.
Apanakini xirokaiko hĩte maxikatiĩka aiko ãki Xoteo
apotiitiniãtaãua.
18 Nota sãkire hãuikini xika hanikaãkako auĩtetxiakorimoni
himisiritiko himarotini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, iuasaaki
erekapitikari, kotxi hĩsãpiretariko nota sãkire iuaã auakani-
moni, Xoteo minakonimoni apaka.
19 —Kãkiti misiritiko mereẽkarimoni hanikikosaaki, kona hi-
maãkapeua hĩsãkirauatini apisa. Teoso sikaiko hĩsãpirena tĩkane.
20 Sãkiretxi hĩsãpiretakiti kona hĩte sãkireni. Erekari
Matamatakoti, iuarako sikariko sãkiretxi hĩsãkirauatini ĩkapani
iuasaaki.

21 —Ãti õti hĩtari sikaiko hĩte homanatakinimoni okinii
ĩkapani, kotxi hĩte auikari nota sãkire. Iua atokokanerako irĩtxi
sikariko imi ãtimoni okiniri ĩkapani, kotxi imi auikari nota
sãkire. Auako apaka imi omanatinina iri, inoro pakini, kotxi
inoro, iri pakini auikari nota sãkire. Iua sikanako ãtimoni
okinina ĩkapani.
22 Ikinimane omanataiko hĩte nota sãkire hãuikini xika, iuar-
itika hãuikiniãri nisãkire ãtipirika, nimakatxakai himapinakani
ĩkapani.
23 Sitatxiã hãuakasaaki, himisiritikosaaki, ãti sitatxitimoni
himitekako. Atão nota sãpiretai hĩte. Kona hĩte xipokapaniri
hĩparĩka ikini sitatxiti Isaeo tixini hĩtari iaxitikiri kanapiriini
apisa —itxa Xesosi sãkire.

Apiatakari, Poiãori Pakini

24 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Apaiaõkarauatakari poião. Koerekareri apiata. Apaka
nitiritxi poião. Iauĩte apiata.
25 Apakatapitika apaiaõkarauatakari koerekareri imarotak-
iti iaõka imarotini. Iua atokokanera nitiritxi iua auĩte atoko
inini. Apanakini akiritano nota "Peosepoo," Satanasi inakori.
Ininiã itakauãkatai hĩte hĩuãka apia maerekati, kotxi nota
anaakorirai hĩte —itxa Xesosi.

Kipatakori !Auari
(Arókasi 12.1-3)

26 —Ininiã kona ! hĩpĩkapena ninoa maerekati kamakani,
kotxi nota kanapiriãkasaaki, kona kipatakori auapanika.
Ikinika imarotaãkako.
27 Hĩtemoni ĩkanõka nimaasakapiretakiti, ikara nisãkire
hãkiripoakatako aapokotxi nopini imakinika kãkiti imarotiniri
ĩkapani. Uatxa hĩtemoninani nisãpiretakiti ãti õti ikinimanemoni
hĩsãpiretako.

Kipa Apĩka?
(Arókasi 12.4-7)

28 Kona hĩpĩkapena hiĩto okakani, kotxi !iposotarina hĩxinire
okinina. Hĩpĩkariko Teoso, kotxi iuanokara posotari ioka-
natinii hĩte, hiĩto, hĩxinire pakini maerekani misiritikoãtaã.
Iuara hĩpĩkako.
29 —Ipi kotipiriki ĩki poião, ãtika txineiro otanoka. Iuaritika
hĩri iaxiti auakari tiretana ninoa. Imauiritakaniãri, kona ãtika
ipina.
30 Kipakinipa piãko pikiiã auakari aua? ! Pimarotari.
Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inĩkatai, ininiãkara !
hĩpĩkarauatape.
31 Kotipiriki ĩki poião, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki.
Ininiãkara kona hĩpĩkarauatape. Kaiãopokori kotipiriki auiniã,

iuaritika hĩte ĩki apiata, ininiã Teoso tiretapitikai hĩte —itxa Xesosi.

Xesosi Tiretakani, Xesosi Manirekakani Pakini
(Arókasi 12.8-9)

32 Xesosi sãkirauatapanika:

—Apanakini apisatoõ hĩsãpiretiniãri: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” iua atokokanerako nitxariko niri iaxiti auakari apisatoõ: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako —itxa Xesosi.

33 Hĩsãpiretiniãri apanakini: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” iuasaaki nisãpiretari niri iaxiti auakari: “Kona nota nakitini iua.”

Pinirekakiti Pirena
(Marko 8.34-35; Arókasi 12.49-53; 14.26-27)

34 —Kona hĩxinikapiri nota ĩkorapokoriti napokini neenamatxi nixipokini ĩkapani. Kotxi kãkiti auikari nisãkire, ininiã eereka apanakini omanatana. Kona neenamatxi xipokapanika, kotxi nota minari niposotiire maerekati nixipokini ĩkapani.

35 Nota apokini xika imi omanatana iri, inoro pakini, kotxi ninoa auikari nisãkire. Tiĩrotxi omanataro oimakiro, kotxi ãto omanatano nota, ãto tiretano nota.

36 Iuasaaki pinirimane pimokaiakarinikarako itxauanako.

37 —Poiãoka pitiretiniãno nota, apiata pitiretiniãna pinoro, piri pakini, kona erekari nimoianari pininiua. Apiata pitiretiniãna pamariteakori, kona erekari nimoianari pininiua.

38 Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hĩsa. Himamĩteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ininiã ! apakata himoianatinino.

39 —Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata —itxa Xesosi.

Hĩte Apakapakani Pirena
(Marko 9.41)

40 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kãkiti hĩte apakapakani, apakapano nota apaka. Nota apakapakari apakapari nota iokanatakari apaka.

41 Papakapiniãri Teoso sãkire sãpiretakari, kotxi iua sãpiretari Teoso sãkire, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. Papakapiniãri atão inakari kamakari, kotxi iua kamari atão inakari, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka.

42 Pisikiniãri ãparaã nimoianari poiãorimoni iãtini ĩkapani, kotxi nimoianari itxaua, Teoso iĩkitxitapitikai pite —itxa Xesosi.

11

Xoão Kapatxisareri Tikini Sikani
(Arókasi 7.18-35)

1 Xesosi moianariakori tosi pakini isãkire oerekini xipoka
atoko, Xesosi sipe. Isa ãti sitatxitimoni, eereka ãti sitatx-
itimoni Kariréia tõpa itxaãpota oerekarauatakasaaki. Teoso
sãkire isãpiretari kãkiti.
2 Xoão kapatxisareri, kateia ãki auakasaaki, ikenakoenetari
Xesosi kamakiti, ininiã iokanatari ipi imoianariakori Xesosi-
monikari.
3 Ininiã Xoão txari imoianariakori:
—Hĩpimaãri Xesosi: "Pitekani iaxiti ĩkari, kãkiti iãtapakiti
pitxataua? Ãtikani atxiĩti aiãtapakiti pitxataua?" hĩtxariko —
itxa Xoão.
Ininiã ninoa sipe. Ipimaãrina Xesosi Xoão sãkire iaõka.
4 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Hĩkanapiriã Xoãomoni. Hĩsãpiretari hĩkenakotakiti,
hãtamatakiti pakini.
5 Hĩte atamatapekari mõsiãreti kõsiãrepeka inini.
Matĩpokotakati tĩpokotapeka. Hãtamatapekari maere matati
erekapeka inini. Makenakokiti kakenakokipeka. Ipĩkani
õkitikapekaua. Teoso iokanapirena erekari sãpiretapeẽkaika
minakati mauapikinitinimoni. Pakini hãtamatapeka. Ikara
hĩsãpiretako Xoãomoni.
6 Kãkiti iteene auikiniãri nota sãkire, Teoso takari erekari
iuamoni. Ikara nisãkire hĩsãpiretari Xoão —itxa Xesosi.
7 Ininiã ninoa sipe. Isikasaakina, Xesosi sãpiretari Xoão
pirena itomaneri kãkitimoni. Ia atoko itxa:
—Kipa ĩkai hĩte, Xoão kapatxisarerimoni hĩsikasaaki,
ãparaã makipakaniãtaã iua auakasaaki? Hĩte sari iuamoni,
kotxi ãtitxika isãkire aua. Teoso sãkirenoka isãpireta. Ĩtima
ãpokaxitikasaaki, katsotati ipinimoni ipapĩka, iuaĩkana
ipinimoni ipapĩka inini atoko kãkiti, kotxi isãkire kita ãti,
isãkire uatxa ãtião, isãkire katana iuaĩkana ãtião, itxaãpota
isãkire. Ikara atoko !itxa Xoão.
8 —Kipa ĩkai hĩte Xoãomoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni,
kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imãka,
kotxi !ikaikota auĩtetxi aapoko. Auĩtetxi aapoko peereri
mãkatxi.
9 —Kipa ĩkai hĩte iuamoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni,
kotxi iua Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Atãopitika Teoso
sãkire sãpiretakari itxaua. Iua Xoão Teoso sãkire sãpiretakari
apiari.
10 —Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:
Niokanatariko nisãkire sãpiretakari kãkitimoni pite apisa, pa-
pokini isãpiretini ĩkapani, kãkiti iposope inini ĩkapani.

11 Atãopitikara. Ikinimane sauaki Xoão kapatxisareri api-
atakari itxaua. Iuaritika Teoso auĩtetakari poiãori inakari apia
imarotariko Teoso kamakiti tĩkane.
12 Xoão auakasaaki Teoso auĩtetakani misiritaãka, kotxi kãkiti
kaneenamari naiatana ninoa. Ninoa nirekari ixipokinirina
Teoso auĩtetxi ininiua ĩkorapokoriti. Uatxapiima auapanika
ikara atoko inakari.
13 Xoão apokini apisapanika, ikinika Teoso sãkire sãpiretakani,
ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakani, sãpiretari Teoso auĩtetxi
ininiua pirena. Xoão apokasaaki, iua apaka oerekari Teoso
auĩtetxi ininiua pirena.

14 —Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretaua:

Ãti Teoso sãkire sãpiretakari Eríasi atoko inakari apokako,
itxana. Iuakara Xoão. Hãuikiniãri nisãkire, hãuikariko iuara
apokapeka.
15 Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

16 —Kanatokopa itxa kãkiti ĩkorasaaki auakani? Amarini
sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini
topãka tiitxi amotikoãtaã. Apanakini amarini txitana
apanakini amarini. Itxana:

17 "Ate xikarauata hĩte serenini ĩkapani, txamari !hĩserena.
Kãkiti pĩkasaaki xikariti axikareta, txamari !hĩtxiapata." Ninoa
amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani,

18 kotxi Xoão kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari
inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. !Iãtari ovaã. Iuaritika hĩte
txari: "Maerekati matamatakoti auaĩtotari Xoão," hĩtxari.

19 Nota hĩtari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti. !Nitakanapari
ninikini. Ikiniõtika ninipokota. Niãtari ovaã. Ininiã hĩte txari:
"Iua kiki ixori. Poãtakari iua. Iua moianatana txineiro apaka-
pakani, kãkiti maerekati kamakani," himisãkirepirenãtano.
Kimaroreri atão inakari kamari erekarinani. Kãkiti ata-
matakasaakiri ikamakiti, imarotari kimaroreri atão inakari
ininiua —itxa Xesosi.

Sitatxi Auakani Teoso Sãkire Mauiãkani
(Arókasi 10.13-15)

20 Ininiã Xesosi pinitana Korasiĩ sitatxiti auakani,
Petsáita sitatxiti auakani pakini, kotxi kaiãopokori iposotiire
ikamapeka iuaãtaã, iuaritika kona itakanaparina maerekati.

21 Xesosi txana ninoa:

—Kãkiti Korasiĩ auakani himisiritaãkako. Kãkiti Petsáita
auakani hĩte apaka misiritaãkako. Kitxakapirĩka Txiro, Sitoõ
pakini sitatxitikini kamari maerekati, ininiã Teoso xipokana
ninoa arikatxiã. Ninoa atamataãkamariko nota posotiire
hĩte atamatiniri atokokana, ininiã ninoa mãkatamariko sako
mata. Itakamariko atapani iĩtoãna. Ikara atoko ininiã, ninoa
oerekari maerekati itakanapinina.

22 Nisãpiretai hĩte ia: “Kãkiti misiritiko õtisaaki, Txirokini,
Sitoõkini pakini misiritaãka poião. Hĩte apiata.”
23 Hĩte Kapanaoõkinipekana, Teoso ãkiri aua hĩtekata.
Hĩte itikapekari ito posotiiretxi iaxitikiri. Txamari
hõkakatapeẽkako maerekani misiritikoãtaã. Nikamakiti
hĩtemoni Sotoma auakani sauaki nikamaãkamako, kona ninoa
xipokamako. Auapanikamanako.
24 Ininiã nitxai hĩte: “Himisiritikosaaki, apiata himisiri-
taãka. Poiãoka Sotomakini misiritaãka,” —itxa Xesosi.

Teoso Imarore Apakapakani
(Arókasi 10.21-22)

25 Iuasaaki Xesosi misãkiretari iri:
—Niri, pitixine auakani auĩte pitxaua. Uai ikini itixiti
auakani auĩte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi na po-
erekari pimarore kãkiti kimarorerinimoni, iuikakanimoni.
Pite oerekari pimarore kãkiti poiãorinimoni, miuikakanimoni.
26 Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata
—itxari iri.
27 Eereka imisãkiretari kãkiti:
—Niri sikapekano ikinika. Kãkiti !imarotano nota Teoso
ãkiri nininiua. Nirinokara atão imarotano nota. Apaka kãkiti
na atão imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua
ãkiri nitxaua. Kãkiti nirekiniãri imarotiniri niri, nota oerekari
niri iuamoni.
28 —Iteene minari atoko itxa himaerekani. Hinireka
hĩtakanapiniri iua, txama !hĩposota hĩtakanapiniri. Hĩsãpakiniã
himaerekani xika, hina notamoni hĩtomatini ĩkapani. Iuasaaki
nimakatxakari himaerekani.
29 Hĩtakariko nipaniãtakiti hãkixinireẽ. Hãpaiaõkariko nota
pirena. Erekapitikari hãpaiaõkiniri ninirekakiti, kotxi kona
kaneenamano. Kona nota napetari kãkiti. Niuikiniua !auari.
Ikara atoko ininiã, hĩxinire tomatapitika.
30 Hĩposotapitikari nipaniãtakiti hĩkamini, notakata
hĩparĩkauatiniã. Nipaniãtakiti !kasãpaniri. Kona kamimari.
Peerekari nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

12

Tomatiko Õti Pirena
(Marko 2.23-28; Arókasi 6.1-5)

1 Mapaõti atoko tomatiko õtisaaki, Xesosi imoia-
nariakorikata napaãpota triko takikoãtaã. Inatxitana.
Inapaãpotakasaakina, imakatxakarona triko iki mapaki
inikinirona ĩkapani.
2 Pariseoakori ikara itikasaaki, itxarina Xesosi:
—Patamata. Pimoianariakori kamari ate mauiritakiniti.
Ninoa parĩkauata tomatiko õtisaaki —itxana.
3 Ininiã Xesosi:

—Atxiĩti kona hãtatsopatapanikari Taviini kamakiti imoianariakorikata kitxakapirĩka inatxitakasaakina?
4 Iua ĩroã Teoso misãkiretikoãtaã. Imoianariakorikata inikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Iuaritika ninoa sasetotxiakori tiretari Taviini, imoianariakori pakini inatxitakasaakina.
5 Atxiĩti kona hãtatsopatapanikari Moisesini iõkatsopatakiti. Iua auiritari sasetotxi parĩkauatini tomatiko õtisaaki, Teoso misãkiretiko aikotiã. Iuasaaki ninoa !ikamari maerekati, kotxi iparĩkauatana Teoso misãkiretiko aikotiã.
6 Atão nisãpiretai, hĩte paniãtakiti poiãori. Nota paniãtakiti apiari.
7 Teoso sãkire iteene hãuikasaaki, kona hãpoĩtana kãkiti maxikatiĩka, kotxi Teoso sãkire txari:
Nota nirekari apanakini hĩtiretini. Pimatiretakanisaakiri ãti, !apakata pisikarauatini notamoni. Iuasaaki kona ninirekari pisikakiti,
itxa Teoso kitxakapirĩka.
8 —Nota hĩtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireẽkiti nikamini tomatiko õtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

Motĩkauakotakari Pirena
(Marko 3.1-6; Arókasi 6.6-11)

9 Xesosi ikara inaãka atoko, isa aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua.
10 Iuaã aua kiki motĩkauakotakari. Iuaã aua apaka pariseoakori Xesosi kinirão apoĩtaka inakani tomatiko õtisaaki iparĩkauatini xika. Ninoa amanaãri Xesosi:
—Atauako apakata atxiĩti tomatiko õtisaaki, erekape pitxĩkitakiniri kãkiti? —itxarina.
11 Ininiã Xesosi pimaãna:
—Hĩpira soti auĩte tomatiko õtisaaki aariko ãki irikiniã, himakatxakatari? Atãopitikara Teoso sãkire auiritapitikari kãkiti makatxakiniri ipira tomatiko õtisaaki.
12 Soti auĩte poiãori, kãkiti apiari. Ininiã Teoso sãkire auiritapitikari tomatiko õti erekape nitxĩkitakiniri kãkiti —itxa Xesosi.
13 Ininiã itxari kiki motĩkauakotakarimoni:
—Poerekauakotauako —itxa.
Oerekauakotakasaakiua, erekapeka itxa, ipini uako atokopeka itxa.
14 Iuasaaki pariseoakori sipeka atoko, ninoakakarika misãkiretakakauana:
—Natokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxakakana.

Nitiritxi Teoso Mereẽkiti

15 Xesosi imarotakasaakiri ninoa okaenetiniri iua,
iuasaakipeka Xesosi sipeka. Itomaneri kãkiti sa iuakata.
Ikinika amianatakani erekapeka itxĩkitaka.
16 Xesosi ! auiritana isãpiretinirina ikamakiti apanakini-
moni.
17 Ikara atoko itxa Xesosi, Teoso sãkire sãpiretakari Isaía
inakori sãpiretakiti iaõka apokini ĩkapani. Ia atoko itxa Teoso
Isaíamoni:
18 Ia ninitiri nimereẽkiti. Ia nitiretakiti napokaerekatakiti.
Nota sikariko Erekari Matamatakoti iuamoni. Iua
sãpiretariko nota sãkire Xoteo minakonimoni.
19 !Kataparasãkireri ahoa kimaporiti ĩtiniãpo isãkirauatakasaaki.
!Ineenamauata. !Itxitakaka apanakinikata kãkiti nap-
iniãtaã.
20 Apanakini Teoso sãkire auiãkani oiõkapeta ãkixinireẽna. Ita-
para ! auari. Ninoa aanaia katxitoãkori atoko itxana.
Iuaritika kona imapirinikari iua aanaia katxitoãkori.
Iua atokokana kona ixipokari iua sãkire auiãkani mat-
aparani. Itiretana. Apanakini Teoso sãkire auiãkani,
kona iteene auikari Teoso sãkire. Ininiã ninoa tirikapi
iopinikare xapitikiri atoko itxana, iuaritika kona iua
oakari. Iua atokokana kona ixipokana Teoso sãkire
auiãkani. Ikamaãpotari erekari, erekarinoka kãiatini
ĩkapani.
21 Xoteo minakaniua auikariko iua sãkire.
Itxa Isaía sãpirena kitxakapirĩka.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Marko 3.20-30; Arókasi 11.14-23)

22 Iuasaaki kãkiti anikari kiki maerekati matamatakoti
auaĩtotakiti Xesosimoni. ! Isãkirauata. Mõsiãreti itxaua iua,
maerekati matamatakoti xika. Xesosi erekapeka txĩkitakari
iua. Iuasaaki kõsiãrepeka, kasãkirepeka itxa.
23 Iuasaaki kaiãopokori kãkiti iuaã tsorĩkaãta. Ininiã ipi-
maãkakauana:
—Atauako ia kiki aãuĩte Taviini apika mekanirikani? Atxiĩti
Teoso iokanatakitikani? —itxana.
24 Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina:
—Konapitini. Maerekati matamatakoti auĩte Peosepoo in-
akori sikari iposotiire Xesosimoni maerekati matamatakoti
omitikini ĩkapani —itxana pariseoakori.
25 Xesosi imarotari ikara ixinikakitina. Ininiã itxa Xesosi:
—Kãkiti tixine auakani ninoakakarika inaiatakakiniãuana,
ixipokakakauana. Iarikapenako. Iua atokokana kãkiti
aapokoã auakani inaiatakakiniãuana, ixipokakakauanako.
26 Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika ina-
iatakakiniãuana, ixipokako Satanasi tapara.

27 Hĩte sãkire, Peosepoo sikari iposotiire notamoni
maerekati matamatakoti nomitikini ĩkapani. Ininiã nota
pimaãi: “Kipa sikari posotiiretxi hĩte moianariakorimoni,
maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani?” Himoianari-
akori sãpiretai: “Teosonoka sikari posotiiretxi maerekati
matamatakoti omitikakanimoni.”
28 Teoso posotiireẽ nomitikari maerekani matamatakoni.
Ikara atoko ininiã, Teoso oerekai iua apokapeka hĩtemoni
hĩauĩte inini ĩkapani.
29 —Kiki pataparari iua aapoko auiniã, kona kiĩtiriri ĩroã
ĩtiriuatini ĩkapani. Kiĩtiriri iaxirikiniãri iua kiki pataparari,
iuasaakiika apakata iĩtirĩkiniri itii.
30 —Notakata maparĩkauatakani omanatano nota.
Imamoianatakaniãno, inirekari niparĩka ixipokini.
31 —Ininiã nisãpiretai. Apakata Teoso makatxakiniri
ikinipoko maerekati kãkiti kamakiti, imaerekani Teoso
imisãkirepiretini pakini. Txamari Erekari Matamatakoti
misãkirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari.
32 Kãkiti misãkirepiretiniãno nota hĩtari iaxitikiri, eereka
amanainiãri Teoso ikara imaerekani imakatxakini, ininiã
Teoso makatxakapitikari. Kãkiti misãkirepiretiniãri Erekari
Matamatakoti, !kimakatxakikori ikara maerekati ikamakiti
—itxa Xesosi.

Aamina Iri Pirena
(Arókasi 6.43-45)

33 Ininiã Xesosi sãkirauata iuaĩkana pariseoakorimoni:
—Aamina atoko hĩtxa. Aamina erekari ininiã, iri erekari
apaka. Aamina maerekati ininiã, iri apaka !erekari. Patama-
tiniãri amãtiiri, pimarotari imina.
34 Nimarotai hĩte. Imini katsiiri atoko hĩtxaua hĩte. Hĩte
maerekati kamakanii. Ininiã !hĩposotari erekari hĩsãpiretini,
kotxi hãkixinire !erekari. Hinamaã hĩsãpiretakiti hãkixinireẽ
potoriãkari itxaua.
35 Kãkiti erekari ininiã, erekarinoka isãkire, kotxi iua
ãkixinireẽ erekarinoka aua. Kãkiti maerekati ininiã, isãkire
maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ãkixinireẽ.
36 Atão nisãpiretai hĩte. Ikinipoko kãkiti sãkire Teoso ata-
makaerekata xipokatxi õtisaaki. Iuasaaki Teoso mereẽri kãkiti
misiritiko. Maxikatiĩka hĩsãpiretakiti kona apakata. Kona iua
potxitari. Ininiã iuasaaki iua pimaãi: “Kinirepa ikara atoko
pisãkire?” itxako.
37 Pisãkire ereka ininiã, ixika ! auari Teoso misiritinii.
Pisãkire maerekati ininiã, pisãkire maerekati xika Teoso
misiritai —itxa Xesosi.

Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Marko 8.11-12; Arókasi 11.29-32)

38 Ãtikaka kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini txari:
—Koerekareri, takaõtxikari Teoso posotiire poerekaua ate,
aãtamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini
ĩkapani —itxarina.
39 Xesosi apakapapiretana:
—Kãkiti uatxarini ! erekana. Itakanaparina Teoso. Hĩte
nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini.
Kona noerekai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari
Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi.
Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki,
iuaĩkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare
itxapanikaua hĩte ĩkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso
takaõtxikare hĩte ĩkapani.
40 Xonasi kaikota ximaki mitari tikako ãki ipi ãti pakini õti.
Iua atokokanerako hĩtari iaxitikiri napako ipi ãti pakini õti
ipĩkani auiniãtaã.
41 —Itixi xipokini õtisaaki, kãkiti Nínivi sitatxiti auakani
sãkirauatapitikako. Ninoa txai hĩte: “Kona erekai hĩte, kotxi !
hĩtakanapari himaerekani. Ate takanapari amaerekani Xonasi
sãkire akenakotakasaaki,” itxanako ninoa. Uatxa uai aua hĩte
apisatoõ Xonasi apiatakari. Imisãkiretai hĩte, iuaritika kona !
hĩtakanapari himaerekani.
42 —Xipokatxi õtisaaki, sito Sapaa auakani auĩte
sãkirauatapitikako. Oa õtakoxiti auakaro, iuaritika osari
Saromãomoni imatire okenakotini ĩkapani. Uatxa apopeka
Saromão apiatakari, iuaritika hĩte !auikari nota sãkire —itxa
Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Arókasi 11.24-26)

43 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Maerekati matamatakoti kiki auaĩtotakiti takana-
pakasaakiri iua kiki, iua maerekati matamatakoti saãpota
ãparaã makipakaniãtaã, ikaikotiniãtaã initini ĩkapani, txamari
!apokari.
44 Ininiã itxa: “Nikanapiriãpiriko mitxi nauinimoni nipo-
torikinimonikari,” itxa iua maerekati matamatakoti. Ininiã
ikanapiriã. Apokasaaki, ãti iuaã auakari ! auari. Oere-
tapeẽkaika. Iposope ãti auini ĩkapani.
45 Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani mata-
matakoni apia maerekanitakani. Imakinikana aua iua kiki
ĩtoã. Ininiã iua kiki mitxi poiãoka imaerekani, eereka apia
maerekanita. Ikara atoko itxako kãkiti uatxarini maerekani
—itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Marko 3.31-35; Arókasi 8.19-21)

46 Xesosi sãkirauata itomane kãkitimoni, inakasaaki oãpoka
inoro, itariakorikata. Iporikiti auana. Ipĩkapiretarina.
47 Ininiã ãti txari Xesosi:
—Pinoro, pitariakori ikiraã iporikiti auana. Inirekakarina
imisãkiretinii pite —itxa.
48 Ininiã Xesosi:
—Keropa ninoro? Kiripa nitariakori? —itxa Xesosi.
49 Ininiã imioakari imoianariakori:
—Hãtamata. Uai aua ninoro, nitariakori pakini.
50 Niri iaxitikiri nirekaãkiti kamakanira, ninoara nitari-
akori, nitaroakoro, ninoro txaua —itxa Xesosi.

13

Katakareri Pirena
(Marko 4.1-9; Arókasi 8.4-8)

1 Iua õtisaaki Xesosi takanapari iua aapokotxi. Ipoa tiniã isa.
Iuaã ipoa tiniã iitopãka.
2 Iuaã auana itomaneri kãkiti. Apotiitauana iua takote.
Ininiã kanaua ãki iereẽtaua, topãka itxa oerekarauatini
ĩkapani. Ninoa kaikota imiriĩ.
3 Ininiã itori sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana
ninoa Teoso imarotinina ĩkapani.
Ia atoko itxa:
—Katakareri potorika itakarauatini ĩkapani.
4 Takari iki itakaãpotakasaaki, okaãpotakasaaki, ãtikaka irika
kimapori tiniãpo. Kotipiriki apoka. Inikari imakinika.
5 Apanakini irika kai auiniãtaã. Poiãoka kipatxi auari,
ininiã mokatanitika ipitxaka.
6 Txamari, atokatxi papatakari inakasaaki, arikari iua
takari. Otxiaroka, kotxi kona kakotsari.
7 Apanakinipekana irika aanaia auiniãtaã. Ininiã aanaia
aneẽ takari takote. Aãpitsa iapinokari takari, oka txari.
8 Apanakinipekana irika kipatxi erekariãtaã. Ininiã iriuata.
Ãtiãtaã ãti takari iriuata seĩ oki pakini. Ãtiãtaã takari iriuata
sesẽta oki pakini. Ãtiãtaã ãti takari iriuata trĩta oki pakini.
9 Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena
(Marko 4.10-12; Arókasi 8.9-10)

10 Imoianariakori apoka Xesosimoni. Ipimaãrina:
—Kinirepa sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretari
kãkiti? —itxarina.
11 Ininiã Xesosi:
—Kãkiti xinikiniãri Teoso auĩtetxi ininiãua pirena, auapitika
kaiãopokori ninoa mimarotakiniti, kotxi Teoso kona oerekana
ninoa. Teoso oerekai hĩte ninoa mimarotakiniti.

12 Teoso sãkire auakiti, iua sãkire kĩpitakari, Teoso sikari
apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire ke-
nakotakari, isãkire makĩpitakati, imarore xapiti iuamoni
auakari makatxakaãkako.
13 Nisãkirauatakasaaki kãkitikata, nisãpiretana sãpirenatxi atão
inakari oerekiko, kotxi kokiri kãkiti, iuaritika ! atamatari
Teoso kamakiti. Kakenakokiri kãkiti, iuaritika ! imarotari
Teoso sãkire.
14 Ininiã apokapeka Isaía sãkire kitxakapirĩka, kotxi iua
sãpiretari Teoso sãkire:
Hĩkenakotapiikamari nisãkire, iuaritika ! himarotari.
Hĩtikapiikamari nikamakiti, iuaritika !himarotari,
15 kotxi !hinirekari himarotiniri atão inakari. !Hinirekaikari
nisãkire hĩkenakotini. ! Hinirekaikari nikamakiti
hãtamatini. Hinirekaãkamariko, hãtamatamariko
nikamakiti. Hinirekaãkamariko, hĩkenakotamariko
nisãkire. Hinirekaãkamariko, himarotamariko nisãkire.
Hĩkanapiriaãkamako notamoni, nimakatxakamariko
himaerekani,
itxa Teoso.
16 —Hĩtepekana, Teoso sikari erekari hĩtemoni, kotxi hõki
atamatapitikari iua kamakiti. Hĩkenakoki kenakotapitikari
iua sãkire.
17 Atão nisãpiretai. Itomaneri Teoso sãkire sãpiretakani,
apanakini kiki atão inakari kamakani pakini kitxakapirĩka
nirekari atamatiniri hĩte atamatakiti, txamari kona atamata-
rina. Inirekarina ikenakotinirina hĩte kenakotakiti, txamari
kona ikenakotarina —itxa Xesosi.

Katakareri Pirena Oerekiko
(Marko 4.13-20; Arókasi 8.11-15)

18 Xesosi sãkirauanãtapanika:
—Hĩtakaõtxikari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko,
katakareri pirena. Noerekai ikara.
19 Kãkiti kenakotakasaakiri Teoso auĩtetxi ininiua pirena,
imimarotakaniãri ikenakotakiti, kimapori kãkiti katxaratak-
iti ikotaxiti atoko itxa iua ãkixinire, kotxi Satanasi apoka
iuamoni. Imakatxakari Teoso sãkire iua ãkixinireẽ apokakari.
Teoso sãkire takariki atoko itxa.
20 —Takariki kai auiniãtaã iriãkari, Teoso sãkire ipoxokonir-
itika apakapakari atoko itxa.
21 Itxama kona okanani aua, kotxi kona kakotsari. Oma-
natiko inakasaaki, inapetiko inakasaaki, Teoso sãkire auikini
xika, itakanapari Teoso sãkire auikini.
22 —Ãti kãkitipekana kenakotari Teoso sãkire, txamari ix-
inikapikari tiitxi, nipokori, iparĩka pakini. Ikinipoko ix-
inikapika, ininiã maerekaxiniretinoka itxa. Txineiro ipotxi-
tini xika !inirekaikari Teoso sãkire. Takariki aanaia auiniãtaã
iriãkari atoko itxa iua. Takari mariti atoko itxa iua ãkixinire.

23 —Ãti kãkitipekana ikenakotakasaakiri Teoso sãkire, atão
iua auikari. Iua ãkixinire kipatxi erekari atoko itxa. Takari
mininiua atoko, iua kãkiti minari atxiĩti seĩ pakini kãkiti Teo-
somoni isãkire auikinina ĩkapani. Atxiĩti iminari sesẽta pakini
kãkiti. Atxiĩti iminari trĩta pakini kãkiti Teosomoni isãkire
auikinina ĩkapani —itxa Xesosi.

Katsotati Ahoisi Atoko Inakaro

24 Iuaĩkana Xesosi sãpiretari ãti sãpirenatxi atão inakari
oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:
—Teoso auĩtetxi ininiua ia atoko itxa. Teoso katakareri
atoko itxa. Iua katakareri takari erekari takariki ikikioteẽ.
25 Ãti ĩkanõkati ikinimane imakasaaki, imokaiakari apoka.
Itakaro katsotati ahoisi atoko inakaro ahoisi sauaki. Kona !
otxa. Iposo atoko ĩkorape itxa.
26 Takari aneẽka atoko, oriuata. Iuasaaki kãkiti imaro-
tapekari katsotati ahoisi atoko inakaro auapeka. Kona otxa.
27 Ininiã katakareri nitiriakori apoka iauĩtemonina.
“Auĩtetxi, pite takaro takariki erekaro. Nanipa oina
katsotati?” itxana ninoa.
28 —“Amokaiakari takari,” itxa.
—“Pinirekatari amaporokiniri?” itxana initiriakori.
29 —“Kona. Katsotati himaporokiniã, atxiĩti himaporokaro
nitakare apaka.
30 Hĩtakanapari imakinika aneinina ĩkapani. Oamikosaaki-
rako, omakatxakaãka. Ininiã iuasaakiko nipaniãtaiko hĩte:
‘Merepanika himakatxakaroko katsotati. Hãpotiitaro. Xami-
namoni oka inaãkako. Iposo atoko hãpotiitari ahoisi. Hĩtakari
nikiena nĩkatiko aikoti ãki.’ ”

Mostata Pirena
(Marko 4.30-32; Arókasi 13.18-19)

31 Iuaĩkana Xesosi oerekari ãti sãpirenatxi atão inakari
oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:
—Teoso auĩtetxi ininiua, kiki takiniro mostata iki ikikioteẽ
atoko itxa.
32 Mostata iki axapitiki. Apanakini takariki apiata, iuar-
itika oaneẽka atoko amananiikaro. Aamina otxaua. Ininiã
kotipiriki ina. Ikamari ikoa okatiã —itxa Xesosi.

Tirekakari Pani
(Arókasi 13.20-21)

33 Xesosi iuaĩkana sãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko.
Ininiã ia atoko itxa Xesosi:
—Teoso auĩtetxi ininiãtaãua ĩkorapokoriti ia atokokana itxa.
Sito kosekari tirekakari pani. Okoketari axapiti tirekakari
pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe
tirekaãpota otxa.

Sãkiretxi Atão Inakari Oerekiko
(Marko 4.33-34)

34 Xesosi sãkirauatakasaaki kãkitikata, isãpiretari sãpirenatxi
atão inakari oerekiko. Ikara sãpirenatxinokara isãpiretari kãkiti.
35 Ininiã kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretakiti
apokapeka, kotxi iua txari:
Nisãkirauatakasaaki kãkitikata, nisãpiretari sãpirenatxi atão in-
akari oerekiko. Itixi kamikosaakipanika aua kãkiti
mimarotakiniti. Ikara noerekako kãkitimoni,
itxa Teoso sãkire.

Xesosi Sãpiretari Katsotati Pirena

36 Eereka Xesosi takanapana ninoa kãkitipokoni. Iĩroã
aapokotxi. Imoianariakori apoka iuamoni. Itxana:
—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko,
katsotati pirena, mixikanani pisãpiretakiti. Ate !imarotari —
itxana.
37 Ininiã Xesosi:
—Hĩtari iaxitikiri, iua erekari oki taãkari itxaua.
38 Itixi iua kikio atoko itxa. Teoso auĩtetakani takariki
erekari atoko itxana. Kãkiti Satanasi nakitiakori iua katsotati
atoko itxana.
39 Katsotati takakari Teoso nakitiakori mokaiakari itxaua.
Satanasi itxaua. Itixi xipokini õti iua takari amiko õti atoko
itxa. Teoso nitiriakori iaxitikini ninoa takari amakani atoko
itxana.
40 Iua katsotati apotiitaãka, xaminamoni oka inaãka. Iua
atokotxikana inaãka itixi xipokini õti.
41 Hĩtari iaxitikiri iokanatanako initiriakori itiximoni.
Apotiitarinako maerekati oerekakani. Apotiitarinako
ikinimane maerekati kamakani.
42 Iposo atoko Teoso nitiriakori okana ninoa xaminamoni.
Iuaã iteene itxiapatana. Akatsatsiriĩtauana.
43 Iuasaaki atão inakarinoka kamakani aua iotximerena
Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Atokatxi iotximere atoko itxa ni-
noa iotximere. Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —
itxa Xesosi.

Txineiro Kipatakoro Pirena

44 —Teoso auĩtetxi ininiua, txineiro itomanero kipatakoro
atoko itxa. Oa txineiro kipataãka kikio. Ãti õti kiki na-
paãpotakasaaki, apokaro, ininiã iuaĩkana ikipataro. Iteene
ipoxokoniuata, ininiã ivẽtxitari ikinika itii, iua kikio iamotini
ĩkapani. Eereka sa itxa iua kikio iamotini ĩkapani. Ikara atoko
itxa Teoso auĩtetxi ininiua.

Pérora Inakori Pirena

45 —Teoso auĩtetxi ininiua, pérora iamotakari atoko itxa. Iua
nitari pérora apia erekari.
46 Pérora iteene erekari apokiniã, ikinika itii ivẽtxita iua
pérora iamotini ĩkapani.

Hetxi Pirena

47 —Teoso auĩtetxi ininiua hetxi ipoaã taãkori atoko itxa.
Ikini sereti ximaki apotiita hetxi.
48 Ixãpokasaaki kaiotaroariti kosekaãpotari itakoãmoni. Iuaã
kaiotaroariti iitopãka. Imereẽrina ximaki. Ximaki erekari
kotariã itaka. Kãkiti maniãkiniti mapara oka.
49 Xipokatxi õtisaaki ikara atoko itxa. Teoso nitiriakori
mereẽriko kãkiti. Mapara itakarina erekarini. Mapara itaka-
rina maerekani.
50 Ininiã xaminamoni okanako kãkiti maerekati kamakani.
Iuaã itxiĩtana. Akerakitatsiriĩtauana, kotxi patsiiri.

Kitxakapirĩka Oerekakori, Amaneri Oerekakori Pakini

51 Xesosi pimaãna imoianariakori:
—Hĩte imarotatari ikara atoko inakari nisãpiretakiti? —itxa.
—Ari, aimarotapitikari —itxarina.
52 Ininiã Xesosi:
—Kaiõkatsopareri oerekikosaaki Teoso auĩtetxi ininiua
imarotini ĩkapani, imarotari amaneri oerekakori, apaka
kitxakari oerekakori. Kaapokori atoko itxa. Iua kaapokori
makatxakari apokaerekatakiti mareta ãki inĩkatakiti.
Amaneri, kitxakari apaka imakatxaka.

Nasaree Auakani Kona Auakari Xesosi Sãkire
(Marko 6.1-6; Arókasi 4.16-30)

53 Ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko ixipokapiretaka
atoko, Xesosi sipe.
54 Ikanapiriã Nasaree sitatxitimoni. Ininiã oerekarau-
ata aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Ininiã kãkiti tsorĩkaãta
isãkire ikenakotakasaakina. Itxana:
—Kiripa sikatari iua imarore? Kiripa sikaposotiiretari iua?
55 Aapokotxi kamakari ãkiri iua. Inoro Maria. Itariakori
Txiako, Xoão, Simão, Xotasi pakini.
56 Itaroakoro uai apaka aua. Nanipa apaiaõkari ikinika
imarore? —itxana.
57 Ininiã kona inirekarina iua. Ininiã Xesosi txari:
—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso
sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, inirimane sauaki
auakasaaki, !ipaxitaãka. Isãkire !auikaãka —itxa Xesosi.
58 Ininiã Xesosi kona kamari itori Teoso posotiire iuaã
Nasaree sitatxiti auakani ĩkapani, kotxi kãkiti iuaãkini !auikari
isãkire.

14

Xoão Kapatxisareri Ipinini Pirena
(Marko 6.14-29; Arókasi 9.7-9)

1 Iuasaaki Erotxi Kariréia auakani auĩte txaua. Iuasaaki
ikenakopiretari Xesosi pirena.
2 Iuasaaki itxana initiriakori:

—Iua Xoão kapatxisareri ipĩpekariika õkitapekaua. Iuakara Xesosi txaua. Ininiã uatxa apiata iposota ikamini —itxa Erotxi.

Txamari Xesosipitikara. Kona Xoãoni iua.

3 Mitxi Erotxi paniãtari Xoão kapatxisareri iaxirikiko, itari Piripi ĩtanoro xika. Ouãka Erotxia. Oomanatari Xoão, ininiã itakaãka kateia ãki.

4 Mitxi Xoão kapatxisareri txari Erotximoni:

—Kona erekari pitari ĩtanorokata pisirĩkini. !Apakata pikamakiti —itxa.

5 Ininiã Erotxi nirekamari okiniri Xoão, iuaritika kona okari, kotxi ipĩkana Xoão sãkire auiãkani. Ninoa uãkatari Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari ininiua.

6 Erotxi kamari kiiniri auini õti pirena. Erotxia ãkero serena iua Erotxi apisatoõ, ikemaĩtxitakini apisatoõ pakini. Ininiã oserenini kamari ninoa poxokoniuatini.

7 Ininiã Erotxi poxokoniuatakasaaki itxa:

—Nisikai imakinika pinireẽkiti pitemoni —itxaro oa.

Ininiã osari onoromoni.

8 Onoro nirekari Xoão okiko, ininiãkara oamanaãri Xoão kii prato nopini. Ininiã otxari Erotximoni:

—Xoão kapatxisareri kii ninireka prato nopini.

9 Ininiã Erotxi kona erekaxinireri. Kipa ikama? Kotxi ikinimane ikemaĩtxitakini kenakotari isikaenetiniri oa nirekakiti oamoni. Ininiã iua paniãtari oa nirekakiti sikiko oamoni.

10 Ininiã iua iokanatari sotatoakori kateiamoni Xoão kii tsotakiko ĩkapani.

11 Ininiã ninoa minari ikii prato nopini. Isikarina oamoni. Oa sikari onoromoni.

12 Eereka Xoão moianariakori sari kateiamoni. Ninoa anikari iĩto akauarimoni. Iuaã ikatarina. Eereka ninoa sari Xesosimoni. Isãpiretarina Xesosi Xoão ipinini pirena.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

13 Xesosi kenakopiretakasaakiri Xoão okiko, ipotorika kanauaã. Ãtiãtaã iuanani auini nire isa, txamari itomaneri kãkiti imarotari Xesosi sinimoni. Ininiã itakanaparina sitatxi. Isana imiriĩ iua sinimoni.

14 Iua kanĩkiĩtakasaaki, atapari kãkiti apokaãpotini. Ininiã iua amonĩkana ninoa. Imakananitana amianatakani.

15 Mapiãpeka inakasaaki, imoianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Mapiãpeka. Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiã uai nipokori !auari. Piokanatari kãkiti aapokotximoni, ininiã iamotarina nipokori iuaãtaã —itxana imoianariakori.

16 Xesosi apakapapiretana:

—Nota kona iokanatana isinina. Hĩtekarako sikakienatana ninoa —itxa Xesosi.

17 Ininiã ninoa:
—Komiri ipi ipi ãti pakininokara aua atemoni. Ipi ximaki apaka aua. !Apakata —itxana.
18 Ininiã Xesosi:
—Himina uai notamoni —itxa.
Ininiã imoianariakori minari Xesosimoni.
19 Eereka iua paniãtari kãkiti xiti topãkini. Eereka ikosekari komiri sĩko, ximaki ipi pakini. Ininiã iua ionakaãta iaxiti. Itxari:
—Niri pisikakiti peerekari —itxa.
Ininiã imaxinĩkaãpotari. Isikaãpotana imoianariakori. Ninoa sikaãpotana kãkiti.
20 Ikinikana nipokota. Ikinimane:
—Kamitopekaua ate —itxana.
Eereka imoianariakori apotiitari itetakori. Ininiã xãpokaka itxarina tosi kotari.
21 Iuasaaki sĩko mio kikiãkini nipokota. Sitoãkini, amarini pakini nipokota apaka.

Xesosi Ipoa Nopini Itĩpokotini
(Marko 6.45-52; Xoão 6.15-21)

22 Eereka ipaniãtana imoianariakori kanauaã iereẽtiniua iua apisa ĩpiriãtinina ĩkapani. Ninoa sipeka. Iua kaikota kãkiti itakapiretini nire.
23 Kãkiti itakapiretanapaka atoko, Xesosi sari oxiratarimoni, Teoso imisãkiretini nire. Ĩkanõkapeka inakasaaki, iuanani iuaã aua.
24 Iuasaaki kanaua ipoa apanĩkakiãpeka. Ĩtima apiãkataro kanaua. Ininiã tsakati iteene apoãkata.
25 Imaropirĩkatapeka inakasaaki Xesosi sari ninoamoni. Itĩpokota ipoa nopini.
26 Imoianariakori atapakasaakiri Xesosi ipoa nopini itĩpokotini, ninoa pĩkarauata.
—Kamiri napani —itxana.
Akiripoakatana.
27 Iuasaakipeka Xesosi:
—Kataparaxinire hĩtxako. Notara. Kona hĩpĩkarauatape —itxa.
28 Ininiã Petro sãkirauata:
—Apiananiri. Xesosi pininiãua, pipaniãtano pitemoni napokini ipoa nopini —itxa Petro.
29 Ininiã Xesosi:
—Uai pina —itxari.
Ininiã Petro katxaka. Ipotorika ianini ipoa nopini Xesosimoni isini.
30 Txamari kataparari ĩtimati itikasaaki, ipĩkarauata, ininiã ipatapiã itairakaãpota. Ininiã iua akirikata:
—Apiananiri. Pimaĩkano.

31 Iuasaakipeka Xesosi maĩkari iua. Itxari:
—Poiãoka pauikari niposotiire. Kinirepa kona atão
pauikari? —itxa Xesosi.
32 Iuaĩkana morõkoka itxauana kanaua ãki. Iuasaaki ĩtima
iotoka.
33 Imoianariakori kapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ:
—Apiananiri pitxaua. Atãopitikara Teoso ãkiripitikarai —
itxana.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini
(Marko 6.53-56)

34 Ipoa ĩpiriãtana, Xenesaree tõpamoni apoka itxana.
35 Iuaã kãkiti imarotari Xesosi, ininiã iokanapireta kãkiti
ninoa tixine takote auakanimoni:
—Amianatakani himina.
Ininiã kãkiti minari itomane amianatakani Xesosimoni.
36 Amianatakani amanaãri Xesosi:
—Pauiritaua pimãka mapotomatare atakapiotini —itxana.
Ikinimane imãka takapiotakani makananitaãka.

15

Xoteoakori Iĩkite Pirena
(Marko 7.1-13)

1 Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini apoka
Xesosimoni. Xerosareẽkini ninoa. Ipimaãrina Xesosi:
2 —Kinirepa pimoianariakori kona kamari aãtokiriakorini
sãkire iaõka, kotxi inipokotakasaakina, kona arokauako-
tauana —itxana.
3 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Hĩtepekana, kinirepa kona hĩte kamari Teoso sãkire iaõka?
Hĩte kamari hõereẽkitinokara,
4 kotxi Teoso txari: “Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko
pinoro.” Apaka Teoso txari: “Piri, pinoro pimisãkirepiretiniã,
pokaãkako.”
5 Txamari hĩte oerekari kãkiti: “Kãkiti auakiti iri, inoro
pakini nirekiniã, iua manirekakaniãri isikiniri ninoamoni,
isãpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’ ” Ininiã !isikari
ninoa nirekakiti ninoamoni.
6 Ininiã hĩte oerekari kãkiti mapaxitakanina iri, inoro
pakini. Ininiãkara hĩte sãkire hõereẽkiti kipatari Teoso sãkire.
7 Hĩte txari: “Akamapitikari Teoso sãkire iaõka,” txamari
kona hĩte kamari. Atãopitikara Isaía sãkire kitxakapirĩka. Iua
sãpiretari Teoso sãkire hĩte pirena. Teoso txari:
8 Kamisirienererini ninoa kãkiti. Ninoa sãkireẽnanira ipaxi-
tanona. Ãkixinireẽna !inirekanona.
9 Maxikatiĩka ninoa kapotoreẽkaua nota apisatoõ. Maxikatiĩka
ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari

nota sãkire. Ninoaka sãkire oerekana, txamari “Teoso sãkire asãpiretai” itxana.

Itxa Teoso Isaíamoni kitxakapirĩka —itxa Xesosi.

Ãkixiniretxi Txiko Pirena
(Marko 7.14-23)

10 Xesosi akiritana kãkiti, ininiã itxana:
—Hĩkenakota himarotini ĩkapani.
11 Nipokori, piixirãkakiti kona kamatxikotari pãkixinire. Pisãkire maerekati, pinamaã potoriãkari, iuara txikotapitikari pãkixinire —itxa Xesosi.
12 Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni. Itxarina:
—Pimarotatari pariseoakori !apokaerekatari ikara pisãkire ninoamoni?
13 Ininiã Xesosi:
—Kãkiti takari atoko itxa. Ininiã ikinika takari niri iaxitikiri mataãkiniti maporokaãkako.
14 Kona himaãkatapena pariseoakori. Ĩkiikakani mõsiãreni atoko itxana. Mõsiãreti mĩkiikiniãri mõsiãreti, ikinipoko irikako aariko ãki. Iua atokokana maerekati õtãkikiniãri maerekati, imakinika ninoa sari imisiritikoãtaã —itxa Xesosi.
15 Ininiã Petro:
—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ate !imarotari —itxa.
16 Ininiã Xesosi:
—Hĩte apanakini atoko hĩtxa atxiĩti? Kona himarotapanikari?
17 Himarotari. Nipokori hinamaã hiĩxirãkakiti hĩtikakomoni isa. Eereka hĩtikatakasaaki, inapa.
18 Hĩsãkire hinamaã pokĩkakari potorika hãkixinireẽ. Iuara txikotari kãkiti ãkixinire.
19 Kotxi hãkixinireẽ hĩxinikakiti maerekati potorika. Okaniuatakatxi, ãti kãkiti ĩtanorokata sirĩkiko nire, anokaretxi, ĩtiriuatakatxi, misirieneretxi, ãti misãkirepiretiko pakini potorika hãkixinireẽ.
20 Ikara atoko inakarinanira txikotari kãkiti ãkixinire. Kãkiti marokauakotakaniua kona txikotari ãkixinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sãkire
(Marko 7.24-30)

21 Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sipe. Isipeka Txiro, Sitoõ pakini tõpamoni.
22 Iuasaaki sito Kanaaãkero, iuaã auakaro, apoka Xesosimoni. Iteene oamanaãri:
—Apiananiri, Tavii apika mekaniri, piamonĩkano. Maerekati matamatakoti auaĩtotaro namarite. Iua iteene misiritaro oa —otxari.
23 Txamari Xesosi kona apakapapiretaro oa. Imoianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Piokanataro, osipekako. Atemoni ãtipirika oãkiripoanãta —itxana.
24 Xesosi apakapapiretaro oa:
—Niokanataãka Isaeokini ninĩkatini ĩkapani. Ninoa soti auĩte pĩpinanaãkani atoko itxana. Txamari pite kona Isaeokero. Pite ãto uãka —itxa.
25 Iuaritika oa sito apoka iuamoni. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ. Ininiã oa:
—Apiananiri, pimakananitaro namarite —otxari.
26 Ininiã Xesosi:
—Isaeokini amarini atoko. Nota ninoa iri atoko. Kona erekari amarini komirite nimixirikini, anãpamoni nisikini ĩkapani —itxaro.
27 Ininiã oa:
—Ari, atãopitikara pisãkire. Anãpa atoko nitxaua, iuaritika anãpa nikari nipokori iriãkari kaapokori patapi koa —otxa.
28 Ininiã Xesosi:
—Atãopitikara. Sito, pite iteene auikari niposotiire. Pinirekakiti nikamapitikako —itxaro.
Iuasaakipeka oimi erekapeka otxa.

Xesosi Erekapeka Txĩkitakari Kãkiti

29 Eereka Xesosi sari Kariréia poatimoni. Iuaã oxiratari nopini topãka itxa.
30 Itomane kãkiti iuamoni apoka. Ninoa minari iuamoni kãkiti mõsiãreni, masãkireni, matĩpokotakani, apanakini amianatakani itomaneri pakini. Xesosi makananitana ninoa.
31 Kãkiti iuaã auakani tsorĩkaãta, kotxi itikarina Xesosi makananitinina amianatakani. Kãkiti masãkireti sãkirauatapeka. Kãkiti matĩpokotakati tĩpokotapeka. Mõsiãreti, kõsiãrepeka itxapeka. Ikinimane txari:
—Peerekari Teoso, Isaeo auakani Teosone —itxana.

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kãkiti (Marko 8.1-10)

32 Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana:
—Nota amonĩkana naia kãkiti. Ipi õti, ãti õti pakini notakata auana. Uatxa kona minakati kona auari inikinina ĩkapani. Kona nota iokanatana ninoa natxiritika, kotxi arikama ipĩtaxititamana, irika itxamana —itxa Xesosi.
33 Ininiã imoianariakori txari:
—Nanipa ate apokari nipokori komiri naia kãkiti asikakienatini? —itxana.
34 Ininiã Xesosi:
—Kipakinipa komiri aua hĩtemoni? —itxa Xesosi.
Ininiã ninoa:
—Setxi komiri, ãtikaka ximaki axapitiri pakini —itxana.
35 Ininiã Xesosi:
—Hĩpaniãtana kãkiti xiti topãkini —itxa Xesosi.

36 Eereka imaĩkari ninoa setxi komiri, ximaki pakini. Itxari
Teoso:
—Erekapitikari ia komiri, ximaki pakini pite sikakiti.
Mapixinika itxari komiri, ximakikata. Eereka xanakaãpota
itxari imoianariakorimoni. Ininiã ninoa xanakaãpotari
kãkitimoni.
37 Ikinika nipokota. Kamitopeka itxana. Imoianariakori
xãpokakari setxi kotari nipokori itetakori.
38 Ipi ipi pakini mio kikiãkini nipokotapeka, apaka sitoãkini,
amarini pakini.
39 Eereka Xesosi iokanatana kãkiti aapokomonina. Iposo
atoko iereẽtaua kanaua ãki. Makataã tõpamoni isa.

16

Teoso Takaõtxikare
(Marko 8.11-13; Arókasi 12.54-56)

1 Pariseoakori, satoseoakori pakini sari Xesosimoni.
Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:
—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri
ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —
itxarina.
2 Txamari Xesosi txana:
—Na noerekai. Mapiãnikata iaxiti põkamarari inakasaaki:
“Peereõtiri katana,” hĩtxa.
3 Iua atokokana ĩkanõkapanika iaxiti põkamarari, piãkaxitita
inakasaaki: “Ãparaãnapani. Kataparari ĩtimatipani,” hĩtxa. Hi-
marotapitikari takaõtxikari iaxiti auakari. Txamari kona hi-
marotari Teoso kamanãtakiti ĩkorakanani. Hĩsãkirauatakasaaki,
kãkiti erekarini atoko hĩtxa, txamari maerekati hĩkama.
4 Kãkiti uatxarini ! erekana. Itakanaparina Teoso. Hĩte
nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini.
Kona noerekai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari
Xonasi inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara
atoko inakari posotiiretxi Xonasi auakasaaki, iuaĩkana ikama-
panikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua
hĩte ĩkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hĩte ĩkapani
—itxa Xesosi.
Iposo atoko Xesosi takanapana, sipe itxa.

Pão Tireẽkari Pirena
(Marko 8.14-21)

5 Xesosi imoianariakorikata ĩpiriãtari ipoa. Ipiniã
apokasaakina, imoianariakori xinikaro pão imax-
inĩkaretakitona.
6 Iuasaaki Xesosi õtãkikana ninoa:
—Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pãote
tireẽkari pamonõkoniri —itxana imoianariakori.
7 Ininiã imoianariakori misãkiretakakaua:

—Pão amaxinĩkaretini xika Xesosi ikara atoko txaua ate —itxana imoianariakori.
8 Xesosi imarotari imisãkiretakakiniuana, ininiã iua:
—Kinirepa himisãkiretakakaua, pão himaxinĩkaretini xika? Kona iteene hãuikari ninĩkatinii.
9 Atauako kona kiĩkitepanikai hĩte? Atauako himaxinĩkaretapekari pão sĩkonoka sĩko mio kãkiti nisikakienatini? Hĩxinikariko kipakinipa kotari hĩxãpokaka pão itetakoro?
10 Atauako kona hĩxinikatari ãti õti ipi ipi pakini mio kãkiti setxinoka pãoã nisikakienatini? Hĩxinikariko kipakinipa kotari hĩxãpokaka pão itetakoro?
11 Hĩte nõtãkikasaaki: "Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pãote tireẽkari pamonõkoniri," ninakasaakii, kinirepa kona himarotatari kona pãoni ikara atoko nitxai hĩte? —itxa Xesosi ninoamoni.
12 Iuasaakiika imarotarina kona pão tireẽkarini monõkori txaua. Imarotarina pariseoakori, satoseoakori pakini sãkirera, ninoa oereẽkitira, monõkori txaua.

Petro Auikari Xesosi Teoso Ãkiri Ininiãua
(Marko 8.27-30; Arókasi 9.18-21)

13 Xesosi sari Sesaréia-Piripi sitatxiti takote. Iuaã ipimaãna imoianariakori:
—Kipa kãkiti uãkatano nota hĩtari iaxitikiri?
14 Ininiã imoianariakori:
—Ãtikaka uãkatai Xoãoni kapatxisarerini iuaĩkana õkitikaua inakarii. Apanakini uãkatai Eríasini iuaĩkana õkitikaua inakarii. Apanakinipekana uãkatai Xeremiani iuaĩkana õkitikaua inakarii. Minakanisaaki ãtikaka: "Ãti Teoso sãkire sãpiretakarini iuaĩkana õkitikaua inakarii," itxaina —itxarina.
15 Ininiã Xesosi:
—Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano nota? —itxana ninoa.
16 Simão Petro apakapapiretari:
—Teoso mereẽkitirai pite. Teoso mapĩkati ãkirirai pite —itxari iua.
17 Ininiã Xesosi:
—Simão Petro, Xoão ãkiri, Teoso takari erekari pitemoni, kotxi kona kãkitini sãpiretai Teoso ãkiri nininiua. Niri iaxitikirira sãpiretai.
18 Nisãpirenauatapanika pitemoni. Piuãka Petro. Kai sorotxikana piuãka. Kai aapokotxiti kamakari mereẽri kai kaikori xiti itakini ĩkapani, aapokotxi iua kai nopini ikamini ĩkapani, ininiã aapokotxi ! irika, kotxi kaikori nopini aua. Aapokotxi kamakari takari kai kaikori xiti. Iua kai atoko itxa ikara Teoso sãkire, isãpiretakiti pitemoni. Kãkiti nota nakitiakori naapoko atoko, ninoa sauaki nauini ĩkapani. Napotinãtapanikari kãkiti naapoko ĩkapani. Satanasi tapara kona posotapaniri ixipokiniri ia naapoko.

19 Nipaniãtai Teoso sãkire pisãpiretini kãkitimoni. Xavi
nisikinii atoko itxa ikara, kotxi kãkiti auikasaakiri Teoso
sãkire iĩroã Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ĩkorapokoriti kãkiti
kamakiti pimauiritakaniã, Teoso tixine apaka ! auiritaãka.
Ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pauiritiniã, apaka auiritaãka
Teoso tixine —Xesosi txari Petro.
20 Iposo atoko Xesosi:
—Teoso mereẽkiti nininiua, apanakinimoni ! kasãpirena
hĩtxapeko —itxana imoianariakori.

Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Marko 8.31-9.1; Arókasi 9.22-27)

21 Iua õtisaaki Xesosi potorika isãpiretinina imoianariakori:
—Nisako Xerosareẽmoni. Iuaã kiomãtxiakori,
kaiõkatsoparerini, sasetotxi auĩteakori pakini misiritanoko.
Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi ãti õtisaaki iuaĩkana
nõkitikaãkako. Iuaĩkana aua nitxako —itxana.
22 Ininiã Petro misãkiretari Xesosi iuanoka inakasaaki. Ita-
parariti ka itxari:
—Konapitini, kona ikara atoko inakari kona auapani pite-
moni, Apiananiri. Kona Teoso auiritapaniri ikara atoko
piniko —itxari.
23 Ininiã Xesosi kirioka Petromoni.
—Pisipiniikaua Satanasi. Nikimapore katokapareri atoko
pitxa, kotxi pite nireẽkiti kãkiti nireẽkiti atokotxikana. Pite
nireẽkiti kona Teoso nireẽkiti atokoni —itxari.

Xesosi Moianari Atão Inakari
(Marko 8.34-38; Arókasi 9.23-27)

24 Iposo atoko Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka nireẽkiti kona
pinirekape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misir-
itiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, no-
takata pisapitikako.
25 Pite ãtipirika kaminiãri pite nireẽkitinoka, ininiã
pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti
pimanirekakaniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso
iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika
txako Teosokata.
26 Atxiĩti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani
tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiitxi xika kona pikĩpitari Teoso
sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko
ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini.
Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini. !Apakata kãkiti
iĩkitxitiniri Teoso, iuamoni isini ĩkapani.
27 Nota hĩtari iaxitikiri apokako ninitiriakorikata. Iuasaaki
niri iotximeretxikana nota iotximeretako. Iuasaakirako

erekari isika erekari kamakanimoni. Iparĩkana ĩki isika iparĩkana iaõka. Txamari imisiritanako maerekati kamakani.
28 Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Uai uatxa aua kãkiti, ninoa imarotapanikariko nota hĩtari iaxitikiri auĩtetxi nininiua. Ikara imarotinina apisa kona ipinapanikana —itxa Xesosi.

17

Moisesi, Eríasi Pakini
(Marko 9.2-13; Arókasi 9.28-36)

1 Seisi õti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoão pakini. Xoão Txiako itari. Ikanĩkana oxiratari nopinixiti. Ninoanani anika iuaã.
2 Iuaã ninoa atamatari iua. Ipinimonipo itxapeka. Itoõ iotximere atokatxi iotximere atoko itxa. Imãka serõka ipinikare atoko itxa.
3 Iuasaakipeka Moisesi, Eríasi pakini tokiã iuaã, misãkireta itxarina Xesosi.
4 Ininiã Petro akiritari Xesosi:
—Apiananiri, erekapitikari uai aãuini. Pinirekiniãri, nota kamari ipi ãti pakini papiri uai. Pite nakiti ĩkapani, Moisesi nakiti ĩkapani, Eríasi nakiti ĩkapani nikama.
5 Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri pomẽkoriri ninoa nopini apoka. Katxiãri ãki Teoso txari:
—Ere namarite, nitiretakiti. Napokaerekatari iua, kotxi ikamari ninirekakiti. Hĩkenakotariko iua sãkire.
6 Xesosi moianariakori ikara atoko inakari ikenakotakasaakina, iteene ipĩkarauatana, ininiã iriãkatana xitipe. Itoõna ikipatana.
7 Xesosi sari ninoamoni. Itakauakotaua ninoa nopini. —Hõkitikaua. Kona hĩpĩkarauatape —itxana.
8 Ininiã itikapokotana. Xesosinoka aua.
9 Oxiratari xirata iokiriiãpotakasaakina, Xesosi txana ninoa:
—Kona hĩsãpiretapiri apanakinimoni hĩtikakiti. Nota hĩtari iaxitikiri nipina iuaĩkana naua ninaka atokoikarako hĩtikakiti mixikanani hĩsãpiretako —itxana.
—Ateeneka —itxarina.
10 Xesosi moianariakori pimaãri iua:
—Kinirepa kaiõkatsoparerini oerekaua: “Eríasi apokako Teoso mereẽkiti apokini apisa?”
11 Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:
—Ari, atãopitikara ninoa sãkire. Merepitipanika Eríasi apokapitika. Iua kamari imakinika iposope inini ĩkapani.
12 Ari, nisãpiretai, Eríasi apokapeka. Txamari kãkiti !imarotari iua. Imisiritarina iua inireẽkitina iaõka. Iua atokotxikana itxanonako nota hĩtari iaxitikiri. Imisiritanona —Xesosi txana Petro, Txiako, Xoão pakini.

13 Ininiã imoianariakori imarotari Xesosi sãkire. Eríasi, Xoão kapatxisareri itxaua.

Amarini, Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti Pirena
(Marko 9.14-29; Arókasi 9.37-43)

14 Ikanapiriãkana atoko, itomaneri kãkiti apotiitiniãtaãua apokasaakina, kiki apoka Xesosimoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ.
15 Itxari:
—Apiananiri, piamonĩkari namarite. Maerekati matamatakoti auaĩtotari iua. Atatsiirauata. Xaminaã irikapika. Kãuaãriã ikomokapika.
16 Niminamari namarite pimoianariakorimoni. Ninoa kona posotari erekapeka itxĩkitakinirina.
17 Ininiã Xesosi txari:
—!Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.
18 Apokaãka atoko, Xesosi txitari iua maerekati matamatakoti:
—Pisipe.
Ininiã iua maerekati sipe. Iuasaakipeka iua amarini erekapeka itxa.
19 Eereka imoianariakori apoka Xesosimoni. Iuasaaki ninoanoka aua iuakata. Imisãkiretarina:
—Kanatokopa ininiãpa ate kona posotari maerekati matamatakoti aomitikini?
20 Ininiã Xesosi:
—Kona atãoni hãuikari nisãkire, ininiã kona hĩposotari homitikiniri iua. Atãoenepitikara nisãpiretai hĩte. Mostata iki axapitikiri. Axapitipitika nisãkire hãuikiniã, mostata iki atoko nisãkire hãuikiniã, hĩposotari ia õtanoxiratari hĩpaniãtini: “Pite oxiratari, uai posipika, ikaimoni pisa,” ininiã oxiratari sapitikamako. Hĩte posotari ikinipoko hinireẽkiti hĩkamini.
21 Txamari himamisãkiretakaniãri Teoso, hinipokotini himatakanapakaniã Teoso himisãkiretini ĩkapani, ininiãra kona hĩposotari maerekati matamatakoti homitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Marko 9.30-32; Arókasi 9.43-45)

22 Kariréia tõpa apokasaakina, Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Nota, hĩtari iaxitikirino mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kikiakorimoni inirekaãkitina ikaminina tĩkane.
23 Ninoa okano nota. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako, iuaĩkana aua nitxako —itxana ninoa.
Ikara inakari ikenakotakasaakina, imatinaniuatana.

Txineiro Teoso Misãkiretiko Aikoti Ĩkapani

24 Kapanaoõ sitatxiti apokasaakina, kikiakori sari
Petromoni. Ninoa kiki apakaparo txineiro Teoso misãkiretiko
aikoti nĩkatakani amanaãkito. Ipimaãrina Petro:
—Hĩte oerekakari sikataro txineiro Teoso misãkiretiko aikoti
nĩkatakani amanaãkito? —itxarina iua Petro.
25 Ininiã Petro:
—Ari, isikapitikaro —itxa.
Eereka Petro ĩroã aapokotxi ãki ikara sãkiretxiti Xesosi
isãpiretini ĩkapani. Xesosi sãkirauata, Petro masãkirauatakani
apisa:
—Petro, ikini itixiti kipa sikataro txineiro auĩtetxiakorimoni?
Atauako auĩtetxi nirimane sikataro? Atauako kãkiti ãtiãtaã
ĩkanikani sikataro? —itxari.
26 —Kãkiti ãtiãtaã ĩkani sikaro txineiro auĩtetximoni —itxa
Petro.
—Ari atãopitikara. Ininiã kona auĩtetxi nirimaneni sikaro
txineiro iuamoni. Iuaritika asikapitikaro.
27 Txineiro amasikakaniã, txineiro apotiitakani ! apokaerekataua. ! Anirekari ikara atoko inakari. Ininiã
ipoa pisa. Pokatsaãta. Pimanamãkaro ximaki merepitipanika
pimaĩkakito. Onamaã papokaro txineiro ota aĩkitxirauatini
ĩkapani. Oa txineiro ota apakata nota sikakito ĩkapani, pite
sikakito ĩkapani apaka. Panika. Pisikaro oa txineiro Teoso
misãkiretiko aikoti nĩkatakanimoni —itxa Xesosi.
Ininiã Petro kamari Xesosi sãkire iaõka.

18

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?
(Marko 9.33-37; Arókasi 9.46-48)

1 Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni.
—Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, kipa kãkiti apiatakari txataua?
—itxana.
2 Xesosi akiritari amarini axapitiri. Ninoa apisatoõ taka
itxari.
3 —Atãopitikara nota sãkire. Himaerekani himatakana-
pakanisaaki, Teoso nireẽkiti himakamakanisaaki, amarini
axapitiri atoko himinakanisaaki, kona hĩsapani Teoso auĩtetxi
ininiãtaãua.
4 Ia amarini axapitiri ! iuikaua. Kãkiti ia amarini atoko
inakarira, iuaka poiãotakiniãua, iuara apiatakari itxaua Teoso
auĩtetxi ininiãtaãua.
5 Nota nireẽkiti pikamakasaaki, pipoxokoniritika papakap-
iniãri amarini ia atoko inakari pinakasaaki, papakapano nota
apaka —itxa Xesosi.

Maerekati Oerekakari
(Marko 9.42-48; Arókasi 17.1-2)

6 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kãkiti txĩkitakiniãri amarini, nota sãkire auiãkari,
maerekati ikamini, ! apakata. Erekamariko kai mitari iua
kãkiti maerekati oerekakari iaxirikanokitaãkamako, iposo
atoko ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ĩkapani.
7 Kãkiti ikini itixiti auakani misiritaãkako, kotxi auari kãkiti
maerekati apanakini kamini txĩkitakakani. Auapika kãkiti
ikara atoko inakani. Ninoa misiritaãkako.
8 Piuako txĩkitakiniãi maerekati pikamini, ininiã
pitsotakari, oka pitxariko. Pikiti txĩkitakiniãi maerekati
pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Kotxi maerekati
pikaminiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. Apiaerekata
mauakotikai pauini ãtipirika Teosokata. Apiaerekata
makititikai pauini ãtipirika Teosokata. Pauiritiniãri maerekati
pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotiniã, ininiã pite kamari
maerekati apaka, ininiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako.
9 Iua atokokana poki txĩkitakiniãi maerekati pikamini,
pimaporoka, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã,
arikatximoni maerekani misiritikoãtaã pokaãkako. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pauini ãti pokinoka pauini. Kona
pauiritapiri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotini —itxa Xesosi sãkire.

Soti Auĩte Pĩpinanaãkari
(Arókasi 15.3-7)

10 —Ikinipoko amarini pipaxitako, kotxi niri tixine aua niri
nitiriakori. Ninoa nĩkatari amarini. Niri apisatoõ ãtipirika
initiriakori auapika, ininiã kãkiti mapaxitakaniãri amarini,
isãpiretarina niri.
11 Nota hĩtari iaxitikiri napoka ĩkorapokoriti kãkiti
pĩpinanaãkani atoko inakani napokini ĩkapani, kotxi !
imarotarina Teoso kimapore.
12 —Kiãtokopa itxa hĩxinikakiti? Kiki aua ipiraakori soti auĩte
seĩ pakini. Txamari ãtika pĩpinanaka. Kiãtokopa itxa? Itakanapari ipiraakori novẽta novi pakini. Isari oxiratarimoni. Initari iua pĩpinanaãkari.
13 Ipiraakori novẽta novi na pĩpinanaka, ininiã ipoxokoniuata. Apokasaakiri iua pĩpinanaãkari, iteene ipoxokoniuata.
14 Iua atokokana hĩri iaxitikiri kona nirekari amarini ãtika
pĩpinanakini. Hĩri nirekari imakinika amarini imarotiniri
ikimapore iuamoni sikari apo —itxa Xesosi sãkire.

Maerekati Pitemoni Kamakari

15 —Pitari nisãkire auiãkari kaminiãri maerekati pitemoni,
ininiã pisa iuamoni. Pitenoka pisa iuamoni. Iuanani
pimisãkiretako. Põtãkikiniri ikĩpitakasaaki, pimoianari iuaĩkana
itxapekaua.

16 Põtãkikiniri imakĩpitakanisaaki, ipi kãkiti panikako
iuamoni. Ipi minakanisaaki ãtika panika iuamoni. Ininiã
iuaĩkana põtãkikari iua maerekati kamakari. Iuasaaki
pitekata sikani apaka õtãkikari. Kotxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori oerekaua kãkiti sãkire kenakotakani, kãkiti
kamakiti itikakani ipi ãti pakini auiniã, apakata apanakini
atão inakari imarotini ĩkapani. Ipi ãti minakanisaaki, ipi
apakata.
17 Ninoa pitekata sikani sãkire imakĩpitakanisaaki,
pisãpiretana kãkiti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua.
Ninoa ikinipoko Teoso sãkire auiãkani õtãkikariko iua.
Imakĩpitakanisaakiri ninoa sãkire, himarotari atão maerekati
kamakari itxaua iua. Teoso sãkire mauiãkati atoko itxaua
iua, kotxi kona inirekari õtãkikiko. Ate mokaiakari moianari
atoko itxaua —itxa Xesosi sãkire.

Pauiritakiti, Pimauiritakiniti Pakini

18 —Atãopitikara nitxai hĩte. Ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti
himauiritakiniti, Teoso tixine apaka !auiritaãka. Ĩkorapokoriti
kãkiti kamakiti hãuiritakiti, apaka auiritaãka Teoso tixineẽ.
19 —Apikomoni ia nisãpiretai. Pite xinikakititxikana ãti
xinikiniã apaka, hinirekakiti hamanainiãri Teoso, niri iaxi-
tikiri sikapitikai hamanaãkiti.
20 Kãkiti apotiitakasaakiua nota ixinikinina ĩkapani, nota
ninoakata aua. Atxiĩti ipi ãtinoka aua. Atxiĩti ipinoka aua.
Iuaritika nota aua ninoakata —itxa Xesosi.

Nitiritxi Ãti Matiretakati

21 Petro sari Xesosimoni, pimaã itxari Xesosi:
—Apiananiri, kipakinikatapa napakapari nitari, maerekati
ikaminano ãtipirika inakasaaki? Setxikata atxiĩti?
22 Ininiã Xesosi:
—Kona, kona setxikatani papakapari iua. Setxikata setẽta
papakapari iua, ininiã ãtipirika papakapariko.
23 —Apikomoni noerekai papakapiniri kãkiti, maerekati
ikamakasaaki pitemoni. Teoso auĩtetxi ininiua patrão ia
atoko inakari itxa. Ia patrão nirekari initiriakori iĩkitxitiniri
iua.
24 Ininiã iua iaõtaro txineiro isikakitopeka. Iuasaaki initiri
minaãka iuamoni. Mitxipeka iua patrão sikari tesi mirão
txineiro ota iua initirimoni. Txineiropokoni. Oa txineiro
isikasaaki, itxari initiri: “Ãti õti iuaĩkana pisikano oia nitx-
ineirote,” itxari initirimoni. Txamari, !isikaro, kotxi !oãuaika.
25 Kona katxineiroteri. Ininiã ipatrãote paniãtari ivẽtxitiko
iua, ĩtanoro, imiakori, itii ikinipoko, ipatrãote iĩkitxitini ĩkapani.

26 Iua initiri ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki,
ipatrãote apisatoõ ikapotoreẽkaua. Itxari iua: “Piãtaparoko.
Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari ipatrãotemoni.
27 —Ininiã ipatrãote amonĩkari. “Kona ninirekaikaro nitx-
ineirote pisikinino.” Ininiã auiritari isini.
28 —Ininiã sipe itxa. Iua nitiritxi mitxi sikapekaro txineiro
iua inakito seĩ ota ãti ipatrãote nitirimoni. Poiãonoka oa
txineiro. Iuasaaki, aapokomoni isikasaaki, aõkitari iua ãti
nitiritxi ipatrãote nitiri. Imaĩkari inoakiã. “Uatxa pisikano
nitxineirote,” itxari.
29 —Ininiã imoianari kapotoreẽkaua iua apisatoõ.
“Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari.
30 —Txamari mitxiri nitiritxi: “! Niãtapaikaroko,” itxari.
Ininiã kateiamoni ieretakakitãkari imoianari txineiro xika.
“Ikinika nitxineirote pisikasaakiikanoko, pikatxakako,”
itxari.
31 Ikara inakari ene apanakini iua patrão nitiriakori ke-
nakotakasaaki, ninoa naiataua. Ininiã isana ipatrãotemonina.
Isãpiretarina initiri iokanatiniri ãti initiri kateiamoni.
32 Ininiã iua patrão akiritari iua initiri: “Pite maerekati
pitxaua, kotxi kita pite amanaãno nota niamonĩkinii, ininiã
piĩkitxitinino !ninirekaika.
33 Kinirepa kona pite amonĩkari pimoianari nota amonĩkinii
atokokana? Kona erekai,” itxari.
34 —Ininiã ipatrãote iteene naiataua. Iokanatari iua
kateiamoni imisiritikomoni ipatrãote txineirote okinika
imasikakanisaaki.
35 Ininiã Xesosi xipokapiretari ia isãpirena:
—Niri iaxitikiri iua atokokana txaiko hĩte, maerekati ãti
kamakasaakii hĩtemoni himamaxinĩkaretakaniã hãkixinireẽ —
itxa Xesosi.

19

Kiki Ĩtanorokata Itakanapakakini
(Mateo 5.31-32; Marko 10.1-12; Arókasi 16.18)

1 Ikara inaka atoko Xesosi potorika Kariréia tõpa. Isa Xotéia
tõpamoni uini Xotão ipiniã.
2 Iuaã itomaneri kãkiti sari iuamoni. Erekapeka itxĩkitakana
amianatakani.
3 Pariseoakori apaka sari iuamoni. Inirekarina Xesosi
kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãrina Xesosi:
—Auiritaãka atxiĩti kiki takanapiniro ĩtanoro, itakanapiniro
inirekasaaki? —itxarina.
4 Ininiã Xesosi:
—Hĩte imarotapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:
Kitxakapirĩka merepitipanika ikinipoko Kamakari kamari
kãkiti, kiki inini, sito onini apaka ikamari kãkiti.

5 Ikara atoko ininiã, kiki takanapari iri, inoro pakini,
ĩtanorokata auini ĩkapani, ininiã ninoa ãtika atoko itx-
auana,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
6 Ininiã kona ipi !itxaikauana. Ãtika itxauana. Ikara atoko
ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —Xesosi
txana ninoa.
7 Ininiã ninoa pariseoakori pimaãri:
—Ikara atoko ininiã, kinirepa Moisesi paniãtari kiki
iõkatsopatiniri aãtsopa, ĩtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã
eereka auiritari iua iokanatiniro oa?
8 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Moisesi auiritai hĩtanoro hĩtakanapini, kotxi paikori
hĩxinire. Teoso nireẽkiti himanirekakani xikara, Moisesi
auiritai hĩtanoro hĩtakanapini. Txamari kitxakapirĩka
merepitipanika kona kiki takanaparo ĩtanoro.
9 Ininiã nitxai hĩte, kiki takanapiniãro ĩtanoro, ãtikata
masirĩkatoka, iua kamari maerekati. Itakiniãro ãto sito,
maerekati apiata ikama, kotxi !imaãkatari Teoso paniãtakiti.
Oa itakanapakito taãkari apaka kamari maerekati —Xesosi
txana ninoa.
10 Ininiã imoianariakori ikara ikenakotakasaakina, itxa-
rina Xesosi:
—Ĩtaniritxi, ĩtanorotxi !auiritaãka itakanapakakinina, ininiã
erekapiimana imĩtaniriuatakanina —itxarina.
11 Ininiã Xesosi:
—Erekapitikari kãkiti ĩtanorouatini. Ãtikakanoka Teoso kona
nirekari ĩtanorouatinina.
12 Ixika auapitika kãkiti mĩtanorouatakani. Kotxi ãtikaka
kiki auakasaaki, iĩtona kona apakata ninoa takiniro sito.
Apanakinipekana ikisauakatsikitiko xika kona ninoa posota
itakinirona sito. Apanakinipekana kona nirekari ĩtanorouatini
Teoso auĩtetxi ininiãua ãtipirika isãpiretini ĩkapani. Teoso
manirekakaniãri pite ĩtanorouatini, ininiã kona pĩtanorouatape
—itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini
(Marko 10.13-16; Arókasi 18.15-17)

13 Iposo atoko kãkiti minana amarini Xesosimoni. Inireka-
rina ninoa kii nopini iuako itakini. Inirekarina Xesosi
misãkiretiniri Teoso amarini ĩkapani. Txamari imoianariakori
txitana. !Auiritana amarini anikinina Xesosimoni.
14 Ininiã Xesosi txana imoianariakori:
—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. Kona
hĩotokakapena notamoni apokinina. Kotxi kãkiti Teoso
auĩtetakani amarini atoko itxauana —itxana.
15 Ininiã iuako itaka ninoa kii nopini. Iposo atoko ĩkorape
itxa.

Ãtokori Ito Txineiroteri
(Marko 10.17-31; Arókasi 18.18-30)

16 Ãtokori apoka Xesosimoni.
—Koerekareri erekarii, kiripa erekari nikama ãtipirika Teosokata nauini ĩkapani? —itxari.
17 Ininiã Xesosi:
—Kininiãpa "erekari" pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. Teosokata ãtipirika pauini pinirekiniã, pikamariko Teoso paniãtakiti.
18 —Ĩkiripa? —itxa.
Ininiã Xesosi:
—! Pokaniuatape. ! Pisirĩkape ãti ĩtanorokata. ! Piĩtiriuatape. Poxiene !pikamape.
19 Piri, pinoro pakini pipaxitako. Pitiretanako apanakini, piteka pitiretiniua atokokana, pitxapaniko —itxari.
20 —Nikamapitikari ikara atoko pinakiti. Kiripa apikomoni nikamaã Teosokata ãtipirika nauini ĩkapani? —itxari.
21 —Ikinika kinirão kamaka pinakasaaki, ikinika pitii pivẽtxitako. Txineiro papakapakito pisika kãkiti matxineirotenimoni. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite. Pitii pivẽtxitaka atoko, notakata sa pitxako —Xesosi txari.
22 Iua ãtokori ikara ikenakotakasaaki, isipe. Imatinaninoka itxari ãtokori, kotxi kaiãori itii. !Inirekari itii ivẽtxitini.
23 Ininiã Xesosi txana imoianariakori:
—Atãopitikara ia nitxai hĩte. Pamimari katxineiroterini auĩtetiniri Teoso.
24 Apikomoni nisãpiretai. Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxana.
25 Xesosi moianariakori ikara ikenakotakasaakina, itsorĩkaãtana. Ninoa uãkatari katxineiroterinimoni txineiro aua, kotxi Teoso apokaerekatana ninoa, ininiã txineiro isika ninoamoni, ninoa uãkatakiti. Ininiã ninoa pimaãri:
—Katxineiroteri maposotakaniãri Teoso tixinemoni isini, kipa posotari iuaã isini? —itxanãtana.
26 Xesosi atamatana. Apakapapiretana:
—Kãkitika kona posotari. Teoso posotari ikinipoko ikamini.
27 Petro misãkiretari Xesosi:
—Atepekana, ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ĩkapani. Ikara atoko aniniã, kiripa ate apakapako? —itxari.
28 Ininiã Xesosi:
—Atãopitikara nitxai hĩte. Nota, hĩtari iaxitikiri niitopãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iuasaaki ikini itixiti amaneri itxauako. Ikinipoko atamatanoko nota hĩtari iaxitikiri iotximere. Iuasaaki hĩte nisãkire kĩpitakanii apaka topãkako

auĩtetxi itopanere nopini. Iua iitopaneretxi tosi pakini. Tosi
nirimanetxi Isaeo tixine auakani auĩteakori hĩtxauako.
29 Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari paapoko, pitariakori,
pitaroakoro. Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari piri, pinoro,
pamarite. Atxiĩti pitakanapari pikikiote nota ĩkapani. Ikara
pitakanapakasaaki nota ĩkapani, apiata papakapariko. Itori
papakapariko. Ikara atoko pininiã nota ĩkapani, ãtipirika paua
Teosokata.
30 Itori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini õtisaaki
poiãorini itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini
itxapekauana itixi xipokini õtisaaki —itxa Xesosi sãkire.

20

Ova Takakoriãtaã Parĩkauatakani

1 Xesosi txari:
—Teoso auĩtetxi ininiua ia kakikioteri atoko itxa. Ia
kakikioteri takapekari txipokori ova inakoro ikikioteẽ.
Ovanoka itaka. Oiõpeka onakasaaki, iua kakikioteri potorika
ĩkanõkapanika. Initari parĩkauatakani ova amakani ĩkapani.
2 Aõkitakasaakina, ipimaãna: “Hinirekatari parĩkatxi?” itxa.
—“Ari, anirekapitikari,” itxana.
—“Atauako ãtoka txineiro ota pirata kamakori apakata ãti
õti pokamara piparĩka ĩki ĩkapani?” itxana.
—“Ari, apakatapitika,” itxana. Kotxi ãtoka ota pirata ka-
makori iuasaaki atão parĩkatxi ĩki ãti õti pokamara kãkiti
parĩkauatini ĩki. Ininiã itakaremoni iokanatana iparĩkauatinina
ĩkapani.
3 —Novi oarape inakasaaki iuaĩkana ipotorika. Nipokori
vẽtxitikoãtaãmoni isa. Iuaã atamatana kãkiti maparĩkauatakani.
4 Ininiã imisãkiretana: “Hĩte apaka atxiĩti nirekatari
hĩparĩkauatini nitakareãtaã, ininiã niĩkitxitai atão inakari
hĩparĩka ĩki,” itxa. Ininiã ninoa apaka sari.
5 —Apaniãxitipeka inakasaaki iuaĩkana iokanatana
apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Itinĩtikitakasaaki
iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni.
Mitxi isãkire atokokana itxa isãkire ninoamoni.
6 Mapiãnikata takotepeka inakasaaki iuaĩkana isa
parĩkauatakani initini. Apokapanikana maparĩkauatakani.
Ipimaãna: “Kinirepa ia õti maparĩkauatakanika hĩtxa?” itxana.
7 —“Kotxi kona kãkiti sikaua parĩkatxi,” itxarina.
—“Nitakareãtaã hĩsa. Iuaã hĩparĩkauata. Hĩte apakapariko
hĩparĩka ĩki erekari,” itxana.
8 —Ĩkanõkapeka inakasaaki kakikioteri akiritari initiri api-
ari: “Parĩkauatakani pakirita. Piĩkitxitana. Merepanika
piĩkitxitana kikata parĩkauatakani. Eereka piĩkitxitana tinĩtikita
parĩkauatakani, pitxaãpotako,” itxari.

9 —Kikata parĩkauatakani imakinikana apakapari ãtoka tx-
ineiro ota pirata kamakori.
10 Kikiãkini ĩkanõkapanika parĩkauatakani ikara itikasaakina,
oãkatarina: “Ate apakaparoko apiatako aparĩka ĩki,” itxamana.
Ãtoka txineiro ota pirata kamakoro imakinikana apakapana.
11 Txineiro apakapakana atoko, omanãkarauatana. “!
Erekari kakikioteri,” itxanãtana.
12 Ininiã ninoa txari iua: “Naia kikata parĩkauatakani poiãoka
iparĩkauatana. Ãto oaranoka iparĩkauanãtana. Ate parĩkauata
ikiniõtika kapatakariã. Ate parĩkauatapitipo, txamari pite
ĩkitxitaua ate naia piĩkitxitini atokokana. Kona erekai,” itxa-
rina.
13 —Iua kakikioteri apakapapiretana: “Nitiretakini, kona
nota misirienetai hĩte. Ĩkanõkapanika nipimaãi: ‘Atauako
ãtoka txineiro ota pirata kamakori apakata ãti õti pokamara
piparĩka ĩki ĩkapani?’ nitxai mixikanani. Ininiã hĩte: ‘Ari,
apakatapitika,’ hĩtxa. Ininiã na nimisirienetai hĩte.
14 Ininiã txineiro nisikakito hanikaika. Haãpokomoni
hĩsipeka. Nota nirekari niĩkitxitinina hĩte tikini parĩkauatakani
hĩte niĩkitxitini iaõka.
15 Atauako kona erekari nota txineirote ninirekakitimoni
nisikini? Hĩte xikotano, erekari nikamini xika,” itxana ninoa.
16 Xesosi xipokari isãpirena:
—Itori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini õtisaaki poiãorini
itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini
itxapekauana itixi xipokini õtisaaki. Teoso aiatana kaiãopokori
kãkiti itixine isinina ĩkapani, txamari poiãonoka iua mereẽ —
itxa Xesosi.

Iuaĩkana Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Marko 10.32-34; Arókasi 18.31-34)

17 Xesosi Xerosareẽmoni ikimaporitakasaaki, akiritana
imoianariakori. Ninoanoka imisãkireta.
18 —Hĩkenakotari nisãkire. Xerosareẽmoni asako. Iuaã
nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritaãkako. Sasetotxi auĩteakori,
kaiõkatsoparerini pakinimoni nisikaãkako, ininiã ninoa apoti-
itaua. Iuasaakiko ninoa txari: “Okaãkapitikako.”
19 Eereka ninoa sikano Xoteo minakonimoni. Ninoa
napetano. Ixirokitatanona aãpitsaã. Iposo atoko aamina
ĩpiriãmitakariã tokakita ninaãkako, oka itxanonako. Ipi ãti
õtisaaki nõkitikauako, iuaĩkana aua nitxako —itxa imoianariako-
rimoni.

Txiako, Xoão Pakini Amanaãkiti
(Marko 10.35-45)

20 Eereka Sepeteo ĩtanoro apoka Xesosimoni. Ominana
imi Txiako, Xoão pakini. Ninoa Txiako, Xoão pakini Xesosi
moianariakori. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ.

—Atauako ninirekakiti pikaminano? —otxari.
21 —Kipa pinireka? —itxaro.
—Ikinimane auĩte pinakasaakiua, ninirekari naia ipi namariteni auĩtetxiakori ininiãuana pitekata. Pauiritatana pitekata iitopãkinina, ãti pikikomoni inini, ãti pisaneremoni inini? —otxari.
22 Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:
—! Himarotari hamanaãkiti. Mapaõti napa atoko iteene nimisiritaãkako. Atauako hĩposotatari hãtatsiitiniri notakata? —itxana ninoa.
—Aposotapitika —itxarina.
23 —Atãopitikara hãtatsiirauata notakata, txamari kona notani mereẽna kãkiti nikikomoni, nisanaremoni topãkakani ĩkapani. Nirira mereẽpekana ninoa kãkiti notakata topãkini ĩkapani —itxana.
24 Apanakini Xesosi moianariakori kenakoenetari Txiako, Xoão pakini amanaãri Xesosi auĩtetxi ininiuana ĩkapani, ininiã omanatana.
25 Ininiã Xesosi akiritana ninoa imakinikana iuamoni.
—Himarotari Xoteo minakaniua auĩteakori paniãtari kãkiti ikinika auĩteakori nireẽkiti ikaminina ĩkapani. Kona atão itiretana kãkiti. Kãkiti kona kamari auĩtetxiakori mauiritakiniti.
26 Kona ninoa auĩtetxiakori atoko ! hĩtxape. Atão apiari pininiua pinirekiniã, pimoianatariko apanakini.
27 Apanakini auĩte pininiã pinirekiniã, nitiritxi pitxauako merepanika.
28 Ikara atoko nitxa nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri !auari. Ĩkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ĩkapani, kãkiti nitiretini ĩkapani. Ĩkorapokoriti napoka nipinini ĩkapani, kaiãopokori kãkiti mapinakani ĩkapani, kotxi nota iĩkitxirauata ninoa mapinakani ĩkapani —itxana ninoa.

Ipi Mõsiãreni Xesosi Makananitini
(Marko 10.46-52; Arókasi 18.35-43)

29 Xerikoo sitatxiti ipotorikasaakina, itomaneri kãkiti sari Xesosikata, imoianariakori pakinikata.
30 Iuasaaki ipi mõsiãreni topãkanãta kimapori tiniãpo. Xesosi napaãpotini ikenakotakasaakina, akiritana:
—Apiananiri, aãuĩte Taviini apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxarina.
31 Kãkiti iuaã pinitana:
—Himaãtako —itxana.
Txamari apiata akirikatana:
—Apiananiri, aãuĩte Taviini apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxarina.
32 Ininiã Xesosi iotoka. Akiritana ninoa mõsiãreni. Apokana iuamoni.
—Kipa hinireka nikaminii hĩte? —itxa.

33 —Apiananiri, aĩtikapokotini anireka.
34 Ininiã Xesosi amonĩkana. Okina nopini itakari iuako.
Iuasaakipeka kõsiãrepekana, sa itxana Xesosikata.

21

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini
(Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

1 Xesosi imoianariakorikata imatokoãpotari Xerosareẽ.
Apokana Petxipaxee inakori aapokotxiti, õtanoxiratari takote
Oriva inakori xiratamoni. Iuaã Xesosi iokanatana ipi
imoianariakori aapokotximoni.
2 —Hĩsa ikiraã kaixiti auakari aapokotxitiã. Iuaxiti
hãpokasaaki, hãpokaroko xomẽta iaxiriãkoro oimikata.
Hĩkoxirikana. Uaimoni mina hĩtxanako.
3 Ãti misãkiretakasaakii: "Kinirepa hĩkaxirikatari pirãtxi?"
Ininiã hĩte: "Apiananiri nirekana," hĩtxako. Ininiã iua auiritai
himininina —itxana ninoa.
4 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara
atoko inakari. Ininiã iua sãpiretakiti kitxakapirĩka atão inakari
apokapeka.
5 Iua txari:
Hĩtxariko Xerosareẽ auakanimoni: "Hãtamata. Hĩauĩte
apokaãpota hĩtemoni. !Kaneenamari. Xomẽta nopini
iitopãkanãta. Xomẽta ãkiri nopini isaãpota," hĩtxako
ninoamoni,
itxa Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩkapeka.
6 Ininiã Xesosi moianariakori sari. Ipaniãtakiti iaõka ika-
mana.
7 Ininiã iminaro xomẽta oimikata. Itakarina imãkana in-
opinina Xesosi topãkini ĩkapani. Ininiã Xesosi topãka xomẽta
ãkiri nopini.
8 Itomaneri kãkiti katamẽkari imãkana kimapori ãpo.
Apanakini sauakari aãxike. Ikasirĩkaxikeãpotarina aãxike
kimapori ãpo. Ikara atoko ikamana, Xesosi paxitiko
oerekinina ĩkapani. Imãkana nopini, aãxike nopini, xomẽta
napaãpota.
9 Kãkitipokoni ĩkiikakani. Kãkitipokoni Xesosi tikini ĩkani.
Imakinika saãpotakasaakina, akirikatana:
—Peerekari Tavii apika mekaniri. Teoso posotiirekata ĩkari,
Teoso nireẽkiti kamakari iua. Teoso sikariko erekari iuamoni.
Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri
itxaua —itxaãpokatana.
10 Ininiã Xesosi apokapeka Xerosareẽ. Iuasaaki ikinimane
Xerosareẽ auakani tsorĩkaãta.
—Kirinapanipa ikira kiki inatari? —itxanãtakakana.
11 Kãkiti Xesosikata ĩkani sãpiretana:

—Xesosikara ikira. Teoso sãkire sãpiretakari, ikira. Nasaree sitatxitikiri, Kariréia tõpa auakari ikira —itxana.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko
(Marko 11.15-19; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

12 Xesosi ĩroã aiko ãki Teoso misãkiretikoãtaã. Omitikenatana tiitxi vẽtxitakani. Amotiitakani Teoso misãkiretikoãtaã auakani omitikenata. Ikitakari txineiro vẽtxitakani mesate. Kamoa vẽtxitakani topãkini apaka ikitaka.
13 Xesosi misãkiretana:
—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako,
itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.
14 Mokirini, kãkiti matĩpokotakani pakini apoka Xesosimoni Teoso misãkiretiko aikotiã. Erekapeka itxĩkitakana ninoa.
15 Iuasaaki amarini Teoso misãkiretikoã auakani iteene akirikata:
—Peerekari aãuĩte Taviini apika mekaniri —itxanãtana.
Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini itikari Xesosi posotiire, kãkiti erekapeka itxĩkitakini. Ninoa kenakotari amarini akiritakiti:
—Peerekari aãuĩte Taviini apika mekaniri.
Ininiãkara ninoa omanãkarauata.
16 Ininiã imisãkiretarina Xesosi:
—Pikenakotatari ikara amarini akiritakiti? —itxana.
—Nikenakotapitikari. Hĩte atatsopatapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:
Ãtokoriakori, amarini pakini, ninoapeka apaka txariko: “Peerekari iua,” itxanako,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Ininiã Teoso sãkire iaõka ninoa kamanãta. Ininiã erekapitikari ninoa akiritakiti —itxa Xesosi.
17 Iposo atoko itakanapana. Ĩkorape itxa. Itakanapari Xerosareẽ. Isa aapokotximoni Petánia inakorimoni. Iuaã itxiaka.

Piko Mina Marito Pirena
(Marko 11.12-14, 20-25)

18 Katimatinĩkata iuaĩkana Xesosi sari sitatximoni. Ipixinipokoriti inatxita.
19 Atamataro piko mina kimapori ĩtiniãpo. Isa oamoni txipokori itximini ĩkapani. Txamari otsopanani auaro. Iuasaaki itxa:
—Kona kariikaiko —itxaro.
Iuasaakipeka otxiaroka.
20 Imoianariakori ikara itikasaakina, itsorikitaãtana.
—Ii natokopa otxape katimari otxiarokini? —itxanãtana ninoa.
21 Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai. Teoso sãkire hãuikiniã, hĩte posotari hĩkaminiri mixikanani nikamakiti atoko inakari. Piko mina txiarokini nitxĩkitakini atoko, hĩposota hĩkamini. Teoso sãkire iteene hãuikiniã, apiata hĩkamako. Hĩposotamariko hĩpaniãtiniri ikira ixirata: “Põkitikaua. Ipoamoni oka pitxaua.” Iuasaakipekamako ixirata ipoamoni oka itxamauako.

22 Pite atão pauikiniãri Teoso sãkire, iua pimisãkiretakasaaki, ikinipoko pamanaãkiti Teoso sikai —itxa Xesosi.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Marko 11.27-33; Arókasi 20.1-8)

23 Xesosi ĩroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Kãkiti oerekasaaki, sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini apoka iuaã. Ipimaãrina Xesosi:

—Kipaniãpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa paniãtai? —itxarina.

24 Ininiã Xesosi:

—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. Ãtinoka nipimaãiko hĩte. Nota pimaãkitiko hĩtemoni hĩsãpiretiniãno, nota apaka sãpiretai hĩte hĩpimaãkiti notamoni, ininiã nisãpiretai nota paniãtakari uãka apaka.

25 Ia nipimaãi hĩte: “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxana.

Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—“Teoso paniãtari,” aniniã, “Kinirepa kona hãuikatari isãkire?” Xesosi txamaua eereka.

26 “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, apanakini omanatamaua, kotxi ninoa uãkatari Xoão Teoso sãkire sãpiretakari ininiua.

Ikara atoko itxana imisãkiretakakiniuana.

27 Ininiã apakapapiretana:

—!Aimarotari iua paniãtakari.

Ininiã Xesosi:

—Nota apaka kona sãpiretai nota paniãtakari uãka.

Iri Sãkire Kĩpitakari, Iri Sãkire Makĩpitakati Pakini

28 —Hĩxinikariko ia nisãpiretakitiko: Kiki auari ipi imi. Akiritari anekari. “Namarite uatxa piparĩkauata nitakare ova auiniãtaã,” itxari imi.

29 —Ininiã imi anekari: “! Nisapani. ! Ninirekari niparĩkauatini,” itxari. Eereka ixinikaxitinãta. “Ari, nisapitikako,” ininiã isa iri takaremoni.

30 —Iua kiki akiritari imi maneritakari. Ipaniãtari iua atokokana. Iua imi: “Ari, nisapitikako.” Txamari, !isari.

31 —Ininiã ĩkiripa kamatari iri paniãtakiti? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori pakini apakapapiretari:

—Anekarira.

Ininiã Xesosi:
—Atãopitika nisãpiretai hĩte. Kiĩtiriri apokako Teoso auĩtetxi
ininiãtaãua hĩte apisapanika. Kanokarero apokako Teoso
auĩtetxi ininiãtaãua hĩte apisapanika.
32 Kotxi Xoão kapatxisarerini apoka hĩtemoni. Oerekai
erekari kimaporiti. Txamari kona hĩte auikari isãkire. Kiĩtiriri,
kanokarero pakini auikari isãkire. Iuasaaki himarotari ninoa
maerekati kamakani takanapiniri imaerekanina. Ikamarina
erekarinoka. Hĩte itikapekari. Txamari hĩte kona takanapari
himaerekani. Kona hãuikari Xoão sãkire, ininiã iua kiki sãkire
makĩpitakati atoko hĩtxa, kotxi hĩsãkire: "Akĩpitapitikari Teoso
sãkire," txamari kona hĩkĩpitari —itxa Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Marko 12.1-12; Arókasi 20.9-19)

33 —Ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko nisãpiretai.
Hĩkenakota —Xesosi txana.
—Kiki kakikioteri takaro txipokori ova inakoro. Ovanoka
itaka. Iposo atoko ipiriketaro. Eereka iuaãtaã ikamari
ova katsonakiko. Iposo atoko ikamari aapokotxi õtanori,
ikinipoko itakare atamatini ĩkapani. Iposo atoko iĩkitxitana
kikiãkini itakare nĩkatakani ĩkapani. Ininiã ninoa nĩkatari
itakare. Eereka kakikioteri sari ãti itixiti.
34 Ova manapi inakasaaki, iokanatana initiriakori itakare
nĩkatakanimoni, ova apakapinina ĩkapani.
35 —Txamari, ninoa maĩkapena initiriakori. Ixirokitatarina
ãti. Okapirina ãti. Ãti kai soroã ikiporonakana.
36 Iuaĩkana iua kakikioteri iokanatana initiriakori. Iuasaaki
ito iokanata. Mitxirini atokokana itakare nĩkatakani txapena
ninoani.
37 Eereka imapotõkire iokanatari imi ninoamoni. Iuãkatari:
"Namarite iua, ininiã ninoa paxitari iua," itxa.
38 —Txamari, imi atapakasaakina, imisãkiretakakana:
"Erepani imi. Maõkari, ininiã okinika itakare kaikotinaua
atemoni."
39 Ininiã imaĩkarina imi. Kikio xiripirexiti anikarina. Iuaã
oka itxapirina.
Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iua takote auakani:
40 —Ininiã iua kakikioteri ĩkasaaki, kiãtokopa itxatanako ni-
noa kikiãkini? —itxa Xesosi.
41 Ininiã ninoa iua takote auakani apakapapiretari:
—Kakikioteri okanako ninoa maerekati kamakani.
Iĩkitxitanako apanakini itakare nĩkatakani ĩkapani, ininiã ninoa
sikapitikaroko ova oiõkasaaki —itxarina Xesosi.
42 Ininiã Xesosi:
—Hĩte atatsopatapekari ia iõkatsopatakori Teoso sãkire:
Kai aapokotxi kamakani kona nirekari ãti kai soro. Iua kai
imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai

soro maĩkakari itxaua. Teosokara txĩkitakari ikara atoko
inini. Ikara peerekari atemoni.
Nota hĩtari iaxitikiri iua kai atoko nitxaua. Peerekari Teoso,
kotxi nota hĩtari iaxitikiri kãkiti manirekakiniti. Teoso
txĩkitakano nota apiananiri nininiãua.
43 —Ininiã nisãpiretai hĩte, Teoso kona hĩauĩte !itxaikauako.
Iua mereẽriko apanakini kãkiti inakitiakori ĩkapani. Ninoa
kamapitikari Teoso nireẽkiti.
44 Apikomoni Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua iua kai
apiari atoko inakari. Itxari:
Kãkiti iua kai nopini irikasaaki, ikarouata iua. Kai kãkiti
nopini irikiniã, !auaika kãkiti,
—Xesosi txana ninoa.
45 Sasetotxi auĩteakori, pariseoakori pakini kenako-
takasaakiri ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi
sãpiretakiti, ninoa ! apokaerekatarina isãpirena, kotxi
imarotarina ninoa takari nĩkatakani maerekani atoko inakani
itxauana.
46 Ininiã ia xika inirekarina imaĩkinirina. Txamari
! imaĩkarina, kotxi ipĩkarina kãkiti iuaã apotiitakaniua.
Kãkitimoni Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari itxaua.

22

Kiiniri Ĩtanorouatiko Pirena
(Arókasi 14.15-24)

1 Iuaĩkana Xesosi sãkirauatakasaaki kãkitikata, isãpiretari
sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:
2 —Teoso auĩtetxi ininiãua ia auĩtetxi atokokana. Ia auĩtetxi
kamari kiiniri imi ĩtanorouatini ĩkapani.
3 Ipaniãtari initiriakori akiritinina ikemaĩtxitakini kiiniriã
ininina ĩkapani. Txamari ikemaĩtxitakini !inirekari ikiiniriteẽ
isinina.
4 Iuaĩkana iokanatari apanakini initiriakori ike-
maĩtxitakinimoni. “Hĩtxanako: ‘Nipokori iposopeka.
Nokapekari kema auĩte, kema auĩte ãkiri pakini. Paĩpepokori.
Imakinika niposotapekari. Hĩsapoka kiinirimoni,’ hĩtxanako.”
Ininiã ninoa kamari isãkire iaõka.
5 —Txamari ikemaĩtxitakini ! imaãkapiretarina. Iparĩkamoni
isana. Ãtikaka sari kikiomoni. Apanakini sari ãtiãtaã tiitxi
ivẽtxitinimoni.
6 Apanakinipekana maĩkapena initiriakori, noropata, oka
itxapena.
7 Iua auĩtetxi ikara inakariene ikenakotakasaaki, iteene
inaiataua. Iokanatari isotatoneakori ninoamoni. Ininiã
okapena ninoa kokanirini. Iotikapirina ninoa aapoko.
8 —Eereka iua auĩtetxi akiritana apanakini initiriakori:
“Kiiniri namarite ĩtanorouatini pirena iposopeka. Txamari
merepitipanika nikemaĩtxitakini !erekana.

9 Iua atoko ininiã, hĩsa ahoaãtaã, kãkiti napanakiniãtaã.
Hĩkemaĩtxitana ikinimane haõkitakini,” itxana ninoa.
10 —Ininiã isana ahoaãtaã. Ikemaĩtxitana ikinimane
aõkitakini. Apotiitarina kãkiti itanapoko. Maerekani,
erekarini pakini apotiitana. Anikana kiinirimoni, ininiã
kãkitipokoni xãpoãkata.
11 —Iua auĩtetxi atamatana ikemaĩtxitakini. Atamatari kiki
mãkatxi ĩtanorouatikosaaki ieretaãkori mieretaãkati.
12 Ininiã akiritari iua: “Nimoianari, kiãtokopa piĩroã
naapoko, kotxi mãkatxi ĩtanorouatikosaaki ieretaãkori kona
pieretaka?” Iua kona kasãkireri.
13 —Ininiã iua auĩtetxi paniãtari initiriakori: “Himaĩkariko.
Hĩaxirikariko iuako, ikitinota pakini, anika hĩtxariko mapara.
Piãkatximoni hõkariko,” itxana initiriakori. Iuaãtaã kãkiti txia-
patiniãtaã, kãkiti akerakitatsiriĩtiniãtaã.
14 Xesosi xipokapiretari isãpirena.
—Itomaneri kemaĩtxitakoni. Txamari poiãoka mereẽkoni —
itxana ninoamoni.

Homano Auĩte Ĩkitxitiko Pirena
(Marko 12.13-17; Arókasi 20.19-26)

15 Ninoa pariseoakori sipeka. Eereka apotiitauana.
Imisãkiretakakana. Ixinikaxitinãtarina:
—Anirekari Xesosi kerokiniri isãkire, aãpoĩtiniri ĩkapani.
Ininiã kiãtokopa atxatari apimainiri ikerokiniri ĩkapani? —
itxanãtakakana.
16 Ininiã ninoa pariseoakori paniãtana ãtikaka ninoa
oerekakini, apaka ãtikaka Erotxi sãkire auiãkani, Xesosimoni
isinina ĩkapani. Ininiã isana iuamoni. Imisãkiretarina. Pariseo
sãkire iaõka isãpiretana.
—Koerekareri, aimarotari atãoenepitikara pisãkire.
Atãoenepitikara pisãpiretari Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani.
Pite na pĩkarauata xatiki kãkiti sãkire xika. Ãtinoka pisãkire
pisãpireta ikinakariti kãkitimoni. Apanakinimoni pisãpiretakiti
iuatxikana pisãpiretari apanakininapemoni.
17 Ininiã pisãpiretaua. Atãokani txineiro asikini
Homanoakori auĩtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata
amasikakaniri iuamoni? —itxarina iua.
18 Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isãkire.
Ininiãkara itxana:
—Kinirepa hinirekari nikerokiniri nisãkire? Kona erekai
hĩte. Hĩsãkirauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hĩtxa, txamari
maerekati hĩkama.
19 Hõerekano txineiro ota Homano auĩte asikini ĩkapani.
Ininiã iminarona txineiro ota.
20 —Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxana ninoa.
21 —Ari, Homano auĩte —itxana.
—Ininiãkara hĩsikariko Sesamoni iua nakiti. Hĩsikariko Teo-
somoni iua nakiti —Xesosi txana ninoa.

22 Ikara apakapapirenatxi ikenakotakasaakina
itsorĩkaãtana.
—Paimatireri iua —itxanãtakakana.
Ininiã itakanaparina, sipeka itxana.

Ipĩkari Õkitikiniua Mauikakoni
(Marko 12.18-27; Arókasi 20.27-40)

23 Iua õtisaakipeka ãtikaka satoseo apoka Xesosimoni.
Satoseo inakoni !auikari ipĩkani iuaĩkana õkitikiniua.
24 —Koerekareri, Moisesinira oerekari ia sãkiretxiti: “Kiki
meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua
itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĩpekarini
uãka,” itxa Moisesini.
25 Setxi itaritxiakori aua mitxi ĩkorapokoriti. Apia
anekatakari ĩtaniriuata. Eereka ipĩpe meenetika, ininiã itari
takaro iuani tikinitakito.
26 Iua atokokana iua itari ipĩpe meenetika. Ãti itari iuaĩkana
takaro iuani tikinitakito. Txamari iua atokokana ipĩpe
meenetika. Iua atokokana txaãpota ikinika itariakori.
27 Eereka oa sito apaka opĩpe.
28 Ininiã ipĩkani iuaĩkana õkitikasaakiua iuaĩkana auãki inin-
ina, ĩkiripa oĩtaniri aua oakata iuasaaki? Kotxi ikinimane
ninoa setxi itariakori takapekaro oa —itxarina iua.
29 Ininiã Xesosi:
—Hĩte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso sãkire
iõkatsopatakori. !Himarotari Teoso posotiire apaka.
30 Ipĩkani iuaĩkana aua inakasaaki, kona ninoa ĩtaniriuataika.
Teoso nitiriakori iaxitikini atokopeka itxanako.
31 Hĩte ! auikari ipĩkani õkitikiniua iuaĩkana auãki inini.
Atauako kona hãtatsopatapanikari Teoso sãpiretakiti hĩtemoni?
Iara isãpiretai:
32 Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,
itxa Teoso. Ininiã Apraão, Isaki, Xakoo pakini auãkipanika
itxana, kotxi auãki inakani Teosonera iua. Ninoa uatxa auãki
inakani, kotxi kona ipĩkani Teosoneni Teoso —itxa Xesosi.
Iuasaaki kãkitipokoni kenakotari ikara Xesosi sãkire.
33 Xesosi sãkire ikenakotakasaakina, itsorĩkaãtana, kotxi
paimatireri Xesosi apakapapiretakiti satoseoakorimoni.

Teoso Paniãtakiti Apiari Akamini
(Marko 12.28-34)

34 Xesosi iĩkiteritika apakapapiretari satoseo pimainiri,
ininiã satoseo ! ipimarauataika. Pariseoakori kenakotari
ikara, ininiã apotiitauana.
35 Pariseo, Moisesi sãkire oerekakari, iua nirekamari Xesosi
kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãri:
36 —Koerekareri, ĩkiripa Teoso paniãtakiti apiari txataua?
Kipa apiaerekata Teoso nireẽkiti akamini? —itxa.

37 Ininiã Xesosi apakapapiretari:
—“Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireẽkitiã, ikini pãkixinireẽ, ikinipoko pixinikakitiã pakini.”
38 Ikara atoko inakari Teoso merepitipanika paniãtaua akamini. Ia ipaniãtakiti akamini apiari itxaua.
39 Iuaĩkana Teoso paniãtaua. Ia ipaniãtakiti apaka apiari. Merepanika ipaniãtakiti akamini atoko itxa. “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti.”
40 Iteene atiretiniãri Teoso, iteene atiretiniãri ãti, ininiã akamapitikari apanakini Teoso paniãtakiti, Moisesinimoni isãpiretakiti. Iteene atiretiniãri Teoso, iteene atiretiniãri ãti, ininiã akamapitikari Teoso sãkire sãpiretakani paniãtakiti apaka —Xesosi txari iua.

Teoso Mereẽkiti Tavii Apika Mekaniri
(Marko 12.35-37; Arókasi 20.41-44)

41 Pariseoakori apotiitapanikaua inakasaaki, Xesosi pimaãna ninoa:
42 —Teoso mereẽkiti pisãpiretano. Kiripa apika mekaniripa iua? —itxana ninoa.
Ninoa apakapapireta:
—Ari, Taviini apika mekanirira —itxana.
43 Ininiã Xesosi:
—Ikara atoko ininiã, kinirepa Erekari Matamatakoti kamasãkiretari Tavii: “Teoso mereẽkiti niauĩte itxaua,” ina sãkiretini?
44 Kotxi Tavii txari:
Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte,
itxa Taviini.
45 Ininiã Tavii akiritari Teoso mereẽkiti “niauĩte.” Ikara atoko ininiã, kiãtokopa itxa Teoso mereẽkiti Taviini apika mekaniri ininiãua? —Xesosi txari pariseoakori.
46 Kona imarotarina, ininiã kona kasãkirena ninoa. Ikara eereka kona kãkiti pimarauataika Xesosimoni, kotxi ipĩkarina Xesosi imarore.

23

Xoteo Auĩteakori Maerekani
(Marko 12.38-40; Arókasi 11.37-54; 20.45-46)

1 Ininiã Xesosi misãkiretana imoianariakori, itomaneri kãkiti iuaã auakani apaka.
2 Ia atoko isãpiretana:
—Kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, Moisesini sãkire oerekakani itxauana.

3 Ininiãra ikinika kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini
paniãtakiti hĩkamako, kotxi ninoa sãpiretari Moisesini sãkire
Teoso oerekakiti. Ikara erekari. Txamari kona ninoa kamari
Moisesini paniãtakiti. Ikara !erekari. Ininiã ninoa kamakiti
atoko !hĩkamape. Kotxi isãkirena erekari, txamari ikamakitina
!erekari.
4 Ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, kiki ia
atoko inakari ninoa. Ia kiki takari iminani imoianariakori
porikiã, txamari iuaka na xatiki nirekari iporikitiniri.
Kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, ikara kiki atoko itxana.
Ninoa paniãtakiti iua iminani atoko itxa.
5 —Pariseoakori kamari erekari apanakini atamatini
ĩkapaninoka, ereka ininina apanakini uãkatini ĩkapaninoka.
Himarotari kãkiti ieretakari Teoso sãkire iõkatsopatakori
aãkoana xapitikiri ãki. Eereka iaxirikarina iteẽtaãna,
iuakonotaãna pakini. Ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori
pakini takari aãkoana mitari apanakini atamatini ĩkapaninoka.
Paĩtanori itsarãpe imãkana apanakini atamatini ĩkapani.
6 Kiinirisaaki ninoa nirekari kãkiti potxitiniãtaã
iitopãkinina. Aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua inirekarina
kãkiti potxitiniãtaã iitopãkinina.
7 Apokaerekatarina okapiretikona ipaxitikona kienatxi
vẽtxitikoãtaã. Apokaerekatarina kãkiti akiritinina: "Ko-
erekareri" inikona.
8 —Txamari, ãtinani hĩte oereẽkari txaua, Teoso mereẽkitira
iua. Koerekareri hiniko ! hãuiritapeko, kotxi himakinikara
hĩtaritakakaua.
9 Kona ĩkorapokoriti auakari "niri," !hĩtxape, kotxi ãtinani aĩri
auari iaxiti auakari.
10 Apaka apanakini akiritinii "aãuĩte," ! hãuiritapeko, kotxi
ãtinani hĩauĩte. Teoso mereẽkiti itxaua.
11 Auĩtetxi pininiua pinirekiniã, apanakini nitiri atoko pitx-
auako.
12 Iua "Auĩtetxi nitxaua," inakari, Teoso txĩkitakariko nitiritxi
itxauako. Iua "Nitiritxi nitxaua," inakari, Teoso txĩkitakariko
auĩtetxi itxauako.

Xoteo Auĩteakori Misiritaãkako
(Marko 12.40; Arókasi 11.37-44, 52; 20.47)

13 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini.
Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire
iaõka. Kinirão ĩroãkari apisapanika aapokotxi tore totakani
atoko hĩtxa, kotxi hĩte iotokakari kãkiti Teoso sãkire atão
auikini, ininiãkara hĩte iotokakari kãkiti ĩroini Teoso auĩtetxi
ininiãtaãua. Hĩte kona ĩroã. Apaka kona hĩte auiritana kinirão
ĩroãkani.
14 Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini.
Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka.

Hĩte mixirikari tikinitakoro aapoko. Himisirienetana. Teosokata hĩsãkirauatakasaaki, itori sãkiretxi hĩkama apanakini, “paimatirena” inini ĩkapaninokara. Ikara xika himisiritiko apiatako.

15 —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩte sari õtakoxiti. Hĩpiriãtari kãuaãri. Imiriĩ õtakoxiti hĩsa, hĩsãkire auikakari hinitini ĩkapani. Ãtinoka hĩsãkire auikakari auiniã, iuaritika hĩsa iuaxiti. Eereka hõerekari iua ikinipoko himarotakiti. Eereka hĩte maerekani xika, iua kiki maerekani apiatako. Isapitika hĩtekata maerekani misiritikoãtaã.

16 —Erepaniko hĩte. Mõsiãreni atoko hĩtxa, iuaritika hinirekari hõerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. ! Hĩposotari. Hĩte oerekari apanakini ia hĩsãkire: “ ‘Ia nikamapitikako’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti pakiriuãkatakasaaki, pimakamakaniãri, kona pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire. Iuaĩkana hĩte sãkire: “ ‘Nikamapitikariko,’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti ãki auakaro oro pakiriuãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Ikara pimakamakanisaaki, pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire.

17 —Hĩte mõsiãreni atoko. Kona kiĩkitei hĩte. Ĩkiripa apiari? Orokani? Teoso misãkiretiko aikotikani? Teoso misãkiretiko aikoti apiari, kotxi oa oro aiko ãki aua, ininiã aiko txĩkitakaro oro Teoso nakito oniniãua.

18 —Hĩte oerekari apanakini ia hĩsãkire apaka: “ ‘Nikamapitikariko’ pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoãtaã pakiriuãkatakasaaki, pikamaenetakiti pimakamakaniã, kona pimisiritaãkako. ‘Nikamapitikako’, pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini takakori pakiriuãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Pimakamakanisaakiri, pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire.

19 Hĩte mõsiãreni atoko hĩtxa. ! Kiĩkitei hĩte. Ĩkiripa apiata? Sikakorikani? Sikakori takikoãtaãkani? Sikakori takikoãtaã apiata, kotxi sikakori inopini takikosaaki, iuasaakipeka Teoso nakitipeka. Ininiã sikakori takikoãtaã txĩkitakari sikakori Teoso nakiti ininiãua.

20 Ininiã pisãpiretakasaakiri Teoso pikamaenetakiti, Teoso sikakori takikoãtaã pakiriuãkatiniã, iuatxikana iua nopini auakari pakiriuãkata.

21 Pakiriuãkatakasaakiri Teoso misãkiretiko aikoti, iua atokotxikana pakiriuãkatari Teoso, kotxi iua aiko ãki aua.

22 Pakiriuãkatakasaakiri Teoso tixine, ininiã iua atokotxikana pakiriuãkatari Teoso topãkini. Iua atokotxikana pakiriuãkatari Teoso, kotxi Teoso topãkini nopini iitopãka Teoso.

23 —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini.
Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka.
Ipixini hinakiti hĩsikari Teosomoni. Tesi hĩtii auiniãi, hĩsikari
ãti Teosomoni. Tesi txineiro ota auiniãi, hĩsikari ãto Teo-
somoni, hĩtxaãpota. Ikara hĩkamakiti erekari. Nipokori koke,
oteraã, erva tosi, komínio, axapitikiri inakari, iuaritika ipixini
hĩsika Teosomoni. Ikara Teoso paniãtakiti hĩkamapitika. Txa-
mari, Teoso paniãtakiti apiari ! hĩkama, kotxi ! hĩkamari atão
apanakinimoni. ! Hiamonĩkana apanakini. Hĩkamaenetakiti !
hĩkama. Ikinika Teoso paniãtakiti hĩkamako.
24 Mõsiãreni atoko hĩtxaua, iuaritika hinirekari hõerekiniri
Teoso kimapore apanakinimoni. !Hĩposotari. Himakatxakaro
xikiri iãriã ãki komokakaro, txamari hĩixirapoataro kamero,
kotxi Teoso paniãtakiti poiãori hĩkama, txamari ipaniãtakiti
apiari kona hĩkama.
25 —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini.
Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka.
Hõeretari hiĩto maparakiri, txamari hãkixinireẽ ! erekari. Pa-
potxinanii, patirenanii, paĩtirii.
26 Hĩte pariseoakorii, mõsiãreni atoko hĩtxa. Merepitipanika
himakatxakariko maerekati hãkixinire auakari, ininiã hiĩto
erekatxikana. Hãkixinire ereka ininiã, hĩkamakiti ereka apaka.
27 —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini.
Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka.
Kai auĩte iriko, ipĩkari takikoãtaã atoko hĩtxa. Mapara txĩta
kasarori minapaãkapeka, ininiã mapara peerekari. Txamari,
iriko ãki ipinakari api, arakapoakatakari aua.
28 Iua atokokanera hĩtxa. Kãkiti uãkatai hĩte atão inakari-
noka kamakani hininiua, kotxi hinopini ererini hĩtxaua. Txa-
mari, hãkixinire ! ereri, kotxi maerekatinoka hĩkama. Hĩsãkire
atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka —itxa
Xesosi sãkire.

Xoteo Auĩteakori Misiritiko
(Arókasi 11.47-51)

29 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini.
Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka.
Hĩkamari akauari Teoso sãkire sãpiretakanini ĩkapani. Peereri
akauari hĩkama. Hĩkamari akauari ipĩkani atão inakarinoka
kamakani ĩkapani. Txĩta himinapa akauariã. Aãui hĩtaka
iuaãtaã.
30 Hĩtxari: “Kitxakapirĩka aãtokiriakorini okana Teoso sãkire
sãpiretakani. Atepitika auaãkamako iuasaaki, konimako ate
okana ninoa,” hĩtxa.
31 Teoso sãkire sãpiretakanini okakani mekaniriakori hĩtxaua
hĩte. Kotxi hĩtekara txari: “Aãtokiriakorini okana Teoso sãkire

sãpiretakani.” Hĩte maerekati kamakani ninoa atokokana
hĩtxa.
32 Hãtokiriakorini mipotorikari Teoso sãkire sãpiretakani okin-
ina. Hĩte xipokapanikanako ãtikaka kaikotakani Teoso sãkire
sãpiretakani.
33 —Imini atoko hĩtxa. Imini anaakori atoko hĩtxa hĩte.
Himisiritaãkapitikako maerekani misiritikoãtaã. Himitekini !
auari.
34 Ininiã nisãpiretai hĩte. Niokanatapanikari hĩtemoni
Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso iokanapirena imarotakani,
koerekarerini pakini niokanata hĩtemoni. Txamari ãtikaka
hõka, aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitana apanakini.
Apanakinipekana hĩxirokitata aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.
Eereka hãsikatikinitana ninoa ãti sitatxitimoni sikani, eereka
ãti sitatxitimoni, eereka ãti sitatxitimoni hĩtxaãponãta ninoa
hãsikatikinitini.
35 Ininiã hĩte misiritaãkako ikinika atão inakari kamakani
okiko xika. Kitxakapirĩka Apeo inakorini okapeẽka. Atão
inakari kamakari iua. Ikinimane okapekoni tikinimoni
okapeẽka Sakariani, Parakia ãkiri. Iua Sakariani okapeẽka
sikakori takikoãtaã takote Teoso misãkiretiko aikoti ãki.
36 Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Kãkiti uatxa auakani apaka-
pariko misirikaretxi ninoa erekarini okapekoni xika —itxa
Xesosi sãkire.

Xerosareẽ Xesosi Tiretini
(Arókasi 13.31-35)

37 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Xerosareẽ auakanii, Xerosareẽ auakanii, hĩte okapekana
Teoso sãkire sãpiretakani. Kai soroã hĩkiporonakana ninoa
hĩtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari
ninĩkatinii, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana
nitxanakamaiko hĩte. Txamari !hãuiritano nota nĩkatinii.
38 Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso !
auaika hĩtekata.
39 Nisãpiretai. Ia õti hãtamatano, eereka ! hãtamataikano.
“Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Apiananiri posoti-
ireẽ ĩkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako hãtamatanoko
nota —itxa Xesosi.

24

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Marko 13.1-2; Arókasi 21.5-6)

1 Teoso misãkiretiko aikoti Xesosi potorikasaakipeka, imoia-
nariakori apoka iuamoni.
—Patamata. Peerepokori aikoniri —itxarina.
2 Ininiã Xesosi:

—Ari, hãtamatatari ere aikoniri? Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Koniko kai kaikotapani ãti kai nopini. Imakinika kai irikaãkako —itxana.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Marko 13.3-13; Arókasi 21.7-19)

3 Iposo atoko Xesosi sari oxiratarimoni, Oriva inakorimoni. Iuaã topãka itxa. Imoianariakori sari iuamoni. Ninoanoka auari iuaãtaã.
—Pisãpiretaua kirisaakiparako aiko Teoso misãkiretiko irikataãkako. Natokopa ininiãparako ate imarotatari pite kaiama kanapirikape pinini? Natokopa ininiãparako aimarotatari itixi xipokini õti kaiamapeka inini õti? —itxarina Xesosi.
4 Ininiã Xesosi:
—Erepaniko. !Hãuiritapena apanakini misirienetinii.
5 Kotxi apokako kãkiti itomaneri "Teoso mereẽkiti nitxaua nota," inakani. Ninoa misirienetana itomaneri.
6 Hĩkenakopiretariko neenamatxi ene uaimoni, õtakoxiti apaka. Iuaritika ! hĩpĩkarauatape. Kotxi auapitikako neenamatxi. Txamari itixi xipokini õti !apokapanika.
7 Ikara inakari apisapanika, ãti uãka neenamauatako ãti uãkakata. Apanakini auĩte inirimanekata neenamauatako apanakini auĩtekata inirimane pakinikata. Ãtiãtaã kãkiti inikoriãriko natxi. Ãtiãtaã amianari inokanako kãkiti. Ãtiãtaã itixi iakeẽkatako.
8 Ikara atoko itxako misirikaretxi potorikini. Sito amarini tsii atoko itxako iuasaaki.
9 —Iuasaaki hĩte maĩkaãkako, himisiritiko ĩkapani. Iposo atoko oka hinaãkako. Nisãkire hãuikini xika ikinimane omanataiko hĩte.
10 Iuasaaki itomaneri ! auikaikari Teoso sãkire. Itakanapapekarina Teoso kimapore. Imĩkapiritakakanako. Omanatakakanako.
11 Apokako kãkiti "Nota Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua," inakari. Txamari kona atão. Ninoa misirienetanako itomaneri kãkiti.
12 Kãkiti tiretiko poiãotako, kotxi maerekanitxi iarikako ikini itixitimoni.
13 Iuasaaki kãkiti mĩteenekiniãri misirikaretxi, imatakanapakaniãri Teoso sãkire, auapikako ãtipirika Teosokata.
14 Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua, sãpiretaãkako ikini itixiti auakani, ikini kãkititi imarotiniri ĩkapani. Ikara inakari auaãka atokoikarako itixi xipokini õti apokako.

Iteene Maerekanitxi Apokini
(Marko 13.14-23; Arókasi 21.20-24)

15 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Hĩte itikariko iteene maerekati kamakari timini aiko
Teoso misãkiretiko ãki. Kitxakapirĩka Tanieo inakori, Teoso
sãkire sãpiretakari, sãpiretapekari ikara ene. Hĩte ia atat-
sopatakani, himarotariko ikara.
16 Ikara atoko inakari hĩtikasaaki hĩte ĩkorapokoriti Xotéia
auakani, oxiratarimoni himitekako.
17 Ikara õti apokasaaki haãpoko nopini hãuiniã, katima
hĩtxako himitekini. !Apakata haãpoko ãki hĩtii himakatxakini.
18 Kikio hĩparĩkauanãtakasaaki, hãapokomoni ! hĩkanapiripe
himãka hãpini ĩkapani.
19 Ikara õti apokasaaki, kamixironi, kaxitakareroni pakini
iteene atatsiitariko. Pasãpaniri ninoa mitekini.
20 Hamanaãriko Teoso katxĩkareri mauakani himitekini
õtisaaki. Hamanaãriko tomatiko õtisaaki ikara inakari
mauakani ĩkapani.
21 Kotxi ikara mitekatxi õtisaaki kãkiti iteene atatsiitariko
imisiritiko. Ikara õti apisa kãkiti ! imarotari iteene imisir-
itiko. Itixi kamikosaakipanika ! auari ikara atoko inakari
misirikaretxi. Ikara mitekatxi õti napaãka atoko kãkiti !
imarotaikari iteene imisiritiko. Ikara õti apiatako kãkiti
misiritiko.
22 Teoso poiãotakari iua õti ikinipoko kãkiti mapinakani
ĩkapani. Ito õti ininiã, kãkiti !auaika. Ipoiãotakari iua õti, kotxi
itiretana kãkiti imereẽkini.
23 —Iuasaakiko ãti: “Ia kiki Teoso mereẽkiti aiãtapakiti
inakari,” inakasaakii, ! hãuikapiri. Ãtipekana: “Ikira Teoso
mereẽkiti inakari,” inakasaakii, !hãuikapiri.
24 Kotxi apokako kãkiti paxirari kamakari, “Teoso mereẽkiti
hiãtapakitino nota,” inakari, “Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua
nota,” inakari. Ninoa kamariko posotiiretxi kãkiti tsorikit-
aãtini ĩkapani. Inirekarina kãkiti Teoso mereẽkini imisirienet-
inina.
25 Hĩkenakota. Nõtãkikai hĩte ikara inakari apokini õti apisa.
26 —Hĩte sãpiretikosaaki: “Hĩkenakota. Teoso mereẽkiti
aiãtapakiti ãparaã makipakaniãtaãpekarari,” hinikosaaki, !
hĩsipe iuaã. Hĩsãpiretikosaaki: “Iriko ãkirari iua,” hinikosaaki,
kona hãuikapiri.
27 Kotxi nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, ! ikara
atokoni nitxa. Mẽkokari atoko itxa nota hĩtari iaxitikiri
nikanapiriãkasaaki, kotxi mẽkokari atokatxi pokĩkinimoni
imẽkoka, isapitipo atokatxi ereẽkokinimoni, ininiã ikinimane
itikariko. Iua atokokana nota hĩtari iaxitikiri napokini.
Ikinimane itikanoko nota.
28 Aãtamatakasaakiri maiori apotiitiniua, aimarotari ipĩkari
iuaãtaã auini. Iua atokokana nota kanapiriãkasaaki, ikini-
mane imarotari napokini.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Marko 13.24-27; Arókasi 21.25-28)

29 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai nikanapiriini pirena. Iua inikoriãkori napaka atoko, atokatxi piãkako. Kasiri kona ponikaikako. Iõriki iaxitikero irikako. Iaxiti iõriki auiniãtaã auakari iakeẽkatako.
30 Iuasaaki Teoso takaõtxikare auako iaxiti, nota hĩtari iaxitikiri kaiamapeka uai nikanapiriini himarotini ĩkapani. Ikara atoko inakasaaki, ikini kãkititi itixi auakani txiapatako, kotxi ninoa atapanoko nota kãkiti itari iaxitikiri katxiãri ãki nikatxakaãpotini. Nitapararitika napoãkatako, kotxi ikinimane auĩte nitxauako iuasaaki. Niotximerekata nikatxakaãpota.
31 Okenakotaãkako koitxi mitaro, trõpeta inakoro. Iuasaakipekako niokanatana ninitiriakori itixi iaõka kãkiti Teoso mereẽkini apotiitakani ĩkapani.

Piko Mina Pirena
(Marko 13.28-31; Arókasi 21.29-33)

32 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Nisãpiretai sãpirenatxi atão inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ĩkapani. Pooĩoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,” hĩtxa.
33 Iua atokokana, ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hĩtikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini.
34 Ia nisãkire atão. Itixi auakani ! ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa.
35 Iaxiti xipokapitikako. Ĩkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

Kãkiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Marko 13.32-37; Arókasi 17.20-37)

36 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kãkiti !imarotari ikara õti, nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriini õti. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka !imarotari ikara õti. Nirinanira imarotari.
37 Nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, kitxakapirĩka Noee auakasaaki atoko itxako.
38 Xirataãtxi apisa ikinimane nipokota, iãta itxa. Kiki, sito ĩtaniriuata. Ikara atokokanera itxa Noee maporo ãki iereẽtini õti.
39 Ikara apisa ! imarotarina ipininina tĩkane. Mokatanitika xirataãtxi apoka, ikinikana xipoka itxana. Nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, iua atokokanerako itxa, ininiã iposope hĩtxako.

40 —Iuasaaki nikanapiriini õtisaaki, ipi kiki parĩkauanãta
kikio. Teoso nitiri iaxitikiri anikariko ãti, ãti kaikota itxako.
41 Ipi sito atarokiri kamakani, ãto anikaãkako, ãto takana-
paãkako.
42 Ininiã iposope hĩtxako, kotxi kona himarotari hĩauĩte
kanapiriini õti.
43 Hĩxinikariko. Kaapokori imarotaãkamariko kiĩtiriri apokini
õti, !imakamako. !Auiritamariko kiĩtiriri anikiniri itii.
44 Kiĩtiriri apoka kãkiti miãtapakinitipanika. Iua atokokan-
erako nota apokako himimarotakinitipanikarako. Ininiã
iposope hĩtxako nota hĩtari iaxitikiri hiãtapini —itxa Xesosi
sãkire.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Arókasi 12.41-48)

45 —Ininiã Teoso nitiriakori erekarini hĩtxauako. Nisãpiretai
nitiritxi kimaroreri inakari, kotxi iua kĩpitari ipatrãote sãkire.
Iuakara ipatrãote paniãta, apanakini initiriakori inĩkatini
ĩkapani. Isikakienatana ipatrãote nitiriakori, nipokori sikiko
manapi.
46 Iua initiri poxokoniuata ipatrãote paniãtakiti iaõka
ikaminiã, ipatrãote apokasaaki iposope itxa.
47 Atãopitikara nitxai hĩte. Iua patrão paniãtariko iua initiri
ikinika inakiti inĩkatini ĩkapani.
48 Nitiritxi maerekatipekana xinikari: “! Katimari
ikanapiriã nipatrãote,” itxa.
49 Ininiã apanakini nitiritxi ixiroka. Inipokota, iãta
poãtakanikata.
50 Ininiã ipatrãote kanapiriãko imiãtapakinitipanika.
Ikanapiriãko initiri mimarotakinitipanika.
51 Ininiã ipatrãote xirokitatariko aãpitsaã. Iposo atoko
imisiritaãkako maerekanikata, “Erekapitikaua ate,”
inakanikata. Iuaã kãkiti txiapata, akatsatsiriĩtaua ãtipirika.
Ininiã ikara nitiritxi maerekati atoko kona hĩtxape —itxa
Xesosi sãkire.

25

Tesi Ãtokoroakoro Pirena

1 Xesosi sãpirenauatapanika:
—Ia nisãpirena oerekai Teoso auĩtetxi ininiãua. Tesi
ãtokoroakoro kosekari tirikapi. Isana kimaporiã. Iãtaparina
ipatrãotena. Iua inapanikako kiinirimoni ĩtanorouatini ĩkapani.
2 Sĩko ãtokoro kiĩkiterini, sĩko miĩkiteni.
3 Miĩkiteni anikari tirikapi koana, txamari ! anikarina
tirikapiã.
4 Kiĩkiterini anikari tirikapi koana. Apaka anikarina
tirikapiã.

5 Ipatrãotena !katimari apokini. Ininiã itaponoka ininiãna,
imakanãtana.
6 —Apanĩkanõka ikenakotarina: “Apokanapanoka.
Hĩsapoka. Hãpiãkatari.”
7 —Ininiã ãtokoroakoro õkitikaua, tirikapi iopotokaka, sa itx-
ana.
8 Ninoa miĩkiteni amanaãri kiĩkiterini tirikapiãte, kotxi
miĩkiteni tirikapite oakaarita.
9 —Kiĩkiterini apakapapiretana: “Kona. Tirikapiã ate nakiti
!apakata hĩte ĩkapani. Ate ĩkapaninokara apakata. Hĩsa tirikapiã
vẽtxitakarimoni. Hiamotariko.”
10 —Ininiã ninoa miĩkiteni sari tirikapiã iamotinina. Ninoa
sikasaaki, ipatrãotena apoka. Ãtokoroakoro iposope inakani
ĩroã iuakata aapokotxi ãki ĩtanorouatakari kiiniritiã. Itore to-
taãka.
11 —Eereka ãtokoroakoro tirikapiã amotakani kanapiriã. Ni-
noa akirita: “Patrão, patrão, pimatakakinaua itore aĩroini
ĩkapani,” itxana.
12 —Ipatrãotena apakapapireta: “Hĩsipeka. Atão nisãpiretai. !
Nimarotai hĩte.”
13 Xesosi sãkirauata:
—Erepaniko. Iposope hĩtxako, kotxi ! himarotari nota
hĩtari iaxitikiri kanapiriini õti. !Himarotari amonikitauako
napokini —itxa Xesosi.

Ipi Ãti Pakini Nitiritxiakori
(Arókasi 19.11-27)

14 Xesosi sãpirenauatapanika:
—Nikanapiriini ia atoko itxapaniko. Kiki aiamatapeka
õtakoxiti ãti itixitimoni isini ĩkapani. Ininiã akiritari initiri-
akori. “Hinĩkatariko ikini nitii,” itxana.
15 Isikari initiri apia imaroretakari txineiro ota sĩko mio. Ãti
initiri isika txineiro ota ipi mio. Ãti initiri poiãoka imarotakari
ãtika mio txineiro ota isikari iua. Eereka sipe itxa.
16 —Sĩko mio apakapakari amotari tiitxi, eereka vẽtxita
itxari. Ikara atoko ininiã apakaparo txineiro ota tesi mio.
17 Iua ipi ãti mio apakapakari iua atokokana itxa. Iua
apakaparo ipi ipi pakini mio txineiro ota.
18 Iua ãtika mio txineiro ota apakapakari, ikisakari kipatxi,
taka itxaro txineiro iua aariko ãki. Ikataro ipatrãote tx-
ineirote.
19 —Eereka okananixiti inaka atoko ipatrãotena kanapiriã.
Akiritana: “Kiãtokopa hĩtxataro nitxineirote?” itxana.
20 Iua sĩko mio apakapakari minari tesi mio. Iua sãpiretari
ipatrãote: “Patrão, pite sikano sĩko mio txineiro ota. Patamata.
Napakapari apikomoni sĩko mio txineiro ota pite ĩkapani,” itxa.

21 —Ipatrãote apakapapiretari: “Erekapitikai pite. Erekari
nitiritxi pitxaua. Erekari pinĩkatiniro nitxineirote. Erekapi-
tikari pinĩkatiniri poiãoka nisikinii. Ininiã nauiritaiko ito-
maneri pinĩkatini. Ininiã pipoxokoniuatako notakata,” itxa.
22 —Iua ipi mio ota apakapakari apoka. Iminaro ipi ipi
pakini mio. Isãpiretari ipatrãote: “Patrão, pite sikano ipi mio
txineiro ota. Patamata. Apikomoni nota apakaparo ipi mio
txineiro ota pite ĩkapani,” itxa.
23 —“Erekapitikai pite. Erekari nitiritxi pitxaua. Erekapi-
tikari nitxineirote pinĩkatini. Erekari poiãoka pinĩkatini. Ininiã
itomane nitakanapako pinĩkatini ĩkapani. Ininiã pipoxokoniu-
atako notakata,” itxa.
24 —Eereka iua ãtika mio txineiro ota apakapakari apoka.
Iua sãpiretari ipatrãote: “Patrão, nimarotai pite. Pataparax-
inirei pite. Pite amotari pikiena, kotxi kona pite takarauata.
Pite apari pikiena pimaparĩkauatakaniãtaã.
25 Nipĩkarauatiniã, nikipataro pitxineirote kipatxi ãki. Pata-
mata. Oia pitxineirote,” itxa.
26 —“Nitiritxi maerekati iareri pitxaua pite. Pimarotari
niamotiniri nikiena, kotxi ! nitakarauata. Pimarotari nota
apari nikiena nimaparĩkauatakaniãtaã.
27 Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparĩkauatini,
kinirepa kona pisikatari nitxineirote pãkomoni?
Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote
nikanapiriãkasaaki,” itxa.
28 Ininiã ãti ipaniãta:
—“Pimakatxakariko iua mio ãtika mio auakiti. Tesi mio
txineiro ota auakitimoni pisika.
29 Kotxi apikomoni isiãkako iua itomaneri auakiti,
ininiã apiata auinariko iua. Iua poiãoka auakiti, inakito
mixirikaãkako.
30 Ia ninitiri iareri hõka mapara piãkatximoni. Iuaã kãkiti
txiapata. Akerakitatsiriĩta itsii xika.”

Ikinimane Apotiitaãkako Xesosi Apisatoõ

31 Apikomoni Xesosi sãpirenauata:
—Nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki auĩtetxi
ninakasaakiua, ikinika Teoso nitiriakorikata, niitopãkako
auĩtetxi itopanere nopini. Peerekari iuasaaki. Ikinimane
paxitanoko nota.
32 Ikini uãkati kãkiti apotiitaãkako nota apisatoõ. Iuasaaki
nikaiarikitatanako ninoa. Soti auĩte, kapra pakini piratakari
ipiraakori koketakaniua ikaiarikitatini atokokanera, nota
hĩtari iaxitikiri kaiarikitatana ikinimane kãkiti.
33 Pirãtxi piratakari takiniri soti auĩte ikikomoni, itakiniri
kapra isanaremoni, iua atokokanera nota hĩtari iaxitikiri

takari kãkiti erekarini nikikomoni. Kãkiti maerekani nitaka
nisanaremoni.
34 —Eereka nota kãkiti auĩte txanako ninoa kãkiti erekarini
nikikomoni auakani: “Niri sikari erekari hĩtemoni. Hina.
Hiĩroã auĩtetxi nininiãtaãua. Ia auĩtetxi nininiãtaãua maiamat-
apeẽkaika hĩte ĩkapani itixi kamikosaakipeka.
35 Mitxipeka ninatxitakasaaki, hĩte sikakienatapekano
nota. Niposonatakasaaki, ãparaã hĩsikapekano. Ãti itixiti
nĩkasaaki, hĩte apakapapekano nota.
36 Nimamãkanisaaki, mãkatxi hĩsikapekano. Nami-
anatakasaaki, hinĩkatapekano. Kateia ãki nauakasaaki,
himotikaẽtapekano. Ininiã hiĩroã,” nota kãkiti auĩte txanako
kãkiti erekarini.
37 —Ininiã kãkiti atão inakari kamakani apakapapiretariko:
“Apiananiri, kirisaakipa pinatxitakasaaki, asikakienatai?
Kirisaakipa piposonatakasaaki, ãparaã asikai?
38 Kirisaakipa ãti itixiti pĩkasaaki, aãpakapai? Kirisaakipa
pimamãkanisaaki, mãkatxi asikai?
39 Kirisaakipa pamianatakasaaki, anĩkatai? Kirisaakipa
kateia ãki pauakasaaki, amotikaẽtai?” itxanonako nota.
40 —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako:
“Atãopitikara nitxai hĩte. Kãkiti poiãori, nisãkire auiãkari,
hĩtiretiniã, iuasaaki nota hĩtiretini atokokana hĩtiretari,”
nitxanako ninoa.
41 —Iuasaaki nitxanako nisanaremoni auakani: “Hĩsipeka.
Teoso misiritaiko hĩte, kotxi ! hĩkĩpitari iua sãkire. Hĩsipeka
arikatxi maxipokatimoni. Teoso kamari iua arikatxi,
Satanasi misiritikoãtaã tĩkane, Satanasi nitiriakori
misiritikoãtaã tĩkane. Hĩsipeka iuamoni.
42 Kotxi ninatxitakasaaki nipokori ! hĩsikano.
Niposonatakasaaki, ãparaã !hĩsikano.
43 Ãti itixiti nĩkasaaki, ! hinirekano haãpoko napokini. Ni-
mamãkanisaaki, kona mãkatxi !hĩsikano. Namianatakasaaki, !
hinĩkatano. Kateia ãki nauakasaaki, !himotikaẽtano,” itxanako
kãkiti maerekani.
44 —Ininiã ninoa apakapapiretariko: “Apiananiri,
pinatxitakasaaki, piposonatakasaaki, pamianatakasaaki,
pimamãkanisaaki, kateia ãki pauakasaaki, ãti itixiti pĩkasaaki,
kirisaakipa ate !apakapai?” maerekani txanoko nota.
45 —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako ninoa:
“Atãopitikara nitxai hĩte. Himanirekakanisaakiri hĩtiretiniri
kãkiti poiãori nisãkire auiãkari, iuasaaki ! hinirekari nota
hĩtiretini,” nitxanako ninoa.
46 —Ininiã Teoso iokanatanako ninoa maerekani kamakani
misiritikoãtaã. Iuaãtaã ninoa misiritaãkapikako. Imisiritikona
kona xipokaikako. Kãkiti atão inakarinoka kamakani auap-
ininiika imaxipopekaniika Teosokata —itxa Xesosi.

26

Xesosi Okaenetiko Pirena
(Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-57)

1 Ikara inakari isãpiretaka atoko, Xesosi misãkiretana imoianariakori:
2 —Hĩte imarotari ipi õti napaka atoko aua Páskoa inakori kiiniriti. Iua kiiniriti auakasaaki nota hĩtari iaxitikiri nisikaãkako nimokaiakariakorimoni. Aamina ĩpiriãmitakari nopini nitakaãkako. Iua atoko ipina nitxako —Xesosi txana imoianariakori.
3 Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua. Sasetotxi auĩte apiatakari Kaipasi inakori aapoko ãki apotiitauana.
4 Imapapiretarina Xesosi imaĩkinina ĩkapani. Inirekarina Xesosi imaĩkinina apanakini mimarotakinitika. Imisãkiretakakana Xesosi okinina ĩkapani.
5 —Kiinirisaaki !amaĩkapaniri. Amaĩkiniãri, apanakini kãkiti naiatamaua ate —itxakakana.

Sito Kamariãro Mĩkaro
(Marko 14.3-9; Xoão 12.1-8)

6 Xesosi auanãta aapokotxi Petánia inakoriãtaã. Isari Simão inakori aapokomoni. Iua Simão mitxi amianatakari, maere matati. Eereka erekapekari.
7 Simão aapoko Xesosi auakasaaki, sito apoka iuamoni. Ominari kopitipaki kai kamakori, kai arapástiro inakori. Kopitipaki xãpoka kamariãro. Oa pakaronero. Xesosi nipokonãtakasaaki, oa sito kitakaro kamariãro ikiiã.
8 Imoianariakori itikari Xesosi kiiã okitakiniro, ininiã ninoa naiataua:
—Kinirepa oa ioanatataro kamariãro?
9 Kinirepa kona ovẽtxitataro? Ovẽtxitaãkamaroko oãpakapamaroko txineiro ito, matxineirotenimonikari osikini ĩkapani —itxakakana.
10 Xesosi imarotari ninoa ikara atoko ininina.
—Kinirepa homanatataro oia sito? Erekari okaminano notamoni.
11 Auapikanako matxineiroteni hĩtekata. Kona nota auapani hĩtekata.
12 Oia kitakaro kamariãro nikiiã, nota iposope ninini nikatiko apisa.
13 Atão nisãpiretai hĩte. Teoso iokanapirena erekari sãpiretikoãtaã ikini itixiti, isãpiretaãkako apaka oia sito kitakiniro kamariãro nikiiã, ininiã kãkiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —Xesosi txana ninoa.

Xotasi Sari Sasetotxi Auĩteakorimoni
(Marko 14.10-11; Arókasi 22.3-6)

14 Eereka Xesosi moianari Xotasi Isikariotxi inakori sari
sasetotxi auĩteakorimoni.
15 —Xesosi nisikiniãi hĩtemoni, kiripa hĩte sikano nota? —
itxana ninoa.
Ininiã ninoa:
—Asikaiko trĩta txineiro ota pirata kamakoro —itxana ni-
noa.
Ininiã iĩkitxitarina.
16 Eereka Xotasi iãtapari Xesosi poiãonoka kãkitikata
auakasaaki, imĩkapiritiniri ĩkapani.

Páskoa Kiiniriti Kamiko
(Marko 14.12-21; Arókasi 22.7-13)

17 Pão miãtiãkati nikiko kiiniriti potorikini õti, Xesosi moia-
nariakori apoka iuamoni.
—Namonipa ate maiamatari Páskoa kiiniriti pite ĩkapani? —
itxarina iua.
18 —Hĩsa sitatximoni. Nisãpiretakiti iaõka hinitari kiki.
Hãpokasaakiri, hĩtxariko iua: “Koerekareri txai, ipinini tĩkane
kaiamapeka. Ikamariko kiiniri Páskoa inakori pite aapoko
imoianariakorikata,” hĩtxako.
19 Ininiã imoianariakori kamari Xesosi paniãtakiti iaõka.
Imaiamatari ikinika kiiniri ĩkapani.
20 Ĩkanõkapeka inakasaaki, Xesosi imoianariakorikata
topãka inipokotinina ĩkapani.
21 Inipokotakasaakina, Xesosi txana:
—Atão nisãpiretai hĩte. Ãtika hĩte sauaki mĩkapiritanoko nota.
22 Ininiã imoianariakori tsorĩkaãta. Iteene imatinaniu-
atana. Ãti pimaãri:
—Apiananiri, atauako notakani?
Iua atokokana ãtipekana:
—Apiananiri, atauako notakani?
Ikara atoko itxanãtana ikinikana, ipimaaãpotinirina Xesosi.
23 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Ia tiitxiã notakata nikakari mĩkapiritanoko.
24 Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire
iõkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tĩkane. Nota hĩtari
iaxitikiri mĩkapiritakari iteene misiritaãkako. Erekamariko
maponaniãkatika inaãkamako.
25 Ininiã Xotasi kamĩkapirireri misãkiretari Xesosi:
—Koerekareri, atauako notakani?
Xesosi apakapapiretari:
—Ari, pitepitikara.

Xesosi Ĩto, Iarẽka Pakini
(Marko 14.22-26; Arókasi 22.14-23; 1 Korĩto 11.23-25)

26 Inipokonãtakasaakina, Xesosi kosekari komiri.
Imisãkiretari Teoso:
—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka imaxinĩkitari, sika itxari imoianariakorimoni.
—Apakapa, nika hĩtxako. Ia niĩto —itxana.
27 Eereka ikosekari iãkoanatxi iãriã auini. Imisãkiretari Teoso:
—Erekapitikari ia iãriã pisikakiti atemoni —itxa.
Eereka sika itxari iãkoanatxi ninoamoni:
—Hĩkinika hiãtariko.
28 Ia niarẽka xiketakari makatxakariko kaiãopokori kãkiti maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti ĩkapani. Ia niarẽka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti.
29 Atão nisãpiretai. ! Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auĩtetxi ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari. Amaneri iãriãti niãtako hĩtekata —itxana imoianariakori.
30 Xipoka atoko ixikaretarina xikari Teoso ĩkapani. Eereka isana oxiratarimoni Oriva inakorimoni.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua
(Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)

31 Iuaã Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Ia ĩkanõkati hĩkinika hĩte takanapanoko nota, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari: Nokariko soti auĩte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarik-
itatako,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
32 Ininiã eereka nota nipinaãka atoko, iuaĩkana nõkitikaãkaua atoko, nisako hĩte apisa Kariréiamoni —itxa.
33 Ininiã Petro apakapapiretari:
—Nota ! nitakanapai pite. Atxiĩti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai —itxa.
34 Ininiã Xesosi:
—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi ãti pakinikata.
35 Ininiã Petro:
—Ikara atoko ! nitxapanii pite. Nikipatinii apisapanikamako, nipinamako.
Ikinika Xesosi moianariakori ikara atoko itxana.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã
(Marko 14.32-42; Arókasi 22.39-46)

36 Eereka Xesosi sari imoianariakorikata Xetsémani inakoriãtaã. Xesosi:
—Uai hĩitopãka. Ikiraã nisako Teoso nimisãkiretini ĩkapani —itxa Xesosi.
37 Anikari Petro, Sepeteo anaakori ipi pakini iuakata isinina. Iuaã Xesosi tsorĩkaãnãta, imaromaxiretari.
38 Imisãkiretana ninoa:
—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hĩkaikota. Araõkire hĩtxako —itxana ninoa.
39 Apikomoni isa, pamaka itxa, misãkireta itxari Teoso:

—Niri, atauako apakata pimakatxakiniri nimisiritiko akamoni ĩkari? Kona ninirekari natatsiirauatini. Iuaritika pite nirekiniãri, ininiã nota apaka nirekari —itxari Teoso.

40 Iuasaaki ikanapiriã ipi ãti imoianariakori auiniãtaã. Ninoa imakanãta:

—Petro, atauako kona hĩte mĩteenekari hĩtikapokotini ãto oaranoka?

41 Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hĩkamini, ! hĩkamapiri. Araõkire hĩtxako. Himisãkiretariko Teoso, ininiã !hĩkamari maerekati. Kãkiti xinire atxiĩti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kãkiti ĩto tapara poiãoka, ininiã ikamari maerekati. Ininiã erepaniko —Xesosi txari Petro.

42 Iuaĩkana isa apikomoni Teoso imisãkiretini ĩkapani:

—Niri, pinirekiniãri natatsiitiniri nimisiritiko akamoni ĩkari, ininiã nikamapitikariko pinirekakiti —itxari Teoso.

43 Iuaĩkana ikanapiriã imoianariakorimoni. Imakanãtapanikana. Itaponoka itxana. Kona iposotarina ikoatinina.

44 Iuaĩkana Xesosi takanapana, iuaĩkana ikanapiriã iuaãtaãkana. Iuaĩkana misãkireta itxari Teoso. Mitxi atokokana itxa isãkire.

45 Iuaĩkana ikanapiriã imoianariakorimoni:

—Himakanãtapanika? Hĩtomanãtapanika? Nisikiko manapi apopeka. Nota hĩtari iaxitikiri nimĩkapiritaãka maerekanimoni nisikiko, inireẽkitina ikaminina ĩkapani.

46 Hõkitikaua. Masipeka. Hãtapa. Ikiraã ina nota mĩkapiritakari —itxana ninoa.

Xesosi Maĩkiko Pirena
(Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)

47 Xesosi sãkirauanãtapanika inakasaaki, Xotasi, Xesosi mitxi moianari, apoka. Iuakata ina itomaneri kãkiti, saasara mĩkani, piriri mĩkani pakini. Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini iokanatana ninoa.

48 Iua Xotasi kamĩkapirireri sãpiretapekana ninoa:

—Iuapitipanikarako napitxokapaniko. Himaĩkariko iua napitxokakiti.

49 Xotasi apoka. Xesosimonipitipo isa.

—Ereẽkai koerekareri.

Eereka apitxoka itxari.

50 Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Nitiretakiti, pikamariko pinirekakiti. Nauiritai —itxari.

Iuasaakipeka Xotasikata sikani sakata Xesosimoni, maĩka itxarina.

51 Ãti Xesosi moianari kosekaro saasara. Isauaãkatari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri. Itsotakakĩpitatari.

52 Ininiã Xesosi txari:

—Pitaka saasara mitxi oãuiniãtaã. ! Pineenamauatape. Ikeekotxi himaĩkiniã, ãti õti hĩpinako ikeekotxi xika.
53 !Pimarotari niposotiire. Nota nirekiniãri, nakiritari niri moianatinino nota. Nakiritiniãri, iuasaakipeka iua iokanatamariko seĩ mio initiriakori nota imakatxakinina ĩkapani.
54 Kona nakiritari niri, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari nimaĩkiko tĩkane ia atoko inakari.
55 Iuasaaki Xesosi misãkiretana iuamoni ĩkani:
—Kinirepa himinari saasara, piriri pakini himaĩkinino ĩkapani? !Kiĩtirino nota. !Kikeekono nota. Ikiniõtika niitopãka Teoso misãkiretiko aikoti ãki noerekinii hĩte. Iuasaaki kona himaĩkano.
56 Ia atoko himaĩkano, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatapekari ia atoko himaĩkinino. Ininiã Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka uatxa apokapeka —itxa Xesosi. Iuasaakipeka Xesosi moianariakori asikari iua, miteka itxana.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ
(Marko 14.53-65; Arókasi 22.66-71; Xoão 18.12-14, 19-24)

57 Ninoa Xesosi maĩkakani anikari Xesosi Kaipasi aapokomoni. Iua Kaipasi sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. Iuaãtaã kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitapekaua iuasaaki.
58 Ninoa anikasaakiri Xesosi, Petro sari Xesosi tikini. Ikira atoko auaãponãta. Sasetotxi auĩte apiatakari aapoko takote isa. Iĩroã pirikere ãki. Iitopãka Kaipasi nitiriakorikata. Kiatokopa inaãkapani Xesosi, ininiãra isa Xesosi tikini imarotiniri ĩkapani.
59 Kaipasi aapoko ãki Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori, ikinika Xoteo auĩteakori pakini nitana kãkiti aãpirena kamakani Xesosi okinina ĩkapani.
60 Itori kãkiti sãpiretari aãpirena Xesosi ikamapiretinina. Txamari ixika !auari Xesosi okinina ĩkapani.
Eereka apokana ipi aãpirena kamakani.
61 Ninoa txari:
—Ia kiki txari: “Nota posotari aiko Teoso misãkiretiko nirikini. Ipi ãti õtisaaki niposotari iuaĩkana nõkitikiniri,” itxa isãkire.
Kona atão ninoa sãkire.
62 Sasetotxi auĩte apiatakari õkitikaua.
—Kona papakapapiretatari pitemoni apoĩrauatakani? Atãokani piposotatari ikara atoko pikamini? —itxari Xesosi.
63 Xesosi ! kasãkireri. Ininiã sasetotxi auĩte apiatakari iuaĩkana misãkiretari Xesosi:
—Uatxa nipimaãi Teoso mipĩkati apisatoõ. Atãonani pisãpiretaua. Pite, Teoso mereẽkiti pitxataua? Teoso ãkirikai pite? —itxari Xesosi, kotxi inirekari Xesosi kerokiniri isãkire.

64 —Ari, iuapitikarano. Nisãpiretaiko hĩte hĩkinika.
Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri
kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini
katxiãri ãki —Xesosi txana ninoa.
65 Sasetotxi auĩte apiatakari kenakotari ikara Xesosi sãkire.
Iuasaakipeka iua matsorãkari imãka, kotxi kona xatiki ipotxi-
tari Xesosi sãkire.
—Maerekati isãkire: “Teoso ãkiririano,” itxa. !Anirekaikari
apanakini kamapiretiniri Xesosi. Uatxaika hĩkenakotapekari
isãkire maerekati.
66 Kiãtokopa atxatari Xesosi? —itxana ninoa.
—Ixika auapeka ipinini ĩkapani ininiã uatxa okaãkapitikako
—ninoa txari iua.
67 Eereka ikiisokatoõtarina. Iãsokarina. Apanakini aritoõtari
Xesosi.
68 —Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua, kipa aritai?
—itxarina iua.
Inapetarina.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini
(Marko 14.66-72; Arókasi 22.54-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

69 Iuasaaki Petro topãkanãta mapara pirikeri ãki. Ãtokoro
Kaipasi nitero sari iuamoni.
—Pite Xesosi Kariréiakiri moianaripitikarai —otxari iua.
70 Txamari iua kipatari ikinimane apisatoõ.
—!Nimarotari ikara atoko pinanãtakiti.
71 Ininiã isa pirikeri ĩroãnakikomoni. Iuaã ãto ãtokoropekana
Kaipasi nitero atamatari iua. Ininiã osãpiretana kãkiti iuaã
auakani:
—Xesosi Nasareekiri moianaripitikara ikira —otxa.
72 Iuaĩkana ikipatari:
—Teoso imarotari iua kiki nimimarotakani —itxa.
73 Eereka paĩtiki atoko kikiãkini iuaã auakani sari
Petromoni:
—Pite atãopitika iua moianaripitikarai, kotxi pisãkire ip-
inimoni. Kãkiti Kariréiakiri sãkire atokokana, Xesosi sãkire
atokokana pitxa pite sãkire —ninoa txari Petro.
74 Ininiã Petro apakapapiretana:
—Atão nisãkire minakaniãua Teoso misiritanoko. Nisãkire
atãopitika. !Nimarotari iua kiki —itxama.
Iuasaakipeka patari sãkirauata.
75 Ikara ikenakotakasaaki, Petro xinikari Xesosi sãkire,
kotxi mitxipe Xesosi txari iua: “Patari sãkirauatini apis-
apanikako, ipi ãti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.”
Ininiã Petro sipeka. Itxiapakata.

27

Xesosi Pirato Apisatoõ
(Marko 15.1; Arókasi 23.1-2; Xoão 18.28-32)

1 Katimatinĩkata sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini
apotiitaua. Imisãkiretakakana:
—Kiãtokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxana.
2 Eereka iaxirikãkitakarina Xesosi, anika itxarina Homano
auĩte Põsio Pirato inakorimoni, sikanapa itxarina.

Xotasi Ipinini
(Átosi 1.15-19)

3 Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, kenakoenetakasaakiri Xesosi
ipinini tĩkane, maerekaxiniretinoka itxa, kotxi iuaka sikari
Xesosi imokaiakariakorimoni okiko tĩkane. Iuaĩkana isipikaro
trĩta txineiro ota pirata kamakoro sasetotxi auĩteakori,
kiomãtxiakori pakinimoni.
4 —Nota kamari maerekati. Nimĩkapiritari Xesosi. Ixika !
auari iua ipinini ĩkapani —itxana ninoa.
Ininiã ninoa:
—Pite kamakiti xikakara. Pitekara sikaua ate Xesosi.
5 Ininiã Xotasi okaro txineiro ota Teoso misãkiretiko aikoti
ãki, eereka isipe ãtiãtaã. Iuaãtaã iuaka iaxirikanokitapeua,
aamina poriã iaxirikaua, arõka, ipĩpe itxa.
6 Teoso misãkiretiko aikoti ãki sasetotxi auĩteakori kosekaro
oa txineiro.
—Oia txineiro kiki okiko ĩki. Ia xika ate ! auiritaãka
aãpotiitiniro oia txineiro ãto txineirotikata Teoso misãkiretiko
aikotiãkero.
7 Kiãtokopa atxataro oia txineiro? —itxakakana.
Eereka ninoa imarotape. Iamotarina kikio, tiitxi kamakari
kikiote, Xoteo minakaniua ikatiko tĩkane.
8 Oa txineiro kiki okiko ĩki xika, Xesosi okiko ĩki xika, iua
akauari takauãkataãka "Arẽkatxi Akauariti" inaãka. Uatxa
akiritaãkapanika iuaãtaã "Arẽkatxi Akauariti."
9 Iua atoko ininiã, kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari
Xeremia inakori atão txari:
Isaeo auakani iĩkitxitari trĩta ota pirata kamakoro Teoso
mereẽkiti okiko ĩkapani.
10 Eereka isikarona oa txineiro ota tiitxi kamakarimoni,
ikikiote iamotinina ĩkapani, kotxi Teoso nirekari ia
atoko ikaminina,
itxa Xeremia kitxakapirĩka. Ininiã Xeremia sãkire iaõka
apopeka iuasaaki.

Xesosi Pirato Apisatoõ
(Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38)

11 Iuasaaki Xesosi tima Homano auĩte Pirato inakori
apisatoõ. Pirato pimaãri Xesosi:
—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua?

—Ari, iuapitikarano —itxari.
12 Eereka sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini apoĩtari
Xesosi. !Kasãkireri Xesosi iuasaaki.
13 Ininiã Pirato txari:
—Atauako kona pikenakotatari apoĩtiniina?
14 Xesosi !kasãkireri, ininiã Pirato tsorĩkaãta. Ãkixinireẽ iua:
—Kininiãpa !kasãkireri?

Xesosi Okiko Nirekiko
(Marko 15.6-15; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38-19.16)

15 Ikini kiiniriti Páskoa inakori, Homano auĩte sikakari ãtika
kateia ãki auakari kãkiti nirekakiti.
16 Iuasaaki aua kateia ãki auakari Pahapasi inakori. Ikini-
mane imarotari iua.
17 Itomaneri kãkiti apotiitakasaakiua, Pirato pimaãna ni-
noa:
—Ĩkiripa kateia ãki auakari hinireka nisikakini? Paha-
pasikani? Xesosi Teoso mereẽkiti inakorikani? —itxana ni-
noa.
18 Pirato imarotari Xesosi isikinina iuamoni ixikotinirina
xika.
19 Iuasaaki Pirato topãkanãta kãkiti misiritiko isãpiretini
pakita ãki. Iuasaaki ĩtanoro iokanapireta iuamoni.
—Maerekati ! pikamape iua kikimoni, kotxi ixika ! auari
pokiniri. Erekari iua. Minipani nitaponetari iua kiki, ininiã
maerekaxiniretinoka nitxa —otxari.
20 Mapara sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini
misãkiretana kãkiti iuaãtaã apotiitakaniua:
—Piratomoni hĩtxako: “Pisikakariko Pahapasi.
Pokãkitakariko Xesosi,” hĩtxariko —itxana kãkiti.
Ininiã ninoa auikari isãkirena.
21 Eereka Pirato pimaãna kãkiti iuaã apotiitakaniua:
—Ĩkiripa kateia ãki auakari hinireka nisikakini?
Ininiã ninoa akirikata:
—Pahapasira.
22 —Kiãtokopa nitxatari Xesosi, Teoso mereẽkiti inakorima?
—itxa Pirato.
Ikinikana apakapapiretana:
—Aamina ĩpiriãmitakari nopini pitokakitariko.
23 Ininiã Pirato:
—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.
Iuasaakipeka ninoa iteene akiripoakatana:
—Aamina ĩpiriãmitakari nopini pitokakitariko.
24 Ininiã Pirato kona sãpiretaikari Xesosi isikakini, kotxi
ninoa neenamauatanapanoka. Ikosekari ãparaã. Arokauako-
taua ninoa apisatoõ.
—Na nota xikani ia kiki ipinako. Hĩte xikakara ia kiki ipina
—Pirato txana ninoa.
25 Ikinimane apakapapiretari:

—Atãopitikara. Misirikaretxi auiniã okiko xika, ate, aa-
mariteni pakini apakapariko iua misirikaretxi —itxana.
26 Iuasaakipeka Pirato sikakari Pahapasi. Eereka ipaniãtari
Xesosi xirokitatiko aãpitsaã. Eereka isikari Xesosi isota-
tonemoni aamina ĩpiriãmitakari nopini itokakitinirina tĩkane.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi
(Marko 15.16-20; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.2-3)

27 Ininiã sotatoakori anikari Xesosi ninoa auĩte
aapokomoni. Iuaã akiritarina apanakini sotatoakori, ininiã
ikinimane sotatoakori ãkitari Xesosi. Inapetarina.
28 Imakatxakarina Xesosi mãka. Mãkatxi põkamarari iere-
taka itxarina.
29 Eereka itakarina saporiẽta kotipiaro kamakori ikiiã.
Iuako ikikomoni taka itxari aãke. Ininiã itxĩkitakarina Xesosi
auĩtetxi atoko ininiãua. Eereka ikapotoreẽkauana iua apisatoõ,
napeta itxarina Xesosi:
—Aãuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.
—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.
30 Ikiisokarina. Iua aãke ikosekana, arikiita itxapikarina.
31 Inapetarina, eereka imakatxakarina mãkatxi põkamarari.
Iua nakiti imãka iuaĩkana ieretaka itxarina. Eereka mapara
anika itxarina, aamina ĩpiriãmitakari nopini itokakitinirina
ĩkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina Ĩpiriãmitakari Nopini
(Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27)

32 Xesosi anikaãpotakasaakina, aõkitarina Sireni sitatxitikiri,
Simão inakori. Ninoa paniãtari iua, Xesosi anikakiti aam-
ina ĩpiriãmitakari, anikini ĩkapani, kotxi Xesosi !iposotaikari
anikiniri. Ininiã Simão anikari.
33 Apokana Kóokota inakoriãtaã. Apanakini akiritari "Ki-
itãtatxi" inaãka akiritiko.
34 Iuaã iãriãmoni ikoketarina pinĩtxi kipixiãri, sika itxa-
rina Xesosimoni, Xesosi iãtini ĩkapani, imakini ĩkapani. At-
apixiãtaãka atoko, !iãtari.
35 Ininiã itokakitarina Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini.
Inaãka atoko ikamarina sarauatxi kai soroã. Sarauatxi
kãiatakani apakapari Xesosi mãka. Kitxakapirĩka Teoso sãkire
sãpiretakari sãpiretapekari ikara atoko inini tĩkane. Iua txari:
Ixanakarina nimãka. Sarauatxi ikamana nimãka apaka-
pakani imarotinina ĩkapani.
Itxa Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka.
36 Sarauatxi xipoka atoko iitopãkana. Imoiaãrina Xesosi, kãkiti
manikakaniri ĩkapani.
37 Aamina ĩpiriãmitakariã ikii nopini itakarina iõkatsopatakori:
"Xesosi, Xoteoakori Auĩte," itxa iõkatsopatakori. Ikara xika
okaãka Xesosi.

38 Xesosi takote itokakitarina ipi kiĩtiririni aamina
ĩpiriãmitakari nopini, ãti Xesosi kikomoni, ãti Xesosi
sanaremoni.
39 Kãkiti iuaã napakani napetari, nokonoko itxa kiitana.
Maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosi:
40 —Pite txari: “Aiko Teoso misãkiretiko niriãka atoko, ipi
ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikari,” pitxa. Piteka pimakatxakaua.
Pite Teoso ãkiri pinakasaakiua, pikatxaka. Ikara atoko itxa
sãkiretana kãkiti iuaã napakani.
41 Iua atokotxikana itxana sasetotxi auĩteakori,
kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini ikara atoko
inapetarina Xesosi:
42 —Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !
iposotari imakananitiniua. Iua Isaeo auakani auĩte ininiãua,
iuaka imakatxakamauako. Ikatxakiniã, ate auikari iua sãkire.
43 Iua auikari Teoso sãkire. Maiãtapari. Atauako Teoso
nirekari imakatxakiniri iua uatxa, kotxi iua txari: “Teoso
ãkiririano nota,” itxa —itxana.
44 Kiĩtiririni iuakata tokakitakoni apaka maerekaeneti
isãkirepiretarina Xesosimoni.

Xesosi Ipinini Pirena
(Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

45 Apaniãxiti itixi piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka.
46 Ipi ãti pakini oarape kikatamonipeka Xesosi iteene
akirikata:
—Erii, Erii, aremaa sapakatanii.
Ikara Epireo sãkire. Ia atatsopatakari sãkireẽ, “NiTeosone,
niTeosone, kinirepa pitakanapano?”
47 Kãkiti iuaã auakani kenakotari Xesosi sãkire. Ninoa
uãkatari akirinãtiniri Eríasi.
48 Ininiã ãti miteka, mapoa atoko inakari iãka itxari iãriã
katxioãrimoni. Aãke mapotõkire taka, isirĩka itxamari Xesosi
iãtini ĩkapani.
49 Txamari apanakini:
—Kona pisikapiri. Atxiĩti Eríasi makatxakari iua —itxana.
50 Iuaĩkana Xesosi iteene akirikata. Eereka iokanatari ix-
inire Teosomoni, eereka ipĩpe.
51 Iuasaakipeka mãkatxi mata Teoso misãkiretiko aikoti ãki
arõkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi
iua mãkatxi mata !auiritari kãkiti ĩroini Teosonani Auini Pak-
itaãtaã. Itsorakitakasaaki, itixi iakeẽkata. Kai mitari xoreka
iuasaaki.
52 Apanakini akauari xoreka. Itomaneri kãkiti ipĩkani Teoso
nakitiakori iuaĩkana õkitikapekaua.
53 Osipikarina akauari. Xesosi iuaĩkana õkitikaãkaua atoko,
isana Xerosareẽmoni, Teoso nakiti sitatxitimoni. Iuaã ito-
maneri kãkiti itikana ninoa iuaĩkana õkitikakaniua.

54 Sotato auĩte, sotatoakori Xesosi moiaãkani apaka, itikarina Xesosi ipinini. Imarotarina itixi iakeẽkatini, ininiã iteene ipĩkarauatana.
—Atãopitikara Teoso ãkiri itxaua —itxana.
55 Itoro sitoãkini ikira atoko atamanãtari Xesosi. Kariréia tõpa Xesosi potorikasaaki ninoa sitoãkini moianatari iua.
56 Maria Matarena inakoro iuaã aamina ĩpiriãmitakari ikira atoko auanãta apaka. Txiako, Xosee pakini inoro, Maria inakoro iuaã aua. Sepeteo anaakori inoro iuaã auanãta apaka.

Xesosi Ikatiko Pirena
(Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

57 Ĩkanõka katxineiroteri Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, apoka. Iua apaka Xesosi sãkire auiãkari itxaua.
58 Isa Piratomoni. Xesosi ĩto amanaã. Ininiã Pirato paniãtari isikiko.
59 Ininiã Xosee anikari Xesosi ĩto. Mãkatxi mataã iapirika itxari. Mãkatxi mata amaneri arínio inakoriã iapirikari.
60 Eereka taka itxari akauari ãki. Iua akauari amaneri, Xosee kisakakiti kai auĩte iriko. Ikamari iua akauari ipĩkasaaki ikatiko ĩkapani. Xesosi ĩto iriko ãki itaka atoko ikakanapiritari kai meraminapoari, itota itxari akauari iriko, sipe itxa.
61 Iuasaaki Maria Matarena inakoro, ãto Maria inakoro apaka topãkanãta akauari apisatoõ.

Imoiaãrina Xesosi Akauari

62 Iua õti sesta veira, tomatiko õti apisa. Iua õti Xoteoakori parĩkauatapitipo, tomatiko õti imaparĩkauatakani ĩkapani. Katimatinĩkata sasetotxi auĩteakori, pariseoakori pakini sari Piratomoni.
63 Ninoa txari:
—Ate xinikari iua kamisirienereri sãkire. Iua txari: "Nipĩkasaaki eereka ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako."
64 Pipaniãtana pisotatoneakori ipi ãti pakini õti akauari imoiainina. Imamoiaãkaniãrina, imoianariakori ĩkanõka sari iuaã iĩto iĩtirĩkinina. Ininiã eereka isãpiretarina kãkiti: "Teoso õkitikapekari iua. Iuaĩkana auãki itxapeka," itxamana ninoa imoianariakori. Ininiã ikara misirieneretxi apiatama eereka. Mitxiri misirieneretxi poiãoka —itxarina Pirato.
65 —Ininiã hanikari sotatoakori akauari moiaãkani tĩkane. Hĩsa. Hĩtotariko akauari sona —Pirato txana.
66 Ininiã isana iuaã. Akauari sona iteene itotinina ĩkapani. Itakarina Pirato takaõtxikare itore nopini. Sotatoakori iuaã kaikota. Imoiaãrina akauari.

28

Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini
(Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoão 20.1-10)

1 Tomatiko õti xipoka atoko, tomĩko ĩkanõkapanika Maria
Matarena, oa ãto Maria pakini sari akauarimoni.
2 Ninoa saãpotakasaaki, katimaritika itixi iakeẽkata itapararitika. Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri katxaka. Ikatapakiritari
kai akauari tore, topãka itxa iua kai nopini.
3 Itoõ atokatxi iotximere atoko itxa. Imãka mapoa saro
atoko itxa.
4 Sotatoakori, akauari moiaãkani, kikinanaãkata,
ipĩkarauatinina. Irikana xitipeka. Ipĩkani atokopeka itxana.
5 Eereka ninoa sitoakoro apoka akauari. Teoso nitiri
misãkiretana:
—! Hĩpĩkarauatape. Nimarotari hĩte nitanãtiniri Xesosi, aamina ĩpiriãmitakari nopini tokakitakori.
6 !Auaika uai. Teoso õkitikapekari iua. Ikara iua sãpiretapekai
hĩte. Uai hina. Hãtamatari iĩto mitxi auiniãtaã.
Ininiã ninoa atamatari.
7 —Katima hĩtxako imoianariakorimoni hĩsini ĩkapani.
Hĩsãpiretana: “Iuaĩkana auapeka itxa Xesosi. Teoso
õkitikapekari iua. Iua sari hĩte apisapanika Kariréiamoni.
Iuaã haõkitariko iua,” hĩtxako ninoamoni. Ikara atoko nitxa
nisãpirena hĩtemoni —itxa Teoso nitiri.
8 Ininiã ninoa takanapari akauari. Ipĩkareritikana,
ieneniritikana isana. Imitekana Xesosi moianariakorimoni
õkitikiniua isãpiretini tĩkane.
9 Ninoa mitekaãpotakasaaki, ipixinipokoriti Xesosi tokiã ninoamoni:
—Hĩtepini ina —itxana.
Ininiã ninoa kapotoreẽkaua iua apisatoõ, maĩkakitita itxarina.
—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanãtana.
10 Ininiã Xesosi:
—Kona hĩpĩkarauatape. Nitariakorimoni hĩsa. Hĩsãpiretana
Kariréiamoni isinina. Iuaã aõkitanonako nota —Xesosi txana
ninoa Mariaakoro.
Ininiã ninoa sipe.

Sotatoakori Xesosi Akauare Moiaãkani

11 Sitoãkini sikasaaki, ãtikaka sotatoakori akauari moiaãkani
kanapiriã sitatximoni. Isãpiretarina itikakitina sasetotxi
auĩteakorimoni.
12 Ininiã sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini apoti-
itaua ikara ene ixinikinina ĩkapani. Eereka isikarina itoro
txineiro sotatomoni, atão imasãpiretakanina ĩkapani apanakinimoni.
13 Ininiã sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini txana:
—Hĩtxariko apanakinimoni: “Xesosi moianariakori apoka
ĩkanõka aimakasaaki. Iĩtirĩkarina Xesosi ĩto,” hĩtxako.

14 Hĩauĩte Pirato imarotakasaakiri himakini, ininiã ate
misãkiretariko iua, ininiã kona himisiritaãka himakini xika —
itxarina sotatoakorimoni.
15 Ininiã sotatoakori apakaparo txineiro, sãpireta itxarina
kãkiti Xesosi moianariakori ĩtirĩkiniri Xesosi ĩto. Ikara aãpirena
iaripireta Xoteoakorimoni. Uatxa apaka ikara aãpirena
auiãkapanika.

Xesosi Apoka Imoianariakorimoni

(Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8)

16 Õsi pakini Xesosi moianariakori sari oxiratarimoni Xe-
sosi paniãtinimoni Kariréia tõpamoni.
17 Ninoa atamatari Xesosi. Ikapotoreẽkauana iua apisatoõ.
—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanãtana.
Txamari ãtikaka kona iteene auikari iua Xesosi ininiãua.
18 Xesosi apoka ninoa takote, misãkireta itxana ninoa:
—Teoso txĩkitakano itixine auakani auĩte nininiãua.
Itxĩkitakano ĩkoraxiti auakani auĩte apaka nininiãua. Ininiã
ikinika posotiiretxi aua notamoni.
19 Ininiã nipaniãtai. Hĩsako ikini uãkati kãkitimoni ikini itixi-
tika. Hõerekana ninoa nisãkire. Hĩpatxisatana nisãkire kĩpitakani
niri uãkaã, imi uãkaã, Erekari Matamatakoti uãkaã pakini
hĩpatxisatanako.
20 Hõerekanako ninoa ikinika nipaniãtakiti ikaminina
ĩkapani. Hĩxinikariko ia. Nota ãtipirika auako hĩtekata. Hĩtekata
nauiniritika itixi xipokako —itxa Xesosi sãkire.

MARKO

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti
(Mateo 3.1-12; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

1 Ia Xesosi Kristo iokanapirena erekari. Teoso ãkiri itxaua
Xesosi.
2 Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatari ia:
Niokanatariko niokanapirena aniãkari kãkitimoni kimapori
oeretini ĩkapani pite uai apokini apisa.
3 Iua auako ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako:
"Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika.
Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani," itxa iua.
Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka.
4 Ikara atoko Xoão kapatxisareri ãparaã makipakaniãtaã
aua. Ipatxisatakasaakiri kãkiti, isãpiretari ia pirena:
—Hĩtakanapariko maerekati hĩkamakiti. Hĩpatxisataãkako.
Ininiã Teoso makatxakariko maerekati hĩkamakiti —itxa Xoão
kapatxisareri.
5 Ikinimane kãkiti Xotéia auakani Xerosareẽ sitatxiti
auakani pakini sari Xoãomoni isãkire ikenakotinina ĩkapani.
Ninoa sãpiretakasaakiri maerekati ikamakitina, ipatxisatana
uini Xotão inakoriãtaã.
6 Xoão takari imãka kamero piti kamakori. Itakari
ipakiomatare pirãtxi mata kamakori. Inikari txĩtxiri. Mapaã
itxima.
7 Iua txari kãkitimoni:
—Nota poiãori. Nota tikini apokako apiatakari. !Apakata
nikapotoreẽkiniua iua takote ikiti mata nimakatxakini ĩkapani,
kotxi nota poiãoka. Iua apiata.
8 Nota patxisatai ãparaaãnokara. Iua patxisataiko Erekari
Matamatakotiã. Iuasaaki hĩte apakapariko Erekari Mata-
matakoti.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(Mateo 3.13-17; Arókasi 3.21-22)

9 Iuasaaki Xesosi apoka Nasaree sitatxiti, Kariréia tõpamoni.
Iuasaaki Xoão kapatxisareri patxisatari iua uini Xotão inako-
riãtaã.
10 Xesosi kanĩkiĩtakasaaki, iua itikari iaxiti takakini. Iuasaaki
Erekari Matamatakoti katxaka kamoa katxakini atoko. Iua
nopini apoka.
11 Iuasaakipeka Teoso iaxitikiri txari:
—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi
ninirekakiti pikama.

Satanasi Atamakaerekatiniri Xesosi
(Mateo 4.1-11; Arókasi 4.1-13)

12 Iuasaaki Erekari Matamatakoti iokanatari Xesosi ãparaã
makipakaniãtaã.
13 Iuaãtaã ikaikota koarẽta õti. Iuasaaki Satanasi ata-
makaerekatari iua. Iuaãtaã auari kaxipirini kaneenamarini.
Ininiã Teoso nitiriakori iaxitikini nĩkatari Xesosi.

Xesosi Mipotorikiniri Iparĩka Kariréia Tõpa
(Mateo 4.12-22; Arókasi 4.14-15)

14 Xoão kateia ãki takikosaaki, Xesosi sari Kariréia tõpamoni.
Iuaãtaã isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi
ininiãua pirena.
15 Itxari:
—Teoso keto apopeka. Iua auĩtetxi ininiua apokaãpotapeka.
Ininiã hĩtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Teoso
iokanapirena erekari —itxa Xesosi.
16 Xesosi tĩpokota Kariréia poati tiniã. Iuasaaki atamatana
ipi hetxi takakani, Simão Petro, itari Ãtree pakini. Iua ata-
matana itakinirina hetxi.
17 Ininiã Xesosi txana:
—Uatxa masa notakata. ! Himaĩkaikariko ximaki. Ãtião
hĩparĩka auako. Nisãkire hĩsãpiretako kãkitimoni —itxa.
18 Ininiã iuasaaki ninoa takanapari hetxi, sa itxana Xe-
sosikata.
19 Apikomoni ninoa saãpota. Itikana Txiako, itari Xoão
pakini. Ninoa Sepeteo anaakori. Kanaua miramaneri ãki
auanãtana iuasaaki. Hetxi iotsaãnãtana.
20 Iuasaaki iua akiritana ninoa. Ininiã ninoa takanapari iri,
iri nitiriakori pakini kanaua ãki. Eereka isana Xesosikata.

Kiki Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Arókasi 4.31-37)

21 Xesosi imoianariakorikata apoka Kapanaoõ sitatxiti.
Ininiã tomatiko õtisaaki Xesosi sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua
oerekarauatini ĩkapani.
22 Iua sãkire kenakotakani tsorĩkaãta, kotxi kona
kaiõkatsoparerini atokoni ! itxa. Iua oerekakiti sãkiretxiti
pataparari, kotxi !isãpiretari ãti koerekareri sãkire apanakini
kaiõkatsoparerini atoko. Iuaka sãkirekara isãpireta.
23 Iuasaaki aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua aua kiki
maerekati matamatakoti auakiti. Iua akiripoakata:
24 —Xesosi Nasaree sitatxitikiri. Kipa pinireka atemoni?
Pite ina ate pixipokini ĩkapanikani? Erekarinoka kamakarii.
Teoso nakiti pitxaua —itxa.
Ikara atoko iua akiripoakata, kotxi iua maerekati mata-
matakoti pĩkari Xesosi.
25 Ininiã Xesosi itapararitika txari:
—Piotoka. Pitakanapariko ere kiki ĩto.

26 Iuasaaki maerekati matamatakoti iõkokaĩtotari. Ikatx-
akasaaki, akiripoakata.
27 Kãkiti iuaãtaã auakani tsorĩkaãta. Iuasaaki
imisãkiretakakauana:
—Kiripa? Atxiĩti oerekakori sãkiretxiti amaneri apopeka?
Iua sãkire kaposotiireri. Ipaniãtakiti maerekati matamatakoti
kamapeka —itxanãtana.
28 Ininiã ikara pirena iaripireta ikini Kariréia tõpati.

Xesosi Makananitiniro Simãо Petro Imakiro
(Mateo 8.14-15; Arókasi 4.38-39)

29 Ininiã Xesosi, Txiako, Xoãо pakini takanapakasaakiri
aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, isana Simãо, Ãtree pakini
aapokomoni.
30 Iuasaaki Simãо imakiro apoomata. Osirĩkanãta. Ininiã
ninoa sãpiretari Xesosi oamianare.
31 Ininiã Xesosi sari oamoni. Imaĩkaro ouako. Õkitikaro.
Iuasaakipeka oãpoomare ! auaika. Ininiã opotorika
oparĩkauatini, ninoa kiena okamini ĩkapani.

Xesosi Makananitinina Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Arókasi 4.40-41)

32 Ininiã mapiãnikata kãkiti minana ikinipoko
amianatakani, maerekati matamatakoti auaĩtotakini pakini
iuamoni.
33 Ininiã ikinimane iua sitatxi auakani apotiitaua
aapokotxi tore takote.
34 Ininiã Xesosi makananitana itomaneri amianatakani.
Kaiãopokori amianari auakini imakananita. Apaka omitikana
itomaneri maerekani matamatakoni. Iuasaaki ! auiritana
ninoa sãkirauatini, kotxi ninoa imarotari Teoso ãkiri ininiua
Xesosi.

Xesosi Sãpiretiniri Teoso Sãkire
(Arókasi 4.42-44)

35 Ĩkanõkapanika mapiãpanika Xesosi õkitikaua. Itakanapari
aapokotxi. Iuanoka sari kãkiti mauakaniãtaã iri iaxitikiri
imisãkiretini ĩkapani.
36 Eereka Simãо imoianariakorikata sari Xesosi initinina
ĩkapani.
37 Ninoa apokasaakiri, itxana:
—Ikinimane nitai —itxarina.
38 Xesosi apakapapiretana:
—Masa ãtiãtaã kãkiti aapokomoni. Iuaã nisãpiretariko Teoso
sãkire, kotxi ikara atoko itxa niparĩka kãkitimoni.
39 Xesosi sari ikini Kariréia tõpa. Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua
isãpiretari Teoso sãkire. Apaka omitikana maerekani mata-
matakoni kãkiti ĩtoã auakani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Arókasi 5.12-16)

40 Amianatakari maere matati apoka Xesosimoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ. Iua iteene amanaãri:
—Nimarotari, pinirekiniãri piposotari erekape pitxĩkitakinino —itxa.
41 Ininiã iuasaaki Xesosi iteene tiretari iua. Itakari iuako iua nopini. Itxari:
—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai uatxa.
42 Iuasaakipeka amianari !auaika. Erekapekari iua.
43 Xesosi iokanatari iua. Iuasaaki isãpiretari iua:
44 —Kona pisãpiretapiri apanakini pitemoni nikamakiti. Uatxa merepanika pisa sasetotxiakorimoni. Poerekari piĩto ninoamoni. Eereka pikamariko Moisesini paniãtakiti. Ikara atoko oerekari kãkiti atão erekapeka pinini —itxari.
45 Iuaritika isãpiretapikari Xesosi kamakiti. Ininiã iaripireta ikara pirena. Ikara xika Xesosi !iposotaika isini aapokotximoni. Ikaikota kãkiti mauakaniãtaã. Iuaritika kãkiti sari iuamoni.

2

Matĩpokotakati Pirena
(Mateo 9.1-8; Arókasi 5.17-26)

1 Eereka mapaõtipeka inaka atoko iuaĩkana Xesosi Kapanaoõ sitatxiti apoka itxa. Iaripireta Xesosi inirimane aapoko apokini.
2 Iuasaakipeka mirikiniti kãkiti apoka iuamoni, ininiã iua aapokotxi xãpoka. Apotiitauana ĩronakikoãtaã apaka. Ininiã !apakata apanakini kãkiti ĩroini aapokotxi ãki. Iuasaaki Xesosi sãpiretari Teoso sãkire kãkitimoni.
3 Iuasaaki ipi ipi pakini kikiakori minari matĩpokotakati.
4 Kãkiti itomaneri ĩronakikoãtaã aua, ininiã kona iposotarina Xesosi takote apokinina. Ininiã aapokotxi nopini, Xesosi manapi ninoa sonatari iua matĩpokotakati iokatxakinina tĩkane Xesosimonikari. Iposo atoko isikakaãpotarina iua manapi.
5 Xesosi imarotari ninoa atão auikiniri iua sãkire. Ininiã Xesosi txari matĩpokotakatimoni:
—Namarite, pimaerekani makatxakapeẽkaika —itxa.
6 Iuasaaki ãtikaka kaiõkatsopareriakori topãkanãta iuaã. Itsorĩkaãnãtana. Ixiniremoninani:
7 —Kinirepa ia kiki ikara atoko itxa? Maerekati isãpiretakiti, kotxi Teosonanira posotari imakatxakiniri kãkiti maerekani —itxa ninoa sãkire.
8 Iuasaakipeka Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ãkixinireẽna. Ininiã Xesosi txana ninoa:
—Kininiãpa ikara atoko hĩtxa xinireta?

9 Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimakatxakini. “Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa,” nininiã, iuasaaki himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana.
10 Ininiã uatxaika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatxakini ĩkapani —itxana kaiõkatsopareriakori.
11 Ininiã matĩpokotakatimoni itxa:
—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa.
12 Iuasaakipeka iua õkitikaua. Ikosekari isirimata. Ĩkorape itxa ikinimane okiãtaã. Imakinika kãkiti tikoka.
—Peerekari Teoso kamakiti. Kona mitxi ate itikari ĩkora atoko inakari —itxanãtana kãkiti.

Mateo Pirena
(Mateo 9.9-13; Arókasi 5.27-32)

13 Ininiã iuaĩkana isari ipoamoni. Kaiãopokori kãkiti apotiitaua iuakata. Iuasaaki oerekana ninoa.
14 Isaãpotakasaaki, atamatari Arevii inakori. Ãti iuãka Mateo inaãka. Aopeo inakori ãkiri itxaua iua. Iitopãkanãta auĩtetxiakori txineirote apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:
—Masa notakata.
Iuasaakipeka õkitikaua, Xesosikata sa itxa.
15 Eereka Xesosi nipokota Arevii aapoko. Itori auĩtetxiakori txineirote apakapakani, itori apanakini maerekani, topãkanãta Xesosi takote, imoianariakori takote pakini. Kaiãopokori kãkiti aua iuasaaki, kotxi kaiãopokori kãkiti Xesosikata sikani.
16 Pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini itikari Xesosi auĩtetxiakori txineirote apakapakanikata, apanakini maerekanikata pakini inipokotini. Ininiã kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini pimaãna Xesosi moianariakori:
—Kinirepa hinipokota auĩtetxiakori txineirote apakapakanikata, maerekanikata? —itxana.
17 Xesosi ikara ikenakotakasaaki, itxana:
—Kãkiti mamianatakani kona nirekari kãkiti pinĩtxi imarotakari. Amianatakaninokara nirekari pinĩtxi imarotakari. Nota uai apoka maerekani nakiritini ĩkapani, imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Kona nakiritari kãkiti “atão inakari kamakani” uãkatakaniua —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko Ĩkapani
(Mateo 9.14-17; Arókasi 5.33-39)

18 Ãti õti Xoão moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Iuasaaki kãkiti pimaãri Xesosi:

—Kinirepa Xoão moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani, txamari pite moianariakori kona ikara atoko !itxana.
19 Ininiã Xesosi:
—Kiiniri kãkiti ĩtanorouatakasaaki, ĩtanorouatakari aua iuaã, ininiã kona kãkiti takanapari inikini iuasaaki. Kona iua ĩtanorouatakari nirekari kãkiti natxitini. Ininiã iua auakasaaki ninoakata, ikinimane nipokota.
20 Ininiã nota ĩtanorouatakari atoko nitxa. Nota auakasaaki nimoianariakorikata, kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Ãti õti nota !auaika nimoianariakorikata. Iuasaakiikarako itakanaparina inipokotinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani.

Amaneri Mãkatxi Pirena
21 Kona kãkiti tãpanetari mãkatxi kitxakari mãkatxi mata amaneriã. Mãkatxi mata amaneri itxikika, ininiã kitxakari tsorakita.

Amaneri Sako Aamata Kamakori
22 Kona kãkiti takari iãriã amaneri sako kitxakari aamata kamakori ãki. Itakiniãri, koanatxi kitxakari aamata kamakori tsorakita, ininiã iãriã xikepoata, ininiã koanatxi !kikeikari. Sako amaneri ãki itakaãka iãriã amaneri. Iua atokokana kona hĩkoketari kitxakari sãkiretxiti amaneri sãkiretxitikata.

Tomatiko Õti Pirena
(Mateo 12.1-8; Arókasi 6.1-5)
23 Tomatiko õti Xesosi imoianariakorikata napaãpota kikio triko takikoãtaã. Ininiã ninoa makatxakaro triko iki mapaki inikinirona ĩkapani.
24 Pariseoakori atamatana, ininiã itxarina:
—Kinirepa ninoa parĩkauata tomatiko õtisaaki? —itxana.
25 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Kona hãtatsopatapanikari Taviini kamakiti? Iua, imoianariakorikata natxitakasaaki, kona himarotatari ikamakiti?
26 Iua ĩroã Teoso misãkiretikoãtaã. Apiataa inakori sasetotxi auĩte apiatakari iuasaaki. Iuaã Tavii nikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Txamari Tavii sikari imoianariakori inikinina ĩkapani.
27 —Tomatiko õti kamaãka, kãkiti ĩto ereka inini ĩkapani. Kona kãkiti kamaãka tomatiko õti auini ĩkapani.
28 Nota hĩtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireẽkiti nikamini tomatiko õtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

3

Motĩkauakotakari Pirena
(Mateo 12.9-14; Arókasi 6.6-11)

1 Iuaĩkana Xesosi imoianariakorikata ĩroã aiko Xoteoakori
apotiitiniãtaãua. Iuaã apokari kiki motĩkauakotakari.
2 Ininiã iuaã auakani txari
—Atxiĩti iua erekapeka txĩkitakari motĩkauakotakari uatxa
tomatiko õtisaaki?
Ninoa xinikari ikara atoko inini, kotxi ninoa kinirão
apoĩtaka txari Xesosi.
3 Ininiã Xesosi akiritari iua motĩkauakotakari:
—Uaimoni pina —itxari.
4 Iposo atoko ipimaãna iuaã auakani:
—Kipa atão Teoso paniãtaua akamini tomatiko õtisaaki?
Maerekati akaminikani? Erekari akaminikani? Ipaniãtataua
ãti amakananitini? Ipaniãtataua ãti aõkini?
Txamari ninoa !kasãkirena.
5 Xesosi atamatana. Iuasaaki inaiataua, iuaritika imatina-
niuata, kotxi ninoa !inirekari atão imarotinina. Ininiã Xesosi
txari iua motĩkauakotakari:
—Pisirĩkauakota —itxari.
Ininiã itamẽkauakota. Erekape itxa iuako.
6 Ininiã pariseoakori potorika iuaã. Isana Erotxi sãkire
auiãkanimoni. Iuaãtaã ninoa xinikari Xesosi okaenetinina.

Itori Amianatakani Sari Xesosimoni

7 Ininiã Xesosi sari Kariréia poamoni. Iuasaaki itori kãkiti
Kariréia tixinikini, Xotéia tixinikini pakini sari iuamoni.
8 Xerosareẽ sitatxitikini, Itoméiakini, Xotão ipiniãkini,
Txirokini, Sitoõkini pakini sari iuamoni. Ninoa
kenakoenetari ikamakiti, ininiã iuamoni isana.
9 Ininiã ipaniãtana imoianariakori:
—Kanaua himina, kotxi kaiãopokori kãkiti katikaãpotano.
Ininiã kanaua ãki niereẽtaua —itxa Xesosi.
10 Iuasaaki kaiãopokori kãkiti erekapeka itxĩkitakapeka.
Apanakini amianatakani nirekakari imaãtakinirina Xesosi,
erekapeka ininina ĩkapani. Ininiã ikatikaãpotarina Xesosi,
kotxi kaiãori kãkiti.
11 Maerekati matamatakoti auakini atamatakasaakiri Xe-
sosi, irikana Xesosi apisatoõ. Akiripoatana:
—Teoso ãkiripitikai pite.
12 Ininiã Xesosi kona auiritana ninoa: “Teoso ãkiripitikai,”
ininina.

Xesosi Mereẽna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Arókasi 6.12-16)

13 Iposo atoko Xesosi sari õtanoxiratarimoni, akirita itxana
inirekaãkini. Ininiã ninoa sari iuamoni.
14 Ininiã iua mereẽna tosi kikiakori iuakata kaikotakani
tĩkane, Teoso sãkire sãpiretakani ĩkapani.
15 Iua sikari iposotiire ninoamoni, amianatakani
erekapeka itxĩkitakinina ĩkapani, apaka maerekati
matamatakoti omitikinina ĩkapani.

16 Ininiã akiritari Simão. Xesosi takauãkatari Simão ãti
iuãka. Petro itxaua.
17 Akiritana Txiako, itari Xoão pakini. Sepeteo anaakori itx-
auana. Xesosi takauãkatana ninoa Poanexi. Poanexi Popĩkari
sãkireẽ “Ikarokirauari anaakori.”
18 Akiritana Ãtree, Piripi, Patoromeo, Mateo, Tomee, Txiako
pakini. Aopeo ãkiri itxaua iua Txiako. Akiritana Tateo, Simão
pakini. Homano omanatakari iua Simão.
19 Akiritari Xotasi Isikariotxi inakori apaka. Xesosi
mĩkapiritakari itxaua iua Xotasi Isikariotxi. Pakini Xesosi
akiritakini imoianariakori ininiuana ĩkapani.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Arókasi 11.14-23; 12.10)

20 Iuaĩkana ãti aapokotxitimoni isa Xesosi, imoianariako-
rikata. Iuasaaki mirikiniti kãkiti iuaĩkana apotiitaua. Ikara
atoko ininiã kona ninoa nipokota. !Apakata inipokotinina,
kotxi mirikiniti kãkiti aua iuaã.
21 Xesosi nirimane kenakotari kãkiti apotiitiniua iuakata.
Ininiã isana iua apinina ĩkapani.
—Imapitxiritapeka —itxana.
22 Kaiõkatsopareriakori Xerosareẽ ĩkani apoĩtari Xesosi
maerekati ikamini. Ninoa sãkire:
—Peosepoo inakori auaĩtotari iua. Ininiã Peosepoora omi-
tikari maerekati matamatakoti —itxana.
Peosepoo Satanasi itxaua. Apanakini sãkire:
—Maerekani matamatakoni auĩte sikaposotiiretari Xesosi
maerekati matamatakoti omitikini.
23 Ininiã Xesosi akiritari kãkiti isãkire ikenakotinina ĩkapani.
Sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana ninoa. Ipimaãna:
—Natokopa itxa Satanasika omitikiniua?
24 Auĩtetxi tixine auakani naiatakakiniãua, ixipokaãkanako.
25 Kãkiti aapoko ãki auakani ninoakakarika neenamaua-
tiniã, ixipokaãkanako apaka.
26 Iua atokokana, Satanasi nitiriakori, ninoakakarika na-
iatakakiniãua, Satanasi tapara xipokako.
27 —Kona kãkiti ĩroã kiki mitapoari aapoko ãki iĩtiriuatini
ĩkapani. Kinirão iĩtiriuataka, ininiã iaxirikari mitari mitxi.
Iposo atoko inirekaãkiti iĩtirĩka.
28 —Ari, atãopitikara nota txai hĩte. Apakata Teoso makatx-
akiniri ikinipoko maerekati kãkiti kamakiti, imaerekani
Teoso imisãkirepiretini pakini.
29 Txamari ãtipekana maerekati kamakari aua. Erekari
Matamatakoti misãkirepiretakari maerekani makatxakiko
kona auari. Ikara atoko inakani inikoriãriko imisiritiko
maerekani misiritikoãtaã —itxa Xesosi.
30 Xesosi ikara atoko itxa, kotxi pariseoakori txari: “Iua
auari maerekati matamatakoti.”

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46-50; Arókasi 8.19-21)

31 Iuasaaki itariakori inorokata apoka porikiti. Ipaniãtarina
ãti akiritiniri Xesosi.
32 Iuasaaki itori kãkiti topãkakani ãkitari Xesosi. Isãpiretarina:
—Pitariakori, pinoro apaka porikiti aua. Initanãtai —
itxarina.
33 Ininiã Xesosi apakapapireta:
—Kiripa nitariakori, ninoro pakini?
34 Iua atamatana itakote topãkakani:
—Hãtamata, uai aua ninoro, nitariakori pakini.
35 Teoso nireẽkiti kamakani nitariakori, nitaroakoro, ninoro pakini itxauana —itxa Xesosi.

4

Katakareri Pirena
(Mateo 13.1-9; Arókasi 8.4-8)

1 Iuaĩkana Xesosi oerekarauata ipoa takote. Kãkiti
mirikiniti, ininiã imorõkokaua kanaua ãki. Iitopãka. Ninoa
aua imiriĩ, ininiã iua kanauaã oerekarauata.
2 Itori Teoso sãkire oerekana ninoa sãpirenatxi atão inakari
oerekikoã. Itxana:
3 —Hĩkenakota. Katakareri takarauata.
4 Itakarauatakasaaki itakareki irika kimapori tiniãpo.
Ininiã kotipiriki nikari itakareki.
5 —Apanakini itakareki irika kai auiniãtaã, kipatxi
mauakaniãtaã. Atãoka ipitxaka.
6 Kipatxi poiãoka auiniã atokatxi pataka apokasaaki
itxarika. Omakotsani xika osonãka.
7 Apanakini irika inako sauaki. Inako aneẽkasaaki, okari
takari. !Iriuata. Ipina.
8 —Apanakini irika kipatxi auiniãtaã. Ininiã iriuata. Ãti
poiãoka iriuata, trĩtakata. Ãti apiata iriuata, sesẽtakata. Ãti
kaiãopoko iriuata, seĩkata.
9 —Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Arókasi 8.9-15)

10 Iuanani imoianariakorikata auakasaaki, ipimaãrina Xe-
sosi:
—Poerekaua mixikanani sãpirenatxi atão inakari oerekiko
pisãpiretakiti? —itxarina.
11 Ininiã isãpiretana:
—Teoso sãkire mauiãkani !imarotari Teoso auĩtetxi ininiua.
Teoso oerekai hĩte ninoa mimarotakiniti. Teoso oerekana
ninoa isãkire sãpirenatxi atão inakari oerekikoã.
12 Atxiĩti ninoa iteene atamatari Teoso oerekakiti, iuaritika
! imarotarina atamatakitina. Atxiĩti iteene ikenakotarina

Teoso sãkire, iuaritika !imarotarina ikenakotakitina. Imarotaãkamariko, akiritaãkamariko Teoso, ininiã Teoso makatxakamariko ninoa maerekani.

13 Ininiã Xesosi txari:

—Himarotatari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

—!Aimarotari —itxana.

—Ininiã natokopa ininiãparako himarotatari apanakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

14 Ininiã imimarotakinitina oerekana:

—Iua takarauatakari takari Teoso sãkire.

15 Aua kãkiti kimapori tiniãpo takarekitxi irikiniãtaã atoko inakani. Ininiã Teoso sãkire ikenakotakasaaki Satanasi apoka. Ininiã imakatxakari Teoso sãkire ãkixinireẽna apokakari.

16 —Aua kãkiti kai auiniãtaã atoko inakani. Ninoa kenakotakasaakiri Teoso sãkire, iuasaakipeka apakaparina ipoxokoniritikana.

17 Itxamana, kona kakotsari. Imaxikiko apokiniã, imisiritiko Teoso sãkire auikinina xika apokiniã, iuasaaki itakanaparina Teoso sãkire.

18 —Aua kãkiti aanaia auiniãtaã atoko inakani. Ninoa kenakotapitikari Teoso sãkire.

19 Txamari maerekaxiniretinoka itxana. Txineironoka inirekana, ininiã ikara misirienetana ninoa. Kaiãopokori inireẽkitina, Teoso manirekakiniti. Maerekaxiniretinoka ininina, txineiro, inireẽkitina pakini inako atoko itxa, ininiã !ixinikaikarina Teoso sãkire, ininiã kona iriuata.

20 Aua kãkiti kipatxi erekari auiniãtaã atoko inakani. Ninoa auikari Teoso sãkire. Iriuatana. Ãti iriuata poiãoka, trĩtakata. Ãti iriuata apiata, sesẽtakata. Ãti iriuata ito, seĩkata.

Tirikapi Pirena
(Arókasi 8.16-18)

21 Xesosi pimaãna ninoa:

—Nanipa hĩtakari tirikapi? Kopiti ãkikani hĩtakatari? Amesa patapikani hĩtakatari? Konapitini. Hĩtakari itano imakinika iopinikini ĩkapani.

22 Iomaãtakori ãti õti oerekaãkako. Kipatakori oerekaãkako, kotxi nota imarotapitikari hĩkamakiti.

23 Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

24 Xesosi sãkirauatapanika:

—Hĩtakaõtxikariko nisãkire. Imakinika hĩkenakotako. Erepaniko pikamakiti ãtimoni, kotxi pite kamakititxikana kamaãka pitemoni. Erepaniko, kotxi apiata ikamaãka pitemoni.

25 Teoso sãkire auakiti, iua sãkire kĩpitakari, Teoso sikari
apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire ke-
nakotakari, isãkire makĩpitakati, imarore xapiti iuamoni
auakari makatxakaãkako.

Takariki Pirena
26 Apikomoni Xesosi txari:
—Teoso auĩtetxi ininiãua kiki takariki taãkari atoko itxa.
27 Itakarauata. Imaka ĩkanõka. Ãti iparĩka ikama poka-
mara. Iuasaaki itakare pitxakapeka. Kona iua imarotari
otomorekini.
28 Merepanika otomoreka. Iposo atoko opitxaka. Eereka
opa aua.
29 Oaneẽpeka onakasaaki katakareri makoapataro, kotxi
oamiko manapipeka itxa.
Ikara atoko itxa Teoso auĩtetxi ininiãua.

Mostata Pirena
(Mateo 13.31-32; Arókasi 13.18-19)
30 Xesosi sãkirauatapanika. Itxari:
—Natokopa itxa Teoso auĩtetxi ininiãua? Ĩkiripa sãpirenatxi
atão inakari oerekiko oerekaua? Ia atoko itxa:
31 Teoso auĩtetxi ininiãua mostata oki atoko itxa. Axapitikiro
oa. Apanakini iki apiata.
32 Otakaãka atoko opitxaka. Eereka oaneẽ. Apanakini
takari ĩtano apiata oa. Amaripokoro okati. Kotipiriki takari
okoa okatiã. Iua atokotxikana Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
Merepanika poião kãkiti. Eereka apiata. Eereka kaiãopokori
kãkiti auĩtetari Teoso. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoa-
moni kotipiriki apokini atokokana.
33 Kaiãopokori sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana,
Teoso sãkire imarotinina ĩkapani. Ninoa imarotakasaakiri
isãkire, apiata isãpiretana. Imimarotakanisaakiri isãkire,
poiãonoka isãpiretana.
34 Teoso sãkire oerekasaakina ninoa, sãpirenatxi atão in-
akari oerekikonoka isãpireta. Eereka imoianariakorinoka
auakasaaki iuakata, oerekana ikara imarotinina ĩkapani.

Xesosi Iotokakiniri Ĩtima
(Mateo 8.23-27; Arókasi 8.22-25)
35 Iua õtipanika mapiãnikata itxana imoianariakori:
—Maĩpiriãta ipoa. Ipiniãmoni masa —itxana.
36 Ininiã itakanapana itomaneri kãkiti. Iuasaaki imoianari-
akori anikari Xesosi kanauaã. Apanakini kanaua axapitiri
apaka sari ninoakata.
37 Ĩpiriãtakasaakina ĩtima kataparari apoka ninoamoni.
Tsakati kataparari, ininiã ãparaã ierepeẽpokataua kanaua
ãki. Kanaua sakikaariãpotape.

38 Iuasaaki Xesosi ikapokiãmoni imakanãta. Isirimata
nopini imakanãta. Ninoa õpirĩkari iua:
—Kona pimaãkataua ate. Kona pitiretataua? Apinana-
panoka —itxana.
39 Ininiã imereka. Ipinitari ĩtima:
—Piotoka. Auapika pitxako —itxari ipoa.
Ininiã itsorĩkaxitita. Ĩtima iotoka. Tsakati iotoka apaka.
40 Ininiã Xesosi:
—Natokopa ininiãpa kapĩkarei hĩte? Kinirepa hĩte kona
auikano nota? —itxana ninoa.
41 Apiapĩkareta ninoa. Ininiã ninoa:
—Kinakaripa ia kiki, kotxi ĩtima, tsakati pakini auikari iua
sãkire —itxana.

5

Kiki Maerekani Matamatakoni Auaĩtotakiti
(Mateo 8.28-34; Arókasi 8.26-39)

1 Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã Xerasa tõpa,
Kariréia poa ipiniã.
2 Xesosi kanĩkiĩtakasaaki, kiki ina iuamoni. Iua akauariãtaã
auakari.
3 Iuaãtaã iua auanãta. Kãkiti !iposotari iĩtxikiniri iua. Iĩtxikare
metao kamakori karakitapekata.
4 Kaiãokatani kãkiti ĩtxikari iuako, ikiti pakini metaoã, txam-
ari ikakarakitsatari metao. !Apakata kãkiti nĩkatiniri iua.
5 Ĩkanõka, pokamara pakini ixirataãtaã akiripoanãta
akauari auiniãtaã. Kai soroã iuaka ikisauakitataua.
6 Õtakopanika atapari Xesosi inini. Ininiã imiteẽkata iua-
moni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ.
—Apiananiri pitxaua —itxa.
7 Akiripoakata:
—Xesosi, Teoso ãkiri pitxaua. Apiananiri ãkiri pitxaua. Kipa
pinireka nota ĩkapani? Teoso uãkaã namanaãi pite, kona
pimisiritapeno —itxa maerekati matamatakoti.
8 Ikara atoko itxa kotxi Xesosi paniãtari:
—Maerekati matamatakoti pisipeka. Pitakanapari ere kiki
—itxari.
9 Xesosi pimaãri:
—Kipa piuãka? —itxari.
Iua apakapapiretari:
—“Itori” ninaãka niuãka. Kotxi itori maerekani mata-
matakoni ate.
10 Iteene iua amanaaãpotari Xesosi:
—Kona piokanatapeua ãtiãtaã.
11 Iuasaaki auari kaiãopokori irari ixiratamoni
nipokonãtakani.
12 Maerekati matamatakoni iteene amanaãri Xesosi:

—Piokanataua ate irarimoni. Pauiritaua ate sini ninoa-
moni —itxanãtana.
13 Ininiã Xesosi iokanatana. Iuasaakipeka maerekani
matamatakoni takanapari iua kiki, ĩroã itxana irari ĩtomoni.
Iuaãtaã auari ipi mio irari. Ninoa ĩroãkasaaki, irari miteẽkata
oiokiriĩtini ipoamoni. Komoka, axãpoãta itxana iuasaaki.
14 Irari nĩkatakani miteka sitatximoni, aapokotxi poião auin-
imoni pakini. Isãpiretana kãkiti itikakitina.
15 Eereka isana Xesosimoni. Iuasaaki atamatarina kiki
mitxi maerekati auaĩtotakiti. Iitopãkanãta. Mãkatxi auapekari.
Atão iĩkitapeka auari. Iuaritika ninoa pĩkarauata.
16 Itikakani sãpiretari apanakini iua kiki pirena, irari pirena
pakini.
17 Kãkiti iuaãtaã auakani paniãtari Xesosi osipikiniri
iuaãtaã.
18 Xesosi iereẽtakasaakiua kanaua ãki, iua kiki amanaãri
iuakata isini ĩkapani.
19 Xesosi !auiritari. Itxari:
—Pisa pinirimanemoni. Pisãpiretana Apiananiri kamakiti
pite ĩkapani. Pisãpiretana iua iteene iamonĩkai pite.
20 Ininiã iua sipe. Iuaãtaã auari sitatxi tesi pakini. Iua kiki
sari ninoa tesi sitatxitimoni. Isãpiretari kãkiti Xesosi kamakiti
iua ĩkapani. Iuaãtaã auakani tsorĩkaãta:
—Anekani, peerekari Teoso —itxana.

Xáiro Amanaãkiti Pirena
(Mateo 9.18-19; Arókasi 8.40-42)

21 Ininiã eereka Xesosi ĩpiriãta ipoa. Ininiã ipoa ĩtiniã
kaiãopokori kãkiti apotiitaua iuakata.
22 Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auĩte apoka iuamoni.
Akiritaãka Xáiro iua. Iua kapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.
23 Iua iteene amanaãri Xesosi:
—Namarite opinanapanoka. Masa notakata. Pitakari pi-
uako oa nopini erekape onini ĩkapani.
24 Ininiã Xesosi sari iuakata. Kãkiti kinapokope itxakata
isinina.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

25 Iuasaaki sito amianatakaro apoka. Tosikanani oa arẽka !
iotoka.
26 Okinika otxineiroteẽ oĩkitxitapekari oamianare imaro-
takani. Kaiãopokori ipitamaro. Txamari ninoa ! iposotari
imakatxakinirina oamianare. Kona erekaro. Apiata oami-
anare.
27 Okenakoenetakasaakiri Xesosi napini, osari iuamoni.
Omaãtakari imãka,
28 kotxi oamoni: “Nimaãtakiniãri imãka, iuasaakiika
erekapekano,” otxanãta oxinikakiti.

29 Ininiã omaãtakasaakiri, oarẽka iotoka. Iuasaakipeka
oimarotari erekape onini.
30 Iuasaakiika Xesosi posotiire sari oamoni. Ininiã ikirioka
kãkiti sauaki. Eereka ipimaãna:
—Kipa maãtakatari nimãka? —itxa.
31 Iuasaaki imoianariakori apakapapiretari:
—Apiananiri, patamata. Itomaneri kãkiti kinapokopeka,
iuaritika pite pimaãri kãkiti: “Kipa maãtakatano?” pitxa —
itxana.
32 Iuaritika Xesosi nitari imãka maãtakakari.
33 Iuasaaki oa sito imarotari erekape onini, ininiã okapo-
toreẽkaua iuamoni. Opĩkarauata. Okikinanaka. Eereka
osãpiretari ikinika oamianare iuamoni.
34 Ininiã Xesosi txaro:
—Namarite, pite erekapekai uatxa, kotxi pauikari niposoti-
ire. Pisipiniikaua, erekaxinirepekai —itxa Xesosi.

Xáiro Ãkero Õkitikiko
(Mateo 9.23-26; Arókasi 8.49-56)

35 Xesosi sãkirauatakasaaki oakata, apanakini Xáiro nitiri-
akori apoka. Itxari:
—Pamarite !auaika. Opĩpeka. Pauiritari Xesosi kanapiriini.
36 Ininiã Xesosi !imaãkatari ikara pirena. Itxari Xáiro:
—Kona pipĩkarauatape. Pauikano —itxari.
Ininiã ninoa sari Xáiro aapokomoni.
37 Xesosi auiritana Petro, Txiako, Txiako itari Xoão pakini
sini iuakata. !Auiritana apanakini sini iuakata.
38 Ninoa apokasaaki Xáiro aapoko, kãkiti iuaãtaã auakani
! imarotarina ikamakitina. Ikinipoko kãkiti txiapanãta,
akiripoakanãtana.
39 Xesosi ĩroã. Itxana:
—Kinirepa iteene hĩtxiapanãta? Kinirepa hãkiripoanãta?
Amarini !ipina. Oimakanãta —itxa.
40 Ininiã inapetarina iua. Ininiã iokanatana ninoa ma-
para. Oĩri, onoro, Xesosi moianariakori pakini ĩroã amarini
auiniãtaã.
41 Imaĩkaro ouako. Iuasaaki isãpiretaro oa isãkireẽ:
—Taritaa komii.
Popĩkari sãkireẽ: “Amarini põkitikaua.”
42 Iuasaakipeka oõkitikaua. Otĩpokota. Oa amarini aua tosi
anokanani. Iuasaaki ninoa iteene tsorĩkaãta.
43 Ininiã Xesosi paniãtana:
—!Hĩsãpiretapiri apanakini nimakananitiniro oa.
Apaka ipaniãtana isikakienatiniro oa.

6

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sãkire
(Mateo 13.53-58; Arókasi 4.16-30)

1 Xesosi imoianariakorikata potorika iuaã. Nasaree sitatx-
itimoni isana. Iuaãtaã mitxi Xesosi aneẽ.
2 Tomatiko õtisaaki iua oerekari kãkiti aiko Xoteo apoti-
itiniãtaãua. Xesosi sãkire kenakotakani tsorĩkaãta. Itxana:
—Nanipa apaiaõkarauata, ikara atoko imarotini? Kipa
oerekari imarore? Ikamakiti oerekari apiata imarore aua.
Kininiãpa ĩkora atoko itxa posotiireta?
3 Ate imarotari iua, kotxi aapokotxi kamakari itxaua iua.
Maria ãkiri iua. Iua itariakori Txiako, Xosee, Xota, Simão
pakini itariakori itxauana. Itaroakoro apaka aua uai, ininiã
ate imarotari iua —itxana.
Ikara xika kona ninoa auikari isãkire.
4 Ininiã Xesosi txana ninoa:
—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire
sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, iuaã auakani, inirimane, iua
aapoko ãki auakani pakini !ipaxitari. !Auikarina iua sãkire —
itxa.
5 Ininiã iuaã kona ikamari iposotiire apiari. Iuako itaka
ãtikaka amianatakani nopini, ininiã amianatakani erekapeka
itxĩkitaka.
6 Itsorĩkaãta, kotxi iuaã auakani ! auikari isãkire. Ininiã
iua tõpa isari aapokotximoni. Oerekarauata iuaã. Eereka
isari apanakini aapokotxitimoni. Iuaĩkana oerekarauata.
Itxaãpota iuaãtaã.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni.
(Mateo 10.5-15; Arókasi 9.1-6)

7 Xesosi akiritana imoianariakori tosi pakini. Ipi iokanata
ãtiãtaã, iuaĩkana ãtiãtaã iokanatana ipi. Ikara atoko
iokanaãpotana imoianariakori. Iposotiire isikana ninoa
maerekani matamatakoni omitikinina ĩkapani.
8 Itxana:
—Kona minakati hanikape. Hĩtsonerenoka hanika. Kona
hĩtii, kona auatxi, kona txineiro !hanikape.
9 Hĩkiti mata hĩeretaka. Ãtika kasipiri himãka hanika.
10 Sitatxi hãpokasaaki, ãtika aapokotxinanirako hãua. Iua
sitatxi hãuakasaaki, hĩkaikota iua kãkiti aapoko. Kona hãuape ãti
kãkiti aapoko.
11 Kãkiti mapakapakanisaakii, hĩsãkire imakenako-
takanisaakina, ininiã hĩtakanapana. Hĩpotorikasaaki,
hĩkaxipokari kipatxi hĩkiti mataã auakari, ininiã ikara atoko
hõerekana ninoa maerekani ininiuana. Kãkiti misiritiko
sãpiretiko õti apokasaaki, Sotoma sitatxiti auakani misiritiko
auapitika. Iuasaaki Komoha sitatxiti auakani misiritiko

auapitika. Iuaritika sitatxi auakani hĩte mapakapakani misiritaãkako apiata iuasaaki.
12 Ininiã isana. Isãpiretari kãkiti imaerekani itakanapini.
13 Mirikiniti maerekati matamatakoti iokanatana. Iĩtxiã itakana amianatakani nopini. Ininiã erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

Xoão Kapatxisareri Ipinini
(Mateo 14.1-12; Arókasi 9.7-9)

14 Auĩtetxi Erotxi inakori kenakopiretari Xesosi pirena. Xesosi uãka iaripireta ikini tõpati. Ininiã Erotxi xinikanãta:
—Ikara Xesosi, Xoão kapatxisareri itxaua. Uatxa iua õkitikapekaua. Iuakara Xesosi itxa. Ininiãkara iposotiire aua iuamoni.
15 Ãtikaka uãkatari Xesosi Eríasi ininiua. Ãtikaka uãkatari Xesosi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka ininiua.
16 Ikara Erotxi kenakopiretakasaaki, itxari: —Xoãokara nitsotakakiitakitikara iua Xesosi txa. Ipĩpekariika iuaĩkana õkitikapekaua —itxa.
17 Mitxi Erotxi takaro itari Piripi ĩtanoro. Ouãka Erotxia inakoro. Oa xika Erotxi maĩkari Xoão. Iaxiriĩtotari, kateia ãki taka itxari.
18 Xoão takaãka kateia ãki, kotxi itxari Erotximoni:
—!Erekari pitari ĩtanoro pitakini —itxari.
19 Ikara xika Erotxia apaka omanatari Xoão. Oa iteene kinirão okaka otxamari Xoão. Kona oposotari oõkiniri iua,
20 kotxi Erotxi pĩkari Xoão. Iua imarotari, atão inakarinoka kamakari, erekarinoka kamakari ininiua Xoão. Xoão sãkire ikenakotakasaaki, ! iteene ! imarotari isãkire, iuaritika iua apokaerekatari ikenakotiniri isãkire.
21 Erotxi kamari isaiã kiiniriti. Iua kemaĩtxitana sotato auĩteakori, Kariréia auakani auĩteakori, apanakini auĩteakori pakini.
22 Ininiã Erotxia ãkero apoka iua kiiniritiã. Iuasaaki oserenapirĩkata Erotxi apisatoõ, ikemaĩtxitakini apisatoõ pakini. Ninoa potxitari oserenini. Ininiã Erotxi txaro oa ãtokoro:
—Pinirekakiti pamanaãno, ininiã nisikai.
23 Atãopitikara nisikai pamanaãkiti. Nitixine pinirekiniã, ipixini nisikai —itxaro.
24 Ininiã oa miteka onoromoni. Oa pimaã txaro onoro:
—Kiripa namanaãtari? —otxaro.
Ininiã onoro txaro:
—“Xoão Kapatxisareri kii prato nopini ninireka,” pitxari. Ikara atoko pamanaãri iua —otxaro.
25 Ininiã katimariã okanapiriã kiiniri auiniãtaã iuaĩkana. Katimariã auĩtetximoni osa. Oamanaãri iua:
—Ninirekari Xoão kapatxisareri kii prato nopini —otxa.

26 Ininiã Erotxi maerekaxiniretinoka itxa, kotxi mitxi iua
sãpiretaro oa amanaãkiti isikiniro oa ikemaĩtxitakini apisatoõ.
Ininiã !apakata imasikakaniãri isikaenetakiti.
27 Ininiã katimariã ipaniãtari sotatoakori okiniri Xoão:
—Ikii himina —itxa.
Ininiã isana kateiamoni. Itsotakakiitarina Xoão.
28 Pirato nopini itakarina ikii, sika itxarona ãtokoro. Ininiã
oa sikari onoromoni.
29 Ininiã Xoão moianariakori kenakopiretakasaakiri Xoão
okiko pirena, isana kateiamoni. Aparina iĩto. Itakarina iĩto
kai iriko ãki.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

30 Ininiã Xesosi iokanatakini kanapiriã iuamoni. Apoka
itxana Xesosimoni. Isãpiretarina ikamakitina, oerekakitina
pakini.
31 Iuasaaki kaiãopokori kãkiti aua iuaãtaã, ininiã !apakata
inipokotinina. Ininiã:
—Amasipeka kãkiti mauakaniãtaã atomatini ĩkapani —
itxana.
32 Ininiã kanauaã iereẽtauana. Ĩpiriãtarina ipoa. Isana kãkiti
mauakaniãtaã.
33 Kãkiti itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã ninoa miteka.
Iopiriãrina ipoa koropoa, apoka itxana Xesosi apisapanika.
34 Iua kanĩkiĩtakasaaki apisamoni mirikiniti kãkiti, ininiã
iamonĩkana, kotxi soti auĩte ipitikiri mauakiniti atoko itxana.
Iuasaaki Xesosi oerekana kaiãori Teoso sãpiretakiti.
35 Ininiã mapiãpeka inaãpotiniã, Xesosi moianariakori iua-
moni apoka. Itxarina:
—Kona kãkiti aapoko auari uai. Uatxa mapiaãpopeka.
36 Ininiã pipaniãtana kãkiti isinina ĩkapani nipokori iamotin-
ina tĩkane.
37 Ininiã Xesosi:
—Hĩtekarako sikakienatana ninoa —itxana.
Ininiã ninoa:
—Pinirekatari asini komiri aamotini ĩkapani? Oito kasiriti
kãkiti parĩkauatini ĩki anireka komiri ĩki naia kãkiti nikini
ĩkapani —itxana.
38 Ininiã Xesosi pimaãna ninoa:
—Kipakinipa komiri katari aua? Hãtariko —itxa.
Ninoa imarotakasaakiri, apoka iuamoni. Itxana:
—Sĩko pakini komiri katari, ipi ximaki pakini aua —itxarina.
39 Xesosi paniãtana ikinika kãkiti topãkini katsotati nopini.
40 Ãtiãtaã iitopãkana sĩkoẽta, ipinimoni iitopãkana seĩ.
Imakinikana ikara atoko itxaãpotana iitopãkinina.
41 Ininiã Xesosi kosekari sĩko pakini komiri, ipi ximaki
pakini. Iuasaaki ionakaãta iaxiti:

—Erekapitikari pisikakiti —itxa.

Eereka imaxiõpekari komiri. Isikari imoianariakori. Imoianariakoripekana sikaãpotana apanakini. Iuaĩkana imapirinikari ximaki, xanaka itxari imakinikana.

42 Ikinimanekana nipokota, kamitopeka itxana.

43 Ininiã imoianariakori apotiitari ximaki itetakori, komiri itetakori pakini. Tosi pakini kotari xãpoka itetakori.

44 Iuasaaki sĩko mio kikiakori nipokotakani.

Xesosi Ipoa Nopini Itĩpokotini (Mateo 14.22-33; Xoão 6.15-21)

45 Xesosi takapiretakasaakiri kãkiti, iuasaaki iokanatana imoianariakori ĩpiriãtinina iua apisa, Petsáita tixinimoni isinina ĩkapani.

46 Xesosi takapiretanapaka atoko, mitaxiratari nopini isa Teoso imisãkiretini ĩkapani.

47 Mapiãpe inakasaaki kanaua ipoa apanĩkakiãxitipeka aua. Iuasaaki Xesosi imiriĩpanika aua.

48 Xesosi atamatana ninoa, itaparanoka itxana imekoãtinina, kotxi ĩtima, tsakati pakini anikaãpotana ninoa. Ininiã ikatimaãpotakasaaki, Xesosi apokaãpota ninoamoni. Itĩpokota ipoa nopini. Inapaãpoaritana imoianariakori.

49 Ininiã ninoa atapakasaakiri ipoa nopini itĩpokotini, ninoa uãkatari kamiri. Ininiã ninoa akiripoakata.

50 Ininiã iua misãkiretana:

—Kataparaxinire hĩtxako. Notakara. Na !hĩpĩkarauatape —itxana imoianariakori.

51 Eereka kanauaã iereẽtaua. Iuasaaki ĩtima iotoka itxa. Ininiã itikokitatana ninoa. Itsorĩkaãtana:

—Kiripa atxiĩti? —itxana.

52 Ikara atoko isãkirena, kotxi kona ixinikaikarina Xesosi posotiire komiri ixanakasaaki. Paikoxinirena ninoa iuasaaki.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini (Mateo 14.34-36)

53 Xesosi imoianariakorikata ĩpiriãtari ipoa. Isari Xenesaree tixinimoni.

54 Ikanĩkiĩtakasaakina apanakini itikari Xesosi.

—Xesosira —itxana.

55 Ininiã imitekana kãkiti auinimoni amianatakani apinina ĩkapani. Anikana isirimatana nopini Xesosimoni.

56 Ikini sitatxiti kãkiti amianatakani sirĩka kimapori tiniãpo. Amanaãrina Xesosi auiritinina ninoa imãka itikakinina. Ikinikana imãka tikakakani erekapeka itxĩkitaka.

7

Xoteoakori Iĩkite Pirena
(Mateo 15.1-9)

1 Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini, Xerosareẽ
ĩkani, apotiitaua Xesosikata.
2 Iuasaaki itikarina Xesosi moianariakori marokapiotaka-
niua nipokori inikinina apisa. Ininiã itxana:
—!Erekari imarokapiotakaniuana —itxana.
3 Pariseoakori, imakinikana Xoteoakori apaka kamari
ikiomaneakori kitxakapirĩkarini sãkire iaõka. Inipokotinina
apisapanika arokapiotauana.
4 Nipokori amotikoãtaã Xoteoakori sikasaaki, eereka
apokasaakina aapokona imarokapiotakaniãuana kona
inipokotana. Tiitxi iãkoanatxi, kopiti, apanakini itiina pakini
arokasaakina ikiomaneakorini oerekakiti iaõka arokana.
5 Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini pimaãri
Xesosi:
—Kinirepa pimoianariakori kona kamatari kitxakapirĩka
atoko ininina? Kinirepa marokapiotakanikaua inikarina
nipokori? —itxarina.
6 Ininiã Xesosi apakapapireta:
—Mitxipitipanika Isaía sãpiretai hĩte. Atão iua sãkire, kotxi
hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka.
Iua txari:
Kamisirienererini ninoa kãkiti. Ninoa sãkireẽnanira ipaxi-
tanona. Ãkixinireẽna !inirekanona.
7 Maxikatiĩka ninoa kapotoreẽkaua nota apisatoõ. Maxikatiĩka
ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari
nota sãkire. Ninoaka sãkire oerekana, txamari “Teoso
sãkire asãpiretai” itxana.
Ikara atoko Isaía iõkatsopatakiti Teoso sãkire.
8 —Ininiã hĩtakanapapekari Teoso sãkire, kãkiti oereẽkiti
hĩkamini ĩkapani.
9 Hĩtakanapapikari Teoso paniãtakiti, hinirekaãkiti hĩkamini
ĩkapani.
10 Kitxakapirĩka Moisesi txari:
Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro. Piri, pinoro
pimisãkirepiretiniã, pokaãkako,
itxa Moisesi sãkire.
11 Txamari hĩte oerekari kãkiti: “Kãkiti auakiti iri, inoro
pakini nirekiniã, iua manirekakaniãri isikiniri ninoamoni,
isãpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’ ” Ininiã !isikari
ninoa nirekakiti ninoamoni. Ikara atoko inakari kãkiti sikak-
iti Teosomoni, hĩte takauãkatari “Kopaã.”
12 Ininiãkara hõerekari kãkiti imatiretakanina iri, inoro pakini.
!Apakata hõerekakiti.

13 Ikara hõerekakiti xika kona hĩte maãkatari Teoso sãkire.
Apiata hinirekari kãkiti oereẽkiti. Auapanika itori hõereẽkiti
sãkiretxiti ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

Ãkixiniretxi Txiko Pirena
(Mateo 15.10-20)

14 Xesosi iuaĩkana akiritana ikinimane kãkiti. Itxana:
—Hĩkinika hĩkenakota. Hĩtakaõtxikariko nisãkire.
15 Imakinika hinikakiti, mapara auakari. ! Ikamari ate
maerekani. Hĩxinireẽ potoriãkarira kamari maerekanitxi.
16 Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.
17 Ikinimane kãkiti itakanapaka atoko, aapokotxi ãki ĩroã.
Iuasaaki imoianariakori pimaãri:
—Pisãpiretaua mixikanani pisãpiretakiti —itxana.
18 Ininiã iua txari:
—!Kiĩkitei hĩte. Kona hĩte imarotatari hinamaã ĩroãkari kona
kamari maerekanitxi.
19 Kotxi ĩroãkari !isari hĩxiniremoni. Hĩtikako ãki isa. Iposo
atoko hĩtikatakasaaki inapa. Ikara atoko ininiã, erekari
ikinipoko kãkiti niãkiti.
20 —Ixinireẽ potoriãkari iuara kamari kãkiti maerekani.
21 Kãkiti ãkixinire ipotorika ixinikakiti maerekati,
anokaretxi, ĩtiriuatakatxi, okaniuatakatxi, ãti kãkiti ĩtanorokata
isirĩkini nire pakini.
22 Kãkiti ãkixinireẽ ipotorika itirenani, maerekati
Satanasi oerekakiti, misirieneretxi, pẽtauatakatxi kamakari,
xikotakatxi, ãti misãkirepiretiko, iuikiniua, miĩkiteti inini
pakini.
23 Ikinika ikara maerekati kãkiti ãkixinire auakari txikotari
kãkiti xinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sãkire
(Mateo 15.21-28)

24 Xenesaree tixini Xesosi potorika. Txiro sitatxiti tõpa,
Sitoõ tixini pakinimoni isa. Iuaã kãkiti aapoko ĩroã. Kona
inirekari kãkiti imarotiniri iua auiniãtaã. Txamari !iposotari
iomaãtiniua. Kãkiti imaroãpotari iua auiniãtaã.
25 Sito apoka Xesosimoni, kotxi oa kenakopiretari Xesosi
pirena. Maerekati matamatakoti auaĩtotaro oimi. Oãpokasaaki
Xesosimoni, okapotoreẽkaua iua apisatoõ.
26 Oa sito sãkiretari Kreko sãkire. Ãto uãka oa. Siropenísia tix-
inikero oa. Okapotoreẽkasaakiua Xesosi apisatoõ, oamanaãri
Xesosi:
—Pomitikenatariko maerekati matamatakoti namarite ĩtoã
auakari —otxari.
27 Ininiã Xesosi:
—Xoteo !pitxaua. Maparakerorai. Pite nirekakari nisikinii
Xoteoakori nakiti. Amarini mitxi nikini atão. ! Erekari
nokiniri amarini kiena anãpamoni —itxaro oa.

28 Oa apakapapireta:
—Atãopitikara ikara atoko pitxa, kotxi nota maparakero, anãpa atoko Xoteoakorimoni. Iuaritika kãkiti auiritari anãpapiki nikiniri nipokori katxakakari amarini nipokotiniãtaã patapi —otxari Xesosi.
29 Ininiã Xesosi apakapapireta:
—Erekari papakapapiretini, ininiã paapokomoni pisa. Maerekati matamatakoti !auaika pamarite ĩtoã —itxaro.
30 Oaãpoko oãpokasaaki, oãpokaro oamarite sirĩkanãta. Erekapekaro oa. Maerekati matamatakoti asikapekaro.

Makenakoreti Pirena

31 Eereka Xesosi takanapari Txiro sitatxiti tõpa. Ĩpirixititari Sitoõ tixini. Sitatxi tõpa tesi pakini ĩpirixitita. Apoka Kariréia poamoni.
32 Ãtikaka kãkiti minari makenakoreti Xesosimoni. !Iposota atão isãkirauatini. Ninoa iteene amanaãri Xesosi:
—Piuako pitaka iua nopini kakenakorepeka inini ĩkapani —itxana.
33 Xesosi anikari iua kiki kãkiti mauakaniãtaã. Itakari iuakoki ikĩpita ãki. Eereka ikiisoka, taka itxari ienemaã masãkireti nini nopini.
34 Eereka ionakaãta iaxiti, oõka itxa:
—Epataa —itxa.
Popĩkari sãkireẽ, “Piauãka.”
35 Iuasaakipeka ikenakoki auãka, ininiã kakenakorepeka itxa. Iuasaaki inini poiõpeka apaka. Eereka erekapeka itxa isãkirauatini.
36 Ininiã Xesosi txana ninoa:
—Kona hĩsãpiretapiri apanakini nimakananitiniri iua.
Txamari apiata ninoa sãpirenauata.
37 Kãkiti tsorĩkaãta:
—Ikinika ikamakiti peerekari. Makenakoreti kakenakorepeka itxa. Mimatasãkiretakati, kasãkirepeka itxa —itxana.

8

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kãkiti
(Mateo 15.32-39)

1 Eereka mapaõti itomaneri kãkiti apotiitaua Xesosimoni. Nipokori xipokapeka, ininiã Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana ninoa:
2 —Nota amonĩkana naia kãkiti, kotxi ipi õti, ãti õti pakini õtipeka auana notakata. Ininiã uatxa nipokori !auaika.
3 Niokanatiniãna auinimoni manipokotakatipanikana, ininiã ipixiniãpo iõkapetana. Irikana. Ãtikaka õtako ĩkani kona apakata manipokotakanika isinina —Xesosi txana imoianariakori.

4 Imoianariakori apakapapireta:
—Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiãkara nãpa aãpokari nipokori ito naia kãkiti asikakienatini ĩkapani? —itxana.
5 Ininiã Xesosi:
—Kipakinipa komiri katari hĩtemoni aua?
—Setxinokara komiri aua atemoni —itxana.
6 Ipaniãtari kãkiti topãkini ixiti. Imaĩkari iua komiri setxi.
—Erekari pisiãkiti —itxari Teoso.
Iposo atoko imaxiõpekari komiri, sika itxana imoianariakori. Imoianariakori sika itxana apanakinimoni.
7 Ninoamoni aua ãtikaka ximaki axapitiri. Ininiã Xesosi txari:
—Ia erekari —itxa Teosomoni.
Eereka ipaniãtana imoianariakori sikiniri kãkitimoni.
8 Ininiã ikinipoko kamitopeka itxana. Iposo atoko apotiita itxarina itetakori. Xãpokaka itxarina setxi kotarina.
9 Ninoa komiri nikakani ipi ipi pakini mio kãkiti. Kamitopeka itxana.
Ininiã itakapiretanapana ninoa.
10 Iposo atoko imoianariakorikata iereẽtaua kanaua ãki. Taomanota tõpamoni isana.

Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Arókasi 11.29-32)

11 Pariseoakori apoka Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:
—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —itxarina.
12 Ininiã Xesosi oõka. Itxari:
—Kinirepa kãkiti uatxarini nirekari noerekiniri Teoso takaõtxikare, iposotiire? Atãopitikara nota txai hĩte, kona noerekai hĩte.
13 Ininiã itakanapana. Iereẽtaua kanaua ãki. Ikanapiriã ipoa ipiniãmoni iuaĩkana.

Pão Tireẽkari Pirena
(Mateo 16.5-12)

14 Xesosi moianariakori maxinĩkaretari pão. Ãtika pão poriĩ kanaua ãki aua.
15 Ininiã Xesosi õtãkikana:
—Erepaniko, pamonõkoniri pariseoakori, Erotxi pakini pãote tireẽkari —itxa Xesosi.
16 Xesosi moianariakori misãkiretakakaua:
—Ikara atoko itxaua, kotxi amaxinĩkaretari pão.
17 Xesosi imarotari ninoa sãkire, ininiã itxana:
—Kinirepa hĩsãkirauanãta pão mauakani xika? Kona himarotatapanikari niposotiire? Kona hiĩkitetapanikari? Kona hinirekatari hãuikiniri nisãkire?

18 Kokimai, txamari, !hãtamatari. Kakenakokimai, txamari !
hĩkenakotari nisãkire.
19 Kona hĩxinikapanikari iuasaaki nimaxiõpekitakiti sĩko
komiri, sĩko mio kãkiti nisikakienatini? Kipakinipa kotari
itetakori hĩxãpokaka? —ipimaãna.
Ininiã ninoa apakapapireta:
—Tosi kotari axãpokaka.
20 Xesosi txana ninoa:
—Eereka ãti õti nimaxiõpekari setxi komiri poriĩ. Nisikari ipi
ipi pakini mio kãkiti. Itetakori hãpotiitakiti, kipakinipa kotari
hĩxãpokaka? —ipimaãna.
Ininiã ninoa:
—Setxi kotari axãpokaka.
21 Ininiã Xesosi:
—Ininiã kinirepa kona hiĩkitetapanikari?

Mõsiãreti Petsáita Aapokotxitikiri

22 Xesosi Petsáita aapokotxitimoni apoka. Iuasaaki kãkiti
minari mõsiãreti iuamoni. Amanaãrina Xesosi maãtakiniri iua
mõsiãreti.
23 Ininiã iua anikaãpotari iuakoã kãkiti mauakanimoni.
Iuaã iminapari ienemaã mõsiãreti okiã. Eereka taka itxari
iuako iĩtoã. Ipimaãri iua:
—Kõsiãrepekai? —itxari.
24 Ininiã iua atamata.
—Nota itikapokotapeka, txamari nitikari kãkiti tĩpokotakari
aamina atoko —itxa.
25 Iposo atoko Xesosi iuaĩkana takari iuako mõsiãreti nopini.
Eereka mõsiãreti atão itikapokotapeka. Ikinipoko atamata.
26 Ininiã Xesosi iokanatari:
—Pisipeka paapokomoni. Kona pisipe Petsáita
aapokotxitimoni, kotxi kona ninirekari pisãpiretiniri
nikamakiti kãkitimoni —itxa Xesosi.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereẽkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Arókasi 9.18-20)

27 Eereka Xesosi imoianariakorikata sari kãkiti poiãoka
auinimoni, Sesaréia-Piripi sitatxiti takote isana. Ipixiniãpo
Xesosi pimaãna imoianariakori:
—Kiripa kãkiti uãkatano nota? —itxa.
28 Ninoa apakapapireta:
—Xoão kapatxisareri iuãkataina. Apanakini "Eríasi in-
akori" iuãkataina. Ininiã apanakini "Teoso sãkire sãpiretakari"
iuãkataina —itxana Xesosi moianariakori.
29 Iuaĩkana Xesosi pimaãna:
—Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano? —itxana.
Ininiã Petro apakapapiretari:
—Teoso mereẽkiti, kãkiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxari.
30 Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Teoso mereẽkiti nininiua !hĩsãpiretapiri apanakini —itxa.

Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Mateo 16.21-28; Arókasi 9.22-27)

31 Ininiã ia atoko oerekarauata:
—Nota hĩtari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini kona nirekapanino nota. Nokaãkako. Eereka ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako.
32 Ikara isãpireta ikinimane kãkitimoni. Ininiã Petro anikari iua maparamoni. Itxari:
—Kona ikara atoko !pitxape. Kona erekari pisãkire ikara atoko pinini —itxa Petro.
33 Ininiã Xesosi kirioka imoianariakorimoni. Iua txitari Petro:
—Pisipiniikaua Satanasi. Pite nireẽkiti kãkiti nireẽkiti atokotxikana. Pite nireẽkiti kona Teoso nireẽkiti atokoni —itxa Xesosi.

Xesosi Moianari Atão Inakari
(Mateo 16.24-28; Arókasi 9.23-27)

34 Xesosi akiritana kãkiti imoianariakori apaka. Itxana ninoa:
—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireẽkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, notakata pisapitikako.
35 Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata.
36 Atxiĩti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiitxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini, kotxi tiitxi ĩki poiãoka, pixinire karone apiata.
37 !Apakata kãkiti iĩkitxitiniri Teoso, iuamoni isini ĩkapani.
38 Ĩkorasaaki kãkiti !inirekari Teoso. Inirekari maerekatinoka. Ĩkorasaaki pipẽtatiniãno nota, pipẽtatiniãri nota sãkire, ininiãkara nota kãkiti itari iaxitikirino pẽtataiko pite, uai nikanapiriãkasaaki. Nikanapiriãkasaaki, niri iotximere aua notamoni. Nina niri nitiriakorikata, erekarinikata.

9

1 Xesosi txana ninoa:
—Hĩxinikariko ia nisãkire. Apanakini hĩte uatxa uai auakanii, hĩpinini apisapanika himarotari Teoso auĩtetxi ininiãua. Auĩtetxi kaposotiireri itxaua —itxa Xesosi.

Moisesi, Eríasi Pakini
(Mateo 17.1-13; Arókasi 9.28-36)

2 Seisi pakini õti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoãoo pakini oxiratarimoni, mitaxiratarimoni. Iuasaaki ninoanani aua iuaã. Iuaã auakasaakina, Xesosi ĩto ipinipo itxa.
3 Imãka kasarori itxaua. Iotximere apaka auari. Ikara imãka saro atoko inakari, !auari. Kãkiti iteene arokiniãri mãkatxi, iuaritika ikara isaro atoko !auari.
4 Iuasaaki Eríasi, Moisesi pakini tokiã iuaã. Isãkirauatana Xesosikata.
5 Ininiã Petro txari Xesosi:
—Koerekareri, erekapitikari uai aãuini. Makamari papiri ipi ãti pakini, pite ĩkapani, Moisesi ĩkapani, Eríasi ĩkapani —itxa.
6 Ikara atoko itxa Petro, kotxi !imarotaikari isãkire, iteene ipĩkarauatiniã.
7 Iuasaaki katxiãri apoka ninoamoni. Katxiãri ãki auana. Katxiãri ãki Teoso txari:
—Ere namarite, nitiretakiti. Hĩkenakotariko iua sãkire —itxa.
8 Katimaritika Xesosi moianariakori sapotorika. Itikapokotana. Mitxi Xesosikata sãkirauatakani !auaika iuaã. Xesosinokara kaikota ninoakata.
9 Õtanoxiratari iokiriiãpotakasaakina, Xesosi txana:
—Mixikanani hĩtikakiti !hĩsãpiretapiri apanakini. Nota hĩtari iaxitikiri nipinaka atoko iuaĩkana nõkitikaãkaua atokoikarako, hĩsãpiretariko mixikanani hĩtikakiti —itxana.
10 Ininiã ! isãpiretarina apanakinimoni. Ninoanoka isãkirauanãtana:
—Natokopa itxa kãkiti ipĩkaripeka iuaĩkana õkitikiniãua —itxanãtana.
11 Ipimaãrina Xesosi:
—Kinirepa kaiõkatsoparerini sãkire: “Teoso mereẽkiti apokini apisapanikarako Eríasi apokako.” Kinirepa ikara atoko itxana?
12 Ininiã Xesosi:
—Inipitikara Eríasi apoka merepanika, kãkiti iposope inini ĩkapani. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kãkiti itari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. !Inirekaãkako.” Kinirepa ikara atoko itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori?
13 Nisãpiretaiko Eríasi apokapeka. Kãkiti misiritapekari iuani. Inireẽka iaõka imisiritarina. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara ene —itxa Xesosi.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Mateo 17.14-21; Arókasi 9.37-43a)

14 Ninoa apokaãpotakasaaki apanakini imoianariakorimoni, atamatana kãkitipokoni. Ninoa ãkitana Xesosi moianariakori. Iuasaaki kaiõkatsoparerini kãkitikata itaparakienetakakaua.

15 Iuasaaki kãkiti atapari Xesosi. Ipoxokoniritikana itxana:
—Xesosi napani.
Ininiã imitekana iuamoni, okapireta itxarina:
—Piteni?
16 Ininiã Xesosi:
—Ari, notara.
Ipimaãna:
—Kininiãpa hĩtxitakakaua? —itxa.
17 Ininiã kiki kãkiti sauaki auakari apakapapiretari:
—Nota minamari namarite pitemoni. Maerekati matamatakoti auaĩtotari iua. !Auiritari namarite sãkirauatini.
18 Iua maĩkasaakiri, okaĩtotari iua xiti. Iuasaaki namarite sorikipeta. Akatsakatsiriĩtaua. Itorõkaĩtota. Ininiã nimisãkiretamana pimoianariakori omitikiniri maerekati matamatakoti, txamari ninoa !iposotari.
19 Xesosi txari:
—!Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.
20 Ininiã ninoa anikari iua amarini Xesosimoni. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti atamatari Xesosi. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti txĩkitakari amarini okaratiniua. Ininiã iua amarini iriãkata. Ikanapirikata, isorikipekata, itxĩkitakari amarini.
21 Xesosi pimaãri iri:
—Kirisaakipa ipotorika ĩkora atoko inini?
—Axapitipanikara ipotorika ĩkora atoko inini.
22 Itokata maerekati matamatakoti okaĩtotari xaminamoni. Itokata okaĩtotari kãuaãrimoni. Inirekari okiniri iua. Piposotiniãri, pomitikariko maerekati matamatakoti. Piamonĩkauako atepaniko —itxa iri sãkire.
23 Ininiã Xesosi:
—Nota posotatari? Teoso sãkire auiãkari posotari ikaminiri ikinika —itxari.
24 Iuasaaki iua kiki apakapapiretari iãtsaritika:
—Nauikapitikari piposotiire. Axapitikinoka ! nauikari, ininiã pisikaposotiiretano iteene pisãkire nauikini ĩkapani.
25 Isãkirauanãtakasaakina, kãkitipokoni miteẽkata ninoamoni Xesosi kamakiti imarotinina ĩkapani. Ininiã Xesosi itapararitika txitari maerekati matamatakoti:
—Pite maerekati matamatakoti. Pitxĩkitakari kãkiti masãkireti inini. Pitxĩkitakari kãkiti makenakokiti inini. Nota omitikai pite. Pipokĩka. Iuaĩkana !piĩroãpinikako iua ĩtoã —itxa Xesosi.
26 Iua maerekati matamatakoti akiripoakata. Okaraĩtokatari atoko, sipe itxa. Iua amarini ipĩkari ĩto atokopeka itxa. Ininiã apanakini kãkiti:

—Ipĩpeka —itxarina.
27 Ininiã Xesosi maĩkauakotari. Õkitikari iua, ininiã itima.
28 Xesosi aapokotxi ãki auakasaaki, iuanoka inakasaaki, imoianariakori pimaãri:
—Natokopa ininiãpa kona ate posotatari maerekati matamatakoti aomitikini? —itxana iuamoni.
29 Ininiã Xesosi:
—Teoso pimisãkiretakasaaki, iuasaaki pimanipokotakaniãra, iuasaaki piposotari ikara atoko inakari maerekati matamatakoti pomitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Mateo 17.22-23; Arókasi 9.43b-45)

30 Iuaã ipotorikana. Ĩpirixititarina Kariréia tõpa. Xesosi !inirekari apanakini kenakoenetiniri iua auiniãtaã.
31 Kotxi inirekari oerekinina imoianariakorinoka ipinini pirena. Ininiã Xesosi:
—Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kikiakorimoni inirekaãkitina ikaminina tĩkane. Ninoa okano nota. Ipi õti ãti õti inakasaaki iuaĩkana nõkitikauako —itxa.
32 Ninoa !imarotari Xesosi sãkire. Ninoa pĩkari ipimainirina iua.

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?
(Mateo 18.1-5; Arókasi 9.46-48)

33 Kapanaoõ sitatxiti apokana. Aapokotxi ãki auakasaakina, Xesosi pimaãna ninoa:
—Natokopa itxa hĩsãkire, uaimoni aĩkasaaki hĩtaparakienatakakasaakiua? —itxa.
34 Masãkirenika itxana, kotxi kimaporiãpo ninoa sãkire: “Ĩkiripa ate apiatakari?” itxana.
35 Xesosi, iitopãka atoko, akirita itxana imoianariakori tosi pakini.
—Hĩkinika uaimoni hiĩtopãka. Apiatakari pininiãua pinirekiniã, piteka poiãotakaua. Ikinimane nitiri pitxauako.
36 Xesosi kosekari amarini, mina itxari imoianariakori sauaki, katarata itxari.
37 —Papakapiniãri amarini pipoxokoniritika, papakapano nota apaka. Papakapiniãno nota, na notananini papakapa. Iuasaaki papakapari iua uaimoni niokanatakiri —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitiãkari
(Arókasi 9.49-50)

38 Xoão sãpiretari Xesosi:
—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uãkaã. Kona pimoianarini iua. Ininiã ate: “Ikara atoko !pitxape,” atxari.
39 Ininiã Xesosi:

—!Hĩotokakapiri ikara ikamini. Kãkiti nota uãkaã maerekati
matamatakoti omitiãkari, kona imisãkirepiretano.
40 Iua ate mokaiakari minakatiua. Atiretakiri itxaua.
41 Nota atãopitikara nitxai hĩte. Atxiĩti kãkiti sikai ãparaã,
kotxi Teoso mereẽkiti nakiti pitxaua. Iua kamakiti erekari,
ininiã apakapapitikariko ikamakiti ĩki.

Maerekati Oerekakari
(Mateo 18.6-9; Arókasi 17.1-2)

42 ! Erekari kãkiti mitari oerekiniãri amarini nota sãkire
auiãkari maerekati ikamini. !Erekari. Erekamariko kai mitari
iaxirikaãkamako iua kãkiti mitari nokiã, eereka okaãkamako
ipoamoni ipinini ĩkapani.
43 Piuako maerekati ikamãkitakiniãi, pitsotakari. Ereka-
mariko ãtinani piuako Teosokata ãtipirika pauini ĩkapani, kotxi
maerekati pikaminiã, pisa maerekani misiritikoãtaã. Iuaã
xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiĩti piuako ipi aua, txamari
pite sari iuaãtaã. !Erekari.
44 Iuaã kĩtxi piĩtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka.
45 Pikiti maerekati ikamãkitakiniãi, pitsotakari. Ereka-
mariko ãtinani pikiti Teosokata ãtipirika pauini ĩkapani, kotxi
maerekati pikaminiã, pisa maerekani misiritikoãtaã. Iuaã
xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiĩti pikiti ipi aua, txamari
pite sari iuaã. !Erekari.
46 Iuaã kĩtxi piĩtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka.
47 Poki maerekati ikamãkitakiniãi, pimakatxakari. Ereka-
mariko ãtinoka poki auini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua pisini
ĩkapani, kotxi maerekati pikaminiã pisa maerekani misiri-
tikoãtaã. Iuaã xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiĩti poki ipi
aua, txamari pite sari iuaã. !Erekari.
48 Iuaã kĩtxi piĩtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka.
49 Iõkira nipokorimoni takiko atokokana xamina tirinakari
takaãkako ikinimane kãkitimoni. Ikara atokokana ikinimane
ataerekataãkako.
50 Iõkira erekaro. Txamari iõkira koketikosaaki kipatxikata,
!erekaikaro. !Apakata xinitxi piõkiratini ĩkapani. Atão iõkira
atoko hĩtxako. !Hĩtxitakakapeua.

10

Kiki Ĩtanorokata Itakanapakakini
(Mateo 5.31-32; 19.1-12; Arókasi 16.18)

1 Xesosi potorika iuaã. Xotéia tõpa isa. Ĩpiriãkitari Xotão
kãuaãriti. Iuaĩkana kãkiti apotiitaua iuamoni. Kaiãopokori
kãkiti, ininiã oerekarauata, mitxi oerekarauanãtini
atokokana.
2 Kikiakori, pariseo inakaniua, apoka Xesosimoni. Ninoa
nirekari Xesosi kerokiniri isãkire, ininiã ipimaãrina:

—Atãokani erekari kiki takanapiniro ĩtanoro?
3 Ininiã Xesosi:
—Kiatokopa itxa Moisesi paniãtakiti?
4 Ininiã ninoa:
—Moisesi paniãtari kiki iõkatsopatiniri aãtsopa, ĩtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa —itxana.
5 Ininiã Xesosi:
—Moisesi auiritai hĩtanoro hĩtakanapini, kotxi paikori hĩxinire. Teoso nireẽkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritai hĩtanoro hĩtakanapini.
6 Kotxi merepitipanika Teoso ikinipoko ikamakasaaki, ikamari kiki, sito pakini.
7 Ikara atoko ininiãpitikara, kiki takanapari iri, inoro pakini, ĩtanorokata auini ĩkapani.
8 Ininiã ãtika atoko itxauana. Ininiã ipi kãkiti !itxaikauana. Ãtinokara itxapekauana.
9 Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —itxa Xesosi.
10 Eereka Xesosi imoianariakorikata kanapiriã aapokomonina. Iuaã apokasaakina, imoianariakori pimaãri iua ikara sãkiretxiti iuaĩkana oerekinina ĩkapani.
11 Ininiã isãpiretana:
—Kiki ĩtanoro takanapakari, ãto sito itaka inakari, maerekati ikaminaro ĩtanoro.
12 Iua atokokana sito õtaniri takanapakaro, ãti õtanirita inakaro maerekati okaminiri õtaniri —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini
(Mateo 19.13-15; Arókasi 18.15-17)

13 Iposo atoko ãtikaka kãkiti anikari amarini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso ninoa amarini ĩkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auiritana amarini anikinina Xesosimoni.
14 Xesosi ikara ikenakotakasaaki, !apokaerekatari. Ininiã iua:
—Hãuiritariko amarini notamoni apokini. ! Hĩotokakapiri, kotxi kãkiti Teoso auĩtetakani amarini atoko itxauana.
15 Ia atão: Kãkiti mapakapakaniãri Teoso, amarini apakapiniri atoko iminakaniã, kona isa Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.
16 Ininiã Xesosi kataratari amarini. Itakari iuako ikiina nopini. Amanaãri Teoso erekari itakini amarinimoni.

Ãtokori Ito Txineiroteri
(Mateo 19.16-30; Arókasi 18.18-30)

17 Xesosi iuaĩkana potorika. Iuasaaki ãtokori miteka iuamoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ãtipirika nauini ĩkapani? —itxa.
18 Ininiã Xesosi:
—Kininiãpa “erekari” pitxano? Teosonanira erekari.
19 Pite imarotari Teoso paniãtakiti. ! Pokaniuatape. ! Pisirĩkape ãti ĩtanorokata. ! Piĩtiriuatape. Poxiene ! pikamape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako —itxa Xesosi.
20 Iua ãtokori txari:
—Noereẽkiri, axapitipanikara ninakasaaki, nikĩpitari ikara Teoso paniãtakiti —itxari.
21 Ininiã Xesosi apokaerekatari iua.
—Auapanika ãtinoka pikamini tĩkane. Pisa. Tiitxi ikinika pinakiti pivẽtxitako. Txineiro papakapakito pisikako matxineirotenimoni. Eereka pimoianatanoko nota. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxari iua.
22 Ikara Xesosi sãkire ikenakotakasaaki, imatinaniuata. Isipe. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kaiãori itii.
23 Xesosi sapotorika, misãkireta itxana imoianariakori:
—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa.
24 Imoianariakori:
—Anekani? —itxana.
Iuaĩkana Xesosi txari:
—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
25 Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxana.
26 Imoianariakori iteene tsorĩkaãnãta.
—Ininiã kipa sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua? —itxana imoianariakori.
27 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Teoso posotari ikinipoko ikamini. Kãkiti !iposotari. Teoso posotari anikiniri katxineiroteri itixinemoni —itxa.
28 Petro txari:
—Ate takanapapekari ikinipoko pite amoianatini ĩkapani —itxari Xesosi.
29 Ininiã Xesosi:
—Atão nitxai. Paapoko pitakanapiniã, pitariakori, pitaroakoro, piri, pinoro, pĩtanoro, pamariteni, pikikiote, pitakanapiniã notakata pisini ĩkapani, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini ĩkapani,
30 pitakanapakiti iua apiata nisikaiko. Ĩkorasaaki nisikaiko itomaneri aapokotxi, itomaneri pitariakori, itomanero pitaroakoro, itomanero pinoroakoro, itomaneri pamariteni, itomaneri pikikiote, nisikaiko. Txamari iuasaaki patatsiitari pimisiritiko. Iuaritika eereka Teosokata pauapika ãtipirika.

31 Uatxa apiari inakari, iuasaakiko minakati itxauako.
Uatxa minakati inakari, iuasaakiko apiari itxauako —itxa
Xesosi sãkire.

Iuaĩkana Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Mateo 20.17-19; Arókasi 18.31-34)

32 Xesosi imoianariakorikata Xerosareẽ kimaporite
iãpotakasaakina, Xesosi ĩkiika. Iuasaaki ninoa maerekax-
iniretinoka itxana. Apanakini ninoa tikini sikani pĩkarauata.
Ininiã Xesosi iotoka. Akiritana imoianariakori tosi pakini.
Isãpiretana paĩtiki kãkiti kamakiti iuamoni tĩkane.
33 Ininiã iua:
—Hĩkenakota. Xerosareẽmoni asa uatxa. Iuaã nota
hĩtari iaxitikiri sikaãkako sasetotxi auĩteakorimoni,
kaiõkatsopareriakorimoni pakini. Ninoa paniãtariko nota okiko.
Iposo atoko Xoteo minakonimoni sika ninaãkako.
34 Inapetanonako. Inoropatanonako aãpitsaã. Ikiisokanon-
ako. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi ãti pakini õti inakasaaki
iuaĩkana nõkitikauako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako Xoão Pakini Amanaãkiti
(Mateo 20.20-28)

35 Iposo atoko Txiako, Xoão pakini sari Xesosimoni. Ninoa
Sepeteo anaakori.
—Koerekareri, ate nirekari aamanaãkiti pikamini —itxana.
36 Ininiã Xesosi pimaãna:
—Kipa hinireka nikaminii hĩte? —itxana.
37 —Pite ikinimane auĩte pinakasaakiua, pauiritaua
pitekata aĩtopãkini, pikikomoni, pisaneremoni aĩtopãkini
—itxana.
38 Ininiã Xesosi:
—!Himarotari hamanaãkiti, kotxi mapaõti napa atoko nota
apakapariko iãtatxi tsiĩtxiã niãtini ĩkapani. Hĩposotatari ikara
hiãtini? Nipatxisataãkako tsiĩtxiã. Hĩposotatari ikara atoko
hĩpatxisatiko?
39 —Aposotapitika —itxana ninoa.
Xesosi txana ninoa:
—Inipitikara hiãtariko nota iãtakiti. Inipitikara
hĩpatxisataãkako nota patxisatiko atokokana.
40 Txamari ! niposotari nauiritinii hĩte nikikomoni,
nisanaremoni hiĩtopãkini, kotxi Teoso mereẽpekana kãkiti
nikikomoni, nisanaremoni topãkakani tĩkane —itxa Xesosi.
41 Xesosi moianariakori tesi pakini kenakopiretakasaakiri
Txiako, Xoão pakini amanaãkiti, ininiã ninoa omanatana.
42 Ininiã Xesosi akirita txana imoianariakori:
—Uaimoni hina. Hiĩtopãka notakata —itxana ninoa.
—Hĩte imarotari Xoteo minakaniua auĩteakori pataparana.
Ninoa auiritari kãkiti kaminiri ninoa paniãtakitinoka.

43 Ninoa atoko !hĩtxape. Apiari pininiua pinirekiniã, pimoianatana apanakini.
44 Apanakini auĩte pininiã pinirekiniã, nitiritxi pitxauako merepanika.
45 Ikara atoko nitxa nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri !auari. Ĩkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ĩkapani, kãkiti nitiretini ĩkapani. Ĩkorapokoriti napoka nipinini ĩkapani, kaiãopokori kãkiti mapinakani ĩkapani, kotxi nota iĩkitxirauata ninoa mapinakani ĩkapani —itxa Xesosi.

Mõsiãreti Patximeo Inakori
(Mateo 20.29-34; Arókasi 18.35-43)

46 Xesosi imoianariakorikata apoka Xerikoo sitatxiti. Eereka ipotorikasaaki imoianariakorikata itomaneri kãkitikata, iuasaaki mõsiãreti Patximeo inakori kimapori ĩtiniãpo iitopãkanãta. Tximeo inakori ãkiri iua. Iua mõsiãreti amanaãnãtaro txineiro.
47 Iua kenakotari Xesosi Nasareekiri inapaenetini, ininiã akirinãta:
—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonĩkanoko —itxa.
48 Ininiã apanakini kãkiti pinitari:
—Maãtako. !Pakirinãtape —itxarina mõsiãreti.
Iuaritika apiata akirinanikata:
—Taviini apika mekani. Piamonĩkanoko nota —itxanãta.
49 Ininiã Xesosi iotoka itxa.
—Hãkiritari iua mõsiãreti —itxa.
Ininiã ninoa:
—Pipoxokoniuatako. Põkitikaua. Akiritapekai —itxarina iua mõsiãreti.
50 Ininiã Patximeo okanapari imãka inopini auakari. Pakoteri õkitikaua, sa itxa Xesosi akiritiniri manapi.
51 Ininiã Xesosi:
—Kipa pinireka nota kaminii pite? —itxari.
—Apiananiri, nõsiãrera ninireka —itxari.
52 Ininiã Xesosi:
—Pisa. Erekapekai, kotxi pite auikari niposotiire —itxari.
Iuasaakipeka Patximeo kõsiãrepeka itxa. Xesosikata sa itxa kimaporiã.

11

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini
(Mateo 21.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

1 Xesosi imoianariakorikata imatokoãpotari Xerosareẽ. Õtanoxiratari, oriva mina takikoãtaã takote apokana. Iuaã aua aapokotxi Petxipaxee inakori, Petánia inakori apaka. Iuaã Xesosi iokanatana ipi imoianariakori.

2 —Hĩsa ikiraã kaixiti auakari aapokotxiã. Iuaã hãpokasaaki,
hãpokari xomẽta ãkiri iaxiriãkori. Kãkiti !iitopãkapanika iua
nopini. Hĩkoxirikari. Uaimoni mina hĩtxari.
3 Kãkiti pimaãkasaakii hĩte: “Kinirepa hĩkoxirikatari xomẽta
ãkiri?” hinikosaakiko: “Apiananiri nirekari iua. Iuaĩkana
akamoni aminariko,” hĩtxako.
4 Ininiã eereka isana. Apokarina iua xomẽta ãkiri iaxiriãkori
kimaporiã aapokotxi tore takote. Ininiã ikoxirikarina.
5 Ãtikaka kãkiti iuaã auakani:
—Kinirepa hĩkoxirikatari xomẽta ãkiri? —itxana Xesosi moia-
nariakorimoni.
6 Ininiã Xesosi paniãtini iaõka apakapapiretana. Ininiã
kãkiti iuaã auakani:
—Ininiã hanikaikari —itxana.
7 Ninoa anikari xomẽta ãkiri Xesosimoni. Ininiã imãkana ãti
imãkana nopini auakari itakarina xomẽta ãkiri nopini Xesosi
topãkini ĩkapani.
8 Apanakini kãkiti matameẽkari imãkana ãti imãkana nopini
auakari kimaporiã Xesosi napini tĩkane. Apanakinipekana
sauakari aãxike. Kimaporiã itakaãpotarina.
9 Ninoa Xesosi tikini ĩkani, iua apisa sikani pakini
akiriãpokatana ipoxokoniritikana imakinikana:
—Peerekari Teoso, Apiananiri. Iua iokanatai pite atemoni.
Anirekari erekari isikinii pite.
10 Peerekari Teoso, aãtokirini Tavii aãuĩte ininiua atokokana
iuaĩkana apoka. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti
auakari. Apiananiri itxaua —itxaãpokatana.
11 Xesosi apoka Xerosareẽ. Teoso misãkiretiko aikotimoni
isa. Iuaã ĩroã itxa. Ikinika iroko ãki itikapokota. Iua atoko
mapiãpe, ininiã isari Petánia aapokotxitimoni tosi imoianari-
akorikata.

Piko Mina Marito Pirena
(Mateo 21.18-19)

12 Ikatimatakasaaki ipotorikana Petánia. Iuasaaki Xesosi
natxita.
13 Ikira atoko atamataro piko mina. Ito otsopa aua. Isari
oamoni kariro iuãkatiniãro, kotxi piko mina tsopa auakasaaki,
ori auapitika. Txamari apokasaaki, otsopanani auari, kotxi
kona ori manapini.
14 Ininiã Xesosi:
—Kãkiti !itximaikaiko piri —itxari piko mina.
Imoianariakori kenakotari isãkire.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17, 20-22; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

15 Xesosi imoianariakorikata apoka Xerosareẽ. Xesosi ĩroã
Teoso misãkiretiko aikotiã. Omitikana kãkiti iuaãtaã amoti-
itakani, sikatiitakani. Ikapakitikari amesa ninoa txineiro

apakapakani amesane. Ikapakitikari kamoa vẽtxitakani
topãkini apaka.
16 Iua !auiritana kãkiti anikiniri tiitxi aiko ĩpirikoatinina.
17 Xesosi oerekana kãkiti iuaã auakani:
—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Ia naapoko. “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako, ikini
itixiti auakani misãkiretinino ĩkapani,
itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaãtiniãtaã
ininiua —itxa Xesosi.
18 Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini kenakotari
Xesosi sãkire. Ininiã ninoa tsorĩkaãta. Ixinikaxititana.
—Kanatokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxanãtana.
Ikinimane iteene apokaerekatari Xesosi sãkire, ininiãkara
sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini pĩkari Xesosi.
19 Ipiãkapokotapeka Xesosi takanapari sitatxi imoianariako-
rikata.
20 Katimatinĩkata kimaporiã isaãpotakasaakina, atamatarona
oa piko mina. Opĩpe. Okotsapekara ipinakepeta apaka.
21 Petro xinikari iua apisapanika Xesosi sãkire, ininiã akiri-
tari Xesosi:
—Koerekareri, patamataro piko mina. “Kãkiti !itximaikaiko
piri,” pinakito. Oa piko mina ipĩpeka —itxari.
22 Ininiã Xesosi:
—Pauikapiretariko Teoso sãkire.
23 Atãoenekara nisãpiretai. Pauikiniãri Teoso sãkire, piposo-
tari pipaniãtiniri ikira õtanoxiratari: “Põkitikaua. Pokakataua
potxoari uinitimoni.” Pãkixinireẽ iteene pauikiniãri pisãkire
iaõka apokini, ininiã apokapitikako pamanaãkiti.
24 Ikara atoko ininiã nota txai hĩte, Teoso
pimisãkiretakasaaki, pamanaãkasaakiri pinirekakiti,
pauikariko iposope Teoso sikinii, ininiã papakapa-
panikariko.
25 Teoso pimisãkiretakasaaki, ãti pomanatiniã, pitakana-
pariko pomanãkare. Pimaxinĩkaretiniãri maerekati ikaminii,
ininiã piri iaxitikiri maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti.
26 Pimamaxinĩkaretakaniãri maerekati ãti kamakiti pite-
moni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinĩkaretari maerekati pite
kamakiti apaka.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Arókasi 20.1-8)

27 Iuaĩkana apokana Xerosareẽ. Xesosi tĩpokota aiko Teoso
misãkiretiko pirikere ãki tinikata. Itĩpokonãtakasaaki, sasetotxi
auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini apoka iua-
moni.
28 Ininiã ninoa txari:
—Kipaniãpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa paniãtai? —
itxarina Xesosi.

29 Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. Ãtinoka nipimaãiko hĩte. Hĩsãpiretiniãno, nota sãpiretai hĩte niokanatakiri uãka apaka.

30 Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão? Hĩsãpiretano —itxana.

31 Ininiã ninoa xinikaxitinãta. Imisãkiretakakana. Ipimaãkakana:

—Natokopa itxa aãpakapapiretiniri iua? Aãpakapapiretiniãri: “Teoso paniãtari iua,” ininiã iua: “Kinirepa kona hãuikatari iuani sãkire?” itxapemaua.

32 Aãpakapapiretiniãri: “Kãkiti paniãtari iua,” ikinimane omanataua —itxanãtana.

Ninoa pĩkari kãkiti kotxi ikinimane auikari Xoãoni atão Teoso sãkire sãpiretakari ininiua.

33 Ikara atoko ininiã ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Ate !imarotari.

Ininiã Xesosi:

—Ikara atoko ininiã, nota !nisãpiretai hĩte nipaniãtakiri uãka.

12

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Arókasi 20.9-19)

1 Eereka Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Kiki takarauata. Txipokori ova inakoronoka itaka. Ipiriketari. Ikamari ova maõkiko. Iposo atoko itakare apanĩkakixitika ikamari aapokotxi axapitiri õtanori ikikiote imakinetini ĩkapani. Iposo atoko ipaniãtana ãtikaka kikiakori itakare inĩkatinina ĩkapani, kotxi iua sariko õtakoxiti. Ninoa apakapamaroko ipixini ova iparĩkana ĩki. Iposo atoko katakareri sipe.

2 Ova manapi, iua katakareri iokanatari initiri ninoa kikiakorimoni ova ipixini apakapini ĩkapani.

3 Txamari iua apokasaaki ninoa maĩkari iua. Ixirokitatarina. “Pisipeka,” itxarina. Miketika ikanapiripe.

4 —Iuaĩkana katakareri iokanatari ãti initiri ninoamonikana. Txamari ninoa kikiakori misiritari iua. Kai soroã ikiporonakarina, karota itxapirina ikiiã.

5 Iuaĩkana katakareri iokanatari ãti ninoamonikana, txamari ninoa okapiri iuani. Kaiãopokori initiriakori iokanata ninoamoni. Apanakini inoropatana. Apanakini okana. Itxaãpotana.

6 —Iua katakareri auapanika ãtinoka iokanatini ĩkapani,
imi iteene itiretakiti. Imapotõkire iokanatari imi ninoa-
monikana. “Notamoni ninoa paxitariko namarite” itxa.
Ininiã imi apoka ninoamoni.
7 “Katakareri ãkiri napani. Maõkari. Aõkiniãri, itakare
imakinika kaikotinaua ate,” itxakakana kikiakori.
8 —Ininiã ninoa maĩkari katakareri ãkiri, oka itxapirina,
kikio xiripire oka itxarina iĩto.
9 —Ininiã kiripa ikama katakareri? —itxa Xesosi.
—Iua kanapiriã. Okanako ninoa kikiakori. Ipaniãtana
apanakini itakare imakinetinina ĩkapani —itxa Xesosi.
10 Hĩte atatsopatapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:
Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai
imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai
soro maĩkakari itxaua.
11 Teosokara txĩkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari
atemoni,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
12 Xoteo auĩteakori imarotarina Xesosi sãkire. Ninoa imaro-
tari ikamakitina takari makinetakani kamakiti atokokana,
ininiã ninoa omanãkarauata Xesosi sãpiretakiti xika. Ninoa
kinirão maĩkaka itxarina Xesosi, txamari !imaĩkarina iua, kotxi
ipĩkarina kãkiti. Ininiã itakanaparina Xesosi, sipe itxana.

Homano Auĩte Ĩkitxitiko
(Mateo 22.15-22; Arókasi 20.19-26)

13 Eereka Xoteo auĩteakori iokanatana ãtikaka Erotxi sãkire
auiãkani, ãtikaka pariseoakori pakini Xesosimoni. Inirekarina
Xesosi kerokiniri isãkire, kotxi ninoa nirekari Xesosi kaminiri
maerekati imaĩkinirina ĩkapani.
14 Ninoa apokasaaki, imisãkiretarina Xesosi:
—Koerekareri, ate imarotari pite sãkire atãonani ininiãua.
Poerekari atãonani Teoso nireẽkiti kãkiti kamini ĩkapani. !
Pipĩkari kãkiti. Kãkiti poiãori pimisãkiretini atokokana kãkiti
apiari pimisãkireta apaka. Ikara atoko ininiã, pisãpiretaua.
Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa inako-
rimoni?
15 Atãokani asikiniri iuamoni? Apakata amasikakaniri iua-
moni? —itxana.
Xesosi imarotari isãkirena. Imarotari ninoa pimarauatini
isãkire ikerokini ĩkapani. !Inirekarina atão inakari imarotin-
ina. Ininiã Xesosi txana ninoa:
—Kinirepa hãtamakaerekatano nota? Himinaro txineirota.
Ninirekari natamatiniro —itxa.
16 Ininiã iminarona.
—Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxana.
Ininiã ninoa:
—Sesa sanõka, iuãka pakini —itxana.

17 Ininiã Xesosi:
—Ikara atoko ininiã, hĩsikariko Sesamoni iua nakiti. Hĩsikariko Teosomoni iua nakiti —itxana.
Ininiã kasãkirena ninoa, kotxi peerekari Xesosi apakapapiretakiti.

Ipĩkari Õkitikiniua Mauikakoni
(Mateo 22.23-33; Arókasi 20.27-40)

18 Kikiakori satoseo inakoni, ! auikari kãkiti ipĩkaripeka iuaĩkana õkitikiniua iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Ninoa satoseo apoka Xesosimoni.
19 —Koerekareri, Moisesini iõkatsopatari ia ipaniãtakiti: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĩpekarini uãka,” itxa Moisesi.
20 Setxi itaritxiakori aua ĩkorapokoriti. Apia kiomanetakari takaro sito. Txamari ipĩkasaaki meenetopanika itikinitaro.
21 Ininiã ãti itari takaro oakana. Ipĩkasaaki !keenepanikaro oa. Iua atokokana itxape ãti itari.
22 Ininiã imakinikana ninoa takapiimaro oa. Ikinikana ninoa meenenipanika ipĩpena. Eereka oanipekana apaka opĩpe.
23 Ipĩkani õkitikasaakiua, kiriĩtanoropa otxatauako? Kotxi ikinikana setxi takapekaro oa —itxana.
24 Ininiã Xesosi:
—Hĩte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori. Teoso posotiire apaka !himarota.
25 Ipĩkani iuaĩkana õkitikasaakiua, Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxapekauana. !Ĩtanorouataikako.
26 Hĩte ! auikari ipĩkani õkitikiniua. Hĩte atatsopatapekari Moisesi iõkatsopatakiti aanaia tirinakari pirena. Iuasaaki Teoso misãkiretari Moisesi: “Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxari Moisesimoni.
27 Ikara atoko ininiã Apraão, Isaki, Xakoo pakini õkitikapekaua iuaĩkana, kotxi auãki inakani Teosonera iua. Kona ipĩkani Teosoneni itxaua Teoso. Amananini hĩkerokari —itxa Xesosi satoseoakorimoni.

Teoso Paniãtakiti Apiari Akamini
(Mateo 22.34-40)

28 Iuaãtaã aua kaiõkatsopareri. Ikenakotana ninoa misãkiretakakiniua. Ikenakotari Xesosi apakapapiretakiti erekari ene. Ininiã iua pimaãri Xesosi:
—Ĩkiripa Teoso paniãtakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireẽkiti akamini?
29 Xesosi apakapapiretari:

—Teoso paniãtakiti apiari ia: “Isaeo tõpa auakani, hĩkenakota. Ateosone Apiananiri iua. Iuananira Teoso txaua.
30 Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireẽkitiã, ikini pãkixinireẽ, ikinipoko pixinikakitiã, ikini pitaparaxinireẽ pakini.”
31 Ãtipekana Teoso paniãtakiti apiari ia: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti.” Iuananira Teoso paniãtakiti ipi apiari txaua —itxa Xesosi.
32 Ininiã iua kaiõkatsopareri apakapapiretari Xesosi:
—Inipitikara pisãkire, koerekareri. ! Auari ãti Teoso. Iuanokara auari.
33 Ininiã atiretamariko Teoso ikinipoko anireẽkitiã, ikinipoko axinikakitiã, ikini ataparaxinireẽ. Atiretamanako apanakini aĩtoka atiretini atokokana. Ikara Teoso paniãtakiti ipi apiari txaua. Teoso paniãtakiti pirãtxi aõkini iua ĩkapani poiãori —itxa Xesosimoni.
34 Xesosi kenakotakasaakiri isãkire ereka inini, itxari iua:
—Pite auĩtearitari Teoso.
Iposo atoko apanakini !kataparaxinireika apikomoni ipimainirina.

Teoso Mereẽkiti Tavii Apika Mekaniri
(Mateo 22.41-46; Arókasi 20.41-44)

35 Xesosi Teoso misãkiretiko aikoti oerekarauanãtakasaaki, ipimaãri:
—Kinirepa kaiõkatsoparerini sãkire: “Tavii apika mekanirako Teoso mereẽkiti txauako?” itxana.
36 Erekari Matamatakoti kamasãpirenatakari Tavii:
Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte,
itxa Taviini.
37 Tavii akiritari iua Teoso mereẽkiti “Niauĩte.” Ikara atoko ininiã, natokopa itxa iua Tavii apika mekani ininiua? —itxa Xesosi.
Iuasaaki ikinimane kãkiti iuaã apitiitakaniua potxitari Xesosi sãkire.

Kaiõkatsoparerini Maerekani Pirena
(Mateo 23.1-36; Arókasi 20.45-47)

38 Xesosi oerekarauanãtakasaaki, õtãkikana kãkiti:
—Kaiõkatsoparerini moianari ! hĩtxapeua. Ninoa potxitari mãkatxi ereri ieretakinina kãkiti apisatoõ inapinina ĩkapani, kãkiti atamatinina ĩkapani. Ninoa apokaerekatari imisãkiretikona ipaxitikona nipokori sikikoãtaã inapaãpotakasaakina.

39 Ninoa potxitari kãkiti topãkini apiaerekatakari nopini
iitopãkinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Kiiniriã ninoa potx-
itari kakiiniriteri topãkinimoni iitopãkinina.
40 Ninoa mixirikari tikinitakoni aapoko, iuaritika okanani
imisãkiretarina Teoso kãkiti apisatoõ, ininiã kãkiti uãkatari ni-
noa erekarini atoko ininiãuana. Teoso iteene misiritanako
kãkiti ikara atoko inakani.

Tikinitakoro Matxineiroteto Sikakito
(Arókasi 21.1-4)

41 Xesosi topãka txineiro Teoso ĩkapani apakapikoãtaã. Xe-
sosi itikari kãkiti ieretakiniro txineiro kaixa ãki. Itori katx-
ineiroterini okaro txineiro mirikinito kaixa ãki.
42 Eereka tikinitakoro matxineiroteto apoka iuaã. Otakaro
ipi txineiro otaki kaixa ãki. Poiãonoka txineiro.
43 Ininiã Xesosi akiritana imoianariakori.
—Inipitikara nisãpiretai hĩte. Õkora tikinitakoro matx-
ineiroteto sikakito apiata. Apanakini sikakito poiãoka.
44 Kotxi ninoa sikaro txineiro itetakoro. Oa matxineiroteto
sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

13

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Mateo 24.1-2; Arókasi 21.5-6)

1 Teoso misãkiretiko aikoti Xesosi pokĩkasaaki, imoianari
misãkiretari iua:
—Koerekareri, patamata ia kai aapokotxiti itomaneri.
Amaripokori. Ia aiko Teoso misãkiretiko peerekari.
2 Ininiã Xesosi:
—Hãtamatari ia aiko mitari. Ãti õti imakinika irikaãkako.
Kona kai kaikotaikako ãti kai nopini —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Mateo 24.3-14; Arókasi 21.7-19)

3 Xesosi topãka oxiratari nopini Teoso misãkiretiko aikoti
apisatoõ. Iuaã aua oriva minanape. Iuasaaki Petro, Txiako,
Xoão, Ãtree pakini apoka iuamoni. Ninoanoka aua iuaã.
4 Ipimaãrina Xesosi:
—Kirisaakipa aiko Teoso misãkiretiko irikaãka? Natokopa
itxa aimarotiniri ikara õti apisapanika?
5 Ininiã Xesosi:
—Erepaniko. !Hãuiritapiri apanakini misirienetinii hĩte.
6 Itopaniriko kãkiti, “Xesosikarano,” inakanipaniko. Ninoa
misirienetari kaiãopokori kãkiti.
7 Neenamatxi hĩkenakoenetakasaaki, neenamatxi ene
hĩkenakoenetakasaaki, ! hĩpĩkarauatape. Ikara auapitikako,
iuaritika kona xipokatxi õtipanikani.
8 Ãti uãka neenamauata ãti uãkakata. Ãti tixini auakani
neenamauatako ãti tixini auakanikata. Ãtikaka itixi

iakeẽkatako. Kaiãopokopaniri natxi. Amarini auini tsii atoko itxapaniko.

9 —Erepaniko hĩte. Himaĩkaãkako, auĩtetximoni hĩsiãkako. Hinoropataãkako aãpitsaã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Nota sãkire hãuikini xika hĩte anikaãkako poiãori auĩtetximoni. Apiari auĩtetximoni apaka hanikaãkako. Iuasaaki hĩte sãpiretanako ninoa Teoso iokanapirena erekari.

10 Itixi xipokini apisapanika Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãkako ikinimanemoni ikini itixitikinimoni.

11 Kãkiti maĩkasaakii hĩte, anikasaakii hĩte auĩtetxiakorimoni, ! hĩxinikapiri hĩsãkire tĩkane hĩsãkirauatini apisapanika. Hĩsãkirauatakasaaki, iuasaakipeka himarotari hĩsãkire. Erekari Matamatakoti txĩkitakai iuasaaki hĩsãkire himarotini.

12 Kãkiti sikanapariko atão itariakori auĩtetximoni okiko tĩkane. Iriakoritxi sikanapanako imiakori auĩtetximoni okiko tĩkane. Eenetxiakori omanatana iriakori, inoroakoro pakini. Eenetxiakori xika ninoa okapeẽka.

13 Nota sãkire hãuikini xika, ikinimane omanatai hĩte, iuaritika himatakanapakaniãri nisãkire hãuikini, hanikaãkako Teoso tixinemoni —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Iteene Maerekanitxi Apokini
(Mateo 24.15-28; Arókasi 21.20-24)

14 Iuaĩkana Xesosi sãpiretana:

—Hĩtikariko Maerekati Apiatakari Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Tanieo inakori sãpiretapekari ikara pirena. (Ininiã hĩte ia atatsopanãtakanii, hĩkenakotariko Xesosi õtãkikiniua.) Maerekati Apiatakari Teoso misãkiretiko aikoti ãki hĩtikasaaki, hĩte Xotéia tõpa auakanii, himitekapoka mitaxiratarimoni.

15 Iuasaaki hĩte haãpoko nopini auakanii, katima hĩtxako hĩkatxakini. Haãpoko !hiĩroãpe hĩtii himakatxakini ĩkapani.

16 Hĩte kikio auakanii, ! hĩkanapiripe haãpokomoni himãka hãpini ĩkapani.

17 Ikarasaaki ! erekapaniri sito kamixiromoni, sito kaxitakakareromoni.

18 Teoso hamanaã himitekini kamoĩsaaki, kotxi himitekini mitaãsaaki !erekari.

19 Iuasaaki atatsiiri auakatapitikako. Ia atatsiiri apiata atatsiitaãkako. Kitxakapirĩka itixi Teoso kamakasaaki kãkiti atatsiirauata poiãoka. Ikara atatsiiri õti apisa kãkiti atatsiirauata poiãoka. Ikara atatsiiri õti napa atoko !ikara atoko inakari atatsiiri !auaikako.

20 Teoso mapoiãotakaniãri iua õti kãkiti atatsiirauatini õti, ! auaikamako kãkiti. Ikinipekamako ipĩpemanako. Teoso iotokakariko ĩkora atatsiiretxi, imereẽkini mapinakani ĩkapani.

21 —Apanakini sãpiretiniãi hĩte: “Xesosi Teoso mereẽkiti ia,”
hinikosaaki, !hãuikapiri. “Xesosi Teoso mereẽkiti ikiraãtaã,”
hinikosaaki, !hãuikapiri.
22 Kotxi Teoso mereẽkiti minakaniua apokapitikako, “Xe-
sosikarano nota,” inakari. Apaka apanakini apokapitikako,
“Teoso sãkire sãpiretakarikarano nota,” inakari. Paxirari ni-
noa sãkire. Kãkiti ikara atoko inakani kamariko posotiiretxi,
kãkiti itikiniri ĩkapani. Ninoa nirekamari Teoso mereẽkini
imisirienetinina.
23 Erepaniko. Ikara õti apokini apisapanika nõtãkikai hĩte
—itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Mateo 24.29-31; Arókasi 21.25-28)

24 —Iua misirikaretxi napa atoko atokatxi iuakapeka.
Kasiri !iponikaika.
25 Iõriki iaxitikero irikako. Ikinipoko kaikori iaxiti auakari
ioĩketaãkako.
26 Iuasaakipekako ikinimane atapariko kãkiti itari iaxitikiri
apokaãpotini katxiãri ãki. Itapararitika apoka. Kaiotximereri
itxaua iuasaaki.
27 Iuasaaki iokanatana initiriakori iaxitikini ĩtinixitimoni,
ipinimoni ĩtinixitimoni, atokatxi pokĩkinimoni, atokatxi
ereẽkokinimoni. Iokanatana initiriakori ikini itixitimoni
kãkiti imereẽkini apitiitinina ĩkapani —itxa Xesosi
imoianariakorimoni.

Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Arókasi 21.29-33)

28 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata.
—Nisãpiretai sãpirenatxi atão inakari oerekiko, piko mina
pirena, nikanapiriini apiata himarotini ĩkapani. Pooĩoporipeka
onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,”
hĩtxa.
29 Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani
nisãpiretakiti hĩtikasaaki, himarotapekariko nota kaiama
kanapirikapeka ninini.
30 Ia nisãkire atão. Itixi auakani ! ixipoka ikinipoko
nisãpiretakiti mapokakani apisa.
31 Iaxiti xipokapitikako. Ĩkoraxiti apaka xipokapitikako.
Iuaritika nota sãkire ! ixipoka —itxa Xesosi imoianariakori-
moni.

Kãkiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Mateo 24.36-44)

32 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:
—Kãkiti ! imarotari ikara õti manapi apokini. Teoso ni-
tiriakori iaxitikini apaka ! imarotari ikara õti. Nota Teoso
ãkirikanera ! imarotari ikara õti. Nirinanira, Teosonanira,
imarotari.

33 Hiãtapapikariko. Hĩkoatapikako. Teoso himisãkiretapikako.
Kotxi !himarotari ikara õti apokini.
34 —Nikanapiriãkasaaki, kiki õtako sikari kanapiriini atoko
nitxa. Iua kiki potorikasaaki, ipaniãtana initiriakori aapoko
inĩkatinina. Ikininape isikanapana parĩkatxi ikaminina.
Ipaniãtari initiri aapoko toreãtaã kaikotakari, “Araõkire
pitxako,” itxari.
35 Nota hĩtari iaxitikiri iua kiki õtako sikari atoko nitxako.
Ãtipirika hiãtapapikanoko, kotxi ! himarotari nota apokini
õti. ! Himarotari mapiãtikikauako napoka. ! Himarotari
apanĩkanõkauako napoka. Imaropirĩkatauako napoka.
Ĩkanõkapanikauako napoka !himarotapaniri.
36 Atxiĩti patimari napokini, ininiã hĩkoatapikako,
mimakatika hinini ĩkapani nota apokasaaki.
37 Ininiã ãtipirika hiãtapapikanoko. Ikininapemoni apaka
ikara nitxa —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

14

Xesosi Okaenetiko Pirena
(Mateo 26.1-5; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-53)

1 Iuasaaki kãkiti apotiitaua ipi kiiniriti auakasaaki.
Páskoa kiiniriti, pão miãtiãkati nikiko kiiniriti pakini aua.
Ipi õti kiiniri potorikini apisapanika sasetotxi auĩteakori,
kaiõkatsoparerini pakini xinikaxitita:
—Natokopa atxatariko Xesosi amaĩkini aõkini ĩkapani?
2 !Amaĩkapaniri kiinirisaaki, kotxi amaĩkiniãri, kãkiti naiata-
maua eereka —itxanãtana.

Sito Kamariãro Mĩkaro
(Mateo 26.6-13; Xoão 12.1-8)

3 Xesosi auanãta Petánia aapokotxiti Simão inakori aapoko.
Iua Simão akiritaãka “Maere Matati.” Simão aapoko Xesosi
nipokonãtakasaaki, sito apoka. Oa minari kopitipaki kai ka-
makori, kai arapástiro inakoro. Kopitipaki ãki aua kamariãro,
nato inakoro. Pakaronepokoro. Oãpokasaaki Xesosimoni,
opakauanakari kopitipaki. Okitakaro kamariãro Xesosi kiiã.
4 Iuasaakipeka apanakini iuaã auakani omanãkarauata.
—Kinirepa oioanataãka kamariãro?
5 Ovẽtxitamaroko, ininiã kaiãopokomaniko txineiro
oãpakapamako. Tresẽtosi txineiro ota prata kamakori
oãpakamako. Txineiro mauakinitimoni osikiniã erekamariko
—itxana.
Iteene ikapatitana.
6 Ininiã Xesosi:
—Ikara atoko !hĩtxapero. !Homanatapero. Erekari okami-
nano.

7 Kãkiti matxineiroteni auapikako hĩtekata.
Hinirekasaakiriko hĩsikaro txineiro ninoamoni. Nota !auari
ãtipirika hĩtekata.
8 Oia sito kamari ikinipoko oimarotakiti nota ĩkapani. Nip-
inini apisapanika oina notamoni. Omaritari niĩto, niĩto
iposope inini nikatiko ĩkapani.
9 Atão nisãpiretai hĩte. Teoso iokanapirena erekari
sãpiretikoãtaã ikini itixiti, osãpiretaãkako apaka oia sito
kitakiniro kamariãro nikiiã, ininiã kãkiti ikini itixiti auakani
xinikapikaro oa —itxa Xesosi.

Xotasi Mĩkapiritiniri Xesosi
(Mateo 26.14-16; Arókasi 22.7-16, 21-23; Xoão 13.21-30)

10 Tosi pakini Xesosi moianariakori. Imoianari Xotasi in-
akori sari sasetotxi auĩteakorimoni. Imisãkiretana ninoa Xesosi
imĩkapiritini ĩkapani, ninoamoni isikiniri ĩkapani.
11 Ikenakotakasaakirina Xotasi sãkire, ipoxokoniuatana.
Isikaenetarona txineiro iuamoni. Eereka Xotasi iãtapari Xe-
sosi imĩkapiritini õti.

Páskoa Kiiniriti Kamiko
(Mateo 26.17-25; Arókasi 22.7-13)

12 Páskoa kiiniriti potorikini õti, soti auĩte anaakori okiko õti,
Xesosi moianariakori misãkiretari iua:
—Namonipa pinirekatari Páskoa kiiniriti akamini?
13 Ininiã Xesosi iokanatana imoianariakori ipi.
—Hĩsa sitatximoni. Iuaã kiki ãparaã kopitiã anikakari
hãpiãkata. Iua kikikata hĩsa.
14 Iua sinimoni kaapokori himisãkireta. Hĩtxariko iua:
“Koerekareri nirekari imarotiniri, namonipa erekari imoia-
nariakorikata inipokotini Páskoa kiiniriti ikamakasaakina?”
hĩtxariko.
15 Ininiã iua oerekaiko hĩte itanokiri koa mitapoari.
Auapeka kãkiti topãkini. Imakinika oeretapeẽkaika —itxana.
16 Ininiã imoianariakori sari. Sitatxi apokasaakina Xesosi
sãkire iaõka aua. Ininiã ninoa kamari nipokori Páskoa kiiniriti
ĩkapani.
17 Ĩkanõkapeka inakasaaki Xesosi apoka tosi imoianariako-
rikata.
18 Inipokonãtakasaakina, Xesosi txana:
—Atão nisãpiretai. Ãti hĩte notakata nipokotakari
mĩkapiritanoko nota —itxa.
19 Ininiãkara Xesosi moianariakori matinaniuata. Ipi-
maãrina Xesosi:
—Notakani atxiĩti?
Ãtipekana:
—Notakani atxiĩti?
Ininiã imakinikana ikara atoko itxana.

20 Ininiã Xesosi:
—Ãtika hĩte notakata auakari mĩkapiritano. Notakata komiri
iopitiãtakarikarako sikano nimokaiakariakorimoni.
21 Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire
iõkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tĩkane. Nota hĩtari
iaxitikiri mĩkapiritakari iteene misiritaãkako. Erekamariko
maponaniãkatika inaãkamako.

Xesosi Ĩto, Iarẽka Pakini
(Mateo 26.26-30; Arókasi 22.14-23; 1 Korĩto 11.23-25)
22 Xesosi imoianariakorikata nipokonãtakasaaki, Xesosi
kosekari komiri. Imisãkiretari Teoso:
—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari.
Imapopeẽri komiri, xanaka itxari imoianariakorimoni.
—Apakapa, nika hĩtxako. Ia niĩto —itxana.
23 Iposo atoko koseka itxaro iãkoanatxi. Imisãkiretari Teoso:
—Erekapitikari ia iãriã pisikakiti atemoni.
Ininiã iãkoanatxi isikana imoianariakori. Ikinikana iãtarina
iãriã.
24 Ininiã Xesosi:
—Ia niarẽka xiketakari makatxakariko kaiãopokori kãkiti
maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti
amaneri kãkiti ĩkapani. Ia niarẽka oerekari kãkiti, Teoso
kamapekari ikamaenetakiti.
25 Atão nisãpiretai. ! Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auĩtetxi
ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari.
Amaneri iãriãti niãtako —itxa Xesosi.
26 Eereka ninoa xikarauata Teoso ĩkapani. Iua atoko isana
oriva mina auiniãtaã, oxiratari nopini.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua
(Mateo 26.31-35; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)
27 Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Ia ĩkanõkati hĩkinika hĩte takanapanoko nota, kotxi Teoso
sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari:
Nokariko soti auĩte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarik-
itatako,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
28 Ininiã eereka nota nipinaãka atoko, iuaĩkana nõkitikaãkaua
atoko, nisako hĩte apisa Kariréiamoni —itxa Xesosi.
29 Ininiã Petro:
—Nota ! nitakanapai pite. Atxiĩti ikinimane takanapai,
iuaritika kona nota takanapai.
30 Ininiã Xesosi:
—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari ipikata sãkirauatini apis-
apanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —
itxari Petro.
31 Petro apakapapiretari itaparaxinireritika:

—Atxiĩti pitekata nokaãka, iuaritika kona nota sãpiretari apanakini nimimarotakanii pite.

Ikininape Xesosi moianariakori Petro sãkire iaõka ikamana.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã
(Mateo 26.36-46; Arókasi 22.39-46)

32 Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã kãkiti akiritakiti Xetsémani inakoriãtaã. Iuaã Xesosi paniãtana imoianariakori:

—Uai hiĩtopãka. Teoso nimisãkiretako —itxa.

33 Anikari Petro, Txiako, Xoão pakini iuakata apikomoni. Iuaã Xesosi iteene matinaniuata. Maerekaxiniretinoka itxa.

34 Ininiã iua:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hĩkaikota. Araõkire hĩtxako —itxana.

35 Apikomoni isa. Ipamaka xitimoni, misãkireta itxari Teoso.

36 Itxari iri:

—Papai, pite posotari ikinipoko pikamini. !Pauiritapeno paĩtiki natatsiirauatini, iuaritika ninirekari pite nirekakiti nikamini. Nota nirekakiti nikamini kona ninireka —itxari iri.

37 Eereka ikanapiriã Petro, Txiako, Xoão pakinimoni, txamari ninoa imakanãta. Xesosi akiritari Petro:

—Simão, himakanãta? Kona hĩposotatari ãti oaranoka hĩkoatini?

38 Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hĩkamini, !hĩkamapiri. Araõkire hĩtxako. Himisãkiretariko Teoso, ininiã !hĩkamari maerekati. Kãkiti xinire atxiĩti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kãkiti ĩto tapara poiãoka, ininiã ikamari maerekati. Ininiã erepaniko —itxana ninoa.

39 Iuaĩkana isa Teoso imisãkiretini ĩkapani. Teoso imisãkireta, mitxi isãkire atokokana itxa.

40 Iposo atoko ikanapiriã. Txamari iuaĩkana ninoa imakanãtapanika. !Iposotarina ikoatinina. Ipẽtauatana, ininiã !kasãkirena.

41 Iuaĩkana ikanapiriã Petro, Txiako, Xoão pakinimoni.

—Himakanãtapanika? Hĩtomanãtapanika? Iaõpe. Hãtapana. Hĩtari iaxitikiri uatxa sikaãkako maerekati kamakanimoni.

42 Hõkitikaua. Masa. Hãtapana. Apokaãpota kiki nimĩkapiritakiri —itxana.

Xesosi Maĩkiko Pirena
(Mateo 26.47-56; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)

43 Xesosi sãkirauanãtakasaaki, Xotasi apoka. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara. Iminana ito kiki, saasara mĩkani, piriri mĩkani. Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini iokanatari Xotasi kikiakorikata Xesosi imaĩkinina ĩkapani.

44 Xotasi mitxipeka sãpiretari kikiakori:

—Nota apitxokakiti Xesosipitikarako iua. Iuasaaki himaĩkapekariko. Erepaniko hanikasaakiri, imamitekakani ĩkapani —itxa.

45 Xotasi apokasaaki, isakatapitipori Xesosimoni. Akiritari:

—Koerekareri.

Inakasaakipeka apitxoka itxari.

46 Inakasaakipeka kikiakori maĩka, anika itxarina Xesosi.

47 Kiki iuasaaki iuaã auakari kosekaro saasara. Iua sauaãkatari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri. Itsotakakĩpitari.

48 Iuasaakipeka Xesosi:

—Hĩte ina himaĩkinino ĩkapani, saasarakata, piririkata. Kiĩtiriri atoko hĩtxapeno nota himaĩkinino.

49 Ikiniõtika nota auanãtari hĩtekata Teoso misãkiretiko aikoti ãki, noerekarauatakasaaki. Iuaã hĩte ! imaĩkano nota, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatapeẽkaika hĩte maĩkinino kiĩtiriri himaĩkini atoko —itxana ninoa.

50 Iuasaakipeka ikinika Xesosi moianariakori miteka, asika itxarina iua.

51 Iuasaaki ãtokori sari Xesosi tikini. Iua mãka ãtinoka aua iĩtoã pirikakari. Kikiakori maĩkamari iua.

52 Imãkanoka kaikota iuakoãna. Kasarapeka imiteka iua ãtokori.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Arókasi 22.54a, 63-71; Xoão 18.12-14, 19-24)

53 Ninoa anikari Xesosi sasetotxi auĩte apiatakari aapokomoni. Iuaã ikinika sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini pakini apotiitaua.

54 Petro ikira atoko isaãpota Xesosi anikakani tikini. Ĩroã sasetotxi auĩte aapoko piriketakoriã. Iuaã iitopãka sasetotxi auĩte apiatakari nitiriakorikata. Iroka xamina tinipoki.

55 Aapokotxi ãki sasetotxi auĩteakori, ikinika Xoteo auĩteakori pakini pimaãna kãkiti:

—Kipa imarotatari maerekati Xesosi kamini?

Ninoa nirekari Xesosi okiko imaerekani xika. Txamari ! apokarina imaerekani imarotakani, kotxi ! ikamari maerekati.

56 Kaiãopokori kãkiti sãpiretari maerekati Xesosi kamakiti, txamari paxirari ninoa sãkire, kotxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpotana.

57 Apanakini kiki õkitikaua, sãpireta itxarina ia aãpirena Xesosi ikamapiretinina.

58 Ninoa:

—Ate kenakotari isãpiretiniri: “Nirikariko ia aiko Teoso misãkiretiko aikoti kãkiti kamakiti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamariko ãti aiko kãkiti makamakiniti,” itxa isãkire.

59 Txamari ikara sãkiretxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti
sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpota.
60 Iposo atoko sasetotxi auĩte apiatakari tima ikinimane
apisatoõ. Iua pimaãri Xesosi:
—Kininiãpa na papakapapiretari ninoa sãkire? Kixikapa
ninoa ikara atoko txanãtai? —itxari.
61 Txamari !kasãkireri Xesosi. !Apakapapiretari. Ininiã
sasetotxi auĩte apiatakari iuaĩkana pimaãri:
—Pitekani Teoso mereẽkiti txataua? Pitekani Teoso ãkiri
txataua? —itxari.
62 Ininiã Xesosi:
—Ari, iua ãkiripitikarano. Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri
topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxi-
tikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —itxa.
63 Iuasaakipeka sasetotxi auĩte apiatakari matsorãkari
imãka, kotxi iuãkatari Xesosi sãkire maerekati ininiua.
—!Anirekaikari Xesosi kamakiti sãpiretakani. Atokopeka.
64 Kotxi hĩte kenakotapekari isãkire maerekati, “Teoso
ãkirirano” inini. Natokopa atxatari iua? —itxana.
Ininiã ninoa apakapapiretari:
—Okaãkapitikako —itxarina.
65 Apanakini kiisokari Xesosi. Mãkatxi mataã iapirika-
rina ikiiã oki manapi imatamatakani ĩkapani. Iposo atoko
iãsokarina.
—Pisãpiretaua, kipa ãsokai? —itxarina.
Sasetotxi auĩte nitiriakori apaka ãsokari iua iuakoãna.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini
(Mateo 26.69-75; Arókasi 22.54b-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

66 Iuasaaki Petro ixiti aua aapokotxi piriketakori ãki. Sase-
totxi auĩte apiatakari nitero ãtokoro apoka iuaã.
67 Oãtamatari Petro irokanãtini xamina tinipoki. Oa mixini-
tari iua. Ininiã oa:
—Xesosi Nasareekiri moianarikai pite apaka —otxa.
68 Ininiã:
—Kona, nota !imarotari pisãkire —itxaro.
Iuasaaki pirikere ĩronakikoãtaã isari. Iuasaakipeka patari
sãkirauata.
69 Oa sasetotxi auĩte nitero atamatari iua iuaã.
—Ere kiki iua moianaripitikara —otxana ninoa Petro takote
auakani.
70 —Kona iuano nota —itxa.
Paĩtiki ninoa iuaã auakani:
—Iua moianaripitikarai. Pite Kariréiakirikarai. Pisãkireẽra
ate imarotai —itxarina.
71 Ininiã Petro:
—Nota !imarotari kiki ikara atoko hinanãtakiti. Atãoene
nimasãpiretakaniã, Teoso misiritamanoko. Teoso imarotari
nota sãkire atãoka nisãpiretinii —itxana.

72 Ikara atoko Petro inakasaaki, iuaĩkana patari sãkirauata.
Ininiã Petro xinikari Xesosi sãpiretakiti iuamoni. “Ipikata
patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, ‘!Nimaro-
tari iua,’ pitxanoko.” Ikara inakari ixinikasaaki, itxiapata.

15

Xesosi Pirato Apisatoõ
(Mateo 27.1-2, 11-14; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38a)

1 Katimatinĩkata sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori,
kaiõkatsoparerini, ikinimane Xoteo auĩteakorikata
xinikaxitinãta. Ipaniãtarina Xesosi iaxirikiko. Iposo atoko
anika, sika itxarina Piratomoni.
2 Pirato pimaãri Xesosi:
—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari.
Ininiã Xesosi:
—Ari, pisãkire atãopitikara.
3 Sasetotxi auĩteakori apoiãpotari Xesosi, txamari Xesosi !
kasãkireri.
4 Ininiã Pirato:
—Na papakapapiretatari? Ninoa iteene misãkirepiretai —
itxari.
5 Iuaritika Xesosi !apakapapiretari. Ininiã Pirato ãkixinireẽ:
—Kinirepa kona apakapapiretari? —itxa.

Xesosi Okiko Nirekiko
(Mateo 27.15-26; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38b-19.16)

6 Páskoa kiiniriti auakasaaki, Pirato itotari isikakiniri kateia
ãki auakari kãkiti nireẽkiti.
7 Iuasaaki Xesosi maĩkikosaaki, Pahapasi inakori aua kateia
ãki. Iua Pahapasi apanakini kateia ãki auakanikata okaniuat-
apeka Homanoakori inaiatakasaakina.
8 Pirato sãkirauatakasaaki Xesosikata, kãkitipokoni apoka Pi-
ratomoni.
—Kateia ãki auakari pisikaka —itxarina.
9 Ininiã Pirato pimaãna:
—Hinirekatari nisikakiniri Xoteo auĩte hĩte ĩkapani? —
itxana.
10 Pirato iteene imarotari sasetotxi auĩteakori sikari Xesosi
iuamoni Xesosi ixikotinina xika.
11 Sasetotxi auĩteakori maasakana ninoa iuaã apotiitaka-
niua:
—Hamanaãri Pirato Pahapasi isikakini ĩkapani —itxana
kãkitimoni.
12 Pirato iuaĩkana pimaãna:
—Natokopa nitxatari ia kiki Xoteo auĩte inakori? —itxa.
13 Akiripoakatana:
—Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitari —itxana.
14 Ininiã Pirato:
—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.

Apiata akiripoakatana:
—Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitari —itxakatana.
15 Ininiã Pirato sikakari Pahapasi ninoa ĩkapani, kotxi
inirekari ikamapoxokonitinina ninoa kãkiti. Eereka
ipaniãtari Xesosi xirokitatiko aãpitsaã. Eereka Pirato paniãtari
sotatoakori tokakitiniri Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi
(Mateo 27.27-31; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.1-3)

16 Ininiã sotatoakori anikari Xesosi Pirato aapoko ãki. Akir-
itarina ikinika sotato.
17 Iposo atoko ieretakarina mãkatxi põkamarari Xesosi ĩtoã.
Ikamarina saporiẽta kotipiaro kamakori, taka itxarina Xesosi
kiiã.
18 —Aãuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.
—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.
19 Iaritakiitarina aãkeẽ. Ikiisokarina. Ikapotoreẽkauana
Xesosi apisatoõ.
—Aãuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.
20 Inapetakarina atoko imakatxakarina mãkatxi põkamarari.
Xesosi mãka iuaĩkana ieretaka. Eereka anikarina Xesosi aam-
ina ĩpiriãmitakari nopini itokakitinirina ĩkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina Ĩpiriãmitakari Nopini
(Mateo 27.32-44; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27)

21 Ipixinipokoriti itaõkitarina kiki Simão inakori. Sireni
sitatxitikiri iua. Iua anaakori Arexãtri, Hopo pakini. Iuasaaki
Simão apoka Xerosareẽ. Sotatoakori paniãtari iua:
—Ia aamina ĩpiriãmitakari panikinari —itxana.
22 Anikarina Xesosi ixirataã, Kóokota inakoriãtaã. Xoteo
sãkire "Kóokota." Apanakini akiritari iua oxiratari uãka "Ki-
itãtatxi," inaãka akiritiko. Iuaã apokana.
23 Isikamarina iãriã pinĩtxikata, miha inakorokata, Xesosi
iãtini ĩkapani, itsii imimarotakani ĩkapani, txamari !inirekaro
iãtiniro.
24 Ininiã itokakitarina aamina ĩpiriãmitakari nopini. Eereka
ikamarina sarauatxi, Xesosi mãka apakapakani imarotinina
ĩkapani. Ikara atoko apanakini anikari Xesosi mãka.
25 Ĩkanõkapanika novi oara itokakitapeẽka Xesosi aamina
ĩpiriãmitakari nopini.
26 Aaminaã auari iõkatakitina, apoĩtiko pirena, "Xoteoakori
Auĩte" itxa.
27 Ninoa tokakitana ipi kiĩtiririni apaka aamina ĩpiriãmitakari
nopini, ikikomoni ãti, isanaremoni ãti.
28 Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Okapeẽkako iua, kokaniri okiko atoko inapeẽkako.

Ininiã Xesosi okikosaaki ia Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka auapeka iuasaaki.

29 Ninoa iuaã napakani misãkirepiretapikari Xesosi:

—Kiĩkitei. Pite sãkire: “Nirikariko Teoso misãkiretiko aikoti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamari iuaĩkana,” pitxama.

30 Ikara atoko piposotiniã, piteka pimakatxakauako, ininiã pikatxaka aamina ĩpiriãmitakariã —itxarina Xesosi inapetinina.

31 Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini napetari Xesosi:

—Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !iposotari imakananitiniua —itxakakana.

32 —Ikatxakiniãrako ate auikari Teoso mereẽkiti ininiãua. Ikatxakiniã, aãuikari Isaeo auakani auĩte ininiãua —itxakakana.

Kiĩtiririni iuakata tokakitakoni apaka misãkirepiretari.

Xesosi Ipinini Pirena
(Mateo 27.45-56; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

33 Iuasaaki apaniãxiti ipiãka. Ikini itixitika piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka.

34 Ipi ãti pakini oara napa atoko Xesosi akiripoakata:

—Erii, Erii, aremaa sapakatanii —itxa.

Ia atatsopatakari sãkireẽ: “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?” itxa.

35 Kãkiti iuaã auakani kenakotari akirinãtini.

—Hĩkenakota. Akirinãtari Eríasi —itxana.

36 Iuasaakipeka kiki ina katimariã. Iãkari mapoa atoko inakari iãriã katxioãrimoni, aãke mapotõkire taka itxari, sika itxari Xesosi iãtini ĩkapani.

—Mitxipanikako. Maiãtapari. Atauako Eríasi makatxakatapaniri Xesosi —itxana.

37 Xesosi itapararitika akiripoakata, eereka ipĩpe itxa.

38 Iuasaakipeka mãkatxi mata Teoso misãkiretiko aikoti ãki arõkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi iua mãkatxi mata !auiritari kãkiti ĩroini Teosonani Auini Pakitaãtaã.

39 Sotatoakori auĩte aua aamina ĩpiriãmitakari apisatoõ. Ikenakotari Xesosi akiritini. Itikari ipinini.

—Atãopitikara Teoso ãkiri itxaua ia kiki —itxa.

40 Ãtokaka sitoakoro ikira atoko atamanãtarina Xesosi, Maria Matarenama, Saromeema, ãto Mariama, apanakini sitoakorokata. Xosesi, Txiako pakini inoro oa Maria. Iua Txiako maneripanika inakari.

41 Xesosi Kariréia auakasaaki, ninoa sitoakoro moianatari iua. Imiparĩkatarina. Xesosi ipĩkasaakikanera apanakini sitoakoro kaiãopokoro aua iuaãtaã. Ninoa apoka Xerosareẽ Xesosikata.

Xesosi Ikatiko Pirena
(Mateo 27.57-61; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

42 Ikara õti, Xesosi ipinini õti, kãkiti parĩkauatini õti, kãkiti tomatini õti apisapanika, iuasaaki kikatatikipeka.
43 Iuasaaki Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, sari Piratomoni. Iua Xosee Xoteo auĩte apanakinikata. Ikinimane paxitari iua. Iua apaka iãtapari Teoso ikinimane auĩte ininiua õti apokini. Itaparaxinireritika Piratomoni isa, amanaã itxari Xesosi ĩto.
44 Ininiã Pirato ãkixinireẽ:
—Atauako patimari Xesosi ipinini? —itxa.
Ininiã ipĩkapiretari sotatoakori auĩte. Iua apokasaaki Pirato pimaãri:
—Atauako Xesosi ipĩpeka? —itxa.
45 Ininiã iua:
—Ari, ipinapitipeka —itxari.
Ininiã Pirato:
—Panikaikari iĩto —itxari Xoseemoni.
46 Iuasaaki Xosee amotari mãkatxi mata erekari, arínio inakori. Eereka imakatxakari Xesosi ĩto. Iapirikari iĩto mãkatxi mataã, anika itxari akauari irikomoni. Kai kisakakori ãki ieretakari Xesosi ĩto. Eereka kai mitapoari ikatika, tota itxari iriko.
47 Ipi Maria itikanãtari Xesosi ĩto takikoãtaã, Maria Matarenama, Maria, Xosesi inakori inoroma pakini.

16

Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini
(Mateo 28.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoão 20.1-10)

1 Tomatiko õti xipoka atoko mapiãnikata, ipi ãto pakini sito amotaro kamariãro, Xesosi ĩto ikamamaritinina ĩkapani, Maria Matarenama, Saromeema, Maria Txiako inoroma pakini.
2 Katimatinĩkata, tomĩkosaaki, ĩkanõkapanika, atokatxi pokĩkasaaki, ninoa sari akauarimoni.
3 Kimaporiã isikasaakina, isãkirauaãpotana:
—Kipa makatxakinaua kai auĩte iriko tore? —itxaãpotana.
Amaripokori iua kai.
4 Iuaã apokasaakina, atamatarina. Kai makatxakapeẽkaika.
5 Ininiã ĩroãna iriko ãki. Atamatarina ãtokori topãkanãta ikikomoni. Imãka ĩtanori, kasarori. Ininiã ninoa tikoka.
6 Ininiã iua:
—! Hĩtikokape. Hĩte nitanãtari Xesosi Nasareekiri, aamina ĩpiriãmitakari nopini tokakitakori. Õkitikapekaua iua. !Auaika uai. Hãtamata. Mitxi itakarina iĩto uai.
7 Hĩsipeka. Hĩsãpiretari Petro, apanakini Xesosi moianariakori pakini: “Xesosi sapanikako hĩte apisa Kariréiamoni.

Iuaã hĩte aõkitari iua, kotxi ipinaka apisapanika isãpiretapekari ikara hĩtemoni," —itxana ninoa.
8 Itimaritikana ninoa pokĩka. Imitekana. Ikikinanakana, ipĩkarena xika. !Isãpiretarina apanakini, kotxi ipĩkarauatana.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Xoão 20.11-18)

9 Xesosi õkitikasaakiua ipinaka atoko ĩkanõkapanika semana potorikini õti, tomĩkosaaki, oerekaua merepitipanika Maria Matarenamoni. Mitxipe Xesosi aõkitakasaakiro oa Maria, omitikari maerekani matamatakoni setxi pakini oa ĩtoã auakani.
10 Xesosi õkitikasaakiua, iua oaõkitaka atoko, osari merepanika Xesosi moianariakorimoni. Iuasaaki iteene imatinaniuatana. Itxiapanãtana. Osãpiretana ninoa:
11 —Xesosi iuaĩkana auãki itxapeka. Nota aõkitari iua —otxana.
Txamari ninoa kona auikari osãkire.

Xesosi Oerekaua Ipi Imoianariakorimoni
(Arókasi 24.13-35)

12 Eereka iuaka oerekaua ipi imoianariakorimoni, kimaporiã isikasaakina aapokotxi mauakaniãtaã. Iuasaaki itoõ ipinipo itxa.
13 Eereka ninoa kanapiriã. Isãpiretana apanakini imoianariakori, txamari !auikarina isãkirena.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.16-20; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23)

14 Eereka Xesosi oerekaua õsi imoianariakorimoni inipokotakasaakina. Xesosi õtãkikana:
—Kinirepa hĩte ! auikatari nota iuaĩkana auãki ninini? Kinirepa !hãuikatari nota aõkitakani sãkire? !Kaiokakarekii —itxa.
15 Iposo atoko Xesosi txana:
—Ikini itixiti hĩsako. Hĩsãpiretariko Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni.
16 Teoso sãkire auiãkari patxisatakori, iuarako sari Teoso tixinemoni. Teoso sãkire mauikakati, Teoso misiritapikariko.
17 Teoso sikaposotiiretanako isãkire auiãkani, ininiã apanakini imarotari Teosokara sikari iposotiire ninoamoni. Ia atoko Teoso sikaposotiiretana. Omitikarina maerekani matamatakoni nota uãkaã. Isãkirauatana imimarotakinitina sãkiretxitiã.
18 Imaĩkiniãrina imini, !ipinana. Iãtiniãrina ikianari, !amianatana. ! Ipinana. Itakauakotaua amianatakani nopini, ininiã amianatakani makananitaãka —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni
(Arókasi 24.50-53; Átosi 1.6-11)

19 Imoianariakori imisãkiretanapaka atoko, Xesosi anikaãka
Teoso tixinemoni. Iuaã iua topãka Teoso kikomoni.
20 Xesosi moianariakori eereka isipekana, Teoso sãkire
ikini aapokotxiti auakani isãpiretinina ĩkapani. Apiananiri
moianatana. Apiananiri sikaposotiiretana ninoa, ininiã
apanakini imarotari ninoa sãpiretakiti atão inini. Ameẽ.

ARÓKASI

Arókasi Iõkatsopata Teópiro Inakorimoni

1 Nota Arókasi iõkatsopata pite Teópiromoni. Iteene nipaxitai. Kãkiti ito iõkatsopatapekari ikinipoko Xesosi kamakiti Xoteoakori sauaki auakasaaki.
2 Ninoa, nota pakini imarotari ikinipoko Xesosi kamakiti, kotxi Xesosi kamakiti atamatakani, isãkire oerekakani, sãpiretapekaua ate.
3 Nota apaka apaiaõkapekari ikinipoko Xesosi sãkire, ikamakiti pakini. Ininiã nota apokaerekatari ikinipoko Xesosi pirena niõkatsopatini pite Teópiromoni. Merepitipanika ikamakiti nisãpiretai. Ininiã eereka ikamakiti nisãpiretai. Ininiã eereka ikamakiti nisãpiretai, nitxaãpotako.
4 Koerekarerini oerekapekai Xesosi pirena, ininiã uatxa pimarotari ninoa oerekakiti atão inini.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini Sãpiretiko

5 Erotxi inakori Xoteoakori auĩte inakasaakiua Xotéia tõpa, iuasaaki auanãta sasetotxi Sakaria inakori. Sakaria auĩte, apanakini sasetotxiakori auĩte apaka, Apia inakori. Sakaria tanoro ouãka Isapeo otxaua. Oĩri, oãtokiri, oãtokiri iri imakinikana sasetotxi itxauana. Oãtokiri kitxakapirĩkari Moisesi itari Arão inakori. Iua apaka sasetotxi itxaua.
6 Teoso nirekaãkitinanira ikamana Sakaria, Isapeo pakini. Ninoa kamari ikinipoko iua paniãtakiti, Apiananiri paniãtakiti. Atão inakarinoka ikamana. ! Ikerokarina ikamakitina.
7 Txamari ! keenena. Isapeo ! oposotari kamixi onini. Iuasaaki ikiomaneẽpekana.
8 Ãti õti Sakaria, apanakini sasetotxiakorikata, parĩkauanãta Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iuasaaki ninoatene iuaã parĩkauata.
9 Sasetotxiakori itotari sasetotxi imereinina Apiananiri misãkiretiko aikoti ĩroini kamariãro arikini ĩkapani, ininiã iuasaaki ninoa mereẽri Sakaria. Ininiã iua ĩroã.
10 Sakaria aiko ãki kamariãro arikanãtakasaaki, mapara kãkiti apotiitakaniua misãkiretari Teoso.
11 Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri tokiã Sakariamoni kamariãro arikikoãtaã takote.
12 Sakaria atamatakasaakiri, itikoãkata, pĩkarauata itxa.
13 Teoso nitiri misãkiretari iua:
—Sakaria, kona pipĩkarauatape. Teoso sikapitikaiko pamanaãkiti. Ininiã pĩtanoro Isapeo keenepitikaroko. Pitakauãkatariko pamarite Xoão.

14 Iua auakasaaki ikamapoxokonitaiko pite, itori kãkiti
apaka.
15 Apiananirimoni apiari itxauako iua Xoão. Kona Xoão
iãtapaniroko kapoãro. Erekari Matamatakoti auariko iua
ãkixinireẽ. Inoro irokota ãkipanika auakasaaki, Erekari Mata-
matakoti auako iua ãkixinireẽ.
16 Iua Xoão anikanako itomaneri kãkiti Isaeo auakani Teo-
somoni. Apiananirimoni iua anikana. Ininiã iuaĩkana ninoa
kanapiriã iTeosonemonina, isãkire auikinina ĩkapani.
17 Xoão apokako Apiananiri apokini apisapanika. Erekari
Matamatakoti sikataparatari Eríasi kitxakapirĩka. Iuatxikana
Erekari Matamatakoti sikataparatariko Xoão. Ikara atoko
ininiã, iua oerekariko irĩtxi iuaĩkana amaritena itiretinina
ĩkapani. Iua Xoão oerekariko kãkiti Teoso paniãtakiti maka-
makani, imaerekanina itakanapinina, erekarinoka ikamin-
ina ĩkapani. Paimatirenako ninoa iuasaakiko. Iua Xoão
oerekariko kãkiti iposope ininina Apiananiri apokini apis-
apanika —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.
18 Ininiã Sakaria pimaãri:
—Kiãtokopa nitxa uatxa keenepeka ninini, kotxi nota,
nĩtanoro apaka kiomaneẽpeka —itxa.
19 Teoso nitiri apakapapireta:
—Niuãka Kapirieo. Nota auari Teosokata ipaniãtakiti
nikamini ĩkapani. Teoso iokanatano pitemoni pite
nimisãkiretini ĩkapani, ia erekari pirena niminapiretini ĩkapani.
20 Txamari na pauikari nisãpiretakiti. Ia xika !kasãkireikaiko,
kotxi nisãpiretakiti atãopitika. Teoso sikaenetakiti apokapi-
tikako. Apokasaaki, pimarotariko nisãkire atão ininiua.
Iuasaakiikarako piposotari pisãkirauatini —itxa Teoso nitiri
Sakariamoni.
21 Iuasaaki kãkiti mapara auakani iãtapanãtari Sakaria.
—Kiripa ikamanãta Sakaria aiko ãki? ! Katimari —
itxanãtana.
22 Ipokĩkasaaki !kasãkireikari. Ninoa kãkiti imarotari Teoso
misãkiretiniri iua aiko ãki itaponeẽ, kotxi ! kasãkireikari.
Iuakoãnokara imisãkiretana ninoa.
23 Mapaõti iparĩka xipoka atoko aapokomoni isipeka.
24 Eereka Isapeo kamixipeka otxa. Onapari ipi ipi ãti pakini
kasiriti oaãpoko. !Osari ãtiãtaã.
25 —Apiananiri sikano namarite. Erekari ikaminano nota-
moni. Uatxa !nipẽtauataika kãkiti apisatoõ. Keenepekano —
otxa.

Kapirieo Iokanataãka Mariamoni

26 Isapeo seisi pakini kasiriti kamixi onakasaaki Teoso
iokanatari initiri iaxitikiri Kapirieo Nasaree sitatxitimoni,
Kariréia tõpamoni.

27 Iuaã iokanatari iua ãtokoromoni Maria inakoromoni. Oa
kona sirĩkapanika kikikata. Osãpiretapekari ãtokori Xosee in-
akori iuakata oĩtaniriuatini ĩkapani. Xosee atokiri kitxakapirĩka
Xoteoakori auĩte Tavii inakori.
28 Teoso nitiri apokasaaki oamoni, akiritaro Maria:
—Ereẽkai. Apiananiri pitekata aua. Iua mereẽi pite. Itoro
sitoakoro ikini itixiti aua, iuaritika pitenanirako Teoso sika
iteene erekari —itxaro oa.
29 Maria pĩkarauata Teoso nitiri sãkire okenakotakasaaki.
—Kinirepa ikara atoko itxa sãkireta? —otxa oãkixinireẽ.
30 Teoso nitiri txaro:
—!Pipĩkarauatape, Maria. Teoso apokaerekatai pite.
31 Pimixiuatako, keene pitxako. Pitakauãkatariko pamarite
Xesosi.
32 Iua Apiatakari itxauako. Apiananiri ãkiri akiritaãkako.
Teoso Apiananiri kamariko iua auĩtetxi ininiãua.
Kitxakapirĩka Xoteoakori auĩte Taviini. Taviini auĩtetxi
ininiua atokokana, Teoso txĩkitakariko Xesosi Xoteoakori
auĩte ininiua.
33 Ãtipirika Xoteoakori auĩte, Xakooni apiko mekaniriakori
auĩte, itxauako. Iua auĩtetxi ininiua !ixipoka —itxaro oa.
34 Ininiã oa:
—Kiãtokopa nitxa kikikata masirĩkatokano, keenepe ninini?
—otxa.
35 Teoso nitiri apakapapiretaro:
—Erekari Matamatakoti apokako pãkixinireẽ. Apiananiri
posotiire ãkitaiko pite, ininiã amarini auakari Teoso ãkiri akir-
itaãkako.
36 Pinoromane Isapeo kiomãtxipe, iuaritika kamixiro oa.
Kãkiti sãkirema: “!Oposotaikari kamixi onini” iuaritika seisi
pakini kasiritipe kamixi onini.
37 Kotxi Teoso posotari ikinipoko ikamini —itxaro oa.
38 —Nikamapitikariko Apiananiri nirekaãkiti. Pisãpiretakiti
iaõka ninirekapitika —otxa Maria.
Iuasaakipeka Teoso nitiri sipeka.

Maria Isapeomoni Motikini

39 Mapaõti napa atoko Maria katimariã sari oxiratarimoni,
Xotéia tõpamoni. Iuaã osari sitatximoni.
40 Oĩroã Sakaria aapoko. Oãkiritaro Isapeo:
—Ereẽkai —otxa.
41 Isapeo kenakotakasaakiri Maria akiritiniro oa, iuasaaki
amarini otikakoãkiri oãkika. Iuasaakipeka Erekari Mata-
matakoti itapararitika apoka Isapeo ãkixinireẽ.
42 Iuasaaki otapararitika otxaro Maria:
—Kaiãopokoro sito itixi auakani, iuaritika pitenokara Teoso
sika apia erekari. Apaka Teoso sikariko erekari pamarite-
moni.

43 Erekari Teoso kaminano nota, kotxi niauĩte inoro motikaẽtano. Kinirepa ia erekari Teoso kaminano, kotxi nota minakato nitxaua.
44 Nikenakotakasaakiri “Ereẽkai” pininino, namarite nitikakoãkiri oãkika, ipoxokoniuatiniã.
45 Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi pite auikari isãkire. Pite auikari isikaenetakiti atão isikinii —otxa Isapeo Mariamoni.

Maria Xikaretakiti

46 Maria txari:
“Erekapitikari Apiananiri notamonikari.
47 Nipoxokoniuata, kotxi Teoso nimaerekani makatxaãkari itxaua.
48 Nipoxokoniuata, kotxi ixinikano nota. Initero poiãoro nitxaua. Ĩkorakanani eereka auakani kãkiti txanoko: ‘Teoso kamapoxokonitaro, erekari isikiniro,’ txanoko nota.
49 Nipoxokoniuata, kotxi Teoso Apiananiri kaminano posotiiretxi. Maerekati !auari iuamoni.
50 Iua amonĩkari kãkiti iua paxitakani, kitxakapirĩkarini, ĩkorakanani auakani, eereka auakani apaka iamonĩka.
51 Pataparari iua, ininiã ikamari posotiiretxi. Teoso txĩkitakana kãkiti iuikakaniua minakani ininiãuana, kotxi ãkixinireẽ iuikauana.
52 Teoso makatxakapekari auĩtetxi pataparari inakaniua. Eereka auĩtetxi !itxaikauana ninoa. Kãkiti poiãorini inakaniua Teoso kamari auĩtetxi ininiãuana.
53 Isikakienatari natxitakani. Iokanatari katxineiroteri sini. Kona xatiki isikari iuamoni.
54 Imoianatapekana Xoteoakori, iua ĩkapani parĩkauatakani. ! Imaxinĩkaretari iamonĩkinina ninoa.
55 Kitxakapirĩka Teoso xinikari Apraãoni iamonĩkini. Apaka iua tikini auakani ãtipirika iamonĩka, kotxi: ‘Nimoianataiko hĩte,’ itxa anirimanemoni kitxakapirĩkarinimoni,”
otxa Maria.
56 Okaikota ipi, ãti pakini kasiriti Isapeokata. Eereka oaãpokomoni kanapiriã otxa Maria.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini

57 Amarini auini õti apopeka. Isapeo auãkitakari amarini kiki.
58 Oaãpoko takote auakani, onirimane pakini kenakotari erekari Teoso kaminaro oa, ininiã ninoa, Isapeo pakini poxokopeka itxana ninoa.
59 Oito õtisaaki, onirimane motika oamoni, Teoso takaõtxikare amarinimoni itakinina ĩkapani. Inirekarina

iuãka Sakaria itakauãkatinirina, kotxi iri uãkatxikana ninoa nireka itakauãkatinirina.
60 Txamari inoro:
—Kona Sakariani iuãka. Xoãorako akiritaãkako —otxa.
61 Ininiã ninoa txaro:
—Pinirimane ãtika kona Xoão txa uãkataua.
62 Ninoa pimaãri amarini iri Sakaria iuakoãna amarini uãka inirekaãkiti.
63 Ininiã Sakaria amanaãri iõkatsopatiko. Iõkatari: “Imi uãka Xoão.” Ininiã ikinimane tsorĩkaãta.
64 Iuasaakipeka Teoso sikaposotiiretari isãkirauatini:
—Peerekari Teoso —itxa Sakaria.
65 Kãkiti iua aapoko takote auakani pĩkarauata. Teoso posotiire ipĩkana. Ikara inakariene Sakaria, Xoão pakini pirena iaripireta oxiratari Xotéia tõpa, ininiã kãkiti iuaãtaã sãpirenauanãta ikara pirena.
66 Kãkiti ikara inakariene kenakotakani tsorĩkaãta:
—Kanatokopa inakaripa itxatapaniua ia amarini? —itxana.
Ikinimane imarotari Apiananiri nĩkatiniri iua amarini.

Sakaria Xikaretakiti

67 Iuasaaki Erekari Matamatakoti sikaposotiiretari Xoão iri Sakaria, ininiã Sakaria sãpiretari Teoso sãkire:
68 “Peerekari Apiananiri aTeosone, ikinimane Xoteoakori Teosone, kotxi iua apoka inakitiakorimoni imakatxakinina ĩkapani, imapinakanina ĩkapani.
69 Teoso iokanatari kãkiti maerekani makatxakakari kaposotiireri atemoni. Teoso nitiri Taviini mekanirira iua.
70 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani erekarini sãpiretari ikara Teoso sãkire.
71 Teoso txari: ‘Nimakatxakaiko hĩte himokaiakari mokakanii tĩkane, homanatakini mokakanii tĩkane.’
72 Isãpiretari aãtokiriakorini kitxakapirĩkarini:
‘Niamonĩkai. Nikamariko nikamaenetakiti hĩte ĩkapani,’ itxa ninoamoni. Ikara Teoso kamaenetakiti erekari.
73 Kitxakapirĩka Teoso txari aãtokiri Apraãoni: ‘Kona nimaxinĩkaretari nisikaenetakiti.
74 Nimakatxakapitikaiko hĩte himokaiakari mokakanii tĩkane, ininiã hĩparĩkauata nota ĩkapani mapĩkaretika.
75 Ininiã hĩte auini erekari. Kona hĩkamari maerekati hãuapanika hinakasaaki,’ Teoso txari Apraãoni.
76 Pitepekana namarite Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari pitxauako. Teoso Apiananiri iaxitikiri sãkire sãpiretakari pitxauako. Pite sari Apiananiri apisa. Ikinika pimaiamatako iua apokini apisa, ikinika iposope inini ĩkapani.

77 Pisãpiretariko kãkiti Teoso nakitiakori, Teoso makatx-
akiniri maerekanitxi kãkiti kamakiti. Ininiã ninoa
imarotariko ikara.
78 Katiraõkiri aTeosone. Kaamonĩkareri iua. Ininiã iua
tixinekiri apokako atemoni. Atokatxi pokĩkini atoko
itxako. Iuasaaki ipiã !auaika, kotxi iua makatxakari
amaerekani.
79 Ininiã iua iopinikari kãkiti xinire, ipinini pĩkakani xinire.
Ipiaã auakani atoko ninoa. Ininiã iua iopinikari ax-
inire Teoso kimapore aimarotini ĩkapani, aãuini ereka
inini ĩkapani."

Itxa Sakaria xikare.

80 Iua amarini aneẽ. Teoso sãkire iaõka ikamapika. Teoso sãkire Xoteoakorimoni imasãpiretakani apisapanika ãparaã makipakaniãtaã aua Xoão.

2

Xesosi Iponaniini Pirena
(Mateo 1.1-25)

1 Iuasaaki Homanoakori auĩte Sesa Akósito inakori. Iua paniãtana initiriakori iaõtiniri ikininape kãkiti iua auĩtetxi ininiãtaãua tõpa auakani, ikini aapokotxitikini uãka imakatx-akini ĩkapani.

2 Mitxi Sesa Akósito !ikamapanikari kãkiti iaõtiko. Iuasaaki Síria tixini auakani auĩte Sirénio inakori.

3 Iuasaaki ikinimane sari sitatximoni iponaniiniãtaãna. Iuaã isikarina iuãkana.

4 Ininiã Xosee apaka sari iuãka isikini ĩkapani. Ininiã ipo-torika Nasaree sitatxiti Kariréia tõpa. Xotéia tõpamoni isa, Pereẽ sitatxitimoni. Iuaã isa, kotxi iuaã auĩtetxi Taviini kitx-akapirĩka aua. Taviini nirimane itxaua Xosee.

5 Isa Mariakata. Ĩtanoro tĩkane oa. Iuasaaki !itakapanikaro. Kamixipeka otxa iuasaaki.

6 Pereẽ apoka itxana. Iuaã auakasaakina, aua itxa amarini.

7 Oãuãkitakari merepitipanika oimi kiki. Ininiã mãkatxi mataã oiapirikari, pirãtxi nipokotini tiitxitiã taka otxari amarini, kotxi kãkiti imakanakiniãtaã imakinika xãpokapeka, ininiã ninoa auanãta pirãtxi auiniãtaã.

Soti Auĩte Piratakani Pirena

8 Iuaãtaã Pereẽ sitatxiti mapotõkire ĩkanõka kikiakori soti auĩte piratakani nĩkanãtari ipiraakorina.

9 Iuasaaki katimaritika Apiananiri nitiri iaxitikiri tokiã ninoamoni. Iuasaaki Apiananiri iotximere iopinikari ninoa auiniãtaã, ininiã imarotarina Teoso apokini iuaãtaã. Ininiã iteene ipĩkarauatana ninoa.

10 Ininiã Teoso nitiri txana ninoa:

—! Hĩpĩkarauatape. Nota minapiretari erekari pirena ikinimane kãkiti enenĩkini ĩkapani,
11 kotxi ia õti kãkiti maerekani makatxaãkari iponaniãpeka Taviini auini sitatxitiã. Iua Teoso mereẽkiti. Apiananiri iua.
12 Himarotariko nisãkire atão inini, kotxi hãpokariko ia amarini mãkatxi mataã iapirikiko pirãtxi nikini tiitxitiã —Teoso nitiri txana ninoa.
13 Iuasaakipeka itomaneri Teoso nitiriakori iaxitikini tokiã iuaãtaã. Ninoa xikarauata Teoso ĩkapani.
14 Ixikaretarina:
—Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Iua kamaerekaxiniretari kãkiti iua apokaerekatakini —itxana ixikarena.
15 Teoso nitiriakori kanapiriã itxana Teoso tixinemoni. Iuasaaki ninoa pirãtxi nĩkatakani misãkiretakakaua:
—Masa Pereẽmoni. Maãtamatari ikara Apiananiri sãpiretakiti —itxana.
16 Ininiã katimaritika isana Pereẽmoni. Iuaã apokasaakina, initarina amarini. Apokana Xosee, Maria pakini. Ininiã atamatarina amarini pirãtxi nikini tiitxitiã.
17 Ikara atamataãkana atoko, isãpirenãtarina Teoso nitiri sãpiretakiti amarini pirena ikinimanemoni.
18 Kãkiti kenakotakasaakiri soti auĩte nĩkatakani sãpiretakiti, ikinimane tsorĩkaãta iuasaaki.
19 Maria kenakotakasaakiri soti auĩte nĩkatakani sãpiretakiti, oa ãkixinireẽ onĩkatari ikara ene. ! Omaxinĩkaretari ninoa sãpiretakiti. Oxinikapikari.
20 Eereka pirãtxi nĩkatakani kanapiriã ipiraakori auinimoni. Imisãkiretakakana:
—Peerekari Teoso. Apiananiri iua, kotxi erekapitikari aĩtikakiti. Erekapitikari initiri iaxitikiri sãpiretakiti. Isãpiretakiti atãopitika, kotxi aãtamatari isãpiretakiti iaõka —itxanãtana ninoa soti auĩte nĩkatakani.

Xesosi Takauãkatiko

21 Xesosi oito õti auakasaaki, inirimane kamari Teoso takaõtxikare iĩtoã. Iuasaaki inirimane takauãkatari Xesosi, kotxi iua iaõka Teoso nitiri iaxitikiri sãpiretapekaro Maria oa kamixi oinini apisapanika.

Xesosi Anikiko Teoso Misãkiretiko Aikotimoni

22 Moisesini ketotiniri manapi Xosee, Maria pakini kamari Moisesini paniãtakiti iaõka amarini auakasaaki, Xosee, Maria pakini maerekani Teoso makatxakini ĩkapani. Ikara xipoka atoko anikarina Xesosi Xerosareẽ sitatxitimoni Apiananirimoni isikinirina ĩkapani,
23 kotxi Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori txari:
Merepitipanika iponaniãkari sikaãkako Teosomoni, kotxi Teoso nakiti iua.

24 Apaka Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori txari:
Amarini iponaniãkasaaki, ipi kamoa pisika Teosomoni. Iminakaniã, ipi kamoa ãkiri pisika Teosomoni,
itxa Teoso. Ininiã Xosee, Maria pakini sari Xerosareẽ kamoa isikinina ĩkapani.

25 Iuasaaki kiki Simião inakori aua Xerosareẽ. Iua erekari kamakari. Ikinipoko Teoso paniãtakiti ikama. Erekari Matamatakoti auari ãkixinireẽ. Ãkixinireẽ iãtapanãtapikari Teoso Mereẽkiti apokini, kotxi Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxaua.

26 Erekari Matamatakoti sãpiretapekari iua: “Pipinini apisa paõkitapanikariko Apiananiri Mereẽkiti,” itxari Simião.

27 Erekari Matamatakoti sikanireõtari Simião aiko Teoso misãkiretiko aikoti ĩroini. Iuasaaki Xosee, Maria pakini ĩroã iuaãtaã, Apiananirimoni Xesosi isikinina ĩkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani.

28 Iuasaakipeka Simião apakapari Xesosi:

—Peerekari Teoso.

29 Niauĩte Apiananiri, uatxa apokapeka ia amarini pisikaenetakiti. Nota pite ĩkapani parĩkauatakarino. Uatxa niposotari nipinini erekaxinirepeka ninini,

30 kotxi nota atamatari ia amarini piokanatakiti atemoni, amaerekani imakatxakini ĩkapani, amapinakani ĩkapani.

31 Pite iokanatapekari ia ĩkorapokoriti ikini itixiti auakani maerekani imakatxakini ĩkapani.

32 Ia amarini tirikapi atoko, kotxi iopinikariko pikimapore, pisãkire Xoteo minakaniua imarotini ĩkapani. Ia amarini tirikapi apiatakari atoko Xoteoakorimoni pinakitiakorimoni, kotxi oerekai pite ninoamoni —itxa Simião sãkire Teosomoni.

33 Xosee, Xesosi inoro apaka tsorĩkaãnãta ikara Simião sãkire ikenakotakasaakina.

34 Simião amanaãri Teoso ikinipoko erekari ninoamoni isikini ĩkapani. Eereka imisãkiretaro Maria, Xesosi inoro:

—Teoso mereẽri ia amarini Xoteoakorimoni iokanatiniri ĩkapani. Ia apakapakari Teoso apakapa apaka. Ia mapakapakati Teoso !apakapari. Imisiritaãkako. Ia amarini oerekari Teoso kãkitimoni, txamari itori kãkiti !auikari isãkire.

35 Ikara atoko ininiã, itori kãkiti xiniãkiti kipatakori ãkixinireẽ, imarotaãkako. Pitepekana pite matinaniuatako. Pãkipa iouata iorotini tsii atoko itxako —itxa Simião sãkire Mariamoni.

36 Iuasaaki oãua sito Teoso sãkire sãpiretakaro Ana inakoro. Panoeo ãkero oa. Oãtokiri kitxakapirĩka Asee inakori. Iuasaaki kiomãtxipekaro oa. Oãua setxi ano õtanirikata. Eereka ipĩpe.

37 ! Oĩtaniriuataika. Oitẽta koatrokananipeka oãuini. Oa auapika Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iuaã ikini õti, ikini

ĩkanõkati pakini omisãkiretapikari Teoso. Itokata otakanapari onipokotini Teoso omisãkiretini ĩkapani.
38 Xosee, Maria pakini Simião misãkiretaka atoko Ana apoka. Omisãkiretari Teoso:
—Erekapitikari ia amarini pimereẽkiti kãkiti iãtapakiti piokanatini atemoni —otxa.
Eereka osãpirenauata Xesosi apokini pirena Xerosareẽ auakanimoni kãkiti maerekani makatxaãkari iãtapakanimoni.

Nasaree Sitatxitimoni Ikanapiriinina

39 Xosee, Maria pakini Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori imakinika ikamaãkana atoko, kanapiriã itxana Kariréia tõpamoni. Iuaã isana aapokomonina Nasaree sitatxitiã.
40 Iua amarini aneẽ. Itapara auaãpotari. Kimaroreri itxaua. Teoso iteene tiretari iua Xesosi.

Xesosi Misãkirenãtari Koerekarerini

41 Ikinikanani Xosee, Maria pakini sari Páskoa kiiniritimoni Xerosareẽ sitatxitimoni.
42 Xesosi tosi anopeka inakasaaki, isana Xerosareẽ auakari kiiniritimoni mitxi isanãtinina atokokana.
43 Kiiniri xipoka atoko Xosee, Maria pakini potorika aapokomonina isinina ĩkapani. Iuasaaki Xesosi kaikota Xerosareẽ. Txamari ninoa !imarotari ikaikotini.
44 Ninoa uãkatamari apanakini inirimanekata isini. Ikara atoko ininiã, ikimaporitana ãti õtipeka. Mapiãnikata ipixinipokoriti initamarina inirimanemoni, aõkimaneremoni. ! Apokarina.
45 Ininiã ikanapiriãna Xerosareẽmoni iuaĩkana initinirina ĩkapani.
46 Ipi, ãti pakini õti initapiimarina. ! Apokarina Xesosi. Eereka apokarina Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Moisesi sãkire oerekakanikata iitopãkanãta. Xesosi kenakonãtari ninoa sãkire. Apaka ipimarauata.
47 Ninoa Xesosi sãkire kenakotakani tsorĩkaãnãta, kotxi paimatireri iua.
48 Xosee, Maria pakini apokasaakiri iua, kona imarotarina Xesosi parĩka. Inoro txari:
—Namarite, kinirepa pimisiritaua ate? Piri, nota pakini pikamamaxirexiniretaua ate. Anitapiimai. Kona aãpokai —otxari Xesosi.
49 Ininiã Xesosi:
—Kinirepa hinitanãtano? Kona himarotatari uai niri aapoko ninirekari nauini, ipaniãtakiti nikamini ĩkapani —itxa.
50 Txamari ninoa !imarotari Xesosi sãkire.
51 Ikara atoko ininiã, Xesosi kanapiriã ninoakata Nasaree sitatxitimoni. Ikinika Xosee, Maria pakini sãkire ikĩpita. Inoro

xinikapikari Xesosi sãkire oãkixinireẽ. Opotxitari oxinikiniri Xesosi sãkire.
52 Xesosi aneẽ. Imatire apaka aneẽ. Teoso apokaerekatari Xesosi. Kãkiti apaka apokaerekatari Xesosi.

3

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti
(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Xoão 1.19-28)

1 Homa sitatxitiã Homanoakori auĩte Txipério inakori iua. Kĩsi anokananipeka iua auĩtetxi ininiua iuasaaki. Iuasaaki Xotéia tõpa auakani auĩte Põsio Pirato inakori. Kariréia tõpa auakani auĩte Erotxi inakori. Erotxi itari Piripi inakori. Itoreia tixini auakani auĩte, Takonitxi tixini auakani auĩte apaka itxaua Piripi. Iuasaaki Apireni auakani auĩte Arisánia inakori.
2 Iuasaaki Anasi inakori, Kaipasi inakori pakini sasetotxi auĩteakori apiatakani itxauana ninoa. Iuasaaki Teoso sãpiretari isãkire Xoãomoni Sakaria ãkirimoni, ãparaã makipakaniãtaã auakasaaki.
3 Ininiã Xoão sari ikininape kãkitimoni, uini Xotão takote auakanimoni. Isãpiretari Teoso sãkire:
—Hĩtakanapariko himaerekani. Eereka patxisata hinaãkako. Ikara atoko hininiã, Teoso makatxakinii himaerekani — itxanãta Xoão ikininape kãkitimoni.
4 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko:
"Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika.
Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani.
5 Kipatxiã ixãpokakaãkako ikini isauana. Ixirata miriĩ
oerekataãkako. Kimapori ikitokare oerekataãkako.
Kimapori pakota totaãkako.
6 Ikinimane kãkiti itixi auakani imarotariko Teoso makatx-
akiniri kãkiti maerekani imapinakani ĩkapani," itx-
anãta.

Ikara atoko itxa Isaía iõkatsopatakiti Xoão pirena. Kimapori kãkiti oerekatini atokokana, auĩtetxi apokini apisa, iua atokokana Xoão nirekari kãkiti iposope inini Apiananiri apokini apisa, imaerekanina itakanapinina ĩkapani.
7 Itomaneri kãkiti sari Xoãomoni ipatxisatikona ĩkapani. Ininiã Xoão:
—Imini katsiiri anaakorirai hĩte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini !auari. Hinirekari hĩpatxisatiko, txamari !hinirekari hĩtakanapiniri himaerekani.
8 Hinirekiniãri himaerekani hĩtakanapini, ininiã hĩkamariko erekari. Ikara atoko ininiã, hõerekari Teoso atão hĩtakanapiniri

himaerekani. Hãkixiniremoni !hĩxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraãoni txaua,” !hĩtxapeko. Ari, nota sãpiretai hĩte, Teoso nirekiniãri, iposotari ia kai soroã Apraãoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraãoni posotari anikinii Teosomoni.

9 Aamina maereka iriti atoko hĩtxa. Teoso iposopeka hĩte ixipokini. Kãkiti auari ikitaite kauanari aamina maereka iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako. Xaminaã oka inaãkanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiã Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tĩkane. Iua atokokana ininiã, Teoso aiamatapeka hĩte ixipokini ĩkapani —itxa Xoão ninoamoni.

10 —Ikara atoko ininiã, kipa akama Teoso mamisiritakaniua ĩkapani? —itxarina.

11 Ininiã Xoão apakapapireta:

—Pimãka kauanata ipi auiniãi, ãti pisika mãkatxi kauanata mauakinitimoni. Nipokori auiniãi, pisikari nipokori mauakinitimoni —itxa Xoão sãkire.

12 Kikiãkini, txineiro apakapakani Homano auĩte nitiriakori, apoka apaka ipatxisatikona ĩkapani.

—Koerekareri, atepekana, kipa ate kama Teoso mamisiritakaniua ĩkapani? —itxarina.

13 Ininiã Xoão:

—Kãkiti txineirote himakatxakakito, Homano auĩte nireẽkito iaõka himakatxakako. Apikomoni ! himakatxakapero —itxana.

14 Ãtikaka sotatoakori apaka pimaãri:

—Atepekana, kipa ate kama amaerekani atakanapini ĩkapani?

Ininiã Xoão:

—! Himaĩkapiri kãkiti, itxineirote himixirikini ĩkapani. Kona ãti maxikatiĩka ! hãpoĩtape. Hĩpoxokoniuatako txineiro hãpakapakitoã hĩparĩka ĩki. ! Hinirekapero apikomoni —itxa sotatoakorimoni.

15 Iuasaaki kãkiti iãtapanãtari Teoso mereẽkiti apokini. Ininiã Xoão sãpiretakiti ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna ixinikarina:

—Xoãokani Teoso mereẽkiti txataua atxiĩti? —itxanãtana ixinikanãtakitina.

16 Ininiã Xoão:

—Ãparaaãnokara nipatxisatai hĩte. Nota tikini apoãkari patxisataiko hĩte Erekari Matamatakotiã, xaminaã pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatxakini ĩkapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka. Imakatxakari himaerekani, itxiko metao ãki auakari arikini atoko.

17 Katakareri ãpokari ahoisi otãta imakatxakini ĩkapani. Otãta arikaãka. Oki nĩkataãka ikiena nĩkatikoãtaã. Iua

atokokana Teoso nĩkatariko kãkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaãkako xamina maxipoãkatiã.
18 Ikara atokora itxa Xoão sãpirena õtãkikinina kãkiti.
Isãpiretari erekari pirena Teoso pirena kãkitimoni.
19 Ãti õti Xoão pinitari Erotxi, Kariréia auakani auĩte:
—Pitakiniãro pitari Piripi ĩtanoro Erotxia inakoro, maerekati pikama. Apaka apikomoni maerekati pikamapitipo —itxa Xoão.
20 Ininiã iuasaaki iuaĩkana Erotxi kamari maerekati, kotxi itakari Xoão kateia ãki isãkire imapokaerekatakani xika.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(Mateo 3.13-17; Marko 1.9-11)

21 Xoão Erotxi maĩkini apisapanika ikinimane kãkiti ipatxisatakasaaki, Xesosi apaka patxisataãka. Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki Teosokata, iaxiti takaka.
22 Erekari Matamatakoti katxaka Xesosi nopini. Kamoa katxakini atoko itxa ikatxakini. Iuasaaki ikenakotaãka iaxitikiri sãkire:
—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa.

Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Mateo 1.1-17)

23 Iuasaaki Xesosi potorika iparĩkauatini Teoso ĩkapani. Trĩta anokananipeka itxaua iuasaaki Xesosi. Kãkiti uãkatari iua Xosee ãkiri ininiãua.
Xosee iri Erii.
24 Erii iri Matatxi.
Matatxi iri Arevii.
Arevii iri Meokii.
Meokii iri Xanai.
Xanai iri Xosee.
25 Xosee iri Matatxia.
Matatxia iri Amosi.
Amosi iri Naoõ.
Naoõ iri Esirii.
Esirii iri Nakai.
26 Nakai iri Maatxi.
Maatxi iri Matatxia.
Matatxia iri Semei.
Semei iri Xosee.
Xosee iri Xota.
27 Xota iri Xoanaã.
Xoanaã iri Hesa.
Hesa iri Soropapeo.
Soropapeo iri Saratxieo.
Saratxieo iri Nerii.
28 Nerii iri Meokii.
Meokii iri Atxii.
Atxii iri Kosaã.
Kosaã iri Eomataã.

Eomataã iri Eri.
29 Eri iri Xosoee.
Xosoee iri Eriesa.
Eriesa iri Xoriĩ.
Xoriĩ iri Matatxi.
Matatxi iri Arevii.
30 Arevii iri Simião.
Simião iri Xotaa.
Xotaa iri Xosee.
Xosee iri Xonaã.
Xonaã iri Eriakiĩ.
31 Eriakiĩ iri Mereaa.
Mereaa iri Mena.
Mena iri Matata.
Matata iri Nataã.
Nataã iri Tavii.
32 Tavii iri Xesee.
Xesee iri Opetxi.
Opetxi iri Póasi.
Póasi iri Sáomõ.
Sáomõ iri Nasoõ.
33 Nasoõ iri Aminatapi.
Aminatapi iri Átximĩ.
Átximĩ iri Anii.
Anii iri Ésirõ.
Ésirõ iri Péresi.
Péresi iri Xotaa.
34 Xotaa iri Xakoo.
Xakoo iri Isaki.
Isaki iri Apraão.
Apraão iri Tera.
Tera iri Nakoo.
35 Nakoo iri Seroki.
Seroki iri Hakaoo.
Hakaoo iri Pareki.
Pareki iri Epi.
Epi iri Sara.
36 Sara iri Kainaã.
Kainaã iri Apaxatxi.
Apaxatxi iri Seĩ.
Seĩ iri Noee.
Noee iri Arameki.
37 Arameki iri Metosareẽ.
Metosareẽ iri Enoki.
Enoki iri Xaretxi.
Xaretxi iri Marereo.
Marereo iri Kainaã.
38 Kainaã iri Enosi.
Enosi iri Setxi.
Setxi iri Adão.
Adão iri Teoso. Imapotõkirepe.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Mateo 4.1-11; Marko 1.12-13)

1 Xesosi ipatxisatiko atoko, Erekari Matamatakoti iteene
sikaposotiiretari iua. Erekari Matamatakoti txĩkitakari Xesosi
uini Xotão itakanapini, ãparaã makipakaniãtaã isini ĩkapani.
2 Iuaã koarẽta õti auakasaaki, Satanasi atamakaerekatari
Xesosi. Koarẽta õti manipokotakatinoka itxa Xesosi. Ininiã
natxinoka itxa Xesosi.
3 Ininiã Satanasi txari:
—Pite Teoso ãkiri pitxaua, ininiã ia kai soro komiri
pitxĩkitaka —itxari Xesosi.
4 Ininiã Xesosi apakapapiretari:
—Kona, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Kona komirinanini txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane.
Ikinika Teoso sãkirera txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini
tĩkane.
5 Ininiã iuasaaki Satanasi anikari Xesosi ixirata nopinixiti.
Iuaã pakoteri oerekiniri ikinimane tixine.
6 Ininiã Satanasi:
—Nota posotari nisikinii ikinimane auĩtetxiakori posoti-
ire. Ikinipoko ninoa txineirote apaka niposotari nisikinii.
Merepitipanika notamoni isikaãka ia posotiiretxi, ininiã nota
sikari ninirekaãkitimoni.
7 Ikara atoko ininiã, piteosonetiniãno, ia posotiiretxi nisikai
pite —Satanasi txari Xesosi.
8 Ininiã Xesosi:
—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sãkire iõkatsopatakori
txari:
Apiananiri piTeosone. Iuanokara piteosoneta. Iua
ĩkapaninokara piparĩkauatako.
9 Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareẽmoni, aiko Teoso
misãkiretiko nopinixiti. Itanoxiti paĩtanori. Pamonõkoniri.
Iuaã itxari:
—Teoso ãkiri pininiãua, pokaua xiti. Ininiã ikinipoko kãkiti
imarotariko Teoso ãkiri pininiãua,
10 kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inĩkatinina
tĩkane.
11 Ninoa maĩkai pimapinakani tĩkane, ininiã pikarouatini !
auari. Kona kai soro karotari pikiti,
itxa Teoso sãkire —Satanasi txari Xesosi.
12 Ininiã Xesosi:
—Teoso sãkire iõkatsopatakori apaka txari:
Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone,
—itxari.

13 Iuasaakipeka Satanasi atamakaerekatiniri Xesosi
xipope. Ininiã itakanapari Xesosi ãti õti iuaĩkana ikanapiriini
iuamoni ĩkapani.

Xesosi Mipotorikari Iparĩka Kariréia Tõpa
(Mateo 4.12-17; Marko 1.14-15)

14 Ikara inaãka atoko Xesosi kanapiriã Kariréia tõpa auakan-
imoni. Paposotiireri, kotxi Erekari Matamatakoti auari
iuakata. Iua pirena iaripireta ikini Kariréia tõpa auakani-
moni.
15 Iua oerekarauata aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Ininiã
ikinimane txari:
—Peerekari iua, kotxi erekapitikari iua sãpiretakiti —itxana.

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sãkire
(Mateo 13.53-58; Marko 6.1-6)

16 Eereka Xesosi sari Nasaree sitatxitimoni. Iuaã Xesosi
aneẽ mitxi. Xoteo tomatini õtisaaki Xesosi itotapekari aiko
Xoteo apotiitiniãtaãua isini. Ininiã iuasaaki, Xoteo tomatini
õtisaaki isari iuaã. Iuaãtaã itima Teoso sãkire iõkatsopatakori
atatsopatini ĩkapani.
17 Teoso sãkire sãpiretakari Isaía iõkatsopatakiti tsopa isikaãka.
Ininiã imatakireẽri aãtsopa. Ia Teoso sãkire inita, atatsopata
itxa:
18 —Erekari Matamatakoti notakata aua, ininiã Apiananiri
mereẽno nota matxineirotenimonikari erekari pirena
nisãpiretini ĩkapani. Iokanatano kateia ãki auakani
nisikakini ĩkapani. Iokanatano mõsiãrenimoni iuaĩkana
atamarauatinina ĩkapani. Iokanatano misiritakoni-
moni, ninoa misiritakani nixipokini ĩkapani.
19 Ipaniãtano kãkiti nisãpiretini: "Ĩkorakanani Teoso apokapeka
kãkiti maerekani imakatxakini ĩkapani, imapinakanina
tĩkane."
Ikara atatsopata Xesosi.
20 Aãtsopa iapirikaãka atoko, sika itxari sasetotxi nitirimoni.
Ikara inaãka atoko Xesosi topãka. Imakinika kãkiti aiko Xoteo
apotiitiniãtaãua ãki auakani, imakinikana atamatari Xesosi,
isãpiretakiti kinirão kenakotaka inakani.
21 Ininiã Xesosi sãpiretana:
—Ikara Teoso sãkire hĩkenakotakiti apokapeka uatxa —itxa
ninoamoni.
22 Ikinimane kãkiti sãpirenauata Xesosi ereka inini. It-
sorĩkaãnãtana isãkire erekari ikenakotakasaakina:
—Kiãtokopa ininiãpa imarotatari ikara atoko inakari
isãpiretini? Kotxi Xosee ãkirira iua, minakati ãkirira iua —
itxanãtana.
23 Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Atxiĩti hĩte txanoko nota imatiretxi kitxakapirĩka kiomãtxiakori sãkire. Ninoa txari: “Pinĩtxi imarotakari pininiãua, piteka pipitaua.” Atxiĩti hĩxinikanãtari: Kapanaoõ sitatxiti nauakasaaki, nikamari posotiiretxi iuaãtaã. Kinirepa na nikamatari posotiiretxi uai nauiniãtaã? Ikara atoko atxiĩti hĩxinikanãta.

24 Atão nisãpiretai, kãkiti Teoso sãkire sãpiretakari inirimane sauaki auakasaaki, inirimane !auikari isãkire. Ia xika kona nikamari posotiiretxi uai.

25 Atãopitika nisãpiretai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Eríasi inakori auakasaaki, ipi ãti pakini ano ipixini ano pakini ãparaã !ikipa. Iuaã Isaeo tixini natxinoka aua. Iuasaaki kaiãopokoro sitoakoro tikinitakoro auari iuaãtaã.

26 Iuaritika Teoso ! iokanatari Eríasi ninoa ikininapemoni. Iokanatari ãtoka sitomoni tikinitakoromoni, nipokori isikiniro ĩkapani. Oa sito aua Sarepita sitatxiti Sitoõ tõpa, Isaeo tixini takote. Xoteo !otxaua oa.

27 —Ikara atokotxikana itxa Teoso sãkire sãpiretakari Eriseo inakori. Iua auakasaaki, kaiãopokori amianatakani maere matati Isaeo tixini auakani aua. Kona imakinikani erekapeka inaãkana. Kiki Naamaã inakori Síria tixini auakari, iuanokara erekapeka itxĩkitakaãka. Iua Naamaã kona Xoteo !itxaua iua —itxa Xesosi ninoamoni.

28 Ikinimane aiko ãki apotiitakaniua, ikara ikenakotakasaakina, iteene inaiatauana.

29 Ininiã ikosekaĩtotarina Xesosi sitatxi mapotõkiremoni. Anikarina ixirata nopini sitatxi auiniãtaã. Iuaã inirekarina Xesosi okinina ixiratamoni ipinini ĩkapani.

30 Txamari Xesosi napari ninoa sauaki, ĩkorape itxa.

Kiki Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti (Marko 1.21-28)

31 Eereka Xesosi sari Kapanaoõ sitatxitimoni Kariréia tõpa. Iuaã tomatiko õtisaaki oerekana kãkiti Teoso sãkire.

32 Kãkiti iuaã auakani tsorĩkaãnãta oerekakiti ikenakotakasaakina, kotxi paimatireri iua. Isãpiretakiti atãonoka itxa isãkire.

33 Iuasaaki aiko ãki kãkiti apotiitiniãtaãua, aua kiki maerekati matamatakoti auaĩtotakiti.

34 Iua kiki ãkixinire auakari akiripoakata:

—Xesosi Nasareekiri, kipa ĩkai uai? Kiãtokopa pitxataua ate? Atxiĩti papoka ate pixipokini ĩkapani? Nota imarotai pite. Pite maerekati mauakiniti pite. Teoso nakiti pitxaua pite —itxa maerekati matamatakoti Xesosimoni.

35 Ininiã Xesosi txitari iua. !Auiritari isãkirauatini:

—Maãtako. Posipikari ere kiki —itxari.

Ininiã maerekati matamatakoti iriãkatari iua kiki ikinimane okiãtaã. Ininiã itakanapari iua, makarotika itxa kiki.

36 Kãkiti iuaãtaã tsorĩkaãnãta. Imisãkiretakakauana:
—Ĩkora kiki paposotiireri isãkire. Itapararitika ipaniãtari maerekati matamatakoti sini, ininiã nãkorape itxapena maerekani matamatakoni.
37 Ininiã Xesosi pirena iua tõpa iaripireta.

Xesosi Makananitaro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-17; Marko 1.29-34)

38 Eereka Xesosi potorika aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Simão aapokomoni isa. Iuasaaki Simão imakiro iteene oãpoomata. Ininiã amanaãrina Xesosi oa erekape inĩkitakini.
39 Ininiã ipapĩka oamoni:
—Nipaniãtari apoomari iotokini —itxa.
Ininiã apoomari iotoka. Iuasaakipeka oa õkitikaua, nipokori osikana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Marko 1.32-34)

40 Atokatxi ereẽkokaãpotapeka inakasaaki, kãkiti anikana amianatakani ikinipoko amianari auakini, Xesosimoni. Itakari iuako amianatakani nopini. Iuasaakipeka ninoa erekapeka itxana.
41 Omitikari maerekati matamatakoti kãkiti ĩtoã auakari apaka. Osipikasaakina, akiripoakatana:
—Pite Teoso ãkiri pitxaua.
Ininiã Xesosi txitana ninoa. !Auiritaikana akiritinina, kotxi ninoa imarotari Teoso mereẽkiti ininiãua Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Erekari Pirena
(Marko 1.35-39)

42 Katimatinĩkata Xesosi sari kãkiti mauakaniãtaã. Iuasaaki kãkiti nitanãtari iua. Apokasaakirina, amanaãrina Xesosi:
—Pikaikota atekata —itxarina.
43 Txamari Xesosi txari:
—!Apakata uai nikaikotini, kotxi ãtiãtaã apaka nisãpiretariko erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. Ikinimanemoni ikara nisãpiretini ĩkapanira, Teoso iokanatano kãkitimoni.
44 Ikara atoko ininiãra, isãpirenauata ikininape aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikinipoko Xoteoakori tixine.

5

Merepitipanika Xesosi Moianariakori
(Mateo 4.18-22; Marko 1.16-20)

1 Ãti õti Xesosi auanãta Xenesaree inakori poa tinikata. Xenesareetxikana Kariréia poa. Ipi iuãka aua. Iuasaaki kãkitipokoni ãkitari iua Teoso sãkire ikenakotinina ĩkapani. Iuakatapeka xãpoka itxana.
2 Iuasaaki Xesosi atamatari ipi kanaua ioporoko. Kokatsaãriti kanauate. Ninoa imiriĩ arokanãtari hetxi.

3 Xesosi iereẽtaua Simão kanauate ãki:
—Pikatika pikanauate amaãtiki apanĩkakiã —itxa Simãomoni.
Eereka iitopãka kanaua ãki. Iuaãtaã isãpiretari Teoso sãkire kãkitimoni imiriĩ apotiitakanimoni.
4 Isãpirenauataka atoko itxari:
—Apanĩkakiã pimekota. Iuaãtaã pitakari hetxi kãuaãriã —Xesosi txari Simão.
5 Ininiã Simão:
—Koerekareri, hetxi atakapikama ĩkanõka. Iteene aõkatsaãkatapiikama. Txamari na xatiki ximaki amaĩka. Kona ãtika amaĩka. Iuaritika pite paniãtiniãno, iuaritika nitakapitikariko hetxi —itxa Simão.
6 Hetxi ninoa takasaaki kãuaãriã, ximakipokoni imaĩkana, ininiã hetxi tsorakiarita.
7 Ikara xika akiritana imoianariakori ãti kanauate ãki auakani:
—Ãpina. Himoianataua ate. Hetxi tsorakiãpotanapanoka.
Ininiã ninoa ina. Ikinimane kosekari hetxi. Ximakipokoni. Ipi kanaua xãpoãkata ximakinoka. Ximaki xika kanaua sakikaarita.
8 Simão Petro atamatakasaakiri ximakipokoni, ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ:
—! Pikaikotape nota takote, kotxi erekai pite. Maerekati kamakarino nota —itxa.
9 Ikara atoko itxa Simão sãkire, kotxi iua, imoianariakori apaka tsorĩkaãta kaiãopokori ximaki ninoa maĩkakiti xika.
10 Simão moianariakori Txiako, Xoão pakini, ninoa apaka tsorĩkaãta. Txiako, Xoão pakini Sepeteo anaakori. Ininiã Xesosi txari Simão:
—! Pipĩkarauatape. ! Pimaĩkaikari ximaki. Ãtião piparĩka auako. Nisãkire pisãpiretako kãkitimoni —itxa.
11 Eereka ninoa apokitaãka atoko, ikinika itiina itakanapana, Xesosikata sa itxana imiparĩkatinirina ĩkapani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Marko 1.40-45)

12 Ãti õti Xesosi auanãta ãti sitatxitiã. Iuaã auakasaaki, aua kiki maere matati. Atamatakasaakiri Xesosi, ikapotoreẽkaua, iãka Xesosi apisatoõ. Iteene amanaãri Xesosi:
—Apiananiri, pinirekiniãri, piposotari nota ereka pitxĩkitakini —itxari.
13 Ininiã Xesosi maãtakari iua:
—Ari ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.
Iuasaakipeka erekapeka itxa.
14 Ininiã Xesosi paniãtari:
—! Pisãpiretapiri apanakini ereka nitxĩkitakinii. Pisa sasetotximoni. Poerekari piĩto iuamoni, ininiãkara itxai:

“Atãopitika erekapekai pite.” Eereka pisikari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Ikara atoko pikaminiã, ikinimane imarotari pite atão ereka pininiãua —itxa Xesosi.

15 Xesosi paniãtari iua apanakini imasãpiretakani, iuaritika Xesosi pirena apikomoni iaripireta. Ininiã kãkitipokoni sari iuamoni isãkire ikenakotinina ĩkapani, amianari imakatxakini ĩkapani.

16 Ininiãkara Xesosi itotapekari iuanoka isini kãkiti mauakaniãtaã Teosokata isãkirauatini ĩkapani.

Matĩpokotakati Pirena
(Mateo 9.1-8; Marko 2.1-12)

17 Ãti õti Xesosi sãpirenauata. Iua takote pariseoakori, kaiõkatsoparerini apaka topãkanãta. Ninoa Kariréia tõpakini, Xotéia tõpakini, Xerosareẽ sitatxitikini pakini. Iuasaaki Xesosi sãpirenauatakasaaki, Apiananiri sikaposotiiretari Xesosi amianatakani erekapeka itxĩkitakini ĩkapani.

18 Iuasaaki kikiakori apoka iuaã. Iminarina kiki matĩpokotakatinoka inakari. Isirimata nopini iminarina. Inirekarina aapokotxi ãki ĩroinina, Xesosi apisatoõ iua matĩpokotakati itakinina ĩkapani.

19 Txamari ! apakata ninoa ĩroini, kotxi kãkitipokoni xãpoka. Ininiã ikanĩkana kanikoatxiã aapokotxi nopini. Imakatxakarina itano auakari kipatxi kai kamakori, eereka isikakaãpotarina iua matĩpokotakati isirimata nopini Xesosi manapi kãkiti sauaki. Xesosi apisatoõ apoka.

20 Ininiã Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua posotiire. Ininiã itxari matĩpokotakati:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeẽkaika.

21 Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsoparerini pakini tsorĩkaãnãta. Ãkixinireẽna ninoa:

—Teosonokara posotari amaerekani imakatxakini. Maerekati Xesosi kama Teosomoni —itxana.

22 Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ãkixinireẽna, ininiã Xesosi txana:

—!Erekari hãkixinireẽ ikara hĩxinikakiti.

23 Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimakatxakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, ininiã himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana.

24 Ininiã uatxaika noerekai hĩte. Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikirino ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatxakini ĩkapani.

Ininiã ipaniãtari matĩpokotakati:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxari.

25 Iuasaakipeka õkitikaua. Ikinimane kãkiti okiãtaã õkitikaua.
Ikosekari isirimata, sipe itxa aapokomoni. Isikasaaki ipox-
okoniuata.
—Peerekari Teoso —itxaãpota iua.
26 Ikinimane kãkiti tsorĩkaãta. Ipĩkarauatana.
—Peerekari Teoso. Mitxi !aĩtikari matĩpokotakati erekapeka
txĩkitaãkari. Peerekari uatxa aĩtikakiti —itxanãtana ninoa.

Mateo Pirena
(Mateo 9.9-13; Marko 2.13-17)

27 Eereka Xesosi tĩpokoãponãtakasaaki, atamatari kiki Are-
vii inakori. Iitopãkanãta iparĩkauatiniãtaã. Iuaã apakapari
txineiro Homanoakori auĩte paniãtakiti kãkiti ãtiãtaã tiitxi
anikini ĩkapani. Xesosi akiritari Arevii:
—Ãpina, uatxa nimoianari pitxaua —itxari.
28 Iuasaakipeka Arevii õkitikaua. Ikinika itii itakanapa,
Xesosikata sa itxa, Xesosi imiparĩkatini ĩkapani.
29 Eereka Arevii kamari kiiniri aapokoã Xesosi ĩkapani. Ki-
inirisaaki aua ĩkamanere kaiãopokori. Txineiro apakapakani
aua kiiniriã. Ninoa apanakinikata nipokota Xesosikata Are-
vii aapokoã.
30 Pariseoakori, ninoakata parĩkauatakani, kaiõkatsoparerini
pakini txitana Xesosi moianariakori, Xesosi txineiro apaka-
pakanikata nipokotini xika. Ininiã ninoa txari:
—Kinirepa hĩte nipokota txineiro apakapakanikata, ma-
erekati kamakanikata? —itxana.
31 Xesosi apakapapiretana:
—Kãkiti mamianatakani !inirekari pinĩtxi siãkarimoni isin-
ina. Amianatakarinoka nirekari pinĩtxi siãkarimoni isini.
32 Iua atokokana, nota ina ĩkorapokoriti kona kãkiti “Atão
inakarinoka kamakarino” ĩkapanini, kotxi ninoa uãkatari atão
inakarinoka ikaminina, txamari ! ikamarina atão. Kãkiti
maerekati kamakani ĩkapanira nina nota uai imaerekani
itakanapini ĩkapani. Nota pinĩtxi siãkari atoko inakarino nota
—itxa Xesosi sãkire iuasaaki.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko Ĩkapani
(Mateo 9.14-17; Marko 2.18-22)

33 Kãkiti txari Xesosi:
—Xoão kapatxisareri moianariakori itokata takanapari
inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Iua atokotxikana itxa
pariseoakori moianariakori. Txamari pite moianariakori
! itakanapari nipokori, iãriã, Teoso imisãkiretinina ĩkapani.
Kinirepa? —itxana kãkiti.
34 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Kiki ĩtaniriuatini pirenasaaki erekari atxiĩti kemaĩtxitakoni
manikakaniãri nipokori? ! Erekari. Ninoa poxokoniuata
imoianari ĩtanirauatini, ininiã inipokotapitikana.

35 Txamari ãti õti ninoa moianari maĩkaãkako, oka inaãkako.
Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini, kotxi imatinaniu-
atana. Iua atokotxikana nota. Nota auapanika nimoianari-
akorikata. Ãti õti nokaãkako. Iuasaakiko ninoa takanapari
inipokotini Teoso imisãkiretinina ĩkapani —itxa Xesosi.

36 Eereka Xesosi sãpiretari sãpirenatxi, atão inakari oerekiko.

—! Pikitsorãkitari mãkatxi amaneri, kitxakari pitãpanetini
ĩkapani. Ikara atoko pikaminiã, mãkatxi amaneri pioanata.
Mãkatxi mata amaneri ĩsapekata piotsainiã, mãkatxi kitxakari
tsorakita iuaĩkana.

37 Kãkiti kitakari ovaã sako aamata kamakori ãki. Ovaã
amanero auiniã, !otakaãka aamata kitxakari ãki. Pitakiniãro
aamata kitxakari ãki, aamata tsorakita. Ovaã xikepoata-
mako. Sako !otxaika.

38 Ovaã amanero pikitakako aamata amanero ãki.

39 Ovaã kitxakaro auiniã, kãkiti !inirekaro amanero, kotxi:
“Ovaã kitxakaro apiaerekata,” itxa.

Ikara atoko Xesosi txari kãkitimoni. Ikara sãkiretxiti Xesosi
sãpireta, kotxi apanakini kãkiti itotapekari Moisesini sãkire,
Teoso sãkire kitxakapirĩka isãpiretakiti, ininiã !inirekari Xesosi
sãkire amaneri inakari. Ninoa mãkatxi kitxakari atoko. Sako
kitxakari atoko ninoa. Ovaã kitxakaro atoko ninoa. Xesosi
sãkire mãkatxi amaneri atoko. Ovaã amanero atoko itxa
Xesosi sãkire.

6

Tomatiko Õti Pirena
(Mateo 12.1-8; Marko 2.23-28)

1 Xoteoakori tomatini õtisaaki Xesosi imoianariakorikata
motipetari kikio takari triko auiniãtaã. Ĩpiripetakasaakirina,
imoianariakori makatxakaãpotari triko oki. Iuakoã ikotx-
okarona, ixõka itxarona otãta katxakini ĩkapani, okinoka nika
itxana.

2 Ãtikaka pariseoakori itikana imakatxakinirona:

—Kinirepa triko hĩkotxoka tomatiko õtisaaki? ! Auiritaãka
tomatiko õtisaaki parĩkauatiko —itxana.

3 Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Himarotari Taviini kamakiti kitxakapirĩka, iua imoia-
nariakorikata natxitakasaaki.

4 Iua ĩroã Teoso misãkiretikoãtaã. Iuasaaki imakatxakari
komiri Teosomoni sikakori. Inikari, sika itxari imoianariako-
rimoni. Ninoa nikari apaka. Sasetotxinokara auiritaãka iua
komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Iuaritika
iua Taviini nikari.

5 Nota hĩtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireẽkiti
nikamini tomatiko õtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —Xesosi
txana ninoa pariseoakori.

Motĩkauakotakari Pirena
(Mateo 12.9-14; Marko 3.1-6)

6 Ãti tomatiko õtisaaki Xesosi ĩroã aiko ãki Xoteoakori apoti-
itiniãtaãua. Oerekarauata. Iuasaaki iuaãtaã aua kiki iuako
ikikomoni motĩkauakotakari.
7 Kaiõkatsoparerini, pariseoakori apaka aua iuaã.
Atamatapikarina Xesosi, atauako erekapeka itxĩkitakapaniri
motĩkauakotakari tomatiko õtisaaki. Inirekarina Xesosi
kerokiniri. Tomatiko õtisaaki iparĩkauatiniã, ninoa apoĩtari
iua.
8 Xesosi imarotari ãkixinireẽna ixinikakitina, ininiã
ipaniãtari kiki motĩkauakotakari:

—Põkitikaua. Ãpina ikinimane okiãtaã.

Ininiã iua kiki õkitikaua, sa itxa Xesosimoni.

9 Ininiã Xesosi pimaãna kaiõkatsoparerini, pariseoakori
pakini:

—Natokopa itxa Moisesini paniãtakiti iõkatsopatakiti
tomatiko õtisaaki atão akamini? Ipaniãtataua maerekati
akamini tomatiko õtisaaki? Ipaniãtataua erekari akamini
tomatiko õtisaaki? Inirekatari amoianatiniri ãti imapinakani
ĩkapani tomatiko õtisaaki? Inirekatari aõkaniuatini tomatiko
õtisaaki? —itxa Xesosi ninoamoni.
10 !Kasãkirena ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini.
Xesosi atamatana ikinimane.

—Piuako poerekata —itxari iua kiki.

Oerekatari iuako. Iuasaakipeka iuako erekapeka itxa.

11 Pariseoakori, kaiõkatsoparerini pakini omanãkarauata.
Imisãkiretakakauana Xesosi okinina ĩkapani.

Xesosi Mereẽna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Marko 3.13-19)

12 Ãti õti Xesosi kanĩka oxiratari nopini, Teoso imisãkiretini
ĩkapani. Ĩkanõka ikaikota iuaãtaã Teosokata isãkirauatini
ĩkapani.
13 Katimatinĩkata akiritana itomaneri imoianariakori iua-
moni apokinina ĩkapani. Apokasaakina, imereẽna kikiakori
tosi pakini kãkitimoni iokanatakini tĩkane.
14 Imereẽna
Simãoma, (Iuãka Petro apaka.)
Ãtreema, (Simão itari)
Txiakoma,
Xoãoma,
Piripima,
Patoromeoma,
15 Mateoma,
Tomeema,
Txiakoma, (Aopeo ãkiri)
Simãoma, (Homano omanatakari)

16 Xotasima, (Txiako ãkiri, ãti Txiakoti)
Xotasi Isikariotxima (Xesosi mĩkapiritakari tĩkane) pakinima.
Ninoa kikiakori tosi pakini Xesosi mereẽkini imoianariakori ĩkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini
(Mateo 4.23-25)

17 Eereka oxiratari iokiriiãpotana. Ipitexitimoni apokana. Iuaã aua kaiãopokori imoianariakori. Apanakini kãkiti iuaãtaã aua apaka. Xotéia tõpa ĩkani, Xerosareẽ sitatxiti ĩkani pakini auari iuaã. Apaka auari Txiro sitatxiti ĩkani, Sitoõ sitatxiti ĩkani apaka. Txiro, Sitoõ pakini potxoari uiniti ĩtinikata aua.
18 Ninoa kãkitipokoni sari Xesosimoni isãkire ikenakotinina ĩkapani, amianarena imakatxakini ĩkapani. Ninoa maerekati matamatakoti auaĩtotakini sari Xesosimoni maerekati imakatxakini ĩkapani.
19 Ikinimane nirekari imaãtakiniri Xesosi, kotxi imaãtakiniãrina, apakapari Xesosi tapara amianarena sini ĩkapani. Ininiã ikinimane amianatakani Xesosi maãtakakani iuaĩkana erekape itxana.

Kirimonipa Teoso Sikatari Erekari?
(Mateo 5.1-12)

20 Eereka Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Hĩte matxineiroteni Teoso sikai erekari. Teoso hĩauĩte itxaua. Iua nakitiakori hĩtxaua.
21 —Hĩte ĩkorapokoriti natxitakani Teoso sikai erekari. Himitouatapanikako.
—Hĩte ĩkorapokoriti txiapatakani Teoso sikai erekari. Hãpiapoxokonitapanikako. Hĩsiroatapanikako.
22 —Apanakini omanatiniãi hĩte, hĩtari iaxitikiri sãkire hãuikini xika, Teoso sikai erekari. Atxiĩti apanakini ! nirekai. Atxiĩti apanakini misãkirepiretai. Atxiĩti ninoa akiritai “maerekati kamakari” nota hĩtari iaxitikiri sãkire hãuikini xika. Ikara atoko hinaãkako.
23 —Ninoa misiriãpotakasaakii, hĩpoxokoniuatako. Himĩteenekariko hĩpoxokoniritika, kotxi erekari Teoso nĩkatinii iaxiti itixine. Inĩkatakiti hĩte ĩkapani peerekari. Apanakini misiritinii atokokanera, ninoa atokiriakorini misiritari Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka.
24 —Hĩte ĩkorapokoriti katxineiroterini misiritaãkako. Mitxi papoxokonii hĩte. Uatxa hĩpoxokoni !auaika.
25 —Hĩte ĩkorapokoriti ikiniõtika mitouanãtakanii misiritaãkako. Hinatxitapanikako.
—Hĩte ĩkorapokoriti siroatakanii misiritaãkako. Himatinaniuatapanikako. Hĩtxiapatapanikako.

26 —Ikinimane: “Peerekai pite,” ininiã, himisiritaãkako, kotxi ninoa nirimane kitxakapirĩkarini sãpiretari ikara atoko inakari Teoso sãkire atão masãpiretakanimoni —itxa Xesosi.

Kãkiti Mokaiakari Tiretiko
(Mateo 5.38-48)

27 Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Nõtãkikai hĩte nisãkire kenakotakanii. Hĩtiretanako himokaiakari. Erekari hĩkaminana hĩte omanatakani.

28 Himisãkiretariko Teoso erekari hĩte misãkirepiretakani isikini ĩkapani. Himisãkiretariko Teoso hĩte misiritakani ĩkapani.

29 Kãkiti aritiniãi pikakota, ipinimoni pikakota iuaĩkana pisikana. Kãkiti anikiniãri pimãka õtanominari, pauiritari iua pimãka kauanata apaka anikini.

30 Pitii amanaãkarimoni pisika inirekakiti. Kãkiti anikiniãri pitii, !pamanaãpiri iuaĩkana imikanapiriiniri.

31 Ãti tiretinii pinirekini atokotxikana, pitiretari ãti.

32 —Pite tiretakaninani pitiretiniã, kinirepa Teoso sikari erekari pitemoni, pinirimanenokara pitiretakasaaki? Kotxi kãkiti maerekati kamakani apaka tiretari ninoa tiretakani.

33 Pimoianatiniãna pite moianatakaninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakari moianatana iua moianatakaninani.

34 Pisikiniãro pitxineirote, pitxineirote mikanapiriãkarimoninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakani sikaro itxineirotena apanakini maerekati kamakanimoni ãti õti iuaĩkana imikanapiriiniro ĩkapani.

35 Iua atokokana na pitxape. Pitiretariko pimokaiakari. Erekari pikaminariko. Inirekiniãri pitii iparĩkauatini ĩkapani, pisika iuamoni. ! Pimaãkapeua, pitii iuaĩkana imasikakaniãi. Iua atokokana hĩkaminiã, Teoso sikai hĩte iteene erekari. Iua atokokana hĩkaminiã, Apiananiri iaxitikiri anaakori hĩtxauako, kotxi iua amonĩkari kãkiti maerekati kamakani. Ninoa ! isãpiretari Teoso iua ereka inini, iuaritika Teoso amonĩkana.

36 Piamonĩkariko ãti, aĩri Teoso amonĩkarauatini atokokana —itxa Xesosi.

Apoĩretxi Pirena
(Mateo 7.1-5)

37 —! Papoĩtapiri ãti. Papoĩtiniãri ãti, ininiã pite apaka apoĩtaãkako. ! Pisãpiretapiri ãti ikamakiti maerekati inini, ininiãkara Teoso ! isãpiretai pite pikamakiti maerekati inini. ! Pixinikapinikari maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã Teoso !ixinikaikari maerekati pite kamakiti.

38 Pisikarauatako ãtimoni, ininiã Teoso sikarauata ito pitemoni. Kaiãopokori papakapa. Atarokiri arata ãki takakori atokokana papakapa. Atarokiri iõkokakori,

kaiãkakori kinapakopeka iuaĩkana atarokiri inopini takaãka. Xãpoãkata, ininiã katxapoaãpota. Iua atokotxikana Teoso sikai kaiãopokori, ãtimoni pisikarauatiniã. Ãtimoni pisikarauatini atokotxikana, Teoso sikarauata pitemoni —itxa Xesosi.

39 Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Apakata ãti mõsiãreti anikiniri ãti mõsiãreti? !Apakata. Ninoa ipi irikako aariko ãki. Ininiã nota sãkire himimarotakanisaaki, kona apakata hõerekiniri ãti. Hõerekiniãri ãti, hĩkerokari. Ninoa mõsiãreni aariko ãki irikakani atoko hĩtxa.

40 Apaiaõkarauatakari !imarotari koerekareri imarotakiti atoko. Poiãonoka imarota. Apaiaõkarauatini ixipokasaaki, iuasaaki koerekareri imarotakiti atoko imarotape.

41 —Pisãpiretari ãti: “Aãsoro aua poki ãki,” txamari kona pimaãkatari aãtxirata pite oki ãki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama?

42 Kinirepa pitxari pitari? “Nitari, nota makatxakinii aãsoro pokiã auakari,” kotxi !piposotari patamatiniri aãtxirata piteka pokiã auakari. Pisãkire atxiĩti erekari, txamari pikamakiti kona erekari. Merepitipanika pimakatxakari aãtxirata piteka pokiã auakari. Eereka piposotari patamatiniri aãsoro pitari okiã auakari pimakatxakini. Maerekati pite kamakiti apiata atxiĩti iua aãtxirata atoko. Maerekati ãti kamakiti poiãoka atxiĩti iua aãsoro atoko. Iuaritika !pimaãkatari maerekati piteka kamakiti. Põtãkikari ãti imaerekani itakanapini. Ikara atoko !apakata. Merepitipanika pite takanapariko pite maerekani, eereka põtãkikari ãti imaerekani itakanapini —itxa Xesosi sãkire.

Amãtiiri Pirena
(Mateo 7.15-20; 12.33-35)

43 —Amãtiiri erekari kona iritari matximakoti. Amãtiiri matximakoti kona iritari erekari.

44 Patamatiniãri amãtiiri, pimarotari imina. Txipokori piko inakoro pinirekiniã, kona pisa inakomoni. Ova pinirekiniã, kona pisa inakomoni.

45 Kãkiti erekari amãtiiri erekari atokokana itxa. Iua erekari, ininiã erekarinoka ikama, kotxi iua ãkixinireẽ erekarinoka aua. Kãkiti maerekati amãtiiri matximakoti atoko itxa. Iua maerekati, ininiã ikamakiti maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ãkixinireẽ. Iua ãkixinire ereka, ininiã isãkire ereka apaka. Iua ãkixinire maerekati, ininiã isãkire maerekati apaka, kotxi isãkire potorika ãkixinireẽ —itxa Xesosi sãkire.

Aapokotxi Kamakari
(Mateo 7.24-27)

46 Xesosi sãkirauatapanika:

—Kinirepa pakiritano nota “Apiananiri,” nipaniãtakiti pimakamakanisaaki?
47 Kãkiti notamoni ĩkari, nisãkire kenakotakari, nisãkire kĩpitakari, aapokotxi kamakari atoko itxa.
48 Iua kamari aapokotxi. Ikisakari kipatxi. Otsomori aapoko tsota ikama. Iua apokari kai, ininiã iopitĩkari aapoko tsota iua kai nopini. Ininiã aapokotxi ikamakiti paikori. Ãparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko, !iakeka, kotxi iua kiki atão ikamari aapoko. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kĩpitakari.
49 —Ãti kiki aapokotxi kamakari, iua iopitĩkari aapoko tsota motsomotika popaiape ininiãtaã. Ãparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko pakitika. Xipoka itxa. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kenakotakari, nisãkire mauiãkati —itxa Xesosi.

7

Xesosi Makananitiniri Sotato Auĩte Nitiri
(Mateo 8.5-13)

1 Ikara sãkiretxiti isãpiretaka atoko, Kapanaoõ sitatxitimoni isa Xesosi. Iuaãtaã apoka.
2 Kapanaoõ auari kiki ãti uãka Homano inakori. Sotatoakori auĩte itxaua iua Homano. Ipaniãtana sotatoakori seĩ pakini inireẽkiti ikaminina. Xesosi apokasaaki Kapanaoõ, iua Homano nitiri iteene itiretakiti amianata. Ipinanapanoka.
3 Iua Homano kenakopiretari Xesosi. Ininiã ipaniãtari Xoteoakori kiomãtxiakori Xesosimoni isinina.
—Hĩtxariko: “Homano nirekai iuamoni pisini, initiri pimakananitini ĩkapani.”
4 Ininiã ninoa sa itxana Xesosimoni, aõkita itxarina.
—Masa sotatoakori auĩtemoni. Initiri amianata. Masa, pimakananitiniri ĩkapani. Iua Homano erekari itxaua, ininiã erekapitikari pimoianatiniri iua.
5 Itiretari Xoteoakori. Aiko aãpotiitiniãtaãua ikaminaua ate, ininiã iua Homano erekari itxaua —itxana ninoa.
6 Ininiã Xesosi sari ninoakata. Iua Homano aapoko takote apokasaaki, iua Homano iokanatari imoianariakori Xesosimoni, isãpiretinirina ĩkapani:
—Apiananiri, apikomoni !pisipe, kotxi minakati nota. Pite Apiananiri txaua. Nota apakapiniãi naapoko ãki !apakata.
7 Nota pitemoni napokini !apakata, kotxi pite Apiananiri, nota poiãori. Ininiãkara ereẽ piotoka. Ereẽkarako pitxĩkitakariko ninitiri ereka inini.
8 Nota auĩte paniãtiniãno nota ipaniãtakiti nikamini ĩkapani, ininiã nikamapitikariko. Nota auĩtetxi nitxaua apaka. Nota paniãtakiti sotatoakori kamapitika. Ãti nipaniãta: “Pisa,”

ininiã iua sa. Ãti nipaniãta: “Uai pina,” ininiã iua ina. Ninitiri nipaniãta: “Ia pikama,” ininiã iua kamari. Ininiã nimarotari ereẽ pite paniãtiniãri ninitiri ereka inini, ereẽkarako erekapeka pitxĩkitakari ninitiri —itxa Homano sãkire Xesosimoni.
9 Iua Homano sãkire ikenakotakasaaki, Xesosi tsorĩkaãta. Isapotorika, misãkireta itxana kãkiti iuakata sikani.
—Iua Homano iteene auikari nisãkire. Peerekari. Mitxi !naõkitari nisãkire auiãkari iua Homano atoko inakari. Na naõkitapanikari Xoteo iua Homano atoko inakari —itxa.
10 Eereka ninoa Homano iokanatakini kanapiriã Homano aapokomoni. Iuaã apokasaakina, atamatarina Homano nitiri. Erekapeka itxa.

Xesosi Txĩkitakari Ipĩkari Iuaĩkana Auãki Inini

11 Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari Naiĩ sitatxitimoni. Imoianariakori, kãkitipokoni apaka sari iuakata.
12 Iimatokoãpotakasaakiri sitatxi pirikere tore kãkiti ĩronakikoãtaã, ipĩkari imipokĩkaãka sitatxi mapara. Sito imatonõkari oimi ipĩpe. Oa sito tikinitakoro. Kaiãopokori kãkiti sitatxi auakani pokĩka oakata sikani.
13 Apiananiri atamatakasaakiro, iamonĩkaro oa, ininiã:
—!Pitxiapatape —itxaro.
14 Isa ipĩkarimoni. Imaãtakari ipĩkari auini kaixati, ininiã iua kaixa anikakani iotoka. Iuasaaki iua akiritari:
—Ãtokori, nipaniãtai põkitikaua —itxa Xesosi.
15 Iuasaakipeka iua ãtokori topãka, sãkirauata itxa. Ininiã Xesosi sikari iua inoromoni.
16 Ikinimane pĩkarauata.
—Peerekari Teoso. Teoso iokanatari isãkire sãpiretakari apiatakari atemoni. Teoso apokapeka ĩkorapokoriti ate inakitiakori imoianatini ĩkapani —itxanãtana ninoa.
17 Ia Xesosi pirena iaripireta ikini tõpati Xotéia tõpa. Apaka apikoxiti Xesosi pirena kenakopiretaãka.

Xoão Kapatxisareri Pimaãkiti Sãkiretxiti
(Mateo 11.2-19)

18 Xoão kapatxisareri moianariakori minapiretari Xesosi pirena Xoãomoni. Eereka Xoão akiritari imoianariakori ipi:
19 —Hĩsa Xesosimoni. Hĩpimaãri: “Teoso mereẽkitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakiti ãtikani atxiĩti?” Ikara atoko hĩtxako Xesosimoni —Xoão txana ninoa.
20 Ininiã ninoa ipi sari Xesosimoni. Iuamoni apoka itxana.
—Xoão kapatxisareri iokanataua ate pitemoni. Ipimaãi: “Teoso mereẽkitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakiti ãtikani atxiĩti?” itxai —itxana.
21 Iuasaaki ninoa Xesosimoni apokasaaki, amianatakani kaiãopoko erekapeka itxĩkitaka Xesosi. Iua omitikari

maerekani matamatakoni kãkiti ĩtotaã auakani. Mõsiãreni kõsiãrepeka itxĩkitaka.

22 Ininiã Xesosi apakapapiretana Xoão moianariakori:

—Hĩkanapiriã Xoãomoni. Hĩsãpiretari mixikanani uai hĩtikakiti, hĩkenakotakiti pakini. Hĩsãpiretari mitxi mõsiãreni uatxa kõsiãrepeka nitxĩkitakapeka. Hĩsãpiretari mitxi matĩpokotakani tĩpokotapeka uatxa. Mitxi maere matati erekapeka uatxa. Mitxi makenakokini uatxa kakenakokipeka. Mitxi ipĩkani iuaĩkana auãki itxapekana. Hĩsãpiretari Xoão, nota sãpiretari Teoso iokanapirena erekari minakati mauakinimoni.

23 Kãkiti iteene auikiniãri nota sãkire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisãkire hĩsãpiretari Xoão —itxa Xesosi.

Xoão Kapatxisareri Pirena

24 Ininiã ninoa Xoão moianariakori sipe. Eereka Xesosi sãpiretari Xoão pirena kãkiti iuamoni apotiitakaniua.

—Kipa ĩkai hĩte Xoão kapatxisarerimoni hĩsikasaaki ãparaã makipakaniãtaã iua auakasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi isãkire ãtinoka, Teoso sãkirenoka. Kãkiti katsotati ĩtima anikakiti atoko itxa. Isãkire kita ãti, isãkire uatxa ãtião, isãkire katana iuaĩkana ãtião, itxaãpota isãkire. Ikara atoko !itxa Xoão.

25 Kipa ĩkai hĩte Xoãomoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imãka, kotxi !ikaikota auĩtetxi aapoko. Auĩtetxi auiniãtaã kãkiti mãka peereri.

26 Kipa ĩkai hĩte iuamoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Atão inakari Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Apiata iua Xoão.

27 Apiata iua, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari Xoão pirena:

Ia kiki nisãkire sãpiretakari. Niokanatari iua kãkitimoni, pite nimereẽkiti sini apisa, papokini isãpiretini ĩkapani, kãkiti iposope inini ĩkapani,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

28 Iuaĩkana Xesosi txana kãkiti:

—Atão nisãpiretai, ãti Xoão atoko inakari !auari. Xoão apiata. Iuaritika kãkiti Teoso auĩtetakari poiãori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tĩkane —itxa Xesosi.

29 Ikinimane kãkiti, txineiro apakapakani apaka kenakotakasaakiri Xesosi sãkire, imarotarina Teoso nireẽkiti kãkiti kamini ĩkapani atão inini, kotxi ninoa sari Xoãomoni ipatxisatikona ĩkapani.

30 Txamari pariseoakori, Teoso paniãtakiti oerekakani pakini !inirekari Xoão patxisatinina ninoa, ininiãkara Teoso nireẽkiti iaõka !inirekana ikaminina.

Kãkiti Ĩkorasaaki Auakani

31 Xesosi sãpirenauatapanika:
—Kiãtokopa itxana kãkiti ĩkorasaaki auakani?
32 Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topãkanãta tiitxi amotikoãtaã. Ipixini amarini tsoanãta. Itxana apanakinimoni: “Ate xikarauata hĩte serenini ĩkapani, txamari ! hĩserena. Kãkiti ipĩkasaaki xikariti axikareta, txamari ! hĩtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani,
33 kotxi Xoão kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. !Iãtari ovaã. Iuaritika hĩte txari: “Maerekati matamatakoti auaĩtotari Xoão,” hĩtxari.
34 Nota hĩtari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti. ! Nitakanapari ninikini. Ikiniõtika ninipokota. Niãtari ovaã. Ininiã hĩte txari: “Iua kiki ixori. Poãtakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kãkiti maerekati kamakani,” himisãkirepiretano.
35 Paimatireri Teoso. Iua nakitiakori imarotari isãkire atão ininiua —itxa Xesosi.

Sito Arokari Xesosi Kiti Oãtsaã

36 Ãti õti pariseo Simão inakori aiatari Xesosi inipokotini iuakata, ininiã Xesosi sari iua aapoko. Iuaã apoka atoko iitopãka inipokotini ĩkapani.
37 Simão auini sitatxiti oãua sito kanokarero. Oa kenakopiretari Xesosi iua pariseo aapoko inipokotini, ininiã oa anikaro kamariãro iuamoni. Kopitipaki kai arapástiro kamakori ãki oãua kamariãro. Xãpoka.
38 Otima Xesosi kiti takote. Otxiapanãta. Oãtsaã oãrokari ikiti. Okaxipokari oiãkoã. Ikiti oãpitxoka. Eereka okitakari kamariãro ikiti nopini.
39 Iua Simão atamatakasaakiro Xesosi kiti oãrokini, ãkixinireẽ ixinikari:
—Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari inaãkamako, imarotamaroko oa sito iua maãtakakaro. Imarotamaroko maerekati kamakaro oa —itxa ãkixinireẽ.
40 Ininiã Xesosi:
—Simão, ninirekari nimisãkiretinii —itxa.
—Ei, koerekareri, pisãkirauata —itxa Simão.
41 Ininiã Xesosi:
—Ipi kiki apakapari txineiro sikakari txineirote. Imikanapiriãpanikaroko txineiro isikakito. Ãti apakapari isikakito txineiro kaiãopokoro, kiẽtosi txineirota. Ãtipekana apakapari isikakito poiãonoka, sĩkoẽta txineirota.
42 Ninoa ipi ! iposotaikarina iuaĩkana txineiro isikinirina txineiro sikakarimoni, kotxi !oãuaika. Iuaritika iua xipokari ninoa kõtane. ! Inirekaikaro itxineirote. Ininiãkara ĩkiripa ninoa kiki ipi apia apokaerekatari iua txineiro sikakari? —Xesosi pimaãri Simão.
43 Ininiã Simão:

—Niuãkatari kiẽtosi txineirota apakapakari. Iua apia apokaerekatari txineiro sikakari, kotxi iua apakaparo kaiãopokoro txineiro —itxa.

—Iuapitikara —itxa Xesosi.

44 Iuasaaki Xesosi sapotorika sitomoni. Itxari Simãomoni:

—Patamatataro oia sito? Niĩroã pite aapoko, txamari kona pite sikano ãparaã nikiti narokini ĩkapani. Oia arokapekari nikiti oãtsaã. Oiãkoã okaxipokari.

45 Uai napokasaaki kona pite apitxokano. Oia !iotoka nikiti oãpitxokini.

46 Pite na takari iĩtxi nikiiã. Oia kitakari kamariãro nikitiã.

47 Oia iteene tiretano, ininiã aimarotari omaerekani kaiãopokori makatxakaãkapeka. Kãkiti poiãonoka tiretakasaakino, aimarotari imaerekani poião inakari makatxakaãkapeka —itxa Xesosi.

48 Iuasaaki Xesosi sãpiretaro:

—Nimakatxakapekari pimaerekani —itxaro oa sito.

49 Xesosikata nipokonãtakani ãkixinireẽna ixinikanãtarina:

—Kiripitipa ia kiki atxiĩti? Iua makatxakatari kãkiti maerekani? —itxanãtana ninoa.

50 Iuasaaki Xesosi txaro oa sito:

—Atão pauikari nisãkire, ininiãkara pimaerekani makatxakaãkapeka. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro oa.

8

Sitoãkini Xesosi Moianatakani

1 Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari ãti sitatxitimoni, ininiã eereka ãti sitatxitimoni isa, itxaãpota. Isãpiretari erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua. Imoianariakori tosi pakini sari iuakata.

2 Sitoakoro apaka sari iuakata. Mitxipe Xesosi erekapeka txĩkitakana ninoa sito. Mitxipe ãtikaka amianata. Mitxipe maerekati matamatakoti auaĩtotana ãtikaka. Maria Matarena inakoro sari iuakata. Mitxipe Xesosi omitikana maerekani matamatakoni setxi pakini oĩtoã auakani.

3 Xoana inakoro, Kosa inakori tanoro, oa apaka sari Xesosikata. Kosa parĩkauata auĩtetxi Erotxi inakorikata. Erotxi paniãtakiti ikama. Sosana inakoro apaka sari Xesosikata. Apanakini sitoakoro apaka sari iuakata. Ninoa sikari itxineirotena Xesosimoni, imoianariakori pakinimoni nipokori iamotinina ĩkapani.

Katakareri Pirena
(Mateo 13.1-9; Marko 4.1-9)

4 Kãkitipokoni apokaãpota Xesosimoni, ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini txaãpota apokinina Xesosimoni. Kãkitipokoni apotiitakasaakiua

Xesosikata, Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko.
5 —Kiki sari ikikiote itakarauatini ĩkapani. Triko oki itaka. Okaãpotari. Okaãpotakasaakiro, kimaporiã apaka oãpoka oki okakiti. Eereka oki katxarataãka. Apanakini kotipiriki nika.
6 Oki apoka kai nopini. Kai auiniãtaã kipatxi poiãonoka auari. Eereka ipitxaka, txamari pitxakakaro kotsa imiti masikaniã, ãparaã mauakaniã, opina.
7 Triko oki apoka inako sauaki apaka. Eereka inako aneẽ takarikata, txamari inako matxorotakaro takari, ininiã opina.
8 Oki apoka kipatxi erekari nopini apaka. Eereka takari pitxaka, aneẽ otxa. Eereka ominaua kaiãopokori. Triko katiã seĩ oki aua.
Xesosi sãkirauata iuaĩkana:
—Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Marko 4.10-20)

9 Xesosi moianariakori pimaãri iua:
—Poerekaua ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti. !Aimarotari mixikanani pisãpiretakiti.
10 Ininiã Xesosi:
—Nisãpiretapitikaiko hĩte Teoso auĩtetxi ininiãua, ininiã hĩte imarotari. Apanakini ! imarotari hĩte imarotakiti Teoso auĩtetxi ininiãua. Ninoa apanakinimoni nisãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ninoa kenakotari, txamari !imarotarina nisãpiretakiti sãkiretxiti, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari:
Kokiri kãkiti, txamari !atamatari Teoso kamakiti. Karokokenakokiri kãkiti, txamari !ikenakotari Teoso sãkire.
11 —Noerekai hĩte ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kiki takarauatini pirena. Triko oki atoko itxa Teoso sãkire.
12 Apanakini kãkiti kimapori atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, kimapori nopini oki apokini atoko itxa. Txamari Satanasi apoka kotipiriki apokini atoko. Imakatxakari Teoso sãkire ãkixinireẽna apokakari, ininiã ninoa !auikaikari Teoso sãkire, ininiã Teoso !imakatxakari ninoa maerekani.
13 —Apanakini kãkiti kai auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, ininiã ipotxitarina. Txamari oki kipatxi poião nopini apokini atoko, Teoso sãkire !ĩroã ninoa ãkixinireẽ. Mapa kasiriti ninoa auikari Teoso sãkire atxiĩti. Eereka imisiritaãkana Teoso sãkire auikinina xika, ininiã itakanaparina Teoso sãkire.
14 —Apanakini kãkiti inako auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Eereka ninoa maerekaxinirenoka

itxana. Inirekarina txineiro, tiitxi pakini. Inirekarina isarauatinina. Inako atoko itxa txineiro, tiitxi, isarauatinina, maerekaxinirenoka ininina pakini. Ininiã !ixinikaikarina Teoso. Oki inako sauaki pitxakakaro !ominaua. Iua atokokana, ninoa kãkiti !ikamari erekari Teoso ĩkapani.

15 —Apanakini kãkiti kipatxi erekari atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Teoso sãkire ĩroã ninoa ãkixinireẽ ikaikotini ĩkapani. Erekari ninoa ãkixinire. Ninoa nirekari Teoso paniãtakiti ikaminina ikiniõtika. Eereka ninoa kamapitikari erekari Teoso ĩkapani.

Tirikapi Pirena
(Marko 4.21-25)

16 —Tirikapi iopotokaãkari iomaãtatari tirikapi kopiti ãki atxiĩti? Isĩkatatxi patapi itakatari atxiĩti? Konapitini. Itano itakari tirikapi, ininiã iopinikari aapokotxi ãki ĩroãkani atamarauatini ĩkapani.

17 Ikinika iomaãtakori atamataãkako. Ikinika ipatakori apokaãkako, iopinikaremoni anikaãkako.

18 —Erepaniko. Iteene pikenakotariko Teoso sãkire, kotxi isãkire auakiti, Teoso sãkire kĩpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire kenakotakari, isãkire makĩpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaãkako —itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46; Marko 3.31-35)

19 Xesosi sãpirenauanãtakasaaki, inoro, itariakori pakini apoka iuaãtaã. Inirekamarina Xesosimoni apokinina, txamari kãkitipokoni ãkitari iua.

20 Iuasaaki kãkiti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori porikiti auanãta. Inirekarina imisãkiretinii —itxana.

21 Ininiã Xesosi sãpiretari ikinimane:

—Teoso sãkire kenakotakani, isãkire kĩpitakani, ninoro atoko itxauana. Nitariakori atoko itxauana —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ĩtima
(Mateo 8.23-27; Marko 4.35-41)

22 Ãti õti Xesosi iereẽtaua kanaua ãki imoianariakorikata. Aiatana:

—Masa ipoa ipiniã —itxana imoianariakori.

Ininiã ĩpiriãtana.

23 Ĩpiriãtakasaakina, Xesosi imaka. Mokatanitika ĩtima inataparata. Kataparari ĩtima apokasaaki, tsakati kataparari apaka, ininiã ierepeẽpokataua. Iuasaaki kanaua ãki ãparaã xãpokaãpokata. Pamonõkoniri.

24 Xesosi moianariakori õpirĩkari.

—Apiananiri, Apiananiri, pimereka. Apinanapanoka.

Ininiã Xesosi õkitikaua. Ipaniãtari ĩtima, tsakati pakini iotokini:
—Hĩotokako —itxa.
Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka. Itsorĩkaãta.
25 Iuasaaki Xesosi txari imoianariakori:
—Kinirepa hĩte !auikano nota?
Itsorĩkaãkatana, ipĩkarauakatana. Ninoakakarika isãkirauatana:
—Kinakaripa ia kiki? Iua paniãtari ĩtima, tsakati pakini iotokini, ininiã ninoa kĩpitari isãkire —itxakakana.

Kiki Maerekani Matamatakoni Auaĩtotakiti
(Mateo 8.28-34; Marko 5.1-20)

26 Eereka ipoa ipiniã apokana Xesosi imoianariakorikata. Ninoa potorikiniãtaã Kariréia tõpa. Ninoa apokiniãtaã Xerasa tõpa.
27 Xesosi kanĩkiĩtakasaaki, kiki apoka iuamoni. Xerasa sitatxitikiri iua. Maerekani matamatakoni auaĩtotari iua. Okananipe ! itakaikari imãka. ! Inirekari aapoko ãki ikaikotini. Akauariã auanãta.
28 Atamatakasaakiri Xesosi, akiripoakata. Iriãkata Xesosi apisatoõ. Maerekati matamatakoti akiritari Xesosi:
—Xesosi, Teoso ãkiri, Apiananiri ãkiri, kiatokopa pitxanoko? Namanaãi !pimisiritapeno —itxa.
29 Ikara atoko itxa isãkire, kotxi Xesosi paniãtana maerekani matamatakoni takanapiniri iua kiki. Mitxi inirimane iĩtxikapiimari iĩto imasikani ĩkapani. Iĩtxikarina iuako, ikiti kohẽtxiã. Txamari maerekati matamatakoti itotapekari imaĩkiniri, ininiã iua kiki kapatakari kohẽtxi. Maerekati matamatakoti txĩkitakari iua kiki mitekini kãkiti mauakaniãtaã.
30 Xesosi aõkitakasaakiri iua kiki, ipimaãri:
—Kipa piuãka?
Ininiã maerekati matamatakoti txari:
—Nota uãka “Itori,” ninaãka —itxa.
Ikara atoko iuãka, kotxi itori maerekani matamatakoni auaĩtotari iua kiki.
31 Maerekati matamatakoti amanaãri Xesosi:
—Aariko mamapotõkire irikotimoni !piokanatapeua ate —itxa.
32 Iuaãtaã auari kaiãopokori irariakori piratakoni. Inipokonãtana oxiratari nopini. Maerekati matamatakoni amanaãri Xesosi:
—Pauiritaua irariakori ãki aĩroini —itxana.
Ininiã Xesosi auiritana.
33 Ininiã ninoa takanapari iua kiki. Irariakori ĩto ãki ĩroãna. Iuasaakipeka ikinika irari miteẽkata. Iokiriĩkatana oxiratari. Kãuaãriãmoni ikomoãkatana, ipĩpe itxana irariakori.

34 Kikiakori irari piratakani itikari irari mitekini, ininiã imitekana sitatximoni. Anikapiretarina itikakitina sitatxi auakanimoni, sitatxi mapara auakanimoni apaka.
35 Ininiãkara kãkiti sari Xesosimoni ikamakiti imarotinina ĩkapani. Ninoa apoka iuamoni. Atamatarina iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaĩtotakiti. Iitopãkanãta Xesosi apisatoõ. Kamãkapekari. Kiĩkitepekari apaka. Ininiã iuasaaki ninoa kãkiti pĩkari Xesosi posotiire.
36 Xesosi kamakiti itikakani sãpiretari ninoa kãkiti, Xesosi erekapeka itxĩkitakiniri iua kiki.
37 Eereka ikinimane kãkiti Xerasa tõpa auakani paniãtari Xesosi ãtiãtaã isini ipĩkarena xika. Ininiã Xesosi iereẽtaua kanaua ãki ipoa iuaĩkana ĩpiriãtini ĩkapani.
38 Iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaĩtotakiti amanaãri Xesosi:
—Pauiritano pitekata nisini.
Txamari Xesosi iokanatari aapokomoni.
39 —Pikanapiriã paapokomoni. Pisãpiretari kãkiti Teoso kamakiti pitemoni —itxa Xesosi.
Ininiã iua sari ikini aapokotxitimoni. Isãpiretari ikinimane kãkiti Xesosi kaminiri iua erekapeka inini.

Xáiro Amanaãkiti Pirena
(Mateo 9.18-19; Marko 5.25-34)

40 Xesosi kanapiripe, ipoa ĩpiriãtini. Apokitakasaaki, kãkitipokoni apakapari Xesosi ipoxokoniritikana. Ninoa iãtapanãtari iua, ipiniã iua auakasaaki.
41 Iuasaaki kiki Xáiro inakori apoka iuaã. Iua auĩtetxi itxaua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Apoka Xesosimoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.
—Masa naapoko.
42 Nota ãkero imatonõkaro, tosi ano auakaro, opinanapanoka —itxari Xesosi.
Iuakata Xesosi sikasaaki, kãkitipokoni ãkitari iua, ininiã ikaiarikaãpotana kãkiti.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Marko 5.25-34)

43 Kãkiti sauaki oãua sito amianatakaro. Tosi ano oamianata oãrẽka !iotokinaro. Otxineirote !auaika, kotxi okinika otxineiroteẽ oĩkitxitapekari pinĩtxi siãkani, txamari erekapeka otxĩkitakakiri !auari.
44 Kãkiti sauaki oãpoka Xesosi porikimoni. Omaãtakari imãka mapotomatare. Omaãtakasaakipeka, oãrẽka iotoka.
45 Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti:
—Kipa maãtakano?
Ikinimane kãkiti:
—!Ateni —itxana.

Ininiã Petro:
—Apiananiri, kãkitipokoni ãkitai. Ikinimane kãkiti tikakai.
46 Txamari Xesosi:
—Kãkiti maãtakapitikano, kotxi iuasaaki nitapara sari iuamoni.
47 Iuasaaki oa sito imarotari Xesosi imarotiniro oa maãtakiniri. Ininiã osa Xesosimoni otitinanakiniritika. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ. Ikinimane okiãtaã osãpiretari Xesosi:
—Notara maãtakai namianatiniã. Nimaãtakasaakii, iuasaakipeka erekapekano —otxari.
48 Ininiã Xesosi:
—Namarite, pauikari niposotiire, ininiãkara erekapekai. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro.

Xáiro Ãkero Õkitikiko
(Mateo 9.23-26; Marko 5.35-43)
49 Xesosi sãkirauanãtakasaaki, Xáiro aapoko potoriãkari apoka Xáiromoni.
—Pamarite !oãuaika. Pauiritari Xesosi kanapiriini —itxa.
50 Xesosi kenakotari iminapiretakiti, ininiã Xesosi txari:
—! Pipĩkarauatape. Pauikari nisãkire, ininiã iuaĩkana oãuapanikako pamarite —Xesosi txari Xáiro.
51 Xesosi apokasaaki Xáiro aapoko, auiritana Petro, Xoão, Txiako, Xáiro, Xáiro ĩtanoro pakini ĩroini iuakata.
52 Iuaãtaã ikinimane kãkiti txiapanãta. Imatinaniuatana amarini ipinini xika. Ininiã Xesosi:
—!Hĩtxiapatape. !Opina. Oimakanãta —itxa.
53 Ininiã ninoa napetari Xesosi, kotxi imarotarina amarini ipinini.
54 Ininiã Xesosi paniãtana ninoa porikiti ipokĩkinina. Eereka Xesosi maĩkaro oa ãtokoro uako, akirita itxaro:
—Ãtokoro, põkitikaua.
55 Iuasaakipeka iuaĩkana oa auãkipeka otxa. Oõkitikaua. Xesosi paniãtana oĩri, onoro pakini nipokori isikinirona.
56 Oĩri, onoro pakini tsorĩkaãta. Xesosi sãpiretana apanakini imasãpiretakanina ĩkapani.

9

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni
(Mateo 10.5-15; Marko 6.6-13)
1 Xesosi akiritana imoianariakori tosi apotiitiniuana ĩkapani. Iuasaaki isikataparatana. Isikaposotiiretana maerekani matamatakoni iokanatinina ĩkapani, amianari imakatxakinina ĩkapani.
2 Eereka iokanatana imoianariakori kãkitimoni Teoso auĩtetxi ininiãua isãpiretinina ĩkapani, amianatakani erekapeka itxĩkitakinina ĩkapani.

3 Xesosi txana ninoa:
—Hĩsikasaaki, !hanikapiri hĩtii. Na hĩtsonere !hanikape. Na sakora, na nipokori, na txineiro, na ãti himãka, !hanikape.
4 Kãkiti apakapakasaakii, iuaã ninoa aapoko hĩkaikota iua sitatxiti hãuakasaaki.
5 Kãkiti mapakapakaniãi, hĩtakanapari iua sitatxiti. Hõsipikasaakiri, hĩkaxipokariko kipatxi hĩkitiãkiri. Ikara oerekana iua sitatxiti auakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi !inirekarina ikenakotinirina Teoso sãkire —itxa Xesosi imoianariakorimoni.
6 Eereka imoianariakori potorika. Ninoa sari ikinipoko aapokotxiti. Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari aapokotxiã auakanimoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani ikini aapokotxiti auakani.

Erotxi Nirekari Xesosi Aõkitini
(Mateo 14.1-12; Marko 6.14-29)

7 Erotxi Kariréia tõpa auakani auĩte kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kãkiti sãpiretari:
—Xoão kapatxisareri iuaĩkana auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.
8 Apanakini sãpiretari:
—Eríasi iuaĩkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.
Apanakinipekana:
—Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka auakari iuaĩkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.
9 Erotxi txari:
—Notara paniãtari Xoão nopi tsotakiko, ininiã Xesosi kona Xoãoni. Kiripitipa Xesosi? Ãtipirika nikenakopiretari iposotiire —itxa Erotxi.
Kinirão aõkitaka itxari Xesosi.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Xoão 6.1-14)

10 Ninoa Xesosi iokanatakini kanapiripeka iuamoni. Ikinika ikamakitina isãpiretarina Xesosi. Eereka Xesosi anikana ninoa kãkiti mauakaniãtaã, Petsáita sitatxiti takote. Ninoanoka sari iuaã.
11 Txamari apanakini kenakopiretari Xesosi sinimoni, ininiã kãkitipokoni sari iua tikini. Ninoa apokasaaki Xesosimoni, Xesosi apakapana ipoxokoniritika. Isãpiretana Teoso auĩtetxi ininiãua. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani.
12 Tinĩtikita imoianariakori tosi pakini apoka iuamoni:
—Piokanatana kãkiti aapokotxi imatokotinimoni inipokotinina ĩkapani, imakinina ĩkapani, kotxi uai aapokotxi mauakaniãtaã —itxarina Xesosi.
13 Txamari Xesosi txana:
—Hĩtekarako sikakienatana ninoa.
Ininiã ninoa:

—Poiãonoka nipokori aua atemoni, sĩkonoka komiri, ipinoka
ximaki pakininokara aua. ! Apakata aiamotiniri nipokori
kaiãopokori kãkiti asikakienatini ĩkapani —itxarina Xesosi.
14 Iuaãtaã kikiakorinoka sĩko mio auakata. Xesosi paniãtana
imoianariakori:
—Hĩpaniãtari kãkiti topãkini, uai sĩkoẽta, apikomoni iuaĩkana
sĩkoẽta, apikomoni iuaĩkana sĩkoẽta, txaãpokata kãkiti —itxa.
15 Ininiã imoianariakori paniãtari kãkiti ikara atoko
iitopãkinina. Ininiã ninoa topãka.
16 Iuasaaki Xesosi kosekari komiri sĩko, ximaki ipi pakini.
Iaxiti ionakaãta, misãkireta itxari Teoso:
—Peerekari ia nipokori pisikakiti —itxa.
Iuasaaki ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxari imoia-
nariakorimoni, ininiã ninoa sikari kãkitimoni.
17 Ikinimane nikari, kamitopeka itxana. Eereka Xesosi
moianariakori amari nipokori itetakori. Ixãpokakarina kotari
tosi pakini.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereẽkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Marko 8.27-30)

18 Ãti õti Xesosi iuanani misãkiretari Teoso. Eereka imoia-
nariakori apoka iuamoni. Ipimaãna:
—Kiripa kãkiti uãkatano nota? —itxa.
19 Ininiã ninoa:
—Apanakini xinikakiti pite Xoão kapatxisareri
pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Eríasi pitxaua.
Apanakinipekana xinikakiti pite Teoso sãkire sãpiretakari
kitxakapirĩka auakari iuaĩkana auãki inakari pitxaua —
itxarina Xesosi.
20 Ininiã Xesosi:
—Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano nota? —itxa.
Petro apakapapiretari:
—Pite Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxa.
21 Ininiã Xesosi iteene pinitari ikara apanakinimoni
imasãpiretakani.

Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Mateo 16.21-28; Marko 8.31-9.1)

22 Ininiã Xesosi:
—Nota hĩtari iaxitikiri iteene natatsiitariko nimisiritiko.
Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini
! inirekano nota, ininiã nokaãkako. Ipi ãti õtisaaki Teoso
õkitikanoko nota iuaĩkana auãki ninini ĩkapani —itxari imoia-
nariakori.

Xesosi Moianari Atão Inakari
(Mateo 16.24-28; Marko 8.34-38)

23 Eereka isãpiretari ikinimane:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireẽkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã ikiniõtika, notakata pisapitikako.

24 Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

25 Atxiĩti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiitxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini.

26 Pipẽtatiniãno nota, pipẽtatiniãri nisãkire, nota kãkiti itari iaxitikiri pẽtataiko pite uai nikanapiriãkasaaki. Peerekari iuasaaki uai nikanapiriini õti. Iuasaaki kãkiti imarotariko niposotiire, niri posotiire, initiriakori iaxitikini posotiire apaka. Teoso nitiriakori erekarini itxauana.

27 Atão nisãpiretai, apanakini hĩte uatxa uai auakanii, hĩpinini apisapanika himarotari Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi.

Moisesi, Eríasi Pakini Xesosi Aõkitini
(Mateo 17.1-3; Marko 9.2-13)

28 Ãti semanati napaka atoko, Xesosi anikana Petro, Xoão, Txiako pakini. Ikanĩkana oxiratari nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani.

29 Teosokata isãkirauanãtakasaaki, itoõ ipinipo itxa, imãka ponika, kasarori.

30 Iuasaaki ipi kiki tokiã iuaã, Moisesi, Eríasi pakini. Isãkirauatana Xesosikata.

31 Ninoa iotximere aua, kotxi ipotorikana Teoso tixine. Isãkirauatana Xesosikata, Xesosi ipinini pirena, mapa semanati napaka atoko Xerosareẽ ipinini Teoso paniãtakiti ikamini ĩkapani.

32 Iuasaaki Petro, Xoão, Txiako pakini imakanãta. Eereka imerekana. Atamatarina Xesosi iotximere. Atamatarina ninoa ipi kiki iuakata itiminina.

33 Moisesi, Eríasi, takapiretakasaakiri Xesosi, Petro akiritari Xesosi:

—Koerekareri, erekari uai akaikotini. Makamari papiri ipi ãti pakini, pite ĩkapani, Moisesi ĩkapani, Eríasi ĩkapani —itxa.

Txamari maxikatiĩka isãkirauata. !Imarotari amanaãkiti.

34 Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri apoka. Xesosi moianariakori pĩkarauata katxiãri ãki auakasaakina. Katxiãri ãkitana.

35 Katxiãri ãki ikenakotaãka sãkiretxi:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hĩkenakotariko iua sãkire —itxa.
36 Isãkirauataka atoko Xesosi moianariakori atamatari Xesosinani. Eereka !isãpiretarina itikakitina apanakinimoni. Masãkirenika itxana.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Mateo 17.14-20; Marko 9.14-29)

37 Katimatinĩkata iokiriĩtana. Iuasaaki kãkitipokoni apoka Xesosimoni.
38 Ninoa sauaki kiki akiritari Xesosi:
—Koerekareri, patamatari nota ãkiri imatonõkari namarite.
39 Ãtipirika maerekati matamatakoti maĩkari iua. Iuasaaki akiripoakata, okarakataua. Isorikipekata inamamoni. Maerekati matamatakoti kamatsiitari namarite. Poiãonoka itakanapari.
40 Iteene namanaãpekari pimoianariakori omitikiniri, txamari !iposotarina —itxa Xesosimoni.
41 Ininiã Xesosi txari kãkitimoni:
—!Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? —itxa.
Eereka ipaniãtari iua kiki:
—Pamarite pimina uai.
42 Iua amarini apokaãpotakasaaki, maerekati matamatakoti irikari ixiti. Amarini okarakataua. Xesosi paniãtari maerekati takanapiniri amarini. Erekapeka itxĩkitakari amarini, ininiã isika iua iuaĩkana irimoni.
43 Ikinimane tsorĩkaãta Teoso posotiire itikasaakina.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Mateo 17.22-23; Marko 9.30-32)

Ikinimane tsorĩkaãtakasaaki, Xesosi misãkiretari imoianariakori.
44 —! Himaxinĩkaretapiri uatxa nisãpiretakiti. Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kãkitimoni ninoaka nirekakiti ikaminina ĩkapani —Xesosi txana ninoa.
45 Imoianariakori kenakotari Xesosi sãkire, txamari !imarotarina isãpiretakiti. Teoso !nirekari ninoa imarotiniri Xesosi sãpiretakiti iuasaaki. Ninoa pĩkari Xesosi ipimainina isãkire oerekinina ĩkapani.

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?
(Mateo 18.1-5; Marko 9.33-37)

46 Ãti õti Xesosi moianariakori !auikakauana isãkirena, kotxi inirekarina imarotinirina apiatakari ninoa sauaki auakari.
47 Xesosi imarotari ninoa xinikakiti, ininiã iminari amarini ninoamoni. Xesosikata tima itxa amarini.
48 Iuasaaki Xesosi txana:
—Papakapiniãri amarini ia atoko inakari, papakapano nota apaka. Papakapiniãno nota, papakapari niokanatakiri

apaka. Iuaka poiãotakakariua hĩte sauaki, iuarako apiatakari txauako —itxa Xesosi.

Kiki Maerekani Matamatakoni Omitiãkari
(Marko 9.38-41)

49 Xoão sãpiretari Xesosi:
—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uãkaã. Ate sãpiretari iua kiki ikara atoko inakari imakamakani, kotxi kona pimoianarini iua —itxa.
50 Ininiã Xesosi:
—!Hĩotokakapiri ikara atoko inakari ikamini, kotxi iua kiki !omanataua ate. Iua apamonĩkaua ate —itxa.

Samaria Auakani !Apakapari Xesosi

51 Teoso tixine iuaĩkana Xesosi kanapiriini õti apokaãpota, ininiã Xesosi ãkixinireẽ txari:
—Nisapitikako Xerosareẽmoni.
52 Iokanatari kãkiti iua apisa, imakiniãtaã initinina ĩkapani. Ipixinipokoriti ninoa kãkiti nitari imakiniãtaã aapokotxi Samaria auakani auiniãtaã.
53 Txamari kãkiti iuaãtaã !inirekarina Xesosi apakapinina, kotxi iua nirekari Xerosareẽmoni isini. Samaria auakani omanatana Xerosareẽ auakani.
54 Txiako, Xoão pakini kenakopiretari ikara ene. Iuasaaki ipimaãrina Xesosi:
—Apiananiri, pinirekatari aamanainiri Teoso xamina iaxitikiri iokanatini ninoamoni ixipokinirina ĩkapani?
55 Txamari Xesosi pinitana, isãkirena maerekani xika.
56 —Nota, hĩtari iaxitikiri kona kãkiti nixipokini ĩkapanini napoka uai. Kãkiti maerekani nimakatxakini ĩkapanira uaimoni nina —Xesosi txari Txiako, Xoão pakini.
Eereka ninoa sari apikoxiti apanakini kãkiti auiniãtaãmoni.

Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireẽkani
(Mateo 8.18-22)

57 Xesosi imoianariakorikata saãpotakasaaki kimaporiã, kiki txari Xesosi:
—Apiananiri, pite sinimoni nota apaka sako.
58 Ininiã Xesosi:
—Karikori aripa auini. Kakoari kotipiriki auini, txamari nota hĩtari iaxitikiri nimakiniãtaã !auari. Pimoianatiniãno, ikara atoko pimisiritiko pinireka atxiĩti? —itxa Xesosi.
59 Xesosi txari ãti kiki:
—Notakata pisako.
Txamari iua kiki:
—Koerekareri, merepanika ninirekari niãtapiniri niri ipinini —itxa.
60 Ininiã Xesosi:

—Ikara piparĩka pauiritari ãti kamini. Piparĩka apiari uatxa aua. Pite sari kãkitimoni. Pisãpiretanako Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi iuamoni.

61 Ãti kikipekana txari Xesosi:

—Koerekareri, nota pimoianari nitxamauako. Mitxi pauiritano nikanapiriini nauinimoni. Nitakapiretanapana niniri-mane —itxari.

62 Ininiã Xesosi:

—Teoso kimaporeẽ potoriãkari nirekiniãri mitxi ikamakiti iuaĩkana ikamini, !apakata iparĩkauatini aãuĩte Teoso ĩkapani —itxa Xesosi.

10

Xesosi Iokanatana Setẽta Pakini Kãkiti

1 Ikara inaãka atoko Apiananiri mereẽna setẽta pakini kãkiti. Iokanatana ipi, iuaĩkana ipi, iuaĩkana ipi, itxaãpotana iokanatinina. Iokanatana iua sini apisapanika ikini aapokotxitimoni. Ninoa ĩkiika. Apokana Xesosi apisa.

2 Xesosi txana ninoa:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari !imarotarina nisãkire, kotxi ! ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ĩkapani. Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri kakikioteri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auiãkani apotiitinina ĩkapani.

3 Hĩsa. Soti auĩte anaakori ãkitimoni iokanatiko atoko, niokanatai hĩte kãkitimoni, kotxi pamonõkonina ninoa.

4 Txineiro ! hanikape. Tiitxi ! hanikape. Ãti hĩkiti mata ! hanikape. Kimaporiãpoã kãkiti akiritakasaakii, ! hĩotokaãpotape kãkitikata hĩsãkirauatini ĩkapani. Hĩsapitiporiko niokanatinimoni.

5 Kãkiti aapoko hãpokasaaki, merepitipanika hĩtxariko: “Namanaãri Teoso, ikamaerekaxiniretinina kãkiti uai auakani,” hĩtxako.

6 Kaapokori nirekiniãri Teoso ikara atoko inakari ikaminana ninoa, Teoso kamapitikari hamanaãkiti. Kaapokori manirekakaniãri, hĩsãpiretana Teoso kona kamaerekaxiniretana ninoa.

7 Kaapokori apakapiniãi hĩte, hĩkaikotako iua aapokonoka. Ãti aapoko, eereka ãti aapoko kona hĩtxaãpotapeko iua sitatxiti hãuakasaaki. Iuaã ninoa sikakiti hinikini ĩkapani, hiãtini ĩkapani hãpakapariko. !Hĩpẽtauatape hãpakapiniri, kotxi hĩte nota ĩkapani parĩkauatakani hĩtxaua. Apakatapitika hãpakapiniri hĩparĩka ĩki.

8 —Aapokotxiãtaã hãpokasaaki hãpakapikoã, iuaã hĩsikiko hinikako, hiãta hĩtxaãpotako. ! Hĩxinikapiri ninoa sikakiti mapitxiri ininiua. Hinikariko.

9 Erekapeka hĩtxĩkitakanako amianatakani iuaã auakani.
Hĩsãpiretana ninoa, kaiamapekari Teoso ninoa auĩte ininiua
tĩkane.
10 Aapokotxiãtaã himapakapakoniã, hĩsa kãkiti
napaãporetxiã. Hĩsãpiretana kãkiti iuaã auakani:
11 “Hãuiniãkiri pani akitiãkiri akaxipoka, kotxi !erekari uai,
kotxi maerekati hĩkama ate himapakapakaniã. Hĩxinikariko,
ate apoka uai Teoso auĩtetxi ininiãua asãpiretinii ĩkapani, txa-
mari !hinirekari.” Ikara atoko hĩtxa sãkiretako ninoamoni.
12 Kãkiti misiritiko õtisaaki Teoso misiritanako kãkiti Sotoma
sitatxiti auakani ninoa maerekani xika, txamari Teoso apia
misiritanako iua aapokotxiti auakani hĩte mapakapakani,
kotxi hĩte sãpiretana Teoso sãkire, iuaritika !auikarina. Kitx-
akapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani !isana Sotoma sitatxitimoni
—itxa Xesosi.

Kãkiti Sitatxi Auakani Maerekati Matakanapakani
(Mateo 11.20-24)

13 —Hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani inipitika atatsiitariko
misirikaretxi. Hĩtepekana Petsáita sitatxiti auakani
apaka atatsiitariko misirikaretxi, kotxi nota kamapekari
posotiiretxi hĩte sauaki, txamari !hĩtakanapari himaerekani.
Ikara posotiiretxi Sitoõ sitatxiti, Txiro sitatxiti pakini
auaãkamako, kãkiti iuaã auakani uatxakapokoikamani
itakanapamarinako maerekati ikamakitina. Ninoa sako
mata ieretakamanako, atapani iĩtoãna itakamanako,
imaerekanina itakanapinina oerekinina.
14 Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritariko Txiro
sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini, txamari iua
apia misiritaiko hĩte Petsáita sitatxiti auakani, hĩte Korasiĩ
sitatxiti auakani apaka.
15 Hĩtepekana Kapanaoõ sitatxiti auakani apiarini hinireka
hininiãua, txamari maerekani misiritikoãtaã iuamonirako
hõkapeẽkako —itxa Xesosi.
16 Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Hĩte sãkire kenakotakani kenakotari nota sãkire apaka.
Hĩte mapakapakani !apakapano nota apaka. Nota mapaka-
pakani !apakapari nota uaimoni iokanatakari apaka —itxana
imoianariakori.

Setẽta Pakini Kãkiti Kanapiriini

17 Ninoa setẽta pakini kãkiti kanapiriã. Poxokonoka itx-
akatana.
—Apiananiri, maerekani matamatakoni apaka kĩpitari
asãkire, pite uãkaã aiokanatakasaakina —itxarina Xesosi.
18 Ininiã Xesosi:
—Ari, nitikapekari Teoso patimari iokanatiniri Satanasi,
okaratxirari patimari imẽkokini atoko itxa.

19 Hĩkenakota. Nota sikaposotiiretai hĩte imini, kaxipiro
pakini hĩkatxaratini. Kona ioãkai hĩte. Amokaiakari Satanasi
pataparari, iuaritika hĩposota hĩokanatiniri iua, kotxi nota
sikataparatai hĩte. !Auari hĩte karotakani.
20 Hĩpoxokoniuata, kotxi maerekani matamatakoni kamari
hĩpaniãtakiti. Apia hĩpoxokoniuatako, kotxi hĩuãka Teoso tixine
aãtsopateẽ iõkatsopatapeẽkaika iuaã hĩsini ĩkapani —Xesosi txana
ninoa.

Xesosi Iri
(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

21 Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamapoxokonitari Xe-
sosi, ininiã Xesosi misãkiretari Teoso:
—Niri, pitixine auakani auĩte pitxaua. Uai ikini itix-
iti auakani auĩte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi ki-
marorerini, iuikakaniua kona poereka pimarore. Poiãorini,
miuikakaniua poereka pimarore. Ari niri, ikara atoko
pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.
22 Eereka imisãkiretari kãkiti:
—Niri sikapekano ikinika. Kãkiti !imarotano nota Teoso
ãkiri nininiua. Nirinokara atão imarotano nota. Apaka kãkiti
na atão imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua
ãkiri nitxaua. Kãkiti nirekiniãri imarotiniri niri, nota oerekari
niri iuamoni —itxa Xesosi.
23 Eereka Xesosi aua imoianariakorikata. Ninoanani aua
iuakata. Imisãkiretana:
—Teoso sikari erekari hĩtemoni, kotxi hĩte atamatari nota
kamakiti, hĩte kenakotari nota sãpiretakiti.
24 Nota sãpiretai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani,
auĩtetxiakori pakini kinirão atamataka txari hĩte atamatakiti,
txamari ninoa !atamatari. Ninoa nirekari hĩte kenakotakiti
ikenakotinina, txamari !ikenakotarina —Xesosi txari imoia-
nariakori.

Kiki Karotakori Tiretakari

25 Kiki Moisesi sãkire oerekakari apoka Xesosimoni.
Inirekamari Xesosi kerokiniri isãkire.
—Koerekareri, kiripa nikama Teosokata ãtipirika nauini
ĩkapani? —itxa.
26 Ininiã Xesosi:
—Kiripa patatsopata Teoso aãtsopateẽ? Pisãpiretano Teoso
paniãtakiti —itxari.
27 Ininiã iua kiki apakapapireta:
—Teoso paniãtaua: “Pitiretariko Apiananiri piTeosone,
ikinipoko pinireẽkitiã, ikini pãkixinireẽ, ikini pitaparaxinireẽ,
ikinipoko pixinikakitiã pakini.” Apaka Teoso paniãtaua:
“Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti,” itxa.
28 —Atãopitikara papakapapiretano. Ikara pikaminiã,
pauapika ãtipirika Teosokata —itxa Xesosi.

29 Txamari iua kiki !inirekari ikara atoko inakari ikamini,
ininiã iua pimaãri Xesosi:
—Kiripa ãti nitiretini ĩkapani?
30 Xesosi apakapapiretari, ia sãpirenatxi atão inakari
oerekiko isãpiretini:
—Kiki potorika Xerosareẽ. Inirekari Xerikoo sitatxitimoni
isini. Ipixinipokoriti kiĩtiririni maĩkari iua. Iĩtirĩkarina imãka,
itii pakini, noropata, karota, itxarina. Mauãkixiniretinoka
itakanaparina iua kiki.
31 Iuasaaki sasetotxi iãpota iua kimaporiti. Iua atamatari
iua kiki karotakori, txamari ! imaãkatari. Iopiriãri, napa,
ĩkorape itxa.
32 Eereka kiki Arevii apika mekaniri, sasetotxiakori
moianatakari apoka. Iua apaka atamatari iua kiki
karotakori, txamari iua sasetotxi atokokana ! imaãkatari.
Iopiriãri, napa, ĩkorape itxa.
33 Eereka kiki Samaria tõpakiri iãpota iua kimaporiti. Iua
apoka iuaã. Atamatari iua kiki maĩkapekori, ininiã iua
amonĩkari.
34 Iuamoni isa. Arokari ikaro ipiniã. Ipitari ikaro iĩtxiã.
Mãkatxi mataã iapirika itxari ikaro. Eereka õkitika itxari,
ipira poho nopini taka itxari. Anikari kãkiti imakiniãtaã
aikotimoni. Iuaã imoiaãri.
35 Katimatinĩkata isikari txineiro kaapokorimoni. Ipi ota
pirata kamakori isika. “Nisipekako. Pite moiaãriko ia
kiki. Apikomonipanika txineiro pinirekiniã ikiena ĩkapani,
nikanapiriãkasaaki niĩkitxitai,” itxa Samariakiri, —itxa Xesosi
Moisesi sãkire oerekakarimoni.
36 Xesosi pimaãri iua:
—Ipi ãti kikiakori iãpota iua kimapori. Ĩkiripa iua kiki
kiĩtiririni maĩkakiti tiretakari? —itxa.
37 Ininiã iua Moisesi sãkire oerekakari:
—Ari, Samariakirinokara tiretari iua —itxa.
Ininiã Xesosi:
—Pisipe. Samariakiri kamakiti atoko inakari pikamako,
kotxi iua tiretari ãti.

Xesosi Motikaẽtaro Mata, Maria Pakini

38 Xesosi imoianariakorikata sipeka. Apokana
aapokotxiãtaã. Iuaã sito Mata inakoro apakapana oaãpoko.
39 Oĩtaro Maria inakoro topãka Apiananiri takote isãkire
okenakotini ĩkapani.
40 Mata maerekaxiniretonoka otxa oparĩka ito inini xika.
Ininiã osari Xesosimoni.
—Apiananiri, nitaro topãkanãta ereẽ. Notanani
parĩkauanãta. Pitemoni erekari atxiĩti? Pipaniãtaroko
notakata nipokori okamini —otxa.
41 Ininiã Xesosi:

—Mata, Mata, maerekaxiniretonokai pitxa, kotxi piparĩka ito inini xika.
42 Ãtinoka pikamini tĩkane ninireka. Maria mereẽri ikara. Omereẽri nota sãkire okenakotini. Oa mereẽkiti apiaerekata, ininiã !niotokakaro oa nisãkire okenakotini —itxa Xesosi.

11

Teoso Misãkiretiko Pirena
(Mateo 6.5-15; 7.7-11)

1 Ãti õti Xesosi misãkiretari Teoso. Ixipoka atoko ãtika imoianari txari:
—Apiananiri, Xoão oerekari imoianariakori Teoso imisãkiretinina. Iua atokokana poerekaua ate Teoso amisãkiretini. Natokopa itxa Teoso amisãkiretini?
2 Xesosi apakapapireta:
—Teoso himisãkiretakasaaki, ia atoko hĩtxako:
"Aĩri, iaxiti auakari, ate nirekari piuãka paxitiko. Anirekari ikini itixiti auakani auĩtetinii pite. Pite tixine pinireẽkiti kamiko atokokana, anirekari pinireẽkiti kamiko ĩkorapokoriti.
3 Nipokori ikiniõtika pisikauako.
4 Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana, pimaxinĩkaretariko. Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki."
Ikara atoko hĩtxako Teoso himisãkiretini —itxa Xesosi.
5 Eereka Xesosi oerekana imoianariakori:
—Atxiĩti apanĩkanõka pisa pimoianari aapokomoni nipokori pamanaini ĩkapani. Ininiã pakiritari iua: "Nimoianari, ipi ãti pakini komiri pisikano.
6 Naõkimanere iãpotakari uatxaika apoka naapoko. Natxinoka itxape. Nipokori !auari nisikiniri," atxiĩti pitxari iua.
7 —Atxiĩti pimoianari iroko ãki apakapapiretai: "! Pakirinãtapeno. Naapoko tore katoreri. Nota, namariteni apaka imakanãtape. !Niposota nõkitikiniua, nipokori nisikinii."
8 —Pimoianari itxaua iua, iuaritika atxiĩti ! inirekari õkitikiniua. Iuaĩkana, iuaĩkana pakiritiniãri pimoianari, iua õkitikapitikaua. Ikini nipokoriti pinirekakiti isikaiko, iuaĩkana imakini ĩkapani. Iua pimoianari na atoko itxa Teoso.
9 Ininiãkara pamanaãriko pinirekakiti, ininiã Teoso sikapitikai. Pinitariko pinirekakiti, ininiã papokapitikari. Pakiritariko Teoso, ininiã iua apakapapiretai.
10 Amanarauatakari apakapapitikari amanaãkiti. Nitarauatakari apokapitikari initakiti. Teoso akiritakari apakapapiretaãkapitika.

11 —Hĩte irĩtxiakori, hamariteni amanainiãi komiri, kaikani
hĩsikatana hamariteni? Ximaki amanainiãna, iminikani
hĩsikatana hamariteni?
12 Patari naki amanainiãna, kaxipirokani hĩsikatana
hamariteni? Konapitini.
13 Hĩte maerekati kamakani hĩtxaua, iuaritika himarotari
erekari hamaritenimoni hĩsikini, ininiã hĩri iaxiti auakari,
erekarinani kamakari, iua sikapitikariko Erekari Mata-
matakoti hĩtemoni hamanainiãri iua —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Marko 3.20-30)

14 Ãti õti Xesosi omitikari maerekati matamatakoti
masãkireti. Iua maerekati matamatakoti sipeka atoko, iua
kiki mitxi maerekati matamatakoti auaĩtotakiti posotari
iuaĩkana isãkirauatini. Kãkiti Xesosi kamakiti itikakani
tsorĩkaãnãta.
15 Ãtikaka ninoa txari:
—Satanasi, maerekani matamatakoni auĩte, iuakara sikata-
paratari Xesosi maerekani matamatakoni omitikini.
16 Apanakinipekana nirekari Xesosi kerokiniri, ininiã itxa-
rina Xesosi:
—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri
ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —
itxarina.
17 Xesosi imarotari ninoa xinikanãtakiti, ininiã iua txana:
—Kãkiti tixine auakani, ninoakakarika inaiatakakiniãuana,
! apakata. Ixipokakakauana. Iua atokokana kãkiti
aapokoã auakani inaiatakakiniãuana, ninoakakarika
ixipokakakauana.
18 Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika in-
aiatakakiniãuana, Satanasi tapara xipokako. Ikara atoko
ininiã, kona atão hĩte sãkire, nota iokanatinina Satanasi ni-
tiriakori, maerekani matamatakoni, Satanasi taparaã. Ikara
hĩsãkire kona atãoni.
19 Hĩte sãpiretano, maerekani matamatakoni Satanasi
taparaã nomitika, ininiãkara kitaparaãpa hĩte moianariakori
omitikana maerekani matamatakoni? Ninoa omitikana
maerekani matamatakoni Teoso taparaã, ininiã ninoakara
oerekari !atão hĩsãkire nota pirena.
20 Teoso posotiireẽ nomitikari maerekani matamatakoni.
Ikara atoko ininiã, Teoso oerekai iua apokapeka hĩtemoni
hĩauĩte inini ĩkapani.
21 —Kiki pataparari ikeeko iposope inakari moiainiãri
aapoko, kona kiĩtĩrikikori itii.
22 Txamari ãti kiki apiataparata inaiatiniãri, iriãkata, ininiã
anikapitikari kaapokori ikeeko. Mitxi iua kaapokori sãkire:

“Nikeeko auiniã, kona kamakatxakikori nitii,” itxama, iuaritika kiki apiataparatakari ĩtirĩkari itii. Eereka imoianariakorimoni ixanakari tiitxi.

23 —Notakata maparĩkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniãno, inirekari niparĩka ixipokini —itxa Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Mateo 12.43-45)

24 Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Maerekati matamatakoti omitikikosaaki, kãkiti itakanapakasaaki, isaãpota ãparaã makipakaniãtaã auiniãtaã initini ĩkapani. Imapokakaniãri, “Iuaĩkana nikanapiriãko mitxi nauinimoni,” itxa.

25 Iuaã apoka. Iua aapoko mitxi inakari iuasaaki peereri. Oeretapeẽkaika.

26 Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni, apia maerekanitakani. Ninoa ikinikana ĩroaĩtotari iua kiki. Iua ĩtoã aua itxana. Iuasaaki oitope maerekani matamatakoni misiritari iua kiki, ininiã apiata itsii inikoriã. Mitxipe ãtinoka maerekati matamatakoti paniãtari iua maerekati ikamini. Eereka oito paniãtari iua —itxa Xesosi.

27 Xesosi sãkirauataka atoko, sito iuaã kãkiti sauaki auakaro txari Xesosi:

—Pite auãkĩtakakaro, pite axitakakaro, poxokoniuata, kotxi Teoso sikari erekari oamoni —otxa.

28 Xesosi apakapapiretaro oa:

—Ari, inipitikara. Iuaritika Teoso sãkire kenakotakani, isãkire auiãkani, apia poxokoniuatako, kotxi Teoso sikari apikomoni erekari ninoamoni —itxa Xesosi.

Xonasi Pirena
(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Marko 8.11-13)

29 Kaiãopokori kãkiti apokaãpota Xesosi takote. Iuasaaki Xesosi txari:

—Kãkiti uatxarini ! erekana. Hĩte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaĩkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hĩte ĩkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hĩte ĩkapani.

30 Kitxakapirĩka Nínivi sitatxiti auakani imarotari Teoso iokanatiniri Xonasi ninoamoni. Iua atokokana kãkiti uatxa auakani imarotariko Teoso iokanatinino nota kãkiti itari iaxitikiri ninoamoni.

31 —Kitxakapirĩka sito Sapaa auakani auĩte sari õtakoxiti auĩtetxi Saromão inakorimoni imarore okenakotini ĩkapani. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, oa sito txitanako kãkiti uatxa

auakani, kotxi uatxa uai aua Apiatakari. Iua Saromão auĩtetxi itxaua, iuaritika uatxa uai aua auĩtetxiakori auĩte. Txamari kãkiti uatxa auakani !inirekari ikenakotinirina nota sãkire.
32 —Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, kãkiti Nínivi sitatxiti auakani txitaiko hĩte ĩkorasaaki auakani, kotxi ninoa kenakotari Xonasi sãkire. Iuasaaki itakanaparina maerekati ikamakitina. Uatxa uai aua Apiatakari. Xonasi poiãoka. Hĩte kenakotapekari nota sãkire, txamari himaerekani !hĩtakanapa —itxa Xesosi.

Tirikapi Ĩtotxiãkiri Pirena
(Mateo 6.22-23)

33 Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:
—Kãkiti iopotokakasaakiri tirikapi, itano itaka ikinimane ĩroãkani atamarauatini ĩkapani. !Ikipatari tirikapi. !Iomaãtari tirikapi kopiti ãki.
34 Poki tirikapi atoko itxa piĩto ĩkapani. Poki ereka inakasaaki ipinikare aua pãkixinireẽ. Poki maerekanisaaki, pãkixinireẽ mapiãriko.
35 Erepaniko. Atxiĩti piuãkatari ipinikare pãkixinireẽ auini, txamari atxiĩti ipiãnoka auari pãkixinireẽ.
36 Ipinikarenoka pãkixinireẽ auiniã, ipiã na xatiki auinii, tirikapi iopinikinii atoko itxa —itxa Xesosi.

Pariseoakori Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.37-40)

37 Xesosi sãkirauataka atoko pariseo aiatari Xesosi:
—Manipokota naapoko —itxari.
Ininiã Xesosi sari iuakata. Apokaãka atoko, iitopãka inipokotini ĩkapani.
38 Iua pariseo tsorĩkaãnãta Xesosi marokauakotakaniãua inipokotini apisa, kotxi iuasaaki Xesosi ! ikamari Xoteo kiomaneakorini oerekakiti iaõka.
39 Ininiã Xesosi:
—Hĩte pariseoakori arokari hiĩto, txamari hãkixinire patxikopiĩri, kotxi maerekatinoka hĩkama. Kapotxinaniri hĩtxaua. Iãkoanatxi inopininoka arokiko atoko hĩtxa. Pirato inopininoka arokiko atoko hĩtxa.
40 ! Kiĩkitei hĩte. Teoso hiĩto kamakari kamari hãkixinire apaka.
41 Iãkoanatxi ãki auakari iãriã hĩsikako matxineirotenimoni. Hĩpratone ãki auakari nipokori hĩsikako matxineirotenimoni. Hĩtiretariko apanakini. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso atamatari hãkixinire ereka inini.
42 —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Hĩte sikari ipixini hĩtakare kikio auakari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Apikomoni hĩkama, kotxi ipixini takari kanaua ãki hĩtakakiti

apaka hĩsika Teosomoni, oteraã, seporĩa hĩsika. Erekapitikamari hĩte sikakiti Teosomoni, txamari himisirienetari kãkiti. Teoso !hĩtireta. Erekari ipixini hĩtii hĩsikiniri Teoso. Iuakatikana erekari atão hĩkaminari kãkiti. Erekari atão hĩtiretiniri Teoso.

43 —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Hĩte potxitari hiĩtopãkini kãkiti apisatoõ, aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua kãkiti atamatinii ĩkapaninoka. Nipokori sikaretikoãtaã hãuakasaaki, hĩte apokaerekatari kãkitipokoni paxitinii hĩte koerekareri hininiãua.

44 —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Akauari matakaõtxiãkoti atoko hĩtxa. Iua nopini kãkiti napa imimarotakoniã, kotxi hiĩto peerekari, txamari hãkixinire !erekari. Akauari ãki arakakari atoko itxa hãkixinire —itxa Xesosi.

Moisesi Paniãtakiti Oereẽkani Maerekani

45 Ikara sãkiretxiti kiki Moisesi paniãtakiti oereẽkari kenakotakasaaki, omanãkarauata. Itxari Xesosi:

—Koerekareri, ikara atoko pisãkirauatiniã, ate apaka “maerekati kamakani” pitxataua ate —itxari.

46 Ininiã Xesosi:

—Hĩte Moisesi paniãtakiti oereẽkanii hĩtekanerako misiritaãkako. Hĩte paniãtari kãkiti hĩteka paniãtakiti ikaminina. Ninoa !iposotari ikinika hĩpaniãtakiti ikaminina. Iminani ninoa porikiã hĩtakini atoko hĩkamanãta hĩte. !Iposotarina anikinirina. Hĩte apaka !hĩkamari hĩteka paniãtakiti.

47 Hĩte misiritaãkako. Hĩte kamari takaõtxikari peereri Teoso sãkire sãpiretakanini ikatikoãtaã hĩtakini. Txamari hĩte atokiriakorinikara okapena ninoa Teoso sãkire sãpiretakanini.

48 Iuaritika hĩte sãpiretari ikinimane hãpokaerekatiniri hĩte atokiriakorini kamakiti. Txamari ninoara okana Teoso sãkire sãpiretakanini. Hĩtera takari takaõtxikari peereri ninoa Teoso sãkire sãpiretakanini akauariãtaã, ininiã kãkiti uãkatari hĩpaxitinina ninoani, txamari !hĩkamari ninoani paniãtakiti.

49 —Paimatireri Teoso, kotxi mitxipe imarotari ninoa kamakiti tĩkane. Mitxipe iua txari: “Nota iokanatanako nisãkire sãpiretakani, niokanapirena aniãkani pakini ninoamoni, txamari ninoa okapanikana apanakini. Imisiritapanikana apanakini,” itxa Teoso.

50 Kãkiti uatxa auakani misiritaãkako, Teoso sãkire sãpiretakanini okiko xika. Teoso itixi ikamakasaakipeka ipotorika Teoso sãkire sãpiretakani okiko.

51 Merepitipanika Apeo inakori okapeẽka. Eereka apanakini okaãpotapeẽka. Imapotõkire okakori Sakaria inakori. Teosomoni sikakori takikoãtaã takote, Teoso Auini Pakitaãtaã takote apaka, iuaã okapeẽka Sakaria. Inipitikara

nota sãpiretai hĩte, uatxa auakani misiritaãkako ninoa Teoso sãkire sãpiretakani okiko xika.
52 —Hĩte Moisesi paniãtakiti oereẽkani misiritaãkako. Hĩte kipatari atão inakari Teoso iokanapirena. Hĩte apaka !auikari ikara. !Hãuiritari apanakini auikiniri —itxa Xesosi.
53 Ikara Xesosi sãkire xika, Moisesi paniãtakiti oereẽkani, pariseoakori pakini tsoata, Xesosi omanatinina. Ãtipirika ipimaãnãtapikarina Xesosi.
54 Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire, imaĩkiko ĩkapani.

12

Kipatakori !Auari
(Mateo 10.26-27)

1 Kãkitipokoni apotiitaua kinapokopeka, ininiã ikatxarakitakakauana. Iuasaaki Xesosi merepanika õtãkikana imoianariakori:
—Erepaniko pariseoakori sãkire. Pamonõkoniri isãkirena, kotxi ! ikamarina isãkirena iaõka. Ikara imaerekanina kipataua pão tireẽkari pani koketakori atoko itxaua. Eereka imarotaãka imaerekani.
2 Ikinika seretakori oerekaãkako. Ikinika kipatakori imarotaãkako.
3 Ininiã ipiãpokoã pisãpiretakiti, pokamara imarotaãkako. Aapokotxi katoreri ãki pimaasakapiretakiti aapokotxi nopini akiritaãkako ikinimane imarotiniri ĩkapani.

Kipa Apĩka?
(Mateo 10.28-31)

4 —Nimoianariakori nõtãkikapanikai hĩte. ! Hĩpĩkapiri hĩte okakani tĩkane. Hiĩtonanira iposotana okinina. Hĩxinire ! iposotana okinina.
5 Nisãpiretai hĩpĩkakiti tĩkane. Teosora hĩpĩkako. Iuara posotari hiĩto okini, eereka iposotari iokanatinii maerekani misiritikoãtaã. Ari, iuara hĩpĩkako.
6 —Kiripa ipi ipi ãti pakini kotipiriki karone? Poiãonoka txineiro, ota ipinoka. Iuaritika Teoso ! imaxinĩkaretari ãtika kotipiriki.
7 Kipakinipa piãko pikiiã auakari aua? ! Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inĩkatai, ininiãkara ! hĩpĩkarauatape. Kotipiriki ĩki poião, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Kaiãopokori kotipiriki auiniã, iuaritika hĩte ĩki apiata, ininiã Teoso tiretapitikai hĩte —itxa Xesosi.

Xesosi Nakitiakori
(Mateo 10.32-33; 12.31-32; 10.19-20)

8 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai. Kãkiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hĩtari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako.
9 Kãkiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hĩtari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Kona nota nakitini iua,” nitxako.
10 —Kãkiti misãkirepiretiniãno nota hĩtari iaxitikiri, eereka amanainiãri Teoso ikara imaerekani imakatxakini, ininiã Teoso makatxakapitikari. Kãkiti misãkirepiretiniãri Erekari Matamatakoti, !kimakatxakikori ikara maerekati ikamakiti.
11 —Hanikikosaaki aiko Xoteo apotiitiniãtaãua hãpoĩtikoã, hanikikosaaki auĩtetxiakorimoni hãpoĩtikoã, mitxi !hĩxinikapiri hĩte apoĩtakani hãpakapapiretini. Maerekaxiniretinoka !hĩtxape.
12 Iuasaaki ninoa apoĩtakasaakii, Erekari Matamatakoti sãpiretaiko hĩte hãpakapapiretini ĩkapani —itxa Xesosi sãkire.

Kiki Katxineiroteri Miĩkiteti
13 Kiki kãkitipokoni sauaki misãkiretari Xesosi:
—Koerekareri, pipaniãtari nitari sikinino nota ipixini aĩrini tii ipĩkasaaki itakanapakiti —itxa.
14 Ininiã Xesosi:
—Naõkimanere, kona nota parĩkani pirini tii nixanakini —itxa Xesosi.
15 Ininiã Xesosi misãkiretana ikinimane:
—Erepaniko. !Erekari tiitxi iteene pinirekini. Kapotxinani !hĩtxape. Itomaneri tiitxi !itxĩkitakai okanani pauini —itxa Xesosi.
16 Ininiã Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:
—Kiki katxineiroteri aua kikio mitari. Itakare peerekari, kaiãopokori.
17 Ixinikaxitita ãkixinireẽ: “Nãpa ninĩkatari nikiena? Nikiena nĩkatikoãtaã xapitikiri. !Apakata itomaneri nikiena ĩkapani. Kipa nikama?
18 Ari, nimarotari nikamakiti tĩkane. Nõtikariko nikiena nĩkatikoãtaã. Iuaĩkana nikamari ãti mitari. Iuaã ikinika nikiena, nitii apaka ninĩkata.
19 Eereka notaka nitxauako: ‘Peerekano nota. Kaiãopokori nikiena. Kaiãopokori nitii. Apakatapitikako kaiãopokori anokanani ĩkapani. Ininiã !niparĩkauataika. Ninipokotako, niãtako, nipoxokoniuatako nitxako,’ ” itxa iua kiki.
20 Txamari Teoso misãkiretari iua: “Kiĩkitei pite. Uatxa ia ĩkanõkati pipinako, ininiã kipa apakapatari ikinipoko pikiena, pitii apaka?” itxa Teoso.
21 —Ikara atoko itxa kãkiti tiitxinoka xinikakari, Teoso maxinikati —itxa Xesosi ikara sãkiretxiti ixipokini.

Teoso Nĩkatiniua Ate
(Mateo 6.25-34)

22 Ininiã Xesosi misãkiretari imoianariakori:
—Ininiãkara nota sãpiretai hĩte, maerekaxiniretinoka ! hĩtxape, hiniãkiti nire, mãkatxi hĩeretaãkiti nire.
23 Nipokori, mãkatxi pakininoka kona txĩkitakari pauini ereka inini. Nipokori, mãkatxi pakini poiãoka.
24 Hãtamatari kotipiriki. Ninoa ! itakarauata. ! Amarina ikiena. ! Ipotetarina ikiena. Iuaritika Teoso sikakienatana ninoa. Teoso nĩkatiniãri kotipiriki, inĩkatapitikai hĩte apaka. Hĩte ĩki apiata.
25 Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxĩkitakai apikomoni ãti oara pauini.
26 Pimaerekaxinirene kona txĩkitakai axapitiki apikomoni pauini, ininiã kinirepa maerekaxiniretika pitxa?
27 —Aãui pixinikako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamari imãka, iuaritika aãui peereri. Kitxakapirĩka auĩtetxi Saromão inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiãori imãka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aãui.
28 Aãui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaãka. Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkatai hĩte. Ikamamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa.
29 Ininiãkara maerekaxiniretinoka ! hĩtxape. ! Hĩxinikanãtapiri nipokori mauakanisaaki, iãriã mauakanisaaki.
30 Kãkiti Teoso sãkire mauiãkani ikiniõtika maerekaxiniretinoka itxana imãkana ixinikinina xika, inipokore ixinikinina xika. Hĩri imarotari himãka hinirekini, hĩkiena hinirekini.
31 Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiãua. Iua nireẽkiti pikamako, ininiã, himãka, hĩkiena apaka Teoso sikaiko hĩte —itxa Xesosi sãkire.

Hĩparĩka Ĩki Nĩkatiko
(Mateo 6.19-21)

32 —Ininiã hĩte ninakitiakori ! hĩpĩkarauatape, kotxi hĩri apokaerekatari isikinii ikinipoko erekari iua auĩtetxi ininiãtaãuakiri.
33 Ikinika hĩtii hĩvẽtxitako. Txineiro hĩsikako matxineirotenimoni. Ikara atoko hĩkaminiã, hĩparĩka ĩki auapitika Teoso tixine. Iuaã hĩparĩka ĩki ! ixipoka. Kiĩtiriri ! ĩtirĩkari. Kiĩriki ! inikari. Iuaã hinĩkatariko hĩparĩka ĩki.
34 Erekari hĩparĩka ĩki Teoso tixine auiniã, ininiãkara iuaã pixinikapika. Iuaã pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini

35 Xesosi sãpirenauatapanika:

—Himerekako, kamãka hĩtxako. Tirikapi hĩopotokakako.
Iposope hĩtxako niparĩka hĩkamini ĩkapani.
36 Nitiritxi ipatrãotena iãtapakani atoko hĩtxako. Ipatrãotena
sari ĩtanorouatakari kiiniritemoni. Initiriakori iãtapari
ikanapiriini. Apokasaaki, akiritakasaaki, pakoteri
initiriakori matakakari itore ipatrãotena ĩroini ĩkapani. Ninoa
nitiritxi atoko hĩtxako.
37 Patrão apokasaaki initiriakori merekapanika
inakasaaki, iãtapanãtakasaakiri iua, ininiãkara erekapitikari.
Himarotatari patrão kamakiti? Iua ieretakari imãka
iparĩkauatini ĩkapani. Ipaniãtana ninoa topãkini. Eereka
isikakienatana initiriakori.
38 Erekapitikari ipatrãotena apokasaaki imirekiniãna.
Atxiĩti apanĩkanõka apoka ipatrãotena. Atxiĩti imaropirĩkata
apoka ipatrãotena, iuaritika iposope itxana, ininiã
erekapitikari.
39 —Hĩxinikari ia. Kaapokori imarotaãkamariko kiĩtiriri
apokini, !auiritamariko iua aapoko ĩroini itii ĩtirĩkini ĩkapani.
40 Hĩtepekana, hĩte apaka iposope hĩtxako, kotxi nota hĩtari
iaxitikiri kanapiriãko. Iuasaaki, "!Apoka uatxa," hinakasaaki,
iua õtipitika nota kanapiriã uai —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 24.45-51)

41 Petro misãkiretari Xesosi:
—Apiananiri, ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko
pisãpiretakiti, atenani poerekini ĩkapanikani? Ikinimane
poerekini ĩkapanikani ikara pisãpireta? —itxa Petro
Xesosimoni.
42 Ininiã Xesosi:
—Nitiritxi kimaroreri ipatrãote paniãtakiti kamakari ia
atoko itxako. Iuara apanakini nitiritxi auĩte itxaua. Iuara
sikakienatana apanakini nitiritxi nipokotiko manapi.
43 Nitiritxi ipatrãote paniãtakiti iaõka kamakari poxokoni-
uata ipatrãote apokasaaki, kotxi ipatrãote paniãtakiti iaõka
ikama.
44 Ipatrãote auiritariko iua ikinika itii, aapoko, ikikiote
pakini inĩkatini.
45 —Txamari atxiĩti ãti patrão nitiri ! inirekari ipatrãote
paniãtakiti iaõka ikamini, ipatrãote auapokotini xika. Atxiĩti
inoropatari apanakini ipatrãote nitiriakori, apanakini ipa-
trãote niteroakoro apaka. Atxiĩti inipokota, kapoãro iãta,
ipoãta.
46 Ipatrãote apoka initiri mimarotakanisaaki, ininiãkara ini-
tiri ! iposopanika ipatrãote apakapini. Ikara xika ipatrãote
misiritari iua. Eereka iokanatari iua Teoso sãkire mauiãkani
misiritikoãtaã.

47 —Nitiritxi ipatrãote nireẽkiti imarotakari makamakaniãri
ipatrãote paniãtakiti iposope inini ĩkapani, ixirokitataãkako
aãpitsaã.
48 Nitiritxi ipatrãote nireẽkiti mimarotakati kaminiãri
maerekati, ixirokitataãkako, txamari poiãonoka. Teoso
sikari parĩkatxi, imaroretxi pakini kãkitimoni. Kaiãopokori
parĩkatxi, kaiãopokori imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã
Teoso nirekari pite iteene parĩkauatini iua ĩkapani. Apikomoni
parĩkatxi, apikomoni imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã
Teoso nirekari pite apiata piparĩkauatini iua ĩkapani —itxa
Xesosi sãkire.

Neenamatxi Xesosi Sãkire Auikiko Xika
(Mateo 10.34-36)

49 Xesosi sãkirauatapanika:
—Teoso misiritariko kãkiti imaerekani xika. Xamina
tirinini atoko itxa kãkiti misiritiko. Ia itixi napoka ikara
xamina tirinini nitxĩkitakini ĩkapani. Ninirekari ikara niparĩka
nixipokini.
50 Nota atatsiirauatako. ! Erekaxinireno. Ninirekakari
natatsiirauatini katima xipokaka inini.
51 Kona neenamatxi niotokakini ĩkapanini napoka
ĩkorapokoriti. Nota sãkire auikiko xika neenamatxi
auapitikako.
52 Aapokotxi ãki auakani sĩko. Atxiĩti ipi ãti pakini naiatari
ipi, atxiĩti ipi naiatari ipi ãti pakini, nota sãkire auikiko xika.
53 Irĩtxiakori omanatana ninoa ãkiri nota sãkire auikiko xika.
Ninoa ãkiri omanatana iriakori. Inorotxiakoro omanatana
ninoa ãkero. Ninoa ãkero omanatana inoroakoro. Imakirotx-
iakoro omanatana otiiroakoro. Otiiroakoro omanatana
oimakiroakoro nota sãkire auikiko xika —itxa Xesosi sãkire.

Iaxiti Imarotiko
(Mateo 16.1-4)

54 Xesosi iuaĩkana misãkiretari kãkiti:
—Atokatxi ereẽkokinimoni ipiãkaãpotakasaaki, "Ãparaãnapani,"
hĩtxa. Ari, ikipapitikako.
55 Ĩtima ikiitaã ĩkari apokasaaki ĩkorapokoriti, hĩte:
"Kamoĩpani," hĩtxa. Ari, kapatakapitikariko.
56 Kamisirienererini hĩtxaua. Hãtamatari iaxiti, itixi pakini,
ininiã himarotapitikari ãparaã, kamoĩ pakini. Kinirepa kona
hãtamatano nota? Kinirepa kona hĩkenakotari nisãkire Teoso
kamaenetakiti himarotini ĩkapani? —itxa Xesosi sãkire.

Pimisiritiko Mereẽkarimoni Pimasikani Ĩkapani
(Mateo 5.25-26)

57 —Kinirepa hĩteka na xinikari atão inakari hĩkamini tĩkane?
58 Maerekati pikamakasaaki, ãti nirekari anikinii pimisir-
itiko mereẽkarimoni. Iua anikinii apisapanika, pisãkirauata

iuakata atão pikamini ĩkapani, ininiã iua !anikaikai pimisiritiko mereẽkarimoni. Pimamisãkiretakaniãri, iua anikaiko pimisiritiko mereẽkarimoni. Eereka pimisiritiko mereẽkari sikaiko sotatomoni. Eereka sotato takai kateia ãki.
59 Atão nisãpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereẽkari paniãtakiti pimiĩkitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

13

Himatakanapakaniãri Himaerekani, Hĩpinako

1 Xesosi sãkirauatakasaaki, kãkiti iuaã auakani sãpiretari iua Kariréia auakani okiko pirena. Ninoa Teoso misãkiretiko aikotiã auakasaaki, ninoa okari ipirana imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani. Ininiã iuasaaki Pirato sotatone apoka iuaã. Iuasaaki ninoa okana.
2 Xesosi imarotari kãkiti ãkixinire xiniãkiti. Ininiã ia atoko itxa:
—Hĩte uãkatari ninoa Kariréia auakani maerekani apiata. Ininiã, “Ikara atoko inapeẽkana ninoani,” hĩtxa.
3 Konapitini. Nota sãpiretai hĩte, himaerekani himatakanapakanisaaki, hĩpinako ninoa atokokana hinaãkako —itxa Xesosi.
4 Ininiã Xesosi sãpiretana ninoa apanakini ipinini pirena:
—Xerosareẽ aua Siroee inakori aapokotxiti. Iua aapokotxi ĩtanori irika. Irikasaaki, tesoito kikiakorini ipĩpe. Hĩte uãkatana iuaã auakani apia maerekani itxauana?
5 Konapitini. Hĩtekanera himaerekani himatakanapakanisaaki, ninoa atokokanera hĩpina —itxa Xesosi.

Piko Mina Mariti Pirena

6 Ininiã Xesosi sãpiretari ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko:
—Aua kiki. Initirikata isari ikikiote atini ĩkapani. Iuaãtaã aua amãtiiri piko inakori mina. Iuaã apokasaaki, maritoka otxa itakare.
7 Ininiã itxari: “Ipikanani ãtikanani pakini ninapiima. ! Kariro. Ininiã erekari otokiko, kotxi kona oĩriuata. Ininiã kona erekari uai okaikotini, kotxi oxipokari takari kiena kipatxi ãki auakari,” itxari initiri.
8 Ininiã initiri: “Kona pitokapero. Nota oeretariko opatapi. Ãti kipatxi erekari patari tikakata nitakapatapitaroko.
9 Ãtikanani inakasaakiua karipeka oniniã, ereẽ oãua. Erekari okaikotini. Omiriuatakanisaaki, iuasaaki erekapekari otokiko,” itxa initiri —itxa Xesosi.

Tomatiko Õtisaaki Xesosi Makananitiniro Sito

10 Tomatiko õtisaaki Xesosi auari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.
11 Iuasaaki sito apoka. Tesoito anokananipeka ina amianaretakaro. Ia atoko otxa amianareta. Okomĩkaãpota,

kotxi maerekati matamatakoti amianari kamakari ĩroaĩtotaro.
Kona oposota oõkitikaĩtotiniãua.
12 Xesosi atamatakasaakiro, itxaro:
—Sito, erekapitikaiko uatxa —itxaro.
13 Ininiã itakari iuako onopini. Iuasaakipeka
oõkitikaĩtotaua. Ininiã iuasaaki otxa:
—Peerekari Teoso. Erekari imakinika ikamakiti —otxa.
14 Iuasaakipeka Xoteo apotiitiniãtaãua aikotiã auakani
auĩte naiataua, kotxi tomatiko õtisaaki Xesosi makananitaro
amianatakaro. Ininiã iua txitari kãkiti:
—Auari seisi pakini õti kãkiti parĩkauatini ĩkapani. Ininiã ĩkora
seisi õti hina iua makananitinii ĩkapani. Kona hinape tomatiko
õti erekapeka hĩtxĩkitakiko ĩkapani —itxana.
15 Ininiã Xesosi txari iua:
—Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire
iaõka. Tomatiko õtisaaki hĩte tiretari hĩpiraakori, kotxi hanikari
hĩpiraakori, kema auĩte iaãmoni ãparaã iãtinina ĩkapani.
16 Oia sito Apraãoni apika mekaniro otxaua. Satanasi ka-
maamianaretaro oa tesoito anokananipeka. Iaõpe. Apakat-
apitika tomatiko õtisaaki nitiretiniro oa, nimakananitiniro oa
—itxa Xesosi.
17 Xesosi apakapapiretakasaakina, imokaiakariakori
pẽtauata. Iuasaaki apanakini iuaã auakani poxokoniuata,
kotxi imarotarina erekari Xesosi kamakiti.

Mostata Pirena
(Mateo 13.31-32; Marko 4.30-32)

18 Ininiã Xesosi pimaãna:
—Natokopa itxa Teoso auĩtetxi ininiãua? Kiãtokopa itxa
axinikiniri?
19 Teoso auĩtetxi ininiãua mostata iki atoko itxa. Kiki takaro
mostata ikikioteẽ. Oa aneẽ. Mitape onakasaaki kotipiriki
kamari ikoa okatiã. Ikara atoko itxa Teoso auĩtetxi ininiua —
itxa Xesosi.
Merepanika poião kãkiti auĩtetari Teoso. Eereka kaiãopokori
kãkiti auĩtetari iua. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoa-
moni kotipiriki apokini atokokana.

Pão Tirekakari Pirena
(Mateo 13.33)

20 Iuaĩkana Xesosi pimaãna:
—Natokopa itxa ĩkorapokoriti Teoso auĩtetxi ininiãua?
21 Ia atokokana itxa: Sito kosekari pão tirekakari pani.
Okoketari axapiti pão tirekakari pani kaiãopokori triko
panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Axapitiri Ironakikoãtaã
(Mateo 7.13-14, 21-23)

22 Ikara inaka atoko Xesosi potorika Xerosareẽ sitatxiti isini
ĩkapani. Isaãpotakasaaki, isãpiretari Teoso sãkire. Isãpiretari ãti

sitatxitiã, ãti aapokotxitiã, ãti sitatxitiã, itxaãpota isãpiretiniri Teoso sãkire kãkitimoni.

23 Oerekarauanãtakasaaki, kiki pimaãri:

—Niauĩte, poiãokani satako Teoso auiniãtaã?

24 Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Teoso tixine ĩronakikoãtaã axapitiri. Hinirekariko iuaã hiĩroini. Kaiãopokori kãkiti nirekari ĩroinina. Txamari, !iposotarina.

25 Kaapokori totiniri aapoko tore atoko itxa. Itotakasaakiri, kãkiti iporikiti aritari itore: "Pimataakariko itore ate ĩkapani." Iuasaaki iua kaapokori txako: "Kona nimarotai hĩte," itxanako ninoamoni.

26 Ininiã ninoa: "Ate nipokota pitekata. Sitatxi ate auiniãtaã pauakasaaki, pitekara oerekaua," itxanako ninoa.

27 Ininiã iuaĩkana itxako ninoamoni: "! Nimarotai hĩte. Namonipa hãua hĩte? Hĩsipiniikaua. Imakinika hĩkamakiti ! erekari."

28 —Hãtamatakasaakina Apraão, Isaki, Xakoo, ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani pakini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, iuasaaki hĩtxiapatapitikako. Apanakini ĩroãpeka. Txama hĩtenoka kaikotape iporikiti himaerekani xika.

29 Teoso auĩtetxi ininiãtaãua apokako kaiãopokori kãkiti, ikini itixiti ĩkani. Atokatxi pokĩkinimoni ĩkani, atokatxi ereẽkokinimoni ĩkani, atokatxi pokĩkini sanaremoni ĩkani, atokatxi pokĩkini kikomoni ĩkani pakini apokako Teoso kiiniritimoni.

30 Merepitipanika Xoteoakori kenakotari Teoso sãkire, txamari !imaãkatari. Eereka Xoteo minakaniua kenakotari Teoso sãkire, ininiã auikarina. Ininiã Xoteo minakaniua apokako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua Xoteoakori apokini apisa —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Tiretari Xerosareẽ Auakani
(Mateo 23.37-39)

31 Ikarasaakipeka ãtikaka pariseoakori apoka. Itxarina Xesosi:

—Pisipiniikaua, kotxi Erotxi okaenetai —itxarina.

32 Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hĩsa iuamoni. Hĩtxariko iua aripa kamisirienereri: "Nota omitikari maerekati matamatakoti, apaka amianatakani erekapeka nitxĩkitaka. Uatxa, katana pakini niparĩkauatako. Ipi ãti õtisaaki nixipokariko niparĩka ĩkorapokoriti." Ikara atoko hĩtxariko iua.

33 Ininiã uatxa niparĩkauatako. Katana niparĩkauatako. Ininiã katana eereka nisa Xerosareẽmoni, kotxi ãtiãtaã Teoso sãkire sãpiretakani okikoãtaã ! auari. Xerosareẽnanira ninoa ipina. Ininiã nota sako iuaã.

34 —Xerosareẽ auakanii, Xerosareẽ auakanii, hĩte
okapekana Teoso sãkire sãpiretakani. Kai soroã hĩkiporonakana
ninoa hĩtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari
ninĩkatinii, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana
nitxanakamaiko hĩte. Txamari !hãuiritano nota nĩkatinii.
35 Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso
! auaika hĩtekata. Nisãpiretai. Ia õti hãtamatano, eereka !
hãtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Api-
ananiri posotiireẽ ĩkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako
hãtamatanoko nota —itxa Xesosi.

14

Xesosi Erekapeka Txĩkitakari Amianatakari

1 Tomatiko õtisaaki Xesosi sari pariseoakori auĩtemoni,
iuakata inipokotini ĩkapani. Iuaã auakani mixinitari iua
apoĩtinirina ĩkapani.
2 Iuasaakipeka apoka kiki amianatakari. Ikanoke, itapike,
imakinika ananaĩtota. Iua apoka Xesosimoni.
3 Ininiã Xesosi pimaãna Moisesini sãkire oerekakani,
pariseoakori pakini. Ipimaãna:
—Erekari atxiĩti tomatiko õtisaaki amianatakari erekapeka
nitxĩkitakini? —itxa Xesosi.
4 Ininiã ninoa tsorĩkaãnãta. ! Apakapapiretarina. Ininiã
iuasaaki Xesosi erekapeka txĩkitakari iua amianatakari.
—Pisipeka paapokomoni —itxa Xesosi.
5 Eereka ipimaãna pariseoakori:
—Hĩpira kema auĩte, hĩpira poho apaka aariko ãki irikiniã
tomatiko õtisaaki, iuasaaki himakatxakatari? Ari, himakatx-
akapitikari hĩpira tomatiko õtisaaki. Ininiã kinirepa kona
hinirekatari erekari nikamini tomatiko õtisaaki? —itxa Xesosi.
6 Txamari kona ninoa apakapapiretari, kotxi atão Xesosi
sãkire.

Kiiniri Kamakari Pirena

7 Iuasaaki Xesosi itikana kãkiti. Apanakini mereẽri kãkiti
apiatakari takote iitopãkini. Ininiã isãpiretari ia sãpirenatxi
atão inakari oerekiko.
8 Kãkiti ĩtaniriuatini kiiniriti pirena isãpireta:
—Kiiniriã hĩsikasaaki, kona himereẽpiri kãkiti apiatakari
topãkiniãtaã hiĩtopãkini, kotxi atxiĩti eereka kemaĩtxitakori api-
atakari apoka.
9 Ininiã iua apiatakari apokasaaki, kakiiniriteri txaiko
pite: “Ikiraã piitopãka. Ia kiki topãka nota takote.”
Iuasaaki pipẽtauata. Ininiã pitakanapari iuaã. Maparapeka
apanakinikata topãka pitxa.
10 Kiiniriã hĩsikasaaki, apanakinikata hĩitopãka. Ikara atoko
ininiã, kakiiniriteri akiritai: “Nitari uaimoni pina. Piitopãka

uai. Uaira erekari.” Ikara atoko pininiã, apanakini iuaã
auakani imarotariko pite apiatakari pininiãua.
11 Ãtikaka kãkiti txari: “Nota apiari nitxaua.” Txamari
Teoso txariko: “Poiãori itxaua.” Ãtipekana txari: “Nota poiãori
nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Iua apiari itxaua.”
12 Xesosi txari ikemaĩtxitakiri:
—Kiiniri pikamakasaaki, kona pikemaĩtxitapiri pinirimane,
pitariakori, paõkimaneri, paapoko takote auakani, katx-
ineiroteni pakini, ninoa iuaĩkana kemaĩtxitinii pite ĩkapani.
Ininiã ikara atoko ninoa iĩkitxitai.
13 Apiaerekata kiiniri pikamakasaaki, pikemaĩtxitari kãkiti
minakati mauakiniti, mokirini, matĩpokotakati pakini.
14 Ikara atoko pininiã, Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi
ninoa !iposotari kiiniri ikaminina, iuaritika kãkiti erekarini
iuaĩkana õkitikasaakiua, iuasaaki Teoso ĩkitxitaiko pite —itxa
Xesosi sãkire.

Kiiniri Mitari Pirena
(Mateo 22.1-14)

15 Ininiã ãti Xesosikata nipokotakari kenakotari ikara Xe-
sosi sãkire. Ininiã iua txari:
—Teoso auĩtetxi ininiãtaãua sikani nipokotako iuaã. Ininiã
iuasaaki Teoso sikapoxokonitana —itxari.
16 Ininiã Xesosi apakapapireta. Ia atoko itxa:
—Kiki kiiniri kamakari kemaĩtxitari itomaneri kãkiti.
17 Nipokori iposopeka inakasaaki, iokanatari initiri ike-
maĩtxitakinimoni: “Masa kiinirimoni. Iposopekari imakinika
nipokori,” itxa.
18 —Txamari ikemaĩtxitakini kamari ãti sãkiretxi kiinirimoni
imasikanina ĩkapani. Ininiã kemaĩtxitakori txari: “Nota amo-
tari itixi. Iua ninireka natini. Ininiã ! niposotari nisini
kiiniriã,” itxa.
19 —Ininiã ãti: “Nota amotari tesi kema auĩte parĩkauatakani.
Ininiã nota sari ninoamoni. Ninireka nimarotiniri ninoa
parĩka. Pauiritano nisini ninoamoni,” itxa.
20 —Ãtipekana: “Nota ĩtanorouatape. Nĩtanoro auano nota.
Ininiã kona niposota nisini pikiiniritemoni,” itxa.
21 —Ininiã initiri kanapiriã iauĩtemoni. Ikinipoko ike-
maĩtxitakini sãkire isãpireta iuamoni. Ininiã iuasaaki iua
auĩtetxi naiataua. Ininiã ipaniãtari initiri: “Sitatxi auakari
kimaporitiã pisa. Katima pitxako. Piminana kãkiti minakati
mauakini, matĩpokotakani, mokirini pakini pimina,” itxari.
22 Ininiã katimaritika ikamari ikinika auĩtetxi paniãtakiti.
“Nikamapekari ikinika pipaniãtakiti, txamari auapanika
nipokori. Apakatapanika kãkiti nikini ĩkapani,” itxa.

23 —Ininiã iuaĩkana, iua auĩtetxi paniãtari sitatxi mapara
õtako isini. “Iuaã pakiritana kãkiti inini, naapoko kãkiti
xãpokini ĩkapani.
24 Atãopitikara nitxai: ‘Mitxi nikemaĩtxitakini ! inikapaniri
nikiena,’ ” itxa.

Xesosi Moianari Pininiua
(Mateo 10.37-39)

25 Ãti õti itomaneri kãkiti moianatari Xesosi. Ininiã ikirioka
sãpireta itxana ia sãkiretxiti:
26 —Nota kinirão moianataka hinakasaaki, apiata
hĩtiretanoko nota. Merepanika hĩtiretanoko nota, eereka
hĩtiretanako hĩri, hinoro, hĩtaniri, hĩtanoro, hĩtari, hĩtaro,
hamarite pakini. Hĩteka apaka poião hĩtiretauako.
27 Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hĩsa.
Himamĩteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ininiã !
apakata himoianatinino.
28 —Hinirekiniãri aapokotxi mitari sitatxi auakari atoko
hĩkamini, merepanika hĩxinikaroko txineiro aapokotxi kamiko
karone. Atxiĩti ! apakata hĩtxineirote. Atxiĩti apakata. Ikara
atoko hĩxinika merepanika.
29 Ikara maxinikati merepanika ! ixinikari, ininiã atxiĩti
itakari itsota, ininiã eereka txineiro ! auaika, ininiã kona
apakata imakinika ikamini. Ininiã apanakini napetari iua.
30 Ininiã ninoa txari: “Hãtamatariko ikamakiti. Iua kiki
potorikamari ĩkora aapoko, txamari ! iposotari imakinika
ikamini.” Ikara atoko itxanako. Ininiã pikamakiti apis-
apanika iteene hĩxinikariko.
31 Ininiã eereka Xesosi sãpiretari ãti sãkiretxi:
—Auĩtetxi auari tesi mio sotato. Iua nirekari neenamatxi
ikamini ãti auĩtetxikata. Txamari ãti auĩtetxi auari vĩtxi mio
sotato. Iua tesi mio sotato auakiti merepanika xinikari, atxiĩti
iposota ineenamauatini vĩtxi mio sotatokata? Atxiĩti auĩtetxi
vĩtxi mio sotato auakiti xipokari iua? Ininiã apisapanika
ixinikari.
32 Imaposotakaniãri, vĩtxi mio sotato õtakopanika
auakasaaki, iua auĩtetxi tesi mio auakiti iokanapireta ãti
auĩtetximoni isãkirauatinina ĩkapani, neenamatxi xipokini
ĩkapani.
33 —Erekari iua auĩtetxi neenamatxi takanapakari atoko
hinini. Ininiã merepanika hãkixinireẽ hĩxinikariko: “Nota
nirekatari nimoianatiniri Xesosi, kotxi pasãpaniri?” hĩtxa.
Atão hinirekiniãri himoianatinino, ininiã imakinika
hĩtakanapako notakata hĩsini ĩkapani. Himanirekakaniãri
hĩtakanapiniri imakinika, ininiã ! apakata himoianatinino.
Ininiã hĩxinikariko merepanika —itxa Xesosi.

Iõkira Matxoato Pirena
(Mateo 5.13; Marko 9.50)

34 —Iõkira peerekaro. Omatxoaniã, !otxaika. Aua kãkiti iõkira potxoaro atoko inakani, ininiã erekapitikana ninoa. Apanakini kãkiti iõkira matxoato atoko itxana. !Kakamarena ninoa.
35 Iõkira matxoato ininiã, !apakata takari sikakienatiko ĩkapani. !Apakata hĩkoketiniri kipatxikata, pirãtxi tikakata takari sikakienatiko ĩkapani. Kona erekaro. Maparamoni oõkapeẽkaika. Ikara atoko itxa apanakini, kotxi ninoa !kakamarena.
—Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko ia nisãkire.

15

Soti Auĩte Ereẽkokakari
(Mateo 18.10-14)

1 Ãti õti auĩtetxiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekati kamakani apaka apotiitaua Xesosi sãkire ikenakotinina ĩkapani. Ninoa kaiãopoko.
2 Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini misãkirepiretari Xesosi. Itxana:
—Iua apakapari maerekani. Maerekanikata inipokota —itxana.
3 Ikara isãkirena xika Xesosi sãpiretari ipi, ãti pakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko.
4 Ia atoko itxa Xesosi:
—Atxiĩti pite aua seĩ soti auĩte. Ãti pĩpinanakiniã, kipa pikama? Pitakanapari apanakini mapara inipokotiniãtaã apanakini nĩkatini ĩkapani. Ininiã eereka pisari pĩpinanakakari pinitini ĩkapani.
5 Papokasaakiri iua pĩpinanakakari, pipoxokoniuata. Piporikiãpotari pipira paapokomoni.
6 Papokaãka atoko pakiritana paõkimaneriakori, apanakini kãkiti pakini. Pitxana ninoa: “Hĩpoxokoniuatako notakata, kotxi napokapekari nipira pĩpinanakakari,” itxa soti auĩte pitikiri.
7 —Nisãpiretai hĩte, ãtika maerekati kamakari takanapakasaakiri imaerekani, iaxiti Teoso auiniãtaã auakani poxokoniuatapitikako. Atxiĩti novẽta novi kãkiti iuikakaniua txari: “Peerekaua ate. !Akamari maerekati,” itxana. Txama kona atão isãkirena. Ninoa sãkire kona kamari iaxitikini poxokoniuatini —itxa Xesosi.

Ota Pirata Kamakoro Ereẽkokakaro

8 Apikomoni Xesosi txari:

—Sito aua tesi ota pirata kamakoro. Pakaronero. Ãto
ereẽkokiniã, ininiã onitakasaakiro oiopotokakari tirikapi.
Oiatiĩkaãpotari oaãpoko ota onitaãpotini ĩkapani.
9 Oa apokasaakiro, apanakini oãkirita: “Hĩpoxokonauatako
notakata. Napokapekaro ota ereẽkokakaro,” otxa.
10 —Kãkiti poxokoniuata ota pirata kamakoro apokikosaaki.
Nisãpiretai, iaxiti Teoso nitiriakori apiapoxokoniuata, ãti
maerekati kamakari imaerekani itakanapakasaaki —itxa Xe-
sosi.

Imi Ereẽkokakari Pirena

11 Apikomoni Xesosi txari:

—Aua kiki. Ipi imiakori.

12 Maneri takari amanaãri iri. Itxari: “Ninirekari pitakana-
pakito pipĩkasaaki pisikini notamoni uatxa,” itxa. Ininiã iri
xanakari inakiti imiakorimoni.
13 Eereka mapaõti inaka atoko, iua ãtokori apotiitari iri
sikakiti. Ininiã eereka isipeka. Õtakoxiti ãti tixini isa. Iuaã
maerekati ikama. Iuaã xipoka itxari iri sikiniri.
14 —Ikinika ixipoka iuaã. Iuasaaki ãparaã ! ikipa. Natx-
ipokoni auari. Nipokori !auari. Ininiã iuasaaki iua minakati
!auari. Imakinika xipope.
15 Ininiã iuaxiti auakarimoni isa, parĩkatxi amanaini
ĩkapani. Ininiã ipatrãote paniãtari irariakori isikakienatini.
16 Irariakori isikakienatakasaaki, natxinoka itxa. Iuasaaki
iua nirekari irariakori kiena inikini, kotxi iua sikakien-
atakari !auari.
17 —Iuasaakiika ixinikari iri aapoko: “Niri nitiriakori aua
nipokori. Nipokori itetakori auapitika. Uai natxinoka
txapeno nota.
18 Nikanapiriãko niri aapokomoni. Nitxariko niri:
‘Maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka.
19 Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi ! erekano.
Pitxĩkitakano pinitiri nininiua.’ Ikara atoko nitxariko niri,”
itxa.
20 Ininiã iua aiamata, kanapiriã itxa iri aapokomoni.
Iuasaaki iri iãtapanãtari iua ikiniõtika.

—Ininiã iua apokaãpotakasaaki, õtakopanika, iri atapari iua.
Ininiã iri miteẽkata iuamoni. Ininiã iteene ipoxokoniuata.
21 Iuasaaki imi txari iri: “Niri, maerekati nikamapeka
Teosomoni, pitemoni apaka. Kona pamarite na pitxaikanoko,
kotxi !erekano.”
22 —Iuasaakipeka iri akiritari initiriakori: “Katima hĩtxako,
mãkatxi ereri himinini. Aneo ereri hĩtakako iuakokimoni. Ikiti
mata hĩtakako ikitiã.
23 Kema auĩte kiĩri hõkako. Kiiniri makamako. Manipokota.
Mapoxokoniuata,

24 kotxi ia namarite ipĩkari atokopeka, uatxa iuaĩkana
ikanapiripeka. Mitxi pĩpinanakakari atoko itxa, uatxa
apokapeẽkaika," itxa.
—Ininiã iuasaaki ninoamoni ipoxokoniuatini apopeka.
25 Ninoa kiiniritauatakasaaki, imi aneẽkari tokoriã
iparĩkauanãta. Ikanapiriãkasaaki aapokomoni, ikenakotari
xikari, serẽkatxi ene pakini.
26 Ininiã akiritari iri nitiri: "Kiripa ikara?" itxari.
27 Iri nitiri apakapapireta: "Pitari apoka. Ininiã piri
paniãtari kema auĩte okiko, kotxi erekapanikari pitari. Kona
monõkori apoka iuamoni. Erekari ikanapiriini," itxari.
28 —Ininiã ikara ikenakotakasaaki, inaiataua. Kona
inirekari ĩroini kiiniriã. Ininiã iri iuamoni sa itxa. Akiritari:
"Piĩroã," itxari.
29 Ininiã iua apakapapiretari: "Itori mitaãti
niparĩkauatinapekai. Txama kona nota sipikapiretari pisãkire.
Iuaritika kona pisikano potxi ãkiri nimoianariakorikata
kiiniri nikamini ĩkapani.
30 Iua pamarite xipokari pitxineirote. Sitokata isirĩka.
Txama ikanapiriãkasaaki, pokari kema auĩte. Kiiniri pikama
iua ĩkapani." Ikara atoko itxitari iri.
31 —Iri apakapapireta: "Namarite, ãtipirika pauapika no-
takata. Ikinika nota nakiti pite nakiti txaua.
32 Erekapitikari kiiniri nikamini apoxokoniuatini ĩkapani,
kotxi pitari ipĩkari atokopeka itxa. Uatxa auapanika.
Pĩpinanakakari uatxa apokapeka," itxari.

16

Nitiritxi Kamisirienereri

1 Xesosi sãpiretana imoianariakori:
—Kiki ito tiitxi aua. Iua nitiri nĩkatari ikinika ipatrãote
nakiti. Apanakini sãpiretari iua kiki, initiri iouanatiniri itx-
ineirote.
2 Ikara atoko ininiã, iua akiritari initiri: "Nikenakopiretari
pite misirienetinino nota. Ininiã piminari tiitxi piamoti-
itini tsopa. Ikara pisikasaakino, niokanatai pisini. Kona
apikomoni piparĩkauataika nota ĩkapani," itxa.
3 —Ininiã initiri ãkixinireẽ: "Kipa nikama uatxa, kotxi ni-
patrãote paĩtiki iokanatano. !Kataparano nota, ininiã !ni-
posotari atokatxi patapi niparĩkauatini. Nipẽtauata txineiro
maxikatiĩka namanainiri kãkiti.
4 Uatxaika nimarotari nikamakiti tĩkane. Ininiã niparĩka
xipokasaaki uai, kãkiti apakapapanikano nota ninoa
aapokoã," itxa.
5 —Ininiã akiritana kãkiti ipatrãote maĩkitxitakani. Ininiã
ipimaãri ãti: "Kipakinipa !piĩkitxitapanika nipatrãotemoni?"

6 —“Seĩ kopiti iĩtxi auakiti kona niĩkitxitapanika,” itxari.
—Ininiã iua nitiritxi txari: “Pikosekari pimaĩkitxitakiniti tsopa. Pitakari sĩkoẽta kopitinoka,” itxari.
7 —Ininiã ãti ipatrãote maĩkitxitakari ipimaã: “Kipakinipa kona piĩkitxitapanika nipatrãote?”
—Iua apakapapiretari: “Seĩ atarokiri kotarina,” itxa.
—Itxari iua: “Pimaĩkitxitakiniti tsopa pikoseka. Oitẽta kotarinoka pitaka,” itxa. Ikara atoko ikama ninoa ĩkapani, ininiã iparĩka itakanapaka atoko, ninoa apakapari iua ninoa aapokoã.
8 —Ininiã iua patrãote ikara imarotakasaaki, itsorĩkaãta: “Ari, ninitiri paimatireri. Maerekati ikama, iuaritika ikamakasaakiri, paimatireri iua,” itxa.
—Teoso sãkire mauiãkani imarotapitikari ixinikinirina parĩkatxi katana ikamakitina. Atxiĩti Teoso sãkire auiãkani ! imarotari ixinikinirina parĩkatxi katana ikamakitina.
9 Nisãpiretai hĩte, ĩkorapokoriti hãuakasaaki, hĩxinikari ikara nitiritxi. Hĩsikari hĩtii, hĩtxineirote pakini Teoso parĩka ĩkapani, Teoso mimarotakani atão inakari imarotinina ĩkapani. Eereka atxiĩti Teoso mimarotakani moianatai. Eereka ninoa apaka imarotari aĩri iaxitikiri. Eereka ãti õti haõkitana ninoa iaxiti.
10 —Axapitiki parĩkatxi atão pikaminiã, ininiã kãkiti auikariko piposotiniri parĩkatxi apiatakari pikamini apaka. Axapitiki piĩtiriuata mitxi, ininiã eereka kaiãori piĩtiriuata.
11 Txineiro uaimonipokoriti auakari himimarotakaniãri hinĩkatini, ininiã kona hĩposotari hinĩkatiniri erekari Teoso sikakiti.
12 Apanakini tii pimanĩkatakaniã, ininiã kona kãkiti sikai tiitxi pinakiti inini ĩkapani.
13 —! Apakata kãkiti parĩkauatini ipi iauĩtena ĩkapani, kotxi atxiĩti ãti omanata, ãti itireta. Atxiĩti ãti apokaerekata, ãti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparĩkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. ! Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki —itxa Xesosi.

Teoso Sãkire Maxipokakani
(Mateo 11.12-13; 5.31-32; Marko 10.11-12)

14 Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina, inapetarina Xesosi, kotxi ninoa iteene potxitaro txineiro.
15 Ininiã Xesosi sãkirauata ninoamoni:
—Hĩte txa apanakinimoni: “Ate !ikeroka. Peerekaua ate,” hĩtxa hĩsãkire. Txama Teoso imarotari hãkixinire. Kãkiti uãkatari erekari hĩkamini, txama Teoso omanatari hĩkamakiti.
16 —Kitxakapirĩka kãkiti auikari Teoso sãkire Moisesimoni sikakori, Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Xoão kapatxisareri apoka. Iuasaaki Teoso iokanapirena erekari auĩtetxi

ininiãua sãpiretaãka. Itomaneri iteene nirekari isini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua ĩroini.
17 —Teoso sãkire ! ixipoka. ! Ixipoka axapiti. Auapika imakinika isãkire. Itixi, iaxiti pakini xipokapitikako, iuaritika Teoso sãkire !ixipoka.
18 —Teoso sãkire iõkatakori kitxakapirĩkari auapanika uatxa. Ininiã ĩtanorotxi asikakari ãto itakini ĩkapani inakari, maerekati ikama. Apaka sito takanapakoro takakari maerekatikanera ikama. Ikara Teoso sãkire auapanika. Kona ixipoka ikara —itxa Xesosi.

Katiiri, Arásaro Pakini

19 Xesosi sãkirauatapanika. Ia atoko itxa:
—Aua kiki katiiri. Peereri imãka. Põkamarari imãka. Apiaerekata imãka. Ikiniõtika peerekari ikiena. Imakinika iua auakiti peerekari. Iua aapoko ikiniõtika kiinirisaaki auakari atoko itxapika ikiena.
20 —Ãti kiki Arásaro inakori. Pamatinaniri. Minakati ! auinari iua. Iua sirĩka katiiri aapoko patapi koa. Amianari aua iuamoni. Ininiã iĩto imakinika kakaro.
21 Kinirão nika inakasaaki, ixiti okakorinoka inika. Iuaã anãpa amerokari ikaro.
22 —Ikara atoko ininiã, eereka ipĩpe. Ininiã eereka Teoso nitiriakori iaxitikini anikari iua Teoso auinimoni. Kitxakapirĩka Apraão sari iuaã. Iuaã iua Arásaro aõkitari Apraão.
—Eereka iua katiiri apaka ipĩpe. Ikataãka. Isari maerekani misiritikoãtaã.
23 Iuaã maerekani misiritikoãtaã auakasaaki, õtakoxiti atamatari Apraão, Arásaro pakini.
24 Ininiã akiritari Apraão: “Toti Apraão, piamonĩkano. Pipaniãtariko Arásaro iãkiniri iuakoki iaã, tapikaka itxa ninamamoni. Ia xamina sikatsiitapitipono,” itxa.
25 —Apraão apakapapireta: “Pixinikariko kãkitikata pauakasaaki, kaiãori pitii aua pitemoni. Arásaro auakasaaki, kona minakati auari iua. Arásaro auakasaaki, amianarinani, natxinani pakini auari. Uatxa iua poxokoniuanãtakasaaki, pite atatsiitari pimisiritiko.
26 Patamata ereẽ sauana auĩte. Kona ate posotari hĩtemoni asini. Hĩte apaka kona posota uaimoni hãpokini,” itxa Apraão.
27 —Iuaĩkana katiiri: “Toti, pikenakotano. Pipaniãtariko Arásaro niri aapokomoni isini.
28 Iuaã aua sĩko nitariakori maneripanika inakaniua. Isãpiretanako: ‘Kona erekari uai. Erekari ia misirikaretxi auiniãtaã imĩkanina. Ininiã uatxa ikamarinako Teoso sãkire paniãtakiti,’ ” itxa katiiri.
29 —Ininiã Apraão: “Ninoamoni auape Teoso sãkire, Moisesini sãpiretakiti, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani

sãpiretakiti apaka. Ininiã pitariakori posotari ikenakotinirina ninoa sãkire,” itxa Apraãõ.

30 —Ininiã katiiri txari: “Toti Apraãõ, ikara atokonani ! apakata. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iuasaakiikarako itakanaparina imaerekanina.”

31 —Ininiã Apraãõ: “Pitariakori ! auikari Moisesini sãkire, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iuaritika ninoa ! auikari Teoso sãkire. Ikara atoko ininiã, kona nipaniãtari Arásaro isini ninoa-moni,” itxa Apraãõ.

Ikara atoko itxa Xesosi sãpiretakiti.

17

Maerekati Oerekakari
(Mateo 18.6-7, 21-35; Marko 9.42)

1 Xesosi txari imoianariakorimoni:

—Aua maerekati oerekakani. Ninoa kãkiti kamari maerekati. Ikara atoko inakani apokapitikako. Ninoa xika kãkiti kamari maerekati. Maerekati oerekakari misiritaãkapitikako.

2 Teoso omanatari kãkiti maerekati oerekakani. Kãkiti txĩkitakiniãri amarini nota sãkire auiãkari maerekati ikamini ! apakata. Erekamariko iua kãkiti maerekati oerekakari kai mitariã iaxirikanokitaãkamako, ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ĩkapani.

3 Erepaniko. ! Pikamapiriko maerekati. Pitari Xesosi sãkire auiãkari kaminiãri maerekati pitemoni, põtãkikariko, imaerekani itakanapini ĩkapani. Itakanapiniãri, ! pixinikap-inikari ikara maerekati ikamakiti.

4 Atxiĩti ãti õti iua kamari maerekati pitemoni. Eereka iua pitemoni apoka. “! Erekari nikamakiti pitemoni. Pi-maxinĩkaretariko maerekati nikamakiti. ! Nikamaikari,” itxa. Ininiã ĩkora õti iuaĩkana maerekati ikama pitemoni. Iuaĩkana amanaãi imaerekani pimaxinĩkaretini tĩkane. Atxiĩti ĩkora õti setxikata ikara atoko ikama pitemoni, ininiã pimax-inĩkaretariko ikinika maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Auikiko

5 Xesosi iokanatakini txari Xesosi:

—Pitxĩkitakaua ate apikomoni aãuikiniri Teoso sãkire —itxana.

6 Ininiã Xesosi txana:

—Mostata iki axapitiki. Mostata iki atokokana nisãkire poião hãuikiniã, iuaritika hĩposotapitikari hĩpaniãtiniri ia uasini aamina: “Pikotsakatika pimaporokauako. Ipoamoni pitakauako.” Ininiã ikamapitikariko pisãkire iaõka —itxa Xesosi.

Nitiritxi Parĩka Pirena

7 Xesosi txari:
—Pinitiri tokoriã parĩkauatakari, pipiraakori inĩkatakari,
apokasaaki paapoko, kona pitxa: “Pinipokota, pitomata.”
Kona ikaraatoko pitxa.
8 Pitxari: “Auapanika parĩkatxi. Nipokori pikaminano.
Xipoka atoko pisikakienatano. Piãtapari nota nipokotini,
ininiã eereka pite nipokota.” Ikara atoko pitxa pinitiriakori-
moni.
9 Pipaniãtakitinanira ikama, ininiã kona pitxa: “Erekapi-
tikari piparĩka,” kotxi pipaniãtakitinani ikama.
10 —Ininiã iua atokokanera itxa ikinipoko Teoso paniãtakiti
pikamakasaaki. Kona apakata: “Erekapitikano nota,” pinini.
Ia atoko atão pinini: “Nitiritxinani nitxaua. Poiãori nitxaua,
kotxi niauĩte paniãtakitinani nikama.”

Xesosi Makananitinina Paiaka Matatakani

11 Xerosareẽmoni Xesosi sikasaaki, inapari Samaria tõpa.
Ipinimoni auari Kariréia tõpa.
12 Ãti aapokotxi apokaãpotakasaaki, aõkitana tesi kikiakori
amianatakani paiaka matatakani.
13 Ikira atoko akiritarina:
—Xesosi, koerekareri, piamonĩkaua ate —itxana.
14 Xesosi atamatakasaakina, ipaniãtana ninoa Moisesini
paniãtakiti iaõka ikaminina, sasetotximoni isinina, iĩtona
oerekinina ĩkapani.
—Sasetotximoni hĩsako. Hõerekariko hiĩto iuamoni —itxa
Xesosi.
Iuamoni isaãpotakasaakina, ikinipoko ninoa erekapeka itx-
ana.
15 Ninoa amianatakani erekapeka, txamari ãtinani
kanapiriã Xesosimoni. Itapararitika akirita:
—Peerekari Teoso —itxa iua paiaka matatakari.
16 Ininiã ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.
—Notamoni pikamakiti peerekari —itxa.
Samaria tõpakiri iua kiki.
17 Ininiã Xesosi txari:
—Nota makananitana tesi kikiakori. Ĩtapari apanakini?
Auapanika novi kikiakori nimakananitakini.
18 Ia kiki Samariakiri. Ianokara kanapiriã, “Peerekari
Teoso,” inini ĩkapani. Ninoa Xoteo iua atoko ! itxana —itxa
Xesosi sãkire.
19 Ininiã itxari iua Samariakiri:
—Põkitikauako. Pisako. Pite auikari nisãkire, ininiãkara
erekapekai —itxa Xesosi.

Kanatokopa Itxa Teoso Auĩtetxi Ininiãtaãua?
(Mateo 24.23-28, 35-44)

20 Ãti õti pariseoakori pimaãri Xesosi:

—Kirisaakipa Teoso ikinimane auĩte inini õti apokatako? —itxana.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Teoso auĩtetxi inakasaakiua, kãkiti !atamatari iua apokini. Teoso kãkiti auĩte inakasaaki, iua kãkiti ãkixinireẽ apoka.

21 Iuasaaki kãkiti ! akiritari: “Uaikarari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ikiraãrari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.” Ikara atoko !itxana, kotxi hĩxinire ãkirari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.

22 Ininiã itxa imoianariakorimoni:

—Apokako ãti õti nota hĩtari iaxitikiri iteene kinirão hãtamatini. Txamari !hãtamatano.

23 Apanakini sãpiretaiko hĩte: “Ikiraãrari iua.” Ãti sãpiretari: “Uaikarari iua.” Iuasaaki kona himaãkatapiri ikara atoko inakari sãkiretxiti. !Hãuikapiri ikara atoko inakari.

24 Hĩtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, mẽkokari ãtiãtaã potorikini, ãtiãtaã apokini, iua atokokana nikanapiriini. Katimaritika napokako. Mẽkokari atoko nitxako napokini. Iuasaakiika ikinimane kãkiti atamatano.

25 Nikanapiriini apisapanika, nota hĩtari iaxitikiri iteene ninikoriãriko nimisiritiko, kotxi kãkiti uatxa auakani kona nirekano.

26 —Nota hĩtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, Noee auakasaaki atokokana itxapaniko.

27 Noee auakasaaki, ikinimane nipokota. Iãta. Ĩtanorouata. Ikara atoko itxapikana. Ãti õti Noee, inirimanekata maporo ãki iĩroãna. Eereka imaiãtapakinitipanika ãparaã kipakata. Xãpoãkata. Ininiã xirataãtxi xipopena ikinimane. Ikara atokotxikana itxako nota kanapiriãkasaaki.

28 —Aroo inakori auakasaaki atokokana itxako nota kanapiriãkasaaki. Iuasaaki ikinimane nipokota. Iãtana. Iamotiitana. Isikatiitana. Itakarauatana. Aapokona ikamana.

29 Sotoma sitatxiti Aroo potorikini õti, iuasaakipeka xamina ãparaã kipini atoko itxa ikatxakini. Xamina miniki katxaka. Ininiã ikinipoko iuaãtaã ariãkata.

30 —Iuasaaki kãkiti ! imarotari xamina katxakini õti. Iua atokokana kãkiti !imarotari nota hĩtari iaxitikiri apokini õti.

31 Napokini õti haãpoko mapara hãuiniã, kona hĩkanapiripe haãpokomoni hĩtii hãpini ĩkapani. Tokoriã hãuiniã, kona ! hĩkanapiripe haãpokomoni. !Apakata hĩkanapiriini iuaã.

32 Hĩxinikaroko Aroo ĩtanoro. Kona oa atoko hĩtxape, kotxi oa ipina, kotxi ! onirekari otakanapiniri sitatxi maerekani auiniãtaã.

33 —Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

34 —Nikanapiriãkasaaki, ia atoko itxako. Nikanapiriini
ĩkanõkati atxiĩti ipi kãkiti imakanãta imakiniãtaãna. Iuasaaki
Teoso sãkire auiãkari sari notakata. Teoso sãkire mauiãkati
kaikota.
35 —Iuasaakiko atxiĩti ipi sito kamanãtari atarokiri. Teoso
sãkire auiãkaro sari notakata. Teoso sãkire mauiãkato kaikota.
36 —Iuasaakiko atxiĩti ipi kiki kikio parĩkauata. Ãti sa no-
takata, ãti kaikota —itxa Xesosi.
37 Ininiã imoianariakori pimaãri:
—Namoniparako? —itxana.
Ininiã iua apakapapiretana:
—Aãtamatakasaakiri maiori apotiitiniãtaãua, ikinimane
imarotari ipĩkari iuaãtaã auini. Iua atokokana ikinimane
atamatariko kãkiti apotiitiniua notakata nikanapiriãkasaaki
—itxa Xesosi.

18

Sito, Kãkiti Misiritiko Mereẽkari Pakini

1 Xesosi misãkiretari imoianariakori ãti sãpirenatxi atão
inakari oerekiko, Teoso misãkiretiko pirena. Ikara in-
akari oerekari kãkiti ãtipirika imisãkiretiniri Teoso, Teoso
misãkiretiko imatakanapakani ĩkapani.
2 Xesosi sãpiretari ia sãkiretxiti:
—Sitatxi auari kãkiti misiritiko mereẽkari. Iua kona paxitari
Teoso. Kona ipaxitari kãkiti apaka.
3 Iuaã sito apaka aua. Õtaniri ipĩpe. Tikinitakoro otxaua. Oa
nirekari iua atão ikamini oa misiritakarimoni. Txamari iua
kãkiti misiritiko mereẽkari !ipotxitari omokaiakari pirena ike-
nakotini. Osãpiretapikari iuamoni: “Pikenakotariko nisãkire.
Pikamariko atão nota misiritakarimoni. ! Nimĩteenekaikari
nota misiritakari apikomoni misiritinino,” otxa.
4 —Isãpakapekari ãtipirika osãkire ikenakotini. Ininiã eereka
ixinikari: “Atãopitikara, kona nota paxitari Teoso, kãkiti
pakini. Iuaritika nikamariko onirekakiti, kotxi
5 ãtipirika oa tikinitakoro amanaãnãtano, ininiã
nikamaãkaretxitaro. Ininiã nikamariko onirekakiti, kotxi
nisãpakapekaro osãkire. Ãtipirika ikara atoko otxanãtapikano. !
Nimĩteenekaikari,” itxa kãkiti misiritiko mereẽkari.
6 Ininiã Xesosi txana imoianariakori:
—Ikara kãkiti misiritiko mereẽkari kona erekari, iuaritika
ikamari osãkire iaõka.
7 Teoso apiaerekata. Ininiã ikenakotapitikari imereẽkini
sãkire pokamara, ĩkanõka. Ninoa amanaãri Teoso imoianatin-
ina. Ininiã apiata Teoso kenakotari isãkirena. Patimari Teoso
kenakotiniri imereẽkini amanaãkiti.
8 Nisãpiretai, patimari Teoso misiritinina ninoa
misiritakani. Ia nipimaãi. Nota hĩtari iaxitikiri iuaĩkana

nikanapiriãkasaaki, atxiĩti napokari nisãkire auiãkani
ĩkorapokoriti? —itxa Xesosi.

Pariseo, Txineiro Apotiitakari Pakini

9 Iuikakaniua !apokaerekatari apanakini. Ninoamoni, ni-
noanokara kamari atão. Ãti õti Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi
atão inakari oerekiko, kãkiti ikara atoko inakanimoni atão
imarotinina ĩkapani:

10 —Ipi kiki sari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Ãti kiki
pariseo itxaua. Ãti kiki auĩtetxiakori txineirote apakapakari
itxaua. Iteene iua misiritari kãkiti, kotxi kãkitimoni imakatx-
akaro apikomoni txineiro. Kona atão imakatxaka. Imisiritari
kãkiti.

11 Iuaã pariseo tima Teoso imisãkiretini ĩkapani. Txama
iuaka imisãkiretaua. Ia atoko itxa isãkire: “Teoso, nota pox-
okopitikano, kotxi nota apanakini atoko kona nitxa. Kiĩtiriri !
nitxaua. Kãkiti misiritakari kona nitxaua. Kona nota sirĩka ãti
ĩtanorokata. Kona nota ia txineiro apakapakari atoko na nitxa.
Konapitini.

12 Ikini semanati, ipi õti nitakanapari ninikini pite
nimisãkiretini ĩkapani. Txineiro nisikai. Tesi txineirota
auiniãno, ãtoka nisikai, ininiã pipaniãtakiti iaõka nikama,”
itxa iua pariseo.

13 —Iuasaaki txineiro apakapakari ikira atoko itima. Kona
ionakaãta iaxiti. Iaritari itorota imaerekani oerekini ĩkapani,
kotxi maerekati ikamapeka. Itxari Teosomoni: “Teoso, pia-
monĩkano. Kona erekano nota, kotxi maerekati kamakarino
nota,” itxa txineiro apakapakari.

14 Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara nisãkire. Ikara inakari kiki Teoso
kamaerekata. Isikasaaki iua aapokomoni, erekari
itxapekaua. Iua pariseopekana, Teoso ! ikamaerekatari
iua.

—Iuikakariua, poiãori itxauako. Poiãoripekana, apiatakari
itxauako —itxa Xesosi.

Amarini Apokini Xesosimoni
(Mateo 19.13-15; Marko 10.13-16)

15 Ãti õti kãkiti minari amarini Xesosimoni erekari ninoa-
moni itakini ĩkapani. Txamari Xesosi moianariakori ata-
pakasaakiri kãkiti imiakori mĩkani, isipikapana.

—Hĩkanapiripeka. Hĩsipeka —itxana.

16 Txamari Xesosi txari imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. !Hĩsipikapapena
amarini, kotxi nitiretapitikana ninoa. Nisãkire auiãkani
auikari nisãkire amarini auikini atoko. Kãkiti nisãkire amarini
auikini atoko inakaninokara apoka Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

17 Amarini auikari iri sãkire. Ininiã hĩxinikariko ia: Amarini
atoko himinakaniã, Teoso sãkire iteene himauikakaniã, ininiã
Teoso auĩtetxi ininiãtaãua !hiĩroã —itxa Xesosi.

Kiki Katiiri Pirena
(Mateo 19.16-30; Marko 10.17-31)

18 Xoteo auĩte pimaãri Xesosi:
—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ãtipirika
nauini ĩkapani? —itxa.
19 Xesosi txari iua:
—Kininiãpa "erekari," pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teoso-
nanira erekari.
20 Pite imarotapitikari Teoso paniãtakiti: "! Pisirĩkape ãti
ĩtanorokata. ! Pokaniuatape. ! Piĩtiriuatape. Apanakini !
pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako." Ikara atoko
pimarotapeka —itxa Xesosi sãkire.
21 Ininiã iua kiki apakapapiretari:
—Nota axapitipanika ninakasaaki, nikĩpitari ikara atoko
inakari sãkiretxiti Teoso paniãtakiti —itxa.
22 Xesosi kenakotakasaakiri iua kiki sãkire, itxari:
—Auapanika ãtinoka pikamini tĩkane. Ikinika pitii
pivẽtxitako, eereka oa txineiro pisikanako minakati
mauakinimoni. Eereka pisa notakata. Ikara atoko inakari
pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari
auiniiko pite —itxa Xesosi sãkire.
23 Iua kiki ikara ikenakotakasaaki, imatinaniuata, kotxi iua
iteene katiiri itxaua.
24 Xesosi atamatakasaakiri iua matinaniuatini, itxari:
—Pamimari katxineiroteri auĩtetiniri Teoso.
25 Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari
kãkiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxa Xesosi.
26 Ikara inakari kenakotakani txari:
—Pamimari pisãkire. Ininiã kiripa apoka Teoso auiniãtaã?
—itxana.
27 Ininiã Xesosi txana:
—Kãkiti maposotakiniti Teoso posota ikamini —itxa Xesosi.
28 Ininiã Petro txari:
—Ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ĩkapani —itxa.
29 Ininiã Xesosi txari:
—Atãopitikara, ininiã ia atoko nitxai hĩte. Pauini pitakanap-
iniã, pĩtanoro, pitariakori, piri, pinoro, pamariteakori pakini
pitakanapiniã, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena pisãpiretini
ĩkapani,
30 ininiã ĩkorasaaki apiata erekari papakapa. Ininiã ãti õti
pipĩkasaaki iaxiti papokasaaki, pauapininiika pitxako —itxa
Xesosi.

Iuaĩkana Xesosi Sãpiretari Ipinini
(Mateo 20.17-19; Marko 10.32-34)

31 Ãti õti Xesosi anikari imoianariakori ikira atoko,
misãkireta itxana:
—Uatxa Xerosareẽmoni asa. Kitxakapirĩka Teoso sãkire
sãpiretakani sãpiretapekari nota hĩtari iaxitikiri pirena. Ninoa
sãkire iõkatsopatakitina paĩtiki apokapitikako,
32 kotxi nisikaãkako Xoteo minakonimoni. Ninapetaãkako.
Nimisãkirepiretaãkako. Nikiisokaãkako.
33 Niaritaãkako. Eereka nokaãkako. Ipi, ãti pakini õtisaaki
iuaĩkana nõkitikaua —itxa Xesosi.
34 Xesosi moianariakori !imarotari isãkire. Ikara sãkiretxi
kipatakori atoko itxa. Ininiã kona ninoa imarotari isãkire.

Mõsiãreti Xesosi Makananitini
(Mateo 20.29-34; Marko 10.46-52)

35 Xesosi apokaãpota Xerikoo sitatxiti takote. Mõsiãreti
kimapori tiniãpo iitopãkanãta. Amanaãnãtaro txineiro.
36 Ikenakotari kãkiti kimaporiã napakani, ininiã:
—Kiripa ikara? —itxa.
37 —Xesosi Nasaree sitatxitikiri, iuara napaãpota —itxana
apanakini.
38 Ininiã iua mõsiãreti akirikata:
—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonĩkanoko —itxa.
39 Ninoa ĩkiikakani txitari iua:
—!Pakiripoatape —itxana.
Txama iteene iua akirikata iuaĩkana:
—Taviini apika mekaniri, piamonĩkano —itxari.
40 Ininiã Xesosi iotoka. Amanaãna kãkiti:
—Ere kiki himina notamoni —itxa Xesosi.
41 Xesosi takote apokasaaki, Xesosi pimaãri:
—Kipa pinireka nikaminii pitemoni?
—Kõsiãrepeka ninini ninireka —itxari.
42 Ininiã Xesosi txari:
—Kõsiãrepekai uatxa, kotxi pauikari nisãkire —itxa.
43 Iuasaakipeka iua kiki kõsiãrepeka itxa. Ininiã iua saãpota
Xesosi tikini. Teoso ereka inini pirena isãpireãpota. Ikinimane
kãkiti itikasaakiri Xesosi kamakiti iuamoni.
—Peerekari Teoso —itxana.

19

Sakeo Pirena

1 Xesosi Xerosareẽmoni isikasaaki, Xerikoo sitatxiti
apanĩkaki inapaãpota.
2 Iuaã aua kiki, Sakeo inakori. Iua katiiri. Iua kãkiti tx-
ineirote apotiitakari auĩtetxiakori ĩkapani. Apanakini txineiro
apotiitakani auĩte itxaua. Iua misirienetari kãkiti. Imakatx-
akari txineiro auĩtetxiakori ĩkapani. Txamari apikomoni
imakatxaka. Kona atão ikamakiti. !Erekari iua.
3 Xesosi apokasaaki Xerikoo, iua Sakeo nirekari Xesosi
atamatini. !Apakata atamatiniri, kotxi paĩtiri iua. Itomaneri

kãkiti Xesosi ĩtinikata auanãta. Ininiã !apakata mõtãnoti atamatiniri iua.
4 Ininiã imiteka Xesosi apisa, aaminaã kanĩka itxa. Xesosi iuaã napakasaaki, iposotari itikiniri.
5 Xesosi apoka iua aamina patapi. Ionakaãta itxa. Itxari:
—Sakeo pikatxaka, katima pitxa. Uatxa, paapokomoni nisako, nianapokotini ĩkapani —itxa Xesosi.
6 Ininiã katxaka katimapeka itxa. Ipoxokoniritika iua apakapari Xesosi.
7 Ikinimane iuaã auakani misãkirepiretari Xesosi. Itxana:
—Xesosi sari maerekati kamakari aapokomoni. Kininiãpa iua sa iua aapokomoni? —itxana.
8 Ininiã iua aapoko apoãka atoko, Sakeo tima isãkirauatini ĩkapani. Ininiã itxari Xesosi:
—Ipixini ninakiti nisika matiinimoni. Niĩtirĩkakiti iuaĩkana nisikanako kãkiti. Txineiro niĩtirĩkiniã, ininiã iuaĩkana ipi ipi pakinikata nisikariko nimisiritakinimoni —itxa Sakeo.
9 Ininiã Xesosi:
—Ia kiki Apraão apika mekaniri apaka. Uatxa imaerekani makatxakaãka, kotxi itakanapari maerekati ikamakiti.
10 Kãkiti itari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti kãkiti pĩpinanaãkani initini, imaerekani imakatxakini ĩkapani —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 25.14-30)

11 Eereka Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Oerekari ia sãpirenatxi, kotxi Xerosareẽ ninoa apokaãpota. Kãkiti uãkatari paĩtiki Teoso ikinimane auĩte ininiua.
12 Ia atoko itxa:
—Kiki aiamatapeka õtakoxiti isini, auĩtetxi ininiua ĩkapani. Iua nirekari isini, ininiã eereka inirekari ikanapiriini.
13 Ininiã isini apisapanika akiritari tesi initiriakori. Isikanapana txineiro tesi ota oro kamakoro. Ãtoka isikaãpotana initiriakori. Itxa: “Nota ãtiãtaã nauakasaaki, hiamotari tiitxi. Eereka pivẽtxitari apikomoni txineiro hãpakapini ĩkapani. Ikara atoko hĩtxako,” itxa.
14 —Isipeka atoko kãkiti iuaã auakani !inirekari iua auĩtetxi ininiua, kotxi omanatarina. Ininiã ninoa iokanapireta iuamoni: “Ate !nirekai pite aãuĩte pininiua,” itxana ninoa.
15 —Iuasaaki iua ãtiãtaã auĩtetxipeka itxaua. Ikanapiriãkasaaki akiritana initiriakori, txineiro isikanapakini. Ininiã iua txana ninoa: “Hõerekano txineiro apikomoni hãpakapakito,” itxa.
16 Ãti initiri apoka iuamoni. “Nipatrãote, pite sikanapano ãtoka ota. Uatxa tesipeka ota aua notamoni,” itxa.

17 —Iuasaaki auĩtetxi txari iua: “Pite kamakiti peerekari.
Pite ninitiri erekari. Ãtonoka ota nisikapekai, iuaritika pi-
parĩka peerekari. Uatxa tesi pakini sitatxiti auakani auĩte
pitxauako,” itxa.
18 —Ãtipekana apoka auĩtetximoni: “Ãti ota pisikanapano
nota. Uatxa sĩkopeka ota aua notamoni,” itxa initiri.
19 —Ininiã auĩtetxi txari: “Erekapitikari. Ininiã sĩko pakini
sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxari.
20 —Ãtipekana apoka auĩtetximoni: “Oniã pinakito txineiro.
Mãkatxi mataã niapirikaro, poteta nitxaro pitxineirote.
21 Nota pĩkai pite. Pataparaxinirei. Nimarotari pite amotari
ãti kamakiti. Piamotari pikiena ãti kãkiti kiena,” itxa.
22 —Ininiã iua auĩtetxi apakapapiretari: “Pite ninitiri
maerekati pitxaua. Pite txano nota kiki kataparaxinireri
nitxaua. Pimarotari niamotiniri ãti kamakiti. Pimarotari
niamotiniri ãti kãkiti kiena.
23 Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparĩkauatini,
kinirepa kona pisikataro nitxineirote pãkomoni?
Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote
nikanapiriãkasaaki,” itxa auĩtetxi.
24 —Ininiã iua paniãtana iuaã auakani: “Himakatxakaroko
nitxineirote iuamoni nisikakito. Hĩsikaro tesi ota auakiti-
moni,” itxa.
25 —“Auapeka tesi ota iuamoni,” itxarina.
26 —Ininiã auĩtetxi apakapapiretana: “Piparĩkauatiniã,
ininiã pinakiti itori aua, ininiã apikomoni papakapa. Pite
iarinouatiniã, ininiã ikara xika pinakito poião. Ãti õti piarini
xika ikara poiãori makatxakaãkako apaka.
27 Uatxa himinana notamoni nimokaiakariakori, kotxi ni-
noa !inirekano nota iauĩtena nininiua. Hõkana ninoa nota
apisatoõ,” itxa auĩtetxi.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini
(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Xoão 12.12-19)

28 Ikara inaãka atoko, Xesosi sari imoianariakori apisa Xe-
rosareẽmoni.
29 Xerosareẽmoni isikasaakina, apokaãpotana Petxipaxee,
Petánia pakini aapokotxiti. Ninoa ipi aapokotxi Oriva inakori
xirata takote. Iuaã auakasaaki, Xesosi iokanatana ipi imoia-
nariakori aapokotximoni.
30 —Ikira aapokotximoni hĩsa. Iuaã hãpokariko xomẽta ãkiri,
iaxiriãkori. Iua xomẽta ãkiri kãkiti maitopãkakotipanika in-
akori. Hĩkoxiripatakariko iua. Himinari notamoni.
31 Ipitikiri akiritiniãi: “Kinirepa hĩte koxiripatakari
nipira?” inakasaakii, ia atoko hĩtxariko: “Apiananiri nirekari
iua,” hĩtxako —itxana.
32 Iuaã apokasaakina, ikinika Xesosi sãkire iaõka auapeka.

33 Ninoa koxiripatakasaakiri xomẽta ãkiri, ipitikiri apoka.
—Kinirepa nipira hĩkoxirika? —itxa.
34 Ininiã ninoa:
—Apiananiri nirekari iua —itxana.
35 Ininiã anikarina xomẽta ãkiri Xesosimoni. Imoianariakori takari imãkana xomẽta nopini. Imoianatarina Xesosi xomẽta nopini iitopãkini ĩkapani.
36 Xesosi saãpotakasaaki Xerosareẽmoni, apanakini kãkiti matameẽkari imãkana kimaporiãpo Xesosi napini ĩkapani.
37 Õtanoxiratari Oriva inakori iokiriĩtakasaaki, ninoa imakinika ipoxokoniritikana akiripoakatana, kotxi itikapekarina itori Teoso posotiire.
38 —Peerekari auĩtetxi, Apiananiri iokanatakiti kãkitimoni. Teoso takari erekari iuamoni. Ininiã Teoso !omanataikari kãkiti. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxanãtana ninoa iuasaaki.
39 Iuaã kãkiti itomaneri sauaki aua pariseoakori apaka. Ninoa txari Xesosi:
—Koerekareri, piotokakana pimoianariakori ikara isãkirena.
40 Ininiã Xesosi:
—Atão ninoa akiritakiti. Ininiã !nipinitana iotokakiniri. Nimauiritakaniãna isãkirena nota Apiananiri nininiãua, ininiã Teoso txĩkitakari kai soro sãkirauatini ikara sãkire isãpiretini —itxa Xesosi.

Xesosi Txiapata Xerosareẽkini Itiretini

41 Ninoa apokaãpotakasaaki Xerosareẽ, Xesosi Xerosareẽ atamatakasaaki, iua txiapata, kotxi iuaã aua mirikiniti kãkiti isãkire mauikakani.
42 Ixinikasaakina Xerosareẽ auakani itxa:
—! Himarotari hĩkamakiti tĩkane hãuini ereka inini ĩkapani, neenamatxi mauakani ĩkapani. Ninirekari himarotiniri, txamari uatxa ikara himarotini kipataãka himimarotakaniri ĩkapani.
43 Ãti õti himokaiakarini ãkitai hĩte. Ininiã kona kãkiti pokĩka sitatxi, kona ĩroã. Iuasaaki himitekini ! auari. Hãkitapeẽkaikako.
44 Himokaiakarini xipokariko ia sitatxi. Ikinimaneko okaãkako. Kai ãti kai nopini auakari !ikaikotaika. Imakinika xipope. Iua atoko inakari auako, kotxi hĩte !apakapari Teoso hĩtemoni apokasaaki.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17; Marko 11.15-19; Xoão 2.13-22)

45 Xesosi apokasaaki Xerosareẽ, isari Teoso misãkiretiko aikotiã. Iuaã auari kãkiti tiitxi vẽtxitakani, ininiã Xesosi omitikana.
46 Xesosi txana ninoa:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako,
itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaãtiniãtaã
ininiua —itxa Xesosi.
47 Teoso misãkiretiko aikoti ãki ikiniõtika oerekarauata.
Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori, kãkiti
auĩteakori pakini kinirão okaka txari Xesosi.
48 Txamari itomaneri kãkiti potxitari Xesosi oerekakiti
sãkiretxiti. Ininiã ninoa kaikotapika Xesosikata ikinika isãkire
imarotinina ĩkapani. Ikara xika ! iposotarina okiniri iua
iuasaaki.

20

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Marko 11.27-33)

1 Xesosi Teoso iokanapirena erekari isãpiretakasaaki
Teoso misãkiretiko aikoti ãki, iuasaaki sasetotxi auĩteakori,
kaiõkatsopareriakori, kãkiti auĩteakori pakini apoka.
2 Ninoa pimaãri Xesosi:
—Pite omitikana tiitxi sikakani Teoso misãkiretiko aikotiã
auakani. Kipaniãpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa
paniãtai? —itxana.
3 Ininiã Xesosi txana:
—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. Ãtinoka nipimaãiko
hĩte. Ininiã hãpakapapiretano.
4 “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani
paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxa Xesosi.
5 Eereka ninoakakarinani isãkirauatana:
—Kanatokopa atxa? “Teosora,” aniniã, ininiã ipaniãtamaua
eereka: “Kinirepa kona hãuikatari Xoão sãkire?” itxamaua ate.
6 “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, ininiã kãkiti kiporon-
akauako ate kai soroã, kotxi ninoamoni Xoão Teoso sãkire
sãpiretakari itxaua. Ininiã kanatokopa atxa? —itxakakauana.
7 Ininiã eereka ninoa apakapapiretari Xesosi:
—Kona ate imarotari —itxana.
8 Eereka Xesosi txana:
—Ininiã nota apaka kona nisãpiretai nipaniãtakiri uãka —itxa
Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Marko 12.1-12)

9 Eereka Xesosi sãpiretari kãkiti ia sãpirenatxi atão inakari
oerekiko. Ia atoko itxa:
—Aua kiki. Itakari amãtiiri ova inakoro. Ovanoka itaka
ikikioteẽ. Eereka iĩkitxitana kãkiti itakare nĩkatakani. Eereka
isari ãti tixini. Iuaã mapakanani ikaikota.
10 Oamiko manapi iokanatari initiri apakapiniri ipixini
amãtiiri. Txamari amãtiiri nĩkatakani noropatari iua nitiri.

Ininiã eereka iokanatarina iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni.
11 Ininiã iuaĩkana ãti initiri iokanata. Iuaĩkana ninoa noropatari iua initiri. Imisiritarina. Eereka iokanatari iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni.
12 Iuaĩkana ãti initiri iokanata ikikiotemoni. Iuaĩkana ikarotarina, iokanata itxarina. Kona anikari axapiti amãtiiri iuamoni.
13 Iua katakareri txari: “Kipa nikamaã? Ari, uatxa nimarotapekari. Namarite nitiretakiti niokanatako ninoamoni. Ninoa paxitapitikariko iua,” itxama.
14 —Amãtiiri nĩkatakani atapari amãtiiri takakari ãkiri apokaãpotini. Ininiã itxana: “Katakareri ãkiri ina. Katakareri ipĩkasaaki, iua ãkiri apakapari ikinika. Ininiã maõkari iua. Ininiã ikinika itakare aua atemoni,” itxana.
15 —Ininiã ninoa kosekaĩtotari katakareri ãkiri, mapara okaĩtota itxarina. Ininiã okapirina.
Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iuaã auakani:
—Kiripa iua katakareri kamaã?
16 Iua okanako ikinipoko ninoa. Itakare apanakinimoni sika itxako —itxa Xesosi.
Kãkiti kenakotakasaakiri ikara pirena itxana:
—Ikara atoko inakari !anireka —itxana ninoa.
17 Ininiã Xesosi iteene atamatana.
—Ininiãkara natokopa itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekiniua?
Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua.
Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
18 Kãkiti mãkititiniã ĩkora kai xika, ikarotaãka. Ĩkora kai irikiniã kãkiti nopini, pomoĩpeka itxana. Ininiã eereka aãpani itxaua —itxa Xesosi.

Homano Auĩte Ĩkitxitiko
(Mateo 22.15-22; Marko 12.13-17)

19 Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori pakini, nirekari maĩkiniri Xesosi, okinirina ĩkapani, kotxi ninoamoni ikara Xesosi sãpiretakiti oerekari kãkiti ninoa nirekiniri okiniri Xesosi. Txamari !imaĩkarina, kotxi ipĩkarina apanakini kãkiti.
20 Ikiniõtika ninoa itikapikarina Xesosi sinimoni imarotinina ĩkapani. Ininiã ninoa iĩkitxitari kamĩkapirirerini Xesosi imisãkiretinina ĩkapani. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire. Ikerokiniãri, iposotarina anikiniri auĩtetxiakorimoni okinirina ĩkapani.
21 Ininiã ninoa kamĩkapirirerini apoka Xesosimoni.

—Koerekareri, ate imarotari atãopitikara pisãkire. Pite oerekari ikinipoko kãkiti atão Teoso nireẽkiti kamiko. Poerekakiti sãkiretxiti kãkiti apiarinimoni, iuatxikana poerekari kãkiti poiãorini.
22 Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniro iuamoni? —itxana ninoa.
23 Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isãkire, ininiã iua txana:
—Kinirepa hãtamakaerekatano nota?
24 Poerekano txineiro ota. Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxa.
Ininiã ninoa:
—Sesa sanõka, iuãka apaka aua —itxana.
25 Ininiã Xesosi:
—Hĩsikariko Sesamoni iua nakiti. Hĩsikariko Teosomoni iua nakiti —itxa Xesosi.
26 Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire kãkiti apisatoõ, txamari !ikerokari. Ininiã ninoa tsorĩkaãta Xesosi apakapapiretakiti ikenakotakasaakina. Apikomoni !isãkirauataikana.

Ipĩkari Õkitikiniua Mauikakoni
(Mateo 22.23-33; Marko 12.18-27)

27 Ikara inaãka atoko, apoka satoseoakori inakoni. Satoseo kona auikari ipĩkari iuaĩkana õkitikiniua. Ninoa misãkiretari Xesosi.
28 Itxana:
—Koerekareri, kitxakapirĩka Moisesini iõkatsopatari ia atoko inakari: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĩpekarini uãka,” itxa Moisesini.
29 Setxi itaritxiakori aua mitxi ĩkorapokoriti. Apia kiomanetakari ĩtaniriuata. Meenetipanika ipina.
30 Itari takaro iuani tikinitakito. Iua apaka ipina meenetipanika.
31 Iuaĩkana ãti itari takaro oa. Iuaĩkana ipina meenetipanika. Iua atokotxikana itxana imakinikana itariakori.
32 Eereka oanipekana opĩpe apaka.
33 Ipĩkani õkitikasaakiua, kiripa oĩtaniri? Kotxi ikinikana takapekaro oa —itxana.
34 Ininiã Xesosi:
—Uatxa ĩkorasaaki kãkiti ĩtaniriuata.
35 Teoso nakitiakori iuaĩkana õkitikasaakiua, !ĩtaniriuataikana.
36 Ninoa !ipinaika, kotxi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxauanako. Iuasaaki Teoso anaakori atoko itxauana, kotxi Teoso õkitikapekana ninoa.
37 Hĩte kerokari hĩsãkire. Hĩte sãkire txari: “Ipĩkani ! õkitikaikaua.” Moisesini oerekaua ipĩkani iuaĩkana

õkitikapanikaua. Iua iõkatsopatakasaakiri aamina tirinakari pirena, isãpiretari Teoso sãpiretakiti. Ia atoko itxa Teoso iuasaaki: “Nota Apraão Teosone, Isaki Teosone, Xakoo Teosone pakini nitxaua,” itxa Teoso.

38 Ininiã ninoa Apraão, Isaki, Xakoo auapanika, kotxi Teoso
!ipĩkani Teosoneni. Auãki inakani Teosonera iua, kotxi iua-
moni ikinimane auãkipanika —itxa Xesosi.

39 Eereka ãtikaka kaiõkatsopareriakori txari:

—Koerekareri, atãopitikara pisãkire —itxana.

40 Ikara inaãka atoko kãkiti pĩkarauata apikomoni ipimarau-
atini.

Teoso Mereẽkiti Tavii Apika Mekaniri Itxaua
(Mateo 22.41-46; Marko 12.35-37)

41 Ininiã Xesosi pimaãna:

—Kinirepa isãpiretaãka Teoso mereẽkiti Taviini apika mekaniri ininiua?

42 Kotxi Taviini iõkatsopata Xikari aãtsopateẽ. Itxari:
Apiananiri txari niauĩtemoni: “Nota kikomoni piitopãka.
43 Piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nika-
mariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua.”
Itxa Taviini xikare.
44 Taviini akiritari Teoso Mereẽkiti “Niauĩte.” Ininiãkara kana-
tokopa iua Tavii apika mekaniri? —itxa Xesosi.

Kaiõkatsoparerini Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.38-40)

45 Eereka kãkiti apisatoõ Xesosi õtãkikana imoianariakori.

46 Ia atoko itxa:

—Erepaniko, kaiõkatsoparerini misirienetinii. Ninoa ieretakari mãkatxi ĩtanori, peereri, apanakini atamatinina ĩkapani. Tiitxi amotikoãtaã ninoa potxitari kãkiti ninoakata sãkirauatini apanakini atamatinina ĩkapani. Ninoa potxitari iitopãkinina auĩtetxi topãkiniãtaã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Kiinirisaaki ninoa nirekari apiari topãkiniãtaã iitopãkinina.

47 Kiki ipĩkasaaki, ninoa misiritaro tikinitakoro. Ninoa mixirikari oaãpoko, iuaritika imisãkiretarina Teoso. Teoso imisãkiretakasaakina, kaiãori sãkiretxi isãkiretana. Ininiã apanakini kenakotakasaakiri, ninoa xinikari: “Atão iua imarotari Teosokata isãkirauatini,” itxana. Txamari Teoso kamaãkaretxitana, ininiã apiata imisiritaãkanako.

21

Tikinitakoro Matxineiroteto Sikakito
(Marko 12.41-44)

1 Xesosi sãkirauatakasaaki Teoso misãkiretiko aikoti ãki, itikari katiirini takiniro itxineirotena kaixa ãki Teoso ĩkapani.

2 Iuasaaki oãua tikinitakoro matiito. Õtaniri !auaika. Oa
sikaro ipi txineiro ota okinika oamoni auakaro.
3 Ininiã Xesosi txa:
—Atãopitikara, okira sito sikari apiata.
4 Kotxi apanakini sikaro itxineirotena itetakito. Okira
sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Mateo 24.1-2; Marko 13.1-2)

5 Ãti õti Teoso misãkiretiko aikoti ãki aua Xesosi imoianari-
akorikata. Aiko ereri pirena isãkirenãtana.
—Uai peereri. Ere kai sorokiniri paretxiã auakari
pakaronepokori. Patamatari kãkiti sikakiti Teosomoni —
itxana.
6 Ininiã Xesosi txana:
—Ari atãopitikara peerekari. Txamari apokapitikako ãti õti
ia aiko irikiko ĩkapani. Iuasaaki kai ãti kai nopini auakari !
auaika. Ikinipoko irikaãkako —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Mateo 24.3-14; Marko 13.3-13)

7 Ininiã ninoa pimaãri:
—Koerekareri, kirisaakipa ikara atoko inakari auapani?
Kiãtokopa itxa ia aiko Teoso misãkiretiko irikini õti manapi
aimarotini ĩkapani —itxana.
8 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Erepaniko, xipokatxi õti apokaãpotakasaaki, kãkiti nirekari
imisirienetinii hĩte. Ito aãpirena auako. Kaiãopokori kiki
sãkire: “Teoso mereẽkitikarano nota. Nota apokapeka uai,”
itxamana. Paxirari ninoa sãkire. !Himaãkatapena ninoa. !
Himoianatapena ninoa.
9 Neenamatxiene hĩkenakoenetakasaaki, !hĩpĩkarauatape. Iua
atoko inakari merepanika auako. Iuasaaki xipokatxi õti !
apokapanika —itxa Xesosi.
10 —Ãti uãka kamari neenamatxi ãti uãkakata. Ãti auĩtetxi
sotatoneakori neenamauata ãti auĩtetxi sotatoneakorikata.
11 Iuasaaki xipokatxi õti apisa, nota apokini apisa, itixi
iakeẽkatako. Natxi auako. Itori amianari auako. Apaka kãkiti
atamatakiti iaxiti kamapĩkaretana.
12 —Ikara inakari apisa, apanakini maĩkaiko hĩte. Himisir-
itaãkako. Xoteoakori anikaiko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Xo-
teoakori auĩte apisatoõ apoĩtiniina ĩkapani. Hĩtakaãka kateia ãki.
Ninoa anikaiko hĩte itixi auakani auĩteakorimoni hĩte apoĩtinina
ĩkapani. Iua atokokanerako hinaãkako nisãkire hãuikini xika.
13 Iuasaaki auĩtetxiakori apisatoõ hãuakasaaki, hĩsãpiretariko
Teoso iokanapirena erekari.
14 Ninoa himisãkiretini apisa, maerekaxiniretika !hĩtxape.
Kona hĩpĩkarauatape,

15 kotxi ninoa apisatoõ hãuakasaaki, nota sikaimaroretai
hĩte, ininiã himokaiakariakori !iposotari apakapapiretiniina
hĩte. !Iposotarina isãpiretiniina: “Kona atão pisãkire,” !itxana.
16 Hinoroma, hĩrima, hĩtariakorima, apanakini
hinirimanema, haõkimanerema pakini sikaiko hĩte
himokaiakariakorimoni. Ãtikaka hĩte okaãkako iuasaaki.
17 Ikinimane omanataiko hĩte nisãkire hãuikini xika.
18 Iuaritika Teoso !auiritari ãtika hiãko maporokiko, kotxi
Teoso iteene nĩkatapitikaiko hĩte.
19 Himĩteenekiniãri ikinika himisiritiko, ininiã Teoso
txĩkitakaiko ãtipirika iuakata hãuapininiika hinini ĩkapani —itxa
Xesosi.

Xerosareẽ Xipokiko Pirena
(Mateo 24.15-28; Marko 13.14-23)

20 Apikomoni Xesosi txari:

—Hãtamatakasaakiri sotatoakori ãkitiniri Xerosareẽ, iuasaaki
himarotariko pakotapaniri sitatxi xipokini.
21 Iuasaaki hĩte Xotéia tõpa auakani himitekako oxiratari-
moni. Sitatxi hãuiniã, ininiã himitekako. Mapara hãuiniã,
kona hĩkanapiripe sitatximoni,
22 kotxi iuasaaki kãkiti misiritiko õti apoka. Teoso sãkire
iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara õti apokini.
23 Iuasaaki !erekapaniri sito kamixiro ĩkapani, kaxitakarero
ĩkapani, kotxi omitekini ! apakata. Xoteo auiniãtaã
auapitikako iteene imisiritikona tĩkane, kotxi iuasaaki Teoso
oerekari iua omanãkare Xoteoakorimoni.
24 Itomaneri kãkiti okaãkako saasara atoko inakaroã.
Apanakini anikaãkako ikini uãka tixinemoni. Xoteo
minakaniua xipokariko sitatxi Xerosareẽ. Teoso auiritana
ninoa kaikotini iuaã. Eereka Teoso xipokariko ninoa tapara.
Eereka !auaikana —itxa Xesosi.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Mateo 24.29-31; Marko 13.24-27)

25 Apikomoni Xesosi txari:

—Nota uai apokini apisa, atokatxi, kasiri, iõriki pakini
oerekariko kãkiti nota iposope uai napokini. Apaka potxoari
uiniti auari tsakati mitari. Iua tsakati miramaneri iene. Ikara
xika itixi auakani kamaxirexinirepeka itxanako.
26 Kãkiti ãkipa iotokako ipĩkare xika. Itixi misiritiko xika
ipĩkarauata, kotxi iõriki, ikinika iaxiti auakani iakeẽkatako.
27 Iuasaaki nota, hĩtari iaxitikiri katxakaãpota katxiãrikata.
Iuasaaki ikinimane atapanoko nota. Iuasaaki kaposotiireno
nota. Niotximerekata napoka uai.
28 Ikara itixi misiritiko apokaãpotakasaaki, haiamatako.
Hionakaãtako, kotxi paĩtiki nota kanapiriã hĩte napini ĩkapani.

Iuasaaki nimakatxakai hĩte ikinika maerekati auiniãtaã —itxa Xesosi.

Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Marko 13.28-31)

29 Xesosi sãpiretari ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:
—Hĩxinikari aamina piko inakori. Apanakini ãtião aamina apaka hĩxinika.
30 Pooĩoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,” hĩtxa.
31 Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hĩtikasaaki, iuasaaki himarotariko paĩtiki Teoso ikinimane auĩte itxauako.
32 —Ia nisãkire atão. Itixi auakani ! ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa.
33 Iaxiti xipokapitikako. Ĩkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

Iãtapakori Õti Pirena

34 —Erepaniko, maerekaxiniretika kona hĩtxape. ! Hĩsarauatape. ! Hĩpoãtape. Hĩparĩkanoka ! hĩxinikapeko, kotxi hĩsarauatiniã, hĩpoãtiniã, hĩparĩkanoka hĩxinikiniã, ! hĩxinikari nikanapiriini õti, kotxi ĩkora õti himimarotakani õtisaaki, napokako. Erepaniko, kotxi txikatoro atoko itxa napokini. Kãkiti !imarotapaniri napokini õti.
35 Imakinika kãkiti itixi auakani imarotariko napokini iuasaaki.
36 Hiãtapariko nikanapiriini. Ãtipirika himisãkiretariko Teoso. Hamanaãriko Teoso ikara inakari mamisiritakanii hĩte. Hamanaãriko Teoso himapẽtauatakani ĩkapani hĩtari iaxitikiri apokasaaki iua apisatoõ hĩtimakasaaki —itxa Xesosi.
37 Ikiniõtika Xesosi sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso sãkire oerekini ĩkapani. Ikiniõtika mapiãnikata Xesosi sari õtanoxiratarimoni, Oriva inakorimoni.
38 Ĩkanõkapanika kãkiti apoka Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi sãkire ikenakotinina ĩkapani.

22

Satanasi Ĩroã Xotasi Xinireẽ
(Mateo 26.1-5, 14-16; Marko 14.1-2, 10-11; Xoão 11.45-54)

1 Kaiamapeka Páskoa inakori kiiniriti apokini. Iua kiiniriti Xoteoakori nikari pão matireẽkati.
2 Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori pakini nirekari Xesosi okinina, txamari, ninoa pĩkari apanakini kãkiti, kotxi ninoa apokaerekatari Xesosi.
3 Iuasaaki Satanasi ĩroaĩtotari Xotasi Isikariotxi inakori. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata.

4 Iuasaaki iua sari sasetotxi auĩteakorimoni, Teoso
misãkiretiko aikoti nĩkatakani auĩteakorimoni. Iuasaaki
isãkirauata ninoakata Xesosi imĩkapiritini ĩkapani. Iuasaaki
ninoa xinikaxitita:
—Kiãtokopa itxatari Xesosi isikini atemoni?
5 Sasetotxi auĩteakori enenĩka. Ninoa txari Xotasimoni:
—Pisikasaakiri Xesosi atemoni, aĩkitxitaiko pite —itxana Xotasimoni.
6 —Ateeneka —itxa Xotasi.
Ikara atoko inaãka atoko Xotasi iãtapari isikiniri õti manapi.
Inirekari kãkiti mauakanisaaki, Xesosi imĩkapiritini.

Páskoa Kiiniriti Kamiko
(Mateo 26.17-25; Marko 14.12-21)

7 Iuasaaki kãkiti parĩkauata Páskoa kiiniriti ikaminina
ĩkapani. Iua kiiniriti auakasaaki, itotarina pão matireẽkati
inikinina. Iuasaaki okarina soti auĩte ãkiri kiinirisaaki
iniãkitina ĩkapani.
8 Xesosi paniãtana Xoão, Petro pakini:
—Hĩsako. Hãpotiitariko nipokori Páskoa kiiniriti ĩkapani —itxa.
9 Ininiã ninoa:
—Namonipa akamatari kiiniri? —itxana.
10 Ininiã Xesosi:
—Xerosareẽmoni hĩsa. Iuaã hĩtikari kiki kaminiri sito parĩka.
Iua apaãnãtari ãparaã. Kopiti ikiiã anikanãta. Iua aõkitaiko
hĩte. Iuakata sa hĩtxako. Hiĩroã aapokotxi iua ĩroiniãtaã.
11 Himisãkiretari kauiniri. Hĩtxariko iua: “Koerekareri
nirekari imarotiniri: ‘Namonipa ianapokotakani
kaikotiniãtaã iriko? Iuaã inirekari inapiniri Páskoa õti
imoianariakorikata,’ hĩtxariko iua.”
12 Iuasaaki kauiniri oerekai itanokiri koa mitari iuaã ki-
iniri ĩkapani. Imakinika tiitxi iposope. Iuaãrako hãpotiitari
imakinika Páskoa kiiniriti ĩkapani —itxa Xesosi.
13 Ininiã sa itxana. Apoka itxarina ikinika Xesosi sãkire
iaõka. Ininiã iuaã ninoa maiamatari kiiniri.

Xesosi Ĩto, Iarẽka Pakini
(Mateo 26.26-30; Marko 14.22-26; 1 Korĩto 11.23-25)

14 Ininiã Páskoa kiiniriti potorikasaaki, Xesosi imoianari-
akorikata topãka.
15 Ininiã Xesosi txana:
—Iteene ninirekari hĩtekata ninikiniri ia nipokori Páskoa
kiiniritisaaki, natatsiirauatini apisa.
16 Ia atoko inakari nipokori !ninikaikariko hĩtekata. Teoso
ikinimane auĩte inakasaakiua, iuasaakiikarako ninikapi-
tikariko iuaĩkana.
17 Eereka iua kosekari iãtatxi koana ovaã iãriãti. Ininiã itxa:
—Niri, erekapitikari ia pisikakiti —itxari Teoso.
Eereka itxana imoianariakori:
—Ia iãriã hãpakapako. Hĩkinika hiãtariko.

18 Atão nisãpiretai. ! Niãtaikaroko ovaã, Teoso ikinimane
auĩte iminakanisaakiua. Teoso ikinimane auĩte inakasaak-
iua, iuasaakiikarako iuaĩkana niãtariko ovaã —itxa Xesosi.
19 Eereka ikosekari komiri:
—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari Teoso.
Eereka imapixinikaãpotari, sikaãpota itxana imoianari-
akori:
—Ia niĩto okaãka hĩte ĩkapani. Ia komiri hinikasaaki,
hĩxinikanoko nota. Hĩxinikari nipinini hĩte ĩkapani.
20 Inikaãkarina atoko, ikosekaro ovaã. Isikana imoianari-
akori. Ininiã itxa:
—Ia niarẽka xiketakari makatxakariko hĩte maerekani.
Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti
ĩkapani. Ia niarẽka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ika-
maenetakiti.
21 Iua nimĩkapiritakiri uatxa uai topãka notakata.
22 Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire iõkatsopatakori
sãpiretapekari nipinini tĩkane. Nota hĩtari iaxitikiri
mĩkapiritakari iteene misiritaãkako —itxa Xesosi.
23 Xesosi moianariakori ninoakakarika isãkirauatana:
—Kipa sikatari Xesosi imokaiakariakorimoni? —itxanãtana.

Kiripa Apiatakari?

24 Ikara atoko inaãka atoko Xesosi moianariakori
misãkiretakakaua.
—Kiripa apiatakari txatapaniuako ate sauaki? —itxana.
25 Ininiã Xesosi:
—Xoteo minakaniua auĩteakori itaparasãkireritika ipaniãtana
Xoteo minakaniua iauĩtena nireẽkiti ikaminina ĩkapani, iuar-
itika ninoa sãkire, “Peerekaua ate. Ate moianatari kãkiti,”
itxana.
26 Hĩte kona ninoa atoko kona hĩtxape. Atxiĩti apiari pitx-
aua hĩte sauaki, ininiã amarini atoko pitxauako. Auĩtetxi
pininiãua, nitiritxi atoko pitxauako.
27 Kiripa apiatakari txataua? Auĩtetxi nipokori
nikakarikani, apiatakari txatauako? Initiri nipokori
kamakarikani apiatakari txatauako? Ikinimane kãkiti
imarotari nipokori nikakari apiatakari itxaua. Txamari
nota auakasaaki kãkiti sauaki, nitiritxi atoko nitxaua, kotxi
kãkiti nimoianata.
28 —Xoteoakori misiritakasaakino nota, kona hĩte takana-
pano. Atão nimoianariakori hĩtxaua.
29 Niri, auĩtetxi txĩkitakapekano nota. Ininiã iua atokokana
nota txĩkitakai hĩte auĩtetxi hininiua.
30 Nota auĩtetxi ninakasaaki, hinipokota, hiãta hĩtxako no-
takata. Auako auĩtetxi topãkini hĩte ĩkapani. Ininiã iuasaaki
hĩpaniãtana tosi nirimanetxi Isaeo auakani ikamakitina tĩkane
—itxa Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua
(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Xoão 13.36-38)

31 Xesosi sãkirauata Simão Petromoni:
—Simão, Simão, Satanasi amanaãpekari Teoso pite, apanakini apaka atamakaerekatini ĩkapani. Ahoisi misiritiko atoko inirekari imisiritinii pite.
32 Iuaritika, nota misãkiretapekari Teoso isikataparatiniri pixinire Simão, nisãkire atão pauikini ĩkapani. Pikerokariko pikamakiti, iuaritika pikanapiriãpitika nota sãkire iteene iuaĩkana pauikini ĩkapani. Eereka pisikataparaxiniretanako pitariakori nota sãkire auiãkani —itxa Xesosi sãkire.
33 Petro txari Xesosi:
—Niauĩte, nota iposope nitxa kateiamoni nisini pitekata. Pitekata iposope nitxa nipinini —itxa.
34 Xesosi txari:
—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, "!Nimarotari iua," pitxanoko —itxa Xesosi.

Xesosi Õtãkikana Imoianariakori

35 Eereka iuaĩkana Xesosi sãkirauata imoianariakorikata:
—Mitxi nota iokanatai kãkitimoni. Iuasaaki kona nisikai txineiro. Kona nisikai sako mata. Kona nisikai sapato, iuaritika minakati auinii atxiĩti? Erekari hĩsini ikinika hinirekakiti mauakanisaaki? —itxa Xesosi
—Minakati !auinaua ate —itxana.
36 Ininiã Xesosi txana:
—Txamari uatxa pitxineirote, sakora pakini auiniãi, panika. Iouata mitaro mauakanisaakii, pimãka inopinikiri pivẽtxitako iouata piamotini ĩkapani.
37 Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:
Imaĩkaãka, kokaniri maĩkiko atoko inaãkako.
Ininiã ikara nimaĩkiko apokapitikako. Ikara nota pirena kitxakapirĩka atãopitika —itxa.
38 Imoianariakori txari:
—Apiananiri, patamata. Uai aua ipi iouata aneenamauatini ĩkapani.
Xesosi txari:
—!Apakata ikara atoko inakari hĩsãkire —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã
(Mateo 26.36-46; Marko 14.32-42)

39 Eereka ixirata auĩte Oriva inakorimoni isa, kotxi itotapekari iuaã isini. Imoianariakori sari iuakata.
40 Iuaã apokasaakina, Xesosi txana:
—Satanasi nirekari maerekati hĩkamini. Ininiã himisãkiretariko Teoso, iua sikataparatinii, Satanasi nirekakiti himakamakani ĩkapani —itxa Xesosi.

41 Ininiã iuaã itakanapana imoianariakori. Apikoxãki
axapiti sa itxa. Iuaã ikapotoreẽkaua, misãkireta itxari Teoso.
42 Itxari:
—Niri, ! pauiritapeno paĩtiki natatsiirauatini, iuaritika
kona pikamapiri nota nirekaãkiti. Pite nirekaãkiti ninireka
nikamini —itxa Xesosi.
43 Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni isikata-
paraxiniretiniri ĩkapani.
44 Iuasaaki Xesosi xinire kamaxirepeka. Ãkixinireẽ
apokapeka itsii. Ininiã iteene imisãkiretari Teoso. Ininiã
iinĩkakare arẽkatxikata tapika ixitimoni.
45 Teoso imisãkiretaka atoko, õkitikaua, imoianariakori-
moni isa. Iua apoka ninoamoni. Imakapoanãtana, kotxi
isãpakapekana imatinaniuatinina xika.
46 Ininiã akiritana:
—Kinirepa himakanãta? Hõkitikaua. Himisãkiretari Teoso,
Satanasi nireẽkiti himakamakani tĩkane —itxa Xesosi.

Xesosi Maĩkiko Pirena
(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-52; Xoão 18.1-11)

47 Xesosi sãkirauatakasaaki imoianariakorikata, itomaneri
kãkiti Xotasikata apoka. Xotasi mĩkiikana ninoa Xesosi
oerekini ĩkapani. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara,
apanakinikata. Xotasi apokasaaki apitxokari Xesosi.
48 Ininiã Xesosi txari iua:
—Xotasi, pimĩkapiritatari pitari iaxitikiri papitxokasaaki? —
itxa Xesosi.
49 Xesosi moianariakori imarotakasaakiri kãkiti nirekiniri
Xesosi imaĩkini, itxana:
—Apiananiri, erekari atxiĩti uatxa aneenamauatini,
aiouataneẽ —itxana.
50 Ininiã ãti Xesosi moianari sauakari sasetotxi auĩte api-
atakari nitiri kĩpita ikikomoni.
51 Ininiã Xesosi:
—Hiĩtoka ikara. Iaõpe.
Eereka Xesosi takapiotaua ikĩpitaã. Iuasaaki kakĩpitapeka
itxa iuaĩkana.
52 Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini ina Xesosi
imaĩkinina ĩkapani. Xesosi txari ninoamoni:
—Kinirepa himinari iouata, piriri pakini himaĩkinino
ĩkapani?
53 Ikiniõtika hĩtekata naua aiko Teoso misãkiretikoã. Iuasaaki
kona hĩte maĩkano. Ĩkanõka hina, kotxi ipiaã hĩkamari
maerekati —itxa Xesosi.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini
(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Xoão 18.15-18, 25-27)

54 Ininiã ninoa maĩkari Xesosi, anika itxarina sasetotxi auĩte
apiatakari aapokomoni. Ĩroãna aapoko ãki. Ininiã Petro sari
ninoa tikini.
55 Sasetotxi aapoko takote apoka. Iuasaaki mapara xamina
pokitakori aua. Kãkiti topãkanãta xamina takote. Irokanãtana.
Ininiã Petro topãka ninoa takote.
56 Iuasaaki ãtokoro atamatari iua xamina kamaraã. Ininiã
itakote oãpoka. Omixinitari iua:
—Ia kiki Xesosikata auakari —otxa.
57 Txamari Petro txari:
—Ãtokoro, kona nimarotari iua —itxa.
58 Eereka ãti atamatari iua. Itxari iua:
—Pite Xesosi moianarikarai? —itxari.
Txamari Petro:
—Konapitini —itxa.
59 Ãti oara napa atoko ãti txari:
—Atãopitikara, ikira kiki Xesosi moianaripitikara, kotxi
Kariréiakiri itxaua iua —itxa.
60 Petro txari:
—Kona nimarotari ikara pisãpiretakiti.
Iuasaaki, isãkirauatakasaaki, patari sãkirauata.
61 Iuasaaki Xesosi sapotorika, atamata itxari Petro.
Iuasaaki, Petro xinikari mitxi Xesosi sãpiretakiti: “Patari
sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, ‘! Nimarotari
iua,’ pitxanoko” ininiri iaõka aua.
62 Ininiã eereka Petro sipe. Iteene txiapata itxa.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi
(Mateo 26.67-68; Marko 14.65)

63 Xesosi nĩkatakani napetari, noropata itxarina Xesosi.
64 Iuasaaki iaxirikaokitarina iua, ninoa imatamatakani
ĩkapani. Iuasaaki noropata itxarina.
—Kimarorei pite. Kiripa noropatai? —itxana.
65 Itomaneri maerekati sãkiretxitiã itxitarina Xesosi. Inape-
tiniri !iotoka.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ
(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Xoão 18.19-24)

66 Ĩkanõkapanika kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori,
kaiõkatsopareriakori pakini apotiitaua. Iuasaaki Xesosi
minaãka ninoamoni.
67 —Pisãpiretaua ate, Teoso mereẽkitikai pite? —itxarina.
Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Nisãpiretiniãi, !hãuikari nisãkire.
68 Nipimarauatiniã, hĩte ! apakapapiretano. Apaka !
hãuiritari nisikakiko.
69 Paĩtiki hĩtari iaxitikiri topãkako Teoso kaposotiireri
kikomoni —itxa Xesosi.
70 Ininiã iuaĩkana ninoa pimaãri:

—Teoso ãkirikai pite? —itxarina.
Ininiã Xesosi apakapapireta:
—Atãopitikara hĩsãkire. Iuapitikarano nota —itxa.
71 —Iaõpekara. Akenakotapekari isãkire. Ininiã apikomoni isãkire kenakotakani !anirekaika, kotxi ateka kenakotapekari iua sãkire maerekati —itxana.

23

Xesosi Pirato Apisatoõ
(Mateo 27.1-2, 11-14; Marko 15.1-5; Xoão 18.28-38)
1 Ininiã imakinika ninoa anikari Xesosi Piratomoni.
2 Ininiã iuaã ikamarina aãpirena. Apoĩtarina Xesosi:
—Ate kenakopiretari oerekiniri kãkiti maerekati ikamini, kotxi iua õtãkikari kãkiti, kãkiti miĩkitxitakaniri Sesa, Homano auĩte apiari. Apaka itxa: “Teoso mereẽkitino nota. Auĩtetxi apiatakari nitxaua,” itxa iua sãkire.
Txamari na atãoni ikara atoko itxana ninoa. Ikara atoko ninoa apoĩtari Xesosi. Kona atão ninoa sãpiretakiti.
3 Ininiã Pirato pimaãri Xesosi:
—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari Xesosi.
—Iuapitikarano nota —itxa Xesosi.
4 Ininiã Pirato txana sasetotxi auĩteakori, kãkiti pakini:
—!Napokari maerekati ikamakiti —itxa.
5 Iuaĩkana apoĩtarina:
—Iua oerekana kãkiti maerekati ikamini auĩtetxiakorimoni. Kariréia tõpamonira ipotorika. Uatxa uaipekarari iua —itxana.

Xesosi Erotxi Apisatoõ
6 Pirato kenakotakasaakiri isãkirena, ipimaãna:
—Ia kiki Kariréiakirikani?
7 —Ari iuapitikara —itxana.
Ikara Pirato imarotakasaaki, iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Kariréia tõpa auakani auĩte itxaua Erotxi. Iuasaaki iua ianapokota Xerosareẽ. Ininiã Pirato iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Xesosi Kariréiakiri.
8 Erotxi kenakopiretapekari Xesosi pirena. Ininiã iua aõkitakasaakiri Xesosi, poxokope itxakata, kotxi inirekari Xesosi oerekiniri iposotiire.
9 Ininiã iteene ipimaãri Xesosi, ikamakiti imarotini ĩkapani. Txamari Xesosi !apakapapiretari iua.
10 Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini iteene apoĩtari Xesosi. Ikinika ninoa sãkire aãpirenanoka.
11 Eereka Erotxi, isotatoneakori pakini napetari Xesosi. Ieretakarina auĩtetxi mãka maparakiri apiata inapetinirina ĩkapani.
—Hãtamatari ere. Auĩtetxi itxaua —itxana.
Eereka iuaĩkana iokanatarina Piratomoni.

12 Mitxi Erotxi, Piratokata omanatakakaua. Ikara õti ninoa
apokaerekatakakaua.

Xesosi Okiko Nirekiko
(Mateo 27.15-26, 11-14; Marko 15.6-15; Xoão 18.39-19.16)

13 Ininiã eereka Pirato apotiitari sasetotxi auĩteakori, Xoteo
auĩteakori, apanakini kãkiti pakini.
14 Ininiã itxa:
—Hĩte minari ia kiki notamoni. Hĩte apoĩtari iua imisirienetiniri kãkiti. Hĩte apisatoõ nipimaãpekari ikamakiti pirena. Notamoni kona maerekati !ikama.
15 Erotxipekana ! apokari maerekati ikamakiti, ininiã iokanatari iua notamoni iuaĩkana. Inipitikara iua erekari, txamari hĩte nirekari okiko maxikatiĩka.
16 Ininiã nota paniãtari inoropatiko aãpitsa aamata kamakoriã. Eereka niokanatari isini.
17 Iuasaaki Páskoa kiiniritisaaki, auĩtetxiakori itotari isikakiniri ãtika kateia ãki auakari.
18 Ikara Pirato sãkire ikenakotakasaakina, ninoa akirikata:
—Hõkariko ere kiki. Hĩsikakariko Pahapasi —itxana.
19 Pahapasi kateia ãki aua, kotxi iua apanakinikata naiatari
auĩtetxiakori. Kokaniri apaka itxaua.
20 Pirato nirekari Xesosi isikakini, ininiã iuaĩkana isãkirauata
kãkitimoni.
21 Txamari ninoa akiripoakata:
—Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko. Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxakatana.
22 Pirato mitxi isãkirauata ipikata. Iuaĩkana isãkirauata:
—Kixikapa? Maerekati !ikama. Ixika !auari ipinini ĩkapani. Nipaniãtariko inoropatiko, eereka nisikakariko —itxari.
23 Txamari iuaĩkana akiripoakatana:
—Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini.
Ninoa akiripoakatini xika Pirato kamari ninoa nirekakiti.
24 Ininiã Pirato:
—Xesosi ipinako hinirekakiti iaõka —itxa Pirato.
25 Iuasaaki isikakari Pahapasi kateia ãki auakari. Neenamatxi kamakari, kokaniri apaka itxaua Pahapasi. Eereka isikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ĩpiriãmitakari nopini okiko ĩkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina Ĩpiriãmitakari Nopini
(Mateo 27.32-44, 11-14; Marko 15.21-32; Xoão 19.17-27)

26 Ininiã sotatoakori anikari Xesosi okiko ĩkapanimoni.
Iuasaaki kimaporiãpo aõkitarina Simão, Sireni sitatxitikiri.
Iuasaaki iua apoka sitatximoni. Sotatoakori maĩkari iua.
Aamina ĩpiriãmitakari itakana Simão tsotere nopini:
—Panika ia aamina ĩpiriãmitakari —itxarina.
Xesosi tikini sa itxa Simão.

27 Xesosi tikini isa mirikiniti kãkiti. Ãtokaka sitoakoro sari
apaka. Imatinaniuatana, itxiapatana, kotxi imarotarina Xe-
sosi paĩtiki ipinini.
28 Xesosi kirioka ninoa sitoakoromoni. Itxana:
—Sitoãkini Xerosareẽ auakani anaakoro. Kona notani
! himariaka. Hĩtekara himariakaua. Hamariteni ĩkapani
hĩtxiapata,
29 kotxi ãti õti apokasaaki, kãkiti sãkire: “Apiaerekata sito
meeneto oniniua,” kotxi iuasaaki misirikaretxi apokasaaki,
pamonõkoniri.
30 Iuasaakiikarako kãkiti akiripoakatako ixirata auĩtemoni:
“Ate nopini pirika. Pipataua,” itxanako, kotxi iuasaaki ninoa
mokaiakariakori apokaãpota ninoa xipokini ĩkapani.
31 Nota aamina amaneri atoko nitxa. Hĩte aamina ĩsasaka
atoko hĩtxa. Nota !ikamari maerekati, iuaritika ia atoko nota
ipina. Erepaniko aamina ĩsasaka atoko hĩtxa, ininiã ãti õtirako
apiata himisiritiko —itxa Xesosi sãkire.
32 Ninoa anikari ipi maerekati kamakani Xesosikata ipinin-
ina ĩkapani.
33 Apokasaakina “Kiitãtatxi” inakoriãtaã, itokakitarina Xe-
sosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iua atokokanera itxana
maerekati kamakani. Ãti maerekati kamakari itakana Xesosi
kikomoni, ãti isanaremoni.
34 Iuasaaki Xesosi txari:
—Niri !pimisiritapena ninoa, maerekati ikamakitina xika,
kotxi !imarotarina ikamakitina —itxa Xesosi.
Iuasaaki sotatoakori kamari sarauatxi. Eereka imakatx-
akarina Xesosi mãka. Sarauatxi kãiatakari apakapari imãka.
35 Kãkiti iuaã auakani itikari Xesosi. Sasetotxi auĩteakori
napetari iua. Itxana:
—Iua makatxakapekari apanakini imapinakanina ĩkapani.
Teoso mereẽkiti ininiãua, kinirepa iuaka !imakatxakaua? —
itxana.
36 Iuasaaki sotatoakori apaka napetari iua. Katxioãri isika-
rina Xesosi iãtini ĩkapani, txamari !iãtari.
37 Itxana:
—Pite Xoteo auĩte pininiãua, ininiã aamina ĩpiriãmitakariã
pimakatxakaua. Piteka pimakatxakauako —itxarina.
38 Iuasaaki iõkatakori takaãka ikii tanomoni:
—Xoteoakori Auĩte —itxa iua iõkatakori. Homano sãkireẽ
aua. Kreko sãkireẽ aua. Xoteo sãkireẽ pakini aua iuaã
iõkatakori.
39 Maerekati kamakari Xesosi takote tokakitakori akiritari
iua. Itxitari. Inapetari:
—Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, ĩteroa piposotiire? Piteka
pimakatxakaua. Ate apaka pimakatxaka —itxa.
40 Ãti maerekati kamakari iuaã tokakitakori õtãkikari iua:
—Kona pite pĩkatari Teoso? Ate apaka apinako.

41 Atãopitikara ate misiritiko, kotxi maerekati akamapeka.
Ere kiki !ikamari maerekati —itxa.
42 Eereka itxari Xesosi:
—Xesosi, auĩtetxi pininiãtaãua papokasaaki, pixinikano
nota, kotxi ninirekari nisini pitekata iuaxiti —itxari.
43 Xesosi apakapapiretari:
—Atãopitikara nitxai, uatxa ia õti, pite sariko notakata iaxiti
Erekariãtaã.

Xesosi Ipinini Pirena
(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Xoão 19.28-30)

44 Ininiã apaniãxiti takote atokatxi piãkapeka. Ipi ãti pakini
oara ipiãka.
45 Atokatxi !iponikaika. Iuasaaki mãkatxi mata mitari Teoso
misãkiretiko aikotiã arõkakari matsorakitaãka. Ipi matapeka
itxa.
46 Iuasaaki Xesosi akirikata:
—Niri, nisikai nixinire pinĩkatini ĩkapani.
Ikara atoko inaãka atoko, ipina.
47 Sotato auĩte itikasaakiri, ikenakotakasaakiri, itxa:
—Atãopitikara ikira kiki atão inakarinoka kamakari iua.
Maerekati !ikama —itxa sotato auĩte.
48 Kãkiti iuaã apotiitakaniua ikara atamatakasaakina,
itorotana iaritana ipĩkarauatini xika. Ininiã isipekana.
49 Ikinika Xesosi aõkimanere, sitoakoro Kariréiakini, iua
tikini sikani pakini aua iuaã. Ikira atoko itikanãtarina Xesosi
okiko.

Xesosi Katiko Pirena
(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Xoão 19.38-42)

50 Iuasaaki iuaã aua Xosee inakori. Xoteo auĩteakori
õtãkikakari iua. Erekari iua. Erekarinoka ikama.
51 Arimateia sitatxitikiri iua. Arimateia sitatxiti, Xotéia
tõpa aua. Iãtapapikari Teoso ikinimane auĩte ininiua. Mitxipe
apanakini Xoteo auĩteakori õtãkikakani nirekasaakiri Xesosi
okinina, iuasaaki iua Xosee txari:
—Konapitini. !Apakata ikara atoko akamini —itxa.
52 Xesosi ipinaka atoko, Xosee sari Piratomoni. Amanaãri
Xesosi ĩto akauarimoni itakini ĩkapani. Ininiã Pirato sikari
Xesosi ĩto iuamoni.
53 Ininiã iua makatxakari Xesosi ĩto itokakitikoãtaã.
Iapirikari mãkatxi mataã, kai iriko ãki taka itxari. Mitxi
ipĩkari !auapanika iua iriko ãki.
54 Ikara õti sesta veira. Ikinika sesta veira, Xoteoakori
tomatini õti apisa, Xoteoakori aiamata tomatiko õti ĩkapani.
55 Sitoakoro Kariréiakini Xesosikata ĩkani sari Xosee
tikini kai irikomoni. Ninoa nirekari imarotiniri Xesosi ĩto
takikoãtaã.
56 Eereka ninoa kanapiriã aapokomonina. Kamariãro,
aãtsopa ãtião pakini apotiitana Xesosi ĩtoã itakinina ĩkapani.

Ininiã tomatiko õti tomata itxana, kotxi Teoso paniãtakiti iaõka ikamana.

24

Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini
(Mateo 28.1-10; Marko 16.1-10; Xoão 20.1-10)

1 Tomĩkosaaki ĩkanõkapanika, sitoakoro sari kai irikomoni, kamariãro Xesosi ĩtoã itakinina ĩkapani.
2 Ninoa apokasaaki iuaã, atamatarina. ! Katoreikari kai iriko. Kai tore makatxakapeẽkaika.
3 Ininiã ninoa ĩroã, txama kona apokarina Xesosi ĩto.
4 Ininiã sitoakoro:
—Ĩtapari Xesosi ĩto? Kanatokopa itxa? —itxanãtana.
Iuasaakipeka ipi kiki tokiã. Itimana sitoakoro apisatoõ. Pomẽkori mãkarini ninoa. Mẽkokari iotximere atoko itxa ninoa mãka.
5 Sitoakoro pĩkarauata, ininiã iãkana. Ixitipeka auakiitana. Ininiã ninoa kiki txana:
—Kinirepa hinitanãtari auãki inakari ipĩkani sauaki?
6 ! Uaiikari iua. Õkitikapekaua. Hĩxinikari isãkire Kariréia hĩtekata auakasaaki.
7 Ia atoko itxa isãkire: “Hĩtari iaxitikiri sikaãkako maerekanimoni. Eereka nipinako aamina ĩpiriãmitakari nopini. Eereka ipi ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako,” itxa Xesosi. Hĩxinikariko isãkire —itxana.
8 Ininiã ninoa sitoakoro:
—Ari ikara atokopitikara itxapeka isãkire —itxana.
9 Eereka ninoa sipeka. Õsi Xesosi moianariakorimoni isana. Apanakini kãkiti iuaã aua apaka. Iuaã ninoa sãpiretana ikinipoko itikakitina.
10 Maria Matarenama, Xoanama, Maria Txiako inoroma, apanakini pakini sãpiretari Xesosi moianariakori itikakitina.
11 Txamari Xesosi moianariakori kona auikari ninoa sãkire.
—Paxirari hĩsãkire —itxana.
12 Petronoka auikari ninoa sãkire, ininiã imiteẽkata kai irikomoni. Iãka, iriko ãki atamatini ĩkapani. Mãkatxi matanoka, Xesosi ĩtoã Xosee iapirikakitinoka atamata. Eereka aapokomoni ikanapiriã. Isikasaaki, itsorĩkaãnãta, Atamatakiti ixinikanãta.

Emaoso Kimaporiti Sikani
(Marko 16.12-13)

13 Ikara õti ipi Xesosi sãkire auiãkani iãpota Emaoso inakori aapokotxitimoni. Xerosareẽ pipotorikasaaki, ipi oara napa atoko papoka Emaoso.
14 Ninoa ipi sãkirauanãta isaãpotakasaakina. Isãkiretarina, ixinikarina Xesosi ipinini pirena.

15 Isãkirauanãtakasaakina, iuasaaki Xesosi ina ninoa tikini, ininiã iua sa ninoakata.
16 Txamari ninoa kona imarotari iua Xesosi ininiua.
17 Ininiã Xesosi:
—Kipa hĩte sãkirenãta? —itxa Xesosi.
Ininiã ninoa iotoka. Iuasaaki ninoa toõ oerekari imatinaniuatinina.
18 Kiropasi inakori apakapapiretari:
—Ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari Xesosi okiko pirena. Atxiĩti pite ãtiãtaã ĩkarikai? —itxari.
19 Ininiã Xesosi txari:
—Natokopa itxa iua? —itxa.
Ininiã ninoa:
—Xesosi Nasaree sitatxitikiri iua. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Teoso, kãkiti apaka apokaerekatari isãkire, ikamakiti pakini, kotxi paposotiireri isãkire, ikamakiti pakini.
20 Sasetotxi auĩteakori, aãuĩteakori apaka sikari iua okiko ĩkapani, aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini ĩkapani.
21 Ate uãkatari iua kãkiti Isaeo auakani maerekani makatxaãkari ininiua. Kita mitxi iua ipina.
22 Mixikanani sitoakoro iua sãkire auiãkani sãkirauata atekata. Ininiã atsorĩkaãta. Isãpiretauana ĩkanõkapanika akauarimoni isinina.
23 Txamari ninoa kona apokaikari Xesosi ĩto. Ninoa sãkire, aõkitana Teoso nitiriakori iaxitikini iuaã. Ninoa sãpiretana sitoakoro Xesosi iuaĩkana õkitikapekaua.
24 Eereka ãtikaka imoianariakori sari iuaã atamatinirina ĩkapani. Sitoãkini sãkire atãopitikara. Txamari !aõkitari Xesosi iuasaaki —itxa Kiropasi.
25 Ininiã Xesosi txana ninoa:
—Miĩkiteni hĩtxaua. ! Hinirekari hãuikiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti imakinika Teoso sãkire,
26 kotxi ninoa txari: “Teoso nirekari imereẽkiti atatsiirauatini, Teoso tixine ikanapiriini apisapanika,” itxa Teoso sãkire —itxa Xesosi.
27 Iãpotakasaakina, Xesosi sãpiretana ninoa Teoso sãkire iuaka pirena. Merepanika iuaka oerekaua Moisesi iõkatsopatakitiã, eereka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakitiã. Iuaka oerekaua imakinika Teoso sãkire iõkatsopatakoriã auakariã.
28 Iuasaaki ninoa apokaãpota Emaoso takote. Ninoamoni Xesosi nirekari apikomoni isini.
29 Ininiã itxana:
—Kona pisipe apikomoni. Mapiãnikata, ininiã atekata pikaikota —itxarina.
Ininiã Xesosi ĩroã aapokotxiã ninoakata ikaikotini ĩkapani.
30 Iitopãka ninoakata inipokotini ĩkapani. Iuasaaki Xesosi kosekari komiri.
—Teoso, erekapitikari pisikakiti atemoni —itxa.
Iuasaaki imapixinikari komiri, sika itxana ninoamoni.

31 Iuasaakipeka ninoa imarotari Xesosi ininiua.
Iuasaakipeka, ereẽkoka itxa.
32 Ininiã ninoa misãkiretakakaua:
—Atãopitikara, kimaporiã isãkirauaãpotakasaaki, Teoso sãkire
oerekarauaãpotakasaaki, axinire poxokoniuata iuasaaki —
itxana.
33 Iuasaakipeka ninoa aiamata. Ikanapiriãna
Xerosareẽmoni. Iuaã apokana õsi Xesosi moianariakori,
apanakinikata.
34 Isãpiretana:
—Xesosi auãki inini pirena atãopitikara. Apiananiri
õkitikapekaua. Petromoni oerekapekaua —itxana ninoa.
35 Ininiã eereka Kiropasi imoianarikata sãpiretana kimapori
isinina pirena. Isãpiretana komiri Xesosi mapixinikini pirena,
kotxi iuasaakiika ninoa imarotari iua Xesosi ininiua.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.6-20; Marko 16.14-18; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8)

36 Isãkirauatapanikana inakasaakina, Xesosi tokiã ninoa
sauaki.
—Erekaxinire hĩtxako —itxa.
37 Itikoãkatana. Ipĩkarauatana. Kamiri iuãkatarina.
38 —Kinirepa hĩtikoka? Kinirepa kamaxirepeka hĩtxa iĩkiteta?
39 Hãtamatariko niuako, nikiti pakini. Iuapitikarano nota.
Himaãtakano. Kamiri ! kaxiniri. Kamiri kona kapiri.
Hãtamatano. Niĩtokara. Kamiri !nitxaua —itxa Xesosi.
40 Ininiã oerekari iuako, ikiti pakini ninoamoni.
41 Ninoa iteene poxokoniuata, txamari ! iteene ! auika-
panikarina atão Xesosi ininiua. Ininiã iuasaaki Xesosi pi-
maãna:
—Nipokori aua hĩtemoni? —itxa.
42 Ininiã ninoa sikari ipixini ximaki kimitakori. Mapaã
apaka isikarina.
43 Ininiã iua nikari ninoa apisatoõ. Iuasaaki ninoa imaro-
tari atão Xesosi ininiua, kotxi kamiri !inikari nipokori.
44 Eereka iua misãkiretana ninoa:
—Mitxi hĩtekata nauakasaaki, nisãpiretai ikinipoko nota
pirena Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Noerekapekai hĩte Moi-
sesini iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti.
Xikari iõkatsopatakori apaka noerekapekai. Imakinika ninoa
sãpiretakiti nota pirena apokapeka.
45 Iuasaaki isikaimaroretana ninoa Teoso sãkire
iõkatsopatakori imarotinina ĩkapani, ininiã iuasaaki ninoa
imarotari atão.
46 Itxari:
—Kitxakapirĩka iõkatsopatapeẽkaika:
Teoso mereẽkiti atatsiirauatako. Okaãkako. Ipi ãti õtisaaki
õkitikauako.

47 Kãkiti nisãkire auiãkani iaripiretariko niokanapirena
erekari ikini itixiti. Merepanika Xerosareẽ auakanimoni
isãpiretaãkako, eereka ikini itixiti auakanimoni isãpiretaãkako.
Ninoa oerekariko kãkiti takanapiniri imaerekanina, ininiã
iuasaakipeka Teoso makatxakariko maerekati ikamakitina.
48 Hĩkinika hĩte itikapekari nipinini. Hãtamatano nota iuaĩkana
auãki ninini. Ininiã iteene himarotari nota pirena apanakini
hĩsãpiretini ĩkapani.
49 Nota iokanatariko niri sikaenetakiti, Erekari
Matamatakoti, hĩtemoni. Uai sitatxi hĩkaikotako. Hiãtapariko
iua apokini. Ininiã hãpakapariko Teoso posotiire itano ĩkari
—itxa Xesosi.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni
(Marko 16.19-20; Átosi 1.9-11)

50 Xesosi anikari imoianariakori Petánia sitatxitimoni. Iuaã
apokasaakina, Xesosi õkitikauakotaua. Itxari Teoso:
—Niri, naia pinĩkata. Pitakari erekari naiamoni —itxa.
51 Isãkirauatakasaaki, anikaãka Teoso tixinemoni.
52 Iuasaaki ninoa:
—Peerekari Xesosi. Iuanoka Apiananiri —itxanãtana.
Eereka Xerosareẽ ikanapiriãna ipoxokoniritikana.
53 Ikiniõtika isana Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã ninoa
misãkiretari Teoso:
—Peerekai. Erekapitikari pikamakiti ate ĩkapani —
itxanãtana ikiniõtika.
Ameẽ.

XOÃO

Xesosi, "Teoso Sãkire" Inakori

1 Itixi kamiko apisa iua "Teoso Sãkire" inakori auapeka. Iua
Teosokata aua. Iua Teoso txaua.
2 Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua "Teoso
Sãkire" inakori.
3 Teoso paniãtari iua ikinipoko ikamini. !Auari iua maka-
makiniti.
4 Xesosi, "Teoso Sãkire" inakori, kamari itanapokoka auãki
inini. Iuanoka sikari ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka
auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari kãkiti xinire-
moni Teoso sãkire imarotini ĩkapani, ãtipirika auini ĩkapani.
5 Iopinikari ipiã. Ipiã kona xipokari iua tirikapi kamara.
6 Teoso iokanatari isãkire sãpiretakari tĩkane kiki Xoão in-
akori. Iokanatari iua kãkitimoni, kãkiti xinire iopiniãkari
isãpiretini ĩkapani.
7 Isãpirenauata, Teoso sãkire ikinimane imarotini ĩkapani,
auikapiretinirina ĩkapani.
8 Kona Xoãoni kãkiti xinire iopiniãkari txaua. Xoão
iokanataãka kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ĩkapani.
9 Iua atão iopinikari kãkiti xinire. Apoka ĩkoraxiti, ikinipoko
kãkiti xinire iopinikini ĩkapani.
10 Iua "Teoso Sãkire" inakori aua ĩkoraxiti. Iua kamari itixi,
iuaritika ĩkoraxiti auakani kona auikapiretari iua sãkire.
11 Iua apoka itixi ikamakitimoni, txamari kãkiti ikamakini
kona nirekari iua.
12 Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiã auikarina isãkire.
Ininiã iua sikaposotiiretana ninoa Teoso anaakori ininiuana
ĩkapani.
13 Aponaniãkasaaki, Teoso anaakori !atxaua. Ateka Teoso
anaakori akaminiua !aposota. Kona kãkitini txĩkitakaua Teoso
anaakori aniniãua. Teosora kamari iua anaakori aniniua.
14 Kãkiti itxapekaua iua "Teoso Sãkire" inakori. Atekata aua.
Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko
erekari aua iuamoni. Isãkire atãonoka itxa. Ikara atoko itxa,
kotxi iri Teoso. Teoso ãkiri imatonõkari itxaua Xesosi.
15 Xoão sãpiretari Xesosi kãkitimoni. Ia atoko isãpirenauata:
—Iua, hĩtemoni nisãpiretakiti: "Nota tikinimoni apokakari,
apiatako iua. Nota poiãoka, kotxi nota auini apisapanika
auapeka iua."
16 Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiã amakinika ate
apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaãpotari
erekari atemoni.

17 Aimarotari Teoso paniãtakiti sãkiretxiti, kotxi Moisesini
oerekapekaua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereẽkiti, kotxi iua
oerekaua Teoso iteene tiretiniua. Ikinipoko erekari isika ate-
moni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso tiretaua.
Oerekaua atão inakari aimarotini ĩkapani.
18 Teoso atamatakari ! auari. Imatonõkari Teoso ãkiri,
irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ĩkapani,
kotxi Teosotxikana iua.

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti
(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

19 Xoteo auĩteakori Xerosareẽ sitatxiti auakani iokanatana
kãkiti Xoãomoni. Iokanatana sasetotxiakori. Iokanatana
sasetotxiakori moianatakani apaka Xoãomoni, ipimainirina
ĩkapani: "Kinakariparai pite?"
20 Kona Xoão kipatari isãpiretinina. Atão isãpiretana:
—Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti, kona nitxaua nota —itxa.
21 Ininiã ipimaãrina:
—Ikara atoko ininiã kiriparai? Eríasikani? —itxana.
—Kona iuano —itxa.
—Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakitikani atxiĩti? —itxana.
—Kona iuano —itxa.
22 —Ikara atoko ininiã, natokopa inakariparai pite? Ninoa
ate iokanatakani nirekari imarotiniina pite. Natokopa in-
akaripa pite? —itxana.
23 Ininiã Xoão:
—Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti txari:
Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko:

"Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika.
Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani,"

itxa Isaía. Iua kiki ãparaã makipakaniãtaã kasãpirenari,
iuakarano nota. Iua Isaía sãpiretakitikarano nota —itxa Xoão.
24 Pariseoakorira iokanatana ninoa kiki Xoãomoni.
25 Ipimaãrina Xoão:
—Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti piminakanisaakiua,
Eríasi inakori piminakanisaakiua, Teoso sãkire sãpiretakari
aiãtapakiti piminakanisaakiua, kinirepa pite patxisatari
kãkiti? Kipaniãpa pite patxisarauata? —itxarina.
26 —Ãparaaãnanira nota patxisarauata. Hĩte sauaki aua kiki
himimarotakiniti.
27 Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati
nitxaua nota, ininiã kona apakata napokini iua takote. Kona
apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirikini, kotxi minakati nitx-
aua —itxa Xoão.
28 Ikara atoko Xoão sãpiretana ninoa Xotão ipiniã Petánia
sitatxiti, ipatxisarauatiniãtaã.

Soti Auĩte Ãkiri, Teoso Nakiti

29 Katimatinĩkata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão
sãpiretana apanakini itakote auakani:
—Hãtapari. Erenapani soti auĩte ãkiri Teoso nakiti, kotxi
ikinimane maerekani makatxaãkari itxaua.
30 Mitxi nisãpiretakitikara ere. “Kiki apokako nota tikini.
Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.”
31 Mitxi nota apaka kona nimarotari maerekanitxi
makatxaãkari uãka. Nota patxisatari kãkiti ãparaaã, kotxi
iuasaaki nisãpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoni
—Xoão txana ninoa.
32 Xoão sãpiretana apanakini itikakiti:
—Nota itikari iua Erekari Matamatakoti Teoso tixinekiri
katxakini. Kamoa katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni,
kaikota itxa iuakata.
33 Ikara apisa kona nota imarotari iuãka. Ãparaaã ni-
patxisarauatini paniãtakari sãpiretano: “Pitikariko Erekari
Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua
kiki patxisarauatini ãtião, kotxi isikari Erekari Matamatakoti
patxisatakonimoni,” itxano.
34 Notakara itikari ikara. Nota sãpiretari nitikakiti, ininiã
nimarotapitikari ia kiki Teoso ãkiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

35 Katimatinĩkata iuaĩkana Xoão auanãta iuaã ipi imoianari-
akorikata.
36 Iuasaaki itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã akiritari
imoianariakori:
—Hãtapari. Ere kiki, soti auĩte ãkiri Teoso nakiti itxaua —itxa.
37 Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari
Xesosi tikini.
38 Ininiã Xesosi sapotorika, atapana iua tikini ĩkani.
—Kipa hinireka atxiĩti? —itxana ninoa.
—Koerekareri, namonipa paua pite? —itxarina.
39 —Masa, hãtamata —itxa.
Ininiã isana iuakata, atamata itxarina iua auiniãtaã.
Iuasaaki kikatapeka. Eereka ĩkanõkapeka ikanapiriãna.
40 Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, Ãtree, Ãtree
moianari pakini. Simão Petro itari itxaua iua Ãtree.
41 Eereka Ãtree sari katimariã itari Simãomoni.
—Ate aõkitari Teoso mereẽkiti aiãtapakiti —itxa.
42 Ininiã Ãtree anikari itari Simão Xesosimoni. Xesosi ata-
matari Simão.
—Pite Simão, Xoão inakori ãkiri. Uatxa pite Petro pinaãkako
—itxa.
Kai sorotxikana iuãka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

43 Katimatinĩkata Xesosi nirekari Kariréia tõpamoni isini.
Iuaã aõkitari Piripi inakori.
—Notakata masa. Nimoianari pitxapekauako —itxari.
44 Iua Piripi aapoko Petsáita sitatxiti. Iuaã apaka aua Ãtree,
Petro pakini aapoko.
45 Iuasaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri
isãpiretari:
—Ate aõkitari kiki. Moisesini iõkatsopatakiti sãpiretakiti
iua. Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti sãpiretakiti aaõkita.
Iuakara Xesosi txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee ãkiri iua
Xesosi —itxari.
46 —Nasaree sitatxitiã !auari erekari —itxa Natanaeo.
—Auapitika. Masa, maãpiãkatari iua —itxa Piripi.
47 Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaãpotini.
—Ere kiki atão Xoteopitikara. Atãonoka ikama —itxa Xesosi.
48 Ininiã iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sãkire. Ipi-
maãri Xesosi:
—Kiãtokopa ininiãpa pimarotano nota? —itxari.
Xesosi txari iua:
—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati pat-
api piitopãkanãta.
49 Ininiã Natanaeo apakapapiretari:
—Koerekareri, Teoso ãkiri pitxaua pite. Kãkiti Isaeo tixini
auakani auĩte pitxaua —itxari Xesosi.
50 Ininiã Xesosi:
—Pite auikari nisãkire, kotxi nimitikakinitika nimarotari
piko kati patapi piitopãkanãtini. Pite imarotapanikariko apia
posotiiretxi.
51 Pite itikariko Teoso tixine osereẽkiko. Pitikariko Teoso ni-
tiriakori kanĩkini. Pitikariko ninoa katxakini, pitari iaxitikiri
nopini apokinina. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxari
Natanaeo.

2

Xesosi Inoãkari Ãparaã, Iãriãpeka Itxĩkitakini

1 Ipi õti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiinir-
iti Kanaa sitatxiti Kariréia tõpa. Xesosi inoro aua kiiniriãtaã
iuasaaki.
2 Kakiiniriteri kemaĩtxitari Xesosi, imoianariakori pakini.
3 Iãriã xipoka atoko Xesosi inoro:
—!Auaika iãriã —otxari Xesosi.
4 Ininiã Xesosi:
—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi !
apokapanika —itxaro inoro.
5 Ininiã Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:
—Ipaniãtakiti iaõka hĩkamako —otxa.

6 Iuaã kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai ka-
makori. Naia kopiti ãki aua ãparaã Xoteoakori arokiniua
ĩkapani. Iuaãtaã ninoa arokaua. Kiomãtxiakorini oerekinina
atoko ninoa arokaua Teoso imisãkiretinina apisa, ninoa Teoso
apakapini ĩkapani. Ãtika iua kopiti maĩkari ãparaã seĩ arítro.
7 Xesosi paniãtana kaapokori nitiriakori:
—Hĩxãpokakari naia kopiti ãki ãparaã —itxana ninoa.
Ininiã ninoa xãpokakari kopiti ãki ãparaã. Isonakatapeka
apoka ãparaã.
8 Ininiã Xesosi:
—Hĩsorokaãtari ãparaã, sika hĩtxari kakiiniriterimoni iãtini
ĩkapani.
Ininiã ninoa anikari ãparaã kakiiniriterimoni.
9 Iua kakiiniriteri iãtari. Iuasaaki iãriãpeka itxapekaua
ãparaã.
—Amonipa ina ia iãriã? —itxa.
!Imarotari. Ninoa nitiritxi ãparaã anikakani imarotari iua
iãriã. Ininiã kakiiniriteri txari ĩtanorouatakari:
10 —Kinirepa mixikanani ia iãriã apia erekari na pisikaua?
Apanakini sikari iãriã apia erekari kiiniri potorikasaaki.
Kãkiti kamitope inakasaakiika apanakini sikari iãriã poião
erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.
11 Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatxiti
Kariréia tõpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Apiananiri
ininiua. Ikara atoko ininiã, Xesosi moianariakori auikari
Xesosi Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti ininiua, kotxi ninoa
itikari iposotiire.
12 Ikara atoko inaãka atoko Xesosi, inoro, itariakori,
imoianariakori pakini sari Kapanaoõ sitatxitimoni. Iuaã
ikaikotana mapaõtipeka.

Pirãtxi Omitikiko Pirena
(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

13 Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi
sari Xerosareẽmoni.
14 Isa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã pirikeri ãki
itikari pirãtxi vẽtxitakani, kema auĩte, soti auĩte, kamoa pakini
vẽtxitakani. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesa takote
ninoa topãkanãta. Ivẽtxitarona txineirota. Apakaparona
ãti uãka txineirote, kotxi oa ãtoião, ininiã Xoteo txineirote
isikana.
15 Ininiã Xesosi kosekari aãpitsa. Ĩpatari. Aãpitsaã omi-
tikenatana ninoa pirãtxi vẽtxitakani. Omitikenatana kema
auĩte, soti auĩte Teoso misãkiretiko aikoti takote auakani.
Ikakanapiriãri amesa txineirota apakapikoãtaã. Txineirota
xikepoakatani.
16 Ipaniãtana kamoa vẽtxitakani:

—Himakatxakariko kamoa. Hanikariko mapara. Niri aapoko ãki hĩvẽtxirauatini ! apakata. Kona uaini pirãtxi vẽtxitiko —itxana ninoa.
17 Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sãkire iõkatsopatakori:
Nota iteene tiretari paapoko pite misãkiretiko aikoti. Iua xika nokaãkako,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
18 Eereka Xoteo auĩteakori misãkiretari Xesosi:
—Teoso paniãtiniãi ninoa kãkiti iua misãkiretiko aikotiã auakani pomitikenatini, poerekaua posotiiretxi Teoso paniãtinii aãuikini Ĩkapani —itxana ninoa.
19 Xesosi apakapapiretari:
—Hĩrikariko ia Teoso aapoko. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.
20 Ininiã ninoa:
—Anekani. Koarẽta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiãtokopa pitxari ipi ãti pakini õtisaaki põkitikiniri iuaĩkana? Kona kiĩkitei pite pisãkire ikara atoko pinini —itxarina Xesosi.
21 Txamari Xesosi sãkire “Teoso aapoko” ixinikari iĩto. ! Ixinikari Teoso misãkiretiko aikoti.
22 Xesosi ipinaãka atoko, õkitikaãkaua atoko, iuasaakipeka imoianariakori xinikari ikara Xesosi sãkire. Iuasaaki ninoa auikari Xesosi sãkire. Auikarina Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretiniri Xesosi atão Teoso ãkiri ininiua.
23 Xesosi Xerosareẽ auakasaaki, Páskoa kiiniriti auakasaaki, itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereẽkiti ninoa iãtapakiti ininiua. Ninoa itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiã auikarina Xesosi sãkire.
24 Txamari Xesosi ! auikari kãkiti sãkire, kotxi imarotari ikinimane ãkixinire sãkire.
25 Kãkiti ãkixinire sãkire !ipimaãri xatiki, kotxi imarotapekari kãkiti ãkixinire sãkire.

3

Nikotemo Pirena

1 Ãti ĩkanõkati Nikotemo inakori motika Xesosimoni. Iua Xoteoakori auĩte itxaua. Pariseo itxaua apaka.
2 Iua misãkiretari Xesosi:
—Koerekareri, ate imarotari koerekareri, Teoso iokanatakiti pininiua. Teoso pitekata mauakaniã, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiã ate imarotari Teoso iokanatai pite kãkitimoni —itxa.
3 Ininiã Xesosi:
—Iuaĩkana iponaniãkarira sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Iuananira sari iuaxiti. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

4 —Kiãtokopa pitxa auapekarikai iuaĩkana piponaniini?
Kona piposotari pinoro ãko ãki iuaĩkana piĩroini. Kona piposotari iuaĩkana piponaniini —itxa Nikotemo.
5-6 Ininiã Xesosi:
—Atãopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniãkasaaki, piri, pinorokata ãkirinanira pitxaua. Iua Erekari Matamatakoti iponaniãkitakiniãi, Teoso ãkiri pitxaua. Kãkiti, iua Erekari Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkitinanira, sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
7 Koniko pitsorĩkaãtapeko. Piponaniãko ipikata. Ipikata pimiponaniãkaniã, kona pisari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
8 Ĩtima xõkarauata inirekiniãtaã. Pikenakotari ixõkarauatini, iuaritika na pimarotari ĩtima sinimoni. Na pimarotari ĩtima ininimoni. Iua atokokana ! kimarotikori Erekari Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkiniri kãkiti —Xesosi txari Nikotemo.
9 Nikotemo apakapapiretari:
—Nota !imarotari ikara pisãkire —itxa.
10 Ininiã Xesosi:
—Koerekareri apiari pitxaua. Kãkiti Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite !imarotari ikara atoko nininii pite.
11 Atãopitikara ikara atoko nitxanãtai pite. Ate sãpiretari aimarotakiti, aĩtiãkiti pakini. Txamari ! hinirekari hãuikapiretiniri asãpiretakiti.
12 Ĩkorapokoriti pirena nisãpiretakasaakii, ! pauikari nisãkire. Atauako pauikatari nisãkire Teoso tixine pirena nisãpiretakasaakii?
13 Kona kãkiti sapanika Teoso tixine. Ãtinoka sari iuaã, Teoso tixine potorikakarinoka, kãkiti itari iaxitikirinoka sari iuaã.
14 —Kitxakapirĩka ãparaã makipakaniãtaã Moisesini õkitikari imini metao kamakori aãke mapotõkireẽ. Itano itakari. Kãkiti Teoso sãkire auiãkani imini akatsatakini atamatari Moisesini õkitikakiti, ininiã kona ipinana. Iua atokokana kãkiti itari iaxitikiri õkitikaãkako.
15 Ininiãkara iua sãkire auiãkari kona ipinaika. Auapikako.
16 —Teoso iteene tiretari ikini itixiti auakani, ininiã iokanatari imatonõkari imi kãkitimoni. Ininiã iua sãkire auiãkanirako kona ipinaikako. Ãtipirika auapikako.
17 Teoso iokanatari imi kãkitimoni ikini itixiti auakanimoni kona imisiritinina ĩkapanini. Iua iokanatari imi kãkiti maerekani imakatxakini ĩkapani, ninoa imapinakani ĩkapani.
18 —Teoso ãkiri sãkire auiãkari kona iokanataãka kãkiti misiritikomoni. Iua Teoso ãkiri sãkire mauiãkati, iuarako sako kãkiti misiritikomoni. Teoso ãkiri sãkire imauiãkani xikara ikara atoko inaãkanako.
19 Teoso ãkiri sãkire mauiãkani misiritaãkako, kotxi atão inakari oerekakari kãkiti xinire iopiniãkari apokapeka ĩkoraxiti.

Iua oerekari atão aimarotini ĩkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atão. Ninoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiã, kotxi maerekati ikamanãtana.

20 Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipĩkari ikamara. Ipĩkari kãkiti itikiniri maerekati ikamini.

21 Teoso sãkire iaõka kamakarira sari ikamaraã, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atão inini Teoso nireẽkiti iaõka inini —Xesosi txari Nikotemo.

Xesosi Apiari, Xoão Poiãori Inini

22 Ikara atoko inaka atoko Xesosi imoianariakorikata sari Xotéia tõpamoni. Mapaõti ikaikota imoianariakorikata iuaãtaã. Imoianariakori patxisatari kãkiti iuaã.

23 Xoão apaka patxisatari kãkiti Enõ inakoriãtaã, Sarĩ inakoriãtaã takote. Ipatxisarauata iuaãtaã, kotxi iuaãtaã ãparaã kaiãopokori. Ikiniõtika kãkiti sari iuamoni iuaãtaã, ininiã Xoão patxisatana.

24 Iuasaaki Xoão kona takaãkapanika kateia ãki.

25 Iuasaaki Xoão moianariakori sãkirauata apanakinikata kãkiti arokiniua pirena, Teoso misãkiretiko aikoti ãki iĩroinina apisa pirena.

26 Apokana Xoãomoni.

—Koerekareri, Xotão ipiniã iua kiki pite patxisatakiti, atemoni pisãpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kãkiti sari iuamoni. Atemoni ! erekari ipatxisarauatini —itxana.

27 Xoão apakapapiretana ninoa:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniãtari iua. Teoso masikakaniãri posotiiretxi kãkitimoni, kona xatiki iposotari iparĩkauatini Teoso ĩkapani.

28 Nota kona Teoso mereẽkitino. Kãkiti iãtapakiti kona nitxaua nota. Teoso iokanatano nota Teoso mereẽkiti apokini apisa. Ikara hĩte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hĩte. Hĩsãpiretari ikara apanakinimoni.

29 —Maxinikari kiki ĩtanorouatakasaaki. Sito amanaãkito iua nakiti otxaua. Imoianari topãka iua takote. Ipoxokoniuata ĩtanorouatakari sãkire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxokoniuata. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua ĩtanorouatakari atoko itxaua. Kãkiti iua nakiti itxaua.

30 Xesosi apiaãpotako. Nota poiãoãpotako.

31 —Iaxiti ĩkari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiãonoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine ĩkari Apiananiri itxaua.

32 Iua sãpiretari itiãkiti. Ikenakotakiti isãpireta. Txamari kãkiti !auikari isãpirena.

33 Kãkiti Apiananiri sãpirena auiãkani, imarotari Teoso sãkire
atão inini, ininiã apanakini apaka imarotari Teoso sãkire atão
inini.
34 Iua Teoso iokanatakiti sãpiretari Teoso sãkire, kotxi
Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni, ininiã ikinipoko
Erekari Matamatakoti posotiire aua iua Teoso iokanatakiti-
moni.
35 Aĩri Teoso tiretari imi. Isikari imi ikinipoko imoiaini
ĩkapani.
36 Teoso ãkiri sãkire auiãkani auapikako Teosokata. Teoso
ãkiri sãkire mauiãkani kona auapanina Teosokata. Teoso
omanatapikanako ninoa ãtipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misãkiretaro Samariakero

1 Kãkiti sãpiretari pariseoakori:
—Xesosi sãkire auiãkani, iua patxisatakini, itomaneri. Xoão
patxisatakini poiãoka —itxana.
2 (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakorira patx-
isatari kãkiti.)
3 Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri
iua, iuasaaki iua osipikari Xotéia tõpa. Kinirão kanapirikari
Kariréia tõpamoni.
4 Inirekari Samaria tõpa ĩpirixititini Kariréia tõpa apokini
ĩkapani.
5 Samaria tõpa ĩpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxiti takote.
Iuaã aua itixi Xoseeni nakiti, iri Xakooni sikakiti kitx-
akapirĩka.
6 Iuaã aua aariko Xakooni kisakakiti ãparaã apaãtiko. Iuaã
Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isãpakapeka õtakori ĩpirixititini
xika. Ininiã iitopãka aariko takote. Iuasaaki apaniãxitipeka.
7 Iuasaaki sito Samaria auakaro apoka iuaã, ãparaã
apaãtakaro. Oãpokasaaki, Xesosi amanaãro ãparaã:
—Ãparaã pisikano —itxaro.
8 Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatxi-
moni nipokori iamotinina ĩkapani.
9 Oa sito apakapapiretari:
—Xoteo pitxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota.
Kinirepa nãparaãte pamanaãno? —otxa.
Ikara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sãkirauata Samaria
auakanikata.
10 Ininiã Xesosi:
—Teoso sikakiti pimarotaãkamako, pitemoni ãparaã
amanaãkari pimarotaãkamako, notamonimarako pamanaãri
ãparaã, kotxi piãtiniãri ãparaã nota sikakiti, pauapika ãtipirika
—itxaro.

11 —Kona katiiui pite. Kiriãpa papaãtari ãparaã, kotxi
paĩtanoirikori. Namonipa papokatari ãparaã kãkiti ãtipirika
auini inĩkitaãkari?
12 Kitxakapirĩka aãtokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua,
imiakori, ipiraakori pakini iãtari ia ãparaã ia aarikoãkiri. Pite
apiata atxiĩti? —otxa.
13 Ininiã Xesosi:
—Kãkiti ia irikoãkiri ãparaã iãtakari iuaĩkana iposonata-
panika.
14 Kãkiti nota siãkiti ãparaã iãtakari apikomoni !iposonataika.
Ãkixinire amomo atoko itxa ãparaã nota siãkiti. Iua ãparaã
txĩkitakari iua ãtipirika auini Teosokata —itxaro.
15 —Iua ãparaã pisikano nimaposonatakani tĩkane, ininiã uai
kona ninaika ãparaã napaãtini —otxa.
16 —Pakiritari pĩtaniri. Uai piminari —itxa.
17 —Kona kĩtanirino —otxa.
—Atãopitikara, “Kona kĩtanirino,” pinini.
18 Sĩko pakinipekara pĩtaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na
atão pĩtanirini. Inipitikara pisãkire —itxaro.
19 Ininiã oa:
—Teoso sãkire sãpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari
ikinipoko nikamakiti.
20 Kitxakapirĩka ate kiomaneakorini apotiitaua Teoso
imisãkiretinina ĩkapani ia oxiratari nopini. Txamari hĩte
Xoteoakori txari: “Xerosareẽnanira aãpotiitauako Teosokata”
—otxa.
21 Ininiã Xesosi:
—Pauikariko nisãkire. Ãti õti apokako. Iuasaaki kona uai
oxiratariãni, kona Xerosareẽni kãkiti apotiitaua aĩri Teoso
imisãkiretinina ĩkapani.
22 Hĩte Samaria tõpa auakani apotiitaua Teoso himisãkiretini
ĩkapani. Txamari, kona atão himarotari iua. Ate Xoteoakori
aimarotapitikari Teoso, kotxi Teoso sikakiti kãkiti maerekani
makatxakakari Xoteo itxaua.
23 Teoso keto apokapanika, ari apopeka, ininiã aĩri Teoso
misãkiretakani atão inakani misãkiretari iua ãkixinireẽna. Ninoa
sãpiretari atão inakarinoka iuamoni. Aĩri nirekari kãkiti ikara
atoko inakani misãkiretiniri iua.
24 Teoso nirekari amisãkiretiniri iua aãkixinireẽ, kotxi Teoso
ĩto !auari. Inirekari kãkiti sãpiretiniri atão inakarinoka iua-
moni —itxa Xesosi.
25 Ininiã oa:
—Nimarotapitikari iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti, Kristo
inakori, apokapitikako ĩkorapokoriti. Iua apokasaaki ikini
sereti isãpiretauako —otxari.
26 —Nota pimisãkiretakiti Teoso mereẽkiti hiãtapakitikarano
nota —itxaro.

Ãti Takarauata, Ãti Amarauata Inini Pirena

27 Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriã.
Ãkixinireẽna ninoa tsorĩkaãnãta:
—Kinirepa Xesosi sãkirauata oa sitokata?
Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika !ipimaãrona: “Kiripa
ĩkai?” kona itxarona. Kona ipimaãrina Xesosi: “Kinirepa
pimisãkiretataro oa?” kona itxarina.
28 Iuasaaki oa sito takanapari otii, sitatximoni kanapiriã
otxa. Oãkiritari kãkiti iuaã auakani,
29 —Masa. Maãpiãkatari kiki ikinipoko nikamakiti imaro-
takari. Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti atxiĩti? —oa txana
ninoa.
30 Ininiã iua sitatxi auakani sari Xesosimoni.
31 Ninoa apokini apisapanika imoianariakori akiritari Xe-
sosi:
—Koerekareri, pinipokota —itxarina Xesosi.
32 —Nipokori auape nota niãkiti tĩkane hĩte mimarotakiniti
—itxa Xesosi.
33 Ininiã imoianariakori imisãkiretakakana:
—Kiripa sikatari nipokori Xesosi nikakiti? —itxana.
34 Ininiã Xesosi:
—Nota kamari iua niokanatakiri nirekaãkiti. Ninirekari
nikaminiri ikinipoko iua paniãtakiti. Ia niparĩka. Niparĩka
nikiena atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniãtakiti nikamini
sikataparatano, nipokori sikataparatinino atokotxikana.
35 Kãkiti txari: “Ipi ipi pakini kasiriti auapanika takari
iposope inini tĩkane, ininiã uatxa kona niparĩkauata.” Ia
atoko kona hĩtxape hĩsãkire. Himereka. Hãtamatariko takari.
Nisãpiretai hĩte hĩtakare iposope haãpoko hanikini tĩkane.
36 Iua atokotxikana Teoso sãkire takaãka kãkiti ãkixinireẽ.
Katakareri miparĩkatakari apakapari iparĩka ĩki. Iua anikari
kãkiti Teoso aapokomoni, ãtipirika Teosokata auini ĩkapani.
Ininiãkara katakareri, iua miparĩkatakari apaka poxokoniu-
atako.
37 Aãtokirini txari: “Ãti takarauata, ãtipekana apotiitari
takari.”
38 Ia sãkiretxiti atão, kotxi nota paniãtai hĩte mitxi
himaparĩkauatakaniãtaã hamarauatini. Apanakini
parĩkauatapeka iuaã. Ninoa takapekari Teoso sãkire kãkiti
ãkixinireẽ. Pasãpaniri ninoa parĩka. Ninoa parĩkauata mitxi,
ininiã uatxa hĩte parĩka poião kãkiti Teosomoni hanikini —itxa
Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Sãkire

39 Kaiãopokori Samariakini iua sitatxiti auakani auikari Xe-
sosi sãkire, kotxi oa sito mitxi sãpiretana:
—Nikamakiti ikinika isãpiretano —otxana.
40 Ininiã ninoa Samaria auakani apoka Xesosimoni.

—Atekata paua —itxarina Xesosi.
Ininiã Xesosi kaikota ipi õti ninoakata.
41 Xesosi sãkire ikenakotakasaakina, apikomoni ninoa
auikapiretari.
42 Ninoa misãkiretaro oa sito:
—Uatxa ate auikapiretari Xesosi sãkire, kona pite
sãpirenaãnanini, ate auikapiretari. Ateka kenakotapekari
iua sãkire, ininiãkara ate auikapiretari iua sãkire. Uatxa ate
imarotari atão inini Teoso mereẽkiti ininiua Xesosi. Kãkiti
itixi auakani maerekani makatxaãkari itxaua iua —itxarona.

Auĩtetxi Ãkiri Xesosi Makananitini
43 Iuaã ipi õti inapaka atoko Xesosi sipeka. Kariréia tõpa isa.
44 Mitxi Xesosi sãkire: “Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka,
txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, kãkiti
iuaãtaã kona auikari iua sãkire,” itxapeka Xesosi.
45 Iuaritika Kariréia tõpa apokasaaki, kãkiti iuaã auakani
ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua
Páskoa kiiniriti Xerosareẽ sitatxitiã. Iuaãtaã itikarina Xesosi
posotiire. Ininiãkara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.
46 Xesosi iuaĩkana sari Kanaa sitatxitimoni, Kariréia tõpa.
Mitxi Xesosi inoãkapekari ãparaã iãriã ininiua iuaã. Xesosi
apokasaaki Kanaa, auĩtetxi ãkiri amianata Kapanaoõ sitatxi-
tikiri.
47 Iua auĩtetxi kenakopiretari Xesosi Kariréia tõpa apokini,
Xotéia tõpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aõkita itxari
Xesosi. Aiatari:
—Masa Kapanaoõmoni, naapokomoni. Namarite amianata.
Pimakananitari iua. Ipinanapanoka —itxari Xesosi.
48 Ininiã Xesosi:
—Nimakamakaniãri posotiiretxi, kona hĩte nirekari
auikiniri nisãkire. Posotiiretxi hĩtikasaakinani, hĩte nirekari
nisãkire hãuikini. Teoso takaõtxikare hĩtikasaakinani, hinirekari
nisãkire hãuikini —itxa Xesosi iuamoni.
49 —Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ip-
inapitikako —itxari.
50 —Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina —Xesosi txari
iua.
Iua kiki auikari Xesosi sãkire, ininiã isipeka.
51 Ipixinipokoriti aõkitana initiriakori.
—Pamarite auapitikako —itxarina.
52 —Namonikitapa akananita? —itxana.
—Kita apaniãxiti apoomari iotoka —itxana.
53 Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sãkire man-
apikara: “Pamarite kona ipina,” ininiri manapikara iotoka
apoomari. Ikara atoko ininiã, ikinimane iua aapoko auakani,
iua pakini auikari Xesosi sãkire.

54 Ininiã ipikatapeka Xesosi kamari posotiiretxi Kariréia
tõpa auakasaaki, Xotéia tõpa osipikasaaki.

5

Matĩpokotakati Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

1 Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sari Xerosareẽ sitatxiti-
moni, kotxi Xoteo kiinirite Teoso ĩkapani aua iuasaaki.
2 Xerosareẽ sitatxiti apanĩkaki, soti auĩte vẽtxitikoãtaã takote
aua ipoa xapitikiri. Sĩko ĩronakiko aua iuaãtaã. Xoteo sãkire
Epiráiko. Epiráiko sãkireẽ iua ipoa uãka "Petésita."
3 Ironakikoãtaã amianatakanipokoni sirĩkanãta. Mõsiãreni,
motĩkakani, matĩpokotakani pakini iuaã auanãta. Iãtapanãtarina
ãparaã tokĩkaãtini.
4 Teoso nitiri apokanaka iuaãtaã. Iua apokasaaki
itokĩkaãtakari ãparaã. Ãparaã tokĩkaãtakasaaki, ãtika
amianatakari ĩkiika komokaãtakari erekapeka itxa.
5 Matĩpokotakati iuaã auanãtakari amiananãtakari trĩta oito
pakini anokanani amianata.
6 Xesosi atamatari iua iuaã isirĩkanãtini. Imarotari iua
uatxakapokoni amiananãta. Ininiã Xesosi pimaãri:
—Ereka pinini pinireka? —itxari.
7 Amianatakari apakapapiretari:
—Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono
kãuaãriã ãparaã tokĩkaãtakasaaki. Nikomokaaritakasaaki,
ãti komokape napisapanika —itxari Xesosi.
8 —Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa —Xesosi
txari.
9 Iuasaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata
ikoseka, tĩpokota itxapeka. Iua õti kãkiti tomatini õti.
10 Ininiãkara Xoteo auĩteakori txitari amianatakari
erekapeka inakari:
—Uatxa kãkiti tomatini õtisaaki pite anikanãtari pisirimata.
Ĩkora atoko ininiã, kãkiti !auiritaãka —itxarina, kotxi ninoa-
moni iparĩkauata isirimata anikasaaki.
11 Ininiã iua kiki:
—Erekape ninĩkitaãkirira paniãtano: "Pisirimata pikoseka,
sipeka pitxa," itxano.
12 Ininiã ninoa:
—Kiripa kiki paniãtai pisirimata pikosekini pisini ĩkapani?
13 —!Nimarotari iuãka —itxa.
Iuaãtaã ipoa xapitikiri takote kaiãopokori kãkiti auanãta,
ininiã patimari Xesosi sipeka ninoa sauaki.
14 Eereka Xesosi aõkitari iua kiki Teoso misãkiretiko aikotiã.
—Uatxa pitĩpokotapeka, ininiã maerekati pitakanapako.
Iuaĩkana maerekati pikamakasaaki, atxiĩti amianari api-
atakari inokai —Xesosi txari iua.
15 Eereka iua kiki sari Xoteo auĩteakorimoni.

—Xesosira erekapeka txĩkitakano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

16 Tomatiko õtisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari.
Ikara xika Xoteo auĩteakori kinirão okaka txari Xesosi.
17 Xesosi imarotari Xoteo auĩteakori sãkire, ininiã itxana:
—Niri Teoso kamari erekari ikiniõtika. Iua atokotxikana
nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko õtisaaki —itxa
Xesosi.
18 Ikara Xesosi sãkire xika Xoteo auĩteakori apiata omanatari
Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko õtisaaki
amianatakari imakananitini. Xesosi sãkire: "Niri Teoso," inini
xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: "Teosotxikana nota"
itxanãta iua Xesosi.

Xesosi Irikata

19 Ininiãkara Xesosi misãkiretana Xoteo auĩteakori:
—Atãopitikara nitxai hĩte. Nota Teoso ãkiri nitxaua. Notanani
!kakamareno. Nitikari niri kamanãtakiti, ininiã niri kamakiti
iaõka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana
nota kama apaka.
20 Niri tiretano nota, ininiã ikini sereti ikamanãtakiti
oerekano. Oerekapanikariko posotiiretxi apiatapanikako
nota kamini ĩkapani, ininiãkara hĩte tsorĩkaãtako hĩtikasaakiri.
21 Niri õkitikari ipĩkani, iuaĩkana aua inini tĩkane. Iua
atokotxikana nota txĩkitakana kãkiti ninirekaãkini, iuaĩkana
auini ĩkapani.
22 Teoso kona txari kãkitimoni: "Kona erekai pite, ininiã
kãkiti misiritikomoni pisa," kona itxa Teoso. Apanakinimoni
kona Teoso txari: "Erekai pite, ininiã uai pina notakata pauini
ĩkapani," kona itxa Teoso. Notakara iua ãkirikara txari ikara
atoko inakari kãkitimoni, kotxi Teoso sikaposotiiretano nota
ikara atoko inakari nisãpiretini kãkitimoni.
23 Ikara atoko ininiãkara, kãkiti paxitano nota. Niri nirekari
nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakani
kona paxitari niri nota iokanatakari.
24 —Atãoenepitikara nitxai hĩte. Nisãkire kĩpitakari, nota
iokanatakari sãkire auiãkari, auapika Teosokata. Kona Teoso
misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata.
25 Atãoene nitxai hĩte. Kãkiti xinire ipĩkari atoko itxa
maerekati ikamakiti xika. Teoso ãkiri sãkire kãkiti kĩpitini õti
apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sãkire kĩpitakani
auapikako.
26 Aĩri Teosonoka posotari itxĩkitakiniri ikinipoko auãki
inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiiretano nota apaka
ikinipoko nitxĩkitakini auãki inini.
27 —Aĩri Teoso txano nota: "Kãkiti itari iaxitikiri pitx-
aua, ininiãkara pitxariko nisãkire mauiãkani: 'Kona hĩte
kĩpitari Teoso sãkire, ininiã kãkiti misiritikomoni hĩsa,' pitxako.

Pitxariko nisãkire auiãkani: ‘Hĩte kĩpitari Teoso sãkire ininiã uai hina Teosokata hãuini ĩkapani.’ Ikara atoko pitxariko kãkitimoni,” Teoso txano nota.

28 —Kona hĩtsorĩkaãtapeko, ikara sãkiretxiti hĩkenakotakasaaki. Ãti õti ipĩkani, katakoni, kenakotariko Teoso ãkiri akiritinina.

29 Iuasaaki õkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako.

30 —Notanani kona nitxari kãkiti: “Pite sari kãkiti misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauini ĩkapani.” Notanani kona ikara atoko nitxari kãkiti. Teoso sãpiretakitinokara nitxa kãkitimoni, ininiãkara nisãkire kãkitimoni atãonoka, kotxi kona nota nirekaãkitini nikama. Niri nipaniãtakiri nirekaãkitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Atãoene Sãpiretakani

31 Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Notaka sãpiretiniãua hĩtemoni, atxiĩti kona kauikikono.

32 Ãtipekana nota sãpiretakari aua. Nimarotari atão inini iua sãpiretakiti.

33 Hĩte iokanatapekari himoianariakori Xoãomoni nota himarotini ĩkapani. Iua sãpiretapekana ninoa atãoene nota sãkire.

34 Kona ninitanãtari kãkiti nisãkire atão inini sãpiretakani. Nota sãpiretai hĩte Xoão sãpiretakiti sãkiretxiti, himaerekani Teoso makatxakini ĩkapani, himapinakani tĩkane.

35 —Xoão tirikapi tirinakari poniãkari atoko itxa. Tirikapi iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aãtamatini ĩkapani. Iua atokokana Xoão oerekari kãkiti atão inakari. Mapaõtinokara hĩte poxokiniuata iua sãkire hĩkenakotakasaaki.

36 —Aua ãti nota sãpiretakari. Iua Xoão poiãoka. Ãtipekana apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti sãpiretari nota sãkire atão inini. Nikamakiti, niri paniãtakiti kãkiti itikasaaki, imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

37 —Niri, nota iokanatakari kãkitimoni, iua apaka nota sãpiretakari. Kona hĩte kenakotari Teoso sãkirauatini. Kona hĩte atamatari itoõ.

38 Isãkire !auari hãkixinireẽ, kotxi kona hãuikari nota sãkire iua iokanatakiti sãkire.

39 —Hĩte atatsopatapikari Teoso sãkire iõkatsopatakori, hãuini ãtipirika Teosokata himarotini ĩkapani. Ia Teoso sãkire iõkatsopatakori nota sãpiretakari apaka itxaua.

40 Txamari kona hinirekari nisãkire hãuikini. Kona hinirekari notamoni hinini, ãtipirika Teosokata hãuini ĩkapani.

41 —!Ninitari niuikiko.

42 Iteene nimarotai hĩte. Kona xapiti hĩtiretari Teoso hãkixinireẽ.

43 Niri iokanatano nota uaimoni. Txamari kona hĩte apakapano nota Teoso iokanatakitino. Teoso maiokanatakinitira hĩte apakapa.
44 Hĩte potxitari ãti iuikinii. Txamari kona hĩkamari erekari Teosonoka iuikinii ĩkapani, ininiã kona hãuikari iua sãkire.
45 —Kona notani sãpiretapaniri niri hĩte maerekani. Moisesira sãpiretariko himaerekani Teosomoni. Hĩte uãkatari iua sãpiretari hĩte ereka hinini, txamari iua sãpiretariko niri himaerekani.
46 Moisesini sãkire iõkatsopatakiti hãuikaãkamako, nota sãkire apaka hãuikamako, kotxi Moisesini nota sãpiretakari apaka. Iua iõkatsopatapekari nota sãkire.
47 Hĩte kona auikapiretari Moisesini iõkatsopatakiti. Isãkire iõkatsopatakiti himauikakaniã, kiãtokopa hĩtxa nota sãkire hãuikini? —itxa Xesosi.

6

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

1 Eereka ãti õti Xesosi ĩpiriãtari Kariréia poa. Ia ipoa uãka apaka Txiperíatxi poa inaãka.
2 Kaiãopokori kãkiti sari iua tikini, kotxi ninoa itikapekari Xesosi makananirauatini.
3 Xesosi kanĩka mitaxiratarimoni. Iuaã iitopãka imoianariakorikata.
4 Xoteoakori kiinirite, Páskoa inakori kiiniriti apisapanika Xesosi sari iuaãtaã.
5 Iitopãkasaaki, Xesosi atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini iuamoni. Ininiã ipimaãri Piripi:
—Amonipa aiamotatariko komiri nakira kãkiti asikakienatini ĩkapani?
6 Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotiniri: “Atauako atxiĩti Piripi auikari niposotiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tĩkane.
7 Ininiã Piripi apakapapireta:
—Txineiropokoni, tosẽtosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kãkiti asikakienatini ĩkapani. !Apakata —itxari.
8 Iuasaaki ãti Xesosi moianari Simão Petro itari, Ãtree inakori, txari Xesosi:
9 —Uai aua amarini. Auari ikiena. Sĩko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kãkiti itomaneri sikakienatiko !apakata. Ia nipokori poiãoka —itxari.
10 Xesosi paniãtari imoianariakori:
—Nakira hĩpaniãta iitopãkinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaãtaã. Iua nopini iitopãkana. Sĩko mio apikomoni kikiakori aua.
11 Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisãkiretari Teoso:
—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.
Iua sikari imoianariakori. Eereka ninoa xanakari kãkiti topãkakanimoni. Iua atokokanera itxarina ximaki. Ikinikana inirekaka iaõka auana ninoa.
12 Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniãtari imoianariakori:
—Itetakori komiri, ximaki pakini hãpotiita. Kona hiomatapiriko —itxa.
13 Ininiã apotiitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixãpokakana komiri itetakori.
14 Xesosi posotiire ninoa kãkiti itikasaaki, ninoakakarika isãkirauatana:
—Atãopitikara Xesosi aiãtapanãtakitikara, Teoso sãkire sãpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.
15 Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauĩtetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auĩtetiniri iua. Ninoa mamaĩkakaniri apisapanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikoxiti oxiratarimoni ikanĩka.

Xesosi Ipoa Nopini Inaãpotini
(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

16 Kikatapeka imoianariakori iokiriĩta ipoa tiniã.
17 Iereẽtauana kanaua ãki. Ĩpiriaãpotarina ipoa Kapanaoõ sitatxiti manapi. Ĩkanõkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni.
18 Kataparari ĩtimati apoka, ininiã tsakatipokoni.
19 Iuasaaki imekoãpotana. Ipixiniãpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itĩpokotini. Kanauamoni isaãpota. Ninoa pĩkarauata, kotxi ninoa uãkatari kamiri.
20 Xesosi akiritana:
—Notakara. Kona hĩpĩkarauatape —itxana.
21 Ininiã apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morõkokaua kanauaã. Iereẽtakasaakiua, iuasaakipeka kanaua apoka imiriĩpe Kapanaoõ manapi.

Kãkiti Nitiniri Xesosi

22 Katimatinĩkata ipiniãmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari ãtoka kanaua mitxi iuaã auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona sari imoianariakorikata. Imarotarina ninoanani sini.
23 Iuasaaki kanauaniri Txiperíatxi sitatxitikini apokita Xesosi merepani Teoso misãkiretiniãtaã takote merepani komiri nikikoãtaã.

24 Iuasaaki kona ninoa apokari Xesosi, imoianariakori
apaka. Ininiã ninoa iereẽtaua kanaua ãki. Iuaĩkana
ikanapiriãna. Ipoa ĩpiriãtana Kapanaoõ sitatxitimoni, Xesosi
initinina ĩkapani.

Komiri Kãkiti Auapininiika Inini Tĩkane

25 Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniã.
—Koerekareri, namonikitapa papoka uai? —itxarina.
26 Ininiã Xesosi:
—Atão nisãpiretai hĩte. Hĩte nikari komiri nisikakiti. Kamitopeka hĩtxa, ininiã nipokori ĩkapaninokara hinitanãtano nota.
Kona hãuikari Teoso posotiireẽ nikaminiri iua posotiiretxi.
27 Xesosi pinitana:
—Nipokorinoka ! hĩxinikape, kotxi nipokori okanani
mauakati itxaua. Hĩxinikariko ãtião nipokori, nota hĩtari
iaxitikiri siãkiti, kotxi nota sikari kãkiti, kãkiti auapininiika
inini tĩkane. Teoso sikari ikinika iposotiire notamoni
ninirekaãkiti nikamini ĩkapani —Xesosi txana ninoa.
28 —Kiãtokopa atxatari Teoso nireẽkiti akamini? —itxana
ninoa.
29 —Ianoka Teoso nirekari hĩkamini. Iua nirekari hãuikiniri
iua iokanatakiti sãkire —Xesosi txana ninoa.
30 —Iuaĩkana posotiiretxi apiari pikaminiã, ininiãra aãuikari
Teoso iokanatakiti pininiãua. Kinakaripa posotiiretxi
pikamapanika?
31 Anirimaneni kitxakapirĩkarini ãparaã makipakaniãtaã
auakasaakina, inikarina komiri iaxiti katxakakari. Teoso
sãkire iõkatsopatakori txari:
Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,
—itxarina Xesosi.
32 Ininiã Xesosi:
—Atão nisãpiretaiko hĩte. Kona Moisesini sikari komiri
Teoso tixinekiri. Nirikara sikaãtari atão komiri iua tixinekiri
kãkitimoni.
33 Teoso tixine ĩkari, iua ãkiri, komiri atoko itxa, ikini
itixiti auakani ĩkapani, kotxi iua sãkire auiãkani auapininiika
Teosokata —itxana.
34 —Ikiniõtika pisikaua ia komiri —itxarina.
35 —Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kãkiti auini ĩkapani. Iua nisãkire auiãkari !inatxitaika. !Iposonataika.
36 —Hĩte aõkitapekano nota, txamari kona hĩte auikapanikari
nisãkire. Ikara atoko nitxapekai hĩte.
37 Imakinika kãkiti notamoni Teoso siãkini inapitikako notamoni. “Hĩsipeka,” kona nitxana notamoni apoãkani.
38 Nitakanapari Teoso tixine. Ĩkorapokoriti napoka,
nipaniãtakiri nirekaãkitinoka nikamini ĩkapani. Notaka
nirekaãkiti na nikama.

39 Niri nipaniãtakiri !inirekari ãtika kãkiti notamoni isiãkini
ereẽkokini. Itixi xipokini õtisaaki, inirekari nota õkitikinina
ninoa auapininiika inini tĩkane.
40 Iua nipaniãtakiri nirekari nota imarotakani, nisãkire
auiãkani, auapininiika inini. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana
ninoa iuaĩkana auãki inini —itxa Xesosi.
41 Ninoa Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sãkire,
kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine ĩkari komiriti
nitxaua,” ininiã ninoa tsoata.
42 Ininiã ninoa:
—Iua kiki Xesosi Xosee ãkiri. Aaõkitapekari iri, inoro pakini.
Kinirepa “Teoso tixine ĩkarirano” itxape iua? —itxana, itsoat-
inina.
43 Ininiã Xesosi txana:
—Kona himaxirauatape. Kona hĩtsoatape.
44 Niri nipaniãtakiri akiritakitinanira posotari inini nota-
moni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi
xipokini õtisaaki nõkitikana notamoni apoãkani iuaĩkana auin-
ina ĩkapani.
45 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatari ia
Teoso sãkire:
Teosorako oerekariko ikinipoko kãkiti.
Niri sãkire kĩpitakani, niri oereẽkini, apoka notamoni.
46 Kona aua kãkiti niri atamatakari. Nota Teoso tixine ĩkari,
notanokara atamatapekari niri.
47 —Nota sãkire auiãkari, iuara auapininiika Teosokata. Ia
nisãkire atão.
48 Nota iua komiri nitxaua kãkiti auapininiika
inĩkitakakarino.
49 Hinirimane kitxakapirĩkarini nikari komiri iaxiti
katxaãkari ãparaã makipakaniãtaã. Iaxiti katxaãkari
inikanimana, txanima ipĩpena.
50 Kãkiti nikiniãri atão komiri Teoso tixine ĩkari kona ipina.
51 Iua komiri, Teoso tixine ĩkari nitxaua nota. Kãkiti auap-
ininiika inĩkitakakarino nota. Ia komiri niãkari auapininiika
itxako. Ia komiri nisikakiti ia niĩtokara. Niĩto nisika kãkiti ikini
itixiti auakani auapininiika inini tĩkane —itxa Xesosi.
52 Ikara atoko ininiã ninoa Xoteoakori taparakien-
atakakaua:
—Natokopa itxa ia kiki iĩto isikiniua ate, anikiniri ĩkapani?
—itxana.
53 Ininiã Xesosi:
—Atãoenepitikara ikara atoko nitxai hĩte. Hĩtari iaxitikiri
ĩto himanikakanisaaki, iarẽka himiãtakanisaaki, kona hĩxinire
auapani ãtipirika.
54 Iua niĩto niãkari, niarẽka iãtakari, auapikako Teosokata.
Xipokatxi õtisaaki nõkitikariko iua iuaĩkana auini ĩkapani.
55 Niĩto atão komiri itxaua. Niarẽka atão iãriã itxaua.

56 Niĩto niãkari, niarẽka iãtakari, aua nãkixinireẽ. Nota aua iua
ãkixinireẽ.
57 Niri, ãtipirika auapika inakari, iokanatano nota
ĩkorapokoriti. Iuara sikano nota ãtipirika nauini ĩkapani. Iua
atokotxikana nota sikari nota niãkari ãtipirika auini ĩkapani.
58 Nota iua komiri Teoso tixine ĩkari nitxaua. Komiri
hĩkiomaneakorini nikakiti ãtião. Iua komiri nikakari ipĩpe.
Nota siãkiti komiriti niãkani, nisãkire auiãkani auapininiika
Teosokata itxanako.
59 Ikara atoko itxa Xesosi sãkire aiko ãki Xoteo apoti-
itiniãtaãua Kapanaoõ sitatxiti oerekarauatakasaaki.

Apanakini Takanapiniri Xesosi

60 Xesosikata sikani isãkire potxitakani, ikara isãkire ike-
nakotakasaakina, ipimarauatakakana:
—Pamimari ikara isãkire. Kipa imarotari ikara atoko in-
akari sãkiretxiti? —itxana.
61 Masãpiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsoatinina.
Ininiã iua:
—Hinirekatari hĩtakanapinino nota ia nisãkire xika?
62 Kiãtokopa hĩxinikakiti hĩtikiniãno nota hĩtari iaxitikirino
kanĩkini mitxi nauiniãtaã? Atxiĩti iuasaaki hãuikatari nisãkire?
63 Iua Erekari Matamatakotinokara sikari kãkiti auini
tĩkane. Kãkiti ĩto tapara ! auari. Ikara sãkiretxi hĩtemoni
nisãpiretakiti, iua Erekari Matamatakoti sãkiretxikana. Nisãkire
auikiko auãkitakari kãkiti, ãtipirika Teosokata auini ĩkapani.
64 Txamari auapitika hĩte sauaki nisãkire mauiãkani —itxa
Xesosi.
Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua sãkire mauiãkani
tĩkane. Xesosi imarotari apaka imĩkapiritakiri tĩkane.
65 —Niri Teoso masikaposotiiretakiniti kona iposota
apokini notamoni —itxa Xesosi.
66 Ikara isãkire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua.
Kona inirekaikarina iuakata isinina.
67 Ininiã Xesosi pimaãna imoianariakori tosi:
—Hĩtepekana, hĩte apaka nirekatari hĩtakanapinino? —itxa
Xesosi.
68 Ininiã Simão Petro apakapapiretari:
—Apiananiri, kirimonipa asa atxiĩti? Pitenanira sãpiretari
kãkiti auapininiika inini.
69 Ate imarotari Teoso mereẽkiti pininiua. Teoso ãkiri,
auapika inakari ãkiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.
70 Ininiã Xesosi:
—Nota mereẽi hĩte tosi kikiakori. Txamari hĩte sauaki aua
Satanasi nitiri —itxa Xesosi.
71 Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori,
Simão inakori ãkiri. Xesosi moianarikamara iua, txamari
imĩkapiritariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isãkire

1 Eereka Xesosi kaikotapanika Kariréia tõpa. Kona Xotéia
tõpa !ikaikota iuasaaki, kotxi iuaã Xoteo auĩteakori nirekari
okiniri.
2 Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama
atokopekari.
3 Ininiã Xesosi itariakori misãkiretari iua:
—Posipika uai. Pisãkire auiãkanimoni Xotéia auakanimoni
pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti.
4 Kãkiti nirekiniãri iteene imarotaãka, !ikipatari ikamakiti.
Pite kamanãtari posotiiretxi uai Kariréia tõpa. Pisa Xotéiamoni.
Iuaã poerekari piposotiire ikinimane imarotinii ĩkapani —
itxana.
5 Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka
iuasaaki kona auikapanikari isãkire.
6 Ininiã Xesosi apakapapiretana:
—Iuaã nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniõtika
Xotéia tõpamoni hĩte sini,
7 kotxi kãkiti !omanatai hĩte. Notananira omanataãka, kotxi
nisãpiretari maerekati kãkiti kamakiti.
8 Erekari hĩte sini kiinirimoni. Kona nota sapani uatxa.
Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.
9 Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia
tõpa.

Xesosi Sari Papiri Kiiniritimoni

10 Itariakori kiinirimoni ĩkiikapeka. Ninoa tikinimoni isa
Xesosi. Iuasaaki !kasãpirenari kiinirimoni isini tĩkane. Ininiã
kãkiti mimarotakinitika isa.
11 Xoteo auĩteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipimaãri
kãkiti:
—Ĩtapari Xesosi?
12 Kãkiti iuaã auakani sãkirauata Xesosi pirena. Apanakini
txari:
—Peerekari Xesosi.
Apanakinipekana:
—Kona erekari. Imisirienetari kãkiti —itxana.
13 Kona kãkiti sãkirauata Xesosi uãka Xoteo auĩteakori takote,
kotxi ipĩkana.
14 Mapaõtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari
Xotéia tõpamoni. Isari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã
oerekarauata.
15 Xoteoakori tsorĩkaãnãta Xesosi sãkire ikenakotakasaak-
ina:
—Kininiãpa ere kiki paimatireri. Kona apaiaõkarauata —
itxanãtana.
16 Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Na nota imaroreni noerekai hĩte. Iua niokanatakiri
imarorera noerekai hĩte.
17 Kãkiti Teoso nirekaãkiti nirekaãkani imarotari
noerekiniri Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari
nimoerekakaniri notaka nimarore.
18 Kãkiti iuaka isãkire sãpiretakari nirekari apanakini
iuikiniri iua. Kãkiti Teoso sãkirenoka sãpiretakari nirekari
iuikiniri Teoso ipaniãtakiri. Ikara atoko inakari kãkiti sãkire
atãonoka. !Ikamari maerekati.
19 Moisesini oerekai hĩte Teoso sãkire, ipaniãtakiti
iõkatsopatakori. Txamari kona hĩte kamari Teoso paniãtakiti.
Kona ãtika hĩte kamari ipaniãtakiti, kotxi hinirekari hõkinino
nota —itxana ninoa.
20 Ininiã ninoa apakapapiretari:
—Maerekati matamatakoti auaĩtotai pite. Kiripa kinirão
okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara
atoko pitxa pisãkire —itxarina.
21 Ininiã Xesosi:
—Nota kamari posotiiretxi tomatikoõtxitisaaki, iua
kiki matĩpokotakati nimakananitakasaaki, ininiãkara hĩte
tsorĩkaãta. Hĩuãkatari niparĩkauatini.
22 Txamari hĩte apaka parĩkauata tomatiko õtisaaki, kotxi
hĩkamari Teoso takaõtxikare hamarite ĩtoã tomatiko õtisaaki.
Moisesini paniãtai Teoso takaõtxikare hĩkamini hamarite ĩtoã
oito õti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapirĩkarini,
Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari
hĩkamini.
23 Ininiã hĩte kamari Moisesi paniãtakiti tomatikoõtxitisaaki.
Ikara atoko ininiã, kinirepa hĩte omanatano nota, iua kiki
erekapeka nitxĩkitakini xika tomatikoõtxitisaaki?
24 Iteene pimimarotakanisaakiri ãti kamakiti, kona pakiri-
tapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. !Papoĩtapiri ãti.
Atão inakarinoka pinita, atão pimarotini ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereẽkiti Txataua?

25 Apanakini kãkiti Xerosareẽ auakani txanãtari:
—Ere kikikani ninoa kinirão okaenetakitikani?
26 Hãtamatari. Iua sãkirauanãta kãkiti apisatoõ. Kona
kapĩkareri iua. Auĩtetxiakori !kasãkirena. Atauako aãuĩteakori
auikatari isãkire atxiĩti? Atxiĩti auikatarina Xesosi Teoso
mereẽkiti aiãtapanãtakiti ininiãua?
27 Atão Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti apokasaaki, kona
kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari
iua Xesosi ininimoni. Kariréiakiri iua, ininiã Xesosi Teoso
mereẽkiti aiãtapakiti !itxaua —itxanãtana.
28 Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi oerekarauanãtakasaaki,
itaparasãkireritika ipimaãna kãkiti iuaã auakani:
—Atauako hĩte imarotatano nota? Atauako himarotatari
nota ininimoni? Kona notaka iokanataua kãkitimoni.

Niokanataãka. Nota paniãtakari atãonoka isãkire. Kona hĩte imarotari iua.
29 Nota imarotari iua, kotxi iua auiniãtaãkirikarano nota. Iuara iokanatano kãkitimoni —itxa Xesosi.
30 Iuasaaki auĩtetxiakori nirekamari imaĩkinirina. Kona kamaĩkikori, kotxi imaĩkiko manapi kona apokapanika.
31 Ninoa auĩtetxiakori kona auikari Xesosi sãkire, iuaritika itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti ininiua.
—Iua kiki inipitikara Teoso mereẽkiti aiãtapakiti itxaua, kotxi ãti posotiiretxi apiari kamakari !auari —itxanãtana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

32 Pariseoakori kenakotakasaakiri kãkiti sãkire ikara atoko inakari, ninoa, sasetotxi auĩteakori pakini iokanatari sotatoakori Xesosi imaĩkinina ĩkapani.
33 Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari kãkiti iuaãtaã:
—Mapaõtinoka hĩtekata nauako. Eereka nisa nipaniãtakirimoni.
34 Hinitapiikamano, !hãpokapanino. Nisinimoni kona hĩte posotari hĩsini —itxa Xesosi.
35 Auĩtetxiakori ninoakakarika isãkirauatana:
—Amonipa isa atxiĩti, ate mapokakaniãri iua? Atauako õtakoxiti isatako Xoteoakori iarikakanimoni, ãti uãka sauaki Xoteoakorimoni? Atauako oerekatari Xoteo minakaniua?
36 Kotxi iua sãkire: “Hinitanoko. !Hãpokano nota. Kona hĩte posotari nota sinimoni hĩsini,” itxa sãkireta. Ate !imarotari isãkire —itxanãtakakana.

Ãparaã Kãkiti Auãkitaãkari

37 Kiiniri mapotõkire õti apiapoxokonita. Iua õti Xesosi tima kãkiti sauaki. Itaparasãkireritika isãpirenauata ikinimane kenakotiniri ĩkapani:
—Piposonatakasaaki, notamoni pinako piãtini ĩkapani.
38 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Nota sãkire auiãkari ãkixinireẽ aua amomo atoko inakari. Iua ãparaã txĩkitakari kãkiti auãki inini.
—itxa Xesosi.
39 Iua Erekari Matamatakoti amomo atoko itxa. Xesosi sãkire auiãkari apakapariko iua Erekari Matamatakoti. Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, iua Erekari Matamatakoti kona siãkapanika kãkitimoni, kotxi Xesosi kona kanapiriãpanika Teoso tixinemoni.
40 Ikara Xesosi sãkire ikenakotakasaaki itori kãkiti txari:
—Atãopitikara ikira kiki Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti itxaua.
41 Apanakini txari:
—Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti itxaua.
Apanakinipekana:

—Teoso mereẽkiti aiãtapakiti, Kariréiakiri !itxaua.
42 Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Teoso mereẽkiti
aiãtapakiti, Taviini apika mekaniri itxaua. Iua iponaniãko
Pereẽ sitatxiti Taviini auiniãtaã —itxana.
Ikara atoko itxanãtana, kotxi kona imarotarina Xesosi ipo-
naniiniãtaã Pereẽ sitatxiti.
43 Iuasaaki apanakini auikari Xesosi sãkire.
Apanakinipekana !auikari Xesosi sãkire.
44 Apanakini nirekamari imaĩkiniri Xesosi iuasaaki, iuari-
tika iua maĩkakari !auari.

Sotatoakori Kanapiriã Xoteo Auĩteakorimoni

45 Ininiã sotatoakori kanapiriã sasetotxi auĩteakorimoni,
pariseoakori pakinimoni. Ininiã ipimaãna:
—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?
46 —Apia imatiresãkireta iua. ! Auari kãkiti iua atoko ina
sãkiretakari, ininiãkara ! apakata amaĩkiniri iua —itxana sota-
toakori.
47 Ininiã pariseoakori omanãkarauata.
—Atauako iua misirienetai hĩte apaka? Iua txĩkitakai hĩte
isãkire hãuikini.
48 !Auari auĩtetxi iua sãkire auiãkari. !Auari pariseo iua sãkire
auiãkari.
49 Kãkiti miĩkitetinanira auikari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire
auiãkari kona imarotari Moisesini paniãtakiti. Ininiãkara
Teoso misiritanako ninoa —itxa pariseoakori sãkire.
50 Iuasaaki Nikotemo inakori iuaãtaã aua. Pariseo itx-
aua. Iua õti apisapanika iuara sari Xesosimoni ĩkanõka
imisãkiretiniri ĩkapani. Ninoa ikara atoko isãkirauatakasaaki,
Nikotemo misãkiretana ninoa:
51 —Kãkiti kamakiti isãpiretini apisapanika, “maerekati ika-
makiti,” kona hĩtxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaak-
iua ate —itxana.
52 Ininiã ninoa pariseoakori:
—Atxiĩti pite Kariréiakirikai apaka, Xesosi atoko? Iteene
patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua iteene patat-
sopatakasaaki, iuasaakiikarako pimarotariko ! auari Teoso
sãkire sãpiretakari, Kariréia tõpakiri —itxarina iua.
53 Eereka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Õtaniri Minakotikatika Sirĩkakaro

1 Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva tx-
ipokori.
2 Katimatinĩkata ikanapiriã Teoso misãkiretiko aikotimoni.
Iuasaaki ikinipoko kãkiti apotiitaua iuamoni. Ininiã Xesosi
topãka, Teoso sãkire isãpiretini ĩkapani.

3 Iuasaaki kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini minaro
sito iuamoni. Ninoa apokaro oa sito õtaniri minakotikatika
osirĩkini. Itakarona oa ikinimane apisatoõ.
4 —Koerekareri, aãpokaro oia sito õtaniri minakotikatika
osirĩkini.
5 Moisesini sãkire iõkatsopatakori paniãtaua ikara atoko in-
akaro kai soroã oõkaãka. Pitepekana, kiãtokopa atxataro oa?
—itxana Xesosimoni.
6 Ikara atoko ipimaãrina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi
kerokiniri isãkire. Inirekarina Moisesini paniãtakiti iaõka
imakamakaniã, ininiã maerekati ikamapeka. Txamari !
kasãkireri Xesosi. Iokirita, iõkata itxari kipatxi iuakokiã.
Imakenakotakiniti atoko itxa.
7 Ipimarauatapanikana, ininiã Xesosi õkaõkitaua.
—Maerekati makamakatirako ĩkiika kiporonakiniro aroa
kai soroã —itxa Xesosi.
8 Eereka Xesosi iuaĩkana iokirita, iõkata itxari kipatxi.
9 Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiata kiomãtxi
inakariua sipeka. Eereka iua tikini auakari apaka sipeka.
Ikara atoko itxaãpotana ikinikana isinina. Eereka Xesosinoka
kaikota oa sitokata.
10 Xesosi õkaõkitaua, atamata itxaro oa sito. Oanoka kaikota
iuaã.
—Ĩtapari pimaerekani sãpiretakani? —itxaro.
11 —Apiananiri, isipekana nimaerekani sãpiretakani —
otxari.
—Nota apaka kona sãpiretari pimaerekani. Pisipeka.
Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kãkiti Xinire Iopiniãkari

12 Eereka Xesosi iuaĩkana oerekari kãkiti.
—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitxaua, kotxi
noerekari Teoso sãkire notakata sikani. Teoso mimarotakani
ipiaã sikani itxauana. Notakata sikanipekana !itĩpokota ipiaã.
Nota sikana ninoa ãtipirika auinina ĩkapani —itxa Xesosi.
13 Ininiã pariseoakori misãkiretari Xesosi:
—Kona ate auikapiretari pisãkire, kotxi pitenani sãpiretari
pisãkire. Ikara atoko ininiã, kona aimarotari atãoene inini
pisãkire. Ãti sãpiretiniãri pite sãkire iaõka, aãuikari atxiĩti —
itxarina Xesosi.
14 Ininiã Xesosi:
—Nota sãkirekara ikara atoko nitxai hĩte, iuaritika
atãoenekara ikara atoko nitxai hĩte, kotxi nota imarotari
nininimoni, nimarotari nisinimoni. Kona hĩte imarotari nota
ininimoni. Kona hĩte imarotari nota sinimoni.
15 Kãkiti hĩtxaua, ininiã hãpoĩrauata, kotxi !himarotari atão.
Kona nota txari kãkitimoni: “Pite, peerekai pite. Pitepekana, !
erekai pite.” !Ikara atoko !nitxari kãkiti.

16 Iuaritika nisãpiretakasaakiri kãkiti kamakiti, atãonoka
nitxa nisãkire, kotxi kona notananini sãpirenauata. Niri
niokanatakiri sãpiretakititxikana nisãpireta.
17 Kitxakapirĩka hĩteka kiomaneakorini sãkire iõkatsopatakori
txari:
Kãkiti itikakititxikana ãti itikakiti. Ninoa ipi sãkire ãtinoka
auiniã, ininiã ninoa sãkire atãonoka itxa,
itxa hĩkiomane sãkire.
18 Nota sãpiretari nota pirena. Niri niokanatakiri apaka
sãpiretari nota pirena nisãkiretxikana, ininiã ipi auape —itxa.
19 —Naniparari piri? —itxarina.
—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota
himarotaãkamako, niri apaka himarotamako.
20 Ikara atoko Xesosi sãkirauata. Txineiro Teoso ĩkapani
sikikoãtaã takote Xesosi oerekarauata Teoso misãkiretiko
aikotiã. Xesosi ikara atoko isãpirenauata, iuaritika kona ka-
maĩkikori, kotxi imaĩkiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kãkiti Masikani

21 Iuaĩkana Xesosi misãkiretari kãkiti:
—Nisipiriko. Eereka hinitapiimano. Nota sinimoni !
hãuiritaãka hĩsini. Hĩpinakasaaki, himaerekanikatika hĩpinako —
itxa Xesosi.
22 Xoteo auĩteakori napetari:
—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sini-
moni kona hãuiritaãka hĩsini” —itxana ninoa.
23 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata ninoamoni:
—Ĩkoraxitikinirai hĩte. Nota itanokiri. Hĩte ĩkora itixikinirai
hĩte. !Ĩkoraxitikirino nota.
24 Ikara atoko ininiãkara, nota txai hĩte: “Hĩpinakasaaki
himaerekanikatika hĩpinako,” nitxai. Himauikakanisaakiri
nisãkire nota pirena, hĩpinakasaaki himaerekanikatika
hĩpinako. Kona Teoso makatxakinii himaerekani —Xesosi
txana ninoa.
25 —Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.
—Merepitipanika nisãpiretakitikara iuakarano nota.
26 Nisãpiretakiti tĩkane hĩte maerekani nisãpiretini tĩkane
kaiãopokori. Nota iokanatakari atãoenenokara isãkire. Iua
sãpiretakitinokara nisãpiretari kãkiti itixi auakani —itxa Xesosi.
27 Ninoa !imarotari Xesosi iokanatakari aĩri Teoso.
28 Ininiã Xesosi txana:
—Nota hĩtari iaxitikiri hõkasaaki, niĩto itano hõkitikasaaki,
iuasaakiikarako himarotano kinakaripa nota. Iuasaaki hi-
marotariko notaka sãkire ! nisãpireta. Niri oereẽkitinokara
nisãpireta.
29 Iua niokanatakiri notakata aua. Niri !itakanapano nota,
kotxi inireẽkitinoka nikama —itxa Xesosi sãkire.
30 Xesosi ikara atoko ina sãkiretakasaaki, itomaneri kãkiti
auikari isãkire.

Õpoĩkakoni Pirena

31 Ininiã Xesosi sãkirauata Xoteoakorimoni iua sãkire
auiãkanimoni.
—Nisãkire iaõka hĩkamakasaaki, atão nimoianariakori
hĩtxauako.
32 Atão nimoianariakori hinakasaakiua, himarotari
atãonoka inakari. Atãonoka inakari himarotakasaaki,
õpoĩkakoni atoko hĩtxaua.
33 Ninoa apakapapireta:
—Apraãoni apika mekanirireua ate, ininiã anirekinimoni
asa. Nitiritxi iamotakoni !atxaua. Kinirepa õpoĩkakoni atoko
pitxĩkitakaua? —itxana.
34 Ininiã Xesosi:
—Atãonoka nitxai hĩte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kãkiti
maerekati kamakari.
35 Nitiritxi iamotakori ãtipirika ! auari ipatrãote aapoko.
Patrão ãkiri auapika ãtipirika iri aapoko.
36 Nota Teoso ãkiri txĩkitakasaakiri kãkiti õpoĩkakori atoko
ininiua, maerekanitxi nitiri !itxaikauako. Iuasaaki iposotari
erekari ikamini.

Apraãoni Apika Mekaniriakori

37 —Nimarotari Apraãoni apika mekaniriakori hininiua,
txamari hinirekari hõkinino. Nisãkire himauiãkani xika
hinirekari hõkinino.
38 Nota sãpiretai hĩte nota iri oerekakiti. Hĩte kamari hĩte iri
paniãtakiti —itxa Xesosi.
39 —Apraãoni ate iri —itxana ninoa.
Ininiã Xesosi:
—Apraãoni apika mekaniriakori hininiãua, Apraãoni ka-
makiti atoko hĩkamamako.
40 Atãonoka nisãpiretai hĩte. Teoso sãpiretakitinokara
nisãpiretai, iuaritika hinirekari hõkinino. Apraãoni !ikamari
ikara atoko inakari.
41 Hĩte kamari hĩte iri kamakiti atoko inakari —itxa Xesosi.
—Teosonanira ate iri. Ate atãopitika iua anaakori atxaua —
itxana.
42 —Teoso atão hĩri ininiãua, nota hĩtiretamako, kotxi Teoso
auiniãtaã nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua.
Teosora iokanatano nota uaimoni.
43 Kininiãpa !hiĩkitetatari ikara atoko nininii? !Himarotari
nisãkire, kotxi kona xatiki hinirekari nisãkire iaõka hĩkamini.
44 Satanasira hĩri. Hĩte nirekari maerekati, Satanasi
nireẽkiti iaõka hĩkamini. Kitxakapirĩka itixi kamiko
atokopanika kokaniri itxaua Satanasi. Iua !inirekari atãoene
isãpiretini. !Iposotari atãoene isãpiretini. Aãpirenanokara iua
imarota, kotxi aãpirenaãri itxaua iua. Aãpirenaãri iri itxaua
iua Satanasi.
45 Nisãkire atão, ininiãkara hĩte !auikari nisãkire.

46 Hĩte ãtika itikatari maerekati nikamini? Ãtika !itikari
maerekati nikamini, kotxi kona maerekati kona nikama.
Ininiã kinirepa kona hĩte auikari nisãkire?
47 Teoso anaakori kĩpitari iua sãkire. Hĩte kona kĩpitari iua
sãkire, kotxi iua anaakori !hĩtxaua hĩte —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraão Apisapanika Auini

48 Ininiã Xoteoakori txari Xesosi:
—Ate sãkire atão. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati
Matamatakoti auaĩtotai pite —itxana.
Ninoa akiriuãkatari Xesosi "Samariakiri," kotxi Xoteoakori
omanatana Samariakini.
49 Ininiã Xesosi:
—Maerekati Matamatakoti kona auaĩtotano nota. Nota pax-
itari niri, txamari hĩte kona paxitano nota.
50 Kona notani nitari kãkiti nota iuikakani tĩkane. Nirira
nirekari kãkiti iuikinino nota. Nirira imarotari nisãkire
atãonoka inini.
51 Nota sãkire iaõka kamakari !ipina. Ikara atãoene.
52 Xoteoakori apakapapiretari:
—Uatxa aimarotari maerekati matamatakoti auaĩtotai pite,
kotxi Apraãoni ipĩpe. Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipĩpe.
Kinirepa pite sãkire: "Nota sãkire iaõka kamakari ! ipina,"
pitxa?
53 Aĩrini Apraãoni ipĩpe. Pite apiata atxiĩti? Teoso sãkire
sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.
54 Ininiã Xesosi:
—Notaka niuikiniua ! apakata. Nirira iuikano nota. Hĩte
sãkire: "Ateosone iua," txamari nota irira iua.
55 Kona himarotari Teoso. Notananira imarotari Teoso.
Nota "kona Teoso nimarota," nininiã, hĩte atokokamarako
nitxamako. Aãpirenaãri nitxamauako. Nota imarotapitikari
iua. Nota kĩpitari isãkire.
56 Hĩri Apraão poxokoniuata, nota uai apokini ikenakoene-
takasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiã iua poxokoniu-
ata.
57 Ininiã ninoa Xoteoakori: —Pite sĩkoẽta anokanani !apoka-
panika, iuaritika paõkitatari Apraão? Paxirari pisãkire —
itxarina.
58 —Apraão apisapanikara nota aua. Ikara atãoene nitxai
hĩte —itxa Xesosi.
59 Ikara isãkire ikenakotakasaakina, ikosekarina kai soro
Xesosi ikiporonakinina ĩkapani, okinina ĩkapani. Xesosi
kipataua. Osipikari Teoso misãkiretiko aikoti. Inapaãpota
ninoa sauaki.

9

Mõsiãreti Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

1 Xesosi tĩpokotakasaaki, itikari mõsiãreti. Iua ponaniãkasaaki,
mõsiãreti itxapekaua.
2 Xesosi moianariakori pimaãri iua:
—Koerekareri, kiripa kamari maerekati iua mõsiãreti inini?
Iuakani? Irikani? Inorokani?
3 Ininiã Xesosi:
—Kona iua maerekani xikani mõsiãreti itxaua. Kona iri
maerekani xikani, kona inoro maerekani xikani mõsiãreti
itxaua. Kona maerekanitxi xikani mõsiãreti itxaua. Iua
mõsiãreti Teoso posotiire kãkiti imarotini ĩkapanira.
4 Kãkiti parĩkauata pokamara. Mapiãpeka inakasaaki, kona
kãkiti posotaikari iparĩkauatini. Iua atokokana akamariko
niokanatakiri paniãtakiti aãuapanika anakasaaki. Apinaka
atoko kona akamaikari Teoso paniãtakiti ĩkorapokoriti.
5 Ĩkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana ikinimane ãkixinire
Teoso imarotinina ĩkapani —itxa Xesosi.
6 Ikara inaãka atoko ienemaã ixiti oakaka Xesosi. Ikamari
ãkape, minapa itxari mõsiãreti oki nopini.
7 Iokanatari:
—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mõsiãreti.
Iuaã auari ipoa xapitikiri kãkiti kamakiti. Iua ipoa uãka
“Siroee.” Iua uãkatxikana “Iokanatakori” itxaua. Iua sari
Siroeemoni. Arokatoõtaua. Iuasaakipeka kõsiãrepeka itxa.
8 Aapoko takote auakani, kãkiti mitxi mõsiãreti itikakani
pakini, ninoa misãkiretakakaua:
—Ikira kiki mitxi iitopãkanãtapika inakarikani, kãkiti tx-
ineirote amanaãnãtapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.
9 Apanakini apakapapiretari:
—Ari, iuapitikara.
Apanakinipekana apakapapiretari:
—Kona. Kona iuani. Ãti kiki iua mõsiãreti atoko inakarira.
Iua mitxi mõsiãreti apakapapiretari:
—Ari, iuapitikarano nota —itxa.
10 Ininiã ninoa:
—Kiãtokopa pitxa uatxa kõsiãrepeka pitxapeka? —itxarina.
11 —Iua Xesosi inakori kamari ãkape, nokiã minapa
itxari. Ipaniãtano: “Ãparaã Siroee inakorimoni pisa. Iuaã
parokatoõtaua,” itxano nota. Ininiã nisa. Narokatoõtaua.
Iuasaakipeka nota kõsiãrepekano —itxa.
12 —Namoniparari iua? —itxarina.
—A, meta —itxa iua mitxi mõsiãreti.

Pariseoakori Mitxi Mõsiãreti Inakarikata

13 Ninoa anikari iua mitxi mõsiãreti pariseoakorimoni.
14 Iua õti Xesosi kamakasaakiri ãkape mõsiãreti kõsiãrepeka
inĩkitakini ĩkapani tomatiko õtisaaki iuasaaki.
15 Ninoa anikasaakiri iua mitxi mõsiãreti inakari
pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaãri iua:

—Kininiãpa uatxa kõsiãrepeka pitxa? —itxana.

—Ãkapeẽra noki nopini iminapa. Eereka narokatoõtaua. Uatxa kõsiãrepeka nitxa —itxa.

16 Pariseoakori ãtikaka txari:

—Iua kiki, ãkape mõsiãreti oki nopini minapakari, kona iua kamari Teoso paniãtakiti, kotxi iparĩkauata tomatiko õtisaaki. ! Apakata ikamakiti.

Pariseoakori ãtikakapekana sãkirauata:

—Maerekati kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiiretxi, mõsiãreti kõsiãrepeka inĩkitakini.

Ininiã pariseoakori taparakienatakakaua ikara xika.

17 Iuaĩkana pariseoakori misãkiretari iua kiki:

—Kiãtokopa inakaripa iua kiki pite makananitakari? —itxarina iua.

—Teoso sãkire sãpiretakari itxaua iua.

18 Xoteo auĩteakori kona auikari isãkire, mitxi mõsiãreti eereka kõsiãrepeka inakari sãkire. Ininiã ninoa akiritari iri, inoro pakini.

19 —Hĩte sãkire hamarite auakasaaki mõsiãreti itxapekaua. Hamaritekani ere? Kiãtokopa uatxa kõsiãrepeka itxa? —itxana.

20 —Ari, ate ãkiripitikara. Iponaniãkasaaki, mõsiãretipeka itxaua.

21 Kona ate imarotari kiriãpareuako uatxa kõsiãrepeka itxa. Kona ate imarotari kiriuako kamari kõsiãrepeka inini. Hĩpimaãri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretai hĩte —iri, inoro pakini txana ninoa.

22 Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auĩteakori ipĩkinina xika. Xoteo auĩteakori sãpiretapekari kãkiti: “Kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, Teoso mereẽkiti ininiua auiãkani, kãkiti iãtapakiti ininiua auiãkani, kona auiritaãkaikana ĩroinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.”

23 Ininiã pĩkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hĩpimaãri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoa.

24 Ininiã iuaĩkana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mõsiãreti inakari.

—Atãonanira pisãpiretako Teoso apisatoõ. Ate imarotari maerekatinoka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko õtisaaki —itxarina.

25 Ininiã iua:

—Kona nimarotari maerekati ikamini. Kona nimarotari erekari ikamini. Mitxipeka mõsiãreti nitxaua. Uatxa kõsiãrepeka nitxaua. Ikaranoka nimarota —itxana ninoa.

26 —Kiãtokopa itxai kõsiãrepeka inĩkitakiniãi?

27 Iua mitxi mõsiãreti inakari apakapapiretari:

—Nisãpiretapekai hĩte mixikanani, txamari !hãuikari nisãkire. Kinirepa hinirekatari iuaĩkana nisãpiretinii? Atauako hĩte apaka nirekari iua sãkire hãuikini? —itxana.

28 Ininiã itxitarina:
—Pitera auikari iua sãkire. Ate auikari Moisesini sãkire.
29 Aimarotari Teoso misãkiretari Moisesini. Iua Xesosi ka-
mari maerekati. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.
30 Iua kiki apakapapiretari:
—Anekani. Kona hĩte imarotari amonikiriuako iua ina.
Iuara kamaõsiãretano nota.
31 Teoso kona maãkatari maerekati kamakari amanaãkiti.
Teoso teosonetakani amanaãkiti imaãkatapitika. Iua
nirekaãkiti kamakari amanaãkiti imaãkatapitika.
32 Mitxipeka mõsiãreti kõsiãrepeka inĩkitaãkari kona auari.
Itixi kamikosaakipanika !auari kõsiãrepeka inĩkitaãkari. Uatx-
aikara auape.
33 Xesosi Teoso iokanatakiti iminakanimauako, ! ikama-
mariko posotiiretxi —itxa iua.
34 Ininiã pariseoakori:
—Pite maerekatipeka auakarikai. Ãtipirika pite kamari
maerekati. Maerekatinoka piĩkiteta. Iuaritika pinirekatari
ate poerekini? Konapitini. Kona ate nirekari ikara pisãkire.
Pisipiniikaua. Kona uai pikanapiripinika. Ate kona nirekari
pite uai kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti pinini —ninoa txari iua.
Ininiã aiko porikiti iokanatarina.

Mitxi Mõsiãreti Inakari Auikiniri Xesosi Sãkire

35 Xesosi kenakopiretari iporikiti iokanatiko mitxi mõsiãreti
inakari, ininiã Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:
—Atauako pauikatari Teoso ãkiri sãkire? —itxari.
36 —Kipa iua? Nimarotiniãri, nauikapitikariko —itxa.
37 —Pite aõkitapekari Teoso ãkiri. Iuapitikara misãkirenãtai
pite uatxa —itxa.
38 —Apiananiri, nota auikari pite Teoso ãkiri pininiua.
Ininiã iua kapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.
39 —Ĩkorapokoriti napoka Teoso sãkire auiãkani ipinimoni
nitakinina ĩkapani. Isãkire mauiãkani ipinimoni nitakinina
ĩkapani napoka ĩkorapokoriti. Apanakini nisikaposotiireta,
Teoso sãkire auikinina ĩkapani. Mitxi ninoa mõsiãreti
atoko itxauana, kotxi mitxi ! imarotarina Teoso. Ninoa
auikapiretakasaakiri Teoso sãkire, kõsiãreri atoko
itxapekauana. Apanakinipekana atão minakati isãkirena:
“Nimarotapitikari Teoso.” Ninoa uãkatari kõsiãreri atoko
ininiuana. Txamari kona atão ninoa nirekari imarotiniri
Teoso. ! Nisikari posotiiretxi ninoamoni, Teoso sãkire
auikinina ĩkapani. Kãkiti iua atoko inakari mõsiãreti atoko
itxaua —itxa Xesosi.
40 Ãtikaka pariseoakori Xesosi takote auakani kenakotari.
—Atauako atekani apaka mõsiãreti atoko atxaua? —itxana.

41 —“Mõsiãreni atoko atxaua,” hininiã hĩsãkire, ininiã atão
hĩsãkire. Txamari hĩte txari: “Kõsiãreua ate,” hĩtxama. Iua
atoko hininiã hĩkamapitikari maerekati, kotxi kona hãuikari
Teoso sãkire —Xesosi txana ninoa.

10

Soti Auĩte Pitikiri

1 Xesosi sãkirauatakasaaki, ia atoko itxa isãpirena:

—Atãopitikara ia atoko nitxapaniiko hĩte. Soti auĩte ĩroã
pirikeri itoremoni. Itoremoni miĩroãkani kiĩtiriri itxauana,
kotxi ãtiãtaã ikanĩka ĩroini ĩkapani.

2 Pirikeri toremoni ĩroãkari soti auĩte pitikiri.

3 Initiri osereẽri pirikeri tore iua ĩkapani. Soti auĩte kenako-
tari ipitikiri sãkire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori
uãka akiritinina ĩkapani. Iuara anikana inipokotinina ĩkapani.

4 Porikiti auakasaakina, iua saãpota ninoa apisa. Iua tikini
isana ninoa. Ninoa imarotari iua sãkire ene.

5 Ninoa kona sari kãkiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri
minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina
imapitikiritakinitina sãkire.

6 Ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sãpiretari
pariseoakori. Txamari ninoa kona imarotari Xesosi ikara
atoko inakari isãpirena.

Xesosi Soti Auĩte Pitikiri Erekari Itxaua

7 Xesosi iuaĩkana sãkirauata.

—Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auĩte ĩroini
ĩkapani.

8 Nota apisa apoãkani, atão minasãkiretakani kiĩtiririni itx-
auana. Soti auĩte kona maãkatari ninoa sãkire.

9 Nota itore nitxaua. Kãkiti ĩroiniãtaã tore nitxaua. Nota
makatxakari uai ĩroãkari maerekani, auapininiika inini
ĩkapani. Iĩroã, ipokĩka itxapika. Kona kapĩkareri. Natxi !auari.

10 Kiĩtiriri apoka iĩtiriuatini ĩkapani, okaniuatini ĩkapani,
imisirikarauatini ĩkapani. Notapekana apoka kãkiti auapinini-
ika inini ĩkapani, kãkiti auini ereka inini ĩkapani.

11 Pitikiritxi erekari nitxaua nota. Pitikiritxi erekari ipina
ipiraakori mapinakani ĩkapani.

12 Nitiritxi soti auĩteakori pitikiri ! itxaua. Anãpa auĩte
kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti
auĩteakori. Ininiã anãpa maĩkari soti auĩte, oxikepoata itxana.

13 Iua nitiritxi mitekako, kotxi txineiro ĩkapaninokara
iparĩkauata. Kona atão itiretari soti auĩte.

14 —Soti auĩte pitikiri erekari nitxaua nota. Atão nimarotari
nipiraakori. Ninoa apaka atão imarotano nota.

15 Iua atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auĩteakori nota nakiti mapinakani
ĩkapani.
16 Nota aua apanakini soti auĩteakori apaka. Uatxa ia pirikeri ãki !auapanikana. Niminanako ninoa apaka ia pirikeri
ãki auinina ĩkapani. Ninoa auikariko nisãkire. Ininiã ninoa imakinika aua ãtika pirikeri ãki. Ãtikarako ninoa pitikiri.
17 —Niri tiretano, kotxi nauiritari nipinini, iuaĩkana nõkitikiniua ĩkapani.
18 Kãkiti !iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko niĩto nokiko ĩkapani. Ninirekasaaki manapi
nipina. Ninirekasaaki manapi nõkitikaua. Ikara atoko niri paniãtano nota —itxa Xesosi.
19 Ikara Xesosi sãkire Xoteoakori kenakotakasaaki, itaparakienatakakauana. Apanakini potxitari Xesosi sãkire.
Apanakini kona potxitari.
20 Apanakini txari:
—Satanasi nitiri auaĩtotari iua.
Ãtipekana txari:
—Imapitxirita. Kinirepa hĩkenakotatari mapitxiritakari sãkire? —itxana ninoa.
21 Apanakini txari:
—Satanasi nitiri auaĩtotakiti !ikara atoko itxa sãkireta. Satanasi nitiri kona kõsiãrepeka txĩkitakari mõsiãreti —itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sãkire

22 Mitaãsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareẽ. Iuasaaki ixinikarina Teoso misãkiretiko aikoti merepaniko kamiko.
23 Iuasaaki Xesosi tĩpokota aiko Teoso misãkiretikoãtaã, Saromãoni inakoriãtaã.
24 Iuaã Xoteoakori apotiitaua iuamoni. Iuasaaki ninoa txari iua:
—Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotiniri ikara —itxarina.
25 Xesosi apakapapiretana:
—Nisãpiretapekai hĩte. Kona hãuikari nota sãkire. Niposotiire nikamakiti niri uãkaã oerekapekai hĩte.
26 Nisãpiretapekai hĩte, txamari kona hãuikari nota sãkire, kotxi nisoti auĩtene kona hĩtxaua.
27 Nisoti auĩtene imarotari nisãkire. Nota imarotana ninoa. Ninoa kapokitano nota.
28 Nitxĩkitakana ninoa ãtipirika auinina. Nota kamari ninoa imipĩkanina tĩkane. Kona kamakatxakikona nota nĩkatakini.
29 Niri sikana ninoa notamoni. Apiatakari itxaua iua. Ininiã ãti kona posotari imakatxakinina niri nĩkatakini.
30 Niri, nota pakini ãtika atxaua.
31 Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morõkari kai soro ikiporonakinirina ĩkapani.

32 Xesosi sãkirauata ninoamoni:
—Kaiãopokori erekari niri nakiti noerekapekai hĩte. Kinakarixikapa hinireka hĩkiporonakinino nota? —itxa Xesosi.
33 Xoteoakori apakapapireta:
—Kona akiporonakai erekari pikaminiã. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiã maerekati pikamapeka Teosomonikari.
34 Xesosi apakapapiretana:
—Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Nitxai: “Teosoakori hĩtxaua hĩte.”
35 Aimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori ãtipirika atão inini. Teoso akiriuãkatana ninoa isãkire apakapakani “teosoakori.”
36 Ininiã kinirepa hĩte kamaãkaretxitano. Niri mereẽno nota inireẽkiti nikamini ĩkapani. Iokanatano ĩkorapokoritimoni. Ininiã kinirepa hãpoĩtano Teoso nimisãkirepiretini, “Teoso ãkirirano” ninakasaaki?
37 Nimakamakaniãri niri nirekaãkiti, iuasaaki kona hãuikari nota sãkire.
38 Nikaminiãri inirekaãkiti, iuaritika himauikakaniãri nisãkire, hãuikariko niposotiire. Hĩtikakiti hãuika. Ininiã himarotariko, hãuikariko, niri, nota pakini ãtika aniniua —itxa Xesosi.
39 Iuasaakipeka pariseoakori omanãkarauata. Iuaĩkana inirekarina imaĩkinirina Xesosi. Txamari iuasaakipe isipe.
40 Iuaĩkana Xesosi kanapiriã Xotão ipiniãmoni. Iuaã ikaikota Xoão kapatxisarerini patxisarauatiniãtaã.
41 Itomaneri kãkiti sari iuamoni. Ininiã ninoa txa:
—Xoão kona kamari posotiiretxi, iuaritika ikinika isãpiretakiti Xesosi pirena atão inakarinoka isãpireta.
42 Ininiã itori kãkiti iuaãtaã auikari Xesosi sãkire.

11

Arásaro Ipinini

1 Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Ninoa aua Petánia aapokotxiti. Iuasaaki Arásaro amianata.
2 Xesosi ipinini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariãroã, oiãkoã kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata.
3 Iua amianatakasaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:
—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.
4 Ninoa iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txa:
—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ĩkapanini. Teoso posotiire oerekini ĩkapanira iua amianari inokari iua. Kãkiti: “Teoso ãkiri peerekari” iniko ĩkapanira iua amianata.
5 Xesosi tiretari Mata, oĩtaro Maria, Arásaro pakini.

6 Ikenakotakasaakiri Arásaro amianatini, iua napapanikari
ipi õti iuaxiti.
7 Eereka itxana imoianariakori:
—Iuaĩkana Xotéia tõpa masa.
8 Ininiã imoianariakori:
—Koerekareri, kitapani iuaã Xoteoakori nirekari kai soroã
ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaãtaã? —
itxarina.
9 Ininiã Xesosi:
—Pokamara tosi oara aua kãkiti parĩkauatini ĩkapani. Poka-
mara tĩpokotakari kona mãkitita, kotxi atokatxi iopinikari
ikinipoko.
10 Txamari ĩkanõka tĩpokotakari mãkitita, kotxi atokatxi ka-
mara !auari.
11 Ininiã Xesosi:
—Amoianari Arásaro imakanãta. Nota õpirĩkariko iua —itxa
Xesosi.
12 Ininiã Xesosi moianariakori txa:
—Imakanãtiniã, erekaãpopekari uatxa —itxana.
13 Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori
uãkatari Arásaro atão imakini.
14 Ininiã Xesosi txana ninoa atão imarotinina ĩkapani:
—Arásaro ipĩpe.
15 Erekapitikari iuaã nimauakani, kotxi eereka hĩte
auikariko nota sãkire. Masa iuaxiti. Maõkitari iua —itxa
Xesosi.
16 Tomee Txítximo inakori misãkiretana apanakini Xesosi
moianariakori:
—Masa iuakata apinini tĩkane.
Ikara atoko itxa isãkire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari
okiniri Xesosi.

Kãkiti Auãki Inĩkitaãkari

17 Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini õti napapeka.
Ininiã iuasaaki Arásaroni katapeẽkaika.
18 Petánia Xerosareẽ takote.
19 Apanakini kãkiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoa
moianatana, kotxi itarina !auaika.
20 Mata kenakopiretari Xesosi apokaãpotini. Ininiã oa sari
oaõkitiniri ĩkapani. Maria kaikota oaãpoko ãki.
21 Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:
—Apiananiri, pite uai auaãkamako, kona nitari ipinamako.
22 Iuaritika nimarotapitikari, pamanaãkiti Teoso sikapi-
tikai —otxa.
23 Ininiã Xesosi txaro:
—Pitari iuaĩkana auapanikako.
24 Ininiã Mata:
—Nimarotari itixi xipokini õti nitari iuaĩkana auapanikako.
Ipĩkani õkitikiniua õti, iua õkitikaua —otxa Mata.

25 Ininiã Xesosi sãkirauata:
—Nota ipĩkari õkitikakarirano nota. Kãkiti auãki inĩkitaãkarirano nota. Nota sãkire auiãkari ipininiã, iuaritika iuaĩkana auapanikako. Kona ipinaika.
26 Nota sãkire auiãkari auapanikako iuaĩkana. !Ipinaikako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.
27 Ininiã Mata:
—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereẽkiti pitxaua. Teoso ãkiri pitxaua. Teoso iokanatakiti itiximoni ĩkari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi Txiapatini

28 Eereka Mata sari oĩtaromoni. Oãkiritaro oa, mapara omisãkiretini ĩkapani.
—Koerekareri apope. Iua akiritai —otxa Mata.
29 Maria kenakotari ikara inakasaaki, katimariã õkitikaua, iuamoni sa otxa oa.
30 Iuasaaki Xesosi !apokapanika aapokotxiãtaã. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniãtaã.
31 Maria katimaritika õkitikasaakiua, Xesosimoni osini ĩkapani, Xoteoakori, oaãpoko ãki auakani, oa mĩkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uãkatari akauarimoni osini otxiapatini ĩkapani.
32 Maria apoka Xesosimoni. Oãtamatakasaakiri iua, iua apisatoõ okapotoreẽkaua. Otxari:
—Uai pauaãkamako, kona nitari ipinamako —otxa.
33 Xesosi atamataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ.
34 Iua pimaãna:
—Nanipa hĩkatatari? —itxa.
Ininiã ninoa:
—Apiananiri, masa. Patariko iuaã —itxana.
35 Iuasaaki Xesosi txiapata.
36 —Hãtamatari Xesosi. Iua tiretapitikari Arásaroni —itxa Xoteoakori.
37 Ãtikaka Xoteoakori txa:
—Mõsiãreti kõsiãrepeka itxĩkitakapeka. Atxiĩti iua uai apokaãkamako, kona Arásaro ipinamako —itxana.

Xesosi Õkitikiniri Arásaroni

38 Ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipĩkari kai auĩte ãki. Kai auĩte itotaãka.
39 Ininiã Xesosi txari:
—Himakatxakari akauari tore —itxa.
Mata, Arásaroni itaro txari Xesosi:
—Apiananiri, ipaiakapeka. Ipi ipi õti pakinipeka ikatiko, ininiã pataparasakari —otxari Xesosi.

40 Ininiã Xesosi:
—Nota sãpiretapekai: “Nota sãkire pauikiniã, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.
41 Ininiã imakatxakarina kai. Iuasaakipeka Xesosi ionakaãta iaxiti.
—Niri. Erekai, kotxi pikenakotari nisãkire.
42 Nimarotari ãtipirika pikenakotiniri nisãkire. Ikara atoko nitxa sãkireta kãkiti uai auakani kenakotiniri ĩkapani, kotxi ninirekari ninoa auikiniri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.
43 Ikara atoko inaãka atoko akirikatari:
—Arásaro, põkitikaua. Pipokĩka.
44 Ininiã iuasaakipeka Arásaro pokĩka. Imakinika iĩto mãkatxi mataã iapirikaãka. Itoõ apaka iapirikaãka mãkatxi mataã.
Ininiã Xesosi:
—Himakatxakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena
(Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2)

45 Xoteoakori Mariamoni ĩkani itikari ikara atoko inakari, ininiã auikarina Xesosi Teoso ãkiri ininiua.
46 Ãtikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriã pariseoakorimoni. Isãpiretana Xesosi õkitikiniri Arásaro.
47 Ininiã pariseoakori, sasetotxi auĩteakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:
—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posotiiretxi.
48 Aãuiritiniãri iua ikara atoko ikamini, ikinipoko kãkiti auikari iua sãkire. Ininiã iua tikini isana. Ikara atoko ininiã, Homanoakori xipokari Teoso misãkiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxana.
49 Iuasaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auĩte apiatakari inakari iua. Itxana:
—Hĩte kona kimarorepanikai.
50 Erekari ãti kiki ipinini ikinimane mapinakani ĩkapani. Ikara atoko ininiã, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.
51 Ĩkorakanani sasetotxi auĩte apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani ĩkapani.
52 Kona ninoa ĩkapaninanini ipinako. Teoso anaakori iarikakani ĩkapani apaka ipinako. Ininiã iuasaakirako iua apotiitari ikinipoko ninoa. Ininiã Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi sãkire.
53 Iuasaaki eereka imapapiretarina Xesosi okinina tĩkane.
54 Ikara atoko ininiã, Xesosi kona saika Xotéia tõpamoni. Isari Eparaiĩ sitatxitimoni, ãparaã makipakaniãtaã takote. Iuaã ikaikota imoianariakorikata.

55 Iuasaaki imatokoãpotarina Páskoa kiiniriti. Iuasaaki it-
omaneri Xoteoakori Xerosareẽ tõpa auakani sari Xerosareẽ
sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaã oerexinire-
tiniuana ĩkapani. Iuasaaki amanaãrina Teoso imakatxakiniri
maerekati ikamakitina.
56 Iuaã Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipi-
maãkakana:
—Atauako kiinirimoni inapani atxiĩti?
57 Sasetotxi auĩteakori, pariseoakori pakini paniãtapekari
kãkiti:
—Himarotakasaakiri Xesosi auiniãtaã, hĩsãpiretauako ate,
ininiã amaĩkariko iua.

12

Maria Takari Kamariãro Xesosi Kitiã
(Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9)

1 Seisi õti Páskoa kiiniriti apisa, Xesosi sari Petánia sitatxiti-
moni. Iuaã aua Arásaro, Xesosi õkitikakiti Arásaro ipĩkasaaki.
2 Iuaã ikamaãka nipokori Xesosi ĩkapani. Mata sikari
nipokori kãkitimoni. Iuasaaki Arásaro apanakinikata topãka
Xesosikata.
3 Iuasaaki Maria kosekaro kamariãro koana. Oia atão nato
kamakoro. Ipixini kiro ominani aua. Kona koketakoroni.
Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi kiti-
moni. Oiãkoã okaxipokari. Iuasaaki aapokotxi ãki omari-
nokara itxaua.
4 Txamari Xotasi Isikariotxi inakori !apokaerekatari ka-
mariãro Xesosi kitiã okitakini. Iua Xotasi Simão ãkiri. Xesosi
moianari itxaua, txamari imĩkapiritariko Xesosi.
5 Ininiã Xotasi txari:
—Kãkiti parĩkauata tresẽtosi pakini õti oia atoko inakaro
kamariãro iamotiko ĩkapani. Kinirepa kona ovẽtxitaãka?
Kinirepa txineiro mauakinitimoni !osika? —itxa Xotasi.
6 Ikara atoko itxa, kotxi kiĩtiriri itxaua. Iua nĩkataro ninoa
txineirote. Iua itotapekari txineiro iĩtirĩkini. Iua !imaãkatana
txineiro mauakiniti.
7 Xesosi apakapapiretari:
—Kona hĩtxitapero Mariapani. Onĩkataro kamariãro ia õti
notamoni otakini ĩkapani, kotxi oxinikari nikatiko õti ĩkapani.
8 Minakati mauinakini auapikako hĩtekata. Txama nota !
auaikako hĩtekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auĩteakori Nirekari Okiniri Arásaro

9 Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi
Petánia sitatxitiã auini, ininiã iuaã isana Xesosi aõkitinina
ĩkapani. Kona iuananini ninoa nireka aõkitinina. Arásaro
Xesosi õkitikakiti apaka ninoa nirekari atamatinina.
10 Ininiã sasetotxi auĩteakori nirekari Arásaro apaka okin-
ina, kotxi kaiãopokori kãkiti auikari Xesosi sãkire Arásaro

sãpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxi-
akori sãkire auikinina.
11 Arásaro iuaĩkana auiniã, ininiã itomaneri Xoteoakori
asikaãpotari iauĩtena, Xesosi sãkire auikinina ĩkapani.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini
(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40)
12 Katimatinĩkata, itomaneri kãkiti Páskoa kiiniritimoni
sikani, kenakopiretari Xesosi apokaãpotini Xerosareẽmoni.
13 Ininiã Xerosareẽkini sari aõkitinirina iua. Kinari tape
anikana, Xesosi apiãkatakasaakina. Akirikatana:
—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani
auĩtemoni, Apiananiri uãkaã ĩkarimoni —itxana.
14 Mitxipe Xesosi iokanatari imoianariakori xomẽta ãkiri
initinina. Ninoa apokasaakiri, iminarina Xesosimoni. Ininiã
Xesosi topãka iua nopini. Iua nopini Xesosi sari Xe-
rosareẽmonikari. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori
txari:
15 Kãkiti Xerosareẽkini kona hĩpĩkarauatape. Erepani hĩauĩte.
Xomẽta nopini iitopãkako,
itxa Teoso sãkire kitxakapirĩka. Ikara iaõka apokapeka, kotxi
Xesosi apoka xomẽta nopini.
16 Iuasaaki imoianariakori kona xinikari Teoso sãpiretakiti
kitxakapirĩka auakari. Xesosi ipinaka atoko, õkitikaãkaua
atoko, iuasaakiika ninoa xinikari ikara Teoso sãkire. Ininiã
iuasaakiika imarotarina Teoso sãpiretakiti.
17 Mitxi kãkiti akauari takote auakani, ninoa itikari Xesosi
õkitikiniri Arásaro. Ninoa iaripiretari Xesosi kamakiti.
18 Ininiã kãkiti apiãkatari Xesosi, kotxi ninoa kenakoene-
tapekari Arásaro õkitikini.
19 Ininiã pariseoakori misãkiretakakaua:
—Hãtamata. Kiripa aposota akamini? Ikinimane kãkiti
nirekari iua.
Ininiã pariseoakori xikotari Xesosi.

Ãtikaka Krekoakori Nitari Xesosi
20 Ãtikaka Krekoakori apoka Xerosareẽmoni Páskoa kiiniriti
ĩkapani, kotxi ninoa nirekari Teoso imisãkiretinina.
21 Apokasaakina iuaãtaã, isana Piripimoni. Iua Petsáita
aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari. Ininiã apokasaakina
Piripimoni, ipimaãrina:
—Ate nirekari Xesosi aaõkitini.
22 Ininiã Piripi sari Ãtreemoni, isãpiretiniri ĩkapani. Eereka
isana Xesosimoni.
23 Ininiã apokasaakina, Xesosi txana ninoa:
—Kaiamapekari nota hĩtari iaxitikiri sini niri tixinemoni
ikinipoko erekari napakapini ĩkapani.

24 Atão nisãpiretai. Nota kimi oki atoko. Kãkiti
matakakaniãro oa, ãtika okinoka auapika. Pitakiniãro,
opitxaka. Ininiã kaiãori oki aua. Ikara atoko nota.
Nimapĩkaniã, ininiã notanokara auari. Nipininiã, ininiã
itomaneri kãkiti sari niri tixinemoni.
25 Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã
pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã,
nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.
26 Kãkiti nirekiniãri iparĩkauatini nota ĩkapani,
imoianatanoko. Iua atoko ininiã, nota auiniãtaã iua apaka
auako. Kãkiti parĩkauatiniã nota ĩkapani, ininiã niri paxitariko
iua.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

27 Xesosi misãkiretari Teoso:
—Uatxa kona erekaxinireno, ininiã kiãtokopa nitxa nisãkire
pitemoni? Atxiĩti nipaniãtai: “Niri, pimakatxakinanoko
nimapinakani ĩkapani.” Ikara atoko !nipaniãtai, kotxi nipinini
ĩkapanira napoka ĩkorapokoritimoni.
28 Ininiã niri, poerekari kãkiti ikinimane auĩte pininiãua —
itxa Xesosi.
Iuasaakipeka iaxitikiri txari:
—Noerekapekari kãkiti ikinimane auĩte nininiãua. Eereka
iuaĩkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.
29 Kãkiti iuaãtaã auakani kenakotari iaxitikiri sãkire. Txamari itxana:
—Ikarokirauata.
Apanakini txari:
—Teoso nitirira sãkirauata iuakata —itxana.
30 Xesosi txana ninoa:
—Ikara sãkirauata kona nota ĩkapanini. Hĩte ĩkapanira
isãkirauata.
31 Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanina
xika. Iposope ikini itixiti auakani auĩte Satanasi inakori
xipokiko.
32 Nota aamina ĩpiriãmitakari nopini nõkitikikosaaki, iuasaaki
nikosekanako kãkiti notamonikari.
33 Ikara atoko itxa, kãkiti imarotiniri aamina ĩpiriãmitakari
nopini ipinini.
34 Apanakini kãkiti apakapapiretari:
—Teoso sãkire kitxakapirĩka iõkatsopatakori oerekaua Teoso
mereẽkiti ãtipirika auini. ! Ipina. Txamari pite sãpiretaua
ipinini aamina ĩpiriãmitakari nopini? Kipa iua aĩtari iaxitikiri
pisãpiretakiti? —itxana ninoa.
35 Ininiã Xesosi:
—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hĩtekata nauakasaaki, noerekai hĩte atão inakari. Uatxa tirikapi kamara hĩtekata auapanika. Paĩtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako

tirikapi kamaraã. Ininiã ipiã kona apoka hĩtemoni. Kãkiti mauikakaniãri nota sãkire, ĩkanõka tĩpokotakani atoko itxana. !Imarotarina isinimonina.
36 Tirikapi hĩtemoni auakasaaki, hãuikariko iua sãkire. Ikara atoko ininiã, “pokamarari anaakori” hĩtxaua —itxa Xesosi.
Ikara atoko inaka atoko isipeka. !Isãpiretari isinimoni.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sãkire

37 Xoteoakori itikari ikinipoko posotiiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona ninoa auikari iua sãkire.
38 Ikara atoko ininiã, kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti, iuasaaki apopeka. Isaía txari:
Apiananiri, kãkiti ! auikapiretari asãkire ninoamoni asãpiretakiti. ! Auikari piposotiire poereẽkiti ninoamoni,
itxa Isaía.
39 Iua atoko ininiã, Xoteoakori kona posotari auikiniri Xesosi sãkire, kotxi iuaĩkana Isaía txari:
40 Teoso mõsiãretakana ninoa. Kaikokii itxĩkitakana. Itikakitina kona iĩkitetana ninoa. Ikiiãna kona !imarotarina. Ininiã ninoa kona apokapaniko notamoni erekapeka ininina nitxĩkitakini ĩkapani,
itxa Teoso Isaía iõkatsopatakitiã.
41 Kitxakapirĩka Xesosi uai apokini apisa Isaía iõkatsopatari ia sãkiretxiti. Iuasaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotiire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tĩkane.
42 Iuaritika itomaneri Xoteo auĩteakori auikari Xesosi sãkire. Txamari ! isãpiretarina apanakini, kotxi ninoa pĩkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sãkire auiãkani ininiuana, !auiritaikana ninoa ĩroini aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua.
43 Iua atoko ininiã, ninoa apia nirekari kãkiti iuikinina. Poiãoka ninoa nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuaĩkana Sãkirauata Xoteoakorimoni

44 Xesosi itaparasãkireritika txari:
—Kãkiti auikiniãri nota sãkire, kona nota sãkirenanini ninoa auika. Niri sãkire apaka auikana, kotxi iua iokanatano nota uaimoni.
45 Natamatakiri apaka atamatari niri.
46 Tirikapi atoko nitxa nĩkasaaki kãkitimoni. Nota sãkire auiãkani kona kaikota ipiaã.
47 Kãkiti nisãkire kenakotakani mauikakaniãri nisãkire, kona nimisiritari iua imaerekani xika. Kona kãkiti nimisiritini ĩkapanini nina uaimoni. Nina kãkiti maerekani nimakatxakini ĩkapanira.
48 —Nota manirekakati, nisãkire manirekakati apaka, auapeka imisiritiko mereẽkari. Nisãpiretakiti, iuarako itixi xipokini õtisaaki sãpiretari imisiritiko.

49 —Notaka sãkire ! nisãpiretai. Niri sãkirera nisãpiretai.
Niri iokanatano nota uaimoni. Iua paniãtakiti isãpiretakiti
nisãpiretai hĩte.
50 Nimarotari kãkiti auikiniãri niri paniãtakiti auapininiika
itxako. Nota sãpiretari niri sikapiretinino iaõka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

1 Páskoa inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari
paĩtiki itixi itakanapini irimoni isini ĩkapani. Iua tiretapikana
kãkiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.
2 Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Sa-
tanasi sikanireõtapekari Xotasi Isikariotxi Xesosi imĩkapiritini
ĩkapani. Iua Xotasi, Simão ãkiri. Eereka inirekari isikiniri
Xesosi imokaiakarimoni.
3 Xesosi imarotapekari iri sikiniri ikinipoko posotiiretxi
Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imaro-
tapekari iuamoni ikanapiriini.
4 Iuaritika inipokotaka atoko, õkitikaua. Imakatxakari
imãka inopini auakari. Eereka ipomakitari mãkatxi mata
nitiritxi parĩka atoko ikamini ĩkapani.
5 Eereka itakari ãparaã tiitxi ãki. Ininiã arokana imoianari-
akori kiti. Eereka mãkatxi mataã ikaxipokaãpotana.
6 Simão Petro takote apokasaaki, Petro txari:
—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri ! pitxaua. Ininiã kona
parokapiri nikiti —itxari.
7 Ininiã Xesosi:
—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko ãti õti.
8 —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.
Ininiã Xesosi:
—Pimauiritakaniãno pikiti narokini, ininiã kona nimoia-
nari pitxaikauako —itxa Xesosi.
9 —Ikara atoko ininiã, kona nikitinani paroka. Niuako,
nikii, imakinika paroka —itxa Petro.
10 Ininiã Xesosi:
—Kãkiti kipaãtakaniua poirepe itxana. Itĩpokotakasaaki,
iuaĩkana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ikitinokara
arokaãka. Hĩte himakinika poirepeka, kotxi nimakatx-
akapekari himaerekani. Ãtinokara kona poireri, kotxi
imaerekani auapanika.
11 Xesosi imarotapekari iua mĩkapiritakari, ininiã itxa: “Hi-
makinika poirepeka. Ãtinokara kona poireri,” itxana.
12 Ninoa kiti arokaãka atoko, ieretakari imãka inopinikiri.
Ikanapiriã amesamoni. Ipimaãna:
—Kinirepa narokatari hĩkiti?

13 Hĩte akiriuãkatano nota “koerekareri.” Apaka
hãkiriuãkatano “Apiananiri.” Atãopitikara hĩsãkire, kotxi ikara
inakari nitxaua.
14 Hĩauĩte, hõereẽkiri nitxaua. Iuaritika narokari hĩkiti. Hini-
tiri atoko niparĩkauata. Ininiã hãrokakititakakauako, kãkiti nitiri
atoko hininiua.
15 Noerekapekai hĩte erekari hĩkamini. Uatxa hĩkamariko
nota kamakiti atokokana.
16 Atão inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiãori. Iauĩte
apiari. Apaka kãkiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiãori.
17 Uatxa hĩte imarotari atão inakari hĩkamini. Hĩkaminiãri,
hĩpoxokoniuata.
18 —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari
nimereẽkini, txamari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka
apokapitikako. Itxari:
Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati nota-
moni.
19 Uatxa iua himarotini apisapanika nisãpiretai hĩte. Ininiã
nisãkire iaõka apokasaaki, himarotariko Teoso ãkiri nininiua
nota.
20 Atão inakari nisãpiretai. Kãkiti nota iokanatakiti hĩtemoni
hãpakapiniã, nota apaka hãpakapa. Hãpakapiniãno nota,
hãpakapari apaka nota iokanatakari hĩtemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mĩkapirititiniri Xesosi
(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

21 Xesosi ikara isãpiretaãka atoko, ãkixinireẽ imatinaniuata.
Itxana:
—Ari, ãtikara hĩte sauaki mĩkapiritano nota.
22 Ininiã imoianariakori atamatakakaua.
—Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.
23 Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papĩkaĩtota iuamoni.
24 Ininiã iuasaaki Simão Petro ieki itxa isona iuamoni.
Ininiã Petro:
—Pipimaãri iua: “Ĩkiripa ikara atoko txatariko iua?” —itxari.
25 Ininiã Xesosi tiretakiti pimaãri Xesosi:
—Kiripa ikara atoko txatai? —itxari.
26 Ininiã Xesosi:
—Komiri niãkakiti nisikakitikarako ikara atoko txanoko.
Ininiã iuasaaki iãkari komiri. Eereka isikari Xotasi Isikari-
otximoni. Iua Xotasi Simão ãkiri.
27 Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi ĩroã ixiniremoni.
Ininiã Xesosi txari Xotasi:
—Kinirão kamaka pinakiti pikamapoka —itxari.
28 Iuaã auakani ãkixinireẽ:
—Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?
29 Xotasi nĩkataro ninoa txineirote. Ininiã ninoa ãkixinireẽ:
—Atxiĩti iokanatari iua komiri iamotini ĩkapani.
Ãtipekana:

—Atxiĩti iokanatari iua matiinimoni txineiro isikini ĩkapani
—itxanãtana ãkixinireẽna.
30 Komiri apakapaãka atoko, inikaãka atoko isipe Xotasi.
Mapiãpe inakasaaki.
31 Xotasi sipeka inaãka atoko, Xesosi txana ninoa:
—Uatxa kãkiti itikariko kãkiti itari iaxitikiri posotiire.
32 Kãkiti atamatariko Teoso posotiire imimoni auakari.
Ininiã Teoso txari: “Erekapitikari namarite.” Iuasaaki Teoso
oerekari kãkiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiã,
oerekari imi ereka inini.
33 —Nitiretakini, paĩtikinoka nauini hĩtekata. Eereka hini-
tapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hĩposotari hĩsini.
Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatxikana uatxa
nisãpiretai hĩte.
34 Ininiã uatxa nisãpiretaiko hĩte Teoso paniãtakiti amaneri:
“Hĩtiretakakaua, nota hĩte nitiretini atokokana.”
35 Ikara atoko hĩkaminiã, ikinimane imarotariko nota moia-
nariakori atão hininiãua.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua
(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34)

36 Simão Petro pimaãri:
—Koerekareri, nanipa pisatako?
Xesosi apakapapiretari:
—Nota sinimoni kona uatxa apakata hĩsini. Ãti õtirako hĩsa
hĩte.
37 Iuaĩkana Petro:
—Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nipinapi-
tikamako pitekata —itxa Petro.
38 —Atãopitikani notakata pipinini pinirekaka? —itxari.
—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari sãkirauatini apis-
apanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi ãti pakinikata —
itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

1 —Kona himatinaniuatape. Kona himaãkapeua. Hãuikariko
Teoso sãkire. Apaka hãuikariko nota sãkire.
2 Niri auiniãtaã aua kaiãopokori aapokotxi. Ikara atoko
iminakanimako, nisãpiretapiimaiko hĩte. Iuaã nisa hãuiniãtaã
nikamini ĩkapani.
3 Iuaã nisa hãapoko nikamini ĩkapani. Eereka nikanapiriã.
Nanikai hĩte notakata hãuini ĩkapani. Ininiã hĩte apaka aua
nota auiniãtaã.
4 Hĩte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.

Teoso Kimapore Itxaua Xesosi

5 —Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiãpa aimarotatari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.

6 Ininiã Xesosi txari:

—Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atãonoka nisãkire. Atãonoka nikamakiti. Nitxĩkitakari kãkiti auapininiika inini. Notamoni apokakarinanira sari nirimoni.

7 Atão nota himarotiniã, ininiã himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hãtamatapekari iua —itxa Xesosi.

8 —Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikaranoka anireka —itxa Piripi.

9 Ininiã Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani hĩtekata nauama nota, iuaritika kona himarotapanikano nota? Nota aõkitakari, aõkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa?

10 Kona pite auikapanikari niri auini nota ãki? Nota apaka aua niri ãki.

—Hĩtemoni nisãpiretakiti kona nota sãkirenanini. Niri paniãtakitira. Niri nota ãki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti.

11 Hãuikariko nisãkire niri ãki nauini. Niri nota ãki auini apaka hãuika. Himauikakaniãri nisãkire, ininiã hãuikari nikamakiti.

12 Atão nisãpiretai. Nota sãkire auiãkani kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apiata, kotxi nirimoni nisako.

13 Nota uãkaã hamanaãkiti nota sikai hĩte. Ikara atoko ininiã, oerekaãka niri ereka ininiua.

14 Ikinipoko nota uãkaã hamanaãkiti, nota sikapitikai hĩte.

15 Nota hĩtiretiniã, hĩkamariko nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

16 —Namanaãriko niri ãti kõtãkikareri iokanatini hĩtemoni. Iuakara auapininiika txako hĩtekata.

17 Iua Erekari Matamatakoti atãonani ina sãkiretakari. Kãkiti Teoso sãkire mauiãkani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua. Apaka kona imarotarina iua. Hĩtepekana imarotari iua, kotxi hĩtekata aua. Iua aua hĩte ãkixinireẽ.

18 —Ininiã kona nitakanapai hĩte. Nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini ĩkapani.

19 Paĩtiki atoko kãkiti ĩkoraxiti auakani kona atamataikanoko nota. Hĩte atamatanoko. Hĩte auapanikako, kotxi nota apaka auapanikako.

20 Iuaĩkana auapanika ninakasaaki, himarotariko niri ãki nauini. Hĩte apaka auako nota ãkixinireẽ. Nota aua hĩte ãkixinireẽ apaka. Txapaniko.

21 —Iua nisãkire auiãkarira nipaniãtakiti kamakarira tiretano
nota. Nota tiretakari niri tireta. Nota apaka tiretari iua ni-
tiretakiri. Ikara atoko ininiã, noerekariko apikomoni nisãkire
iuamoni.
22 Ãti Xotasi, kona Xotasi Isikariotxi inakorini, txari Xesosi:
—Kinirepa atenani poerekari Teoso ãkiri pininiua?
Kinirepa kona poerekari ikara apanakinimoni? —itxa.
23 Xesosi apakapapiretari:
—Kãkiti tiretiniãno, ikamari nisãkire iaõka. Niri tiretariko
iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aãuako.
24 Nota matiretakani kona nĩkatari nisãkire. Nisãkire
hĩkenakotakiti kona nota sãkireni. Niri niokanatakiri sãkirera.
25 —Hĩtekata nauakasaaki, ikara sãkiretxi nisãpiretai.
26 Niri iokanatariko kõtãkikareri, Erekari Matamatakoti
inakori hĩtemoni. Erekari Matamatakoti oerekaiko hĩte
ikinipoko niuãkaã. Himaxinĩkaretakiti iuaĩkanako iua
oerekaiko. Ikinipoko nisãpiretakiti oerekaiko.
27 —Nisini apisapanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire
ereka inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisãkire
mauiãkani kona posotari kamaerekaxiniretiniri ãti nota
kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaãkapeua. Kona
hĩpĩkarauatape.
28 Hĩte kenakotapekari nisãkire ia atoko nininii hĩte:
“Nisapitikako, iuaritika nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini
ĩkapani.” Hĩtiretiniãno, hĩpoxokoniuata nirimoni nisini ĩkapani,
kotxi poiãori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri.
29 Ikara nisãpiretakiti apokini apisa nisãpiretai hĩte. Ikara
nisãpiretakiti iaõka apokasaaki, hĩte auikari nisãkire.
30 Apikomoni iteene nisãpiretinii ! apakata. Ĩkorapokoriti
auakani auĩte Satanasi inakori paĩtiki apokako notamoni,
iuaritika !iposotari itxĩkitakinino ipaniãtakiti nikamini.
31 Iteene ninirekari imakinika kãkiti imarotiniri nitiretiniri
niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniãtakiti —itxa Xesosi.
Eereka Xesosi txari:
—Maõkitikaua. Masipeka.

15

Xesosi Atão Itĩkaretsa Itxaua

1 Ininiã eereka Xesosi txari:
—Atão itĩkaretsa nitxaua nota. Itĩkaretsa nĩkatakari itxaua
niri.
2 Isauakaro otsa marito, kotxi kona kariro oa. Otsa iriu-
atakaropekana iua kisauakaro omapotõkirenoka, iteene oriu-
atini ĩkapani.
3 Hĩte poirepeka hĩtxa. Nisãkirenanira oeretai hĩte.
4 Okanotsa atokokana hĩtxaua. Nota itĩkaretsa atoko nitx-
aua. Ininiã hĩpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiã,

hĩkaikota notakata. Ininiã nota kaikotapika hĩtekata. Ikara atoko hininiã, hĩriuatapitika. Ikara atoko hininiã, erekarinanira hĩkama. Hĩriuatiniã, ininiã erekari hĩkama. Notamoni himapitxakakaniã, kona hĩposotari hĩkaminiri erekari. Kona hĩriuata, kotxi nota tapara ! apokari hĩtemoni. ! Karii hĩte. Okanotsanoka auiniã, kona kariro. Notakata hãuapinininiika hininiã, amãtiiri auapitika.

5 —Nota itĩkaretsa nitxaua. Hĩte nikanotsa hĩtxaua. Notamoni pitakakari ãtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniã, kona xapitiki kona hĩposota hĩkamini.

6 Nota sãkire mauiãkati okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kãkiti apotiitari okanotsa ipinakari. Eereka okari xaminaã arikini ĩkapani. Iua atokokana aĩri Teoso misiritari isãkire mauiãkani.

7 Notamoni hĩpitxakiniã, hĩkenakotiniãri nipaniãtakiti, hinirekaãkiti hamanainiãno, ininiã nisikapitikai hĩte.

8 Ito hĩriuatiniã, kãkiti txariko niri: “Peerekai.” Hĩte iriuatiniã, ininiã hĩte atão oerekariko apanakinimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hĩtiretakakiniua Pirena

9 —Niri tiretinino atokotxikana, nitiretai hĩte. Kona hĩtakanapapiri nitiraõki.

10 Hĩkĩpitiniãri nisãkire, ininiã nitiraõki kaikotapika hĩtekata. Nota atokokanerako hĩtxako. Nota kĩpitari niri sãkire, ininiã niri tiraõki kaikotapika notakata.

11 —Ikara atoko nitxai hĩte, nipoxokoni hĩtemoni kaikotini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, poxokonitxi xãpokako hĩxiniremoni.

12 Ia nipaniãtakiti: “Nota tiretinii atokotxikana, hĩtiretakakauako.”

13 Pipininiã pimoianariakori mapinakani ĩkapani, ininiãkara iteene pitiretana ninoa. Ikara tiraõkitxi apiatakari.

14 Nipaniãtakiti hĩkaminiã, atão nimoianariakori hĩtxaua.

15 Uatxa ! nixinikaikari nitiritxi hininiua, kotxi nitiritxi kona imarotari iauĩte xinikakiti. Uatxa atão nimoianariakori hĩtxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisãpiretapekai hĩte.

16 Kona hĩteni mereẽno nota. Notara mereẽi hĩte hĩriuatini ĩkapani. Ninirekari hĩriuatini. Ninirekari kãkiti nota sãkire hĩsãpiretakini txipokori maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiã, hamanaãriko niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã niri sikapitikai hĩte.

17 Ia nipaniãtai hĩte hĩtiretakakiniua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

18 Iuaĩkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hĩte. Ininiã hĩxinikariko ia nisãkire. Merepitipanika ninoa omanatano nota.

19 Teoso sãkire himauikakaniã, Teoso sãkire mauiãkani tiretapitikai hĩte, kotxi ninoa atoko hĩtxa. Txamari ninoa nakiti !hĩtxaua. Hĩte kona ĩkoraxiti auakani !hĩtxaikaua. Nimereẽpekai hĩte. Nimakatxakapekai ãtião parĩkatxi hĩkamini ĩkapani. Iua xika Teoso sãkire mauiãkani omanatai.
20 Hĩxinikariko ia nisãpiretakiti. Nitiritxi poiãoka itxaua. Iauĩte apiatakari itxaua. Kãkiti misiritiniãno nota, nota atokokanerako imisiritai hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte. Nota sãkire apamonĩkiniãna, ininiã hĩte sãkirekanera ninoa apamonĩka apaka.
21 Imisiritaina, kotxi hĩte auikari nota sãkire. Himisiritaãkako, kotxi kona imarotarina niokanatakiri.
22 Nota uai mapokakaniã, nimasãkirauatakaniã, kona imarotarina maerekati ikamakitina.
23 Nota omanatakani apaka omanatari niri.
24 Niposotiire nikamakiti apanakini kona posotari ikamini. Noerekari ninoa niposotiire, ininiã uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi !auikari nota sãkire. Ikinika itikapekari posotiiretxi nikamakiti, iuaritika ninoa omanatano nota, niri apaka.
25 —Uatxa apopeka Teoso sãkire iaõka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Maxikatiĩka ninoa omanatano.
26 Kõtãkikareri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata auakari, Erekari Matamatakoti. Iua potorika niri auiniãtaã. Atão ene sãkiretakari itxaua. Isãpiretariko nota sãpiretakiti, nikamakiti pakini.
27 Ininiã hĩte apaka sãpiretariko nota kamakiti, nisãpiretakiti pakini apanakinimoni, kotxi merepitipanika nipotorikasaaki hĩte auapika notakata. Ininiã himarotapitikano nota.

16

1 Xesosi sãkirauatapanika:
—Ikara atoko nitxai hĩte atão himarotini ĩkapani, ininiã kona hĩtakanapari nisãkire.
2 Ãti õti Xoteo auĩteakori omitikenataiko hĩte aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Ãti õti apokapanikako ia nisãpiretakiti. Iuasaaki ninoa xinikariko hĩte okiko ereka inini. Ninoamoni hĩte okiko Teoso paniãtakiti iaõka. Txamari kona Teoso paniãtari ikara atoko inakari.
3 Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini.
4 Ikara atoko nitxai hĩte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hĩxinikariko nisãkire. Merepanika nimoianatakasaakii, kona ikara atokoni !nitxai hĩte, kotxi nota auapanika hĩtekata —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Parĩka

5 Xesosi sãkirauatapanika:

—Paĩtiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hĩpimaãpeno:
“Nanipa pisa?” Kona hĩtxapeno.

6 Ikara atoko nisãpiretapekai, ininiã uatxa kona erekaxinirei
hĩte.

7 Iuaritika nitxai hĩte atão nisãkire. Apiaerekata nota
sini. Nota masikaniã, iua Kõtãkikareri kona apoka hĩtemoni.
Nisiniã, niokanatariko iua hĩtemoni.

8 Iua Kõtãkikareri apokasaaki, oerekariko ĩkorapokoriti
auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri
kãkiti atão inakari ikamini. Oerekariko kãkiti misiritiko
imaerekani xika. Iua Erekari Matamatakoti oerekariko ikara
atoko inakari.

9 Iua oerekariko maerekati kãkiti kamakiti, kotxi ninoa !
auikarina nisãkire.

10 Iua oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakari-
noka ikamini, kotxi nota sipekako nirimoni. Nota ! auaika
uai noerekarauatini ĩkapani. Paĩtiki kona hĩte atamataikanoko
nota.

11 Iua Erekari Matamatakoti oerekariko maerekati ka-
makani misiritiko, kotxi ĩkorapokoriti auakani auĩte Satanasi
inakori misiritiko mereeẽkapeka.

12 —Auapanika apikomoni nisãpiretakiti tĩkane hĩtemoni.
Txamari ! apakata apikomoni nisãpiretinii, kotxi !
himĩteenekari apikomoni nisãpiretinii.

13 Iua Erekari Matamatakoti, atãoene sãpiretakari, iua
ĩkasaaki, iua oerekaiko ikinipoko atão sãkiretxiti. Kona iua
sãkireni isãpiretaiko hĩte. Iaxiti auakari sãkirera, niri sãkirera,
isãpiretaiko. Isãpiretaiko hĩte katana Teoso kamakiti tĩkane
apaka.

14 Erekari Matamatakoti oerekaiko ereka ninini, kotxi iua
apakapariko nisãkire, eereka isãpiretaiko hĩtemoni.

15 Ikini sereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiã nota txai
hĩte, “Erekari Matamatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiã
eereka isikai hĩtemoni himarotini ĩkapani.”

Matinanitxi, Eereka Poxokonitxi Apoka Inini

16 —Paĩtiki kona hãtamataikanoko nota. Eereka iuaĩkana
hãtamatanoko, kotxi nirimoni nisako —itxa Xesosi.

17 Imoianariakori txanãta:

—Kiripa itxanãta Xesosi? “Paĩtiki kona hãtamatanoko.
Eereka iuaĩkana hãtamatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.”
Kiripitipa itxanãta Xesosi? —itxana imoianariakori.

18 —Kirisaakipa apokatako ikara inaãtakiti? Kiripa ikara
isãkire: “Paĩtiki,” Xesosi sãkire atemoni? Ikara isãkire kona ate
imarotari xatiki —itxanãtana.

19 Xesosi imarotari ninoa nirekari ipimainiri iua. Ininiã
Xesosi txana:

—Hĩte nirekari hĩpimainino nota, kotxi nisãpiretai paĩtiki
kona hãtamatinino, eereka iuaĩkana hãtamatano.
20 Atãopitikara ia atoko nitxai hĩte. Hĩtxiapatako. Himatinani-
uatako. Iuasaaki apanakini kãkiti ĩkorapokoriti auakani pox-
okoniuatako. Himatinaniuatako, eereka hĩpoxokoni apokapi-
tikako.
21 —Hĩte sito atoko hĩtxauako. Sito oãuaenetanapanoka on-
akasaaki, oa omaãkapekaua. Imi auaka atoko, kona ox-
inikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini.
22 Ikara atoko itxako hĩtemoni apaka. Uatxa kona erekax-
inirei hĩte. Iuaĩkana naõkitapanikaiko hĩte. Iuasaakirako
hĩpoxokoniuatako. Iuasaaki kãkiti kona posotari ixipokiniri
hĩpoxokoni.
23 Ĩkora õti apokasaaki, kona hĩpimaãikano nota. Iuasaaki
hamanaãri niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã iua sikai
hamanaãkiti.
24 Uatxapiima kona hamanaãpanikari hinirekakiti nota
uãkaã. Hamanainiãri, hãpakapapitikariko. Ininiã hĩpoxokoni
apokapitikako hĩtemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sãkire

25 —Mitxi niomaãtari ipixini nisãkire, kãkiti mimarotakaniri
ĩkapani. Ãti õti kona niomaãtaikari atão. Nisãpiretaiko niri
iteene himarotini ĩkapani.
26 Iuasaaki hinirekakiti hamanaãno nota uãkaã. Kona nota
amanaãri niri hinirekakiti isikinii. Hĩte amanainiãri, isikapi-
tikai.
27 Niri tiretai hĩte, kotxi hĩte tiretano nota. Hĩte auikari iua
iokanatinino nota uaimoni. Ininiã iua tiretapitikai hĩte.
28 Niri iokanatano ĩkorapokoriti. Paĩtiki nitakanapari
ĩkorapokoriti nirimoni nisini ĩkapani —itxa Xesosi.
29 Imoianariakori txari:
—Uatxa pisãkire atãoenepitika. Sãkiretxi piomaãtakiti kona
auaika, kotxi uatxa aimarotari pisãkire.
30 Uatxa aimarotari pite imarotiniri imakinika. Kona
apakata apikomoni apimarauatini, kotxi uatxa aãuikari Teoso
auinimoni ĩkari pininiua pite —itxarina Xesosi.
31 Xesosi apakapapiretana:
—Uatxa hãuikari nisãkire —itxa Xesosi.
32 —Uatxa Teoso ketotiniri manapi apope hĩarikini ĩkapani.
Imakinika hĩte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika
kona notananini kaikota, kotxi niri aua notakata.
33 Ikara atoko nisãpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka
hinini. Ĩkorapokoriti hãuakasaaki, kãkiti misiritapitikai
hĩte. Iuaritika hĩpoxokoniuatako, kotxi nota tapara apiata.
Maerekanitxi tapara poiãoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misãkiretari Teoso Iuaka Ĩkapani

1 Xesosi ionakaãta iaxiti. Iuasaaki isãpiretari ia isãkire Teosomoni:
—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaĩkana nota pamaritemoni, ininiãkara nota oerekari kãkiti pite iotximere,
2 kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auĩte nininiua ĩkapani. Ininiã nikamari ikinimane kãkiti pite sikakini auapininiika ininina ĩkapani.
3 Kãkiti imarotiniãi pite, imarotiniãno nota Xesosi Kristo piokanatakiti, ninoa auapininiika, kotxi pite atão Teoso pitxaua. Pitenanira atão Teoso pitxaua.
4 Noerekari ĩkorapokoriti auakani pite Apiananiri pininiua, kotxi nikamapekari parĩkatxi pipaniãtakiti.
5 Ininiã niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere aua. Iua niotximeretxikana pisikano iuaĩkana —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretari Teoso Imoianariakori Ĩkapani

6 Xesosi sãkirauatapanika irimoni:
—Nota sãpiretari piuãka kãkitimoni, ninoa itixi auakani notamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite sikana ninoa notamoni, ininiã ninoa kamari pisãkire iaõka.
7 Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sikinino.
8 Nisãpiretapekana ninoa pisãkire, ininiã auikarina pisãkire. Imarotapitikarina pitemoni nipotorikini. Ininiã auikarina pite iokanatinino nota kãkitimoni.
9 —Nimisãkiretai pite ninoa ĩkapani. Kona nimisãkiretai nota sãkire mauiãkani ĩkapani. Nimisãkiretai ninoa notamoni pisikakini ĩkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana.
10 Ikinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. Ikinika pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari apanakini Apiananiri nininiua. Ininiã iuasaaki apanakini txari: “Peerekari Xesosi.”
11 Uatxa !nikaikotaikako ĩkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota sipekako pitemoni, ininiãkara pinĩkatana ninoa notamoni pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekarinoka kamakarii pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari ninoa ãtika atoko ininiuana, nota pitekata ãtika atoko aniniua atokokana.
12 Itixi ninoakata nauakasaaki, ninĩkatana ninoa pite uãkaã, piposotiireẽ. Ninoa notamoni pisikakini ninĩkatapitika. Kona ãtika nomaiãta. Xotasinoka pĩpinanaka, kotxi pĩpinanakakani

ãkiri itxaua iua. Ipĩpinanaka, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara apokini apisapanika.

13 —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa nisãkire kãkitikata nauapanika ninakasaaki, nota poxokoni ninoa ãkixinire auini ĩkapani.

14 Nisikapekari pisãkire ninoamoni, ininiãkara nisãkire mauiãkani omanatana ninoa, kotxi nisãkire auiãkani ĩkorapokoriti auakani !itxaikauana ninoa. Iua atokotxikana kona ĩkorapokoriti auakarino nota.

15 Nimisãkiretai pinĩkatinina ninoa, Satanasi mamaĩkakanina ĩkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina pimakatxakinina.

16 Ĩkorapokoriti auakani !itxauana. Nota iua atokotxikana.

17 Pimakatxakana ninoa pite nakitiakori ĩkapani. Pisãkireẽ pimakatxakana, kotxi pisãkire atão.

18 Nota pisãkire mauiãkanimoni piokanatini atokokana, niokanatana ninoa pisãkire mauiãkanimoni.

19 Ninoa ĩkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini ĩkapani. Ininiãkara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina ĩkapani.

Xesosi Misãkiretari Teoso Isãkire Auiãkani Ĩkapani.

20 —Kona nimoianariakorinani ĩkapanini nimisãkiretai pite. Apaka nimisãkiretai imakinika nisãkire auiãkani ĩkapani, katana nimoianariakori sãkire auiãkani ĩkapani apaka.

21 Nota amanaãi ninoa xinire ãtika atoko ininina ĩkapani. Nota aua pite ãkixinireẽ. Pitepekana aua nota ãkixinireẽ. Iua atokotxikana ate aua ninoa ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã, nota sãkire mauiãkani ĩkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota.

22 Ininiã erekari notamoni pisikakiti, piotximere, nisikapekana ninoa. Ininiã ninoa xinire ãtika atoko itxauana, ate ãtika aniniua atokokana itxana ninoa.

23 Nota aua ninoa ãkixinireẽ. Pite aua nota ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã peerekari, kotxi ãtika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiã nisãkire mauiãkani imarotariko pite iokanatinino nota. Apaka ninoa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninoa apaka.

24 —Niri, ninirekari ninoa notamoni pisikakini notakata auini ĩkapani. Ninirekari ninoa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni pisikakiti, niotximere pisikakiti, kotxi pite tiretano nota itixi kamiko apisa.

25 Niri, atão inakarinoka kamakarii pite. Kãkiti ĩkorapokoriti auakani kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninoa imarotari pite iokanatinino nota kãkitimoni.

26 Nisãpiretapekai pite kãkitimoni. Apikomoni
nisãpiretapanikariko pisãkire. Ininiã pitiraõki notamoni
auakari ninoamoni auako. Ininiãkara nota aua ninoa
ãkixinireẽ.

18

Xesosi Maĩkiko Pirena
(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

1 Teoso imisãkiretaka atoko, Xesosi ĩpiriãtari sõtoãri Setorõ
inakori. Iuaã aua amãtiirinape. Ininiã Xesosi sari iuaã imoia-
nariakorikata.
2 Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, imarotari Xesosi imoianari-
akorikata itotiniri iuaãtaã isinina.
3 Ininiã Xotasi sari amãtiirinapemoni ãtikaka sotatoakorikata,
Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakanikata. Sasetotxi auĩteakori,
pariseoakorikata sari iuaãtaã apaka. Ikeekotxi, tirikapi
pakini anikana.
4 Xesosi imarotari ikinika iuamoni ikamakitina tĩkane.
Imarotapekari ninoa nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari
ninoamoni. Ipimaãna:
—Kiripa hinitanãta?
5 Ininiã ninoa:
—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.
Ininiã Xesosi:
—Iuakarano nota.
Iuasaaki Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, aua ninoakata.
6 Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe
irika itxana.
7 Iuaĩkana Xesosi pimaãna:
—Kipa hinitanãta?
—Xesosi Nasareekirira —itxana.
8 —Nitxapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniã, hãuiritana
nimoianariakori sini —itxa Xesosi.
9 Ikara atoko itxa, mitxi isãkire apokini ĩkapani. Mitxi itxari
Teosomoni: “Kona nomaiãtana nimoianariakori notamoni
pisikakini. Kona ãtika !nomaiãta.”
10 Eereka Simão Petro inakori kosekari iouata auĩte.
Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikĩpita. Iua sasetotxi
auĩte apiatakari nitiri.
11 Xesosi txari Petro:
—Pitakaro iouata auĩte omata ãki. Apakatapitika nota
kaminiri niri paniãtakiti. Niri nirekapitikari natatsiitiniri
nipinini kãkiti ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoõ

12 Eereka sotatoakori, apaka sotatoakori auĩte, Teoso aikote
nĩkatakani pakini maĩkari Xesosi. Iaxirika itxarina.

13 Merepanika anikarina Xesosi Anasi inakorimoni. Iua
Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi auĩte
apiatakari itxaua.
14 Iua Kaipasi õtãkikapekana Xoteo auĩteakori. Ia atoko
itxa isãkire: “Apiaerekata ãti kiki ipinini ikinimane mapĩkani
ĩkapani,” itxa Kaipasi õtãkikare.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini
(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62)

15 Simão Petro, ãti Xesosi moianari pakini asikatikinitari
Xesosi Anasi aapokomoni anikikosaaki. Mitxipeka sasetotx-
iakori auĩte apiatakari aõkitapekari iua ãti Xesosi moianari.
Ininiã iua ĩroã sasetotxiakori auĩte apiatakari aapoko Xe-
sosikata.
16 Petro kaikota iporikiti itore takote. Eereka imoianari sari
iporikiti. Imisãkiretaro ĩronakikoãtaã tore nĩkatakaro. Ininiã
oãuiritari Petro ĩroini.
17 Oa txari Petro:
—Pite ikira Xesosi moianarikai? —otxari.
—Kona —itxaro.
18 Iuasaaki katxĩkareri aua, ininiã nitiritxiakori, Teoso
misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini kamari xamina. Xamina
ĩtinipoki irokanãtauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

Xesosi Sasetotxiakori Auĩte Apisatoõ
(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71)

19 Iroko ãki Xesosi sasetotxi auĩteakorikata aua. Ininiã sase-
totxiakori auĩte apiatakari misãkiretari Xesosi:
—Pisãpiretano pimoianariakori, pisãkire poerekakiti pakini
—itxari.
20 Xesosi apakapapiretari:
—Ãtipirika nisãpiretapikai hĩte. Nitotari noerekarauatini aiko
Xoteo apotiitiniãtaãua, Teoso misãkiretiko aikotiã apaka. Kona
nikipatari nisãkire. Ikinipoko kenakotari noereẽkiti.
21 Ininiã kinirepa hĩpimaãno? Hĩpimaãna nisãkire kenako-
takani. Ninoara imarotari noereẽkiti —itxa Xesosi.
22 Xesosi ikara atoko isãkirauatakasaaki, Teoso misãkiretiko
aikoti nĩkatakari aritoõtari Xesosi.
—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auĩte api-
atakarimoni —itxari.
23 Ininiã Xesosi:
—Nikerokiniãri nisãkire, pisãpiretano nikerokakiti, txamari
kona nikerokari. Atão nisãkire, ininiã kinirepa piaritano? —
itxa Xesosi.
24 Eereka Anasi iokanatari Xesosi iaxirikiko. Eereka anika-
rina sasetotxi auĩte apiatakarimoni, Kaipasi inakorimoni.

Iuaĩkana Petro Kipatari Xesosi Imarotini
(Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62)

25 Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiã apanakini pimaãri:

—Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.
Ininiã iua:
—Kona —itxa.
26 Ãti sasetotxi auĩte apiatakari nitiri, Petro kisauakakĩpitatakiti nirimane iua. Iua pimaãri Petro:
—Pitekani amãtiirinapeãtaã nitika iuakata? —itxari.
Iuaĩkana Petro txari:
—Kona notani.
27 Iuasaakipeka patari sãkirauata. Iuasaakipeka mitxi Xesosi sãpiretakiti iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoõ
(Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5)

28 Ĩkanõkapanika ninoa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auĩte auinimoni, kãkiti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auĩteakori kona nirekari aiko ãki ĩroinina. Kona inirekarina ãti uãka takote iitopãkinina. Ãti uãka takote iitopãkiniãna, kona apakata nipokori inikinina Páskoa kiiniritiã.
29 Ininiã Pirato pokĩka porikiti Xoteo imisãkiretini ĩkapani. Ininiã Pirato txana ninoa:
—Kixikapa himinatari ikira kiki notamoni? —itxana.
30 Ininiã ninoa txari:
—Maerekati imakamakaniã, kona ate minari iua pitemoni.
31 Ininiã Pirato:
—Hĩteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiã ixika auiniã hĩteka misiritari iua. Hĩkiomaneakorini sãkire iaõka himisiritari iua —itxa Pirato.
Xoteoakori apakapapiretari:
—Kona apakata aõkiniri iua, kotxi hĩte Homanoakori !auiritaua aõkiniri kãkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.
32 Ikara atoko inaãka, mitxi Xesosi sãkire iaõka apokini ĩkapani, kotxi mitxi isãpiretapekari aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini.
33 Pirato ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki iuaĩkana. Ipĩkapiretari Xesosi. Ipimaãri:
—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari.
34 Ininiã Xesosi txari: —Piteka sãkirekani ikara? Atxiĩti apanakini sãkire atokotxikana pipimaãno atxiĩti? —itxa Xesosi.
35 Pirato apakapapiretari:
—Xoteokani nitxataua? Konapitini. Piteka nirimane, pinirimane auĩteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tĩkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.
36 Ininiã Xesosi:
—Auĩtetxi nininiãtaãua kona ĩkorapokoritini. Nitixine ĩkorapokoriti inaãkamako, ninitiriakori neenamauatamako, ininiã Xoteoakori kona maĩkamanoko. Auĩtetxi nininiãtaãua ãtiãtaãra —itxa Xesosi.

37 Pirato txari Xesosi:
—Ininiã auĩtetxikani pitxataua?
Ininiã Xesosi: —Atãopitikara pisãkire auĩtetxi nininiua. Niponaniã ĩkorapokoriti auĩtetxi nininiua ĩkapani. Itixi napoka atãoene nisãpiretini ĩkapani. Atãoene nirekakani auikari nisãkire —itxa Xesosi.
38 Ininiã Pirato:
—Kiripa atãoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko
(Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25)

Eereka Pirato iuaĩkana mapara isa Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani. Itxari:
—Kona nota apokari maerekati ikamakiti.
39 Hĩte itotari maerekati kamakari kateia ãki auakari nisikakini Páskoa kiiniritisaaki. Hĩte nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auĩte? —itxa Pirato.
40 Ikinimanekana akiripoakatana:
—Kona iuani. Pahapasira anireka.
Txamari iua Pahapasi kokaniri. Iua naiatapekari Homanoakori.

19

1 Ininiã Pirato paniãtari sotatoakori noropatiniri Xesosi.
2 Ininiã sotatoakori kamari saporiẽta atoko inakari, kotipiaro kamakori. Ieretakari Xesosi kiiã. Auĩtetxi mãka poporeri itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiã, inapetarina Xesosi.
3 Ikara atoko itxana inapetinirina:
—Aãuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.
—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.
Ininiã iuasaaki iaritarina itoõ.
4 Iuaĩkana Pirato sari mapara iuaĩkana Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani.
—Hĩtakaõtxikari. Hĩtemoni niminari iua, kotxi ninirekari himarotiniri, !napokari maerekati ikamakiti.
5 Ininiã Xesosi apoka mapara. Saporiẽta kotipiaro kamakori ikiiã, auĩtetxi mãka pakini aua iuamoni. Ininiã Pirato txari:
—Hãtamatari iua.
6 Sasetotxi auĩteakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:
—Hõkariko iua. Hõkariko iua. Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko —itxana.
Ininiã Pirato:
—Hĩteka anikari. Hĩteka okari iua aamina ĩpiriãmitakari nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.
7 Ininiã Xoteoakori:

—Akiomane sãkire paniãtari kãkiti iua atoko inakari okiko, kotxi iua sãkire: “Teoso ãkirirano nota,” itxa —itxana Xoteoakori Piratomoni.

8 Xoteoakori sãkire ikenakotakasaaki, apia pĩkareta Pirato.

9 Ininiã iuaĩkana ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki. Ipimaãri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari !kasãkireri Xesosi.

10 Ininiã Pirato:

—Kona pinirekatari pimisãkiretinino? Pixinikariko ia nisãkire. Nota posotari nisikakinii. Apaka nota posotari nokinii aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxa Pirato sãkire.

11 Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite auari posotiiretxi pokinino ĩkapani. Ikara inakari piposotiire auiniã, Teosonanira sikai ikara posotiiretxi. Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

12 Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua ãkixinireẽ ixinikari:

—Kiatokopa atxiĩti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakiniãri ikira kiki, kona Sesa moianari ! pitxaikauako. Iua sãkire: “Auĩtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auĩtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

13 Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiã Pirato topãka. Iuaã kãkiti misiritiko isãpiretiniãtaã. Kãkiti takauãkatari iuaã “Kimapori kai kamakori” inaãka. Xoteo sãkireẽ “Kapataa.” Iuaã auĩtetxi iokanatari maerekati kamakari imisiritikomoni.

14 Iuasaaki apaniãxiti takote. Iua õti Páskoa kiiniriti potorikini õti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hãtamata, hĩauĩte.

15 Ininiã iuaĩkana ninoa akiripoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxana sasetotxi auĩteakori.

Ininiã Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hĩauĩte aamina ĩpiriãmitakari nopini?

Ininiã ninoa:

—Ãtikara ate auĩte. Sesanokara ate auĩte —itxana ninoa.

16 Ininiã Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ĩpiriãmitakari nopini okiko tĩkane.

Xesosi Tokakitaãka Aamina Ĩpiriãmitakari Nopini
(Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43)

Ininiã anikarina Xesosi.

17 Xesosi anikari aamina ĩpiriãmitakari iuaka okiko ĩkapani. Isana ixirata “Kiitãtatxi” inakorimoni. Xoteo sãkireẽ, “Kóokota,” inakori.

18 Iuaã aamina ĩpiriãmitakari nopini itokakitaãka Xesosi.
Apaka ipi kiki tokakitaãka iua takote. Ãti Xesosi kikomoni. Ãti
isanaremoni.
19 Pirato paniãtari iõkatsopari aamina ĩpiriãmitakari nopini
tokakitiko. Ia atoko itxa iõkatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xo-
teoakori Auĩte.”
20 Itomaneri Xoteoakori atatsopatari iua, kotxi Xesosi
okikoãtaã sitatxi takote. Sitatxi sikani napaãpotakasaaki, ata-
matarina iua iõkatsopari. Ia iõkataãka Xoteo sãkireẽ, Kreko
sãkireẽ, Homano sãkireẽ pakini ikinimane imarotiniri ĩkapani.
21 Ininiã sasetotxi auĩteakori txari Pirato:
—Kona piõkatsopatapiri, “Xoteoakori auĩte.” Piõkatsopatariko
iuanoka uãkatari Xoteoakori auĩte ininiua —itxana.
22 Ininiã Pirato:
—Auape niõkatsopatakiti. Kona iuaĩkana niõkatsopatari —itxa
Pirato.
23 Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi
mãka. Imatsorakitarina. Imãka mata imatsorakitana ninoa
ipi ipi pakini apakapini ĩkapani. Ãti sotato apakapari ipix-
ini, ãti sotato apakapari ipixini, itxaãpota. Xesosi mãka, ãti
imãka patapi auakari, !imatsorakitana, kotxi iotsare !auari.
Peerekari.
24 Sotatoakori itxakakana:
—Kona amatsorakitari ia. Sarauatxi atoko makama, imãka
anikakari aimarotini ĩkapani.
Ininiã iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka
iaõka apoka. Iua txari:
Ninoa xanakari nimãka. Isarauatana nimãka anikakari
imarotinina ĩkapani.
Teoso sãkire iaõka sotatoakori kama.
25 Iuasaaki aamina ĩpiriãmitakari takote oãua Maria, Xesosi
inoro oĩtarokata. Iuaã apaka oãua Maria Matarena inakoro.
Iuaã apaka oãua ãto Maria, Krópasi inakori ĩtanoro.
26 Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote,
atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:
—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.
27 Imoianaripekana itxa:
—Aroa pinoro otxaua.
Ininiã eereka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oãuini
tĩkane.

Xesosi Ipinini Pirena
(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49)

28 Eereka Xesosi imarotari iparĩka xipope. Ikinika Teoso
sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani, itxari:
—Niposonata.
29 Iuaãtaã aua tiitxi. Iua tiitxi ãki aua iãriã katxioãri. Ininiã
iuasaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iãriãmoni. Aãkeẽ

itakarina, Xesosi namaã taka itxarina. Iua aãke isopo inakorike.
30 Iãtaka atoko itxari:
—Ikinika niparĩka uatxapeka ixipopeka.
Inaãka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuasaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomĩtiã

31 Iua õti sesta veira, kãkiti tomatiko õti apisa. Xoteo auĩteakori paniãtari Pirato aamina ĩpiriãmitakariã auakani tapike kapatakiko, katima ipĩka ininina ĩkapani, iĩtona makatxakiko ĩkapani apaka. Tomatiko õtisaaki kona ninoa nirekari ipĩkari ĩto kaikotini iuaã.
32 Ininiã sotatoakori sari iuaã. Ikapatakarina Xesosi takote auakani tapike.
33 Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, ! auaika. Ipĩpeka. Ininiãkara kona ikapatakari itapike.
34 Sotato iorotari Xesosi itanapitaã iomĩtiã. Iuasaaki iarẽka, ãparaã pakini xiketa.
35 Notara itikari Xesosi ipinini, ininiã atãopitikara nisãpiretakiti. Nisãpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisãkire atão inini, ininiã nisãpiretai ia atatsopatakanii, hĩte apaka auikiniri ĩkapani.
36 Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:
Kona ãtika iua api !kapatakaãka.
Ininiãkara kona Xesosi api kapatakaãka, Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani.
37 Ãti Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena
(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56)

38 Eereka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaãri Xesosi ĩto Piratomoni. Iua Xosee auikari Xesosi sãkire, txamari ikipatari Xesosi sãkire auikini, kotxi ipĩkari Xoteo auĩteakori. Amanaãkasaakiri Xesosi ĩto, Pirato txari:
—Ari, panikari iua.
Ininiã Xosee anikari Xesosi ĩto.
39 Iuasaaki imoianari Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesosimoni ĩkanõka imisãkiretiniri ĩkapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi ĩto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aãtsopa aroesi inakori, miha inakori pakini ikoke Xesosi ĩtoã taãkori tĩkane. Trĩta sĩko kiro pakini iua ikoke anika.
40 Ninoa ipi iapirikari Xesosi ĩto mãkatxi mataã ikokekata. Ikara atoko Xoteo kamari ipĩkari ĩtoã ikatiko apisa.
41 Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini takikoãtaã, iuaã takote aua amãtiirinape. Amãtiirinapeãtaã aua akauari amanepanika inakari. Kona ipĩkari ĩto takaãkapanika iuaã.

42 Iua akauari kona õtakori, ininiã itakarina Xesosi ĩto iuaã,
kotxi Xoteo tomatini õti apokanapanoka.

20

Akauariã Xesosi Ĩto Mauakani
(Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12)

1 Tomĩko ĩkanõkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni.
Oãpokasaaki, oãtamatari akauari tore kai auĩte kamakori
makatxakapeẽkaika.
2 Ininiã omiteka Simão Petromoni. Xesosi moianari itire-
takitimoni apaka osa. Oãkiritana:
—Apiananiri ĩto makatxakaãka akauariã. Kona aimarotari
namonireuako itakapirina —otxana.
3 Ininiã Petro, ãti Xesosi moianarikata sari akauarimoni.
4 Imitekana. Iua ãti Xesosi moianari miteka katimaritika,
ininiã inapari Petro. Ininiã iua apoka Petro apisa.
5 Iãka aariko ãki atamatini ĩkapani. Atamatari mãkatxi mata,
ipĩkari iapirikiko. Kona iĩroã.
6 Iuasaaki Petro apoka iua tikini. Iĩroã aariko ãki. Atamatari
mãkatxi mata.
7 Atamatari mãkatxi mata, mitxi Xesosi kiiã iapirikiko.
Iporiĩmatataãka. Ikikomoni aua ãti mãkatxi mata. Isanare-
moni aua ãti mata.
8 Ininiã iua mitxi apoãkari ĩroã, atamata itxari. Ininiã
auikari Maria sãkire. Iuasaakiika auikari Xesosi õkitikiniua.
9 Iuasaaki ninoa kona iteene imarotapanikari Teoso sãkire
iõkatsopatakori kitxakapirĩkari, kotxi Teoso sãkire sãpiretapekari
Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua.
10 Eereka Petro ãti Xesosi moianarikata kanapiriã
aapokomonina.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11)

11 Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxia-
panãtakasaaki, amaãtiki opapĩkakiita oiãkakiita aariko iriko ãki
oãtamatini ĩkapani.
12 Oãtamatana ipi Teoso nitiriakori iaxitikini. Imãkana
kasarori. Iitopãkana mitxi Xesosi ĩto auiniãtaã. Ãti mitxi
Xesosi kii auiniãtaã, ãti mitxi ikiti auiniãtaã.
13 Itxarona:
—Kinirepa pitxiapanãta? —itxana.
Ininiã oa:
—Imakatxakaãka niauĩte ĩto. Kona nimarotari iĩto
takikoãtaã —otxana.
14 Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oãtamatari Xesosi,
txamari !oimarotari.
15 Ininiã Xesosi:
—Kinirepa pitxiapanãta? Kiripa pinita? —itxaro.

Ouãkatari Xesosi amãtiirinape nĩkatakari ininiua. Ininiã otxari:
—Pite makatxakiniãri iua ĩto, ininiã pisãpiretano iĩto pitakiniãtaã. Ininiã nanikariko ãtiãtaã —otxari.
16 Ininiã Xesosi txaro:
—Maria.
Ininiã okirioka iuamoni. Otxari osãkireẽ:
—Haponii.
Popĩkari sãkireẽ, “Noereẽkiri,” otxa.
17 Ininiã Xesosi txaro:
—Kona pimaãtakapeno, kotxi nirimoni kona nisapanika. Pisa nitariakorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimoni, hĩte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hĩTeosonetxikana apaka,” itxa.
18 Ininiã Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:
—Natamatapekari aãuĩte —otxana.
Ininiã osãpiretana ikinika Xesosi sãkire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49)

19 Iua Tomĩko ĩkanõkati Xesosi moianariakori apotiitaua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tore, kotxi ipĩkana Xoteo auĩteakori. Iuasaaki Xesosi tokiã aapokotxi ãki ninoa sauaki.
—Erekaxinire hĩtxako —itxana ninoa.
20 Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiã Xesosi atamatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniuata.
21 Iuaĩkana Xesosi txana:
—Erekaxinire hĩtxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hĩte niri nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.
22 Iuasaaki ixõkana. Itxana:
—Hãpakapariko Erekari Matamatakoti.
23 Apakata pisãpiretiniri nota sãkire auiãkari, imaerekani makatxakaãkapeka. Apakata pisãpiretiniri nota sãkire mauiãkani, imaerekani !imakatxakaãka —itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

24 Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakiua, Tomee Txítximo inakori kona aua ninoakata.
25 Ininiã apanakini sãpiretari Tomee:
—Ate aõkitari Xesosi —itxana.
Ininiã iua:
—Iuako karo nimatamatakaniã, iuako karo nimakaaiakakaniã niuakokiã, kona nauikari hĩte sãkire. Itanapita karo nimakaaiakakaniã, kona nauikari hĩsãkire —itxa Tomee.
26 Ãti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apotiitaua iuaĩkana aapokotxi ãki. Iuasaakiika Tomee aua ninoakata. Aapokotxi tore itotaãka, iuaritika Xesosi tokiã ninoamoni:
—Erekaxinire hĩtxako —itxana ninoa.

27 Iuasaaki itxari Tomee:
—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiã nitokakitiko karoã. Nitanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona mauikaretika !pitxape. Pauikariko nisãkire —itxari.
28 Ininiã:
—Niauĩte, niTeosone —itxa Tomee.
29 Ininiã Xesosi:
—Uatxa pite auikari auãki ninini, kotxi patamatano. Kãkiti nota maõkitakani auikiniãri nisãkire, apakapariko apiata erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.
30 Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori sauaki. Iposotiire ikamakiti imakinika kona iõkatsopataãka ia iõkatsopariã.
31 Ia niõkatsopata Xesosi Teoso mereẽkiti, Teoso ãkiri ininiua hãuikini ĩkapani. Ikara atoko hãuikiniã, hãuapininiika hĩtxako Xesosi posotiireẽ.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

1 Ãti õti Xesosi oerekaua iuaĩkana imoianariakorimoni ipoa Txiperíatxi inakori tiniã. Ia atoko iua oerekaua:
2 Iuaã aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítximo inakori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata. Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaã.
3 Simão Petro txana:
—Nota okatsaãtako —itxa.
Ininiã apanakini:
—Ari, ate apaka okatsaãtako pitekata —itxana. Ininiã isana. Kanauaã iereẽtauana. Ĩkanõka okatsaãtana, txamari ! imaĩkarina ximaki.
4 Ĩkanõkapanika Xesosi ikipatxitemoni tĩpokonãta, txamari ! imarotarina Xesosi iuaã auini.
5 Xesosi akiritana:
—Namariteakori, kaiomaãi ereẽ? —itxana.
—Kona kaiomaãua —itxarina.
6 Ininiã Xesosi paniãtana:
—Hĩtakariko hetxi hĩkikomoni. Ereẽ hãpokariko ximaki —itxa Xesosi.
Ininiã ninoa okari hetxi ikikomonina. Eereka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanaua ãki, ximaki itori imaĩkinina xika.
7 Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni:
—Aãuĩtekara.
Ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imãka, mitxi imakatxakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosimoni isini ĩkapani.

8 Apanakini kanauaã ina. Ikosekaãpotarina hetxi. Iuasaaki
ximaki xãpoka hetxiã. Itakoã !ĩtakori, atxiĩti seĩ metronoka.
9 Ikanĩkiĩtakasaakina, atamatarina xamina. Ximaki iropike
nopini auape. Apaka auari komiri.
10 Xesosi txana:
—Himinari ximaki himaĩkakiti mapake.
11 Ininiã Petro kosekari hetxi imiriĩ. Xãpoãkata ximaki.
Sẽtosĩkoẽta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiãopokori ximaki,
iuaritika hetxi kona tsorakita.
12 Xesosi akiritana:
—Uai hina. Manipokota.
Kona ãtika imoianari kona kataparaxinire ipimainiri iua:
“Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoa imarotari iua Apiananiri
ininiua.
13 Ininiã Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, xi-
maki pakini, sika itxana ninoamoni.
14 Ikara õti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, õkitikaua
atoko, oerekapekaua ipikata imoianariakorimoni.

Xesosi Misãkiretari Petro

15 Inipokotaka atoko Xesosi pimaãri Simão Petro:
—Simão, Xonasi ãkiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani,
nakirakani? —itxa Xesosi.
Ininiã Petro txari:
—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatinii —itxa
Petro.
Ininiã Xesosi:
—Poerekari nisãkire soti auĩte anaakorimoni, ninakitiakori-
moni.
16 Iuaĩkana ipimaãri:
—Simão, Xonasi ãkiri, atão pitiretatano nota? —itxa Xesosi.
—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatinii —itxa Petro.
Ininiã Xesosi:
—Pinĩkatana soti auĩte, ninakitiakori —itxa Xesosi.
17 Iuaĩkana ipimaãri:
—Simão, Xonasi ãkiri, pitiretatano nota?
Ininiã Petro matinaniuata ixinireẽ, kotxi Xesosi pimaãri ipi
ãti pakinikata “Pitiretatano nota.”
Ininiã Petro:
—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimarotapitikari
nitiretinii pite.
Ininiã Xesosi:
—Poerekari nisãkire soti auĩte ninakitiakorimoni.
18 Atão nitxai. Ãtokoripanika pinakasaaki, piteka
pieremãkataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomãtxi pinakasaaki,
pitamẽkakanoketauako, ininiã ãti ieremãkatai. Eereka anikai
pimanirekakanimoni —itxa Xesosi.

19 Ikara atoko Xesosi sãkire, kotxi ikara atoko itxako Petro
ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiã kãkiti
txariko: “Peerekari Teoso.” Ininiã Xesosi:
—Pikapokitano nota. Ninireẽkiti pikamako —itxa Xesosi
Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

20 Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti ninoa
tikini inini. Iuakara mitxi Xesosikata iitopãka Páskoa kiiniriti-
saaki. Iuasaaki ipimaãri Xesosi: “Niauĩte, kiripa mĩkapiritai?”
21 Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti ninoa tikini inini,
ipimaãri Xesosi:
—Natokopa itxatako ere ipinini?
22 Ininiã Xesosi:
—Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki,
kona nisãpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka
kaminiri nota nireẽkiti —itxa Xesosi.
23 Ininiã iaripireta Xesosi sãkire auiãkanimoni, iua imoianari
itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriini apisa. Txamari
Xesosi !isãpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota nirekiniãri
iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai,” itxa
Xesosi.
24 Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota
itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiã nota iõkatsopatari
ikamakiti, isãkire pakini. Ininiã aimarotari atão nisãpiretakiti.
25 Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti !
kaiõkatikopanikari. Ikinika niõkatsopatiniã, !apakata, kotxi itixi
kona apakata kaiãopokori aãtsopa auini.

ÁTOSI
Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

1 Ereẽkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika
niõkatsopatakiti aãtsopaã txari ikinipoko Xesosi kamakiti,
isãpiretakiti pakini.
2 Niõkatsopatakiti mapotõkire auari Xesosi iaxiti sini pirena.
Isini apisa isãpiretana iokanatakini Erekari Matamatakoti
paniãtakiti.
3 Ipinaãka atoko iuaĩkana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiã
imarotarina atãopitika iua õkitikapekaua. Koarẽta pakini õti
iua auanãta ninoakata. Iuasaaki isãpiretana Teoso auĩtetxi
ininiãua pirena.
4 Imakinika apotiitakasaakiua itxana ninoa:
—Kona hĩtakanapapiri Xerosareẽ sitatxiti. Aĩri iaxitikiri
iokanaenetakiti hiãtapako. Iua mitxi hĩtemoni nisãpiretakiti.
5 Atãopitikara Xoãoni patxisatai hĩte ãparaaã. Mapaõti
napaka atoko, Erekari Matamatakoti apokako hĩtemoni.
Iuasaaki hĩpatxisataãkako Erekari Matamatakotiã —itxa Xesosi
sãkire.
6 Ininiã imoianariakori apotiitakasaakiua Xesosikata, ipi-
maãrina iua:
—Aãuĩte, uatxa iuaĩkana pisikatari atixine atemoni, Isaeo
apika mekaniriakorimoni? —itxarina.
7 Ininiã Xesosi txana ninoa:
—Kona hĩte imarotiniri ĩkapanini. Aĩrinanira imarotapaniri
hĩte tixine hĩtemoni isikini õti.
8 Erekari Matamatakoti apokasaakirako hĩtemoni,
hãpakapariko posotiiretxi. Ininiã hĩte nota kamakiti
atamatakani hĩtxauako. Hĩsãpiretariko hĩtiãkiti, himarotakiti
pakini Xerosareẽ sitatxiti auakanimoni, imakinika Xotéia
tõpa auakanimoni, Samaria tõpa auakanimoni, ikini
itixiti auakanimoni pakini hĩsãpireãpotariko —itxa Xesosi
ninoamoni.
9 Ikara atoko inaãka atoko, ninoa okiã atamatari iua anikiko
iaxiti. Katxiãri ãki isa, ininiã kona ninoa itikaikari.
10 Iaxiti ionakaãtakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri
mãkatakani ninoa takote.
11 Ninoa txana:
—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanãta iaxiti? Ĩkora Xesosi
iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini —itxana ninoa.

Itanokiri Koaã Apotiitakaniua

12 Ininiã Oriva xirataãtaã ipotorikana. Ikanapiriãna. Xerosareẽmoni isana. Oriva kona õtakori. Kãkiti Oriva xirata potorikakani sini Xerosareẽmoni tako atokokanera Xoteo kiomaneakorini auiritari kãkiti sini tomatiko õtisaaki.
13 Xerosareẽ sitatxiti apokasaakina, iĩroãna aapokotxi ãki. Ininiã isana itanokiri koaã. Petroma, Xoãoma, Txiakoma, Ãtreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Txiakoma (Aopeo ãkiri), Simãoma (Homano omanatakari), Xotasima (ãti Txiako itari) pakini aua iuaãtaã.
14 Ãtipirika ninoa apotiitaua Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Apaka sitoakoro Xesosi sãkire auiãkani, Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini apotiitaua ninoakata. Ninoa misãkiretakasaakiri Teoso, ãtika kãkiti xinirenoka atoko itxana. Ininiã erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereĩko Pirena

15 Iuasaaki sẽtovĩtxi pakini Xesosi sãkire auiãkani aua. Petro õkitikaua ninoa sauaki.
16 Ininiã itxa:
—Nitariakori, hĩtakaõtxikari Teoso sãkire kitxakapirĩka Taviimoni isãpiretakiti. Tavii iõkatsopatari Xotasini pirena, Xesosi maĩkakani oerekakari pirena, kotxi Erekari Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atão ikara Teoso sãkire kitxakapirĩkari apokapeka uatxa.
17 Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parĩka atoko ikama.
18 —Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakorimoni. Txineiro apakapakitoã iamotaãka itixi. Iuaã ipĩpe. Itano okaua. Ixiti apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poãpekatani.
19 Imakinika Xerosareẽ auakani kenakopiretari Xotasini ipinini. Ininiã ninoa akiritari iuaãtaã itixi uãka "Aseotama." Popĩkari akiritari "Arẽkatxi Tixini."
20 —Xikari iõkatsopatakoriã iõkatsopatapeẽkaika ia Xotasi pirena:
Iua aapoko takanapaãkako. Kona auiritaãka kãkiti auini iuaãtaã. Iparĩka sikaãkako ãtimoni,
itxa Teoso sãkire.
21 —Ininiã amereẽriko ãti kiki atekata sikari tĩkane. Amereẽriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoianari ikiniõtika Xesosikata aãuakasaaki.
22 Amereẽriko kiki Xoãoni patxisarauatini itiãkari, imakinika Xesosi kamakiti itiãkari, iaxiti isini itiãkari, kotxi anirekari iua amereẽkiti Xesosi õkitikiniua imarotakari ate atoko inakari —itxa Petro.
23 Ininiã imereẽrina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xósito. Ãti kiki uãka Matxia inakori.
24 Iposo atoko imisãkiretarina Teoso:

—Pite imarotari ikinimane kãkiti ãkixinire. Poerekaua ĩkiripa naia kiki pimereẽkiti

25 atekata parĩkauatakari tĩkane, Xesosi iokanatakiti tĩkane, kotxi Xotasini takanapari ikara parĩkatxi imaerekani xika, maerekani misiritikoãtaã isini ĩkapani —itxana Teosomoni.

26 Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoianarina imarotinina ĩkapani. Ikara atoko ininiã, imereẽrina Matxia. Ininiã Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara õti atoko, iua moianatari apanakini õsi Xesosi iokanatakini.

2

Pẽtekósitxi Kiiniriti Õti

1 Pẽtekósitxi kiiniriti õti (takari merepitipanika nikiko õti) apokasaaki, Xesosi sãkire auiãkani ãtika kãkiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotiitauana.

2 Katimaritika iaxiti ĩkari kataparari ĩtimati atoko inakari xãpoka aapokotxi ãki Xesosi moianariakori topãkiniãtaã.

3 Ininiã iuasaaki xamina tirika atoko inakari tokiã. Imakinikana ikiiãna apoka.

4 Erekari Matamatakoti ĩroã ikinika ãkixinireẽ. Iuasaakipeka ninoa sãkirauata ãti uãka sãkireẽ, kotxi Erekari Matamatakoti kamaimaroretana.

5 Iuasaaki Xerosareẽ sitatxitiã auanãta ikini uãkati kãkiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sãkire kĩpitakani.

6 Ikenakotakasaakirina iaxiti ĩkari ĩtima atoko inakari, apotiitauana mirikiniti kãkiti. Ininiã itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sãkirauatini isãkireẽna.

7 Itsorĩkaãtana:

—Kiãtokopa ininiãpa imarotatarina ate sãkire. Hãtamatana, Kariréiakinikara sãkirauanãta ateka sãkireẽ.

8 Kiãtokopa itxa akenakotiniri ateka sãkire? —itxana ninoa.

9 Iuaãtaã auari kaiãopokori kãkiti ãti uãka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erãokinima, Mesopotámiakinima, Xotéiakinima, Kapatósiakinima, Põtokinima, Ásiakinima,

10 Piríxiakinima, Pãpíriakinima, Exitokinima, Arípiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atão Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiã Xoteo itxapekauana.

11 Kretakinima, Arápiakinima pakini aua iuaã.

Ininiã ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakini sãkirauatini ateka sãkireẽ. Isãpiretarina ikinipoko erekari Teoso Apiananiri kamakiti —itxana.

12 Ininiã ninoa tsorĩkaãta. !Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotinirina ate sãkire? —itxana.

13 Apanakini kãkiti napetana:

—Poãtakanira ninoa —itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kãkitimoni

14 Iuasaaki Petro, õsi Xesosi iokanatakinikata misãkiretana
iuaã apotiitakaniua. Itxari:
—Xotéia auakanii, ikinika Xerosareẽ sitatxiti auakanii,
hĩtakaõtxikariko nisãkire himarotini ĩkapani.
15 Hĩuãkatana naia kikiakori poãtini. Kona ipoãtana, kotxi
atokatxi inaãpotapanika.
16 Ia uatxa hãtamatakiti kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari
Xoeomoni. Iua Xoeo Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekaua.
Iua txari:
17 Teoso txari: "Xipokatxi õti iatokopeka inakasaaki,
niokanatari Erekari Matamatakoti ikini kãkitimoni.
Pamariteakori sãpiretariko nisãkire apanakinimoni.
Ãtokoriakori atamatariko itapone atoko inakari Teoso
sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisãkire nisãpiretana.
Kiomãtxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki
nisãpiretariko nisãkire ninoamoni.
18 Ĩkora õtisaaki ninitiriakori, niniteroakoro pakinimoni
niokanatari Erekari Matamatakoti. Ninoa sãpiretariko
nisãkire.
19 Iaxiti noerekariko niposotiire kãkiti mimarotakiniti.
Ĩkorapokoriti apaka noerekariko niposotiire Apiananiri
nininiua imarotinina ĩkapani. Arẽkatxi, xamina,
katxiãri pakini apokako.
20 Atokatxi piãkako. Kasiri arẽkatxi atoko itxako. Api-
ananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko
inakari. Peerekapaniri Apiananiri apokini õti. Ĩkora
õti apiatakari, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako
kãkitimoni.
21 Ininiã Apiananiri akiritakani makatxakaãkako
imapinakani ĩkapani,"
itxa Apiananiri Xoeomoni.
22 Petro sãkirauatapanika:
—Kãkiti, Isaeokini, hĩkenakotariko nisãkire. Hĩte apisatoõ
Teoso oerekapekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso
mereẽkiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotiire kãkiti mi-
marotakiniti Teoso himarotini ĩkapani. Himarotapekari ikara.
23 Xesosi sikaãka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso
nirekari ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara
atoko inakari apokini õti. Hĩtekara, apanakini maerekati
kamakanikata maĩkari Xesosi. Aamina ĩpiriãmitakari nopini
hĩtokakitari, oka hĩtxapiri iuani.
24 Iuaritika ipinaka atoko, iuaĩkana Teoso õkitikari iua. Teoso
sikakari iua ipĩkitxi mamisiritakaniri ĩkapani. Ipĩkitxi !iposo-
tari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.
25 —Kitxakapirĩka Tavii sãpiretari Xesosi pirena. Itxari:

Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoõ. Iua aua nikikomoni. Ininiã !nimakatxaãka.
26 Ininiã nixinire poxokoniuatapeka itxa. Nisãkire poxokoni apaka aua. Niĩto auãki inakasaaki, iãtapari Teoso sikaenetakiti.
27 Apiananiri kona takanapano nota ipĩkani auiniãtaã. Apiananiri !auiritano Erekari Kamakari paiakini.
28 Apiananiri oerekapekano mapĩkani kimaporite. Iua notakata aua, ininiã nipoxokoniuata,
itxa Xesosi Taviimoni kitxakapirĩka.

29 Ininiã Petro sãkirauatapanika:

—Kikiakori, hãuiritano nisãpiretiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapirĩka auakari. Iuani ipĩpe, ikatapeẽka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare.

30 Iua Teoso sãkire sãpiretakari. Atão iua imarotari Teoso sãkire. Teoso sãpiretapekari iua apika mekani Teoso mereẽkiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereẽkiti õkitikaãkapanikako auĩtetxi ininiua tĩkane. Teoso sãpiretari imereẽkiti topãka auĩtetxi itopanere nopini. Ininiã atão auĩtetxi itxaua.

31 —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iõkatsopatari Xesosi ipinini pirena, iuaĩkana õkitikiniua pirena apaka. Iua txari:

Ipĩkani auiniãtaã !ikaikota. Iĩto !ipaiaka,
itxa Tavii kitxakapirĩka.

32 —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso õkitikari iua. Ate amakinika Xesosi õkitikiniua itikakani atxaua.

33 Ininiã uatxaika Xesosi topãka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanatari Erekari Matamatakoti atemoni. Iuakara uatxa hãtamata ikamakiti. Hĩkenakotari iua sãkire uatxa.

34 —Tavii ! isari iaxiti auĩtetxi ininiua ĩkapani, iuaritika iõkatsopatari:

Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika
35 nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte.

36 —Ininiã Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hĩte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auĩtetxi ininiua. Teoso mereẽkiti itxaua —itxa Petro.

37 Iuasaaki Petro sãkire ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna tsiĩtxi apoka iouata iorotiniri tsii atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eereka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

38 Petro apakapapiretana:

—Himaerekani hĩtakanapa. Hĩte imakinika hĩpatxisataãkako Xesosi Kristo uãkaã, ininiã Teoso makatxakari himaerekani. Iuasaakiko hãpakapari Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti.
39 Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hĩte ĩkapani, hamarite ĩkapani, apanakini õtako auakani apaka ĩkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kãkiti Teoso akiritakini ĩkapani —itxa Petro.
40 Petro iteene õtãkikana ninoa, kotxi inirekari atão ikaminina, ininiã itokata õtãkikana ia atoko:
—Ĩkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himakatxakaua. Hĩtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Xesosi sãkire —Petro txana ninoa.
41 Ĩkora õti, tres mio kãkiti ipoxokoniritikana auikari Petro sãpiretakiti. Iuasaaki ipatxisataãkana.

Xesosi Sãkire Auiãkani Moianatakakiniua

42 Eereka ikiniõtika apaiaõkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ãtipirika itiretakakauana. Ãtipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina ĩkapani. Ãtipirika imisãkiretarina Teoso.
43 Ikinimane tsorĩkaãnãta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiiretxi kãkiti mimarotakiniti, apanakini Teoso imarotini ĩkapani.
44 Teoso sãkire auiãkani apotiitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina.
45 Ivẽtxitarina itiina, ininiã tiitxi ĩki isikana matxineirotenimoni.
46 Ikiniõtika aiko ãki Teoso misãkiretikoãtaã apotiitapikauana. Ninoa aapoko ãki ikamarina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ãtipirika ninoa apotiitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina ĩkapani. Ãkixinirena erekapitikari.
47 Ixikarauatana Teoso ĩkapani. Imakinika kãkiti apokaerekatana ninoa. Ininiã ikiniõtika Teoso makatxakari kãkiti maerekani. Ininiã Teoso sãkire auiãkani apiaãpota.

3

Petro, Matĩpokotakati Pakini

1 Ãti õti mapiãtiki Petro, Xoão pakini sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso imisãkiretinina ĩkapani.
2 Iuasaaki ikiniõtika kãkiti anikari matĩpokotakati Teoso misãkiretiko aikoti toremoni. Itore uãka “Peereri.” Iuaã matĩpokotakati amanaãri txineiro iuaã napakanimoni. Iponaniãkasaaki matĩpokotakati itxaua iua.
3 Ininiã Petro, Xoão pakini ĩroãkasaaki, iua amanaãri txineiro:
—Txineiro hĩsikano —itxa.

4 Ininiã Petro, Xoão apaka atamatari iua. Ininiã Petro txari:
—Patamataua.
5 Ininiã iua matĩkati atamatana ninoa. Iuãkatari txineiro
isikinina iuamoni.
6 Ininiã Petro:
—Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni.
Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikai. Xe-
sosi, Teoso mereẽkiti, Nasareekiri, iua uãkaã põkitikauako.
Pitĩpokotako —Petro txari iuamoni.
7 Ininiã Petro maĩkari iuako ikikomonikiri õkitikiniua ĩkapani.
Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa.
8 Ininiã okakataua, tĩpokota itxa. Ĩroã Petro, Xoão pakinikata
Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iroãkasaaki, okaãpokataua.
Itĩpokoãpokata.
—Ari, peerekari Teoso —itxanãta.
9 Ikinimane itikari iua tĩpokotini. Ikenakotari ixikarauatini
Teosomoni.
10 Ikinimane imarotari iua kiki aiko ĩronakikoãtaã “Peereri”
inakoriãtaã topãkanãtakari, txineiro amanaãnãtakari iua.
Ininiã ninoa:
—Anekani. Kiripa atxiĩti? Mitxi matĩpokotakati. Uatxa
itĩpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sãpiretakiti Kãkitimoni

11 Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiã imitekana
ninoamoni matĩpokotakati pirena imarotinina ĩkapani.
Iuasaaki ninoa auiniãtaã akiritaãka “Saromão pakita.”
Iuaã Petro, Xoão pakini aua mitxi matĩpokotakatikata. Iua
maĩkakanokeãpotana Petro, Xoão pakini.
12 Iua Petro atapana kãkiti ninoamoni ĩkani. Itxana:
—Isaeo auakanii, kinirepa hĩte tikoka ere kiki tĩpokotini
hãtamatakasaaki? Kinirepa hĩte itikaua ate? Na ate posoti-
ireẽni kamari iua tĩpokotini. Ate ereka anini kona kamari iua
tĩpokotini.
13 Apraãoni, Isakini, Xakooni pakini Teosone, aĩriakorini
kitxakapirĩkarini Teosone, iuara oerekapekaua imi Xesosi
ereka inini. Teoso ãkiripitikara itxaua. Iua posotiire auapi-
tika. Iuakara hĩsika okiko ĩkapani. Eereka Pirato inakori
nirekasaakiri isikakiniri. Hĩte !inirekari iua sikakiniri Xesosi.
14 Iuasaaki hĩte kona nirekari erekarinoka kamakari. !
Hinirekari iua atão inakarinoka kamakari. Hĩte amanaãri
Pirato isikakiniri kokaniri hĩtemoni.
15 Ininiãkara hĩte okapiri kãkiti auãki inini kamakari. Iuar-
itika ipĩkani sauaki Teoso õkitikari iua. Ate itikari atãopitikara
iua õkitikiniri.
16 —Ia kiki hĩtikakiti himarotakiti kataparapeka itxa, kotxi
iua auikari Xesosi posotiire. Iua auikari Xesosi sãkire

erekapeka inini ĩkapani. Hãtamatari hĩte apisatoõ iua ereka inini.
17 —Ininiã uatxa nitariakori, nimarotari hĩte, hĩte auĩteakori pakini okapiri Xesosi atão himimarotakani xika.
18 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani oerekapekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiko auapeka.
19 Ikara atoko ininiã, hĩtakanapariko himaerekani. Erekari kimaporiti hinitako, ininiã Teoso makatxakari himaerekani.
20 Iuasaaki Apiananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatari Xesosi imereẽkiti hĩtemoni.
21 Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuaĩkana. Iua atokokana itxana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka.
22 Kitxakapirĩka Moisesi txari:

Apiananiri hĩTeosone iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatini atokokana. Hinirimane itxaua iua. Hĩkenakotariko ikinika isãpiretakiti hĩtemoni.

23 Ikinimane iua sãkire makenakotakati xipokaãkako.
24 —Teoso sãkire sãpiretakari Samoeo inakori, eereka ikinikana Teoso sãkire sãpiretakani pakini sãpiretapekari Teoso iokanatiniri imereẽkiti kãkitimoni ĩkorasaaki.
25 Teoso sãkire sãpiretakani anaakorirai hĩte, ininiãkara isãkire ninoamoni, iuatxikana isãkire hĩtemoni uatxa. Itxari Apraãoni:

Ãti pimekaniri sikariko erekari ikini itixiti auakanimoni,
itxa Teoso. Ininiã ikara Teoso sikaenetakiti hĩkiomaneakorinimoni, hĩtemoni apaka isikaeneta.

26 Ininiã Teoso iokanatari iua ãkiri Xesosi hĩtemoni merepitipanika. Iokanatari iua hĩtemoni erekari hĩtemoni isikini ĩkapani, himaerekani hĩtakanapini ĩkapani —itxa Petro.

4

Petro, Xoão Pakini Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

1 Petro, Xoão pakini sãkirauatapanika kãkitimoni inakasaaki, sasetotxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni.
2 Ininiã ninoa naiataua, kotxi Petro, Xoão pakini sãpiretari kãkiti ipĩkani õkitikiniua pirena, kotxi ninoa txari:
—Xesosi ipinaka atoko, iuaĩkana iua õkitikaua, ininiã ipĩkani õkitikauako.
3 Ininiãkara ninoa maĩkana Xoão, Petro pakini. Iuasaaki mapiãnikata, ininiã itakana kateia ãki ĩkanõka iuaã inapinina ĩkapani.
4 Iuaritika itomaneri Petro sãkire kenakotakani auikapiretari iua sãkire. Sĩko mio kikiakori auikari Teoso sãkire Petro sãpiretakiti.

5 Katimatinĩkata Xoteo auĩteakori, kiomãtxiakori,
kaiõkatsopareriakori pakini apotiimanetaua Xerosareẽ.
6 Sasetotxiakori auĩte apiatakari Anasi inakori iuaã aua.
Inirimane Kaipasi inakori, Xoão inakori, Arexãtri inakori
pakini aua iuaã apanakini sasetotxiakori auĩte nirimanekata.
7 Xoão, Petro pakini minaãka ninoa apisatoõ. Ipimaãrina:
—Kiposotiireẽpa hõkitikari matĩpokotakati? —itxana.
8 Erekari Matamatakoti moianatari Petro. Ininiã iua txana
ninoa:
—Aãuĩteakori, akiomaneakori,
9 hinirekari asãpiretinii uatxa erekari akamakiti
matĩkatimoni. Hinirekari himarotiniri erekapeka inini.
10 Ininiã ikinika hĩte, ikinika Isaeo tixini auakani apaka,
himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireẽra ia kiki hĩte
apisatoõ timakari makananitaãka. Iuara hĩte oka aamina
ĩpiriãmitakari nopini. Iuara Teoso õkitika iuaĩkana ipĩkani
sauaki.
11 Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Xesosi
hĩte manirekakani, kotxi itxari:
Kai aapokotxi kamakanii, !hinirekari ãti kai soro. Iua kai
himanirekakiniti apiari itxapekaua. Apanakini kai
soro maĩkakari itxaua.
12 —Xesosinokara makatxakari kãkiti maerekani. Kona ãti
maerekanitxi makatxakakari !auari ikini itixiti. Teoso sikari
iuanokara kãkitimoni imaerekani imakatxakini ĩkapani —itxa
Petro.
13 Ninoa tsorĩkaãnãtana Petro sãkire ikenakotakasaakina,
kotxi Petro, Xoão pakini sãkirauata itaparaxinireritika. Mitxi
kona ninoa apaiaõkarauata, iuaritika ninoa imarotari atão
isãkirauatini. Ninoa xinikari:
—Ixi. Ninoa minakani. Iuaritika kiĩkitena, kotxi Xesosi
moianariakori itxauana —itxana.
14 Ininiã ! kasãkirena, kotxi matĩkati tĩpokotapeka ninoa
apisatoõ.
15 Ininiã ipaniãtana Petro, Xoão pakini mapara isinina,
ninoa auĩtetxiakori ininimoniuana isãkirauatinina ĩkapani.
16 Ininiã auĩtetxiakori txari:
—Kanatokopa atxatana ninoa? Kotxi ikinimane Xerosareẽ
auakani imarotari itxĩkitakinirina matĩkati erekape inini.
Atãopitikara ninoa kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri
ia sãkiretxiti, kotxi ikinipoko imarotapekari matĩkati tĩpokotini.
17 Kona anirekari ikara pirena apikomoni iaripiretini kãkiti
sauaki. Ininiã atxanako ninoa: “Na apikomoni Xesosi pirena
hĩsãpiretapinikariko.”
18 Ininiã iuaĩkana akiritana. Eereka itxana:
—Kona hĩsãpiretapinikariko apikomoni Xesosi pirena. Kona
hõerekapiriko iuaĩkana Xesosi pirena —itxana.
19 Ininiã Petro, Xoão pakini apakapapiretana:

—Kiripa atão akĩpitini? Hĩtekani? Teosokani? Kipa erekari? Hĩte mereẽri.
20 Kona aposotari atakanapiniri asãpiretiniri aĩtikakiti, akenakotakiti pakini —itxana.
21 Ininiã iuaĩkana auĩtetxiakori txitana. Iposo atoko auiritana isinina, kotxi maerekati !ikamana. !Imisiritana, kotxi ipĩkarina kãkiti. Ikinimane kãkiti txari:
—Peerekari Teoso kamakiti matĩkati ĩkapani —itxana.
22 Ĩkora kiki makananitakori koarẽta anope iuasaaki.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misãkiretiniri Teoso

23 Xoão, Petro pakini sikakikosaaki, ninoa kanapiriã imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auĩteakori sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini ikinika isãpiretana.
24 Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misãkiretari Teoso. Ininiã itxana:
—Apiananiri, ikinika posotiiretxi auari pitemoni. Pitenanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani pakini pikama.
25 Kitxakapirĩka Erekari Matamatakoti kamaimaroretari pinitiri aãtokiri Tavii. Ininiã itxari:
Kinirepa kãkiti Teoso manirekaãkani omanãkarauata? Kinirepa kãkiti maxikatiĩka xinikari maerekati ikamini ãtimoni?
26 Auĩtetxiakori apotiitaua neenamatxi ikaminina ĩkapani. Ninoa apotiitaua Apiananiri inaiatinina ĩkapani, imereẽkiti apaka inaiatinina ĩkapani,
itxa Tavii.
27 —Atãopitikara Erotxi, Põsio Pirato pakini apotiitaua Xoteo minakonikata, Xoteoakori pakinikata. Ninoa apotiitaua uai ia sitatxitiã. Isãkirauatana pamarite Xesosi okinina ĩkapani. Txamari pite mereẽri iua erekarinoka kamakari.
28 Mitxi pite imarotari imakinika ninoa kamakiti tĩkane. Kãkiti kamari pinirekakiti, kotxi kaposotiirei.
29 Ininiã aãuĩte, pixinikariko ikara maerekapirenati. Pisikataparaxiniretaua ate pinitiriakoriua pisãkire asãpiretini ĩkapani.
30 Pamarite erekari kamakari Xesosi posotiireẽ pimakananitanako amianatakani. Kãkiti maposotakiniti pikamako. Posotiiretxi pikamako pisãkire aõerekini ĩkapani. Ikara pikamako pamarite Xesosi posotiireẽ —itxana ninoa Teosomoni.
31 Teoso imisãkiretaãkana atoko, ninoa apotiitiniãtaãua iakeka. Erekari Matamatakoti apoka ikinimanemoni. Ininiã itaparaxinireritikana isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Teoso Sãkire Auiãkani Moianatari Itariakori

32 Ikinika Teoso sãkire auiãkani ãtika kãkiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakitira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !auari. Ninoa xanakari ikinika itiina.
33 Xesosi iokanatakini itaparaxinireritikana txari ikinimanemoni:
—Xesosi Apiananiri iuaĩkana õkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aõkitari iua ipinaka atoko —itxana kãkitimoni.
Ininiãkara Teoso sikari ikinika erekari ninoamoni.
34 Ninoa sauaki tiitxi amonitakari !auari. Kikio ipi auiniãri, kakikioteri vẽtxitari ãtika. Aapokotxi ipi auiniãri, kaapokori vẽtxitari ãtika. Oa txineiro ninoa sika
35 Xesosi iokanatakinimoni. Eereka ninoa xanakaro oa txineiro matiitinimoni.
36 Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiriĩtikiri iua. Xesosi iokanatakini takauãkatari iua Panapee inaãka. Popĩkari sãkireẽ iuãka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi ãtipirika isikapoxokonitari kãkiti.
37 Iua vẽtxitari ãtika ikikiote. Iua kikio ĩki isika Xesosi iokanatakinimoni.

5

Ananíasi, Sapira Pakini

1 Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ĩtanoro Sapira inakoro pakini. Iua vẽtxitari kikio.
2 Ikaikotakaro ipixini kikio ĩki. Ipixininoka isika Xesosi iokanatakinimoni. Sapira imarotari õtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakinimoni, itxari:
—Ikinika kikio ĩki asika Teosomoni —itxa.
3 Iuasaaki Petro txari:
—Ananíasi, kinirepa pauiritari Satanasi misirienetinii maerekati pikamini ĩkapani? Erekari Matamatakotira pimisirieneta, kotxi ipixini kikio ĩki kaikota pitekata. Kinirepa pisãpiretari ikinika txineiro pisikini Teosomoni?
4 Kikio pivẽtxitini apisapanika, ĩkora kikio pite nakiti. Eereka pivẽtxitakasaakiri, õkora txineiro pite nakito. Ininiã kinirepa pitxari: “Ikinika nisika Teosomoni?” Kona kãkitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta —Petro txari.
5 Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipĩpe. Ininiã ikara kenakotakani pĩkarauakata.
6 Iuasaaki ãtokoriakori iapirikari Ananíasini ĩto mãkatxi mataã ikatinirina ĩkapani. Eereka anikarina, kata itxarina iuani.
7 Ipi oara, ãti oara pakini napaka atoko iua ĩtanoro apoka. Kona oimarotapanikari oĩtanirini ipinini.
8 Ininiã Petro txaro:

—Pisãpiretano. Oia txineironokani hĩkikiote ĩki hãpakapakito aua? Atão pisãpiretano? —itxaro.

Ininiã oa:

—Ari aroanokara ate apakapakito aua —otxari.

9 Ininiã Petro:

—Hĩte uãkatatari Erekari Matamatakoti auiritai himisirienetiniri iua? Uatxaika ĩronakikoãtaã pĩtanirini katakani apokapeka. Ininiã ninoa anikapitikai pite apaka —itxaro.

10 Iuasaakipeka oĩripe, pĩpe otxa. Iuaĩkana ninoa ãtokoriakori ĩroã. Apokarona oani, ininiã anikarona. Ikatarona õtanirini takote.

11 Ininiã ikinipoko Xesosi sãkire auiãkani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pĩkarauata.

Amianatakani Makananitiko

12 Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanãtari posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini kãkiti sauaki. Ikiniõtika Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua Teoso misãkiretikoãtaã, “Saromão pakita” akiritakori.

13 Xesosi sãkire mauiãkani apokaerekatana ninoa, txamari ipĩkarena xika !inirekarina imoianatinina.

14 Iuaritika apikomoni kãkiti apotiiãpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini auikari Apiananiri sãkire.

15 Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiãkara kãkiti anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatxi nopini itakana ninoa kimaporiãtaã. Ininiã kãkiti xinikari: “Petro napakasaaki, isanõka amianatakanimoni apokiniã, imakananitaãkana.”

16 Ininiã kaiãopokori kãkiti Xerosareẽ takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kãkiti maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiã Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi Iokanatakini Misiritiko

17 Iuasaaki sasetotxi auĩte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xikotana Xesosi iokanatakini.

18 Ininiã ninoa maĩkana. Eereka kateia ãki taka itxapena ninoa.

19 Iua ĩkanõkati Teoso nitiri iaxitikiri matakakari kateia tore. Eereka anika itxana iporikiti. Itxana:

20 —Hĩsa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã hĩsãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni kãkiti auini amaneri inini ĩkapani —itxa Teoso nitiri.

21 Ininiã ĩkanõkapanika ninoa sari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Teoso nitiri sãkire iaõka ikamana. Iuaã isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Iuasaaki sasetotxi auĩte apiatakari, imoianariakorikata pĩkapiretana Xoteoakori kõtãkikarerini, Xoteo kiomaneakori

pakini, ininiã imakinika ninoa apakĩtakana Xesosi iokanatakini.
22 Ininiã apanakini sari kateiamoni apinina ĩkapani. Txamari apokasaakina iuaã, !auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiã ikanapiriãna auĩtetxiakorimoni isãpiretinina ĩkapani.
23 Ininiã itxana:
—Ate apokasaaki kateia tore, itotaãkapanika. Kateia nĩkatakani auanãta itore takote. Txamari itore amatakakasaaki, kãkiti !auaika iriko ãki —itxana.
24 Ininiã sasetotxi auĩte apiatakari, Teoso aikote nĩkatakani auĩte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sãkiretxiti:
—Anekani? Nãpa ninoa atxiĩti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.
25 Iuasaakipeka kiki apoka. Isãpiretana:
—Hĩkenakotariko nisãkire. Ninoa kikiakori kateia ãki hĩtakakini Teoso misãkiretiko aikoti ãki aua. Oerekanãtarina Teoso sãkire kãkitimoni —itxana.
26 Ininiã Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani auĩte, initiriakorikata sari iuaã. Ninoa minana Xesosi iokanatakini iuaĩkana auĩtetxiakorimoni. Imaĩkasaakina, kona iaritatana, kotxi ipĩkarina kãkiti kai soroã kiporonakinina.
27 Ninoa apokasaaki, ipaniãtana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kõtãkikarerini apisatoõ itiminina. Sasetotxi auĩte apiatakari txana:
28 —Mitxi ate paniãtai Xesosi sãkire himasãpiretakani kãkitimoni. Txamari hõerekapanikari iua sãkire ikinimane Xerosareẽ auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hĩtxanãta ikinimanemoni —itxa sasetotxi auĩte.
29 Ininiã Petro, apanakini Xesosi iokanatakinikata apakapapiretari:
—Ate kĩpitari Teoso paniãtakiti. Kona kãkiti paniãtakitini akĩpita.
30 Teoso, akiomaneakorini Teosone, õkitikari Xesosi iuaĩkana auini ĩkapani. Hĩtera okari iua Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini.
31 Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxĩkitakari iua auĩtetxi ininiua. Kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Ininiã Isaeo auakani takanapiniãri imaerekani, Xesosi makatxakari ninoa maerekani.
32 Ikara ate imarota. Apaka Erekari Matamatakoti imarotari ikara. Teoso sikari iua Erekari Matamatakoti isãkire kĩpitakanimoni —itxa Petro ninoamoni.
33 Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanãkarauatana. Ininiã ninoa:
—Mãokana —itxana.
34 Iuasaaki Kamarieo inakori õkitikaua kõtãkikarerini sauaki. Pariseo itxaua. Teoso paniãtakiti oerekakari itxaua. Ikinimane paxitari iua. Ininiã iua txari:

—Hanikana naia mapara atenoka asãkirauatini ĩkapani —itxa.
35 Ininiã eereka itxana:
—Isaeo tixini auakanii, hiĩkitetariko hĩkamakiti ninoa Xesosi moianariakorimoni.
36 Akokaxiti auari Teota inakori. Iua txari: “Auĩtetxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosẽtosi kikiakori moianatari iua. Auikarina iua sãkire. Txamari okapeẽka iuani. Eereka iuakata sikani iarikape. Iua auĩtetxi ininiua xipope. Isãkire !auikaãkaika.
37 —Teotani ipinaka atoko Xotasi Kariréiakiri apoka. Iuasaaki auĩtetxiakori iaõtari ikinimane kãkiti. Kaiãopokori kãkiti auikari iua Xotasi sãkire, ininiã ninoa moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekari ixipokinina auĩtetxiakori. Txamari iua apaka okapeẽka, ininiã imoianariakori iarikape.
38 —Ininiã uatxaikara nõtãkikai hĩte: “Hĩtakanapanako ninoa Xesosi iokanatakini. Hĩsikakanako ninoa, kotxi atxiĩti ninoa ! ikamari Teoso paniãtakiti, ininiã paĩtiki ninoa sãkire apaka ! auaika.
39 Txamari, ninoa kaminiãri Teoso paniãtakiti, erepaniko, kotxi atxiĩti hinaiatari Teoso” —itxa Kamarieo.
Iuasaaki ninoa Xoteo õtãkikakani kĩpitari Kamarieo sãkire.
40 Akiritana Xesosi iokanatakini iuaĩkana iĩroinina. Ipaniãtari ninoa xirokitatiko. Ininiã ninoa:
—Xesosi sãkire kona hĩsãpiretapinikako —itxana.
Eereka sikaka itxana isinina ĩkapani.
41 Isikasaakina, ipoxokoniuatana.
—Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritari amisiritiko Xesosi sãkire aãuikini xika —itxana.
42 Ininiã ikiniõtika oerekarauatana Teoso misãkiretiko aikoti ãki, kãkiti aapoko ãki apaka. Isãpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereĩko

1 Xesosi sãkire auiãkani apiaãpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sãkire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:
—Atekata auakani sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikiniõtika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko —itxana ninoa.
2 Ininiã Xesosi iokanatakini tosi pakini pĩkapiretana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani. Itxana:
—Kona erekari ate takanapiniri Teoso sãkire aõerekini asikakienarauatini ĩkapani.

3 Ininiã setxi kikiakori himereẽko, ikara parĩkatxi ikaminina
ĩkapani. Himereẽna Erekari Matamatakoti paniãtakitinoka ka-
makani. Himereẽna kimarorerini. Ininiã asikana ia parĩkatxi
ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina ĩkapani.
4 Ininiã atepekana, Teoso amisãkireta. Isãkire aõereka. Ikara-
noka akamako ikiniõtika —itxana.
5 Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apokaerekatari Xesosi
iokanatakini sãkire, ininiã ninoa mereẽri Estevão. Iua iteene
auikari Teoso sãkire. Erekari Matamatakoti paniãtakitinokara
ikama. Apaka imereẽna Piripima, Porókoroma, Nikanooma,
Tximoma, Pamenama, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao
Ãtxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eereka ima-
makaua. Xoteopeka itxapekaua.
6 Xesosi sãkire auiãkani minana ninoa Xesosi iokanatakini-
moni. Ininiã Xesosi iokanatakini misãkiretari Teoso. Iuakona
itakana ninoa nopini, ikara Teoso parĩka ikaminina tĩkane.
7 Ikara atoko ininiã, Teoso sãkire iaripireta apikoxiti. Ininiã
mokatanitika kaiãori Xerosareẽ auakani auikari Xesosi sãkire.
Ito sasetotxiakori apaka kĩpitari Xesosi sãkire.

Estevãо Maĩkiko

8 Estevão iteene auikari Xesosi sãkire. Teoso posotiire
aua iuamoni. Kaposotiireri iua, ininiã ikamari kãkiti mi-
marotakiniti. Ikamari posotiiretxi, Teoso posotiire oerekini
ĩkapani.
9 Txamari ãtikaka kikiakori !inirekari iua. Ninoa ãti Xo-
teo apotiitiniãtaãua aikoti sikani. Ninoa “Ninoaka nireẽkiti
kamakani” akiritaãkana. Ninoa Sireni sitatxitikini, Arexãtria
sitatxitikini, Sirísia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ni-
noa iteene misãkiretakakaua Estevãokata, kotxi !auikarina iua
sãkire.
10 Txamari Estevão sãkirauataka atoko, !kasãkireikana, kotxi
Erekari Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevão.
11 Ininiã ninoa sikari txineiro apanakini kikiakorimoni
Estevão apoĩtinina ĩkapani. Ininiã ninoa txineiro apakapakani
txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisãkirepiretini, Teoso
apaka imisãkirepiretini —itxana.

Txamari na atãoni isãkirena.
12 Ikara isãkirena xika, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori,
apanakini kãkiti pakini naiataua, ininiãkara imaĩkarina Es-
tevão, kõtãkikarerinimoni anika itxarina iua.
13 Eereka iminana apanakini, Estevão imisãkirepiretinina
ĩkapani. Ninoa txari:

—Ia kiki misãkirepiretapikari Teoso misãkiretiko aikoti. Apaka
kona inirekari Moisesi paniãtakiti.

14 Ate kenakotari iua sãkire: “Xesosi Nasareekiri xipokariko
Teoso misãkiretiko aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sãkire
Moisesini paniãtakiti.”

Ikara atoko aãpirena ikamana ninoa.

15 Ikinimane ninoa kãkiti õtãkikakani atamatari Estevão toõ.
Teoso nitiri iaxitikiri toõ atokokana itxa Estevão toõ.

7

Estevão Sãkirauata Kõtãkikarerimoni

1 Ininiã sasetotxiakori auĩte apiatakari txari Estevão:

—Atãokani ninoa sãkire?

2 Estevão txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hĩkenakotanoko.
Teoso iaxitikiri oerekaua aãtokirini Apraãonimoni.
Mesopotámia tixini auakasaaki, Araã tixini auini
apisapanika, Teoso motika iuamoni.

3 Iuasaaki Teoso txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini. Ãti tixinimoni pisako. Noerekinimoni pisako,”
itxa Teoso.

4 Ininiã sipe itxa Apraão. Itakanapari Kaotéia inakori tixini.
Araã tixinimoni iua sipe. Araã auakasaaki irini ipĩpe. Irini
ipinaka atoko, Teoso mĩpiri iua uaimoni uatxa aãuiniãtaã.

5 Apraão auakasaaki, Teoso !isikari uai tõpa iuamoni iua
nakiti inini ĩkapani. Kona ipixini metro isika iuamoni inakiti
inini ĩkapani. Isikaenetari uai tõpa iua, imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki.

6 Teoso txari Apraãomoni: “Pamariteni, pimekaniriakori,
papika mekaniriakori auako ãti kãkiti tixine. Iuaãrako imisiritapeẽkanako koatrosẽtosi anokanani. Iparĩkauatana apanakini
ĩkapani maxikatiĩka. Ininiã iteene imisiritiko aua.”

7 —“Ininiãkara nimisiritariko ninoa misiritakani. Eereka
Apraão apika mekaniriakori takanapariko iuaã, uaimoni
kanapiriã itxanako. Ininiã ĩkorapokoriti ninoa parĩkauatako
nota ĩkapani,” itxa Teoso.

8 Ininiã Teoso txari: “Hĩte kitsotakariko ikini hamariteni
tsiki mata. Ikara nitakaõtxikare hãtamatakasaaki, hĩxinikariko
nisikaenetakiti,” itxa Teoso. Eereka Apraão ãkiri aua, Isaki
inakori. Oito õtipeka auini õti inakasaaki, Apraão kitsotakari
itsiki mata. Isaki aneẽkasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eereka
Xakoo anaakori auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori
aãtokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

9 —Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiã
itariakori vẽtxitari iua Exito sikanimoni. Iuaritika Teoso
auapika iuakata.

10 Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakani ĩkapani. Iuasaaki Exito auakani auĩte Paraoo inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiã Paraoo potxitari iua, ininiã Paraoo txari iua: “Exito auakani auĩte pitxauako. Naapoko auakani pinĩkata apaka,” itxa Paraoo Xoseemoni.

11 —Eereka makienanitxi aua Exito tixiniã, Kanaaã tixiniã apaka, ininiã ikinimane natxita. Aãtokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori.

12 Ininiã Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixini. Ininiã ipaniãtana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi !isana Exitomoni.

13 —Ininiã iuaĩkana ãti õti isana Exitomoni, kienatxi iamotinina ĩkapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ninoamoni. Iuasaaki Paraoo imarotari Xosee nirimane.

14 Ininiã Xosee pĩkapiretari iri Xakoo, itariakorikata, inirimanekata. Setẽta sĩko pakini kãkiti sari Exito tixinimoni, kotxi aua ikinipoko nipokori iuaã.

15 —Ininiã Xakoo apanakinikata sari Exitomoni. Iuaã mapakanani atoko Xakooni ipĩpe. Eereka aãtokiriakorini ipina iuaãtaã apaka.

16 Ninoa ipĩkasaakina, iĩtona anikapeẽka Sikeẽ tixinimoni. Iuaãkiri akauaritiã ikata inapeẽkana. Apraãoni auapanika inakasaaki, iamotari iua akauari Emoo ãkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

17 —Itixi Teoso sikaenetakiti Apraãomoni kaiamapeka Xoteoakorimoni inakasaaki, kãkiti Isaeokini kaiãopokoikana Exito tixiniã.

18 Itokanani napaka atoko, ãti Exito auakani auĩte Xoseeni mimarotakati aua.

19 Iua auĩtetxi misiritari anirimaneakorini. Ininiã sotatoakori mixirika itxapena amarini xapitiri. Eereka oka itxapena.

20 —Iuasaakiikara Moisesi iponaniã. Moisesi amarinipanika inakasaakiua peerepatikiri. Ipi, ãti pakini kasiriti iri, inoro pakini nĩkatari iua ninoa aapoko.

21 Eereka ninoa takanapari iua Paraoo ãkero kipaãtiniãtaãua takote. Ininiã oa apokari iua amarini. Oanikari oaãpokomoni.

22 Exito auakani imarore ikinipoko oerekaãka iuamoni. Kasãkireri iua. Kakamareri iua.

23 —Koarẽta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane Isaeokini aõkitini.

24 Inirimanemoni isikasaaki, itikari Exito auakari xirokitatiniri kiki Isaeokiri, ininiã ixikatxitari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri iuani.

25 Iuasaaki Moisesi uãkatari inirimane Isaeokini imarotiniri Teoso nirekari Moisesi makatxakinina ninoa, Exito auakani mamisiritakanina ĩkapani. Txamari ninoa !imarotari ikara.

26 Apikomoni ãti õti, iua sari inirimanemoni. Iuaã iua
apokana ninoa neenamauanãtini, inaiapoatakakauana.
Ininiã Moisesi õtãkikana ninoa. Itxana: “Kikiakori
hĩtaritakakaua. Kinirepa himisiritakakaua?”
27 —Inirimane misiritakari katika txari Moisesi: “Kipa txai
pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua?
28 Kita Exitokirini pokini atokokana pokatanoko nota?”
itxa.
29 Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Moisesi takanapari
Exito tixini. Mitxiaã tixinimoni isa. Iuaã ĩtanorouata. Ipi
imiakori aua iuamoni.
30 —Koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã iua aua
iuasaaki. Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata
Sinai inakoriãtaã. Iuasaaki iua atamatari aanaia tirinini,
txama !arika. !Ixipoka.
31 Ikara itikasaaki, Moisesi tsorĩkaãta, ininiã aanaia takote
isa iteene atamatini ĩkapani. Iuasaakipeka ikenakotari Api-
ananiri sãkirauatini:
32 “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraão, Isaki,
Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki
Moisesi kikinanaka ipĩkare xika. Ipĩkari Teoso sãkirauatini
manapi atamatini.
33 —Ininiã Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimakatxaka,
kotxi uai pitiminiãtaã nota auanãta.
34 Nitikana ninakitiakori Exito tixiniã. Exito auakani misir-
itapena ninoani. Nikenakotari oõkinina. Nota inari nisikakin-
ina ĩkapani. Ininiãkarako Exito tixinimoni niokanatai pite,”
Apiananiri txari Moisesi.
35 —Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoa txari:
“Kipa txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari
pininiua?” itxarina. Iuakara Teoso iokanatakiti ninoamoni
ninoa auĩte ininiua ĩkapani, ninoa imakatxakini ĩkapani, kotxi
Teoso nitiri aanaiaã tirinakariã auakari iokanatari iua ninoa-
moni.
36 —Eereka iua makatxakana ninoa Exito tixini. Oerekari
Teoso posotiire kãkiti maposotakiniti Exito tixiniã. Oerekari
Teoso posotiire potxoari uiniti, Põkamarari inakoriã. Ãparaã
makipakaniãtaã apaka oerekari Teoso posotiire koarẽta
anokanani iuaãtaã.
37 —Ia Moisesikara sãpiretana Isaeokini: “Teoso
iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatini
atokokana. Hĩte nirimanekara iua. Hĩkenakotariko iua sãkire,”
itxa Moisesi.
38 Moisesi aua Teoso nakitiakorikata ãparaã
makipakaniãtaã. Aãtokiriakorini aua iuakata. Apaka Teoso
nitiri iaxitikiri aua iuakata. Iua Teoso nitiri misãkiretari
Moisesi ixirata Sinai inakoriãtaã auakasaaki. Iua apakapari

Teoso sãkire, atemoni isikini ĩkapani. Iua Teoso sãkire txĩkitakari iua sãkire auiãkani ãtipirika auini Teosokata.
39 —Aãtokiriakorini kona nirekari inĩkaenetinirina Moisesi sãkire. !Inirekarina iua. Inirekarina Exitomoni ikanapiriininа.
40 Iuasaaki ninoa paniãtari Arão: “Teosoakori kamakoni pikaminaua, ate mĩkiikakani tĩkane. Ĩkora Moisesi Exito tixini amakatxakakiri, ĩtapari iua? !Aimarotari iua auiniãtaã,” itxarina Arãomoni.
41 Ininiã ninoa kamari kema auĩte ãkiri atoko inakari oro kamakori iteosonetinina ĩkapani. Eereka okarina soti auĩte teoso ikamakitina isikinina ĩkapani. Kiiniri ikamana. Ipoxokoniuatana, kotxi ninoaka kamari iteosonena.
42 Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoa. Ininiã iteosonetarina iaxiti auakani iõriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka iõkatsopatari ia sãkiretxiti:
Hĩte Isaeokini, koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã hãuakasaaki, !hõkari pirãtxi nota ĩkapani.
43 Iuasaaki hĩte anikari papiri aamata kamakori hĩteosone Moroki inakori ĩkapani. Apaka iõriki atoko inakari hĩteosone Hẽpaã inakori hĩkamakiti hanika hĩtekata iuasaaki. Hĩte kamari Moroki, Hẽpaã pakini hĩteosonetini ĩkapani. Ikara xika nota iokanataiko hĩte ãti kãkiti tixinemoni. Papirónia sitatxiti apikoxiti niokanatai hĩte.

Teoso Papire Pirena

44 —Aãtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misãkiretiko papire ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniãtakiti iaõka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko.
45 Moisesi ipinaka atoko apanakini aãtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiã iuasaaki ninoa anikari iua papiri, Xosoeekata isikasaakina, ãti uãka tixine imixirikasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoa ãti uãka, aãtokiriakorini apokasaaki iuaã. Iua papiri kaikota iuaã. Auapanika iuaã Tavii aãtokiriakorini auĩte inakasaakiua.
46 Teoso apokaerekatari Tavii, ininiã Tavii nirekari Xakoo Teosone misãkiretiko aikoti ikamini.
47 Txama Teoso !auiritari Tavii kaminiri. Ininiã Saromão, iua ãkiri kamari Teoso misãkiretiko aikoti.
48 —Teoso Apiananiri kona aua aapokotxi kãkiti kamakiti ãki, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka txari:
49 Apiananiri txari: “Niitopãkiniãtaã iaxiti itxa. Itixi nikiti nitakiniãtaã. Ininiã kanatokopa itxa aapokotxi hĩkamini nota ĩkapani? Namonipa nauiniãtaã?
50 Kotxi notakara kamari ikinipoko,” itxa.

Erekari Matamatakoti Manirekakani

51 Estevão sãkirauatapanika:

—Hĩte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sãkire. Hĩtsiki mata kisauakaãkapitika, txamari kona hĩkenakotari Teoso sãkire hãkixinireẽ. Ãtipirika kona hinirekari Erekari Matamatakoti paniãtakiti hĩkamini. Hãtokiriakorini kitxakapirĩka atokotxikana hĩte.

52 Hãtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa okana iua sãkire sãpiretakani, Erekarinoka Kamakari sãpiretakani. Ninoa Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari Erekarinoka Kamakari ãti õti uai apokini. Ĩkorasaaki hĩtera mĩkapiritari iua. Hĩtera okari iua Erekarinoka Kamakari.

53 Hĩtekara apakapapekari Teoso sãkire Teoso nitiriakori mĩkiti. Iuaritika !hĩkamari ipaniãtakiti —itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

54 Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sãkire, omanãkarauatana. Akatsakatsiriĩtauana omanãkarena xika.

55 Iuaritika Erekari Matamatakoti iteene sikataparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaãta iaxiti. Atamatari Teoso iotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni.

56 Ininiã itxa:

—Hãtamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aĩtari iaxitikiri tima Teoso kikomoni —itxa Estevão.

57 Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoãna. Iteene ninoa akiripoakata. Eereka ninoa ikinika miteka iuamoni.

58 Imaĩkarina. Ikosekaãpotarina sitatxi mapotõkire. Iuaãtaã ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroã. Iuasaaki itikarauatakani takari imãkana Saoro inakori kiti takote inĩkatini ĩkapani.

59 Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritari Teoso. Itxari:

—Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

60 Iuasaaki ikapotoreẽkaua. Itaparasãkireritika akiritari Teoso:

—Apiananiri, pimaxinĩkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti —itxa.

Iuasaakipeka ipĩpe.

8

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

1 Estevão ipĩkasaaki Saoro aua iuaã.

—Ari erekapitikari ipinini —itxa Saoro.

Estevãoni ipinini õtisaakipeka ipotorika Xesosi sãkire auiãkani misiritiko Xerosareẽ. Ninoa iteene misiritaãka, ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiãkani Xerosareẽ auakani iarika itxapena. Xotéia tõpamoni, Samaria tõpamoni pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareẽ.

2 Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sãkire auiãkani katari iuani. Iteene itxiapatana.

3 Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sãkire auiãkani.
Ninoa aapokomoni isaãpota. Kikiãkini, sitoakoro apaka
ikosekaĩtota, taka itxana kateia ãki.

Piripi Samariamoni Sini

4 Teoso sãkire auiãkani iarikasaaki, isãpiretarina Teoso sãkire
ikini aapokotxitiã.
5 Piripi sari Samaria sitatxitimoni. Iuaã iua sãpiretari kãkiti
Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua.
6 Isãkire ikenakotakasaakina, posotiiretxi ikamakiti
itikasaakina, iteene ikenakotarina isãkire. Imixinikarina
isãpiretakiti.
7 Maerekani matamatakoni kãkiti auaĩtotakini takanapari
kãkiti. Akiripoakatana ipokĩkasaakina. Kaiãopokori
matĩpokotakani apaka makananitaãka.
8 Ininiã Samaria auakani iteene poxokoniuata.

Miĩti Simão Inakori

9 Iuasaaki Samaria sitatxitiã aua kiki Simão inakori. Miĩti
itxaua iua. Imisirienetana kãkiti Samaria auakani. Ininiã
ikinimane tsorĩkaãta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iuikaua.
—Kimaroreno nota —itxa.
10 Ininiã ikinimane kĩpitari iua sãkire. Auĩtetxiakori, poiãorini
pakini kĩpitari isãkire. Ininiã itxana:
—Iua Simão auari Teoso posotiire. Kaposotiireri iua —
itxana.
11 Ininiã ikĩpitarina isãkire, kotxi itokatapeka itikarina ika-
makiti kãkiti mimarotakiniti.
12 Ninoa auikasaakiri Piripi sãpiretakiti erekari pirena,
Teoso auĩtetxi ininiãua pirena, Xesosi Kristo posotiire pirena
pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataãka.
13 Iuasaaki Simão apaka auikari. Ipatxisataãka. Ininiã isari
Piripi sinimoni, kotxi itsorĩkaãta, posotiiretxi kãkiti mimaro-
takiniti itikasaaki.
14 Xesosi iokanatakini Xerosareẽ auakani kenakopire-
tari Samaria auakani auikiniri Teoso sãkire. Ininiã ninoa
iokanatari Petro, Xoão pakini Samariamoni.
15 Iuaã apokasaakina, imisãkiretarina Teoso, Erekari Mata-
matakoti isãkire auiãkani apakapini ĩkapani.
16 Erekari Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni
iuasaaki. Apiananiri Xesosi uãkaãnanira ipatxisataãkana.
17 Ininiã Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini.
Iuasaakipeka apakaparina Erekari Matamatakoti.
18 Simão itikasaakiri Erekari Matamatakoti apokini
kãkitimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão
pakinimoni.
19 Ininiã itxa:
—Ĩkora hĩposotiire hĩsikano, niuako kãkiti nopini nitakasaaki,
Erekari Matamatakoti ninoamoni apokini ĩkapani —itxa.

20 Txamari Petro txari:
—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uãkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire.
21 Kona xapiti pitemoni auapani ia parĩkatxi, kotxi pãkixinire na atão Teoso apisatoõ.
22 Ininiã pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaãri Apiananiri pimaerekani imakatxakini ĩkapani. Atxiĩti iua maxinĩkaretari pixinikakiti pãkixinireẽ.
23 Nota imarotai pite. Pãkixinireẽ xãpoãkata maerekatinoka. Pimaerekani maĩkai. !Auiritai pisini pinirekinimoni —itxa Petro.
24 Ininiã Simão apakapapiretari:
—Pimisãkiretariko Teoso nota ĩkapani. Ikara atoko pisãpiretakiti na ninireka —itxa Simão.
25 Petro, Xoão pakini sãpiretari Xesosi kamakiti ninoa ĩkapani. Isãpiretarina Apiananiri sãkire. Eereka ikanapiriãna Xerosareẽmoni. Ikanapiriaãpotakasaakina, isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kaiãopokori aapokotxi auakanimoni Samaria tõpa.

Piripi Etxiópiakirikata

26 Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misãkiretari Piripi:
—Paiamatako. Atokatxi pokĩkinimoni pikikomoni pisako. Pisa kimaporimoni, ãparaã makipakaniãtaã. Iua kimapori Xerosareẽ Kasa tixinimoni sikari.
27 Ininiã aiamata, sipe itxari. Ipixinipokoriti aõkitari Etxiópia tixinikiri. Etxiópia auakani auĩte õtãkikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniãtakiti. Etxiópia auakani auĩte sito Kãtasi inakoro. Kaiãopokoro otxineirote, otii pakini. Iua kiki parĩka ikinipoko oa nakiti inĩkata oa ĩkapani. Mitxi iua sari Xerosareẽmoni Teoso imisãkiretini ĩkapani.
28 Ikanapiriãkasaaki, mitekaĩ ãki iitopãkasaaki, atatsopatari Isaía iõkatsopatakiti. Isaía Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka.
29 Iuasaaki Erekari Matamatakoti txari Piripi:
—Pisa okira mitekaĩmoni. Pikaikota oa takote.
30 Ininiã Piripi miteka iuamoni. Ikenakotakasaakiri Isaía iõkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaãri:
—Pimarotatari ere patatsopatakiti? —itxari.
31 Ininiã iua:
—Natokopa ininiãpa nimarotari? Kipa oerekano? —itxari.
Ininiã aiatari Piripi mitekaĩ ãki iuakata iitopãkini ĩkapani.
32 Iua iõkatsopatari ia Teoso sãkire:
Soti auĩte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auĩte ãkiri piti kisauakikosaaki, !kasãkireri iua. Iua soti auĩte ãkiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka !kasãkireri.

33 Inapetaãka iua. !Atãoni kãkiti kama iuamoni. Okaãkape. !
Auari iua ãkiri.
Ikara atoko itxa Teoso sãkire, Isaía iõkatsopatakiti.
34 Ininiã iua Etxiópiakiri pimaãri Piripi:
—Pisãpiretano, natokopa itxa Teoso sãkire sãpiretakari sãkire?
Kipa soti auĩte atoko inakari? Kipa okaãka? Iuakani? Ãtikani?
35 Ininiã Piripi oerekari ikara Teoso sãkire iõkatsopatakori.
—Xesosira ikara atoko inaãka —itxa.
Ininiã apikomoni isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.
36 Isaãpotakasaakina, apokana ãparaã auiniãtaã. Ininiã iua kiki txari:
—Uai aua ãparaã. Apakata nipatxisatiko?
37 Ininiã Piripi txari iua:
—Apakatapitika pipatxisatiko iteene pauikiniãri Xesosi sãkire pãkixinireẽ.
Ininiã iua apakapapireta:
—Nota auikapitikari Xesosi Teoso mereẽkiti, Teoso ãkiri ininiãua.
38 Ininiã iua Etxiópiakiri paniãtari mitekaĩ anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua Etxiópiakiri apaka katxaka, imaãta itxana. Ininiã Piripi patxisatari iua kiki.
39 Ikanĩkiĩtakasaakina, Erekari Matamatakoti anikari Piripi. Ininiã iua kiki kona atamataikari Piripi. Ininiã iãpotapitipo. Ipoxokoninoka itxa.
40 Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiã Piripi. Isaãpotakasaaki, ikinika aapokotxitiã isãpiretari Teoso sãkire. Teoso sãkire isãpiretiniritika Sesaréia sitatxitimoni apokako.

9

Saoro Auikiniri Xesosi Sãkire
(Átosi 22.6-16; 26.12-18)

1 Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri sãkire auiãkani. Ininiã iua sari sasetotxi auĩte apiatakarimoni.
2 Amanaãri aãtsopa Saoro parĩka sãpiretiko aãtsopati. Iua nirekari sasetotxi auĩte iõkatsopatiniri ikara, Saoro anikini ĩkapani. Inirekari isikiniri iua aãtsopa ikinika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua nĩkatakanimoni Tamásiko sitatxiti, kotxi Saoro nirekari imaĩkinina Xesosi sãkire auiãkani, kikiakori, sitoakoro pakini, Tamásiko sitatxitiã apokakini. Inirekari anikinina Xerosareẽmoni.
3 Iua apokaãpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoni, katimaritika iotximeretxi iaxitikiri ãkitari.
4 Irika xitipe. Ininiã ikenakotari sãkiretxi:
—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.
5 Ininiã iua:
—Kiriparai Apiananiri?

Ininiã:
—Xesosira nota. Pimisiritakitikarano —itxa Xesosi.
6 Ikikinanaka, iteene ipĩkarauatiniã.
—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.
Ininiã Apiananiri:
—Põkitikaua, sitatxi pisa. Iuaã ãti sãpiretai pikamakiti tĩkane —itxa Xesosi.
7 Imoianariakori iotoka. Ipĩkarauatana. Masãkireninoka itxana. Ninoa kenakotari iaxitikiri sãkire, txamari !atamatarina.
8 Eereka Saoro õkitikaua, xorekaãta itxa, txamari imosiãretapeka iua. Ininiã imoianariakori anikari iua. Ikanõpiãpotarina Tamásikomoni.
9 Ipi, ãti pakini õti mõsiãretika itxa. Iuasaaki !inipokota. ! Iãta.

Ananíasi Makananitiniri Saoro

10 Tamásiko sitatxiti aua kiki Xesosi sãkire auiãkari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso sãkirauata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeẽ Apiananiri akiritari iua:
—Ereẽkai Ananíasi —itxa.
Ininiã:
—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.
11 Apiananiri txari:
—Paiamatako. Kimapori Eretĩka ãpori kimaporitimoni pisako. Xotasi aapokomoni pisa. Iuaã pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxiikara isãkirauanãta notakata.
12 Saoro taponetai pite. Iua atamatai pite apokini iuamoni, piuako inopini pitakini ĩkapani iuaĩkana kõsiãrepeka inini ĩkapani —itxa Teoso.
13 Ininiã Ananíasi:
—Apiananiri, kãkitipokoni sãpiretano ikara kiki pirena. Pamonõkoniri iua. Imisiritapekana pite nakitiakori Xerosareẽ sitatxiti auakani.
14 Sasetotxiakori auĩte paniãtari iua imaĩkinina piuãka akiritakani uai Tamásiko sitatxiti auakani —itxa Ananíasi.
15 Ininiã Apiananiri txari:
—Pisako iuamoni. Nota mereẽpekari iua kiki, nota parĩka ikamini ĩkapani. Iua sãpiretariko nota sãkire Xoteo minakonimoni, auĩtetxiakorimoni, Isaeo tixini auakanimoni pakini.
16 Noerekariko Saoro iteene atatsiirauatini nota sãkire auikini xika —itxa Teoso.
17 Ininiã Ananíasi sari Xotasi aapokomoni. Iĩroã. Eereka iuako itaka Saoro nopini.
—Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paõkitakitira kimaporiã, iuara iokanatano nota pitemoni kõsiãrepeka iuaĩkana pinini ĩkapani. Iokanatano nota pitemoni Erekari Matamatakoti papakapini ĩkapani —itxa.

18 Iuasaakipeka oki nopini auakari katxaka. Ximaki tãta
atoko itxa. Kõsiãrepeka itxa. Eereka õkitikaua. Iuasaaki
ipatxisataãka.
19 Inipokotaka atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxiti Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaõti Xesosi sãkire auiãkanikata.
20 Iua sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã oerekarauata.
Oerekari Xesosi Teoso ãkiri ininiãua.
21 Isãkire kenakotakani tsorĩkaãta.
—Iua Saoro okana Xesosi uãka akiritakani Xerosareẽ
auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uãka akiritakani imaĩkini
ĩkapani, sasetotxi auĩteakorimoni anikinina ĩkapani —itxana.
22 Saoro oerekarauatakasaaki, imaroãpotari Teoso imarore.
Teoso sikaposotiireãpotari iua. Ininiã iteene imarotari Teoso
sãkire, apanakini oerekini ĩkapani. Iua atoko ininiã, itaparax-
inireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani
Xesosi Teoso Mereẽkiti ininiãua. Ininiã ninoa ! imarotari
apakapapiretinirina iua.
23 Mapaõti atoko Xoteoakori sãkirauatakaka Saoro okinina
ĩkapani.
24 Saoro sãpiretaãka Xoteo aiamatapeka okinirina iua. Ni-
noa iãtapapikari sitatxi ĩronakikoãtaã okinirina tĩkane. Ĩkanõka,
pokamara iãtaparina iua.
25 Iuasaaki ĩkanõka Xesosi sãkire auiãkani anikari iua sitatxi
pirikeremoni. Iuaã Saoro ieretakaua kotari ãki. Pirikeri
sonaã iokatxakarina Saoro kotari ãki sitatxi mapara. Iposo
atoko imiteka Xerosareẽmoni.

Saoro Xerosareẽ Apokini

26 Saoro apokasaaki Xerosareẽ, inirekari Xesosi moianari-
akori imoianatini. Txama ikinikana pĩkari iua. Kona ! auir-
itarina iua moianatinina ninoa, kotxi ! auikarina iua atão
auikiniri Xesosi sãkire.
27 Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakinimoni.
Isãpiretana ninoa:
—Kimaporiã isikasaaki, Saoro aõkitari Apiananiri. Api-
ananiri misãkiretari iua. Tamásiko sitatxiti auakasaaki,
itaparaxinireritika isãpiretari Xesosi sãkire kãkitimoni —itxa
Panapee.
28 Panapee sãkire ikenakotakasaakina, auikarina Saoro
sãpiretakiti. Ininiã Saoro kaikota Xerosareẽ Xesosi sãkire
auiãkanikata. Inirekinimoni isa Xerosareẽ. Isinimoni ita-
paraxinireritika isãpiretari Apiananiri Xesosi sãkire.
29 Isãkirauata Xoteoakorikata, Kreko sãkire imaro-
takanikata. Inirekarina ninoa imarotiniri Xesosi sãkire.
Txamari inirekarina okinirina iua.

30 Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani imaropiretari ninoa
okaenetiniri Saoro, ininiã anikarina sitatxi Sesaréia inakori-
moni. Eereka iokanatarina iua Taaso inakori sitatxitimoni.
31 Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani !imisiritaãkaika. Xotéia
tõpa, Kariréia tõpa, Samaria tõpa pakini !auaika Xesosi sãkire
auiãkani misiritiko iuasaaki. Erekari Matamatakoti sikata-
paraxiniretana ninoa. Kãkiti itoãpotari auikiniri Xesosi sãkire.
!Ikamarina maerekati, kotxi iteene ipĩkarina Apiananiri.

Enéiasi, Tókasi Pakini

32 Petro ianaxititakasaaki, iua sari Teoso sãkire
auiãkanimoni Arita sitatxiti auakanimoni.
33 Iuaã aõkitari kiki Enéiasi inakori. Iua matĩpokotakati itx-
aua. Oito anokananipeka !õkitikaua.
34 Petro txari iua:
—Enéiasi, Xesosi Kristo makananitai. Põkitikaua. Piapirikari
pisirimata —itxari matĩpokotakati.
Iuasaakipeka õkitikaua.
35 Ikinipoko Arita sitatxiti auakani, Sarõ sitatxiti
auakani pakini atamatari iua Enéiasi, ininiã itakanaparina
imaerekanina. Inĩkapiretarina Apiananiri sãkire.
36 Ãti sitatxiti Xopi inakoriã oãua sito Teoso sãkire auiãkaro,
Tapita inakoro. Kreko sãkireẽ ouãka Tókasi otxaua. Oa
kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.
37 Arita auakani auikasaakiri Apiananiri sãkire, oa Tókasi
amianata. Eereka oani opĩpe. Opĩpeka atoko, arokaĩtotarona,
taka itxarina oĩto itanokiri koaã.
38 Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiã Xesosi sãkire
auiãkani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetari Petro Arita
sitatxiti auiniã, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina
ĩkapani. Iokanapiretana:
—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.
39 Ininiã Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki,
anikarina itanokiri koaã. Ikinipoko tikinitakoni txiapanãta
Petro takote. Ninoa oerekari Petro mãkatxi Tókasini kamakiti
ninoa ĩkapani oãuakasaaki.
40 Ininiã Petro iokanatana ninoa mapara. Eereka ikapo-
toreẽkaua. Isãkirauata Teosokata. Eereka oamoni ikirioka.
Itxaro:
—Tapita põkitikaua.
Iuasaakipeka xorekaãta otxa. Oãtamatakasaakiri Petro,
oitopãka.
41 Ininiã imaĩkaro ouako oõkitikiniua ĩkapani. Eereka iua
akiritana Xesosi sãkire auiãkani, tikinitakoni pakini, oa auãki
onini oerekini ĩkapani.
42 Ikini Xopi auakani imaropiretari Tókasi iuaĩkana auãki
onini, ininiãra itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire.

43 Petro kaikota iuaã Xopi sitatxiti mapaõti. Iua kaikota
Simãо inakorikata. Iua Simãо aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

1 Iuasaaki Sesaréia sitatxiti aua kiki Konério inakori. Ãti
uãka iua. Homano itxaua. Seĩ pakini sotato auĩte iua. Kãkiti
akiritana ninoa sotatoakori Itáriakini.
2 Iua Konério kamari Teoso sãkire iaõka. Iua, ikinipoko
aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisãkiretapikari Teoso.
Isikana matiitimoni inirekakitina.
3 Ãti õti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeẽ
itikari Teoso nitiri apokini iuamoni. Itxari:
—Konério —itxa.
4 Teoso nitiri atamatakasaaki, ipĩkarauata.
—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.
Ininiã Teoso nitiri txari:
—Teoso kenakotapekari pisãkire iuamoni. Itikapekari
pisikarauatini matiinimoni. Teoso xinikapitikai.
5 Ininiãkara ãtikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simãо
Petro uaimoni imininina ĩkapani.
6 Iua kaikota ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Iua
aapoko potxoari uiniti takote aua. Iua Simãо Petro sãpiretaiko
pikamakiti tĩkane —itxa Teoso nitiri.
7 Eereka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana
ipi initiriakori, ãtika isotatone pakini. Iua sotato kamari Teoso
sãkire iaõka. Iua auapika Konériokata, inireẽkiti ikamini tĩkane.
8 Ininiã Konério sãpiretana ninoa ikinipoko Teoso nitiri
sãpiretakiti. Iposo atoko iokanatana Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

9 Katimatinĩkata Konério iokanatakini potorika. Apaniãxiti
inakasaaki ninoa apokaãpota sitatxi Petro auiniãtaã. Iuasaaki
Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani.
10 Iuasaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori
kamikosaaki, itaponeuata.
11 Itaponeẽ atamatari iaxiti xorekini. Aamata mita-
matari katxakaãpota iuamoni. Imapotomatare ipi ipi pakini
iaxirikaãka. Iua aamata katxaka xitimoni.
12 Iua aamata ãki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi.
Aua ĩtopa auakani. Aua imini. Aua araãkani.
13 Ininiã Petro kenakotari itanokiri sãkirauatini:
—Petro, põkitikaua. Pokari ia, pinikini ĩkapani —itxari Petro.
14 Petro Xoteo itxaua, ininiã kona ikinika ! inika. Ininiã
Petro txari:
—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kax-
ipirini. Manaiatini. Pamininiri —itxa.

15 Iuaĩkana itanokiri sãkirauata:
—Nota oeretakiti kona kamininiri kona pitxape —itxa.
16 Ipi, ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Iposo atoko ikanĩkaxitita Teoso tixinemoni.
17 Ininiã Petro ãkixinireẽ ixinikaxitita:
—Kanatokopa itxa ikara nitapone?
Iuasaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni.
18 Akiritana:
—Ereẽkai. Simão Petro uai aua atxiĩti? —itxana.
19 Iuasaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekari Matamatakoti txari:
—Ikiraãkarana ipi, ãti pakini kãkiti nitanãtai.
20 Põkitikaua. Pikatxaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanatana ninoa uaimoni —itxa Erekari Matamatakoti.
21 Ininiã Petro sari Konério iokanatakinimoni:
—Notakara hĩte nitanãta. Kipa ĩkai hĩte?
22 Ninoa apakapapiretari iua:
—Konério, aãuĩte iokanataua ate. Erekari iua. Ikamari Teoso sãkire iaõka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatari iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniãtari iua pite akiritini, pisãkire ikenakotini ĩkapani —itxana.
23 Ininiã Petro:
—Hiĩroã. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinĩkata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Xopikini sari apaka.
24 Katimatinĩkata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniãtaã. Iua Konério apotiitapekana inirimane, aõkimanere pakini Petro iãtapinina ĩkapani.
25 Petro ĩroãkasaaki Konério aapoko, iua aõkitari Konério. Iuasaaki Konério kapotoreẽkaua Petro apisatoõ.
26 Txamari Petro txari iua:
—Põkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.
27 Isãkirauatakasaakina, Petro ĩroã. Aõkitari ito kãkiti apotiitakaniua.
28 Ininiã itxana:
—Hĩte imarotari ate kiomaneakorini !auiritari Xoteo moianatiniri ãti uãka. ! Auiritaãka ate ĩroini hĩte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri ãti uãka kanaiari,” itxano.
29 Ininiã hĩte pĩkapiretakasaakino nota, nimarotari atão nisini hĩtemoni. Ininiã, kinirepa hĩte apakĩtakano nota? —Petro txari Konériomoni.
30 Konério apakapapiretari:
—Ipi, ipi pakini õti apisapanika nauanãta naapoko. Iuasaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisãkiretini

ĩkapani. Kikatapeka inakasaaki, nimisãkiretakasaakiri Teoso, katimaritika kiki tokiã nota apisatoõ. Pomẽkoriri imãka.
31 Itxano: “Konério, Teoso kenakotapekari pamanaãkiti. Ixinikari pisikarauatini matiinimoni.
32 Ãtikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimoni Simão Petro inakori uaimoni imininina ĩkapani. Iua aua ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Simão aapoko potxoari uiniti takote.”
33 Iuasaaki nota apakĩtakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoõ Teoso paniãtakiti pitemonikiri akenakotini ĩkapani. Ininiã pisãpiretauako —itxa Petromoni.
34 Ininiã Petro txari:
—Uatxa nimarotari atão inakari. Teoso sikari erekari ikininapemoni. Inirekari ikini uãka apokini iuamoni, inakitiakori ininiuana ĩkapani.
35 Teoso apakapari ikini itixiti auakani, iua paxitakani, atão inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakaniua apaka.
36 Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanimoni. Ikara erekari pirena sãpiretaua Xesosi Kristo xipokari Teoso omanatiniri kãkiti imaerekani xika, kãkiti erekaxinire inini ĩkapani. Ikinimane auĩte itxaua Xesosi.
37 Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tõpa. Merepitipanika iaripireta Kariréia tõpa, Xoão patxisarauataka atoko.
38 Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena. Himarotari Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni. Iteene isikaposotiiretari iua. Ikini tõpati isa erekari ikamini ĩkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso aua iuakata.
39 Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaaki, Xerosareẽ sitatxiti auakasaaki apaka. Eereka aamina ĩpiriãmitakari nopini ninoa okari iuani.
40 —Iuaritika ipi ãti pakini õtisaaki Teoso õkitikari iua. Iuaka oerekaua kãkitimoni ipĩpekariika iuaĩkana aua inini.
41 Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereẽkinananira atamatari iua. Iuaritika kaiãori iua atamatakani. Ininiã ate atamatari iua. Iua õkitikaua atoko ate nipokota, iãriã aãta iuakata.
42 Iokanataua ate Teoso sãkire asãpiretini ikini kãkitimoni. Teoso mereẽri iua, kãkiti misiritiko mereẽkari ininiua ĩkapani. Auãkipanika inakani, ipĩkani pakini misiritiko mereẽkari itxaua.
43 Ikinipoko Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari iua pirena. Ninoa txari: “Iua sãkire auiãkani maerekani makatxakaãka” —itxa Petro.

Xoteo Minakaniua Patxisatiko

44 Petro sãkirauatapanika inakasaaki, Erekari Matamatakoti
apoka ikinika Petro sãkire kenakotakanimoni.
45 Ininiã Petro moianariakori Xesosi sãkire auiãkani
kisauakatsikimatatakoni tsorĩkaãta, kotxi Teoso sikari
Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa
tsiki mata ! ikisauakaãka, iuaritika Erekari Matamatakoti
apoka ninoamoni.
46 Ikenakotarina Xoteo minakaniua sãkirauanãta ãti uãka
sãkireẽ.
—Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua —itxanãtana Xoteo
minakaniua.
47 Ininiã Petro txari:
—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekari Mata-
matakoti ate apakapiniri atokokana. Ininiã apakatapitika
ninoa patxisatiko ãparaaã. Kona kãkitini iotokakana ipatx-
isatikona.
48 Ininiã iua paniãtana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo
uãkaã. Iuasaaki ninoa aiatari Petro:
—Atekata mapaõti pikaikota —itxarina.
Ininiã Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sãpiretakiti

1 Xesosi iokanatakini, Teoso sãkire auiãkani Xotéia tõpa
auakani apaka kenakotari Xoteo minakaniua auikinirina
Teoso sãkire.
2 Ininiã Petro kanapiriãkasaaki Xerosareẽmoni, kisauakat-
sikimatatakoni apoĩtari iua.
3 —Pite imaka itsiki mata makisauakakoni aapoko ãki. Ni-
noakata pinipokota pitxa. !Apakata pikamakiti —itxarina.
4 Ininiã Petro sãpiretari ikinipoko itiãkiti, ikenakotakiti
pakini.
5 —Xopi sitatxiti nauakasaaki, Teoso nimisãkiretakasaaki, ni-
taponemoni natapari mãkatxi mata atoko inakari iaxiti katx-
akaãpotini. Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaãka. Iua
apoka nota takote.
6 Iteene nimixinitari mãkatxi mata ãki auakani. Natamatari
ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ĩtopa auakani. Aua
imini, araãkani pakini.
7 Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi iaxitikiri: “Põkitikaua. Oka,
nika pitxako,” itxa.
8 Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari
nipokori mauiritakoti ia atoko inakari, kotxi pamininiri,”
nitxari.
9 —Iuaĩkana iaxitikiri sãkirauata: “Teoso oeretakiti kona
kamininiri kona pitxape.”
10 Ipi ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eereka
ikinika kosekaãka iaxiti.

11 —Iuasaakipeka ipi, ãti pakini kikiakori Sesaréiakini apoka
aapokotxi nikaikotiniãtaã. Iokanataãkana notamoni.
12 Ininiã Erekari Matamatakoti paniãtano: “Pisa ninoakata.
Kona pipĩkarauatape,” itxa. Naia seisi aĩtariakori Xopikini
moianatano nota iuasaaki. Ininiã ate ĩroã Konério aapoko.
13 Ininiã iua sãpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka
iuamoni aapoko ãki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatari
kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina ĩkapani.
14 Iua sãpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko
auakani maerekani makatxakiko apaka.”
15 —Nipotorikasaaki nisãkirauatini, Erekari Matamatakoti
apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini
atokotxikana.
16 Iuasaaki nixinikari Apiananiri sãkire. Iua txari: “Xoão
patxisarauata ãparaaã. Hĩte patxisataãkako Erekari Mata-
matakotiã.”
17 Ininiã Teoso sikari Erekari Matamatakoti ninoamoni,
atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sãkire
aãuikasaaki. Ikara atoko ininiã, !apakata Teoso ninaiatini —
itxa Petro.
18 Petro sãkire ikenakotakana atoko, !itsoataikana.
—Peerekari Teoso —itxana.
—Ininiã Teoso auiritari Xoteo minakaniua apaka
imaerekanina itakanapinina, Teosokata ãtipirika auinina
ĩkapani —itxana.

Teoso Auiãkani Ãtxiokia Sitatxiti Auakani

19 Estevão ipinaãka atoko, Xesosi sãkire auiãkani misiritaãka,
ininiã ninoa iarika. Iariãkani sari maioakari. Penísia tixinima,
Xipri pokomiriĩtima, Ãtxiokia sitatxitima pakinimoni isana.
Ninoa oerekari Teoso sãkire Xoteomoninani.
20 Ninoa ãtikaka Xiprikini, Sirenikini pakini sari Ãtxiokia
sitatxitimoni. Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari,
Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka
imarotini ĩkapani.
21 Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiãkara ito-
maneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. Maerekati itakana-
pana. Ikamarina Apiananiri nireẽkiti.
22 Ikara apopireta Xesosi sãkire auiãkanimoni Xerosareẽ si-
tatxitiã. Ininiã ninoa iokanatari Panapee Ãtxiokia sitatxiti-
moni.
23 Iuaã iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakap-
iniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniuata. Isikataparax-
iniretana. Õtãkikana Apiananiri paniãtakitinoka ikaminina
ikini itaparaxinireritikana.

24 Erekari Panapee. Ikinika Erekari Matamatakoti
paniãtakiti ikama. Auikari Xesosi sãkire ikini ixinireritika.
Ikara atoko ininiã, itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire.
25 Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro initini
ĩkapani.
26 Itaõkitakasaakiri, iminari iua Ãtxiokia sitatxitimoni.
Ãti anokanani ikaikotana iuaã Xesosi sãkire auiãkanikata.
Oerekarina Teoso sãkire itomaneri kãkitimoni. Xesosi
sãkire auiãkani Ãtxiokia sitatxiti auakani merepitipanika
takauãkataãka, "Kristopiki."
27 Iuasaaki ãtikaka Teoso sãkire sãpiretakani Xerosareẽkini
sari Ãtxiokia sitatxitimoni.
28 Ninoa ãtika Ákapo inakori õkitikaua. Erekari Mata-
matakoti sãkire isãpireta:
—Natxinoka auako ikini itixiti —itxa.
Ikara isãkire apokapeka Kráotxio Homano auĩte inakasaaki.
29 Ininiã ikinika Xesosi sãkire auiãkani nirekari txineiro
iokanatini itariakorimoni Xotéia tõpa auakanimoni. Ito auin-
ina, ito iokanatana. Poiãonoka auinina, poiãonoka iokanatana.
30 Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa
txineiro Xotéia tõpa auakani õtãkikakanimoni.

12

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko Iuaĩkana Apokini

1 Iuasaaki auĩtetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sãkire
auiãkani. Ãtikaka itaka kateia ãki.
2 Iua okapiri Txiako iouata mitaroã. Iua Txiako Xoão itari.
3 Erotxi imarotakasaakiri Xoteoakori apokaerekatiniri Tx-
iakoni okiko, ipaniãtari Petro maĩkiko. Imaĩkari Petro Xo-
teoakori kiiniritesaaki, pão miãtiãkati kiiniritisaaki.
4 Petro imaĩka atoko itakari iua kateia ãki. Ipaniãtari tesi-
seisi sotatoakori nĩkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi
nirekari imereiniri imisiritiko ikinimane apisatoõ.
5 Ininiã Petro kateia ãki kaikota. Iuasaaki Xesosi sãkire
auiãkani ãtipirika misãkiretari Teoso Petro ĩkapani.

Petro Sikakaãka

6 Ĩkanõka, imisiritiko imarotini õti apisapanika, kateia ãki
Petro imakanãta ipi sotato apanĩkaki. Iaxirikiko tsapi metao
kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia
toreãtaã, Petro mamitekakani ĩkapani.
7 Patimari Teoso nitiri tokiini. Tirikapi ponika kateia ãki.
Iuasaakipeka Teoso nitiri õpirĩkari Petro.
—Põkitikaua. Katima pitxako —itxari.
Iuasaakipeka itsapi iaxirikiko iuakoãkiri katxaka.
8 Teoso nitiri paniãtari:

—Pimãka pieretaka. Pikiti mata pitaka, ininiã Petro takari. Pimãka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata —itxa.

9 Ininiã Petro sari iua tikini. Kateia ipokĩkana. Iuasaaki Petro uãkatari itaponeuatini. ! Imarotari atão Teoso nitiri mipokĩkiniri iua.

10 Eereka inapari ipi sotatoakori auiniãtaã, apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaãtaã napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiã ninoa pokĩka. Iua ahoa mapotõkire apokasaakina, katimaritika Teoso nitiri takanapari iua.

11 Iuasaaki Petro imarotapekari:

—Na nitaponeni itxa. Atãopitikara Apiananiri iokanatari initiri itixinekiri nota imakatxakini ĩkapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri makatxakano. Xoteoakori nirekari okinino, iuaritika Apiananiri makatxakano —itxa.

12 Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoão Marko inakori inoro oa Maria. Iuaã itomaneri kãkiti apotiitapekaua, Teoso imisãkiretinina ĩkapani.

13 Maria aapoko apokasaaki, akirita. Ãtokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sãkire.

14 Oimarotakasaakiri Petro mapara apokini, omiteka iriko ãki aapokotxi ãki auakanimoni. Opoxokoniuata, txamari omaxinĩkaretari itore omatakakini Petro ĩkapani. Ininiã otxari apanakinimoni:

—Aapokotxi toreãtaãpekari Petro —otxa.

15 Ininiã ninoa:

—Pimapitxirita.

—Atãopitikara nisãkire —otxa oa.

Ininiã ninoa:

—Petro kamiritekara.

16 Ninoa ikara atoko inaãtakasaaki, Petro mapara akirinãtapanikana ninoa. Eereka ninoa matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

17 Ininiã iuakoã ipinitana:

—Hĩkenakotari nisãkire —itxana.

Eereka isãpiretana:

—Apiananiri makatxakano nota kateia ãki. Ikinika ikara hĩsãpiretariko Txiako, apanakini aĩtariakori pakini —itxa.

Iuasaaki isipe. Ãtiãtaã isa.

18 Katimatinĩkata sotatoakori kateia nĩkatakani tsorĩkaãta:

—Ĩteri iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokĩkini? —itxana.

Initapiimarina Petro.

19 Ininiã Erotxi paniãtana initiko, txamari ! apokarina. Erotxi pimaãna sotatoakori Petro nĩkatakani, Petro sinimoni

imarotinina ĩkapani, txamari ninoa ! imarotari Petro sinimoni. Ininiã eereka ipaniãtari ninoa sotatoakori okiko Petro mitekini xika.
Ikara atoko inaãka atoko Erotxi sipeka. Xotéia tõpa ipotorika. Sesaréia sitatxitimoni isa.

Erotxi Ipinini Pirena

20 Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini. Ninoa nirekari iua omanatinina xipokini, kotxi ninoa apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiã ninoa sãkirauata Parásito inakorikata. Iua Parásito nĩkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoa sãkirauatakasaaki iuakata, iua auikari ninoa sãkire. Eereka Erotximoni isana neenamatxi xipokini ĩkapani.
21 Erotxi ketotari ikinimane kãkiti imisãkiretini ĩkapani. Iketo õti apokasaaki ieretakari imãka ereri inakari, auĩtetxi mãka. Eereka iitopãka auĩtetxi itopanere nopini. Iuaã iua misãkiretana kãkiti.
22 Ininiã kãkiti txari:
—Teosora sãkirauanãta. Na kãkitini —itxana.
23 Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auiritari kãkiti iteosonetiniri iua. Ininiã tsomi sotakiperi nika txari iĩto. Ikara atoko inikoã ipĩpe.
24 Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta. Ininiã itomaneri kãkiti auikari Teoso sãkire.
25 Panapee, Paoro pakini parĩka Xerosareẽ sitatxitiã xipokaãka atoko, Ãtxiokia sitatxitimoni kanapiriã itxana. Anikarina Xoão Marko ninoakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereĩko

1 Xesosi sãkire auiãkani sauaki Ãtxiokia sitatxitiã aua Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso sãkire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simão "Pomamari." Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaeẽ. Auĩtetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaeẽ xapitipanika inakasaaki, imakananitaãka Erotxikata. Apaka Saoro aua Ãtxiokia sitatxitiã.
2 Ãti õti Xesosi sãkire auiãkani iuaãtaã takanapari inipokotinina Apiananiri imisãkiretinina ĩkapani. Iuasaaki Erekari Matamatakoti txana ninoa:
—Himakatxakana Panapee, Saoro pakini parĩkatxi ikaminina nota ĩkapani —itxa Erekari Matamatakoti.
3 Ininiã ninoa takanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. Iposo atoko itakarina iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoa Erekari Matamatakoti paniãtakiti ikaminina ĩkapani.

Xipri Pokomiriĩti Pirena

4 Erekari Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini,
ininiã ninoa sari Sereósia sitatxitimoni. Iuaã ninoa iereẽtaua
maporo ãki. Isana Xipri pokomiriĩtimoni.
5 Saramina sitatxitiã apokasaakina, isãpiretarina Teoso
sãkire aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoão Marko inakori
moianatana ninoa iuasaaki.
6 Xipri pokomiriĩti ĩpirixititana. Paposi sitatxitimoni isana.
Iuaã itaõkitarina kiki Xoteo. Miĩti itxaua. Iuãka Paxesosi. Ãti
iuãka Erimasi.
—Teoso sãkire sãpiretakarikarano nota —itxa iua.
Txamari na atão isãkire.
7 Iua moianatari Xipri auakani auĩte Séxio Paoro inakori.
Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro
pakini iuamoni Teoso sãkire ikenakotini ĩkapani.
8 Txamari Erimasi !inirekana ninoa. !Inirekari Séxio Paoro
auikiniri atão Teoso sãkire.
9 Iuasaaki Erekari Matamatakoti iteene sikaimaroretari
Saoro (ãti iuãka Paoro,) ininiã iteene atamatari iua miĩti.
10 Itxari iua:
—Pite Satanasi ãkiri pitxaua. Pite atão kamakari moka-
iakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara
atoko ininiã, pimisirienetari kãkiti. Atão inakari Apiananiri
sãkire pite nirekari pimamakini.
11 Ikara pimaerekani xika Teoso misiritaiko pite uatxa.
Mõsiãreti pitxauako. Kona patamatapaniri atokatxi mapaõti.
Iuasaakipeka katxiãri atoko inakari, ipiã apaka apoka Eri-
masimoni. Ininiã iua nitari ãti anikakiri ĩkapani.
12 Séxio Paoro atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua
auikari Teoso sãkire. Itsorĩkaãta:
—Peerekari Paoro oerekakiti sãkiretxiti Apiananiri pirena
isãpiretakiti —itxa.

Ãtxiokia Sitatxiti Pisítxia Tixini

13 Iposo atoko Paoro imoianariakorikata iereẽtaua maporo
ãki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pãpíria tixini
isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoão Marko takanapana
ninoa, Xerosareẽmoni ikanapiriini ĩkapani.
14 Eereka iuaĩkana maporo ãki iereẽtauana. Isana Ãtxiokia
sitatxitimoni, Pisítxia tixinimoni. Ãtxiokia sitatxiti auakasaak-
ina tomatiko õtisaaki ĩroãna aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã
iitopãkana.
15 Teoso paniãtakiti aãtsopateẽ, Teoso sãkire sãpiretakani
iõkatsopatakiti aãtsopateẽ pakini atatsopataãka atoko
auĩtetxiakori iuaãtaã auakani txana ninoa:
—Aĩtariakori, ate nirekari hĩsãkirauatini, hĩsãkire auiniã, naia
kãkiti hĩsikataparaxiniretini ĩkapani —itxana.
16 Ininiã Paoro õkitikaua. Õkatari iuako ninoa sãkirauatini
iotokakinina ĩkapani. Ininiã itxa:

—Nitariakori Isaeo auakanii, apaka hĩte Xoteo minakaniua
Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakotariko nisãkire.
17 Isaeo auakani Teosone mereẽna aãtokiriakorini Exito tixini
auakasaakina, ãti uãkakata auakasaakina. Itxĩkitakana ninoa
itomane ininina. Iuasaaki Exito auakani misiritana. Ininiã
eereka Teoso makatxakana iposotiireẽ, ininiã itakanaparina
Exito tixini.
18 —Eereka, koarẽta ano Teoso mĩteenekana ninoa ãparaã
makipakaniãtaã, kotxi ikamapikarina maerekati iuaã.
19 Eereka ixipokana setxi pakini ãti uãka Kanaaã tixini
auakani. Eereka isikari iua itixi ninoamoni ãtipirika iuaã
auinina ĩkapani.
20 Eereka Teoso sikana kõtãkikarerini Isaeo auakani
auĩteakori tĩkane. Ãti kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Eereka
ãtipekana kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Itxaãpotana
koatrosẽtosi sĩkoẽta anokanani. Imapotõkire, Samoeo inakori
Teoso sãkire sãpiretakari ninoa õtãkikakari itxaua.
21 —Eereka ninoa nirekari auĩtetxi apiatakari ninoa auĩte
ininiua ĩkapani. Ininiã Teoso sikana ninoa Saoo inakori, Kixi
ãkiri. Iua atokiri kitxakapirĩka Pẽxamiĩ inakori. Iua Saoo ninoa
auĩte apiatakari koarẽta anokanani.
22 Eereka Teoso makatxakari Saoo. Itxĩkitakari Tavii ninoa
auĩte apiatakari ininiua. Teoso sãpiretari Tavii pirena: “Kãkiti
Tavii Xesee ãkiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari
ikinika ninireẽkiti,” itxa Teoso.
23 —Teoso sikaenetari ãti, Tavii apika mekani Isaeo auakan-
imoni. Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxauako. Iua
Xesosikara. Iua kãkiti maerekani makatxaãkari txaua.
24 Xesosi parĩka ipotorikini apisapanika, Xoão sãpiretari
ikinimane Isaeokini imaerekanina itakanapinina, eereka
ipatxisataãkana.
25 Xoão parĩka ixipokasaaki, ipimaãna ninoa: “Kipa
hĩuãkatatano nota? Nota kona iua hiãtapakitini. Iuaritika
iua ina nota tikini. Nota poiãori, ininiã ! apakata iua
takote napokini ikiti mata nimakatxakini ĩkapani, kotxi iua
Apiananiri,” itxa Xoão.
26 Paoro sãkirauatapanika:
—Nitariakori, Apraão apika mekaniriakorii, apaka hĩte
Xoteo minakaniua Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakota.
Hĩtemonikari Teoso iokanatari iokanapirena kãkiti maerekani
makatxakiko pirena.
27 Xerosareẽ auakani, ninoa auĩteakori pakini kona imaro-
tari Xesosi Teoso ãkiri ininiua. Ninoa atatsopatari Teoso sãkire
sãpiretakani sãkire ikini tomatiko õti, iuaritika ! imarotarina
ninoa sãkire.
28 Ninoa kona apokari ixika Xesosi okiko ĩkapani, iuaritika
ipaniãtari Pirato okiniri.

29 Ninoa kamari Xesosimoni ikinipoko mitxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori iaõka. Iposo atoko imakatxakarina iua aamina
ĩpiriãmitakariã. Ikata itxarina kai iriko ãki.
30 Iuaritika Teoso õkitikari iua ipĩkitximonipeka auakaripeka.
31 Õkitikaãka atoko, ito õti kãkiti atamatari iua. Kariréiakini,
iuakata Xerosareẽmoni sikani aõkitari iua. Ininiã Xesosi
iuaĩkana auini pirena sãpiretakani itxauana ninoa Xesosi
aõkitakani. Isãpiretarina apanakini Isaeo auakani.
32 —Ininiã uatxa ate sãpiretari Teoso iokanapirena
erekari hĩtemoni. Ikara sãkiretxiti Teoso kamaenetakiti
aãtokiriakorinimoni kitxakapirĩka.
33 Ĩkorasaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate
ĩkapani, ninoani apika mekaniriakori ĩkapani, kotxi iua õkitikari
Xesosi ipĩkasaaki, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Kitxakapirĩka
Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari ipiãtaã sãpiretari Xesosi
õkitikiniua õti, kotxi itxari:
Pite namarite. Ia õti noerekari kãkiti pite iri nininiua nota.
34 —Kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari iua õkitikiniri Xe-
sosi ipĩkasaaki, iuaĩkana imapinakani tĩkane, kotxi isãkire
iõkatsopatakori txari:
Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara
erekari nikamapitikako pitemoni.
35 Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari tesiseisiãtaã txari:
Teoso kona auiritari Erekari Kamakari ĩto paiakini.
36 —Kitxakapirĩka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireẽkiti,
kotxi inirimane auĩte itxaua. Eereka ipĩpe. Ikatapeẽka. Iniri-
manekata ikatapeẽka, ininiã iĩto paiaka.
37 Xesosipekana, Teoso õkitikari iua. Iua ĩto kona paiaka.
38 Ininiãkara nitariakori himarotariko ia.
39 Xesosi sãkire auiãkani maerekani makatxakaãka.
Erekarini ninoa. Moisesi paniãtakiti kamiko kona
makatxakari kãkiti maerekani.
40 Erepaniko. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãkire
iaõka atxiĩti apoka hĩtemoni, kotxi
41 ia atoko itxana:
Hĩkenakota, hĩte Teoso sãkire napetakanii. Hãtamatariko ni-
posotiire, iuaritika hĩpinako, kotxi ! hãuikari niparĩka
hĩte sauaki. Ãti sãpiretiniãri niparĩka, iuaritika !hãuikari.
Ikara atoko itxa Paoro sãkire ninoamoni.
42 Xoteoakori pokĩkasaaki Xoteo apotiitiniua aapokotxiti,
iuasaaki Xoteo minakaniua aiatana Paoro, Panapee pakini
iuaĩkana tomatiko õti ĩkari Teoso sãkire isãpiretinina ĩkapani.
43 Kãkiti apotiitakaniua potorika atoko, itomaneri Xoteo,
Xoteo minakaniua Teoso sãkire auiãkani pakini sari Paoro,
Panapee pakinikata. Paoro, Panapee pakini misãkiretana

ninoa. Õtãkikana ninoa, ikiniõtika atão ikaminina, kotxi Teoso iteene tiretana ninoa.
44 Ininiã ãti tomatiko õtisaaki ikinimane iua sitatxiti auakani apoka Apiananiri sãkire ikenakotinina ĩkapani.
45 Xoteoakori atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini Paoro, Panapee pakini sãpiretakiti ikenakotinina ĩkapani. Ininiãkara ninoa xikotana Paoro, Panapee pakini. Imisãkirepiretana ninoa:
—Na atão Paoro sãkire. !Apakata isãkire —itxanãtana.
46 Iuasaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isãkirauatana.
—Ate sãpiretari Teoso sãkire hĩte Xoteoakorimoni merepitipanika. Ikara atão. Txamari hĩte !inirekari. Hĩte atxiĩti !inirekari ãtipirika auãki hinini? Ikara atoko ininiã, ate sariko Xoteo minakonimoni,
47 kotxi Apiananiri paniãtaua ate ia atoko:
Tirikapi atoko inakari hĩtxauako Xoteo minakaniua ĩkapani nisãkire atão ninoa imarotini ĩkapani, ninoa maerekani nimakatxakini ĩkapani, ikini itixiti auakani ikara imarotini ĩkapani,
—itxa Paoro.
48 Xoteo minakaniua kenakotakasaakiri ikara Paoro sãkire, ipoxokoniuatana. Ininiã ninoa:
—Peerekari Apiananiri sãkire —itxanãtana.
Teoso mereẽri kãkiti ãtipirika iuakata auini ĩkapani, ininiã iuasaaki kãkiti kenakotakasaakiri Paoro sãkire, ninoa Teoso mereẽkini auikari iua sãkire.
49 Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta ikinipoko iua tixini.
50 Txamari Xoteoakori ! apokaerekatari Xoteo minakaniua auikiniri Xesosi sãkire. Ininiã isãpiretarina aãpirena sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni, sitatxi auakani auĩteakorimoni pakini. Ininiã ikara xika ninoa omanatana Paoro, Panapee pakini. Ininiã iokanatana ãtiãtaã isinina.
51 Ininiã Paoro, Panapee pakini takanapari iuaã. Itakanaparina kipatxi ikiti mataã auakari apaka, kotxi kona ninoa nirekaikari Teoso sãkire. Ininiã isana Ikónio sitatxitimoni.
52 Ãtxiokia sitatxiti auakani Xesosi sãkire auiãkani poxokoniuata. Iteene ikamarina Erekari Matamatakoti nireẽkiti.

14

Ikónio Pirena

1 Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikónio sitatxitiã, isana aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni, ininiã kaiãopokori Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini auikapiretari Teoso sãkire.
2 Txamari apanakini Xoteoakori Teoso sãkire mauiãkani kamaomanãkaretana Xoteo minakaniua. Ininiã ninoa omanatana Teoso sãkire auiãkani.

3 Xesosi iokanatakini Paoro, Panapee pakini okanani
auana Ikónio sitatxiti. Ninoa sãpiretari Apiananiri pirena
itaparaxinireritikana. Isãpiretarina Apiananiri sikiniri
ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri oerekari
isãkirena atão inini, kotxi isikaposotiiretana ninoa,
posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini ikaminina.
4 Kãkiti sitatxi auakani omanatakakana. Apanakini auikari
Xoteoakori sãkire. Apanakini auikari Xesosi iokanatakini
sãkire.
5 Ininiã Xoteo minakaniua, Xoteoakori pakini, ninoa
auĩteakorikata imisãkiretakakaua Xesosi iokanatakini imisiri-
tinina ĩkapani, kai soroã ikiporonakinina ĩkapani.
6 Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporon-
akikona pirena, imitekana. Arisitara sitatxitimoni, Tepi
sitatxitimoni, Arikaónia tixini isana.
7 Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni.

Arisitara Pirena

8 Arisitara sitatxiti aua kiki petokakititakari iuasaaki.
Matĩpokotakati. Iponaniãkasaaki, ipetokakititapeka.
9 Ikenakotakasaakiri Paoro sãkire, Paoro atamatari iua.
Iuasaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sãkire
erekape inini ĩkapani. Ininiã iteene atamatari iua.
10 Itaparasãkireritika Paoro txari iua:
—Põkitikaua. Pitima —itxari.
Ininiã iuasaakipeka õkitikaua, tĩpokota itxa.
11 Iuasaaki kãkiti itikari Paoro kamakiti. Ininiã ninoa
akirikata isãkireẽna, Arikaónia tixini auakani sãkireẽ:
—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana ninoa.
12 Ninoa takauãkatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauãkatari
Paoro Mekório ininiua, kotxi apiata isãkirauata. Panapee
poiãoka isãkirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori ka-
makoni uãka.
13 Sitatxi ĩronakikoãtaã takote aua Xópite misãkiretiko
aikoti. Xópite misãkiretakani auĩte iuasaaki minari kema
auĩteakori, aãui kaiãori pakini sitatxi ĩronakikoãtaãmoni.
Iuaã iua apanakini kãkitikata nirekari kema auĩte okinina
Paoro, Panapee pakini ĩkapani, iteosone ĩkapani okinirina
atokotxikana.
14 Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina
tĩkane, imatsorakitarina ninoaka mãka, kotxi Teoso !itxauana.
Ninoa kãkiti itomanerimoni imitekana. Ita-
parasãkireritikana itxana:
15 —Kãkiti, kinirepa ĩkora atoko hĩtxa? Hĩte kikiãkini
atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kãkiti kamakiti
hĩtakanapini ĩkapani, atão Teoso himarotini ĩkapani, kotxi atão
Teoso auapininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti

auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti ãki auakani pakini.
16 Kitxakapirĩka Teoso auiritana ikinipoko kãkiti inirekaãkitina ikaminina.
17 Iua Teoso ininiua sãpiretakari kaiãopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kãkitimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari ãparaã iaxitikiri kãkitimoni. Iua ãparaã oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikio auakari iua sikakiti erekari apaka oerekari kãkiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ikini sereti kãkitimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapoxokonitari aãkixinire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.
18 Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kãkiti nirekapanikari okiniri kema auĩte Paoro, Panapee pakini ĩkapani. Itapararitika Paoro, Panapee pinitana ninoa, ininiã !ikamarina.
19 Eereka Xoteoakori Ãtxiokia sitatxitikini, Ikónio sitatxitikini pakini apoka Arisitara sitatxitimoni. Ninoa kãkiti misãkiretana Arisitara auakani. Imisãkirepiretana Paoro, Panapee pakini, ininiã Arisitara auakani auikari ninoa sãkire. Ininiã ikiporonakarina Paoro kai soroã. Eereka ikosekaĩtotarina iua sitatxi mapotõkire. Ninoa uãkatari iua ipĩpe.
20 Iuaritika Xesosi sãkire auiãkani apotiitakasaakiua iuakata, Paoro õkitikaua. Sitatximoni kanapiriã itxa. Katimatinĩkata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimoni.

Ikanapiriãna Ãtxiokiamoni, Síria Tixiniã

21 Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso iokanapirena erekari Tepi sitatxiti auakanimoni. Ninoa oerekari kaiãopokori kãkiti. Eereka Arisitara, Ikónio, Ãtxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriãna.
22 Iuaã oerekana kãkiti Teoso sãkire iteene imarotinina ĩkapani. Õtãkikana ninoa Teoso sãkire iaõka ãtipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana ninoa: “Teoso aãuĩtetakasaaki, amisiritiko kaiãopokori amĩteenekako.”
23 Ikinipoko Xesosi sãkire auiãkani apotiitiniãtaãua Paoro, Panapee pakini mereẽna ninoa õtãkikakani. Ninoa kõtãkikarerini iteene auikari Apiananiri sãkire. Paoro, Panapee pakini misãkiretari Teoso ninoa ĩkapani. Nipokori itakanapa Teosokata isãkirauatini ĩkapani iuasaaki.
24 Eereka isipekana. Ĩpirixititarina Pisítxia tixini. Eereka Pãpíria tixinimoni isana.
25 Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimoni. Eereka isana Atária tixinimoni.
26 Iuaã iereẽtaua maporo ãki Ãtxiokia sitatxitimoni isinina ĩkapani. Iuaã Ãtxiokia sitatxitiã mitxipeka ninoa iokanataãka

Teoso parĩka ikaminina ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso ninoa ĩkapani, Teoso iteene nĩkatinina ĩkapani. Ikara parĩkatxi iposope ninoa kamini.

27 Ãtxiokia sitatxiti apokasaakina, Xesosi sãkire auiãkani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiã Paoro, Panapee pakini sãpiretari ikinika Teoso kamakiti. Isãpiretarina Teoso auiritinina Xoteo minakaniua apaka auikiniri Xesosi sãkire.

28 Paoro, Panapee pakini auapokota iuaã Ãtxiokia sitatxitiã Xesosi sãkire auiãkanikata.

15

Teoso Takaõtxikare Pirena

1 Ãtikaka kikiakori Xotéia tõpakini apoka Ãtxiokia sitatxitimoni. Ninoa oerekana Xesosi sãkire auiãkani:

—Moisesini paniãtaua Teoso takaõtxikare aĩtoã atakini. Txamari hĩte !hĩtakari, ininiã Teoso !imakatxakari himaerekani —itxana ninoa.

2 Paoro, Panapee pakini txana ninoa:

—Na atão hĩte sãkire. Teoso takaõtxikare ninoa ĩtoã !auari, iuaritika Teoso makatxakapekari ninoa maerekani —itxana.

Ininiã itaparakienatakakauana ikara sãkiretxiti xika, ininiã ninoa mereẽna Paoro, Panapee, ãtikaka Xesosi sãkire auiãkani Ãtxiokia auakani apaka Xerosareẽmoni isinina ĩkapani.

—Iuaã hĩsãpiretariko ikara sãkiretxiti Xesosi iokanatakinimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa sãpiretaua atão —itxana.

3 Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani takapiretanapana ninoa, ininiã Paoro, Panapee, apanakini pakini potorika. Ninoa ĩpirixititakasaakiri Penísia tixini, Samaria tõpa pakini, Paoro sãpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakaniua takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniãtakitinoka ikaminina.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani poxokoniuata ikara pirena ikenakotakasaakina.

4 Eereka Paoro apanakinikata apoka Xerosareẽmoni. Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori, apanakini Xesosi sãkire auiãkani pakini apakapana ninoa. Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakonimoni.

5 Iuasaakipeka ãtikaka pariseoakori, Xesosi sãkire auiãkani, apakapapiretana:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapitikariko Teoso takaõtxikare. Ninoa kamapitikariko Moisesini paniãtakiti. Hĩsãpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomãtxiakorikata

6 Ininiã ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakorikata apoti-
itaua, Xoteo minakaniua ĩtoã Teoso takaõtxikare takiko pirena
isãkiretinina ĩkapani.
7 Ninoa iteene sãkirauataka atoko, iua Petro õkitikaua,
misãkireta itxana ninoa:
—Nitariakori hĩte imarotari Teoso mereẽno nota.
Hĩte sauaki uatxakapokoikani iua mereẽno nota,
iua iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani Xoteo
minakonimoni, ikenakotinina ĩkapani, auikinirina ĩkapani.
8 Teoso imarotari kãkiti ãkixinire sãkire. Iua sikari Erekari
Matamatakoti Xoteo minakonimoni. Ininiãkara aimarotari
Teoso apakapari Xoteo minakaniua, kotxi isikari Erekari
Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana.
9 Amaerekani ate ãkixinireẽ Teoso makatxakini atokokan-
era, Teoso makatxakari imaerekanina ãkixinireẽna, kotxi ni-
noa auikari Xesosi sãkire.
10 Hĩte txĩkitakari Teoso omanãkarauatini. !Erekari hĩkamakiti.
Hĩte nirekari Xesosi sãkire auiãkani kaminiri ikinika Moisesi
paniãtakiti, txamari akiomaneakorini kitxakapirĩka ! iposo-
tari ikaminirina Moisesi paniãtakiti. Ate apaka !aposotari.
11 Moisesini paniãtakiti kamiko ! imakatxakari kãkiti
maerekani. Amaerekani makatxakaãka, kotxi Xesosi
Apiananiri iteene tiretaua ate, ininiã aãuikari isãkire. Ikara
atokokana Xoteo minakaniua maerekani makatxakaãka
apaka —itxa Petro.
12 Panapee, Paoro pakini sãpiretana ninoa Teoso kamakiti
Xoteo minakonikata auakasaakina, Teoso kamakiti kãkiti ma-
posotakiniti, posotiiretxi. Ikara isãpiretakasaakina, ikinimane
iuaã apotiitakaniua tsorĩkaãnãta. Masãkireninoka itxana.
13 Panapee, Paoro pakini sãkirauataka atoko, Txiako txari:
—Nitariakori hĩkenakotari nota sãkire.
14 Simão Petro uatxananira isãpiretaua Teoso tiretinina Xo-
teo minakaniua, kotxi ninoa sauaki imereẽna kãkiti inakiti-
akori ĩkapani.
15 Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩkarini iõkatsopatapekari
ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa iõkatsopatapekari:
16 Apiananiri txari: “Eereka nikanapiriã. Noerekai nisãpirena
amaneri, notamoni hãpokini ĩkapani. Hĩauĩte Taviini
auakasaaki, pamimari hãpokini notamoni. Ikara atoko
inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari xipokakari
atoko itxa. Aapokotxi amaneri atoko nikamako, ininiã
apakatapitika kãkiti apokini notamoni.
17 Ininiã ikini uãkati nitanoko nota. Xoteo minakaniua nota
akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”
18 Ikara atoko itxa Apiananiri kitxakapirĩka kãkiti imarotini
ĩkapani,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

19 —Ininiã notamoni, ! erekari apaniãtinina ninoa Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auiãkani, ate kiomaneakorini paniãtakiti ikaminina. Ikara atoko inakari pamimari.
20 Maõtãkikana ninoa. Maiõkatsopata ninoamoni: “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni siãkori. Hĩtanoro minakotokatika !hĩsirĩkape. Hĩtaniri minakotikatika hĩsirĩkape. !Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. Arẽkatxi !hiãtape, !hinikape.” Ikaranokara maiõkatsopata ninoamoni.
21 Ikaranoka aiõkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniãtakiti atatsopataãka aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikini õti tomatiko õtisaaki. Moisesini sãkire sãpiretaãka ãtipirika ikininape sitatxiti, ninoa iteene imarotini ĩkapani —itxa Txiako ninoamoni.

Iokanatsopatakitina Xoteo Minakonimoni

22 Ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apaka, ninoa apokaerekatari ãtikaka kiki imereinina Ãtxiokia sitatxitimoni Paoro, Panapee pakinikata isinina ĩkapani. Ninoa mereẽri Xotasi inakori, Sírasi inakori pakini. Iua Xotasi uãka Pasapasi inaãka. Xesosi sãkire auiãkani iteene paxitana ninoa ipi.
23 Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanatari aãtsopa iõkatsopatakitina Xotasi, Sírasi pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iõkatsopari:

Ate hĩtariakori, Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, aiokanatsopata hĩte aĩtariakorimoni Xoteo minakonimoni, Ãtxiokia sitatxiti auakanimoni, Síria tixini auakanimoni, Sirísia tixini auakani pakinimoni aiokanatsopata. Ereẽkai hĩte.
24 Ate kenakoenetari Xesosi sãkire auiãkani uai auakani sari hĩtemoni. Ninoa txai hĩte: “Hĩtakariko Teoso takaõtxikare hiĩtoã. Hĩkamariko Moisesini paniãtakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso ! imakatxakapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina hĩte. Ininiã hĩte kamaxirexinirenoka hĩtxa. Uatxa kona hĩte imarotari atão hĩkamini. Kona ateni paniãtana ninoa ikara atoko inakari isãpiretiniina hĩte.

25 Ininiãkara ate apotiitaua. Akinika ate apokaerekatari kikiakori amereẽkini hĩtemoni aiokanatini Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tiretakini.
26 Ninoa kikiakori amereẽkini sipeka monõkoriãtaã Apiananiri Xesosi Kristo paniãtakiti ikaminina ĩkapani.
27 Ate iokanatari Xotasi, Sírasi pakini ninoakata hĩtemoni. Hãpisatoõ ninoa sãpiretaiko ate iokanatsopatakititxikana.
28 Erekari Matamatakoti apokaerekatakiti sãkiretxiti, ate apokaerekatakiti sãkiretxiti apaka asãpiretai hĩte uatxa.

Paniãtakori apia mimari !apaniãtai hĩte. Ianokara apaniãtakiti sãkiretxiti hĩkamako:
29 “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Arẽkatxi ! hiãtape, ! hinikape. ! Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. ! Hĩsirĩkape sitokata pĩtanoro minakotokatika. ! Hĩsirĩkape kikikata pĩtaniri minakotikatika.” Iuanokara himakamakaniã, peerekari. Ereẽpiko,
itxa ninoa iõkatsopatakiti.
30 Paoroma, Panapeema, Xotasima, Sírasima pakini iokanataãka Ãtxiokia sitatxitimoni. Ninoa iuaã apokana. Apotiitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani, ninoamoni sika itxarina iua iõkatsopari.
31 Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa iokanapirena.
32 Xotasi, Sírasi pakini Teoso sãkire sãpiretakani itxauana. Ninoa iteene sãkirauata ninoa Xoteo minakaniua isikataparaxiniretinina ĩkapani. Ininiã ninoa Xoteo minakaniua apikomoni auikarina Xesosi sãkire.
33 Xotasi, Sírasi pakini kaikota iuaãtaã mapaõti. Eereka Xesosi sãkire auiãkani takanapapiretana, Xesosi iokanatakinimoni ikanapiriinina ĩkapani.
—Hĩsipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.
34 Iuaritika Sírasi apokaerekatari iuaã ikaikotini.
35 Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Ãtxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sãkire iua sãkire auiãkanimoni. Isãpiretarina iua sãkire isãkire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

36 Eereka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misãkiretari Panapee:
—Makanapiriã ikininape aapokotxitimoni mitxi Apiananiri sãkire asãpiretinimoni. Mamotikaẽtana aĩtariakori atauako erekana atxiĩti —itxari Panapee.
37 Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ninoakata.
38 Txamari Paoro !inirekari anikiniri iua.
—Pãpíria tixini aãuakasaaki, iua Xoão Marko asikaua. ! Inirekaikari atekata iparĩkauatini —itxa.
39 Ikara xika itaparakienatakakauana. Eereka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo ãki iereẽtauana Xipri inakori pokomiriĩtimoni isinina ĩkapani.
40 Paoro mereẽri Sírasi, iuakata isini ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso, Paoro, Sírasi pakini ĩkapani, Teoso inĩkatinina ĩkapani. Eereka Paoro potorika Sírasikata.
41 Ĩpirixititarina Síria tixini, Sirísia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isãpiretari Xesosi sãkire iuaãtaã auakanimoni.

Isikataparaxiniretana Xesosi sãkire auiãkani. Ininiã ninoa apia auikari Xesosi sãkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírasi Pakini

1 Paoro sari Tepi sitatxiti. Eereka Arisitara sitatxiti isa. Iuaã aua kiki, Xesosi sãkire auiãkari, Tximótxio inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka auikari Xesosi sãkire. Iri kona Xoteoni. Ãti uãka Kreko itxaua.

2 Xesosi sãkire auiãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sãkire: "Peerekari Tximótxio."

3 Paoro nirekari anikiniri Tximótxio iuakata imoianari ĩkapani. Ininiã iua takari Teoso takaõtxikare Tximótxio ĩtoã, kotxi Xoteoakori iuaãtaã auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininiua.

4 Paoro imoianariakorikata saãpota ikininape sitatxitimoni. Kãkiti aapoko apokaãpotakasaakina, isãpiretarina ninoa Xesosi iokanatakini sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini. Isãpiretarina ikinimane kãkitimoni. Ninoa sãkire aãtsopaã iõkatsopatakori sãkiretxiti isãpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata õtãkikana ninoa ikara isãkirena auikinina ĩkapani.

5 Ininiã ikiniõtika kãkiti apiaãpotape auikiniri Xesosi sãkire. Itomanepeka auikari Xesosi sãkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

6 Paoro imoianariakorikata ĩpirixitiãpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Iuasaaki Erekari Matamatakoti !auiritana ninoa Xesosi sãkire isãpiretinina Ásia tixiniã.

7 Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxínia tixini isinina. Erekari Matamatakoti !auiritana isinina Pitxínia tixinimoni.

8 Ininiã ninoa ĩpirixititari Mísia tixini. Apokana Tóatxi sitatxiti.

9 Iua ĩkanõkati Paoro taponeuata. Itaponetari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanãta. Amanaãnãtari:

—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate —itxari.

10 Ininiã Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:

—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atãoka Apiananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekari kãkiti ikiraãkinimoni asãpiretini ĩkapani.

Ininiã aiamata Masetóniamoni asini ĩkapani.

Arítxia Auikari Xesosi Sãkire

11 Tóatxi ioporokote ate iereẽtaua maporo ãki. Asapitipo Samotirásia ipokomiriĩti. Pokatimari õti ate sari Niápori sitatxiti.

12 Iuaã apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniã. Masetónia tixiniã iua sitatxi mitari. Piriposi atoko inakari !auari. Iuaã auana kaiãopokori kãkiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaõti iuaã.

13 Tomatiko õtisaaki sitatxi ĩtinikata ate sari uini ĩtinikata. Ate uãkatari uini ĩtinikata Xoteoakori apotiitiniãua Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Ininiã ate apoka iuaã. Atãopitika ate uãkatakiti. Aãpokaro Xoteoakoro. Iuaã apotiitauana Teoso imisãkiretinina ĩkapani, ininiã aĩtopãka, ninoakata asãkirauatini ĩkapani.

14 Sito Arítxia inakoro aua ninoa sitokata. Oa txĩta poporeri vẽtxitakaro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misãkiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asãkire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sãpiretakiti, ininiã oa auikari isãpiretakiti.

15 Ininiãkara oa, oaãpoko auakani apaka, patxisataãka. Eereka oa aiataua oaãpoko ãki akaikotini:

—Masa naapoko, hĩkaikotini ĩkapani. Hĩtemoni atão nauikiniãri Apiananiri sãkire, ininiã notakata hĩkaikota —otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata akaikotini, ininiãkara akaikota oaãpoko.

Paoro, Sírasi Pakini Kateia Ãki Auini

16 Ãti õti Teoso misãkiretiko aikotimoni asikasaaki, ataõkitaro ãtokoro iamotakoro. Maerekati matamatakoti auaĩtotaro oa. Iua maerekati matamatakoti imarotari kãkiti kamakiti apisapanika. Oa amotakani apakaparo ito txineiro oimarore ĩki.

17 Oa ãtokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oãkiritapika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatxakiko, Teosomoni asini ĩkapani —otxaãpokata.

18 Itanaõtika ikara atoko oãkirinãta. Ininiã Paoro maerekaxiniretinoka itxa oãkiritakiti xika. Ãti õti isapotorika, paniãta itxari maerekati matamatakoti:

—Xesosi Kristo uãkaã nota paniãtai, pitakanapiniro aroa ãtokoro —itxa.

Iuasaakipeka maerekati matamatakoti takanaparo.

19 Oa amotakani ikara imarotakasaaki, otsopa imapakapapekaniika oimarore ĩki, ininiã imaĩkarina Paoro, Sírasi pakini. Ikosekaĩtotana, anikana sitatxi apanĩkaki auĩtetxiakorimoni.

20 Iuaã apokana. Isãpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. ! Erekari ninoa oerekapiretakiti, ininiã sitatxi auakani omanãkarauata ninoa sãpiretakiti xika.

21 Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari
aãuiãkiti aãuĩte paniãtakiti. Txamari naia oerekaua
ipinimonipo inakari akamini ĩkapani. Naia oerekaua
ãti uãka auiãkiti sãkiretxiti. ! Auiritaãka aãuikiniãri naia
oerekapiretakiti. !Auiritaãka akaminiri —itxana.

22 Iuasaaki kãkitipokoni iuaã apotiitakaniua nirekari Paoro,
Sírasi pakini iãsokinina. Ninoa auĩtetxiakori matsorakitari
Paoro mãka, Sírasi mãka apaka, imakatxakinina ĩkapani.
Ipaniãtarina apanakini aãpitsaã ixirokitatiko.

23 Ixirokitatapeẽkana atoko, kateia ãki okaãkana Paoroni,
Sírasini pakini. Auĩtetxiakori paniãtari iua kateia nĩkatakari,
inapokopiretiniri imasikakakoni tĩkane.

24 Ininiãkara kateia nĩkatakari okaraĩtotana Paoro, Sírasi
pakini kateia irikoãkixiti. Ieretakari ninoa kiti isĩkatatxi
taopata kamapakotatakori ãki, imakatxakakanina ĩkapani.

25 Ĩkanõka Paoro, Sírasi pakini misãkirenãtari Teoso. Ixika-
rauanãtana Teoso ĩkapani. Apanakini kateia ãki auakani ke-
nakonãtari.

26 Iuasaaki katimaritika itixi iakeẽkata iteene. Kateia patapi
apaka iakeẽkata. Iuasaakipeka kateia tore takaka. Iĩtxikikona
metao kamakori, pirikeri ãki auakani ĩtxikikona, karakitakata,
katxaka itxa metao.

27 Iuasaaki kateia nĩkatakari mereka. Iua atamatari kateia
tore takakapeka, ininiã iuãkatari ikinimane kãkiti inĩkatakini
mitekapeka. Ninoa mitekaãkamako, iua auĩte okamariko iua,
iparĩka imakamakani xika. Ininiã ikosekaro iouata mitaro
iuaka iorotiniua ĩkapani.

28 Okaaritakasaakiua, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika —itxa.

29 Iua kateia nĩkatakari amanaãri tirikapi. Katimaritika ĩroã.
Ipamaka Paoro, Sírasi pakini apisatoõ. Ikikinanaãkata.

30 Eereka imipokĩkana ninoa. Iua:

—Kiatokopa nikama, nimaerekani Teoso makatxakini
ĩkapani? —itxana ninoa.

31 Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi sãkire, ininiãkara Teoso
makatxakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani
apaka —itxari.

32 Eereka Paoro, Sírasi pakini sãpiretari Apiananiri sãkire
iuamoni, iua aapoko ãki auakanimoni apaka.

33 Iuasaaki imaropirĩkata kateia nĩkatakari arokari ninoa
karo. Eereka iua imiakorikata, ĩtanorokata patxisataãka.

34 Eereka anikana Paoro, Sírasi pakini aapoko ãki.
Isikakienatana. Iua imiakorikata, ĩtanorokata poxokoniuata,
kotxi iuasaaki ninoa auikari Teoso sãkire.

35 Katimatinĩkata auĩtetxiakori iokanatana initiriakori
kateiamoni, Paoro, Sírasi pakini isikakini ĩkapani. Ninoa
apokasaaki, itxana kateia nĩkatakarimoni:
—Pauiritana Paoro, Sírasi pakini isinina.
36 Ininiã iua kateia nĩkatakari sãpiretari Paoro:
—Niauĩteakori iokanapireta notamoni hĩte nisikakini
ĩkapani. Ininiãkara hĩsipiniikaua erekaxinirepeka hinini —
itxana.
37 Txamari Paoro txari auĩtetxiakori nitiriakorimoni:
—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auĩtetxiakori
Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisatoõ. Maxikatiĩka
ninoa iaritataua ate. !Akamari maerekati. Eereka kateia
ãki ninoa okaua ateni. Uatxa ninoa nirekari iokanatiniua
ate ikinimane mimarotakinitipanika. Konapitini.
Ninoapitikarako inari uai. Ninoa makatxakaua ate uai —
itxa Paoro ninoamoni.
38 Ninoa kikiakori kanapiriã iauĩteakorimoni. Isãpiretarina
Paoro iokanapirena. Ninoa auĩteakori imaropiretakasaakiri
Paoro, Sírasi pakini Homano ininiuana, ninoa pĩkarauata, kotxi
ninoa maxikatiĩka misiritana Paoro, Sírasi pakini.
39 Ininiãkara ninoa sari Paoromoni, Sírasi pakinimoni. Ninoa:
—Ate !imarotari hĩte Homano hininiua. Aimarotaãkamariko
!amisiritamaiko —itxana.
Eereka ninoa auĩtetxiakori mipokĩkana Paoro, Sírasi pakini.
—Sitatxi hĩtakanapako —itxana.
40 Ininiã Paoro, Sírasi pakini takanapari kateia. Arítxia
inakoro aapokomoni isana. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire
auiãkani. Paoro, Sírasi pakini sikataparaxiniretana ninoa.
Eereka isipekana, iua sitatxiti itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxiti Pirena

1 Paoro, Sírasi pakini napari Ãpípori sitatxiti. Apikomoni
inaparina Aporónia sitatxiti. Eereka apokana Tesarónika si-
tatxiti. Iuaã aua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.
2 Paoro itotapekari Xoteo apotiitiniãtaãua aikotimoni isini.
Ininiãkara iua sari iuaã. Ipi ãti pakini õti tomatiko õti, is-
ari iuamoni. Iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori isãpireta
kãkitimoni iuaãtaã auakanimoni. Ninoa pimarauata, ininiã
iua sãpirenauata.
3 Ininiã Paoro txari:
—Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekaua ate: Teoso mereẽkiti
misiritaãkapitikako, okaãkapitikako. Eereka õkitikapitikauako,
iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Ia Xesosi hĩtemoni uatxa
nisãpirenãtakiti Teoso mereẽkitipitikara iua —Paoro txana
ninoa.

4 Ãtikaka Xoteoakori auikari Paoro sãkire, ininiã Paoro, Sírasi
pakini moianariakori itxapekauana. Kaiãopokori Akaia tixini
auakani Teoso sãkire auiãkani, auikari Paoro sãkire apaka.
Kaiãopokoro sitoakoro, auĩtetxiakori ĩtanoroakoro, auikari Paoro
sãkire apaka.
5 Xoteoakori, Paoro sãkire mauiãkani, xikotari Paoro. Ininiã
ninoa apotiitana kãkiti kaneenamarini, maparĩkauatakani
ahoaãtaã auakani. Apotiitana kãkitipokoni. Ininiã ninoa
akiripoakata, imiteẽkatana. Ikinimane sitatxi auakani ke-
nakotari. Neenamatxi atoko itxakatana. Imitekana Xasão
inakori aapokomoni. Ĩroãkatana itapararitikana, Paoro, Sírasi
pakini initinina. Inirekarina imipokĩkinirina ninoa kãkiti
apotiitakanimoni apisatoõ.
6 Txamari Paoro, Sírasi pakini ! auari iuaã. Ininiã
ikosekaĩtotarina Xasão. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani
apaka ikosekaĩtotana. Iauĩteakorimoni anikana. Isãpiretarina
iauĩteakorimoni:
—Paoro, Sírasi pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikama-
rina maerekati. Ininiã ninoa uai ate sitatxineẽpekarana uatxa.
7 Ia Xasão apakapana ninoa. Iua aapoko ikaikotana ni-
noa. !Ikamarina aãuĩte Sesa inakori paniãtakiti, kotxi ninoa
oerekari kãkiti ãti auĩtetxi ininiãua, Xesosi inakori —itxana
iauĩteakorimoni.
8 Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaakina, kãkiti apotiitakaniua
akiripoakata. Auĩtetxiakori !imarotari ikamakitina tĩkane.
9 Eereka auĩtetxiakori misãkiretana Xasão, apanakinikata:
—Hiĩkitxitana hĩsikakiko ĩkapani. Eereka auiritaina hĩsini.
Ininiã eereka auiritana isinina.

Peréia Sitatxiti Pirena

10 Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sãkire auiãkani iokanatana
Paoro, Sírasi pakini Peréia sitatxitimoni. Iuaã Peréia sitatxiti
ninoa apoka atoko, ĩroãna aikoã Xoteo apotiitiniãtaãua.
11 Kãkiti iuaã auakani iteene nirekari Paoro sãpirena ike-
nakotinina. Tesarónika auakani ! atokoni itxana ninoa.
Ikiniõtika ninoa atatsopatari Teoso sãkire iõkatsopatakori, kotxi
inirekarina imarotinirina:
—Paoro sãkire atão atxiĩti? —itxana.
12 Ininiã kaiãopokori Xoteoakori auikari Xesosi sãkire.
Kaiãopokoro sitoakoro Akaia tixini auakani apaka auikari
Xesosi sãkire. Naia sitoakoro auĩtetxiakori ĩtanoroakorokara.
Kaiãopokori kikiakori Akaia tixini auakani apaka auikari
Xesosi sãkire.
13 Eereka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani
kenakopiretari Paoro sãpiretiniri Xesosi sãkire Peréia
sitatxitiã. Ininiã ninoa sari Peréia sitatxitimoni. Apokaãkana
atoko, itxĩkitakarina kãkiti ahoaãtaã apotiitakaniua Paoro
omanatinina ĩkapani.

14 Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire auiãkani iokanatari Paoro
potxoari uinitimoni. Sírasi, Tximótxio pakini kaikotapanika
Peréia sitatxiti.
15 Paoro moianatakani anikari iua Atena sitatxitimoni.
Eereka ninoa kanapiriã Peréia sitatxitimoni. Paoro
iokanapireta Sírasi, Tximótxio pakinimoni:
—Katimariã hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

16 Ininiã Atena sitatxitiã Paoro iãtapari Sírasi, Tximótxio
pakini apokini. Iuasaaki Paoro itikari kaiãopokori teoso kãkiti
kamakiti. Sitatxi xãpoka kãkiti teosonenoka. Ia xika Paoro
matinaniuata.
17 Ininiãkara Paoro oerekari Teoso sãkire Xoteoakorimoni
aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoteo minakaniua, Teoso
sãkire auiãkani apaka, Paoro oerekari Teoso sãkire iuaãtaã.
Ninoa pimarauata, ininiã imisãkiretakakana Teoso sãkire ix-
inikinina ĩkapani. Ikiniõtika Paoro oerekari Teoso sãkire
kãkitimoni, nipokori iamotikoãtaã sikanimoni.
18 Kãkiti kaxinikaxitirerini, Epikoreo inakoni, Esitóiko in-
akoni apaka sãkirauata Paorokata. Paoro sãpiretana ninoa
Xesosi pirena. Isãpiretana Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua,
iuaĩkana auãki inini pirena. Ininiã ãtikaka:
—Natokopa itxa ikara inakari sãkiretxiti? Uauato sãkire
atoko itxa. !Kiĩkiteri iua —itxana.
Apanakinipekana txari:
—Isãpiretari ãti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sãpirenauata Ariópako Inakoriãtaã

19 Eereka ninoa kaxinikaxitirerini anikari Paoro aiko kãkiti
apotiitiniãtaãua, imiriĩ nopini Ariópako inakoriãtaã. Iuaã
ninoa txari:
—Ate nirekari aimarotiniri poerekakiti sãkiretxiti. Mitxi
kona ate kenakotari ikara atoko inakari sãkiretxiti.
20 Ipixini poerekakiti sãkiretxiti ! aimarotapanika. Ipini-
monipo itxa poerekakiti. Ininiã pisãpiretaua. Poerekaua,
aimarotini ĩkapani —itxarina Paoro.
21 Ikara atoko itxana, kotxi ikiniõtika Atena sitatxiti
auakani, apaka ãti itixiti ĩkani Atena kaikotakani nirekari
ãtiãtaãkiri sãpiretakiti imarotinina ĩkapani, ininiã ikiniõtika
amaneri sãkiretxiti ikenakonãtana.
22 Paoro ikinimane apisatoõ itima, imiriĩ Ariópako inako-
riãtaã. Iua txana ninoa:
—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari hĩteosone
kaiãopokori, ininiã nimarotari iteene hĩpaxitiniri hĩteosone.
23 Ahoaãtaã ninapaãpotakasaaki, natamatari kaiãopokori
hĩteosone misãkiretikoãtaã. Iuasaaki natamatari ãti
hĩteosonemoni sikakori takikoãtaã. Iuaã natatsopatari
iõkatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misãkiretikoãtaã.” Iua

hĩteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapitikara uatxa nota
sãpiretai hĩte.
24 —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari
apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani auĩte itxaua
iua. Iaxiti auakani auĩte apaka itxaua iua. !Ikaikota kãkiti
kamakiti aikotiã.
25 Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiã ! inirekari
kãkiti kamakiti iua auini ĩkapani. Teosopitikara txĩkitakari
kãkiti auãki inini. Iuakara sikaxiniretari kãkiti. Teosokara
sikari ikinipoko kãkiti auakiti.
26 Merepitipanika kãkiti !auari, eereka Teoso kamari kiki
Atão inakori. Ikini uãkati kãkititi atokiri itxaua iua Atão. Teoso
iokanatana ninoa ikini itixitiã auinina. Kãkiti mauakani
apisapanikara, imereẽri kãkiti iponaniini õti tĩkane. Iaõtari
kãkiti auiniãtaã tĩkane.
27 Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txĩkitakari kãkiti
nitiniri Teoso. Initaãpotakasaakirina, atxiĩti ninoa apokari
Teoso, kotxi kona õtakoni aua Teoso.
28 Ãti txapekari: “Teoso txĩkitakaua auãki anini, atĩpokotini
ĩkapani. Iua matxĩkitakakaniãua auãki anini, ! aãuari.”
Kaxikarerini hĩte sauaki auakani txapekari: “Teoso anaakori
ate apaka txaua.”
29 Teoso anaakori aniniãua, ininiãkara aimarotari kona
kãkiti kamakiti atoko inakarini ! itxaua Teoso. Kona oro
kamakorini !itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona
kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini.
30 Mitxipe kãkiti !imarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso !
imisiritana kãkiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika
ipaniãtari ikininape kãkiti ikini itixiti auakani imaerekanina
itakanapinina ĩkapani.
31 Ikara atoko Teoso txari ikinimane kãkiti, kotxi iua keto-
tapekari ãti õti kãkiti misiritiko õti. Xesosi Teoso mereẽkiti
iuakarako sãpiretariko kãkiti misiritiko ikara õti apokasaaki,
kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso
mereẽkiti ininiãua, kotxi Teoso õkitikari iua, iuaĩkana auãki
inini ĩkapani —Paoro txana ninoa.
32 Xesosi iuaĩkana auãki inini pirena ikenakotakasaakina,
ãtikaka napetari Paoro. Apanakini:
—Ate nirekari pisãpirena iuaĩkana akenakotini —itxarina
Paoro.
33 Ininiã Paoro sipe.
34 Apanakinipekana auikapitikari Paoro sãkire. Txionísio
inakori, Atena sitatxiti auakani auĩte, auikari isãkire. Apaka
sito Tamari inakoro auikari isãkire.

18

Korĩto Sitatxiti Pirena

1 Eereka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korĩto sitatxiti-
moni isa. Iuamoni apoka.
2 Iuaã aõkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Põto inakoriãtaã
iua iponaniã. Itária tixini ĩkari. !Okanani apoka Korĩto sitatx-
iti. Apoka ĩtanorokata, Pirisira inakorokata. Ninoa takana-
pari Itária tixini, kotxi Itária auakani auĩte Kráotxio inakori
paniãtana ikinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapin-
ina. Paoro ianapokota Ákira, Pirisira pakinimoni.
3 Eereka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parĩka iua Paoro
parĩkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakani ninoa.
Ininiã Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparĩkauatini ĩkapani.
4 Ikiniõtika tomatiko õti, Paoro sari aiko Xoteo apoti-
itiniãtaãua. Iuaã Xoteoakori, Krekoakori pakini apotiitaua.
Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sãkire, isãkire auikinina
ĩkapani.
5 Sírasi, Tximótxio pakini takanapari Masetónia tixini.
Korĩto sitatxiti apoãkana atoko, Paoro takanapari iparĩka
papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sãkire kãkitimoni
ikiniõtika isãpiretini ĩkapani. Iua oerekana Xoteoakori Teoso
mereẽkitipitikara iua Xesosi.
6 Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa
misãkirepiretari Xesosi, ininiã Paoro kamaãkaretxitana ninoa
Xesosi imisãkirepiretinina xika. Iõkokari imãka ninoa apisatoõ
aãpani katxakini ĩkapani, omanãkare oerekini ĩkapani. Ininiã
Paoro txana:
—Teoso ! apakapai hĩte Xesosi sãkire himauikakani xika.
Kona nota xikani, kotxi nisãpiretapekamai hĩte. Ininiã uatxaika
nisãpiretariko Xesosi sãkire Xoteo minakonimoni. Xoteoakori-
moni !nisãpiretaikariko —itxa Paoro.
7 Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Isari Txísio Xósito
inakorimoni iua aapoko ikaikotini ĩkapani. Xoteo minakatiua
iua. Teoso misãkiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apoti-
itiniãtaãua takote aua.
8 Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auĩte Krispo inakori
auikari Apiananiri Xesosi sãkire. Ĩtanoro, imiakori apaka,
auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokori kãkiti Korĩto auakani ke-
nakotari Paoro sãpirena, ininiã eereka ninoa auikapiretari.
Ipatxisataãkana.
9 Ãti ĩkanõkati Teoso txĩkitakari Paoro itaponeuatini.
Itaponemoni Apiananiri misãkiretari iua:
—! Pipĩkarauatape. Nisãkire pisãpiretapitipo kãkitimoni. ! Pi-
otokape.
10 Kotxi nota auapika pitekata. Pikarotakiri ! auari, kotxi
kaiãopokori kãkiti nota nakitiakori ĩkorapokoriti auari —itxa
Paoromoni.

11 Ininiã Paoro kaikota iuaã ãti ano, ipixini ano
pakinikanani Teoso sãkire oerekini ĩkapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

12 Eereka iuaã Akaia tixini auakani auĩte ãti ĩroã, Kário
inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auĩtetari iua.
Iuasaaki Xoteoakori apotiitaua. Ninoa maĩkari Paoro. Anika-
rina aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã.

13 Iuaã ninoa txari Káriomoni:

—Ia kiki na atão oerekari kãkiti Teoso paniãtakiti kamiko.
Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aãtokiriakorini oerekakiti
atokoni itxa. !Auiritaãka Paoro oerekapiretakiti —itxana.

14 Paoro sãkirauatini apisapanika, Kário txana Xoteoakori:

—Nisãpiretai hĩte Xoteoakori. Paoro kamaãkamariko
maerekati, nota kenakotamariko apikomoni hĩsãkiremako.

15 Txamari !ikamari maerekati. Hĩte taparakienatakakaua
hãuikapiretakiti xika, hãtokiriakorini oerekapiretakiti xika. Hĩte
Xoteoakori. Nota ãti uãka nitxaua, ininiã hĩtekara xinikari atão
inakari. Kona notani sãpiretai hĩte auiãkiti —itxa Kário.

16 Ininiã omitikana ninoa, aiko kãkiti misiritiko
sãpiretikoãtaã õpõkikinina ĩkapani.

17 Iuasaaki Krekoakori maĩkari Sóseni inakori. Iuani Xo-
teoakori apotiitiniãtaãua sikani auĩte. Krekoakori xirokitatari
aãkeẽ aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã apisatoõ. Txamari
Kário !imaãkatari.

Paoro Kanapiriã Ãtxiokia Sitatxitimoni

18 Eereka Paoro kaikotapanika mapaõti iuaã Korĩto sitatxiti
Xesosi sãkire auiãkanikata. Eereka iua takapiretanapana ni-
noa. Isipe Pirisira, Ákira pakinikata. Iereẽtauana maporo ãki,
Síria tixinimoni isinina ĩkapani. Sẽkireia sitatxiti apokana. Iuaã
Paoro sãpiretari Teoso ikamaenetakiti Teoso ĩkapani. Eereka
ikixatari ikii ikamaenetakiti ixinikini ĩkapani.

19 Ninoa apoka Épeso sitatxiti. Iuaã Paoro takanapana
Pirisira, Ákira pakini. Paoro ĩroã aiko ãki Xoteo apoti-
itiniãtaãua. Iuaã apakapapiretakakaua Xoteoakorikata Teoso
sãkire isãpiretinina.

20 Ninoa misãkiretari Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini
ĩkapani. Txamari Paoro !inirekari ikaikotini.

21 —Nisariko kiiniri Teoso misãkiretiko aikotiã Xerosareẽ.
Eereka Teoso nirekiniãri, uai nikanapiriã hĩtemoni —itxa
Paoro.

Eereka isipe. Iereẽtaua maporo ãki. Épeso sitatxiti
itakanapa.

22 Sesaréia sitatxiti apoka Paoro. Eereka isa Xerosareẽmoni.
Iuaã apokasaaki, ianapokota Xesosi sãkire auiãkanimoni.
Eereka isa Ãtxiokia sitatxitimoni.

23 Iuaã ikaikota mapaõti. Eereka isipe. Karásia tixini,
Piríxia tixini apaka ĩpirixitiãpota. Aapokotxi apokaãpotakasaaki,
isikapoxokonitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani.

Aporo Pirena

24 Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxitimoni.
Iua iponaniã Arexãtria sitatxitiã. Paimatireri iua. Imarotari
Teoso sãkire iõkatsopatakori imakinika.
25 Iua oerekapeẽkaika Xesosi sãkire, ininiã atão Xesosi sãkire
isãpireta kãkitimoni. Ipoxokoniritika isãpirenauata. Txamari
kãkiti patxisatiko pirena !iteene imarotapanika. Xoão kapatx-
isareri oerekapiretakitinanira imarota.
26 Iua Aporo sãpirenauata itaparaxinireritika aiko ãki Xo-
teo apotiitiniãtaãua. Iuasaaki Pirisira, Ákira pakini kenako-
tari isãkire. Eereka anikarina aapokomonina. Oerekarina
apikomoni Teoso sãkire imarotini ĩkapani.
27 Eereka Aporo:
—Ninirekari Akaia tixinimoni nisini —itxa.
Ininiã Xesosi sãkire auiãkani:
—Ari, erekapitikari pisini.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani, Épeso auakani, iokanat-
sopatari itariakorimoni Akaia tixini auakanimoni. Itxana
iõkatsopariã: “Hãpakapariko aĩtari Aporo inakori.” Aporo
apokasaaki Akaia tixini, iteene imoianatana Xesosi sãkire
auiãkani. Ninoa auikari Xesosi sãkire, kotxi Teoso iteene
tiretana ninoa.
28 Ikinimane apisatoõ Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi
sãkire mauiãkani, Xesosi atãopitika Teoso mereẽkiti ininiua.
Teoso sãkire iõkatsopatakoriã iua oerekana Xesosi Teoso
mereẽkiti ininiãua. Ininiã Xoteoakori !kasãkirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

1 Aporo Korĩto sitatxiti auakasaaki, Paoro ĩpirixititari Épeso
tõpa Épeso sitatxiti apokini ĩkapani. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi
sãkire auiãkani.
2 Paoro pimaãna ninoa:
—Xesosi sãkire hãuikasaaki, hãpakapatari Erekari
Matamatakoti? —Paoro txana ninoa.
Ininiã ninoa:
—Kiripitipa iua Erekari Matamatakoti? ! Aimarotari —
itxana.
3 Ininiã Paoro:
—Kanatokopa inakariãpa hĩte patxisataãka, Erekari Mata-
matakoti himimarotakani?
Ininiã ninoa:

—Ari, Xoão patxisarauatini atoko inakarikanera ate patxisataãka —itxarina Paoro.
4 Ininiã Paoro:
—Xoão patxisatana kãkiti maerekati takanapakani. Itxana ninoa: “Hĩteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoão txari kãkiti —itxa Paoro.
5 Ikara ikenakotaãkana atoko, ninoa patxisataãka Xesosi Apiananiri uãkaã.
6 Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoa nopini. Iuasaakipeka ninoa apakapari Erekari Matamatakoti. Iuasaaki ninoa sãkirauata kãkiti ãti uãka sãkireẽ. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.
7 Ninoa kikiakori atxiĩti tosi pakini.
8 Ipi ãti pakini kasiriti ikiniõtika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Paoro sãpirenauata itaparaxinireritika. Apanakinikata imisãkirenãtakakauana. Paoro nirekana ninoa auikinirina Teoso sãkire, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena.
9 Txamari ãtikaka ninoa ! inirekari auikapiretinirina, kotxi ! inirekarina ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa misãkirepiretari Xesosi sãkire ikinimane kãkiti apisatoõ. Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Anikana Xesosi sãkire auiãkani iuakata. Ikiniõtika Txirano inakori oerekarauatiniãtaã Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. Ninoa pimaaãpotakakaua Teoso sãkire imarotinina ĩkapani. Apakapapireãpotakakauana.
10 Iuaã Paoro oerekarauata ipikanani, ininiã ikinimane kãkiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sãkire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

11 Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini.
12 Ikara atoko ininiã ikii mata, imãka iparĩkauatini ĩkapani apaka anikaãka amianatakanimoni, ininiã Teoso txĩkitakana amianatakani erekape ininina. Maerekani matamatakoni auaĩtotiniãri kãkiti, Paoro mãka ninoa kãkiti apakapakasaaki, maerekani matamatakoni sipe.
13 Iuasaaki apanakini Xoteoakori, miĩtiakori, maerekani matamatakoni omitiãkani, sari kãkitimoni maerekani matamatakoni omitikinina ĩkapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiã eereka ninoa txari maerekani matamatakonimoni:
—Apaniãtai hĩsipiniikaua Xesosi uãkaã, Paoro sãpiretakiti Xesosi uãkaã —itxana ninoa.
14 Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sasetotxiakori auĩte itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniãtana maerekani matamatakoni sini Xesosi uãkaã.
15 Txamari ãti õti maerekati matamatakoti apakapapiretana ninoa:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hĩte !nimarota. Kiniparai hĩte? —itxa maerekati matamatakoti.

16 Iuasaakipeka kiki maerekati auaĩtotakiti okakataua ninoa nopini. Apiataparata iua maerekati. Iuasaaki iua ãsokitakatapena ninoani. Ininiã ninoa miteẽkata, kasarapekana, kakaropekana itxapena.

17 Ikinimane kãkiti Épeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiãkara ipĩkarauatana. Ikara atoko ininiãkara Xesosi uãka apiata ipaxitaãka.

18 Kaiãopokori Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua. Ikinimane apisatoõ isãpiretarina maerekati mitxi ikamakitina.

19 Apanakini kasikapõererini apaka apoka iuaã. Iminarina sikapõeretxi apaiaõkiko tsopa. Ikinimane apisatoõ iotikarina. !Inirekaikarina maerekati ikaminina. Iaõtarina ikara aãtsopa ĩki. Iĩki sĩkoẽta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiãopokoro txineiro.

20 Ikara atoko ininiãpanirako Apiananiri sãkire iaripiretako ikini itixiti. Kaiãopokori kãkiti apiata auikaãpotari Apiananiri sãkire.

21 Eereka Paoro ãkixinire txari:

—Nĩpirixititariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareẽmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ãkixinireẽ.

22 Iokanatana imoianariakori, Tximótxio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixiniã.

Neenamatxi Épeso Sitatxiti Auini

23 Iuasaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kãkiti Xesosi oerekapiretakiti manirekakani misãkirepireãpotari Paoro, kotxi !inirekarina Xesosi oerekapiretakiti.

24 Iuasaaki kiki Temétxio inakori aua iuaã. Ikamari aiko axapitipikiri inakari. Krekoakori teosone Txiana inakoro misãkiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiãopokori ikama pirata kamakori ivẽtxitini ĩkapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiropokoni iparĩkana ĩki.

25 Iua Temétxio pĩkapiretana ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hĩte imarotari kaiãopokori txineiro aãpakapa aparĩka ĩki.

26 Hĩte kenakotapekari Paoro sãpirenãtakiti. Paoro txanãta: “Kãkiti kamakiti kona teoso ! itxaua.” Kona ia tõpananini, kona Épesonanini, ikara atoko itxa. Ikini itixiti Ásia tixini auakanimoni ikara atoko itxa. Kaiãopokori kãkiti Paoro sãkire auiãkani auapeka. Kaiãopokori kãkiti !inirekaikari teoso ate kamakiti.

27 Atxiĩti kãkiti misãkirepiretari ate kamakiti. Atxiĩti !
inirekaikari aparĩka. ! Ikarananini. Atxiĩti kãkiti ! ipaxi-
taikari ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Ininiã atxiĩti kãkiti
misãkirepiretaro oa Txiana. Ikinimane Ásia tixini auakani
teosonetaro oa. Ikini itixiti auakani teosonetaro oa —itxa
Temétxio ninoamoni.
28 Ninoa kenakotakasaakiri ikara sãkiretxiti,
omanãkarauatana. Ninoa akirikata:

—Txiana, Épeso auakani teosone. Apiananiro oa —
itxanãtana ninoa.
29 Ikinimane kãkiti sitatxi auakani miteẽkata,
akiriãpokatana. Imaĩkarina Paoro moianariakori, Kaio
inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini.
Ikosekaĩtokatana. Imimiteẽkatana. Kãkiti apotiitiniãtaãua
aikotimoni anikaãkana, miĩroã itxana.
30 Ikara Paoro imarotakasaaki, inirekari ĩroini kãkitikata
isãkirauatini ĩkapani, txamari Xesosi sãkire auiãkani !auiritari
iua ĩroini.
31 Ãtikaka Ásia tixini auakani auĩteakori, Paoro tiretakani,
iokanapireta Paoromoni:

—Kona piĩroãpeko kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti ãki —itxarina
iokanapirena.
32 Aiko ãki ikinimane akiripoananikata. Apanakini
akirikatakiti ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakiti
ipinimonipo itxanãtana, kotxi kaiãopokori kãkiti txari:

—Kixikapa aãpotiitaua?

!Imarotarina ixika.
33 Xoteoakori iuaã apotiitakaniua katikari Arexãtri inakori
ikinimane apisatoõ, isãkirauatini ĩkapani. Iuasaaki õkitikari
iuako kãkiti iotokini ĩkapani, isãkire ikenakotinina ĩkapani.
34 Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexãtri Xoteo ininiãua,
akiripoakatana ipi oara:

—Txiana, Épeso auakani teosone, Apiananiro —
itxanãtapikana.
35 Eereka auĩtetxi inakariua apoka ninoa apisatoõ. Iua
posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

—Ikini itixiti auakani imarotari atenokara Épeso auakani-
nokara nĩkatiniri ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Api-
ananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nĩkatiniri kai oa ĩto
atoko inakari iaxiti katxakakaro.
36 Ikinimane imarotapekari ikara inakari, ininiãkara
hĩotokako. Iteene hĩxinikariko hĩkamakiti tĩkane. Maxikatiĩka
!hãkirinãtape.
37 Kotxi hĩte minana naia kikiakori uaimoni, txamari !
iĩtirĩkarina tiitxi ateosone misãkiretiko aikoti ãki auakari. !
Imisãkirepiretarona ateosone.

38 Temétxio, iuakata parĩkauatakani pakini, nirekiniãri
naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kãkiti misiritiko
sãpiretikoãtaã. Auapitika aãuĩteakori. Iuaã erekari
isãpiretinirina maerekati naia kamakiti.
39 Iuaĩkana hĩtsoatiniã, sitatxi auakani auĩteakori apoti-
itakasaakiua, hĩsãpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ni-
noa õtãkikinii ĩkapani.
40 ! Apakata mixikanani himitekini, hãkiripoakatini atoko
hĩkamini. Maxikatiĩka hãkiripoanãta. Ixika ! auari. Atxiĩti
Homanoakori auĩte txitaua maerekati akamakiti xika —
itxana ninoamoni.
41 Eereka ipaniãtana ninoa sini.

20

Masetónia Tixini, Akaia Tixini Pakini

1 Ninoa kãkiti apotiitakaniua aapokomonina ikanapiriãka
atoko, Paoro pĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani. Imisãkiretana.
Ikamapoxokonitana. Iposo atoko itakanapapiretana. Isipe
Masetónia tixinimoni.
2 Ĩpirixititari Masetónia tixini. Aapokotxi apokaãpotakasaaki,
isãpireãpotari Xesosi sãkire kãkitimoni. Isikataparaxiniretana.
Eereka Akaia tixinimoni apoka.
3 Iuaã ikaikota ipi ãti pakini kasiriti. Eereka Paoro
kaiamapeka maporo ãki iereẽtiniua Síria tixinimoni isini
ĩkapani. Iuasaaki, ikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri
iua. Ininiãkara Paoro:
—Masetónia tixinimonikanerako nikanapiriãko —itxa
Paoro.
4 Sópato inakori Peréia sitatxitikiri sari iuakata. Piho
inakori ãkiri itxaua. Arisitako inakori, Sekõto inakori,
Tesarónika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio
inakori Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txíkiko in-
akori, Tópimo inakori Ásia tixinikini, Tximótxio inakori pakini
moianatari Paoro.
5 Iuasaaki nota Arókasi inakori iuakata naua. Paoro imoia-
nariakorikata ĩkiika isinina. Nota, nimoianariakorikata sari
Paoro tikini. Tóatxi sitatxiti Paoro iãtapaua ate.
6 Pão miãtiãkati nikiko õti napaka atoko, Piriposi sitatxiti
aiereẽtaua maporo ãki Tóatxi sitatxiti asini ĩkapani. Sĩko pakini
õti napaka atoko Tóatxi aãpoka. Iuaã aaõkitana Paoro imoia-
nariakorikata. Iuaã anapari ãti semanati.

Paoro Txĩkitakari Ipĩkari Iuaĩkana Auãki Inini

7 Tomatiko õtisaaki Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua komiri
ixanakinina ĩkapani, Xesosi ipinini ixinikinina ĩkapani.
Iuasaaki Paoro oerekanãtari Teoso sãkire. Apaĩkanõkapeka
isãpirenauatapanika, kotxi katimatinĩkata isipe.

8 Ate apotiitiniãtaãua aiko inopinita auakari iriko ãki. Iuaã
auari kaiãopokori tirikapi poniãkari, ininiãkara papatakari.
9 Iuasaaki ãtokori Etxiko inakori topãkanãta inopinita
auakari sonaã. Paoro sãpirenauanãtapika, ininiãkara itapo
inokaãpotari iua Etxiko. Eereka imaka. Iuasaaki ixipotorika.
Xitipeka apoãkata. Ninoa miteẽkata iuamoni isinina, txamari
!auaika.
10 Ininiã Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. Isirĩka iua ipĩkari
nopini, imaarata itxari.
—!Hĩpĩkarauatape. Auãkipanikari —itxana ninoa.
Ininiã iuaĩkana iua ãtokori auãkipeka itxa.
11 Iposo atoko Paoro kanĩka iuaĩkana inopinita
irikomoni. Komiri inika. Iposo atoko iuaĩkana ninoakata
isãkirauanãtiniritika katimata itxa. Ikatimataãka atoko isipe
Paoro.
12 Eereka anikarina iua ãtokori aapokomoni. Ninoa iteene
poxokoniuata iua auãkipanika inini.

Miretomoni Sikiko Pirena

13 Iuasaaki Paoro paniãtaua ate:
—Hĩte sari maporoã Asosi sitatxitimoni. Imiriĩrako nota
sari. Iuaã nota iereẽtaua hĩtekata —itxaua ate.
Ininiã ate sari iua apisa.
14 Asosi sitatxiti Paoro aõkitaua ate. Iereẽtaua maporo ãki.
Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni.
15 Iuaãtaã aãpokasaaki, iuaĩkana apotorika. Ãti õti napaka
atoko, anapari Kio inakori takote pokomiriĩ. Ãti õti napaka
atoko, Samosi inakori pokomiriĩ aãpoka. Iuaĩkana ãti õti na-
paka atoko, aãpoka Mireto sitatxiti.
16 Iuasaaki Paoro ! inirekari Épeso ioporokoti apokitini,
kotxi !inirekari auapokotini Ásia tixiniã. Ikatimaritaua, kotxi
iposotiniãri, inirekari Xerosareẽ apokini. Pẽtekósitxi kiiniriti
apisapanika apokini inireka.

Xesosi Sãkire Auiãkani Auĩteakori Õtãkikiko

17 Ininiã Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta
Épeso sitatxitimoni. Ipĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani
auĩteakori.
18 Ninoa apokasaaki, Paoro misãkiretana ninoa:
—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki,
eereka hĩtekata nauakasaaki, himarotari ikiniõtika nauini
hĩtekata.
19 Iuasaaki niparĩkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na
niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino,
ininiã nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari
Apiananiri paniãtakiti.

20 Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sãkire.
Nisãpiretapekai hĩte imakinika Teoso sãkire hĩte ereka hinini
ĩkapani. Kãkiti apotiitiniãtaãua noerekai Teoso sãkire. Apaka
nisari ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, eereka ãti
haãpokomoni, nitxaãpota Teoso sãkire noerekinii.
21 Xoteoakori, Xoteo minakaniua apaka nisãpiretari nimaro-
takiti Teoso oerekakiti maerekanitxi itakanapinina ĩkapani,
Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani. Nisãpiretari nimarotakiti
Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sãkire auikinina ĩkapani.
22 —Ininiã nota sariko Xerosareẽ, kotxi Erekari Mata-
matakoti paniãtano nota iuaã nisini. ! Nimarotari kiatok-
ouako ninaãkapaniko iuaã.
23 Ikini sitatxiti nauakasaaki, Erekari Matamatakoti pini-
tano: “Piteniko takapeẽkako kateia ãki iuaã. Iuaã pimisir-
itiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareẽ
napokasaaki.
24 Ikara nimisiritiko sãkiretxiti kona mamakari nixinikak-
iti, kotxi kona nitiretari nauini ĩkorapokoriti. Xesosi Api-
ananiri paniãtakiti parĩkatxiti ninireka nikamini. Nipox-
okoniritika nauini mapotõkirepe nitxako. Xesosi paniãtano
Teoso iokanapirena erekari Teoso tiraõki nisãpiretini kãkiti.
25 —Nisãpiretapekari Teoso auĩtetxi ininiãua pirena hĩte
sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hĩte hĩkinika kona
hãtamataikanoko nota.
26 Ininiã hĩxinikapikariko nisãkire iaõka uatxa nisãpiretakiti.
Kãkiti hĩte sauaki auakari pĩpinanakiniã, Teoso kimapore im-
imarotakaniã, kona nota xikani.
27 Kotxi nisãpiretapekai hĩtemoni imakinika Teoso
iokanapirena.
28 Erepaniko, katokinani hĩtxako maerekati apokini
hĩtemoni. Erekari Matamatakoti sikapekari kãkiti hĩtemoni
Xesosi sãkire hõerekini ĩkapani, ininiãkara hinĩkatana ninoa.
Soti auĩte nĩkatakani atokokana hĩtxauako. Ninoa hĩpiraakori
atoko. Ininiã hĩtiretanako ninoa kãkiti, kotxi Teoso nakitiakori
itxauana. Teoso ãkiri ipina ninoa ĩkapani, iua nakitiakori
ininiuana ĩkapani.
29 Nimarotari kãkiti apokapitikako hĩtemoni nota sini tikini.
Ninoa nirekari ixipokinirina hĩparĩka Teoso ĩkapani. Xapakori
patari imaĩkini monõkoni atoko itxako ninoa hĩte sauaki
imonõkoni apokini. Ininiã erepaniko. Katokinani hĩtxako.
30 Ãti õti kãkiti hĩte oereẽkini sãpiretakiti na atãoni. Koke-
takori sãkiretxiti isãpiretana apanakini Xesosi sãkire auiãkani.
Ikara xika apanakini auikari ninoa sãkire, ininiãkara isanako
ninoakata. !Auikaikarina hĩte sãkire.
31 Ininiãkara erepaniko. Hĩxinikariko ipi anokanani ãti
anokanani pakini nota õtãkikanãtai hĩte. Noerekanãtai hĩte

Teoso sãkire ĩkanõka, pokamara pakini. Ikiniõtika noerekai hĩte. Nitxiapata nõtãkikasaakii, kotxi nitiretai.
32 —Uatxa nisikai hĩte Teosomoni, iua nĩkatinii ĩkapani. Nitakanapari Teoso sãpirena hĩtekata, kotxi iua sãpiretari isikinii ikinipoko erekari. Iuara sikaposotiiretai hĩte. Iuara sikai hĩte erekari inĩkatakiti, inakitiakorimoni isikini ĩkapani.
33 !Nixikotari apanakini. !Nimaãkatari itxineirote, imãkana pakini.
34 Hĩte imarotapitikari notaka parĩkauata imakinika ninireẽkiti, nimoianariakori nireẽkiti apaka niamotini ĩkapani.
35 Ikara atoko aparĩkauatiniã, atiretana kãkiti maposotakaniua. Nota parĩka oerekapekai hĩte ikara atoko hĩkamini. Maxinikari Xesosi Apiananiri sãkire. Iua txari: “Teoso takari erekari kãkitimoni iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekari sikarauatakarimoni,” —Paoro txana ninoa Épesokinimoni, Teoso sãkire auiãkani auĩteakorimoni.
36 Iuasaaki Paoro kapotoreẽkaua ninoakata. Imisãkiretarina Teoso.
37 Ninoa ikinimane txiapakata. Imaarãkarina Paoro, apitxoka itxarina. Itakapiretanaparina.
38 Apiata imatinanina, kotxi Paoro sãpiretana ninoa, ! aõkitaikarina iua. Isana iuakata maporomoni.

21

Paoro Sari Xerosareẽmoni

1 Maporo aãpokasaaki, ate takapiretanapana ninoa Épesokini. Eereka asipeka. Kosi pokomiriĩtimoni asakatapitipo. Iuaã aãpoka. Katimatinĩkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eereka Pátara sitatxitimoni asa.
2 Iuaã aãpokaro ãto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiã aiereẽtaua atoko ate potorika asini.
3 Apaniãxiti apokasaaki, aãtamatari Xipri pokomiriĩti. Anapari Xipri pokomiriĩti asanaremoni. Asari Síria tixinimoni. Aãpokita Txiro sitatxiti, kotxi iuaã tiitxi maporo ãki auakari kaikota.
4 Iuaã ate aõkitari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, ininiã akaikota ninoakata ãti semanati. Ninoa txari Paoro:
—Xerosareẽmoni ! pisipe, kotxi Erekari Matamatakoti sãpiretapekaua ate pimisiritiko tĩkane aua iuaãtaã —itxarina.
5 Apotorikini õti apokasaaki, ate sipe iuaĩkana maporomoni. Ninoa ikinika, ĩtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ĩtiniã ioporokomoni. Akinika akapotoreẽkaua ikipatxiteẽ, misãkireta atxari Teoso.
6 Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereẽtaua maporo ãki. Ninoa kanapiriã aapokomonina.

7 Ininiã Txiro sitatxiti atakanapa. Iuaĩkana apotorika.
Eereka aãpoka Pitoremaita sitatxiti. Iuaã ate misãkiretana
kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Akaikota ãti õti ninoakata.
8 Katimatinĩkata iuaĩkana apotorika asini. Eereka aãpoka
Sesaréia sitatxiti. Iuaã Piripi inakori aapokomoni asa. Teoso
sãkire sãpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori Xe-
rosareẽ auakasaakina, ninoa mereẽri iua Piripi, apikomoni
kikiakori seisi pakini, ninoa imoianatinina ĩkapani. Ate
kaikota Piripi aapoko.
9 Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro ãtokoropanika. Ninoa
apaka sãpiretari Teoso iokanapirena kãkitimoni.
10 Ate auanapa iuaã mapaõti. Iuasaaki Teoso sãkire
sãpiretakari Ákapo inakori Xotéia tõpa potorikakari apoka
Piripi aapoko.
11 Ikosekari Paoro makiomatare. Iĩtxikari iuako ikitikata.
Itxari:
—Erekari Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareẽ
auakani iaxirikapiriko ia makiomataretxi nakititakari
ia atokokanerako iaxirikiko. Eereka isikarina Xoteo
minakonimoni” —Ákapo txaua ate.
12 Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaã auakanikata
txari Paoro:
—Paoro koniko !pisipe Xerosareẽmoni —atxari.
13 Txamari Paoro:
—Kinirepa hĩtxiapanãta? Hĩte kamamatinanitano nota. !Ni-
maãkatari niaxirikiko Xerosareẽ. !Nimaãkatari nokiko apaka
Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.
14 !Ikĩpitari asãkire. Ininiã ate:
—Iaõpe. Ikara atoko ininiã, ate nirekari Teoso nireẽkiti
kamiko —atxa.
15 Mapaõti inapaka atoko, aãiamata Xerosareẽmoni asini
ĩkapani. Eereka apotorika asini.
16 Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Sesaréiakini sari atekata
apaka. Menasõ inakori aapoko ninoa anikaua ate, kotxi iuaã
anirekari akaikotini. Menasõ Xipri pokomiriĩtikiri. Okana-
nipeka iua auikari Xesosi sãkire.

Paoro Apoka Xerosareẽ

17 Xerosareẽ aãpokasaaki, Xesosi sãkire auiãkani apakapaua
ate ipoxokoniritikana.
18 Katimatinĩkata Paoro sari atekata Txiakomoni
aianapokotini ĩkapani. Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani
auĩteakori aua iuaãtaã.
19 Paoro misãkiretana. Isãpiretana imakinika Teoso kamakiti
Paoro parĩkaã Xoteo minakaniua sauaki iparĩkauatakasaaki.
20 Ikara ikenakotakana atoko, ninoa txari:
—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eereka itxarina Paoro:
—Aĩtari, pimarotari kaiãopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sãkire. Ninoa auikari Moisesini oerekakiti sãkiretxiti apaka.
21 Apanakini sãpiretapekana ninoa: “Paoro oerekanãtana Xoteoakori, Xoteo minakaniua sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina ĩkapani. Oerekanãtana ninoa Teoso takaõtxikare imiakori ĩtoã imatakakani ĩkapani. Oerekanãtana ninoa aãtokiriakorini oerekakiti itakanapinina ĩkapani.” Ikara atoko itxanãtana ninoa.
22 Ninoa !imarotapanikari pite uai apokini, ininiãkara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari ninoa imarotiniri apanakini sãpiretakiti poxiene inini. Anirekari ninoa imarotiniri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti.
23 Ininiãkara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misãkiretari Teoso. Isãpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tĩkane.
24 Ininiã pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaõka hĩkamini ĩkapani, ininiãkara hĩkipaãtaua Teoso ĩkapani. Pite iĩkitxitari naia kii kixatiko ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sãpiretakiti. Ninoa imarotariko Moisesini paniãtakiti pikamini.
25 Ninoapekana, Xoteo minakaniua Xesosi sãkire auiãkanipekana, ate iokanatsopatapeka ninoamoni. Asãpiretana ate xinikakiti: —! Hinikapiriko nipokori teoso kãkiti kamakitimoni sikakori. ! Hinikapiri arẽkatxi. Manotsaãtakori xini ! hinikape. ! Hĩsirĩkape pĩtanoro minakotokatika. ! Hĩsirĩkape pĩtaniri minakotikatika. Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini —itxarina Paoro.
26 Ininiã Paoro anikana ninoa kikiakori. Katimatinĩkata ninoa kipaãtaua Teoso ĩkapani Moisesini oerekakiti iaõka ikaminina ĩkapani. Eereka Paoro ĩroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Isãpiretari sasetotxi ninoa keto iĩtona arokiko xipokini õti, kotxi iuasaakiko sasetotxi apakapari ninoa sikakiti Teosomoni.

Paoro Maĩkiko
27 Iua semanati kaiamapeka ixipokini inakasaaki, ãtikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatari Paoro Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ninoa misãkirepiretari Paoro ikinimane kãkiti iuaã apotiitakanimoni, ininiã ninoa sãkire xika ikinimane omanatari Paoro. Eereka imaĩkarina Paoroni.
28 Ásia tixinikini akiripoata:
—Hĩte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikira oerekari ikini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kãkiti Moisesi paniãtakiti imakamakani. Oerekari kãkiti mapaxitakaniri ia Teoso misãkiretiko aikoti. Ĩkorasaaki !ipaxitari ia aiko, kotxi imiĩroãna Xoteo minakaniua aiko ãki, ininiãkara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanãtana ninoa.

29 Ikara itxana, kotxi mitxi itikarina kiki Xoteo minakatiua
Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata tĩpokotini sitatxi
apanĩkaki. Txamari Paoro ! anikari iua aiko ãki. Ininiã
iuãkatarina Paoro anikapekari iua aiko ãki.
30 Ininiã iua Paoro maĩkiko pirena iaripireta. Ikini-
nape sitatxi auakani kenakoenetakasaakiri ikara, imitekana
aikomoni. Imaĩkarina Paoro. Ikosekaĩtotarina. Teoso
misãkiretiko aikotiã imipokiãkatarina Paoro. Iuasaakipeka
aiko tore totaãkapeka.
31 Kãkiti iuaã apotiitakaniua nirekari okiniri Paoro. Sota-
toakori Homano inakaniua ninoa auĩte kenakoenetari ikini-
mane Xerosareẽ auakani neenamauatini.
32 Iuasaakipeka sotatoakori auĩte anikana sotatoakori.
Imitekana Paoromoni. Kãkiti atapakasaakina sotatoakori
auĩte sotatoakorikata, iuasaakiika iotoka Paoro iaritatinina.
33 Ininiã sotatoakori auĩte maĩkari Paoro. Ipaniãtana sota-
toakori Paoro iaxirikini ipi kohẽtxiã. Iposo atoko ipimaãna
kãkiti itakote auakani:
—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaãka? —itxana ninoa.
34 Ininiã ãtikaka iuaã auakani, ia xikara. Apanakinipekana
ãti xikara, itxaãponãtana isãkirena. Sãkiretxi kaiãopokori ininiã,
iua !imarotari atão ixika. Ikara atoko ininiã, sotatoakori auĩte
paniãtana sotatoakori, ninoa aapokomoni anikinirina Paoro.
35 Sotato aapokokiri kanikoatxiã apokasaakina,
sotatoakori õtanõkari Paoro ĩto, kãkiti mamaĩkakaniri ĩkapani.
36 Kotxi kaiãopokori kãkiti itikini ĩkani akiripoakata:
—Hõkariko. Hõkariko —itxanãtana.
37 Paoro sotatoakori aapoko ãki iĩroãnapanoka inakasaaki,
Paoro txari sotatoakori auĩte:
—Apakata pite nimisãkiretini?
Ininiã sotato auĩte tikoka.
—Pite imarotari Krekoakori sãkire —itxari Paoro.
38 —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni
kitatiki kamanãtari neenamatxi auĩtetxiakori pomanatini?
Kona piteni anikatana ipi ipi pakini mio kokanirini ixami-
nakitekatana ãparaã makipakaniãtaã? —ipimaãri Paoro.
39 Ininiã Paoro:
—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikiririano
nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiari inakari, Sirísia tixinikiri.
Pauiritano nakira kãkiti nimisãkiretini —itxari iua.
40 Ininiã sotatoakori auĩte:
—Ari, pimisãkiretana.
Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiã. Iuasaaki õkitikari
iuako kãkiti akiritini iotokini ĩkapani, isãkire ikenakotinina
ĩkapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sãkirauata ninoakata Xoteo
sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ.

22

Paoro Misãkiretari Xerosareẽ Auakani

1 Ininiã Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hĩkenakotariko nisãkire. Na maerekati na nikama. Erekarinokara nikama —itxa.

2 Ninoa kenakotakasaakiri ninoaka sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ isãkirauatini, !akiritaikana. Itsorĩkaãtana.

3 Ininiã Paoro:

—Xoteopitikarano nota. Niponaniã Taaso sitatxiti, Sirísia tixiniã. Eereka uai Xerosareẽ sitatxiti napoka. Uaikara naneẽ. Iuasaaki koerekareri kimatireri Kamarieo inakori oerekano imakinika. Iua oerekano akiomaneakorini kitxakapirĩkarini paniãtakiti imakinika. Nota parĩkauata Teoso ĩkapaninokara, hĩte parĩkauatini atokotxikana.

4 Mitxipeka nota kapokotana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, Xesosi kimaporeẽ sikani. Nimaĩkana, kateia ãki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimaĩka. Nota xika ninoani ipĩpe.

5 Sasetotxiakori auĩte apiatakari, Xoteo auĩteakori pakini imarotari atãopitika nisãkire. Ninoakara sikano aãtsopa iõkatsopatakitina auĩtetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimoni nanikini ĩkapani. Iua aãtsopa auiritano Xesosi sãkire auiãkani nimaĩkini. Ininiã nota sari iuaã Xesosi sãkire auiãkani nimaĩkini ĩkapani, Xerosareẽmoni nimikanapiriinina ĩkapani imisiritikona tĩkane.

6 —Apaniãxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaãpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni.

7 Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuãkatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

8 —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirikarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

9 —Nimoianariakori atamatari iua iotximere, ininiã ipĩkarauatana. Na ikenakotarina nota misãkiretakari.

10 Ininiã nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

—Ininiã Apiananiri: “Ereẽ pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaãtaã pisãpiretaãkako imakinika Teoso nireẽkiti pikamini ĩkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

11 —Iua iotximere xika mõsiãreti nitxaua. Ininiã nimoianariakori kanõpiãpotano. Anikanona Tamásikomoni.

12 Iuaãtaã aua kiki Ananíasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapirĩkarini paniãtakiti. Ikinimane Xoteoakori Tamásiko auakani iteene paxitari iua.

13 Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kõsiãre pitxako,” itxano nota.

—Iuasaakipeka nota kõsiãrepeka nitxa. Natamatari iua.

14 Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereẽi pite inirekakiti
pimarotini ĩkapani. Teoso mereẽi pite Erekarinoka Kamakari
patamatini ĩkapani. Teoso mereẽi pite Erekarinoka Kamakari
sãkire pikenakotini ĩkapani.
15 Pitekarako sãpiretariko itanapoko kãkitimoni atão Xesosi
pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini.
16 Ininiã kona okanani pitxape. Põkitikaua. Pipatxisa-
taãkako. Pakiritariko Apiananiri uãka, ininiã iua makatxakari
pimaerekani,” Ananíasi txano nota.
17 Eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Teoso misãkiretiko
aikotimoni nisa. Iuaã Teoso nimisãkirenãtakasaaki, nitapone-
tari Apiananiri.
18 Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareẽ
posipika uatxapeka. Uai auakani !auikapaniri nota pirena
pisãpiretakiti,” itxa.
19 Ininiã nota: “Apiananiri, nota nitapekana kãkiti pisãkire
auiãkani ikini aikoti Xoteo apotiitiniãtaãua. Niãsokapekana.
Kateia ãki nitakapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nika-
makiti.
20 Pite sãkire sãpiretakari Estevão inakori okikosaaki, nota
aua iuaã. Iuasaaki ninĩkatari kokanirini mãka inopinikiri.
Nota apokaerekatari okinirina iuani.”
21 —Ininiã Apiananiri: “Pisipeka. Õtakoxiti niokanatai Xoteo
minakonimoni,” itxano —itxa Paoro kãkitimoni.

Paoro Homano Itxaua

22 Iuasaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kãkiti iuaã
apotiitakaniua !inirekaikarina Paoro sãkire ikenakotinina.
Omanãkarauata. Akiripoakatana:
—Hõkariko. !Erekari auapanika inini —itxana.
23 Akiripoakatana. Iõkokarina imãkana inopinikiri. Kipatxi
okarapekatana apaka, kotxi omanãkarauata.
24 Ininiã sotatoakori auĩte paniãtana sotatoakori anikiniri
Paoro aiko kaikori ãki, sotatoakori aapoko ãki. Ipaniãtana
Paoro ixirokitatiko tĩkane, kotxi inirekari imarotiniri Paoro
omanatiko xika.
25 Paoroni iĩtxikasaakina ixirokitatiko ĩkapani, Paoro pimaãri
sotato itakote timakari:
—Erekari atxiĩti hĩte xirokitatiniri kiki Homano inakori
maxikatiĩka? Homano nitxaua. Kixikapa hĩte nirekari
hĩxirokitatinino? —Paoro txari iua.
26 Ininiãkara sotato sari iauĩtemoni.
—Iua kiki amaĩkakiti Homano itxaua iua, ininiãkara
erepaniko iuamoni pikamakiti tĩkane —itxari.
27 Ininiã sotatoakori auĩte sari Paoromoni.
—Pisãpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro.
Ininiã Paoro:
—Iuapitikarano nota.

28 Sotatoakori auĩte txari:
—Nota Homano nitxaua, kotxi niĩkitxitari aãtsopa ĩki
Homano nininiua ĩkapani. Pakaroneri.
Ininiã Paoro:
—Niponaniãkasaaki Homano nitxapekaua —itxa.
29 Iuasaaki Paoro xirokaaritakani patimari isinina. So-
tatoakori auĩte pĩkarauata, Paoro Homano ininiua imaro-
takasaaki, kotxi iua paniãtana sotatoakori iĩtxikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

30 Katimatinĩkata sotatoakori auĩte koxirikari Paoro.
Inirekari imarotiniri Xoteo apoĩtiniri, ininiã ipĩkapiretana
sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakorikata. Ipaniãtari Paoro
itimini ninoa apisatoõ.

23

1 Ininiã Paoro iteene mixinitoõtana Xoteo auĩteakori.
—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua.
Teoso nireẽkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara,
kotxi imarotari nixinikakiti nãkixinireẽ —itxa.
2 Sasetotxiakori auĩte apiatakari Ananíasi inakori !ipotxi-
tari Paoro sãkire, ininiã ipaniãtari Paoro takote auakani ari-
tiniri Paoro sona.
3 Ininiã Paoro:
—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txĩtatakori
atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pãkixinireẽ
maerekatinoka. Pite topãkanãta ereẽ nota pikenakotini
ĩkapani akiomaneakorini paniãtakiti iaõka pikamini ĩkapani,
txamari pipaniãtari niaritiko. Akiomaneakorini na paniãtari
ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniãtakiti —
Paoro txari iua auĩtetxi.
4 Paoro takote auakani txitari Paoro:
—! Erekari pimisãkirepiretiniri sasetotxi auĩte apiatakari
Teoso nakiti —itxana.
5 Ininiã Paoro:
—Nitariakori, ! nimarotari iua sasetotxi auĩte apiatakari
ininiua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kona
pimisãkirepiretapiri hĩauĩte.”
6 Paoro atamatana kãkiti iuaã apotiitakaniua. Apanakini
satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana.
Ininiã itapararitika isãpiretana:
—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota.
Uai nota minaãka hĩte apisatoõ, kotxi nota auikari ipĩkanipeka
õkitikiniua, iuaĩkana auãki ininina ĩkapani —itxana ninoa.
7 Iuasaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini
taparakienatakakaua, kotxi pariseoakori auikari Paoro
sãkire. Satoseakori !auikari Paoro sãkire.
8 Kotxi satoseoakori ! auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana
auãki inini ĩkapani. Kona auikarina Teoso nitiriakori iaxitikini

auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Auikarina Teoso nitiriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka.

9 Iuasaaki ikinimane apia akiripoakata. Itaparakienatakakauana. Pariseoakori, kaiõkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki ! ikamari maerekati. Atxiĩti matamatakoti, atxiĩti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirauata iuakata. Ininiãkara !apakata anaiatiniri Teoso —itxana.

10 Ninoa iteene taparakienatakakauana, ininiã ineenamauaaritana. Sotatoakori auĩte pĩkari ninoa okiniri Paoro, ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Hĩsako kãkiti sauaki apanĩkaki. Iuaã himakatxakariko Paoro. Hanikariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiã anikarina iuaã.

11 Ãti ĩkanõkati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisãpiretapekari nota pirena uai Xerosareẽ. Apaka pisãpiretariko nota pirena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

12 Katimatinĩkata apanakini Xoteoakori apotiitaua. Ixinikarina Paoro okini ĩkapani. Ninoa txari:

—!Anipokotapani, !aãtapani, Paoro aõkini apisa —itxana.

13 Ninoa Xoteoakori koarẽta apikomoni.

14 Eereka ninoa sari sasetotxi auĩteakorimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okaenetari Paoro. !Anipokotapani iua aõkini apisa.

15 Ininiã hĩte aãuĩteakori amanaãriko sotatoakori auĩte, imininiri Paoro uai. Hĩsãpiretariko sotato auĩte, hinirekari apikomoni hĩpimainiri Paoro. Iuasaaki ate iãtapariko kimaporiã aõkiniri ĩkapani —itxana ninoa.

16 Paoro itaro ãkiri kenakoenetari Paoro okaenetiko, ininiãkara ĩroã sotatoakori aapoko, sãpireta itxari iritanirimoni.

17 Ininiã Paoro misãkiretari sotato auĩte poiãori.

—Panikari ia ãtokori hĩauĩtemoni. Iminapiretakiti inireka isãpiretiniri iua —itxa.

18 Ininiã sotato auĩte poiãori anikari iua auĩtemoni.

—Ate maĩkakiti Paoro misãkiretano nota, ia ãtokori pitemoni niminini, kotxi inirekari isãkirauatini pitekata —itxari.

19 Ininiã apiari anikari iuakoã ninoanani auiniãtaã. Ininiã iua:

—Kipa pinireka pisãpiretinino? —itxari.

20 Ininiã iua ãtokori apakapapiretari:

—Xoteo auĩteakori nirekari amanainii katana pokamara Paoro panikini ninoamoni. Isãpiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sãkire ikenakotinina. Txamari paxirari ninoa sãkire.
21 ! Pauikapena, kotxi koarẽta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporiã Paoro iãtapinina, okinirina ĩkapani. Ninoa kikiakori txapeka ! inipokotaikana, ! iãtaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporiã iãtapinirina Paoro. Ninoa iãtapari ninoa nirekakiti pikamini —itxari sotato auĩte.
22 Ininiã sotato auĩte:
—!Pisãpiretapiri notamoni pisãpiretakiti apanakinimoni.
Ininiã iokanatari ãtokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataãka Périsi Inakorimoni
23 Iposo atoko sotato auĩte pĩkapiretana ipi sotatoakori auĩtetxi poiãoni inakaniua. Imisãkiretana:
—Hãpotiitana tosẽtosi sotatoakori ikitiã sikani, setẽta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosẽtosi sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hĩtxako ia ĩkanõkati novi oara hĩpotorikini Sesaréia sitatxitimoni hĩsini ĩkapani.
24 Kavaroakoro hĩsikari Paoro, oa nopini isini ĩkapani. ! Hãuiritapiri Paoro okiko. Hanikari Paoro Homanoakori auĩtemoni Périsi inakorimoni —itxana ninoa.
25 Iposo atoko sotato auĩte iõkatsopata:
26 Nota Kráotxio Arísia inakorino iõkatsopata apiarimoni, pite Périsi aãuĩtemoni. Ereẽkai.
27 Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maĩkakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotatoneakorikata makatxakari iua, kotxi Homano itxaua.
28 Ninirekari nimarotiniri kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiãkara nanikari iua Xoteoakori auĩteakori apotiitiniãtaãua.
29 Iuaã nimarotari ixika ! auari kateia ãki ikaikotini ĩkapani. Ixika !auari ipinini ĩkapani. Ninoa apoĩtari iua ninoa atokiriakorini paniãtakiti imakamakani xika.
30 Nikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri Paoro, ininiã niokanatari iua pitemoni. Nipaniãtana Paoro apoĩtakani isãpiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niõkatsopata. Ereẽpiko,
itxa sotato auĩte sãkire Périsimoni.
31 Sotatoakori auĩte paniãtiniri atokokana sotatoakori anikari Paoro. Ĩkanõka anikarina Ãtxipatiritxi sitatxitimoni.
32 Katimatinĩkata sotatoakori ikitiãna sikaninanira kanapiriã sotato aapokomoni. Kavaro nopini sikani anikari Paoro apikomoni.
33 Anikarina Sesaréia sitatxitimoni. Isikarina Paoro iõkatsoparikata auĩtetximoni, Périsi inakorimoni.

34 Ininiã iua atatsopatari iua iõkatsopari. Iposo atoko ipimaãri Paoro:
—Kitixinepa paua? —itxari iua.
Ininiã Paoro:
—Sirísia tixinikirirano —itxa.
35 Ininiã Périsi txari:
—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemariko pisãkire —itxa.
Ininiã ipaniãtana sotatoakori:
—Erotxini kamakiti aikoti ãki hinĩkatariko Paoro.

24

Paoro Apoĩtiko Pirena

1 Sĩko õti auakasaaki, sasetotxiakori auĩte apiatakari Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxitimoni. Apoka iuaã kiomãtxiakorikata, kiki Tétoro inakorikata apaka. Iua Tétoro kãkiti ĩkapani kasãkireri kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ. Ninoa apoka Périsi apisatoõ Paoro apoĩtinina ĩkapani.
2 Ninoa apokasaaki, sotato minari Paoro Périsi apisatoõ. Iposo atoko Tétoro akiritaãka isãkirauatini ĩkapani. Ininiã Tétoro apoĩtari Paoro:
—Périsi, apiari pitxaua. Auĩtetxi kimatireri pitxaua, kotxi mapakanani atixine neenamatxi ! auari. Mitxi kaiãopokori maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiãoãpota, kotxi pite kamari erekari kãkiti ĩkapani.
3 Erekapitikari pikamakiti ate ĩkapani. Ate apokaerekatari.
4 Kona ninirekari niomakotetinii pite, ininiãkara nisãkire poiãoka apikomoni nisãpiretai, ininiã pikenakotari nisãkire.
5 —Ia kiki ! erekari. Pamonõkoniri. Itxĩkitakari Xoteoakori neenamauatini ikini itixiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sãkire auiãkani auĩte itxaua iua Paoro.
6 Teoso misãkiretiko aikoti imapaxitakanisaaki, ate maĩkari iua. Akiomaneakorini oerekini atoko atxamariko Paoro.
7 Txamari iuasaakipeka sotatoakori auĩte Arísia inakori apoka iuaã. Imakatxakari Paoro itapararitika ate sauaki.
8 Eereka Arísia paniãtaua pitemoni ainini. Pite pimaãriko Paoro, ininiã pimarotari asãpiretakiti inipitika inini —Tétoro txari Périsi.
9 Iuasaaki Xoteoakori iuaã auakani:
—Ari, inipitikara isãkire —itxarina Périsi.

Paoro Sãkire Périsi Apisatoõ

10 Iposo atoko Périsi paniãtari Paoro isãpirenauatini. Ininiã Paoro: —Nimarotapitikari kona uatxakani ate tixine auakani misiritiko mereẽkari pitxaua. Ininiãkara nota apokaerekatari pitemoni nisãpiretiniri nikamakiti.
11 Tosi õti pakini napakari nisa Xerosareẽmoni Teoso nimisãkiretini ĩkapani. Pipimaãri apanakini atãokani nisãkire.

12 Nanera !ikenakotari nota txitiniri ãti Teoso misãkiretiko
aikoti ãki. Ikininape Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti ãki ! ata-
matarina neenamatxi nikamãkitakini. Ãtiãtaã apaka ! ata-
matarina nitxĩkitakiniri kãkiti neenamatxi ikaminina.
13 Nanera maxikatiĩka kamapiretano nota. !Itikanona nota
maerekati nikamini.
14 Nota auikari Xesosi sãkire. Ia atão. Naneramoni Xesosi
sãkire na atão. Nota parĩkauata ate atokiriakorini Teosone
ĩkapani Xesosi sãkire nikĩpitakasaaki. Moisesini paniãtakiti
apaka nauika. Teoso sãkire sãpiretakanini iõkatsopatakiti apaka
nauika.
15 Nanera auikari Teoso õkitikinina ikininape kãkiti ipĩkani.
Erekarini, maerekani apaka õkitikauako iuaĩkana auãki ininina
ĩkapani. Nota apaka auikari ikara.
16 Ikiniõtika ninirekari atãonoka nikamini Teoso ĩkapani,
kãkiti ĩkapani apaka.
17 —Ninapapekari mapakanani ãtiãtaã, eereka nikanapiriã
Xerosareẽmoni. Iuaã nisa txineiro ninirimanemoni matx-
ineirotenimoni nanikini ĩkapani. Apaka iuaã ninirekari
nisikaenetakiti Teosomoni nisikini.
18 Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso
misãkiretiko aikoti ãki, nikipaãtaua Moisesini oerekakiti
iaõka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Kãkiti
apotiitakaniua !auari notakata iuasaaki. Neenamatxi !auari
iuasaaki.
19 Ninoa itikano. Maerekati nikamaãkamako, kinirepa kona
ninoa apoka uai uatxa pite isãpiretinina ĩkapani?
20 Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaãna nanera
ikenakotakitina, itikakitina nota Xoteo auĩteakori apisatoõ
nauakasaaki. Kipa atxiĩti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki
kona nikamari maerekati.
21 Atxiĩti iuasaaki nanera ! apokaerekatari nisãkire, kotxi
nitxana: “Nota auikari ipĩkani õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini
ĩkapani. Ikara nauikakiti sãkiretxiti xika hĩte maĩkano nota.”
Atxiĩti nanera ! apokaerekatari ikara nisãkire —itxa Paoro
sãkire Périsimoni.
22 Périsi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti.
Iua misãkiretana ninoa:
—Sotatoakori auĩte Arísia inakori apokapanikako uai.
Iuasaakiko nisãpiretari kiãtokopa nitxatari Paoro. Uatxa
xipope asãkire —itxa Périsi.
23 Ipaniãtari sotato auĩte poiãori inakari Paoro nĩkatakari
tĩkane:
—Pinĩkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniãtaã isini. Pauir-
itariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti
isikinirina —itxa Périsi.

Paoro Sãkirauata Périsi, Tosira Pakinikata

24 Mapaõti napa atoko Périsi ĩtanorokata Tosira inakorokata
apoka Paoro auiniãtaã. Xoteo oa. Périsi pĩkapiretari Paoro.
Iua apokasaaki, Paoro sãpiretana ninoa Kristo Xesosi sãkire
auikiko, ininiã ninoa kenakotari.
25 Paoro sãpiretari Teoso sãkire atão inakari kamiko
pirena. Isãpiretari Teoso sãkire ĩtotxi nireẽkiti amakamakani.
Isãpiretari kãkiti misiritiko itixi xipokini õti apokasaaki.
Ininiãkara Périsi pĩkarauata.

—Iaõpe. Pisipe. Ãti õti niparĩka mauakanisaaki, iuaĩkana
nipĩkapiretai —itxari.
26 Périsi nirekari Paoro sikiniri txineiro iuamoni, isikakiniri
ĩkapani. Ininiãkara itokata ipĩkapiretari Paoro iuakata
isãkirauatini.
27 Ipikanani napa atoko Pósio Pésito inakori auĩtetxi
txapekaua, ininiã Périsi sipe. Périsi nirekari Xoteoakori
apokaerekatiniri iua, ininiã isini apisa ! isikakari Paoro,
ininiã Paoro kaikotapanika kateia ãki.

25

Paoro Amanaãri Sesakata Isãkirauatini

1 Pésito aua Sesaréia sitatxiti ipi ãti pakini õti, eereka isari
Xerosareẽmoni.
2 Iuaã sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori pakini
kamapiretari Paoro Pésitomoni.
3 Ninoa iteene amanaãri Pésito:

—Pikamariko ate nireẽkiti. Piminariko Paoro uai Xe-
rosareẽmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaenetarina Paoro ipixinipoko-
riti.
4 Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitikarako aua Paoro. Mapaõti napa
atoko nota kanapiriã iuamoni.
5 Hinirekiniãri, ãtikaka hĩte sari iuamoni notakata. Iuaã
hĩsãpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.
6 Pésito napari ipi semanati Xerosareẽ. Eereka ikanapiriã
Sesaréiamoni. Katimatinĩkata ĩroã aiko kãkiti misiritiko
sãpiretikoãtaã. Iuaã ipĩkapiretari Paoro.
7 Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareẽkini ãkitari iua.
Apoĩtarina iua maerekati kaiãopokori ikamakiti, txamari
imaerekani itikakari !auari, kotxi !ikamari maerekati.
8 Eereka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aãtokiriakorini
paniãtakiti nikamapitika. Teoso misãkiretiko aikoti
nipaxitapitika. Homano auĩte paniãtakiti, Sesa inakori
paniãtakiti nikamapitika —itxa.
9 Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iuaka, ininiã
ipimaãri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaãrako nota kenakotariko nanera sãkire, pite sãkire apaka —itxa.

10 Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. !Apakata Xerosareẽ Xoteoakori apisatoõ nisãkire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auĩte Sesa nirekari Homano sãkirauatini kãkiti misiritiko sãpiretakani apisatoõ. Erekari uai pikenakotiniri nisãkire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni.

11 Ixika auiniã nipinini ĩkapani, maerekati nikaminiã, ininiã apakata nipinini. Txamari nanera na atão apoĩtano nota, ininiã naneramoni nisikanapakiri !auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sãkire.

12 Ininiã Pésito sãkirauata iua õtãkikakanikata Paoro Sesamoni isini ĩkapani. Eereka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiãrako iuamonirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sãkirauata Akiripakata

13 Mapaõti napa atoko auĩtetxi Akiripa inakori apoka Sesaréia itaro Perenisi inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni.

14 Mapaõti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia ãki Périsi takakiti Paoro inakori.

15 Xerosareẽ napokasaaki, sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori apaka apoĩtari iua. Inirekarina nota paniãtiniri iua okiko.

16 Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kãkiti ãti apoĩtakiti, iua apoĩtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoĩtakanikata kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ, ninoa sãkire kãkiti misiritiko mereẽkari kenakotini ĩkapani,” nitxana.

17 —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinĩkata niĩroã kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã nipĩkapiretari Paoro, ininiã iua apoka iua omanatakani apisatoõ.

18 Ninoa sãkirauata. Apoĩtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti.

19 Txamari ninoa auiãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatari Paoro. Kiki ipĩkari Xesosi inakori xikara apoĩtarina. Paoro auikari Xesosi iuaĩkana auãki inini. Ninoa !auikari Xesosi õkitikiniua.

20 —Iuasaaki na nimarotari nikamakiti tĩkane. Ininiã nipimaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaã pite apoĩtakani, pite pakini kenakotaãkako,” nitxari Paoro.

21 Txamari iua apakapapiretano: “Kona. Sesamonira ninireka nisini,” itxano nota. Ininiã notara paniãtari iua kateia ãki ikaikotiniritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

22 Ininiã Akiripa:
—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire —itxa.
Ininiã Pésito:
—Katanarako pikenakotari iua sãkire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

23 Katimatinĩkata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremãkapokona. Iĩroãna kãkiti apotiitiniãtaãua. Sotato auĩteakori, sitatxi auakani auĩteakori pakini ĩroã. Eereka Pésito pĩkapiretari Paoro, ininiã Paoro minaãka.
24 Ininiã Pésito:
—Pite, Akiripa, hĩte atekata apotiitakaniua apaka, hãtamatari ia kiki. Ikinimane Xoteoakori uai auakani, Xerosareẽ auakani apaka !apokaerekatari ia. Isãpiretanona ia maerekati ininiua. Ninoa amanaãno ia okiko.
25 Notamoni maerekati !ikama ia. Notamoni ixika !auari ipinini ĩkapani. Eereka ia amanaãno apiari Sesamoni isini, ininiã nota auiritari isini.
26 Txamari ! nimarotari ixika niõkatsopatini Sesamoni. Ininiãkara niminari Paoro hĩte apisatoõ isãkire hĩkenakotini ĩkapani. Akiripa, apiari pitxaua pite, ininiã ninirekari pite sãpiretinino nota niõkatsopatakiti tĩkane. Ia hĩkenakotaka atoko hĩsãpiretano Sesamoni niõkatsopatini ĩkapani.
27 ! Apakata kateia ãkikiri Sesamoni niokanatini ixika nimasãpiretakaniã, kotxi Sesa nirekari imarotiniri ikamakiti xika.

26

Paoro Sãkirauatini Akiripa Apisatoõ

1 Eereka Akiripa paniãtari Paoro:
—Nauiritai pisãpiretiniua pimaĩkiko xika.
Ininiã Paoro õkatari iuako isãkire isãpiretini ĩkapani. Iposo atoko Paoro sãkirauata, maerekati imakamakani ninoa imarotini ĩkapani.
2 —Aãuĩte Akiripa, notamoni erekari pite apisatoõ nisãpiretiniri Xoteoakori apoĩtinino.
3 Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereẽkiti, Xoteoakori paniãtakiti. Ininiã namanaãi pikenakotiniri nisãkire imakinika.
4 —Xoteoakori imarotano nota ãtokoripanika ninakasaakiua, nitixine nauakasaaki. Eereka Xerosareẽ nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniõtika nauini.
5 Mixakapokoni ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiãua. Ikara isãpiretaina, inirekiniãna. Kãkiti pariseo inakari iteene auikari ate atokiriakorini oereẽkiti sãkiretxiti.
6 —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa.

7 Ate nirimane, tosi pakini nirimanetxi, iãtapari ikara Teoso
sikaenetakiti apokini õti. Ninoa parĩkauata Teoso ĩkapani
ĩkanõka, pokamara pakini. Niauĩte Akiripa, ikara Teoso
sikaenetakiti xika Xoteoakori maĩkano nota.
8 Kinirepa hĩte ! auikari Teoso posotiniri ipĩkari õkitikini,
iuaĩkana auãki inini ĩkapani?

9 —Mitxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, hĩte oma-
natiniri atokokana, ininiã nikapokotari isãkire auiãkani.
10 Xerosareẽ nauakasaaki, nikapokotari isãkire auiãkani.
Sasetotxi auĩteakori auiritano kãkiti Teoso nakitiakori kateia
ãki nitakini. Kaiãopokori nitaka kateia ãki. Xoteo auĩteakori
nirekasaakiri okinina, nota apaka nirekari.
11 Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni ikininape Xesosi
sãkire auiãkani nimisiritini ĩkapani. Ninirekari Xesosi sãkire
auikiko xipokini. Iteene nomanatana, ininiãkara nisari
apanakini sitatxitimoni ninoa nikapokotini ĩkapani.

12 —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimoni. Sasetotxi
auĩteakori auiritano nisini. Ipaniãtanona Xesosi sãkire auiãkani
nimaĩkini.
13 Ipixinipokoriti, apaniãxiti iotximere iaxitikiri apoka no-
tamoni. Atokatxi iotximere poiãoka. Ikara iotximere apiata.
Iua iotximere ãki nota nimoianariakorikata aua.
14 Ate iriãkata xitipe. Iuasaakipeka nikenakotari nakir-
itiko: “Saoro, Saoro,” itxano Epiráiko inakori sãkiretxitiã.
“Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaua, nota
pimisiritakasaaki. Atxiĩti kema auĩteka karotaua ipitikiri
aãketeẽ. Iua kema auĩte atoko pitxa,” itxano.

15 —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Xesosira nota, pimisiritakitikarano nota.
16 Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini ĩkapani,
ninitiri pininiua ĩkapani. Uatxa pitikakiti pisãpiretako
apanakinimoni. Pisãpiretapanikariko ikinimane kãkiti
apikomoni noerekakiti tĩkane.
17 Ninĩkataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo mi-
nakaniua sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni
niokanatai pisini.
18 Kãkiti ipiaã sikani atoko itxana, kotxi !imarotarina Teoso
sãkire. Mõsiãreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kima-
pore. Ininiãkara pitekara oerekanako Teoso sãkire ikimapore
imarotinina ĩkapani, ipiã itakanapinina, ikamaramoni isinina
ĩkapani. Ininiãkara ! ikamaikari Satanasi paniãtakiti. Teoso
paniãtakitinoka ikamana eereka. Ininiã ninoa auikariko
nisãkire, ininiãkara nota makatxakariko ninoa maerekani.
Ininiã Teoso nakitiakori ninoa apaka txauana,” Xesosi txano
nota.

19 —Niauĩte Akiripa, ikara atoko ininiãra, nikamapekari
imakinika Xesosi paniãtakiti, iaxiti iotximere apokasaaki
nikenakotakiti.
20 Nisãpiretari Xesosi sãkire merepitipanika kãkiti Tamásiko
sitatxiti auakanimoni, eereka nisãpiretari Xerosareẽ auakani-
moni. Eereka nisãpiretari ikinimane Xotéia tõpa auakanimoni.
Eereka nisãpiretari kãkiti Xoteo minakonimoni. Nisinimoni
nisãpireãpotana ninoa: “Himaerekani hĩtakanapako. Hãuikariko
Teoso sãkire. Erekarinoka hĩkamako, ininiãkara aimarotapi-
tikari maerekati hĩtakanapini,” nitxana.
21 Ikara atoko nitxana ikinimane nisãpiretini. Ikara nisãkire
xika Xoteoakori maĩkano nota Teoso misãkiretiko aikoti ãki
nauakasaaki. Kinirão okaka itxanona.
22 Uatxa nauapanika, kotxi Teoso nĩkatano nota. Ininiã ia õti
Xesosi sãkire nisãpireta hĩte apiarinimoni, hĩte poiãorinimoni
apaka. Moisesini sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Teoso sãkire
sãpiretakani sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Ninoa sãpiretari Teoso
mereẽkiti apokini.
23 Ninoa txari: “Teoso Mereẽkiti apokako. Iua misiri-
taãkako. Iuakarako õkitikaua ipinaka atoko. Iuaĩkana auãki
itxako. Mitxi ipinakari !õkitikaua. Merepanika iua õkitikaua.
Iuara sãpiretariko Xoteoakori maerekani makatxakiko, Xoteo
minakaniua maerekani makatxakiko apaka,” itxana Teoso
sãkire sãpiretakani. Ninoa sãpiretakiti iaõka nota sãpiretai apaka
—itxa Paoro.
24 Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:
—Paoro, !kiĩkitei. Pimapitxiriãpota iteene papaiaõkarauatini
xika —itxa.
25 Ininiã Paoro:
—Niauĩte Pésito, kona nimapitxirita nota. Atãopitikara
nisãkire nikama. Erekari nisãkire.
26 Niauĩte Akiripa, pimarotapekari nota sãpiretakiti, ininiã
kataparaxinireno nimisãkiretinii. Pimarotari Xesosi pirena,
kotxi Xesosi ipĩkasaaki, kona kipatakoriãtaãni ipina.
27 Niauĩte Akiripa, pite auikatari Teoso sãkire sãpiretakani
sãkire? Nota imarotari pite auikiniri.
28 Ininiã Akiripa:
—Pite sãkire txĩkitakaaritano nota Xesosi sãkire nauikini —
itxari.
29 Ininiã Paoro:
—Teoso imarotari. Ninirekari pite, hĩte hĩkinika uatxa
nisãkire kenakotakani pakini iteene hãuikiniri Xesosi sãkire
nota auikiniri atokotxikana. Txamari kona nota nirekai hĩte
kateia ãki hãuini nota atoko —itxa Paoro sãkire.
30 Paoro sãkirauataka atoko auĩtetxi Akiripa, itaro Perenisi,
Pésito, ikinimane ninoakata ĩkani pakini, itimana.
31 Iporikiti ipokĩkasaakina, imisãkiretakakana:
—!Auari ikira kiki okiko xika. !Auari kateia ãki itakiko xika.

32 Ininiã Akiripa txari Pésito:
—Ikira kiki mamanaãkaniãri Sesamoni isini, isikakaãkapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

1 Eereka Pésito sãpiretaua ate iketo apope Itária tixinimoni aĩpiriãtini. Paoro apanakini maĩkakoni apaka sikaãka Xório inakorimoni. Iua Xório seĩ pakini sotato auĩte itxaua. Sesa sotatone itxaua.
2 Ate iereẽtaua maporo ãki, Ataramítxio sitatxitikero ãki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiã ate sipe.
3 Katimatinĩkata ate apoka Sitoõ ioporokoti. Xório tiretari Paoro, ininiã auiritari iua aõkimaneremoni isini iuaã, inirekakiti apakapini ĩkapani.
4 Eereka ate potorika iuaã. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisamoni, ininiã maporo iopiriãri Xipri pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã.
5 Ate ĩpiriãtari potxoari uiniti. Sirísia tixini takote anapa. Pãpíria tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arísia tixiniã.
6 Iuaã sotato auĩte apokaro maporo Arexãtria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereẽtakaua ate oa maporo ãki.
7 Iuaĩkana apotorika. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisatoõ, ininiã ianaritika asaãpota mapaõtipeka, ininiã eereka aãpoka Sinito sitatxiti apisatoõ. Ĩtima tapara xika ! aposotaika apikomoni asini anirekinimoni, ininiã aiopiriãri Kreta pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. Iuaã anapari Saomona pokomiriĩti.
8 Ianaritika asaãpota imiriĩ takote. Aãpoka ioporoko “Ioporoko Erekari” akiritikoãtaã, Araséa sitatxiti takote.
9 Iuaã aãuapokota. Pamonõkoniri apikomoni asini. Kiiniri Teoso ĩkapani kãkiti manipokotakani inapapeka, ininiã imarotaãka ĩtima kataparari kaiamapeka apokini. Ininiã Paoro õtãkikana ninoa:
10 —Apikomoni asiniã, pamonõkoniri. Ĩtima kataparari kasaikamaro maporo atiikata. Kãkiti ipinako —itxa Paoro.
11 Txamari sotatoakori auĩte ! auikari Paoro sãkire. Iua auikapiretari kamaporoteri sãkire, maporo nĩkatakari pakini sãkire.
12 Kaiãopokori maporo ãki parĩkauatakani txari:
—Ia ioporoko kona erekari mitaã anapini. Masa apikomoni. Atxiĩti aposota Penisi sitatxitimoni aãpokini. Iuaã manapakakari mitaã —itxana.

Penisi sitatxiti Kreta inakori pokomiriĩti ioporokoti. Atokatxi ereẽkokini manapi aua Penisi sitatxiti.

Ĩtima Kataparari Pirena

13 Iuasaaki ĩtima poiãoka apokaãpota ate tikinimoni, ininiã ninoa uãkatari:

—Uatxaika erekapekari Penisi sitatxitimoni asini —itxana.

Ininiã õtanõkarina kai, maporo maĩkiko, ininiã potorika atxa. Kreta miriĩti takote anapaãpota. !Anirekari potxoari uiniti apanĩkakiã asini, kotxi pamonõkoniri iuaã.

14 Txamari patimari ĩtima iteene inataparata Kreta pokomiriĩtikiri. Ĩtima uãka "Atokatxi Pokĩkinimonikiri."

15 Ininiã ĩtima apoka maporomoni. Pataparari. !Aposotari ĩtima ininimoni asini, ininiãkara aãuiritari ĩtima anikiniro maporo ĩtima sinimoni.

16 Aiopiriãri Kaota inakori pokomiriĩti. Iua pokomiriĩ xapitiri. Iua pokomiriĩti ĩtima kimaporeẽ aua, ininiã iuasaaki pokomiriĩ anapakasaaki ĩtima poião taparata, ininiãkara aõtanõkaro kanaua maporo kapokiãmonikiri.

17 Akosekaãpotari kanaua maporo ãki aeretakini ĩkapani. Ininiã ninoa iapiripoataro maporo aãpitsaã ĩtima katakakitapetiniri monõkoni. Ninoa pĩkari ĩtima anikiniro maporo ikipatxite apanĩkakiãkirimoni. Iua ikipatxite Arípia tixini takote. Ininiã ikaxitikarina mãkatxi mata maporo aniãkari. Mãkatxi mata kaikotiniã maporo nopini, patimaua ĩtima anikiniua. Ikara atoko ininiã, auiritarina ĩtima anikiniua.

18 Ĩtima inataparatapanika, ininiã katimatinĩkata ninoa okaãpotari tiitxi maporo ãki auakari potxoari uinitimoni maporo sakikini monõkoni.

19 Katimatinĩkata okarina maporo tii potxoari uinitimoni.

20 Mapaõti !aãtamataikari atokatxi. !Aãtamataikari iõriki. Ĩtima inataparatapanika, ininiã auãkatari apinini.

21 Mapaõtipeka maporo ãki parĩkauatakani kona inikaikana. Ininiã Paoro misãkiretana:

—Kinirepa hĩte kona kĩpitari nisãkire? Kinirepa hĩte takanapari Kreta pokomiriĩti? Hĩkĩpitaãkamariko nõtãkikinii, tiitxi kona hõkamako.

22 Iuaritika kataparaxinire hĩtxako. Nisãpiretai, kona kãkiti !ipina. Maporonanira sakika.

23 Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ĩkapani niparĩkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua notamoni.

24 Teoso nitiri akiritano: "Paoro, !pipĩkarauatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoõ. Peerekari Teoso. Itiretai pite, ininiãkara ninoa pitekata sikani !ipinapani," itxano.

25 Ininiã kataparaxinire hĩtxako, kotxi nota auikari Teoso sãkire. Ikamapitikariko nisãpiretinii iaõka.

26 Ĩtima okaroko maporo ipokomiriĩ —itxa Paoro sãkire ninoamoni.
27 Ipi semanati ĩtima inataparata. Anikaro maporo potxoari uiniti Metxitehá̃neo inakori ĩpiriãtini. Eereka apanĩkanõka maporo ãki parĩkauatakani uãkatari imiriĩ takotepeka aãpokini.
28 Ininiã ninoa okari kai iokaritsaã ĩpanaã imarotinina ĩkapani. Trĩta seisi metro ĩpanaã. Eereka apikomoni iaõtarina ĩpanaã, vĩtxi setxi metronoka.
29 Ininiã ipĩkarauatana maporo kai mitarimoni oãpokini monõkoni. Ininiã maporo kapokiãmoni ikaxitikarina ipi ipi pakini kai iokaritsaã maporo maĩkiko. Eereka imisãkiretarina Teoso paĩtiki ikatimatini ĩkapani.
30 Maporo ãki parĩkauatakani nirekari maporo itakanapinina. Iokatxakarina kanaua potxoari uinitimoni. Ninoa txaua:
—Iuaĩkana kai aiokatxaka uai maporo ĩkiinaã.
Txamari na atão isãkirena. Inirekarina maporo itakanapinina kanaua ãki.
31 Iuasaaki Paoro txana sotato auĩte, sotatoakori pakini:
—Nakira kikiakori maporo ãki makaikotakaniã, hĩte ipinako —itxa.
32 Ininiã sotatoakori tsotakari aãpitsa kanaua maĩkakari, ininiã ĩtima anikari iua kanaua.
33 Iuasaaki imaropirĩkata. Paoro õtãkikana ikinimane inipokotini ĩkapani:
—Ipi semanati hiãtapanãtari ĩtima napini. Ipi semanati hĩteni kona xatiki hinipokota.
34 Ininiã hinipokotako uatxa, hĩtapara apokini ĩkapani himapinakani ĩkapani. Hĩkarotiko !auapani. Hiãko ãtika kona katxakapani —itxa.
35 Eereka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoõ isãkirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri poriĩ, nika itxari.
36 Ininiã ikinimane kataparaxinirepe itxana, ininiã inipokotana.
37 Tosẽtosi setẽta seisi pakini kãkiti maporo ãki auakani iuasaaki.
38 Iteene inipokotakana atoko, okarina triko potxoari uinitimoni maporo poana onini ĩkapani.

Maporo Sakikini Pirena

39 Katimatinĩkata maporo ãki parĩkauatakani atamatari imiriĩ, txamari ! imarotarina itixi uãka. Atamatarina ikipatxite, ininiã ninoa:
—Iuaã kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniã —itxana.
40 Ininiã itsotakarina aãpitsa maporo tsapi. Kai kaikota ipatapiã. Ikoxirikarona aãpitsa mekotxi maĩkiko, maporo

oerekaãtiko. Iposo atoko õkitikarina mãkatxi mata maporo
ĩkiiãtinimoni auakari, ikipatxitemoni maporo ĩtima anikini
ĩkapani. Ininiã ikipatxitemoni asaãpota.
41 Txamari ipixinipokoriti maporo atxapaã ikipatxite
nopini. Maporo ĩkiiãtinimoni atxapaã. !Osaika. Tsakati
kataparari xika maporo kapokiãtinimoni txirakiãpota.
42 Sotatoakori kinirão okaka txana ikinimane maĩkakoni. !
Inirekarina ninoa mitekini imiriĩmoni anokinina.
43 Sotatoakori auĩte !inirekari Paoro okiko, ininiã !auiri-
tana. Ipaniãtana ikinimane:
—Himarotiniãri hanokini, ininiã hĩte merepanika
hĩkomokako. Hanoka ikipatxitemoni.
44 Eereka, hĩte mimataanoreni hĩkomokako. Himaĩkariko
maporo txirata, ininiã hanoka ikipatxitemoni —itxana.
Ikara atoko aniniã, amakinika aãpoka ikipatxitemoni.

28

Máota Pokomiriĩti Pirena

1 Imiriĩpekaua amakinika, eereka aimarotari Máota inakori
pokomiriĩti aãpokini.
2 Iuaã auakani apakapaua ipoxokoniritikana. Iuasaaki
ãparaã potorika ikipini. Ãparaã kipini xika patxĩkareri, ininiã
iuaã auakani kamari xamina, ate irokini ĩkapani.
3 Iuasaaki Paoro apaka apotiitari xamina. Xamina pokiã
itakasaakiri, xamina pataka õpõkikari imini xamina iriko ãki
auakari. Akatsatari Paoro uako.
4 Ninoa ipokomiriĩ auakani atamatari imini Paoro uakoã
iarõkini. Ininiã imisãkiretakakana:
—Ikira kiki kokaniri atxiĩti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika
inapakakiniri !auari. Uatxaika ipinapitikako —itxakakana.
5 Paoro ĩkokari imini xamina pokimoni arikini ĩkapani. !
Katsiiri iuamoni.
6 Ninoa iãtapanãtari iuako ananapoatini. Iãtaparina iua
mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko !ipina, ininiã
ninoa:
—Kona kokaniri ikira. Teoso itxaua —itxanãtana.
7 Iuaãtaã takote aua kikio Pópirio inakori nakiti. Máota
pokomiriĩti auakani auĩte itxaua. Iua apakapaua ate ipox-
okoniritika. Akaikota iua aapoko ipi ãti pakini õti.
8 Iuasaaki iri sirĩkanãta. Apoomata. Itikanãta. Ininiã Paoro
sari iuamoni. Akiritari Teoso iua ereka inini ĩkapani. Itakari
iuako inopini. Iuasaakipeka erekapeka itxa iua.
9 Eereka amianatakani iua pokomiriĩti auakani sari
Paoromoni, ininiã iua makananitana ninoa.
10 Ninoa sikaua tiitxipokoni. Apotorikasaaki ãto maporo
ãki, isikauana imakinika anireẽkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

11 Ate napari ipi ãti pakini kasiriti iuaã. Eereka aiereẽtaua
maporo ãki, Arexãtria sitatxitikero ãki. “Itaritxi Ipi” akir-
itaãka maporo uãka. Mitaãsaaki oa maporo kaikota Máota
pokomiriĩti.
12 Apotorika iuaã. Eereka aãpoka Sirakosa inakori sitatxiti.
Iuaã akaikota ipi ãti pakini õti.
13 Eereka iuaĩkana maporo potorika. Aãpoka Héxio sitatx-
iti. Katimatinĩkata ĩtima atikinimonikari ina, ininiã patimari
asini. Katimatinĩkata aãpoka Posoori sitatxiti.
14 Iuaã aõkitana kãkiti, Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa
amanaãua ãti semanati anapini ninoakata. Eereka iuaĩkana
aiereẽtaua maporo ãki. Iuaĩkana apotorika. Homa sitatxiti
aãpoka.
15 Xesosi sãkire auiãkani, Homa auakani, kenakoenetari
aãpokaenetini, ininiã inana ate aõkitinina ĩkapani. Apanakini
aõkitaua ate kienatxi amotikoãtaã takote, Ápio inakoriãtaã
takote. Apanakini aõkitaua ate kãkiti imakiniãtaã, “Ipi Ãti
Aapokotxiti” inakoriãtaã. Paoro aõkitakasaakina ninoa, ipox-
okoniuata.
—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni —itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

16 Homa sitatxiti aãpoka atoko, Paoro auiritaãka
inirekiniãtaã auini. Ãtika sotato kaikotapika iuakata
isinimoni imarotini ĩkapani.
17 Ipi ãti pakini õti napaka atoko, Paoro pĩkapiretana
Xoteoakori auĩteakori. Ninoa apotiitakasaakiua, Paoro
misãkiretana ninoa.
—Nitariakori, ! nikamari maerekati Xoteoakorimoni.
Nauikapitikari akiomaneakorini oerekakiti sãkiretxiti.
Iuaritika nimaĩkaãka Xerosareẽ. Nisikanapaãka
Homanoakorimoni.
18 Homanoakori pimaãno nimaĩkiko xika. Eereka inireka-
rina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika !auari nipinini
ĩkapani.
19 Txamari Xoteoakori ! inirekari Homano sikakinino,
ininiãkara nakiritari Sesa nisãkire ikenakotini ĩkapani. !
Ninirekari nimisãkirepiretiniri ninirimane Xoteoakori.
20 Ikara atoko ininiã, nipĩkapiretai hĩte nimisãkiretini ĩkapani.
Teoso mereẽkiti sãkire, Xoteoakori iãtapakiti sãkire nauikini
xika, nota maĩkaãka.
21 Ininiã ninoa:
—Ate !apakapari iõkatsopari Xotéia tõpakiri pite maerekani
pirena. Aĩtariakori iuaã ĩkani !iminapiretari maerekati pika-
makiti pirena.

22 Ate nirekari akenakotiniri pite auiãkiti sãkiretxiti, kotxi
akenakoenetapekari apanakini sãkire: “Xesosi sãkire na atão”
—itxana ninoa.
23 Ininiã ninoa ketotari ãti õti Paorokata aõkitakakiniuana.
Iketotiniri manapi itomaneri kãkiti sari Paoro auinimoni.
Paoro ĩkanõkapanika sãkirauatapitipo. Ĩkanõkapeka auakapanika
isãpirenauatini. Isãpiretana Teoso auĩtetxi ininiãua.
—Atão Teoso ãkiripitikara Xesosi —itxa Paoro sãkire.
Isãpiretana ninoa Moisesi iõkatsopatakiti, Teoso sãkire
sãpiretakani iõkatsopatakiti apaka, atão Teoso ãkiripitikara Xesosi
ininiua ninoa imarotini ĩkapani.
24 Apanakini auikari Paoro sãkire. Apanakini ! inirekari
auikinirina Paoro sãkire.
25 Ininiã ninoa taparakienatakakaua Xesosi sãkire
auikakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaĩkana
Paoro misãkiretana ninoa:
—Erekari Matamatakoti sãkirauata atão hinirimanekata
kitxakapirĩka. Ipaniãtari Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori
isãpiretiniri Teoso sãkire hinirimanemoni.
26 Itxari:
Hĩsa kãkitimoni. Hĩsãpiretanako ninoa: “Hĩkenakotari nisãkire
ãtipirika, txamari ! hinirekari himarotiniri nisãkire.
Ãtipirika hĩtikari nikamakiti, txamari ! hinirekari
hãuikiniri nota kaminiri ia atoko inakari.”
27 Kotxi kãkiti ãkixinireẽ ! inirekarina imarotinirina nisãkire.
! Inirekarina ikenakotinirina nisãkire. ! Inirekarina
itikinirina nikamakiti. Inirekiniãrina, itikapitikarina
nota kamakiti. Inirekiniãrina, atão ikenakotarina
nisãkire. Ãkixinireẽna imarotaãkamariko nota sãkire, ina-
manako notamoni, ininiã nota txĩkitakamanako ninoa
ereka ininina,
itxa Teoso sãkire.
28 Paoro sãkirauata iuaĩkana ninoakata:
—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena erekari
kãkiti maerekani makatxakiko pirena iokanapiretaãkapeka
Xoteo minakonimoni. Ninoakara auikapitikariko Teoso
sãkire.
29 Ikara Paoro sãpiretaãka atoko, ninoa Xoteoakori sipeka.
Isikasaakina, iteene itaparakienatakakauana Paoro sãkire
ikenakotinina xika.
30 Paoro kaikota iuaã ipi anokanani. Iĩkitxitari kaapokori
iua aapoko Paoronoka auini ĩkapani. Paoro ipoxokoniritika
apakapana ikinimane iuamoni sikani.
31 Isãpiretana ninoa Teoso auĩtetxi ininiãua. Oerekana
ninoa Xesosi, Teoso mereẽkiti ininiãua, Apiananiri ininiãua.
Isãkirauata itaparaxinireritika kãkitimoni. Auiritaãka
ikinipoko imarotakiti isãpiretini.

HOMANO
Paoro Iokanatsopatakiti Homa Auakanimoni

1 Nota Paoro iokanatsopata hĩtemoni. Xesosi Kristo nitirikarano nota. Teoso mereẽno nota iua iokanatakiti kãkitimoni nininiua ĩkapani. Iua akiritano nota, Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni nisãpiretini ĩkapani. Ikara parĩkatxinoka inireka nikamini.
2 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretaua Teoso sikaenetakiti, iua iokanapirena erekari. Teoso sãkire iõkatsopatakoriã ikara atatsopataãka.
3 Ia Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua aãuĩte Xesosi Kristo Teoso ãkiri ininiua. Kãkiti itxapekaua. Iuasaaki Tavii apika mekaniri itxaua.
4 Iuaritika Teoso ãkiri itxaua. Erekari Matamatakoti oerekari kãkiti Teoso ãkiri ininiua Xesosi, kotxi õkitikari Xesosi ipĩkaripeka. Iuaĩkana aua itxa. Ikara posotiiretxi apiari oerekari kãkiti Xesosi Teoso ãkiri ininiua.
5 Xesosi Kristo sikaua ikinipoko erekari. Ininiã iokanataua ikini itixitimoni, kãkiti isãkire asãpiretini ĩkapani, isãkire auikinina ĩkapani, isãkire iaõka ikaminina ĩkapani. Ikara atoko aparĩkauata Kristo ĩkapani.
6 Hĩtepekana, Teoso akiritai hĩte apaka Xesosi Kristo nakitiakori hininiua ĩkapani.
7 Ininiã nota iokanatsopata hĩtemoni Teoso tiretakinimoni, Homa sitatxiti auakanimoni. Teoso akiritai hĩte iua nakitiakori hininiua ĩkapani. Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo apaka sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ikamaerekaxiniretai hĩte.

Paoro Nirekari Isini Homa Auakanimoni

8 Merepanika nitxari niTeosone: “Erekapitikai, kotxi Homa auakani iteene auikari pisãkire. Ikini tõpati auakani kenakopiretari ninoa auikiniri pisãkire,” nitxari Teoso Xesosi Kristo uãkaã.
9 Nisãkirauatakasaaki Teosokata, nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani. Ãtipirika nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani. Teoso imarotari ikara nisãkire atão inini. Nota parĩkauata Teoso ĩkapani. Iuanoka ninireka nikamini. Nisãpiretari iua iokanapirena erekari imi pirena kãkitimoni.
10 Nimisãkiretakasaakiri Teoso, nitxari: “Pauiritiniãno, ninirekari paĩtiki Homa auakanimoni nisini. Mitxi !apakata ninoamoni nisini. Pinirekiniãri iuaã nisini, pimoianatano ninoamoni napokini ĩkapani,” nitxari.

11 Iteene ninirekari naõkitinii hĩte, kotxi ninirekari Teoso
kamataparatiniri hãkixinire nisãkireẽ.
12 Ininiã nota kamataparaxiniretaiko hĩte, kotxi himarotari
nota iteene auikiniri Xesosi sãkire. Apaka hĩte kamataparax-
iniretano nota, kotxi hĩte apaka iteene auikari Xesosi sãkire.
13 Nitariakori, ninirekari himarotiniri itokatapiima naia-
matama hĩtemoni nisini ĩkapani, txamari iuasaaki ! apakata
nisini. Itomaneri kãkiti Xoteo minakaniua ãtiãtaã auakani
auikari Xesosi sãkire. Ininiã iua atokotxikana ninirekari
kaiãopokori kãkiti hĩte sauaki auakani apaka auikiniri Xesosi
sãkire.
14 Nisãpiretari Teoso sãkire ikininapemoni. Nisãpiretari
sitatxi auakanimoni. Nisãpiretari ĩtopa auakanimoni apaka.
Nisãpiretari iõkatsopari imarotakanimoni. Nisãpiretari
iõkatsopari mimarotakanimoni apaka. Ikara niparĩka.
15 Ininiã iposope nitxa nisãpiretiniri Teoso iokanapirena
erekari hĩte Homa sitatxiti auakanimoni apaka. Ikinika ni-
taparaã nisãpiretai.
16 Na nipẽtauata Kristo iokanapirena erekari nisãpiretinii,
kotxi iua iokanapirena oerekaua Teoso posotiire iua sãkire
auiãkani maerekani imakatxakini ĩkapani. Kaposotiireri iua,
ininiã imakatxakari ikinimane maerekani, iua sãkire auiãkani
maerekani. Ikara ikaminana Xoteoakori merepanika.
Eereka ikaminana Xoteo minakaniua apaka.
17 Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua Teoso txĩkitakiniri
kãkiti atão inakarinoka ikamini. Teoso sãkire auikikoãnokara,
kãkiti txĩkitakaãka atão inakarinoka ikamini. Teoso sãkire
iõkatsopatakori txari:

Kãkiti atão inakarinoka kamakani auini erekari, kotxi ninoa
auikari Teoso sãkire.

Kãkiti Kamakiti Maerekati

18 Teoso iaxiti auakari oerekaua iua omanãkarauatini kãkiti
maerekani xika, ininiãkara iua misiritariko kãkiti, kotxi kãkiti
!inirekari Teoso paniãtakiti ikamini. Ikamarina maerekati-
noka. Maerekati ikamakasaakina, ikipatarina atão inakari.
19 Kãkiti ikara atoko inakani Teoso misiritanako ninoa,
kotxi apakata ninoa atamatiniri iua kamakiti. Teosora
oerekapekari ikamakiti kãkitimoni iua imarotinina ĩkapani.
20 Teoso kamari itixi, ininiã kãkiti atamatakasaakiri Teoso
kamakiti, imarotari kiãtokopa itxa Teoso. Matamatakoti
itxaua Teoso, iuaritika kãkiti atamatakasaakiri ikamakiti,
imarotari iua posotiire auapika inini. Imarotari iua Teoso
ininiua. Kãkiti imarotari ikara atoko inakari itxaua Teoso,
iua kamakiti atamatakasaakina. Ininiãkara kãkiti imarotapi-
tikari Teoso auini. Ininiãkara na atão kãkiti sãkire: “Na nimaro-
tari Teoso auini inini.”

21 Kãkiti imarotari Teoso auini, iuaritika !isãpiretarina Teoso:
“Atão Teoso pitxaua,” !itxarina. !Isãpiretarina Teoso: “Erekapi-
tikari pikamakiti ate ĩkapani,” !itxarina. !Kiĩkitena. !Imaro-
taikarina atão inakari, kotxi ãkixinireẽna maerekatinoka aua.
22 Ninoa sãkire: “Kimaroreua ate,” txamari !kiĩkitena.
23 Teoso mapinakatimoni !itxana: “Pitenokara Teoso tx-
aua,” !itxarina. Kãkiti ipinapitika, iuaritika kamakori kãkiti
atoko inakari imisãkiretana: “Pite ateosone,” itxana. Ka-
makori kotipiriki atoko inakari, kamakori pirãtxi atoko in-
akari, kamakori imini atoko inakari pakini ninoa misãkireta:
“Hĩte ateosone,” itxana.
24 Ininiãkara Teoso takanapana ninoa. Auiritana
maerekati ikaminina ãkixinirena nirekaãkiti. Itxiko atoko
itxa imaerekanina iĩtona nireẽkiti. Ninoaka na paxitauana
iĩtona, kotxi ãti sirĩka ãtikata.
25 !Inirekarina auikinirina atão inakari Teoso sãkire.
Inirekarina auikinirina atão minakati. Teoso kamakiti-
moni itxana: “Pite ateosone. Aparĩkauata pite ĩkapani,” itx-
ana. Ikinipoko kamakarimoni !itxana: “Pite aTeosone.
Aparĩkauata pite ĩkapani,” !itxana. Atão inakari kamakani
ãtipirika txari ikinipoko kamakari: “Peerekai pite.” Ameẽ.
26 Ikara kãkiti maerekani xika, Teoso takanapana ninoa.
Auiritana maerekati kãkiti kapẽta txĩkitaãkari, iĩtona nireẽkiti
ikaminina. Ininiã sito na nirekaikari kikikata osirĩkini. Sito
nirekari ãto sitokata osirĩkini. !Apakata. Ikara maerekati
itxaua.
27 Iua atokokana kiki !inirekaikari sitokata isirĩkini. Kiki
nirekari ãti kikikata isirĩkini. !Apakata. Ikara maerekati
itxaua. Ininiãkara iĩtona misiritaãkako imaerekanina xika.
28 Ninoa imaroreẽ !inirekarina imarotinirina Teoso, ininiã
Teoso takanapana. Auiritana ixinikinirina atão minakati.
Maerekatinoka ixinikakitina, ininiã ikamarina atão mi-
nakati.
29 Ãkixinireẽna aua ikini sereti maerekati. Iĩtona
nireẽkitinoka ikamana. Ãtipirika ikamapikarina maerekati.
Apanakini nakiti tiitxi atamatakasaakina, inirekarina.
Ikamarina maerekati apanakinimoni. Ãkixinireẽna
ixikotarina ãti. Kokaniri itxauana. Ineenamauatapikana.
Apanakini imisirienetana. Ixinikarina apanakini kamakiti
maerekatinoka. Aãpirena ikamana.
30 Imisãkirepiretarina ãti. Omanatarina Teoso. !Ipaxitarina
apanakini imisãkiretakasaakina. Iuikauana. Ãtipirika:
“Paimatireua ate,” itxanãtana. Ixinikapikarina: “Natokopa
itxa apikomoni maerekati akamini.” !Ikĩpitarina iri
paniãtakiti, inoro paniãtakiti pakini.
31 !Kiĩkitena. !Ikamarina ikamaenetakitina. !Itiretarina ini-
rimane. !Inirekarina neenamatxi ixipokinina. !Iamonĩkana

apanakini.
32 Teoso sãkire txari: “Kãkiti ikara atoko inakani ipinapitikako. Ninoa ipinini atão.” Ikara Teoso sãkire imarotapiikamana, iuaritika ikamapanikarina ikara maerekati. Apaka apokaerekatarina apanakini, maerekati ikamakasaaki.

2

Teoso Misiritari Maerekati Kamakani

1 Atxiĩti hĩte txari: “! Erekana ninoa, kotxi ninoa kamari maerekati,” hĩtxa. ! Apakata ikara atoko hinini, kotxi hĩte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiã !apakata kãkiti akiritiniri ãti kãkiti maerekati kamakari ininiua.
2 Apakatapitika Teoso akiritiniri kãkiti maerekati kamakari ininiua, kotxi iua imarotari atão. Ininiã maerekati kamakari apakapari atão imisiritiko imaerekani iaõka.
3 “Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako,” hinakasaaki, hĩxinikari hĩte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiã hĩte apaka ! hinapakakapaniri Teoso misiritinii hĩte.
4 Atxiĩti na hĩte maãkatari Teoso, kotxi hĩte txari: “Teoso katiraõkiri itxaua,” hĩtxa. Atxiĩti na himaãkatari Teoso, kotxi iuasaaki ! imisiritapanikai hĩte. Atxiĩti na himaãkatari Teoso, kotxi Teoso ãtipirika mĩteenekai hĩte. Teoso nirekari hĩtakanapiniri maerekati hĩkamakiti, erekarinoka hĩkamini ĩkapani. Ininiã iua tiretai hĩte. Ikara hĩte imarotamako.
5 Txamari hĩte paikoxinirei. Na hinirekari himaerekani hĩtakanapini. Ininiã himisiritiko apiaãpotako. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritapitikaiko hĩte. Iuasaaki kãkiti imarotariko Teoso omanãkare imaerekani xika, kotxi Teoso atão imarotari kãkiti kamakiti.
6 Ikamakiti erekari ininiãua, Teoso sikari erekari iuamoni. Txamari ikamakiti maerekati ininiãua, Teoso misiritariko iua.
7 Aua kãkiti ãtipirika erekari kamakani. ! Isãpaka erekari ikamini. Inirekarina Teoso: “Erekapitikai,” ininina. Inirekarina Teoso paxitinina. Inirekarina auinina ãtipirika. Kãkiti ikara atoko inakani Teoso txĩkitakana ãtipirika auinina ĩkapani.
8 Apanakinipekana kamari inireẽkitinoka. !Inirekarina atão imarotinina. Maerekatinoka inirekana ikaminina. Teoso omanatana kãkiti ikara atoko inakani. Teoso misiritanako ninoa.
9 Ikinipoko kãkiti maerekati kamakani maxikaãkako. Atatsiirauatako. Merepanika Xoteo misiritaãkako, eereka Xoteo minakaniua apaka misiritaãkako.
10 Teoso txanako kãkiti erekari kamakani: “Erekapitikai hĩte.” Ikara atoko itxanako merepanika Xoteoakori, eereka

Xoteo minakaniua apaka. Teoso paxitanako ninoa. Ika-
maerekaxiniretanako.
11 Teoso misiritana ikini kãkiti maerekati kamakani. !
Auiritari apanakini maerekati kamakani napakakiniri
imisiritikona. Apanakini maerekati kamakani imisiritini
atokokana, imisiritari ikinipoko maerekati kamakani.
12 Xoteo minakaniua ! auari Moisesi sãkire Teoso
paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa kamari maerekati,
ininiã Teoso paniãtakiti imimarotakanisaaki ipinana.
Xoteoakori aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa apaka
kamari maerekati. Ininiã Teoso misiritana ninoa, isãkire
iõkatsopatakori iaõka imakamakani xika.
13 Teoso kamaerekatari isãkire iaõka kamakani. Pikenako-
takasaakiri Teoso sãkire, txamari ! pikamari isãkire iaõka,
iuasaaki Teoso !ikamaerekatai pite.
14 Xoteo minakaniua ! auari Teoso sãkire iõkatsopatakori.
Iuaritika atxiĩti ikamarina Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori
iaõka, kotxi ikamarina ãkixinirena sãkire iaõka. !Auari Teoso
sãkire iõkatsopatakori ninoamoni, iuaritika Teoso paniãtakiti
auape ãkixinireẽna.
15 Teoso paniãtakiti iaõka ikamakasaakina, oerekarina
imarotinirina atão inakari ãkixinireẽna. Ãkixinirena sãkire
sãpiretana atão. Ãtikata itxana: “Pite kamari maerekati. !
Apakata.” Ãtikata erekari ikamakasaakina, “Pite kamari
erekari. Erekapitikari.” Itxa ãkixinirena sãkire.
16 Kãkiti kamakiti imarotiko õti apokako. Iuasaaki
Teoso paniãtariko Xesosi Kristo sãpiretiniri kãkiti kamakiti.
Kãkiti kamakiti apanakini mimarotakiniti apaka isãpireta.
Iuasaaki isãpiretari kãkiti misiritiko imaerekani xika. Teoso
iokanapirena erekari nisãpiretakiti oerekapekari ikara atoko
inakari.

Xoteoakori Auari Teoso Paniãtakiti Iõkatsopatakori

17 Hĩtepekana, hĩte txari: “Ate Xoteo atxaua. Teoso apakapa-
pitikaua ate, kotxi isikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori atemoni.
Atenoka Teoso anaakori atxaua,” hĩtxa. Ininiã hĩteka iuikaua.
18 Hĩte imarotari Teoso nireẽkiti hĩkamini. Himarotari Teoso
paniãtakiti iõkatsopatakori, ininiã himarotari erekari apiari
hĩkamini.
19 Hĩtxari: “Atera oerekari Teoso kimapore, ikimapore
mimarotakanimoni. Mõsiãreni atoko itxana ninoa,” hĩtxa.
“Ate imarotari Teoso sãkire, ininiã ate imarotari apanakini
aõerekini. Ininiã ate tirikapi atoko atxaua. Apanakini ipiã
sikani atoko itxana ninoa.” Ikara atoko hĩtxa hĩte.
20 Hĩtxari: “Koerekarerini atxaua. Kãkiti miĩkiteni oereẽkani
atxaua. Ate oerekari kãkiti poião imarotakani. Ate imarotari
ikinipoko. Aimarotari atão, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori
aua atemoni.” Ikara atoko hĩtxa hĩte.

21 Hĩte Xoteo inakaniua oerekari apanakini. Kinirepa
kona hĩteka oerekaua apaka? Hĩte õtãkikari apanakini: “!
Piĩtiriuatape”. Kinirepa hĩte na takanapari hiĩtiriuatini?
22 Hĩte õtãkikari apanakini: “! Pisirĩkape pĩtanoro minako-
tokatika.” Kinirepa hĩte apaka sirĩka hĩtanoro minako-
tokatika? Hĩte omanatari teoso kamakori, ininiã kinirepa
hiĩtirĩkari ninoa teosone aikoti tii?
23 Hĩte iuikaua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori aua
hĩtemoni, txamari apanakini na paxitari Teoso hĩte xika, kotxi
kona hĩte kamari Teoso sãkire iaõka.
24 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Hĩte Xoteo xika, Xoteo minakaniua misãkirepiretari Teoso,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
25 Teoso takaõtxikare aua hiĩtoã. Teoso paniãtakiti
hĩkaminiã, erekapitikari Teoso takaõtxikare hiĩtoã auini. Teoso
paniãtakiti iõkatsopatakori himakamakaniã, Teoso takaõtxikare
mauakiniti atoko hĩtxaua.
26 Xoteo minakatiua, Teoso takaõtxikare iĩtoã mauakini,
Teoso sãkire iaõka ikaminiã, Teoso txariko: “Iua Xoteo
atokotxikana itxa. Nitakaõtxikare iĩtoã auakiti atokotxikana
itxaua.”
27 Hĩte Xoteoakorimoni aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori,
iuaritika ! hĩkĩpitari Teoso sãkire. Teoso takaõtxikare auapi-
tikama hiĩtoã, iuaritika !hĩkĩpitari Teoso sãkire. Xoteo minaka-
niua !auari Teoso takaõtxikare iĩtoãna, iuaritika ninoa kamari
Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ikara atoko ininiã, ninoa
oerekai himaerekani.
28 Kiripa atão Xoteo? Kiripa Teoso nakiti txataua?
Kirimonipa aua Teoso takaõtxikare atão inakari? Teoso
takaõtxikare iĩtoã auakini, na ikinikani atão Xoteo itxauana.
29 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! oerekaua Teoso nakiti
aniniua. Xoteo atão inakariua, Teoso nakiti itxaua ãkixinireẽ.
Teoso takaõtxikare aua iua ãkixinireẽ. Erekari Matamatakoti
takari Teoso takaõtxikare iua ãkixinireẽ. ! Inirekari kãkiti
iuikiniri. Inirekari Teoso iuikiniri.

3

Teoso Kamari Ikamaenetakiti

1 Atxiĩti hĩte txano nota: “Teoso apakapari Xoteo. Teoso
apakapari Xoteo minakaniua apaka, ininiã !apiaerekata Xo-
teo aniniua. ! Apiaerekata Teoso takaõtxikare aĩtoã auini.”
Atxiĩti ikara atoko hĩtxa. Txamari na atão.
2 Apiaerekatapitika Xoteo aniniua, kotxi Teoso merepiti-
panika sãpiretari iuaka sãkire Xoteomoni, ninoa iõkatsopatiniri
ĩkapani, inĩkatinirina ĩkapani.
3 Iuaritika apanakini Xoteo !auikari Teoso sãkire. Ikara xika
atxiĩti Teoso !ikamari ikamaenetakiti?

4 Ikamapitikari. Atxiĩti paxirari ikinimane sãkire. Iuaritika
Teoso sãkire atãonoka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Teoso sãkirauatakasaaki, ikinimane imarotari isãkire atão
ininiua. Isãpiretakasaakiri kãkiti imisiritiko imaerekani
xika, iuasaaki imarotaãkako Teoso kamakiti atão inini.
5 Atxiĩti kãkiti txano nota: "Atão minakati akamakasaaki,
apanakini apia imarotari Teosonoka kaminiri atão inakari.
Ininiã erekari akaminiri atão minakati apanakini imarotiniri
Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã ! apakata Teoso
misiritiniua ate, maerekati akamini xika." Atxiĩti aua kãkiti
ikara atoko ina sãkiretakani.
6 Apakatapitika Teoso misiritiniri maerekati kamakari. Iua
kamari atãonoka, ininiã apakatapitika imisiritiniri ikinimane
maerekati kamakani.
7 Atxiĩti kãkiti txaua: "Atão minakati asãpiretakasaaki,
apanakini imarotari Teoso sãkirenoka atão ininiua. Atão am-
inasãkiretakaniã, apanakini kãkiti txari: 'Teosonoka ereka,'
itxana. Ininiã !apakata Teoso misiritiniua amaerekani xika."
Atxiĩti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani.
8 Ikara atão ininiã, maerekati makama erekari apokini
ĩkapani. Txamari ikara sãkiretxiti na atão. Iuaritika apanakini
apoĩtapekaua ate ikara atoko asãpiretini. Ininiã atãopitika ninoa
misiritiko, isãkirena xika.

!Auari Kãkiti Erekari

9 Hĩxinikariko ikinika ikara nisãpiretakiti. Atauako Xoteo
apiaerekata? Atauako Xoteo minakaniua poião ereka? Kona
ikara atokoni itxa. Noerekapekai hĩte, Xoteo minakaniua
atokokana itxa Xoteo, kotxi ikinimane kamari maerekati.
Akinika !aposotari atakanapiniri maerekati akamini.
10 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
!Auari atão inakari kamakari. Ãtika !auari.
11 Teoso nireẽkiti imarotakari !auari. Teoso nirekakari !auari.
12 Ikinimane kaporĩkikari Teoso. Ikinimane kerokari ikamak-
iti. Erekari kamakari !auari. Ãtika !auari.
13 Kãkiti sãkire maerekati, ĩtotxi arakakari saka atoko itxa.
Itotarina imisirienetinirina apanakini. Kãkiti sãkire
imini tsiiã atoko itxa.
14 Ãtipirika imisãkirepiretarina ãti, kotxi inĩkatarina
omanãkaretxi ãkixinireẽna.
15 Maxikatiĩka inirekarina okinirina ãti.
16 Isinimonina imaxikana apanakini. Maerekaxinireninoka
itxĩkitakana apanakini.
17 !Imarotarina neenamatxi itakanapinina.
18 !Ipaxitarina Teoso. !Ipĩkarina iua.
Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
19 Aimarotari Teoso sikari ikinika ipaniãtakiti
iõkatsopatakori atemoni Xoteoakorimoni, inireẽkiti aimarotini

ĩkapani. Ininiã ! apakata ate, Xoteo minakaniua pakini: “! Nimarotari Teoso nireẽkiti,” anini, kotxi isãpiretapekari inireẽkiti akamini tĩkane. Ininiã atãopitikara Teoso misiritinina ikinimane maerekati kamakani.
20 Ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !aposota akamini, ininiã Teoso kona kamaerekataua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua maerekati kamakani aniniua.

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniri Kãkiti?

21 Uatxa Teoso oerekapekaua itxĩkitakiniri kãkiti atão inakari kamakani ininiua. Teoso paniãtakiti ikinika ! ikama kãkiti, iuaritika itxĩkitakaãkana atão inakari kamakani ininiuana. Kitxakapirĩka Moisesi, Teoso sãkire sãpiretakani apaka sãpiretari ikara.
22 Teoso txĩkitakari kãkiti atão inakari kamakani ininiuana, Xesosi Kristo sãkire auikasaakina. Itxĩkitakari Xoteo, Xoteo minakaniua pakini atão inakari kamakani ininiuana, Xesosi sãkire auikasaakina. Xoteo minakatiua Teosomoni, Xoteotxikana itxaua.
23 Kotxi ikinimane kamari maerekati, ininiã ! aposota aãpokini Teoso iotximeremoni.
24 Maerekati kamakaniua ate, iuaritika Teoso sikari ikinipoko erekari maxikatiĩka atemoni, ininiã Teoso kamaerekataua ate, kotxi Kristo Xesosi iĩkitxirauata ate ĩkapani ipĩkasaaki. Ininiã Teoso !imisiritaikaua amaerekani xika.
25 Teoso sikari Xesosi ipinini kãkiti ĩkapani. Xesosi ipĩkasaaki, Teoso makatxakari maerekati akamakiti. ! Imisiritaikaua ate, kotxi aãuikari Xesosi ipinini ĩkitxitari Teoso, maerekati akamakiti. Teoso sikari Xesosi ipinini ate ĩkapani. Ikara oerekaua atão inakarinoka ikamini. Mitxipitipanika Teoso ! imisiritana kãkiti imaerekanina xika. Iãtapari iketo manapi apokini, kotxi iamonĩkari kãkiti.
26 Teoso sikari Xesosi, ininiã ipĩpe kãkiti ĩkapani, ininiã uatxa Teoso misiritari kãkiti maerekati ikamini xika, ininiã aimarotari Teoso atão inakarinoka kamakari itxaua iua, kotxi !auiritari maerekati kamakari inapakakini. Erekari Teoso, ininiã iua posotari ikamaerekatiniri kãkiti Xesosi sãkire auiãkani.
27 Ininiã ! apakata aãuikiniua, kotxi ! auari aparĩka akamaerekatakiri, ininiã ! apakata aãuikiniua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori akamakasaaki. Teosora kamaerekataua, Xesosi sãkire aãuikasaaki.
28 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori kamakari atxiĩti ! ikamaerekataãka, kotxi ! auikari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auikakarinoka ikamaerekataãka.
29 Atauako Teoso Xoteo Teosonenanini itxataua? Konapitini. Xoteo minakaniua Teosonekanera apaka itxaua Teoso.

30 Teoso ãtinoka aua. Iua kamaerekatana Xoteo, Xesosi
sãkire auiãkani. Iua kamaerekatana Xoteo minakaniua apaka,
Xesosi sãkire auikasaakina.
31 Ikara atoko ininiã, atxiĩti kãkiti txari: “Teoso
kamaerekataua ate, kotxi aãuikari Xesosi sãkire, ininiã Teoso
paniãtakiti iõkatsopatakori !itxaika. Ininiã !akamaikari,” itxa
kãkiti sãkire atxiĩti. Konapitini. Xesosi sãkire aãuikasaaki,
anirekari iteene akaminiri Teoso sãkire paniãtakiti
iõkatsopatakori.

4

Atão Inakari Kamakari Apraão

1 Maxinikari Apraão aĩri kitxakapirĩkari. Natokopa itxa iua
imarotakiti, Teoso kamaerekatiniri kãkiti?
2 Apraão kamakiti erekari kamaerekataãkamariko iua,
ininiã iua iuikamauako. Txamari iua iuikiniua !auari Teoso
apisatoõ.
3 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso txĩkitakari iua
atão inakari kamakari ininiua.

4 Parĩkauatakari ipatrãote sikari iparĩka ĩki iuamoni.
Maxikatiĩka !iĩkitxitari iua. Isikari, kotxi iparĩkauata.
5 Kãkiti auikiniãri Teoso kamaerekatiniri maerekati ka-
makari, iua kãkiti !iuikari iuaka parĩka. Imarotari iparĩka
!ikamaerekatari iua. Teoso txĩkitakari ikara atoko inakari
kãkiti atão inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso
sãkire.
6 Kitxakapirĩka Tavii txari ikara atoko. Iua sãpiretari kãkiti
Teoso sikakiti erekari apakapakani. Teoso txĩkitakari iua atão
inakari kamakari ininiua. Na iparĩkani txĩkitakari iua atão
inakari kamakari ininiua.
7 Tavii txari:

Teoso makatxakasaakiri kãkiti maerekani, ! atamataikari
maerekati ikamakiti. Teoso takari ikinipoko erekari
kãkiti ikara atoko inakarimoni.

8 Teoso ! iaõtari iua kamakiti maerekati. Teoso takari
ikinipoko erekari iuamoni.

Itxa Tavii kitxakapirĩka.

9 Atxiĩti pite txari: “Atauako ia erekari Teoso sikakiti, Tavii
sãpiretakiti, kãkiti Teoso takaõtxikare auaĩtotakiti ĩkapaninanini?”
Konapitini. Ia erekari Teoso sikakiti Teoso takaõtxikare
mauaĩtotakini ĩkapani apaka. Nisãpiretapekai ia Teoso sãkire
iõkatsopatakori:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso txĩkitakari iua
atão inakari kamakari ininiua,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

10 Kirisaakipa Teoso txĩkitakari Apraão atão inakari kamakari
ininiua? Atauako Teoso takaõtxikare Apraão ĩtoã auakasaaki-
ikani? Konapitini. Takaõtxikari Apraão ĩtoã takiko apis-
apanikara, itxĩkitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua.
11 Merepanika Teoso txĩkitakari Apraão atão inakari kamakari
ininiua, eerekaikara itakari itakaõtxikare iĩtoã. Ikara Teoso
takaõtxikare oerekari, mitxipeka Teoso txĩkitakari Apraão atão
inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sãkire.
Apraão auikari Teoso sãkire, Teoso takaõtxikare iĩtoã auini
apisapanika. Ininiã Apraão ikini Teoso sãkire auiãkani iri
atoko itxaua. Atxiĩti Teoso takaõtxikare iĩtoãna !auari. Iuari-
tika ninoa iri atoko itxaua Apraão. Teoso txĩkitakari ikinimane
iua sãkire auiãkani atão inakari kamakani ininiuana.
12 Apraão Teoso takaõtxikare auaĩtotakini iri atoko itxaua, ni-
noa auikiniãri Apraão sãkire Apraão auikiniri atokotxikana,
kotxi Teoso auikari Teoso sãkire Teoso takaõtxikare iĩtoã auini
apisapanika.
13 Teoso sikaenetari itixi Apraãomoni, imekaniriakori
pakinimoni. Ikara atoko Teoso sãkire, kotxi Apraão auikari
Teoso sãkire. Iua auikari Teoso sãkire, ininiã Teoso txĩkitakari
iua atão inakari kamakari ininiua. Apraão kamakiti erekari
!itxĩkitakari Teoso sikaenetiniri itixi Apraãomoni.
14 Kãkiti erekari kamakari Teoso sãkire mauiãkati !apaka-
pari Teoso sikaenetakiti, kotxi !auikari Teoso sãkire. Teoso
sikari isikaenetakiti iua sãkire auiãkanimoninani.
15 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori makamakati
misiritaãkako. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakaniã,
maerekati ! auari. Txamari auapitika Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori.
16 Ininiã kãkiti auikasaakiri Xesosi sãkire, apakapari Teoso
sikaenetakiti. Maerekati kamakani kãkiti, iuaritika apaka-
parina Teoso sikaenetakiti, kotxi Teoso nirekari ikinipoko
erekari isikini kãkitimoni. Ininiã ikinimane Apraão apika
mekaniriakori apakapapitikari Teoso sikaenetakiti. Xo-
teoakori Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori auakini apakapari.
Xoteo minakaniua Teoso sãkire Apraão auikini atoko inakani
apaka apakapari. Ate amakinika iri atoko itxaua Apraão.
17 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso txari Apraão: “Nota txĩkitakaiko pite itori ãti uãka iri
pininiua.”

Ininiã Teosomoni iua aĩri atoko itxaua, kotxi Apraão auikari
Teoso sãkire. Teoso txĩkitakana ipĩkani iuaĩkana auãki inini. Iua
kamari mitxi mauakati auini.
18 Apraão kiomãtxipeka inakasaaki, kona keeneri. Iuaritika
auikari Teoso sãkire. Iãtapari Teoso sikaenetakiti apokini.
Ininiã apanakini ãti uãka iri atoko itxapekaua Teoso sãkire
iaõka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Papika mekaniriakori kaiãopokopaniriko.
19 Apraão seĩ anokanani inakasaaki, imarotari iĩto ipinana-
panoka inini. Imarotari Sara !oposotaikari keene onini.
Iuaritika iteene auikari Teoso sãkire.
20 !Iotoka auikiniri Teoso sikiniri isikaenetakiti iuamoni.
Iua auikari Teoso sãkire itaparaxinireritika. “Teoso posotari
ikinipoko ikamini,” itxa.
21 Iua iteene imarotari Teoso posotiniri isikiniri isikaenetak-
iti.
22 Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso txĩkitakari iua
atão inakari kamakari ininiua.
23 Na Apraãonanini Teoso txĩkitaka atão inakari kamakari
ininiua.
24 Iua txĩkitakaua ate apaka atão inakari kamakani aniniua,
aãuikiniãri Teoso sãkire. Aãuĩte Xesosi ipĩkasaaki, Teoso õkitikari
iua iuaĩkana auini ĩkapani.
25 Teoso sikari Xesosi kãkitimoni ipinini ĩkapani maerekati
akamakiti xika. Teoso õkitikari iua iuaĩkana auãki inini ĩkapani,
ate ikamaerekatini ĩkapani.

5

Teoso !Omanataikaua Ate

1 Ininiã Teoso kamaerekataua, kotxi aãuikari isãkire,
ininiãkara aãuĩte Xesosi Kristo iotokakari Teoso omanatiniua
ate. Teoso !omanataikaua ate. Uatxa apakapaua ate.
2 Aãuikasaakiri Xesosi sãkire, iuasaaki aimarotari ikinipoko
erekari Teoso sikakiti atemoni ikiniõtika. Iteene apoxokoni-
uata, kotxi aiãtapari Teoso aaõkitini, iua iotximere aãtamatini
ĩkapani.
3 Apanakini misiritakasaakiua, apoxokoniuata apaka,
kotxi Teoso oerekaua amĩteenekiniri amisiritiko.
4 Amisiritiko amĩteenekiniã, aimarore apiaãpota. Aimarore
apiaãpotakasaaki, aiãtapariko erekari apokini atemoni.
5 Erekari apokini aiãtapiniã, aãpakapapitikariko erekari, kotxi
aãkixinireẽ aimarotari Teoso iteene tiretiniua. Erekari Mata-
matakoti Teoso sikakiti atemoni, oerekaua Teoso tiraõki
aãkixinireẽ.
6 Erekari akamini amaposotakanisaaki, Teoso
amanirekakanisaaki, Kristo ipina ate ĩkapani. Iua ipina iketo
õti manapi.
7 Atxiĩti kãkiti ipina atão inakari kamakari ĩkapani iua ma-
pinakani ĩkapani? Atxiĩti !ipina iua ĩkapani. Atxiĩti kãkiti ipina
ãti erekari kamakari ĩkapani, iua mapinakani ĩkapani? Atxiĩti
ipina iua ĩkapani.
8 Teoso oerekaua ate, iua iteene tiretiniua ate, kotxi Kristo
ipina ate ĩkapani maerekati akamapanika anakasaaki.

9 Kristo ipinini kamaerekataua ate, ininiã uatxa Teoso
apakapaua ate. Apikomoni Kristo kaminaua, kotxi Teoso !
omanataikaua. !Imisiritaikaua.
10 Ate Teoso omanatakani anakasaakiua, Teoso ãkiri ipina
ate ĩkapani. Ininiã Teoso mokaiakari !atxaikaua. Iua apaka-
paua. Iua apakapaua, ininiã amaerekani imakatxaka, ininiã
aãuapinininiika, kotxi iua õkitikaua auapinininiika anini ĩkapani
Teosokata, kotxi Kristo auini auapika.
11 Teoso kamari ikara ate ĩkapani. Apikomoni iua kamina-
panikauako ate, kotxi iua kamapoxokonitaua, kotxi aãuĩte
Xesosi Kristo mikanapiriãua ate Teosomoni.

Adão, Kristo Pakini

12 Maerekanitxi apoka itixi kiki ãtika xika, Adão inakori
xika. Maerekati ikamakiti xika ipina. Ininiã ikinimane kãkiti
ipina, kotxi ikinimane kãkiti kamari maerekati.
13 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori apokini apisapanika,
kãkiti kamari maerekati, iuaritika Teoso !imisiritana ninoa
maerekati ikamakitina xika, kotxi iuasaaki !isãpiretapanikari
ipaniãtakiti.
14 Adão auakasaaki atoko, Moisesi auakasaaki manapi,
iuasaaki Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !apokapanika, iuar-
itika ikinimane ipina. Atxiĩti kãkiti ! ikamari maerekati
Adão maerekani atoko, kotxi iua !ikamari Teoso paniãtakiti,
iuaritika ikinimane ipina. Kiki Adão inakori axinikasaaki,
aimarotari iua Xesosi atoko ininiua.
15 Txamari aimarotari iua na Xesosi !atokoni itxaua, kotxi
ãtika kiki maerekani xika, itori kãkiti ipina. Iua sikari ipĩkitxi
kãkitimoni. Kiki ãtipekana, Xesosi Kristopekana, iua sikari
erekari Teoso siãkiti itori kãkitimoni imapinakanina ĩkapani.
Teoso siãkiti iĩki !auari. !Erekari Adão sikakiti. Peerekari
Xesosi Kristo siãkiti.
16 Kiki ãtika Adão inakori kamari maerekati. Ãtinoka
maerekati ikama, ininiã eereka Teoso sãpiretari imaerekani.
Eereka Teoso misiritari iua. Teoso siãkiti !ikara atokoni itxa.
Kãkiti maerekati itori ikamakasaaki, kiki ãtipekana Xesosi
sikari Teoso siãkiti kãkitimoni, ininiã ikamaerekatana kãkiti.
Iuasaaki imakatxakari ninoa maerekani.
17 Kiki ãtika, Adão inakori maerekani xika, Teoso txĩkitakari
ikinimane ipinini. ! Erekari iua kiki kamakiti. Ãti kiki,
Xesosi Kristo inakori kamakiti peerekari. Iua txĩkitakari kãkiti
ãkixinire katapara inini maerekati imakamakani ĩkapani.
Kãkiti ikara atoko inakari Teoso sikari ikinipoko erekari. Itori
isika. Itxĩkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Ia iparĩka
ĩki !auari.
18 Adão kamari ãtinoka maerekati, iuaritika iua maerekati
txĩkitakari Teoso misiritinina ikinika kãkiti. Iua atokokana

Xesosi kamakiti ãtika txĩkitakari Teoso kamaerekatinina kãkiti ninoa ãtipirika auini ĩkapani. Iuasaaki atãonoka ikamakiti.

19 Kiki ãtika Adão inakori na kamari Teoso sãkire iaõka, ininiã itxĩkitakari kãkiti itomaneri maerekati ikaminina. Kiki ãtipekana Xesosi inakori kamari Teoso sãkire iaõka, ininiã itxĩkitakari kãkiti itomaneri atão inakari kamakani ininiuana.

20 Teoso sikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori Moisesimoni. Iuasaaki kãkiti imarotari maerekati itori ikamakitina, ininiã maerekanitxi apiaãpota, kotxi Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori auape. Maerekanitxi apiaãpota, iuaritika erekari Teoso sikakiti kãkitimoni apiata.

21 Maerekanitxi txĩkitakari kãkiti ipinini. Erekari Teoso sikakiti kãkitimoni txĩkitakari kãkiti auini ãtipirika imaxipokakani tĩkane, kotxi aãuĩte Xesosi Kristo txĩkitakari kãkiti atão inakari kamakari ininiua. Ininiãkara kãkiti auapinininiika, kotxi Xesosi Kristo kamaerekatana.

6

!Anirekaikari Maerekati Akamini

1 Ininiã erekari atxiĩti apikomoni maerekati akamini, ikinipoko erekari Teoso sikakiti apiata auini ĩkapani?

2 Konapitini. Teoso makatxakapekari amaerekani, kotxi iuasaaki ! anirekaikari apikomoni maerekati akamini. Anireẽkiti maerekati akamini xipope, kãkiti ipinini atoko itxa ixipokini. Ininiã !apakata apikomoni maerekati akamini.

3 Apatxisatiko oerekari Kristo Xesosi nakitiakori aniniua. Iuakata apinini atoko itxa apatxisatiko. Himarotapekari ikara.

4 Apatxisatiko oerekari Kristokata ikatakoni atoko aniniua, ininiã ! anirekari apikomoni maerekati akamini. Kristo iri Teoso posotiire õkitikari imi, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Peerekari iposotiire. Ininiã apatxisatiko oerekari Xesosi õkitikiko atokokana Teoso õkitikaua ate aãuini amaneri inini ĩkapani.

5 Aãuapika Kristokata, ininiã ãtika atoko atxaua iuakata aãuini, ininiã Kristo ipinini atokokana mitxi aãuini xipope. Kristo iuaĩkana auini atokokana, aãuini amaneri. Peerekari, kotxi aãuapika Kristokata, ãtika atoko aniniua iuakata.

6 Mitxi anireẽkiti xipope, kotxi Kristo makatxakari amaerekani aamina ĩpiriãmitakari nopini ipĩkasaaki ate ĩkapani. Ininiã mitxi anireẽkiti posotiire ! auaika. Ixipokaãkapeka, kotxi mitxi anireẽkiti maerekatinoka. Ininiã maerekanitxi nitiriakori atoko !atxaikaua. Aimarotari ikara.

7 Maerekanitxi na paniãtaikari kãkiti ipĩkari.

8 Kristokata ipĩkani atoko aniniã, aimarotari iuakata aãuini apaka.

9 Ipĩkasaaki õkitikaãka, ininiã ! ipinaika. Aimarotari ikara.
Ipĩkitxi na kaposotiireikari iuaĩkana Kristo ipinini ĩkapani.
10 Iua ipina maerekanitxi posotiire ixipokini ĩkapani.
Iuasaakipeka maerekanitxi posotiire xipoka. Uatxa Kristo
auapininiika Teosokata, iri nireẽkitinoka ikamini ĩkapani.
11 Iua atokotxikana anireẽkiti maerekati xipope. Uatxa
! anirekaikari maerekati akamini. Uatxa aãuapininiika
Teosokata, iua nireẽkitinoka akamini ĩkapani, kotxi Kristo
Xesosikata aãuapika.
12 Ininiã na hãuiritapiri hiĩto paniãtinii maerekati hĩkamini.
Na hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti.
13 Na hãuiritapiri hiĩto kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri
hõki kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hinama kaminiri
maerekati. Na hãuiritapiri hĩuako kaminiri maerekati. Na
hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti. Hĩteka hĩsikauako Teo-
somoni, kotxi mitxi ipĩkani atoko hĩtxaua, eereka Teoso
txĩkitakai auãki iuaĩkana hinini, ininiã hĩsikari hiĩto ikinika Teo-
somoni. Atão inakarinoka hĩkamako hõkiã, hinamaã, hĩuakoã,
imakinika hiĩtoã.
14 Uatxa maerekanitxi apatrãote atoko ! itxaikauako.
Uatxa amisiritiko ! auaika, Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori
amakamakaniã, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti
aãpakapakasaaki, iuasaaki imakatxakari amisiritiko.

Atão Inakari Nitiriakori

15 Ininiã atxiĩti hĩtxano nota: “Maerekati makama,
kotxi amisiritiko ! auaika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori
amakamakaniã, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti
aãpakapakasaaki, imakatxakari amisiritiko. Ininiã makamari
maerekati,” atxa atxiĩti. Konapitini.
16 Himarotari, hãuiritiniãri kãkiti paniãtinii iua nireẽkiti
hĩkamini, ininiã iua hĩpatrãote atoko itxaua. Iua nitiriakori
atoko hĩtxaua, kotxi hĩkamari iua paniãtakiti. Maerekanitxi
hĩpatrãote ininiãua, hĩkamari maerekati, ininiã hĩpina. Ininiã
kona hãua Teosokata ãtipirika. Teoso hĩpatrãote ininiãua, iua
paniãtakiti hĩkama, ininiã atão inakarinoka hĩkama.
17 Nitxari Teoso: “Erekapitikari atemoni pikamakiti.” Ikara
atoko nitxari Teoso, kotxi mitxi maerekanitxi nitiriakori
atoko hĩtxaua. Uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hĩtxaikaua,
kotxi iteene hĩkĩpitari hõerekiko.
18 Teoso makatxakapekai hĩte, ininiã uatxa maerekanitxi
nitiriakori ! hĩtxaikaua. Uatxa Teoso nitiriakori hĩtxaua, ininiã
atão inakarinoka hĩkama.
19 Ikara atoko nitxa sãkireta hĩtemoni, kotxi himarotari ni-
tiritxi, patrão pakini pirena. Himarotakiti poiãoka. Mitxi
hãuiritari hiĩto kaminiri maerekati inireẽkiti. Hãuiritari hiĩto
apikomoni maerekati ikamaãpotini. Apiaãpota maerekati

hĩkamakiti. Iuasaaki hiĩto maerekanitxi nitiri atoko itxaua. Uatxa hĩsikari hiĩto Teosomoni atão inakari nitiri ininiua ĩkapani, ininiã hĩkamariko atão inakarinoka. Ininiã Teoso nakitiakorinoka hĩtxaua.

20 Maerekanitxi nitiriakori hinakasaakiua, atão inakari nitiriakori na hĩtxaua, ininiã atão inakari na paniãtai hĩte atão inakarinoka hĩkamini.

21 Ĩkiripa erekari hãpakapa, maerekati mitxi hĩkamakasaaki? Kona kapakaparei. Uatxa hĩpẽtauata maerekati mitxi hĩkamakiti xika. Maerekati kamiko xika kãkiti ipina, ininiã kona aua Teosokata ãtipirika.

22 Uatxa maerekanitxi na paniãtaikai hĩte. Uatxa Teoso nitiriakori hĩtxapekaua, ininiã hĩkamari ikinipoko Teoso ĩkapani. Ininiã hãuapininiika hĩtxako Teosokata ãtipirika.

23 Maerekanitxi kãkiti patrãote atoko itxa. Iĩkitxitari kãkiti parĩkatxi ĩki, txamari ipĩkitxi itxaua parĩkatxi ĩki. Teoso sikakiti atemoni ãtião. !Aparĩkauata Teoso sikakiti aãpakapini ĩkapani, iuaritika isikaua aãuini ãtipirika inini ĩkapani, kotxi aãuĩte Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani.

7

Tanirauatakaro Atoko Atxa

1 Nitariakori, hĩte hĩkinika imarotari paniãtakori iõkatsopatakori, ininiã himarotari nisãkire. Kãkiti auapanika inakasaaki, ikĩpitariko paniãtakori iõkatsopatakori.

2 Noerekaiko hĩte. Paniãtakori iõkatsopatakori paniãtaro sito okaikotini oĩtanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiã, iua paniãtakori na paniãtaikaro oa.

3 Õtaniri auapanika inakasaaki, ãtikata oãuiniã, kanokarero otxaua. Õtaniri ipininiã, paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaro oa, ininiã apakata ãtikata oĩtaniriuatini. Ikara atoko oniniã, kanokarero !otxaua.

4 Nitariakori, oa sito atokotxikana ate amakinika. Kristo ipina ate ĩkapani, ininiã Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori kona paniãtaikaua, kotxi uatxa Kristo nakitiakori atxaua. Uatxa Teoso õkitikakiti Kristo nakitiakori atxaua. Iua nakitiakori atxaua, ininiã erekari akama Teoso ĩkapani.

5 Mitxi anireẽkiti maerekati paniãtaua maerekati akamini. Aĩto nirekari maerekatinoka ikamini, kotxi paniãtakori iõkatsopatakori txari: “Kona hĩkamapiri maerekati.” Ininiã iuasaaki apiata anirekari maerekati akamini, kotxi maerekatinoka kamakani atxaua. Ininiã apina, ininiã kona aãuapika Teosokata.

6 Mitxi paniãtakori iõkatsopatakori nirekari ipaniãtiniua.
Uatxa paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaua. Ikara kitx-
akari. Uatxa amaneri, kotxi uatxa aparĩkauata Teoso ĩkapani.
Erekari Matamatakoti oerekaua aparĩkauatini Teoso ĩkapani.

Teoso Paniãtakiti Iõkatsopatakori

7 Ininiã natokopa itxa uatxa axinikakiti? Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori maerekati itxaua atxiĩti? Konapitini.
Maerekati ! itxaua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori
mauakanimako, nota !imarotamariko maerekati nikamini.
Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti,
ininiã ãti nakiti ninirekiniã, nimarotari nikaminiri
maerekati.

8 Maerekati xika na nota nirekari ikara Teoso paniãtakiti
nikamini. Ininiã iteene ninirekari apanakini nakiti.
Ninirekari apanakini nakiti, kotxi Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti.
Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakaniã, iuasaaki
maerekati !auari.

9 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nimimarotakanisaaki, na
nimarotari maerekati nikamini. Niuãkatari nãkixinire auãki
inini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nimarotakasaaki, ni-
marotari maerekati nikamini. Iuasaaki nimarotari nipinini
nimaerekani xika.

10 Iuasaakipeka nimarotari nãkixinire ipĩkari atoko inini.
Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekari kãkiti erekari
ikamini, iua auini ĩkapani. Txamari Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori oerekano nota nipinini nimaerekani xika.

11 Maerekati ninireẽkiti misirienetano. Imisirienetano, ininiã
na nikamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ininiã
nikamari maerekati. Ininiã maerekati xika nipina.

12 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !auari maerekati, kotxi
Teoso kamari. Atãonoka itxa Teoso paniãtakiti. Erekari.

13 Atxiĩti erekari txĩkitakano nipinini? Konapitini.
Maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Maerekanitxi txĩkitakano
Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori erekari nimakamakani,
ininiã nikamari maerekati, ininiã iua maerekanitxi
txĩkitakano nipinini. Ininiã aimarotari maerekanitxi
kona xatiki apakata. Maerekatinoka, kotxi maerekanitxi
txĩkitakano nipinini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua
ikara atoko inakari.

14 Aimarotari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaxiti ĩkari
ininiua. Txamari nota uaikirino. Maerekanitximoni
vẽtxitakori atoko nitxaua, maerekanitxi nitiri atoko nininiua
ĩkapani.

15 Na nimarotari nikamakiti, kotxi na nikamari notaka
nireẽkiti. Nikamari nimanirekakiniti, nomanatakiti.
16 Ininiã maerekati nimanirekakiniti nikamakasaaki,
iuasaaki nimarotari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ereka
inini.
17 Ininiã na notani kamari maerekati. Maerekati
nãkixinireẽ auakarira txĩkitakari nikaminiri iua maerekati.
18 Nimarotari erekari !auari nãkixinireẽ. Maerekatinoka
aua nãkixinireẽ, kotxi ninirekari erekari nikamini, txamari !
niposotari.
19 Na nikamari erekari ninireẽkiti. Nikamapikari
maerekati nimanirekakiniti.
20 Ininiã nimanirekakiniti nikaminiã, kona notani kamari.
Maerekati nãkixinireẽ auakarira txĩkitakano iua maerekati
nikamini.
21 Ininiã ia sãkiretxiti atão: Ninirekasaakiri erekari
nikamini, maerekatinoka niposota nikamini.
22 Nãkixinireẽ iteene ninirekari Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori iaõka nikamini.
23 Txamari aua ãti ninireẽkiti niĩto ãki. Iua niĩto nireẽkiti
nirekari ixipokiniri nãkixinire nireẽkiti. Iua niĩto nireẽkiti
xika nikamari maerekati nireẽkitinoka. !Niposotari erekari
nikamini. Kateia ãki iaxirikakoni atoko nitxa.
24 ! Erekano nota. Maerekati kamakarino nota. Kipa
makatxakano, maerekati niĩto nireẽkiti nimakamakani
ĩkapani? Niĩto txĩkitakano nipinini. Kipa moianatano?
25 Aãuĩte Xesosi Kristokara moianatano. Iuara makatx-
akano nimapinakani ĩkapani. Peerekari Teoso, kotxi iua ka-
mari ikara atoko nota ĩkapani.

Ininiã uatxa ia atoko inakari nisãpiretai. Nãkixinireẽ
ninirekari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nikamini. Txam-
ari niĩtoã maerekanitxi nireẽkitinoka niposota nikamini.

8

Erekari Matamatakoti Txĩkitakari Aãkixinire Auãki Inini

1 Ininiã uatxa Teoso !itxaikaua ate: “Maerekati hĩkamakiti
xika nimisiritaiko hĩte,” !itxaikaua ate, kotxi Kristo Xesosi
nakitiakori atxapekaua. !Akamaikari aĩto nireẽkiti. Erekari
Matamatakoti sikaposotiiretaua iua nireẽkiti akamini.
2 Erekari Matamatakoti nireẽkiti akama, ininiã iua
txĩkitakari aãkixinire auãki inini, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori
atxaua. Erekari Matamatakoti makatxakano maerekanitxi
nireẽkiti nikamini, ininiã na nipina.
3 Aĩto maerekani xika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori
! iposotari imakatxakiniri amaerekani, kotxi ! aposotari
akaminiri iua paniãtakiti. Iuaritika Teoso makatxakari
amaerekani, kotxi iua iokanatari imi atemoni. Imi ĩto ate ĩto
atoko, maerekati kamakari ĩto atoko itxa. Teoso iokanatari

imi atemoni ipinini ĩkapani, amaerekani imakatxakini ĩkapani.
Ininiã ixipokari maerekati posotiire aĩtoã auakari.
4 Teoso kamari ikara, ininiã Xesosi kamari ikinika Teoso
paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka ate ĩkapani, kotxi ipaniãtakiti
atão inakarinoka. Ininiã !akamaikari maerekati aĩto nireẽkiti.
Akamari Erekari Matamatakoti nireẽkiti.
5 Ĩtotxi nireẽkiti kamakani xinikapikari iĩtona nireẽkitinoka.
Erekari Matamatakoti nireẽkiti kamakani xinikapikari
Erekari Matamatakoti nireẽkitinoka.
6 Kãkiti xinikiniãri iĩto nireẽkitinoka, ixinikakiti txĩkitakari
iua ipinini, ininiãkara kona auapika Teosokata. Kãkiti
auiritiniãri Erekari Matamatakoti txĩkitakiniri ixinikiniri
Erekari Matamatakoti nireẽkitinoka, iua auapininiika
Teosokata. Erekaxinireri iua.
7 Kãkiti xinikiniãri iĩto nireẽkitinoka, Teoso mokaiakariakori
itxauana, kotxi !inirekarina Teoso paniãtakiti iaõka ikamin-
ina. !Iposotarina Teoso paniãtakiti iaõka ikaminina.
8 Ĩtotxi nireẽkitinoka kamakani !iposotari ikamapoxokoni-
tinirina Teoso.
9 Hĩtepekana, Erekari Matamatakoti hãkixinire auiniã,
hĩkamari iua paniãtakiti. !Hĩkamari maerekati hiĩto paniãtakiti.
Erekari Matamatakoti kãkiti ãkixinireẽ mauakanisaaki, na
Kristo nakitiakori ! itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti
Kristo nakiti itxaua.
10 Hiĩto ipinapitikako maerekati xika, iuaritika hĩxinire
auãkiri itxaua Kristo hãkixinireẽ auiniã. Hĩxinire auãkiri itx-
aua, kotxi Kristo kamari atão inakarinoka ate ĩkapani.
11 Teoso õkitikari Xesosi, iua ipĩkasaaki. Erekari
Matamatakoti Teoso nakiti hãkixinireẽ auiniã, Teoso Kristo
õkitikakari, txĩkitakariko hiĩto ipinakari iuaĩkana auãki inini,
kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti aua hãkixinireẽ.
12 Ininiã nitariakori, auapitika akamakiti tĩkane Teoso
ĩkapani. !Auari akamakiti tĩkane aĩto nireẽkiti akamini ĩkapani.
13 Hiĩto nireẽkiti hĩkaminiã, hĩxinire ipĩkari atoko itxa,
ininiã ãtipirika kona hãua Teosokata. Hamanainiãri Erekari
Matamatakoti maerekati hiĩto kamakiti ixipokini, iuasaaki
hãuapika ãtipirika Teosokata.
14 Erekari Matamatakoti nireẽkiti kamakani, Teoso
anaakori itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti.
15 Iua Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti hĩtemoni. !
Itxĩkitakai nitiritxi kapĩkareri hininiua. Itxĩkitakai Teoso
anaakori hininiua. Erekari Matamatakoti posotiireẽ
aãkiritari aĩri Teoso: “Papai, niri,” atxari.
16 Erekari Matamatakoti sãpiretaua aãkixinireẽ Teoso
anaakori aniniua.
17 Teoso anaakori aniniãua, aãpakapariko erekari Teoso
nĩkatakiti ate ĩkapani. Kristo apakapari erekari Teoso nĩkatakiti

iua ĩkapani, ininiã ate apakapari iuakata. Kristo misiritaãkapeka. Ate misiritiko apaka auiniã Kristo sãkire aãuikini xika, Kristo ikinimane auĩte inakasaakiua, ate apaka aua iuakata iuasaaki. Aãtamatari iua iotximere. Peerekari iuasaaki iuakata aãuini.

Aãpakapariko Ikinipoko Erekari

18 Uai itixi aãuakasaaki, aãtatsiirauata. Eereka !axinikaikari mitxi aãtatsiirauatini, kotxi Teoso oerekauako ikinipoko erekari. Iuasaaki peerekari.

19 Ikinipoko Teoso kamakiti iãtapari ipoxokoniritika Teoso keto õti. Iuasaaki aimarotari Teoso anaakori.

20 Kotxi ikinipoko Teoso kamakiti misiritaãkapeka, ixipokaãpotini tĩkane. Ikinipoko Teoso kamakiti ixinireka ! ixipokaãpota. Teoso txĩkitakari ikinipoko xipokaãpotini. Iuaritika aimarotari, ipĩkitxi xipokini õti apokapitikako.

21 Ikinika Teoso kamakiti iãtapari iua õti. Iuasaakiko itixi amaneri itxauako. !Ixipokaika. Iuasaaki ikinika amaneri. !Ixipokaika. Teoso anaakori misiritiko !auaika. Peerekari iuasaakiko.

22 Aimarotari uatxapiikama ikinika Teoso kamakiti atatsiirauata, amarini tsii sito atatsiitini atokokana.

23 Na itixi Teoso kamakitinanini atatsiirauata. Aãkixinire apaka akiripireta, kotxi anirekari Teoso keto apokini. Iuasaaki iua apakapaua ate iua anaakori. Iuasaakiko aĩto amaneri isikaua. Iuasaakiko aĩto ! kaxiporeikari. Merepanika Teoso sikakiti auapeka atemoni, kotxi iua sikapekari Erekari Matamatakoti atemoni.

24 Teoso makatxakapekari amaerekani, aãuikasaakiri isãkire. Ininiã aiãtapari apikomoni isikaenetakiti atemoni. ! Aãtamatapanikari isikaenetakiti, ininiã aiãtapapanikari. Aãuikapitikari isikaenetakiti isikiniua, ininiã atão aãuikiniri.

25 Aiãtapari aãpakapakiti tĩkane. ! Aãpakapapanikari, iuaritika aiãtapari apoxokoniritika, kotxi aimarotapitikari ikara apokini.

26 Erekari Matamatakoti moianataua, kotxi na kataparaxinireua. ! Aimarotari aamanaãkiti tĩkane, Teoso amisãkiretakasaaki. Iuaritika, Erekari Matamatakoti misãkiretari Teoso ate ĩkapani. Asãkireẽ !aposotari asãpiretiniri Teoso ikinika anireẽkiti, ininiã Erekari Matamatakoti misãkiretari Teoso ate ĩkapani. Ipinimoni itxa isãpiretiniri Teoso. Kãkiti sãkireẽ !isãkirauata Teosokata.

27 Teoso imarotari kãkiti ãkixinire, ininiã iua imarotari Erekari Matamatakoti xinikakiti, kotxi Erekari Matamatakoti misãkiretari Teoso, Teoso nakitiakori ĩkapani. Erekari Matamatakoti amanaãri Teoso, Teoso nireẽkiti ikaminana inakitiakori.

Teoso Iteene Tiretiniua

28 Aimarotari ikiniõtika erekari ikaminaua ate, kotxi iua tiretakani, iua mereẽkini atxaua ate. Iuaritika aãtatsiirauatini auapitika. Iuaritika iuasaaki apaka erekari ikaminaua. Iua mereẽua, kotxi inirekari imereiniua.

29 Itixi kamiko apisapanika Teoso imarotapekaua ate. Iua mereẽpekaua ate, iua anaakori kaiãopokori aniniua ĩkapani. Imereẽpekaua, imi Xesosi atoko aniniua ĩkapani. Ininiã Xesosi aĩtari apiari.

30 Teoso akiritana imereẽkini. Apaka ikamaerekatana iua mereẽkini. Apaka itanapoko erekari isika ninoa ikamaerekatakinimoni.

31 Teoso kamari ikinipoko ikara erekari ate ĩkapani, ininiã natokopa itxa axinikakiti? Teoso kataparari moianatapitikaua, ininiã ate omanatakani tapara poiãoka.

32 Teoso sikari ikinipoko atemoni. Imi apaka isika atemoni, kotxi ipina ate akinika ĩkapani. Isikari imi atemoni, ininiã aua atxiĩti iua masikakiniti atemoni? !Auari. Ikinipoko erekari isikapitikaua atemoni. Ikarone !auari.

33 Aua atxiĩti Teoso mereẽkini maerekani sãpiretakari? !Auari. Teosora sãpiretari ninoa maerekani mauakani, kotxi iua kamaerekatapekana ninoa.

34 Aua atxiĩti Teoso mereẽkini misiritiko sãpiretakari? !Auari. Kotxi Kristora misãkiretari Teoso ate ĩkapani, kotxi Teoso ikikomoni auakari itxaua. Iua ipina ate ĩkapani, ininiã eereka Teoso õkitikari iua, auapika inini ĩkapani. Iuara misãkiretari Teoso ate ĩkapani.

35 Ininiã kipa atxiĩti iotokakatari Kristo tiretiniua? ! Auari, kotxi amaxikikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Amauarenisaaki, Kristo tiretapanikaua. Amisiritikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Natxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Amamãkanisaaki, Kristo tiretapanikaua. Monõkori auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Neenamatxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua.

36 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Pisãkire aãuikini xika, pamonõkoniri ikiniõtika. Aõkiko monõkoni auapika. Soti auĩte apanakini okini atoko, apanakini nirekari okiniua ate,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

37 Maerekati ikara atoko aua, iuaritika iteene akãiata, kotxi atiretakiri sikataparataua.

38 Ia nimarota. Kristo tiretiniua iotokakakari ! auari. Apĩkasaaki, itiretapanikaua. Aãuapanika inakasaaki, itiretapanikaua. Teoso nitiriakori iaxitikini ! iotokakari itiretiniua. Satanasi nitiriakori !iotokakari itiretiniua. Ĩkorasaaki

auakani, katana auakani apaka !iotokakari Kristo tiretiniua.
!Auari posotiiretxi, Kristo tiretiniua iotokakakari.
39 Iaxiti apiko nopinixiti auakani, iaxiti patapi auakani
apaka, !iotokakari Kristo tiretiniua. Hinitiniãri Teoso tire-
tiniua iotokakakari, !hãpokari. Hinitiniãri ikinika Teoso ka-
makiti auiniãtaã, iuaritika kona hãpokari Teoso tiretiniua
iotokakakari. !Auari. Aãuĩte Kristo Xesosi oerekaua Teoso
iteene tiretiniua.

9

Teoso Mereẽna Xoteoakori Inakitiakori Ĩkapani

1 Atão nisãkire. Kristo nakiti nitxaua, ininiã na nisãpiretari
misirieneretxi. Nãkixinireẽ nimarotari nisãkire atão inini,
kotxi Erekari Matamatakoti oerekari nisãkire atão inini.
2 Ia nisãkire atão. Iteene nimatinaniuatapika. Nãkixinireẽ
maerekaxiniretinoka nitxa, ninirimane Kristo sãkire
mauikakani xika.
3 Ninirekamari Teoso misiritinino nota, ninoa
nitariakori imamisiritakani ĩkapani. Ninirekamari Kristo
manirekakanino nota, ninirimane Kristo nakitiakori ininiua
ĩkapani. Niposotiniãri ikara atoko nikamini, nikamari
ninirimane ĩkapani. Txamari !niposotari.
4 Ninirimane Isaeo apika mekaniriakori itxauana. Teoso
nirekana ninoa iua anaakori ininiuana. Teoso oerekari
iposotiire ninoamoni. Isãpiretana ninoa ikamaenetakiti
ninoa ĩkapani. Isikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori ninoa-
moni. Oerekana ninoa kiiniri atão ikaminina, iuakata
isãkirauatakasaakina. Teoso sãpiretana ninoa ikamakiti tĩkane
ikinimane kãkiti ĩkapani.
5 Ninirimane apika atokiriakorini Apraãoma, Isakima,
Isaeoma pakini. Kristo uaimoni iponaniãkasaaki, ninoa apiko
mekaniri itxaua, iuaritika Teoso itxaua. Ikinimane auĩte
itxaua. “Peerekai,” matxari iua ãtipirika. Ameẽ.
6 Atxiĩti Teoso kona kamari ikamaenetakiti Isaeo apika
mekaniriakori ĩkapani? Ikamapitikariko. Txamari kona
ikinikani Isaeo apika mekaniriakori Teoso nakiti !itxauana.
7 Kona ikinikani Apraão apika mekaniriakori atão Teoso
anaakori !itxauana, kotxi Teoso txari Apraão:
Papika mekaniriakori atão inakani Isaki mekaniriakori itx-
auana.
8 Teoso sãpiretari Isaki auini, iua auini apisapanika. !Isãpiretari
ãti Apraão ãkiri Isimaeo inakori auini, iua auini apisapanika.
Isimaeo iponaniã, kotxi Apraão sirĩka Isimaeo inorokata.
Ininiã kãkiti Isimaeo atoko, Teoso anaakori !itxauana. Teoso
sãpiretari Apraão iua keene inini, ininiã isikaenetakininoka
atão Apraão apika mekaniriakori itxauana.
9 Teoso sikaenetari Apraão keene inini. Itxari:

Niketo manapi nikanapiriãko. Iuasaaki Sara keeneroko. Kiki oenetako.
10 Apikomoni nisãpiretai. Hepeka anaakori iri ãtika. Aãpika atokirini itxaua Isaki inakori.
11-12 Oa anaakori iponaniã ipipe. Iponaniinina apisapanika, maerekati ikaminina apisapanika, erekari ikaminina apisapanika, Teoso sãpiretaro oa:
Merepanika iponaniãkari eereka iponaniãkari nitiri itxauako. Ininiã Teoso mereẽri iua eereka iponaniãkari Xakoo inakori apiari inini ĩkapani, iua auini apisapanika. Ininiã na Xakoo kamakitini txĩkitakari Teoso mereiniri iua. Teoso mereẽri iua, kotxi inirekari ikara atoko inini.
13 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Xakoo nitireta. Isaoo nomanata.
14 Ikara atoko ininiã, kanatokopa itxa axinikakiti? Atauako Teoso na kamari erekari? Ikamapitikari erekari. Ãtipirika Teoso kamari erekari.
15 Teoso txari Moisesi:
Ninirekiniãri ãti niamonĩkini, niamonĩkari. Ninirekiniãri ãti nimoianatini, nimoianatari.
16 Ikara atoko ininiã, anireẽkiti !itxĩkitakari Teoso mereiniua. Akamakiti ! itxĩkitakari Teoso mereiniua. Imereẽua, kotxi iamonĩkaua.
17 Teoso txari Paraoo isãkire iõkatsopatakoriã:
Nota txĩkitakai auĩtetxi pininiua, niposotiire noerekini ĩkapani, niuãka ikini itixiti auakani imarotini ĩkapani,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
18 Ininiã Teoso nirekiniãri iamonĩkiniri ãti, iua amonĩkari iua. Apaka inirekiniãri, itxĩkitakari ãti ãkixinire kaikoxinire inini, Teoso nireẽkiti imanirekakani tĩkane.

Teoso Omanãkare, Iamonĩkare Pakini

19 Atxiĩti hĩte txano nota: “Teoso ikara atoko ininiã, na ate xikani kaikoxinireua ate. !Aposotari akaminiri Teoso manirekakiniti,” atxiĩti hĩtxano.
20 Txamari !apakata ia atoko hinini. Kiriparai hĩte ikara atoko ina sãkiretakani Teosomoni? Kãkiti hĩtxaua. Teoso kamakiti pitxaua. Atauako kamakori posotatari ikamakirimoni: “Kinirepa pikamano nota ia atoko ninini?” !Apakata ikara atoko hinini hĩkamakirimoni.
21 Hĩxinikari kiki tiitxi kamakari. Ikamari inireẽkiti. Atxiĩti ãti poriĩ katsariã, ikamari ipi kopiti. Atxiĩti ianaka ikamari ãti kopiti, peereri inini, kiiniri ĩkapani. Atxiĩti ãtipekana ikama patimari poião ereri, ikiniõtika iãriã iãtiko ĩkapani.
22 Ikara atoko itxa Teoso kaminiri kãkiti. Teoso kamari apanakini kãkiti Teoso omanãkare imarotinina ĩkapani imaerekanina xika. Iuasaaki oerekana iposotiire imarotinirina ĩkapani. Teoso omanatana ninoa, iuaritika imĩteenekana.

Kona uatxa ixipokana ninoa. Txamari iketo manapi ixipokanako ninoa. Uatxa imĩteenekapanikari ninoa maerekani.
23 Apaka ikamari apanakini iua amonĩkakini. Uatxa imĩteenekari iua omanatakini maerekani, kotxi inirekari iua amonĩkakini imarotiniri iua ereka inini, kotxi peerekari iua. Iteene itiretari iamonĩkakini. Ikamana ninoa erekari isikakiti apakapinina ĩkapani.
24 Hĩte, ate pakini, iua amonĩkakini atxaua. Iua akiritakini atxaua. Na Xoteonanini akirita. Akiritana Xoteo minakaniua apaka.
25 Teoso sãkire iõkatsopatakori, Oséia iõkatsopatakitiã, Teoso sãpiretari ikara. Itxari:
Kãkiti mitxi nota nakitiakori minakonimoni nitxako: "Uatxa nota nakitiakori hĩtxapekauako." Ninoa mitxi nimatiretakinitimoni nitxako: "Uatxa nota tiretakini hĩtxapekauako," nitxako.
26 Mitxi Teoso txana ninoa: "Na nota nakitiakorini ! hĩtxaua." Ikara Teoso sãkiretiniãtaã, iuaãtaãtxikana: "Teoso ãtipirika auãki inakari anaakori hĩtxaua," inaãka ninoamoni,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
27 Apaka Teoso sãkire iõkatsopatakoriã, Isaía txari:
Isaeo apika mekaniriakori kaiãopokori, potxoari uiniti kipatxite atoko itxana, txamari poiãonoka makatxakaãka imapinakani ĩkapani.
28 Patimari Teoso xipokiniri iparĩka imisiritiniri kãkiti imaerekani xika,
itxa Isaía.
29 Mitxipeka Isaía txari:
Apiananiri kaposotiireri nĩkatari apanakini aãpika mekaniriakori imapinakani ĩkapani. Ininiã atenape auapanika. Teoso manĩkatakanimauako, axipokapiimako kãkiti Sotoma sitatxiti auakani xipokini atoko, kãkiti Komoha sitatxiti auakani xipokini atoko atxapiimako,
itxa Isaía sãkire.

Xoteo Mauikakaniri Teoso Sãkire

30 Ininiãkara aimarotari ia: Xoteo minakaniua manitakanisaakiri Teoso txĩkitakinina atão inakari kamakani ininiuana, iuasaaki Teoso txĩkitakana atão inakari kamakani ininiuana, kotxi auikarina Teoso sãkire.
31 Txamari Xoteoakori nitaãpotari paniãtakori ninoa atão inakari kamakani txĩkitakakari, txamari !apokarina.
32 Kinirepa !apokarina ikara? Kinirepa Teoso na txĩkitakana ninoa atão inakari kamakani ininiuana? Kotxi ! auikarina isãkire. Inirekarina iparĩkana txĩkitakinina atão inakari kamakani ininiuana. ! Inirekarina auikinirina Xesosi sãkire. Ninoamoni Xesosi kai kimapori nopini auakari atoko itxa, kotxi kai xika kãkiti mãkitita.

33 Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩkari sãpiretari ia kai
pirena. Itxari:
Pikenakotariko ia: Nota iokanatakiti kãkitimoni kai atoko itxa.
Nitakari iua kai Sião sitatxitiã Xoteoakori kimaporeẽ.
Iua kai xika kãkiti mãkitita. Iua kai xika kãkiti irika.
Iuaritika iua sãkire auiãkani !ipẽtauata nota apisatoõ.

10

1 Nitariakori, nãkixinireẽ iteene ninirekari Teoso makatx-
akiniri ninirimane maerekani, Isaeo apika mekaniriakori
maerekani. Nimisãkiretari Teoso ninoa maerekani makatx-
akiko ĩkapani.
2 Nimarotari ninirimane iteene nirekiniri iparĩkauatini
Teoso ĩkapani. Txamari ninoa kerokari, kotxi !imarotarina
atão iparĩkauatini Teoso ĩkapani.
3 !Imarotarina Teoso txĩkitakiniri kãkiti atão inakari ikamini.
Ninoaka nirekamari atão inakari ikaminina, Teoso apakapin-
ina ĩkapani. Ininiã !auiritarina Teoso txĩkitakinina ninoa atão
inakari ikaminina.
4 Kristo kamari ikinipoko Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori
iaõka, ininiã iuanoka txĩkitakari ikinimane kãkiti iua sãkire
auiãkani atão inakari ikaminina.

Apiananiri Akiritakani

5 Kitxakapirĩka Moisesi sãpiretari atão inakari akamini
Teoso paniãtakiti. Iuasaaki itxari:
Ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikiniõtika pikaminiã,
pauapininiika pitxako,
itxa Moisesi sãkire.
6 Txamari !aposotari ikara atoko akamini. Aãuikasaakiri Xe-
sosi sãkire, iua txĩkitakaua atão inakari akamini. Ininiãkara !
apakata pãkixinireẽ pixinikiniri: “Kipa atxiĩti posotari iaxiti
apiko nopinixitimoni isini, Kristo notamoni iminini ĩkapani?”
7 ! Apakata pãkixinireẽ pixinikiniri: “Kipa atxiĩti posotari
ipĩkani auiniãtaã isini, Kristo notamoni iminini ĩkapani?”
8 Xesosi sãkire auape hĩtemoni. Na hĩsa ãtiãtaã iua sãkire
himarotini ĩkapani. Hinamaãpekari. Hãkixinireẽpekari. Xesosi
sãkire auikiko asãpiretapikari kãkiti. Ia atoko asãpiretari kãkiti:
9 Pinamaã, “Xesosi niauĩte” pininiã, pãkixinireẽ pauikiniãri
Xesosi ipinini Teoso õkitikiniri iua, iuasaaki pimaerekani
makatxakaãkako.
10 Kotxi aãkixinireẽ Xesosi sãkire aãuikiniã, ikamaerekataua.
Anamaã “Maerekati kamakarino nota,” aniniã, iua makatx-
akari amaerekani.
11 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Iua sãkire auiãkari pẽtauatini !auari.
12 Iua Kristo sãkire auiãkari atxiĩti Xoteo itxaua. Atxiĩti Xoteo
minakatiua itxaua. Xoteo auĩte itxaua Kristo. Xoteo mi-
nakaniua auĩte apaka itxaua. Ikinimane auĩte itxaua Kristo

Apiananiri. Isikari itanapoko erekari ikinimane iua akiritakanimoni.
13 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Ikinimane akiritiniãri Apiananiri uãka imaerekanina imakatxakini ĩkapani, iuasaaki imakatxakaãkako imaerekanina.
14 Kiãtokopa itxa ninoa akiritiniri iua, isãkire imauikakanisaaki? Kiãtokopa itxa ninoa auikiniri isãkire, imakenakotakanisaakirina? Kiãtokopa itxa ninoa kenakotiniri isãkire, imasãpiretakonisaakina?
15 Kiãtokopa itxa Teoso iokanapirena sãpiretiko, ate maiokanatakaniãri iua sãkire sãpiretakani kãkitimoni? Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Erekapitikari Teoso iokanapirena erekari sãpiretakani apokini kãkitimoni, kotxi isãpiretarina Teoso kamaerekaxiniretiniri kãkiti. Isãpiretarina erekari Teoso sikakiti kãkitimoni. Ikara iminapiretakitina kamapoxokonitari kãkiti.
16 Txamari na ikinimane kãkitini auikari Teoso iokanapirena erekari. Kotxi kitxakapirĩka Isaía txari:
Apiananiri, asãpiretamari piokanapirena kãkitimoni, txamari ! auikarina,
itxa Isaía.
17 Kãkiti kenakotakasaakiri Teoso iokanapirena, Teoso txĩkitakari kãkiti auikiniri isãkire. Kristo sãkire akenakotakasaaki, akenakotari Teoso iokanapirena.
18 Txamari nota pimaãi: “Atauako Xoteo kona kenakotari Teoso iokanapirena?” Ikenakotapitikarina, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekari Teoso ikini itixiti auakani. Teoso sãkire atoko itxa iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekakiti.
19 Iuaĩkana nipimaãi: “Atauako Xoteo ! imarotari Teoso iokanapirena?” Imarotapitikarina. Moisesi sãpiretapekari Teoso sãkire. Itxari:
Nimakatxakari Xoteo minakaniua maerekani, ininiã nitxĩkitakaiko hĩte hĩxikotinina ninoa mitxi nota nakitiakori minakaniua. Nitxĩkitakai hĩte homanãkarauatini, ninoa mitxi mimaroreni xika.
20 Isaíapekana sãpiretari Xoteo minakaniua pirena. Isãpiretari Teoso sãkire itaparaxinireritika:
Teoso txari: “Ninoa nota manitakani aõkitano nota. Nimotika nota makiritakanimoni.”
21 Apikomoni isãpiretari Teoso sãkire Xoteo kamakiti:
Teoso txari: “Ikiniõtika namanaãri ninoa kanapiriini notamoni, txamari !ikĩpitarina nisãkire. !Ikamarina nisãkire iaõka. Inireẽkitinoka ikamana.”

11

Xoteo, Teoso Sãkire Auiãkani

1 Ininiã nipimaãi: “Atauako Teoso ! inirekaikari Xoteoakori?” Inirekapitikana. Nota apaka Xoteo nitxaua. Apraão apika mekaniri nitxaua. Pẽxamiĩ apika mekaniri nitxaua.

2 Teoso ! itakanapari Xoteoakori. Iua mereẽna ninoa itixi kamiko apisapanika. Himarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori, Eríasi tsoatakasaaki Teosomoni Xoteo maerekani isãpiretakasaaki.

3 Iuasaaki Eríasi txari:

Apiananiri, ninoa okapekari kãkiti pisãkire sãpiretakani. Ikapirinikarina amesa pinakiti pitemoni sikakori takikoãtaã. Notanoka pisãkire sãpiretakarino auapanika. Ninoa asikatikinitano nota okinino ĩkapani,

itxa Eríasi.

4 Kanatokopa Teoso apakapapiretari Eríasi? Teoso txari:

Kona pitenanini auikari nisãkire. Nota nĩkatari setxi mio kikiakori nota nakitiakori. Ninoa kona teosonetari kãkiti kamakiti Paao inakori. Kona ikapotoreẽkauana iua apisatoõ,

Teoso txari Eríasi.

5 Ikara atokotxikana uatxa. Aua apanakini kãkiti Teoso mereẽkini. Imereẽna ninoa, kotxi iua nirekari ikinipoko erekari ikaminina ninoa.

6 Maerekati kamakani kãkiti, iuaritika Teoso mereẽua ate. Isikari ikinipoko erekari ate ĩkapani maxikatiĩka. Aparĩka ! itxĩkitakari iua sikiniri ikinipoko erekari atemoni. Aparĩka txĩkitakiniãri ikinipoko erekari isikiniua, ininiã kona maxikatiĩka isikarauata atemoni.

7 Ininiã kanatokopa atxa asãkire apikomoni? Xoteoakori kona apakapari inireẽkitina. Inirekarina Teoso apakapinina ninoa erekarini ininiuana. Teoso mereẽkininoka apakapari ikara inakari. Apanakinipekana Teoso ! auirita atão imarotinina. Mõsiãreni atoko itxana.

8 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso txĩkitakari ninoa ãkixinire imakakari atoko inini, iua sãkire imimarotakanina ĩkapani. Kokipitikamana, iuaritika !atamatarina Teoso kimapore. Kakenakokipitikamana, iuaritika ! inirekarina Teoso sãkire ikĩpitinina. Uatxapiima ikara atoko itxapanika,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

9 Kitxakapirĩka Tavii txari Teosomoni:

Ninoa kiena kaiãopokori. Inipokotakasaakina, iuãkatarina pite apokaerekatinina ninoa, kotxi kaiãopokori ikienana. Ikienana takapiri atoko itxa imaĩkinina ninoa.

Itxĩkitakana ikerokinina. Ikara xika ninirekari pimisiritinina.
10 Ninirekari ninoa mõsiãreni atoko ininiuana, ininiã na atão atamatarina pikimapore. Kãkiti tiitxi minari porikitakani atoko pitxĩkitakanako ninoa ãtipirika,
itxa Tavii sãkire.

Xoteo Minakaniua Maerekani Makatxakiko

11 Iuaĩkana nipimarauata: "Atauako Xoteoakori maerekani xika Teoso xipokana ninoa?" Konapitini. Xoteoakori kamari maerekati, ininiãkara Teoso sãpiretari Xoteo minakaniua imaerekanina imakatxakini, Xoteo xikotinina ĩkapani, iuaĩkana Teosomoni ikanapiriinina ĩkapani.
12 Xoteoakori kamari maerekati, ininiãkara Teoso sikari erekari kiĩkiri apanakini itixi auakanimoni. Xoteo mapakapakiniti Xoteo minakaniua apakapa erekari kiĩkiri. Ininiã Xoteo kanapiriãkasaaki Teosomoni, iuasaaki apiaerekata Teoso sikakiti kãkitimoni.
13 Uatxa nota misãkiretai hĩte Xoteo minakaniua, kotxi Teoso iokanatano nota hĩtemoni isãkire nisãpiretini ĩkapani. Niuikari hĩtemoni niokanatiko.
14 Ikara atoko ininiã, atxiĩti ninirimane Xoteo xikotai hĩte, ininiã atxiĩti apanakini ninoa kanapiriã Teosomoni, imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani.
15 Teoso takanapakasaakiri Xoteo, iua apakapari Xoteo minakaniua, ininiã ninoa Xoteo minakaniua kanapiriã Teosomoni. Teoso iuaĩkana apakapakasaakiri Xoteoakori, iuasaakiko peerekari. Ipĩkani iuaĩkana auãki inini atoko itxako.
16 Komiri akamakasaaki, ipixini Teosomoni asikasaaki, aimarotari ikinipoko iua komiri iua nakiti ininiua. Aamina kotsa Teoso nakiti ininiã, imina pori apaka iua nakiti.
17 Xoteoakori oriva mina takakori atoko itxa, takakori Teoso nakiti. Ãtikaka ipori kapatakaãka. Oriva ĩtopakiri pori apaãka. Iapitaka inaãka ikapatakikoãtaã. Aneẽ takari katiã. Takari sikakienatari ĩtopakiri pori. Hĩte Xoteo minakaniua iua oriva ĩtopakiri pori atoko hĩtxaua. Hãpakapari Teoso sikakiti, kotxi hĩte apotiitaua Xoteoakorikata, Teoso nakitiakorikata.
18 Hĩte Xoteo minakaniua, kona hĩuikapeua Teoso apakapinii hĩte. "Iua aãpori kapatakiko atoko, Teoso takanapana Xoteoakori, ate apakapini ĩkapani," kona hĩtxape, kotxi aãpori atoko hĩtxaua. Na aãpori sikataparatari aãkotsa. Aãkotsa sikataparatari aãpori. Ininiã hĩte apakapari Teoso sikakiti, kotxi hãpotiitaua Xoteokata.
19 Atxiĩti hĩte Xoteo minakaniua txano nota: "Iua aãpori kapatakaãkori atoko Teoso takanapari Xoteoakori. Ãti aãpori iapitakiko atoko, Teoso apakapaua ate," hĩtxano atxiĩti.

20 Atãopitikara. Teoso takanapari Xoteoakori, kotxi ninoa !
auikari isãkire. Iua apakapai hĩte, kotxi hĩte auikari iua sãkire.
Iuaritika !hĩuikapeua ikara atoko hinakasaaki. Erepaniko.
21 Teoso takanapari Xoteoakori, takari pori sauakakori
atoko. Ininiã erepaniko, kotxi ĩtopakiri aãpori atoko hĩtxaua.
Atxiĩti ãti õti okanapai hĩte apaka.
22 Aimarotari katiraõkiri ininiua Teoso. Aimarotari
apaka kataparaxinireri ininiua. Kataparaxinireri iua,
kãkiti kamakasaakiri maerekati. Katiraõkiri iua, itiraõki
hinirekasaaki. Itiraõki himanirekakaniã, hĩte apaka mapara
hõkaãka, iua aãpori sauakakori atokokana.
23 Xoteo takanapiniãri imauikakaniri Xesosi sãkire,
auikiniãri iuaĩkana isãkire, Teoso iuaĩkana mikanapiriãna,
kotxi Teoso kaposotiireri ikara atoko ikamini.
24 Hĩte ĩtopakiri pori sauakakori takarimoni iapitaãkori
atoko hĩtxaua. Kona ixinireka aua ikara atoko. Pamimari
ikara atoko. Xoteo atão oriva takakori atoko itxauana. Ininiã
na kamimari mitxi auiniãtaã iuaĩkana Teoso takinina ninoa,
iuaĩkana imikanapiriinina ninoa iuamoni.

Xoteo Maerekani Makatxakaãkapanikako

25 Nitariakori ninirekari himarotiniri apanakini
mimarotakiniti, ininiã na hĩuikaua. Xoteo !inirekari auikiniri
Teoso sãkire uatxa, iuaritika na ikara atoko !itxapani ãtipirika.
Ikini itixiti auakani Teoso nireẽkini Xoteo minakaniua
kanapiriãkasaaki Teosomoni, iuasaakiko Xoteo kanapiriãko
Teosomoni.
26 Ininiã iuasaaki ikinimane Xoteo kanapiriãko Teosomoni.
Iuasaaki Teoso makatxakari ninoa maerekani. Teoso sãkire
iõkatsopatakori kitxakapirĩka auakari ikara atoko itxa. Itxari:

Xoteo itxauako maerekanitxi makatxakakari. Imakatx-
akariko ikinika maerekati Xoteoakori kamakiti,
Teoso manirekakiniti. Iuasaaki Teoso nireẽkitinoka
inirekanako.
27 Nimakatxakariko maerekati ninoa kamakiti, kotxi kitx-
akapirĩka nikamaenetari ikara atoko inakari,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

28 Xoteoakori ! inirekari Teoso iokanapirena erekari,
ininiã Teoso takanapana ninoa. Ininiã Teoso iokanapirena
erekari sãpiretaãka hĩte Xoteo minakonimoni. Uatxa Teoso
mokaiakariakori atoko itxauana Xoteoakori, iuaritika
Teoso mereẽna ninoa. Apraão, Isaki, Xakoo pakini apika
mekaniriakori itxauana, ininiãkara Teoso tiretapanikana
ninoa.
29 Teoso kona mamakari isãkire. Kãkiti iua mereẽkini
ãtipirika iua mereẽkini itxauana. Isiãkiti erekari kãkitimoni !
imakatxaka iuaĩkana.

30 Hĩte Xoteo minakaniua kitxakapirĩka ! hĩkĩpitari Teoso
sãkire, iuaritika uatxa Teoso amonĩkai hĩte, kotxi Xoteo kona
kĩpitari Teoso sãkire uatxa.
31 Uatxa Xoteoakori kona kĩpitari Teoso sãkire. Teoso
amonĩkapekai hĩte Xoteo minakaniua, ininiã Teoso iuaĩkana
amonĩkanako Xoteoakori apaka.
32 Ikinimane kãkiti na kĩpitari Teoso sãkire. Kona aposotari
akĩpitiniri Teoso sãkire. Teoso txĩkitakaua ikara atoko anini,
kotxi inirekari aimarotiniri maerekati kamakani aniniua,
iuaritika !imisiritaua. Iamonĩkaua.

Peerekari Teoso

33 Peerekari Teoso. Atãonoka ikama. Paimatireri iua. Kãkiti
!imarotari ikamakiti tĩkane. Kãkiti !imarotari inireẽkiti tĩkane.
34 !Kimarotikori Teoso xinikakiti. !Kõtãkikikori Teoso.
35 Teosomoni ikinipoko aua, ininiã kipa asika atxiĩti iua-
moni? Asikiniri !auari. Ininiã !auari ate nakiti, iuaĩkana Teoso
sikiniua ĩkapani.
36 Kotxi Teosokara kamari ikinipoko. Ikinipoko aua Teoso
posotiireẽ. Ikamari ikinipoko iua ĩkapani. Ãtipirika matxariko
Teoso: “Peerekai pite.” Ameẽ.

12

Teosomoni Sikakori Auãkiri

1 Ininiã nitariakori Teoso amonĩkapitikaua. Ininiã nota
iteene õtãkikai hĩte. Hĩteka hĩsikaua Teosomoni. Teosomoni
sikakori auãkiri atoko hĩtxauako. Ininiã iua nakitinoka hĩtxaua.
Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso apokaerekatari. Ikara atoko
inakari akaminari Teoso, ikara atão.
2 ! Hĩkamapinikariko Teoso sãkire mauiãkani kamakiti atoko.
Hãuiritariko Teoso txĩkitakiniri hĩxiniãkiti ereka inini, ininiãkara
ipinipo hĩtxako. Iuasaakiko himarotari Teoso nireẽkiti. Hi-
marotari Teoso nireẽkiti ereka inini. Himarotari hĩkamakiti
tĩkane iua apokaerekatini. Himarotari atão hĩkamini.
3 Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiã
nisãpiretari iua sãkire hĩtemoni. Ininiã nota õtãkikai hĩte
hĩkinika. Na hĩuikapeua. Hĩteka atão himarotauako. Hĩteka
hãtamakauako. Teoso txĩkitakai hãuikiniri isãkire. Iteene
hãuikiniãri iua sãkire, iteene hĩteka himarotaua.
4 Kãkiti ĩto ãtika, iuaritika ĩtotxiã auakari kaiãopokori. Aua
ikanoke, itapike, oki, ikenakoki txaãpota. Ikinika iparĩka aua.
Ikanoke parĩka ãtião. Oki parĩka ãtião. Itxaãpota.
5 Iua atokokana atxa. Ĩtotxi ãtika atoko atxa, iuaritika itoua
ate. Kanoketxi, tapiketxi, okĩtxi, kenakokitxi, ĩtotxiã auakari
atoko ate. Kristokata aãpotiitaua. Anakititakakaua.
6 Nota parĩka Teoso ĩkapani ãtião. Ãti parĩka Teoso ĩkapani
ãtião. Ãti parĩka Teoso ĩkapani ãtião, itxaãpota. Teoso sikari
erekari ikininapemoni, ikara iparĩka ikamini ĩkapani. Atxiĩti

Teoso sikaimaroretai iua sãkire apanakinimoni pisãpiretini
ĩkapani, ininiãkara Teoso sãkire pauikini iaõka pisãpiretari
Teoso sãkire kãkitimoni.
7 Teoso sikaimaroretiniãi apanakini pimiparĩkatini, ininiã
pimiparĩkatariko apanakini. Teoso sikaimaroretiniãi isãkire
poerekini, ininiã poerekarauatako.
8 Teoso sikaimaroretiniãi ãti pisikataparaxiniretini, ininiã
pisikataparaxiniretariko ãti. Teoso nirekiniãri pisikiniri
apanakini amonitakiti ninoamoni, ininiã ito pisikako pipox-
okoniritika. Teoso sikaimaroretiniãi auĩtetxi pininiua, ininiã
auĩtetxi erekari pitxauako. Teoso nirekiniãi apanakini pia-
monĩkini, ininiã pipoxokoniritika piamonĩkanako.

Tiraõkitxi

9 Atão pitiretariko apanakini pãkixinireẽ. Pomanatariko
maerekanitxi. Na piotokakapiri erekari pikamini.
10 Iteene hĩtiretakakauako, kotxi Kristo txĩkitakapekaua
aĩtaritakakiniua. Piteka pipaxitiniua atokokana, apiata
pipaxitariko ãti.
11 Pitaparaxinireritika piparĩkauatako. Na piarinouatape.
Piparĩkauatako Teoso ĩkapani pipoxokoniritika pãkixinireẽ.
12 Pipoxokoniuatako, kotxi pimarotari Teoso kaminiri
ikamaenetakiti. Pimĩteenekariko pimisiritiko. Ãtipirika
pimisãkiretariko Teoso.
13 Nipokori kaamatiniã pitariakorimoni, tiitxi kaamatiniã
pitariakorimoni, auiniã pitemoni, pisikanako. Papaka-
panako pipoxokoniritika ikinimane Xesosi sãkire auiãkani
paapoko apoãkani, ãtiãtaã ĩkani.
14 Pamanaãri Teoso erekari ikaminina pite misiritakani.
Ari, pamanaãri Teoso erekari ikaminina ninoa. Na pa-
manaãpiri Teoso maerekati isikinina ninoa.
15 Pipoxokoniuatako poxokorinikata. Pitxiapata kamati-
nanirinikata.
16 Ãti pitiretini atokotxikana, ikinimane pitiretako. Na
piuikapeua. Pisãkirauatako kãkiti matxineirotenikata, katx-
ineiroteni pimisãkiretini atokotxikana. “Kimaroreno nota,”
na pitxape.
17 Kãkiti kaminiãri maerekati pitemoni, na pikamapiri
maerekati iuamoni. Atãonoka pikama ikinimane ĩkapani.
18 Pinirekariko pauini kãkiti sauaki ereka inini, ininiã
maxikatiĩka kona pitxitapiri ãti.
19 Nitiretakini, na hĩxikatxitapiri ãti. Teosora xikatxitariko,
kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Nota parĩka ãti nixikatxitini. Notara misiritari maerekati
kamakari,
itxa Apiananiri sãkire.

20 Ari, kona pixikatxitapiri ãti. Pikamariko ãtimoni ia Teoso
sãkire iõkatsopatakori iaõka:
Pomanatakiri natxitiniã, pisikakienatari iua. Iposonatiniã,
pisikari iãtini. Ikara atoko pikaminiã, ipẽtauata
maerekati pitemoni ikamini,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
21 Na pauiritapiri maerekati piauĩte atoko ininiua. Erekari
pikamakasaaki, maerekati iokanatapeẽkaika.

13

Aãuĩteakori Nirekakiti Akĩpitini

1 Akĩpitariko aãuĩteakori nirekakiti, kotxi Teosora auiritana ninoa auĩtetxiakori ininiuana. Teosora takari ninoa auĩtetxiakori aãuĩteakori ininiuana ĩkapani.

2 Aãuĩteakori nirekakiti amakamakaniã, Teoso nirekakiti apaka !akama, kotxi Teoso txĩkitakana ninoa aãuĩteakori ininiuana. Ninoa paniãtakiti amakamakaniã, amisiritaãkako.

3 Erekari kamakani !ipĩkari iauĩtena. Maerekati kamakaninani pĩkana ninoa. Pinirekatari pimapĩkakaniri piauĩte? Ininiã erekari pikamako, ininiã iua txaiko: “Erekai pite.”

4 Teoso nitiri itxaua piauĩte, erekari pitemoni ikamini ĩkapani. Txamari maerekati pikaminiã, erepaniko. Pipĩkariko iua, kotxi iposotari imisiritinii. Iua Teoso nitiri itxaua kãkiti maerekati kamakani imisiritini ĩkapani.

5 Ininiãkara pikamariko piauĩteakori nirekakiti, kotxi pimakamakanisaakiri, pimisiritiko auapitika. Apaka pikamariko ninoa nirekakiti, kotxi pimarotari pãkixinireẽ ikara atoko atão pikamini.

6 Piauĩteakori Teoso nitiriakori itxauana, ininiã erekari apaka pisikiniri txineiro ninoamoni iparĩkana ikaminina ĩkapani.

7 Ininiãkara piĩkitxitana ninoa amanaãkiti, sitatxi pauini ĩkapani, pitii papakapini ĩkapani. Pipaxitanako ninoa. Pikamariko ninoa nirekakiti.

Hĩtiretakakiniua Ĩkapani

8 Piĩkitxitariko ikinika piamotakiti. ! Erekari pimaĩkitxitakaniri ãti. Ãtinoka tépito erekari. Ia tépito na txineironi. Ia tépito atiraõki. Ia atoko inakari tépito xipokini kona erekari. Ãtipirika hĩtiretakakauako. !Erekari pixipokiniri pitiretiniri ãti. Ãti tiretakari kĩpitapekari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori.

9 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari: “!Pisirĩkape pĩtanoro minakotokatika. Na pokaniuatape. Na piĩtiriuatape. Na pinirekapiri apanakini tii.” Akĩpitari ikara Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, apanakini ipaniãtakiti apaka, ia Teoso

paniãtakiti ãtika akĩpitiniã. Ia Teoso paniãtakiti paniãtaua: “Piteka pitiretiniua atokotxikana, pitiretariko ãti.”

10 Pitiretiniãri ãti, maerekati !pikaminiri iua. Ininiã ãti pitiretiniã, pikamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika.

11 Matiretari ãti, kotxi aimarotari kaiamapekari Kristo kanapiriini. Ininiã pimerekako. Kona pimakapeko. Piparĩkauatako Teoso ĩkapani, kotxi itixine Xesosi anikiniua õti apokaãpotanapanoka. Akokaxiti aãuikari Xesosi sãkire. Uatxa paĩtiki ikanapiriã.

12 Ĩkanõkari xipokaãpotanapanoka. Pokamara apokaãpotanapanoka Kristo kanapiriãkasaaki. Maerekati ipiãkasaaki kamakori atoko itxa, ininiã maiotokakari ikara akamini. Matakanapari maerekati. Makamari erekari, kotxi erekari akamakiti kapakaua, ininiã maerekati ! imaĩkaua. Pokamarari atoko itxa erekari akamakiti.

13 Pokamara kãkiti kamari atão inakarinoka apanakini apisatoõ. Makamari ikara atoko inakari ãtipirika. !Erekari kiniri maerekati akamini. !Erekari apoãtini. !Erekari asirĩkini sito aĩtanoro minakotokatika. !Erekari akaminiri maerekati aĩto nireẽkiti. !Erekari aneenamauatini. !Erekari axikotiniri ãti.

14 Ikara atoko inakari akamini ! erekari. Makamari ia atoko inakari: Maamanaãri Apiananiri Xesosi Kristo kapakiniua, sotato mãka paikori sotato ĩto kapakini atoko. ! Hĩxinikapiri: “Kanatokopa nitxa nikaminiri niĩto nireẽkiti?” Kotxi maerekatinoka aĩto nireẽkiti.

14

Kona Hĩtaparakienatakakapeua

1 Hãuiritariko Xesosi sãkire poiãonoka auiãkari hĩtekata apotiitiniua. Na hĩtxitapiri iua, ixinikakiti na hĩte xinikakiti atoko iminakanisaaki.

2 Kãkiti iteene auikiniãri Xesosi sãkire, atxiĩti inikari itanapoko nipokori. Ãti kãkiti poiãonoka auikiniãri Xesosi sãkire, atxiĩti inikari takarinoka.

3 ! Erekari ikinipoko niãkari sãpiretiniri takarinoka niãkarimoni: “Pikerokari” ininiri. Apaka !erekari takarinoka niãkari sãpiretiniri ikinipoko niãkarimoni: “Pikerokari” ininiri, kotxi Teoso apakapapekari iua.

4 Kinakariparai pite ãti nitiri pinitakarii: “Pikerokari” ãtimoni inakarii. Ikerokiniãri, iua patrãote pinitamariko. Maerekati !ikama, kotxi Apiananiri moianatari iua.

5 Atxiĩti ãti sãkire: “Ia õti erekari iteene axinikiniri Teoso.” Atxiĩti ãtipekana: “Ikiniõtika erekari iteene axinikiniri Teoso.” Hãkixinireẽ hĩxinikariko: “Natokopa itxa atão nikamini?” ininiã eereka atão hĩkamini tĩkane himarotape.

6 Hĩte: “Ia õti apiaerekata iteene axinikiniri Teoso,” hininiã, ininiã ikara atoko hĩxinika Teoso hĩpaxitini ĩkapani, ininiã erekapitikari. Ikinipoko niãkari nikari ikinipoko, Teoso ipaxitini ĩkapani, kotxi apisapanika itxari Teoso: “Erekapitikai ia nipokori pisikinino niniãkiti ĩkapani,” itxari. Ikinipoko maniãkati apaka auikari Teoso nirekiniri iua nikiniri takarinoka. Iua apaka txari Teoso inipokotini apisapanika: “Erekapitikai ia kienatxi pisikinino niniãkiti ĩkapani,” itxari. Ininiã iua apaka paxitari Apiananiri.

7 Kona ateka auĩtetaua. Kona aãua ateka ĩkapaninanini. Kona apina ateka ĩkapaninanini.

8 Auapanika anakasaaki, aparĩkauata Apiananiri ĩkapani. Apĩkasaaki, apina Apiananiri ĩkapani. Ininiã auapanika anakasaaki, apĩkasaaki apaka, Apiananiri nakiti atxaua.

9 Kristo ipina, eereka õkitikaua iuaĩkana, auapanika inakani auĩte ininiua ĩkapani, ipĩkani auĩte apaka ininiua ĩkapani.

10 Ininiã ! apakata pitxitiniri pitari. “! Kiĩkitei,” kona pitxapiri, kotxi akinika aãpokako Teoso apisatoõ. Iuasaaki iua sãpiretariko akamakiti, erekari inini atxiĩti, maerekati inini atxiĩti.

11 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nota Apiananiri, ãtipirika auakari nitxaua. Ikinimane kãkiti kapotoreẽkauako nota apisatoõ. Ikinimane txanoko nota Teoso nininiua.

12 Ininiã iuasaakiikarako akinika asãpiretari Teoso ikinika akamakiti ĩkorapokoriti aãuakasaaki.

Masikataparaxiniretakakaua

13 Ininiã hĩotokakariko hĩtaparakienatakakiniua. Hãkixinireẽ hĩtxako: “! Nitxĩkitakapaniri nitari kerokiniri ikamakiti. ! Nitxĩkitakapaniriko nitari kaminiri maerekati,” hĩtxako.

14 Xesosi Apiananiri nakiti nitxaua, ininiãkara nimarotari, apakatapitika Teoso sãkire auiãkari nikiniri ikinipoko nipokori, kotxi nipokori maerekati ! auari. Iuaritika kãkiti auikiniãri iua nipokori maerekati inini, !apakata inikiniri.

15 Hinikiniãri ikinipoko nipokori, atxiĩti hĩtari ãkixinire maxirauata, ininiã na atão hĩtiretari iua. Kristo ipina iua hĩtari ĩkapani, ininiã hĩtakanapariko iua nipokori hinikini, kotxi atxiĩti iua !auikaikari Xesosi sãkire, iua nipokori hinikini xika.

16 Erekari auakasaaki, ! hãuiritapiri ãti sãpiretinii ikara erekari maerekati inini.

17 Teoso aãuĩte ininiãua, kona nipokorinanini, kona iãtakorinanini, axinika. Teoso aãuĩte ininiãua, axinikari Erekari Matamatakoti sikakiti atemoni. Iua txĩkitakaua atãonoka akamini. Ikamaerekaxiniretaua. Isikapoxokonitaua. Teoso aãuĩte ininiãua, ikara atoko itxa aãuini.

18 Ikara atoko aparĩkauatiniã Kristo ĩkapani, Teoso
apokaerekataua. Kãkiti apaka apokaerekataua.
19 Ininiãkara manirekari kãkiti auini ereka inini, neena-
matxi mauakani ĩkapani. Masikataparaxiniretakakaua.
20 Na himisiritapiri Teoso parĩka nipokori xika. Ikinipoko
nipokori erekari hinikini, txamari hĩte nikakiti txĩkitakiniãri
ãti takanapiniri Kristo, hĩkerokari.
21 Hĩtari kerokiniãri ikamakiti hĩte niãkiti xika, apiaerekata
himanikakaniri iua nipokori. Hĩtari kerokiniãri ikamakiti
hĩte iãtakiti xika, apiaerekata iua iãriã himiãtakani. Na xatiki
hĩtxĩkitakapiri hĩtari kaminiri maerekati.
22 Hĩtemoni ikinipoko nipokori nikiko erekari,
txamari na hĩsãpiretapiri apanakini. Erekari Teosonoka
imarotiniri. Hĩxinikasaakiri hĩkamakiti atão inini, hãkixinireẽ
himarotakasaakiri hĩkamakiti atão inini, iuasaaki
hĩpoxokoniuata. Ininiã kona hĩteka apoĩtaua.
23 Hinikasaakiri nipokori, hãkixinireẽ: "Erekari atxiĩti
ia nipokori ninikini?" hinakasaaki, iuasaaki Teoso txai:
"Maerekati pikama," kotxi kona pauikari pikaminiri erekari.
Himauikakaniãri hĩkamakiti ereka inini, ininiã maerekati itx-
aua hĩkamakiti.

15

Ãti Nireẽkiti Kamiko Pirena

1 Atxiĩti ikinipoko Teoso sãkire aãuika, ininiã amoianatariko
Teoso sãkire poiãonoka auiãkari, imaposotakiniti ikamini
ĩkapani. !Erekari ateka nireẽkitinoka akamini.
2 Erekari akaminiri aĩtari nireẽkiti, iua amoianatini ĩkapani,
Teoso sãkire iteene auikini ĩkapani.
3 Kristo apaka !ikamari iuaka nireẽkiti. Iua kamari Teoso
nireẽkiti, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakoriã Kristo txari iri:
Kãkiti misãkirepiretakasaakii pite, notara ninoa misãkirepireta.
4 Ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori iõkatsopataãka ate
oerekiko ĩkapani. Teoso sãkire iõkatsopatakori aãuikasaaki,
aiãtapari apoxokoniritika erekari apokini. Aimarotari
erekari apokapitikako. Teoso sãkire iõkatsopatakori
sikataparaxiniretaua.
5 Teoso sikataparataua, ininiã apoxokoniritika aiãtapari
erekari apokini. Isikataparaxiniretaua. Ninirekari Teoso
txĩkitakiniri hĩte nireẽkiti ãtinoka inini, Kristo Xesosi nireẽkiti
iaõka hĩkamini.
6 Erekari hinireẽkiti hãkixinireẽ ãtinoka inini. Erekari
hĩsãkire ãtinoka inini. Ikara atoko hininiã, hĩkinika txari Teoso:
"Peerekai pite," kotxi iua aãuĩte Xesosi Kristo iri itxaua.

Xoteo Minakaniua Poxokoniuatini

7 Hãpakapariko ãti, Kristo apakapinii atokokana, ininiã kãkiti
txari Teoso: “Peerekai pite,” txariko.
8 Nisãpiretai. Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua.
Ikara oerekari Teoso sikiniri isikaenetakiti. Teoso sikaenetakiti Apraãomoni, Isakimoni, Xakoo pakinimoni, isikaenetakiti apokapeka Xesosi ĩkorapokoriti apokasaaki.
9 Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua, ininiã Xoteo
minakaniua txari: “Kaamonĩkareri Teoso. Peerekari iua,”
itxana. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Xoteo minakaniua auiniãtaã nitxariko Teoso: “Peerekai pite.”
Nixikarauata pite ĩkapani, kotxi peerekai pite.
10 Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Hĩte Xoteo minakaniua hĩpoxokoniuatako Xoteoakorikata,
Teoso nakitiakorikata.
11 Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Hĩte hĩkinika Xoteo minakaniua, “Peerekari Apiananiri”
hĩtxako. Hĩkinika itixi auakanii hĩxikarauatako Teoso
ĩkapani.
12 Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakoriã Isaía txari:
Auako Xesee apika mekaniri. Xoteo minakaniua auĩte itx-
auako. Ninoa imarotariko isãkire iaõka ikamini,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
13 Teosora txĩkitakai himarotiniri isãkire iaõka ikamini.
Ninirekari iua iteene kamapoxokonitinii hĩte. Ninirekari
ikamaerekaxiniretinii hĩte, kotxi hãuikari iua sãkire. Ininiã hi-
marotari hãpakapapitikariko Teoso sãkire iaõka. Erekari Mata-
matakoti posotiireẽ himarotari ikara.

Paoro Teoso Iokanapirena Erekari Sãpiretakari Xoteo Minakonimoni

14 Nitariakori, nota imarotari ereka hinini. Nimarotari hĩte
iteene kimarore hinini hõerekakakiniua ĩkapani.
15 Iuaritika ia niõkatsopatakitiã nõtãkikapekai hĩte
nitaparaxinireritika. Himarotakiti, iuaĩkana nisãpiretai,
iuaĩkana hĩxinikiniri ĩkapani. Teoso sikari erekari notamoni,
ininiã ikara atoko niõkatsopata hĩtemoni.
16 Teoso sikari erekari notamoni, kotxi itxĩkitakano Xesosi
Kristo nitiri nininiua. Ipaniãtano niparĩkauatini Xoteo mi-
nakaniua ĩkapani. Sasetotxi apakapari kãkiti mĩkiti, ininiã
sika itxari Teosomoni. Ikara atoko itxa sasetotxi parĩka.
Nota sasetotxi atoko nitxaua. Nisãpiretari Teoso iokanapirena
erekari Xoteo minakonimoni, ininiã ninoaka sikaua Teo-
somoni inireẽkiti ikaminina ĩkapani. Teoso apakapari ikara
atoko inakari ninoaka iuamoni sikakaniua. Erekari Mata-
matakoti kamaerekatari kãkiti Teoso apakapinina ĩkapani.
17 Ininiã Teoso ĩkapani niparĩkauatakasaaki, niuikari Xesosi
Kristo.

18 Nota kona iuikaua, kotxi Kristo posotiireẽ Xoteo minakaniua kamari Teoso nireẽkiti. Kristo paniãtano nota iua sãkire nisãpiretinina Xoteo minakaniua. Ipaniãtano inireẽkiti nikamini Xoteo minakonikata nauakasaaki, ininiãkara ninoa auikari nisãkire. Ininiã ikamarina Teoso nireẽkiti.
19 Erekari Matamatakoti posotiireẽ noerekari Teoso takaõtxikare ninoamoni. Noerekari posotiiretxi kãkiti maposotakiniti ninoamoni. Ininiãkara ninoa kamari Teoso sãkire iaõka. Kristo iokanapirena erekari ikinika nisãpiretapekari kãkiti Xerosareẽ sitatxiti auakani. Eereka kãkiti apikoxiti auakani nisãpireta. Eereka kãkiti apikoxiti auakani nisãpireta. Nitxaãpota kãkiti nisãpiretini. Imapotõkire Iríria tixinipeka napoka, Kristo iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani.
20 Ãtipirika ninirekari nisãpiretiniri Kristo iokanapirena erekari Kristo mimarotakoniãtaã. Ininiã kona niparĩkauata Teoso ĩkapani ãti parĩkauatiniãtaã, kotxi ãti sãpiretapekari Kristo iokanapirena kãkiti iuaãtaã.
21 Kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Mitxi iua masãpiretakoni imarotariko iua sãkire. Mitxi iua sãkire makenakotakani imarotariko iua sãkire,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

22 Kaiãokataikani ninirekamari nisini hĩtemoni, txamari kona apakata, kotxi iuasaaki nisãpiretari Kristo sãkire Kristo sãkire mimarotakanimoni.

Paoro Seenetini Homamoni

23 Itokanani ninirekamari naõkitinii hĩte. Uatxaika apakata nisini hĩtemoni, kotxi nixipokapekari niparĩka ĩkorapokoriti.
24 Nirekari Espánia tixinimoni nisini. Iuaã nisikasaaki, ninirekari naõkitinii hĩte. Ninirekari mapaõti nikaikotini hĩtekata, kotxi nipotxitari hĩtekata nauini. Ninirekari hĩte moianatinino Espániamoni nisini ĩkapani, ininiã eereka Espánia tixinimoni nisa.
25 Uatxa hĩtemoni nisini apisapanika, nisa Xerosareẽmoni, kotxi ninirekari nanikiniro txineiro kãkiti Teoso nakitiakori iuaã auakani nisikini ĩkapani.
26 Kristo sãkire auiãkani, Xoteo minakaniua Masetónia tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini sikaro oa txineiro. Inirekarina nisikiniro Teoso nakitiakorimoni, matxineirotenimoni, Xerosareẽ sitatxitiã.
27 Ninoa poxokoniuata oa txineiro isikinina Xerosareẽ auakanimoni. Erekari oa txineiro isikinina, kotxi Xoteoakori Kristo sãkire auiãkani sikari Teoso sikakiti Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni. Ininiã erekari Xoteo minakaniua sikiniri ipixini itxineirotena Teoso sikakito, Xoteoakorimoni.

28 Ininiã oa txineiro nanika Xerosareẽ auakanimoni. Ninoamoni txineiro nisika atoko, ininiã eereka nipotorika Espániamoni nisini. Espánia napokini apisapanika nisako hĩtemoni.
29 Ereẽ napokasaaki, nisãpiretai ikini sereti erekari Kristo sikakiti hĩtemoni.
30 Nitariakori nota amanaãi hĩte, himisãkiretiniri Teoso nota ĩkapani. Hĩkenakotatari namanaãkiti? Himisãkiretariko Teoso nota ĩkapani. Xesosi Kristo aãuĩte itxaua, ininiã namanaãi himisãkiretiniri Teoso nota ĩkapani. Erekari Matamatakoti txĩkitakaua atiraõkiuatini, ininiã himisãkiretari Teoso nota ĩkapani. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso sikataparatano nimisiritiko auakasaaki.
31 Kristo sãkire mauiãkani Xotéia tõpa auakani nirekari imisiritinino nota. Himisãkiretari Teoso ninoa mamisiritakanino ĩkapani. Himisãkiretari Teoso, Teoso nakitiakori Xerosareẽ auakani apokaerekatiniro txineiro Xoteo minakaniua iokanatakito.
32 Ininiã Teoso nirekiniãri, napoka hĩtemoni nipoxokoniritika. Ininiã asikapoxokonitakakaua.
33 Teoso akamaerekaxiniretakiri aua hĩtekata. Ameẽ.

16

Paoro Akiriuãkaãpotana Ixinikakini

1 Niokanataro aĩtaro Pepi inakoro hĩtemoni. Peerekaro oa. Omoianatana Xesosi sãkire auiãkani Sẽkireia sitatxiti auakani.
2 Apiananiri nakito otxaua, ininiã hãpakaparoko hĩpoxokoniritika, kotxi iua nakitiakori apaka hĩtxaua. Onirekiniãri himoianatiniro, himoianataroko, kotxi omoianatapekana itomaneri kãkiti. Omoianatapekano nota apaka.
3 Hĩsãpiretanako Pirisira, oĩtaniri Ákira pakini nixinikamanapitinina ninoa. Ninoa parĩkauatapeka Kristo Xesosi ĩkapani notakata.
4 Okaãkanapanokana nota imoianatinina xika. Peerekana, kotxi erekari ikaminanona. Xoteo minakaniua, ikini Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua apaka imarotari erekari Pirisira, Ákira pakini kamakiti nota ĩkapani.
5 Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua ninoa aapoko Teoso imisãkiretinina ĩkapani, ininiã hĩsãpiretanako nixinikamanapitinina ninoa.
Hĩsãpiretariko nitiretakiti Epeneto inakori nixinikamanapitiniri iua. Ásia tixiniã iua merepitipanika auikari Kristo sãkire.
6 Hĩsãpiretaroko Maria nixinikamanapitiniro oa. Oa iteene parĩkauata ate ĩkapani.

7 Hĩsãpiretanako ninirimane Ãtoróniko, Xónia pakini nixinikamanapitinina ninoa. Mitxipe ninoa aua notakata kateia ãki. Teoso kãkitimoni iokanatakini iteene imarotana Ãtoróniko, Xónia pakini. Ninoa ipi auikari Kristo sãkire, iua sãkire nauikini apisapanika.

8 Hĩsãpiretariko Ãpirato nixinikamanapitiniri iua. Nitiretari iua. Nitari itxaua, kotxi Apiananiri anaakori atxaua.

9 Hĩsãpiretariko Opano nixinikamanapitiniri iua. Iua parĩkauata Kristo ĩkapani atekata. Hĩsãpiretariko nitiretakiti Esitaki nixinikamanapitiniri iua.

10 Hĩsãpiretariko Aperi nixinikamanapitiniri iua. Imisiritiko sauaki iua ! ikipatari Kristo sãkire auikini. Hĩsãpiretanako Arisitóporo aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoa.

11 Hĩsãpiretariko ninirimane Erotxião nixinikamanapitiniri iua. Hĩsãpiretanako Apiananiri nakitiakori Nasiso aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoa.

12 Hĩsãpiretanako sitoakoro Tipena, Tiposa pakini nixinikamanapitinina ninoa. Ninoa parĩkauatapitipo Apiananiri ĩkapani. Hĩsãpiretaroko nitiretakito Pesitxi nixinikamanapitiniro oa. Oa apaka parĩkauatapitipo Apiananiri ĩkapani.

13 Hĩsãpiretanako Hopo, inoro pakini nixinikamanapitinina ninoa. Apiananiri mereẽri iua. Iua inoro tiretano nota, ninoro tiretinino atokotxikana.

14 Hĩsãpiretanako Asĩkirito, Pirekõtxi, Émisi, Pataropa, Émasi, ikinika aĩtariakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoa.

15 Hĩsãpiretanako Piróroko, Xória, Nereo, Nereo itaro, Orĩpa, ikinika Teoso nakitiakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoa.

16 Himaaratakakauako, kotxi aĩtaritakakaua. Kristo nakitiakori ikini Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua xinikamanapitai hĩte.

Paoro Õtãkikare Mapotõkire

17 Nitariakori iteene nõtãkikai hĩte. Erepaniko kãkiti neenamatxi nireẽkani. Ninoa nirekari Kristo sãkire auiãkani omanatinina apanakini Kristo sãkire auiãkani. Na atão ninoa oerekakiti sãkiretxiti, ininiã atxiĩti kãkiti takanapari Kristo sãkire auikini ninoa oerekakiti xika. Kristo sãkire nota oerekakiti hĩtemoni atão. Ninoa oerekakiti koketakori sãkiretxiti. Ninoa moianariakori kona hĩtxapeua.

18 Kãkiti ikara atoko inakani kona parĩkauata aãuĩte Kristo ĩkapani. Ninoa parĩkauata iĩtona nireẽkiti ĩkapani. Imisirienetarina kãkiti sãkire auiãkani. Imisirienetarina kãkiti ikara atoko inakani, kotxi kãkiti potxitari isãkirena. Kãkitimoni peerekari ninoa sãkire.

19 Ikinika kãkiti imarotari hĩte kaminiri Kristo sãkire iaõka,
ininiã nota iteene poxokoniuata hĩte ikara atoko hininiã.
Ninirekari kiĩkite hinini erekari hĩkamini ĩkapani. Ninirekari
himimarotakaniri maerekati hĩkamini.
20 Teoso akamaerekaxiniretakiri, paĩtiki xipokariko Sa-
tanasi posotiire, ininiã hĩposotari hĩokanatiniri Satanasi isini.
Aãuĩte Xesosi Kristo ãtipirika sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni.
21 Tximótxio, notakata parĩkauatakari, xinikamanapitai hĩte.
Ninirimane Arósio, Xasão, Sosipato pakini xinikamanapitai
hĩte apaka.
22 Nota Tésio inakori iõkatsopatari ia iõkatsopari Paoro ĩkapani.
Nota apaka xinikamanapitai hĩte, kotxi Apiananiri nakiti
nitxaua.
23 Nota Paoro aua Kaio aapoko. Kristo sãkire auiãkani
apotiitaua iua aapoko Teosokata isãkirauatinina ĩkapani. Iua
nirekari himarotiniri iua xinikamanapitinii hĩte. Erásito in-
akori apaka xinikamanapitai. Txineiro nĩkatakari iua. Sitatxi
auakani sikakito inĩkata iua. Aĩtari Koato inakori xinika-
manapitai hĩte apaka.
24 Aãuĩte Xesosi Kristo ãtipirika sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni. Ameẽ.
25 “Peerekari Teoso,” matxako. Iua posotari ikamataparax-
iniretinii hĩte, ininiã kona hĩotokakari hãuikiniri Kristo sãkire.
Teoso iokanapirena erekari nota sãpiretakiti, Xesosi Kristo
sãkire pakini sãpiretari ikara atoko inakari. Ikara Teoso sãkire
kitxakapirĩka !kimarotikori. Uatxa imarotapeẽkaika.
26 Ĩkorasaaki asãpiretapekari ikara Teoso sãkire, Teoso sãkire
sãpiretakani iõkatsopatakiti kitxakapirĩka. Uatxa aimarotari
ninoa sãpiretakiti. Teoso auapika inakari paniãtari isãkire
sãpiretiko ikini itixiti auakanimoni. Ininiã apakata ikinimane
auikiniri isãkire. Apakata ikinimane kaminiri inireẽkiti iaõka.
27 Iuanani Teoso txaua. Iuanokara imarotari atão
ikinipoko. Ãtipirika matxariko iua: “Peerekai pite, kotxi
peerekari Xesosi Kristo.” Ameẽ.

1 KORĨTO
Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Korĩto Auakanimoni

1 Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakitino. Teoso akiritano
iua iokanatakiti nininiua ĩkapani, kotxi inirekari iokanatinino
kãkitimoni isãkire nisãpiretini ĩkapani. Aĩtari Sóseni inakori aua
notakata uai.
2 Niokanatsopata hĩtemoni, kãkiti Xesosi sãkire auiãkani
Korĩto sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi makatxakakini
hĩtxaua Teoso ĩkapani. Teoso akiritai hĩte iua nakitiakori
hininiua ĩkapani. Apaka niokanatsopata ikini tõpati auakan-
imoni, aãuĩte Xesosi Kristo uãka akiritakanimoni. Ate auĩte
Xesosi, ninoa auĩte apaka itxaua.
3 Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari
ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Paoro Misãkiretari Teoso Korĩto Auakani Ĩkapani

4 Ãtipirika nimisãkiretari Teoso ia atoko: "Peerekai pite, kotxi
Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari Korĩto auakanimoni.
Ikara erekari pite sikakiti.
5 Peerekai pite, kotxi pite kamaerekatari ninoa auini. Pite
oerekana ninoa sãkire atão inini ĩkapani. Pite kamaimaroretana.
Ininiã ninoa sãkire apiaerekata. Ninoa imarore
apiaãpota." Ia atoko nimisãkiretari Teoso.
6 Hĩtemoni asãpiretakiti Kristo pirena auapeka hãkixinireẽ.
Ininiã iteene hãuikari Kristo sãkire.
7 Ininiã hiãtapakasaakiri aãuĩte Xesosi Kristo kanapiriini,
ikini sereti erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni iua parĩka
hĩkamini ĩkapani.
8 Hĩte isikataparaxiniretiniritika ikanapiriini õti apokako.
Ininiã maerekati hĩtemoni ! auari aãuĩte Xesosi Kristo
apokasaaki.
9 Teoso kamariko ikara hĩtemoni, kotxi ikinika isãkire iaõka
ikamako. Iuakara akiritai hĩte, himoianatiniri imi aãuĩte
Xesosi Kristo.

!Homanatakakapeua

10 Nitariakori, aãuĩte Xesosi Kristo posotiireẽ nõtãkikai.
Hĩsãkire ãtinoka hĩtxako. ! Ninirekari homanatakakiniua.
Ninirekari ãtika hĩxinikakiti auini. Ninirekari ãtika hinirekak-
iti auini.
11 Nitariakori, Kroee aapoko auakani sãpiretano hĩtekakarika
hinaiatakakiniua.

12 Kotxi apanakini hĩte txari: “Paoro sãkirera nota kĩpita.”
Ãtipekana: “Aporo sãkirera nota kĩpita.” Ãtipekana: “Petro
sãkirera nota kĩpita.” Ãtipekana: “Kristo sãkirera nota kĩpita.”
13 !Apakata ikara atoko hĩkamini. Kristo !ikaiarikaãka. Kona
Paoro ipina aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩte ĩkapani. Kona
Paoro uãkaã hĩpatxisataãka.
14 Nisãpiretari Teoso ereka inini, kotxi kona notani patxisa-
tai hĩte. Krispo, Kaio pakininanira nipatxisata. Apikomoni !
nipatxisatari kãkiti.
15 Ininiã kona kãkiti sãpiretari nipatxisatiniri kãkiti nota
uãkaã.
16 Ii. Nimaxinĩkaretari. Nipatxisatari Esitépana, iua aapoko
auakani pakini. Apikomoni nipatxisatakini !nixinikaika.
17 Kristo kona iokanatano nipatxisarauatini ĩkapani.
Iokanatano Teoso iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani. !
Inirekari kãkiti sãkireẽ, kãkiti imaroreẽ nisãpirenauatini, kotxi
kãkiti imarore !isãpiretari Kristo ipinini aamina ĩpiriãmitakari
nopini amaerekani imakatxakini ĩkapani.

Teoso Imarore

18 Teoso sãkire mauiãkani uãkatari ! kiĩkiteri kãkiti Kristo
ipinini aamina ĩpiriãmitakari nopini sãpiretakani. Atepekana,
Kristo ipinini sãpiretiko oerekari Teoso posotiire, kotxi Kristo
ipinini makatxakari amaerekani.
19 Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:
Nixipokariko ĩkorapokoriti kimarorerini imarore.
Nixipokariko kiĩkiterini iĩkite.
Itxa Teoso kitxakapirĩka.
20 Ĩtapari kimaroreri? Ĩtapari apaiaõkarauatakari? Nani-
parari kaxinikareri ĩkorapokoritikiri? Teoso oerekapekari
ĩkorapokoritikiri imarore miĩkiteti imarore atokotxikana inini.
21 Paimatireri Teoso, kotxi ! auiritari ĩkorapokoriti auakani
imarotiniri iua ninoaka imaroreẽ. Apanakinimoni Kristo
sãkire sãpiretiko ! kiĩkiteri, iuaritika Teoso apokaerekatari
imakatxakiniri kãkiti maerekani, Kristo sãkire sãpiretiko
auikasaakina.
22 Xoteoakori nirekari atamatiniri Teoso takaõtxikare,
isãkire auikinina ĩkapani. Krekoakoripekana nirekari
imaroretxi apiari imarotini.
23 Iuaritika ate sãpiretari Kristo ipinini ĩpiriãmitakari nopini
amaerekani imakatxakini ĩkapani. Xoteoakori ! inirekari
ikara asãkire auikinina. Krekoakoripekana uãkatari ikara
asãkire miĩkiteti sãkire inini.
24 Iuaritika Teoso akiritakini aua Xoteoakori, Krekoakori
pakini. Ninoamoni Kristo parĩka oerekari Teoso posotiire.
Iua parĩka oerekari Teoso imarore.

25 Kãkiti uãkatari Teoso imarore !kiĩkiteri, iuaritika axapitiki Teoso imarore apiata. Ikinipoko kãkiti imarore poiãoka. Axapitiki Teoso tapara apiata. Ikinipoko kãkiti tapara poiãoka.

26 Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, hĩxinikari kãkiti xinikakiti atokokana. Natokopa itxa hĩte iuasaaki? Iuasaaki !kimarorei. !Kaposotiirei iuasaaki. Auĩtetxi !hĩtxaua iuasaaki. Itori hĩte ikara atoko inakani iuasaaki.

27 Teoso mereẽri kãkiti. Ĩkorapokoriti auakani uãkatari ninoa kãkiti Teoso mereẽkini miĩkiteni ininiua. Imereẽna ninoa, kimaroreni ĩkorapokoriti auakani pẽtauatini ĩkapani. Ĩkorapokoriti auakani uãkatari ninoa kãkiti Teoso mereẽkini iõkapetakani ininiua. Imereẽna ninoa, katapararini ĩkorapokoriti auakani pẽtauatini ĩkapani.

28 Iua mereẽri kãkiti. Ĩkorapokoriti auakani uãkatana ninoa Teoso mereẽkini minakani ininiuana. Imereẽri apanakini manirekakini. Imereẽri kãkiti omanatakoni. Kinirepa Teoso mereẽri kãkiti ikara atoko inakani? Teoso oerekari kãkiti, kãkiti uãkatakiti apiari inini na atão.

29 Ikara atoko ininiã, kãkiti ! iposotari iuikiniua Teoso apisatoõ.

30 Teosora txĩkitakaua Xesosi Kristo nakitiakori aniniua. Kristo nakiti aniniãua, aimarotari imaroretxi atão inakari. Kristo txĩkitakaua atão inakari akamini Teoso apakapiniua ĩkapani. Iua txĩkitakaua Teoso nakitiakori aniniua ĩkapani. Iĩkitxirauata ate ĩkapani ipĩkasaaki.

31 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

!Apakata piuikiniua. Apakatapitika piuikiniri Apiananiri.

2

Xesosi Ipinini Ĩpiriãmitakari Nopini

1 Nitariakori, napokasaaki hĩtemoni, nisãpiretai Teoso sãpiretakiti. Kona nisãpiretai notaka sãkire nimatire. Iuasaaki kona noerekai notaka imarore. Teoso sãkirenoka nisãpiretai hĩte.

2 Hĩtekata nauakasaaki, na ninirekari ãti imaroretxi nimarotini. Ninirekari Xesosi Kristonoka nisãpiretinii. Apiata ninirekari nisãpiretinii iua ipinini kãkiti ĩkapani ĩpiriãmitakari nopini.

3 Hĩtekata nauakasaaki kona kataparaxinireno. Nikikinanaka nipĩkarauatini xika.

4 Iuasaaki kona kãkiti imaroreẽni nisãkirauata. Kona kãkiti imaroreẽni ninirekari hãuikiniri Teoso iokanapirena nisãpiretakiti iuasaaki. Teoso iokanapirena nisãpiretakasaaki, kãkiti imarotari Erekari Matamatakoti posotiireẽ nisãkirauata.

5 Ininiã kona kãkiti imaroreẽni hãuikari Teoso iokanapirena.
Hãuikari Teoso iokanapirena Teoso posotiireẽ.

Erekari Matamatakoti Imarore

6 Teoso sãkire auiãkani iteene ãkixinireẽ aneẽkani imarotari Teoso iokanapirena asãpiretakiti kimatireri inini. Ikara imaroretxi kona ĩkorapokoriti auakani imaroreni. Kona auĩtetxiakori imaroreni ikara imaroretxi. Kotxi ninoa imarore paĩtiki !auaika.

7 Asãpiretari Teoso imarore mitxi kãkiti mimarotakiniti, kotxi Teoso kipatari. Itixi kamiko apisa Teoso nirekaua asãpiretiniri ikara imarore kãkitimoni ate iotximere aãpakapini ĩkapani.

8 Auĩtetxiakori ĩkorapokoriti auakani !imarotari ikara Teoso imarore. Ninoa imarotaãkamariko, ininiã !okamarinako Apiananiri kaiotximereri aamina ĩpiriãmitakari nopini.

9 Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti oki ! atamatapanikari Teoso kamakiti tĩkane iua tiretakani ĩkapani. Kãkiti kenakoki ! ikenakotapanikari Teoso kamakiti tĩkane iua tiretakani ĩkapani. Kãkiti ! ixinikapanikari Teoso kamakiti tĩkane iua tiretakani ĩkapani.

10 Iuaritika Teoso oerekapekaua Erekari Matamatakotiã. Ikinipoko imarotakari itxaua Erekari Matamatakoti. Ikinipoko kipatakori Teoso imarore imarota.

11 Kãkiti ãkixinirenoka imarotari iuaka ixiniãkiti. Ãti !imarotari iua xiniãkiti. Iua atokokanera Erekari Matamatakotinoka imarotari Teoso xiniãkiti, kotxi Teoso itxaua iua.

12 Kona ate apakapari ãtião matamatakoti ĩkorapokoritikiri. Ate apakapari Erekari Matamatakoti, Teoso iokanatakiti atemoni, ininiãkara aposotari aimarotiniri Teoso sikakiti atemoni. Itori isikakiti.

13 Atemoni isikakiti asãpireta. Kona kãkiti imaroreẽni asãpiretari kãkiti. Erekari Matamatakoti oerekaua asãpirenauatini. Ate atamatari Teoso oerekakiti isãkire iõkatsopatakoriã, eereka ãtiãtaã isãkire iõkatsopatakoriã aãtamatari iua oerekakiti, ininiã iuasaaki aimarotari atão. Ikara atoko aõerekai hĩte.

14 Erekari Matamatakoti mauakiniti ! apakapari Erekari Matamatakoti oerekakiti, kotxi iuamoni ikara sãkiretxi miĩkiteti sãkire. !Iposotari imarotiniri Erekari Matamatakoti sãpiretakiti, kotxi Erekari Matamatakoti !auari iuamoni.

15 Erekari Matamatakoti auakasaakiri kãkiti, iuasaaki iposotari ataerekatiniri imakinika, ininiã kãkiti Erekari Matamatakoti mauakiniti !iposotari apoĩtiniri iua.

16 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kiripa imarotatari Apiananiri xiniãkiti iua oerekini ĩkapani?

Iuaritika Kristo oerekaua iuaka xiniãkiti.

3

Teoso Nitiriakori Atxaua

1 Nitariakori, hĩte !ikamari ikinipoko Erekari Matamatakoti nireẽkiti. Hĩkamari hĩteka nireẽkiti ĩkorapokoriti auakani kamini atokokana. Ininiãkara nisãkirauata hĩtekata amarinikata nisãkirauatini atoko, kotxi poiãonoka hãuikari Kristo sãkire.

2 Tinitxiã atoko inakari nisãkire nisikai. Xinitxi atoko inakari nisãkire kona nisikai, kotxi !himĩteenekari nisãkire kamimari. Uatxapiima hĩte !iposopanika noerekakiti kamimari himarotini.

3 Ĩkorapokoriti auakani xinikini atoko hĩxinikapanika. Ikara xika hĩxikotakakaua. Hinaiatakakaua. Homanatakakaua. Hĩteka nireẽkiti hĩkama, ĩkorapokoriti auakani kamini atokokana.

4 Kotxi ãtikaka hĩte txari: “Paoro sãkire nikĩpita.” Apanakini txari: “Aporo sãkire nikĩpita.” Ikara atoko hininiã, kãkiti ĩkorapokoritikini sãkire atoko hĩsãkirauata. !Kiĩkitepanikai.

5 Kiripa Paoro? Kiripa Aporo? Kristo nitiriakorinoka atxaua. Iua sãkire sãpiretakaninoka atxaua. Hĩte auikapekari Kristo sãkire asãpiretakasaakii. Apiananiri sikari parĩkatxi ikininapemoni akamini ĩkapani.

6 Ia atoko itxa parĩkatxi Teoso sikakiti: Merepanika nota sãpiretari Teoso sãkire kãkitimoni, takariki nitakini atokokana. Eereka Aporo oerekari ninoa kãkiti apikomoni Teoso sãkire. Ãparaã takari nireẽkiti atoko itxa apikomoni Teoso sãkire isãpiretakiti. Nota, Aporo pakini parĩkauata ikara atoko, iuaritika Teosonoka aneẽkakari takari. Iuanokara txĩkitakari kãkiti auikiniri isãkire.

7 Takariki taãkari, ãparaã siãkari pakini minakati ninoa, kotxi Teosonoka aneẽkakari takari.

8 Teoso sãkire merepanika sãpiretakari nirekari iparĩkauatini Teoso ĩkapani. Teoso sãkire apikomoni sãpiretakari apaka nirekari iparĩkauatini Teoso ĩkapani. Ininiã Teoso sikariko ninoa parĩka ĩki ninoamoni iparĩkana iaõka.

9 Teosokata parĩkauatakani atxaua. Teoso kikiote atoko hĩtxaua. Apaka Teoso aapoko atoko hĩtxaua.

10 Teoso sikapekano ikinipoko erekari niparĩka iua ĩkapani nikamini. Aapokotxi kamiko apisa aapokotxi kamakari kimaroreri takari kaikori, inopini aapokotxi ikamini ĩkapani. Iua aapokotxi kamakari kimaroreri atoko nitxaua. Merepanika nota parĩkauata Kristo sãkire nisãpiretini. Kaikori aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa ikara iua sãkire. Eereka apanakini oerekarauata apikomoni. Ninoa parĩka aapokotxi kamiko kaikori nopini atokokana itxa. Erepaniko akamakasaakiri ikara parĩkatxi.

11 Kaikori, aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa Xesosi
Kristo sãkire. Ãti kaikori kãkiti sãkire !auari. Auape kaikori
Xesosi Kristo sãkire, kotxi kataparari.
12 Xesosi Kristo sãkire aãuikasaaki, kaikori aãuini ĩkapani
iposope. Aapokotxi iua kaikori nopini atoko itxa aparĩka.
Aparĩka atxiĩti oro atoko itxa. Atxiĩti pirata atoko itxa. Atxiĩti
kai erekari atoko itxa. Atxiĩti aamina atoko itxa. Atxiĩti
aãtsopa atoko itxa. Atxiĩti katsotati atoko itxa aparĩka.
13 Itixi xipokini õti kãkiti imarotariko natokopa itxa iparĩka,
kotxi iuasaakiko arikatxi ataerekatari iparĩka.
14 Iparĩka marikakaniã, apakapari iparĩka ĩki.
15 Iparĩka arikiniã, ! apakapari iparĩka ĩki. Iuaritika
Teoso auiritari iua auini ãtipirika Teosokata, txamari iua
xipokaarita.
16 Kona hĩte imarotapanikari Teoso misãkiretiko aikoti
hininiua? Kona hĩte imarotapanikari Erekari Matamatakoti
auini hiĩto ãki?
17 Kãkiti xipokiniãri Teoso misãkiretiko aikoti, Teoso
xipokariko iua. Teoso misãkiretiko aikoti iua nakiti. Hĩtera
Teoso misãkiretiko aikoti hĩtxaua.
18 Kona hĩteka misirienetapeuako. Atxiĩti ãtikaka kãkiti
hĩte sauaki uãkatari kimaroreni ininiua, kotxi imarotarina
ĩkorapokoriti auakani imarore. Ĩkorapokoriti auakani uãkatari
Kristo sãkire auiãkari miĩkiteti ininiua. Ininiã erekape
kãkiti ĩkorapokoriti auakani akiritinii miĩkiteti hininiua, kotxi
iuasaaki kimaroreri atão inakari hĩtxaua.
19 Teosomoni !kiĩkiteri ĩkorapokoriti auakani imarore. Teoso
sãkire iõkatsopatakori txari:
Teoso maĩkari kimarorerini ĩkorapokoriti auakani ninoaka
imaroreẽ.
20 Apaka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Apiananiri imarotari ĩkorapokoriti kimarorerini imarore !
itxapõ.
21 Ininiã !apakata kãkiti iuikiniua imarore xika. Ikinika aua
hĩtemoni.
22 Paoro aua hĩtemoni. Aporo aua hĩtemoni. Petro aua hĩtemoni.
Itixi aua hĩtemoni. Hãuini, hĩpinini apaka aua hĩtemoni. Uatxa
auakari, katana auakari apaka aua hĩtemoni. Ikinipoko aua
hĩtemoni.
23 Kotxi hĩte Kristo nakiti hĩtxaua. Kristo, Teoso nakiti itxaua.

4

Kristo Iokanatakini Kãkitimoni

1 Erekari kãkiti imarotiniri auĩtetxiakori aminakaniua.
Kristo nitiriakori atxaua. Teoso iokanapirena nĩkatakani
atxaua. Iua sikari iokanapirena atemoni apanakini
asãpiretini ĩkapani. Iua Teoso iokanapirena !imarotaãka mitxi.

2 Nitiritxi atão inakari ãtipirika kamari iauĩte paniãtakiti.
3 ! Nimaãkatari hĩte ataerekatinino nota. ! Nimaãkatari
apanakini ataerekatinino apaka. Kona notaka ataerekataua
apaka.
4 Nãkixinireẽ maerekati ! auari, iuaritika nikamapekari
maerekati. Apiananirinokara ataerekatano.
5 Ininiã !hĩsãpiretapiri: “Kona erekari iua parĩka. Peerekari
ikara parĩka,” kona hĩtxape Apiananiri apokini apisa.
Apiananiri apokini hiãtapako. Iua oerekariko ipiãmoni
iomaãtakori. Oerekariko kãkiti nirekakiti ãkixinireẽna
iparĩkauatakasaakina. Iuasaaki Teoso txariko kãkiti:
“Erekapitikari pikamakiti,” itxa.
6 Nitariakori, ikara nota pirena, Aporo pirena pakini
nisãpiretai atão inakari himarotini ĩkapani, ãti apiata him-
iuikakani ĩkapani. Ininiã hĩkamariko Teoso sãkire iõkatsopatakori
iaõka, kotxi ! apakata kãkiti iteene iuikiniri ãti, ãtipekana
imanirekakani inini.
7 Pite apiananitakari !auari. Himapakapakiniti !auari. Ka-
pakapare hininiã, kinirepa mapakapareni sãkirauatini atoko
hĩtxa?
8 Ikinipoko hinireẽkiti auapeka hĩtemoni atxiĩti? Katiipekai
hĩte. Ate ereẽ mauakanisaaki, atxiĩti hĩteka kamari auĩtetxi
hininiua. Ninirekari auĩtetxi atão hininiua, ininiã ate auĩtetxi
atxaua hĩtekata.
9 Ĩkorasaaki neenamatxi xipoka atoko, auĩtetxi kãiatakari
kanapiriã isotatonekata. Ninoa mapotõkire kãkiti auĩtetxi
maĩkakini minaãka apanakini atamatinina ĩkapani, inape-
tinina ĩkapani. Eereka okaãkana ninoa kãkiti. Nota xinikari
Teoso nirekari ate iua iokanatakini ikara kãkiti maĩkakoni
atoko aniniua. Ikinimane atamataua. Kãkiti, Teoso nitiri-
akori iaxitikini apaka atamataua apininimoni asini.
10 Hĩtemoni, miĩkiteni ate txaua, Kristo ĩkapani
aparĩkauatakasaaki. Hĩtemoni, kimarorei hĩte, Kristo ĩkapani
hĩparĩkauatakasaaki. Hĩtemoni, ! kaposotiireua ate. Hĩtemoni
kaposotiirei hĩte. Hĩte paxitaãka, txamari ate omanataãka.
11 Uatxapiima Kristo sãkire ate auikini xika anatxita.
Aposonata. !Kamãkaua. Amisiritaãka. !Kaapokoua.
12 Iteene aparĩkauata anireẽkiti aamotini ĩkapani. Kãkiti
takasaakiri maerekati atemoni, ate amanaãri Teoso erekari
ninoamoni itakini ĩkapani. Amisiritikosaaki, iuasaaki
amĩteenekari.
13 Apanakini misãkirepiretakasaakiua, erekari ate apakapa-
piretana ninoa. Uatxapiima apanakinimoni ĩkorapokoriti
txiko atoko atxaua. Kasakari atoko atxaua ninoamoni.
14 Kona niõkatsopata ikara hĩpẽtauatini ĩkapani. Niõkatsopata
ikara nipinitinii ĩkapani monõkori apokini apisa, kotxi na-
mariteni nota tiretakini atoko hĩtxaua.

15 Hĩtemoni tesi mio Teoso sãkire oereẽkani auaãkamako,
iuaritika poião hĩri atoko inakari aua. Notara hĩri atoko
nitxapekaua, kotxi hãuikari Teoso iokanapirena erekari no-
erekasaakii Kristo Xesosi posotiireẽ.
16 Ininiã nõtãkikai: Nota kamakiti atokotxikana hĩkamako.
17 Ikara ĩkapani niokanatari Tximótxio hĩtemoni. Iua na-
marite nitiretakiti atoko. Iua kamari Apiananiri paniãtakiti
iaõka. Iua txĩkitakai hĩxinikiniri nikamakiti ikiniõtika Kristo
posotiireẽ. Ikini tõpati Kristo sãkire auiãkani apotiitiniãtaãua,
noerekari kãkiti erekari ikamini ikiniõtika, erekari nota
kamini atokotxikana.
18 Ãtikaka hĩte iuikaua, kotxi hĩuãkatari nota mapokakani
hĩtemoni.
19 Txamari Teoso auiritiniãno, paĩtiki napokako hĩtemoni.
Iuasaakiko !ninirekari nimarotiniri ninoa iuikakaniua sãkire.
Napokasaaki ereẽ, ninirekari nimarotiniri Teoso posotiire.
20 Teoso auĩtetxi ininiãtaãua kona sãkiretxinani aua. Iposoti-
ire apaka aua.
21 Kiripa hĩte nireka? Hinirekatari ninoropatinii aĩkeẽ, ereẽ
napokasaaki? Hinirekatari nitiretinii, nimatxitakanii, ereẽ
napokasaaki?

5

Maerekati Xesosi Sãkire Auiãkani Sauaki

1 Isãpiretaãka kãkiti ereẽ kaminiri maerekati ĩtotxi nireẽkiti
ãti kãkitikata. Iua kãkiti maerekani apiari, kotxi iua sirĩka iri
ĩtanorokata. Teoso sãkire mauiãkani kamari maerekati, iuari-
tika ninoa !ikamari ikara atoko inakari maerekati, kiki hĩte
sauaki auakari kamakiti atoko. Ninoa !inirekari isãkiretinirina
ikara atoko inakari maerekati.
2 Iuaritika hĩte iuikaua. ! Himatinaniuata himaerekani
xika. Apiaerekata ĩkora iri ĩtanorokata sirĩkakari hĩokanatini
itakanapinii.
3 Niĩto kona ereẽ aua, iuaritika nixinikakiti auapitika
ereẽ hĩtekata, ininiã nota ereẽ hĩtekata nauini atokokana,
nimereẽpekari iua maerekati kamakari misiritiko.
4 Aãuĩte Xesosi Kristo uãkaã hãpotiitakasaakiua, nota aua
hĩtekata nixinikakitiã. Iuasaaki himarotakasaakiri Xesosi
Kristo posotiire,
5 hĩsikariko iua Satanasimoni iua ĩto ipinini ĩkapani, ixinire
ereka inini Xesosi kanapiriãkasaaki.
6 ! Apakata hĩuikiniua. Himarotari axapiti pão tireẽkari
tirekakari itori pão. Iua atokokana ãtika maerekati kamakari
txĩkitakari kaiãopokori kãkiti kaminiri maerekati.
7 Ininiã hõkanapariko maerekati mitxi hĩkamakiti, amaneri
hinini ĩkapani. Ininiã pão miãtiãkati atoko hĩtxaua, kotxi ikoke
! auari. Kitxakapirĩka kãkiti okari ipira soti auĩte, ininiã

Teoso nitiri napaãpotakasaaki ninoa nopini, kona okana ninoa. Kristo, apira soti auĩte atoko itxa. Iua ipina ate mapinakani ĩkapani.

8 Páskoa kiiniritisaaki, Teoso !auiritari pão ãtikakari nikiko, kotxi maerekati pão tirekakari atoko itxa. Ininiã maõkanapari maerekati mitxi akamakiti. Pão miãtiãkati atoko matxaua, ininiã makamari erekari. Masãkiretari atão inakarinoka.

9 Niokanatsopatapeka hĩtemoni himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, ĩtotxi nireẽkiti kamakanikata.

10 Na nixinikari ĩkorapokoriti maerekati kamakani. Maerekati ĩtotxi nireẽkiti kamakani, kamanarerini, kamisirienererini, kamakori teosonetakani pakini ĩkorapokoriti auakani na nixinikanãta. !Hĩposota hĩtakanapinina ninoa, kotxi auapikana. Hĩpĩkasaakinokara, hĩtakanapana ninoa.

11 Uatxa niokanatsopata hĩtemoni, himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, "Xesosi sãkire auiãkarirano" inakanikata. Ĩtanoro minakotokatika sirĩkakani, kamanarerini, kamakori teosonetakani, ãti misãkirepiretakani, ipoãtakani, kamisirienereri pakini hĩtakanapako. Kona hinipokotape ikara atoko inakanikata.

12 Kona nota parĩkani Xesosi sãkire mauiãkani misiritiko nisãpiretini. Hĩte parĩkakara Xesosi sãkire auiãkani misiritiko hĩsãpiretini.

13 Teosokara sãpiretariko Xesosi sãkire mauiãkani misiritiko. Hĩte iokanatariko maerekati kamakari hĩte sauaki auakari isini.

6

Ãti Naiatakasaakiri Ãti

1 Xesosi sãkire auiãkari naiatiniãri ãti Xesosi sãkire auiãkari, !apakata Xesosi sãkire mauiãkani apisatoõ anikiko. Hanikana ninoa Xesosi sãkire auiãkanimoni maerekati kamakari misiritiko himarotini ĩkapani.

2 Kona himarotapanikari Xesosi sãkire auiãkani mereẽriko Xesosi sãkire mauiãkani misiritiko ãti õti? Hĩkamariko ikara atoko inakari xipokatxi õtisaaki, ininiã hĩposotapitikari uatxa himereiniri kãkiti misiritiko, ãti naiatakasaakiri ãti.

3 Atxiĩti hĩte kona imarotapanikari himereiniri Satanasi nitiriakori misiritiko ãti õti? Ininiã hĩposotapitikari himereiniri kãkiti misiritiko ĩkorapokoriti uatxa.

4 Txamari neenamatxi hĩte sauaki auiniã, hanikatari kãkiti Teoso sãkire auiãkani mapaxitakanimoni? !Apakata, kotxi ninoa !imarotari Teoso paniãtakiti.

5 Ikara atoko nitxai nikamapẽtatinii ĩkapani. Atxiĩti kona hĩposotatari hãpokiniri kimaroreri hĩte sauaki neenamatxi xipokini ĩkapani? Atxiĩti kona ãtika aua?

6 Txamari ãti Xesosi sãkire auiãkari anikari ãti Xesosi
sãkire auiãkari Xesosi sãkire mauiãkani apisatoõ maerekati
kamakari misiritiko himarotini ĩkapani. Ikara atoko !apakata.
7 Ininiã iteene hĩkerokari, kotxi hanikari hĩtari kãkiti misir-
itiko mereẽkarimoni. Erekape hãuiritiniri hĩtari kaminiri
maerekati hĩtemoni. Erekape hãuiritiniri hĩtari ĩtirĩkiniri hĩtii.
8 Txamari hiĩtiriuata. Hĩkamari maerekati. Hĩtariakorimonira
hĩkamari ikara. !Apakata.
9 Kona himarotapanikari atão minakati kamakani ! isari
Teoso auĩtetxi ininiãtaãua? Kona hĩteka himisirienetapeua.
Ia atoko inakari kãkiti ! isari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua:
maerekati ĩtotxi nireẽkiti kamakani, kamakori teosonetakani,
ĩtanoro minakotokatika sirĩkakari, kiki sito ininiua nirekakari,
kiki ãti kikikata sirĩkakari. Ninoa ! isari Teoso auĩtetxi
ininiãtaãua.
10 Kiĩtiririni, kamanarerini, poãtakani, ãti misãkirepiretakani,
kamisirienererini pakini !isari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
11 Ikara atoko mitxi hĩtxaua hĩte apanakini. Iuaritika hi-
maerekani makatxakaãkapeka. Teoso kamai hĩte inakitiakori
hinini. Apiananiri Xesosi kamaerekatai. Erekari Mata-
matakoti, aTeosone nakiti, iua apaka txĩkitakai hĩte atão in-
akari kamakani hininiua.

Maerekati Ĩtotxi Nireẽkiti

12 Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona erekari
ikinipoko nikamini. Nota posotari ikinipoko nikamini, txam-
ari kona ninirekari nikamakiti niauĩte ininiua.
13 Nipokori kamaãka tikakotxi ĩkapani. Tikakotxi nirekari
nipokori. Txamari Teoso xipokariko nipokori, tikakotxi
pakini. Teoso !inirekari akaminiri maerekati aĩto nireẽkiti
ãti kãkiti ĩtokata. Apiananiri kamari aĩto iua nireẽkiti akamini
ĩkapani. Aĩto Apiananiri nakiti.
14 Teoso õkitikari Apiananiri ipĩkani sauaki. Iua atokokana
iua õkitikaua ate iposotiireẽ.
15 Ininiã !apakata Kristo ĩto hĩsikini sito kanokareromoni. !
Apakata.
16 Kiki sirĩkasaaki kanokarerokata, iuasaaki ãtinoka ĩtotxi
atoko itxauana ninoa. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua:
Kiki sirĩkini sitokata, ãtika ĩtotxi atoko itxauana.
17 Kãkiti moianatakasaakiri Apiananiri, ãtika xiniretxi atoko
itxauana ninoa xinire.
18 Ãtokata hĩsirĩkini hinirekasaaki, himitekako. Kona
hĩkaikotape iuaã. Apanakini maerekati kãkiti kamakiti !imisir-
itari hiĩto. Imisiritari hãkixinire. Hĩkamakasaakiri maerekati
hiĩto nireẽkiti sitokata, himisiritari hiĩto, hãkixinire pakini.
19 Kona himarotapanikari hiĩto Erekari Matamatakoti
misãkiretiko aikoti atoko ininiua? Hĩte ĩtoãkarari iua. Teoso
sikari iua hĩtemoni, ininiã hiĩto kona hĩte nakiti.

20 Teoso iamotapekai hĩte Xesosi ipĩkasaaki, ininiã hiĩto ĩki
auapitika. Ininiã uatxa iua nakiti hĩtxaua. Ininiã uatxa hiĩtoã
hĩpaxitariko Teoso.

7

Ĩtanorouatiko Sãkiretxiti

1 Uatxa napakapapiretariko mitxi hiõkatsopatakiti nota-
moni. !Erekari kiki kaxirotiniro sito.
2 Txamari inirekasaakiri sitokata isirĩkini, erekari kiki auini
iuaka ĩtanorokata. Erekari sito auini oaka õtanirikata.
3 Ininiã erekari kiki sikiniri iĩto ĩtanoromoni. Erekari sito
sikiniri oĩto oĩtanirimoni.
4 Ĩtanorotxi ĩto kona oa nakitinanini. Õtaniri nakiti apaka
oĩto. Apaka ĩtaniritxi ĩto kona iua nakitinanini. Ĩtanoro nakiti
apaka iĩto.
5 Kona hĩtxape: "Kona ninirekari nisirĩkini pitekata," kona
hĩtxape. Hinirekasaakiri nipokori himanikakani Teoso
himisãkiretini ĩkapani, atxiĩti iuasaaki ! hinirekari hĩsirĩkini
hĩtanorokata. Hĩtanoro apaka kona nirekari osirĩkini hĩtekata
iuasaaki, Teosonoka hĩxinikini ĩkapani. Ininiã ikara atoko
hĩkaminiã erekari, txamari paĩtiki eereka iuaĩkana hĩsirĩkako
hĩtanorokata. Ininiã ikara atoko Satanasi kona sikanireõtai
maerekati hiĩto nireẽkiti hĩkamini ãto sitokata hĩsirĩkini.
6 Ikara nota õtãkikai hĩte. Kona nipaniãtai ikara hĩkamini.
7 Notamoni erekari nota atoko hinini. Iuaritika ikinimane
aua Teoso siãkiti iparĩka kamini ĩkapani. Teoso sikari ãti
isikakiti ãtimoni. Ãtião isikakiti isika ãtimoni.
8 Uatxa nimisãkiretanako mĩtanirini, mĩtanoroni, tikinitakoni
pakini. Erekari himĩtaniriuatakani, himĩtanorouatakani nota
atoko hinini.
9 Txamari himaposotakaniãri hĩtakanapiniri hiĩto nireẽkiti,
erekari hĩtanorouatini, erekari hĩtaniriuatini, kotxi kapatakari
atoko itxa hiĩto nireẽkiti.

Hĩkamari Atão Hĩtaniriuatakasaaki

10 Ia nipaniãtana kãkiti ĩtaniriuatakani: ! Apakata sito
takanapiniri oĩtaniri. Kona notani paniãtai. Apiananirira
paniãtai.
11 Otakanapiniãri oĩtaniri, ! apakata iuaĩkana oĩtaniriuatini.
Erekari oĩtanirimoni iuaĩkana okanapiriini. Iua atokotxikana
!apakata kiki takanapiniro ĩtanoro.
12 Nõtãkikari apanakini. Apiananiri paniãtakiti apanakini
ĩkapani ! auari, ininiã nota õtãkikana ninoa ia atoko: Xe-
sosi sãkire auiãkari auiniã ĩtanoro Xesosi sãkire mauiãkato, oa
nirekiniãri okaikotini iuakata, !apakata iua iokanatiniro oa
otakanapiniri iua.

13 Iua atokotxikana, Xesosi sãkire auiãkaro auiniã oĩtaniri
Xesosi sãkire mauiãkati, iua nirekiniãri ikaikotini oakata, !
apakata otakanapiniri iua.
14 Iuasaaki ĩtaniritxi Xesosi sãkire mauiãkati apakapari
Teoso sãkire ĩtanoro kamakiti ereka atamatakasaaki. Iua
atokotxikana, ĩtanorotxi Xesosi sãkire mauiãkato apakapari
Teoso sãkire õtaniri kamakiti ereka oãtamatakasaaki. Imaka-
makaniãrina ikara atoko, !erekana imiakori. Irĩtxi, inorotxi
pakini kaminiãri nõtãkikakiti iaõka, erekana imiakori.
15 Xesosi sãkire mauiãkati nirekiniãri itakanapiniri ĩtanoro,
oa auiritariko isini. Xesosi sãkire mauiãkato nirekiniãri
otakanapiniri oĩtaniri, iua auiritaroko osini. Ikara atoko
ininiã, ninoa sikakapeẽkaika. Ikara atoko ininiã erekari, kotxi
Teoso !inirekari aneenamauatini ikara xika.
16 Pite ĩtanorotxi, pimarotatari? Atxiĩti pĩtaniri auikari Xe-
sosi sãkire imaerekani makatxakiko ĩkapani, Xesosi sãkire
pisãpiretakasaakiri iua. Pite ĩtaniritxi, pimarotatari? Atxiĩti
pĩtanoro auikari Xesosi sãkire omaerekani makatxakiko, Xe-
sosi sãkire pisãpiretakasaakiro oa.

Teoso Akiritakasaakiri Kãkiti

17 Ininiã ikininape kamariko iparĩka Teoso sikakiti iua-
moni, kotxi Apiananiri akiritaua ikara parĩkatxi akamini.
Ikara nipaniãtari ikinimane Teoso mereẽkini apotiitiniãtaãua.
18 Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaõtxikare iĩtoã
auiniã, !apakata Teoso takaõtxikare makatxakiko. Teoso akiri-
takasaakiri kiki, Teoso takaõtxikare iĩtoã mauakaniã, !apakata
Teoso takaõtxikare iĩtoã takiko.
19 Teoso takaõtxikare hiĩtoã auiniã, ikara kona txĩkitakai
Teoso anaakori hininiua. Teoso takaõtxikare hiĩtoã
mauakaniã, ikara apaka kona txĩkitakai Teoso anaakori
hininiua. Teoso nireẽkiti iaõka kamiko txĩkitakai Teoso
anaakori hininiua.
20 Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hĩparĩka
hĩkamapanikako.
21 Teoso akiritakasaakii, nitiritxi amotakori hininiãua,
ininiã kona maerekaxinireti hĩtxapeua nitiritxi hininiua xika.
Iuaritika hĩauĩte sikakiniãi, ininiã hĩsako.
22 Apiananiri akiritiniãri nitiritxi amotakori, Apiananiri
sikakakiti itxaua iua. Apiananiri akiritiniãri nitiritxi mi-
nakatiua, Apiananiri nitiri iamotakiti itxaua iua.
23 Xesosi amotakini hĩtxaua, ininiã iuaĩkana kãkiti nitiri
iamotakoni !hĩtxapeuako.
24 Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi
hĩparĩka hĩkamapanikako.

Mitxitakani, Tikinitakoni Pakini

25 Uatxa nõtãkikai hĩte mitxitakani. Apiananiri kona
sãpiretano ipaniãtakiti hĩte ĩkapani, iuaritika nisãpiretai

nixinikakiti, kotxi Apiananiri amonĩkapekano, ininiã kãkiti posota auikiniri nisãkire.
26 Ĩkorasaaki pamonõkoniri Xesosi sãkire auiãkanimoni, ininiã notamoni apiaerekata kãkiti mĩtanorouatakani.
27 Hĩtanorouatapeka hininiã, kona hĩtakanapapero hĩtanoro. Mĩtanorouatakatipanika hininiã, kona hinitapero hĩtanoro.
28 Iuaritika hĩtanorouatiniã, maerekati ! hĩkama. Kãkiti ĩtanorouatiniã, apokapitikako ninoa maxikiko. Kona ninirekari ikara atoko hĩte ĩkapani.
29 Nitariakori, poião õtinoka aua aparĩkauatini Apiananiri ĩkapani. Ininiã hĩte kĩtanororini parĩkauatako Teoso ĩkapani mĩtanoroni parĩkauatini atokotxikana.
30 Txiapatakari parĩkauatako Teoso ĩkapani, kãkiti matxiapatakati parĩkauatini atokokana. Poxokori parĩkauatako mapoxokoniti parĩkauatini atokokana. Tiitxi amotakari parĩkauatako Teoso ĩkapani, tiitxi mauakiniti parĩkauatini atokokana.
31 Ĩkorapokoriti tiitxi auakini ! ixinikapiriko itiina, kotxi ĩkorapokoriti kãkiti potxitakiti xipokaãpota.
32 Ninirekari erekaxinire hinini. Kiki mĩtanoroti posotari ixinikiniri kanatokopa iparĩkauatini Apiananiri ikamapoxokonitini ĩkapani.
33 Txamari kiki kĩtanorori xinikari parĩkatxi ĩkorapokoritikiri, kotxi inirekari ikamapoxokonitiniro ĩtanoro.
34 Mĩtanirito, mitxitakaro pakini nirekari oparĩkauatini Apiananiri ĩkapani, kotxi onirekari oĩto, oxinire pakini osikini iuamoni. Txamari sito kĩtaniriro xinikari parĩkatxi ĩkorapokoriti auakari, kotxi onirekari õtaniri okamapoxokonitini.
35 Ikara atoko nisãpiretai hĩte, hĩte ereka hinini ĩkapani. Kona ninirekari nimauiritakanii erekari hãpakapini. Ninirekari atãonoka hĩkamini. Ninirekari hĩparĩkauatini Apiananirinoka ĩkapani.
36 Ãtokoro iri atxiĩti !auiritapanikaro oa ĩtaniriuatini, txamari oaneẽpeka. Ãtokori nirekiniãri itakiniro oa, erekari iua auiritiniri iua. !Ikamari maerekati. Erekari iua auiritinina ninoa ĩtaniriuatini.
37 Atxiĩti ãtokoro iri ãkixinireẽ ! inirekaro oa ĩtaniriuatini. Atxiĩti ! isikaenetaro oa ãtimoni. Iua xinikakiti omĩtaniriuatakani ĩkapani pataparari ininiã, ãkixinireẽ imarotiniãri inireẽkiti oa mĩtaniriuatakani, ininiã iua kiki kamari erekari.
38 Oa sikakari oĩtaniriuatini ĩkapani kamari erekari. Iuaritika oa masikakati oĩtaniriuatini ĩkapani kamari apiaerekata.
39 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori paniãtaro sito kaikotini oĩtanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiã, apakata oĩtaniriuatini onirekakitikata. Txamari Apiananiri sãkire auiãkarikatanoka apakata oĩtaniriuatini.

40 Notamoni oa apia poxokoniuata omĩtaniriuatakaniã
iuaĩkana. Ikara atoko inakari nõtãkikaro sito, kotxi nimarotari
Erekari Matamatakoti Teoso nakiti aua notamoni.

8

Nipokori Teoso Kamakori Sikiko

1 Uatxa nisãpiretai nipokori sikiko teoso kãkiti kamakiti-
moni. Amakinika aimarotari ikara. Ikara inakari aimaro-
tapeka ate. Kãkiti imaroretxi auiniã iuikaua. Apiaerekata
kãkiti auini tiraõkitxi, kotxi isikataparatari kãkiti xinire.
2 "Kimaroreno nota" inakari !auari imaroretxi. Kaiãopokori
imaroretxi imimarotakiniti aua.
3 Iuaritika kãkiti tiretiniãri Teoso, Teoso imarotari iua.
4 Maxinikari nipokori teoso kamakorimoni sikakori.
Aimarotari teoso kãkiti kamakiti ! kakamareri. Aimarotari
ãtika Teoso atão inakari aua.
5 Aua kãkiti kamakiti. Kãkiti takauãkatari "teoso" itxaua.
Kãkiti takauãkatari teoso iaxiti auakani, ĩkorapokoriti auakani
apaka. Kaiãopokori ikara atoko inakari teosoakori aua.
Kaiãopokori ikara atoko inakari auĩtetxiakori aua.
6 Atemoni ãtika Teoso aua. Iua aĩri iaxitikiri. Iua kamari
ikinipoko. Aparĩkauata iuanoka ĩkapani. Ãtika aãuĩte aua,
Xesosi Kristo. Ikini sereti kamakari iua. Iua posotiireẽ aãuini
aua.
7 Apanakini ! imarotapanikari kãkiti kamakiti teoso mi-
nakaniua, kotxi mitxi iteene itotarina teoso kãkiti kamak-
iti. Ininiã inikasaakirina nipokori teoso kamakorimoni
siãkori, iuãkatarina ikara nipokori teoso atão inakarimoni
siãkori. Iuasaaki ninoa uãkatari maerekati ikaminina, kotxi
ãkixinireẽna !iteene imarotarina atão inakari.
8 Txamari nipokori ! itxĩkitakaua Teosomoni asini. Ikara
nipokori anikini !imisiritaua. Apaka !ikamari ereka anini.
9 Iuaritika erepaniko. Hinirekiniãri ikara nipokori hinikini,
hĩxinikariko apanakini Teoso sãkire poiãonoka auiãkani. Ni-
noa imarotiniãri hĩte nikiniri ikara nipokori, ininiã ninoa
apaka nikari, txamari iuasaaki ninoa kamari ãkixinirena
manirekakiniti.
10 Teoso sãkire poiãonoka auiãkari atamatiniãi Teoso
sãkire iteene imarotakari nikiniri nipokori teoso kamakori
misãkiretiko aikotiã, isikataparaxiniretari iua apaka nikiniri
nipokori teoso kamakorimoni siãkori.
11 Ininiã pimarore xika, atxiĩti pitari Teoso sãkire poiãonoka
auiãkari sari imisiritikomoni. Kristo ipina iua ĩkapani apaka.
12 Ikara maerekati hĩtarimoni hĩkaminiã, hĩkarotari ãkixinire.
Hĩtari ãkixinire hĩkarotakasaaki, hĩkamari maerekati Kristomoni.
13 Ininiã nipokori ninikini txĩkitakiniãri nitari kaminiri
maerekati, itixi auapanika inakasaaki kona ninikaikari iua
nipokori, kotxi kona ninirekari nitari kaminiri maerekati.

9

Teoso Iokanatakini Kãkitimoni

1 Teoso iokanatakiti nitxaua. Ninireẽkiti niposota nikamini.
Naõkitapekari Xesosi Kristo aãuĩte. Iparĩka nikamakasaaki,
hĩte auikari Apiananiri sãkire.
2 Atxiĩti apanakini ! auikari Teoso iokanatakiti nininiua.
Hĩtera auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hĩtera oerekari
Apiananiri iokanatakiti nininiua, kotxi hĩte auikari Api-
ananiri sãkire, nota sãpiretakasaakii hĩte.
3 Kãkiti mauikakaniãri Teoso iokanatakiti nininiua, na-
pakapapiretana ninoa ia atoko:
4 Apakata atxiĩti aãpakapiniri nipokori, iãriã pakini
aparĩkauatini ĩkapani?
5 Apakata atxiĩti ate anikiniro ãtanoro Teoso sãkire auiãkaro
atekata, apanakini Teoso iokanatakini, Apiananiri itariakori,
Petro pakini anikinina ninoa ĩtanoro atokotxikana?
6 Atxiĩti apakata Panapee, nota pakininoka parĩkauatini
anikakiti aãpakapini ĩkapani?
7 Sotato sikasaaki ineenamauatini ĩkapani, iuaka !iamotari
anikakitina. Aua atxiĩti ova takakari. Ova itakakiti matxi-
makati aua? !Auari. Kona auari kema auĩte piratakari ipira
tiniã miãtakati.
8 Ikara nisãkire kona kãkiti sãkirenanini. Iua atokotxikana
Teoso sãkire.
9 Moisesi iõkatsopatapekari Teoso paniãtakiti. Ia atoko itxa:
Kona hiĩtxikari kema auĩte nama trikopani ikamakasaaki.
Hãuiritariko inikini.
Teoso tiretatari kema auĩte? Itiretapitikari.
10 Apiata isãpiretari ikara kãkiti parĩkauatakani ĩkapani. Ininiã
takarauatakari takarauata, kotxi inirekari ikiena inikini.
Kienatxi apakari apari ikiena, kotxi inirekari ikiena inikini.
11 Katakareri takarauatini atokokana, ate takari Teoso sãkire
hãkixinireẽ. Katakareri nikari ikiena itakakiti, ininiã atxiĩti
apakata ate apakapiniri kienatxi hĩte sikakiti? Kotxi ate
parĩkauata hĩte ĩkapani.
12 Apakatiniã apanakini apakapiniri iparĩkana ĩki hĩte sikakiti,
ininiã apiata apakata ate apakapiniri ate parĩka ĩki, iuari-
tika kona aamanaãri hĩsikiniãua ate parĩka ĩki. Amĩteenekari
ikinipoko, kotxi !anirekari aiotokakiniri Kristo iokanapirena
erekari hĩkenakotini.
13 Himarotari Teoso misãkiretiko aikoti ãki parĩkauatakani
iuaãtaã apakapari ikiena. Teosomoni sikakori takikoãtaã
parĩkauatakani apaka apakapari ipixini iuaãtaã siãkori inikin-
ina ĩkapani.
14 Iua atokotxikana Apiananiri paniãtari iua iokanapirena
erekari sãpiretakani apaka apakapiniri iparĩkana ĩki.

15 Ikara atãopitikara, iuaritika kona nipaniãtai ikara atoko
hĩkamini. Kona niõkatsopatari ikara, niparĩka ĩki notamoni
hĩsikini ĩkapani. Niparĩka ĩki namanainii apisa erekape nip-
inini. Niuikari niparĩkauatini hĩte ĩkapani hĩtxineirote nima-
pakapakanisaaki.
16 Teoso iokanapirena erekari noereka, iuaritika !apakata
niuikiniua, kotxi Teoso sikari ia parĩkatxi notamoni. Nimisiri-
tiko auapitika, Teoso iokanapirena erekari nimasãpiretakaniã.
17 Teoso iokanapirena erekari nisãpiretiniãri kãkiti,
nãkixinireẽ iteene ninirekiniãri ikara nikamini, ininiã
napakapapitikariko niparĩka ĩki. Nimanirekakaniãri ikara
nikamini, iuaritika nikamari, kotxi Teoso sikari ikara
parĩkatxi notamoni nikamini ĩkapani.
18 Ia atoko niĩkitxitiko: Teoso iokanapirena erekari
nisãpiretakasaaki, kona minakati napakapa. Ikara atoko
kamapoxokonitari nãkixinire, kotxi maĩkitika nisãpiretai Teoso
sãkire. Teoso iokanapirena erekari sãpiretakari nitxaua, ininiã
niposotiire auapitika hiĩkitxitinino nota nipaniãtiniãi hĩte,
iuaritika ! ninirekari ikara atoko nikamini nota nireẽkiti
napakapini ĩkapani.

Parĩkatxi Ikinimane Ĩkapani

19 Ninireẽkiti nikama. Kãkiti nitiri iamotakori ! nitxaua.
Iuaritika notaka nitxĩkitakaua ikinimane nitiri nininiua, Teoso
sãkire apikomoni kãkiti auikini ĩkapani.
20 Xoteoakori sauaki niparĩkauatakasaaki, Xoteo auini atoko
nitxa nota auini. Ikara atoko ininiã, Xoteoakori auikari
Xesosi sãkire. Moisesi paniãtakiti iaõka kamakani sauaki
nauakasaaki, ninoa auini atokokana nitxa nota auini, kotxi
ninirekari Moisesi sãkire auiãkani auikiniri Xesosi sãkire.
21 Xoteo minakaniua !imarotari Moisesi paniãtakiti. Ininiã
ninoakata nauakasaaki, kona nipaniãtari Moisesi paniãtakiti
ikaminina, Xesosi sãkire auikinina ĩkapani. Iuaritika nika-
mari Teoso paniãtakiti, kotxi iuatxikana Kristo paniãtakiti
nikamini.
22 Kãkiti mataparaxinirenikata nauakasaaki, nota apaka
kona kataparaxinireno, Xesosi sãkire auikinina ĩkapani. Ikini
kãkiti sauaki nauakasaaki, nikamari kãkiti auini atoko nitxa
nota auini, ininiã ikinipoko niposotakiti nikama apanakini
maerekani makatxakiko ĩkapani.
23 Ikara atoko nikama Teoso iokanapirena erekari
nisãpiretini ĩkapani. Nikamari ikinipoko, Teoso iokanapirena
erekari nisãpiretini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, nota apaka
apakapari Teoso iokanapirena erekari hĩtekata.

Saporiẽta Apakapakari

24 Himarotari mitekatxi. Kãkiti miteẽkani miteka, iuaritika
ãtinoka apakapari imitekini ĩki. Merepitipanika mitekatxi

mapotõkire apokakarinoka apakapari imitekini ĩki. Ininiã miteẽkari atoko hĩtxako. Hĩsapitipo. Teoso parĩka hĩkamapitipo hĩparĩka ĩki hãpakapini ĩkapani.

25 Ikini miteẽkari parĩkauatapitipo iĩto tapara iteene auini ĩkapani. ! Auiritari iĩto misiritakari. Ikara atoko ikama, saporiẽta imitekini ĩki apakapini ĩkapani. Ikara saporiẽta kona okanani aua. Oxipokapitikako. Ate parĩkauatapitipo ãtião aãpakapakiti aãpakapini ĩkapani. Ikara aãpakapakiti !ixipoka.

26 Miteẽkari isinimoni mimarotakati atoko ! nitxaua. Nimarotari nisinimoni. Nisapitipo mitekatxi mapotõkiremoni. Maxikatiĩka !nineenamauata. Na neenamauata nisanõkakata.

27 Nitxĩkitakari niĩto ninitiri ininiua, nota nireẽkiti ikamini ĩkapani, kotxi nisãpiretapekari ikara apanakinimoni, ininiãkara kona ninirekari nimapakapakaniri notaka parĩka ĩki.

10

Kãkiti Isaeokini Aõerekini Pirena

1 Nota nirekari hĩxinikiniri kitxakapirĩka, aãtokiriakorini takanapakasaakiri Exito tixini, ikinika ninoa aua katxiãri patapi. Iua katxiãri oerekana isinimonina. Apaka ikinika ninoa napari potxoari uiniti ãki.

2 Ninoa sari Moisesikata, ininiã katxiãri patapi auakasaakina, potxoari uiniti patapi auakasaakina, iuasaaki ninoa patxisatiko atoko aua iuasaaki.

3 Ninoa ikinikana nikari xinitxi Teoso iokanatakiti.

4 Ninoa ikinikana iãtari ãparaã Teoso sikakiti. Ninoa iãtari ãparaã kai auĩteãkiriã. Kristo iua kai auĩte ãparaã potorikiniãtaã atokokana. Iua sari ninoakata.

5 Txamari Teoso !apokaerekatari kaiãopokori ninoa, ininiã ipinana. Iĩtona iarika ãparaã makipakaniãtaã.

6 Uatxa axinikana ninoa, ininiã aimarotari amanirekakaniri maerekati ninoa nirekiniri atoko.

7 !Hĩteosonetapiri kãkiti kamakiti, ninoa apanakini teosonetiniri atokokana, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ninoa topãka inipokotinina ĩkapani, iãtinina ĩkapani, eereka õkitikauana isarauatinina ĩkapani teoso ikamakitina apisatoõ.

8 ! Apakata aanokarauatini ninoa apanakini anokarauatini atoko, kotxi ãti õtinokara vĩtxi tres mio ninoa okaãka ĩkora maerekati xika.

9 ! Apakata aãtamakaerekatiniri Kristo ninoa apanakini kitxakapirĩka atamakaerekatiniri atoko, kotxi iua xika imini okana ninoa.

10 ! Hĩtsoatape, ninoa apanakini kitxakapirĩka tsoatini atokokana, kotxi eereka Teoso nitiri xipokana ninoa.

11 Ikara imisiritikona apoka ninoamoni apanakini pinitiko
ĩkapani. Ikara imisiritikona iõkatsopataãka ate pinitiko ĩkapani,
kotxi itixi mapotõkire õti apokaãpota.
12 Hĩtemoni ereka hinini, ininiã erepaniko, kotxi atxiĩti
paĩtiki hĩkamari maerekati.
13 Hĩte atamakaerekataãka ikinimane atamakaerekataãka
atokotxikana. Iuaritika Teoso !itakanapai hĩte. Kona iua auir-
itari hãtamakaerekatiko himamĩteenekakiniti. Iuasaaki oerekai
himitekini, ininiã hĩposotari himĩteenekiniri.

Teoso Kãkiti Kamakiti

14 Ininiã nitariakori nota tiretakini, himiteka teoso kãkiti
kamakiti hĩtakanapini.
15 Hĩte kãkiti kimarorerini, ininiã iteene himixinikariko
nisãkire.
16 Iãriã aãtakasaaki, akinika aãpotiitakasaakiua, axinikari
Xesosi ipinini. Iuasaaki atxari Teoso: "Erekapitikai, kotxi
Xesosi arẽka xiketa ate ĩkapani." Amaxiõpekitakasaakiri
komiri, anikasaakiri, aãpitiitakasaakiua, axinikari Kristo ĩto
noropatiko ate ĩkapani.
17 Iuasaaki itomaneua ate, iuaritika ãtika komiri atokokana
atxaua. Ãtika ĩtotxi atokokana atxaua, kotxi amakinika
anikari ãtika komiri. Ikara komiri Kristo ĩto atokokana itxaua.
18 Hĩxinikanako kãkiti Isaeokini ĩkorapokoritikini. Ninoa sikari
Teoso xinitxi. Eereka ninoa nikari ikara xinitxi. Inikasaaki-
rina ikara xinitxi, iuasaaki ninoa oerekari iTeosonetinirina
iua.
19 Kiripa ninireka nisãpiretinii? Nisãpiretari teoso kãkiti
kamakiti kona kakamareri. Iua teoso siãkori kona itxa.
20 Iuaritika erepaniko. Ikara atão maerekati. Xoteo mi-
nakaniua sikakiti teoso kãkiti kamakitimoni ninoa sika Sa-
tanasi nitiriakorimoni. Kona Teoso atão inakari isikana
isiãkitina. Ininiã na ninirekari hĩte moianatiniri Satanasi
nitiriakori.
21 Kona hĩposotari Apiananiri iãkoanaã hiãtini, apaka Sa-
tanasi nitirini iãkoanaã hiãtini. Kona hĩposotari Apiananiri
kiena hinikini, apaka Satanasi nitirini kiena hinikini.
22 Atauako anirekatari akaminiri Teoso naiatiniua? Ate
tapara apiata atxiĩti?

Xesosi Auiãkani Kamakiti

23 Nota posotari ikinipoko ninireẽkiti nikamini, txamari
kona ikinika erekari nikamini. Ikinipoko ninireẽkiti niposo-
tapitika nikamini, txamari kona ikinipoko kamari nãkixinire
aneini.
24 !Hinitapiriko hĩteka nireẽkiti hãpakapini. Himoianatariko
ãti iua nireẽkiti apakapini.
25 Hĩposotari hinikiniri nipokori amotakoriãtaã auakari.
Iuasaaki kona hĩpimaãpiri: "Ia nipokori sikaãkapeka teoso
kãkiti kamakitimoni?" !hĩtxapeko. Kotxi himarotakasaakiri

hinikiniri nipokori teoso kãkiti kamakitimoni sikiko, hãkixinire karotaãka atxiĩti.
26 Teoso sãkire sãpiretaua:
Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.
27 Xesosi mauiãkani aiatakasaakii hĩte hinipokotini ninoakata, hinirekiniãri hĩsa. Hinikariko isikakitina. Kona hĩpimaãpiri: “Ia nipokori teoso kãkiti kamakiti sikaãkapeka?” kona hĩtxape, hãkixinire himakarotakaniri ĩkapani.
28 Txamari apanakini kãkiti iuaã sãpiretakasaakii: “Ia nipokori sikaãkapeka teoso kãkiti kamakitimoni,” itxa. Iuasaaki kona hinikapiri, kotxi atxiĩti hĩkaroxiniretari ikara kãkiti mataparaxinireti, kotxi:
Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.
29 Na nitxai: “Kona hinikapiri ikara, hĩteka ãkixinire himakarotakani ĩkapani,” !nitxai. Nitxai: “!Hinikapiri ikara, ãti kãkiti ãkixinire himakarotakani ĩkapani.” Nota ãkixinireẽ nota nireẽkiti nikamini ĩkapani erekari. Ãti kãkiti ãkixinireẽ nota nirekakiti nikamini ĩkapani ! erekari, ininiã iuamoni ikara nikamakasaaki, nikamari maerekati. Kinirepa ! apakata nikaminiri nota ãkixinire auiritakiti?
30 Napakapakasaakiri nipokori, ininiã iuasaaki nimisãkiretari Teoso erekari isikakiti. Ininiã kinirepa nimisãkirepiretaãka?
31 Nisãpiretai hĩte. Hinikasaaki, hiãtakasaaki, ikinipoko hĩkamakasaaki, hĩkamariko ikinika Teoso ereka inini imarotiko ĩkapani.
32 Kona hĩtxĩkitakapiri, Xoteoakori, Xoteo minakaniua, kãkiti Xesosi sãkire auiãkani pakini kaminiri maerekati.
33 Ninirekari ikinimane kãkiti nireẽkiti nikamini, ikinika nikamakasaaki. ! Ninirekari erekari notanani ĩkapani. Ninirekari erekari itomaneri ĩkapani, imaerekanina Xesosi makatxakini ĩkapani.

11

Sitoãkini Xesosi Sãkire Auiãkani
1 Hĩkamariko nota kamakiti atoko inakari. Kristo kamakiti atoko nota kamini atokotxikana hĩkamako.
2 Nitariakori, peerekai hĩte, kotxi iteene hĩxinikano nota. Peerekai hĩte, kotxi hĩkamapanikari noereẽkiti nisãpiretakiti iaõka.
3 Ninirekari himarotiniri ia: Kiki auĩte Kristo itxaua. Sito auĩte kiki itxaua. Kristo auĩte Teoso itxaua.
4 Ininiã kiki ikii mãka imamakatxakakaniã Teoso imisãkiretakasaaki, apaka Teoso sãkire oerekasaaki, kona ipaxitari iauĩte Kristo.
5 Sito okii mãka mauakaniã Teoso omisãkiretakasaaki, apaka Teoso sãkire oerekasaaki, kona opaxitari oãuĩte oĩtaniri. Okii mãka omatakakaniã, oa kii kixãkakori atoko itxa.

6 Okii mãka omanirekakaniã, ininiã okisauakaiãkotaãkako.
Opẽtauatiniã, okii kixãkiko xika, oiãko kisauakiko xika, ininiã
iuasaaki okii mãka otaka.
7 Kiki misãkiretakasaakiri Teoso, kona erekari itakiniri ikii
mãka, kotxi Teoso atoko itxa iua. Ikamaãka Teoso ereka
oerekini ĩkapani. Sito kamaãka õtaniri ereka oerekini ĩkapani.
8 Merepitipanika Teoso kona kamari kiki sito ĩtoã. Teoso
kamaro sito kiki ĩtoã.
9 Kiki kona kamaãka sito ĩkapani. Sito kamaãka kiki ĩkapani.
10 Ininiã oa takari okii mãka. Ikara atoko ininiã, oerekari
oauĩtetiniri oĩtaniri. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apaka
imarotari oauĩtetiniri oĩtaniri.
11 Kiki, sito pakini Apiananiri sãkire auikasaaki, sito
nirekari kiki. Kiki nirekaro sito. !Apakata sitonoka auiniã.
!Apakata kikinoka auiniã.
12 Kotxi sito ina kiki ĩtoã. Eereka ikinipoko kiki iponaniã
sito ĩtoã. Ikara atoko itxapitikama, Teoso kamari ikinipoko.
13 Hĩteka hĩxinikapiretari ia: Sito kii mãka mauakaniã,
iuasaaki atãokani Teoso omisãkiretini?
14 Kãkiti itotakiti oerekaua kiki ĩtanoiãkori pẽtatiko.
15 Sito auiniã oiãko paĩtanori, oõuikari oiãko, kotxi oiãko
sikaãka okii ipatakari ĩkapani.
16 Kãkiti nirekiniãri ineenamauatini iãkotxi pirena xika,
ininiã kona ate, ikinika Teoso sãkire auiãkani pakini !auari
ikara. Ininiã !apaniãtai ikara atoko inakari hĩkamini.

Xesosi Ipinini Xinikiko Kiiniriti

17 Uatxa niõkatsopatakitiã kona niuikai, kotxi
hãpotiitakasaakiua, apia erekari kona hĩkama. Apiata
maerekati hĩkama.
18 Merepanika nikenakopiretari hãpotiitakasaakiua Teoso
misãkiretiko aikotiã hĩtaparakienatakakiniua. Nixinikari ipixini
ikara nikenakopiretakiti atão inini.
19 Apanakini oerekakiti atão minakati auapitika hĩte
sauaki. Akenakotakasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari
Teoso !apokaerekatana ninoa. Iua apokaerekatana iua sãkire
atão inakari oerekakani.
20 Hãpotiitakasaakiua, kona atão hĩkamari kiiniri, Apiananiri
ipinini xinikiko kiiniriti.
21 Kotxi hinikasaaki, himixirikari hĩkiena apanakini
nikiniri apisapanika. Ininiã apanakini natxita, apanakini
poãta iuasaaki.
22 Auapitika haãpoko hinikini ĩkapani, hiãtini ĩkapani.
Hãpotiitakasaakiua, homanatari apanakini Xesosi sãkire
auiãkani. Hĩkamapẽtatari aĩtariakori matiini. Kiripa nitxai
hĩte? Atxiĩti hinirekari niuikinii? Kona xatiki niuikai hĩte.

23 Apiananiri sãpiretakiti notamoni, iua atokotxikana
nisãpiretapekai hĩte. Ia nisãpiretai: Ĩkanõka Apiananiri Xesosi
mĩkapiritiko õtisaaki, iua kosekari komiri.
24 Iuasaaki imisãkiretari Teoso: “Erekapitikari ia komiri
pisikakiti atemoni,” itxa. Iposo atoko imaxiõpekari iua komiri,
sika itxari imoianariakorimoni. Itxana: “Apakapa, nika
hĩtxako. Ia niĩto okaãka hĩte ĩkapani. Ia komiri hinikasaaki,
hĩxinikanoko nota. Hĩxinikari nipinini hĩte ĩkapani,” itxa.
25 Ninoa nipokotaka atoko, mitxi komiri ikosekini
atokokana, ikosekari iãkoanatxi. Iuasaaki itxana: “Ia
iãkoanatxi oerekari Teoso kamapekari ikamaenetakiti
amaneri, kotxi niarẽka xiketa hĩte ĩkapani. Ia iãriã hiãtakasaaki,
hĩxinikanoko nota. Hĩxinikariko nipinini hĩte ĩkapani,” itxa
Xesosi.
26 Ia komiri hinikasaaki, ia iãkoanatxiãkiri hiãtakasaaki,
hõerekari Apiananiri ipinini kãkiti ĩkapani. Ikara hõerekiniritika
iua ĩkorapokoriti kanapiriãko.
27 Maxikatiĩka kãkiti nikiniãri ia komiri, maxikatiĩka iãtiniãri
Apiananiri iãkoanaãkiri, ikamari maerekati, kotxi !ipaxitari
Apiananiri ĩto, iarẽka pakini.
28 Ia komiri hinikini apisapanika, ia iãkoanatxiãkiri
hiãtini apisapanika, erekari hĩxinikiniri hãkixinireẽ auakari.
Maerekati auakasaaki, hamanaãri Teoso imakatxakiniri
ĩkapani. Eereka ia komiri hinika, ia iãriã hiãta.
29 Maxikatiĩka hinikiniãri, hiãtiniãri, ininiã hĩteka akiritari
himisiritiko apokini, kotxi kona hĩpaxitari Apiananiri ĩto.
30 Ikara xika itomaneri hĩte sauaki iõkapeta. Ikara xika
apanakini amianata. Ikara xika apanakini ipĩpeka.
31 Amaerekani anitiniã, aamanainiãri Teoso makatxakiniri
amaerekani, ininiã amisiritiko kona apoka.
32 Txamari Apiananiri apokiniãri amaerekani, imisiritaua
ate uatxa, amaerekani atakanapini ĩkapani, ininiã eereka !
imisiritaikaua iua sãkire mauiãkanikata.
33 Ininiã nitariakori, hãpotiitakasaakiua Xesosi ipinini
xinikiko kiiniriti ĩkapani, hiãtapana apanakini.
34 Hinatxitiniã, hinipokotako hãapoko. Ininiã
hãpotiitakasaakiua !hĩkamari maerekati, ininiã Teoso !imisiritai.
Apikomoni nõtãkikai ereẽ napokasaaki.

12

Erekari Matamatakoti Sikakiti Kãkitimoni

1 Nitariakori, ninirekari himarotiniri Erekari
Matamatakoti sikakiti. !Apakata himimarotakaniri.
2 Mitxi Xesosi sãkire mauiãkani hinakasaakiua, himisirienetaãka, ininiã hãuikari teoso kamakori masãkireti teoso atão
inakari ininiua. Ikara himarotape.

3 Kãkiti sãpiretiniãi hĩte: “Maerekati kamakari itxaua Xesosi,” ininiã iuasaaki himarotari Erekari Matamatakoti ! auari iuamoni. Kãkiti sãpiretiniãi hĩte: “Apiananiri itxaua Xesosi,” ininiã iuasaaki himarotari Erekari Matamatakoti auapitika iuamoni, kotxi ikara iua oerekakiti.

4 Erekari Matamatakoti siãkiti ikini sereti aua, iuaritika Erekari Matamatakoti ãtinoka aua.
5 Ikini sereti parĩkatxi Teoso ĩkapani aua, iuaritika Apiananiri ãtinoka aua.
6 Ikini sereti Teoso kamakiti aua kãkiti ĩkapani, iuaritika Teoso ãtinoka aua.
7 Erekari Matamatakoti iuaka oerekaua kãkitimoni, ikinimane ereka inini ĩkapani.
8 Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isãkire kiĩkiterini ininiuana ĩkapani. Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isãkire kimarorerini ininiuana ĩkapani.
9 Iua sikari apanakinimoni Teoso sãkire iteene auikinina ĩkapani. Isikari apanakinimoni amianatakani imakananitinina ĩkapani. Erekari Matamatakoti ãtinoka aua, iuaritika ikini sereti isika kãkitimoni.
10 Apanakini isikaposotiireta posotiiretxi ikaminina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Teoso sãkire isãpiretinina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Erekari Matamatakoti sãkirauatakasaaki imarotinina ĩkapani, maerekati matamatakoti sãkirauatakasaaki imarotinina ĩkapani apaka. Apanakini isikaimaroreta ikini sereti kãkiti sãkire isãkiretinina. Apanakini isikaimaroreta ikara sãkiretxi mimarotakoti ikenakotakasaakina, isãpiretinirina iua kenakotakani ninoa sãkireẽ ninoa apaka imarotiniri ĩkapani.
11 Ãtinoka Erekari Matamatakoti aua. Iuanokara parĩkauata ikara atoko. Isikari ikara isikakiti kãkitimoni inireẽkiti iaõka.

Kristo Ĩto Pirena

12 Kãkiti ĩto ãtinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaãpota. Itori ikara atoko inakari aua ĩtotxiã, iuaritika ãtinoka ĩtotxi aua. Iua atokokana itxa Kristo ĩto. Xesosi sãkire auiãkani Kristo ĩto atoko itxauana.
13 Atxiĩti Xoteoakori atxaua. Atxiĩti Xoteo minakaniua atxaua. Atxiĩti nitiritxi amotakoni atxaua. Atxiĩti nitiritxi minakatiua atxaua. Iuaritika ãtika ĩtotxi atoko atxaua, kotxi Erekari Matamatakoti ãtinoka inakari apoka atemoni. Iua apotiitaua ãtika ĩtotxi atoko anini ĩkapani. Iua aua aãkixinireẽ.

14 Kãkiti ĩto ãtinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaãpota. Ĩtotxiã kaiãopokori aua.
15 Ininiã ! apakata kitĩtxi sãpiretiniã: “Uakõtxi ! nitxaua, ininiã ĩtotxiã auakari ! nitxaua.” Ikara atoko isãpiretiniã, iuaritika ĩtotxiã auakaripitikara kitĩtxi.

16 Kenakokitxi sãpiretiniãri: “Okĩtxi !nitxaua, ininiã ĩtotxiã
auakari !nitxaua.” Ikara atoko isãpiretiniã, iuaritika ĩtotxiã
auakaripitikara kenakokitxi.
17 Ĩtotxi okĩtxinoka auiniã, kanatokopa itxa kãkiti kenakorau-
atini? Ĩtotxi kenakokitxinoka auiniã, kanatokopa itxa kãkiti
imixikarauatini?
18 Teoso kamari ikinika ĩtotxiã auakari. Iua inireẽkiti iaõka
ikaminana ninoa.
19 Ãtinoka ĩtotxi auakiti auiniã, ĩtotxi !auari.
20 Ĩtotxiã auakani itori aua, iuaritika ĩtotxi ãtinoka aua.
21 Okĩtxi kona posotari isãpiretiniri uakõtxi: “Kona nota
nirekai pite.” Apaka kiĩtxi kona posotari isãpiretiniri kitĩtxi:
“Kona nota nirekai pite.”
22 Kona ikara atoko itxa. Atxiĩti auãkatari ãti aĩto auakari
!itxa, kotxi !kataparari, iuaritika ikara mauakaniã, aĩto !
iparĩkauata atão.
23 Kãkiti tiretari iĩtoã auakari poiãori kãkiti atamatakiti.
Ipatari apanakini iĩtoã auakari kãkiti matamatakani ĩkapani.
24 Aĩtoã auakari apiata apotxitakiti aua apaka. Kona ap-
atari ikara. Apanakini aĩtoã auakari Teoso takari aĩtoã iteene
apaxitini ĩkapani.
25 Ininiã Teoso kamari ĩtotxi ãtinoka inini. Ikamari ĩtotxiã
auakani itiretakakiniuana ĩkapani. Apanakini ĩtotxiã auakari
naiatiniãri apanakini ĩtoã auakari, !apakata.
26 Ãti ĩtotxiã auakari tsiĩka. Iuasaaki ikinika kãkiti ĩto atat-
siirauata. Ãti ĩtotxiã auakari iuikaãka, ininiã ikinika ĩtotxi
auakini poxokoniuata.
27 Kristo ĩto atoko hĩtxaua hĩte. Ĩtotxiã auakani atoko hĩtxaua
Kristo ĩtoã.
28 Teoso sãkire auiãkani ĩtotxiã auakani atoko itxauana.
Ikini sereti parĩkatxi aua ĩtotxi ĩkapani akamini ĩkapani.
Merepanika Teoso mereẽri iua iokanatakini. Eereka
imereẽri kãkiti Teoso sãkire sãpiretakani. Eereka imereẽri
kãkiti Teoso sãkire oereẽkani. Eereka imereẽri kãkiti
Teoso posotiire oereẽkani, amianatakani makananitakani,
kãkiti moianatakani, auĩtetxiakori, kãkiti sãkire apanakini
mimarotakiniti sãkiretakani pakini. Teoso takari ikara atoko
inakani parĩkauatakani iua sãkire auiãkani imoianatinina
ĩkapani.
29 Kona ikinimaneni Teoso iokanatakini txaua. Kona ikin-
imaneni Teoso sãkire sãpiretakani txaua. Kona ikinimaneni
Teoso posotiire oereẽkani txaua.
30 Kona ikinimaneni amianatakani makananitakani tx-
aua. Kona ikinimaneni imarotari isãkiretiniri kãkiti sãkire
apanakini mimarotakiniti. Ikinimane !iposotari isãpiretiniri
ikara sãkiretxi iua kenakotakanimoni ninoa sãkireẽ ninoa
apaka imarotini ĩkapani.

31 Auapitika ikara Erekari Matamatakoti sikakiti
aparĩkauatini ĩkapani. Iuaritika hinirekariko isikakiti
apiaerekatakari. Uatxa noerekaiko isikakiti apiaerekatakari.

13

Tiraõkitxi Pirena

1 Atxiĩti nimarotari ikini uãka sãkire nisãkiretini. Atxiĩti ni-
marotari Teoso nitiriakori iaxitikini sãkire nisãkiretini, txam-
ari iuasaaki nitiraõkiuatini !auari, ininiã !apakata nimarore.
Metao ãsokiko ene atoko nitxa. Ipi panera tore ãsokiko ene
atoko nitxa.

2 Atxiĩti nimarotari Teoso sãkire nisãpiretini. Atxiĩti nimaro-
tari ikinipoko apanakini mimarotakiniti. Atxiĩti ikinipoko
imaroretxi aua notamoni. Atxiĩti iteene nauikari Teoso
posotiire, ininiã niposotari õtanoxiratari nipaniãtini ãtiãtaã
isini. Txamari iuasaaki nitiraõkiuatini !auari, ininiã minakati
nitxaua.

3 Atxiĩti nisikari ikinipoko nitii, nitxineirote pakini matx-
ineirotenimoni. Atxiĩti nauiritari niĩto arikiko. Txamari
iuasaaki nitiraõkiuatini !auari, ininiã !apakata.

4 Pitiraõkiuatakasaaki, piposotari piãtapiniri pinirekakiti
apokini. Pitiraõkiuatakasaaki, pikamari erekari ãtimoni.
Pitiraõkiuatakasaaki, kona pixikotari ãti. Pitiraõkiuatakasaaki,
kona pisãpiretari apanakini piuikiniri pikamakiti.
Pitiraõkiuatakasaaki, !piuikaua.

5 Pitiraõkiuatakasaaki, kona pitxĩkitakari ãti pẽtauatini.
Pitiraõkiuatakasaaki, kona pinirekari piteka nireẽkitinani.
Pitiraõkiuatakasaaki, ! katimari pomanãkarauatini.
Pitiraõkiuatakasaaki, ! pixinikapinikari maerekati apanakini
kamakiti pitemoni.

6 Pitiraõkiuatakasaaki, kona pipoxokoniuata ãti ka-
makasaakiri maerekati. Pitiraõkiuatakasaaki, pipoxokoniuata
atão inakari pikenakotakasaaki.

7 Pitiraõkiuatakasaaki, pimĩteenekari ikinipoko. Piti-
raõkiuatakasaaki, pauikari kãkiti sãkire. Pitiraõkiuatakasaaki,
pauikari kãkiti kamaenetakiti ikamini. Pitiraõkiuatakasaaki, !
katimari pitakanapiniri piparĩka pikamini.

8 Tiraõkitxi !ixipoka. Txamari kãkiti sãpiretakiti xipokapi-
tikako. Kãkiti sãkiretiniri ãti uãka sãkire xipokapitikako. Kãkiti
imarore ereẽkokapitikako.

9 Kotxi poiãonoka aimarore. Poiãonoka Teoso sãkire
aimarota asãpiretini.

10 Ãti õti aimarotari ikinipoko atão inakari. Iuasaaki atão
minakati !auaika.

11 Amarini ninakasaakiua, nisãkirauata amarini sãkirauatini
atokokana. Iuasaaki nimarotakiti amarini imarotakiti atoko
itxa. Nixinikakiti amarini xinikakiti atoko itxa iuasaaki.

Txamari kikipe ninakasaakiua, ! ninirekaikari amarini atokokana nininiua.
12 Uatxa aãtamatakiti Teoso oerekakiti ! aposota iteene aãtamatini. Ãtakaãri katxikoroã atamatakori atoko itxa aãtamatakiti, Teoso oerekakiti. Ãti õti Teoso apisatoõ aãpoka. Uatxa poiãonoka nimarota. Ãti õti Teoso apisatoõ aãpokasaaki, nimarotari ikinipoko, Teoso imarotinino atokokana.
13 Ininiã aua ipi ãti pakini erekari aãkixinireẽ auakari. Aua Teoso sãkire auikiko. Aua Teoso kamaenetakiti ikamini auikiko. Aua tiraõkitxi. Ikara tiraõkitxi apiaerekatakari.

14

Erekari Matamatakoti Siãkiti

1 Ininiã ikiniõtika hĩtiraõkiuatako. Hinirekariko Erekari Matamatakoti siãkiti. Apiata hinirekariko iua sikinii Teoso iokanapirena hĩsãpiretini.
2 Kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari misãkiretari Teoso. ! Imisãkiretari kãkiti, kotxi kãkiti ! imarotari isãkire. Erekari Matamatakoti posotiireẽ isãpiretari atão inakari Teoso oerekakiti.
3 Teoso sãkire sãpiretakaripekana misãkiretari kãkiti. Iua txĩkitakari kãkiti apiata auikiniri Teoso sãkire. Isikataparaxiniretana ninoa. Imĩkapiritari ninoa ãkixinire.
4 Kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari, iuaka txĩkitakaua apiata auikiniri Teoso sãkire. Teoso sãkire sãpiretakaripekana, txĩkitakari ikinika Xesosi sãkire auiãkani apiata auikinirina Teoso sãkire.
5 Erekari hĩte hĩkinika sãkiretiniri kãkiti sãkire mimarotakoti. Iuaritika apiaerekata hĩsãpiretiniri Teoso sãkire, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari apiari itxaua. Kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari poiãori itxaua. Iua sãpiretiniãri isãkire kenakotakani ninoa sãkireẽ ninoa apaka imarotiniri ĩkapani, iuasaaki erekari, kotxi iuasaaki itxĩkitakari Xesosi sãkire auiãkani apiata auikiniri Teoso sãkire.
6 Hĩtemoni napokasaaki, nisãkiretiniãri kãkiti sãkire mimarotakoti, nitxĩkitakatai hĩte apiata hãuikiniri Teoso sãkire? Konapitini. Ininiã kona itxa. Noerekiniãi Teoso oereẽkiti notamoni, nisãpiretiniãi Teoso imarore, nisãpiretiniãi Teoso sãkire, noerekiniãi Teoso sãkire atão hãuikini ĩkapani, iuasaaki nitxĩkitakai hĩte apiata hãuikiniri Teoso sãkire.
7 Maxinikari xikari moianatakari atxiĩti viorão, atxiĩti xõkakori pakini. Kãkiti mimatireni kaminiãri ikara, iuasaaki xikari atão inakari !imarotaãka. Ienenoka aua.
8 Ãtipekana noerekai. Trõpeta ene atão ininiã, sotatoakori kenakotakasaakiri, aiamatana ineenamauatini ĩkapani. Trõpeta ene na atão ininiã, sotatoakori ! imarotari neenamatxi manapipe inini.

9 Iua atokokana kãkiti sãkire imarotakiti himasãkiretakaniã,
kiriãpa ninoa imarotari hĩsãpiretakiti? Ikara atoko
hĩsãkirauatiniã, maxikatiĩka hĩsãkirauata.
10 Itori uãkati sãkire aua ikini itixiti. Apakata ikinika
imarotiko.
11 Kãkiti sãkire nimimarotakaniã, ininiã notamoni iua ãti
tixinikiri atoko itxa. Apaka iuamoni nota ãti tixinikiri atoko
nitxa.
12 Hĩte iteene nirekari Erekari Matamatakoti siãkiti
hãpakapini, ininiã apiata hinirekariko isikinii isikakiti Teoso
sãkire auiãkani iua sãkire iteene auikinina ĩkapani.
13 Ikara atoko ininiã, erekari kãkiti sãkire mimarotakoti
sãkiretakari amanainiri Teoso isikaimaroretiniri iua
sãpiretiniri isãkire kenakotakani ninoa sãkireẽ ninoa apaka
imarotiniri ĩkapani.
14 Teoso nimisãkiretiniã kãkiti sãkire mimarotakotiã, nix-
inire misãkiretari Teoso, txamari !nimarotari notaka sãkire.
15 Ininiã kipa atão nikamini? Ia atão: Nimisãkiretari Teoso
nixinireẽ. Apaka nimisãkiretari Teoso niĩkiteẽ. Nixikarauata
nixinireẽ. Apaka nixikarauata niĩkiteẽ.
16 Kãkiti sãkire mimarotakotiã hĩsãpiretiniãri Teoso ereka
inini, kãkiti ereẽ pisãkire mimarotakani sauaki, ! iposotari
“atãopitikara” inini, kotxi !imarotari pisãpiretakiti.
17 Atxiĩti atão hĩsãpiretiniri Teoso ereka inini, txamari
iuasaaki kona pitxĩkitakari iua kãkiti apiata auikiniri Teoso
sãkire.
18 Peerekari Teoso, kotxi apiata isikaimaroretano nota
nimisãkiretiniri iua kãkiti sãkire mimarotakotiã. Poiãonoka hĩte
imarotari kãkiti sãkire mimarotakotiã himisãkiretiniri iua.
19 Iuaritika, Xesosi sãkire auiãkanikata nauakasaaki, api-
aerekata nisãpiretinina sĩkonoka sãkiretxi ninoaka sãkireẽ, kotxi
apakata ninoa imarotiniri nisãkire. Niposotiniãri sĩko mio
sãkiretxi kãkiti sãkire mimarotakotiã nisãpiretiniri kãkiti, itori
nisãkire, iuaritika maxikatiĩka nisãkirauata, kotxi kãkiti !imaro-
tari.
20 Nitariakori, ! apakata himarore amarini xapitikiri
imarore atokokana inini. Iuaritika amarini xapitikiri
makamakaniri maerekati ãtimoni, iua atokotxikana amarini
xapitikiri atoko ! hĩkamapiri maerekati ãtimoni. Aneẽkari
imarore atoko itxako hĩte imarore.
21 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Niokanatari ãti uãka hĩtemoni, hĩte nimisãkiretini ĩkapani. Ãti
tixinikini sãkireẽ nimisãkiretai hĩte. Iuaritika kona
hĩkĩpitari nisãkire,
itxa Apiananiri.

22 Ininiã Teoso sãkire auiãkari sãkiretiniãri Teoso sãkire
mauiãkani sãkire, iua mimarotakiniti, Teoso sãkire mauiãkani
iuasaaki imarotari Teoso posotiire. Teoso sãkire auiãkari

sãpiretiniãri Teoso sãkire apanakini Teoso sãkire auiãkanimoni, ninoa iuasaaki imarotari Teoso posotiire.

23 Teoso sãkire auiãkani apotiitiniãua, ikinimane sãkiretiniãri kãkiti sãkire mimarotakotinani, iuasaaki kãkiti Teoso sãkire poiãopanika imarotakari ĩroiniã, Teoso sãkire mauiãkati atxiĩti ĩroiniã, ininiã iua uãkatai hĩte mapitxiritakani hininiua.

24 Txamari ikinimane sãpiretiniãri Teoso sãkire iuasaaki, Teoso sãkire mauiãkati ĩroiniã, kãkiti Teoso sãkire poiãopanika imarotakari ĩroiniã, ininiã iua imarotari maerekati kamakari ininiua. Iuasaaki imarotari imisiritiko auapitika ãti õti.

25 Iuasaaki ikinimane imarotari iua xinikakiti ãkixinireẽ. Ininiã iuasaaki ikapotoreẽkaua Teoso apisatoõ. Itxari: “Atãopitikara Teoso aua hĩte sauaki,” itxa.

Kãkiti Apotiitakasaakiua Teoso Apisatoõ

26 Nitariakori, kanatokopa itxa Teoso sãkire auiãkani apotiitakasaakiua? Aãpotiitakasaakiua, akinika aminari xikari Teoso ĩkapani. Akinika iposope Teoso sãkire aõerekini atão aimarotini ĩkapani. Akinika iposope Teoso oerekakiti asãpiretini. Akinika iposope kãkiti sãkire mimarotakoti asãkiretini. Akinika iposope iua sãpiretakiti asãpiretini ikinimane imarotiniri ĩkapani. Ikara atoko itxa aãpotiitakasaakiua Teoso apisatoõ. Iuasaaki makamari ikinika, Teoso sãkire Teoso nakitiakori apiata auikini ĩkapani.

27 Iuasaaki kãkiti sãkiretiniãri kãkiti sãkire mimarotakoti, ipinoka kãkiti kamari ikara atoko inakari, atxiĩti ipi ãti pakini kamari ikara atoko inakari. ! Apakata apikomoni kãkiti sãkiretiniri kãkiti sãkire mimarotakoti iuasaaki. Ãti sãkirauatakasaaki, apanakini kenakotari. Ãtinoka sãkirauata iuasaaki. Isãkirauataka atoko, ãti sãpiretari isãpiretakiti isãkire mimarotakani sãkireẽ, isãpiretakiti imarotinina ĩkapani.

28 Iuasaaki isãkire sãpiretakari mauakaniã, ! apakata kãkiti sãkire mimarotakoti sãkiretakari sãkirauatini. Erekari ãkixinireẽ isãkirauatini Teosokata.

29 Kãkiti apotiitakasaakiua Teoso apisatoõ, iuasaaki ipi, atxiĩti ipi ãti pakini Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretariko Teoso sãkire. Iuasaaki apanakini xinikariko iua sãpiretakiti, atão inini imarotini ĩkapani.

30 Topãkakari xinikasaakiri apikomoni Teoso oerekakiti, ininiã iuasaaki sãkirauatakari iotoka, Teoso oerekakiti topãkakari sãpiretini ĩkapani.

31 Ikara atoko ininiã ikinimane posotari Teoso sãkire isãpiretinina. Teoso sãkire sãpiretakani ãti sãkirauata, eereka ãti sãkirauata. Ikara atoko itxaãpotana. Ininiã ikinimane oerekaãkako. Ikinimane sikataparaxiniretaãkako.

32 Teoso sãkire sãpiretakani posotari iãtapiniri Teoso oerekakiti isãpiretini ĩkapani.

33 Kotxi Teoso kona potxitari ienenoka auini. ! Apakata
kaiãopokori sãkirauatini, kotxi apanakini ! imarotari ninoa
sãpiretakiti. Neenamatxi atoko itxa. Teoso nirekari inakiti-
akori kamakiti atão inini apotiitakasaakiuana iua apisatoõ.
34 ! Apakata sito sãkirauatini hãpotiitakasaakiua Teoso
apisatoõ. !Auiritaãka osãkirauatini iuasaaki, kotxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori paniãtaro sito kaminiri kiki paniãtakiti.
35 Ninoa nirekiniãri ipimarauatinina imimarotakiniti
imarotinina ĩkapani, ininiã ninoa pimaãna ĩtanirina aapokona
apokasaakina. Sito sãkirauatiniã kãkiti apotiitakasaakiua
Teoso apisatoõ, kãkiti pẽtauata oa sãkirauatini xika.
36 Hĩte kona apokaerekatatari nisãpiretakiti? Atxiĩti hĩte
kamari Teoso sãkire? Konapitini. Atxiĩti Teoso sãkire
iokanataãka hĩtenanimoni? Konapitini.
37 Teoso sãkire sãpiretakani hininiãua, Erekari Matamatakoti
siãkiti auiniãi, ininiã iuasaaki himarotari ikara nisãkire
niõkatsopatakiti Apiananiri paniãtakiti inini. Hĩsãpiretariko
hãuikiniri ikara.
38 Himamaãkatakaniãri ikara nisãkire, apanakini !imaãkatari
hĩte sãkire.
39 Ininiã nitariakori, iteene hinirekariko Teoso sãkire
hĩsãpiretini. Apaka hãuiritariko kãkiti sãkire mimarotakoti
sãkiretiko.
40 Ininiã hĩkamariko ikinika atão hãpotiitakasaakiua Teoso
apisatoõ, Teoso sãkire ikinimane kenakotini ĩkapani.

15

Xesosi Õkitikiniua Pirena

1 Nitariakori, uatxa iuaĩkana ninirekari hĩte xinikiniri Teoso
iokanapirena erekari hĩtemoni nisãpiretakiti. Hĩte apakapa-
pekari ikara nisãpiretakiti. Hĩte iteene auikari ikara.
2 Ikara Teoso iokanapirena erekari oerekai himaerekani
makatxakiko. Ininiã atão hĩxinikariko ikara nisãpiretakiti.
Iteene hãuikiniãri Teoso iokanapirena erekari, himaerekani
makatxakaãka. Atão minakati hãuikiniã, ininiã maxikatiĩka
hãuikari.
3 Nisãpiretapekai mitxi nota apakapakiti, kotxi ia himimaro-
takaniã !apakata. Ia napakapakiti: Kristo ipina amaerekani
imakatxakini ĩkapani. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua
ikara.
4 Eereka ikataãka. Ipi õti, ãti õtisaaki iuaĩkana õkitikaua. Teoso
sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua ikara.
5 Eereka Petro atamatari iua. Eereka ikinika Kristo moia-
nariakori atamatari iua.
6 Eereka kiẽtosi aĩtariakori atamatari iua ãti õti apoti-
itakasaakiuana. Kaiãopanikani ninoa auapanika. Ãtikaka
ipĩpe.

7 Eereka Txiako atamatari iua. Eereka ikinika Xesosi
iokanatakini atamatari iua.
8 Imapotõkire nota apaka atamatari iua. !Natamatari Xesosi
ĩkorapokoriti itĩpokotakasaaki. Eereka iua apoka notamoni.

9 Xesosi iokanatakiti poiãori nitxaua. Apanakini iua
iokanatakini apiata. Mitxi !erekari nikamakiti, kotxi nimisir-
itana Xesosi sãkire auiãkani Teoso nakitiakori, iuaritika Xesosi
akiritano iua iokanatakiti nininiua.
10 Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiãkara iua
iokanatakiti kãkitimoni nitxaua. Kona maxikatiĩkani isikari
ikinipoko erekari notamoni, kotxi iteene niparĩkauata Teoso
ĩkapani. Apanakini Xesosi iokanatakini iteene parĩkauata,
iuaritika nota parĩkauata apiata. Kona nota posotiireẽni ni-
parĩkauata. Ikinipoko erekari Teoso sikakiti notamoni sika-
posotiiretano nota niparĩkauatini ĩkapani.
11 Atxiĩti nota sãpiretai ikara Kristo sãpiretakiti. Atxiĩti
apanakini iua iokanatakini sãpiretai. Ikara Kristo sãpiretakiti
ate sãpiretai. Ikara Kristo sãpiretakiti hĩte auika.

Ipĩkani Õkitikiko Pirena

12 Ate sãpiretai Kristo iuaĩkana õkitikiniua. Ininiã kinirepa
ãtikaka hĩte txari ia? "!Auari ipĩkani iuaĩkana õkitikiniua," hĩtxa.
13 Ipĩkani iuaĩkana õkitikiniua mauakaniã, ininiã Kristo
apaka kona õkitikaua.
14 Kristo mõkitikakaniãua, ininiã maxikatiĩka asãpiretai iua
sãkire. Kristo mõkitikakaniãua, maxikatiĩka hãuikari iua sãkire.
15 Kristo mõkitikakaniãua, na atão asãpiretai Teoso kamakiti,
kotxi ate sãpiretapekai iua õkitikiniri Kristo. Ipĩkani iuaĩkana
õkitikiko mauakaniã, Teoso kona õkitikari Kristo.
16 Kotxi ipĩkani iuaĩkana mõkitikakaniãua, Kristo apaka kona
õkitikaua.
17 Kristo iuaĩkana mõkitikakaniãua, maxikatiĩka hãuikari iua
sãkire, kotxi !imakatxakari himaerekani.
18 Kristo iuaĩkana mõkitikakaniãua, ipĩkani iua sãkire auiãkani
pĩpinanaka.
19 Xesosi mõkitikakaniãua, iuaritika ikiniõtika ate auikari iua
sãkire ĩkorapokoriti aãuakasaaki, ininiã miĩkiteni apiarini atxaua
ate.
20 Ikara na atão. Uatxa maxinikari atão inakari. Kristo
ipĩkaripeka õkitikapeẽkaika. Iua amãtiiri merepitipanika
auakari atoko itxa. Iua merepanika õkitikaua, ininiãkara
aimarotari apĩkasaaki ate apaka õkitikaua.
21 Ãti kiki kamakitiã ipĩkitxi apoka ikinimanemoni. Iua
atokokana ãti kiki kamakitiã, ipĩkani õkitikiko apoka.
22 Adão kamakitiã ikinimane ipina. Kristo kamakitiã iua
sãkire auiãkani auapinininiika ãtipirika.

23 Kãkiti õkitikaãka ia atoko. Kristo mitxi õkitikaua. Iua
merepanika õkitikakariua. Ikanapiriãkasaaki iua nakitiakori
õkitikauako apaka.
24 Eereka itixi xipokaãka. Iuasaaki ikinika auĩtetxi
maerekati, ikinika kaposotiireri maerekati pakini ixipokako.
Eereka ikinika iua nakitiakori isika iri Teosomoni.
25 Kristo ikinimane auĩte itxauako. Iuasaaki ixipokari
ikinika imokaiakari posotiire, kotxi ikiti patapi itakana ni-
noa.
26 Imokaiakari atoko itxa ipĩkitxi. Imokaiakariakori ix-
ipokasaaki, imapotõkire ixipokari ipĩkitxi.
27 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Teoso takapekari ikinika iua kiti patapi.
Ikara Teoso sãkireẽ "ikinika" aua, iuaritika aimarotari iuaka
!itakaua Xesosi kiti patapi, kotxi Teosora txĩkitakari Xesosi
ikinimane auĩte ininiua.
28 Kristo ikinimane auĩte inakasaakiua, iua Teoso ãkiri
auĩtetariko Teoso, kotxi mitxi Teoso txĩkitakari iua ikinimane
auĩte ininiua. Iuasaaki Teosonoka ikinimane auĩte itxaua.
29 Ipĩkani mõkitikakaniãua, kinirepa apanakini patxisataãka
ipĩkani õkitikiniua ĩkapani?
30 Atepekana, ipĩkani mõkitikakaniãua, kinirepa ikiniõtika
amĩteenekari monõkori?
31 Nitariakori, nimarotari ipĩkitxi monõkori ikiniõtika. Ikara
nisãpiretai, kotxi niuikai hĩte. Niuikari aãuini aãuĩte Kristo
Xesosikata.
32 Uai Épeso sitatxitiã kãkiti ãkiti kaneenamari atoko inakani
nirekari imaĩkinino nota. Ipĩkani mõkitikakaniãua, kinirepa
nimĩteenekari ikara atoko inakari? Ipĩkani mõkitikakaniãua,
ininiã atxari:
Manipokota, maiãta, kotxi katana apinako.
33 Kona hãuiritapiri ãti misirienetinii. Kãkiti erekari moia-
natiniãri maerekati kamakani, ninoa txĩkitakari iua maerekati
kamakari ininiua.
34 Himerekako. Himarotariko atão inakari hĩkamini ĩkapani.
Maerekati !hĩkamapinikako. Hĩpẽtauatako, kotxi apanakini hĩte
!imarotari Teoso.

Kãkiti Ĩto Õkitikasaakiua

35 Atxiĩti ãti txari: "Kanatokopa itxa kãkiti õkitikiko?
Iuasaaki kanatokopa inakaripa iĩto?" itxa.
36 !Kiĩkiteri kãkiti pimarauatini ikara atoko. Takariki, pi-
matakakaniãri kipatxi ãki !ipitxaka.
37 Pitakarauatakasaaki, pitakari okinoka, atxiĩti triko,
atxiĩti kimi. Takari aneẽkari kona pitaka. Kona takariki
atokoni itxa takari ipitxakasaaki. Ipitxere ipinimoni.
38 Teoso kamari takari pitxere inireẽkiti iaõka. Ikini takariki
Teoso sikari ipitxere.

39 Ãti xinitxi kona ãti xinitxi atokoni. Aua kãkiti xini.
Kaxipirini xini ipinimoni itxa. Kotipiriki xini ipinimoni itxa.
Ximaki xini ipinimoni itxa.
40 Aua iaxiti apiko nopinixiti auakani, aua itixi takote
auakani apaka. Peereri ikinipoko, iuaritika iaxiti apiko
nopinixiti auakani ipinimoni, itixi takote auakani ipinimoni.
41 Peereri atokatxi. Peereri kasiri apaka, txamari kasiri
ãtião. Peereri iõriki apaka, txamari iõriki ãtião. Apaka ãti iõriki
ãti iõriki atokotxikana !auari.
42 Iua atokokana itxa ipĩkani iuaĩkana õkitikikosaaki. Ĩtotxi
ixiti taãkori !auaika. Iua õkitikakori kona ipinaika.
43 Ĩtotxi katikosaaki, !erekari. Ĩtotxi iuaĩkana õkitikikosaaki,
peerekari. Ĩtotxi katikosaaki ! kataparari. Iuaĩkana
õkitikikosaaki, kataparari.
44 Aĩto katikosaaki, aĩto itixi auakani ĩto atokotxikana. Aĩto
iuaĩkana õkitikikosaaki ãtião aĩto. Ĩtotxi ĩkorapokoriti aãuini
ĩkapani aua. Apaka aua ĩtotxi ipinimoni, Teoso sikakiti
apĩkasaaki. Ikara ĩtotxi !ipina.
45 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Teoso txĩkitakari kiki merepitipanika auakari Adão inakori
auãki inini.
Adão imatonõkari auakari, Kristo inakori, txĩkitakari kãkiti
auãki inini, apaka imapinakani ĩkapani.
46 Teoso nireẽkiti axinikini kona apoka merepanika.
Merepanika axinikari ateka nireẽkiti, eereka axinikari Teoso
nireẽkiti.
47 Kiki merepitipanika auakari kipatxi kamakori itxaua.
Ãti kiki Apiananiri, Teoso tixinekiri iua.
48 Ikinimane kãkiti itixi auakani, iua Adão kipatxi kamakori
atokokana. Ikinimane kãkiti Teoso tixine sikani, Kristo Teoso
tixinekiri atokokana.
49 Aponaniãkasaaki, kipatxi kamakori aĩto, Adão ĩto
atokokana itxa aĩto. Iua atokokana Teoso tixinekiri ĩto, Kristo
ĩto atokokana itxako aĩto.
50 Nitariakori, nisãpiretai hĩte, !apakata kãkiti ĩto, iarẽka
pakini sini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ipinakari kona auap-
ininiika !itxa.
51 Hĩkenakotariko nisãkire. Nisãpiretaiko kãkiti mimaro-
takiniti mitxi. Kona ikinimaneni ipina. Iuaritika amakinika
txĩkitakaãka ipinipo aniniua.
52 Iuasaaki imapotõkire trõpetakero xõkaãka. Iuasaaki
mẽkokari katimari atoko itxa. Poki katimari matãkaãtini atoko
itxa. Amakinika katimaritika txĩkitakaãka ipinipo aniniua.
Iua trõpeta xõkikosaaki, iuasaaki ipĩkani õkitikaãka. Kona ip-
inaikanako. Iuasaaki atxĩkitakaãka ipinipo aniniua.
53 Kotxi arakakani txĩkitakaãkako miarakakani ininiua.
Ipĩkani txĩkitakaãkako mipĩkani ininiua.

54 Arakakani txĩkitakikosaaki miarakakani ininiua, apaka
ipĩkani txĩkitakikosaaki mipĩkani ininiua, iuasaaki Teoso sãkire
iõkatsopatakori apopeka. Ia atoko itxa Teoso sãkire kitx-
akapirĩka:
Ipĩkitxi xipokaãkako. Auape kãiatakari, ipĩkitxi xipokakari.
55 Ipĩkitxi tsii ! auaika. Maerekani misiritikoãtaã anikakari
kona kãiata.
56 Ipĩkitxi tsii mitxi aua amaerekani xika. Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori oerekaua amaerekani. Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori mauakaniã, ! auari kãkiti misiritiko.
Txamari maerekanitxi tapara aua, kotxi Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori auapitika.
57 Erekapitikari Teoso, kotxi aãuĩte Xesosi Kristo txĩkitakaua
akãiatini.
58 Ikara atoko ininiã, nitariakori nota tiretakini, kata-
paraxinire hĩtxako. Kona hãuiritapiri apanakini txĩkitakinii
maerekati hĩkamini. Hĩparĩkauatako ikiniõtika Apiananiri
ĩkapani, kotxi himarotari maxikatiĩka !hĩparĩkauata iua ĩkapani.
Hĩparĩka ĩki hãpakapapitikako.

16

Txineiro Sikiko Xesosi Sãkire Auiãkani Ĩkapani

1 Uatxa nisãpiretai txineiro himakatxakini Teoso nakiti-
akori ĩkapani. Hĩkamariko Karásia tixini auakani nipaniãtini
atokotxikana. Nipaniãtana ninoa Teoso misãkiretikoãtaã
apotiitakaniua ia atoko:
2 Ikini Tomĩko hĩkinika hĩte nĩkataro txineiro ninoa ĩkapani.
Txineiro Teoso siãkiti iaõka, hinĩkatari ipixini ninoa ĩkapani.
Ininiã ereẽ napokasaaki apikomoni txineiro kona apoti-
itaãka.
3 Napokasaaki ereẽ, niokanatari kãkiti, txineiro hĩsikakito
anikakani Xerosareẽmoni. Hĩsãpiretano hĩokanatsopatakitiã
himereẽkini hĩtxineirote anikakani ĩkapani.
4 Atxiĩti erekari nota sini apaka, ininiã ninoa moianatano
nota.

Paoro Paniãtakiti Pirena

5 Masetónia tixinimoni nisako, eereka napoka hĩtemoni,
kotxi nisapitikako Masetóniamoni.
6 Iuasaaki atxiĩti nikaikota hĩtekata. Atxiĩti nikaikota mi-
taãsaaki hĩtekata. Ininiã eereka hĩte posotari himoianatinino
nota naiamatakasaaki apikoxiti nisini ĩkapani.
7 Kona ninirekari mapaõtinoka nikaikotini hĩtekata uatxa.
Apiananiri auiritiniãno, ninirekari apikomoni nikaikotini
hĩtekata.
8 Txamari nikaikota uai Épeso sitatxiti Pẽtekósitxi kiiniriti
manapi õti.

9 Kotxi uatxa kaiãopokori kãkiti ĩkorapokoriti auakani
nirekari nisãpiretiniri Teoso iokanapirena erekari ninoamoni.
Txamari kaiãopokori kãkiti !inirekano.
10 Atxiĩti Tximótxio sari hĩtemoni, ininiã hãpakapariko iua,
imapĩkarauatakani ĩkapani hĩte sauaki, kotxi iua parĩkauata Api-
ananiri ĩkapani nota parĩkauatini atokokana.
11 Ininiã kona apakata kãkiti mamaãkatakaniri iua.
Ikanapiriãkasaaki notamoni, iuasaaki hĩokanatari iua
erekaxinire inini. Niãtapari iua aĩtariakorikata.
12 Iteene ninirekari aĩtari Aporo apokini hĩtemoni
aĩtariakorikata. Txamari uatxa ! inirekari isini hĩtemoni,
iuaritika iposotakasaaki isapitikako hĩtemoni.
13 Araõkire hĩtxako. Iteene hãuikariko Teoso sãkire.
Hĩtaparaxinireritika hãuako. Hĩtapararitika hãuako Teoso ĩkapani.
14 Xesosi tiraõkiã ikinipoko hĩkamako.
15 Hĩte imarotari Esitépana, inirimane pakini. Ninoa Akaia
tixini auakani. Iuaãtaã ninoa merepitipanika auikari Xesosi
sãkire. Ninoa iteene parĩkauata Teoso nakitiakori ĩkapani. Ni-
tariakori, iteene nipaniãtai hĩte.
16 Hĩkamariko kãkiti ikara atoko inakani paniãtakiti.
Hĩkamariko ikinimane amoianari paniãtakiti, atekata
parĩkauatakani paniãtakiti.
17 Esitépana, Potonato, Akaiko pakini apokasaaki uai,
nipoxokoniuata, kotxi iminarina notamoni mauakati hĩte
masikakiniti.
18 Ninoa sikapoxokonitari nãkixinire, hĩte ãkixinire apaka.
Erekari ate iuikiniri kãkiti ikara atoko inakani.
19 Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua Ásia tixini auakani
xinikamanapitai hĩte. Ákira inakori, Pirisira inakoro pakini
iteene xinikamanapitai hĩte, kotxi Apiananiri nakiti hĩtxaua.
Apaka Xesosi sãkire auiãkani ninoa aapoko apotiitakaniua
xinikamanapitai hĩte.
20 Ikinimane aĩtariakori uai auakani xinikamanapitai hĩte.
Haõkitakakasaakiua, himaratakakauako, kotxi Teoso nakiti-
akori hĩtxaua.
21 Nota Paoro iõkatsopatari ia nitakapiretanapini niuakoã.
22 Kãkiti matiretakaniãri Apiananiri Xesosi Kristo,
maerekati takaãka iua nopini.
“Apiananiri, uai pina atemoni,” atxari Xesosi.
23 Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni.
24 Nitiretai hĩte hĩkinika, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atx-
aua. Ameẽ.

2 KORĨTO
Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Korĩto Auakanimoni

1 Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakitino. Teoso nirekari
iokanatinino kãkitimoni isãkire nisãpiretini ĩkapani. Ia aãtsopa
niõkatsopata. Aĩtari Tximótxio aua notakata. Ia iõkatsopari
niokanata kãkiti Teoso mereẽkinimoni, Korĩto sitatxiti auakan-
imoni. Apaka ia iõkatsopari niokanata kãkiti Teoso nakitiako-
rimoni, Akaia tixini auakanimoni.
2 Aĩri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikari
ikinipoko erekari hĩtemoni. Ikamaerekaxiniretai hĩte.

Teoso Mĩkapiritiniua Pirena

3 Peerekari Teoso. Aãuĩte Xesosi Kristo iri itxaua. Kaa-
monĩkareri iua. Ãti kãkiti amonĩkakari iua atoko inakari !auari.
Amaerekaxinirenisaaki, iua atekata aua. Amaerekaxinireni
imakatxakinaua. Iuasaaki imĩkapiritaua.
4 Imĩkapiritaua amaerekaxinirenisaaki, ininiã apanakini
maerekaxinirenisaaki, iua atokotxikana ate mĩkapiritana ni-
noa apaka, kotxi aimarotari Teoso mĩkapiritiniua ate.
5 Kristo iteene misiritaãka, ininiã ate misiritaãka apaka. Iua
atokokana Teoso moianatari Kristo, ininiã iua moianataua
ate apaka.
6 Apanakini misiritaua, kotxi anirekari Teoso mĩkapiritinii
hĩte. Anirekari Teoso makatxakiniri himaerekani.
Teoso mĩkapiritaua ate, ininiã hĩte apaka imĩkapirita.
Teoso mĩkapiritakasaakii hĩte, isikataparatai himisiritiko
hĩpoxokoniritika himĩteenekini ĩkapani. Hĩte misiritiko ate
misiritiko atokokana.
7 Aimarotapitikari erekari Teoso sikinii hĩte, kotxi himisir-
itaãka ate misiritiko atokokana, ininiã Teoso mĩkapiritai hĩte,
ate imĩkapiritini atokokana.

8 Aĩtariakori, anirekari hĩxinikiniri ate misiritiko Ásia tixini
aãuakasaaki. Iuasaaki iteene amaxikaãka. Kona amĩteenekari.
Auãkatari aõkiko.
9 Iuasaaki aãkixinireẽ atxa: “Apinapitikako,” atxa. Ikara
atoko ininiã, aimarotari kona ate posotiire !auari. Aimaro-
tari Teosonoka sikataparataua, kotxi iua posotari õkitikiniri
ipĩkari.
10 Pamonõkoniri iuasaaki, iuaritika Teoso makatxakaua
amapinakani ĩkapani. Iua makatxakapanikaua amapinakani
ĩkapani. Ate auikari iua sãkire, iuaĩkana imakatxakiniua tĩkane.
11 Hĩte moianataua ate, kotxi himisãkiretari Teoso ate
ĩkapani. Ininiã Teoso kamari hamanaãkiti iaõka, kotxi Teoso

kamari erekari atemoni. Eereka kaiãopokori kãkiti sãpiretari Teoso iua ereka inini, kotxi ikamari ninoa amanaãkiti iaõka ate ĩkapani.

Paoro Masikani Korĩtomoni

12 Ate poxokoniuata, kotxi ate kamari erekarinoka Teoso oerekakitinoka, kãkitimoni, hĩtemoni apaka. Atãonoka anireka akamini kãkitimoni. Aimarotari ikara aãkixinireẽ, ininiã apoxokoniuata. Ikara atoko aãuini, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparataua. Kãkiti imaroreẽ !iposotari ikaminiri iua auini ereka inini, kotxi !kiĩkiteri kãkiti.

13 Hãtatsopatakasaakiri aiõkatsopatakiti hĩtemoni, himarotari axinikakiti aãkixinireẽ. Axinikakiti, asãkire pakini ãtinoka itxaua.

14 Hĩte na iteene imarotapanikaua ate, iuaritika ninirekari hĩuikiniua ate, Apiananiri Xesosi uai ikanapiriini õtisaaki, ate iuikinii atokotxikana.

15 Ikara nimarota, ininiã ninirekamari hĩtemoni nisini, ipikata hĩpoxokoniuatini ĩkapani.

16 Masetónia tixinimoni nisini apisapanika, ninirekamari hĩtemoni nisini. Eereka nikanapiriãkasaaki uaimoni, ninirekamari hĩtemoni iuaĩkana nisini, ininiã iuasaaki ninirekamari hĩte iokanatinino nota Xotéia tõpamoni. Txamari na nisa.

17 Atxiĩti hĩte txano nota: “Pixinikasaakiri uai papokini, na iteene pinirekari uai papokini,” hĩtxano. Txamari ninirekapitikari napokini hĩtemoni. Na nota xinikari Teoso sãkire mauiãkani xinikakiti atoko, kotxi ninoa sãkire: “Ari, nisapitika,” txamari ãkixinireẽ itxana: “Na nisapani,” itxana.

18 Nota sãkire hĩtemoni ninamaã: “Ari nisapitika,” ninakasaaki, nãkixinireẽ apaka txari: “Ari, nisapitika,” nitxa. Teoso atãonoka sãkirauatakari imarotari ikara nisãkire atão inini.

19 Sírasi inakori, Tximótxio inakori, nota pakini sãpiretapekai hĩte Teoso ãkiri, Xesosi Kristo sãkire. Xesosi sãkire inamaã auakari, isãkire ãkixinireẽ auakaritxikana isãkireta. “Nikamapitikariko,” inakasaaki, ãkixinireẽ inirekapitikari ikaminiri. Ikamari isãkire iaõka.

20 Teoso sikaenetakiti kãkitimoni kaiãopokori aua. Iua Kristo sikaua ikinipoko Teoso sikaenetakiti, ininiãkara atxari: “Ameẽ.” Peerekari Teoso, kotxi Kristo sikapitikaua Teoso sikaenetakiti.

21 Teosokara sikataparaxiniretai hĩte, ate apaka, Xesosi Kristo amatakanapakani ĩkapani. Teosokara mereẽua iua nakitiakori aniniua ĩkapani.

22 Apaka Teosokara sikaua Erekari Matamatakoti, Teoso nakiti aniniua aimarotini ĩkapani. Iua Erekari Matamatakoti aua aãkixinireẽ. Teoso takaõtxikare itxaua iua. Iua Erekari Matamatakoti merepitipanika Teoso sikakiti atemoni, ininiã

aimarotari apikomoni isikapanikaua itanapoko inĩkatakiti ate
ĩkapani.
23 Kona nisari hĩte Korĩto sitatxiti auakanimoni, kotxi kona
ninirekari hĩte matinaniuatini hĩte maerekani nisãpiretini
xika. Teoso imarotari ikara atão inini.
24 Hĩauĩte kona ate txaua. Kona apaniãtai: “Ia atoko inakari
hãuika. Kona ikara atoko inakari kona hãuikape.” Kona ikara
atoko !atxai hĩte, kotxi hĩte auikapitikari Teoso sãkire atão
inakari. Aparĩkauata hĩtekata hĩpoxokoniuatini ĩkapani.

2

1 Nãkixinireẽ nitxari: “Na nisa iuaĩkana ninoamoni nikama-
matinanitinina ĩkapani.”
2 Nota xika maerekaxinireninoka hininiã, kiripa kamapox-
okinitano nota? Hĩtenoka aua nota kamapoxokonitakani.
Ininiã kona nota nirekari maerekaxinireni hinini nota xika.
3 Kona ninirekari hĩtemoni napokini, maerekaxiniretikano
ninini, hĩte maerekani xika, ininiãkara nota iokanatsopatari
ĩkora mitxi niõkatsopatakiti hĩtemoni ereẽ napokini
apisapanika. Kotxi nikamapoxokonitakini hĩtxaua hĩte.
Nimarotari ia. Nota nienenĩkasaaki, hĩte himakinika enenĩka
apaka.
4 Niokanatsopatari ĩkora niõkatsopatakiti hĩtemoni, kotxi hi-
maerekani xika maerekaxiniretinoka nitxa. Nitxiapata.
Niokanatsopatari ĩkora niõkatsopatakiti hĩtemoni, iteene nitire-
tinii himarotini ĩkapani. Na ninirekari nikamamatinanitinii.

Maerekanitxi Maxinĩkaretiko

5 Iua kiki maerekati kamakari maerekaxinireti txĩkitakano.
Iua apia maerekaxinireti txĩkitakai hĩte, maerekati ikamini
xika. Na iteene ninirekari nitxitiniri iua.
6 Uatxa atokopeka homanatiniri. Iua txitaãkapeka
imaerekani xika.
7 Uatxa himaxinĩkaretariko maerekati ikamakiti, ininiã
hãpakapariko iua. Himisãkiretariko iua. Hĩkamapoxokonitari iua.
Ikara atoko himinakaniãri, iua kona erekaxinireri. Ikara
atoko himinakaniãri, atxiĩti itakanapari Teoso kimapore.
8 Ininiãkara nota õtãkikai hĩte nitapararitika. “Atiretapi-
tikai,” hĩtxariko iua, hĩtiretiniri imarotini ĩkapani.
9 Ininiã mitxi niokanatsopata hĩtemoni, kotxi iuasaaki
nataerekatai hĩte. Ninirekari nimarotiniri, hĩkĩpitatari
nõtãkikinii atxiĩti?
10 Himaxinĩkaretakasaakiri maerekati ãti kamakiti, nota
apaka maxinĩkaretari. Maerekati ãti ereẽ kamakiti auiniã,
nimaxinĩkaretari, kotxi nitiretai hĩte. Kristo nirekari nimax-
inĩkaretiniri maerekati ikamakiti.
11 Axinikasaakiri maerekati ãti kamakiti, akamari Satanasi
nireẽkiti. Ininiãkara !akamari Satanasi nireẽkiti. Paimatireri

iua. Inirekari akerokiniri. Aimarotari iua nireẽkiti, ininiã apia imatirerini matxaua.

Txito Paoro Nitini

12 Tóatxi sitatxiti napokasaaki Kristo iokanapirena erekari nisãpiretini tĩkane, kãkiti iuaã auakani nirekari nisãkire imarotinina, kotxi Apiananiri sikanireõtana nisãkire imarotinina ĩkapani.

13 Iuaritika !erekaxinireno, kotxi ninitapiimari aĩtari Txito inakori. Kona napokari. Ininiã nitakapiretanapana kãkiti iuaã auakani: "Ereẽpiko. Masetónia tixinimoni nisako," nitxana.

Kamariãro Atoko Atxa

14 Peerekari Teoso kamakiti ate ĩkapani. Kristo nakiti aniniãua, Teoso txĩkitakaua ãtipirika akãiatini, ikinimane imarotini ĩkapani. Teosokata akãiata. Teoso paniãtaua Kristo pirena imarotiko ikini tõpati iaripiretini, kamariãro iarikatxiãtini atokokana Kristo pirena iaripiretini ĩkapani.

15 Kristo sikaua Teosomoni, ininiã Teoso apokaerekataua, kotxi kamariãro arikiko Teoso ĩkapani atokokana atxa. Kamariãro arikasaaki omari samariãpota ikini tõpati. Iua atokokana asaãpota kãkitimoni, kãkiti apokakonimoni, kãkiti pĩpinanaãkanimoni apaka.

16 Kãkiti pĩpinanaãkanimoni kanaiatxiãri atoko atxa, kotxi asãpiretana Kristo sãkire imauikakaniãna, ipinana. Kãkiti Teoso apokakinimoni kamariãro eretxiãro atoko atxa, kotxi asãpiretana Kristo sãkire auikiniãna, auapinininiika itxanako Teosokata. Kiripa posotari ikara atoko inakari parĩkatxi ikamini Teoso ĩkapani?

17 Ate posotari Teoso ĩkapani aparĩkauatini, kotxi kona apanakini atokoni !atxa ate. Kaiãopokori kãkiti sãpiretari Teoso sãkire txineiro apakapini ĩkapani. Ninoamoni Teoso sãkire tiitxi vẽtxitiko atoko itxa. Kona ikara atokoni !akama, kotxi Teoso iokanataua ate kãkitimoni. Teoso atamataua, ininiã atãonoka asãkirauata, kotxi Kristo nitiriakori atxaua.

3

Iõkatsopari Atoko Hĩtxa

1 Atxiĩti iuaĩkana ate sãpiretatari erekari akamakiti asãkire hãuikini ĩkapani? Atxiĩti hinirekatari apanakini iõkatsopatiniri erekari ate kamakiti ate sãkire hãuikini ĩkapani? Atxiĩti ate nirekatari apanakini iõkatsopatiniri erekari hĩte kamakiti hĩte sãkire ate auikini ĩkapani? Apanakini kamari ikara atoko. Ate kona kamari ikara atoko.

2 Kona ninirekari iõkatsopari ikara atoko inakari, kotxi iua iõkatsopari atoko hĩtxa hĩte. Ate ãkixinireẽ iõkatsopari atoko

hĩtxa. Ikinimane atatsopatari ikara iõkatsopari, ininiã imarotarina erekari hĩte kamakiti.
3 Iõkatsopari Kristo iõkatsopatakiti ate mĩkiti atoko hĩtxa. Kona txĩtaã iõkatsopataãka. Erekari Matamatakoti Teoso Mapinakati iõkatsopatari. Kona aãtsopaã iõkatsopataãka. Kãkiti ãkixinireẽ iõkatsopataãka.

4 Ikara atoko atxai hĩte, kotxi iteene aimarotari Teoso, Kristo nakitiakori aniniua.
5 ! Kimaroreua ate. Ateka ! aposotari aparĩkauatini Teoso ĩkapani. Teosora sikaposotiiretaua. Isikari imarore atemoni.
6 Isikaposotiiretaua Teoso ĩkapani aparĩkauatini ĩkapani, isãkire amaneri kãkiti asãpiretini ĩkapani. Ikara isãkire amaneri oerekaua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auini. Isãkire amaneri ! oerekaua ipaniãtakiti iõkatsopatakori Moisesimoni isikakiti. Ipaniãtakiti iõkatsopatakori Moisesimoni isikakiti paniãtari kãkiti ipinini imaerekani xika. Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, itxĩkitakaua aãuapininiika anini.

Teoso Parĩka Amaneri

7 Teoso paniãtakiti tesi pakini iõkataãka kai nopini. Teoso sikasaakiri ikara Moisesimoni, Teoso iotximere iteene aua. Moisesi toõ iuasaaki apakapari Teoso iotximere. Iteene iotximere aua Moisesi toõ, ininiã kãkiti Isaeo auakani kona posotari atamatiniri. Iotximere poiãoãpotakasaaki, ! iposotapanikarina itoõ atamatinina. Ininiã Teoso iotximere auakasaaki, isãkire iõkatakori apoka itiximoni kãkiti ipinini ĩkapani.
8 Uatxa iua Erekari Matamatakoti txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini ĩkapani, ininiã uatxa Teoso parĩka apiata. Peerekari ikara iparĩka.
9 Peerekari Teoso parĩka ipaniãtakiti iõkatakori kãkitimoni isikasaaki, txamari iuasaaki oerekari kãkiti misiritiko imaerekani xika. Uatxa Teoso parĩka apiaerekata, kotxi Kristo kamaerekatari kãkiti.
10 Uatxa Teoso parĩka apiata. Peerekari. Iotximere apiari atoko itxa, ininiã iua parĩka kitxakapirĩka iotximere napakari atoko itxa.
11 Kitxakapirĩka Teoso parĩka ipaniãtakiti iõkatakori isikasaaki peerekari, txamari ikara Teoso parĩka xipope. Ĩkorasaaki iparĩka kãkiti ikamaerekatini ! ixipoka, ininiã apiaerekata.
12 Ia Teoso parĩka ! ixipoka, ininiã ataparaxinireritika asãkirauata.
13 Moisesi atoko ! atxaua, kotxi iua ipatoõtaua mãkatxi mataã, itoõ iotximere Isaeo auakani matamatakani ĩkapani. Itoõ iotximere poiãota, iuaritika !iposotarina atamatinirina.

14 Moisesi ipatoõtiniua atokokana ninoa Isaeo auakani oki
ipataãka, kotxi !imarotarina atão Teoso nireẽkiti. Uatxapi-
ima okina ipataãkapanika atatsopatakasaakirina Teoso sãkire
iõkatsopatakori, Xesosi apokini apisapanika auakari sãkiretxiti.
! Imarotarina Teoso nireẽkiti. Kristo sãkire auikikosaaki,
iua ipatoõtiko makatxakaãka, ininiã iuasaaki kãkiti imarotari
Teoso nireẽkiti.
15 Ĩkorasaaki apaka Moisesi iõkatsopare atatsopatakasaakina,
!imarotarina. Okina ipataãkapanika.
16 Kãkiti akiritakasaakiri Apiananiri, ipatoõtiko makatx-
akaãka.
17 Erekari Matamatakoti itxaua Apiananiri. Erekari
Matamatakoti auiniã aãkixinireẽ, !aparĩkauataika amaerekani
makatxakiko ĩkapani, kotxi Xesosi makatxakapekari
amaerekani.
18 Xesosi sãkire auiãkani atxaua, ininiã atoõ kona ipataãka.
Ãtakaãri atoko atxaua. Kãkiti atamatakasaakiua ate, ata-
matari Apiananiri iotximere. Apiananiri Erekari Mata-
matakoti aãkixinireẽ txĩkitakaãpotaua ikara atoko aniniua,
ininiã apiaãpota aiotximere.

4

Teoso Iokanapirena Erekari Pokamara Atoko Itxa

1 Teoso amonĩkaua ate, ininiã iua paniãtaua ia parĩkatxi
akamini, iokanapirena erekari apanakinimoni asãpiretini.
Ikara atoko ininiã, isikataparaxiniretaua, ininiã !anirekari
atakanapiniri ikara parĩkatxi.
2 Kãkiti kipatari ikamakiti, maerekati ikamakasaaki,
kotxi ipẽtauata. Ikara atoko inakari maerekati !akamaika.
Atakanapapekari. !Amisirienetari kãkiti. Kona akoketari
ate sãkire Teoso sãkirekata. Teoso kenakotari asãkire, ininiã
atãonoka asãkire, ininiã kãkiti ãkixinireẽ imarotari akamakiti
atão inini.
3 Kãkiti mimarotakanisaakiri Teoso iokanapirena erekari
asãpiretakiti, kãkiti pĩpinanaãkari atoko itxa.
4 Kãkiti pĩpinanaãkari ! imarotari Teoso iokanapirena,
kotxi kãkiti teosone, Satanasi inakori, ipatari ninoa oki,
ininiã ! atamatarina pokamara ninoa iopiniãkari. Teoso
iokanapirena erekari pokamara atoko itxa. Peerekari ikara
Teoso iokanapirena. Iua erekari pirena sãpiretari Kristo
Apiananiri ininiua, kotxi Teoso itxaua.
5 Ate kona sãpiretari kãkiti ateka pirena. Ate sãpiretari Xesosi
Kristo Apiananiri ininiua. Ate hĩte nitiriakori atxaua, kotxi
Xesosi nirekari hinitiriakori aniniua.
6 Kitxakapirĩka ipiãnoka auakasaaki, Teoso txari:
“Piopinikaxitita.” Iuasaakipeka iopinikaxitita. Iua

Teosotxikana iopinikari aãkixinire. Ikara iopinikare kamaimaroretaua Teoso Apiananiri kaiotximereri ininiua. Kristo aãtamatakasaaki, aãtamatari Teoso iotximere.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

7 Kopiti maikoti atoko atxaua, kotxi atapara ! auari. Iuaritika atemoni auari Teoso iokanapirena erekari katireri. Ininiã aimarotari Teosonoka kaposotiireri, kataparari ininiua. Atepekana !aposotari. Atapara !auari.

8 Asinimoni amaxikakini aua, iuaritika !okaua ate. Atxiĩti ! aimarotari akamakiti tĩkane, iuaritika kona aiotokakari Kristo sãkire aãuikini.

9 Amisiritiko aua, iuaritika Teoso kona takanapaua ate. Atxiĩti akarotaãka, iuaritika kona aõkaãka.

10 Ikiniõtika aĩto okiko monõkoni aua Xesosi sãkire aãuikini xika. Xesosi atatsiirauata. Ipina. Iua atokotxikana ate atatsiirauata. Atxiĩti aĩto ipina iua sãkire aãuikini xika. Xesosi auapika, kotxi ipĩpe, eereka õkitikaua, ininiã iua atokokana aĩto auapika.

11 Auapanika anakasaaki, aõkiko monõkoni aua Xesosi sãkire aãuikini xika. Aĩto ipinapitikako, iuaritika aãuapanika, kotxi Xesosi auapanika.

12 Xesosi iokanapirena asãpiretini xika, apanakini nirekari okiniua ate. Xesosi iokanapirena asãpiretakasaakii, hĩte auikari, ininiã hĩte auapika himaxipokakani.

13 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nota auikari Teoso sãkire, ininiã nisãpiretari kãkiti.
Iua atokotxikana ate auikari Teoso sãkire, ininiã ate sãpiretari kãkiti.

14 Teoso õkitikari Apiananiri Xesosi, iuaĩkana auini ĩkapani, ininiã aimarotari Teoso õkitikiniua ate apaka, iuaĩkana aãuini ĩkapani. Eereka Teoso anikauako ate hĩtekata Xesosi aaõkitini Teoso apisatoõ.

15 Amĩteenekari ikinipoko amisiritiko Xesosi sãkire hĩtemoni asãpiretini ĩkapani. Kãkiti apikomoni, apikomoni, apikomoni, txaãpota apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti, ininiã ninoa kãkiti kaiãopokori txari Teoso: “Erekapitikari pisikakiti notamoni.” Ikara atoko ininiã, kãkitipokoni txari: “Peerekari Teoso,” itxako.

Maerekaxinireni !Atxaua

16 Ininiãkara maerekaxinireni !atxaua. Aĩto xipokaãpota, iuaritika aãkixinire ikiniõtika apiataparaãpota.

17 Ĩkorasaaki amaxikiko auapitika Xesosi sãkire aãuikini xika. Kona okanani aua amaxikiko. Eereka Teosokata ãtipirika aãuapika, kotxi aãuikari isãkire. Peerekari iuasaakiko. !Axinikaikari mitxi amaxikiko, kotxi iuasaakiko peerekari.

18 Kona amaãkatari aãtamatakiti. Amatamatakiniti axinika. Atamatakori xipokako. Matamatakoti kona xipoka.

5

Aãuapoko Teoso Tixineẽ

1 Ĩkorapokoriti aãuakasaaki, aĩto aãuapoko itxaua aãkixinire ĩkapani. Ãti õti aĩto xipoka. Ixipokasaaki, Teoso sikari ãtião aãuapoko. Iua aĩto isikaua, itixine aãpokasaaki. Iua aĩto kona xipokaika. Iua aãuapoko kona uakõtxiã kamakorini.

2 Ĩkorasaaki aãtatsiirauatakasaaki, atxari: "Ninirekari ãtião niĩto, niĩto Teoso sikakiti itixine napokasaaki."

3 Anirekari ãtião aĩto, ininiã maĩtotika !atxaua.

4 Ĩkorasaaki ia aĩto auapanika inakasaaki, aãtatsiitari katsiiri. Kona kataparari ia aĩto. Anirekapitikamari aĩto. Anirekari ãtião aĩto, ininiã aĩto maxipoãkati makatxakari aĩto xipoãkari.

5 Teoso kamari aĩto maxipoãkani ĩkapani. Isikapanikauako aĩto ikara atoko inakari. Aimarotari ikara atão inini, kotxi isikapekari Erekari Matamatakoti atemoni. Ipixini Teoso sikaenetakiti isikapekaua, ininiã apikomoni isikaenetakiti isikapitikauako.

6 Ininiã kataparaxinirepitikaua ate. Aimarotari aãuapoko ia aĩto ininiãua, kona aãpokapanika Apiananiri tixinemoni.

7 Xesosi sãkire auikiko oerekaua atão aãuini tĩkane. Aõkinoka kona oerekaua atão aãuini tĩkane.

8 Kataparaxinirepitikaua ate. Kona ate pĩkari apinini. Apiaerekata apinini, kotxi iuasaakiko Apiananirikata aãua.

9 Anirekari amiinitiniri Apiananiri, ia aĩto ãki aãuakasaaki, ia aĩto xipokasaaki apaka.

10 Ãti õti ate amakinika sariko Kristomoni. Iuasaaki Kristo sãpiretaua aparĩka ĩki. Iua imarotari ikinipoko akamakiti ia aĩto ãki aãuakasaaki. Atxiĩti akamari erekari. Atxiĩti akamari maerekati. Akamakiti iaõka isikaua aparĩka ĩki.

Kãkiti Mikanapiriĩko Teosomoni

11 Aimarotari Apiananiri katapara inini, kotxi imisiritari kãkiti imaerekani xika. Ininiã asãpiretari kãkiti auikiniri iua sãkire. Aparĩkauata, iua sãkire kãkiti auikini ĩkapani. Teoso iteene imarotaua. Imarotari axinikakiti aãkixinireẽ. Ninirekari hĩte apaka iteene imarotiniua ate hãkixinireẽ.

12 Kona ate nirekari iuaĩkana asãpiretinii hĩte ereka anini. Anirekari asãpiretinii, apakatapitika hĩuikiniua ate, kotxi atãonoka akama. Ikara atoko inakari himarotiniã, himarotari kãkiti hãpakapapiretini, ninoa misãkirepiretakasaakiua ate. Ninoa kãkiti ate misãkirepiretakani iuikari atamatakorinoka. Kona imaãkatari kãkiti ãkixinire ereka inini.

13 Atxiĩti kãkitimoni kona kiĩkiteua ate. Ikara atoko atxa
Teoso ĩkapani. Atxiĩti paĩkiteua ate. Ikara atoko atxa hĩte
ĩkapani.
14 Kristo iteene tiretaua, ininiãkara anirekari iua nireẽkiti
akamini, kotxi aimarotari iua ipina ikinimane ĩkapani, kotxi
ikinimane ipĩkani atoko itxauana.
15 Kristo ipina ikinimane kãkiti ĩkapani, kãkiti mapinakani
ĩkapani, kãkiti ãtipirika auini ĩkapani. Ininiã iua kãkiti kona
kamaikariko iuaka nireẽkiti ikiniõtika. Ikamariko Kristo
nireẽkitinoka, kotxi Kristo ipina iua ĩkapani. Iuaĩkana
õkitikapekaua.
16 Ininiã uatxa !axinikaikari kãkiti ĩkorapokoriti auakani
xinikakiti atokokana. Mitxi axinikari Kristo ninoa xinikiniri
atoko. Uatxa !axinikaikari Kristo ninoa xinikiniri atoko.
17 Kristo sãkire auiãkari ãkixinire amaneri itxaua. Mitxi
maerekati ikamakiti kona ikamaika. Amanerinoka ikama.
18 Ikara atoko inakari Teosora kaminaua. Mitxi amoka-
iakari atoko itxa Teoso, iuaritika imikanapiriãua ate iuamoni,
kotxi Kristo ipina ate ĩkapani. Ipaniãtaua ate asãpiretiniri ikini-
mane kãkiti, Teoso nirekari imikanapiriinina ninoa iuamoni.
19 Teoso mikanapiriãri kãkiti ikini itixiti auakani iuamoni,
kotxi Kristo ipina kãkiti ĩkapani. Teoso mikanapiriãkasaakiri
kãkiti iuamoni, kona iaõtari maerekati ikamakitina. Kona ix-
inikaikari imaerekanina, ininiã kona imisiritana imaerekani
xika. Ia pirena, kãkiti imikanapiriini pirena, ipaniãtaua
asãpiretiniri ikinimane kãkiti.
20 Asãpiretari Kristo sãkire kãkitimoni. Asãkirauata iua ĩkapani,
ininiã Teoso iteene õtãkikai hĩte ate sãkireẽ. Kristo nireẽkiti
iaõka ate õtãkikai hĩte. Hĩkanapiriãko Teosomoni.
21 Kristo kona kamari maerekati, iuaritika Teoso misiritari
iua maerekati kamakari imisiritini atokokana. Ininiã Xe-
sosi sãkire aãuikiniã, Teoso apakapaua ate, maerekati maka-
makani apakapini atoko, kotxi iua kamaerekataua ate.

6

1 Ate parĩkauata Teosokata, ininiã ate iteene õtãkikai hĩte.
Teoso sikari ikinipoko erekari hĩtemoni, ininiã !apakata ma-
maãkatakinitika hininiri Teoso.
2 Kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Erekari kãkitimoni nisika. Niketo apokasaaki, iuasaaki nike-
nakotari hãkiritinino nota. Kãkiti maerekani nimakatx-
akini õtisaaki, nimoianatai hĩte.
Nisãpiretai. Uatxa apokapeka Teoso keto erekari kãkitimoni
isikini. Uatxa Teoso makatxakari kãkiti maerekani.

Teoso Nitiriakori Atão Inakani

3 Kona xatiki akerokari akamakiti kãkitimoni, ininiã kãkiti
kona txari: “Ninoa kerokari ikamakitina, atão minakati
isãpiretiniua,” !itxana.

4 Teoso nitiriakori atão atxaua. Aãuini ikiniõtika
oerekari kãkiti Teoso nitiriakori atão inakani aniniua,
kotxi amĩteenekari amaxikiko. Amĩteenekari amisiritiko.
Amĩteenekari katsiiri.
5 Teoso nitiriakori atão atxaua, kotxi Teoso parĩka akamini
xika anoropataãkapeka. Kateia ãki atakaãkapeka. Ahoaãtaã
kãkiti apotiitakaniua naiatapekaua. Teoso parĩka akamini,
pasãpaniri aparĩka. Itokata !aimaka. Itokata anatxita.
6 Kãkiti imarotari ate Teoso nitiriakori aniniua, kotxi kona
akamari maerekati. Aimarotari Teoso sãkire. Kona katimari
aomanãkarauatini. Amoianatari kãkiti. Erekari Matamatakoti
oerekaua atão akamini. Atão atiretari kãkiti. Ikara atoko
aniniã, kãkiti imarotari Teoso nitiriakori aniniua.
7 Ate Teoso nitiriakori atão atxaua, kotxi atão inakarinoka
asãpireta. Teosora sikaposotiiretaua. Erekari akamakiti
aĩkeeko akikomoni, asanaremoni pakini atoko itxa, kotxi
erekari akamakasaaki, maerekati iokanataãka.
8 Teoso nitiriakori atxaua, ininiã apanakini kãkiti paxitaua.
Txamari apanakini kãkiti kona paxitaua. Apanakini sãkire:
“Peerekana ninoa.” Txamari apanakini sãkire: “!Erekana ni-
noa.” Apanakini sãkire: “Kamisirienererini ninoa,” iuaritika
atão inakarinoka asãkire.
9 Minakaniua ate, iuaritika ikinimane imarotaua.
Kaiãokatani apinaarita, iuaritika aãuapanika. Amisiritaãka,
iuaritika kãkiti kona okapanikaua.
10 Amatinaniuatakasaaki, Apiananiri kamapoxokonitaua
ate. Kona katxineiroteua ate, iuaritika atxĩkitakari kaiãopokori
kãkiti ikini sereti erekari Teoso sikakiti apakapinina. Mi-
nakani atxaua, iuaritika ikinipoko erekari Apiananiri sikak-
iti aua atemoni.
11 Hĩte Korĩto sitatxiti auakani asãpiretai ikinipoko axinikak-
iti. Nikipatakiti !auari. Iteene atiretai hĩte.
12 Ate nirekari atiretinii hĩte, txamari kona hĩte nirekari
hĩtiretiniua ate.
13 Uatxa nimisãkiretai hĩte namariteakori nimisãkiretini
atokotxikana. Hĩtiretauako ate, ate tiretinii atokotxikana.
Hõerekaua hĩtiretiniua ate.

Xesosi Sãkire Mauiãkani Moianariakori !Hĩtxapeua

14 Xesosi sãkire mauiãkani moianariakori !hĩtxapeua, kotxi
!apakata erekari kaikotini maerekatikata. !Apakata poka-
mara ĩkanõkarikata auini.
15 Kona Kristo moianatari Satanasi. Xesosi sãkire
auiãkari nireẽkiti ãti. Xesosi sãkire mauiãkati nireẽkiti ãtião.
Ininiã !apakata Xesosi sãkire auiãkari auini Xesosi sãkire
mauiãkatikata.
16 Teoso misãkiretiko aikoti ãki !auari kãkiti kamakiti teoso.
Aĩto Teoso misãkiretiko aikoti atoko itxa. Teoso ãtipirika
auakari itxaua. Iua txari:

Nota auako ninakitiakorikata. Nitĩpokota ninoa sauaki. Ninoa Teosone nitxauako. Nota nakitiakori itxauanako ninoa.
17 Ininiãkara hĩtakanapanako nisãkire mauiãkani. Kona ninoakata !hãuape. !Hĩkaikotape maerekati takote, ininiã napakapai hĩte.
18 Ininiã hĩri nitxauako. Namariteakori, namariteakoro hĩtxauako hĩte,
itxa Apiananiri, Kaposotiireri sãkire.

7

1 Nitiretakini ikara atoko itxa Teoso kamaenetakiti ate ĩkapani. Ininiã matakanapari ikinipoko maerekati aĩto txikotakari, aãkixinire txikotakari pakini. Teoso nakitiakorinoka matxaua. Erekarinoka makama Teoso apaxitini.

Paoro Poxokoni

2 Hĩtiretauako ate. Kona amisiritari kãkiti. Kona aõerekari kãkiti maerekati ikamini. Kona amisirienetari kãkiti.
3 Kona ikara atokoni nitxa hĩte nitxitini ĩkapani. Kona nitxitai, kotxi nisãpiretapekai iteene atiretinii hĩte. Ininiã ipĩkitxi kona oiarikaua. Auakari kona oiarikaua. Ate oiarikakari !auari.
4 Nimarotari hĩte kaminiri nota õtãkikakiti iaõka. Nota iuikai hĩte. Hĩte kamataparaxiniretano nota. Amaxikaãkapika, iuaritika iteene nipoxokoniuata.
5 Masetónia tixini ate apokasaaki, kona aiotoka. Kona atomata, kotxi asinimoni aua kãkiti ate misiritakani. Kãkiti naiataua. Aãkixinireẽ apĩkarauata.
6 Teoso, mĩkapiritari kãkiti matinaniuatakani, ininiã imĩkapiritaua ate Txito apokasaaki.
7 Iua apokini kamapoxokonitaua. Apaka isãkire kamapoxokonitaua, kotxi isãpiretaua hĩte kamapoxokonitiniri iua. Isãpiretaua ate hĩte kinirão aõkitaka ininino nota. Isãpiretaua, hĩte maerekaxinireni, kotxi hĩtxĩkitakano maerekaxinire ninini. Isãpiretaua hĩte ãtipirika sãpiretiniri apanakini nota kamakiti ereka inini. Txito sãpirena nikenakotakasaaki, apia nipoxokoniuata.
8 Mitxi niokanatsopatakiti hĩtemoni maerekaxinireti txĩkitakai hĩte, iuaritika erekari niokanatiniri iua niõkatsopatakiti hĩtemoni. Merepanika nota matinaniuata, kotxi nimarotari niokanatsopatakiti hãtatsopatini xika hĩte matinaniuata. Mapaõtinoka maerekaxinireni hĩtxaua.
9 Uatxa poxokopekano nota. Na nipoxokoniuata hĩte maerekaxinireni nitxĩkitakini ĩkapani. Nipoxokoniuata, kotxi maerekaxinireni hinini xika, hĩtakanapari maerekati hĩkamakiti. Iuasaaki hĩkanapiriã Teosomoni. Teoso

apokaerekatari ikara atoko inakari himaerekaxinireni, ininiã kona ate misiritai.
10 Erekari Teoso txĩkitakiniri kãkiti matinaniuatini, kotxi iuasaaki kãkiti takanapari maerekati ikamakiti. Ikanapiriã Teosomoni, ininiã Teoso makatxakari iua maerekani. Ikara atoko inakari matinanitxi erekari. Txamari kãkiti Teoso manirekakani matinani ãtião, ininiã ninoa ipinapikako.
11 Hĩte matinaniuata himaerekani xika, ininiã Teoso kamaerekatai. Ininiãkara uatxa erekarinoka hinireka hĩkamini. Uatxa iteene hinirekari hĩkaminiri Teoso nireẽkiti. Hinirekari ikinimane imarotiniri hĩkamakiti ereka inini. Uatxa homanatari maerekati mitxi hĩkamakiti. Maerekaxinireti hĩtxaua himaerekani xika. Uatxa iteene hĩtiraõki aua. Hinirekari himarotiniri nota pirena, nota ereka ninini himarotini ĩkapani. Uatxa hinirekari maerekati kamakari misiritiko. Ininiãkara kona hĩkerokari, iua kiki maerekati ikamakasaaki.
12 Iua iõkatsopari mitxi niokanatakiti hĩtemoni, niõkatsopata hĩte ĩkapanikara. Kona iua maerekati kamakari ĩkapanini niokanatsopata. Kona iua maerekati kamakari misiritakiti ĩkapanini niokanatsopata. Niokanatari iua iõkatsopari hĩtemoni atiraõki himarotini ĩkapani. Teoso imarotari atiretinii.
13 Ininiã ate kamataparaxiniretaãka, kotxi hĩte kamataparaxiniretaãka apaka. Apaka apoxokoniuata, kotxi Txito poxokoniuata. Iua poxokoniuata, kotxi hĩte himakinika kamapoxokonitari iua.
14 Txito hĩtemoni isini apisapanika, nota sãpiretari iua niuikinii hĩte, kotxi peerekai hĩte. Atão nisãkire, kotxi kona nipẽtauata hĩkamakiti xika, kotxi hĩkamakiti atão. Atãonoka asãkire hĩtemoni. Atãonoka asãkire Txitomoni apaka ate iuikinii hĩte.
15 Apiaãpota Txito tiretinii, kotxi hĩkamari iua sãkire iaõka. Imarotari hãpakapiniri iua hĩpaxitiniritika.
16 Nipoxokoniuata, kotxi nimarotapitikari hĩkaminiri nõtãkikinii iaõka.

8

Txineiro Apanakini Sikakito

1 Nitariakori, anirekari asãpiretinii Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua Masetónia tixini auakani. Peerekari Teoso kamakiti ninoa ĩkapani, kotxi ikinipoko erekari isika ninoamoni.
2 Ninoa ! iteene kauarena. Pasãpaniri ninoa misiritiko, iuaritika ienenĩkana ninoa. Na katxineiroteni, iuaritika ipotxitarina itiina isikinina kãkiti kaamonirinimoni.
3 Nota imarotari ninoa minakati auiniãna, isikarauatana apanakinimoni. Iteene isikarauatana, ininiã kaiãokatani inatxitana.

4 Nota kona amanaãri ninoa txineirote kãkiti Teoso nakitiakori Xerosareẽ sitatxiti auakani ĩkapani, iuaritika ninoaka txano: “Ate nirekari txineiro asikini ninoamoni. Pauiritaua asikiniro ninoamoni. Asikiniãro apoxokoniuata, kotxi ikara atoko akamini amoianatari kãkiti Teoso nakitiakori,” itxana.

5 Kona ikarananini ninoa nireka. Iteene ninoa kamapoxokonitaua ate, kotxi mitxipe ninoa txaua: “Ate nirekari Apiananiri nireẽkiti akamini,” itxana. “Iua oerekiniãri inireẽkiti hĩtemoni, ate nirekari hĩte paniãtakiti apaka akamini,” itxana Masetónia tixini auakani.

6 Txito amanaãpekai hĩte txineiro hĩsikini Xerosareẽ sitatxiti auakani ĩkapani, ininiã apaniãtari iua sini hĩtemoni hĩsikakiti apakapini ĩkapani, hĩtiraõki ninoa Teoso nakitiakori hõerekini ĩkapani.

7 Hĩte iteene auikari Xesosi sãkire. Apanakini poiãoka. Hĩte imarotari Xesosi sãkire hĩsãpiretini kãkitimoni. Apanakini na iteene imarotari. Hĩte iteene imarotari Xesosi sãkire. Apanakini poiãonoka imarota. Hĩte iteene nirekari Teoso parĩka hĩkamini. Apanakini poiãonoka nirekari. Hĩte iteene tiretaua ate. Apanakini poiãoka tiretaua. Hĩte apiaerekata, ininiãkara ninirekari hĩsikakiti apaka apiari inini, kotxi ikara atoko hĩkaminiã, hõerekari Xerosareẽ sitatxiti auakani hĩtiretinina.

8 Kona nipaniãtai nitapararitika hĩsikiniro hĩtxineirote ninoamoni. Nataerekatari hĩtiraõki. Atão atxiĩti hĩtiretari apanakini? Masetónia tixini auakani atão tiretari apanakini. Hĩte tiraõki ninoa tiraõki atoko atxiĩti?

9 Himarotari Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Itanapoko auiniri Xesosi Teoso tixine auakasaaki. Iuaritika itakanapari ikinipoko. Minakati mauakinitinoka itxapeka hĩte ĩkapani. Ininiãkara ikinipoko itakanapini xika, ikinipoko aua hĩtemoni.

10 Uatxa nota õtãkikai hĩte, erekari hĩkaminiri hĩsãkire iaõka, kotxi kita anokanani hĩte merepanika xinikari: “Natokopa itxa akaminiri Xerosareẽ sitatxiti auakani ĩkapani?” hĩtxa. Hĩte merepanika nirekari txineiro hĩsikinina ninoa.

11 Ininiã nõtãkikai uatxa. Hĩkamariko mitxi hĩsãkire iaõka. Hĩpoxokoniritika hinirekariko hĩokanatiniro txineiro ninoamoni, ininiã erekari hĩpoxokoniritika hĩkaminiri hĩsãkire iaõka. Ipixini txineiro hĩtemoni auakaro hĩsikako ninoamoni.

12 Hĩpoxokoniritika hinirekiniãri hĩsikarauatini Teosomoni, iua apakapapitikari hĩsikakiti. Poiãoka auiniãi, ininiã erekapitikari poiãonoka hĩsikini Teosomoni. Iua apakapapitikari. Iua imarotari !apakata apikomoni hĩsikiniri.

13 Kona ate nirekari hĩte kaamoni hinini, ikinipoko ninoamoni auini ĩkapani. Erekari ninoa auakiti hĩte auakititxikana.

14 Uatxa hĩte txineirote auapitika ninoa hĩsikini ĩkapani. Ãti
õti hĩte txineirote mauakanisaaki, atxiĩti ninoa txineirote
aua, ininiã ninoa sikai hĩte. Ininiã hĩte moianatinina
atokotxikana, ninoa moianatai hĩte. Ikara atoko inakari atão.
15 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Kiki kaiãopokori apakapakari itetakori !auari. Kiki poiãoka
apakapakari !kaamoniri.

Txito Iokanatiko Korĩtomoni

16 "Peerekai," atxari Teoso, kotxi iua sikanireõtari Txito
itiretinii hĩte, nota tiretinii atokotxikana.
17 Txito nirekapitikari ate paniãtakiti ikamini, hĩtemoni isini.
Apaniãtiniri apisapanika, inirekari hĩtemoni isini, ininiã ipox-
okoniritika isa hĩtemoni.
18 Aiokanatari ãti aĩtari iuakata. Ikinimane Teoso
misãkiretikoãtaã apotiitakaniua iteene apokaerekatari iua,
kotxi isãpiretari Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni.
19 Ninoa mereẽri iua aĩtari atekata isini Xerosareẽmoni, oa
txineiro aanikasaaki. Oa txineiro asikakito oerekana Xe-
rosareẽ auakani Apiananiri ereka inini. Oerekana apox-
okoniritika amoianatinina.
20 Oa txineiro kaiãopokoro aua, ininiã iua aĩtari siniã atekata,
iua imarotari atão asikiniro oa txineiro Xerosareẽ auakani-
moni.
21 Anirekari atão akamini oa txineiro asikasaaki ninoa-
moni. Anirekari Apiananiri imarotiniri atão akamini.
Anirekari kãkiti apaka imarotiniri atão akamini.
22 Iuaĩkana aiokanatari ãtipekana aĩtari hĩtemoni.
Aãtaerekatapekari iua. Ipoxokoniritika imoianatari kãkiti.
Apiapoxokonita iua, kotxi imarotari hĩte kaminiri mitxi
hĩsãkire iaõka.
23 Txitopekana, nota moianari itxaua. Iua miparĩkatano
nota, hĩte amoianatini ĩkapani. Xesosi sãkire auiãkani mereẽna
aĩtariakori Txitokata sikani hĩtemoni. Kãkiti imarotakasaakina
ninoa, "Peerekari Kristo," itxana kãkiti.
24 Ininiãkara hõerekanako ninoa kikiakori atão hĩtiretinina,
ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiãkani imarotari atão
hĩtiraõkiuatini. Iuasaakiko ninoa imarotari ate sãkire atão
inini ate iuikinii hĩte.

9

1 Nisãpiretai hĩte txineiro asikakito tĩkane Teoso nakitiakori-
moni, Xerosareẽ auakanimoni. Nimasãpiretakaniãi hĩte, iuar-
itika hĩte nirekari hĩtxineirote hĩsikini ninoamoni. Nimarotari
ikara.
2 Nimarotari iteene hinirekari himoianatinina ninoa.
Nitxapekana Masetónia tixini auakani: "Nota iuikana
aĩtariakori Korĩto sitatxiti auakani, Akaia tixini auakani,
kotxi kita anokanani ninoa iposope txineiro iokanatinina
Xerosareẽmoni," nitxana. Hĩte poxokoni txineiro hĩokanatini,

sikanireõtana Masetónia tixini auakani apaka iokanatiniro
txineiro.
3 Uatxa niokanatana ninoa aĩtariakori ipi ãti pakini hĩtemoni.
Hĩte iposope hininiã hĩtxineirote hĩokanatini, erekapitikari,
kotxi ikara nisãkire iaõka. Ininiã atão ate iuikinii hĩte.
4 Masetónia tixini auakani siniã notakata, hĩtxineirote mi-
posonitipanika, ininiã ate pẽtauata, kotxi ate auikari hĩsãkire.
Hĩtepekana apia pẽtauata hĩsãkire iaõka himakamakani xika.
5 Ininiãkara ninirekari ninoa aĩtariakori sini hĩtemoni nota
ereẽ napokini apisapanika. Ninoa moianatai txineiro
kaiãopokoro hĩsikaenetakito hãpotiitini ĩkapani. Ininiã
napokasaaki ereẽ, iposope hĩsikakito nanikini. Ininiã iuasaaki
aimarotariko kinirão sikaenetaka hinakito txineiro. Iuasaaki
aimarotariko hĩpoxokoniritika hĩsikiniro hĩtxineirote.

Takari Itori Auini

6 Ia nisãkire hĩxinika. Poiãoka komiri pitakiniã pitakarau-
atakasaaki, poiãonoka iri pimaporoka. Kaiãopokori pitakiniã,
kaiãopokori pimaporoka.
7 Ininiã pãkixinireẽ pixinikari atão pisikakiti ãtimoni. Kona
erekari pimanirekasikatakiniti pisikini. Ãti itapararitika
paniãtiniãi pisikarauatini, ! apakata. Teoso apokaerekatari
kãkiti ipoxokoniritika isikarauatini ãtimoni.
8 Teoso posotari ikinipoko erekari isikinii hĩte, ininiã
ikiniõtika ikini sereti hiamonitakiti auiniã, hãpakapari ikinika
hinireẽkiti. Ininiã ikinipoko erekari hĩkama.
9 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso sikari itori erekari matxineirotenimoni. Teoso kamak-
iti atão inakari !ixipoka. Auapikako.

10 Teosora sikari takariki katakarerimoni itakarauatini
ĩkapani, ininiã eereka iposope inakasaaki, auari kienatxi
inikakiti ĩkapani. Iua atokokana Teoso sikari kaiãopokori
takariki hĩtemoni. Iua anekakari hĩtakare, ininiã eereka
iposope inakasaaki, kaiãopokori auari, ininiã kaiãopokori
hĩkamakiti atão inakari apanakinimoni.
11 Teoso sikai ikini sereti erekari, ininiã ikinipoko
auape hĩtemoni. Ininiãkara kãkiti mauarenimoni hĩsikariko
kaiãopokori. Ate anikasaakiro hĩsikakito apanakinimoni,
ninoa txariko: “Peerekari Teoso, kotxi ninoa sikaua ate
aamonitakiti,” itxanako.
12 Ikara atoko inakari hĩkaminiã, hĩsikari Teoso nakitiakori
amonitakiti ninoamoni. Apaka hĩsikasaakiri hĩsikakiti ninoa-
moni, ninoa kaiãopokori txari: “Peerekari Teoso,” itxanako.
13 Ninoa poxokoniuatako, kotxi hĩte sikari kaiãopokori ni-
noamoni, apanakinimoni apaka. Ninoa txariko: “Peerekari
Teoso,” kotxi imarotarina erekari hĩte kamakiti. Imarotarina
hĩte kaminiri Kristo paniãtakiti iaõka. Imarotarina hĩte atão
auikiniri Kristo iokanapirena erekari.

14 Ininiã ninoa misãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, kotxi iteene
ninoa tiretai hĩte, kotxi Teoso sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni.
15 Matxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi pite sikaua pa-
marite. Ãti pisikakiti iua atoko inakari !auari.”

10

Paoro Apakapapiretari Apoĩtiko

1 Kataparaxinireri Kristo, iuaritika ianaka õtãkikari kãkiti,
ininiã nota Paoro ianaka nõtãkikai. Txamari apanakini hĩte
sauaki auakani txari: “Paoro ĩtakoxiti auakasaaki, itapararitika itxitaua ate, atemoni iõkatsopatakasaaki. Txamari iua
atekata auakasaaki, ipĩkarauata amaerekani isãpiretiniua,” itx-
ana. Ikara apanakini sãkire na atão, kotxi ĩtakoxiti nauanãta,
iuaritika amaãtiki nõtãkikai hĩte.
2 Kona ninirekari noerekinii hĩte apanakini nitxitini ereẽ
napokasaaki. Niposotapitikari nitapararitika nitxitiniri
apanakini ereẽ napokasaaki, kotxi ninoa txari: “Paoro ka-
makiti Teoso sãkire mauiãkani kamakiti atokotxikana,” itx-
ana. Txamari na atão ninoa sãkire.
3 Aĩto tapara poiãoka, kotxi kãkiti atxaua, ininiã aĩto taparaã
! apakata anaiatiniri maerekati. Teosora sikataparataua
aãkixinireẽ, maerekati anaiatini ĩkapani.
4 Ate ikeeko kona Xesosi sãkire mauiãkani ikeeko atokoni.
Teoso ikeeko isika atemoni. Kaposotiireri Teoso ikeeko,
ininiã aposotari Satanasi kamakiti axipokini aiko kaikori
axipokini atokokana.
5 Kãkiti iuikaua. !Inirekarina auikinirina Teoso imarore.
“Paimatireua ate,” itxanãtana. Teoso sikaimaroretaua ate,
ninoa sãkire paxirari inini aõerekini ĩkapani. Ikinipoko ax-
inikakiti anireka Kristo nireẽkiti iaõka axinikini, ininiã ax-
inikakiti ãtião auiniã, atxĩkitakari iua axinikakiti imamakini
Kristo nireẽkiti iaõka inini ĩkapani.
6 Hĩte iteene kamakasaakiri Kristo nireẽkiti iaõka, ate misir-
itariko kãkiti ereẽ Kristo nireẽkiti imakamakanisaaki.
7 Hĩte xinikari hãtamatakitinoka. Kona hĩxinikari kãkiti
ãkixinireẽ auakari. Kãkiti ereẽ uãkatiniãri Kristo nakiti ininiuana, erekari imarotinirina ate apaka Kristo nakitiakori
aniniua, ninoa Kristo nakiti ininiuana atokotxikana.
8 Atxiĩti iteene niuikari Apiananiri sikaposotiiretiniua ate,
iuaritika kona nipẽtauata niuikiniri ikara, kotxi Apiananiri
sikaposotiiretaua ate, hĩte akamataparaxiniretini ĩkapani.
Kona ate nirekari hĩte ãkixinire tapara poiãoãpotini.
9 Kona ninirekari hĩpĩkarauatini, iõkatsopari niokanat-
sopatakiti hãtatsopatini xika.
10 Apanakini txari: “Paoro txitaua itapararitika iokanat-
sopatakitiã, txamari iua atekata auakasaaki, isãkire ãtião.

Iuasaaki kona kataparaxinireri iua. Iuasaaki ipĩkarauata ate itxitini,” itxana apanakini. Na atão ninoa sãkire.

11 Ĩtakoxiti ate auakasaaki, asãkire aiokanatsopatakiti iuatxikana asãkireta, ereẽ hĩtekata aãuakasaaki.

12 Ninoa ate misãkirepiretakani iteene iuikaua. Atauako ninoa apiaerekata? Atauako !erekaua ate? !Kiĩkitena ninoa. Ninoa uãkatari ninoa kamakitinoka erekari inini, ininiã ninoa iaõtari apanakini kamakiti. Apanakini kamakiti ninoa kamakiti atoko ininiã, ninoa uãkatari apanakini kamakiti apaka erekatxikana. Txamari na atão.

13 Atepekana, kona ate iuikari ateka kamakiti. Ate iuikari parĩkatxi Teoso sikakiti atemoni akamini ĩkapani. Iuanoka ate iuika. Iua paniãtaua aparĩkauatini hĩte ĩkapani. Iua aparĩka ate iuikapitika.

14 Teoso paniãtakitinoka akama. Ia aparĩka, ininiã ate sari hĩtemoni Kristo iokanapirena erekari asãpiretini ĩkapani. Ininiã apakatapitika ate iuikiniri ikara aparĩka.

15 Apanakini parĩka Teoso ĩkapani ate kona txari: “Iua parĩkatxi ate kamakiti,” kona atxa. Ate nirekari hĩte auikaãpotiniri Kristo sãkire, Kristo sãkire iteene hãuikini ĩkapani, ininiã ate nirekari aparĩkauatini Teoso ĩkapani hĩte auiniãtaã, Kristo sãkire apanakini auikini ĩkapani.

16 Ate nirekari Kristo iokanapirena erekari asãpiretiniri kãkiti, hĩte tixine apiko auakani Xesosi sãkire masãpiretakotipanika ininiãtaã. Ininiã kona aparĩkauata apanakini parĩkauatiniãtaã. Ininiã apanakini parĩka: “Ate parĩkakara iua,” kona atxari.

17 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Pinirekatari piuikarauatini? Pinirekiniãri, ininiã piuikariko
Apiananiri kamakitinoka.

18 Teoso kona apokaerekatari kãkiti iuaka, “Erekapitikano,” inakari. Teoso sãpiretiniãri: “Erekapitikari iua kãkiti,” ininiã Teoso apokaerekatari iua.

11

Teoso Maiokanatakini

1 Atxiĩti miĩkiteti sãkirauatini atoko nimisãkiretai hĩte, iuaritika hãuiritano nota.

2 Teoso nirekinii hĩte iua nakitiakorinani hininiua, iua atokotxikana nota nirekai hĩte Teoso nakitiakorinani hininiua. Nisikaenetai Kristomoni hĩtaniri atoko inini ĩkapani. Iuamoninani nisikaenetai. Ninirekari iuamoni nisikinii, ãtokoro kikikata masirĩkakato atoko inakaro.

3 Kitxakapirĩka Satanasi auaĩtotari imini. Iua imini misirienetaro Eva, kotxi paimatireri Satanasi sãkire. Nipĩkari Satanasi misirienetinii hĩte apaka, ininiã eereka hĩxinikakiti

na atãoni. Nota pĩkari Xesosi hĩtakanapini. Mitxi iteene hĩtiretari iua. Iuananira hĩtireta.
4 Kotxi hĩte apakapari hĩpoxokoniritika ikinimane ereẽ apokakani, “Ate Xesosi sãkire sãpiretakaniua” inakani, txamari Xesosi pirena ninoa sãpiretakiti na atãoni. Kona ate sãpiretari ikara atoko inakari, iuaritika hãuikari ninoa sãkire. Hãuikasaakiri ninoa sãkire, atxiĩti hãpakapari matamatakoti, txamari kona hãpakapari Erekari Matamatakoti ate sãpiretakiti. Ate sãpiretai hĩte atão Kristo iokanapirena erekari, txamari hĩte auikari ãtião.
5 Hĩtemoni, Teoso iokanatana ninoa kãkitimoni. Hĩtemoni, ninoa Teoso iokanatakini apiarini. Nota poião atxiĩti? Ninoa apiata atxiĩti? Konapitini.
6 Atxiĩti kona nota iteene imarotari nisãkirauatini, iuaritika nimarotapitikari Teoso sãkire. Himarotapekari ikara atoko inakari, kotxi asãpiretapekai.
7 Teoso iokanapirena erekari nisãpiretakasaakii hĩte, maxikatiĩka nisãpiretai. Kona ninirekari hiĩkitxitinino, ininiã nota poiãotakaua, hĩte atão inakari himarotini ĩkapani. Ikara atoko nikerokatari atxiĩti?
8 Hĩtekata niparĩkauatakasaaki, kãkiti ãtiãtaã Xesosi sãkire auiãkani iokanataro txineiro notamoni, txamari kona nota moianatana ninoa iuasaaki. Hĩtekara nimoianata iuasaaki.
9 Hĩtekata nauakasaaki, nota nirekamaro txineiro. Txamari kona nota amanaãi hĩtxineirote. Aĩtariakori Masetónia tixinikini mininano itanapoko niamonitakiti. Iua atokotxikana kona namanaãpaniro hĩtxineirote nota ĩkapani, kotxi atxiĩti nota minari atoko nitxa hĩporikiã. Kona ninirekari ikara atoko inakari nininiua.
10 Kristo atãonoka isãkire. Isãkire nãkixinireẽ auape, ininiã nota sãkire apaka atão. Nisãpiretapanikari kãkiti hĩtxineirote nimanirekakani pirena. !Auari ikara nisãkire iotokakakari ikinika Akaia tixiniã.
11 Kinirepa ikara atoko nitxa sãkireta? Atxiĩti kona nitiretai hĩte? Teoso imarotari nota iteene tiretinii hĩte.
12 Uatxa iuaĩkana nisãpiretai hĩtxineirote nimapakapakani. Nanera kãkiti uatxa hĩtekata auakani Teoso maiokanatakini txari: “Ate kamari Paoro parĩkatxikana,” itxana. Ikara atoko ininiã iuikauana. Txamari ninoa parĩka ãtião, kotxi ninoa apakaparo hĩtxineirote. Ate kona apakaparo hĩtxineirote.
13 Teoso kona iokanatana nanera hĩtemoni. Na atão Teoso iokanatakini !itxauana. Imisirienetaina hĩte, “Aparĩkauata Teoso ĩkapani,” inakasaakina. Nanera txari: “Kristo iokanatakiniraua ate,” itxana. Txamari na atão nanera sãkire.
14 Ikara atoko inakari auapitika, kotxi Satanasi sari kãkitimoni. Itxari: “Nota Teoso nitiri nitxaua. Nota oerekai atão inakari.” Ininiã iua sãkire auiãkani auapitika.

15 Ininiãkara nanera kikiakori Satanasi nitiriakori txari: “Atão inakari kamakaniua ate. Teoso nitiriakori atxaua,” itxana. Xipokatxi õtisaaki imisiritaãkanako ninoa maerekati ikamakitina xika.

Paoro Misiritiko Pirena

16 Iuaĩkana nisãpiretai. Miĩkiteti ! nitxaua, iuaritika hĩte potxitari kãkiti miĩkiteni, ininiã miĩkiteti atoko niuikaua, kotxi nota posotari niuikiniua.

17 Apiananiri kona sãkirauata ia atoko. Miĩkitetinoka sãkirauata ia atoko iuikiniua.

18 Nanera kikiakori iuikaua, Teoso sãkire mauiãkani iuikiniua atokokana, ininiã nota apaka sãpiretari niuikiniua.

19 Hĩte auiritari kãkiti miĩkiteni himoianarini ininiua, kotxi !kiĩkitei hĩte.

20 Nanera hĩtekata auakani txĩkitakai hĩte initiriakorina hininiua. Hĩte auiritari ikara atoko inakari. Nanera amanaaãpotari ikini sereti hĩte nakiti. Ikamarina inireẽkitina hĩtemoni. Ipaniãtaina ikiniõtika inireẽkitina hĩkamini. Imisiritaina hĩte. Hĩte auiritari ikara atoko inakari ikaminina.

21 Erekari nipẽtauatini atxiĩti? Kotxi kona kataparaxinireno nota nanera kamakiti atoko nikamini hĩtemoni. Kataparaxinirena nanera.

Ikamakitina iuikana, ininiã miĩkiteti atoko kataparaxinireno nota. Nikamakiti niuikako.

22 Nanera Epireoakorikani? Ari. Nota apaka Epireo nitxaua. Nanera Isaeo apika mekaniriakorikani? Ari. Nota apaka Isaeo apika mekaniri nitxaua. Nanera Apraão apika mekaniriakorikani? Ari. Apraão apika mekanirikanarano nota apaka.

23 Nanera Kristo nitiriakorikani? Atxiĩti. Miĩkiteti iuikiniua atoko nitxa: “Kristo nitiri apiaerekatakari nitxaua nota.” Nota apia parĩkauata Teoso ĩkapani. Apiata nimisiritiko, kotxi kaiãokatani kateia ãki nitakaãka. Kaiãokatani nota noropataãka aãpitsaã. Kaiãokatani nipinaarita.

24 Ipi ipi ãti pakinikata Xoteoakori noropatano aãpitsaã. Iuasaaki inoropatanona trĩta novi pakinikata.

25 Ipi ãti pakinikata Homanoakori noropatano aãkeẽ. Ãtikata kai soroã nikiporonakaãka. Ipi ãti pakinikata maporoã nisikasaaki, maporo sakika apanĩkakiã. Ãti ĩkanõkati, ãti pokamarariti pakini ninapa potxoari uiniti nipimakaãtini.

26 Nianaxititapika. Natamonõkonitari uini torõkani. Natamonõkonitari kiĩtiririni. Natamonõkonitari ninirimane. Natamonõkonitari ninirimane minakaniua. Natamonõkonitari sitatxi nauakasaaki, kãkiti mauakaniãtaã nauakasaaki, potxoari uiniti nĩpiriãtakasaaki pakini. Natamonõkonitari kãkiti, “Xesosi sãkire aãuika” inakanikata nauakasaaki, kotxi na atão ninoa sãkire.

27 Kaiãokatani nisãpaka itori parĩkatxi xika. Kaiãokatani
nitsii aua. Kaiãokatani kona apakata nimakini ĩkanõka.
Kaiãokatani ninatxita, niposonata. Kaiãokatani nipokori !
auari. Kaiãokatani nimĩteenekari katxĩkareri. Kaiãokatani
nimãka !auari.
28 Ikara atoko inakari monõkori auapika notamoni. Apaka
niparĩka kasãpaniri aua, kotxi ikiniõtika niparĩkauata kãkiti
Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua ĩkapani.
29 Ãti iõkapetiniã, nota apaka niõkapeta. Ãti txĩkitakaãka
maerekati ikamini, ininiã nota maerekaxiniretinoka nitxa.
30 Hĩte nirekiniãri niuikiniua, ininiã niuikari niõkapere.
31 Aãuĩte Xesosi Kristo iri, Teoso imarotari nisãkire atão
inini. Ãtipirika matxari: “Peerekai.”
32 Tamásiko sitatxiti nauakasaaki, kãkiti auĩte apiari Areta
inakori auakasaaki, Tamásiko auakani auĩte paniãtari sota-
toakori kaikotini sitatxi kãkiti ĩronakiniãtaã nota imaĩkinina
ĩkapani.
33 Txamari kona nota pokĩka sitatxi toreãtaã. Niĩroã kotari
mitari ãki. Iuasaaki aĩtariakori iokatxakano aapokotxi sonaã
sitatxi pirikere mapara. Ixitipe apoka nitxa. Ikara atoko itxa
nimitekini, ininiã kona ninoa maĩkano iuasaaki.

12

Taponetxi Teoso Sikiniri Paoro

1 Hinirekatari apikomoni niuikiniua? !Apakata, iuaritika
hinirekiniãri, niuikapanikauako, kotxi Apiananiri sikano
taponetxi peereri. Iua oerekano imarore.
2 Akokaxiti katosi anokanani inakasaaki, nanikaãka Teoso
tixinemoni iaxiti apiko nopinixiti. Iuasaaki nitaponeu-
ataako? Atxiĩti niĩto atão anikaãkauako? Kona iteene nimaro-
tari. Teosonokara imarotari.
3 Ianoka nimarota. Nanikaãka Teoso tixinemoni nitaponeẽ
atxiĩti, atão niĩto anikaãka atxiĩti. Teosonoka imarotari.
4 Iuaxiti nikenakotari sãkiretxi erekari. Ikara kona ni-
marota iuaĩkana nisãpiretini. Apaka !auiritaãka nisãpiretiniri
kãkiti.
5 Ninirekiniãri, niuikari nitapone ikara atoko inakari, txa-
mari !apakata notaka niuikiniua. Niõkaperenoka niuika.
6 Ninirekiniãri niuikiniua, atãonoka nisãpireta, kotxi kona
miĩkiteti !nitxaua. Txamari kona ninirekari niuikiniua, kotxi
atxiĩti kãkiti uãkatari nota apiari nininiua. Ninirekari kãkiti
atão imarotinino. Erekari kãkiti imarotinino nisãkireẽ, nika-
makitiã pakini.

Paoro Misiritiko Inako Tsii Atoko Inini

7 Peerekari nitikakiti Teoso tixine nanikikosaaki, iuaritika
Teoso kona nirekari niuikiniua, ininiãkara Teoso auiritari

Satanasi misiritinino niĩtoã. Katsiiri. Inako atoko itxa niĩtoã, ininiã niuikiniua !auari.
8 Ipi ãti pakinikata namanaãri Apiananiri ia nitsii imakatxakini.
9 Txamari itxano: “Kona nimakatxakari. Ikinipoko erekari nisikakiti sikataparatai. Iuanoka pinireka. Piõkapetakasaaki, nota tapara pãkixinireẽ apiata,” itxano. Ininiãkara nipoxokoniritika niuikari niõkapere, kotxi iuasaaki nimarotari Kristo posotiire nãkixinireẽ auini.
10 Niõkapetakasaaki, nipoxokoniuata. Nixiniketikosaaki, nipoxokoniuata. Nimaxikikosaaki, nipoxokoniuata. Nimisiritikosaaki, nipoxokoniuata. Nikamakiti tĩkane nimimarotakanisaaki, nipoxokoniuata. Ikara atoko inakari nimĩteeneka nipoxokoniritika, kotxi Kristo nakiti nitxaua. Niõkapetakasaaki, nitapara nãkixinireẽ apiata.

Paoro Nirekari Erekari Korĩto Auakanimoni

11 Miĩkiteti sãkirauatini atoko nisãkirauata, txamari hĩte xika nisãkirauata miĩkiteti sãkirauatini atoko, kotxi hĩte iuikaãkamanoko nota, kona nota nirekamariko niuikiniua. Minakati nitxaua, iuaritika nanera Teoso maiokanatakini hĩtekata auakani kona apiaerekata.
12 Hĩtekata nauakasaaki, nikamakiti oerekai atão Teoso iokanatakiti nininiua, kotxi iuasaaki noerekai Teoso oerekakiti kãkitimoni. Noerekai kãkiti maposotakiniti. Noerekai posotiiretxi iuasaaki. !Asãpaka ikara atoko inakari aõerekinii hĩte.
13 Atxiĩti apiata nitiretatari apanakini Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua ãtiãtaã auakani? Konapitini. Ninoa nitiretini atokotxikana nitiretai hĩte. Namanaãna ninoa txineirote niamonitakiti ĩkapani. Hĩte txineirote kona xatiki namanaãi, ininiã nikerokatari atxiĩti? Himaxinĩkaretariko ia nikerokakiti.
14 Ipikata nisipeka hĩtemoni. Naiamatapeka iuaĩkana hĩtemoni nisini tĩkane. Kona hĩtxineirote kona namanaãpanii. Hĩtxineirote kona ninireka. Hĩtera ninireka. Amarini kona nĩkatana iri, inoro pakini. Iri, inoro pakinira nĩkatana imiakori. Nota hĩri atoko nitxaua.
15 Nipoxokoniuata ikinika nota nakiti nisikinii hĩte. Notaka nisikaua hĩtemoni. Nipoxokoniritika nisikai. Txamari nota tiraõki hĩte ĩkapani apiaãpotakasaaki, hĩte tiraõki nota ĩkapani poiãoãpota.
16 Atãokani ikara atxiĩti? Iuaritika ia nimarota. Kona xatiki namanaãi hinakiti hĩsikinino. Atxiĩti ãti ereẽ auakari txari: “Paoro misirienetaua ate. Paxirari isãkire,” itxa atxiĩti. Txamari ikara na atão.
17 Natokopa nitxa nimisirienetinii? Atauako kikiakori hĩtemoni nota iokanatakini misirienetai hĩte? !Imisirienetaina.

18 Nõtãkikari Txito hĩtemoni isini tĩkane. Nipaniãtari ãti aĩtari
iuakata isini. Atauako Txito misirienetai hĩte? Konapitini.
Erekari Matamatakotira anikano nota. Iua apaka anikari
Txito. Nota sari Xesosi nirekinimoni. Txito apaka sari iua
nirekinimoni.

Paoro Pĩkare

19 Atxiĩti hĩte xinikari ikara asãpiretai, ate ereka anini hi-
marotini ĩkapani. Konapitini. Ate sãkirauata hĩtekata Kristo
sãkirauatini atokokana, kotxi Teoso atamataua. Ate tiretakini
hĩtxaua hĩte, ininiã ikinipoko akamakiti akaminii hĩte, hĩte
ãkixinire tapara auini ĩkapani.

20 Nipĩkarauata ereẽ napokini, kotxi atxiĩti hĩte kamari
nimanirekakiniti. Atxiĩti napokasaaki ereẽ, kona hĩte
apokaerekatano nota. Ereẽ napokasaaki, nipĩkari nimaro-
tiniri hĩte txitakakiniua, hĩxikotakakiniua, homanatakakiniua,
hĩpotxinani auini, himisãkirepiretakakiniua, aãpirena hĩsãpiretini,
hĩuikiniua, hineenamauatini. Ikara nimarotini nipĩka, ereẽ
napokasaaki.

21 Ininiã hĩtemoni napokasaaki, nipĩkari Teoso
kamapẽtatinino nota hĩte maerekani xika. Nipĩkari
nitxiapatini maerekati hĩkamakiti xika, kotxi kaiãopokori
kamari maerekati akokaxiti, iuaritika ! itakanapapanikari
iua maerekati. Ixinikakitina maerekatinoka. Maerekati ikini
sereti iĩtona nireẽkiti aua. Ĩtanoro minakotokatika isirĩkana.
Ikara atoko inakari kona itakanapapanikana.

13

Paoro Sãkire Imapotõkire Õtãkikare

1 Ipikata nota sari hĩtemoni. Iuaĩkana hĩtemoni nisako. Teoso
sãkire iõkatsopatakori txari:

Ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri maerekati ãti kamakiti, ninoa
sãkire auikaãka, ininiã iua maerekati kamakari misiri-
taãkako. Ipi kãkiti atamatiniãri maerekati ãti kamakiti,
ninoa sãkire apaka auikaãka, ininiã iua maerekati ka-
makari misiritaãkako,

itxa Teoso sãkire.

2 Akokaxiti hĩtekata nauakasaaki, nõtãkikapekai himaerekani
hĩtakanapini. Iuasaaki nõtãkikana mitxi maerekati kamakani,
apanakini apaka. Nitxana: “Ãtikata uai napokasaaki, nimisir-
itapitikari ikinimane maerekati kamakani,” nitxapekana.
Iuaĩkana uatxa ĩtakoxiti nauakasaaki, ikara nisãkiretxikana
nisãpiretai hĩte.

3 Hĩte nirekari himarotiniri: “Atãokani atxiĩti Paoro sãpiretari
Kristo sãkire?” hĩtxa. Napokasaaki ereẽ, himarotapitikariko
atão nisãpiretiniri Kristo sãkire. Kristo !iõkapeta. Oerekapekai
iposotiire hĩte sauaki.

4 Kristo okikosaaki aamina ĩpiriãmitakari nopini, iĩto iõkapere
aua. Uatxa kataparari iua, kotxi Teoso sikataparatari iua.
Ate ĩto apaka iõkapeta, mitxi Kristo ĩto iõkapetini atoko, iuari-
tika Teoso sikataparataua Kristokata aãuini hĩte amoianatini
ĩkapani.
5 Hĩxinikariko hãkixinireẽ auakari. Atãokani hãuikatari Teoso
sãkire? Hĩteka ataerekatauako. Himarotatari Xesosi Kristo
hãkixinireẽ auini? Teoso sãkire hãkixinireẽ mauakaniã, Kristo
Xesosi !auari hãkixinireẽ.
6 Ninirekari himarotiniri Kristo Xesosi auini ate ãkixinireẽ.
7 Ate misãkiretari Teoso, maerekati hĩte makamakani
ĩkapani. Kona ate nirekari kãkiti sãkire: “Peerekari Paoro. Iua
imarotapitikari Teoso sãkire oerekini, kotxi Korĩto sitatxiti
auakani kamari Teoso sãkire iaõka.” Ikara kona ate nireka,
ate iuikiniua ĩkapani. Atxiĩti kãkiti uãkatari Xesosi Kristo !auari
ate ãkixinireẽ, iuaritika ate nirekari hĩte kaminiri atãonoka.
8 !Apakata aiotokakiniri atão inakari. Atão inakari auapika.
Atão inakari !ixipoka. Apakata aõerekiniri atão inakari.
9 Atxiĩti ate iõkapeta, iuaritika apoxokoniuata hĩtaparaxinire
akenakoenetakasaaki. Ate misãkiretari Teoso hĩte atãonoka
hĩkamini ĩkapani ikiniõtika, Xesosi sãkire iaõka hĩkamini ĩkapani.
10 Ikara atoko inakari niõkatsopata hĩte ĩkapani hĩtekata ni-
mauakanisaaki, kotxi ereẽ napokasaaki, kona ninirekari
nitxitinii hĩte. Niposotapitikari nitxitinii, kotxi Apiananiri
sikaposotiiretapekano atão nikamini hĩtemoni. Txamari
kona ninirekari Xesosi sãkire hĩtakanapini, nota txitinii xika.
Ninirekari hĩte kataparaxinire hinini, Xesosi sãkire iteene
hãuikini ĩkapani.
11 Nitariakori, xipope niõkatsopare. Ereẽpiko. Ikiniõtika
atãonoka hĩkamako. Xesosi sãkire iaõka hĩkamako. Hĩkamariko
nisãpiretakiti iaõka. Hĩxinikakiti ãtinoka itxauako. Kona
hĩtxitakakapeua. Ininiãkara Teoso katiraõkiri, kauaĩreri,
auapikako hĩtekata.
12 Haõkitakakasaakiua, hĩpoxokoniritika hãpakapakakauako,
kotxi Apiananiri nakitiakori hĩtxaua.
Ikinimane Teoso nakitiakori uai auakani xinikamanapitai
hĩte.
13 Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni. Teoso iteene tiretai. Erekari Matamatakoti
moianatai hĩte hĩkinika. Ameẽ.

KARÁSIA
Paoro Iokanatsopata Karásia
Auakanimoni

1 Nota Paoro iokanatsopata ia aãtsopa hĩtemoni. Nota
Teoso iokanatakitino kãkitimoni Teoso iokanapirena
nisãpiretini ĩkapani. Kona kãkitini iokanatano nota. Xesosi
Kristora iokanatano nota. Aĩri Teoso, Xesosi ipinaãka atoko
õkitikakarira, iuara iokanatano nota kãkitimoni.
2 Ikinika aĩtariakori notakata auakani, nota apaka
xinikanãtai hĩte. Hĩte ikini aikoti Teoso misãkiretikoãtaã
apotiitakaniua Karásia tixini auakani axinikanãtapika.
3 Aĩri Teoso, Xesosi Kristo aãuĩte pakini sikari ikinipoko
erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.
4 Xesosi ipina amaerekani imakatxakini ĩkapani. !Erekari
uatxa auakani. Maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki,
Xesosi ipina ate imakatxakini ĩkapani, amapinakani ĩkapani.
Xesosi ipĩpe ate ĩkapani, kotxi aĩri Teoso nirekari Xesosi ipinini
ate maerekani imakatxakini ĩkapani.
5 Ikiniõtika: "Peerekai," matxari Teoso. Ãtipirika kãkiti
txapikari Teoso: "Peerekai." Ameẽ.

Ãti Iokanapirena Erekari !Auari

6 Nikenakopiretari Teoso hĩtakanapaãpotini. Iuasaaki nit-
sorĩkaãnãta. Kinirepa hĩtakanapari Teoso sãkire? Kotxi mapa
kasiritinoka hĩte auikari Teoso iokanapirena erekari. Kristo
iteene tiretai hĩte, ininiã akiritai hĩte inakitiakori hininiua
ĩkapani. Kinirepa hãuikatari ãti iokanapirena?
7 Atão nisãpiretai hĩte. Ãti iokanapirena erekari !auari. Nike-
nakopiretari kãkiti hĩte oereẽkani. Ninoa nirekari ikoketini-
rina isãkirena Kristo iokanapirenakata. Uatxa !himarotaikari
atão sãpirenatxi.
8 Atão asãpiretapekai Teoso iokanapirena erekari.
Ãtião sãkiretxiti asãpiretiniãi, Teoso iokanataua ate kãkiti
misiritikomoni, ãtipirika misirikaretxi auiniãtaã. Teoso nitiri
iaxitikiri apaka sãpiretiniãi ãtião iokanapirenatxi, Teoso
iokanatari iua initiri imisiritikomoni ãtipirika misirikaretxi
auiniãtaã.
9 Hĩte auikapekari Teoso iokanapirena erekari. Ãtião
iokanapirenatxi sãpiretakari sãpiretiniãi Teoso iokanapirena
atão minakati, iokanataãkako imisiritikomoni ãtipirika
misirikaretxi auiniãtaã. Asãpiretapekai ikara inakari
sãkiretxiti. Uatxa iuaĩkana nisãpiretai.

10 Ikara atoko nitxai hĩte, ininiã himarotari kona
ninirekari: “Peerekari Paoro kamakiti,” niniko. Nota
nirekari Teosonoka: “Peerekari Paoro kamakiti” ininino.
Nanera atão minakati sãpiretakani txai hĩte: “Paoro
nirekari kãkiti apokaerekatiniri iua.” Ikara na atãoni. !
Ninirekari kãkiti apokaerekatinino nota. Ninirekiniãri kãkiti
apokaerekatinino, kona Kristo nitiri !nitxaikaua.

Teoso Akiritari Paoro

11 Nanera atão minakati sãpiretakani hĩte oereẽkani: “Paoro
iokanapirena kona Teoso iokanapirenani,” itxana ninoa
sãkire. Nitariakori atãopitikara nisãpiretai hĩte. Iokanapire-
natxi hĩtemoni nisãpiretakiti kona kãkiti sãkireni. Teoso sãkirera.

12 Kona kãkitini sãpiretano ia iokanapirenatxi. Kona kãkitini
oerekano. Xesosi Kristora sãpiretano nota iua iokanapire-
natxi.

13 Hĩte imarotari mitxi nauakasaaki, Xoteo kiomaneako-
rini oerekakiti nauikasaaki, iuasaaki kona nitiretana Xesosi
sãkire auiãkani. Iteene nimisiritana ninoa. Ninirekari nix-
ipokiniri Xesosi sãkire kĩpitakani.

14 Iuasaaki nimarotari Xoteoakori kitxakapirĩkarini
paniãtakiti. Nikamari imakinika ninoa paniãtakiti. Iuasaaki
nimoianariakori apaka kamari ninoa kitxakapirĩkarini
paniãtakiti. Nota apiata kamari ninoa sãkire iaõka. Iteene
ninirekari nikaminiri kitxakapirĩkarini paniãtakiti.

15 Teoso iteene tiretano nota. Iua mereẽno nota nauini
apisapanika. Iuasaaki akiritano nota initiri nininiua tĩkane.

16 Teoso keto manapi apokasaaki, oerekari imi notamoni,
imi Xoteo minakonimoni nisãpiretini ĩkapani. Iuasaaki kona
nisãpiretari kãkiti Teoso oerekakiti sãkiretxiti, ininiã na kãkitini
sãpiretano nikamakiti tĩkane.

17 Iuasaaki kona nisari Xerosareẽ sitatxitimoni, ininiã
nota apisapanika Teoso iokanatakini kona õtãkikano. Kona
kãkitimonini nisa noerekiko ĩkapani. Arápia tixinimoni nisapi-
tipo. Eereka nikanapiriã Tamásiko sitatxitimoni.

18 Ipi anokanani, ãti anokanani pakinikanani napaãka
atoko, nisa Xerosareẽmoni Petro nimisãkiretini ĩkapani. Ipi
semanati ninapa Petrokata.

19 Apanakini Teoso iokanatakini isãkire sãpiretakani kona
naõkita. Apiananiri itari Txiako inakorinoka naõkita.
Ininiãkara kona kãkiti sãkireni nisãpiretai hĩte. Teoso
iokanapirenakara nisãpiretai hĩte.

20 Ia niõkatsopatakiti nisãpiretakiti hĩtemoni atão inakari.
Teoso imarotari atão inakari nisãpiretinii.

21 Xerosareẽmoni nisaãka atoko, nisari Síria tixini, Sirísia
tixini apaka.

22 Iuasaaki Kristo sãkire auiãkani, Xotéia tõpa auakani, ! aõkitapanikano nota iuasaaki.
23 Ninoa imarotari apanakini minapiretakiti. Apanakini sãkire: “Kiki mitxi ate misiritakari, uatxa sãpiretari Xesosi sãkire. Mitxi iua nirekari ixipokiniri Xesosi oereẽkiti sãkiretxiti, iuaritika uatxa inirekari oerekiniri Xesosi oerekakiti sãkiretxiti kãkitimoni,” itxana apanakini sãkire.
24 Ininiãkara ninoa: “Peerekari Teoso,” itxana, kotxi nota auikapekari Xesosi sãkire.

2

Xesosi Iokanatakini Apakapari Paoro

1 Katosi anokanani napaãka atoko, nikanapiriã Xerosareẽmoni nimoianari Panapee inakorikata. Nanikari nimoianari Txito inakori apaka notakata.
2 Xerosareẽmoni nisa, kotxi Teoso oerekano nisini iuamoni. Iuaã napokasaaki, nisãkirauata Xesosi sãkire auiãkani auĩteakorikata. Ninoakatanoka nisãkirauata. Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni nisãpiretakiti nisãpiretana ninoa. Nota nirekari ninoa imarotiniri nisãpiretakiti atão inini. Apaka ninirekari ninoa imarotiniri iuaĩkana katana nisãpiretakiti atão inini ĩkapani. Nisãpiretakiti ikenakotakasaakina, ninoa: “Atãopitikara pisãpiretakiti Xoteo minakonimoni,” itxana.
3 Txito nimoianari na Xoteo ! itxaua. Krekora itxaua, ininiãkara Teoso takaõtxikare !auari iuamoni, iuaritika Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori na paniãtari itsiki mata kisauakiko.
4 Mitxi apanakini kikiakori apoka iuaã. Ninoa sãkire: “Ate auikari Xesosi sãkire,” itxana ninoa. Txamari na atão ninoa sãkire. Ninoa apotiitaua Xesosi sãkire auiãkanikata. Inirekarina Txito ĩtoã Teoso takaõtxikare takiko. Ninoa nirekari imarotinirina kitxakapirĩkarini Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti atakanapini, kotxi atakanapapekari ipixini ninoa paniãtakiti, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. Ninoa nirekari imarotiniri ikinika ate oerekakiti sãkiretxiti. Ninoa nirekari ate kaminiri ikinika kitxakapirĩkarini Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti. Ninoa nirekari ikinika Xesosi sãkire auiãkani, Xoteo minakaniua apaka kaminiri Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti. Ninoa nirekari nitiritxi amotakoni atoko aniniua.
5 Kona xatiki akamari ninoa nireẽkiti, kotxi inirekarina Teoso iokanapirena atão inakari akoketini Xoteo kiomaneakorini paniãtakitikata. Ate nirekari Teoso iokanapirena atãonoka inakari asãpiretinii.
6 Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori txari notamoni: “Xoteo minakonimoni pisãpiretakiti erekapitikari. Apikomoni ate sãkire ! auari ninoa pisãpiretini ĩkapani,” itxana. Ninoa

auĩtetxiakori itxauana, iuaritika Teosomoni ninoa apanakini kãkiti poiãorini atokotxikana itxauana, kotxi Teoso atamatari aãkixinire. Ininiãkara nota !nipĩkari auĩtetxi.

7 Ninoa Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori apokaerekatari niparĩka. Ninoa imarotari Teoso sikano nota ia parĩkatxi, ia iokanapirenatxi erekari nisãpiretinina Xoteo minakaniua. Iua atokotxikana Teoso sikari parĩkatxi Petromoni, iokanapirenatxi erekari Xoteoakori isãpiretini ĩkapani.

8 Teoso iokanatari Petro Xoteoakorimoni, ininiã isikaposotiiretari iua ninoa sauaki iparĩkauatakasaaki. Iua atokotxikana Teoso iokanatano nota Xoteo minakonimoni. Nota apaka isikaposotiireta ninoa sauaki niparĩkauatakasaaki.

9 Iuasaaki ninoa auĩteakori Txiako, Petro, Xoão pakini imarotari Teoso sikinino notamoni ia parĩkatxi, ininiãkara imaĩkarina niuako, Panapee uako pakini, kotxi akinika aparĩkauata Teoso ĩkapani. Akinika aãpokaerekatari nota, Panapee pakini sãpiretiniri Teoso sãkire Xoteo minakonimoni. Akinika aãpokaerekatari Txiako, Petro, Xoão pakini sãpiretiniri Teoso sãkire Xoteoakorimoni.

10 Ninoa paniãtaua ate matxineiroteni atiretini. Iuanoka ipaniãtaua. Napokaerekatari ninoa sãkire, kotxi ninirekapitikari matxineiroteni nitiretini.

Paoro Õtãkikari Petro

11 Eereka Petro motikaẽtaua ate Ãtxiokia sitatxiti aãuakasaaki. Iuasaaki Petro kamakiti na atãoni. Ininiãkara nota sãkirauata Petro apisatoõ: “Petro, pite kerokari,” nitxari iua.

12 Merepanika Petro nipokota ikiniõtika aĩtariakori Xoteo minakonikata. Eereka ãtikaka kikiãkini apoka Txiako iokanatakini. Iuasaaki Petro pĩkana ninoa, ininiã kona inikaika aĩtariakori Xoteo minakonikata, Xoteo kiomaneakorini sãkire xika, kotxi ninoa sãkire: “Kãkiti Teoso takaõtxikare iĩtoã mauakaniã, ! pinipokotape ninoakata,” itxana ninoa sãkire. Petro pĩkana Txiako iokanatakini, kotxi ninoa nirekari Teoso takaõtxikare auini aĩtariakori ĩtoã, Xoteo minakaniua ĩtoã.

13 Apanakini Xoteoakori Xesosi sãkire auiãkani apaka kamari Petro kamakiti atokokana, ininiã ninoa apaka kerokari. ! Inipokotaikana aĩtariakorikata, Xoteo minakanikata. Ninoa kerokiniri xika Panapee apaka kerokari. Iua apaka !inipokotaika aĩtariakorikata, Xoteo minakonikata.

14 Nimarotakasaakiri ninoa kerokiniri ikamakitina, nota misãkiretari Petro ikinimane õkiãtaã, kotxi ninoa ! ikamari atão inakari. Teoso iokanapirena erekari iaõka ! ikamana. Nitxari iua: “Xoteokarai, iuaritika pauanãta Xoteo minakaniua sauaki, ininiã Xoteo kamakiti atoko ! pikamaika. Xoteo minakaniua atoko pitxaua. Ininiãkara kinirepa pite

paniãtana Xoteo minakaniua: ‘Hĩkĩpitariko Xoteo kiomaneakorini sãkire?’ !Erekari,” nitxa Petromoni.

Xesosi Sãkire Auikiko Kamaerekatari Kãkiti

15 Ate Xoteo atxaua, kotxi aĩri, ainoro pakini Xoteo txaua apaka. Xoteo kiomaneakorini sãkire: “Xoteo minakaniua maerekati kamakani itxauana,” itxana isãkirena. Xoteo minakaniua !atxaua ate.
16 Aimarotari, aãuikiniãri Xesosi Kristo sãkire, iua kamaerekatari aãkixinire, ininiãkara Teoso apakapaua. Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari Moisesi ipaniãtakiti kãkiti kamini tĩkane. Ininiãkara Moisesi iõkatsopatari ikara Teoso sãkire. Txamari ! aposotari akaminiri imakinika Teoso paniãtakiti, Moisesi iõkatsopatakiti, ininiãkara ! ikamaerekatari aãkixinire. ! Apakapaua ate. Ate auikari Xesosi sãkire ereka anini ĩkapani, ininiã Teoso apakapapitikaua ate. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika ! aposota akamini, ininiã Xesosi kamaerekatari aãkixinire Teoso apakapiniua ĩkapani, Kristo sãkire aãuikasaaki.
17 Anirekasaakiri Teoso kamaerekatinina, aãpoka Kristomoni. Iuasaaki aimarotari maerekati kamakani aniniua. Iuaritika Kristo makatxakari amaerekani Teoso apakapiniua ĩkapani. Ikara atoko ininiã, atxiĩti Kristo nirekatari maerekati akamini, imakatxakiniri ĩkapani? Konapitini.
18 Atxiĩti kãkiti imarotari Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti kamiko na kamaerekatari kãkiti ãkixinire, ininiã itakanapari ninoa paniãtakiti ikamini. Atxiĩti ãti õti iuaĩkana ikamari ninoa Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti iaõka, ininiã iuasaakiikarako ikerokari.
19 Moisesi iõkatsopatakiti oerekano nota ipĩkari atoko nininiua, kotxi nota kona posotari ikinika Moisesi iõkatsopatakiti iaõka nikamini, ininiã nimisiritiko auapitikako. Ininiã nimarotari Moisesi iõkatsopatakiti kona makatxakari nimaerekani. Ininiã nimarotari Xesosi sãkire auiãkarinokara auapininiika. Ininiã uatxa ikiniõtika ninirekari Teoso nireẽkitinoka nikamini.
20 Xesosi okaãka aamina ĩpiriãmitakari nopini. Aamina ĩpiriãmitakari nopini okakori atoko nitxaua, kotxi maerekati mitxi nikamakiti !ninirekaikari nikaminiri. Mitxi ninireẽkiti kona auaika. Iuaritika auãkipanika nitxaua, kotxi Kristo aua nãkixinireẽ. Teoso ãkiri sãkire nauikiniã, auãkipanika nitxa. Iua tiretano nota. Iua ipĩpe nota ĩkapani.
21 Moisesi iõkatsopatakiti kamiko kamaerekatiniãua ate, kinirepa Xesosi ipina? Moisesi iõkatsopatakiti kamiko na xatiki kamaerekataua ate. Teoso tiraõkinokara kamaerekatari aãkixinire.

3

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniua?

1 Hĩte Karásia tixini auakanii kona kiĩkitei hĩte. Kipa
misirienetai hĩte atão inakari himakamakani ĩkapani? Kotxi
himarotapitikari atão inakari. Himarotari Xesosi Kristo ip-
ina aamina ĩpiriãmitakari nopini amaerekani imakatxakini
ĩkapani. Ate oerekapekai ikara atão inini.
2 Ianoka nipimaãi hĩte: Kisaakipa hãpakapari Erekari
Matamatakoti? Hãpakapatari iua, Moisesi paniãtakiti
hĩkamakasaaki? Konapitini. Hãpakapatari Erekari
Matamatakoti Teoso iokanapirena erekari hãuikasaaki?
Ari, Teoso iokanapirena erekari hãuikasaaki, iuasaakiikara
hãpakapari iua Erekari Matamatakoti.
3 Kipa iomaiĩkitetai hĩte? Merepanika Teoso sikari Erekari
Matamatakoti hĩtemoni, ininiã Erekari Matamatakoti sika-
posotiiretai hĩte Teoso paniãtakiti hĩkamini ĩkapani. Uatxa
hĩxinikatari Teoso paniãtakiti hĩkamini hĩteka posotiireẽkani?
Konapitini. Kona hĩte posotari.
4 Himisiritapeẽkaika Xesosi sãkire hãuikini xika. Kinirepa
himĩteenekatari himisiritiko? Atauako uatxa kona hãuikaikari
mitxi hãuikakiti Xesosi sãkire?
5 Kirisaakipa Teoso sikari Erekari Matamatakoti hĩtemoni?
Kirisaakipa Teoso oerekari iposotiire hĩtemoni? Atauako
ikara atoko itxa Moisesi paniãtakiti hĩkamakasaaki? Konapi-
tini. Isikai Erekari Matamatakoti, oerekai iposotiire, Teoso
iokanapirena hãuikasaaki.
6 Hĩxinikariko Apraãoni. Apraão auikari Teoso sãkire,
ininiãkara Teoso kamaerekatari iua, ininiã Teoso apakapari
iua.
7 Ininiã ninirekari himarotiniri, kãkiti Teoso sãkire auiãkani
Apraão apika mekaniriakori atão inakani itxauana ninoa.
8 Teoso kamaerekatari Xoteo minakaniua, kotxi
ninoa auikari Xesosi sãkire. Kitxakapirĩka Teoso sãkire
iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara Teoso iokanapirena erekari
Apraãomoni. Ikara iõkatsopari txari: “Nota sikariko erekari
ikinimane kãkitimoni, kotxi pite Apraão auikari nota sãkire.”
9 Apraão kĩpitari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso takari erekari
iuamoni. Iua atokotxikana Teoso takari erekari iua sãkire
kĩpitakanimoni.
10 Apanakini uãkatari Teoso apakapinina ninoa, kotxi
ikĩpitarina Moisesini sãkire. Txamari Teoso misirikare
pamonõkonipaniriko ninoamoni, kotxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori txari: “Teoso misiritariko kãkiti ikinika Moisesi
paniãtakiti ikiniõtika imakamakanisaaki.”
11 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Teoso ka-
maerekatariko kãkiti, iua sãkire auiãkani. Ininiã isãkire

auiãkani auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Ininiãkara aimarotari Moisesi paniãtakiti kĩpitiko kona kamaerekatari kãkiti.

12 Moisesini iõkatsopatakiti kona paniãtaua aãuikiniri Xesosi ipinini amaerekani imakatxakini ĩkapani. Moisesi iõkatsopatakiti paniãtaua akaminiri ikinika Teoso paniãtakiti. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kãkiti, Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika makerokakatirako auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

13 Txamari ãtika Teoso paniãtakiti Moisesi iõkatsopatakiti akerokiniã, amisiritaãkako. Kristo makatxakaua ate ikara misirikaretxi monõkori, kotxi Teoso misiritari Xesosi Kristo aamina ĩpiriãmitakari nopini ate maerekani xika ate mapinakani ĩkapani. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti aamina nopini okakori Teoso misiritakiti itxaua.

14 Teoso sikaenetari erekari Apraãomoni. Kristo ipĩpe hĩte Xoteo minakaniua ikara erekari hãpakapini ĩkapani. Ininiã Xesosi Kristo sãkire aãuikasaaki, aãpakapari mitxi Teoso sikaenetakiti. Aãpakapari aãkixinireẽ Erekari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti atemoni.

Teoso Sikaenetakiti Sãkiretxiti

15 Nitariakori, ikinimane kãkiti imarotakiti nisãpiretaiko hĩte, noereẽkiti sãkiretxiti iteene himarotini ĩkapani. Ipi kãkiti aua itiina isikaenetakakana. Iuasaaki, iõkatarina iuãkana isikaenetakitina tsopaã. Eereka !auiritaãkana imaxinĩkaretinirina isikaenetakitina. Apaka !auiritaãka sãkiretxi apikomoni itakinina isikaenetakitina tsopaã. Teoso sikaenetakiti inakitiakorimoni ikara atoko itxa.

16 Himarotariko ia. Teoso sikaenetari erekari Apraãomoni, Apraão apika mekanirimoni apaka. Teoso sãkire iõkatsopatakori na txari: “Apika mekaniriakori.” Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Apika mekaniri.” Ininiã ãtika apika mekaniri. Kristo itxaua iua.

17 Ia ninireka nisãpiretinii. Kitxakapirĩka Teoso sikaenetakiti Apraãomoni apokapeka. Koatrosẽtosi trĩta pakini anokanani Apraão auaka atoko, Teoso sãpiretari Moisesi ipaniãtakiti iõkatsopatini ĩkapani kãkiti kamini ĩkapani. Moisesi iõkatsopatakiti kona xipokari Teoso sikaenetakiti Apraãomonikari.

18 Teoso sikari Kristo kãkitimoni, kotxi mitxi isãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Teoso sikasaakiri ipaniãtakiti sãkiretxiti Moisesimoni ikara iaõka kãkiti kamini ĩkapani, isikaenetakiti auapeka iuasaaki. Ipaniãtakiti sikiko !ixipokari isikaenetakiti.

19 Ininiãkara kininiãpa Teoso sikari ipaniãtakiti Moisesimoni kãkiti kamini ĩkapani? Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori

oerekaua maerekati kamakaniua ate, kotxi ! aposotari ikinika ipaniãtakiti akamini. Kristo, Apraão apika mekaniri ĩkorapokoriti apokini apisapanika, Moisesi iõkatsopatakiti oerekaua Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani. Teoso sikaenetakiti itxaua Xesosi Kristo. Teoso sikasaakiri ipaniãtakiti sãkiretxiti Moisesimoni, Teoso nitiriakori aua iuaãtaã. Teoso sãpiretari isãkire Moisesimoni. Eereka Moisesi sãpiretari kãkiti.

20 Teoso sãpiretakasaakiri Apraão isikaenetakiti, !ipaniãtari ãti kãkiti sãpiretiniri Apraão. Teosonokara sãpiretari Apraão.

Moisesi Iõkatsopatakiti

21 Moisesi iõkatsopatakiti aãuikiniã, atxiĩti ! anirekaikari Teoso sikaenetakiti? Anirekapitikari. Akiomaneakorini paniãtakiti sãkiretxiti, kona txĩkitakaua aãuapinininiika anini tĩkane. Ininiãkara akiomaneakorini sãkire kona kamaerekataua ate, ininiã Teoso kona apakapaua ate, ininiãkara kona aãuapinininiika ! atxa Teosokata. ! Auari mauiritakoti sãkiretxiti kãkiti auapinininiika inini txĩkitakakari.

22 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Ikininape kãkiti kamari maerekati.” Kateia ãki auakani atoko atxaua, kotxi !aposotari erekari akamini. Teoso sikaenetakiti sikaãka Xesosi Kristo sãkire auiãkanimoni.

23 Xesosi Kristo sãkire auikiko apisa, kãkiti kateia ãki auakani atokokana itxauana. Kãkiti moiaãkari atoko itxaua Teoso paniãtakiti Moisesimoni sikakori. !Aposotari anirekinimoni asini. Uatxara aposotapitikari anirekinimoni asini, kotxi Xesosi apokapeka ĩkorapokoriti. Ipinapeka kãkiti ĩkapani, ininiã uatxa aãuikiniãri iua sãkire, kona Teoso misiritaikaua uatxa.

24 Kristo mapokakani apisa, ate oerekakari atoko itxaua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Kristomoni anikakari atoko itxaua ikara. Kristo apokasaaki, Teoso kamaerekataua ate, kotxi aãuikari Kristo sãkire.

25 Uatxa apokapeka Xesosi Kristo sãkire auikiko. Ininiãkara Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !imoiaãikaua ate.

26 Teoso anaakori hĩtxaua, kotxi hãuikari Kristo Xesosi sãkire.

27 Hĩte patxisatapeẽkaika, ininiãkara hĩpatxisatiko oerekari apanakini Kristo ãtipirika himoianatini ĩkapani. Ininiãkara Kristo atokopeka hĩtxa.

28 Ikara atoko aniniã, akinika Kristo Xesosi nakiti atxaua, kotxi akaikotapika iuakata. Xoteoakori, Xoteo minakaniua, nitiritxi, nitiritxi minakaniua, kiki, sito, amakinika Kristo nakiti atxaua.

29 Kristo nakiti pininiãua, Apraão apika mekaniri pitxaua apaka. Ininiã pite apakapapitikariko Teoso sikaenetakiti.

4

Teoso Anaakori

1 Apikomoni nisãpiretaiko hĩte ãti sãkiretxiti. Amarini ! apakapari irini tii itakanapakiti iua ĩkapani, kotxi xapitipanikari. Ikinipoko irini nakiti imi nakiti txapekaua, iuaritika na apakapapanikari. Axapitipanika inakasaaki, nitiritxi atoko itxaua.
2 Axapitipanika inakasaaki apanakini moiaãri iua. Ninoa nĩkatari itxineirote. Irini ketotiniri manapi apokasaaki, imi apakapari ikinika irini tii itakanapakiti.
3 Mitxi iua eenetxi atoko atxaua ate. Nitiritxi atoko atxaua ate. Akiomaneakorini paniãtakiti sãkiretxiti amoiaãkiri atoko itxaua, kotxi oerekaua akamakiti tĩkane.
4 Teoso iokanatari imi kãkitimoni iketo manapisaaki. Sito ĩto ãki aua merepanika, ikinimane kãkiti atoko. Iua kĩpitari ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori.
5 Amakamakaniãri ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, amisiritiko auapitika. Xesosi makatxakaua ate amamisiritakoni ĩkapani. Ininiã Teoso anaakori atxaua.
6 Teoso anaakori aniniãua, Teoso iokanatari Erekari Matamatakoti imi nakiti aãkixiniremoni. Ininiã iua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, aãkiritari Teoso: “Papai, niri,” atxariko.
7 Ininiã nitiritxi atoko ! atxaikaua. Teoso anaakori atxapekaua. Iua anaakori aniniãua, ikini isikaenetakiti isikaua atemonikari, kotxi Kristo makatxakapekari amaerekani.

!Erekaxinireri Paoro Karásia Auakani Xika

8 Mitxi hĩte !imarotari Teoso. Iuasaaki nitiritxiakori amotakoni atoko hĩtxaua. Hĩparĩkauata teoso minakaniua ĩkapani.
9 Uatxa hĩte imarotari Teoso. Ari, uatxa Teoso imarotai hĩte. Ininiã kinirepa hĩte nirekari hĩkanapiriini mitxi hĩauĩteakorimoni. Kona kaposotiirena ninoa. !Kiĩkitena ninoa. Kinirepa hĩte nirekari iuaĩkana ninoa nitiriakori amotakoni atoko hininiãua? Kinirepa hĩte nirekatari iuaĩkana hãuikiniri ninoa oereẽkiti sãkiretxiti?
10 Hĩte nirekari Xoteo kamakiti atoko inakari hĩkamini. Hĩuãkatari Teoso apokaerekatinii hĩte, kotxi ninoa kiinirite atokotxikana hĩte apaka kama.
11 Ininiã ! erekaxinireno nota ikara nikenakoenetini. Atauako maxikatiĩka nota sãpiretari Teoso sãkire hĩtemoni?
12 Nitariakori, nota iteene õtãkikai hĩte. Hĩtakanapariko Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti hĩkamini. Nota atoko hĩtxako, kotxi hĩte sauaki nauakasaaki nota hĩte atoko nitxaua. Xoteo minakaniua atoko nitxaua. Hĩtekata nauakasaaki, !himisiritano nota. Hĩtiretano nota.
13 Hĩxinikari merepitipanika Teoso iokanapirena erekari hĩte nisãpiretakasaaki, namianare xikara nisãpiretai hĩte, hĩtekata nauakasaaki.

14 Iuasaaki namianatakasaaki, hĩparĩkauatapitipo nota
ĩkapani. ! Hinaiakakano. ! Hĩokanatano nisini namianare
xika. Hĩte apakapano nota Teoso nitiri iaxitikiri hãpakapini
atokokana. Hĩte apakapano nota, Kristo Xesosi hãpakapini
atokokana.
15 Iuasaaki hĩte iteene hĩpoxokoniuata. Nimarotari ereka
hinini, kotxi noki amianatakasaaki, hĩposotaãkamariko, hi-
makatxakamariko hĩteka oki notamoni hĩsikini ĩkapani.
16 Atauako uatxa himokaiakari nitxataua nota, atão inakari
nisãpiretinii xika?
17 Ninoa kamisirienererini iteene tiretapitikamai hĩte, txa-
mari ninoa ãkixinire nireẽkiti !erekari hĩte ĩkapani. Inirekarina
hĩte omanatiniua ate. Inirekarina hĩte apokaerekatinina
ninoanoka.
18 Erekari kãkiti iteene tiretinii hĩte, ãkixinire inireẽkiti
erekari inakasaaki. Nota hĩtekata nimauakanisaaki apaka,
erekari kãkiti iteene tiretinii, ãkixinire inireẽkiti erekari in-
akasaaki.
19 Hĩte namariteni nota tiretakini atoko hĩtxa. Hinoro
atokotxikana nitxa nota. Kaiamapeka auaenetakaro atoko
nitxa, kotxi nota atatsiirauata hĩte xika. Kristo kamak-
iti atokotxikana hĩkamakasaaki, iuasaakinoka nitsii nãkixinire
auakari iotoka.
20 Kinirão auaka nitxa hĩtekata uatxa. Ninirekari
aãpisatoõtakakiniua, ininiã nixinikakiti ipinimonipo itxa
atxiĩti. !Erekaxinireno nota hĩte xika.

Akaa, Sara Pakini

21 Hĩte Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti nireẽkani, himaro-
tatari ninoa sãkire?
22 Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua, ipi Apraão anaakori
aua. Sito niterotxi iamotakitokata aua imi ãti. Niterotxi
minakotokata ĩtanorokata aua ãti imi.
23 Akaa inakoromoni, niterotxi iamotakitomoni imi aua,
kotxi Apraão sirĩka oakata. Imi aua Saramoni niterotxi mi-
nakotomoni, kotxi Teoso sikaenetari iua imi.
24 Apraão anaakori oerekaua Teoso parĩka kãkiti ĩkapani.
Iparĩka ipi aua, naia sito ipi atoko. Akaa inakoro ãkiri nitiritxi
amotakori itxaua. Teoso parĩka õtanoxiratari Sinai inakori
iua auakasaaki, niterotxi Akaa atoko itxa. Teoso paniãtakiti
iuasaaki amakamakaniã, amisiritiko auapitikako, nitiritxi
amotakori atokotxikana. Nitiritxi makamakaniãri ipatrãote
paniãtakiti imisiritiko auapitikako.
25 Ininiãkara õtanoxiratari Sinai inakori Arápia tixini auakari
Akaa atoko itxa. Apaka ĩkorasaaki Xerosareẽ sitatxiti oa
atokokana itxa, kotxi Xerosareẽ auakani Akaa anaakori
atoko itxana ninoa. Nitiritxiakori amotakoni atoko itxana.
Ninoa Xerosareẽ auakani !ikamari ikinika Teoso paniãtakiti,
ininiã Teoso misiritapitikanako ninoa.

26 Ãti Xerosareẽ auapitika, iaxiti auakari Xerosareẽ, Teoso
tixine. Xerosareẽ iaxiti auakari Sara atoko, kotxi Sara
niterotxi amotakoro !otxaua oa. Ate inoro atoko otxaua oa.
Sara ãkiri atoko atxaua, kotxi amisiritiko !auaika. Aãuikiniãri
Xesosi sãkire, akiomaneakorini kona paniãtaikaua ate ninoa
nireẽkiti akamini.
27 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Pite sito meenetoi pipoxokoniuatako. Pite sito
pauãkitakarauatini tsii mimarotakatoi, pixikarauata
pipoxokoniritika, kotxi pite takanapakoroi, itori
pamariteakori auako. Kĩtaniriro poiãoka oamariteakori
auako,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
28 Ininiã nitariakori, Sara ãkiri, Isaki inakori atoko atxaua,
kotxi Teoso sikaenetari Apraão imi Saramoni auini. Iu-
atxikana Teoso sikaenetaua Xesosi amaerekani imakatxakini
ĩkapani, Teoso anaakori aniniua ĩkapani.
29 Akaa ãkiri Isimaeo inakori iponaniã, kotxi Apraão
nirekari imi, ininiã iua sirĩka Akaakata. Sara ãkiri Isaki
inakori iponaniã Erekari Matamatakoti posotiireẽ. Eereka
Isimaeo misiritari Isaki. Iua atokokana itxa uatxa. Teoso
anaakori minakaniua misiritari Teoso anaakori.
30 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Hĩokanataroko niterotxi iamotakoro osipinini imikata, kotxi
niterotxi ãkiri kona apakapapaniri ipixini iri tii.
Niterotxi minakoto ãkirinoka apakapari iri tii,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
31 Ininiã nitariakori, niterotxi amotakoro ãkiri atoko !atxaua.
Niterotxi minakoto ãkiri atoko atxaua.

5

Takaõtxikari !Ikamaerekatari Kãkiti

1 Nitiritxi kamari ipatrãote nireẽkitinani. Ikara atoko uatxa !
atxaika, kotxi aãuikari Kristo sãkire. Kristo makatxakapekaua
amisiritiko monõkoni. Ininiãkara nitiritxi amotakoni atoko
iuaĩkana !hĩtxapeua. !Hãuiritapiri kãkiti paniãtinii ninoa auiãkiti
hãuikini.
2 Hĩkenakotako. Nota Paoro sãpiretaiko hĩte. Hãuiritiniãri
takaõtxikari takiko hiĩtoã Xoteo atoko, ininiã hãuikari
takaõtxikari kamaerekatinii hĩte Teoso apakapinii ĩkapani.
Txamari na atão. Kristonoka kamaerekatari kãkiti Teoso
apakapini ĩkapani. Erepaniko, pinirekiniãri takaõtxikari, !
pinirekaikari Kristo.
3 Iuaĩkana nota õtãkikai hĩte. Hãuiritiniãri takaõtxikari
takiko hiĩtoã Xoteo atoko, ininiã Moisesi paniãtakiti ipixini
hĩkamapeka. Ikara atoko hininiã, ikinika ipaniãtakiti hĩkamako.
4 Ãtikaka hĩte nirekari Moisesi paniãtakiti hĩkamini Teoso
kamaerekatinii ĩkapani. Txamari ikara atoko hinirekiniã,

hĩtakanapari Kristo. Ininiãkara Teoso ! iposotari ikinipoko erekari isikinii.
5 Atepekana, ate auikari Xesosinoka txĩkitakiniri kãkiti ereka inini ĩkapani, Teoso apakapapini ĩkapani. Ikamaerekataua Erekari Matamatakoti posotiireẽ, kotxi aãuikari Xesosi sãkire.
6 Takaõtxikari hiĩtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hĩte. Takaõtxikari hiĩtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani ! ikamaerekatai apaka. Kristo Xesosi nakitiakori aniniãua, Teosora kamaerekataua, kotxi aãuikari Xesosi sãkire, ininiã atiretari iua.
7 Merepanika hĩte auikapitikari Xesosi sãkire. Kipa xipokatari atão inakari Teoso sãkire hãuikini? Natokopa itxa Teoso sãkire atão inakari hĩtakanapini?
8 Hĩte akiritakari itxaua Teoso. Kona iuani xipokari hãuikiniri atão inakari isãkire.
9 Kãkiti sãkire txari: "Pão ãtikaãkari axapitiri ipani, iuaritika iãtikakakiti itori ipe." Iua atokokana ãtika maerekati kamakari xika kaiãopokori kãkiti kamari maerekati.
10 Teoso kamaimaroretano nota hĩte takanapiniri hĩkerokakiti, atão inakari hĩkamini ĩkapani. Hĩte nitariakori hĩtxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua, ininiãrako nimarotari nota õtãkikinii iaõka hĩkamapanikako. ! Nimarotari iua kiki himisirienetakiri. Ia nimarota. Teoso misiritapanikariko iua.
11 Apanakini sãpirenãtari: "Paoro paniãtari Xoteo minakaniua takiniri takaõtxikari iĩtoãna." Na atão ninoa sãkire. Nipaniãtaãkamariko takaõtxikari takiko, nimisiritiko ! auamako. Kona nipaniãtari Xoteo minakaniua takiniri takaõtxikari iĩtoãna. Ikara xika nimisiritaãka. Nisãpiretari ia: Kristo aamina ĩpiriãmitakari nopini ipĩpe amaerekani imakatxakini ĩkapani. Kristonoka kamaerekataua Teoso apakapiniua ĩkapani. Ikara noerekakiti xika nimisiritaãka.
12 Ninoa kamisirienererini nirekiniãri itsiki mata kisauakiko, erekari itsikipati tsotatiko apaka. Nomanãkarauata, ninoa misirienetinii xika.
13 Nitariakori, Teoso akiritai hĩte iua nakitiakori hininiua ĩkapani, ininiãkara uatxa hĩposotari hĩteka nireẽkiti hĩkamini. Iuaritika ! hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti. Ia hĩkamako: Hĩtiretakakauako ãtipirika. Ikara atoko hininiã, himoianatakakauako.
14 Teoso paniãtakiti txari: "Pitiretana apanakini piteka pitiretiniua atokokana." Ikara paniãretxi pikaminiã, pikamapekari ikinika Moisesi paniãtakiti.
15 Kaxipiri ĩtopa auakani atoko ! hĩtxape. Ninoa karotakakaua, okakakaua itxana. Erepaniko. Kaxipiri ĩtopa auakani atoko hininiã, hĩxipokakauako.

Aĩto Nireẽkiti

16 Nõtãkikare ia atoko itxapaniko: Hãuiritariko Erekari Mata-
matakoti oerekinii iua kimapore ikiniõtika. Iua hĩkimapore
oereẽkari ininiãua, !hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti.
17 Aĩto ! inirekari Erekari Matamatakoti nireẽkiti.
Iuatxikana Erekari Matamatakoti ! inirekari hiĩto nireẽkiti.
Erekari Matamatakoti mokaiakari itxaua aĩto. Ininiã
aãkixinire nireẽkiti !aposota akamini aĩto nireẽkiti xika.
18 Iua Erekari Matamatakoti oerekiniãi pikimapore
ikiniõtika, pikaminiãri iua nireẽkiti, ininiã Xoteo
kiomaneakorini paniãtakiti !oerekaikari pikimapore.
19 Aimarotapitikari kãkiti ĩto nireẽkiti. Inirekari ĩtaniritxi
minakotikatika osirĩkini, ĩtanorotxi minakotokatika isirĩkini,
mitxitakari ãtokata isirĩkini. Kãkiti ĩto nirekari kãkiti xinikaxi-
titiniri maerekati iĩto nireẽkiti. Kãkiti ĩto nirekari ãti kãkiti ĩto,
maerekati ikaminina ĩkapani.
20 Kãkiti ĩto nirekari teoso kãkiti kamakiti iteosone ĩkapani.
Kãkiti ĩto nirekari maerekani matamatakoni paniãtakiti
ikamini. Kãkiti ĩto nirekari omanãkaretxi, neenamatxi,
xikoretxi, norikaretxi, iuikaretxi. Kãkiti ĩto nirekari kãkiti
omanatiniri apanakini.
21 Kãkiti ĩto nirekari ãti kãkiti tii. Inirekari okanitxi,
poãtakatxi, maerekati kiiniriti ikamini. Ikara atoko inakari
maerekati kãkiti ĩto nireẽkiti. Uatxa nipinitai hĩte, mitxi nip-
initinii atokotxikana. Ikara maerekati kamakani ! auapani
Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

Erekari Matamatakoti Nireẽkiti

22 Iua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, ! ikara
atokoni itxa akamakiti. Iua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ
auiniã, atiraõkiuata. Apoxokoniuata. Erekaxinireua. ! Ka-
timari aomanãkarauatini. Aamonĩkarauata. Erekaua. Aka-
maenetakiti akamapitika.
23 Ate ! iuikaua. ! Akamari maerekati aĩto nireẽkiti. Ikara
atoko atxa, Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auiniãua. Ikara
atoko aniniã, amisiritiko !auari.
24 Kristo nakitiakori ininiãua, ! anirekaikari akaminiri
maerekati aĩto potxitakiti, aĩto nireẽkiti. Amanirekakiniti
aõkini atokokana, aõkapekari maerekati aĩto nireẽkiti.
25 Erekari Matamatakoti txĩkitakari axinire auãki inini,
ininiãkara makamari ikinipoko iua nireẽkiti ikiniõtika.
26 !Apakata aãuikiniua. !Apakata aneenamauatini. !Apakata
axikotakakiniua.

6

Himoianatakakiniua

1 Nitariakori, hĩte Erekari Matamatakoti nireẽkiti
kamakanii, himarotakasaakiri aĩtari kaminiri maerekati,
hõtãkikariko iua imaerekani itakanapini ĩkapani. Hõtãkikariko

hĩtiraõkiritika. Iuasaaki erepaniko, kotxi atxiĩti hĩte apaka nirekari iua maerekani atokotxikana hĩkamini.
2 Himoianatakakauako hĩtapara poiãonoka inakasaaki. Ikara atoko hininiã, hĩkamari Kristo paniãtakiti apanakini hĩtiretini.
3 !Erekari ate iuikiniua. Kãkiti minakati: “Apiari nota,” inakari, iuanika misirienetaua.
4 Erekari nataerekatiniri notaka kamakiti. Erekari atxiĩti? Nikamakiti ereka ininiã, nipoxokoniuata. !Apakata nãkixinireẽ nixinikiniri: “Iua ãti kamakiti apiaerekata. Nota kamakiti poião erekari.” !Apakata ikara atoko ninini.
5 Ikininape kãkiti aua iparĩka kasãpaniri. Iuanoka posotari ikaminiri.
6 Teoso sãkire oereẽkari oerekiniãi pite Teoso sãkire, iuasaaki minakati auiniãi pisikari iuamoni. Nipokori atxiĩti, txineiro atxiĩti, pisika iuamoni, kotxi iua kikiote !auari.
7 Piteka ! pimisirienetapeuako, kotxi ! piposotari Teoso pimisirienetini. Teoso misirienetakari ! auari. Pikikioteẽ mitxi pitakakiti iaõka papakapa. Iua atokokana pikamakiti ereka inini, papakapari erekari. Pikamakiti maerekati inini, papakapari maerekati.
8 Piĩto nireẽkiti pikaminiã, papakapari piĩto siãkitinoka. Piĩto sikai ipĩkitxinoka. Teoso misiritapitikai. Erekari Matamatakoti nireẽkiti pikaminiã, papakapari iua siãkiti. Iua siãkiti Teosokata ãtipirika pauini ĩkapani.
9 !Apakata asãpakini erekari ikiniõtika akamini. Makamari erekari ikiniõtika, maiotokakanikaua anini. Erekari akamini amaiotokakaniã, erekari Teoso sikakiti aãpakapini apokapitikako.
10 Ininiã aposotakasaakiri, makamari erekari ikininapemoni. Merepanika makamari erekari aĩtariakorimoni Xesosi sãkire auiãkanimoni.

Imapotõkire Õtãkikaretxi

11 Hãtamatariko ia niõkatsopare mitari. Ia iõkatsopari imapotõkire nota niuakoã niõkatsopatakiti.
12 Apanakini hĩte sauaki nirekari ninoaka apokaerekatiko, ininiã isãpiretari kãkiti potxitakitinoka. Ninoakara paniãtai hĩtakiniri takaõtxikari hiĩtoã. Kininiãpa ninoa nirekatari takaõtxikari hĩtakini? Ninoa misiritiko monõkoni xika, ninoa paniãtari Xoteo minakaniua takiniri takaõtxikari iĩtoãna, ininiã Xoteoakori potxitari ninoa oereẽkiti sãkiretxiti. Inirekarina Xoteoakori apokaerekatinina ninoa. Txamari Kristonoka kamaerekatari kãkiti, kotxi ipĩpe aamina ĩpiriãmitakari nopini kãkiti maerekani imakatxakini ĩkapani.
13 Ninoa kamisirieneririni kamari Moisesi paniãtakiti takaõtxikari itakinina iĩtoãna. Txamari ikinika Moisesi

paniãtakiti !ikamana. Ninoa nirekari hĩte takiniri takaõtxikari hiĩtoã, ininiã eereka ninoa iuikaua, kotxi hĩte kamari ninoa paniãtakiti.

14 Kona ninirekari niuikiniua. Teoso !inirekari niuikiniua. Nota iuikari aãuĩte Xesosi Kristo. Iuanokara niuika, kotxi iua ipina aamina ĩpiriãmitakari nopini ate ĩkapani. Ininiã nota !ninirekaikari Xesosi sãkire mauiãkani nireẽkiti. Iuatxikana ninoa !inirekari nota nireẽkiti.

15 Takaõtxikari hiĩtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hĩte. Takaõtxikari hiĩtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani !ikamaerekatai. Teoso txĩkitakiniãi iua anaakori hininiãua, iuasaaki ikamaerekatai hĩte. Ininiãkara hãkixinire amaneri itxaua. Ininiã mitxi hinireẽkiti !hinirekaika.

16 Teoso kamaerekaxiniretai hĩte, ikara sãkiretxiti hãuikasaaki. Iua amonĩkai hĩte. Ikara atoko Teoso kamari kãkiti iua nakitiakori ininiuana, atão Isaeo mekaniriakori ininiuana.

17 Ixipope ia iõkatsopari. Nipinitana nota kamamaxiretakani. !Hĩkamamaxiretapeno, kotxi nimisiritaãkapeka. Nikaro mata auapeka niĩtoã. Auĩtetxi nitiri amotakori karo mata atoko itxa nikaro mata, kotxi Apiananiri Xesosi nitiri nitxaua.

18 Nitariakori, aãuĩte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩte ãkixiniremoni. Ameẽ.

ÉPESO
Paoro Iokanatsopatakiti Épeso Auakanimoni

1 Nota, Paoro. Niõkatsopatari ia aãtsopa. Teoso nirekano
Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Ininiã niokanatsopata
Teoso nakitiakorimoni Épeso sitatxiti auakanimoni. Kristo
Xesosi sãkire auiãkanimoni, ipaniãtakiti kamakanimoni
niokanatsopata.
2 Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari
ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Teoso Mereẽua Itixi Kamiko Apisapanika

3 Masãpiretari Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo iri: "Erekapi-
tikai," kotxi itakapekari ikinika erekari ate ãkixiniremoni,
kotxi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara erekari isikakiti Teoso
tixinekiri.
4 Itakari ikara erekari ate ãkixiniremoni, kotxi itixi kamiko
apisapanika Teoso mereẽpekaua Kristo nakitiakori aniniua.
Imereẽua Teoso nireẽkitinoka akamini ĩkapani, maerekati
amakamakani ĩkapani, atiraõkiuatini ĩkapani.
5 Itixi kamiko apisapanika, Teoso mereẽua iua anaakori
aniniua ĩkapani. Xesosi Kristo ipĩpe ate ĩkapani, ininiã iua
txĩkitakaua Teoso anaakori aniniua. Teoso txĩkitakaua iua
anaakori aniniua, kotxi iua potxitari ikara atoko ikamini.
Inirekari ikara atoko ikamini. Erekari ipotxitakiti ikamini
tĩkane.
6 Teoso txĩkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi inirekari
asãpiretiniri: "Peerekari ikinipoko erekari pisikakiti
kãkitimoni." Teoso sikaua ikara erekari, kotxi iua tiretakiti
nakitiakori atxaua.
7 Xesosi iĩkitxitari amaerekani, kotxi iarẽka xiketa ate
ĩkapani, ininiã Teoso maxinĩkaretari amaerekani. Uatxa !
imisiritaikaua amaerekani xika. Teoso kamari ikara ate
ĩkapani, kotxi ikinipoko erekari isika atemoni. !Ixipoka ikara
erekari Teoso sikakiti. Ikinipoko erekari aua iuamoni.
8 Kãkiti kona posotari iaõtiniri erekari Teoso sikakiti ate
maerekati kamakanimoni. !Kaiãotikori. Ikinipoko imaroretxi
aua iuamoni. Atão inakarinoka imarota ikamini, ininiã ikara
erekari ikaminiãua.
9 Mitxi ! aimarotari Teoso inireẽkiti ikamini tĩkane.
Uatxa ikamaimaroretaua. Ipotxitari oerekiniua inireẽkiti.
Peerekari iua potxitakiti. Ãkixinireẽ ixinikari ikara ikamini.

10 Teoso ketotini õti manapi, ikinipoko iposope inakasaaki,
iua apotiitariko ikinimane itixine auakani, itixiã auakani
pakini.
11 Xesosi Kristo nakitiakori atxaua, ininiã aãpakapari ate
ĩkapani inĩkatakiti. Itixi kamiko apisapanika ixinikari ikamak-
iti ate ĩkapani. Ikamari ikinika inirekakiti iaõka.
12 Iua mereẽua ate, merepitipanika Kristo sãkire auiãkaniua,
ikinimane asãpiretini ĩkapani: "Peerekari Teoso. Erekapitikari
ikamakiti."
13 Hĩtepekana auikari Xesosi sãkire, atão inakari
hĩkenakotakasaaki. Ikara atão inakari Teoso iokanapirena
erekari itxaua, kotxi iua iokanapirena oerekai himaerekani
makatxakiko. Xesosi sãkire hãuikasaaki, Erekari Matamatakoti
apoka hãkixinireẽ. Iua Teoso takaõtxikare itxaua. Iua oerekai
hĩte Teoso nakitiakori hininiua. Xesosi sikaenetapekari
Erekari Matamatakoti atemoni iokanatini.
14 Isikaenetakiti Erekari Matamatakoti atemoni auape,
ininiã aimarotapitikari aãpakapiniri ikinika isikaenetakiti,
inĩkatakiti ate ĩkapani. Iuasaaki Xesosi apakapaua ate iua nak-
itiakori, iua iamotakini, kotxi imakatxakapekari amaerekani.
Ikara atoko ininiã, ikinimane kãkiti txari iua: "Peerekai pite.
Erekapitikari ikinipoko pikamakiti."

Paoro Misãkiretiniri Teoso

15 Ikara atoko ininiã, nota kenakopiretakasaakiri Api-
ananiri Xesosi sãkire hãuikini, ikinimane Teoso nakitiakori
hĩtiretini nikenakopiretakasaaki,
16 nimisãkiretapikari Teoso hĩte ĩkapani. Nitxari iua:
"Erekapitikai, kotxi pite makatxakari ninoa Épeso sitatxiti
auakani maerekani," nitxa.
17 Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo Teosone itxaua. Xesosi iri itx-
aua. Kaiotximereri iua Teoso. Nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani
ia atoko: "Pisikaimaroretana ninoa ãkixinire. Ninirekari
Erekari Matamatakoti oerekinina pite iteene imarotinina
ĩkapani.
18 Piopinikariko ninoa ãkixinire atão inakari imarotinina
ĩkapani. Pite akiritana ninoa ikinipoko erekari apakapin-
ina ĩkapani. Ikara poerekana ninoa imarotinirina ĩkapani,
iãtapinirina ĩkapani. Pikamaimaroretana ninoa pite nĩkatakiti
pite nakitiakori ĩkapani. Ikara pinĩkatakiti, pisikaenetakiti,
peerekari. Itori pinĩkatakiti. !Ixipoka pinĩkatakiti. !Kaiãotikori
pinĩkatakiti pinakitiakori ĩkapani.
19 Pikamaimaroretana ninoa kaposotiire pinini. Ininiã
piposotari iteene pisikaposotiiretiniua ate pisãkire auiãkani.
Ikara piposotiire !auari ãtimoni. Pataparari pite posotiire." Ia
atoko nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani.

20 Ikara Teoso posotiire õkitikari Kristo ipĩkani sauaki
auakasaaki. Iposo atoko iposotiireẽ itakari Kristo apiari
topãkiniãtaã, ikikomoni itixineẽ.
21 Ininiã Kristo Apiananiri itxaua. Iua posotiire api-
ata. Maerekani matamatakoni auĩteakori posotiire poiãoka.
Ĩkorapokoriti auĩtetxiakori posotiire poiãoka. Kristo posotiire
apiata. Ĩkorasaaki Kristo Apiananiri. Apaka katana Kristo
atoko inakari !auari. !Auari ãti kaposotiireri Kristo atoko.
Kristo apiata.
22 Teoso txĩkitakari Kristo ikinimane auĩte ininiua. Itakari
ikinimane imokaiakariakori ikiti patapi, ininiã Xesosi
paniãtakitinoka ikamana. Imokaiakari !auaika. Ininiã
ikinipoko Teoso kamakiti auĩte itxaua Kristo. Teoso sikari
iua isãkire auiãkani auĩte ininiua. Inakitiakori kii atoko itxa
Xesosi.
23 Iua ĩto atoko itxa inakitiakori, ininiã ikinimane inakiti-
akori sauaki iua aua. Itxĩkitakari ikinipoko atão inini.

2

Mitxi Ipĩkani Atoko Atxaua

1 Hĩtepekana, Xesosi txĩkitapekari hĩxinire auãki inini. Mitxi,
isãkire hãuikini apisapanika, ipĩkani atoko itxa hãkixinire,
Teoso manirekakiniti hĩkamini xika, himaerekani xika.
2 Iuasaaki hĩte kamari ikini sereti maerekati, ĩkorapokoriti
auakani maerekani atokokana. Iuasaaki hĩkĩpitari Satanasi
sãkire, maerekani matamatakoni auĩte sãkire. Iua, initiri-
akorikata aua ĩtima auiniãtaã. Iua parĩkauata Teoso sãkire
makĩpitakani xinire ãki.
3 Mitxipeka amakinika ate Teoso sãkire makĩpitakani atxaua,
kotxi akamari maerekati aĩto paniãtakiti. Iuasaaki akamari
maerekati aĩto nireẽkiti. Akamari maerekati axinikakiti iaõka
iuasaaki. Ikinimane itixi auakani atoko, ate, apanakini
apaka maerekati kamakani atxaua iuasaaki, ininiã Teoso
omanãkarauata amaerekani xika. Iposope amisiritiko.
4 Iuaritika Teoso iteene amonĩkaua. Kaamonĩkareri Teoso
atoko inakari !auari. Iua iteene tiretaua. Ate maerekati
kamakani atxaua, iuaritika itiretaua.
5 Ipĩkani atoko anakasaaki, maerekatinoka akamakasaaki,
iuasaaki itxĩkitakaua auãki anini, Kristo auãki inĩkitakini atoko.
Iuasaaki imakatxakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko
erekari isikiniua.
6 Ininiã Teoso õkitikaua ipĩkani sauaki aãuakasaaki, Kristo
õkitikini atokokana. Ininiã itixineẽ Teoso takaua ate aĩtopãkini
Kristo Xesosikata, kotxi iua nakitiakori atxaua.
7 Ininiã katanarako ãtipirika inirekari oerekiniri ikinipoko
erekari atemoni. Erekari isikakiti !ixipoka. !Kamapotõkireri.

Kona erekaua, iuaritika iteene itiretaua, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua.
8 Atemoni erekari isikakitinokara makatxakari amaerekani, isãkire aãuikasaaki. Ininiã ! aposota ateka maerekani amakatxakini, kotxi maerekati kamakani atxaua. Teoso sikakitinokara makatxakari amaerekani.
9 Akamakiti erekari !iposotari amaerekani imakatxakini. Ininiã kãkiti iuikiniua !auari. Teosonokara posotari imakatxakiniri kãkiti maerekani.
10 Peerekari Teoso parĩka aãkixinireẽ, kotxi ikamaua ate ereka anini. Ininiã Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara iparĩka amaneri. Ikamaua ate amaneri anini, erekari akamini ĩkapani. Ikara ikamini apisapanika Teoso xinikari ikara. Iuasaaki inirekari erekarinoka akamini.

Kristo Nakitiakori Ãtika Nirimanetxi

11 Xoteo minakaniua hĩtxaua, kotxi ikara atoko hĩponaniã. Teoso takaõtxikare auaĩtotakini takauãkatai hĩte: "Teoso takaõtxikare mauaĩtotakini." Xoteoakori auari ikara Teoso takaõtxikare, kotxi ikisauakarina amarini tsiki mata axapiti. Ikara oerekari Teoso nakitiakori ininiuana.
12 Hĩxinikariko mitxi, Kristo sãkire hãuikini apisa, Kristo ! auari hĩtemoni. Iuasaaki maparakini atoko hĩtxaua. Isaeokini ! hĩtxaua. Ãtião hĩtxaua. Ikara xika kona hĩte posotari hãpakapiniri Teoso sikaenetakiti iuasaaki. Iuasaaki !himarotari Xesosi makatxakiniri himaerekani. Iuasaaki !himarotari Teoso.
13 Uatxa Kristo Xesosi apakapapekai hĩte. Mitxi ĩtakoxiti auakani atoko hĩtxaua, iuaritika uatxa iua minai hĩte Teosomoni, kotxi Kristo arẽka xiketa hĩte ĩkapani.
14 Iuanokara kamaerekaxiniretaua, ininiã ixipokari Xoteo, Xoteo minakaniua pakini omanatakakiniua. Ikara omanãkaretxi paretxi atoko itxa. !Auiritari Xoteo sini Xoteo minakonimoni. Uatxa ãtika nirimanetxi atxaua.
15 Kristo ipĩkasaaki, ixipokari ikara omanãkaretxi, kotxi iuasaaki ikamari ikinika paniãtakori iõkatsopatakori ikinimane ĩkapani. Ikara Xoteoakorimoni sikakori. ! Isikaãka Xoteo minakonimoni. Ininiã Kristo ipĩkasaaki, itxĩkitakana Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini ãtika kãkiti amaneri atoko inini. Neenamatxi ! auaika, kotxi Kristo kamaerekaxiniretaua amakinika.
16 Ipina aamina ĩpiriãmitakari nopini, ininiã iuasaaki iuaĩkana iminana Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini Teosomoni. Ãtika nirimanetxi atoko iminana Teosomoni. Iuasaaki ixipokari Xoteoakori, Xoteo minakaniua omanatakakiniua.
17 Xesosi apoka ĩkorapokoriti Teoso iokanapirena erekari isãpiretiniri kãkiti. Isãpiretari kãkiti, Teoso omanatiniri kãkiti imaerekani xika xipope, Xesosi sãkire auikasaakina. Isãpiretai

hĩte Xoteo minakaniua. Apaka isãpiretari Xoteoakori. Mitxi
õtakoxiti auakani atoko hĩtxaua, kotxi iuasaaki ! himarotari
Teoso sãkire. Mitxi Xoteoakori imarotari Teoso sãkire, ininiã
Teoso takote auakani atoko itxauana.
18 Erekari Matamatakoti ãtinoka aua. Kristo sãkire
aãuikasaaki, iua Erekari Matamatakoti anikaua aĩri
Teosomoni. Anikari Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini
iuamoni.

Teoso Aapoko Atxaua

19 Uatxa Teoso mimarotakani ! hĩtxaikaua. Uatxa ãti uãka
! hĩtxaikaua. Teoso tixine auakani hĩtxaua, apanakini Teoso
sãkire auiãkanikata. Iua aapoko auakani hĩtxaua.
20 Teoso aapoko atoko atxaua. Aapokotxi kamaãka kaikori
nopini imirikakani ĩkapani. Xesosi moianariakori tosi pakini,
iua iokanatakini kãkitimoni, ninoa sãpiretakiti iua kaikori
atoko itxa. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti
apaka iua kaikori atoko itxa. Aapokotxi aua ãtika kai mitari,
apanakini kai soro maĩkakari. Xesosi Kristo iua kai mitari
atoko itxa.
21 Ininiã iua maĩkaua. Iuakata aãua, ininiã kãkiti itoãpotari
auikiniri Xesosi sãkire. Apiananiri aapoko aneeãpotini atoko
itxa. Iua Apiananiri aapoko atoko atxa. Imisãkiretiko aikoti
atoko atxa.
22 Ininiã iua apotiitai hĩte hĩkinika iua aapoko hininiua
ĩkapani, kotxi Teoso auiniãtaã hĩtxaua. Erekari Matamatakoti
auiniãtaã hĩtxaua apaka.

3

Paoro Sãpiretari Teoso Sãkire Xoteo Minakonimoni

1 Ikara atoko ininiã, nota Paoro kateia ãki naua, hĩte Xoteo
minakaniua Xesosi Kristo sãkire nisãpiretini xika. Kateia ãki
naua, kotxi nauikari Xesosi sãkire.
2 Hĩkenakopiretapekari parĩkatxi Teoso sikakiti notamoni,
isãkire Xoteo minakaniua nisãpiretini ĩkapani. Ikinipoko
erekari isika notamoni, hĩte nisãpiretini ĩkapani.
3 Teoso oerekapekano kãkiti mitxi mimarotakiniti. Mitxi
axapitiki ikara Teoso oerekakiti niõkatsopatapeka hĩtemoni.
4 Uatxa ia hãtatsopatakasaaki, hĩposotari himarotiniri nimaro-
takiti, kãkiti mitxi mimarotakiniti, Kristo parĩka kãkiti ĩkapani.
5 Kitxakapirĩka kãkiti kona imarotari ikara Kristo parĩka
kãkiti ĩkapani. Uatxa Erekari Matamatakoti oerekari ikara
Xesosi iokanatakinimoni. Apaka oerekari ikara Teoso sãkire
sãpiretakanimoni. Teoso parĩkanoka ikamana ninoa.
6 Nisãpiretai hĩte kãkiti mitxi mimarotakiniti. Xoteo
minakaniua apakapariko Teoso nĩkatakiti itixineẽ,
Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Xoteo minakaniua,

Xoteoakorikata Kristo ĩto atoko itxauana. Xoteo minakaniua
apakapariko Teoso sikaenetakiti, Xoteoakori apakapiniri
atokotxikana. Teoso iokanapirena erekari sãpiretari kãkiti
isikaenetakiti, kotxi isikari Kristo, Xoteoakori maerekani,
Xoteo minakaniua maerekani apaka imakatxakini ĩkapani.
Ikara kãkiti mitxi mimarotakiniti.
7 Teoso iokanatano nota kãkitimoni iua iokanapirena
erekari nisãpiretini ĩkapani. Ikara parĩkatxi isikano, kotxi
ikinipoko erekari Teoso sikano nota iposotiireẽ.
8 Itomaneri Teoso nakitiakori poiãorini, iuaritika nota
poiãori nininiua atoko inakari !auari. Iuaritika Teoso sikano
ikinipoko erekari, kotxi iokanatano Xoteo minakonimoni
erekari Kristo auakiti nisãpiretinina ĩkapani. Ikara erekari !
ixipoka. Itori. !Kimarotikori ikinipoko erekari Kristo auakiti.
9 Apaka Teoso nirekari noerekiniri ikinimane, ikara mitxi
imimarotakiniti, Teoso nakitiakori tiretakakiniua. Itixi
kamikosaaki, Teoso kipatari ikara kãkiti mimarotakiniti.
Ikipatiniritika uatxa ikara noerekari ikinimane. Teoso ka-
makasaakiri itixi, Xesosi Kristokata ikamari ikinipoko. Mitxi
kona xatiki !auari.
10 Uatxa Teoso nirekari imereẽkini oerekiniri ikinipoko
Teoso imarore auĩtetxiakori matamatakonimoni, Teoso tixine
auakanimoni.
11 Itixi kamiko apisapanika, ãtipirika Teoso nirekari aãuĩte
Kristo Xesosi kaminiri ikinika inirekakiti kãkiti ĩkapani.
12 Kristo kamakiti ate ĩkapani aãuikiniã, aposotapitikari
aãpokini Teosomoni, ininiã ! kapĩkareua Teosomoni aãpokini.
Ataparaxinireritika asari iuamoni.
13 Ininiãkara nõtãkikai hĩte. !Himatinaniuatape nimisiritiko
xika. Nimisiritaãka hĩte ĩkapani, Xesosi sãkire hãuikini ĩkapani,
ininiã hĩuikariko nimisiritiko. Teoso auiritari nimisiritiko,
kotxi iua iteene tiretai hĩte.

Iuaĩkana Paoro Misãkiretiniri Teoso

14 Teoso nirekakiti kãkiti ĩkapani nixinikasaaki, nikapo-
toreẽkaua aãuĩte Xesosi Kristo iri apisatoõ, nimisãkiretiniri
ĩkapani.
15 Ikinimane Teoso nakitiakori, itixine auakani, apaka ikin-
imane ĩkorapokoriti auakani apakapari iua uãka.
16 Ia atoko nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani: “Peerekai pite.
Ikinipoko erekari aua pitemoni. ! Ixipoka ikara erekari.
Ininiãkara, pisikaposotiiretana Épeso auakani ãkixinire.
Ninirekari Erekari Matamatakoti iteene sikataparatinina
ninoa ãkixinire.
17 Ninirekari iteene auikinirina Kristo sãkire, ininiã Kristo
auapika ãkixinireẽna. Ninirekari ninoa iteene imarotiniri pite
tiraõki. Takari kotsa kipatxi erekari ãki auini atokokana,

ninirekari ninoa kaikotini pitekata pitiraõki sikataparatinina ĩkapani. Imarotiniãrina pitiraõki, !irikana. !Ikamarina maerekati.
18 Ninirekari ninoa, pinakitiakori, apanakini pinakitiakori pakini, imarotiniri Kristo tiraõki kãkiti ĩkapani, kotxi Kristo tiraõki !ixipoka. !Kaiãotikori iua tiraõki.
19 Kãkiti kona posotari imarotiniri ikinika Kristo tiraõki. Ninirekari ninoa Épeso auakani apakapiniri ikini sereti erekari pisikakiti ãkixinireẽna, pite atão imarotinina ĩkapani." Ikara atoko nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani.
20 Ininiã uatxa maxinikariko iua. Kaposotiireri apiatakari itxaua. Ikinipoko iposota ikamini. Imaposotakiniti !auari, ininiã ikinika aamanaãkiti, ikinika axinikakiti pakini, iposota ikamini. Ari, apikomoni iposota ikamini ate ĩkapani. Axinikakiti, aamanaãkiti poiãoka. Apiata iposotiire. Iua posotiire parĩkauata aãkixinireẽ.
21 Ininiã Teoso mereẽkini kitxakapirĩka auakani, uatxa auakani, katana auakani pakini ãtipirika txariko Teoso: "Peerekai pite. Apiananiri pitxaua." Ikara atoko itxana, kotxi Xesosi Kristo makatxakari amaerekani Teoso anaakori aniniua ĩkapani. Ameẽ.

4

Xesosi Auiãkani Ãtika Iĩto Atoko Itxauana

1 Kateia ãki naua, kotxi nauikari Apiananiri sãkire. Ininiã nota iteene õtãkikai hĩte ikiniõtika atão hĩkamini, kotxi Teoso akiritai hĩte iua anaakori hininiua ĩkapani. Ikara atoko hininiã, iua kamakiti atokokana hĩkamako.
2 Ininiãkara !hĩuikapeua. !Hinirekapiri hinirekakitinoka hĩkamini. Hãuiritariko ãti kaminiri iua nirekakiti. Katima homanãkarauataka !hĩtxapeko. Himĩteenekakakauako hĩkerokasaakiri hĩkamakiti. Hĩtiretakakauako.
3 Erekari Matamatakoti txĩkitakari axinikakiti, anireẽkiti pakini ãtinoka inini, kotxi iua kamaerekaxiniretaua. Ininiãkara hĩparĩkauatako ikara atoko auini ĩkapani.
4 Xesosi ĩto atoko atxaua. Ãtika iĩto, ininiã ĩtotxi ãtika atoko atxaua. Erekari Matamatakoti ãtinoka aua. Teoso akiritakasaakii inakitiakori hininiua, hiãtapariko hãpokini iua tixine iuakata hãuini ĩkapani. Ininiã ãtinoka hiãtapakiti.
5 Ãtinokara Apiananiri aua. Ãtinokara aãuiãkiti sãkiretxiti aua. Ãtinokara apatxisatiko.
6 Ãtika Teoso aua. Iua ikinimane iri ãtika aua. Iua ikinimane apisatoõ apiatakari itxaua. Ikini itixiti iua aua. Amakinika aãkixinireẽ iua aua.

Teoso Sikakiti Atemoni

7 Kristo sikapekari iposotiire ate amakinimoni iparĩka akamini ĩkapani. Iposotiire isikaua aparĩka akamini ĩkapani. Aparĩka pamimari, ininiã apiata isika iposotiire atemoni.
8 Kotxi Teoso sãkire kitxakapirĩka txari:
Ikanĩkasaaki itixinemoni, imikanapiriãna kãkiti mitxi imokaiakari maĩkakini. Iuasaaki isikari erekari kãkitimoni.
9 Iua kanĩka, kotxi mitxipe iua katxaka itixi patapixiti ipĩkani auiniãtaã.
10 Iua itixi patapixiti katxakakari, iuatxikana kanĩka iaxiti apiko nopinixiti, ininiã uatxa iua aua ikini itixiti, iaxiti, Teoso tixine pakini. !Auari iua mauakaniãtaã.
11 Iposotiire isikasaaki isãkire auiãkanimoni, isikari ia atoko parĩkauatakani ininiuana ĩkapani: Kristo iokanatakini kãkitimoni, Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso iokanapirena erekari sãpiretakani, Teoso nakitiakori õtãkikakani, Teoso sãkire oerekakani pakini isikaua.
12 Ikara atoko isikaua, kotxi inirekari ninoa oerekiniua inakitiakori iparĩka atão akamini ĩkapani. Ikara atoko isikaua, kotxi ninoa sikataparaxiniretaua.
13 Ninoa sikataparaxiniretiniritika ãtika aãuiãkiti auako. Ipinimoni inakari aãuiãkiti !auaika, kotxi atão aimarotariko Teoso ãkiri sãkire. Ininiã kiĩkiteua, kimaroreua iuasaaki. Kristo atoko atxauako, kotxi paimatireri iua.
14 Ininiã iuasaaki amarini atoko !atxaikaua, kotxi amarini !imarotari atão inakari. Tsakati anikakiti atoko, ĩtima anikakiti atoko itxana kãkiti kamisirienereri sãkire auiãkani. !Imarotarina atão Teoso sãkire. Ninoa kamisirienereri xinikaxitita atão minakati oerekini ĩkapani.
15 Atão inakarinoka asãpiretako kãkiti atiraõkiritika. Ikara atoko akaminiã, aimarore aneeãpota. Kristo sãkire iteene aãuikaãpota. Erekari akamakiti aneeãpota. Ininiã Kristo atoko atxaua, kotxi iua ĩto atokotxikana atxaua. Ate kii atoko itxaua Kristo.
16 Ĩtotxi kamari ikii paniãtakiti. Iua atokokana ate kamari Kristo paniãtakiti. Ininiã aãpotiitaua. Amoianatakakaua Kristo parĩka akamini ĩkapani, kotxi ĩtotxi ãtika atoko atxaua. Kristo sikataparataua amoianatakakiniua. Ininiã ikinika Kristo nakitiakori atão parĩkauatiniã iua ĩkapani, apiaãpota aimarotari iua imarore atão akamini ĩkapani. Akinika atão aparĩkauatiniã Kristo ĩkapani, ikamataparaxiniretaua. Iuasaaki atiretakakaua. Iuasaaki ĩtotxi erekari, mamianatakati atoko itxaua Kristo nakitiakori.

Aãuini Amaneri

17 Ikara atoko ininiã, ia nisãpiretai. Apiananiri imaroreẽ iteene nõtãkikai. !Hĩkamapinikariko apanakini Xoteo minakaniua kamakiti atoko. !Kiĩkiteri ninoa kamakiti. !Kiĩkiteri ixinikakitina.

18 ! Imarotarina atão inakari. Mapiãri atoko itxa iĩkitena.
Ikara atoko ininiã, ! kimarorena. Teoso ! itxĩkitakana auap-
ininiika ininina, kotxi ãkixinireẽna ! inirekarina atão inakari
imarotinina.
19 Ninoa ãkixinire ãpatapeka, ininiã ! ipẽtauatana maerekati
ikamakasaakina. Ininiãkara ninoaka sikaua Satanasimoni
iĩtona nireẽkitinoka ikaminina ĩkapani. Ininiã ikamarina
ikinika maerekati. Itori maerekati inireka ikaminina. !
Inirekarina iotokakinirina ikara maerekati ikaminina.
20 Hĩtepekana, ikara maerekati ! hõerekaãka, Kristo himaro-
takasaaki.
21 Iuasaaki hĩkenakotapitikari iua sãkire. Iua oerekai atão
inakari, kotxi Xesosi imarotari ikinipoko atão inakari.
22 Hõerekaãka hĩtakanapiniri maerekati mitxi hĩkamakiti,
hĩxinikakiti pakini. Himãka kitxakari hõkini atokokana
hĩtxapaniko himaerekani hĩtakanapini. Hĩtakanapariko ikara
kitxakari hinireẽkiti, kotxi ikara maerekati hinireẽkiti
misirienetai.
23 Ininiã eereka hamanaãriko Teoso txĩkitakiniri hĩxinikakiti,
hinireẽkiti pakini amaneri inini.
24 Ininiã himãka amaneri hĩeretakini atokokana, amaneri-
noka atão inakarinoka hĩkamako, kotxi Teoso txĩkitakai hĩxinire
amaneri inini, Teoso atoko hinini ĩkapani. Ininiã atão in-
akari himarota. Erekarinoka hĩkama. Teoso ĩkapaninanira
hĩparĩkauatako.
25 Ininiã aãpirena kona hĩkamape hĩtariakorimoni. Atão in-
akarinoka hĩsãkiretako, kotxi amakinika ate ãtika ĩtotxi atoko
atxaua.
26 Hinaiatakasaakiua, ! hãuiritapiri homanãkare txĩkitakinii
maerekati hĩkamini. Himakini apisapanika, hĩotokakariko
homanãkarauatini.
27 Ikara homanãkare himatakanapakanisaaki, hãuiritari Sa-
tanasi txĩkitakinii maerekati hĩkamini, ininiã ! hãuiritapiriko iua.
28 Atxiĩti hiĩtiriuatapeka, ininiã ! hiĩtiriuatapinikako.
Hĩparĩkauatako. Erekari parĩkatxi hĩuakoã hĩkamako, hĩparĩka ĩki
hãpakapini ĩkapani. Ininiã eereka aua minakati hĩtemoni, kãkiti
minakati mauinakinimoni hĩsikini ĩkapani.
29 Maerekati sãkiretxiti ! hĩsãpiretapiri kãkiti. Erekari-
noka hĩsãpiretako, hĩsãkire kenakotakani hĩsikataparaxiniretini
ĩkapani, ikinipoko erekari Teoso sikakiti ninoa apakapini
ĩkapani.
30 Kona hĩkamamatinanitapiri Erekari Matamatakoti Teoso
nakiti himaerekani xika. Erekari Matamatakoti Teoso
takaõtxikare itxaua. Teoso sikapekari iua atemoni, ininiã
aimarotapitikari aãpakapiniri ikinipoko Teoso sikaenetakiti
Kristo uai kanapiriãkasaaki. Iuasaaki imakatxakaua ikinika
maerekati auiniãtaã.

31 ! Hinĩkatapiri homanãkare hãkixinireẽ. Katima naiataka
! hĩtxapeko. Ãtipirika apanakini homanatini, hĩtakanapako. !
Hĩtxitapiri ãti. !Himisãkirepiretapiri ãti. Ikini sereti maerekati
ikara atoko inakari hĩtakanapako.
32 Erekari hĩkaminakakauako. Hiamonĩkakauako. Himax-
inĩkaretariko maerekati ãti kamakiti hĩtemoni, maerekati ate
kamakiti Teoso maxinĩkaretini atokotxikana. Teoso max-
inĩkaretari amaerekani, kotxi Kristo ipina ate ĩkapani.

5

Hĩtiraõkiuatako Ikiniõtika

1 Teoso anaakori itiretakini hĩtxaua, ininiã hĩkamariko Teoso
kamakiti atokotxikana.
2 Hĩtiraõkiuatako ikiniõtika, Kristo tiretiniua atokotxikana.
Iuaka isikaua Teosomoni, kotxi ipina ate ĩkapani. Teoso
apokaerekatari Kristo ipinini ate ĩkapani. Peerekari isikiniua
Teosomoni.
3 Teoso nakitiakori hĩtxaua, ininiã kona ninirekari
nikenakopiretiniri pĩtaniri minakotikatika, pĩtanoro
minakotokatika pisirĩkini. !Apakata maerekati hiĩto nireẽkiti
hĩkamini. ! Apakata maerekati hiĩto nireẽkiti hĩxinikini,
hĩsãpiretini. Ikara hĩxinire txikotakari hĩtakanapako. Txineiro
potxitakani !hĩtxapeuako.
4 ! Hĩsãpiretapiriko sãkiretxi maerekati. Sãkiretxi miĩkiteti
apaka ! hĩsãpiretape. ! Hinapetapiri ãti. Hĩsãkirauatakasaaki,
hĩtxariko: “Peerekari Teoso, kotxi isikaua ikinipoko erekari.”
5 Aimarotari ia: Ĩtanoro minakotokatika sirĩkakari,
maerekati iĩto nireẽkiti kamakari, txineiro potxitakani pakini
! iteosonetari Teoso. Teoso kamakori misãkiretakani atoko
itxana. Ikara atoko inakani ! apakapari Teoso sikaenetakiti
iua anaakorimoni, Kristo, Teoso pakini auĩtetxi ininiãtaãua.
6 Kona hãuiritapiri kãkiti misirienetinii hĩte miĩkiteti
sãkiretxitiã. Kona ! hãuikapiri ninoa sãkire, kotxi ikara
atoko inakari maerekati xika, Teoso misiritariko isãkire
makĩpitakani.
7 Ininiã ikara atoko inakani moianariakori !hĩtxapeuako.

Pokamara Atoko Hĩtxaua

8 Mitxi hĩte mapiãri atoko hĩtxa, kotxi ! himarotari Api-
ananiri iuasaaki. Uatxa hĩte imarotapitikari iua, ininiã
pokamara atoko hĩtxaua. Ininiãkara erekarinoka hĩkamako
ikiniõtika.
9 Erekari Matamatakoti auakasaaki kãkiti ãkixinireẽ,
erekarinoka inireka ikamini. Atãonoka ikama. Atão
inakarinoka isãpireta. Ikara atoko inakari Erekari
Matamatakoti sikakiti.
10 Hinitariko Apiananiri nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.

11 Ikara atoko ininiã, kona himoianatapiri kãkiti maerekati
kamakani, kotxi ikara parĩkatxi ipiaã potorikakari. Ikara
atoko inakari parĩkatxi ! iminari erekari atemoni. Ininiã
maerekati ! hĩkamape. Ia hĩkamako. Hõerekariko kãkiti
maerekati makamakani.
12 Apẽtauata asãpiretiniri Teoso sãkire makĩpitakani kamakiti
ipiaã, kotxi apia maerekati ĩkora.
13 Ikinika tirikapi kamara auiniãtaã atamataãka,
14 kotxi tirikapi iopinikari ikinika. Ininiã ãti txari:
“Himereka, imakakani atoko inakanii. Hõkitikauako ipĩkani
atoko inakanii. Ininiã iuasaaki Kristo iopinikariko hãkixinire.”

Miĩkiteti !Hĩtxapeua

15 Erepaniko. Atão inakari hĩkamako ikiniõtika. !Hĩkamapiri
miĩkiteti kamakiti atoko. Hĩkamariko kãkiti kiĩkiteri kamakiti
atoko.
16 Hĩkamariko erekari, kotxi poiãonoka hãuini. Hĩkamariko
erekari ikiniõtika, kotxi maerekati auapitika ĩkorasaaki.
17 Ininiã miĩkiteti ! hĩtxapeua. Himarotariko Apiananiri
nireẽkiti.
18 Kona hiãtapero iãriã kapoãro hĩpoãtini ĩkapani, kotxi
itxĩkitakai maerekati hĩkamini. Hãuiritariko Erekari Mata-
matakoti txĩkitakinii erekarinoka hĩkamini.
19 Hĩsãpiretakakaua xikari Teoso ĩkapani, xikari kitxakari,
xikari ĩkorapokoriti auakari pakini. Hĩxikaretari ikara atoko
inakari xikari Teoso ĩkapani. Hãkixinireẽ apaka hĩxikarauata
Teoso ĩkapani.
20 Ãtipirika hĩtxariko aĩri Teoso: “Erekapitikai pite, kotxi
erekari ikinipoko pisikakiti atemoni.” Xesosi Kristo aãuĩte
ininiua, asãpiretari Teoso ikara atoko inakari.

Tanorotxi Pirena.

21 Hĩpaxitakakauako, ãti nirekakiti hĩkamini, kotxi hĩpĩkariko
Teoso manirekakiniti hĩkamini.
22 Ininiã hĩte sitoakoro hĩkamariko hĩtaniri nireẽkiti.
Apiananiri nireẽkiti hĩkamini atokokana hĩkamariko hĩtaniri
nireẽkiti,
23 kotxi pĩtãniri pikii atoko itxaua. Ininiã iua piauĩte itxaua.
Iua atokokana Kristo inakitiakori kii atoko itxaua Kristo. Iua
ĩto atoko atxaua. Aãuĩte itxaua. Amaerekani makatxakakari
itxaua. Ininiã sito kamariko oĩtaniri paniãtakiti.
24 Ininiã kãkiti Kristo nakitiakori kamari Kristo nireẽkiti.
Iua atokotxikana sito kamariko ikinipoko oĩtaniri nireẽkiti.

Taniritxi Pirena

25 Hĩte taniritxi, hĩtiretaroko hĩtanoro. Kristo tiretinina inaki-
tiakori atokokana, hĩtiretaroko hĩtanoro. Iua iteene tiretana,
kotxi ipina inakitiakori ĩkapani.

26 Iua ipina, kotxi inirekari itxĩkitakiniua ate iua nakiti-
akori aniniua. Inirekari imakatxakiniri amaerekani. Ãparaã
makatxakiniri aĩto txiko atokokana, iua sãkire makatxakari
amaerekani aãkixinireẽ auakari.
27 Kristo ipina inakitiakori ĩkapani, kotxi inirekaua iposope
anini ate apakapini ĩkapani. Iuasaaki peerekaua. Ãtika
amaerekani !auaika. Ãtika akerokakiti !auaika. Ikara atoko
inakari maerekati !auaika. Iuasaaki atão Teoso nakitiakori
atxaua. Erekarinoka akama iuasaaki.
28 Ikara atoko ininiã, kiki tiretaroko ĩtanoro, iĩto itiretini
atokokana. Ĩtanoro tiretakari iuaka itiretaua.
29 Kãkiti !omanatari iuaka ĩto. Isikakienatari. Itiretari.
Apiananiri tiretiniri inakitiakori atokokana, kãkiti tiretari
iuaka ĩto.
30 Apiananiri ĩto atoko atxaua. Ixini atoko atxaua. Api
atoko atxaua. Ikanoke atoko atxaua. Iuako atoko atxaua.
Itxaãpota.
31 Iua ĩto atoko atxaua, ininiãkara kiki ĩtanorouatakasaaki,
itakanapana iri, inoro pakini ĩtanorokata ikaikotini ĩkapani.
Ininiã ãtinoka ĩtotxi atoko itxauana.
32 Nisãpiretai mitxi !kimarotikori. Kristo inakitiakorikata
ãtika ĩtotxi atoko itxauana. Kãkiti !imarotari ikara mitxi.
33 Ininiã pitiretaroko pĩtãnoro piteka ĩto pitiretini
atokokana. Pite tanorotxipekana, pipaxitariko pĩtaniri.

6

Amarini Pirena

1 Hĩte amariniakori, hĩkĩpitanako hĩri, hinoro pakini sãkire,
kotxi ikara Apiananiri paniãtakiti. Atão pikĩpitanako ninoa
sãkire.
2 Kitxakapirĩka Teoso sãkire paniãtaua:
Hĩpaxitanako hĩri, hinoro pakini.
Ikara Teoso paniãtakiti hĩkaminiã, Teoso sikaenetakiti isika
hĩtemoni. Mitxi Teoso paniãtakiti !auari Teoso sikaenetakiti.
3 Hĩri, hinoro pakini sãkire hĩkĩpitiniã, ia isikaenetakiti
apokapitikako hĩtemoni. Hĩkĩpitiniãri ninoa sãkire, erekari
hãuini. Hĩkĩpitiniãri ninoa sãkire, hãuiniritika kiomãtxi
hĩtxauako.

Irĩtxi Pirena

4 Hĩtepekana irĩtxiakori, kona hĩtxĩkitakapena hamariteakori
omanãkarauatini atão minakati hĩkamini xika. Hõerekanako
Apiananiri nireẽkiti ikaminina. Hõerekanako Apiananiri
sãkire imarotinina.

Nitiritxi Pirena

5 Hĩtepekana nitiritxiakori amotakoni, hĩkamariko
hĩauĩteakori ĩkorapokoriti auakani paniãtakiti. Hĩpaxitanako
ninoa. Hĩpĩkariko ninoa manirekakiniti hĩkamini. Hãkixinireẽ

hinirekariko ninoa nireẽkitinoka hĩkamini. Kristo paniãtakiti hĩkamini atokokana, hĩkamariko ninoa paniãtakiti.
6 ! Hĩparĩkauatapeko hĩparĩka erekari apanakini atamatini ĩkapani ĩkapani, kotxi iuasaaki hinirekari ninoa poxokotinii. Kristo nitiriakori hĩtxaua, ininiã hĩparĩkauata Teoso nireẽkiti hĩkamini, kotxi hãkixinireẽ ikaranoka hinireka hĩkamini.
7 Hĩkamariko hĩparĩka ikinika hĩpoxokoniritika, hinirekiniritika. Apiananiri ĩkapani hĩparĩkauatini atokokana, hĩparĩkauatako hĩauĩte ĩkorapokoriti auakari ĩkapani.
8 Kotxi himarotari Apiananiri sikariko parĩkatxi ĩki kãkitimoni, ikinipoko erekari ikamakiti ĩki. Nitiritxi iamotakoni, apaka nitiritxi miamotakoni Kristo nakitiakori apakapariko erekari ikamakitina ĩki.

Patrão Pirena

9 Hĩtepekana patrão, ia atoko inakari hĩkamako hinitiriakorimoni. ! Hĩtxapiri hinitiriakori: “Ikinika nota paniãtakiti himakamakaniã, iteene nimisiritai hĩte,” kotxi hĩte patrãote aua apaka iaxiti. Iua Teoso. Teoso kamakiti poiãorimoni, iua atokotxikana ikamakiti auĩtetximoni.

Kãkiti Xinire Tokapare

10 Nitariakori, ia nisãkire mapotõkire: Katapara hĩtxako. Hĩkosekataparatariko Apiananiri tapara, kotxi kaposotiireri iua.
11 Sotato ieretakari iĩto tokapare, neenamatxi ikamini apisapanika. Iua atokokana Teoso sikaua axinire tokapare, ininiã maeretakariko ikinika ikara axinire tokapare, kotxi neenamatxi auapitika Satanasikata. Iua paimatireri. Ixinikaxititapekari itxĩkitakiniua maerekati akamini.
12 ! Aneenamauata kãkitikata. Aneenamauata maerekani matamatakoni auĩteakorikata, ikinika maerekani matamatakoni kaposotiirerinikata. Aneenamauata auĩtetxiakorikata ĩkorapokoriti ipiaã auakanikata. Aneenamauata ikinipoko maerekani matamatakoni iaxiti auakanikata.
13 Ininiãkara hĩeretakariko ikinika Teoso sikakiti hĩxinire tokapare. Ininiã maerekati apokasaaki, !inokai. Kona hĩrika. Kona himiteka. Hĩokanatari Satanasi isini. Hĩte kãiata.
14 Sotato iposope ineenamauatini atoko hĩtxako. Sotato takari ipakiomatare. Ipakiomatare maĩkari ikinipoko iĩto tokapare. Sotato pakiomatare atoko itxa hĩxinire tokapare maĩkiko. Atão inakari sãkiretxiti itxaua iua. Ininiã hĩtakariko ikara hĩpakiomatare.

Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ĩkapani. Sotato torota koana atoko itxa hĩkamakiti atão inakarinoka. Ininiã hĩeretakariko ikara hĩtorota tokapare.

15 Sotato kiti apaka iposope ineenamauatini, kotxi itakari ikiti mata ikiti tokapare ĩkapani. Sotato kiti mata atoko

itxa Teoso iokanapirena erekari aanikapiretakiti kãkitimoni.
Ikara iokanapirena sãpiretaua Teoso !imisiritaikaua, isãkire
aãuikasaaki. Ininiã hĩeretakariko ikara hĩkiti mata.
16 Sotato maĩkari itokapare, iĩto imokaiakari xiripi
minokakani ĩkapani. Xiripitxi tirinakari itokaparemoni
apokasaaki, oaka. Iua tokaparetxi atoko itxa Teoso sãkire
auikiko. Iteene hãuikiniãri Teoso sãkire Satanasi !iposotari
inokinii maerekatiã. Ininiã himaĩkariko ikara tokaparetxi.
17 Sotato takari ikii tokapare metao kamakori. Sotato kii
tãta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara
imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. Ininiã hĩtakariko
ikara hĩkii tãta.
Sotato anikaro iouata mitaro. Oa iouata mitaro atoko
itxa Erekari Matamatakoti sãpiretiniua Teoso sãkire. Ininiã
himaĩkaroko oa iouata mitaro.
18 Himisãkiretariko Teoso ãtipirika. Hamanaãriko, Erekari
Matamatakoti nireẽkiti iaõka hãpakapini. Araõkire hĩtxako. !
Hĩtakanapapiri hĩsãkirauatini Teosokata. Hamanaãriko Teoso,
ikinimane inakitiakori nireẽkiti isikinina.
19 Himisãkiretari Teoso nota ĩkapani apaka. Hamanaãri
Teoso, isãkire isikinino nisãkirauatakasaaki, nitaparaxinireri-
tika nisãkirauatini ĩkapani, kotxi ninirekari Teoso iokanapirena
erekari nisãpiretiniri kãkiti. Mitxi Teoso iokanapirena erekari
!kimarotikori.
20 Uatxa Teoso iokanatano nota kãkitimoni, iokanapirena
erekari nisãpiretini ĩkapani. Ikara nisãpiretini xika, kateia ãki
naua nota uatxa. Hamanaãri Teoso, isãkire nitaparaxinireri-
tika nisãpiretini, kotxi ikara inakari niparĩka.
21 Niokanatari Txíkiko inakori hĩtemoni. Aĩtari atiretakiti
iua. Apiananiri nitiri itxaua. Atão iparĩkauata Apiananiri
ĩkapani. Iua sãpiretaiko hĩte nota pirena. Ikara atoko himaro-
tariko nauini, nikamakiti pakini. Iua sãpiretai ikinipoko nota
pirena.
22 Ininiã niokanatari iua hĩtemoni ate pirena himarotini
ĩkapani, isikataparaxiniretinii hĩte ĩkapani.
23 Nitariakori, aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini
kamaerekaxiniretai. Itiretaina hĩte. Itxĩkitakaina Teoso sãkire
iteene hãuikini.
24 Teoso sikari ikinipoko erekari aãuĩte Xesosi Kristo
ãtipirika tiretakanimoni. Ameẽ.

PIRIPOSI
Paoro Iokanatsopatakiti Piriposi Auakanimoni

1 Nota Paoro, Tximótxio pakini, Kristo Xesosi nitiriakori iua
amotakini atxaua. Niõkatsopata ikini kãkiti Kristo Xesosi naki-
tiakorimoni, Piriposi sitatxiti auakanimoni aiokanapireta.
Niõkatsopata hĩte kõtãkikarerinimoni, kotxi hĩte õtãkikana Xe-
sosi sãkire auiãkani. Hĩtepekana, kamiparĩkarerini, niõkatsopata
hĩtemoni, kotxi hĩte moianatana Xesosi sãkire auiãkani.
2 Ereẽkai hĩte. Aĩri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini
sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai.

Paoro Misãkiretari Teoso Piriposi Auakani Ĩkapani

3 Hĩte nixinikasaaki: "Erekapitikari aTeosone," nitxa.
4 Teoso nimisãkiretakasaaki hĩte himakinika ĩkapani, nipox-
okoniritika nimisãkiretari Teoso.
5 Nipoxokoniuata, kotxi hĩte miparĩkatano nota Teoso
iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani, kotxi hĩte
iokanataro txineiro notamoni. Teoso iokanapirena
erekari hãuikasaaki, hĩpotorika himiparĩkatinino. Eereka
kona hĩte iotokaika himiparĩkatinino nota. Uatxa auapika
himiparĩkatinino nota.
6 Teoso sikari erekari hĩtemoni merepanika isãkire
hãuikasaaki, ininiã nota imarotapitikari Teoso sikari erekari
hĩtemoni ikiniõtika. Ikara Teoso parĩka hĩtemoni. Erekari
isikiniritika Xesosi kanapiriã ĩkorapokoriti.
7 Atãopitika nixinikinii hĩte nipoxokoniritika, kotxi iteene
nitiretai hĩte himakinika. Atxiĩti kateia ãki naua. Atxiĩti
mapara naua, kãkiti Teoso iokanapirena erekari atão ininiua
noerekini ĩkapani. Atxiĩti nisãpiretari Teoso iokanapirena
erekari, kãkiti iteene imarotiniri ĩkapani. Kateia ãki
nauakasaaki, mapara nauakasaaki, ikiniõtika hĩte notakata
apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti.
8 Nota iteene tiretai hĩte. Kristo Xesosi tiretinii atokokana
nitiretai hĩte. Teoso imarotari ikara nisãkire atão inini.
9 Nota misãkiretari Teoso hĩte ĩkapani ia atoko: Ninirekari
hĩtiraõkiuatini apiaãpotini ikiniõtika. Hĩtiraõki aneeãpotakasaaki,
ninirekari himarore apaka aneeãpotini. Imaroretxi hi-
maroãpotakasaaki, ninirekari atãonoka himarotini.
10 Ikara atoko hininiã, himereẽri apia erekari hĩkamini.
Ininiã maerekati ! hĩkama. Maerekati na apanakinimoni
! hĩkama. Ikara atoko hininiã, iposopeka hĩtxa Kristo
kanapiriãkasaaki.

11 Ikara atoko hininiã, ikinipoko hĩkamakiti erekari. Xesosi
Kristonokara kamaerekatai hĩte hĩkamakiti ereka inini ĩkapani.
Apanakini atamatakasaakiri erekari hĩkamakiti, ninoa imaro-
tari Teoso posotiire, ininiã eereka ninoa: “Peerekari Teoso,”
itxanako.

Paoro Misiritiko Pirena

12 Nitariakori, himarotari nota iteene misiritaãka. Iuari-
tika Teoso iokanapirena erekari iaripiretapeka. Ninirekari
himarotiniri, nimisiritiko xika apikomoni kãkiti imarotari
Teoso iokanapirena erekari.
13 Ininiã nimisiritiko xika ikinika sotatoakori,
Homanoakori auĩte aapoko inĩkatakani, ikinimane kãkiti
mapara auakani apaka imarotari nota uai kateia ãki
nauakasaaki Kristo sãkire nisãpiretini xika.
14 Itori aĩtariakori Apiananiri sãkire auiãkani, sikataparax-
iniretaãka, kotxi imarotarina Teoso nĩkatinino nota kateia ãki
nauakasaaki. Ininiã ninoa sãpiretari Teoso sãkire itaparax-
inireritikana. Mapĩkaretika itxana.
15 Ninoa sãpiretari Kristo sãkire, kotxi inirekarina erekari
ikaminina. Txamari apanakinipekana sãpiretari Kristo sãkire
nota xikotiko xika. Inirekarina kãkiti auikiniri ninoaka
sãkire, nota sãkire poiãoka auikinina ĩkapani. Ninoa sãpiretari
Kristo iokanapirena, kotxi ninoa potxitari kãkiti taparakien-
atakakiniua.
16 Aĩtariakori, erekarinani nirekakani, sãpiretari Kristo
iokanapirena, kotxi ninoa tiretano nota. Ninoa imarotari
Teoso sikinino nota ia parĩkatxi, Teoso iokanapirena erekari
atão inini noerekini ĩkapani.
17 Nota xikotakani sãpiretari Kristo sãkire, txamari
inirekarina ninoaka nireẽkiti ikaminina. !Inirekarina Teoso
nireẽkiti. Inirekarina nota apia atatsiitiniri nimisiritiko uai
kateia ãki nauakasaaki.
18 Atxiĩti Kristo iokanapirena sãpiretakani ãkixinire erekari.
Atxiĩti ninoa ãkixinire kona erekari. Iuaritika erekapitikari,
kotxi Kristo iokanapirena sãpiretapeẽkaika. Ininiãkara nipox-
okoniuata nota. Ari, !niotokapani nipoxokoniuatini.
19 Nipoxokoniuata, kotxi nimarotari nitakanapiniri kateia,
kotxi hĩte misãkiretari Teoso nota ĩkapani. Nimakatxakaãkako
kateia ãki, kotxi Erekari Matamatakoti Xesosi Kristokata
auakari moianatano nota.
20 Kona ninirekari nipẽtauatini, Kristo iokanapirena
nisãpiretakasaaki. Ninirekari kataparaxinire ninini, Kristo
apanakini nisãpiretini ĩkapani. Ikara atoko nininiã, apanakini
imarotari Kristo Apiananiri ininiua. Ikiniõtika nauapanika
ninakasaaki, ninirekari kãkiti imarotiniri Kristo Apiananiri
ininiua. Ari, nipĩkasaaki apaka, ninirekari apanakini
imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua.

21 Auapanika ninakasaaki, ninirekari Kristo nireẽkitinoka
nikamini. Erekapitikari nipinini, kotxi eereka Kristokata
nauapika.
22 Auapanika ninakasaaki, niparĩkauatapitipo Teoso sãkire
nisãpiretini, ininiãkara erekari niparĩka. Kipa ninireka?
Nota auapanika nininikani? Nipininikani? ! Nimarotari
ninireẽkiti.
23 Ninirekari auapanika ninini. Apaka ninirekari nipinini.
Apiata ninirekari nipinini Kristokata nauini ĩkapani. Ikara
atoko apiaerekata.
24 Txamari hĩte noerekini ĩkapani, ninirekari auapanika
ninini, kotxi hĩte nirekapanikano nota.
25 Ikara nimarotapitika, ininiã auapanika nitxa,
himakinika noerekini ĩkapani, kotxi nota nirekari
himaroãpotiniri Teoso sãkire. Ninirekari hãuikiniri
hĩpoxokoniritika.
26 Ininiã eereka hĩtxari: “Erekapitikari Kristo Xesosi, kotxi
Paoro iuaĩkana apoka atemoni,” hĩtxapaniko. Ininiã iteene
hĩpoxokoniuata iuasaaki.

27 Atxiĩti auapanika nitxa, atxiĩti nipina, iuaritika ikiniõtika
ereka hĩtxako hãuini. Erekari Kristo iokanapirena, ininiã hĩte
apaka ereka hĩtxako hãuini. Atxiĩti nisa hĩtemoni. Atxiĩti kona
nisa. Atxiĩti nikenakopiretai hĩte uai kateia ãki nauakasaaki.
Iuaritika, hãuini ereka inakasaaki, nimarotariko hĩte hi-
makinika iteene auikiniri Kristo sãkire iua iokanapirena
erekari. Hãuini ereka inakasaaki, nimarotari hĩte himakinika
sãpiretiniri Kristo iokanapirena iaõka apanakinimoni.
28 Hãuini ereka inakasaaki, na hĩpĩkana hĩte omanatakani.
Hĩtaparaxinireritika hãuiniã, ninoa hĩte omanatakani imarotari
ixipokinina ãti õti. Hĩtaparaxinireritika hãuiniã, ninoa imaro-
tari Teoso makatxakinii hĩte himapinakani ĩkapani.
29 Ininiã Teoso sikari erekari hĩtemoni, kotxi iua auiritai hĩte
auikiniri Kristo iokanapirena. Apaka erekari isikai hĩte, kotxi
iua auiritai hĩte atatsiitiniri himisiritiko Kristo ĩkapani.
30 Hĩte atamatapekari nota misiritiko, hĩte sauaki
nauakasaaki. Hĩkenakopiretari nimisiritiko auapanika uatxa.
Uatxa hĩte nota atoko, kotxi hĩte apaka misiritaãka.

2

Kristoka Poiãotakaua.

1 Kristo sikataparaxiniretaua ate, iua nakiti aniniãua.
Kristo mĩkapiritaua ate, amarini axapitiri inoro mĩkapiritini
atoko itxa, kotxi iua tiretaua. Ãtipirika iua Erekari Mata-
matakoti amoianari itxaua. Kristo iteene tiretaua. Iua
amonĩkaua.

2 Ininiãkara nota õtãkikai hĩte hĩkinika. Hĩxinikariko
Teoso nireẽkitinoka hĩkamini, ininiã hĩxinikakiti ãtinoka
txauako. Hĩtiretakakauako Teoso tiretiniua atokokana.
Hinireẽkiti ãtinoka txauako. Ikara atoko hininiã, iteene
hĩkamapoxokonitano nota.
3 Kona kapotxinaniri hĩtxapeua. ! Hĩuikapeua. Hĩteka mi-
nakati hĩtxauako. Hĩxinikariko: "Apanakini apiata, nota
poiãoka".
4 ! Hĩxinikapiri pite nireẽkitinani. Himiparĩkatanako
apanakini, ninoa nireẽkiti ikaminina ĩkapani.
5 Xesosi Kristo xiniãkitikanerako hĩxinikako. Kristo kamaki-
tikanerako hĩkamako.
6 Teoso itxaua Kristo Xesosi, ininiã iposotari ipaniãtiniri
ikinimane inireẽkiti ikaminina.
7 Iuaritika itakanapari auĩtetxi ininiua. Nitiritxi atoko
itxapekaua. Iuaka minakati itxĩkitakaua, kotxi kãkitipeka itx-
aua uai itixi iponaniãkasaaki.
8 Iuasaaki kiki inakasaakiua, iuaĩkana iuaka ipoiãotakaua,
kotxi ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ĩkapani. Imarotari okiko
tĩkane, kokaniri okiko atoko inaãkako aamina ĩpiriãmitakari
nopini. Iuaritika ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ĩkapani.
9 Ikara atoko ininiã, Teoso txĩkitakari iua Apiananiri
ininiãua. Ãti iua atoko inakari ! auari. Teoso takari iuãka.
Ãti uãka iua atoko inakari !auari,
10 kotxi kãkiti ikininape kenakotakasaakiri iuãka Xesosi,
ikapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ. Ikinimane Teoso tixine
auakani, ikinimane itixi auakani, ikinimane ipĩkani auiniãtaã
pakini kapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ, kotxi iauĩtena itxaua
Xesosi.
11 Ikinipoko kãkiti txako: "Xesosi Kristo Apiananiri itxaua,"
itxanako. Ikara atoko ininiã ikinimane: "Peerekari aĩri
Teoso," itxanako.

Iõriki Atoko Hĩtxako

12 Ininiã nota tiretakini, hĩkĩpitariko nisãkire uatxa,
mitxi hĩtekata nauakasaaki nisãkire hĩkĩpitini atokokana
hĩtxako. Uatxa kona hĩtekataikano, iuaritika ninirekari apiata
hĩkĩpitiniri nisãkire. Teoso makatxakapekari himaerekani
itixine hĩsini ĩkapani, ininiãkara ikiniõtika hĩparĩkauatako
Teoso ĩkapani. Hĩpĩkariko maerekati hĩkamini. Erekarinanira
hĩkamapikako.
13 Hĩposotari ikara atoko hĩkamini, kotxi Teosokara
moianatai hĩte. Iua kamanirekaretai hĩte iua nireẽkiti
hinirekini ĩkapani. Iua sikaposotiiretai hĩte iua nireẽkiti
hĩkamini ĩkapani.
14 Hĩparĩkauatakasaaki, !hĩtsoatape, !hĩtxitakakapeua.
15 Ikara atoko hĩkaminiã, hĩkerokiniri ! auari, himaerekani
! auari, ininiã erekarinoka hĩkama apanakinimoni. Ininiã

Teoso anaakori erekarini hĩtxaua. Kãkiti kamisirienererini
sauaki hãuanãta hĩte. Kãkiti maerekani sauaki hãuanãta. Iõriki
iopinikari iaxiti ĩkanõka. Iõriki atoko hĩtxako. Hĩopinikariko
maerekati auiniãtaã, atão inakari kãkiti imarotini ĩkapani.
16 Hĩte iopinikari ipiã, Teoso sãkire apanakinimoni
hĩsãpiretakasaaki. Teoso sãkire txĩkitakari kãkiti ãtipirika
auãki inini tĩkane, Teosokata auini ĩkapani. Hĩte Teoso
anaakori erekarini hininiãua, nota iuikaiko hĩte, Kristo
uaimoni kanapiriãkasaaki, kotxi hĩte auikapekari Teoso
sãkire nisãpiretakiti. Kona maxikatiĩkani niparĩkauatapitipo
hĩte ĩkapani, kotxi hĩte auikapekari Teoso sãkire nisãpiretakiti.
17 Atxiĩti nota okaãka Teoso sãkire nisãpiretini xika. Atxiĩti
niarẽka oxikepoakataãka, Teosomoni sikakori atoko inakari,
Teoso sãkire nisãpiretinii xika, Teoso sãkire hãuikini xika.
Nokaãka atxiĩti, iuaritika nipoxokoniuata. Nipoxokoniuata
hĩtekata.
18 Ininiã erekari hĩte apaka poxokoniuatini. Erekari
hĩpoxokoniuatini notakata.

Tximótxio Pirena

19 Xesosi Apiananiri nirekiniãri nota iokanatiniri Tximótxio
hĩtemoni, ininiã mapaõtipeka inakasaaki niokanatari iua.
Ininiã eereka iua minapiretari hĩte pirena, nota apaka pox-
okoniuatini ĩkapani.
20 Ãti Tximótxio atoko inakari uai !auari, kotxi iua iteene
tiretai hĩte. Iua nirekari hãuini ereka inini.
21 Apanakini kãkiti xinikari ninoaka nireẽkitinoka. !Ixinika-
rina Xesosi Kristo nireẽkiti.
22 Himarotari iua Tximótxio parĩkauatape notakata, imi
irikata parĩkauatakari atoko itxa. Iparĩkauata notakata Teoso
iokanapirena erekari apanakini asãpiretini ĩkapani. Ininiãkara
himarotari Tximótxio atamakaãkapeka, ininiã himarotari
erekapitikari iua.
23 Kiatokopa ninataãka? Uatxa ! nimarotari. Nimaro-
takasaakiri, niokanatari Tximótxio hĩtemoni.
24 Apiananiri kamaimaroretano nota, Tximótxio tikini-
moni nota apaka apoka ereẽ hĩtemoni.

Epaparotxito Pirena

25 Notamoni erekari iuaĩkana niokanatiniri hĩokanapirena
mĩkari, Epaparotxito inakori. Hĩte iokanatapekari iua no-
tamoni nota itiretini ĩkapani. Iua nitari atoko itxa. Imi-
parĩkatapitipono nota, Teoso iokanapirena asãpiretakasaaki.
Iua, nota pakini sotato atoko atxaua, kotxi ate neenamauata
Teoso ĩkapani.
26 Iua ipiãtai hĩte hĩkinika. Iua maerekaxiniretinoka itxa,
kotxi ikenakopiretari hĩte imaropiretiniri iua amianatini.

27 Atãopitikara iua amianatapitika. Iua ipinaarita, iuaritika
Teoso amonĩkari iua. Itxĩkitakari iua iuaĩkana ereka inini.
Ininiã Teoso amonĩkano nota apaka, kotxi Epaparotxito ip-
inaãkamako, apia maerekaxiniretinoka nitxamako.
28 Ininiãkara iteene ninirekari niokanatiniri iua hĩtemoni,
hĩpoxokoniuatini ĩkapani haõkitakasaakiri. Ikara atoko ininiã,
nota maerekaxiniretinoka ninini !auaika.
29 Ininiã hĩpoxokoniritika hãpakapariko iua, kotxi iua Epa-
parotxito aĩtari itxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua.
Hĩpaxitariko kãkiti Epaparotxito atoko inakari,
30 kotxi Kristo ĩkapani iparĩkauatini xika ipinaarita. Iuaka
monõkorimoni isa nota imoianatini ĩkapani, kotxi iua imaro-
tari hĩte nirekapitikamari himoianatinino, txamari !hĩposota
himoianatinino, ininiã iua iteene moianatano.

3

Kiatokopa Kãkiti Atão Ereka Inini?

1 Nitariakori, apikomoni nisãpiretai. Hĩpoxokoniuatako,
kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. ! Nisãpaka iuaĩkana
nisãpiretakitipeka nisãpiretinii hĩte. Iuaĩkana nõtãkikai hĩte, atão
minakati himauikakani ĩkapani.
2 Erepaniko kãkiti maerekati kamakani, atão minakati
sãpiretakani, kotxi ninoa sãpiretari kãkiti: “Teoso takaõtxikare
piĩtoã mauakaniã, kona Teoso nakiti !pitxaua,” itxana.
3 Ninoa auapitika Teoso takaõtxikare iĩtoãna, txamari kona
Teoso nakitiakori !itxauana. Atera Teoso nakitiakori, kotxi
atemoni aua atão inakari Teoso takaõtxikare ate ãkixinireẽ,
kotxi Erekari Matamatakoti oerekaua amisãkiretiniri Teoso.
Kristo Xesosinokara ate iuika. Aimarotari ateka kamakiti !
itxa. Teoso kamakitinokara apakata.
4 Hĩuãkatari atxiĩti hĩte kamakiti ereka inini Teoso apakap-
inii ĩkapani? Konapitini. Nota kamakiti apiaerekata, iuar-
itika nikamakiti ! txĩkitakano Teoso apakapinino ĩkapani.
Hĩkenakotariko erekari nota kamakiti:
5 Teoso takaõtxikare niĩtoã takaãka oito õti nauakasaaki.
Nirini, ninoroni pakini Xoteo itxauana. Natokiri kitx-
akapirĩka Pẽxamiĩ inakori. Kitxakapirĩka natokiriakorini,
nakiroakoroni pakini ikinika Xoteoakori itxauana, ininiã
atão Xoteo nitxaua. Nota kĩpitari aãuĩteakori kitxakapirĩkarini
paniãtakiti, kotxi nota pariseo nitxaua, ininiã Teoso sãkire
iõkatsopatakori oerekakari nitxaua.
6 Nota iteene nirekari Teoso nireẽkiti nikamini, ininiã
nimisiritari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, kotxi niuãkatari
Teoso nirekari ikara nikamini. Aãtokiriakorini paniãtakiti
ikinika nikĩpita. !Nikerokari.

7 Mitxi niuãkatari ikara atoko nininiã erekapitikari, ininiã,
“Teoso apakapapitikano nota,” nitxa. Uatxa nimarotari
Kristo, ininiã nimarotari mitxipe minakati nininiua nota.
8 Uatxa nimarotari niauĩte Kristo Xesosi. Ikara apiaerekata.
Xesosi nimarotini apisapanika, nikamakiti !itxa xatiki. Ni-
takanapapekari mitxi nikamakiti. !Itxaika. Mitxi nikamakiti
itiki atoko, kotxi !ninirekaikari. Kristo nakiti uatxa nitxaua.
9 Nitakanapapekari mitxi nikamakiti Kristokata ãtipirika
nauini ĩkapani. Nota kĩpitari Moisesini paniãtakiti. Ikara
atoko inakarinani kona ereka txĩkitakano nota. Teosonokara
kamaerekatano nota, kotxi nauikari Kristo sãkire.
10 Ninirekari Kristo iteene nimarotini. Ninirekari
nimarotiniri Teoso posotiire, kotxi iposotiireẽ õkitikari
Kristo, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Kristo atatsiirauatape,
ininiã nota apaka nirekari natatsiirauatini atão imoianari
nininiua ĩkapani. Ninirekari nota nireẽkiti ipinini, Kristo
aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini atoko. Ninirekari Xesosi
nireẽkitinoka nikamini, ininiã iua atoko nitxaua.
11 Ininiã itixi xipokini õti Teoso õkitikanoko, iuaĩkana auãki
ninini tĩkane.

Mitekakari Atoko Nitxa

12 Ikara ikinika !nimarotapanika. Nimaroãpotapanikariko.
Teoso kamapanikari iparĩka nota ãkixinireẽ. !
Ixipokapanikari, ininiã !niotokakari niparĩka Teoso ĩkapani.
Niparĩkauatapitipo. Mitekakari mitekini atoko, ! niotoka.
Mitekakari nirekari mitekatxi mapotõkire apokini. Iua
atokokana nota nirekari niparĩka mapotõkire napokini, kotxi
Kristo Xesosi mereẽno nota ikara atoko nikamini ĩkapani.
13 Nitariakori, niparĩka mapotõkire !napokapanika. Ia nika-
mako: ! Nixinikaikari mitxi nikamakiti. Mitekakari mas-
apotorikakati atoko nitxa. Nitapararitika nisa apikomoni,
niparĩka mapotõkire napokini ĩkapani.
14 Mitekakari iteene nirekari mitekatxi mapotõkire apokini
imitekini ĩki apakapini ĩkapani, ininiã imitekapitipo. !Iotoka.
Iua atokokana nota parĩkauatapitipo Teoso ĩkapani, niparĩka
mapotõkire napokini ĩkapani, niparĩka ĩki Teoso sikakiti na-
pakapini ĩkapani, kotxi Teoso pĩkapiretano nota Kristo Xesosiã
itixine nisini ĩkapani, niparĩka ĩki napakapini ĩkapani.
15 Akinika ate Kristo iteene imarotakani xinikamariko nota
oerekakiti atoko inakari. Ikara atoko himaxinikakanisaaki,
Teoso oerekaiko hĩte atão inakari.
16 Mitekatxi kamakari paniãtakiti iaõka mitekakari kama
imitekasaaki. Iua atokokana makamariko Teoso paniãtakiti.
Uatxaika akamakiti atokokana makama.
17 Nitariakori, hĩkamariko nota kamakiti atoko inakari, kotxi
ate oerekapekai hĩte ikara atoko inakari hĩkamini. Hĩkĩpitariko
nota kamakiti atoko inakari kamakani sãkire.

18 Kaiãopokori kãkiti ! auikari Kristo ipinini amaerekani
imakatxakini ĩkapani. Kristo omanatakani itxauana ninoa.
Itokatapeka ikara nisãpiretai hĩte, ininiã iuaĩkana uatxa ikara
nisãpiretai. Iteene nimatinaniuata ninoa xika.
19 Itixi mapotõkire õtisaaki ninoa iokanataãkako maerekani
misiritikoãtaã. Iĩtona iteosonena atoko itxana, kotxi iĩtona
nireẽkitinoka ikamana. Ikamakitina ! erekari, iuaritika
iuikarina ikamakitina. ! Ipẽtauatana. Ninoa xinikapikari
ĩkorapokoriti. !Ixinikarina Teoso.
20 Atepekana, Teoso tixine auakani atxapekaua. Aiãtapari
apoxokoniritika kãkiti maerekani makatxakakari iuaxitikiri
uaimoni apokini. Iua Xesosi Kristo Apiananiri itxaua.
21 Iuasaakiko inoãkari aĩto mataparati. Itxĩkitakari aĩto iua
ĩto erekari atoko inini. Iposotari, kotxi kaposotiireri itxaua
iua. Ikinimane kamapitikariko ipaniãtakiti, kotxi kataparari
iua Xesosi.

4

Õtãkipirenatxi

1 Nitariakori, nota iteene tiretai hĩte. Nipiãtai hĩte.
Hĩkamapoxokonitano nota. Niuikai hĩte, kotxi niparĩka ĩki atoko
hĩtxa. Nitiretakini, hĩxinikariko ikara nota õtãkikinii uatxa.
Nota õtãkikinii hĩkĩpitiniã, !hĩtakanapari Apiananiri.
2 Nota õtãkikai hĩte Epótxia inakoro, Sĩtxiki inakoro pakini.
Hĩkĩpitariko Apiananiri sãkire. Hĩotokakariko hĩtxitakakiniua.
3 Pitepekana nimoianari erekari, nota nirekai pite
õtãkikinina naia sito ipi, kotxi ninoa parĩkauatapeka notakata
Teoso iokanapirena erekari asãpiretakasaaki. Ninoa
parĩkauata notakata, Kremẽtxi inakori pakinikata, apanakini
nimoianariakorikata apaka. Ninoa uãka Teoso aãtsopateẽ
iõkatapeẽkaika, Teosokata auapininiika ininina tĩkane.
4 Hienenĩkapikako, kotxi Apiananiri nakiti hĩtxaua. Iuaĩkana
nitxai. Hienenĩkako.
5 Erekari hĩkamako apanakinimoni. ! Hĩtxitapena. Erekari
apanakini imarotiniri hĩte ereka hinini. Apiananiri ka-
iamapeka ikanapiriini uaimoni.
6 Na xatiki maerekaxiniretika ! hĩtxape. Maerekaxinireti
hinakasaaki, himisãkiretariko Teoso. Hamanaãri hinireẽkiti.
Himisãkiretakasaakiri Teoso, hĩtxariko: “Erekapitikari nota-
moni pikamakiti,” hĩtxariko.
7 Ikara atoko aniniã, Teoso kamaerekaxiniretaua.
Kiãtokopa ininiãpa Teoso kamaerekaxiniretaua? ! Ki-
marotikori, iuaritika peerekari. Hãkixinire erekaxinirepeka
ininiã, maerekati !iĩroã hãkixinireẽ. !Hinirekaikari maerekati
hĩxinikini. !Hinirekaikari maerekati, kotxi Kristo Xesosi nakiti
hĩtxapekaua.

8 Nitariakori, nisãpiretakiti xipokini apisa,
nisãpiretapanikaiko hĩte. Hĩxinikariko atão inakari sãkiretxiti.
Hĩxinikariko atão inakari hĩsãpiretini. Hĩxinikariko atão inakari
hĩkamini. Hĩxinikariko erekarinoka. Hĩxinikariko tiraõkitxi.
Hĩxinikariko potxitakori. Ikara atoko inakarinoka hĩxinikako,
kotxi erekapitikari ikara. Peerekari ikara.
9 Hĩkamapikariko noerekakiti iaõka. Hĩsãpiretanako apanakini
hĩtemoni nisãpiretakiti. Hĩkamariko nota kamakiti hĩtiãkiti
atokokana. Ininiã Teoso kãkiti kamaerekaxiniretakari
kaikota hĩtekata.

Paoro Potxitari Ninoa Sikakiti

10 Apiananiri nakiti nitxaua, ininiã iteene nipoxokoniu-
ata. Iuaĩkana hĩte oerekari hĩtiretinino, txineiro hĩsikakito
hĩokanatinano, ininiã nipoxokoniuata. Ãtipirika hĩxinikano,
kotxi iteene hĩtiretano. Txamari mitxi ! hĩposotari hĩsikakiti
hĩokanatini notamoni.
11 ! Namanaãi iuaĩkana txineiro hĩokanatini notamoni.
Ikinipoko ninireẽkiti auakasaaki, nipoxokoniuata. Ikinipoko
ninireẽkiti mauakanisaaki, iuaritika nipoxokoniuata.
12 Nota napapekari nimamãkani, nimanipokoreni, nimatx-
ineiroteni pakini. Apaka nimarotari ãtikataã ninireẽkiti
ikinipoko auinano. Teoso oerekapekano ikiniõtika nipox-
okoniuatini. Nienenĩka nipokori auakasaaki. Nienenĩka ni-
natxitakasaaki apaka. Nienenĩka ikini sereti auinakasaakino.
Nienenĩka minakati mauinakanisaakino.
13 Ikinipoko niposota nikamini, kotxi Kristo sikano iposoti-
ire.
14 Erekapitikai hĩte, kotxi nimatxineirotenisaaki,
hĩokanatari txineiro notamoni.
15 Teoso iokanapirena erekari merepitipanika
hĩkenakotakasaaki, ereẽ Masetónia tixini nosipikasaaki, hĩte
Piriposi auakaninokara iokanataro txineiro napakapini
ĩkapani. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani ãtiãtaã auakani, !
iokanatinano nota. Himarotapekari ikara.
16 Tesarónika sitatxiti nauakasaaki, ninirekakiti
auakasaaki, itokata txineiro hĩokanatinano.
17 ! Niãtaparo txineiro hĩsikinino. Niãtapari Teoso sikinii
erekari, kotxi hĩte tiretapekano nota.
18 Napakapapekari ikinipoko hĩokanatakiti. Kaiãopokori
hĩokanatakiti. Epaparotxito inakori mininano hĩsikakiti, ininiã
ikinika ninireẽkiti uatxa auinano nota. Teosomoni sikakori
kamariri atoko itxa hĩte sikakiti notamoni. Teoso potxitari
hĩsikakiti notamoni.
19 NiTeosone sikaiko hĩte hinireẽkiti ikini sereti, kotxi
ikinipoko aua iuamoni. Isikaua, kotxi Kristo Xesosi nakiti-
akori atxaua.
20 Ãtipirika matxari Teoso: “Peerekai aĩri, aTeosone. Ameẽ.”

Takanapapirenatxi

21 Hĩsãpiretanako ikinimane ereẽ auakani Kristo Xesosi nakitiakori, nixinikamanapitinina ninoa. Aĩtariakori uai notakata auakani xinikamanapitai hĩte apaka.

22 Ikinimane uai auakani Teoso nakitiakori iokanapireta hĩtemoni ixinikiniina. Homanoakori auĩte aapoko auakani, Teoso nakitiakori, iokanapireta hĩtemoni iteene ixinikiniina.

23 Xesosi Kristo Apiananiri sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

KOROSO
Paoro Iokanatsopatakiti Koroso Auakanimoni

1 Nota Paoro. Niokanatsopata hĩtemoni. Teoso mereẽno
nota, kotxi inirekari nota Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua.
Aĩtari Tximótxio apaka iokanapireta hĩtemoni.
2 Ininiã aiokanatari ia iõkatsopari Teoso nakitiakorimoni,
ikinika Teoso paniãtakiti kamakanimoni Koroso sitatxiti
auakanimoni. Aĩtariakori hĩtxaua. Aĩri Teoso, Apiananiri
Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa
kamaerekaxiniretai hĩte.

Teoso Misãkiretiko Koroso Auakani Ĩkapani

3 "Erekapitikai," atxari Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo iri, iua
amisãkiretakasaaki hĩte ĩkapani. Ãtipirika amisãkiretari Teoso
hĩte ĩkapani.
4 Ikara atoko atxari Teoso, kotxi ate kenakopiretari hĩte
auikiniri Kristo Xesosi sãkire. Apaka akenakopiretari hĩte
tiretiniri ikinika kãkiti Teoso nakitiakori.
5 Teoso iokanapirena erekari atão sãkiretxiti itxaua. Ikara
hĩkenakotakasaaki, hĩkenakotari Teoso sikaenetakiti ipotetak-
iti itixineẽ hĩte ĩkapani, ininiã hiãtapari hãpakapiniri Teoso
sikaenetakiti. Himarotari hãpakapiniri, ininiã Teoso sãkire
hãuikini aua, hĩtiraõkiuatini pakini aua.
6 Teoso iokanapirena erekari hĩkenakotakiti iaripiretapeka
ikini itixitimoni. Ikiniõtika apikomoni kãkiti kenakotari.
Iuasaaki kãkiti auikaãpotari Teoso iokanapirena. Ikiniõtika
kãkiti apakapari erekari Teoso sikakiti. Iua atokokana hĩte
kenakotari Teoso iokanapirena erekari. Iuasaaki himarotari
ikinipoko erekari Teoso sikakiti. Iuasaaki himarotari Teoso
atão sikiniri ikinipoko erekari kãkitimoni.
7 Amoianari, atiretakiti, Epápara inakori, iuara oerekai
Teoso sikiniri ikinipoko erekari kãkitimoni. Iua Kristo nitiri
itxaua. Ãtipirika iparĩkauata Kristo ĩkapani, ininiã ãtipirika
iparĩkauata hĩte ĩkapani.
8 Iua sãpiretaua ate hĩtiraõki, Erekari Matamatakoti siãkiti
hĩtemoni.
9 Hĩte pirena akenakopiretakasaaki, ãtipirika amisãkiretari
Teoso hĩte ĩkapani. Ate nirekari hĩte iteene imarotiniri
Teoso nireẽkiti hĩkamini ĩkapani. Anirekari kiĩkiteni hininiãua.
Anirekari himarotiniri Teoso imarore Erekari Matamatakoti
siãkiti.
10 Ininiã ate misãkiretari Teoso hĩte atão hĩkamini ikiniõtika,
kotxi Apiananiri anaakori hĩtxaua. Anirekari hĩkamakiti

kamapoxokonitiniri Teoso. Ininiã hĩkamakiti ikiniõtika erekarinoka, amãtiiri erekari atoko. Ininiã ikiniõtika himaroãpotari apikomoni Teoso nireẽkiti.
11 Anirekari Teoso sikataparaxiniretinii hĩte iposotiireẽ, kotxi kaposotiireri iua. Ininiã iuasaaki hiãtapari himisiritiko xipokini. Iuasaaki ! hinaiataua. Iuasaaki hĩposotari himĩteenekiniri himisiritiko hĩpoxokoniritika.
12 Iuasaaki hĩtxariko aĩri: “Erekapitikai,” kotxi iua kamaerekataua. Ininiã aãpakapari iua potetakiti inakitiakori ĩkapani Teoso tixineẽ, ipiã mauakaniãtaã.
13 Iua sikakaua ipiã posotiireẽ aãuakasaaki, maerekati posotiireẽ aãuakasaaki. Iua anikaua imi itiretakiti auiniãtaã. Iuaãtaã auakani auĩte itxaua imi.
14 Imi Kristo iĩkitxitari Teoso amaerekani ĩki ipĩkasaaki, ininiã Teoso makatxakari amaerekani. !Ixinikaikari amaerekani.

Kristo Apiananiri

15 Kãkiti kona posotari atamatiniri Teoso. Teosotxikana itxaua Kristo, iuaritika aposotari Kristo aãtamatini. Ikinipoko kamiko apisa, Kristo aua Teosokata.
16 Iua kamari ikinipoko. Ikamari iaxiti auakani, uai itixi auakani apaka. Ikamari ikinipoko kãkiti atamatakiti, kãkiti matamatakiniti apaka. Ikamari ikinika kaposotiirerini, auĩtetxiakori matamatakoni, ikinika Teoso nitiriakori pakini. Ikamari ikinika. Ikinika kamaãka iua ĩkapani.
17 Kristo aua ikinipoko apisa. Iua maĩkari ikinika imaxipokakani ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinipoko auapanika. Iua mauakaniã, ikinika iarika. Iua mauakaniã, ikinipoko xipoka.
18 Kãkiti Teoso mereẽkini Kristo ĩto atoko itxauana. Teoso mereẽkini kii atoko itxa Kristo. Merepitipanika ipĩkari õkitikakariua iua. Ininiã õkitikasaakiua, oerekari kãkiti Apiananiri ininiua. Ãti kaposotiireri iua atokokana inakari ! auari.
19 Teosotxikana iua. Ikinika Teosomoni auakari aua iuamoni. Ikara atoko Teoso apokaerekatari.
20 Kristo arẽka xiketakasaaki aamina ĩpiriãmitakari nopini, iuasaaki Kristo xipokari Teoso omanãkarauatini kãkiti maerekani xika. Kotxi Teoso nirekari Kristo minininiri ikinipoko iuaĩkana iuamoni, ĩkorapokoriti auakani, iaxiti auakani pakini. Ininiã uatxa Teoso apakapari Kristo sãkire auiãkani.

Kristo Kamakiti Koroso Auakani Ĩkapani

21 Hĩtepekana, mitxi ! himarotari Teoso. Iuasaaki ! hãuari Teosokata. Maerekati hĩkamakiti xika homanatari Teoso hãkixinireẽ. Teoso mokaiakariakori hĩtxaua iuasaaki. Uatxa Teoso apakapai hĩte,

22 kotxi Kristo ĩto ipina hĩte ĩkapani. Ininiã iua anikai
hĩte Teosomoni iua makatxakakini hininiua ĩkapani. Teo-
somoni himaerekani !auaika, kotxi Kristo makatxakapekari
imakinika himaerekani. Teoso apisatoõ hãpokasaaki, kona ãti
posotari apoĩtinii himaerekani xika.
23 Ikara atoko aua hĩtemoni, iteene hãuikiniãri Kristo sãkire
ikiniõtika, Kristo sãkirenoka hãuikiniã, isãkire himatakana-
pakaniã. Ikara atoko hĩkaminiã, apanakini kona txĩkitakai
hĩtakanapiniri hiãtapiniri ikinika Teoso kamakiti hĩte ĩkapani.
Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua ikinika Teoso kamakiti
inakitiakori ĩkapani. Hĩte kenakotapekari Teoso iokanapirena
erekari. Isãpiretaãkapeka ikinika itixi auakanimoni. Nota
Paoro Teoso nitiri, iua iokanapirena erekari ikinimane
nisãpiretini ĩkapani.

Paoro Parĩkauata Kãkiti Teoso Mereẽkini Ĩkapani

24 Uatxa nipoxokoniuata hĩte ĩkapani natatsiirauatini, kotxi
natatsiirauatini xika hĩte auikari Kristo sãkire. Natatsiirauata
niĩtoã Teoso mereẽkini ĩkapani. Kristo ĩto atoko itxauana
kãkiti Teoso mereẽkini. Natatsiirauatapitika, iuaritika Kristo
atatsiirauatini apiata.
25 Teoso iokanatano nota imereẽkini nitiri nininiua.
Ipaniãtano nisãpiretiniri ikinika isãkire hĩtemoni.
26 Ipaniãtano nisãpiretinii mitxi kãkiti mimarotakiniti.
Okananipeka Teoso ! oerekari ikara kãkiti mimarotakiniti.
Kristo ipinini apisa ikini itixiti auakani ! imarotari
ikara. Mitxi kãkiti mimarotakiniti uatxa oerekaãka Teoso
nakitiakorimoni.
27 Uatxa Teoso nirekari inakitiakori Xoteo minakaniua
imarotiniri mitxi kãkiti mimarotakiniti, kotxi peerekari. Na-
tokopa itxa ikara kãkiti mimarotakiniti? Nisãpiretai. Kristo
posotari kãkiti ãkixinireẽ auini. Ia mitxi kãkiti mimarotakiniti.
Kristo aua hãkixinireẽ. Ininiã himarotari hĩsini Teoso tix-
inemoni.
28 Ininiã asãpiretari kãkiti Kristo pirena. Aõtãkikari ikini-
mane Teoso imaroreẽ. Aõerekari ikinimane Teoso imaroreẽ,
kotxi Teoso sikaimaroretaua. Iua aua ikinika imaroretxi.
Ikara atoko aanikana Kristo nireẽkitinoka kamakani Teo-
somoni.
29 Ikara nikamini ĩkapani, niparĩkauatapitipo. Pasãpaniri.
Kristo posotiireẽ niparĩkauata, kotxi kaposotiireri iua. Iua
iteene sikataparatari nãkixinire, ininiã niposotari iteene ni-
parĩkauatini iua ĩkapani.

2

Paoro Nirekakiti

1 Ninirekari himarotiniri iteene nimisiritiko hĩte ĩkapani.
Apaka iteene nimisiritaãka Araotxiséia sitatxiti auakani

ĩkapani. Nimisiritaãka apanakini nimataõkitakini ĩkapani apaka.
2 Ninirekari ikinimane ninoa kataparaxinire ininina. Apaka ninirekana itiretakakiniuana, ininiã ãtika ninoa nireẽkiti. Ikara atoko ininiãna, iteene imarotarina ikinika Teoso sãkire. Iuasaaki imarotarina Kristo, mitxi kãkiti mimarotakiniti, mitxi aĩri Teoso moerekakiniti.
3 Paimatireri Kristo. Iua mimarotakiniti !auari. Ikinipoko imarota.
4 Ikara atoko nisãpiretai hĩte, apanakini mamisirienetakanii tĩkane kãkiti imaroreẽ.
5 Niĩto ! auari hĩtekata, iuaritika nixinikapikai hĩte nãkixinireẽ. Nipoxokoniuata, kotxi nimarotari hĩkamakiti atão inini. Apaka nipoxokoniuata, kotxi hĩte iteene auikari Kristo sãkire.

Atão Kristo Sãkire Auiãkani Kamakiti

6 Hãpakapapekari Kristo Xesosi hĩauĩte ininiua ĩkapani, ininiã hĩkamariko inirekakiti ikiniõtika.
7 Iua taparanoka hĩkosekako. Aãkotsa kosekiniri ãparaã atoko hĩtxako. Ikara atoko hininiã, kataparari hĩxinire. Ininiã atão hãuikari Kristo sãkire mitxi aõerekakiti atoko, ininiã kataparaiko. Ininiã iteene hĩtxariko Teoso: “Ikinika pikamakiti ate ĩkapani peerekari,” hĩtxako.
8 Erepaniko. Kona hãuiritapiri kãkiti makatxakinii Teoso kimaporeẽ. ! Hãuikapiri ninoa sãkire, kotxi ãtião ninoa sãkire. Na atão isãkirena. Kãkiti imarorenoka imarotana. Kamisirienererini ninoa. Maxikatiĩka isãkirauatana. Kitxakapirĩka auakani sãpiretakiti ninoa sãkire. Ĩkorapokoriti auakani nireẽkiti maerekati isãpiretana kãkiti. Kona Kristo sãkireni.

Apiananiri Itxaua Kristo

9 Kristo aua iĩto, iuaritika Teosotxikana iua. Kristo aua ikinipoko Teoso posotiire, ikinipoko itiraõki, ikinipoko imarore, txaãpokata, kotxi Teoso itxaua.
10 Kristo aua hãkixinireẽ, ininiã ikinipoko aua hĩtemoni. ! Auari apikomoni hinirekakiti, kotxi auĩtetxiakori iaxiti auakani auĩte itxaua. Apiananiri itxaua. Kaposotiireri iua atoko inakari !auari.

Kristo Kamakiti Hĩte ĩkapani

11 Hãpakapapekari Teoso takaõtxikare kãkiti mataãkiniti. Hãkixinireẽ Teoso takari itakaõtxikare. Kristo makatxakasaakiri himaerekani hiĩto nireẽkiti, iuasaaki hãpakapari Teoso takaõtxikare.
12 Hĩpatxisatikosaaki, Kristokata ikatakoni atoko hĩtxaua. Eereka hõkitikaãka Kristo õkitikiko atoko. Hĩte õkitikaãkako, kotxi hĩte auikari Teoso posotiire Kristo õkitikini ipĩkasaaki.

13 Mitxi ipĩkani atoko hĩtxaua himaerekani xika. Xoteo minakaniua hĩte, ininiã mitxi kona himarotari Teoso nireẽkiti. Hĩponaniãkasaaki, maerekati auape hĩtemoni. Iuaritika Teoso txĩkitakai auãki hinini Kristokata. Teoso makatxakari ikinipoko himaerekani. !Ixinikaikari himaerekani.
14 Iua oakari iõkatsopatakori amaerekani sãpiretiko. Ikara iõkatsopatakori sãpiretari amisiritiko amaerekani xika. Amitekini ! auari. Amisiritiko auapitika. Iuaritika iua oakari ikara iõkatsopatakori. Imakatxakari ikara iõkatsopatakori. Ĩpiriãmitakari nopini Kristo tokakitikosaaki, ikara iõkatsopatakori tokakitaãka apaka iuaã, ininiã !itxaika. Iuasaaki amisiritiko !auaika.
15 Kristo ĩpiriãmitakari nopini ipĩkasaaki, iuasaaki imakatxakari ikinika Satanasi posotiire, initiriakori posotiire pakini. Iua oerekari ikinimane ! kaposotiirena ninoa. Iua õkitikasaakiua, oerekari ikinimane iuananira Apiananiri ininiua. Iuasaaki Kristo oerekari ikinimane ikãiatini.
16 Ininiã kona hãuiritapiri apanakini txitinii hinikakiti xika, hiãtakiti xika pakini. Kona hãuiritapiri apanakini txitinii kiiniri Teoso ĩkapani hĩkamini xika, kiiniri kasiri itopaĩtakasaaki hĩkamini xika, kiiniri tomatiko õti hĩkamakiti xika pakini.
17 Kiiniri Teoso ĩkapani ĩkorasaaki sanõkatxi atoko itxa. Oerekaua atão inakari, txamari na iteene oerekaua. Iteene oerekaãka atemoni, Kristo aõkitakasaaki.
18 Erepaniko kãkiti ia atoko inakari: Ninoa iuikari imiuikakaniuana. Ninoa teosonetari Teoso nitiriakori matamatakoni. Ninoa sãpiretari kãkiti matamatakoni aõkitinina itaponeẽna. Ixinikarina ninoaka nireẽkitinoka. Ixinikarina kimarorerini ininiuana, ininiã iuikauana. Erepaniko kãkiti ikara atoko inakani. Hãuikiniãri ninoa sãkire, !auaika hĩparĩka ĩki.
19 Kãkiti ikara atoko inakani ! inirekari Kristo iauĩtena ininiua. Kotxi Kristo akii atoko itxa. Ate iua ĩto atoko atxaua. Ikara atoko ininiã, isikataparataua. Aãpotiitaua. Asikataparatakakaua. Ãtika ĩtotxi atoko atxaua. Ikara atoko aniniã, aimaroãpotari isãkire. Aaneẽ, kãkiti ĩto aneini atoko.

Apinini, Aãuini Pakini Kristokata

20 Mitxi hinireẽkiti itixi auakani nireẽkiti atoko. Hãuikasaakiri Kristo sãkire, mitxi hinireẽkiti ! auaika. Ipĩpe. Txamari hĩkamapanikari ĩkorapokoriti auakani kamakiti atoko. Ninoa nireẽkiti iaõka hĩkamapanika.
21 Ninoa txari: “Kona pimaĩkapiri ikara. Kona pinikapiri ikara nipokori. Kona piouãtakapiri ikara.” Kinirepa hĩkĩpitari ikara isãkirena?
22 Ninoa paniãtakiti xipokapitikako. Ikara atoko !itxa, kotxi ikara atoko inakari paniãtakori kãkitinoka paniãtakiti. Kãkiti oerekakiti sãkiretxitinoka ikara.

23 Kãkiti uãkatari ninoa paniãtakiti kimarorerini paniãtakiti
atoko. Ninoa xinikakiti iaõka inirekarina Teoso. “!Erekano,”
itxana, txamari ãkixinireẽna itxana “Peerekano.” Ninoaka
misiritaua iĩtoãna. Ikamarina ikinika iĩtona nireẽkiti.

3

Atão Hĩkamakiti Erekari Hãuini Ĩkapani

1 Hĩte õkitikaãka Kristokata hãuini amaneri inini ĩkapani,
ininiã hinirekariko hĩkaminiri Teoso tixine auakani kamakiti
iaõka. Iuaã Kristo topãkanãta Teoso kikomoni. Apiananiri
itxaua Teoso kikomoni topãkakari.
2 Hĩxinikariko Teoso tixine. Kona hĩxinikapiri ĩkorapokoriti.
3 Ipĩkani atokopeka hĩtxa, kotxi hãuini kitxakari ! auaika,
ininiã kona hĩxinikaikari ĩkorapokoriti auakari. Teoso sãkire
mauiãkani ! imarotari hãuini amaneri Kristokata Teoso
auiniãtaã.
4 Kristo txĩkitakari aãuini amaneri inini. Iua uai apokasaaki
iuaĩkana atamataãka. Iuasaaki hĩte apaka atamataãka iuakata.
Iuasaaki hĩtemoni auari Kristo iotximere atokokana.
5 Hĩxipokariko hiĩto nireẽkiti, kotxi ĩkorapokoriti auakari
nirekari ĩtotxi nireẽkitinoka. Hõkariko. Kipa aua aãkixinireẽ
aõkini ĩkapani? Auari anokaretxi. Auari aĩto nireẽkitinoka
kamiko nirekiko. Auari ãti ĩto nirekiko. Apaka auari ãti nakiti
nirekiko aãkixinireẽ. Iteene anirekiniãri ãti nakiti, ateosone
atoko itxaua anireẽkiti.
6 Ikara maerekati xika, Teoso omanãkare apokapitikako
Teoso paniãtakiti makĩpitakanimoni.
7 Mitxi hĩte kamari maerekati ikara atoko inakari. Iuasaaki
hĩtotapekari ikara atoko inakari hĩkamini.
8 Uatxa ia atoko inakari hĩtakanapako: omanãkaretxi, ãti
iteene txitiko, Teoso misãkirepiretiko, maerekati sãkiretxiti
pakini.
9 Kona himisirienetakakapeua, kotxi hĩtakanapapekari
maerekati mitxi hĩkamakiti. Himãka kitxakari hõkini atoko,
hĩtakanapapekari ikara maerekati.
10 Uatxa hĩkamakiti amaneri. Himãka amaneri hĩeretakini
atoko, hĩkamakiti uatxa amaneri. Teoso txĩkitakari hĩkamakiti
amaneri inini, ininiã himarotari atão inakari imaroretxi.
Ininiã Teoso kamakiti atokokana hĩkama, kotxi hĩte kamakari
itxaua.
11 Uatxa kãkiti apiari !auari. Krekoakori, Xoteoakori, Teoso
takaõtxikare auaĩtotakini, Teoso takaõtxikare mauaĩtotakini, mi-
maroreni, kãkiti ĩtopa auakani, nitiritxi amotakoni, kãkiti
miamotakoni pakini ! auari kãkiti apiari. Ãti kãkiti ãti
kãkititxikana, kotxi Kristonoka Apiananiri. Iua aua ikinimane
isãkire auiãkani ãkixinireẽ.
12 Ininiãkara hiamonĩkariko ãti. Hĩkamariko erekari ãtimoni. !
Hĩuikapeua. Kaneenama !hĩtxape. !Katimari homanãkarauatini.

Ikara atoko hãuako, kotxi Teoso mereẽkini, iua nakitiakori, itiretakini hĩtxaua.
13 Himĩteenekakakauako. Himaxinĩkaretariko apanakini ka-
makiti, hĩte mapokaerekatakiniti. Kristo maxinĩkaretapekari
maerekati hĩte kamakiti, ininiã iua atokotxikana himax-
inĩkaretariko maerekati apanakini kamakiti hĩtemoni.
14 Ikara erekari hĩkamako. Erekari apiari hĩkamini,
hĩtiraõkiuatini. Hĩtiraõkiuatako. Hĩtiraõkiuatakasaaki, ininiã
iuasaaki ikinika hĩkamakiti atão.
15 Kristo kamaerekaxiniretai, ininiã erekari hãkixinire.
Hãuiritariko ikara erekari kaikotini. !Hĩkamapiri ikara erekari
makatxakiko ĩkapani. Hĩkinika ãtika ĩtotxi atoko hĩtxaua. Teoso
akiritai hĩte hãkixinire ereka inini ĩkapani. Hĩtxariko Teoso
ãtipirika: “Erekapitikari pikamakiti nota ĩkapani,” hĩtxako.
16 Hãuiritariko ikinika Kristo sãkire kaikotini hãkixinireẽ,
ininiã iuasaaki himarore iteene aua. Hõerekakakaua.
Hõtãkikakakaua. Hĩxikaretari xikari Teoso ĩkapani. Hĩxikaretariko
xikari Teoso sãkire iõkatsopatakori xikariti. Hĩxikaretariko xikari
kitxakari, amaneri pakini Teoso ĩkapani. Hĩxikarauatakasaaki,
hãkixinireẽ hĩtxariko Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota
ĩkapani.”
17 Ikinika hĩkamakiti hĩkamako Apiananiri Xesosi ĩkapani.
Hĩsãkirauatakasaaki, hĩsãkirauata Apiananiri Xesosi ĩkapani.
Iuasaaki hĩtxariko aĩri Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota
ĩkapani,” hĩtxariko.

Kãkiti Aapoko Auakani Õtãkikiko

18 Hĩte ĩtanorotxi, hĩkĩpitariko hĩtaniri sãkire, kotxi Apiananiri
nakiti hĩtxaua, ininiã ikara atão hĩkamini.
19 Hĩte ĩtaniritxi, hĩtiretaroko hĩtanoro. Kona hĩtxitapero oa.
Kona homanatapero.
20 Hĩte amarini, hĩkĩpitariko hĩri, hinoro pakini
sãkire. Ikinika ninoa paniãtakiti hĩkamako, kotxi Teoso
apokaerekatari ikara atoko inakari.
21 Hĩte irĩtxi, kona hĩkamanaiamanetapena hamariteakori,
kotxi eereka maerekaxinireti aua ninoamoni, ininiã !
inirekaikarina hĩte paniãtakiti ikaminina.
22 Hĩte nitiritxi, hĩpatrãote ĩkorapokoriti aua, ininiã
hĩkamariko ikinika ninoa paniãtakiti. Apanakini iteene
parĩkauata ipatrãote apisatoõ, iua apokaerekatiniri ĩkapani.
Iua mauakanisaaki apaka iteene hĩparĩkauatako. Ikini
hĩxinireritika hĩkamariko hĩparĩka. Ikara atoko ininiã, atão
hĩpaxitari Teoso.
23 Ikinika hĩkamakiti hĩkamako hĩtaparaxinireritika.
Hĩparĩkauatakasaaki, parĩkatxi Apiananiri ĩkapani hĩkamini
atokotxikana, hĩparĩkauata kãkiti ĩkapani.

24 Hĩparĩkauatako ikara atoko, kotxi himarotari Apiananiri
sikinii ipotetakiti iaxitikiri hĩparĩka ĩki. Itixine hãpokasaaki,
hãpakapariko. Apiananiri Kristo nitiriakori hĩtxaua.
25 Maerekati kamakari apakapariko imisiritiko. Teoso
misiritari ãti maerekati kamakari, ãti maerekati kamakari
imisiritini atokotxikana.

4

1 Hĩte patrão, hĩkamariko atão inakari hinitiriakori ĩkapani.
Kona himisirienetapena ninoa. Kotxi hĩte apaka aua
hĩpatrãote Teoso tixineẽ.

Apikomoni Paoro Õtakikakiti

2 Kona hĩtakanapapiri Teoso himisãkiretini. Araõkire hĩtxako
maerekati mapokakani ĩkapani. Ãtipirika hĩtxariko Teoso:
"Erekapitikari ikinipoko pikamakiti nota ĩkapani," hĩtxariko
iua.
3 Apaka himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. Hamanaãriko
Teoso, iua oerekiniua isãkire apanakinimoni asãpiretini
ĩkapani, kotxi anirekari asãpiretiniri kãkiti Kristo pirena, mitxi
kãkiti mimarotakiniti. Ikara nisãpiretini xika, kateia ãki naua.
4 Himisãkiretariko Teoso, Kristo pirena atão nisãpiretini
ĩkapani, kãkiti atão imarotini ĩkapani.
5 Kimarorerini hĩtxauako Teoso sãkire mauiãkani sauaki
hãuakasaaki. Aãuini poião, ininiã ikiniõtika hinitari kãkiti Teoso
sãkire hĩsãpiretini ĩkapani.
6 Teoso sikapekai ikinipoko erekari, ininiã
hĩsãkirauatakasaaki, hõerekari kãkiti hĩsãkireẽ hĩtiretinina. Iõkira
mauakaniã nipokoriã, !kaposeri. Iua atokotxikana erekari
mauakaniã hĩsãkireẽ, kãkiti !inirekari ikenakotiniri hĩsãkire.
Erekari hĩsãkire ininiã, himarotari hãpakapapiretiniri kãkiti.

Paoro Iokanapiretini Pirena

7 Txíkiko inakori sãpiretaiko ikinika nota pirena. Aĩtari,
atiretakiti itxaua. Iua parĩkauatapitipo Apiananiri ĩkapani.
Apiananiri nitiri itxaua atekata.
8 Niokanatari iua hĩtemoni, hĩte imaropiretini ĩkapani, hĩte
isikataparaxiniretini ĩkapani.
9 Niokanatari Onésimo inakori apaka iuakata. Koroso si-
tatxitikiri iua, hĩte atoko. Aĩtari atiretakiti itxaua apaka.
Ãtipirika atão iparĩkauata Kristo ĩkapani. Ninoa sãpiretaiko hĩte
ikinipoko Kristo sãkire auiãkani kamakiti uai.
10 Arisitako inakori, notakata kateia ãki auakari, xinika-
manapitai hĩte. Panapee itaro ãkiri Marko, xinikamanapitai
hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte Marko pirena. Ininiã ereẽ iua
apokasaaki, hĩpoxokoniritika hãpakapariko iua.

11 Xosoee Xósito inakori xinikamanapitai hĩte apaka. Ninoa ipi ãti pakini Xoteoakori notakata parĩkauatakani itxauana. Ninoa parĩkauata notakata, Teoso auĩtetxi ininiua pirena asãpiretini ĩkapani. Isikataparaxiniretanona nota.

12 Epápara inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Ereẽkiri iua. Kristo nitiri itxaua. Ãtipirika imisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, Teoso nireẽkitinoka hĩkamini ĩkapani, ikinika hĩkamakiti atãonoka hĩkamini ĩkapani.

13 Nota imarotari iteene iparĩkauatini hĩte ĩkapani. Apaka nimarotari iparĩkauata kãkiti Araotxiséia sitatxiti auakani ĩkapani. Apaka nimarotari iparĩkauata Ierapori sitatxiti auakani ĩkapani.

14 Aĩtari atiretakiti, amianari imarotakari Arókasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Témasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte.

15 Hĩsãpiretanako aĩtariakori Araotxiséia auakani nixinikinina ninoa. Hĩsãpiretaroko Nĩpa inakoro, Teoso mereẽkini oaãpoko apotiitakaniua pakini, nixinikinina ninoa.

16 Ia niokanatsopatakiti hãtatsopatako hĩkinika hĩkenakotini ĩkapani, eereka hĩpaniãtariko atatsopatiko Araotxiséia sitatxitiã, Kristo sãkire auiãkani kenakotiniri ĩkapani. Apaka hĩte atatsopatariko Araotxiséia auakani iokanatsopatakiti.

17 Hĩtxariko Akipo inakori: “Pikamariko ikinipoko parĩkatxi Apiananiri paniãtakiti pikamini.”

18 Nota Paoro niõkatsopatari ia niuakoã: Hĩxinikariko kateia ãki nauini. Teoso sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

1 TESARÓNIKA
Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Tesarónika Auakanimoni

1 Paoro, Sírasi, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso
mereẽkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aĩri Teoso nakitiakori
hĩtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hĩtxaua. Aĩri
Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko
erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Paoro Misãkiretari Teoso Tesarónika Auakani Ĩkapani

2 Amisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani. Ãtipirika atxari Teoso:
"Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani auikari pisãkire,"
atxari.
3 Aĩri Teoso amisãkiretakasaaki, axinikapikari hĩte parĩka
Teoso ĩkapani. Atão hĩparĩkauata, kotxi iteene hãuikari iua sãkire.
Axinikari hĩparĩka Teoso ĩkapani, kotxi iteene hĩtiretari iua.
Axinikari himarotiniri Apiananiri Xesosi Kristo sãkire iaõka
hĩkamini. Hĩpoxokoniritika hiãtapari isãkire iaõka apokini.
4 Nitariakori, Teoso tiretapitikai hĩte. Iua mereẽi hĩte iua
nakitiakori hininiua ĩkapani. Aimarotari ikara.
5 Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni asãpireta Teoso
posotiireẽ. Ate sãkirenoka ! kaposotiireri. Erekari Mata-
matakoti oerekai asãkire atão inini. Hĩte iteene imarotari
asãkire atãonoka inini. Hãtamatari aparĩka hĩte ĩkapani hĩte
sauaki aãuakasaaki, ininiã himarotapitikaua ate.
6 Ininiã hĩte kamari ate kamakiti atokotxikana. Hĩkamari
Apiananiri kamakiti atokotxikana. Himisiritiko aua, iuari-
tika hãuikari Xesosi sãkire. Himisiritiko aua, iuaritika Erekari
Matamatakoti kamapoxokonitai.
7 Ininiãkara Masetónia tixini auakani, Akaia tixini auakani
pakini nirekari hĩte atoko ininina.
8 Inirekarina hĩte atoko ininina, kotxi hĩte sãpiretari Api-
ananiri sãkire Masetónia auakanimoni, Akaia auakanimoni
pakini. Apaka ikini itixiti iaripireta hĩte iteene auikiniri
Teoso sãkire. Ininiã kona ate sãpiretari kãkiti iteene hãuikiniri
Teoso sãkire, kotxi ikinimane imarotape.
9 Ikinimane sãpiretari hĩpoxokoniritika hãpakapiniua ate. Ni-
noa sãpiretari hĩte takanapiniri teoso kamakori. Isãpiretarina
hĩparĩkauatini uatxa Teoso atão inakari ĩkapani, auãkipika in-
akari ĩkapani.
10 Ninoa sãpiretari, hĩte iãtapiniri Teoso ãkiri itixine auakari
kanapiriini ĩkorapokoriti. Iua Xesosi. Ipĩkani sauaki Teoso
õkitikakiti iua. Iua makatxakapekari amaerekani, ininiã
amisiritiko !auaika kãkiti misiritiko õti apokasaaki.

2

Paoro Parĩka Tesarónika Sitatxitiã
(Átosi 17.1-9)

1 Nitariakori, himarotari maxikatiĩka kona ate sari hĩtemoni.
2 Himarotari amisiritiko Piriposi sitatxiti aãuakasaaki,
hĩtemoni aãpokini apisa. Iuaã auakani ãsokaua, kateia ãki taka
itxauana. Iuaritika Teoso sikataparaxiniretaua asãpiretiniri
Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni. Itori kãkiti !inirekari
asãkire, iuaritika ate sãpiretari Teoso iokanapirena erekari
hĩtemoni.
3 Ate oerekakiti ! akeroka. Teoso nireẽkitinoka anireka
akamini. Ãti anireẽkiti !auari. !Anirekari amisirienetinii hĩte.
4 Teoso auiritaua iua iokanapirena erekari asãpiretiniri
kãkiti. Teoso auikari atão asãpiretiniri isãkire kãkitimoni,
ininiã asãpiretari isãkire kãkitimoni. Asãkirauata, kona kãkiti
akamapoxokonitini ĩkapanini. Anirekari akamapoxokoni-
tiniri Teoso, kotxi iua ataerekatari aãkixinire.
5 ! Asãpiretai ereka hinini, ate nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.
Asãpiretari Teoso sãkire hĩtemoni, kona hĩte nakiti anirekini
ĩkapanini. Ikara himarotape. Teoso apaka imarotari ikara
nisãkire atão inini.
6 Ate !anirekari kãkiti iuikiniua ate. !Anirekai hĩte iuikiniua
ate. !Anirekari apanakini iuikiniua ate. Kristo iokanatakini-
raua ate hĩtemoni, ininiã aposotari apaniãtinii ikinipoko
anireẽkiti hĩsikiniua. Iuaritika !anirekari ikara atoko akamini.
7 Hĩte sauaki aãuakasaaki iteene atiretai hĩte. Sito tiretiniri
oimi atokokana, ate tiretai hĩte.
8 Iteene atiretai, ininiã anirekari asikinii Teoso
iokanapirena erekari. Kona iuananini anireka asikinii hĩte.
Axinire, aĩto pakini anireka asikinii, kotxi ate tiretakini
hĩtxapekaua.
9 Nitariakori, hĩxinikari aparĩka hĩte sauaki. Pasãpaniri.
Ĩkanõka, pokamara pakini aparĩkauatapitipo, akiena, anireẽkiti
pakini aãpakapini ĩkapani, kotxi !anirekari aamanainii hĩte aa-
monitakiti ĩkapani. !Anirekari hĩte parĩka apiatini ate ĩkapani,
Teoso iokanapirena erekari asãpiretakasaakii.
10 Hĩte Kristo sãkire auiãkani sauaki aãuakasaaki, hĩte itikari
aãuini ikiniõtika. Teoso apaka itikari. Himarotari Teoso
nireẽkitinoka akama iuasaaki. Himarotari erekarinoka
akama iuasaaki. Himarotari !akamari maerekati iuasaaki.
11 Hĩri atoko atxaua iuasaaki, kotxi aõtãkikai hĩte.
Amĩkapiritai, imi iri mĩkapiritini atokokana. Apaniãtai atão
inakarinoka hĩkamini.
12 Ikara atoko akaminii, kotxi Teoso anaakori hĩtxaua, ininiã
anirekari hĩte kaminiri hĩri kamakiti iaõka. Iua akiritai hĩte
hĩauĩte inini ĩkapani. Inirekari hãtamatiniri iua iotximere itix-
ine hãuakasaaki.

13 Ininiã ãtipirika amisãkiretari Teoso: “Erekapitikai, kotxi
Tesarónika auakani auikari pisãkire, ninoamoni asãpiretakiti.
Ninoa imarotari kona ate sãkireni asãpiretana. Ninoa imaro-
tari asãpiretana atão pite sãkire,” nitxari Teoso. Teoso sãkire
parĩkauata hĩte Xesosi sãkire auiãkani ãkixinireẽ isãkire hãuikini
ĩkapani.
14 Xotéia tixini auakani, Kristo Xesosi nakitiakori, Teoso
sãkire auiãkani, ninoa kamakiti atoko hĩkamako hĩte nitari-
akori. Xoteoakori misiritana ninoa. Iua atokotxikana hĩte
nirimane misiritapekai hĩte.
15 Ninoa Xoteoakori okari Apiananiri Xesosi. Ninoa apaka
okana ninoaka nirimane, Teoso sãkire sãpiretakani. Ni-
noatxikana misiritapekaua ate. Teoso !apokaerekatari ninoa
kamakiti. Ninoa omanatari kãkiti.
16 Kotxi ! auiritarina Xesosi sãkire asãpiretini Xoteo mi-
nakaniua, imaerekanina makatxakiko ĩkapani. Uatxa ninoa
maerekani xãpoka. Uatxa Teoso omanãkare apokapeka ninoa-
moni.

Paoro Ipiãtinina Tesarónika Auakani

17 Ãtiãtaã ate auakasaaki, ãtipirika axinikapikai. Aĩto
hĩtekata mauakanisaaki, aãkixinire xinikapikai. Ate ipiãtai.
Iteene anirekari iuaĩkana aõkitinii.
18 Anirekapitikamari hĩtemoni akanapiriini. Nota Paoro
itokata nirekamari napokini hĩtemoni, txamari Satanasi !auir-
itaua asini hĩtemoni.
19 Aãuĩte Xesosi ãti õti ikanapiriãkasaaki, aãpotiitaua iua
apisatoõ. Iuasaaki aiãtapakiti apokapeka. Kipa aiãtapakiti?
Hĩtera. Iuasaaki iteene apoxokoniuatako. Kinirepa apox-
okoniuata? Kotxi hĩte aua iuaã. Iuasaaki aãpakapari aparĩka
ĩki. Kinirepa aãpakapari aparĩka ĩki? Kotxi hĩte auikari Xesosi
sãkire ate sãpiretakiti. Ininiã peerekari iuasaaki.
20 Atãopitikara nisãkire. Ate iuikai hĩte. Hĩte kamapoxokoni-
taua ate.

3

1 Iuasaaki ! amĩteenekari amimaropiretakanii hĩte, ininiã
axinikari atenoka kaikota uai Atena sitatxitiã.
2 Ininiã iuasaaki aiokanatari aĩtari Tximótxio hĩtemoni.
Teoso nitiri itxaua. Imoianataua Kristo iokanapirena erekari
asãpiretakasaakiri kãkiti. Aiokanatari iua hĩtemoni, Xesosi sãkire
iteene hãuikini ĩkapani, isikataparaxiniretinii ĩkapani.
3 Ikara atoko ininiã, kona hĩxinikari Teoso sãkire hĩtakanapini,
kãkiti misiritinii xika, kotxi himarotari amisiritiko apokapi-
tikako. Teoso auiritari.
4 Hĩtekata aãuakasaaki, asãpiretapekai amisiritiko apokini.
Uatxa himarotapitikari atão asãkire, kotxi uatxa apopeka
asãkire iaõka.

5 Ininiã apikomoni !nimĩteenekaikari nimimaropiretakanii
hĩte. Ininiã iuasaaki niokanatari Tximótxio hĩtemoni, Xe-
sosi sãkire hãuikini nimarotini ĩkapani. Nipĩkari Satanasi
sikanireõtinii hĩte, Xesosi sãkire hãuikini hĩtakanapini. Nipĩkari
maxikatiĩka Xesosi sãkire asãpiretinii hĩte, hĩtekata aãuakasaaki.

Tximótxio Sãpiretakiti Ikanapiriãkasaaki

6 Uatxa Tximótxio kanapiripeka atemoni. Iua minapire-
tai hĩte. Erekari isãpiretakiti. Iua txaua ate: "Tesarónika
auakani iteene auikari Xesosi sãkire. Ninoa tiraõkiuatapika.
Ipotxitarina ixinikiniina hĩte. Ipiãtaina hĩte, ninoa hĩpiãtini
atokotxikana," itxa Tximótxio atemoni.
7 Nitariakori, ate amaxikiko auapitika. Ate misiritiko
auapitika, iuaritika hĩkamapoxokonitaua, kotxi iteene hãuikari
Xesosi sãkire.
8 Uatxa peerekari ate auini, kotxi Apiananiri sãkire iaõka
hĩkama.
9 Iteene apoxokoniuata Teoso apisatoõ, kotxi hãuikari iua
sãkire. Axinikasaakii, apoxokoni iteene auapitika. Ininiã
ãtipirika atxari aTeosone: "Peerekai pite, kotxi Tesarónika
auakani iteene auikari pisãkire, ininiã ikamapoxokonitauana
ate," atxari.
10 Ĩkanõka, pokamara pakini iteene aamanaãri Teoso hĩte
iuaĩkana aaõkitini, kotxi anirekari apikomoni Teoso sãkire
himimarotakiniti aõerekinii.
11 Anirekari aĩri Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo pakini
oerekiniãua aãpokini hĩtemoni.
12 Anirekari Apiananiri txĩkitakinii himarotiniri
hĩtiretakakiniua. Anirekari hĩtiraõki aneini. Anirekari iteene
hĩtiraõkiuatini. Anirekari ikinimane apaka hĩtiretini, ate
tiretinii hĩte atokotxikana.
13 Anirekari Apiananiri sikataparaxiniretinii hĩte. Ininiã
Apiananiri Xesosi Kristo ikinika inakitiakorikata ĩkasaaki uai,
iuasaaki maerekati ! auaika hĩtemoni aĩri Teoso apisatoõ.
Iuasaaki hĩte apoĩtakari !auari. Iuasaaki erekai hĩte.

4

Akamakiti Teoso Apokaerekatakiti

1 Nitariakori, apikomoni nisãpiretai. Asãpiretapekai
hĩkamakiti tĩkane, hãuini Teoso apokaerekatini ĩkapani. Ikara
atoko inakari hĩkamapitika uatxa. Erekari hãuini uatxa,
ininiã nõtãkikai Apiananiri Xesosi posotiireẽ, apikomoni
iua apokaerekatakiti ikiniõtika hĩkamini ĩkapani.
2 Himarotapitikari aõereẽkiti hĩkamini ĩkapani. Apiananiri
Xesosi paniãtaua ikara aõerekinii hĩte.

3 Teoso nirekari himaerekani xipokaãpotini hãkixinireẽ.
Ininiãkara hĩtaniri minakotikatika, hĩtanoro minakotokatika, !
hĩsirĩkape.
4 !Hãuiritapiri hiĩto nireẽkiti ikamini. Hiĩto auĩte hĩtxauako,
ininiã maerekati hiĩto nireẽkiti ! hĩkama. Atão hĩpaxitariko
hĩteka ĩto, apanakini ĩto apaka.
5 !Apakata hĩxinikiniri ãtipirika maerekati hiĩto nireẽkiti ãti
ĩtokata hĩkamini. Xoteo minakaniua, Teoso mimarotakani,
xinikari ikara atoko inakari.
6 !Apakata hĩtxĩkitakiniri ãti aĩtari maerekati ĩtotxi nireẽkiti
ikamini, kotxi Apiananiri misiritariko kãkiti ikara atoko in-
akari maerekati ikaminiã. Asãpiretapekai ikara. Apinitapekai.
7 Teoso kona akiritaua iuamoni, maerekati aĩto nireẽkiti
akamini ĩkapani. Akiritaua iua nakiti aniniua ĩkapani, erekari-
noka akamini ĩkapani.
8 Ininiã ikara asãkire manirekakati, ! omanataua ate.
Omanatari Teoso. !Inirekari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari
Erekari Matamatakoti kãkitimoni.
9 Hĩtariakori hĩtiretini pirena kona aiõkatsopata hĩtemoni, kotxi
Teoso oerekapekai hĩtiretakakiniua.
10 Nimarotari hĩtiretiniri ikinika hĩtariakori Masetónia tixini
auakani. Iuaritika nitariakori, aõtãkikai apiata hĩtiretiniri
kãkiti ikiniõtika.
11 Hãpaiaõkariko hĩtsorĩkaãtini. Apanakini parĩka ! hi-
maãkatape. Hĩkamariko hĩteka parĩka hãuini ĩkapani. Ikara atoko
asãpiretapekai hĩte.
12 Ikara atoko hĩkaminiã, Xesosi sãkire mauiãkani paxitai.
Ikara atoko hĩkaminiã, !auari hiamonitakiti.

Apiananiri Kanapiriini

13 Nitariakori, anirekari himarotiniri atão inakari ipĩkani
pirena. Kona anirekari himatinaniuatini Xesosi sãkire
mauiãkani matinaniuatini atoko, kotxi ninoa ipĩkasaaki, !
imarotarina isinimonina.
14 Aãuikari Xesosi ipinini. Aãuikari iuaĩkana õkitikiniua.
Ininiãkara aãuikari ipĩkani Teoso sãkire auiãkani apaka
õkitikiniua. Teoso minana ninoa Xesosikata ikanapiriãkasaaki.
15 Iuasaaki ate auãkipanika inakaniua Apiananiri
kanapiriãkasaaki, ! asari ninoa mitxi ipĩkani apisapanika.
Mitxi ninoa sa. Iposo atoko ate sa Apiananirimoni.
Apiananirira sãpiretapekaua ikara.
16 Iuasaaki Apiananiri potorika itixine. Iuaka katxaka
uaimoni. Iuasaaki akiripoakata iua apokasaaki, ininiã kãkiti
kenakotariko Teoso nitiriakori auĩte sãkire. Teoso trõpetane
xõkiko kenakotaãka. Iuasaaki mitxi ipĩkani, Kristo sãkire
auiãkani, merepanika õkitikauako.

17 Eereka ate auapanika inakaniua anikaãkako ipĩkanikata
Apiananiri aaõkitini ĩkapani. Aaõkitari iua itanoxiti katxiãriã.
Ininiã eereka iuakata aãuapininiika.
18 Ikara sãkiretxiti hĩsãpiretakakauako, ininiã
hĩkamataparaxiniretakakauako.

5

Apiananiri Kanapiriini Õti

1 Nitariakori, kona asãpiretari Xesosi kanapiriini õti. !
Asãpiretari apokini kasiriti, ikanapiriinikanani pakini.
2 Kotxi atão himarotari, Apiananiri uai apokini, kiĩtiriri
ĩkanõka apokini atokokana itxako. Ininiã kãkiti ! imarotari
Apiananiri apokini õti.
3 Iuasaaki kãkiti sãkire: “Neenamatxi ! auari. Erekaua.
Imonõkoni ! auari,” inakasaaki, iuasaakipeka katimaritika
Teoso xipokari ikinipoko. Katimari sito amarini tsiĩkini
atoko itxako. Oa sito tsii apokasaaki, omitekini ! auari.
Iua atokokana kãkiti mitekini ! auari iuasaaki Xesosi
kanapiriãkasaaki.
4 Nitariakori, kãkiti ipiã auakani atoko ! hĩtxaua. Himaro-
tapitikari ãti õti Apiananiri uai kanapiriini, ininiã hiãtapari
ikanapiriini õti apokini, himatikokakani ĩkapani, kiĩtiriri
tikokakiniri kãkiti atoko himinakani ĩkapani ikanapiriãkasaaki.
5 Hĩte hĩkinika kaiotximereri anaakori hĩtxaua. Pokamarari
anaakori atoko hĩtxaua. ! Akaikota ipiã. ! Akaikota ĩkanõka,
kotxi !anirekaikari maerekati akamini.
6 Ininiãkara apanakini imakakani atoko ! himapeko.
Araõkire matxako, maerekati mapokakani ĩkapani. Aĩto auĩte
matxaua.
7 Imakakani imaka ĩkanõka. Poãtakani poãta ĩkanõka. !
Iãtapari Xesosi kanapiriini. Ikara atoko !hĩtxapeko.
8 Pokamarari anaakori atxaua, ininiã aĩto auĩte matxaua.
Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ĩkapani. Sotato
torota koana atoko itxa Teoso sãkire iteene hãuikini. Sotato
torota koana atoko itxa apaka hĩtiraõki. Ininiã hãuikasaakiri
Teoso sãkire, hĩtiraõkiuatakasaaki, hãkixinire tokapare auape.
Sotato takari ikii tãta ikii tokapare ĩkapani. Sotato kii tãta atoko
itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi
axinikakiti akii tokapare itxaua.
9 Teoso mereẽua ate kona imisiritiniua ĩkapanini. Iua
mereẽua ate amaerekani aãuĩte Xesosi Kristo makatxakini
ĩkapani.
10 Iua ipina kãkiti ĩkapani. Ipina iuakata aãuini ĩkapani.
Ikanapiriãkasaaki, isãkire auiãkani auãkipanika inakani, ipĩkani
pakini aua iuakata.

11 Ininiã hĩsikataparaxiniretakakauako. Himoianatakakauako
Teoso sãkire iteene hãuikini ĩkapani. Uatxa ikara atoko inakari
hĩkamapeka.

Paoro Õtãkikare Mapotõkire

12 Nitariakori, aõtãkikai himarotinina hĩte sauaki
parĩkauatakani, Apiananiri sãkire sãpiretakani, hĩte õtãkikakani.
13 Ininiã iteene hĩpaxitanako. Hĩtiretanako ninoa, kotxi ninoa
iteene parĩkauata hĩte ĩkapani. !Hĩtxitakakapeua. !Hineenamau-
atape.
14 Nitariakori, iteene aõtãkikai hĩte ia atoko: Hĩpinitariko
kãkiti paniãtakiti makĩpitakani. Hĩsikataparaxiniretariko
pĩkarauatakani. Himoianatariko mataparani. Katima !
hĩtxapeko homanãkarauatini kãkiti kerokasaaki.
15 Kona hãuiritapiri misiritakori misiritiniri imisiritakiri.
Ãtipirika hĩkamariko erekari hĩtariakorimoni, Xesosi sãkire
mauiãkanimoni apaka.
16 Ãtipirika hĩpoxokoniuatako.
17 Himisãkiretapikariko Teoso.
18 Hĩpoxokoniuatakasaaki, hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamak-
iti nota ĩkapani,” hĩtxako. Himatinaniuatakasaaki, iuaritika
hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota ĩkapani,” hĩtxako.
Ikara atoko Teoso nirekari ãtipirika hĩsãpiretiniri iua, kotxi
Kristo Xesosi nakitiakori hĩtxaua.
19 ! Hĩotokakapiri Erekari Matamatakoti parĩkauatini
hãkixinireẽ. Hĩkamariko ipaniãtakiti.
20 !Homanatapiri Teoso sãkire kãkiti sãpiretakiti.
21 Hãtaerekatariko ikinika. Erekarinoka hĩkamako.
22 !Hĩsipeko maerekati kamikoãtaã, kotxi hĩsiniã, apanakini
xinikari atão maerekati hinireka hĩkamini.
23 Anirekari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari, iua
iteene kamaerekatinii hĩte iua nakitiakorinoka hininiua
ĩkapani. Nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, hĩxinire, hãkixinire,
hiĩto pakini ereka inini, ininiã aãuĩte Xesosi Kristo uai
apokasaaki maerekati !auaika hĩtemoni, ininiã hĩte apoĩtiko
!auari.
24 Hĩte akiritakari kamari isãkire iaõka.
25 Nitariakori, himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani.
26 Haõkitakakasaakiua, hĩtiraõkiritika hãpakapakakauako, kotxi
hĩtariakori itxauana.
27 Apiananiri posotiireẽ nipaniãtai hãtatsopatiniri ia
niokanatsopatakiti ikinika aĩtariakori kenakotini ĩkapani.
28 Aãuĩte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩtemoni.
Ameẽ.

2 TESARÓNIKA
Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Tesarónika Auakanimoni

1 Paoro, Sírasi, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso
mereẽkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aĩri Teoso nakitiakori
hĩtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hĩtxaua.
2 Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko
erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Xesosi Kanapiriini Pirena

3 Nitariakori, ãtipirika atxari Teoso: "Erekapitikari
pikamakiti Tesarónika auakani ĩkapani," atxa. Ikara atoko
asãpiretari Teoso, kotxi ikiniõtika Teoso sãkire hãuikini
apiaãpota. Apaka hĩtiretakakiniua ikiniõtika apiaãpota.
4 Ininiã apanakini Teoso sãkire auiãkanikata aãuakasaaki,
asãpiretana ninoa ate iuikinii hĩte. Ate iuikari himisiritiko
himĩteenekini. Ate iuikari hãuikiniri Teoso sãkire. Iteene hi-
maxikiko, himisiritiko pakini, iuaritika himĩteenekari. Iteene
hãuikari Teoso sãkire.
5 Himisiritiko himĩteenekini oerekari Teoso misiritiniri
maerekati kamakani, kotxi ikara atão. Hĩte misiritaãka, kotxi
hĩkamari hĩauĩte Teoso paniãtakiti, ininiãkara iuamoni apakat-
apitika hãuini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.
6 Teoso kamari atão inakarinoka. Ininiã imisiritariko hĩte
misiritakani.
7 Ixipokariko hĩte misiritiko, ate misiritiko apaka. Iuasaaki
hĩtomata atekata. Ikara atoko inakari ikama, Apiananiri
Xesosi oerekikosaaki Teoso tixine ipotorikasaaki, initiriakori
kaposotiirerinikata.
8 Xamina tirinakariã imisiritanako Teoso mimarotakani,
aãuĩte Xesosi Kristo iokanapirena erekari makĩpitakani.
9 Ninoa misiritaãkako ãtipirika. Ikinipoko xipope ninoa
ĩkapani. ! Auiritaãkana Apiananiri auiniãtaã apokinina. !
Atamatarina iua iotximere. !Atamatarina iposotiire.
10 Ninoa misiritaãka, Apiananiri kanapiriini õtisaaki.
Iuasaaki inakitiakori, isãkire auiãkani, txariko: "Peerekai.
Peerekai. Ãti kaposotiireri pite atoko inakari ! auari,"
itxanako. Ikara atoko hĩte apaka sãpiretari iua iuasaaki,
kotxi hĩte auikari asãpiretakiti hĩtemoni.
11 Ininiã amisãkiretapikari aTeosone hĩte ĩkapani. Ia atoko
atxari iua: "Pite akiritari Tesarónika auakani pinakiti-
akori ininiuana ĩkapani, ininiã ninirekari pite apokaerekat-
iniri ninoa kamakiti pite ĩkapani. Pisikaposotiiretana ni-
noa ikinipoko inireẽkitina erekari ikaminina ĩkapani. Ninoa

auikari pisãkire, ininiã iparĩkauatana pite ĩkapani. Ininiã pisika-
posotiiretana ninoa ikara iparĩkana ikaminina ĩkapani.”
12 Ikara atoko amisãkiretari Teoso, kotxi apanakini ata-
matakasaakiri erekari hĩkamakiti, itxarinako aãuĩte Xesosi
Kristo: “Peerekai pite,” itxanako, ininiã Xesosi uãka iuikaãka.
Apaka Xesosi txaiko hĩte: “Peerekai hĩte,” itxaiko. Ikara atoko
aua, kotxi aTeosone, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari
ikinipoko erekari hĩtemoni.

2

Apia Maerekati Apokini

1 Nitariakori, maxinikari aãuĩte Xesosi Kristo kanapiriini.
Maxinikari iuakata aãpotiitiniua. Ikara axinikasaaki, aõtãkikai
hĩte.
2 Apanakini sãpiretai: “Apiananiri kanapiriini õti
apokapeka,” itxana. Maerekaxiniretika ! hĩtxape. Ikara
atoko inakasaakina, ! hĩpĩkarauatape. Paxirari ninoa sãkire.
Atxiĩti ninoa txari: “Erekari Matamatakoti sãpiretano ikara.”
Atxiĩti ninoa txari: “Paoro sãpiretari ikara.” Atxiĩti ninoa
txari: “Paoro iõkatsopatari ikara.” Paxirari ninoa sãkire. Kona
hãuikapiri ikara atoko inakari.
3 Kona xatiki hãuiritapiri kãkiti misirienetinii. Apiananiri
kanapiriini apisapanika, kãkiti !inirekari Teoso sãkire ikĩpitini.
Iuasaaki maerekati kamakari apiatakari apoka. Xipokatxi
ãkiri akiritaãka. Iua xipokaãkapitikako.
4 Iua apia maerekati !inirekari Teoso paniãtakiti ikamini.
Iuikauako. “Kãkiti teosonetakini posotiire poiãoka. Nota
posotiire apiata,” itxako. Iuasaaki iitopãka Teoso misãkiretiko
aikoti ãki. “Teosorano nota. Notanokara Teoso txaua. Ãti
Teoso !auari,” itxako iuasaaki.
5 Hĩtekata nauakasaaki, nisãpiretapekai ikara. Atxiĩti hĩte
xinikapanikari nisãpiretakiti?
6 Uatxa kona apakatapanika iua apia maerekati apokini.
Himarotari Teoso !auiritari iua apokini uatxa. Iketo õtinokara
Teoso auiritari iua apokini. Iuasaaki iuaka oerekaua.
7 Maerekati kipatakori posotiire auape uatxa, iuaritika
maerekati mauiritakati ! auiritapanikari iteene maerekati
iarikini. Ãti õti maerekati mauiritakati makatxakaãka.
8 Iuasaaki iua apia maerekati oerekaua kãkitimoni. Api-
ananiri kanapiriãkasaaki, okari iua. Ixõkare, isinanirenani
xipokari iua. Iotximere xipokari iua apia maerekati.
9 Iua apia maerekati apokasaaki, Satanasi posotiire aua
iuamoni. Ikamariko ikini sereti posotiiretxi kãkiti maposo-
takiniti. Iua oerekari ikara, kãkiti imisirienetini ĩkapani,
isãkire kãkiti auikini ĩkapani.

10 Ikini sereti maerekati ikama kãkiti pĩpinanaãkani
imisirienetini ĩkapani. Ninoa pĩpinanaãkani xipokapitikako,
kotxi ! inirekarina atão inakari itiretinina, ininiã
imaerekanina makatxakiko !auari.
11 Ininiã iuasaaki Teoso txĩkitakana auikinirina ninoa
misirienetakani sãkire, ininiã auikarina atão minakati
apiatakari.
12 Ininiã atão inakari mauikakati misiritaãkako, kotxi iteene
ipotxitari imaerekani.

Iteene Hãuikariko Teoso Sãkire

13 Nitariakori, Apiananiri tiretakini, ãtipirika erekari
amisãkiretiniri Teoso hĩte ĩkapani ia atoko: "Erekapitikai,
kotxi pite mereẽna Tesarónika auakani imaerekanina
pimakatxakini ĩkapani."
Itixi kamiko apisapanika, iua mereẽi hĩte. Imakatxakari hi-
maerekani, kotxi Erekari Matamatakoti txĩkitakai Teoso naki-
tiakori hininiua. Imakatxakari himaerekani, kotxi hãuikari
atão inakari.
14 Teoso iokanapirena erekari asãpiretakiti hĩtemoni
hãuikasaaki, iuasaaki Teoso akiritai hĩte. Ininiã aãuĩte Xesosi
Kristo iotximere hĩte apaka apakapako.
15 Ininiã nitariakori, iteene kataparaxinire hĩtxako. Iteene
hãuikariko Teoso sãkire asãpiretakiti, aiõkatsopatakiti pakini. !
Hĩtakanapapiri.
16 Anirekari aãuĩte Xesosi Kristo, aĩri Teoso pakini sikata-
paraxiniretinii hĩte. Ninoa iteene tiretaua. Ãtipirika isikata-
paraxiniretaua. Isikaua erekari aiãtapini ĩkapani. Aimarotari
ikara erekari apokapitikako. Ikara atoko inakari ikama ate
ĩkapani, kotxi isikaua ikinipoko erekari.
17 Erekari hĩsãkiretakasaaki, erekari hĩkamakasaaki, anirekari
isikataparaxiniretinii hĩte apikomoni erekari hĩkamini ĩkapani.

3

Himisãkiretariko Teoso Ate Ĩkapani

1 Nitariakori, nisãkire mapotõkire apoka. Himisãkiretariko
Teoso ate ĩkapani Apiananiri sãkire katima iaripiretini ĩkapani.
Himisãkiretariko Teoso Apiananiri sãkire auikiko ĩkapani, hĩte
auikiniri atokotxikana.
2 Himisãkiretariko Teoso imakatxakiniua ate amapinakani
ĩkapani, maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, kotxi
apanakini !auikari Teoso sãkire.
3 Apiananiri kamari ikinika isãkire iaõka. Iua sikataparax-
iniretai hĩte. Itokapakeẽtai, ininiã Satanasi !inokai.
4 Apiananiri txĩkitakaua ate aimarotiniri ate paniãtakiti
hĩkamini. Ate imarotari, katana apaka hĩkamapanikariko asãkire
iaõka.

5 Anirekari Apiananiri oerekinii Teoso tiraõki. Anirekari himĩteenekiniri ikinika himisiritiko, Kristo imisiritiko imĩteenekini atokokana.

Kãkiti Paniãtakiti Makĩpitakani

6 Nitariakori, aãuĩte Xesosi Kristo nireẽkiti iaõka asãpiretai hĩte, ininiã apaniãtai ia atoko. Hĩtari kãkiti paniãtakiti makĩpitakati, aõereẽkiti iaõka imakamakaniã, ininiã iua moianari !hĩtxapeuako. Hĩtakanapariko iua.

7 Hĩte imarotari akamakiti iaõka hĩkamini, kotxi hĩtekata aãuakasaaki ate kĩpitari kãkiti paniãtakiti.

8 Kona anikari nipokori amaĩkitxitakiniti. Iuasaaki iteene aparĩkauata. Ĩkanõka, pokamara pakini aparĩkauata akiena aiamotini ĩkapani, kotxi !anirekari hĩte kaamatini hĩte kiena.

9 Apakatapitika kãkiti ĩkitxitiniua aparĩka ĩkapani, iuaritika !anirekari hiĩkitxitiniua, kotxi anirekari hĩte parĩkauatini ate parĩkauatini atokokana.

10 Hĩtekata ate auakasaaki, ate paniãtai hĩte ia atoko: "Kãkiti manirekakaniãri iparĩkauatini, !inikapani."

11 Ate kenakopiretari hĩte sauaki auari kãkiti paniãtakiti makĩpitakani. !Iparĩkauatana. Ãtipirika ipotxitarina imarotinirina ãti kãkiti kamakiti.

12 Aãuĩte Xesosi Kristo posotiireẽ, apaniãtana kãkiti ikara atoko inakani iparĩkauatinina. Aõtãkikana iparĩkanoka ikaminina ikienana apokinina ĩkapani. ! Himaãkatapiri apanakini kamakiti.

13 Nitariakori, !hĩsãpakape erekari hĩkamini.

14 Kãkiti ereẽ makamakaniãri ate õtãkikakiti ia iõkatsopariã, erepaniko iua. Iua moianari !hĩtxapeuako. Hĩtakanapariko iua, ininiã iuasaaki atxiĩti ipẽtauata. Iuasaaki atxiĩti iuaĩkana atão ikama.

15 Imoianari ! hĩtxapeuako, iuaritika himokaiakari ! itxaua. Hĩpinitariko iua, kotxi hĩtari itxaua.

Paoro Sãkire Mapotõkire

16 Anirekari Apiananiri, kãkiti kamaerekaxiniretakari, kamaerekaxiniretinii hĩte ikiniõtika. Anirekari iua kaikotini hĩtekata.

17 Nota Paoro iõkatsopata nisãkire mapotõkire niuakoã. Ia nitakaõtxikare, ininiã himarotari atão ia nota iokanatsopatakiti. Ia atoko inakari niõkatsopata.

18 Aãuĩte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩte hĩkinikamoni. Ameẽ.

1 TXIMÓTXIO
Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Tximótxiomoni

1 Nota Paoro iokanatsopata pite Tximótxiomoni. Xesosi
Kristo iokanapirena sãpiretakari nota. Teoso amaerekani
makatxakakari itxaua. Aimarotari Xesosinoka anikaua
Teoso tixinemoni. Apiananiri itxaua. Teoso, Xesosi Kristo
pakini iokanatano nota kãkitimoni, iokanapirena nisãpiretini
ĩkapani.
2 Pite Tximótxio, nota ãkiri atoko pitxaua, kotxi merepi-
tipanika pauikari Xesosi sãkire nota sãpiretakasaakii. Aĩri
Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari.
Iamonĩkaina. Ikamaerekaxiniretaina pite.

Atão Minakati Oerekakani

3 Masetónia tixinimoni nisikasaaki, nipaniãtai pite Épeso
sitatxiti pikaikotini. Uatxa iuaĩkana nipaniãtai ereẽ Épeso
pikaikotini. Ikara ninireka, kotxi apanakini ereẽ auakani
oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, txamari na atãoni ninoa
oerekakiti. Ninirekai pite pinitinina ninoa atão minakati
imoerekakanina ĩkapani,
4 kotxi ninoa sãpiretapikari kitxakapirĩkari pirena. Ninoa
xinikapikari aãtokiriakorini uãka, ininiãkara kãkiti taparakien-
atakakaua iuãkana ixinikasaakina. Põtãkikanako ninoa ikara
atoko inakari sãkiretxiti itakanapinina, kotxi ikara sãkiretxiti !
oerekari kãkiti Teoso nireẽkiti. Teoso sãkire aãuikiniã, aimaro-
tari Teoso nireẽkiti.
5 Nipaniãtai pite ikara atoko, kotxi ninirekari ereẽ Teoso
sãkire auiãkani tiretakakiniua. Kãkiti ãkixinire maerekati
mauakaniã, ininiã itiretakakaua. Kãkiti imarotakasaakiri
ikamakiti ereka inini, itiretakakaua. Kãkiti ikara atoko in-
akari atão auikari Xesosi sãkire.
6 Kãkiti, Teoso sãkire atão masãpiretakani, takanapari
ikara erekari kimaporiti. Pĩpinanaãkani atoko itxauana,
kotxi ! imarotaikarina Teoso kimapore. Maxikatiĩka
isãkirauatapikana.
7 Ninoa kãkiti nirekamari Teoso paniãtakiti oerekakani
ininiuana, txamari ! imarotarina Teoso paniãtakiti. ! Imaro-
tarina isãpiretakitina, iuaritika ninoa: “Atãopitika asãkire,” itx-
anãtana.
8 Kãkiti atão sãpiretakasaakiri Teoso paniãtakiti iõkatakori,
iuasaaki aimarotari ipaniãtakiti ereka inini.

9 Mauiritakoti aua, kona kãkiti atão inakari kamakani
ĩkapanini. Mauiritakoti aua, kotxi maerekati kamakani auapi-
tika. Aua mauiritakoti manireẽkani. Aua Teoso manireẽkani.
Aua maerekati kamakani. Aua erekari manireẽkani. Aua
Teoso paniãtakiti napetakani. Kãkiti aua iri okakani. Kãkiti
aua inoro okakani. Aua kokanirini. Mauiritakoti aua, kãkiti
ikara atoko inakari ĩkapani.
10 Aua kãkiti ãti ĩtanorokata sirĩkakari. Aua kãkiti ãto
tanirikata sirĩkakaro. Aua kiki ãti kikikata sirĩkakari. Aua sito
ãto sitokata sirĩkakaro. Aua kãkiti ãti kãkiti ĩtiriãkani ivẽtxitiniri
ĩkapani. Aua aãpirenaãri. Aua kãkiti ãti apoĩtakani. Mauiritakoti
aua ikara atoko inakari kãkiti ĩkapani. Ninoa !auikari Teoso
sãkire atão inakari.
11 Ikara Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua. Peerekari
Teoso. Peerekari iua iokanapirena. Iua paniãtano nota iua
iokanapirena nisãpiretini ikininapemoni.

Teoso Amonĩkiniri Paoro

12 Nitxari aãuĩte Kristo Xesosi: “Erekari pite kaminano,
kotxi pisikataparaxiniretano nota pite ĩkapani niparĩkauatini
ĩkapani. Erekari pauikiniri nisãkire. Erekari pimereinino nota
pisãkire ikininapemoni nisãpiretini ĩkapani,” nitxari Kristo Xe-
sosi.
13 Meresaaki nota misãkirepiretari iua Xesosi. Nasikatikini-
tana iua sãkire auiãkani nokinina ĩkapani. Kaneenamari
nitxaua iuasaaki. Iuaritika Teoso amonĩkano. !Imisiritano
nota, kotxi iuasaaki ! nimarotari nikamakiti Xesosi sãkire
nimauikakani xika.
14 Iuasaaki !erekano. Maerekati nitxaua. Iuaritika aãuĩte
Kristo Xesosi sikari ikinipoko erekari notamoni. Kristo Xe-
sosi nakiti nitxapekaua, ininiãkara nauikari isãkire. Iua nakiti
nininiãua, nitiretari iua. Nitiretari apanakini apaka. Mitxi !
nimarotari nitiraõkiuatini.
15 Nisãpiretaiko ia sãkiretxiti atão inakari, pauikiniri ĩkapani,
ikinimane auikiniri ĩkapani. Nitxai: “Kristo Xesosi apoka
ĩkorapokoriti maerekati kamakani maerekani imakatxakini
ĩkapani,” nitxa. Maerekati apiata kamakari nitxaua nota.
16 Maerekati apiata kamakari nitxaua, iuaritika Teoso !
imisiritano. Iamonĩkano, kotxi inirekari apanakini imaro-
tiniri Kristo matima omanãkarauatakani kãkiti maerekani
xika. Xesosi nirekari nota eereka auakani, isãkire auiãkani
imarotiniri Xesosi amonĩkinina ninoa, kotxi iua amonĩkano
nota maerekati apiata kamakarino. Ninoa auikari isãkire,
ininiãkara auapinininiika Teosokata.
17 Nitxari Teoso: “Ari Teoso, peerekai. Ãtipirika ikini-
mane auĩte pitxaua. Pipinini !auari. Matamatakoti pitxaua.
Pitenokara Teoso txaua. Pitenokara kimaroreri. Ikinimane
paxitaiko ãtipirika. Ikinimane ãtipirika sãpiretaiko ereka pinini.
Atãopitikara nisãkire. Ameẽ.”

Xesosi Sãkire Iteene Auikiko

18 Tximótxio, namarite atoko pitxaua. Nisãpiretai noerekakiti sãkiretxiti pikaminiri ĩkapani. Pixinikariko akokaxiti Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti. Ninoa sãpiretai Teoso nirekakiti pite kamini tĩkane. Nota sãkire uatxa ninoa sãkire atokotxikana. Ikara ninoa oerekakiti sãkiretxiti pikamapikako, ininiãkara pite sotato erekari atoko pitxaua Satanasi pinaiatini.

19 Pauikapikariko Xesosi sãkire. Ikara pikeeko atoko itxa. ! Pikamapiri pãkixinire mapokaerekatakiniti. Ikara apaka pikeeko atoko itxa. Apanakini kamapekari ãkixinirena mapokaerekatakiniti, ininiã eereka ! auikaikarina Xesosi sãkire. Kanaua sakikini atoko itxa ninoa auikiniri Xesosi sãkire.

20 Imeneo inakori, Arexãtri inakori apaka ikara atokokana itxana. Ninoa misãkirepiretari Teoso, ininiãkara nota sikanapana ninoa Satanasimoni. Satanasi misiritakasaakina ninoa, atxiĩti itakanaparina Teoso imisãkirepiretinina.

2

Teoso Misãkiretiko Ikinimane Ĩkapani

1 Merepanika nõtãkikai pimisãkiretiniri Teoso ikininape kãkiti ĩkapani. Pimisãkiretariko Teoso ninoa nireẽkiti ĩkapani. Pamanaãriko Teoso sikiniri erekari ninoamoni. Pitxariko Teoso: “Peerekai pite, kotxi erekari pisikakiti kãkitimoni.”

2 Teoso pimisãkiretako auĩtetxiakori apiari ĩkapani, auĩtetxiakori poiãori ĩkapani apaka. Pamanaãriko Teoso ninoa ĩkapani, aãuini ereka inini ĩkapani, neenamatxi mauakani ĩkapani. Ikara atoko aniniã, akamari Teoso nireẽkiti erekarinoka.

3 Ikara akaminiã erekapitikari. Teoso, amaerekani makatxakakari, apokaerekatari asãkire ikara atoko inakari akamini.

4 Teoso nirekari imakatxakiniri ikinimane maerekani. Inirekari ikinimane imarotiniri atão inakari sãkiretxiti.

5 Ãtinokara Teoso aua. Ãti kikinokara mikanapiriãri kãkiti Teosomoni. Xesosi Kristonokara mikanapiriãri kãkiti Teosomoni, kotxi iuanoka misãkiretari Teoso kãkiti ĩkapani.

6 Iua ipina ikinimane kãkiti iĩkitxitini ĩkapani. Teoso ketotini õti manapi Xesosi ipina. Xesosi ipinini oerekaua Teoso nirekiniri imakatxakiniri ikinimane maerekani.

7 Ininiãkara Teoso akiritano nota isãkire ikinimanemoni nisãpiretini ĩkapani. Ininiã Teoso iokanatakiti kãkitimoni nitxaua nota. Ikara nisãkire atão. Kona paxirarini. Teoso akiritano Xoteo minakaniua noerekini ĩkapani. Akiritano atão inakari sãkiretxiti noerekinina ĩkapani. Akiritano noerekinina Teoso sãkire auikinina ĩkapani.

8 Ininiã ninirekari kikiakori erekarinoka kamakani,
ikini itixiti auakani, misãkiretiniri Teoso. Ninirekari Teoso
imisãkiretakasaakina, iuasaaki ninirekari isãkire auikinina
apaka, ãti imomanatakanina.

Sitoakoro Xesosi Sãkire Auiãkani

9 Ninirekari sito mãka atão inini, kiki paxitiniro ĩkapani.
!Apakata oõuikiniua omãka ereka inini xika. !Erekari sito
ãtipirika oeretiniri oiãko kãkiti xikaueretiniro ĩkapani. Oro,
pérora pakini otakiniã oĩtoã kãkiti xikaueretiniro ĩkapani, !
erekari. !Erekari mãkatxi kakaroneri oieretakini.
10 Sito Teoso nireẽkiti nireẽkaro kaminiãri erekari, erekapi-
tikari. Mãkatxi peereri atoko itxa erekari okamakiti, kotxi
kãkiti atamatari okamakiti.
11 Teoso sãkire sãpiretakari oerekarauatakasaaki, erekari
sito kenakotiniri. !Apakata iuasaaki osãkirauatini. Erekari
opaxitiniri iua, isãkire okĩpitini ĩkapani.
12 Nota !auiritaro sito oerekinina kikiakori, ikamakitina
tĩkane opaniãtinina. Erekari masãkiretoka onini.
13 Ikara atoko itxa, kotxi merepitipanika Teoso kamari kiki
Adão inakori. Eerekaikara ikamaro sito Eva inakoro.
14 Kona Adãoni misirienetaãka. Sitora misirienetapeẽka.
Oa kamari maerekati, kotxi ! okamari Teoso paniãtakiti,
ininiãkara !apakata sito paniãtiniri kiki ikamakiti tĩkane.
15 Sito auikiniãri Teoso sãkire, otiretiniãri apanakini,
maerekati omakamakaniã, omasarauatakaniã, Teoso
makatxakari omaerekani, kotxi ãto sito eenetari Xesosi,
amaerekani makatxaãkari.

3

Kõtãkikarerini Pirena

1 Ia nisãkire atão. Kiki nirekiniãri kõtãkikareri ininiua, Teoso
sãkire auiãkani õtãkikini inirekiniã, iua nirekari parĩkatxi
erekari.
2 Ia atoko kõtãkikareri txauako: !Ikamari maerekati, ininiã
iua apoĩtiko !auari. Ãtonanirako ĩtanoro. Kiĩkiteri itxauako. !
Katimari omanãkarauatini. Ipaxitaãkako. Kãkiti ãtiãtaã ĩkani
apakapako aapoko. Imarotariko oerekarauatini.
3 !Ipoãtapeko. Kaneenamari !itxapeuako. Katiraõkiri itx-
auako. !Ipotxitapiriko neenamatxi. Txineiro iteene !ix-
inikaperoko.
4 Iua nĩkatanako aapoko auakani, ninoa auini ereka ininina
tĩkane. Itxĩkitakanako imiakori ipaniãtakiti ikĩpitinina ĩkapani,
ininiã ninoa paxitari iua.
5 Ikara atoko itxako kõtãkikareri, kotxi aapoko auakani
imamimatanĩkaretakaniã, ininiã !imarotari kãkiti Xesosi sãkire
auiãkani inĩkatini.

6 Kiki mapaõtinoka auikiniãri Xesosi sãkire, ! apakata iua
Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakari ininiua. Xesosi sãkire
auiãkani õtãkikakari ininiãua, iuikaua atxiĩti. Iuikiniãua, Teoso
misiritari iua, kitxakapirĩka Satanasi iuikasaakiua imisiritini
atokokana.
7 Kiki Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakari paxitaãkako, Xesosi
sãkire mauiãkani apaka paxitari iua. Ikara atoko ininiã, !
ikamapaniri kãkiti kamapẽtatakari. Ininiã Satanasi ! imaĩkari
iua itakapiremoni.

Kamiparĩkarerini Pirena

8 Ãtipekana, Xesosi sãkire auiãkani miparĩkatakanipekana
nisãpiretaiko: Iua kamariko erekari, ipaxitiko tĩkane. Ãtika
isãkire itxauako. ! Ipoãtapeko. ! Apakata txineironoka ix-
inikini.
9 Kamiparĩkareri iteene auikariko Teoso sãkire atão inakari.
Ãkixinire imarotariko ikaminiri Teoso sãkire iaõka.
10 Xesosi sãkire auiãkani ataerekatariko kiki, kamiparĩkareri
ininiua nireẽkari. Erekarinoka ikaminiã, ininiã iua auiritaãka
ninoa miparĩkatakari ininiua.
11 Iua atokokana kamiparĩkareri ĩtanoro kamariko erekari
opaxitiko ĩkapani. Aãpirena ! okamapeko. ! Opoãtapeko. Oka-
mariko okamaenetakiti iaõka. Ininiã kãkiti auikari osãkire.
12 Ãtonanirako kamiparĩkareri ĩtanoro. Inĩkatariko imiakori,
kãkiti iua aapoko auakani apaka, ninoa auini ereka ininina
ĩkapani.
13 Kamiparĩkareri atão parĩkauatiniã, iteene ipaxitaãka.
Apanakini apokaerekatari iparĩka. Ininiã itaparaxinireritika
isãpiretari Kristo Xesosi sãkire auikiko kãkitimoni.

14 Uatxa pitemoni niõkatsopatakasaaki, ninirekari paĩtiki
nisini hĩtemoni.
15 Atxiĩti uai okanani nauapanika, ininiã ia iõkatsopari
oerekaiko pite Teoso nakitiakori atão auini ikiniõtika, kotxi
Teoso aapoko atoko atxaua, iua auiniãtaã ĩkapani. Teoso auãki
itxapika. Kãkiti iua nakitiakori nĩkatari iua sãkire. ! Auir-
itana apanakini koketiniri atão minakati Teoso sãkirekata.
Isãpiretana ikinimane Teoso sãkire atão inakari.
16 Peerekari Teoso parĩka kãkiti ĩkapani. Merepanika kãkiti
! imarotari, eereka Teoso oerekari iparĩka. Ia atoko Teoso
kaminaua ate:

Kãkiti itxapekaua. Iua Xesosi. Erekari Matamatakoti
oerekari kãkiti Xesosi sãkire atão inini. Teoso nitiri-
akori iaxitikini atamatari iua. Isãkire sãpiretaãka ikini
itixiti auakanimoni. Kãkiti auikari isãkire. Eereka
Xesosi anikaãka iaxiti Teoso tixinemoni.

Ikara atoko inakari Teoso parĩka kãkiti ĩkapani.

4

Atão Minakati Oerekakani

1 Iua Erekari Matamatakoti sãpiretaua, apanakini ! auikaikari Xesosi sãkire itixi mapotõkire õti takote. Ikara atão. Iuasaaki ninoa auikari maerekani matamatakoni misirienere. Auikarina Satanasi nitiriakori oerekakiti.

2 Kãkiti ikara atoko inakani sãpiretari atão minakati. Ninoa sãkire ãti, txamari ninoa xinikakiti ipinimoni. Ninoa ãkixinire sãkire ! auaika. ! Isãpiretaikarina maerekati imakamakanina ĩkapani. Kapatakari arikakiti atoko itxa ninoa ãkixinire sãkire.

3 Kãkiti ikara atoko inakani ! auiritari kãkiti ĩtanorouatini. "! Erekari kãkiti ĩtanorouatini," itxa ninoa sãkire. Teoso kamari ikini nipokori kãkiti nikini ĩkapani. Txamari ninoa kamisirienererini !auiritari kãkiti apanakini nipokori inikinina. Teoso nirekari Xesosi sãkire auiãkani, atão inakari imarotakani, nikiniri ikara nipokori Teoso imisãkiretaka atoko: "Erekapitikai ia nipokori pisikiniãua."

4 Ikinika Teoso kamakiti erekari. ! Apakata kãkiti manirekakaniãri apanakini nipokori. Ikinipoko nipokori hinikasaaki, himisãkiretariko Teoso. Hĩtxariko: "Erekapitikai ia nipokori pisikiniãua."

5 Teoso sãkire sãpiretaua ikinipoko nipokori anikini. Nipokori anikasaaki, amisãkiretiniãri Teoso, nipokori isikakiti ereka inini asãpiretiniãri, ininiã ikara nipokori erekari anikini.

Kristo Xesosi Nitiri Erekari Inakari

6 Aĩtariakori põtãkikiniã ikara atoko, Xesosi Kristo nitiri erekari pitxaua. Nipokori sikataparatari kãkiti ĩto. Teoso sãkire aãuiãkiti, oerekaretxi atão inakari, nipokori atoko itxa, kotxi isikataparatari axinire. Pite auikapikari oerekaretxi atão inakari.

7 ! Pimaãkatapiri miĩkiteti sãpiretakiti, sãkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikiniõtika piteka poerekauako Teoso paniãtakitinoka pikamini, ininiã Teoso nireẽkititxikana pikama.

8 Piĩto parĩkauatakasaaki, piĩto tapara apiaãpota, ininiã erekari piparĩkauatini. Apiaerekata pixinire parĩkauatini pixinire auãki inini ĩkapani. Pixinire ĩkorasaaki auãki ininiã, pauapikako Teosokata ãtipirika.

9 Ikara nisãkire atão. Erekari ikinimane auikiniri ikara. Erekari ikinimane kaminiri ikara.

10 Ininiãkara iteene aparĩkauata Teoso ĩkapani. Pasãpaniri, iuaritika aparĩkauatapitipo, kotxi aãuikari Teoso sãkire, Teoso mipĩkati sãkire. Iua ikinimane kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Iua makatxakari isãkire auiãkani maerekani, maerekani misiritikoãtaã imasikanina ĩkapani.

11 Pipaniãtariko kãkiti noerekakiti sãkiretxiti iaõka ikaminina. Poerekana noerekakiti.
12 Pite ãtokoripanika, iuaritika pimarotapitikari Teoso sãkire, ininiã !pauiritapiri kãkiti napetiniri poerekakiti sãkiretxiti. Atão inakarinoka pikamako Xesosi sãkire auiãkani atamatini ĩkapani, ininiãkara ninoa auikapitikariko pisãkire, ininiã ninoa nirekari pite atoko ininina. Erekarinoka pisãpiretako. Erekarinoka pikamako. Kãkiti pitiretako. Iteene pauikariko Teoso sãkire. Maerekati !pikamapeko. Ikara atoko pininiã, ninoa nirekari pite atoko ininina.
13 Ereẽ nimapokakanisaakipanika, patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori, apanakini kenakotiniri ĩkapani. Pisãpiretanako Teoso sãkire. Teoso sãkireẽ põtãkikanako. Poerekana Teoso sãkire atão imarotinina ĩkapani. Ikara atoko pitxapikanako, ereẽ napokini apisapanika.
14 Akokaxiti kõtãkikarerini sãpiretai piparĩka Teoso ĩkapani. Iuasaaki ninoa takari iuakona pite nopini, pite ĩkapani imisãkiretakasaakirina Teoso. Ikara atoko ininiãkara, pikamapikariko ikara piparĩka Teoso ĩkapani.
15 Ãtipirika pixinikariko ikara nõtãkikinii. Ikiniõtika pikamariko piparĩka Teoso ĩkapani. Ininiã apanakini imarotari Teoso sãkire apiaãpota pauikini.
16 Erepaniko pikamakiti ereka inini ĩkapani. Erepaniko poerekakiti sãkiretxiti Xesosi oerekakiti iaõka inini. Ikara ãtipirika pikaminiã, piteka makatxakaua pimapinakani ĩkapani. Apaka pimakatxakana pisãkire auiãkani imapinakani ĩkapani.

5

Õtãkipirenatxi Pirena

1 !Pitxitapiri kiki aneẽkari. Põtãkikariko, piri pimisãkiretini atokokana. Põtãkikariko kikiakori pite tikini auakani, pitariakori pimisãkiretini atokokana.
2 Põtãkikaroko sito aneẽkaro pinoro põtãkikini atokokana. Põtãkikaroko ãtokoro, pitaro põtãkikini atoko. Iuasaaki pipaxitaroko.

Sitoãkini Tikinitakoni

3 Pinĩkatanako sitoãkini tikinitakoni onirimane matiretakini.
4 Tikinitakoro oimiakori auiniã, oĩtariakori anaakori auiniã, ninoa nĩkatamaroko oa. Ikara ikaminiãna, erekari Teosomoni. Teoso poxokotana ninoa. Merepanika ninoa kaminiãri erekari ninoaka aapoko ãki, aimarotari ninoa atão auikiniri Teoso sãkire, kotxi meresaaki irina, inorona pakini nĩkatana ninoa.
5 Tikinitakoro minĩkatakoto auikari Teoso inĩkatiniro oa. Oa misãkiretari iua pokamara, ĩkanõka pakini inĩkatiniro ĩkapani.

6 Tikinitakoro osarauatininoka nireẽkaro, ipĩkaro atoko otxaua.
7 Pisãpiretanako ereẽ auakani, Xesosi sãkire auiãkani nĩkatinina inorona, inorona itaro tikinitakoro pakini. Inĩkatiniãna, !apoĩtaãkana.
8 Xesosi sãkire auiãkani manĩkatakaniãri inirimane, itakanaparina Teoso sãkire auikinina. Apia maerekanita iua aapoko ãki auakani imanĩkatakaniã. Kãkiti Teoso sãkire mauiãkati maerekati itxaua. Apia maerekati itxaua iua aapoko ãki auakani manĩkatakati.
9 Apanakini sito tikinitakoni moianatana Xesosi sãkire auiãkani. Pitakariko ninoa tikinitakoni uãka aãtsopaã himoianatini ĩkapani. Sito ikara atoko inakaro sesẽta ano apiko auakaro oa. Ãtinoka oĩtanirini.
10 Oa imarotaãka, kotxi erekarinani okama. Atão oõerekari oimiakori. Osikakienatana ãtiãtaã ĩkani. Oimarotaãka, kotxi oa arokakititari kãkiti Teoso nakitiakori. Oimarotaãka, kotxi kãkiti maerekaxinireni otireta. Oimarotaãka, kotxi ikini sereti erekari ãtipirika okama. Tikinitakoro ikara atoko inakoro uãka aãtsopaã pitaka himoianatini ĩkapani.

Tikinitakoni Ãtokoropanika Inakani Õtãkikiko

11 !Pitakapiri tikinitakoro uãka iua aãtsopaã, ãtokoropanika inakaro, kotxi iuaĩkana onirekari kikikata osirĩkini, ininiã onirekari iuaĩkana oĩtaniriuatini, ininiã !onirekaikari Kristo.
12 Ikara atoko okaminiã, okamari maerekati, kotxi mitxi osãkire: “Nikamariko parĩkatxi Teoso ĩkapaninani. ! Nĩtaniriuataikako,” otxama.
13 Tikinitakoro ãtokoropanika inakaro itotari oiarinauatini. Oianapokotapika. Apia maerekati okama, kotxi ototari aãpirena okamini. Onirekari ikinika apanakini kamakiti oimarotini, txamari ikara atoko ! apakata. ! Apakata ãti kamakiti osãpiretini apanakinimoni.
14 Ikara atoko ininiã, ! pitakapiri tikinitakoro ãtokoro inakaro uãka iua aãtsopaã. Nota õtãkikana ãtokoroakoro tikinitakoni iuaĩkana taniriuatini. Erekari keene ininina, aapokona iparĩkauatinina. Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire mauiãkani kona misãkirepiretana Xesosi sãkire auiãkani.
15 Nota ikara atoko nisãpiretai, kotxi ãtikaka tikinitakoni ãtokoroakoro inakani takanapapekari Xesosi sãkire auikinina, Satanasi paniãtakiti ikaminina ĩkapani.
16 Xesosi sãkire auiãkani inirimanena tikinitikoã, inĩkatanako ninoa. !Erekari imanĩkatakanirina inirimanena tikinitakoni. ! Erekari inirekinirina apanakini Xesosi sãkire auiãkani nĩkatinina inirimanena, kotxi ninoa nĩkatana kaiãopokori tikinitakoni manirimaneni. Pasãpaniri ninoa parĩka.

Kõtãkikarerini Pirena

17 Kõtãkikarerini atão kaminiãri iparĩka Xesosi sãkire auiãkani
ĩkapani, erekari hĩsikinina iparĩkana ĩki apiata. Teoso sãkire
isãpiretiniãna apanakinimoni, Teoso sãkire oerekiniãna,
ininiãkara erekapitikari apiata iparĩkana ĩki hiĩkitxitinina.
18 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
! Hĩaxirikanamatapiri kema auĩte iparĩkauatakasaaki, triko
ikatxaratakasaaki. Pauiritariko inikiniri triko iki,
iparĩkauanãtakasaaki.
Teoso sãkire iõkatsopatakori txari apaka:
Erekapitikari parĩkauatakari apakapiniri iparĩka ĩki.
19 Ãti apoĩtiniãri kõtãkikareri, !pimaãkatapiri isãpiretakiti. Ipi,
atxiĩti ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri kõtãkikareri kaminiri
maerekati, isãpiretiniãina pite, pikenakotapitikari ninoa
sãpiretakiti.
20 Põtãkikanako Xesosi sãkire auiãkani maerekati kamakani
apanakini Xesosi sãkire auiãkani apisatoõ, ininiãkara
apanakini pĩkari maerekati ikaminina.
21 Tximótxio, nota paniãtai ikara noerekakiti iaõka
pikamini. Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ
apaka, Teoso nitiriakori iaxitikini imereẽkini apisatoõ
apaka, nipaniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Ninoa
kenakotari nisãkire pitemoni. Ãtinokarako pisãkire txauako
ikininape kãkitimoni. Erekari pikamako ikininape kãkitimoni,
kãkiti pipotxitakinimoni, kãkiti pimapotxitakinimoni apaka.
22 Atxiĩti aua Teoso sãkire auiãkari iteene pimimarotakiniti.
Ininiã !pimereẽpiri iua Xesosi sãkire auiãkani õtãkiãkari
ininiua. Atxiĩti ikamapanikari maerekati. Pimereiniãri iua,
pite moianatari iua maerekati ikamini. Erepaniko maerekati
pimakamakani ĩkapani.
23 Pite itokata amianata. Pitsii iriko, ininiãkara kona
ãparaãnanini piãta. Ovaã poiãoka apaka piãtako pipini ĩkapani.
24 Apanakini !ikipatari maerekati ikamakiti, ininiã ikini-
mane imarotari. Apanakinipekana maerekati ikamakitina
!atamataãka ikamakasaakina. Ninoa kipatari. Okananixiti
atokoikara imarotaãka ninoa maerekani.
25 Iua atokokana erekari apanakini kamakiti atamataãka.
Erekari apanakini kamakiti !atamataãka ikamakasaaki. Iuar-
itika okananixiti atokoikara imarotaãka.

6

Nitiritxi Amotakoni Pirena

1 Nitiritxi amotakoni, Xesosi sãkire auiãkani, iteenerako
iparĩkauatana ipatrãotena ĩkapani. Ninoa paxitanako ipa-
trãotena. Ikara atoko ininiãna, Teoso uãka !imisãkirepiretaãka.
Iua sãkire ate oerekakiti apaka !imisãkirepiretaãka iuasaaki.

2 Nitiritxi patrãote Xesosi sãkire auiãkari ininiãua, initiri pax-
itariko iua, kotxi itari apaka itxaua iua. !Apakata poiãonoka
ipaxitiniri ipatrãote, itari ininiua xika. Erekari iteene
iparĩkauatini ipatrãote ĩkapani, kotxi ipatrãote auikari Xesosi
sãkire. Teoso tiretakiti ipatrãote. Tximótxio, ikara noerekakiti
sãkiretxiti poerekariko apanakinimoni. Põtãkikanako ikara
iaõka ikaminina.

Txineiro Potxitakani Pirena

3 Aua kãkiti atão minakati oereẽkani. Ninoa !auikari aãuĩte
Xesosi Kristo sãkire atão inakari. !Auikarina atão inakari
oerekakori, Teoso sãkire.
4 Kãkiti ikara atoko inakari iuikaua, txamari !kimaroreri.
Ipotxitari isãkirauatini apanakinikata itaparakienatakakini-
uana ĩkapani. Ininiãkara xikoretxi aua, neenamatxi aua,
misãkirepiretakatxi aua. Ininiã kãkiti ! auikari ãti sãkire.
Iuãkatari ãti kaminiri maerekati.
5 Ninoa txitakakapikaua, kotxi ixinikakitina maerekati-
noka. !Imarotaikarina Teoso sãkire atão inakari mitxi imaro-
takitina. Ninoa oerekari Teoso sãkire kãkitimoni txineiro
ito apakapinina ĩkapani. Txamari na atão ninoa oerekakiti
sãkiretxiti. !Pimaãkatapiri kãkiti ikara atoko inakari.
6 Teoso nireẽkitinoka pinirekiniã, ikinipoko pinireẽkiti
auape, ininiã pãkixinire poxokoniuata. Kipa apikomoni
pinireka? !Auari.
7 Kiripa ate mina uai itixi aponaniãkasaaki? !Kaminareua.
Kiripa aanika atekata apĩkasaaki? !Kanikareua.
8 Kamãka aniniã, kanipokore aniniã, apakatape.
9 Satanasi oerekari kãkiti maerekati ikamini txineiro
apakapini ĩkapani. Ininiã tiitxi nireẽkari mokatanitika kamari
Satanasi oereẽkiti. !Erekari tiitxi nireẽkari nireẽkiti. !Kiĩkiteri
iua. Inireẽkiti txikatoro atoko, kotxi imaĩkari iua. Eereka !
auaika itii, itxineirote, ipoxokoni pakini xipope. Inireẽkiti
xika Teoso iokanatari iua kãkiti misiritikomoni.
10 Kãkiti iteene potxitiniãri txineiro, ikamari maerekati.
Takari aneẽ, kotxi ikotsa aua. Iua atokokana maerekati aua
ikotsa. Txineiro potxitiko maerekati kotsa itxaua. Txineiro
potxitiko auiniã, ikini sereti maerekati aneẽ. Apanakini
txineiro potxitakani takanapaãpotari Teoso sãkire, ininiãkara
txineiro potxitakari iuaka karotapekaua ãkixinireẽ. Iuaka
maerekaxinireti itxĩkitakaua.

Paoro Õtãkikiniri Tximótxio

11 Pitepekana Tximótxio, Teoso paniãtakiti kamakari pitx-
aua, ininiãkara ikara maerekati xatiki !pikamape. Atão in-
akarinanirako ikiniõtika pikamako. Teoso nireẽkitinoka pika-
mako. Iteene pauikariko Teoso sãkire. Katiraõkiri pitxauako.
Pimisiritiko auakasaaki, pimĩteenekariko. Teoso nireẽkitinoka
pinirekako. Kona pinirekapiri piteka nireẽkiti.

12 Pineenamauatako Teoso ĩkapani. Ikara neenamatxi
erekari, Satanasi piokanatini, kãkiti Teoso sãkire auikini
ĩkapani. Papakapariko Teoso sikakiti, kotxi iua akiritai
iuakata pauapininiika pinini ĩkapani. Kaiãopokori kãkiti
imarotari Xesosi sãkire iteene pauikini, kotxi ikenakotapekari
pisãpiretinina. Peerekari pisãkire ninoamoni.
13 Tximótxio, nimisãkiretai pite Teoso apisatoõ, Kristo Xesosi
apisatoõ apaka. Ninoakara kenakotari nisãkire uatxa. Teoso
ikinimane auãki inini txĩkitakakari iua. Kristo Xesosi Homano
auĩte Põsio Pirato inakori apisatoõ auakasaaki, isãpiretari atão
Teoso sãkire.
14 Nipaniãtai ikara noerekakiti sãkiretxiti iaõka pikamini.
! Pimamakapiri ikara noerekakiti. Ikara noerekakiti iaõka
pikaminiritika aãuĩte Xesosi Kristo kanapiriãko.
15 Teoso ketotari Xesosi kanapiriini õti. Iuasaaki Teoso
akiritari Xesosi ĩkorapokoriti ikanapiriini ĩkapani. Iuanokara
kaposotiireri. Peerekari iua. Auĩtetxiakori auĩte itxaua. Api-
arini sauaki iuanokara Apiananiri txaua.
16 Iuanoka ! ipina. Iuanokara ikinipoko auãki inini
txĩkitakakari. Iua auiniãtaã iotximere auapika, ininiãkara
kãkiti !iposota imatokotiniri Teoso. !Katamatikori. Kãkiti !
iposotari atamatiniri iua. Iuanokara kaposotiireri ãtipirika.
Ãtipirika maãkiritari: “Peerekari Teoso.” Ameẽ.

Xesosi Sãkire Auiãkani Katxineiroterini

17 Pipaniãtanako kãkiti katxineiroterini: “Katii hininiã, !
hĩuikapeuako. !Hĩpoxokotapero hĩtxineirote, kotxi ãti õti atxiĩti
hĩtxineirote ! auaika. Hĩpoxokotariko Teoso, ãtipirika auãkiri,
kotxi iuara sikaua ikinipoko apotxitakiti. Kaiãopokori isikaua.
18 Erekari hĩkamako. Hĩtxineirote kaiãopokoro auini
atokokana, erekari kaiãopokori hĩkaminanako apanakini.
Kaiãopokori hĩtii auiniã, hĩsika kãkiti kaamonirimoni.
Himarotakasaakiri, matxineiroteni amonitakiti hĩsikanako
ninoa.
19 Ikara atoko hininiã, hãpotiiãpotari erekari Teoso tix-
inekiri. Iuaã apotiitakori !ixipoka. Ipinaãkana atoko, auina-
panikana. Ikara atoko hĩkaminiã, hãpakapari Teoso sikakiti.
Iua txĩkitakai hãuapininiika hinini Teosokata.”
Ikara pisãpiretako katxineirotenimoni.

Paoro Iõkatsopare Mapotõkire

20 Ari, Tximótxio, atão pikamariko parĩkatxi Teoso sikakiti
pitemoni pikamini ĩkapani. ! Pimaãkatapiri sãkiretxi Teoso
mapokaerekatakiniti. ! Pimaãkatapiri kãkiti, “Kimaroreno
nota,” inakari, kotxi !imarotari imaroretxi atão inakari.
21 Ninoa sãkire: “Imaroretxi auapitika notamoni,” itxa.
Txamari na xatiki imarotari Teoso imarore. Ikara xika ninoa
takanapaãpotari Teoso sãkire auikinina.

Teoso sikai ikinipoko erekari. Ameẽ.

2 TXIMÓTXIO
Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Tximótxiomoni

1 Tximótxio, nota Paoro iokanatsopata pitemoni. Teoso mereẽno nota, Kristo Xesosi iokanatinino ĩkapani, isãkire nisãpiretini ĩkapani. Kãkiti Kristo Xesosi nakiti ininiãua, Teoso txĩkitakari ixinire auãki inini, kotxi Teoso kamaenetapekari ikara ikamini.
2 Pite Tximótxio namarite nitiretakiti atoko pitxaua. Aĩri Teoso, aãuĩte Kristo Xesosi pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonĩkaina. Ikamaerekaxiniretaina.

Paoro Õtãkikiniri Tximótxio
3 Nota parĩkauata Teoso ĩkapani. Ninirimane kitxakapirĩkarini parĩkauatini atokokana niparĩkauata. Nãkixinireẽ nimarotari maerekati nimakamakani, Teoso ĩkapani niparĩkauatakasaaki. Nota txari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tximótxio ĩkapani,” nitxa. Nimisãkiretapikari Teoso pite ĩkapani, ĩkanõka, pokamara, ĩkanõka, pokamara nitxapika.
4 Nipiãtai. Nixinikari pite txiapatini nitakanapakasaakii, ininiã ninirekari naõkitinii iuaĩkana nipoxokoniuatini ĩkapani.
5 Nixinikari pite atão auikiniri Teoso sãkire. Merepanika pakiro Aróitxi inakoro, pinoro Eonisi inakoro pakini atão auikari Teoso sãkire. Nimarotapitikari pite apaka auikiniri Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana.
6 Ininiãkara nõtãkikai. Akoka niuako nitakasaakiri pikiiã, Teoso sikai parĩkatxi iua ĩkapani pikamini. Iuasaaki isikaposotiiretai ikara parĩkatxi pikamini ĩkapani. Iteene pikamariko ikara parĩkatxi iua ĩkapani.
7 Teoso sikapekaua Erekari Matamatakoti, ininiã ! kapĩkareua. Iua Erekari Matamatakoti sikataparatari aãkixinire. Iua oerekaua atiraõkiuatini. Oerekaua maerekati aĩto nireẽkiti amanirekakani.
8 Ininiã ! pipẽtatapiri aãuĩte sãkire pisãpiretini. Apaka ! pipẽtatapeno nota, kotxi kateia ãki naua Xesosi sãkire nisãpiretini xika. Maãtatsiirauata, Teoso iokanapirena erekari asãpiretini xika, kotxi Teoso sikataparataua amisiritiko amĩteenekini ĩkapani.
9 Teoso makatxakapekari amaerekani. Iua akiritapekaua inakitiakori aniniua ĩkapani. Aparĩka kona txĩkitakari Teoso makakatxakiniri amaerekani. Imakatxakari amaerekani, kotxi inirekari ikara atoko ikamini. Imakatxakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua. Itixi kamiko apisapanika Kristo Xesosi sikari ikara erekari

atemoni. Iuasaaki imakatxakari amaerekani. Iuasaaki akiritaua inakitiakori aniniua ĩkapani.
10 Uatxa Teoso oerekari ikara erekari kãkitimoni, kotxi amaerekani makatxakakari Xesosi Kristo apokapeka ĩkorapokoriti. Iua xipokapekari ipĩkitxi. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, kãkiti mapinakani ĩkapani, Teosokata ãtipirika auini ĩkapani.
11 Teoso mereẽno nota ikara iokanapirenatxi sãpiretakari nininiua tĩkane. Imereẽno iua iokanatakiti kãkitimoni nininiua. Imereẽno Xoteo minakaniua oereẽkari nininiua.
12 Teoso iokanapirena erekari nisãpiretini xika, natatsiirauata. Iuaritika !nipẽtauata, kotxi nimarotari Xesosi. Iteene nauikari iua sãkire. Nimarotapitikari iua nĩkatinino nota. Inĩkatiniritikano ikanapiriãko.
13 Teoso sãkire pitemoni noerekakiti iaõka poerekako apanakini, kotxi noerekakiti atão. Pauikapikariko Kristo Xesosi sãkire. Katiraõki pitxako, kotxi Xesosi nakiti atxaua.
14 Pimarotari Teoso iokanapirena erekari. !Pauiritapiri ikoketiko. Teoso sikari ikara iokanapirena pitemoni, apanakini pisãpiretini ĩkapani. Erekari Matamatakoti auaĩtotaua. Iua posotiireẽ pinĩkatariko Teoso iokanapirena pitemoni isikakiti.
15 Pimarotari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani Ásia tixine auakani takanapano nota. Aĩtariakori Pixero inakori, Emoxeni inakori pakini takanapano nota.
16 Onesíporo inakori !itakanapano. Ninirekari Teoso tiretinina iua aapoko auakani. Itokata ikamapoxokonitano nota. !Ipẽtatano kateia ãki nauakasaaki.
17 Homa sitatxiti apokasaaki, initaãpotano nota, eereka apokano.
18 Pite imarotari iua iteene moianatinino nota, Épeso sitatxiti nauakasaaki. Ininiã nitxari Apiananiri: “Ninirekari piamonĩkiniri Onesíporo itixi xipokini õti manapisaaki.”

2

Misirikaretxi Mĩteenekiko

1 Pitepekana namarite Tximótxio, kataparaxinire pitxako. Kristo Xesosi nakitiakori atxaua, ininiã iua sikari ikinipoko erekari atemoni. Ikara erekari sikataparatari axinire.
2 Pite kenakotapekari nisãkire noerekakiti kãkitimoni. Ininiã poerekariko ikara iaõka apanakinimoni atão inakari kamakanimoni. Eereka ninoa posotari oerekiniri nisãkire noerekakiti apanakinimoni apaka.
3 Sotato erekari mĩteenekari imisiritiko. Kristo Xesosi sotatone atoko atxaua, ininiã pimĩteenekariko pimisiritiko sotato erekari mĩteenekiniri atoko.

4 Sotato parĩkauatakasaaki, !ixinikaikari iparĩka mitxi ika-
makiti sotato iminakanisaaki. Ixinikapikari sotato auĩte
nireẽkiti ikamini, iauĩte poxokotiniri ĩkapani. Ikaranokara
ixinikanãta.
5 Ãtipekana nisãpiretai. Miteẽkari mitekatxi mapotõkire
merepanika apoãkari apakapari imitekini ĩki. Mitekatxi
paniãtakari paniãtini iaõka imitekiniã, apakapari imitekini ĩki.
6 Ãtipekana nisãpiretai. Katakareri poparĩkari nikari itakare
merepanika, kotxi iteene iparĩkauata.
7 Pixinikariko ikara nisãkire. Apiananiri kamaimaroretai
ikara.
8 Pixinikariko Teoso iokanapirena erekari nisãpiretakiti
kãkitimoni. Xesosi Kristo nisãpireta ikinimanemoni. Iua ip-
inaka atoko, iuaĩkana auãki itxĩkitakaãka. Iua Taviini apika
mekaniri.
9 Natatsiirauata Teoso iokanapirena erekari nisãpiretini
xika. Nota omanatakani iaxirikapekano kohẽtxiã, kokaniri
iaxirikinina atoko, nota masikani ĩkapani. Teoso sãkire !
iaxiriãka. Iaripireta ikini tõpati.
10 Teoso mereẽpekari kãkiti, imaerekani imakatxakini
ĩkapani. Ininiã nota mĩteenekari nimisiritiko Teoso
iokanapirena ninoa kenakotini ĩkapani, imaerekanina Kristo
Xesosi makatxakini ĩkapani, ãtipirika Teosokata auinina
ĩkapani. Iuasaaki peerekari.
11 Nisãpiretaiko ia sãkiretxi atão inakari:
Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani, ininiã amanirekakaniãri
mitxi anireẽkiti, Xesosi nireẽkitinoka anirekiniã,
ininiã aãuapika iuakata ãtipirika.
12 Amĩteenekiniãri amisiritiko Xesosi sãkire aãuikini xika,
auĩtetxi atxauako iuakata. Akipatiniãri iua aimaro-
tini, iua apaka kipatari ate imarotini.
13 Atxiĩti !akamari akamaenetakiti. Xesosi kamapitikari
iua kamaenetakiti, kotxi iua !iposotari maerekati
ikamini.

Teoso Nitiri Atão Inakari

14 Ikara nisãkire pikamaxinikaretana Xesosi sãkire auiãkani.
Ninoa Apiananiri apisatoõ apotiitakasaakiua, põtãkikanako:
"!Hĩtxitakakapeua maxikatiĩka kãkiti sãkire xika, kotxi !erekari,"
pitxako ninoamoni. Kãkiti kenakotiniãri hĩtxitakakiniua, ininiã
!inirekaikarina Xesosi sãkire auikinina.
15 Tximótxio, pite Teoso nitiri pitxaua, ininiã iteene
papaiaõkariko isãkire iõkatsopatakori Teoso apokaerekatinii
ĩkapani. Ininiã !pipẽtauata, kotxi atão poerekari Teoso sãkire
iõkatsopatakori apanakinimoni. Teoso sãkire iõkatsopatakori
atão inakarinoka itxa.

16 Apanakini sãkirauatakasaaki, isãkiretarina sãkiretxi Teoso
mapokaerekatakiniti. Ikara atoko !pisãkiretape. Kãkiti ikara
atoko inakani takanapaãpotari Teoso.
17 Ninoa oerekakiti sãkiretxiti karõtxi arakakari atoko itxa.
Ikara atoko inakari amianari iarikaãpota. Ikara amianari
iarikini atoko, ninoa oerekakiti iarikaãpota. Itxĩkitakari kãkiti
maerekati ikamini. Imeneo inakori, Pireto inakori pakini
oerekakiti sãkiretxiti ikara atoko itxa.
18 Ninoa takanapapekari Teoso sãkire atão inakari. Ninoa
sãkire: "Teoso õkitikapekana Xesosi sãkire auiãkani ixinirena
auãki inini ĩkapani. ! Õkitikapanina iĩtona itixi xipokini õti,"
itxana. Ikara ninoa sãkire xika, apanakini !auikaikari Xesosi
sãkire.
19 Aapokotxi tsota paikori inakasaaki, itsota iriko paĩtanori
inakasaaki, iua aapokotxi !irika. Teoso sãkire ikara aãtsota
atoko. Auapika. !Ixipoka. Teoso sãkire txari: "Apiananiri
imarotari inakitiakori." Apaka Teoso sãkire txari: "Kãkiti,
'Nota Kristo nakiti' inakari takanapariko imaerekani."
20 Ikini sereti tiitxi aua aapokotxi mitari ãki. Aua apiata
karonetakari oro kamakori, pirata kamakori pakini. Apaka
aua poião ĩki aamina kamakori, kipatxi kamakori pakini.
Apanakini tiitxi ãki kaapokori takari nipokori kiiniri ĩkapani.
Apanakini tiitxi ãki itakari nipokori ikiniõtika kãkiti nikini
ĩkapani.
21 Ikara tiitxi atoko itxa kãkiti. Kãkiti takanapiniãri
imaerekani, tiitxi apiata karonetakari atoko itxa iua. Teoso
nirekari iua. Imereẽri iua iparĩka erekari ikamini ĩkapani.
Ininiã kãkiti iua atoko inakani iposope Teoso parĩka ikamini
ĩkapani.
22 Ãtokoripanika pinakasaakiua, apanakini nirekiniãi
maerekati pikamini, pimitekako, maerekati pimakamakani
ĩkapani. Pinirekariko atão inakarinoka pikamini ikiniõtika.
Pinirekariko Xesosi sãkire iteene pauikini. Pinirekariko
iteene katiraõki pinini. ! Pinirekapiri neenamatxi. Ikara
atoko kãkiti kaminiã, erekaxinireri. Iua akiritari Apiananiri
imoianatiniri ĩkapani.
23 Tximótxio, kãkiti txitakakasaakiua sãkiretxi miĩkiteti mi-
maroreti xika, !pikamapiri ikara atoko inakari, kotxi eereka
ninoa neenamauata isãkirena xika.
24 Apiananiri nitiri atão inakari ia atoko itxako: "!Itxitari
ãti. Itiretari ikinimane. Koerekareri erekari itxaua. !Kati-
mari omanãkarauatini.
25 Õtãkikanako isãkire mauikakani momanãkaretika." Ikara
atoko Apiananiri nitiri ininiãua, atxiĩti Teoso oerekana isãkire
mauikakani atão inakari imarotinina ĩkapani, imaerekani
itakanapinina ĩkapani.

26 Ininiã iuaĩkana kiĩkitepeka itxana. Teoso sikakana ninoa
txikatoro Satanasi takakitiã, kotxi mitxi Satanasi maĩkana, iua
nireẽkiti ikaminina ĩkapani.

3

Itixi Xipokini Õti Apisa

1 Tximótxio, pimarotariko ia nisãkire. Itixi xipokini õti apisa
pamonõkopaniriko.
2 Iuasaaki kãkiti ia atoko inakari: Kapotxinaniri iua. Tx-
ineiro tiretakani iua. Isãpiretari iposotiire ikinimanemoni.
Iuikaua. Imisãkirepiretari Teoso, kãkiti pakini. ! Ikamari
iri paniãtakiti. Inoro paniãtakiti apaka ! ikama. Ãti ka-
makasaakiri erekari iuamoni, ! itxari: “Erekapitikari pika-
makiti nota ĩkapani,” !itxari. !Inirekari Teoso.
3 ! Itiretari inirimane. ! Ikamari ikamaenetakiti.
Imisãkirepiretari ãti maxikatiĩka. ! Iposotari erekari ikamini.
Paneenamari. Omanatana erekari kamakani.
4 Imĩkapiritari ãti. Ikamakiti ikamini apisa, ! ixinikari ika-
makiti tĩkane. Iuaka ixinikapikaua. Isarauatininokara itireta.
!Itiretari Teoso.
5 Iua sãkire: “Nauikari Teoso sãkire,” txamari !auikari Teoso
posotiire. !Pauikapiri kãkiti ikara atoko inakari sãkire.
6 Kãkiti ikara atoko inakari ianapokota sitomoni
oaãpokomoni. Sito ikara atoko inakaro miĩkiteto.
Maerekatinoka okama. Oĩto nireẽkiti maerekati onirekapika.
Iua ianapokotapika oamoni, ininiã oa auikaãpotari iua
oerekakiti sãkiretxiti.
7 Sito ikara atoko inakaro nirekari oimarotiniri
oerekaretxi, txamari !oimarotari oerekaretxi atão inakari.
8 Kitxakapirĩka Moisesi Exito tixine auakasaaki, Xani in-
akori, Xãpiri inakori pakini ! inirekari auikinirina Moisesi
sãpiretakiti. Ninoa atokokana kãkiti itixi xipokini õti apisa
auakani, !inirekari atão inakari. Ixinikapikarina maerekati-
noka. Teoso ! inirekari kãkiti ikara atoko inakari, kotxi iua
kãkiti !auikari Teoso sãkire.
9 Poiãonoka kãkiti auikari ikara atoko inakari sãkire,
kotxi imarotari miĩkiteti iua. Iua atokokana kitxakapirĩka
apanakini imarotari Xani, Xãpiri pakini miĩkiteni ininiua.

Teoso Nakitiakori Misiritiko

10 Pitepekana, pimarotapitikari noereẽkiti sãkiretxiti.
Pimarotari nikamakiti ikiniõtika. Pimarotari ninireẽkiti
nikamini. Pimarotari iteene nauikiniri Xesosi sãkire.
Pimarotari nimĩteenekiniri nimisiritiko. Pimarotari
nitiretiniri ãti. Pimarotari !katimari nomanãkarauatini.
11 Pimarotari nimisiritiko. Pimarotari natatsiirauatini.
Pimarotari nimĩteenekiniri nimisiritiko Ãtxiokia sitatxiti
nauakasaaki, Ikónio sitatxiti apaka nauakasaaki, Arisitara

sitatxiti apaka nauakasaaki. Iteene natatsiirauata, iuaritika Apiananiri makatxakano ikinika nimisiritiko.
12 Ari, ikininape kãkiti nirekiniãri Kristo Xesosi nakiti ininiãua, inirekiniãri Teoso nireẽkitinoka ikaminiã, atatsi-itariko imisiritiko.
13 Iuasaaki maerekati kamakani maerekani, kamisirienererini maerekani, apiaãpotako. Ninoa misirienetari apanakini. Apaka apanakini misirienetana ninoa.

Teoso Sãkire Iõkatsopatakori

14 Pitepekana Tximótxio, pauikapikariko atão inakari poerekiko. Ikara pauikapitika, kotxi pimarotana pite oerekakani. Pimarotari atãonoka ninoa oerekakiti.
15 Pite axapitipanika pinakasaaki, pimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua sãkire iõkatsopatakori txĩkitakaua kimatire anini. Isãkire iõkatsopatakori oerekaua Teoso makatxakiniri amaerekani Kristo Xesosi sãkire aãuikasaaki.
16 Teoso oerekana isãkire iõkatsopatakani atãonoka iõkatsopatinina, ininiã ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori atãonoka. Ininiã apakata Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekiniua atão Teoso sãkire aãuikini ĩkapani. Oerekaua ikinipoko Teoso sãkire iõkatsopatakori atão inini. Isãkire iõkatsopatakori õtãkikaua amaerekani atakanapini. Oerekaua atão inakarinoka akamini.
17 Ininiã kãkiti Teoso nakiti imarotiniãri Teoso sãkire iõkatsopatakori, iposotari ikinika parĩkatxi Teoso paniãtakiti ikamini. Erekari iparĩka.

4

Tximótxio Õtãkikiko

1 Tximótxio, nõtãkikai Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ apaka, kotxi ãti õti Kristo Xesosi kanapiriãkasaaki, isãpiretari ikininape kãkiti sinimoni. Isãkire auiãkani sari Teosomoni ikaikotinina ĩkapani. Isãkire mauiãkani sari kãkiti misiritikomoni ikaikotinina ĩkapani. Isãpiretari kãkiti auapanika inakani, kãkiti mitxi ipĩkani apaka. Xesosi kanapiriã ikininape auĩte ininiua ĩkapani, ininiãkara nipaniãtai ia:
2 Pisãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni. Iposope pitxako Teoso sãkire ikiniõtika pisãpiretini kãkitimoni, piĩto tapara auakasaaki, pisãpakasaaki apaka. Põtãkikanako imaerekani itakanapinina, erekarinoka ikaminina ĩkapani. Pisikataparaxiniretanako, Teoso sãkire poerekinina. Pisãkirauatakasaaki, !katimari pomanãkarauatini.
3 Ãti õti apokako. Iuasaaki kãkiti !inirekaikari oerekaretxi atão inakari ikenakotinina. Ninoaka nireẽkitinoka inirekana,

ininiã apotiiãpotana ninoakata koerekarerini ninoa potxitakiti oerekaretxiti oereẽkani.
4 ! Inirekaikarina atão inakari. Auikarina sãkiretxi atão minakati.
5 Pitepekana, ikinika pikamako piĩkiteritika. Pimĩteenekariko pimisiritiko. Pikamariko piparĩka Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini kãkitimoni ninoa auikiniri ĩkapani. Teoso nitiri pitxaua, ininiã pikamariko ikinika piparĩka Teoso paniãtakiti.
6 Notapekana, nipinini õti manapi apokaãpotape. Nipinako Teoso ĩkapani. Pirãtxi Teoso ĩkapani okiko atokokana, notaka sikauako Teosomoni. Niketo apokapeka itixi nosipikini ĩkapani.
7 Neenamatxi erekari inakari nikamapeka Satanasi ninaiatini. Miteẽkari mitekatxi mapotõkire apokini atokokana, nota apokapeka niparĩka mapotõkire. !Nitakanapari Xesosi sãkire nauikini.
8 Uatxa Teoso nĩkatari niparĩka ĩki nota kãiatakiti napakapini ĩkapani. Miteẽkari merepanika mitekatxi mapotõkire apokakari apakapari imitekini ĩki. Apakapari saporiẽta. Iua atokokana Apiananiri sikanoko niparĩka ĩki, kotxi nota nirekari atão inakarinoka nikamini. Apiananiri imarotari atão, ininiã imarotari parĩkatxi ĩki apakapakani. Imarotari imisiritiko apakapakani apaka. Niparĩka ĩki isikano notamoni uai ikanapiriini õtisaaki. Na notananini apakapari. Isikari parĩkatxi ĩki ikininapemoni ikanapiriini nirekakanimoni.

Paoro Iõkatsopatakiti Mapotõkire

9 Piposotiniã, katima pitxako notamoni papokini.
10 Témasi inakori asikapekano, kotxi itiretari Xesosi sãkire mauiãkani nireẽkiti. Isipeka Tesarónika sitatxitimoni. Kiresẽtxi inakori sari Karásia tixinimoni iparĩkauatini ĩkapani. Txito inakori sari Taomásia tixinimoni iparĩkauatini ĩkapani.
11 Arókasinokara moianatano uatxa. Pakiritariko Marko. Piminari iua pitekata. Iua posotari imiparĩkatinino, Xesosi sãkire nisãpiretakasaaki kãkitimoni.
12 Txíkiko inakori nipaniãta Épeso sitatxitimoni isini.
13 Tóatxi sitatxiti nauakasaaki, nitakanapari nimãka ãti nimãka nopini nitakakiti. Nitakanapari iua nimãka Kapo inakorikata. Pite uai ĩkasaaki piminariko. Apaka piminariko atatsopari ninakiti aãtsopa kamakori. Apia ninirekari pimininiri atatsopari ninakiti aamata kamakori.
14 Arexãtri inakori iteene misiritano. Iua Arexãtri tiitxi kamakari iua. Tiitxi metao kamakorinoka ikama. Iua misiritinino xika, Teoso misiritari iua.

15 Erepaniko iua. Pamonõkoniri iua, kotxi iua iteene
misãkirepiretari aõereẽkiti sãkiretxiti.
16 Merepitipanika nota apoĩtakani anikasaakino
auĩtetxiakori apisatoõ, nisãkire ikenakotinina ĩkapani, na
ãti nimoianari kaikota notakata iuasaaki. Ikinimane
nimoianariakori takanapano, iuaritika na ninirekari Teoso
misiritinina itakanapinino xika.
17 Ninoa takanapano, iuaritika Apiananiri kaikota no-
takata. Iua sikataparaxiniretano, ininiã niposotari Teoso
iokanapirena ikinika nisãpiretinina ninoa Xoteo minaka-
niua ikenakotinirina ĩkapani. Ininiã ãkiti namaã takote
nauakasaaki, Teoso tokapakeẽtano nota.
18 Nimarotapitikari Apiananiri tokapakeẽtapanikano nota
ikini sereti maerekati auakasaaki. Iua nĩkatano. Anikano itix-
inemoni, iua auĩtetxi ininiãtaãua. Ikinimane ãtipirika sãpiretari
iua: “Peerekai. Pitenokara erekari.” Ameẽ.
19 Pisãpiretana Pirisira inakoro, Ákira inakori pakini nix-
inikamanapitana. Apaka Onesíporo inakori aapoko auakani
nixinikamanapita.
20 Erásito inakori kaikota Korĩto sitatxiti. Tópimo inakori
nitakanapa Mireto sitatxitiã, kotxi iua amianata.
21 Tximótxio, piposotiniã, mitaã apisapanika papokako uai-
moni. Eoporo inakori, Porotẽtxi inakori, Arino inakori,
Karáotxia inakori pakini ikini aĩtariakorikata iokanapireta pite-
moni ixinikamanapitiniina.
22 Apiananiri Xesosi Kristo ãtipirika kaikota pitekata
pãkixinireẽ. Ikinipoko erekari isika pitemoni. Ameẽ.

TXITO
Paoro Iokanatsopatakiti Txitomoni

1 Nota Paoro. Teoso nitiri amotakori nitxaua. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Iua iokanatano kãkitimoni Teoso mereẽkini auiãkiti sãkiretxiti nisãpiretini ĩkapani. Iokanatano kãkitimoni atão inakari imarotinina ĩkapani. Atão inakari imarotiko oerekaua Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani.

2 Aãuikari aãuapininiika anini Teosokata, kotxi kitxakapirĩka itixi kamiko apisa Teoso kamaenetari ikara. Ininiã apokapitikako, kotxi atãonoka iua sãkire. !Iposotari atão minakati isãpiretini.

3 Iketotiniri manapi oerekari isãkire. Isãkire sãpiretakani sãpiretari isãkire. Ininiã Teoso sãkire notamoni isikakiti nisãpiretai, kotxi Teoso amaerekani makatxakakari paniãtano nota nisãpiretiniri isãkire.

4 Niokanatsopata pite Txitomoni. Namarite atão inakari atoko pitxaua, kotxi pite auikari Xesosi sãkire nota auikiniri atokotxikana. Aĩri Teoso, aãuĩte Xesosi Kristo amaerekani makatxakakari pakini, sikari ikinipoko erekari pitemoni. Ninoa iamonĩkai. Ikamaerekaxiniretaina.

Kõtãkikarerini

5 Nitakanapai pite Kreta pokomiriĩti, kotxi aparĩka iuaãtaã kona xipokapanika, ininiã ninirekari pite kaminiri ikara parĩkatxi. Pimereẽna kõtãkikarerini ikini sitatxitiã Teoso sãkire auiãkani õtãkikakani tĩkane. Pimereẽna mitxi nisãpiretakiti iaõka.

6 Ia atoko inakari kãkiti pimereẽ kõtãkikarerini ĩkapani: Iua kamari erekari, ininiã maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. Ãtonokara ĩtanoro aua. Imiakori auikari Xesosi sãkire. Ninoa !neenamauata. Ikamarina iri paniãtakiti iaõka.

7 Teoso sikari iparĩka kõtãkikarerimoni ikamini ĩkapani, ininiã kõtãkikareri kamari erekarinoka. Maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. !Iuikaua. !Katimari omanãkarauatini. !Ipoãta. Kona kaneenamari. !Itiretaro txineiro.

8 Kõtãkikareri atão inakari potxitari apakapiniri kãkiti iua aapoko ãki. Ipotxitari kãkiti erekari kamakani. !Katima omanãkarauatini. Erekarinoka ikama. !Ikamari maerekati. Erekari imarotakiti !itakanapari ikamini.

9 Kõtãkikareri atão inakari oerekaãkapeka Teoso sãkire. Imarotari Teoso kaminiri isãkire iaõka, ininiã iteene inĩkatari Teoso sãkire. !Imamakari Teoso sãkire. Ininiãkara imarotari õtãkikiniri apanakini. Iteene imarotari Teoso sãkire, ininiã

imarotari oerekiniri apanakini Teoso sãkire manirekakani,
Teoso sãkire auikinina ĩkapani.

Erepaniko, Atão Minakati Oerekakani

10 Kaiãopokori kãkiti kona nirekari Teoso nireẽkiti ikaminina. Maxikatiĩka isãkirauatapika. Kamisirienererini ninoa.
Ikara atoko inakani nirekari Teoso takaõtxikare Xoteo minakaniua ĩtoã auini.
11 Matxĩkitakari ninoa iotokakiniri atão minakati
isãpiretinina, kotxi kãkiti aapoko ãki auakani naiatakakaua
ninoa oerekakiti sãkiretxiti xika. !Apakata ninoa oerekakiti
sãkiretxiti. Iuaritika ninoa oerekari atão minakati, txineiro
apakapinina ĩkapani.
12 Ninoa atokirini kitxakapirĩka, koerekareri, uai Kreta
pokomiriĩti auakarini, txari: "Kreta auakani ãtipirika
misirienetari kãkiti. Maerekati kamakani itxauana.
Kaneenamari ĩtopa auakari atoko ikamana. Iarinouatana.
Paixonina," itxa iua.
13 Isãpiretakiti atãopitikara. Ininiã pitaparaxinireritika pipinitana ninoa imasãpiretakanirina ikara atão minakati, Xesosi
sãkire atão auikinina ĩkapani.
14 Ininiã pisãpiretana: "! Himaãkatapiriko Xoteoakori
kiomaneakorini sãkire atão minakati. !Himaãkatapena atão
inakari manirekaãkani paniãtakiti."
15 Kãkiti Teoso kamaerekatakiti, ikamakiti erekari.
Ikinipoko ikamakiti erekari, kotxi Teoso makatxakapekari
imaerekani. Kãkiti imaerekani auapanika inakari,
Teoso sãkire iaõka makamakati, ikinipoko ikamakiti aua
imaerekani. Imaerekani txikotari ixinikakiti. Imaerekani
txikotari iua ãkixinire, ininiã ãkixinire !õtãkikari iua maerekati
imakamakani ĩkapani.
16 Ninoa txa: "Ate imarotari Teoso," txamari ikamarina
Teoso manirekakiniti, ininiã !imarotarina Teoso. !Inirekarina Teoso. Arakakani atoko itxana, maerekati ikamakitina
xika. !Ikamarina Teoso nireẽkiti, ininiã !iposotarina erekari
ikaminina.

2

Txito Õtãkikiko

1 Ininiã poerekariko ikinika atão inakari Teoso oerekiko
sãkiretxiti.

Kiki Aneẽkani Õtãkikiko

2 Ia atoko põtãkikana kiki aneẽkani: "Hĩxinikariko hĩkamakiti
tĩkane hĩkaminiri apisapanika. Erekari hĩkamako apanakini
paxitinii ĩkapani. Kona hĩkamapiri hiĩto nireẽkiti. Iteene
himarotariko hãuiãkiti. Iteene hĩtiraõkiuatako. Katima
omanãkarauataka ! hĩtxape." Ikara atoko põtãkikana kiki
aneẽkani.

Sito Aneẽkani Õtãkikiko

3 Ia atoko põtãkikana sito aneẽkani: “Hĩkamariko Teoso
pĩkakani kamakiti atoko. Maxikatiĩka !hãpoĩtapiri ãti. Kona
iteene hiãtapiri iãriã kapoãro. Erekarinoka hõerekako.” Ikara
atoko põtãkikana ninoa.
4 Apaka põtãkikana sito aneẽkani õtãkikinina ãtokoroakoro ia
atoko: “Hĩtiretanako hĩtaniri, hamariteakori pakini.
5 Kona hĩkĩpitapiri hiĩto paniãtakiti. Erekarinanira hĩkamako.
Hĩkamariko hĩparĩka haãpoko ãki. Erekari hĩkamako apanakini
ĩkapani. Hĩtaniri nireẽkiti hĩkamako, ininiã iuasaaki Teoso sãkire
mauiãkani !imisãkirepiretari Teoso sãkire.” Ikara atoko sito
aneẽkani oerekanako ãtokoroakoro.

Ãtokoriakori Õtãkikiko

6 Ininiã iua atokokana põtãkikana ãtokoriakori ia atoko: “!
Apakata hĩkaminiri hiĩto nireẽkiti.”

Txito Õtãkikiko

7 Txito, ikini pikamakiti pikamako kãkiti erekari kamiko
imarotini ĩkapani. Poerekarauatakasaaki, poerekari kãkiti
pitiretiniri atão inakari sãkiretxitinoka. Poerekanako Teoso
sãkirenoka apiari inini. Poerekarauatakasaaki, poerekariko
kãkiti pimakoketakaniri atão minakati pisãkirekata.
8 Poerekariko atão inakarinoka, ininiã !auari papoĩtiko,
kotxi !pikerokari pisãkire. Ikara atoko ininiã, pimokaiakarini
pẽtauata, kotxi !iposotarina imisãkirepiretinii.

Nitiritxi Amotakoni Õtãkikiko

9 Ia atoko poerekanako nitiritxi amotakoni: “Hĩkĩpitariko
hĩpatrãote sãkire. Hĩkamariko hĩpatrãote apokaerekatakitinoka.
Kapakapaenere !hĩtxape.
10 !Hiĩtirĩkapiri hĩpatrãote tii. Hõerekariko hĩpatrãote pisãkire
atão inini. Ininiã hĩpatrãote nirekari imarotinirina Teoso
oerekiko, amaerekani makatxakakari oerekiko.”

Ikinipoko Erekari Teoso Sikakiti

11 Ikinimanemoni Teoso oerekapekari erekari isikakiti
kãkiti maerekani imakatxakini.
12 Teoso sikakiti erekari oerekaua atakanapiniri
Teoso manirekakiniti. Teoso sikakiti erekari oerekaua
amanirekakaniri ĩkorapokoriti auakani ĩto nireẽkiti. Teoso
sikakiti erekari oerekaua aĩto paniãtakiti atakanapini, atão
inakarinoka akamini, Teoso nireẽkiti akamini ĩkorapokoriti
aãuakasaaki.
13 Ĩkorapokoriti aãuakasaaki, aiãtapari poxokonitxi õti
Apiananiri aTeosone apokini õti. Iuasaaki Xesosi Kristo,
amaerekani makatxakakari, motika atemoni.

14 Iuaka sikaua Teosomoni ate ĩkapani ipĩkasaaki. Iuasaaki
iĩkitxitari Teoso, ininiã Teoso makatxakaua ikinika maerekan-
itxi sauaki. Ikara atoko ininiã, ikamaerekataua ate. Ininiã
itxĩkitakaua inakitiakori aniniua, ininiã anirekari erekari
akamini.
15 Auĩtetxi pininiua atoko pipaniãtariko kãkiti kĩpitiniri ikara
nisãpiretakiti. Põtãkikana nisãkire makĩpitakani. Kona pauiri-
tapiri kãkiti sãpiretiniri pisãkire atão minakati inini.

3

Teoso Nireẽkiti Kamiko

1 Txito, ia atoko poerekariko kãkiti: "Hĩpaxitariko
ĩkorapokoriti auĩtetxiakori paniãtakiti, poiãori auĩtetxiakori
paniãtakiti apaka. Iposope hĩtxako ikinika erekari hĩkamini.
2 Kona himisãkirepiretapiri apanakini. !Hineenamauatape.
Merepanika hĩxinikariko apanakini, eereka hĩteka hĩxinika.
Hõerekariko kãkiti, hĩxinireẽ hinirekiniri erekari hĩkamini ikin-
imanemoni." Ikara atoko poerekana.
3 Teoso aimarotini apisapanika miĩkiteni atxaua. Kona
akĩpitari kãkiti sãkire, Teoso sãkire apaka. Iuasaaki ate
misirienetaãka. Iuasaaki akamari aĩto nireẽkitinoka. Ikini
sereti maerekati akama apoxokoniuatini ĩkapani. Iuasaaki
ikiniõtika axinikari maerekati akamini. !Apakata akamakiti.
Kaxikorerini atxaua iuasaaki. Ate omanataãka. Apaka ate
omanatari apanakini iuasaaki.
4 Ininiã eereka Teoso tiraõki, amaerekani makatxakakari
tiraõki, iua amonĩkare, apoka atemoni.
5 Ateka parĩka erekari ! imakatxakari amaerekani. Iua
amonĩkarenokara makatxakari amaerekani. Iuasaaki na atão
akama, iuaritika imakatxakari amaerekani, kotxi itiretaua.
Iuasaaki iua arokari aãkixinire. Itxĩkitakaua ate aponaniini
iuaĩkana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamari ikinika
amaneri axinireẽ.
6 Teoso iokanatari Erekari Matamatakoti kaposotiireri ate-
moni, kotxi Xesosi Kristo, amaerekani makatxakakari, ipina
ate ĩkapani.
7 Iua sikari ikinipoko erekari atemoni, ininiã
ikamaerekataua. Ininiã itxĩkitakaua Teoso anaakori aniniua,
ininiã aãpakapariko ipotetakiti ate ĩkapani. Iua atoko ininiã,
aiãtapari ãtipirika Teosokata aãuini ĩkapani.
8 Atãopitikara ia nisãpiretakiti.

Ininiã ninirekari ãtipirika pisãpiretiniri ikinika nisãpiretakiti
Teoso sãkire auiãkanimoni. Ikara atoko Teoso auiãkani ita-
paraxinireritika kamariko erekari apanakini ĩkapani. Kona
maxikatiĩka ikamarina erekari. Teoso atão ĩkitxitariko kãkiti.
Ikara atoko kãkiti kaminiã, ininiã erekari ikinimane ĩkapani.

9 Kona pimaãkatapiri miĩkiteti sãkire. ! Hĩtaparakienatakakapeua kitxakapirĩkarini uãka xika. Kona himaãkatapenako kãkiti kiomãtxiakori oerekakiti xika tsoatakani. Ikara sãkiretxiti ! itxĩkitakai erekari hininiua. ! Itxa ikara sãkiretxiti.
10 Kãkiti oerekiniãri atão minakati Teoso manirekakiniti, põtãkikari iua ipikata. Iposo atoko !pimaãkataikari.
11 Ikara atoko inakari atão iĩkite !auari. Maerekati ikama. Ikamakiti oerekari apanakini, maerekati kamakari ininiua. Iuaka imaerekani xika imisiritiko apokako.

Paoro Sãpiretakiti Mapotõkire

12 Niokanatari Atemasi inakori, atxiĩti Txíkiko inakori apaka pitemoni. Ninoa apokasaaki, paiamata pisini ĩkapani, katimari notamoni Nikópori sitatxitiã hãpokini ĩkapani. Ninirekari ia mitaãti nikaikotini iuaã.
13 Pimoianatari Sena inakori, Aporo inakori pakini. Auĩtetxiakori paniãtakiti imarotakari iua Sena. Pimoianatanako ninoa aiamatini. Iamonitakitina pisikanako.
14 Aĩtariakori Xesosi sãkire auiãkani apaiaõkariko erekari ikaminina, kãkiti minakati mauakiniti imoianatinina ĩkapani. Makamaretika hinini !apakata.
15 Notakata auakani xinikapikai pite. Pisãpiretanako ate tiretakani ereẽ Xesosi sãkire auiãkani nixinikamanapitana ninoa.
Ikinika erekari Teoso sikai hĩte hĩkinika. Ikara atoko niõkatsopata pitemoni. Ameẽ.

PIREMÕ
Paoro Iokanatsopatakiti Piremõmoni

1 Nota Paoro. Kateia ãki naua, Kristo Xesosi sãkire nauikini
xika. Nota, aĩtari Tximótxiokata aiokanatsopata pitemoni
Piremõmoni. Ate iteene tiretai pite. Atekata parĩkauatakari
pitxaua.
2 Aiokanapireta Xesosi sãkire auiãkanimoni, paapoko apoti-
itakanimoni. Aiokanapireta aĩtaro Ápiamoni, Akipo pakini-
moni. Iua Akipo Xesosi sotatone itxaua, ate Xesosi sotatone
atokotxikana.
3 Aĩri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko
erekari. Ikamaerekaxiniretaina.

Piremõ Tiraõkiuatini Pirena

4 Nitari Piremõ, Teoso nimisãkiretakasaaki, ãtipirika
nisãkirauata pite ĩkapani. Nisãpiretari Teoso ereka inini, kotxi
iua kamaerekatai pite.
5 Ikara atoko itxa nisãkire, kotxi nikenakopiretari iteene
pauikiniri Apiananiri Xesosi sãkire. Nikenakopiretari ikini-
mane kãkiti Teoso nakitiakori pitiretini.
6 Nimisãkiretari Teoso pite ĩkapani, kotxi ninirekari
pisãpiretiniri pauiãkiti sãkiretxiti ikiniõtika apanakinimoni,
ininiãkara pimarotari ikini sereti erekari Teoso siãkiti Kristo
nakitiakorimoni.
7 Ate poxokoniuata, kotxi pite tiretana kãkiti Teoso nakiti-
akori. Pitiraõki iteene sikataparaxiniretaua ate. Pite aĩtari
kamapoxokonitana Teoso nakitiakori ãkixinire.

Paoro Amanaãkiti Sãkiretxiti

8 Kristo sikaposotiiretano, ininiã nitapararitika niposotapi-
tikari nipaniãtinii atão inakari pikamini.
9 Iuaritika nitapararitika na nipaniãtai atão inakari
pikamini. Nõtãkikai Kristo tiraõkiã pikaminiri atão inakari.
Nota Paoro kiomãtxipekano. Kateia ãki nauanãta, Kristo Xesosi
sãkire nauikini xika. Notakara õtãkikai pite atão pikamini.
10 Nota amanaãi pinitiri Onésimo inakori piamonĩkini
ĩkapani. Namarite atoko inakari iua, kotxi iua kĩpitari nisãkire
uai kateia ãki nauakasaaki. Uatxa iua auikari Xesosi sãkire.
11 Nimarotari iuãka poparĩkari uãka itxaua. Mitxi !
iparĩkauata, pitekata auakasaaki. Paiariniri. Uatxa poparĩkari
itxapekaua iuãka atokokana. Uatxa iparĩkauatapitikako pite
ĩkapani, nota ĩkapani iparĩkauatini atokokana.
12 Niokanatariko Onésimo, ikanapiriini pitemoni. Ininiã pa-
pakapariko iua. Nitiretari iua nota niĩto nitiretini atokokana.

13 Ninirekamari notakata uai ikaikotini, nota imoianatini
ĩkapani, kotxi pite kona posotari pimoianatinino uai kateia ãki
nauakasaaki, kotxi pite auini maioakari. Nota uai aua Teoso
iokanapirena erekari nisãpiretini xika.
14 Ninirekamari Onésimo uai, txamari ! ninirekari
nikaminiri pite mauiritakiniti. ! Ninirekari nitapararitika
nipaniãtinii pauiritiniri Onésimo notakata ikaikotini. Pite
nirekiniãri, imoianatano.
15 Akokaxiti Onésimo miteka. Mapakanani itakanapai.
Atxiĩti Teoso auiritari poiãoka itakanapinii, ãtipirika pitekata
iuaĩkana ikaikotini ĩkapani.
16 Iua pinitiri piamotakiti itxapanikaua. Uatxa apiaerekata
iua. Pitari pitiretakiti itxapekaua, kotxi iua auikari Kristo
sãkire. Iteene nota tiretari iua. Pite apia tiretariko iua, kotxi
iua pinitiri itxaua. Apaka iua pitari itxaua, kotxi Apiananiri
nakiti hĩtxaua.
17 Nota pimoianari nininiãua, nota papakapini atokokana
pitxariko papakapiniri iua.
18 Akokaxiti maerekati ikaminiã, ĩtiriuatiniã, pisãpiretano.
Nota ĩkitxitaiko.
19 Nota Paoro, uatxa niuakoã niõkatsopatari ia sãkiretxiti.
Notakarako ĩkitxitai pite. Pite imarotari pite xinire auãki
inini, kotxi notara akokaxiti nisãpiretai Xesosi sãkire pauikini
ĩkapani. Ininiã atxiĩti erekape pite ĩkitxitinino nota?
20 Ininiãkara nitari, pikaminano ninirekakiti, kotxi
Apiananiri nakitiakori atxaua. Pikamapoxokonitariko
nãkixinire, kotxi Kristo nakitiakori atxaua.
21 Niõkatsopatari pite ĩkapani, kotxi nimarotapitikari
pikaminiri namanaãkiti. Ari, nimarotari apiata pikaminano.
22 Apikomoni nitxai. Poeretari ereẽ nimakiniãtaã ĩkapani.
Hĩte misãkiretapekari Teoso kateia nitakanapini ĩkapani, ininiã
nimarotari Teoso auiritano iuaĩkana nikanapiriini hĩtemoni.

Itakapiretanapini Pirena

23 Epápara inakori notakata kateia ãki aua, kotxi iua
parĩkauata Kristo Xesosi ĩkapani. Iua xinikamanapitai hĩte.
24 Markoma, Arisitakoma, Témasima, Arókasima pakini no-
takata parĩkauatakani, ninoa apaka xinikamanapitai hĩte.
25 Aãuĩte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari
hãkixiniremoni. Ameẽ.

EPIREO

Teoso Ãkiri Apiatini Pirena

1 Teoso kitxakapirĩka sãpiretari isãkire kaiãokataikani, isãkire sãpiretakanimoni. Ininiã ninoa sãpiretana aãtokiriakorini Teoso sãpiretakiti. Kiriãpa Teoso misãkiretana ninoa? Kaiãopokoriã imisãkiretana ninoa: Itaponeẽna, ixinireẽna, isãkire iõkatsopatakoriã, initiri itixine auakari sãkireẽ, txaãpota imisãkiretinina ninoa.

2 Uatxa ĩkorasaaki, Teoso misãkiretaua iua ãkiri sãkireẽ. Teoso mereẽri iua ãkiri ikinipoko apakapini ĩkapani. Teoso ãkiri kamari ikinipoko. Ikamari itixi, ikinipoko iaxiti apiko nopinixiti auakari apaka.

3 Iua iotximere Teoso iotximeretxikana. Teosotxikana iua. Kaposotiireri iua, kotxi isãkireẽnoka imaĩkari imakinika auini ĩkapani. Iuanokara makatxakari amaerekani. Amaerekani imakatxakasaaki, iuasaaki iitopãka ikinimane auĩte Teoso kikomoni itixineẽ.

Teoso Ãkiri Apiata, Initiriakori Poiãoka

4 Ininiã Teoso ãkiri iteene apiaerekata. Apiananiri iua. Teoso nitiriakori iaxitikini poiãorini. Teoso mereẽri iuãka apiari. Ninoa uãka poiãorini itxauana.

5 Teoso !isãpiretari initiriakori ia isãkire kitxakapirĩkari:
Pite nota ãkiri pitxaua. Uatxa pite iri nitxaua nota,
!itxa initiriakorimoni.

Apaka Teoso !isãpiretana ninoa ia isãkire kitxakapirĩkari:
Nota iua iri nitxauako. Iua nota amarite itxauako,
!itxa initiriakori itixine auakanimoni.

6 Ãtipekana. Teoso mĩkasaakiri iua ãkiri imatonõkari ĩkorapokoritimoni, iponaniini ĩkapani, iuasaaki Teoso txari initiriakori:
Ninitiriakori, hĩkapotoreẽkauako iua apisatoõ. Hĩteosonetariko iua,
itxa. Ikara atoko Teoso paniãtari initiriakori.

7 Teoso sãkire iõkatsopatakori, initiriakori pirena txari:
Itxĩkitakana initiriakori matamatakoni ininiuana, ĩtima atoko ininiuana. Xamina tirinakari atoko itxauana ninoa, kotxi kaposotiirerini ninoa,
itxa.

8 Iua amaritemoni Teoso txari:
Teoso pitxaua. !Ixipoka auĩtetxi pininiãua. Ãtipirika pite atão mĩkiikari pite auĩtetakani.

9 Pite tiretari atão inakari. Pomanatari maerekati. Ikara atoko ininiã, nota piTeosone mereẽi pite apiari pininiua ĩkapani, pimoianariakori poiãorini ininiuana

ĩkapani, kotxi apiata nikamapoxokonitai pite. Iĩtxiã
nimereẽkiti nopini nitakini atokokana, nitakari
poxokonitxi pite nopini. Nimereẽi pite auĩtetxi
pininiãua.
Ikara atoko itxa Teoso kitxakapirĩka.
10 Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Apiananiri, merepitipanika pite kamari itixi. Apaka pika-
mari iaxiti piuakoã.
11 Ĩkorapokoriti, iaxiti pakini xipokapitikako. Iuaritika pite
auapanika. Mãkatxi kitxakariãpotakari atoko itxa
ikinika.
12 Mãkatxi atoko piapirikariko iaxiti, itixi pakini. Ininiã ipin-
imoni itxako. Iuaritika pite mitxi atoko pitxapikako. !
Pixipoka.
Itxa Teoso sãkire.
13 Teoso txari imi:
Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakari-
akori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko
ininiua.
Ikara atoko !itxari initiriakori iaxitikini.
14 Ininiã kipa Teoso nitiriakori iaxitikini? Ninoa erekari
matamatakoni. Iparĩkauatana Teoso ĩkapani. Teoso iokanatana
ninoa imoianatinirina kãkiti iua sãkire auiãkani, kotxi Teoso
makatxakari ninoa kãkiti maerekani.

2

Erepaniko

1 Ininiã iteene mamixinikari ikinika atão sãkiretxiti mitxi
akenakotakiti. Amakamakaniãri ikara atoko, kanaua
tiokaãpotakari atoko atxaua. Ininiã iuasaaki !aimarotaikari
atão. Maxinikari atão inakari.
2 Kitxakapirĩka Teoso nitiriakori iaxitikini sãpiretari atão
inakari ate apiko atokiriakorimoni. Kãkiti makamakaniãri
ninoa paniãtakiti, ininiã ninoa kãkiti apakapari Teoso
misirikare. Atão ninoa apakapiniri imisiritikona.
3 Ininiã uatxa amitekini ! auari, amanirekakaniãri
amaerekani makatxakiko. Peerekari Teoso makatxakiniri
kãkiti maerekani. Merepitipanika Apiananiri sãpiretari ikara
maerekanitxi makatxakiko. Iua sãkire kenakotakani apaka
sãpiretaua ate iua sãpiretakiti atokotxikana.
4 Teoso apaka oerekaua ninoa sãkire atão inini, kotxi
oerekari itakaõtxikare. Ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ika-
mari ikini sereti posotiiretxi. Erekari Matamatakoti siãkiti
isika inirekakinimoni. Kãkiti isika inirekaka iaõka. Ikara
atoko Teoso oerekaua ninoa sãkire atão inini.

Xesosi Kãkiti Atoko Itxa

5 Teoso !itxĩkitakana initiriakori iaxitikini itixi amanerã
auakani auĩteakori ininiuana. Iua itixi amaneri ĩkari asãpiretai
hĩte.
6 Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari oitoãtaã
txari:
Kipa kãkiti? Kinirepa pite xinikana ninoa? Ate minakati.
Kinirepa aĩtari iaxitikiri maãkatatari kãkiti?
7 Mapakanani pikamari kãkiti itari iaxitikiri poiãori ininiãua.
Iuasaaki pinitiriakori iaxitikini apiatakani txaua.
Eereka pitxĩkitakari iua auĩtetxi ininiua. Pitxĩkitakari
iua kaiotximereri ininiua. Pitxĩkitakari ikinimane
paxitiniri iua. Pitxĩkitakari iua ikinipoko auĩte ininiua.
8 Pitxĩkitakari ikinimane kaminiri iua paniãtakiti. !Auari ãtika
iua paniãtakiti makamakati.
Ikara atoko Teoso sãpiretaua ate itxĩkitakiniri ikinipoko
auĩtetiniri iua. !Auari ãtika iua maauĩtetakati. Txamari kona
ate atamatapanikari iua ikinipoko auĩte ininiua.
9 Iuapitikara aãtamatakiti Xesosi. Mapakananinoka Teoso
txĩkitakari iua poiãori ininiua. Iuasaaki Teoso nitiriakori
iaxitikini apiata. Teoso txĩkitakari iua poiãori ininiua, kotxi
iuasaaki Xesosi atatsiirauata. Iuasaaki ipina. Uatxa Teoso
txĩkitakari iua auĩtetxi ininiua. Itxĩkitakari iua kaiotximereri
ininiua. Itxĩkitakari ikinimane paxitiniri iua. Teoso kamari
ikara atoko inakari, kotxi Xesosi ipina kãkiti mapinakani
ĩkapani. Iuasaaki Teoso oerekari ikinipoko erekari isikini
kãkitimoni.
10 Ikinika Teoso nakiti. Ikinika iua kamakiti. Apakata iua
txĩkitakiniri kãkiti maerekani makatxakakari atatsiirauatini,
kotxi iuasaaki iposope kãkiti maerekani makatxakiko, kotxi
iuasaaki Xesosi kamari ikinipoko iri paniãtakiti. Ininiãkara
Teoso anikari iua anaakori iotximere auiniãtaã. Kaiãori ni-
noa.
11 Kãkiti kamaerekatakari iritxikana iua kamaerekatakini
iri. Ikara atoko ininiã, Xesosi !ipẽtatari iua itariakori akiri-
tiniua ate.
12 Itxari Teosomoni:
Nisãpiretariko piuãka nitariakorimoni. Pitemoni apotiitaka-
niua sauaki nixikaretari ereka pinini.
13 Iuaĩkana kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Nauikariko Teoso sãkire.
Iuaĩkana Xesosi txari Teoso:
Uai nota aua pamariteakorikata. Pite sikana ninoa notamoni.
itxa.
14 Kaĩtori Teoso anaakori. Ninoa aua ixini, iarẽka pakini.
Ininiã kaĩtopekari Xesosi ninoa atokokana. Ininiã ipĩkasaaki
ixipokari ipĩkitxi posotiire auakiti. Satanasi inakori iua.
15 Ikara atoko inakasaaki, isikakari kãkiti ipĩkitxi pĩkakani.
Mitxi ninoa iaxirikakoni atoko itxana.

16 Aimarotari, iuasaaki !imoianatana initiriakori iaxitikini.
Iuasaaki imoianatana Apraão apika mekaniriakori.
17 Ikara atoko ininiã, Xesosi txĩkitakaãka itariakori
atokokana ininiua, ininiã iposotari sasetotxi auĩte apiatakari
ininiua kãkiti ĩkapani. Iparĩkauatakasaaki Teoso ĩkapani, ikamari
ikinipoko ikamaenetakiti. Maerekati kamakani kãkiti,
iuaritika iamonĩkari kãkiti. Kãkiti itxapekaua Xesosi, ininiã
iua ipina kãkiti maerekani imakatxakini ĩkapani, iuaĩkana
kãkiti imikanapiriini Teosomoni ĩkapani.
18 Ĩkorapokoriti Xesosi auakasaaki, imarotari Sa-
tanasi atamakaerekatiniri iua. Ininiã Satanasi ata-
makaerekatakasaakina kãkiti, iua posotari isikataparatinina
ninoa.

3

Xesosi Apiatakari, Moisesi Poiãori

1 Ininiã nitariakori, Teoso mereẽkini, hĩte akiritaãka Teoso
tixine hãuini ĩkapani. Iteene hĩxinikariko Kristo Xesosi, kotxi
iua Teoso iokanatakiti itxaua. Apaka iua sasetotxi auĩte
apiatakari itxaua. Iuara asãpiretari apanakini.
2 Moisesi kamari ikinika Teoso paniãtakiti inirimane
apisatoõ, Teoso aapoko aamata kamakori ikamakasaaki. Iua
atokokana Xesosi kamari ikinika iua mereẽkari paniãtakiti.
3 Apiaerekata Xesosi, ininiã iua apakapari apiata ipaxitiko,
Moisesi poião, kotxi aapokotxi kamakari apakapari apiata
ipaxitiko. Poião aapokotxi paxitiko aua. Iua atokokana,
Xesosi aapokotxi kamakari atoko itxaua. Moisesi aapokotxi
atoko itxaua.
4 Ikinika kãkiti aapokona kamakani auapitika, iuaritika
Teoso ikinipoko kamakari itxaua.
5 Moisesi Teoso nitiri itxaua. Iua ãtipirika kamari ikinipoko
Teoso nirekakiti inirimane apisatoõ. Ikara erekari ikamakiti
oerekari Teoso sãkire iua sãpiretakiti atão inini.
6 Kristo Teoso ãkiri itxaua. Iua ãtipirika kamari ikinipoko
Teoso paniãtakiti Teoso aapoko inĩkatini. Teoso aapoko atoko
atxaua ate, iteene aãuikiniãri iua sãkire, apoxokoniritika
ãtipirika aiãtapiniãri Xesosi kanapiriini õti.

Erepaniko, !Hĩtakanapapiri Hãuikakiti

7 Ininiã Erekari Matamatakoti txari:
Uatxa õti hĩkenakotakasaakiri nisãkire,
8 kona hĩkamapiriko hĩxinire paikori inini hãtokiriakorini atoko
hinini. Ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina, iuaã
ninoa !auikari nota sãkire. !Ikamarina nipaniãtakiti.
Iuasaaki ninoa ataerekatapikano nota.

9 Koarẽtakanani, ikiniõtika hĩte apika atokiriakori ataerekat-
apikano nota. Ninoa atamatari niposotiire. Txam-
ari ikiniõtika ninoa ataerekatano nota. ! Auikarina
nisãkire.
10 Ikara xika nomanatana ninoa. Iuasaaki nitxa: “Ãtipirika
ninoa sapika apanakini sãkire tikini. ! Imarotarina
nixinikakiti, nikamakiti pakini.”
11 Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika,
iuasaaki nitxako: “Atão nisãpiretana ninoa. Ninoa
maĩroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã,”
itxa Erekari Matamatakoti.
12 Ininiã nitariakori, erepaniko. Atxiĩti ãtikaka hĩte aua
hĩxinire maerekati mauikareti. Ikara atoko inakasaaki,
hĩtakanapapekari Teoso ãtipirika auãki inakari, maerekati tikini
hĩsini ĩkapani.
13 Ininiã ikiniõtika hĩkamataparaxiniretakakauako. Uatxa-
panika inakasaaki hõtãkikakauako. Ininiã maerekanitxi kona
misirienetai. !Ikamari kaikoxinire hinini.
14 Aãuini mapotõkire manapi iteene aãuikiniãri Kristo
sãkire merepitipanika aãuikiniri atokotxikana, atão iuakata
parĩkauatakani atxaua.
15 Uatxa nisãpiretai kitxakapirĩka iõkatsopatakiti:
Uatxa ia õti hĩkenakotakasaakiri iua sãkire, kona hĩkamapiriko
hĩxinire paikori inini, hãtokiriakorini atoko hinini, ãparaã
makipakaniãtaã auakasaakina. Ninoa ! auikari nota
sãkire.
16 Ninoa kenakotari Teoso sãkire, txamari ! inirekarina
ikaminirina isãkire iaõka. Kipa ninoa? Exito tixini Moisesi
makatxakakinira ninoa.
17 Kikãkititipa kamari Teoso naiatiniua koarẽtakanani? Ni-
noa maerekati kamakani. Ikara xika ninoa ipĩpeka ãparaã
makipakaniãtaã.
18 Kirimonipa Teoso txari ia? “Atão nisãpiretai hĩte.
Kona himaĩroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã.” Teoso
sãpiretari ikara iua sãkire mauikakanimoni.
19 Ininiã aimarotari, ninoa ! ĩroã iuaã, Teoso sãkire
imauikakanina xika.

4

Tomatikoãtaã Aua Teoso Nakitiakori Ĩkapani

1 Auapitika Teoso kamaenetakiti kãkiti tomatiniãtaã Teoso
kamakiti aĩroini tĩkane, ininiã erepaniko. Atão inakari
hĩkamako iuaã hiĩroini ĩkapani.
2 Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãka atemoni, kitx-
akapirĩka Moisesi auakasaaki auakanimoni apaka. Txam-
ari maxikatiĩka ninoa kenakotari Teoso sãkire, kotxi ninoa !
auikari ikenakotakitina.

3 Ate, Teoso sãkire auiãkaniua, ĩroã ikara Teoso kamakiti
tomatikoãtaã. Ininiã Teoso sãpiretakiti iaõka auapeka. Ia atoko
Teoso txari:
Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iuasaaki
nitxako: "Atão nisãpiretana ninoa. Ninoa
maĩroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã,"
itxa Teoso. Ikara atoko itxama, iuaritika ikara tomatikoãtaã
iposope iparĩka ixipokasaaki, itixi ikamakasaaki. Ikara atoko
ikama ate ĩkapani.
4 Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari itomatini õti pirena.
Itxari:
Iparĩkauata seisi õti, ininiã eereka apikomoni ãti õti in-
akasaaki itomata. Iuasaaki itakanapari ikinika iparĩka,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.
5 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Ninoa maĩroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã.
6 Iuaritika apanakini ĩroãpanikako iua tomatikoãtaã. Txama
apanakini kitxakapirĩka auakani !ĩroã. Ninoa merepitipanika
sãpiretaãka Teoso iokanapirena erekari, txamari ! iĩroãna,
kotxi !ikamarina Teoso paniãtakiti.
7 Ininiã Teoso kamari iketo õti apanakini iuaãtaã apokini
ĩkapani. Iuasaaki Teoso akiritari iketo õti "uatxa." Ikara atoko
Teoso misãkiretari Tavii:
Uatxa õti hĩkenakotiniãri nisãkire, ininiã kona hĩkamapiriko
hĩxinire paikori inini.
8 Aãtokiri kitxakapirĩka auakari Xosoee inakori, iuara
anikari kãkiti itixi Teoso sikaenetakitimoni. Txamari !iĩroãna
atão inakari tomatikoãtaã Teoso sikakiti, kotxi eereka Teoso
sãpiretari ãti õti tomatikoãtaã ĩroĩko õti.
9 Ikara atoko ininiã, auapanikako Teoso kamakiti
tomatikoãtaã inakitiakori ĩkapani.
10 Ininiã kãkiti ĩroãkasaaki Teoso kamakiti tomatikoãtaã,
iotokakari iparĩka, Teoso iparĩka iotokakini atokokana.
11 Ininiã nitariakori makamariko ikinika atão inakari iua
tomatikoãtaã aĩroini ĩkapani. Erepaniko, kotxi apanakini !ĩroã,
Teoso sãkire imauikakanina xika. Ininiã ! hĩkamapiri ninoa
kamakiti atokokana.
12 Teoso sãkire kaposotiireri. Isãkire auãki itxapika, kotxi
Teoso ãtipirika auãki inakari sãpiretakiti. Saasara ipi aua-
naro auakaro, iteene kauanaro, ininiã iposotari ikisauakiniri
inirekiniãtaã. Iposotari ikisauakiniri kãkiti pakaki, iua ãki
auakari axĩpe imakatxakini ĩkapani. Apiata Teoso sãkire, kotxi
Teoso sãkire posotari apokini kãkiti iĩkite kãkiti xinirekata
apotiitiniãtaãua. Teoso sãkire imarotari ikinika axinikakiti,
anireẽkiti pakini aãkixinireẽ. Teoso sãkire atamakaerekatari
ikara aãkixinireẽ auakari.

13 Teoso atamatari ikinipoko akamakiti, ininiã ! auari
iomaãtakori. Ikinipoko ! ipataãka. Aãuĩte Teoso apisatoõ
ikinipoko kasarori.

Xesosi Sasetotxi Auĩte Apiatakari

14 Ininiã atemoni auari sasetotxi auĩte apiatakari, Xesosi,
Teoso ãkiri. Apiananiri iua. Iua sari iaxiti Teoso auiniãtaã.
Ininiã iteene maãuikari iua sãkire.
15 Ate nakiti sasetotxi auĩte apiatakari imarotari ate
ãkixinire iõkapetini. Imarotari ate maposotakiniti. Imarotari
ate tsii. Ikara atoko inakari imarota, kotxi Satanasi iteene
atamakaerekatari iua, ate atamakaerekatiko atoko. Iuaritika
maerekati !ikama.
16 Ininiã ataparaxinireritika masa Teosomoni. Aãuĩte
topãkiniãtaã masa ikinipoko erekari isikakiti aãpakapini
ĩkapani, iamonĩkiniua ĩkapani. Isikaua ikinipoko erekari.
Isikataparataua amaxikiko auakasaaki.

5

Xesosi Sasetotxi Auĩte Apiatakari Mereĩko

1 Ikinimane sasetotxi auĩte apiatakari mereeẽka kãkiti
sauaki. Iua misãkiretari Teoso kãkiti ĩkapani. Isikari kãkiti
sikakiti iuamoni. Kitxakapirĩka iua okari pirãtxi Teoso
apisatoõ kãkiti maerekani iĩkitxitini ĩkapani.
2 Iamonĩkari mimaroreni, Teoso takanapakani pakini, kotxi
imarotari kãkiti ãkixinire iõkapetini, kotxi iua apaka kãkiti itx-
aua.
3 Sasetotxi apaka maerekati kamakari itxaua. Ikara xika
merepanika iua okari pirãtxi Teoso apisatoõ iuaka maerekani
iĩkitxitini ĩkapani. Eereka iua okari pirãtxi kãkiti maerekani
iĩkitxitini ĩkapani.
4 Kãkiti paxitari sasetotxi, iuaritika ninoa kona mereẽri
sasetotxi parĩka. Teosonoka mereẽri kãkiti sasetotxi ininiua
ĩkapani, sasetotxi Arão inakori Teoso mereini atokokana kitx-
akapirĩka.
5 Xesosi iuaka !ikamaua sasetotxi auĩte apiatakari ininiua.
Kona itxari: “Apakatapitika sasetotxi nininiua.” Iuaritika
Teoso txari iua:
Pite namarite. Uatxa noerekariko kãkiti nota pite iri nininiua,
itxa Teoso.
6 Iuaĩkana Teoso txari:
Ãtipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki inakori
atoko inakari pitxaua,
itxa Teoso Xesosimoni.
7 Xesosi ĩkorapokoriti auakasaaki, iua iteene misãkiretari iri.
Ipinini apisapanika iteene amanaãri iri imapinakani ĩkapani.
Imisãkiretakasaakiri iua, iteene itxiĩta. Irinokara posotari

itxĩkitakiniri imapinakani. Iri kenakotari isãkire, kotxi Xesosi
txari: “Pinirekakitinokara ninireka.”
8 Xesosi Teoso ãkiri, iuaritika atatsiirauatakasaaki,
imaroãpotari Teoso nireẽkiti iaõka ikamini.
9 Iua kamari ikinipoko iri paniãtakiti. Ikara atoko ininiã,
kãkiti maerekani makatxakakari itxapekaua. Imakatxakari
ipaniãtakiti kamakani maerekani, ininiã ninoa auapininiika
itxanako Teosokata.
10 Teoso mereẽri iua sasetotxi auĩte apiatakari ininiua, Meok-
isiteki inakori sasetotxi ininiua atokokana.

Erepaniko, Atão Sãkiretxiti !Hĩtakanapape

11 Aua apikomoni kaiãopokori ikara atoko inakari
asãpiretinii hĩte, txamari pamimari ikara asãpiretinii hĩte,
kotxi !katimari himarotiniri Teoso sãkire.
12 Akokaxiti hĩte auikari Xesosi sãkire, ininiã uatxa api-
aerekata Xesosi sãkire oereẽkani hininiua. Txamari hĩte
nirekari ãti oerekinii iuaĩkana merepitipanika atão inakari
Teoso sãkire iõkatsopatakoriã auakari. Hĩte eenetxi xapitikiri
atoko. Hinirekari Teoso sãkire tinitxiã atoko inakari. Teoso
sãkire nipokori atoko inakari !hĩposotapanika hãpakapini.
13 Teoso sãkire imarotakari tinitxiãnoka nirekakari atoko
inakari, iteene !imarotapanikari Teoso sãkire. !Imarotari atão
inakarinoka ikamini, kotxi iua eenetxi xapitiri atoko inakari.
14 Kãkiti aneẽkari nikari xinitxi. Kataparaxinireri nirekari
Teoso sãkire, xinitxi aneẽkari nirekini atokokana. Kãkiti
ikiniõtika kenakotiniãri Teoso sãkire, ininiã imarotari atão
inakari. Imarotari atão minakati apaka.

6

Maãpaiaõkarauata Apikomoni

1 ! Apakata ikiniõtika merepitipanika Kristo sãkire
oerekakorinoka axinikini, kotxi aimarotapekari.
Aimarotapekari atakanapiniri maerekati akamakiti.
Aimarotapekari ateka kamakiti txĩkitakaua apinini.
Aimarotapekari Teoso sãkire aãuikini.
2 Aimarotapekari apatxisarauatini. Aimarotapekari
atakauakotiniua ãti nopini. Aimarotapekari ipĩkani iuaĩkana
õkitikiniua. Aimarotapekari Teoso misiritinina maerekati
kamakani ãtipirika. !Apakata ikara ãtipirika aõerekinii.
3 Apikomoni auapitika, ininiã maãpaiaõkarauata apikomoni.
Teoso auiritiniãua, apikomoni maxinika.
4 Kãkiti takanapiniãri Teoso sãkire auikini, ! apakataika
ikanapiriinina Teosomoni. Mitxi ninoa imarotari Teoso
sãkire atão inakari. Mitxi ninoa imarotari erekari iaxitikiri.
Mitxi imarotari Erekari Matamatakoti parĩka ãkixinireẽna.
5 Mitxi imarotarina Teoso sãkire ereka inini. Mitxi imarota-
rina Teoso posotiire itixi amaneri apokasaaki.

6 Ikara atoko ninoa imarota, iuaritika ninoa takanapari Teoso. Ininiãkara ! apakata iuaĩkana ikanapiriinina Teosomoni, kotxi iuaĩkana imisiritarina Teoso ãkiri aamina ĩpiriãmitakari nopini imisiritiko atoko. Iuasaaki ninoa txĩkitakari kãkiti iuaĩkana napetiniri Xesosi.

Kikio Atoko Anini Pirena

7 Teoso takari erekari itixi ia atoko inakari nopini: Ãparaã ikipa kaiãokatani iuaã, ininiã iminaua kienatxi katakareri nirekakiti.

8 Txamari itixi inako, aanaia pakini auiniã, ! itxa. Ikara xika atxiĩti imisiritaãka. Ininiã arikaãkako. Ikara atoko inapeẽkanako kãkiti. Maerekati aniniãua, ininiã pamonõkoniri atemoni. Ikara atoko ininiã, imapotõkire õti Teoso ! inirekaikaua ate. Ixipokaua aanaia xipokiko atoko.

9 Nitariakori, ikara atoko asãpiretai hĩte, iuaritika ate imarotari kona hĩte ikara atokoni. Aimarotari hãpakapiniri erekari, kotxi Teoso makatxakapekari himaerekani.

10 Teoso kamari ikinika atão. Iua ! imaxinĩkaretari hĩparĩka iua ĩkapani. Hĩtiraõki iuamoni ! imaxinĩkareta, kotxi himoianatapekari iua nakitiakori. Uatxa himoianatapanikana ninoa.

11 Ate nirekari ikinika hĩkaminiritika Teoso ĩkapani imapotõkire õti manapi apokini. Ikara atoko ininiã, himarotari hiãtapakiti apokapitikako hĩtemoni.

12 Kona apakata hĩarinauatini. Apanakini Teoso sãkire auiãkani kamakiti atoko hĩkamako, kotxi ninoa iãtapari Teoso sikaenetakiti apakapinina.

Teoso Sikapitikariko Isikaenetakiti

13 Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Apiatakari Teosonokara aua. Ãti apiatakari iua atoko inakari ! auari, ininiã iuaka uãkaã isãpiretari isikaenetakiti isikini Apraãomoni.

14 Ininiã Teoso txari Apraão: “Nitakapitikari erekari pitemoni. Nisikaiko itomaneri papika mekaniriakori,” itxa.

15 Ininiã Apraão kenakotakasaakiri ikara, iteene iãtapari Teoso sãpiretakiti apokini. Eereka Apraão apakapari Teoso sikaenetakiti.

16 Kãkiti sãpiretakasaakiri isikaenetakiti ãti kãkitimoni, iuasaaki ninoa apoka ãti apiatakari apisatoõ isikaenetakiti isãpiretinina ĩkapani. Ininiã iuasaaki kãkiti imarotapitikari isãkire atão inini. Ikara atoko ininiã, aãpirena ! auari isikaenetakiti xika.

17 Teoso nirekari inakitiakori iteene imarotiniri imatakanapakaniri isikaenetakiti isikinina ninoa. Ininiã isikaenetakiti isãpiretakasaaki, isikari isãkire iuaka uãkaã.

18 Ininiã ipi aua: Teoso, Teoso sãkire pakini. Teoso mitxi atoko itxapikako. Teoso sãkire mitxi atoko itxapikako. Ininiã

Teoso !iposotari atão minakati isãpiretini. Amiteka iuamoni, iua nĩkatiniua ĩkapani, aiãtapakiti aãpakapini ĩkapani. Ininiã asikataparaxiniretaãka.

19 Ikara atoko inakasaaki, aposotari iteene aãuikiniri Teoso sãkire. Aiãtapari ikinipoko iua sãkire iaõka apokini. Teoso sãkire aãuikini, minari maporo maĩkakari atoko itxa. Maporo maĩkakari ! auiritari maporo tiokini. Teoso sãkire aãuikini maĩkari axinire. Isikataparatari axinire. !Auiritaua atiokini maerekanitximoni. Teoso sãkire aãuikini anikaua Teosonani Auini Pakitaãtaã, mãkatxi mata arõkakari apikomoni auakari pakitamoni. Kitxakapirĩka sasetotxiakori auĩte apiatakarinoka ĩroã iuaã.

20 Iuaã Xesosi ĩroã ate ĩroini apisa. Iuaã imisãkiretari iri ate ĩkapani. Sasetotxiakori auĩte apiatakari itxapekaua ãtipirika ate ĩkapani. Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atoko itxa Xesosi.

7

Meokisiteki Pirena

1 Meokisiteki inakori Sareẽ tixini auakani auĩte itxaua. Iuasaaki sasetotxi itxaua apaka. Teoso, Apiananiri, kamari iua sasetotxi ininiua. Kitxakapirĩka Apraão kamari neenamatxi ãti tixini auakani auĩteakorikata. Iua kanapiriãkasaaki, aõkitari Meokisiteki. Iuasaaki Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti iuamoni.

2 Iuasaaki Apraão sikari iua tiitxi imakatxakakiti ipixini. Tesi tiitxi auiniã, isikari ãti Meokisitekimoni. Meokisiteki akiritaãka “Auĩtetxi Atão Inakari Kamakari.” Apaka akiritaãka “Auĩtetxi Kãkiti Kamaerekaxiniretakari.”

3 !Kimarotikori Meokisiteki iri, inoro pakini. !Kimarotikori apika atokiriakori. !Kimarotikori iponaniini, ipinini pakini. Teoso ãkiri atoko itxa. Sasetotxi ãtipirika itxaua.

4 Hĩxinikariko iua Meokisiteki. Apiatakari iua. Apraão iteene paxitari iua, ininiã isikari ipixini tiitxi iua makatxakakiti iuamoni.

5 Eereka ãti õti Apraão tikini Teoso paniãtari Arevii apika mekaniriakori, sasetotxiakori, apakapiniri ipixini kãkiti apakapakiti, txineiro, tiitxi pakini. Ninoa apakapari kãkiti sikakiti Teoso ĩkapani. Ikinimane ninoa Apraão apika mekaniriakori itxauana. Iuaritika sasetotxiakori apakapari inirimane sikakiti.

6 Iua Meokisiteki Arevii nirimane !itxaua. Iua aua kitxakapirĩka Arevii apisapanika. Iuaritika iua apakapari ipixini Apraão makatxakakiti. Eereka Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti Apraãomoni, Teoso sikaenetakiti apakapakarimoni.

7 Iua Apraão poiãori. Apiatakari Meokisiteki, kotxi apiari takari erekari Teoso sikakiti poiãorimoni.

8 Ikinika Arevii apika mekaniriakori, Teosomoni kãkiti
sikakiti apakapakani, ipinanipeka. Ãtipirika auakari atoko
itxa Meokisiteki.
9 Atxiĩti aposotari asãpiretiniri ia atoko: “Arevii sikari isikak-
iti Meokisitekimoni Teoso ĩkapani, kotxi iua ina Apraão ĩto ãki.”
10 Kotxi Apraão aõkitakasaakiri Meokisiteki, iuasaaki Arevii
kona auapanika. Ininiã iua auini apisapanika Apraão ĩtoã
aua, kotxi Apraão apika mekaniri itxaua Arevii.

Xesosi Meokisiteki Atoko Inini

11 Arevii apika mekaniriakori sasetotxiakori itxauana. Iua
apika mekaniri Arão inakori. Arão apika mekaniriakori
apaka sasetotxiakori itxauana. Teoso sikari ipaniãtakiti
iõkatsopatakori ninoamoni, isãkire kãkiti imarotini ĩkapani.
Iuaritika ninoa sasetotxiakori parĩka ! oerekari kãkiti ka-
maerekatiko. Ininiã ãtião sasetotxi nirekaãka. Sasetotxi Arão
atoko inakari ! inirekaãkaika. Sasetotxi Meokisiteki atoko
inakari nirekaãka.
12 Ãtião sasetotxi auakasaaki, ãtião Teoso paniãtakiti
iõkatsopatakori aua iuasaaki.
13 Xesosi kona Arevii apika mekanirini. Iua Xotaa apika
mekaniri. Xotaa mekaniriakori kona sasetotxiakorini. Ninoa
kona okari pirãtxi Teoso ĩkapani. Kona iparĩkauatana Teo-
somoni sikakori takikoãtaã.
14 Ikinimane imarotari aãuĩte Xesosi Xotaa nirimane
ininiua. Moisesi iõkatsopatakiti ! auiritana ninoa sasetotxi
ininiuana.
15 Ate sãpiretapekari Meokisiteki pirena. Aimarotari auapi-
tika ãti sasetotxi, Meokisiteki atoko inakari. Uatxa aimarotari
Xesosi Meokisiteki atoko itxaua.
16 Kitxakapirĩka sasetotxi pitxaua, kotxi pikiomaneakori
sasetotxi apaka itxauana. Teoso kamari Xesosi sasetotxi
ininiua, kotxi iua auapikako. Kaposotiireri iua. !Ixipoka.
17 Teoso txari Xesosi isãkire iõkatsopatakoriã:

Ãtipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki atoko in-
akari pitxaua,
itxa.
18 Ininiã mitxi auakari sasetotxiakori parĩka !auaika, kotxi
itapara !auari. Xipope ikara.
19 Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori ! ikamari kãkiti
ereka inini. Uatxa apiaerekatakari aiãtapakiti apokapeka
ĩkorapokoriti. Ininiã iua anikaua Teosomoni.
20 Teoso isãkireẽ txĩkitakari Xesosi sasetotxi ininiua.
21 Teoso ! isãkirauata ikara atoko kãkiti sasetotxipeka in-
akasaaki. Teoso txĩkitakari Xesosi sasetotxi ininiua isãkireẽ,
kotxi itxari Xesosi:

Nota Apiananiri sãpiretapekari nikamaenetakiti. Ikara nikamapitikako, ininiã ãtipirika sasetotxi pitxaua, sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,
itxa Teoso.
22 Ininiã ikara Teoso sãkireẽ, aimarotari Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti apiari, kotxi iposope isikiniua Xesosi.
23 Auapeka itori sasetotxiakori. Ninoa kona posotari ãtipirika iparĩkauatinina, kotxi ikoriãpekana.
24 Xesosi auapikako, ininiã ãtipirika sasetotxi itxaua.
25 Ininiã iposotari imakatxakiniri ikinika amaerekani, Teosomoni anikasaakiua, kotxi ãtipirika aua, ininiã ãtipirika imisãkiretari Teoso ate ĩkapani.
26 Ininiã ikara atoko inakari sasetotxi auĩte apiatakari anirekapitika. Apiaerekatakari iua. ! Kaneenamari. Ikerokakiti !auari. Itxiko ixinireẽ !auari. Maerekati !ikama. Iaxiti apiko nopinixiti auakari, auĩtetxi Apiatakari itxaua. Ikara atoko inakari sasetotxi anirekapitika.
27 Apanakini sasetotxi auĩte apiatakani ĩkorapokoriti auakani atoko ! itxaua. Ninoa ikiniõtika okari pirãtxi, merepanika ninoaka maerekani makatxakiko ĩkapani. Eereka ninoa okari pirãtxi kãkiti maerekani makatxakiko ĩkapani. Kona ikara atokoni itxa Xesosi. Ãtikatanokara Xesosi oxiketari iarẽka kãkiti ĩkapani. Iuaka ipina kãkiti ĩkapani.
28 Mitxipe sasetotxi auĩte apiatakani mereeẽka Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ninoa tapara ! auari. Moisesi sãkire tikini Teoso mereẽri imi ãtipirika sasetotxi ininiua ĩkapani. Ãtipirika erekarinoka kamakari iua.

8

Xesosi Sasetotxi Auĩte Apiatakari

1 Ia atoko asãpiretakiti: Atemoni auapitika atão sasetotxi auĩte apiatakari. Iaxiti iua topãka aãuĩte Teoso kikomoni, auĩtetxi auiniãtaã.
2 Iuaã Teoso auiniãtaã, imisãkiretari iua ate ĩkapani. Iuaã aua atão inakari Teoso aapoko, Apiananiri kamakiti. Kona kãkiti kamakitini.
3 Ikinika sasetotxi auĩte apiatakari auari iparĩka. Isikari kãkiti siãkiti Teosomoni. Isikari pirãtxi okakori Teosomoni. Ininiã Xesosi parĩka apaka aua isikarauatini. Iuaka isikaua Teosomoni.
4 Ĩkorapokoriti Xesosi auakasaaki, sasetotxi ! itxaua, kotxi auape ĩkorapokoriti sasetotxiakori kãkiti siãkiti sikakani Teosomoni. Moisesi iõkatsopatakiti atokotxikana ikamana.
5 Sasetotxi ĩkorapokoriti auakani kamakiti atão, txamari ninoa parĩka !inirekaãkaika. Ninoa parĩka sanõkatxi atoko itxa, Xesosi parĩka iaxitikiri aimarotini ĩkapani.

Kitxakapirĩka Teoso paniãtakasaakiri Moisesi Teoso aapoko aamata kamakori ikamini ĩkapani, Teoso txari Moisesi:
Pikamariko naapoko nipaniãtakiti iaõka ixirata auĩte nopini aãuakasaaki noerekakiti. Ipinimoni inakari !pikamape, itxa Teoso.
6 Xesosi parĩka Teoso sikakiti apiaerekata. Kitxakapirĩka sasetotxiakori parĩka poião erekari. Iua atokokana Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata. Kitxakapirĩka ikamaenetakiti poião erekari. Xesosi txĩkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini kãkiti ĩkapani, kotxi iua ipina kãkiti ĩkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata, kotxi ikamaenetari kaiãopokori erekari apiaerekatakari.
7 Teoso kamaenetakiti Moisesimoni apakatiniã maerekati imakatxakini ĩkapani, ininiã kona ikamari ãti ikamaenetakiti apiatakari.
8 Txamari Teoso !apokaerekatari kãkiti, kotxi kãkiti kamapanikari maerekati. Ininiã Apiananiri txari kãkiti:
Ãti õti nisãpiretariko nikamaenetakiti amaneri Isaeo nirimanemoni, Xotaa nirimanemoni pakini.
9 Kitxakapirĩka nisãpiretari mitxi nikamaenetakiti ninoa atokiriakorinimoni. Iuasaaki nota makatxakana ninoa imisiritikosaakina Exito tixiniã. Txamari ninoa !ikamari nisãkire iaõka. Ininiã nitakanapana ninoa. Nikamaenetakiti amaneri kona mitxi nikamaenetakiti atokoikani.
10 Ãti õti ĩkari nikamaenetakiti amaneri nisãpiretariko Isaeo tixini auakani. Ia atoko inakari nikamaenetakiti amaneri: Nitakariko nipaniãtakiti kãkiti iĩkiteẽ. Niõkatariko nipaniãtakiti ninoa ãkixinireẽ. Iuasaaki ninoa Teosone nitxauako. Iuasaaki ninoa nota nakitiakori itxauanako.
11 Iuasaaki kãkiti kona oerekari ãti imarotiniri Apiananiri. Kona kãkiti oerekari itari imarotiniri Apiananiri, kotxi iuasaaki ikinimane imarotanoko nota. Poiãoka inakani, apiatakani pakini imarotanoko nota.
12 Nimaxinĩkaretariko ikinika maerekati ikamakitina. Kona nimisiritaikanako ninoa. Kona nixinikaikariko maerekati ikamakitina,
itxa Apiananiri.
13 Teoso kamakasaakiri ikamaenetakiti amaneri, iuasaaki oerekari kãkiti mitxi ikamaenetakiti Xoteoakorinoka ĩkapani ikamape, ininiã inapape. Tiitxi kitxakari patimari xipokini atoko, ikara mitxi Teoso kamaenetakiti xipoka.

9

Teoso Aapoko Aamata Kamakori

1 Kitxakapirĩka Teoso kamaenetakiti isãpiretakasaakiri Moisesi, Teoso oerekari Moisesi oerekiniri kãkiti Teoso apisatoõ apokini. Iua apaka sãpiretari kãkiti iua aapoko ĩkorapokoriti ikaminina ĩkapani.
2 Ininiã ninoa kamari Teoso aapoko aamata kamakori. Sasetotxiakori ĩroiniãtaã aua tirikapi takiko tiitxiti. Iuaã aua apaka komiri Teosomoni siãkori amesa nopini. Iua pakita ninoa takauãkatari "Teoso Auini Pakitaãtaã."
3 Apanĩkaki mãkatxi mata kasipiri arõkakari aua. Iua mãkatxi mata apikomoni auakari pakita ninoa takauãkatari "Teosonani Auini Pakitaãtaã."
4 Iuaã aua kamariãro arikiko amesati oro kamakoro. Iuaã aua Teoso kaixane. Iua kaixa akiritaãka "Teoso kamaenetakiti kaixati." Iua kaixa nopini mapara itaãka oronokara. Iua ãki itakaãka kopitipaki oro kamakoro. Iua kopitipaki ãki itakaãka xapitiri komiri manaa inakori. Iua kaixa ãki aua apaka Arão tsonareke. Ĩkora mitxi pitxaka iuaĩkana. Apaka iua kaixa ãki aua ipi kaita. Ĩkora kaita nopini aua Teoso paniãtakiti iõkatakori.
5 Iua kaixa nopini aua ipi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko inakani. Oro kamakori ninoa. Akiritaãka Keropiĩ inakoni. Keropiĩ matameẽkari imĩkita iua kaixa tore nopini. Iuaã Teoso maxinĩkaretari kãkiti maerekani.
Uatxa !apakata apikomoni noerekinii ikara pirena.
6 Teoso Auini Pakitaãtaã sasetotxiakori ĩroã ikiniõtika iparĩkana ikaminina Teoso ĩkapani.
7 Sasetotxi auĩte apiatakarinoka ĩroã Teosonani Auini Pakitaãtaã. Ãtikanani ãtikatika ĩroã. Iua anikari arẽkatxi iuakata. Arẽkatxi imanikakaniã, !iĩroã. Iua arẽkatxi isika Teosomoni merepanika iuaka maerekani Teoso makatxakini ĩkapani. Eereka ikamari ikara apanakini kãkiti maerekani Teoso makatxakini ĩkapani.
8 Iuasaaki Teoso kona auiritari kãkiti ĩroini Teosonani Auini Pakitaãtaã. Ikara atoko Erekari Matamatakoti oerekaua ate, kotxi kona Teoso oerekapanikari ikinimane kãkiti ĩroini Teoso apisatoõ. Teoso aapoko aamata kamakori auapanika inakasaaki, Teoso kona oerekari kãkiti iuamoni apokini.
9 Ikara Teoso aapoko kitxakapirĩka auakari ate oerekiko itxaua uatxa. Oerekari ia. Kãkiti sikakiti Teosomoni, pirãtxi okiko Teoso ĩkapani apaka, kona posotari oeretiniri Teoso teosonetakani ãkixinire.
10 Ikara Teoso oerekakiti kitxakapirĩka oerekari kãkiti iniãkiti atão inakari, iãtakiti atão inakari pakini. Oerekari kãkiti iĩto arokiko, itii arokiko pakini Teoso apisatoõ apokini iposope inini ĩkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apokasaaki, kona akamaikari ikara mitxi Teoso oerekakiti.

Kristo Arẽka

11 Kristo apokapeka. Sasetotxi auĩte apiatakari itxaua.
Oerekaua erekari Teoso sikakiti. Iparĩkauata Teoso aapoko
apiaerekatakari ãki. Iua Teoso aapoko kãkiti makamakiniti.
Iua aapoko !auari ĩkorapokoriti.
12 Iua ĩroãkasaaki iuaãtaã, !anikari potxi arẽka, kema auĩte
ãkiri arẽka iĩroini ĩkapani. Iua ĩroãkasaaki Teosonani Auini Pak-
itaãtaã iaxiti auakariãtaã, anikari iuaka arẽka, kotxi ikitakari
iarẽka ãtikatika ikinimane kãkiti ĩkapani. Ininiã iĩkitxitari Teoso
ãtikatika kãkiti maerekani ĩki, ininiã kãkiti aua Teosokata
ãtipirika.
13 Potxi arẽkaã, kema auĩte arẽkaã, kema auĩte ãkiri ariãkori
paniã pakiniã, kitxakapirĩka sasetotxi tseẽtari maerekati ka-
makani Teoso apisatoõ apokinina ĩkapani. Ininiã iuasaaki
maparanoka oeretaãka. Ãkixinirena !oeretaãka.
14 Apiaerekata Kristo arẽka, kotxi iua posotari oeretiniri
aãkixinire. Maerekati !auari Kristomoni. Iuaka sikaua Teo-
somoni Erekari Matamatakoti posotiireẽ, ãtipirika auakari
posotiireẽ. Iuara oeretari aãkixinire. Imakinika akamak-
iti apinini txĩkitakakari imakatxaka. Ininiã uatxa aposota
aparĩkauatini Teoso ãtipirika auãki inakari ĩkapani.
15 Ininiã iua Kristo txĩkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri
apokini. Ininiã kãkiti Teoso akiritakini posotari apakapiniri
ãtipirika Teoso sikaenetakiti iua anaakori ĩkapani. Kristo
ipĩkasaaki, isikakana ninoa imaerekanina itakanapinina
ĩkapani. Iuasaaki iĩkitxitari Teoso imaerekanina ĩki. Ikara
imaerekanina ikamana Teoso kamaenetakiti mitxipe
auakari auakasaaki.
16 Kãkiti ipinini apisa, iõkatsopatari itii apakapakani uãka,
ininiã ipĩkasaaki itii apakapakani imarotaãka. Ininiã iua
ipinini imarotiko tsopa auiniã, iuasaaki itii apakapakani
apakapari ipĩkari tii.
17 Ipĩkari tii apakapakani imarotiko tsopa nirekaãka kãkiti
ipĩkasaakinokara. Ikara ! inirekaãka ipinini apisa. Iua
auãkipanika inakasaaki, kãkiti !apakapari itii.
18 Ininiãkara mitxi Teoso sikaenetakiti isika kãkitimoni,
arẽkatxi auakasaaki, ipĩkari auakasaaki.
19 Kitxakapirĩka Moisesi merepitipanika sãpiretari kãkiti
ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Eereka ikosekari
kema auĩte ãkiri arẽka, potxi arẽka pakini. Ikara ikoketa
ãparaãkata. Iposo atoko itseẽtari Teoso sãkire aãtsopate,
ikinimane kãkiti pakini isopo inakori poriã, soti auĩte piti
põkamararіã pakiniã.
20 Iuasaaki itxari: “Ia arẽkatxi oerekaua Teoso kaminiri
ikamaenetakiti. Teoso paniãtai hĩkĩpitiniri iua sãkire.”
21 Iua atokokana Moisesi tseẽtari Teoso aapoko aamata
kamakori, ikinika iua ãki auakari pakini arẽkatxiã.

22 Teoso sãkire iõkatsopatakori paniãtari kãkiti, tiitxi pakini
oeretiko arẽkatxiã. Okakori mauakaniã, arẽkatxi kitaãkori
mauakaniã, Teoso !imakatxakari kãkiti maerekani.
23 Ininiã Moisesi takari pirãtxi arẽka ikinika Teoso aapoko
ãki auakari nopini oeretiniri ĩkapani. Ikinika Teoso aapoko
ãki auakari ĩkorapokoritikiri, iaxitikiri oerekiko ĩkapani itxa.
Sanõkatxi atoko itxa. Pirãtxi arẽka kona apakata iaxiti ĩkapani.
Teoso nirekakari arẽkatxi apiatakari.
24 Kristo iparĩka ikamakasaaki ate ĩkapani, kona iĩroã Teoso
aapoko kãkiti kamakitiã. Ĩkorapokoriti kãkiti kamari Teoso
aapoko atoko inakari, txamari na atão iua aapoko. Kristo
ĩroã atão Teoso aapoko Teoso tixineẽ. Uatxa iuaãtaã Teoso
apisatoõ iua misãkiretari Teoso ate ĩkapani.
25 Sasetotxiakori auĩte apiatakari ĩroã Teosonani Auini Pak-
itaãtaã ikinikanani. Iuasaaki anikari pirãtxi arẽka. Kristo !
ikamari ikara atoko. Ãtikatika Kristo oxiketari iarẽka.
26 Iua ninoa atoko inaãkamako, itokata imisiritaãkamako
itixi kamikosaakipekamako. Uatxa imapotõkire õti takote iua
apokapeka maerekati ãtikatika imakatxakini ĩkapani. Iuaka
isikaua ipinini ĩkapani, amaerekani ixipokini ĩkapani.
27 Teoso kamari ikinimane kãkiti ãtikatika koriini. Eereka
ikinimane sari Teoso apisatoõ. Iuasaaki apanakini apakapari
imisiritiko. Apanakini apakapari iparĩkana ĩki.
28 Ininiã Kristo okaãka ãtikatika kaiãopokori kãkiti ĩkapani,
imaerekanina imakatxakini ĩkapani. Iuaĩkana iua kanapiriã.
Iuasaaki !imisiritaãkaikako kãkiti maerekani xika. Iua ĩkasaaki,
imakatxakariko iua iãtapakani, maerekani sauaki auakani.
Anikana itixinemoni ãtipirika Teosokata auinina ĩkapani.

10

Pirãtxi Arẽka Kona Apakata

1 Kitxakapirĩka Teoso paniãtakiti Xoteoakorimoni sanõkatxi
atoko itxa. Ikara oerekari kãkiti iuasaaki auakani atão in-
akari apokini ãti õti. Ikinipoko atão inakari ! apokapanika
ninoamoni. Ininiã pirãtxi okiko ãtipirika kona txĩkitakari kãkiti
iposope Teosomoni apokini. !Ikamaerekatana ninoa.
2 Pirãtxi arẽka makatxakiniãri kãkiti maerekani, ininiã
ninoa takanapamariko pirãtxi okinina, kotxi Teosomoni
apokakani oeretapeẽkaika, ininiã imarotamarina ãkixinireẽna
imaerekanina mauakani.
3 Txamari pirãtxi arẽka ! imakatxakari kãkiti maerekani.
Ininiã ikinikanani pirãtxi okakori oerekari kãkiti imaerekani
auapanika.
4 Kema auĩte arẽka, potxi arẽka pakini kona posotari
imakatxakiniri kãkiti maerekani.
5 Kristo apokasaaki ĩkorapokoriti, itxari Teoso:

Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Ininiã pite kamari ĩtotxi nota ĩkapani.
6 Pirãtxi arikiko pite ĩkapani, pite ! apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni imaerekani pimakatxakini ĩkapani, pite !apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai.
7 Iuasaaki nitxai. “Uaikarano nota. Paãtsopateẽ iõkatapeẽkaika nota pirena. NiTeosone uai napoka pinireẽkiti nikamini ĩkapani,”
itxa Xesosi.
8 Merepanika Xesosi txari iri: “Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Pirãtxi arikiko pite ĩkapani, pite ! apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni, pite ! apokaerekatari. ! Ikamapoxokonitai,” itxa. Iuaritika Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka paniãtari ikara kamiko.
9 Eereka Kristo txari iri: “Uaikarano nota. Uai napoka pinireẽkiti nikamini ĩkapani,” itxa. Ikara atoko inakasaaki, Xesosi xipokari pirãtxi okiko, kotxi iua apoka uai Teoso nireẽkiti ikamini ĩkapani.
10 Teoso nireẽkiti iaõka ikamini kamaerekataua ate, kotxi Xesosi Kristo ipina ãtikatika ikinimane ĩkapani.
11 Sasetoxiakori ĩkorapokoriti auakani sapika ikiniõtika Teoso apisatoõ iparĩkana ikaminina ĩkapani. Ãtipirika iua okari pirãtxi Teoso isikini ĩkapani. Itxama, ikara ! iposotari maerekati imakatxakini.
12 Iuaritika Kristo, ate sasetotxine, iuaka sikapekaua ikoriini kãkiti maerekani imakatxakini ĩkapani. Ikamari ikara ãtikatika. Iposo atoko, iitopãka Teoso kikomoni. Ikara atoko ininiã, ixipokari iparĩka.
13 Iuaã iãtapari ikinika imokaiakari xipokini. Ikiti itakiniãtaã atoko ninoa.
14 Ininiã ãtikatika okaãka kãkiti ereka inini ĩkapani. Iua kamaãpotana ninoa erekaãpo ininina ĩkapani.
15 Erekari Matamatakoti apaka txaua ate ikara atão inini. Merepanika itxari:
16 Apiananiri txari: “Ia nikamaenetakiti nikamako ninakitiakori ĩkapani ãti õti. Ia nikamaenetakiti: Nipaniãtakiti nitakako ninoa ãkixinireẽ. Nipaniãtakiti niõkatako iĩkiteẽna.”
Itxa Erekari Matamatakoti.
17 Apikomoni itxa:
Kona nixinikaikari maerekati ikamakitina. Apaka nipaniãtakiti ninoa takanapakiti, !nixinikaikako.
18 Teoso makatxakasaakiri maerekati akamakiti, ininiã amaerekani makatxakaãkapeka. Ininiã !auaika okakori kãkiti maerekani makatxakini ĩkapani.

Maãpoka Teosomoni

19 Ininiã nitariakori uatxa ! hĩpĩkarauatape hiĩroini Teosonani Auini Pakitaãtaã, kotxi Xesosi iĩkitxitapekari aĩroini ĩkapani iuaka arẽkaã.
20 Xesosi ipĩkasaaki, iua kamari kimapori amaneri, maxipokati, Teosomoni asini ĩkapani. Ipĩkasaaki, imakatxakari mãkatxi mata Teosonani Auini Pakitaãtaã arõkakari, Teosomoni aĩroini ĩkapani.

21 Atemoni aua sasetotxi apiatakari Teoso aapoko nĩkatakari.
22 Ininiã maãpoka Teosomoni. Maãuiritari atão inakarinoka kaikotini aãkixinireẽ. Maãuikari ikinika iua sãkire. Kãkiti kitxakapirĩkarini tseẽrauata arẽkatxiã, maerekati makatxakiko ĩkapani. Ininiã maamanaãri Xesosi tseẽtiniri aãkixinire oeretiniri ĩkapani. Kitxakapirĩka kãkiti kipaãtaua Teoso aapoko ĩroini Ĩkapani. Iua atokokana maamanaãri Xeosi aĩto arokini ãparaã ereriã. Ikara atoko aniniã, maãpoka Teosomoni.
23 Iteene maãuikari aimarotakiti asãpiretakiti, kotxi Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti.
24 Maxinikariko ia. Natokopa itxa aõtãkikakakiniua atiraõkiuatini ĩkapani, erekari akamini ĩkapani apaka?
25 ! Apakata atakanapiniri aãpotiitiniua Teoso ĩkapani. Apanakini ! itotaikari apotiitiniua Teoso ĩkapani. Masikataparaxiniretakakaua. Apiata masikataparaxiniretakakaua, kotxi aãuĩte kanapiriini ĩkorapokoritimoni kaiamapeka.

26 Atão inakari aimarotiniã, atão inakari aãpakapiniã, eereka maerekati akamapika, kotxi anirekari maerekati akamini. Iuasaaki ! auaika amaerekani ĩkitxitiko. Iuasaaki ! auaika amaerekani makatxakiko.
27 Iuasaaki aimarotari kãkiti ikara atoko inakani misiritaãkako, kotxi Teoso mokaiakariakori itxauana. Arikatxi apiatakari xipokanako ninoa. Pĩkaretxinoka aua ninoa ĩkapani.
28 Kitxakapirĩka kãkiti makĩpitakaniãri Moisesi paniãtakiti okapeẽkaika. Ipi, atxiĩti ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri iua kaminiri maerekati, ininiã okaãka. !Auiritaãka imitekini.
29 Ininiã natokopa itxa kãkiti misiritiko Teoso ãkiri sãkire imakĩpitakaniã? Apiata iua misiritiko, kotxi Teoso ãkiri ikatxaratini atoko itxa imakĩpitakaniri iua sãkire. Iuasaaki ! ipaxitari iua arẽka amaerekani makatxakakari Teoso sikaenetakiti. Iuasaaki imisãkirepiretari Erekari Matamatakoti, ikinipoko erekari sikakari.
30 Aimarotari ia sãpiretakari. Iua txari:

Notanoka xikatxirauata. Notanoka misiritanako ninoa imaerekanina xika,
itxa Teoso.

Apaka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananirinoka sãpiretari kãkiti inakitiakori misiritiko.

31 Kãkiti maerekati kamakani apokasaaki Teoso ãtipirika auãki
inakari apisatoõ, iuasaaki pamonõkoniri, kotxi kãkiti misiri-
takari itxaua.
32 Hĩxinikariko merepitipanika Teoso sãkire hãuikini õti.
Hiĩkite iopinikiko atoko itxa iuasaaki. Iuasaaki himaro-
tari Teoso sãkire. Iuasaaki iteene hãtatsiirauata Xesosi sãkire
hãuikini xika. Iuaritika iuasaaki hĩtaparaxinireritika hãua.
Iuasaaki !hĩtakanapari Xesosi sãkire hãuikini.
33 Iuasaaki kãkiti apisatoõ apanakini napetai. Ninoa
misãkirepiretai hĩte. Imisiritaina hĩte. Iuasaaki hĩte
moianatari apanakini Teoso sãkire auiãkani, kãkiti
misiritakini. Ininiã iuasaaki hĩte apaka misiritaãka.
34 Hĩtiretana apanakini Teoso sãkire auiãkani kateia ãki
auakani. Apanakini mixirikari hĩtii Kristo sãkire hãuikini
xika, iuaritika hĩpoxokoniuata, kotxi iuasaaki himarotapekari
auapitika iaxiti hĩtii Teoso sikakiti. Ĩkora tiitxi kona xipoka.
Apiaerekata tiitxi iuaxiti auakari.
35 Ininiã kona hĩtakanapapiri hĩtaparaxinire, kotxi ãti õti Teoso
iĩkitxitai hĩtaparaxinire auiniãi.
36 Himĩteenekariko ikinika Kristo ĩkapani. Hĩkamariko ikinika
hĩtaparaxinireritika. Ininiã Teoso paniãtakiti hĩkamakasaaki,
hãpakapariko isikaenetakiti.
37 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Apikomoni mokatanitika iua kanapiriãko. Iketo õti
ikanapiriãpitika.
38 Kãkiti atão inakari kamakari auini erekari, kotxi auikari
nota sãkire. Kãkiti sipikapapiretiniãri nisãkire, nota !
apokaerekatari iua,
itxa Teoso.
39 Ate kona sipikapapiretari Teoso sãkire. Ininiã ! ax-
ipokaãka. Teoso sãkire auiãkani atxaua ate. Iua makatxakari
amaerekani aãkixinireẽ auakari.

11

Teoso Sãkire Auikiko Pirena

1 Atão aãuikasaakiri Teoso sãkire, iuasaaki aimarotapi-
tikari aãpakapiniri aiãtapakiti. Atão aãuikasaakiri Teoso sãkire,
iuasaaki aimarotari amatamatakiniti auapitika.
2 Kitxakapirĩka Teoso apokaerekatana isãkire auiãkani,
kotxi iteene auikarina isãkire.
3 Teoso sãkire aãuikasaaki, aimarotari iua kamari itixi, iax-
iti pakini isãkireẽnokara. Aãtamatakitiã ! ikamari itixi, iaxiti
pakini. Isãkireẽnokara ikamari ikinipoko.

Teoso Sãkire Auiãkari Apeo Inakori
(Xénesisi 4.2-12)

4 Apeo inakori auikari Teoso sãkire, ininiã Teosomoni
isikakiti apiaerekata, kotxi Apeo sikari Teosomoni Teoso
sãkire iaõka. Itari Kaiĩ inakori sikakiti poião erekari. Apeo
auikari Teoso sãkire, ininiã Teoso apokaerekatari iua sikak-
iti. Teosomoni atão inakari kamakari itxaua Apeo. Kitx-
akapirĩka Apeo koriã, iuaritika iua auikiniri Teoso sãkire
oerekapanikaua Teoso tiretiniri kãkiti isãkire auiãkani.

Teoso Sãkire Auiãkari Enoki Inakori
(Xénesisi 5.21-24)

5 Enoki inakori apaka auikari Teoso sãkire. Ininiã
Teoso anikari iua iaxiti. Kona ipina. Mapĩkatipanika
anikaãka Teosomoni. Iuasaaki kãkiti !apokaikari iua, kotxi
Teoso anikapekari iua. Isini apisa kãkiti imarotari Teoso
apokaerekatiniri iua. Iua kamapoxokonitari Teoso.
6 Teoso sãkire amauikakaniã, kona akamapoxokonitari
Teoso. Kãkiti Teosomoni apoãkari, merepanika auikariko
Teoso auini. Apaka ninoa auikariko Teoso sikiniri erekari
kaiãopokori iua nitakarimoni.

Teoso Sãkire Auiãkari Noee Inakori
(Xénesisi 5.28-9.29)

7 Noee apaka auikari Teoso sãkire. Teoso sãpiretari iua kãkiti
mimarotakiniti monõkoni. Iuasaaki iua pĩkarauata, ininiã
ikamari maporo mitari iua aapoko ãki auakani mapinakani
ĩkapani. Noee auikari Teoso sãkire, ininiã isãpiretari Teoso
misiritiniri kãkiti imaerekani xika. Teoso txĩkitakari iua atão
inakari ikamini, kotxi iua auikari Teoso sãkire.

Teoso Sãkire Auiãkari Apraãо Inakori

8 Apraãо apaka auikari Teoso sãkire, Teoso paniãtakasaakiri
iua ãtiãtaã isini. Iua kĩpitari Teoso sãkire, ininiã iua sari,
txamari kona imarotari isinimoni.
9 Iua auikari Teoso sãkire, ininiã iua aua Teoso sikaenetakiti
tixitiã. Iuaã iua aapoko aamata kamakori, kotxi ãti tixinikiri
itxaua. Apaka Isaki, Xakoo pakini aua aapokotxi aamata
kamakori. Ninoa apaka apakapari itixi Teoso sikaenetakiti.
10 Apraãо iãtapari Teoso sitatxine apokini, kotxi Teoso ka-
mari ikara sitatxi. Ixinikakiti iaõka ikamari. Ikara sitatxi
kamaãka kaikori nopini, ininiã !ixipoka.
11 Apraãо auikari Teoso sãkire. Iua imarotari
ikiomaneẽpeka inini. Apaka imarotari ĩtanoro Sara kona
posotaikari keene onini. Iuaritika auikari Teoso sãkire irĩtxi
ininiua ĩkapani. Imarotari Teoso sikapitikariko isikaenetakiti.
12 Ininiã iua kiki iteene kiomãtxi inakariua, iuaritika irĩtxi
itxaua. Iua aua itomaneri imekaniriakori, itomaneri apika
mekaniriakori pakini. Itomaneri apika mekaniriakori iõriki

iaxiti auakani atoko itxanako. Ikipatxite atoko itxanako apika mekaniriakori. Kaiãopanina ninoa.

Teoso Sãkire Auiãkani Iãtapakiti

13 Ikinika ninoa kãkiti Apeo, Enoki, Noee, Apraão pakini auikari Teoso sãkire. Ikoriãkasaakina, ninoa kona apakaparina ikinika Teoso sikaenetakiti. Ninoa imarotari Teoso sikaenetakiti õtakopanikari apokini tĩkane. Ninoamoni ĩkorapokoriti kona atão ninoa tixine. Maparakini atoko itxauana.

14 Kãkiti ikara atoko inakani oerekari ninoa nitiniri ninoaka tixine.

15 Itixi itakanapakitina ixinikaãkamanako, ininiã iuaĩkana ikanapiriãmanako iuaãtaã.

16 Ninoa kona kanapiriã, kotxi inirekarina apiaerekatakari itixiti, iaxiti auakari. Ininiã Teoso !ipẽtauata ninoa Teosone ininiua ĩkapani, kotxi iua kamapekari sitatxi ninoa ĩkapani.

Apraão Okaaritiniri Imi

17 Apraão auikari Teoso sãkire, Teoso ataerekatakasaakiri iua. Iuasaaki iposope okiniri Isaki Teoso ĩkapani. Teoso sikaenetakiti apakapakari iua Apraão. Iposope imatonõkari imi okini Teoso ĩkapani.

18 Teoso sãpiretapekari iua: “Isakimoni auako pimekaniriakori, papika mekaniriakori pakini,” itxari.

19 Iuasaaki Apraão xinikari Isaki ipininiã, Teoso õkitikari iua iuaĩkana. Iuasaaki Isaki ipinaarita, ininiã kãkiti ipĩkari iuaĩkana õkitikiniua atoko itxa Isaki iuasaaki.

Isaki, Xakoo, Xosee Pakini Auikiniri Teoso Sãkire

20 Isaki apaka auikari Teoso sãkire, kotxi itakari erekari imi Xakoo, Isaoo pakinimoni, Teoso nireẽkiti iaõka ikaminina tĩkane.

21 Xakoo apaka auikari Teoso sãkire. Ikoriini apisa itakari erekari Xosee anaakorimoni. Iuasaaki isãpiretari Teoso iua ereka inini. Iuasaaki iioĩtekaua itsonarekeẽ.

22 Xosee apaka auikari Teoso sãkire. Ipinini apisa isãpiretana Isaeokini Exito osipikinina ĩkapani. Ininiã iua paniãtana ninoa anikiniri iua api Teoso siãkiti itixitimoni.

Moisesi Auikiniri Teoso Sãkire

23 Moisesi iri, inoro pakini auikari Teoso sãkire. Iponaniãka atoko, ninoa kipatari iua ipi ãti pakini kasiriti. Iuasaaki imarotarina Moisesi kona ãti eenetxi atokoni. Ipinimoni itxa. Ninoa imarotari Paraoo paniãtiniri amarini okiko, iuaritika !ipĩkarina Paraoo paniãtakiti.

24 Moisesi auikari Teoso sãkire. Mitapeka inakasaaki, kona inirekari kãkiti akiritiniri iua Paraoo ãkero ãkiri ininiua.

25 Iua mereẽri imisiritiko Teoso nakitiakorikata. Ininiã iua
sari ninoakata. !Inirekari poxokonitxi maerekati kamakiti,
kotxi ikara poxokonitxi mokatanitika xipoka.
26 Iuamoni apiaerekata ninoa xinitiniri iua Kristo sãkire
auikini xika. Kona iua nirekari katiiri ininiua Exito
auakanikata, kotxi imarotari ãti õti Teoso sikiniri iua iparĩka
ĩki.
27 Exito ipotorikasaaki, iua auikari Teoso sãkire. Iuasaaki
Exito auakani auĩte omanãkarauata. Iuaritika ! ipĩkari
iua. Imĩteenekari ikinipoko, kotxi auikari Matamatakoti
sãkire. Atamatakiti sãkire auikini atokotxikana, auikari
imatamatakiniti sãkire.
28 Iua auikari Teoso sãkire, ininiã ipaniãtari kãkiti okiniri
soti auĩte. Eereka ipaniãtari itakiniri iarẽka ĩronakikoãtaã
tinikata. Ininiã Teoso nitiri ipĩkitxi mĩkari iaxitikiri ninoa
nopini inapaãpotakasaaki, kona okari Isaeokini merepanika
auakani, kotxi atamatari arẽkatxi.
29 Kãkiti Isaeokini auikari Teoso sãkire, ininiã ĩpiriãtarina
potxoari uiniti Põkamarariã inakori sonãkakari kimaporiti
nopini. Kãkiti Exitokini apaka nirekari inapinina ninoa nap-
ini atoko. Txamari iuasaaki ãparaã kanapiriãpe iua kimapori
nopini, ininiã ikinika ninoani axãpoãtape.

Teoso Sãkire Auiãkani Kãiatini

30 Isaeokini auikari Teoso sãkire, ininiã Xerikoo sitatxiti
iakirokana setxi pakini õti. Iuasaaki pirikeri sitatxi ãkitakari
irikapoakata, kotxi ninoa kamari Teoso sãkire iaõka.
31 Haapi inakoro kanokarero otxaua mitxi. Eereka oãuikari
Teoso sãkire, kotxi oãpakapana kãkiti iuaãtaã apokakani,
Teoso iokanatakini, ininiã kona okoriã kãkiti Teoso sãkire
mauiãkanikata.
32 Kiripa apikomoni nisãpiretai? Auapitika apikomoni it-
omaneri kãkiti Teoso sãkire auiãkani. Kona apakata uatxa
nisãpiretinii hĩte Kitxião pirena, Paraki pirena, Sãsão pirena,
Xepitee pirena, Tavii pirena, Samoeo pirena, apanakini Teoso
sãkire sãpiretakani pirena pakini.
33 Ninoa kãkiti auikari Teoso sãkire. Ininiã inaiatakasaakina
Teoso sãkire mauiãkani, ninoa kãiata. Ninoa kamari atão in-
akarinoka. Iuasaaki apakaparina Teoso sikaenetakiti. Ninoa
okaãka ãkitimoni. Iuaritika kona ãkiti okana. Ãkiti nama
totaãka iuasaaki.
34 Xaminamoni okapeẽkana, iuaritika xamina ! arikana.
Kona apakata okikona iouata mitaroã. Ninoa mataparani,
iuaritika kataparaxinirepeka itxana, kotxi auikarina Teoso
sãkire. Neenamatxi auakasaaki, pataparana ninoa, ininiã ãti
uãka sotatoakori miteka.
35 Sitoakoro Teoso sãkire auiãkani iuaĩkana aua imiakori,
kotxi Teoso õkitikana ninoa ipĩkasaakina. Apanakini Teoso

sãkire auiãkani noropataãka. Imatakanapakaniãrina Teoso sãkire auikinina, okaãkana, iuaritika ninoa ! inirekarina itakanapinirina, kotxi ninoa imarotari ãti õti Teoso õkitikana ninoa. Iuasaaki apiaerekata ninoa apakapakiti.

36 Apanakini Teoso sãkire auiãkani napetaãka. Inoropataãkana aãpitsaã. Apanakini Teoso sãkire auiãkani iaxirikaãka, kateia ãki taka inaãkana.

37 Apanakini kiporonakaãka kai soroã. Apanakini kãkiti sehotxiã kitxirãkaãka apanĩkaki iĩtona, auãkipanika inakasaakina. Apanakini okapeẽka iouata mitaroã. Apanakini mãka soti auĩte mata, potxi mata pakini. ! Kamãkana. ! Katiina. Maerekati kamakani nitana ninoa okinina ĩkapani. Imisiritapeẽkana.

38 ! Apakata ĩkorapokoriti ninoa ĩkapani, kotxi ninoa iteene erekari.

Ninoa miteẽkata ãparaã makipakaniãtaã, õtanoxiratari auiniãtaã apaka. Aariko itixiãkiriã, kai iriko ãki apaka apanakini Teoso sãkire auiãkani aua, kotxi aapokona !auari.

39 Teosomoni peerekana ninoa, kotxi iteene auikarina iua sãkire. Iuaritika ninoa !apakapapanikari Teoso sikaenetakiti iuasaaki.

40 Teoso nirekari apiari erekari ate ĩkapani. Inirekana ninoa atekata aãpakapiniri isikaenetakiti.

12

Teoso Oerekari Atão Iua Anaakori Aniniua

1 Ininiã kaiãopokori Teoso sãkire auiãkani itixine apokakani atamataua ate uatxa. Ininiã matakanapari ikinika ate iomakotetakari. Matakanapari maerekati akamakiti, kotxi ikara patimari iaxirikiniri axinire. Ataparaxinireritika maãuako. Mamĩteenekari ikinipoko. Mitekakani mitekini atoko mamitekako Teoso oerekinimoni.

2 Ãtipirika maãtamatari Xesosi. Maãuikari iua sãkire, kotxi iuanoka amaerekani makatxakakari. Iua txĩkitakaua ate atão aãuikiniri Teoso sãkire. Xesosi xinikari poxokonitxi apokini õti, ininiã iuasaaki imĩteenekari aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini. ! Imaãkatari pẽtatxi ikara atoko ipinini. Ikinipoko iposo atoko iitopãka iri kikomoni, kotxi iparĩka ate ĩkapani iposope.

3 Hĩxinikariko Xesosi. Iteene imĩteenekari maerekati kamakani manirekakaniri iua. Hĩxinikariko iua, ininiã kataparaxinirei hĩte. Iuasaaki !hiõkapeta.

4 Hĩarẽka kona xiketapanika maerekati hĩtakanapini xika. Ininiã hĩte kona naiatari maerekati iua Xesosi naiatiniri atoko.

5 Atxiĩti himaxinĩkaretari Teoso sãpiretakiti ate isikataparaxiniretini ĩkapani. Iua akiritaua iua anaakori aniniua. Ia isãkire:

Namarite, Apiananiri auiritai pite atatsiirauatini atão inakari
pimarotini ĩkapani, ininiã kona pimatinaniuatape iua
misiritakasaakii pimaerekani xika.
6 Kotxi Apiananiri misiritana itiretakini maerekati
ikamakasaakina, imaerekani itakanapinina ĩkapani.
Imisiritana ikinimane iua anaakori atão inakari
imarotinina ĩkapani.
7 Ininiã himĩteenekariko hĩri iaxitikiri misiritinii
himaerekani xika. Ikara himisiritiko oerekai Teoso anaakori
hininiua, kotxi inĩkatai hĩte amarini irĩtxi nĩkatini atokokana.
Ikini irĩtxi ĩkorapokoriti auakari misiritari iua anaakori atão
erekari ikaminina ĩkapani.
8 Teoso mamisiritakaniãi hĩte maerekati hĩkamakasaaki,
ininiã iua anaakori atão inakani !hĩtxaua. Teoso hĩri !itx-
aua iuasaaki. Ikinimane Teoso sãkire auiãkani misiritaãka,
maerekati ikamakasaakina.
9 Akinika ate irĩtxi aua ĩkorapokoriti. Ninoa misiritaua
maerekati akamakasaaki. Iuaritika ate paxitana ninoa.
Apiata apaxitari aĩri iaxiti auakari imisiritakasaakiua ate,
maerekati akamakasaaki, kotxi axinire iri itxaua. Ininiã aka-
makasaakiri aĩri iaxiti auakari nireẽkiti, aãuapinininika atxako.
10 Ĩkorapokoriti auakani irĩtxi misiritaua maerekati aka-
makasaaki. Mapakananinani ikara atoko ikamana. Imaro-
takitina iaõka ikamana. Teoso misiritaua maerekati aka-
makasaaki ereka anini ĩkapani iua atoko anini ĩkapani.
11 Amisiritikosaaki, kona apoxokoniuata, kotxi patsiiri.
Iuaritika eereka akamari atão inakarinoka. Iuasaaki
erekaxinireua, kotxi Teoso oerekapekaua atakanapiniri
amaerekani imisiritakasaakiua.
12 Ininiã hõkitikari hĩuako sãpakakari. Hĩkamataparatari
hĩpotoriki iõkapetakari.
13 Hõeretariko kimapori atão hĩsini ĩkapani. Ikinika hi-
maerekani hĩtakanapako. Ininiã hĩkamakiti atão inakari aua.
Ininiã apanakini hĩte atamatakani !irika hĩte maerekani xika.
Ininiã maerekati !ikamana, kotxi hĩte oerekapekana erekari
imarotinina ĩkapani. Ininiã erekapekana ninoa.
14 Ikinipoko hĩkamako apanakinikata himaneena-
mauatakani ĩkapani. Ikinipoko hĩkamako erekarinoka
hĩkamini ĩkapani. Kãkiti makamakanisaakiri erekari, kona
atamatapaniri Apiananiri.
15 Erepaniko, kotxi atxiĩti kona hãpakapari ikinipoko
erekari Teoso siãkiti. Kona hãuiritapiri kapixi inakari aneini
hãkixinireẽ, kotxi ikara maxikari kaiãori kãkiti. Itxikotari
ninoa ãkixinire.
16 Kona hãuiritapiri anokaretxi kamakani auini hĩtekata.
Kona hãuiritapiri Teoso manirekakiniti kamakari Isaoo atoko
inakari auini hĩte sauaki. Merepitipanika iponaniãkari iua

Isaoo, txamari isikari iri sikaenetakiti itarimoni axapitiki
nipokori apakapini ĩkapani.
17 Eereka iuaĩkana inirekamari ikara iri sikaenetakiti.
Inirekari iri takiniri erekari iuamoni, txamari !apakataika
iua apakapiniri. Itxiapata, kotxi mitxi ikamakiti inirekari
imamakini, txamari iposope itarimoni iri sikaenetakiti
isikini.

18 Kitxakapirĩka kãkiti Isaeokini sari ixirata Sinai inakori-
moni Teoso paniãtakiti apakapinina ĩkapani. Iuasaaki ixirata
arika. Ipiã, ĩtima kataparari apaka aua iuasaaki. Ikara atoko
inakari ixiratamoni kãkiti maãtakakitimoni !haãpoka.
19 Ixirata Sinai inakoriãtaã kãkiti kenakotari trõpeta.
Ikenakotari iaxitikiri sãkire. Iuasaaki iteene ipĩkarena auana,
ininiã ! inirekaikarina ikenakotinirina apikomoni ikara
sãkiretxi.
20 Kotxi iuasaaki !imĩteenekarina ia Teoso paniãtakiti, kotxi
iuasaaki Teoso txari: “Kãkiti, pirãtxipeka apaka maãtakiniãri
oxiratari, ikiporonakaãkana kai soroã ipininina ĩkapani.”
21 Iua xirata auĩte kamari kãkiti pĩkarauatini. Iuasaaki Moi-
sesi txari: “Nititinanaka. Iteene nipĩkarauata,” itxa.

22 Hĩte kona apoka oxiratari Sinai inakorimoni. Hĩte
apokapeka ixirata auĩte iaxitikiri Sião inakorimoni.
Hãpokapeka Xerosareẽ sitatxiti iaxitikirimoni, Teoso ãtipirika
auãki inakari sitatxineãtaã. Hĩte apokapeka Teoso nitiriakori
iaxitikini apotiitiniãtaãua. Ninoa iaõtiko ! auari, kotxi
kaiãopokori.
23 Hĩte apopeka Teoso mereẽkini apotiitiniãtaãua.
Ipoxokoniuatana. Teoso anaakori itxauana. Iuãkana
iõkatsopatapeẽkaika Teoso aãtsopateẽ itixineẽ. Hĩte apopeka
Teosomoni. Iuara sãpiretari kãkiti misiritiko. Apaka iua
ĩkitxitana atão inakari kamakani erekari ikamakiti ĩkapani.
Hĩte apopeka erekari kamakanimoni. Teoso txĩkitakana ninoa
atão inakari ikaminina.
24 Hĩte apoka Xesosimoni. Iuara txĩkitakari Teoso kamaene-
takiti amaneri apokini. Xesosi arẽka xiketakasaaki, hĩte
apoka Teosomoni. Apeo oxiketari pirãtxi arẽka imaerekani
makatxakiko ĩkapani. Kristo oxiketari iuaka arẽka ãtikatika
amaerekani imakatxakini ĩkapani, ininiã Kristo arẽka api-
aerekata.

25 Ininiã erepaniko. Hĩkenakotariko Teoso sãkire
isãkirauatakasaaki. Kitxakapirĩka kãkiti manirekakaniãri
Teoso sãkire sãpiretakari ĩkorapokoriti auakari, imisiritaãkana.
Imitekinina ! auari. Teoso tixine auakari sãkire
amanirekakaniã, apiata amisiritiko. Amitekini !auari, ininiã
erepaniko.

26 Teoso misãkiretakasaakiri Moisesi, itixi iakeka. Uatxa
Teoso sãpiretari ikamaenetakiti. Itxari: “Iuaĩkana niõkokariko
itixi. Niõkokariko iaxiti apaka,” itxa.
27 Isãkire “iuaĩkana,” kotxi iõkokariko ikinipoko ikamakiti.
Ninoa makatxakaãkako. Auapitikako maiõkokaeẽtakoni. Ikara
kaikotako.
28 Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, ate sinimoni, ! iõkokaãka.
Iuaãtaã ixipokini ! auari. Ininiã mapoxokoniuata.
Masãpiretari iua: “Peerekai pite.” Atão maparĩkauata Teoso
ĩkapani. Makamari iua apokaerekatakiti. Mapaxitari iua.
Mapĩkari iua manirekakiniti akamini.
29 Kotxi aTeosone xipokari imanirekakiniti, xamina tiri-
nakari xipokiniri atokokana.

13

Iõkatsopari Mapotõkire Pirena

1 Ininiã hĩtiretakakauako. Itaritxi atoko hĩtxako, kotxi Teoso
anaakori hĩtxaua.
2 Ãtiãtaã ĩkani apokiniã, hãpakapanako ninoa haãpoko.
Apanakini apakapakasaakina ãtiãtaã ĩkani, apakapana Teoso
nitiriakori itixinekini. Iuasaaki ! imarotarina ninoa Teoso
nitiriakori ininiuana.
3 Hĩtiretanako Teoso sãkire auiãkani kateia ãki auakani.
Kateia ãki ninoakata hãuini atokokana, hĩxinikanako ninoa.
Ininiã hĩtiretanako misiritakoni. Kãkiti misiritiniãi hĩte,
iuasaaki hinirekari apanakini tiretinii. Iua atokotxikana
hĩtiretanako misiritakoni.
4 Hĩpaxitaroko ãti ĩtanoro. Hĩpaxitariko ãto ĩtaniri.
Pĩtanirikatanani pisirĩkako. Pĩtanorokatanani pisirĩkako. Teoso
misiritanako ikinika kanokarero, kanokareri pakini.
5 Txineiro ! hĩtiretape. ! Hinirekapiri ãti kãkiti nakiti.
Hĩpoxokotariko hĩteka tii, hĩteka txineirote pakini. Apikomoni
!hinirekape, kotxi Teoso txari:
Nimatakanapapekaniikaraiko hĩte. Nimasikapekaniikaraiko
hĩte,
itxa.
6 Ininiã ia Teoso sãkire iõkatsopatakori aãuika:
Apiananiri nimoianari itxaua, ininiã kona nipĩkari kãkiti
kaminiri maerekati notamoni.
7 Hĩxinikariko hĩauĩteakori Teoso sãkire hĩtemoni sãpiretakani.
Hĩxinikariko ninoa auini, ninoa ipinini apaka. Hãuikariko
Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana.
8 Xesosi Kristo kitxakapirĩka atokotxikana uatxa. Xesosi
Kristo uatxa atokotxikana ãtipirika.
9 Kona hãuikapiri apanakini oerekakiti atão minakati, kotxi
ikini sereti oerekakori atão minakati auapitika. Hãuiritariko
ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparatiniri hãkixinire.

Anikakiti ! isikataparatari aãkixinire, ininiã ! hãuikapiri
kãkiti sãpiretinii apanakini nipokori erekari hĩxinire ĩkapani,
apanakini nipokori !erekari hĩxinire ĩkapani.
10 Sasetotxiakori Teoso aapoko aamata kamakori ãki
parĩkauatakani Teosomoni sikakori takikoãtaã ! apakaparina
erekari Teoso sikakiti ate apakapiniri atokokana.
11 Teoso aapoko aamata kamakori auakasaaki, sasetotxi-
akori auĩte apiatakari anikari pirãtxi arẽka Teosonani Auini
Pakitaãtaã. Iuaã isikari pirãtxi arẽka Teosomoni kãkiti
maerekani Teoso makatxakini ĩkapani. Iua pirãtxi ĩto anikaãka
aapokotxi mapotõkire. Iuaã arikaãka.
12 Xesosi pirãtxi okakori atoko itxa, kotxi anikaãka sitatxi
mapotõkire okiko ĩkapani. Ininiã iua arẽkaã imakatxakari
kãkiti maerekani, ikamaerekatinina ĩkapani.
13 Ininiã masa iuamoni ipininiãtaã. Iua napetiko atokokana
maãpakapa.
14 Ĩkorapokoriti kona aua sitatxi maxipoãkati. Aiãtapari sitatxi
iaxiti ĩkari.
15 Kipa asika Xesosimoni Teoso ĩkapani? Ãtipirika masikari
asãkire erekari. Matxari: “Peerekari Teoso.” Ikara asikakiti
Teosomoni, kotxi asãpiretari kãkiti iua aãuĩte ininiua.
16 !Himaxinĩkaretapiri erekari hĩkamini apanakinimoni. !Hi-
maxinĩkaretapiri himoianatakakiniua. Ikara atoko akaminiã,
Teosomoni asikakiti inireẽkiti atoko itxa, ininiã ikara atoko
inakari akaminiã, ikamapoxokonitari Teoso.
17 Hĩkĩpitariko hĩauĩteakori sãkire. Hĩkamariko ninoa
paniãtakiti, kotxi ninoa nĩkatari hĩxinire. Teoso sikari
ikara parĩkatxi ninoamoni, ininiã ãti õti ninoa sãpiretari
Teoso ikamakitina. Ininiã hĩkamariko ninoa paniãtakiti,
ininiã iuasaaki ninoa poxokoniuata iparĩkauatakasaaki.
Himakamakaniãri ninoa paniãtakiti, ninoa matinaniuata,
ininiã ikara atoko inakari !erekari hĩte ĩkapani.
18 Himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. Aimarotari aãkixinire
ereka inini, kotxi anirekari ikiniõtika atão inakarinoka
akamini.
19 Iteene namanaãi himisãkiretiniri Teoso, iua paĩtiki ioka-
natinino iuaĩkana hĩtemoni.

Teoso Misãkiretiko

20 Nimisãkiretari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari.
Aãuĩte Xesosi ipĩkaripeka inakasaaki, Teoso õkitikari iua. Soti
auĩte atoko atxaua. Soti auĩte nĩkatakari apiari atoko itxa
Xesosi, ininiã iua iteene nĩkataua. Xesosi ipĩkasaaki, iuasaaki
kãkiti apakapari Teoso sikaenetakiti. Ãtipirika Teoso sikari
ikara isikaenetakiti kãkitimoni.
21 Nimisãkiretari Teoso isikiniri ikinika erekari hinireẽkiti
hĩtemoni, iua nireẽkiti hĩkamini ĩkapani. Namanaãri iua Xesosi

Kristo uãkaã, ikaminaua ate iua apokaerekatakiti. Ãtipirika
kãkiti txari Xesosi: “Erekai pite.” Ameẽ.
22 Nitariakori, iteene hĩkenakotariko ikara nisãpiretakiti. Ia
niõkatsopatakiti xapitinoka.
23 Ninirekari himarotiniri aĩtari Tximótxio kateia ãki
auakari sikakaãka. Mokatanitika iua apokiniã uai, nota
sari iuakata hĩtemoni.
24 Hĩsãpiretari hĩauĩteakori ate xinikamanapitinina ninoa.
Hĩsãpiretari ikinimane Teoso nakitiakori axinikamanapitin-
ina. Xesosi sãkire auiãkani uai Itária tixini auakani xinika-
manapitai hĩte.
25 Ikinipoko erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni.
Ameẽ.

TXIAKO
Txiako Iokanatsopatakiti

1 Nota Txiako. Teoso nitiri nitxaua. Apiananiri Xesosi
Kristo nitiri nitxaua apaka. Niõkatsopatari ia aãtsopa hĩtemoni,
Xoteoakori tosi nirimanetximoni Xesosi sãkire auiãkanimoni.
Hĩte iarikape ikinika itixiti.
Ereẽkai hĩte.

Auiãkori Ataerekatiko

2 Nitariakori, ikini sereti maerekati apokasaaki hĩtemoni,
hienenĩkako, kotxi ikara ataerekatai hĩte.
3 Kotxi himarotari hãuiãkiti ataerekatikosaaki,
hĩtaparaxinireritika hãua. Himĩteenekari imakinika himisiritiko
hĩpoxokoniritika.
4 Ininiã imakinika himĩteenekasaaki, hĩxinikakiti, hĩsãkire,
hĩkamakiti pakini erekari. Kona apikomoni pinireka ereka
pinini ĩkapani.
5 Himarore mauakanisaaki, hamanaãri Teoso imarore
isikinii ĩkapani. Ininiã isikaiko hĩte hamanaãkiti. Itori Teoso
sikakiti ikinimanemoni. !Isãpaka ate ãtipirika aamanainiri
iua. !Itxitai. Isikapitikari hamanaãkiti.
6 Hamanaãkasaakiri, hãuikariko Teoso sikinii hamanaãkiti. !
Erekari hĩxinikiniri: "Atxiĩti iua sikano namanaãkiti. Atxiĩti
kona isikano namanaãkiti." Ikara atoko !hĩxinikape. Ikara
atoko xinikakari, tsakati potxoari uinitikiri atoko itxa. Ĩtima
anikari tsakati itano, eereka ixitika. Kãkiti ikara atoko in-
akari, ãti õti auikari Teoso sãkire, ãti õti kona auikari Teoso
sãkire. Itxaãpota.
7 Kãkiti ikara atoko inakari kona xatiki apakapari Api-
ananiri siãkiti,
8 kotxi ipi ixinikakiti aua, ininiã apanakini !auikari isãkire
ikamakiti tĩkane.

Matiiti, Katiiri Pakini Poxokoniuatini

9 Pite aĩtari Teoso sãkire auiãkarii, atxiĩti poiãori pitxaua,
iuaritika pipoxokoniuatako, kotxi Teoso txĩkitakai pite apiari
pininiua.
10 Pite katiirii, pipoxokoniuatako, kotxi Teoso
kamapoiãotakai pite, kotxi katimari pixipokini aãui katimari
xipokini atoko.
11 Atokatxi kanĩkasaaki, kapatakari itxaua. Iuasaaki kat-
sotati txiaroka. Iiui katxaka. !Erekaikaro. Iua atokokana
kãkiti katiiri xipokini. Paĩtiki ipinako, ininiã itakanapariko
imakinika itii, iparĩka pakini.

Misirikaretxi Mĩteenekakani

12 Teoso takari erekari kãkitimoni imisiritiko
mĩteenekakarimoni, Teoso sãkire matakanapakatimoni.
Ikinipoko imĩteenekasaaki, Teoso txĩkitakari iua ãtipirika auini
Teosokata. Apiananiri sikaenetari ikara iua tiretakanimoni.
13 Pinirekasaakiri maerekati pikamini, kona pitxapiri:
“Teoso sikanireõtano maerekati nikamini,” kotxi Teoso ka-
manireõtiko maerekati ikamini ĩkapani !auari. Apaka kona
Teoso sikanireõtari kãkiti maerekati ikamini ĩkapani.
14 Kãkiti sikanireõtaãka maerekati ikamini, kotxi iua ĩto
nireẽkiti kosekari iua maerekati ikamini. Iuasaaki iteene
inirekari inireẽkiti ikamini.
15 Maerekati piĩto nireẽkiti pikamakasaaki, maerekati itx-
aua. Ininiã eereka maerekati pikamapika. Eereka iua
maerekati txĩkitakari pixinire ipinini.
16 Nitariakori nota tiretakini, kona hãuiritapiri ãti misirienetinii.
17 Ikinipoko sikakori erekari atão inakari, iaxitikiri itxaua.
Aĩri sikakiti ikara. Iuara kamari atokatxi, kasiri, iõriki pakini
ponikini. Iua ãtipirika kamari erekarinoka. Kita, uatxa,
katana pakini, iua atokotxikana aĩri Teoso.
18 Aponaniã iuaĩkana aãkixinireẽ, kotxi aãuikari iua sãkire.
Iua nirekari aponaniini ikara atoko. Teoso kamari ikinipoko.
Ikamakini, merepanika iuaĩkana ponaniãkani, atxaua ate.

Teoso Sãkire Kĩpitiko Pirena

19 Ininiã nitariakori nota tiretakini, iteene himixinikariko
ãti sãkire. Eereka iteene hĩxinikariko hĩkenakotakiti,
hĩsãkirauatini apisapanika. Katima ! hĩtxape hinaiatiniua.
Hinaiatiniua apisa hĩxinikariko hĩkamakiti tĩkane,
20 kotxi kãkiti omanãkarauatakasaaki, !ikamari atão inakari
Teoso paniãtakiti iaõka.
21 Ininiã hõkariko ikinika maerekati hãkixinire txikotakari.
Hĩtakanapariko ikinipoko maerekati. Hãuikariko Teoso sãkire
hãkixinireẽ takakori. Himarotariko iuanoka makatxakiniri
himaerekani.
22 Teoso sãkire akenakotakanani atxa, !hĩtxape. Hĩkamariko
isãkire iaõka apaka. Teoso sãkire kenakotakani maka-
makaniãri ipaniãtakiti, ninoaka misirienetaua.
23 Teoso sãkire kenakotakari makamakaniãri isãkire iaõka,
kiki ãtakaãriã atamatoõtakari atoko itxa.
24 Iua itoõ atamataka atoko, isa. Iuasaakipeka imax-
inĩkaretoõtapekaua. Isanõka !ixinikaika.
25 Ikinika Teoso paniãtakiti erekari. Maerekati kamakani
iaxirikakoni atoko. !Iposotarina erekari ikaminina. Ininiã
kãkiti kamakasaakiri Teoso paniãtakiti, Teoso paniãtakiti
sikakari kãkiti erekari ikamini ĩkapani. Kãkiti iteene
imarotiniãri Teoso paniãtakiti, imamaxinĩkaretakaniãri,

ãtipirika ikaminiãri, ininiã Teoso takari erekari iuamoni, ikamakitimoni.
26 Kãkiti sãpiretiniãri: “Nota auikari Teoso sãkire. Nikamari iua sãkire iaõka,” txamari kãkiti nini iauĩte atoko itxa. !Iposotari iotokakiniri maerekati isãpiretini. Iuaka misirienetaua. Iua auiãkiti na atão. Ikamakiti na atão apaka.
27 Kãkiti auiãkiti atão inakari auakasaaki, ikamakiti atão inakari auakasaaki, aĩri Teoso apokaerekatari. Iua kãkiti kamari ia atoko: Itiretana imenõkariakori, tikinitakoni pakini, kotxi mauareni ninoa. ! Auiritari ĩkorapokoriti maerekati txikotiniri iua ãkixinire.

2

Hĩpaxitana Ikini Kãkiti

1 Nitariakori, Xesosi Kristo aãuĩte Apiananiri itxaua. Iua sãkire atão auiãkani hininiãua, ininiã hĩpaxitariko ikinimane kãkiti. !Apakata hĩpotxitakininani hĩtiretini.
2 Maxinikariko. Atxiĩti hãpotiitakasaakiua, kiki apoka eremãkari. Iuakokiã aneo oro kamakoro aua. Apaka iuasaaki apoka ãti kiki matiiti. Kitxakari imãka.
3 ! Apakata hĩpaxitiniri eremãkarinoka. Hĩsãpiretiniãri: “Uai iitopanatxi ereri nopini piitopãka,” pitxari. Txamari hĩsãpiretari matiiti: “Ikiraã pitima.” Atxiĩti hĩsãpiretari iua: “Uai ixiti nikiti takote piitopãka,” pitxari. Ikara atoko hĩkaminiã, !apakata.
4 Ikara atoko hĩkamakasaaki, hĩxinikari katiiri apiaerekatini, matiiti poião ereka inini. Iuasaaki hĩxiniãkiti na atão itxaua. Hãkixinire maerekati itxaua.
5 Nitariakori nota tiretakini, hĩkenakotariko nisãkire. Teoso mereẽpekari matiini ĩkorapokoriti auakani isãkire iteene auikinina ĩkapani. Ininiã ninoa Teoso tiretakani sariko Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ikara isikaenetapeka iua tiretakanimoni.
6 Txamari hĩte kona paxitana matiini. ! Apakata. Katiirinira misirienetai hĩte. Ninoa anikai hĩte kãkiti misiritiko mereẽkanimoni.
7 Ninoa katiirini misãkirepiretari Teoso. Peerekari iua uãka, iuaritika ninoa kona paxitari iuãka. Ninoa misãkirepiretakiti nakitiakori hĩtxaua hĩte.
8 Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Piteka pitiretiniua atokokanera, pitiretanako pite takote auakani.
Ikara ikinimane auĩte paniãtakiti hĩkaminiã, hĩkamari atão inakari.
9 Hĩtiretiniãri hĩpotxitakininani, maerekati hĩkama. Ikara Teoso paniãtakiti oerekai maerekati kamakani hininiãua.

10 Ikinika Teoso paniãtakiti hĩkaminiã, txamari ãtinoka Teoso
paniãtakiti himakamakaniã, ininiã ikinika ipaniãtakiti maka-
makani atoko hĩtxaua.
11 Teoso txari:
Kona pisirĩkape pĩtanoro minakotokatika.
Apaka itxari:
Kona pokaniuatape.
Atxiĩti kona pisirĩka pĩtanoro minakotokatika, txamari poka-
niuata, ininiãkara !pikamari ikinika Teoso paniãtakiti. Ãtika
Teoso paniãtakiti pimakamakaniã, ! apakata. Ikara atoko
ininiã, Teosomoni maerekati kamakari pitxaua.
12 Teoso sãkire iaõka akaminiã, aposotari erekari akamini.
Õpoĩkakoni atoko atxaua. Maerekati !imaĩkaikaua. Ininiãkara
atão hĩsãkirauatako. Atão inakari hĩkamako, kotxi Teoso ka-
mariko hĩtemoni isãkire iaõka.
13 Himaamonĩkakaniãri ãti, Teoso kona amonĩkai hĩte.
Imereẽri himisiritiko. Apiaerekata hiamonĩkiniri ãti,
maerekati ikamakasaaki. Poião erekari himisiritiniri iua
imaerekani xika.

Kãkiti Sãkire, Kãkiti Kamakiti Pakini Pirena

14 Nitariakori, kãkiti txari: “Nota Teoso sãkire auiãkari nitx-
aua,” itxamari, ! ikamari Teoso nirekaãkiti. Atauako iua
auikari Teoso sãkire? Atauako, iua sãkire posotari imakatx-
akiniri imaerekani Teosomoni isini ĩkapani? Konapitini.
15 Atxiĩti hĩtari, atxiĩti hĩtaro Teoso sãkire auiãkani imãkana !
auari. Atxiĩti nipokori !auari ninoamoni.
16 Iuasaaki atxiĩti hĩtxana: “Hĩsipiniikaua, erekaxinire hinini.
Kamãkaiko. Iteene hinikako,” hĩtxana atxiĩti. Txamari
iuasaaki mãkatxi ! hĩsikana, nipokori ! hĩsikana. Ikara atoko
hĩkaminiã, !apakata hĩkamakiti. Hĩsãkirenanira hĩsikiniã, ininiã
maxikatiĩka hĩsãpiretakiti.
17 Atxiĩti ikara atoko atxa. Asãpiretari aãuikiniri Xesosi
sãkire. Txamari kona akamari ipaniãtakiti. Ikara atoko aniniã,
asãkire kona itxa. Aãuiãkiti sãkiretxiti ipinakari atoko itxa. !
Kakamareri iua.
18 Kãkiti atxiĩti txari: “Pite auikari Teoso sãkire. Nota
parĩkauata Teoso ĩkapani.” Piposotari atxiĩti poerekinino
pauiãkiti, Teoso paniãtakiti pimakamakanisaaki? Kona pi-
posota, kotxi atão pauiãkiti !auari. Notapekana, nota posotari
noerekiniri nisãkire nauiãkiti nikamakitiã Teoso paniãtakiti
nikamakasaaki. Ikara atoko nininiã, kãkiti imarotapitikari
atão nauikiniri Xesosi sãkire.
19 Pite auikari ãtinani Teoso auini. Ininiã erekapitikari
pauikakiti. Txamari ikara !imakatxakari pimaerekani Teo-
somoni pisini ĩkapani, kotxi Satanasi nitiriakori apaka auikari
ãtinani Teoso auini. Iua xika ninoa titinanaka ipĩkarauatiniãna.
Ninoa imarotari ãti õti ixipokinina.

20 ! Kiĩkitei pite. Pinirekatari noerekinii ! apakata
pisãkireẽ pauikiniri Xesosi sãkire, iua paniãtakiti iaõka
pimakamakanisaaki. Iuasaaki pisãkire na atão. Ipĩkari atoko
itxa.
21 Maxinikariko ate apika atokirini, Apraão. Kitxakapirĩka
isikasaakiri amarite Isaki inakori Teosomoni sikakori
takikoãtaã, iuasaaki Teoso apokaerekatari ikamakiti, kotxi
ikamakiti oerekari Teoso, iua auikiniri isãkire, ininiã Teoso
kamaerekatari iua.
22 Ininiã himarotari atão iua auikiniri Teoso sãkire. Ikamak-
iti oerekari isãkire atão inini. Hĩxinikari iua. Atão ikamari
Teoso paniãtakiti, ininiã atão iua auikari Teoso sãkire.
23 Ininiã Teoso sãkire iõkatsopatakori apokapeka. Itxari:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiã Teoso txĩkitakari iua atão
inakari ikamini, Teoso apakapiniri ĩkapani.

Ininiã iua akiritaãka Teoso moianari.
24 Ininiãkara ia himarota. Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire
isãkire iaõka ikamakasaaki. Kona Teoso kamaerekatari kãkiti
ãkixinire, isãkirenoka auakasaaki. Inirekari atamatiniri kãkiti
parĩka apaka.
25 Ãto atão Teoso sãkire auiãkaro nisãpiretai hĩte.
Kitxakapirĩka kanokarero Haapi inakoro aua. Teoso
kamaerekatari oa ãkixinire, kotxi oa apakapana Xosoee
iokanatakini otixine apokasaakina. Oaãpoko okipatana
ninoa. Iuasaaki oa oerekana ãti kimaporiti imitekinina
ĩkapani.
26 Kãkiti ĩtoã ixinire mauakanisaaki, iua ipĩpe. Iua !kaka-
mareri. Ininiã iua atokokana iua sãkire iua auiãkiti ip-
inakari atoko, erekari imakamakanisaaki. Iua auiãkitinani,
isãkirenani, !imakatxakari imaerekani.

3

Kãkiti Nini Pirena

1 Nitariakori, ! apakata itori hĩte Teoso sãkire oerekakani
hininiua, kotxi ate Teoso sãkire oerekakani maerekati aka-
makasaaki, apiata Teoso misiritaua ate.
2 Amakinika ate kerokapanikari. Kãkiti makerokakaniãri
isãkire, ininiã erekari iua. !Auiritari iĩto kaminiri maerekati.
3 Anirekasaakiri kavaro kĩpitiniri anireẽkiti, atakari inamaã
metaoke ĩpiriãketakari. Ininiã iuasaaki ikamariko anireẽkiti.
Ia metaoke axapitikeri, iuaritika aposotari akakiriokiniri
kavaro, ininiã isari anirekinimoni.
4 Apaka hĩxinikaroko maporo. Maporo mitaro. Ĩtima kata-
parari anikaro. Maporo oerekakire axapitiki, iuaritika kãkiti
kakiriokaro maporo oerekakireẽ, ininiã maporo sari kãkiti
nirekinimoni.

5 Iua atokokana, aĩtoã auakari anini apaka axapitiki, iuaritika iposotari iteene maerekati ikamini. Hĩxinikariko. Xaminaminiki axapitiki, iuaritika iposotari iotikiniri itori kikio.

6 Iua atokokana ninitxi. Xamina tirinakari atoko itxa, ininiã kona erekari. Maerekati ninitxi sãpiretakiti. Iarika kãkiti xinireẽ ikinika, xamina ĩtopa iarikini atoko. Ininiã iua maerekatinoka itxa, ininiã ikinipoko ikamakiti maerekatinoka. Maerekani misiritikoãtaã ĩkari itxa asãkire maerekati. Xamina tirinakari iuaãtaãkiri atoko itxa asãkire maerekati.

7 Kãkiti piratari ikini sereti kaxipiri ĩtopakiri, kotipiriki, imini, iaã auakari pakini. Itori kãkiti piratapeka.

8 Txamari ninitxi paneenamari. Kãkiti ! iposotari imĩkapiritiniri inini. Kona ikamari anireẽkiti. Imini katsiiri atoko itxa. Imini tsii posotari okiniri kãkiti. Iua atokokana, kãkiti sãpiretakiti posotari okiniri kãkiti.

9 Anini posotari isãpiretiniri erekari aĩri aãuĩtemoni. Apaka iposotari maerekati isãpiretini kãkitimoni. Ĩkora atoko !erekari, kotxi Teoso kamari kãkiti iuaka atoko inakari ĩkapani.

10 Anamaã potorika erekari, maerekati pakini. Nitariakori, ia koketakori na atão. !Apakata.

11 Amomo ! oposotari ãparaã ponikoãri, posiãri pakini otxĩkitakini.

12 Nitariakori, atauako mãka mina iritari iõpeta? Atauako iõpeta mina iritari mãka? Konapitini. Apaka amomo ãparaã ponikoãri !auari ãparaã maxiãri pakini. Iua atokokana kãkiti sãkire. !Apakata kãkiti ãti õti isãkire ereka inini, ãti õti isãkire maerekati inini.

Imaroretxi Pirena

13 Kiripa kimaroreri hĩte sauaki auakari? Kãkiti atão kimaroreri inakari, oerekari imarore ikamakiti erekari ikamakasaaki. Erekari ikamakasaaki, ! iuikaua, kotxi atão imaroretxi auiniã kãkitimoni, !auiritari iua iuikiniua.

14 Txamari pinĩkatiniãri xikoretxi papixiri pãkixinireẽ, piteka nireẽkitinani pinirekiniã pãkixinireẽ, kona pitxape: “Kimaroreno nota.” Iuasaaki kona pikipatapiri atão inakari.

15 Ĩkora pimarore !iaxitikirini. Ĩkorapokoritikirinokara ikara pimarore. Ikara pimarore piĩto nireẽkitikara. Imaroretxi ikara atoko inakari Satanasi oerekakiti.

16 Xikoretxi auakasaaki, piteka nireẽkitinani pinirekini auakasaaki, ikara atoko inakasaaki, neenamatxinoka aua, ikini sereti maerekati aua apaka.

17 Imaroretxi iaxiti ĩkari kona ikara atokoni itxa. Iua imaroretxi imarotakari, erekarinoka ikama. ! Inirekari neenamatxi. Merepitipanika ixinikari apanakini kãkiti

nireẽkiti. Apiananiri nireẽkiti ikama. Iamonĩkari ãti. Erekarinoka ikama ãtimoni. Apiarimoni isãkire atokotxikana isãkire poiãorimoni. Ikamakiti isãkire iaõka itxa.

18 Kauaĩreri õtãkikari apanakini imaneenamauatakani, ininiãkara itori kãkiti kamari atão inakarinoka.

4

Ĩkorapokoriti Auakani Nireẽkiti !Hinirekape

1 Neenamatxi auakasaaki hĩtemoni, hĩtxitakakasaakiua, nãpa ikara atoko inakari potorika? Hãkixinireẽ ipotorika neenamatxi. Hinireẽkiti maerekati xika hineenamauata.

2 Hinireẽkiti kona hãpakapa, ininiã hõkari ãti. Iteene hinirekari ãti nakiti, txamari ! hãpakapari hinireẽkiti. Hĩtxitakakaua. Hineenamauata. Txamari kona hãpakapari hinireẽkiti. Kona hamanaãri Teoso hinireẽkiti hãpakapini ĩkapani. Ikara xika kona hãpakapari hinireẽkiti.

3 Atxiĩti Teoso hamanaãkasaaki, kona hãpakapari hinirekakiti, kotxi hamanaãkasaaki, maerekati hĩxinikapanika. Hinirekari hãpakapiniri hamanaãkiti hĩtenani ĩkapani, hĩtenoka poxokoniuatini ĩkapani. Ikara xika Teoso !isikai hinireẽkiti.

4 Kanokarero, kanokareri pakini atoko hĩtxaua. Hĩte takanapari Teoso, ĩkorapokoriti auakaninoka hĩtiretini ĩkapani. Hĩtiretiniãri ĩkorapokoritinoka, iuasaaki homanatari Teoso. Hinirekiniãri ĩkorapokoriti auakani nireẽkiti, ininiã Teoso mokaiakari hĩtxaua.

5 Kona maxikatiĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua ia atoko inakari:

Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auakari nirekari iteene anirekiniri Teoso tiretiniua. Iua !inirekari anirekiniri ĩkorapokoriti auakaninoka tiretiniua.

6 Teoso sikari iteene erekari atemoni, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso ! apokaerekatari kãkiti iuikakaniua. ! Imoianatana ninoa. Kãkiti miuikakaniua, ikinipoko erekari isika ninoamoni.

7 Ininiã hãuiritariko Teoso hĩauĩte ininiua. Iua nireẽkitinoka hĩkamako. Kona hĩkamapiri Satanasi nireẽkiti. Kona hĩkĩpitapiri iua sãkire, ininiã eereka iua miteka.

8 Teosomoni hãpokako, ininiã iua apoka hĩtemoni. Maerekati kamakani hininiãua, hĩtakanapariko himaerekani. Kona hãuiritapiri hĩuako kaminiri maerekati. Hĩtepekana, hĩte sãkire ipinimoni itxa. Hãkixinire xinikakiti ipinimoni itxa. Ininiãkara hĩokanatariko maerekati hãkixinire auakari, erekarinoka kaikotini ĩkapani.

9 Himatinaniuatako, hĩtxiapatako iteene, maerekati hĩkamakiti xika. Hĩtakanapariko hĩsiroatini hĩtxiapatini ĩkapani.

Hĩtakanapariko hĩpoxokoniuatini himatinaniuatini ĩkapani. Ikara atoko hĩkamako, maerekati hĩkamakiti xika.
10 Apiananirimoni hĩtxariko: “Nimaerekani xika ! erekano nota. Minakati nitxaua. ! Niposotari erekari nikamini. Piamonĩkano,” hĩtxariko Teoso. Eereka iua sikataparaxiniretai hĩte.

!Himisãkirepiretapiri Hĩtari

11 Nitariakori, ! himisãkirepiretakakapeua. Ãti misãkirepiretiniãri ãti, kona ipaxitari Teoso paniãtakiti. Ãti akiritiniãri ãti: “Maerekati kamakarii,” akiritari Teoso paniãtakiti: “maerekati.” Ikara atoko inakasaaki, iuamoni iuaka sãkire apiata, ininiã iua ! ikamari Teoso paniãtakiti iaõka.
12 Teosonokara atão inakari imarotakari aua. Iuanoka posotari isãpiretiniri kãkiti: “Pite kamakiti kona erekari. Pitepekana kamakiti erekari.” Iuanoka posotari ikara atoko ininii, kotxi iuanoka posotari kãkiti maerekani imakatxakini. Iuanoka posotari iokanatiniri kãkiti imisiritikomoni. ! Apakata ikara atoko hĩte ininiri apanakini.

Katana Kamaenetakori

13 Atxiĩti hĩte txari: “Atxiĩti uatxa, atxiĩti katana asa sitatximoni. Anapariko ãtikanani iuaãtaã. Aparĩkauata itomane txineiro aãpakapini ĩkapani,” hĩtxama.
14 Txamari kona himarotari katana auakari tĩkane. Kanatokopa itxa kãkiti? Ianiĩ atoko itxa kãkiti. Ianiĩ apoka, eereka patimari ixipokini. Ikara atoko kãkiti auini.
15 Apiaerekata hĩsãkire ia atoko hinini: “Teoso nirekiniãri, nauapanika ninakasaaki, nikamariko ikara parĩkatxi,” hĩtxako.
16 Ikara atoko himasãkirauatakaniã, hĩuikaua, kotxi hĩuikari hĩkamakiti tĩkane. Maerekati ikara atoko inakari.
17 Ininiã erepaniko. Kãkiti erekari imarotakani makamakaniãri ikara erekari imarotakiti, ikamari maerekati.

5

Katiiri Pirena

1 Hĩkenakotariko nisãkire. Ikinika katiirini kapotxinanirini hĩkenakotariko nisãkire. Hĩtxiapatako. Hãkiripoatako, kotxi itori hãtatsiire apokako hĩtemoni.
2 Hĩtii paiakapeka. Kapite nikapekari himãka.
3 Hinakiti oro kamakori, pirata kamakori pakini oereẽkatapeka. Ikara oerekari hĩkamakiti ! apakata. Hĩtii xipokini atoko, hĩte apaka xipokako. Apiata himisiritiko. Maxikatiĩka hãpotiitari hĩtii, kotxi itixi xipokini õti apokanapanoka.

4 Himarotariko ia. Kãkiti hĩte kikioteẽ parĩkauatakasaaki, himisirienetana ninoa. Na atão hiĩkitxitana iparĩkana ĩki. Ininiã ninoa akiritari Teoso. Iuasaaki Apiananiri kaposotiireri kenakotari ninoa sãkire.
5 Ĩkorapokoriti hãuakasaaki, ikinipoko aua hĩtemoni. Hiamotari ikinika hiĩto potxitakiti. Kãkiti sikari kema auĩte ito kienatxi, okiko õti manapi paĩperi inini ĩkapani.
6 Hĩte iokanatapekari kãkiti erekarini ipininimoni. Hõkapekana ninoa maxikatiĩka. Ninoani kona naiatai hĩte, iuaritika hõkana ninoani.

Apiananiri Kanapiriini Hiãtapini

7 Nitariakori, atxiĩti hĩtemoni !katimari Apiananiri kanapiriini, iuaritika hiãtapariko hĩpoxokoniritika, kotxi himarotapitikari ãti õti iua kanapiriini. Hĩxinikariko katakareri. Iua iãtapapikari itakare aneini, ikiena iposope inikini ĩkapani. Iãtapari ãparaã kipini itakare aneini ĩkapani. Iua imarotapitikari ikiena aneini, ininiã iãtapari.
8 Iua atokokana hiãtapariko Apiananiri kanapiriini. Hĩtaparaxinireritika hiãtapari, kotxi Xesosi kaiamapeka ikanapiriini.
9 Nitariakori, kona hĩtxitakakapeua. Hĩtxitakakiniãua, hãpakapariko himisiritiko. Kãkiti misiritiko mereẽkari kaiamapeka apokini hĩtemoni.
10 Nitariakori, hĩxinikariko Teoso sãkire sãpiretakani, kitxakapirĩka auakani, sãpiretari Teoso sãkire Teoso posotiireẽ. Ninoa misiritaãka, iuaritika ninoa mĩteenekari imakinika. Ninoa oerekaua amĩteenekiniri imakinika.
11 Ari, aimarotari Teoso takari erekari misirikaretxi mĩteeneẽkanimoni. Hĩxinikari Xo inakori. Iua iteene atatsiirauata, iuaritika, !itakanapari Teoso. Atatsiirauataka atoko, Apiananiri sikari ikini sereti erekari iuamoni, kotxi katiraõkiri, kaamonĩkareri itxaua iua.
12 Nitariakori, “Ari,” hinakasaaki, “Kona,” hinakasaaki, kona maxikatiĩka hĩsãkirauatape. Hĩkamariko hĩsãpiretakiti iaõka. Hĩkamaenetakiti hĩsãpiretakasaaki, kona hãkiritapiri Teoso tixine auakani uãka, kona hãkiritapiri itixi auakani uãka, hĩsãpiretakiti apanakini atão imarotini ĩkapani. Na atão hĩsãkire ininiã, Teoso misiritapitikai.

Teoso Misãkiretiko Kãkiti Ĩkapani

13 Hãtatsiirauatakasaaki, himisãkiretariko Teoso. Hĩpoxokiniuatakasaaki, hĩxikarauata Teoso ĩkapani.
14 Ãti amianatakasaaki, hĩpĩkapiretanako kõtãkikarerini Xesosi sãkire auiãkani Teoso imisãkiretinina amianatakari ĩkapani. Iuasaaki itakarina iĩtxi iua amianatakari nopini Apiananiri uãkaã.

15 Hãuikiniãri Teoso posotiire himisãkiretakasaakiri Teoso,
iua makananitapitikari iua amianatakari. Ininiã Apiananiri
õkitikariko iua. Maerekati ikaminiã, Teoso makatxakari
imaerekani apaka.
16 Ininiã hĩkerokakiti hĩsãpiretakakauako. Himisãkiretariko
Teoso ãti ĩkapani. Ininiã apanakini misãkiretariko Teoso hĩte
ĩkapani. Iua atokokana, Teoso txĩkitakari hãkixinire ereka inini.
Atão inakarinoka kamakari sãkire kataparari, Teosokata
isãkirauatakasaaki, kotxi Teoso kamapitikari iua amanaãkiti
iaõka.
17 Kitxakapirĩka Eríasi inakori, ate atoko inakari iua. Iua
misãkiretari Teoso itapararitika ãparaã makipakani ĩkapani.
Ikara atoko inakasaaki, ãparaã !ikipa ipi ãti pakini anokanani,
seisi kasiriti.
18 Iuaĩkana imisãkiretari Teoso ãparaã iuaĩkana ikipini ĩkapani.
Ininiã ãparaã kipa. Iuaĩkana itixi iriuata.
19 Nitariakori, ãti takanapiniãri atão inakari Teoso sãkire,
hõtãkikariko iua Teosomoni ikanapiriini ĩkapani.
20 Maerekati kamakari takanapiniãri imaerekani, iua
põtãkikasaaki, ininiã pite makatxakapekari iua ipinini. Teoso
makatxakari ikinipoko maerekati ikamakiti.

1 PETRO
Merepanika Petro Iokanatsopatakiti

1 Petro nitxaua nota. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua.
Niokanatsopata hĩte Xesosi sãkire auiãkanimoni. Hĩte iarikape
Põto tixiniã, Karásia tixiniã, Kapatósia tixiniã, Ásia tixiniã,
Pitxínia tixiniã pakini. Hĩtakanapari hĩteka tixine Xesosi sãkire
hãuikini xika. Ãti uãkakata hãuanãta.
2 Aĩri Teoso mereẽi hĩte iua nakitiakori hininiua ĩkapani.
Itixi kamiko apisa, iua imarotapekari hĩte iua anaakori
hininiua. Erekari Matamatakoti parĩkauata hãkixinireẽ Teoso
nireẽkitinoka hĩkamini ĩkapani. Ininiã uatxa hĩposotiire aua
Xesosi Kristo paniãtakiti hĩkamini ĩkapani, kotxi Xesosi Kristo
arẽka xikepoata hĩte ĩkapani. Teoso sikari ikinipoko erekari
hĩtemoni. Itori isikai. Iteene ikamaerekaxiniretai.

Kãkiti Maerekani Makatxakiko

3 Mamisãkiretari Teoso: “Peerekai pite. Aãuĩte Xesosi Kristo
Teosone pitxaua. Iua iri pitxaua,” matxari. Maerekati
kamakaniua, iuaritika iteene iamonĩkaua. Itxĩkitakari ax-
inire iuaĩkana iponaniini, kotxi Xesosi Kristo ipina, iuaritika
iuaĩkana õkitikaua. Ininiã ikiniõtika aimarotari Teoso kaminiri
ikinipoko ikamaenetakiti.
4 Iuaĩkana axinire iponaniã, ininiã iua anaakori atxaua.
Ininiã aĩri potetakiti erekari aua itixineẽ aãpakapini ĩkapani.
Ikara ipotetakiti !ixipoka. !Oerẽkata. Auapika. Teoso nĩkatari
ikara hĩte ĩkapani.
5 Hĩte auikari Teoso sãkire, ininiã iposotiire tokapakeẽtai
hĩte. Hĩte itokapakeẽtiniritika Xesosi kanapiriãko xipokatxi
õtisaaki.
6 Ikara himarota, ininiã iteene hĩpoxokoniuata. Uatxa atxiĩti !
erekaxinirei hĩte, kotxi ikini sereti maerekati apoka hĩtemoni.
7 Ikini sereti himaxikiko apoka hĩtemoni, kotxi iuasaaki
Teoso imarotari atão hãuikiniri iua sãkire, himĩteenekiniãri hi-
maxikiko. Iuasaaki Teoso ataerekatai hĩte, oro ataerekatiko
atokokana. Kãkiti axitaro oro otxiko makatxakiko ĩkapani,
oronoka kaikotini ĩkapani. Iuasaaki peerekaro. Pakaronero.
Iuaritika ãti õti oxipokaãkako. Erekaro oro, iuaritika api-
aerekata hãuikiniri Teoso sãkire, kotxi isãkire hãuikini !ixipoka.
Xesosi Kristo kanapiriãkasaaki ĩkorapokoriti, Teoso sãpiretaiko
hĩte: “Erekari hãuikiniri nisãkire, kotxi himĩteenekari ikinipoko.
Peerekai hĩte,” itxaiko hĩte. Iuasaaki hiĩto iotximere auape
Xesosi iotximere atokokana.
8 Hĩte kona aõkitapanikari Teoso, iuaritika hĩtiretari iua. Kona
hãtamatapanikari, iuaritika hãuikari iua sãkire. Ininiã hĩte

iteene poxokoniuata. Kãkiti sãkireẽ ! apakata hĩsãpiretiniri
hĩpoxokoni.
9 Hĩpoxokoniuata, kotxi himaerekani makatxakaãkapeka.
Ininiã hĩxinire !ipinaika, kotxi hãuikari Xesosi sãkire.
10 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani nirekamari
imarotinirina kãkiti maerekani makatxakiko. Initarina
ikara imarotinina Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Iteene
apaiaõkarauatana ikara imarotinina ĩkapani. Ninoa sãpiretari
ikara erekari, Teoso ãti õti sikiniri kãkiti.
11 Inirekarina imarotinirina ikara erekari apokini õti.
“Kisaakipa apoka atxiĩti? Natokopa itxa apokini?” itxanãtana.
Iuasaaki Erekari Matamatakoti oerekana ninoa ãkixinireẽna
Kristo atatsiirauatini tĩkane. Oerekana ninoa Kristo atatsi-
irauatini xipoka atoko, ikinimane auĩte itxauako. Peerekari
iuasaaki.
12 Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari ikamakiti tĩkane isãkire
sãpiretakanimoni, kona ninoanoka imarotini ĩkapanini. Ni-
noa sãpiretari Teoso kamakiti tĩkane hĩte ĩkapani, kotxi uatxa
apokapeka ninoa sãkire iaõka. Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari
ikamakiti tĩkane ninoamoni, ate uatxa imarotini ĩkapani.
Teoso iokanapirena erekari sãpiretakani sãpiretapekai uatxa
ikara Teoso sãpiretakiti kitxakapirĩka. Teoso paniãtari Erekari
Matamatakoti potorikini itixine uai apokini ĩkapani. Erekari
Matamatakoti posotiireẽ ninoa sãpiretari Teoso iokanapirena
erekari. Teoso nitiriakori iaxitikini iteene nirekamari imaro-
tinirina hĩte imarotakiti.

Ereka Hĩtxako

13 Ininiã iposope hĩtxako hĩxinikiniri atão inakari hĩkamini.
! Hĩkamapiri maerekati hiĩto nireẽkiti. Iteene hãuikariko
hãpakapiniri ikinipoko erekari Teoso sikakiti Xesosi Kristo
kanapiriãkasaaki.
14 Amarini kaminiri iri paniãtakiti atokotxikana, hĩkamariko
Teoso paniãtakiti. Xesosi sãkire himimarotakanisaaki,
hĩkamari maerekati hinireẽkiti. Uatxa !hĩkamapinikariko.
15 Hĩte akiritakari kamari erekarinoka, ininiã iua
atokokana erekarinoka hĩkama ikiniõtika.
16 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Erekarinoka hĩkamako, kotxi nota kamari erekarinoka,
itxa Teoso kitxakapirĩka.

17 Himisãkiretari hĩri iaxiti auakari. Atãonoka ikaminana
ikinimane kãkiti iparĩkana atamatakasaaki. Ininiã kãkiti
kamakasaakiri maerekati, aĩri misiritiniri ãti atokotxikana,
imisiritari ãti. Himitekini !auari. Hĩxinikariko, haãpoko atão
inakari ĩkorapokoriti !auari. Teoso tixineẽ aua haãpoko. Ininiã
ĩkorapokoriti hãuakasaaki, iteene hĩpaxitariko Teoso. Hĩpĩkariko
iua manirekakiniti hĩkamini.

18 Mitxi ! apakata hãuini, kotxi iuasaaki hĩkamari
hãtokiriakorini sãkire iaõka. Uatxa Xesosi oerekai ãtião
hãuini, kotxi iamotai hĩte, iua nakitiakori hininiua ĩkapani.
Himarotari iamotinii. ! Iamotai pirataã. ! Iamotai oroã. !
Iamotai txineiroã, kotxi pirata, oro, txineiro pakini xipokako.
19 Kristo arẽkaã iamotai hĩte, kotxi ipĩkasaaki iamotai hĩte.
Peerekari iua arẽka, kotxi iua arẽka makatxakari amaerekani.
Soti auĩte erekari atoko itxa Kristo. Kona maerekati aua
iuamoni.
20 Itixi kamiko apisa, Teoso mereẽri iua. Iua apoka uai
himaerekani imakatxakini ĩkapani.
21 Xesosi txĩkitakai hĩte auikiniri Teoso auini, kotxi Teoso
iuaĩkana õkitikari Xesosi ipĩkani sauaki. Iuasaaki isãpiretari
Xesosi ikinika ikamakiti ereka inini. Ikara atoko ininiã,
hãuikari Teoso sãkire. Himarotari isãkire iaõka ikamini.
22 Erekari Matamatakoti oerekapekai atão inakari, ininiã
uatxa hĩkamari atão inakari. Ikara atoko ininiã, hãkixinire
erekari. Ininiãkara atão hĩtiretari hĩtariakori. Ininiã iteene
hĩtiretakakauako hãkixinireẽ.
23 Hĩte xinire iuaĩkana iponaniãpeka. Teoso sãkireẽ hĩxinire
iponaniã iuaĩkana. Teoso sãkire auapika. !Ixipoka. Ininiã iua
anaakori hĩtxaua. Hĩri ĩkorapokoriti auakani xipoka. Hĩri iaxiti
auakari !ixipoka, ininiã hĩte iua anaakori !ixipoka apaka.
24 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti katsotati atoko itxa. Katsotati paĩtiki ipinini. Iua
atokokana patimari kãkiti ipina. Ikinika erekari ika-
makiti, aãui atoko itxa. Aãui patimari ipinini. Iua
atokokana patimari kãkiti kamakiti xipokini.

25 Iuaritika Teoso sãkire auapika. !Kaxiporeri,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Teoso sãkirepitikara
sãpiretaãkapeka hĩtemoni, hĩkenakotakasaakiri Teoso
iokanapirena erekari.

2

1 Ininiãkara hĩtakanapariko ikinipoko maerekati hĩkamakiti. !
Himisirienetapiri ãti. Hĩkamariko hĩsãkire iaõka. ! Hĩxikotapiri
ãti. ! Himisãkirepiretapiri ãti. Ikini sereti maerekati kãkiti
kamakiti hĩtakanapako.
2 Hinirekariko Teoso sãkire makoketakoti. Tinitxiã imi
axapitiri nirekini atokokana, hinirekariko Teoso sãkire.
Teoso sãkire hãpakapakasaaki, himaroãpotari iua, ininiã
apiaãpota hãuikiniri iua sãkire.
3 Kotxi uatxa himarotapekari Apiananiri ereka inini.

Kai Atoko Itxa Xesosi

4 Ininiã hĩsako Xesosimoni, kotxi auapika inakari itxaua.
Kai aapokotxi kamakari manirekakiniti atoko itxa Xesosi.

Kãkiti !inirekari iua. Iuaritika Teoso mereẽri iua. Teoso tiretakiti itxaua Xesosi.
5 Hĩte apaka kai atoko hĩtxaua Teoso aapoko ĩkapani. Itxĩkitakari hĩxinire auãki inini, kotxi iua nakitiakori hĩtxaua. Ininiã, Teoso aapoko atoko hĩtxaua. Ininiã iua aapoko ãki sasetotxi hĩtxaua, iua ĩkapani hĩparĩkauatini. Ininiã hĩsikariko iua amanaãkiti, iua nireẽkiti. Iua apakapariko hĩsikakiti, kotxi Xesosi Kristo makatxakapekari himaerekani.
6 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Hãtamata. Nitakari kai Sião sitatxitiã. Iua kai apiari, Teoso mereẽkiti. Apiaerekata iua. Iua kai atoko inakari sãkire auiãkani !ipẽtauata,

itxa Teoso sãkire.
7 Iua kai atoko inakari itxaua Xesosi. Peerekari Xesosi hĩtemoni, kotxi hĩte auikari iua sãkire. Ãti iua atoko inakari !auari. Txamari isãkire makĩpitakani !inirekari iua. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Aiko kamakani txari: "!Apakata ia kai. !Anirekari." Iuaritika iua kai apiari. Itakaãka aiko kamikosaaki, apanakini kai soro maĩkakari ininiua ĩkapani.

8 Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Iua kai xika kãkiti mãkitita. Iua kai xika kãkiti irika,

itxa Teoso sãkire. Imãkititana, kotxi !auikarina Teoso sãkire. Teoso txĩkitakana ninoa irikini, kotxi !auikarina iua sãkire.
9 Hĩtepekana, Teoso mereẽkini hĩtxaua. Sasetotxi hĩtxaua. Hĩparĩkauata Apiananiri ĩkapani. Hĩte makatxakaãka maerekani sauaki erekarinoka hĩkamini ĩkapani. Teoso nakitiakori hĩtxaua. Imereẽi hĩte iua ereka inini kãkiti hõerekini ĩkapani, kotxi ipiã hãuakasaaki, iuara akiritai hĩte ipiaã hĩtakanapini ĩkapani. Itakai ikamaraã atão inakari himarotini ĩkapani. Peerekari iua kamara.
10 Mitxi Teoso nakitiakori !hĩtxaua. Uatxa Teoso nakitiakori hĩtxapekaua. Mitxi Teoso !amonĩkapanikai. Uatxa Teoso amonĩkapekai.

Teoso Nitiriakori Iamotakoni Pirena

11 Nitiretakini, uai itixi hãuakasaaki, ãti tixinikini atoko hĩtxa. Atão hãapoko Teoso tixine aua. Ĩkorasaaki hĩsaãpota hãapokomoni. Ininiã ikini nixinireritika nõtãkikai hĩte himakamakaniri maerekati hiĩto nireẽkiti. Hiĩto nireẽkiti hĩxinire mokaiakari atoko itxa. Hiĩto !inirekari hĩxinire nireẽkiti.
12 Teoso sãkire mauiãkani sauaki hãuakasaaki, ikiniõtika erekarinoka hĩkamako. Atxiĩti ninoa maxikatiĩka apoĩtai maerekati hĩkamini, iuaritika iuasaaki ninoa imarotari erekarinoka hĩkamini. Ininiã Teoso ketotini õti manapi iua oerekariko atão inakari ninoamoni. Ininiã iuasaaki ixinikarinako erekari hĩkamakiti. Ininiã itxarinako Teoso: "Peerekai pite," itxana.

Hĩkamariko Hĩauĩte Paniãtakiti

13 Hĩkamariko kãkiti auĩtetakini paniãtakiti, kotxi Apiananiri
nirekari ikara atoko hĩkamini. Ikinimane hĩauĩteakori
paniãtakiti hĩkamako. Hĩauĩte apiari paniãtakiti hĩkamako.
14 Hĩauĩte poiãori paniãtakiti apaka hĩkamako, kotxi hĩauĩte
apiari paniãtana hiauĩte poiãorini maerekati kamakani imisir-
itinina ĩkapani. Ipaniãtana ninoa isãpiretinina erekari ka-
makani: "Erekapitikari hĩkamakiti."
15 Teoso nirekari hĩkaminiri erekari, ininiã iuasaaki
miĩkiteni !iposotari imisãkirepiretinii hĩte. !Kasãkirena iuasaaki,
kotxi apanakini imarotari erekarinoka hĩkamini.
16 Hĩposotari ikinipoko hinireẽkiti hĩkamini, kotxi Teoso
sikakai hĩte. Iuaritika kona hinirekapiri maerekati hĩkamini.
Teoso nitiriakori hĩtxaua, ininiã iua paniãtakitinoka hĩkamako.
17 Hĩpaxitariko ikinimane. Hĩtiretanako ikinimane aĩtariakori
Teoso sãkire auiãkani. Hĩpĩkariko Teoso. Hĩpaxitariko hĩauĩte
apiari.

Hĩkamariko Hĩpatrãote Paniãtakiti

18 Nitiritxiakori, hĩkamariko hĩpatrãote paniãtakiti.
Hĩpaxitariko iua. Atxiĩti iua tiretai. Atxiĩti imisiritai. Iuaritika
hĩpaxitariko iua.
19 Erekapitikari himĩteenekiniri kãkiti misiritinii
maxikatiĩka. Himĩteenekiniãri, Teoso nireẽkiti hĩkamini ĩkapani,
erekapitikari.
20 Erekari hĩpatrãote misiritinii hĩte, maerekati
hĩkamakasaaki. Iuasaaki himĩteenekiniri himisiritiko kona
txĩkitakari Teoso apokaerekatinii. Erekari hĩkamakasaaki,
himĩteenekiniãri himisiritiko, iuasaaki Teosomoni
erekapitikai.

Kristo Misiritiko

21 Teoso akiritai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani, himisir-
itiko himĩteenekini ĩkapani. Kristo misiritaãka hĩte ĩkapani,
ininiã iua nirekari amĩteenekiniri amisiritiko iua misiritiko
imĩteenekini atokokana.
22 Maerekati !ikama. !Imisirienetari ãti.
23 Ninoa misãkirepiretakasaakiri iua, !apakapaenetana. Imisir-
itakasaakirina iua, ! itxitana. ! Isãpiretana imisiritinina
imaerekanina xika. Iua auikari iri nĩkatiniri iua, kotxi
atãonoka kamakari itxaua Teoso. Atão imarotari kãkiti ka-
makiti.
24 Aamina ĩpiriãmitakari nopini Xesosi ĩto misiritaãka ate
maerekani xika. Ipina ate ĩkapani, apikomoni maerekati
akamini amanirekakani ĩkapani. Inirekari anireẽkiti
maerekati ipĩkari atoko inini. Itxĩkitakari axinire auãki inini
atão inakarinoka akamini ĩkapani. Xesosi karo txĩkitakaua
erekape anini.

25 Xesosi himarotini apisapanika, soti auĩte pĩpinanakakani
atoko hĩtxa. Uatxa hĩkanapiriãpeka hĩpitikirimoni. Hĩxinire
nĩkatakarimoni hãpokapeka uatxa.

3

Taniritxi, Tanorotxi Pakini Õtãkikiko Pirena

1 Nitiritxi kaminiri ipatrãote paniãtakiti atokokana, hĩte
tanorotxi hĩkamariko hĩtaniri nireẽkiti. Atxiĩti hĩtaniri !auikari
Teoso sãkire, ininiã erekarinoka hĩkamako. Atamatakasaaki-
rina erekari hĩkamakiti, ninoa auikari Teoso sãkire. Hĩkamakiti
erekari txĩkitakana auikinirina Teoso sãkire. Hĩsãkirenoka !
itxĩkitakana auikinirina.
2 Maerekati himakamakanisaaki ikiniõtika, Teoso iteene
hĩpaxitiniã ikiniõtika, iuasaaki ninoa auikari Teoso sãkire atão
inini.
3 Apanakini sito xinikapikari oiãko oõeretini, oro oĩtoã
otakini, omãka ereri oieretakini, oĩto ere inini ĩkapaninani
oxinika. Sito erero !oxinikari ikaranani.
4 Sito erero oãkixinire ereri apaka. Hãkixinire ereri in-
akasaaki, ikara ereri ! ixipokapani. Hãkixinire ereri in-
akasaaki, ! hĩtxitapiri hĩtaniri. Hĩkamari iua nireẽkiti. Teo-
somoni apiaerekata hãkixinire ereri inini.
5 Kitxakapirĩka sitoãkini ererini, Teoso sãkire auiãkani, ikara
atoko inakani. Ninoa ãkixinire erekari, kotxi ikĩpitarina
ĩtanirina sãkire.
6 Sara inakoro kamari Apraão sãkire iaõka. Oa
kamari Apraão paniãtakiti, kotxi oamoni oa auĩte itxaua
Apraão. Sara anaakoro atoko hĩtxaua atãonoka hĩkaminiã,
himapĩkarauatakaniã.
7 Hĩte taniritxi, iua atokokana hĩxinikariko erekari
hĩkaminana hĩtanoro. Hĩpaxitaroko hĩtanoro, kotxi !katapararo.
Oa apaka hĩtekata apakapariko Teoso sikakiti erekari. Iua
txĩkitakai hãuapinininika hinini iuakata. Hĩtiretaroko hĩtanoro,
ininiã Teoso kenakotariko himisãkiretiniri iua.

Himisiritiko Pirena

8 Ia nisãkire mapotõkire nisãpiretai. Hĩxinikakiti ãtika
xinikakiti atoko hĩtxako. Hiamonĩkakauako. Hĩtiretariko ãti,
hĩtari hĩtiretini atokotxikana. Hĩkamariko erekari ãtimoni. !
Hĩuikapeua.
9 Ãti kaminiãri maerekati hĩtemoni, ! hĩkamapiri maerekati
iuamoni. Ãti misãkirepiretakasaakii, kona hĩte misãkirepiretapiri
iua. Ãti kaminiãri maerekati hĩtemoni, iuasaaki hamanaãri
Teoso sikiniri erekari iuamoni, kotxi Teoso paniãtai ikara
atoko inakari hĩkamini, erekari Teoso sikakiti hĩte apaka
apakapini ĩkapani.
10 Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Pinirekiniãri pauini ereka inini, pinirekiniãri ikiniõtika
pipoxokoniuatini, ! pauiritapiri pisãkire maerekati
inini. !Pimisirienetapiri ãti.
11 Pinirekiniãri pauini ereka inini, pitakanapariko maerekati
pikamini. Erekarinoka pikamako. Pitakanapariko pi-
neenamauatini. Pinirekariko kãkiti auini ereka inini.
12 Apiananiri nĩkatari kãkiti atão inakari kamakani. Teoso
imisãkiretakasaakina, Teoso kenakotapitikari isãkirena.
Txamari Apiananiri misiritari maerekati kamakani,
itxa Teoso sãkire kitxakapirĩka.
13 Erekari hĩkamakasaaki, kãkiti !inirekari imisiritinii.
14 Atão inakari hĩkamakasaaki, kãkiti misiritiniãi,
hãpakapariko erekari Teoso sikakiti. Ininiã !hĩpĩkapena ninoa.
Maerekaxiniretinoka !hĩtxape.
15 Hãkixinireẽ hĩtxako: “Teosonoka niauĩte. Apiananiri
itxaua. Iua nireẽkitinoka nikamako.” Ikara atoko hĩtxako.
Hãpaiaõkariko Teoso sãkire, isãkire iteene himarotini
ĩkapani. Ininiã kãkiti pimainiãi: “Kinirepa hãuikari
Teoso sãkire?” Iuasaaki himarotari hãpakapapiretiniri iua.
Hãpakapapiretakasaakiri iua, ! hĩtxitapiri. Hĩpaxitariko iua
iuasaaki.
16 Hĩsãkirauatakasaaki, ! hĩsãpiretapiri hãkixinire
manirekakiniti. Hinirekariko erekari hãkixinire nireẽkiti
hĩkamini. Apanakini misãkirepiretai. Ninoa atamatakasaakiri
erekari hĩkamakiti Kristo paniãtakiti, ipẽtatari imisãkirepiretinii.
17 Teoso nirekiniãri hãtatsiirauatini erekari hĩkamini xika,
ininiã erekari, kotxi iuasaaki hĩkamari erekari. Txamari
hãtatsiirauatiniã himaerekani hĩkamini xika, ! erekari, kotxi
iuasaaki hĩkamari maerekati.
18 Xesosi Kristo ipina kãkiti maerekani imakatxakini
ĩkapani. Iuasaaki iposope imakatxakiniri kãkiti maerekani.
Iuaĩkana ! atatsiirauataika kãkiti maerekani imakatxakini
ĩkapani. Erekarinoka kamakari ipĩpe maerekati kamakani
ĩkapani. Ipĩpe, Teosomoni ate anikini ĩkapani. Iĩto ipĩpe,
iuaritika Erekari Matamatakoti txĩkitakari iua iuaĩkana auãki
inini.
19 Iuasaaki Erekari Matamatakoti posotiireẽ isari ipĩkani
auiniãtaãmoni. Iuaã kateia ãki ipĩkani aua. Iuaã isãpiretana
Teoso misiritinina ninoa, kotxi iuaka kãiata.
20 Kitxakapirĩka ninoa ipĩkani, auãkipanika inakasaakina, !
inirekarina Teoso paniãtakiti ikaminina. Iuasaaki Noee ka-
manãtari maporo. Teoso iãtapana imaerekanina itakanapin-
ina ĩkapani. Txamari ! itakanaparina. Iuasaaki poiãonoka !
ipina. Oitonoka !ipina, xirataãtxi apokasaaki. Teoso nĩkatana
ninoa imapinakani ĩkapani.
21 Ikara xirataãtxi hĩpatxisatiko atokokana. Hĩpatxisatiko
oerekari kãkiti, Teoso makatxakapekai himapinakani ĩkapani.

Hĩpatxisataãka hiĩtoãkiri txiko makatxakiko ! ĩkapanini, kona maerekati hĩkamakiti makatxakiko ĩkapanini. Hĩpatxisatikosaaki, hĩtxari Teoso: “Nãkixinireẽ ninirekari nikaminiri ikinika pite nireẽkiti iaõka,” hĩtxariko. Xesosi iuaĩkana õkitikasaakiua, imakatxakai himapinakani ĩkapani.

22 Iua kanapiriã Teoso tixinemoni. Uatxa iri kikomoni iitopãka. Iuaã Teoso nitiriakori, auĩtetxiakori, kaposotiirerini pakini auĩte itxaua. Ninoa ikinika kamari Xesosi paniãtakiti.

4

Hĩkamariko Ikinipoko Teoso Nireẽkiti

1 Xesosi atatsiirauata iĩtoã hĩte ĩkapani. Ininiã hinirekariko Xesosi xinikakiti iaõka hĩkamini. Ikara atoko hinirekiniã, hĩxinikakiti sikataparatari hãkixinire. Kãkiti atatsiirauatakasaaki iĩtoã, !inirekaikari maerekati ikamini.

2 Ininiãkara ĩkorapokoriti auakasaaki, ! inirekaikari maerekati iĩto nireẽkiti ikamini. Ikamari Teoso nireẽkiti iaõka ikiniõtika.

3 Mitxi maerekati hĩkamakiti iaõpe. Mitxi Teoso sãkire mauiãkani nireẽkiti iaõka hĩkama. Ikini sereti maerekati hĩkama iuasaaki. Iuasaaki hĩkamari ikini sereti hiĩto nireẽkiti. Hinirekari ãti kãkiti ĩto. Hĩpoãta. Ikinipoko maerekati hĩkama hĩpoãtakasaaki. Hĩkamari kiiniri maerekati. Hĩteosonetari kãkiti kamakiti, Teoso mauiritakiniti.

4 Ninoa Teoso sãkire mauiãkani txai: “Kinirepa kona hĩpotxitari ate kamakiti iaõka hĩkamini? Peerekari akamakiti,” itxaina. Ininiã ninoa nireẽkiti iaõka himanirekakani xika, ninoa misãkirepiretai hĩte.

5 Txamari ãti õti ninoa apakapapiretariko Teoso, kotxi Teoso iposope isãpiretiniri maerekati kamakani misiritiko. Isãpiretari kãkiti auãkipanika inakani, apaka kãkiti mitxi ipĩkani.

6 Ininiã Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãkapeka kãkiti. Uatxa ninoa ipĩpe. Auãkipanika inakasaaki, isãpiretaãka ninoa-moni kãkiti misiritiko imaerekani xika. Isãpiretaãka ninoa-moni kãkiti kaminiri Teoso nireẽkiti ãkixinireẽ ikiniõtika.

7 Imakinika xipokini õti imatokotapeka. Ininiã kona hãuiritapiri hiĩto kaminiri inireẽkiti. Araõkire hĩtxako, ininiã hĩposotari himisãkiretiniri Teoso.

8 Iteene hĩtiretakakauako. Ia apiata Teoso nirekakiti. Iteene hĩtiretakakauako, kotxi iteene hĩtiretiniãri ãti, poião hĩxinikari maerekati ikamakiti.

9 Kãkiti apokasaaki hãapoko, hĩpoxokoniritika hãpakapanako. Kona hĩtsoatape hãkixinireẽ ninoa apokini xika.

10 Hĩkinika hãpakapapekari imaroretxi Teoso parĩka hĩkamini ĩkapani. Ikara Teoso sikakiti hĩtemoni. Ininiã ikara himaroreẽ hĩparĩkauata apanakini ĩkapani. Iuasaaki Teoso nitiriakori

erekarini hĩtxaua. Hĩsikariko ãtimoni ikini sereti erekari Teoso sikakiti.
11 Hĩsãkirauatakasaaki, hĩsãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni.
Himoianatakasaakiri ãti, himoianatariko Teoso posotiireẽ,
ininiã iuasaaki kãkiti txari Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi
Kristo nakitiakori atxaua,” itxari Teoso. Ãtipirika ikinimane
txapikari Teoso: “Peerekai pite. Ikinipoko posotiiretxi aua
pitemoni.” Ameẽ.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

12 Nitiretakini, ! hĩtikokape himisiritiko apokasaaki, kotxi
ikara ataerekatai. Iteene himisiritaãkako, kotxi ikara atoko
inakari apokapitikako.
13 Iuasaaki hĩpoxokoniuatako, kotxi Xesosi atatsiirauatape,
ininiã hĩte apaka atatsiirauatako. Xesosi kanapiriãkasaaki,
peerekari iuasaaki. Hĩte atamatariko ikara, ininiã iuasaaki
iteene hĩpoxokoniuata.
14 Kãkiti xinitakasaakii hĩte, Kristo nakitiakori hininiua
xika, hĩpoxokoniuatako, kotxi iuasaaki himarotari Teoso aua
hĩtekata. Himarotari Erekari Matamatakoti aua hãkixinireẽ.
15 Kokaniri, kiĩtiriri, maerekati kamakari, aãpirena ka-
makari pakini ! hĩtxapeuako. Ikara atoko inakari hininiãua,
apakatapitika hãtatsiirauatini, kotxi hãtatsiirauata maerekati
hĩkamini xika.
16 Iuaritika hãtatsiirauatiniã Xesosi sãkire hãuikini xika, ininiã
iuasaaki erekapitikari. ! Hĩpẽtauatape. Hĩtxariko Teoso:
“Peerekai pite, kotxi Xesosi nakiti nitxaua,” hĩtxako.
17 Apokapeka Teoso anaakori misiritiko õti. Merepanika
Teoso misiritari iua anaakori imaerekanina xika. Teoso
misiritiniãua ate isãkire auiãkani amaerekani xika, ininiã
Teoso iokanapirena erekari manirekakani mitekini ! auari.
Iteene imisiritana ninoa.
18 Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:
Pamimari atão inakari kamakani sini Teoso tixinemoni.
Ininiãkara Teoso manirekakani mitekini, maerekati
kamakani mitekini !auari. Imisiritaãkapitikanako,
itxa Teoso sãkire.
19 Apanakini atatsiirauata, kotxi Teoso nirekari
atatsiirauatini. Ikara atoko hãtatsiirauatiniã, iuaritika erekari
hĩkamapanikako. Hãuikariko ikinipoko kamakari sãkire, kotxi
iua kamari ikinipoko isãkire iaõka.

5

Kõtãkikarerini, Ãtokoriakori Pakini

1 Kõtãkikareri nitxaua nota, ininiã nõtãkikai hĩte
kõtãkikarerini. Nota atamatari Kristo misiritiko.
Ikanapiriãkasaaki, natamatari iua iotximere ikinimane auĩte
inakasaakiua.

2 Ininiã nota õtãkikai hĩte. Hinĩkatanako Teoso sãkire auiãkani
ereẽ. Soti auĩteakori ipitikiri nĩkatini atokokana, hinĩkatana.
Hĩsãpiretanako Teoso sãkire, kotxi ikara sikakienatari ninoa
ãkixinire. Teoso sikana ninoa hĩtemoni hinĩkatinina ĩkapani.
Atão hinirekariko hinĩkatinina ninoa. Kona hĩtxape hãkixinireẽ:
"! Ninirekari ninĩkatinina ninoa, iuaritika ninĩkatana, kotxi
ikara niparĩka." Kona hĩxinikapiri ikara atoko inakari. !
Hĩparĩkauatape txineiro hãpakapini ĩkapani. Hĩparĩkauatako
apanakini himoianatini ĩkapani.

3 Ninoa auĩte atoko !hĩtxapeua. Teoso sikana ninoa hĩtemoni
hinĩkatinina ĩkapani, soti auĩteakori ipitikiri nĩkatini atokokana,
ininiã erekari hĩkamako, hĩte kamakiti iaõka ninoa kamini
ĩkapani.

4 Ininiã ipitikiri apiari apokasaaki, Xesosi apokasaaki,
hãpakapariko hĩparĩka ĩki. Iuasaaki hãpakapariko saporiẽta
atoko inakari. Ikara Teoso sikakiti peerero, ininiã ikara
apakapakani auapininiika. Atamatapikarina Teoso
iotximere. Iuasaaki erekari hãpakapakiti !ixipoka.

5 Hĩte ãtokoriakoripekana, hĩkamariko aneẽkani paniãtakiti.
Hĩkinika, himoianatakakauako. !Hĩuikapeua, kotxi Teoso sãkire
iõkatsopatakori txari:

Teoso iotokakari iuikakaniua kaminiri inireẽkitina. Iua sikari
ikinipoko erekari miuikakaniuamoni.

Itxa Teoso sãkire.

6 Ininiã hĩteka poiãotakauako, kotxi Teosonoka kaposotiireri.
Iketo manapi Teoso iuikai hĩte, erekari hĩkamakiti isãpiretiniri
ikinimane.

7 Maerekaxiniretinoka hinakasaaki, imakinika himaerekax-
inire hĩsãpiretariko iua. Hĩsikariko himaerekaxinireni iua-
moni, kotxi iua tiretai.

8 Kona hĩkamapiri hiĩto nireẽkiti. Araõkire hĩtxako, kotxi
himokaiakari Satanasi inakori ãkiti monõkori atoko itxa.
Isaãpota initiniri ikiena.

9 Satanasi apokasaaki hĩtemoni, iteene hãuikariko Teoso
sãkire. Iuasaaki hĩtaparaxinireritika hãuako. ! Himitekape.
! Hĩkamapiri inireẽkiti. Himarotari hĩtariakori ikini itixiti
auakani atatsiitiniri imisiritikona hĩte atatsiirauatini
atokotxikana.

10 Hĩte atatsiirauatako poiãonoka, eereka Teoso parĩka
hãkixinireẽ iposope ikamini. Iua sikataparaxiniretai. Iteene
hãuikari Teoso sãkire iuasaaki. Satanasi !iposotari itxĩkitakinii
maerekati hĩkamini iuasaaki. Teoso, ikinipoko erekari
sikakari, kamari ikara atoko inakari hĩte ĩkapani. Iua akiritai
itixine hĩsini, ãtipirika hãuini ĩkapani, iua iotximere ãtipirika
hãtamatini ĩkapani, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hĩtxaua.

11 Ãtipirika ikinimane txari iua: "Peerekai pite." Ãtipirika
ikinimane auĩte itxaua. Ameẽ.

Petro Takapiretanapini

12 Sírasi moianatano ia niõkatsopatakiti axapitiri niõkatsopatini hĩte ĩkapani. Iua aĩtari. Iua iteene auikari Xesosi sãkire. Niõkatsopata hĩte nisikataparaxiniretini ĩkapani. Ninirekari himarotiniri atão asãpiretinii erekari Teoso sikakiti pirena. !Hĩtakanapapiriko erekari Teoso sikakiti hĩtemoni.

13 Teoso nakitiakori, Papirónia sitatxiti auakani, xinikamanapitai hĩte. Teoso mereẽna ninoa hĩte imereini atokotxikana. Marko, namarite atoko inakari, xinikamanapitai hĩte apaka.

14 Haõkitakakasaakiua, himaratakakauako, kotxi hĩtiretakakaua. Teoso kamaerekaxiniretai hĩte Kristo Xesosi sãkire auiãkani. Ameẽ.

2 PETRO
Petro Iuaĩkana Iokanatsopatakiti

1 Nota Simão Petro nitxaua. Xesosi Kristo nitiri, iua
iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hĩtemoni, kotxi hĩte
auikari Xesosi Kristo sãkire, ate auikiniri atokotxikana.
Peerekari iua sãkire aãuikini. Aãuikari iua sãkire, kotxi atãonoka
kamakari itxaua. ATeosone, amaerekani makatxakakari itx-
aua Xesosi Kristo.
2 Himaroãpotakasaakina Teoso, aãuĩte Xesosi pakini,
hãpakapari ikinipoko erekari ninoa sikakiti. Itori hãpakapa.
Ninoa iteene kamaerekaxiniretai hĩte.

Erekari Akamini

3 Teoso posotiireẽ isikaua imakinika anireẽkiti ĩkorapokoriti
aãuini ĩkapani, Teoso paniãtakiti akamini ĩkapani. Aãpakapari
iua posotiire, iua aimarotakasaaki. Iua akiritaua iua nakiti-
akori aniniua ĩkapani. Aãpoka iuamoni akiritakasaakiua, kotxi
peerekari iua. Aãpoka iuamoni, kotxi erekarinoka ikama.
4 Ikara atoko ininiã, isikaua apia erekari isikaenetakiti.
Isikaenetakiti anirekakiti apiari. Ikamaenetari ikamakiti
erekari ikaminaua. Teoso nirekari ikara atoko ikaminiãua,
atão inakarinoka akamini ĩkapani, atão inakarinoka Teoso
kamini atokotxikana. Kristo sãkire mauiãkani nirekari
maerekati iĩtona nireẽkiti ikaminina. Hĩte !inirekaikari ninoa
nireẽkiti iaõka hĩkamini, ininiã ikara maerekati !inokai hĩte.
5 Ininiã ikinika hãkixinire taparaã hãuikariko Teoso sãkire.
Hãuikiniãri Teoso sãkire, hĩkamariko erekarinoka. Erekarinoka
hĩkaminiã, hinirekariko Teoso sãkire iteene himarotini.
6 Iteene himarotiniãri Teoso sãkire, hiĩto auĩte hĩtxauako.
Hiĩto auĩte hininiãua, himĩteenekariko himisiritiko.
Himisiritiko himĩteenekiniã, hĩkamariko erekari Teoso
kaminiri atokokana.
7 Hĩkaminiãri erekari Teoso kaminiri atokokana, hĩtiretanako
hĩtariakori, Teoso sãkire auiãkani. Hĩtariakori, Teoso sãkire
auiãkani, hĩtiretiniã, hĩtiretari ikinimane.
8 Ikara atoko hininiã, ikara atoko apiaãpotiniã, aãuĩte Xesosi
Kristo himarotakasaaki, erekari hĩparĩka iua ĩkapani. Iuasaaki
makamareti atoko ! hĩtxapeuako. Himinariko ito kãkiti Kris-
tomoni isãkire auikinina ĩkapani.
9 Ikara erekari mauakaniã hĩtemoni, mõsiãreni atoko
hĩtxaua. ! Himarotari atão inakari. ! Hĩxinikari Teoso
kamakiti katana. Himaxinĩkaretapekari Xesosi makatxakiniri
himaerekani mitxi hĩkamakiti.
10 Ininiã nitariakori, ikara atoko ! hĩtxapeko. Hĩkamariko
ikinipoko Teoso paniãtakiti, ininiã iteene himarotari Teoso
akiritinii inakitiakori hininiua ĩkapani. Iuasaaki himarotari

Teoso mereinii hĩte iua anaakori hininiua ĩkapani. Ikara atoko inakari hĩkaminiã, !hĩkamari maerekati.
11 Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso ipoxokoniritika apakapai hĩte aãuĩte Xesosi Kristo auĩtetxi ininiãtaãua hãuini ĩkapani. Iuaã Xesosi, amaerekani makatxakakari, ãtipirika ikinimane auĩte itxauako.

Atão Inakari Teoso Sãkire

12 Ninirekari ikara noerekakiti ãtipirika nisãpiretinii. Himarotapekari ikara noerekakiti, iuaritika iuaĩkana nisãpiretai. Hĩte imarotari ikara noerekakiti atão inini, iuaritika kona nitakanapari ikara nisãpiretinii.
13 Nota auapanika ninakasaaki, notamoni atãopitika nitxĩkitakinii hĩte ikara noerekakiti hĩxinikini.
14 Kotxi nimarotari paĩtiki nipinini. Aãuĩte Xesosi Kristo oerekapekano paĩtiki nipinini.
15 Ininiã uatxa Teoso sãkire nisãpiretapikai, ininiã kona himaxinĩkaretari noerekakiti nipĩkasaaki.
16 Asãpiretai aãuĩte Xesosi Kristo posotiire. Asãpiretai iua iuaĩkana kanapiriini. Ikara asãpiretakiti hĩtemoni kona kãkiti sãkireni. Kona kãkiti kimarorerini xinikakitini asãpiretai. Atão inakari ate sãpiretai hĩte, kotxi ateka atamatari Xesosi ikinimane auĩte ininiua.
17 Aĩri Teoso oerekari iuikiniri iua. Oerekari iua ereka inini, kotxi itxari iua: “Ere namarite, nitiretakiti. Iua iteene kamapoxokonitano,” itxa Teoso kaposotiireri.
18 Ateka kenakotari ikara Teoso sãkire, itixineẽ isãkirauatakasaaki. Iuasaaki ate aua Xesosikata õtanoxiratari Teoso nakiti nopini.
19 Ininiã aimarotapitikari Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti kitxakapirĩka atão inini. Himixinikariko ninoa sãpiretakiti. Ninoa sãpiretakiti tirikapi ipiã iopinikini atoko itxa, kãkiti sinimoni atamatini ĩkapani, kotxi axinikasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari atão inakari, atão minakati pakini. Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti hĩxinikiniritika Xesosi kanapiriãko. Iuasaaki iua txĩkitakai Teoso iteene himarotini. Iuasaaki atokatxi ponikini atoko itxa Xesosi apokini. Iõriki ĩkanõkapanika pokĩkini atoko itxa iuasaaki Xesosi apokini.
20 Merepanika ninirekari iteene himarotiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Kona ninoa sãkireni. Kona ninoa xinikakitini.
21 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani kona iõkatsopatari kãkiti nireẽkiti sãkiretxiti. Erekari Matamatakoti txĩkitakari kãkiti Teoso nakitiakori sãpiretiniri atão inakari Teoso sãkire.

2

Atão Minakati Oerekakani

1 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani auakasaaki, auari
apaka atão minakati oerekakani. Iua atokotxikana uatxa
aua atão minakati oerekakani hĩte sauaki. Kãkiti mimaro-
takanisaakiri, oerekari atão minakati. Kona erekari ninoa
oerekakiti. Na atão ninoa oerekari Teoso sãkire. Ninoa !
auikari Apiananiri ipinini kãkiti ĩkapani Teoso iĩkitxitini ĩkapani.
Ikara xika mokatanitika Teoso xipokanako ninoa.
2 Itori kãkiti auikari isãkirena, ininiã ikamarina ninoa ka-
makiti atokokana. Ikamarina maerekati iĩtona nireẽkiti,
maerekati ninoa kamini atokotxikana. Ininiã ikara xika,
apanakini misãkirepiretari Teoso sãkire atão inakari auikiko.
3 Kapotxinanirini ninoa atão minakati oerekakani.
Isãkirena atão minakati xika, imisirienetai. Ninoa nireẽkiti
iaõka ikaminiina hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari
imisiritinina ninoa imaerekanina xika. Ixipokinina õti
paĩtiki apokapitikako. Teoso ! imaka. Ninoa xipokini õti
apokapitikako.
4 Teoso nitiriakori iaxiti auakani kamakasaakiri maerekati,
imisiritana. ! Auiritana imitekinina. Iokanatana maerekani
misiritikoãtaã. Iuaã itakana kateia ãki ipiaã. Iuaã iãtaparina
Teoso misiritinina ninoa imaerekanina xika.
5 Kitxakapirĩka Teoso xipokari ikinimane kãkiti iua nireẽkiti
manirekakani xirataãtxiã. Teoso ! auiritana ninoa mitekini.
Noee, apikomoni setxi kãkitikata nĩkataãka. Ninoanoka !
xipokaãka. Iua nĩkatari Noee, kotxi atão inakari sãpiretakari
itxaua.
6 Apaka ixipokari Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatx-
iti auakani pakini arikatxiã. Atapaninoka kaikota iuasaaki.
Ininiã ikara pinitari kãkiti Teoso nireẽkiti manirekakani.
7 Iuasaaki Teoso makatxakari Aroo inakori imapinakani
ĩkapani, kotxi erekari kamakari itxaua. Maerekati kamakani
txĩkitakari Aroo matinaniuatini, kotxi ikiniõtika iua atamatari
maerekati ninoa kamakiti, maerekati ninoa ĩto nireẽkiti.
Itxiko atoko itxa ninoa kamakiti.
8 Aroo, atão inakari kamakari, aua ninoa sauaki. Ikiniõtika
atamatari maerekati ninoa Teoso paniãtakiti manirekakani
kamakiti. Ikiniõtika ikenakotari maerekati ninoa sãpiretakiti.
Ininiãkara ãkixinireẽ Aroo maerekaxiniretinoka itxa ninoa
maerekani xika, kotxi iua ãkixinireẽ inirekari atão inakari-
noka ikamini.
9 Ikara atoko ininiã, Apiananiri imarotari iua nireẽkiti
nirekakani imakatxakini imisiritikosaakina. Iua apaka
imarotari imisiritiniri atão minakati kamakani uatxa. Apaka
imarotari imaĩkinina ninoa, kãkiti misiritiko sãpiretiko õtisaaki
imisiritinina ĩkapani.
10 Iteene Teoso misiritari kãkiti, maerekati iĩto nireẽkiti
kamakani. Ninoa maerekani txikotari ninoa ãkixinire. Apaka
iteene imisiritari auĩtetxi paniãtakiti makamakani.

Ninoa atão minakati oerekakani iteene iuikaua. !Ipaxitarina ãti. !Ipĩkarina imisãkirepiretinirina iaxiti auakani.
11 Teoso nitiriakori iaxitikini iteene kaposotiireni. Apiataparatana ninoa. Iuaritika Teoso nitiriakori !apoĩtana ninoa atão minakati oerekakani. !Imisãkirepiretana Teoso apisatoõ.
12 Ninoa atão minakati oerekakani misãkirepiretari ikinika imimarotakinitina. Kaxipiri ĩtopa auakari atoko itxana, kotxi ikamarina iĩtona nireẽkitinoka. Kaxipiri ĩtopa auakari iponaniã, eereka imaĩkaãka, oka inaãka. Iua atokokana ninoa atão minakati oerekakani xipokaãkako imaerekanina xika.
13 Ininiã ninoa misiritaãka, kotxi na atão ninoa kamakiti. Kona ĩkanõkananini ikamarina maerekati. Ipotxitarina maerekati iĩtona nireẽkiti ikaminina pokamara, ikinimane atamatini ĩkapani. Ninoa kamapikari maerekati, iuaritika apotiitauana hĩtekata kiiniri Teoso ĩkapani hĩkamakasaaki. Ininiã apanakini !auikari hĩte sãkire ninoa maerekani xika. Itxiko mãkatxi kasarori nopinikiri atoko itxana ninoa. Karõtxi kãkiti toõã auakari atoko itxana ninoa.
14 Inirekapikarina sito ĩtanoro minakotokatika isirĩkinina. Kona iposotarina iotokakinirina maerekati ikaminina. Anikarina kãkiti mataparaxinireni, maerekati ikaminina ĩkapani. Kapotxinanixinirena ninoa. Ininiã Teoso misiritapitikanako ninoa.
15 Ninoa osipikari kimapori atão inakari. Ipĩpinanakana. Ikamarina maerekati Paraão inakori maerekani atokokana. Iua Paraão, Peoo inakori ãkiri. Kitxakapirĩka aua. Iua nirekaro txineiro maerekati ikamini ĩkapani.
16 Txamari ipira txitari iua imaerekani xika, kotxi Teoso txĩkitakari poho sãkirauatini kãkiti sãkirauatini atokokana. Ininiã ipira iotokakari iua atão minakati sãpiretakari kaminiri maerekati miĩkiteti.
17 Ninoa atão minakati oerekakani !iposotari ikaminirina ikamaenetakitina. Aariko ãparaã mauakiniti atoko itxana. Kãkiti nirekari ãparaã, txamari !auari. Katxiãri ĩtima anikakiti atoko itxana ninoa. Kãkiti nirekari ãparaã kipini, txamari !ikipa. Teoso mereẽri ipiaãtaã ninoa ãtipirika kaikotini ĩkapani. Kãkiti atamarauatini iuaãtaã !auari.
18 ! Kiĩkiteri ninoa sãkire. Iuikauana isãkirauatakasaakina. Isãpiretarina kãkiti, erekari akaminiri aĩto nireẽkiti. Ininiã isikanireõtari kãkiti ikara maerekati ikamini. Imisirienetarina Teoso sãkire poiãopanika auiãkani. Ninoa ! okananipanikani auikari Teoso sãkire. ! Okananipanikani imarotarina atão inakari. Atão minakati oerekakani sikanireõtana ninoa ikara maerekati ikaminina.
19 Itxana: “Kateia ãki auakani atoko hĩtxaua. !Erekari ikara atoko hinini. Hĩkamariko hinirekakiti. Ininiã ikara atoko hĩkaminiã, hĩsikakaãka,” itxana. Txamari ninoaka kateia ãki

auakani atoko itxauana, kotxi ninoa !iposotari itakanapinirina imaerekanina. Imaerekanina iauĩtena itxaua, kotxi ikamarina imaerekanina paniãtakitinoka.

20 Mitxi ninoa imarotari Apiananiri Xesosi Kristo sãkire, kãkiti maerekani makatxakakari sãkire. Iuasaaki ninoa iotokakari ikaminirina Xesosi sãkire mauiãkani kamakiti, kãkiti xinire maerekati inini txĩkitakakari. Txamari eereka iuaĩkana ikamarina ikara maerekati. Eereka !iposotaikarina ikara maerekati itakanapinina. Ininiã uatxa apiata imisiritikona.

21 Erekamariko atão inakari kamiko ninoa mimarotakanimako, kotxi ninoa imarotari, iuaritika !inirekaikarina Teoso paniãtakiti, iua iokanatakini sãpiretakiti. Uatxa ninoa misiritiko apiata.

22 Atãopitikara kitxakapirĩka sãkiretxiti:

Anãpa kanapiriã okanakakitimoni onikiniri ĩkapani. Irari ipitikiri arokakito kanapiriã iãropemoni osirĩkini ĩkapani.

Ininiã iuaĩkana ninoa atão minakati oerekakani kamari maerekati, mitxi ninoa takanapakiti.

3

Apiananiri Kanapiriini

1 Nitiretakini, mitxi niokanatsopatapeka hĩtemoni. Iuaĩkana niõkatsopatari ia aãtsopa. Imakinika niõkatsopata, kotxi ninirekari hĩte iuaĩkana hĩxinikiniri erekari mitxi himarotakiti.

2 Ninirekari hĩxinikiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãkire kitxakapirĩka, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Apaka ninirekari hĩxinikiniri ate paniãtakiti, kotxi Apiananiri iokanatakini atxaua. Kãkiti maerekani makatxakakari iokanatakini atxaua.

3 Merepanika himarotariko ia: Imapotõkire õti takote auako kãkiti Teoso sãkire napetakani. Ninoa kamari maerekati iĩtona nireẽkiti.

4 Ia atoko itxanako: “Ĩtapari iua? ‘Nikanapiriãko,’ itxa iua. Txamari kona apoka. Aãtokiriakorini ipĩkasaakipanika, itixi kamikosaakipanika iuatxikana. Mitxi itixi, uatxa iuatxikana,” itxana.

5 Ninoa nirekari imaxinĩkaretinirina Teoso kamakiti kitxakapirĩka auakari, kotxi Teoso txĩkitakari iaxiti apiko nopinixiti auini isãkireẽ. Apaka ikamari itixi ãparaã kamakori. Ikamari itixi ãparaã sauaki.

6 Apaka ninoa maxinĩkaretari ia: Teoso iokanatari iua ãparaã, ininiã xirataãtxi xipokari itixi mitxi auakari, ikinimane kãkiti iuasaaki auakani apaka.

7 Uatxa isãkireẽ inĩkatari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini arikatxi xipokiniri ĩkapani. Imakinika inĩkatiniritika Teoso manirekakani misiritiko isãpiretako. Iuasaaki ninoa

xipokaãkako. Iuasaaki ixipokari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini.

8 Nitiretakini, kona himaxinĩkaretapiri ia nisãkire: Teosomoni ãti õti, mio anokanani atokotxikana itxa. Iuamoni mio anokanani, ãti õti atokotxikana itxa.
9 Apiananiri kamapitikari ikamaenetakiti. Apanakini kãkiti xinikari !katimari ikaminiri ikamaenetakiti. Kona ikara atokoni. Iãtapari kãkiti auikiniri isãkire, kotxi !inirekari kãkiti sini imisiritikomoni. Inirekari ikinimane takanapiniri imaerekani.

10 Apiananiri kanapiriãkasaaki, kiĩtiriri ĩkanõka apokini atokokana. Iua apoka kãkiti mimarotakanisaakiri. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti ereẽkoka itaparakieneritika. Iuasaaki ikinipoko xipokaãka arikatxiã. Iuasaaki iteene ipataka aua. Imakinika itixi xipokako iuasaaki.

11 Ikara atoko itxako ikinipoko xipokini, ininiãkara natokopa itxa hãuini ikiniõtika ereka hinini? Erekarinoka hĩkamako ikiniõtika, kotxi iua nakitiakori hĩtxaua. Teoso nireẽkitinoka hĩkamako ikiniõtika.
12 Iuasaaki hiãtapari hĩpoxokoniritika Teoso keto apokini. Iteene hinirekariko ikara õti apokini. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti xipokaãka arikatxiã. Ikinika iãkokako kapatakari xika.
13 Iuaritika aiãtapari iaxiti apiko nopinixiti amaneri, itixi amaneri apaka atão inakari kamakani ĩkapani. Ikara atoko inakari Teoso sikaenetakiti.

14 Ininiã nota tiretakini, hinirekasaakiri Xesosi kanapiriini õti apokini, iteene hĩparĩkauatako maerekati himakamakani ĩkapani. Ininiã iua kanapiriãkasaaki, iua imarotari himakamakaniri maerekati. Iuasaaki imarotari hĩkerokiniri !auari. Iuasaaki imarotari erekaxinire hinini.
15 !Katimari iua kanapiriini, kotxi iãtapari kãkiti takanapiniri maerekati ikamakiti, imisiritiko mapokakani ĩkapani. Iua atokokana aĩtari atiretakiti Paoro iõkatsopata hĩtemoni Teoso imaroreẽ.
16 Ikinika Paoro iokanatsopatakitiã isãpiretari Apiananiri kanapiriini õti Teoso imaroreẽ. Ipixini iua iõkatsopatakiti pamimari kãkiti imarotiniri ĩkapani. Aua kãkiti miĩkiteni. ! Apakata aãuikiniri ninoa sãkire. Kãkiti ikara atoko inakani oerekari Paoro iõkatsopatakiti, apanakini Teoso sãkire iõkatsopatakori pakini, txamari na atão ninoa sãpiretakiti. Ipinimoni ninoa oerekakiti. Imamakarina Teoso sãkire, ininiã ikara xika ixipokaãkanako.

17 Nitiretakini, himarotapekari pamonõkoniri ninoa atão minakati oerekakiti. Ininiã araõkire hĩtxako. Kona hãuikapiri

Teoso sãkire kerokakani sãkire, kotxi Teoso paniãtakiti maka-
makani itxauana. Kona hĩtakanapapiri Teoso sãkire atão in-
akari, uatxa iteene hãuikakiti.
18 Ikiniõtika himarotariko ikinipoko erekari aãuĩte Xesosi
Kristo sikakiti hĩtemoni, amaerekani makatxakakari sikakiti
hĩtemoni. Ikiniõtika himaroãpotariko iua. Ninirekari ikini-
mane uatxa sãpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ninirekari ikin-
imane ãtipirika sãpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ameẽ.

1 XOÃO
Merepanika Xoão Iokanatsopatakiti

Xesosi "Teoso Sãkire" Inakori

1 Nota iõkatsopata hĩte ĩkapani, iua "Teoso sãkire" inakori
asãpiretini ĩkapani. Ãtipirika auakari itxaua. Itxĩkitakari
ikinipoko auãki inini. Itixi kamiko apisa iua aua. Atera ke-
nakotari isãkire. Aõkiã ate atamatari iua. Auakoã amaãtakari
iua. Ininiã atãopitika ate imarotari iua.
2 Iua ikinipoko auãki inĩkitaãkari. Iuaka oerekaua atemoni.
Ate imarotapekari iua, ininiã asãpiretai aãtamatakiti, akenako-
takiti pakini. Ate sãpiretai hĩte iua ãtipirika auakari, kãkiti
auãki inĩkitaãkari, ininiã kãkiti auapikako Teosokata. Iua
Xesosi Kristo inaãka akiritiko. Iua aua irikata, Teosokata.
Iuaka oerekaua atemoni. Aãtamatari iĩto.
3 Ate sãpiretai hĩte aãtamatakiti, akenakotakiti
pakini, amoianatakakiniua ĩkapani. Atão nisãpiretai.
Amoianatakakaua Teosokata, Xesosi Kristo pakinikata.
4 Ia sãkiretxiti aiokanata hĩtemoni, iteene hĩpoxokoniuatini
ĩkapani.

Teoso Pokamara Atoko Itxa

5 Teoso pokamara atoko itxa, kotxi maerekati ! ikama.
Ipiã ! auari Teoso auiniãtaã, kotxi maerekati ! ikama. Ikara
iokanapirena imi sãpiretaua ate. Ininiã ate sãpiretai hĩte.
6 Maerekati akamakasaaki, ipiaã auakani atoko atxa.
Iuasaaki, "Teoso amoianata," aniniã, paxirari asãkire. Kona
atão akamakiti iuasaaki.
7 Teoso aua ikamaraã, kotxi erekarinoka ikama. Ate ika-
maraã aãuiniã Teoso atoko aniniã, erekarinoka akaminiã,
ininiã ate Teoso sãkire auiãkani moianariakori atxaua, ininiã
amoianatakakaua. Ikamaraã aãuiniã, Teoso arokaua Xesosi
arẽkaã. Imakatxakari ikinika maerekati akamakiti, kotxi
imi Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani. Iarẽka xikepoakata ate
maerekani imakatxakini ĩkapani.
8 "Na nota kamari maerekati," aniniã, ateka misirienetaua.
Ikara atoko aniniã, ate !imarotari atão Teoso sãkire aãkixinireẽ.
9 Amaerekani Teosomoni asãpiretiniã, iua makatx-
akapitikari amaerekani. Oeretari ate ãkixinire.
Imakatxakari ikinipoko amaerekani. Ikamari ikara atoko,
kotxi imakatxakaenetari amaerekani. Ikamapitikari
ikamaenetakiti. Ikamapikari atão.
10 "Uatxapiima maerekati ! nikama," pininiã, pitemoni
Teoso sãkire paxirari atxiĩti? Kotxi Teoso txapekari kãkiti:
"Maerekati kamakari kãkiti." "Maerekati ! nikama," pininiã,

!pimarotari Teoso sãkire pãkixinireẽ. !Pikamari Teoso sãkire iaõka iuasaaki.

2

Kãkiti Teoso Atão Imarotakari

1 Namariteni nota tiretakini atoko hĩtxaua hĩte. Ikara niõkatsopata, maerekati himakamakani ĩkapani. Maerekati akamakasaaki, masãpiretari Xesosi Kristo. Aĩri Teoso misãkiretakari itxaua Xesosi. Atão inakarinoka kamakari itxaua iua. Iua misãkiretari Teoso ate ĩkapani, amaerekani imakatxakini ĩkapani.

2 Iua makatxakari maerekati akamakiti. Kona ate maerekaninanini imakatxaka. Ipina ikini itixiti auakani maerekani imakatxakini ĩkapani.

3 Teoso paniãtakiti akĩpitiniã, atão aimarotari Teoso.

4 Teoso paniãtakiti makĩpitakati, “Nota imarotari Teoso,” inakari, paxirari isãkire. Ãkixinireẽ !imarotari atão inakari Teoso sãkire.

5 Teoso sãkire kĩpitakari iteene tiretari Teoso. Kininiãpa aimarotatari iua nakiti aniniãua?

6 Akamakiti ikiniõtika Xesosi kamakiti atokokana akaminiã, iuasaaki aimarotari Teoso nakiti aniniãua. “Teoso nakiti nitxaua,” pininiã, pikamariko Xesosi kamakiti atokokana.

Iteene Matiretakakaua

7 Nitiretakini, Apiananiri paniãtaua atiretakakiniua. Ia paniãtxi niõkatsopatakiti hĩtemoni, kona amaneriikani. Hĩkenakopiretapekari ikara paniãtxi merepitipanika Xesosi sãkire hĩkenakotakasaaki. Iuasaaki hĩkenakotari ikara paniãtxi hĩtiretakakiniua tĩkane. Ikara paniãtxi kitxakapirĩkari itxaua. Hĩkenakotapekari ikara paniãtxi.

8 Iuaritika ikara paniãtxi amaneri itxaua. Xesosi kĩpitari ikara paniãtxi, kotxi itiretari kãkiti. Hĩte apaka tiretari kãkiti, ininiã aimarotari ikara paniãtxi ereka inini. Ininiã ipiã napaãpota, kotxi kãkiti imaroãpotari atão Teoso sãkire. Atão inakari kãkiti imarotakasaaki, pokamarari atoko itxa kãkiti ãkixinireẽ.

9 “Pokamara naua,” pininiã, txamari iuasaaki pomanatari pitari Xesosi sãkire auiãkari, ikara atoko pininiã, uatxapiima ipiaã pauapanika.

10 Pitari Xesosi auiãkari pitiretiniã, pokamara pauapitika. Ininiã erekari pãkixinire, ininiãkara pãkixinireẽ auakari kona txĩkitakai maerekati pikamini.

11 Pitari Xesosi sãkire auiãkari pomanatiniã, ipiaã auakari atoko pitxaua. Iuasaaki pitĩpokotapika ipiaã. !Pimarotari pisinimoni. Mõsiãreti atoko pitxaua, kotxi !apakata patamarauatini ipiã xika.

12 Namariteni nota tiretakini, niõkatsopata hĩte ĩkapani,
kotxi Xesosi makatxakapekari himaerekani, kotxi kãkiti
maerekani makatxakakari itxaua.
13 Hĩte irĩtxiakoripekana, niõkatsopata hĩte ĩkapani, kotxi hĩte
iteene imarotari Xesosi, itixi kamikosaaki auapeka inakari.
Hĩte ãtokoriakoripekana, niõkatsopata hĩte ĩkapani, kotxi homi-
tikapekari Satanasi hĩtapararitika.
Namaritenipekana, niõkatsopata hĩte ĩkapani, kotxi himaro-
tari aĩri Teoso.
14 Hĩte irĩtxiakoripekana, niõkatsopata hĩte ĩkapani, kotxi hi-
marotari Xesosi. Itixi kamikosaaki auakaripeka itxaua.
Hĩte ãtokoriakoripekana, niõkatsopata hĩte ĩkapani, kotxi pat-
aparari hãkixinire. Teoso sãkire auapika hãkixinireẽ. Homi-
tikapekari Satanasi hĩtapararitika.

!Hinirekapiri Itixi Auakani Nireẽkiti

15 Itixi auakani nireẽkiti atoko inakari !hinirekape, kotxi
ninoa nirekari maerekati ikaminina. Hĩtiretiniãri ninoa ka-
makiti, !hĩtiretari aĩri Teoso.
16 Maerekati kãkiti kamakiti ia atoko itxapaniko: Inirekarina maerekati iĩtona nireẽkiti ikaminina. Inirekarina
maerekati okina nireẽkiti ikaminina. Iuikauana, katii
ininiãuana. Iuikarina ikamakitina. Ikara maerekati kãkiti
kamakiti potorika ĩkorapokoriti. Kona Teosomonikirini ikara.
17 Itixi xipokako. Ikinipoko tiitxi kãkiti nireẽkiti apaka
xipokako. Kãkiti Teoso nireẽkiti kamakarirako ! ixipoka.
Auapininiika Teosokata.

Kristo Omanatakani

18 Namariteni nota tiretakini, itixi xipokini õti
katananapanoka apoka. Kristo omanatakani auĩte apokako
itixi xipokini õti apisa. Ikara himarotapeka. Uatxa Kristo
omanatakani itomane apokapeka. Ikara atoko ininiã,
aimarotari itixi xipokini õti takotepeka inini.
19 Ninoa Kristo omanatakani, mitxi atekata apotiitaua,
Teosokata aãpotiitakasaakiua. Txamari ninoa ! auikari Xe-
sosi sãkire ate auikiniri atokokana, ininiã ninoa sipe. Ni-
noa atão Xesosi sãkire auikaãkamako, atekata ikaikotapika-
manako. Itakanapaua, kotxi ate auikari Xesosi sãkire. Ninoa
!auikari.
20 Teoso, erekarinoka kamakari, sikapekai hĩte Erekari
Matamatakoti himoianari tĩkane. Ininiã hĩte imarotari atão
inakari Xesosi sãkire.
21 Hĩte imarotari atão inakari Xesosi sãkire, iuaritika
niõkatsopata hĩtemoni. Niokanatsopata hĩtemoni, kotxi himaro-
tari atão inakari. Paxiene kamakari !imarotari atão inakari
sãkiretxiti.
22 Natokopa itxa iua paxiene kamakari? Paxiene kamakari
txari: “Xesosi kona Teoso mereẽkitini.” Kãkiti ikara atoko

inakari Kristo omanatakari itxaua iua. Iua !inirekari aĩri Teoso. Imi apaka !inireka.

23 "Xesosi kona Teoso ãkirini" inakari, na kaikota Teosokata. "Teoso ãkiripitikara Xesosi" inakarirako kaikotapitikako Teosokata.

24 Hãuiritariko merepitipanika Xesosi sãkire hĩkenakotakiti kaikotini hãkixinireẽ. Ikara kaikotiniã hãkixinireẽ, Teoso ãkirikata hĩkaikotapikako. Aĩri Teosokata hĩkaikota apaka.

25 Xesosi sikaenetapekaua aãuapininiika anini Teosokata.

26 Niõkatsopata hĩte nõtãkikini ĩkapani, kotxi aua kãkiti Xesosi hĩtakanapini nireẽkani.

27 Erekari Matamatakoti, Xesosi sikakiti, auapanika hĩte ãkixinireẽ, ininiã hĩte na nirekari ãti koerekareri. Iua Erekari Matamatakoti oerekai ikinipoko. Iua oerekakiti atãopitika. Kona paxieneni iua. Ininiã hĩkaikotako Xesosikata, Erekari Matamatakoti oereẽkiti hĩkĩpitini.

28 Ininiã namariteni nota tiretakini, himoianatapikariko Xesosi. Ininiã uaimoni ikanapiriãkasaaki, hĩpĩkarauatini !auari. Ininiã na hĩpẽtauata haõkitakasaakiri iua.

29 Xesosi kamari atão inakarinoka. Ikara himarotapeka. Ininiãkara himarotari, kãkiti atão inakarinoka kamakani Xesosi anaakori ininiuana.

3

Teoso Anaakori

1 Aĩri Teoso iteene tiretaua ate. Hĩxinikariko iua tiraõki. Iua iteene tiretaua ate, ininiã, "Namariteni," itxaua ate. Ari, atãopitikara Teoso anaakori atxaua. Ninoa Teoso anaakori minakaniua !auikari Teoso anaakori aniniua, kotxi ninoa !imarotari Teoso.

2 Nitiretakini, Teoso anaakori atxapekaua uatxa. Eereka !aimarotari kanatokoako atxapaniko. Ia aimarotapitika. Xesosi kanapiriãkasaaki, Xesosi atoko atxapekauako, kotxi iuasaaki aãtamatariko iua.

3 Kãkiti ikara auiãkani, !inirekarina maerekati ikaminina, kotxi Xesosi !ikamari maerekati.

4 Maerekati kamakari ! ikamari Teoso paniãtakiti. Amakamakanisaakiri Teoso paniãtakiti, iuasaakipeka akamari maerekati.

5 Himarotari Xesosi apokapeka ĩkorapokoriti maerekati akamakiti imakatxakini ĩkapani. Xesosi !ikamari maerekati.

6 Kãkiti Xesosi ãtipirika moianatakari ! inirekaikari maerekati ikamini. Iua ãtipirika maerekati kamakari ! aõkitapanikari Xesosi. !Imarotapanikari Xesosi.

7 Namariteni nota tiretakini, ! hãuiritapiri apanakini misirienetinii hĩte. Atão inakarinoka kamakari kamapitikari Teoso nireẽkitinoka, Xesosi kaminiri atokokana, kotxi Xesosi kamari atão inakarinoka.

8 Ãtipirika maerekati kamakari Satanasi nakiti itxaua, kotxi
Satanasi kamapikari maerekati. Itixi kamikosaakipekara
ikamaãpokatapitiporiri maerekati. Uatxa ikamapanikari.
Teoso ãkiri apoka ĩkorapokoriti maerekati Satanasi parĩka
ixipokini ĩkapani.
9 Teoso anaakori !inirekaikari maerekati ikaminina, kotxi
Teoso aua ãkixinireẽna. Ininiã !iposotarina maerekati ika-
maãpotinina, kotxi iritarina Teoso.
10 Ininiã kipa Teoso anaakori txataua? Atão inakarinoka
kamakanira Teoso anaakori txaua. Ãti tiretakanira Teoso
anaakori txaua. Ininiã kipa Satanasi anaakori txataua?
Erekari makamakanira Satanasi anaakori txaua. Ãti matire-
takanira Satanasi anaakori txaua.

Kãkiti Tiretakakiniua Pirena

11 Matiretakakaua. Merepitipanika Xesosi sãkire
hĩkenakotakasaaki, hĩkenakotari ikara õtãkipirenatxi,
hĩtiretakakiniua.
12 Kaiĩ inakori atoko !hĩtxape. Maerekatinoka kamakari
nakiti itxaua iua Kaiĩ. Satanasi nakiti itxaua. Kaiĩ okari atão
itarika. Kixikapa okari? Ixikotiniri xika okapiri, kotxi itari
kamari erekarinoka. Kaiĩ kamari maerekatinoka.
13 Nitariakori, Xesosi sãkire mauiãkani omanatakasaakii
hĩte, !hĩtsorĩkaãtapeko. “Kixikapa ninoa omanataua ate?” !
hĩtxapeko, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako.
14 Atiretiniãri aĩtariakori Xesosi sãkire auiãkani, aimarotari !
apinaika. Aãuapininiika Teosokata. Matiraõkiti ãkixinire ipĩkari
atoko itxa.
15 Kãkiti itari omanatakari, Xesosi sãkire auiãkari
omanatakari, kokaniri atoko itxaua. Himarotari kokaniri
!auari ãtipirika Teosokata.
16 Xesosi Kristo ipina amaerekani imakatxakini ĩkapani,
ãtipirika Teosokata aãuini ĩkapani. Ikara oerekaua atão
tiraõkitxi. Ininiã erekari aĩtariakori atiretini. Xesosi tiretiniua
ate atokokana, erekari atiretiniri aĩtariakori. Atxiĩti apina
aĩtari mapinakani ĩkapani.
17 Pitii, pikiena pakini auiniãi, pitari, Teoso sãkire auiãkari
tii, ikiena pakini mauakaniã, pisikariko iuamoni. Pi-
masikakaniãri iuamoni, Teoso tiraõki pãkixinireẽ !auari.
18 Namariteni nota tiretakini, “Apanakini ate tireta,” atx-
aua, txamari kaamoni inakasaakina na asikana minakati,
ininiã na atão atiretana. Atão matiretana apanakini. Kaa-
moni inakasaakina, masikana ninoa amonitakitina.

Teoso Sãkire Kĩpitakari

19 Ikara atoko akaminiã, aimarotari Teoso anaakori
aniniãua. Aimarotari atão inakari sãkiretxiti akĩpitini.
Ikara atoko akaminiã, erekapitikari aãkixinire. Ikara atoko
akaminiã, !apĩkari Teoso amisãkiretini.

20 “Kona erekano,” pininiã pãkixinireẽ, mitxi pimaerekani
pikamini xika, !pipĩkarauatape, kotxi Teoso iteene imarotai,
iuaritika iteene iamonĩkai. Poiãoka aimarotari aãkixinireẽ
auakari. Teoso imarotari ikinipoko.
21 Nitiretakini, pãkixinireẽ: “Namanaãpekari Teoso
imakinika nimaerekani imakatxakini,” pininiã,
kataparaxinirepitikai Teoso pimisãkiretini.
22 Ininiã iua sikaua aamanaãkiti, kotxi ate kamari
ipaniãtakiti iaõka. Iua apokaerekatakitinoka akama.
23 Teoso paniãtaua ate: “Hãuikariko namarite Xesosi Kristo
sãkire.” Apaka Teoso paniãtaua: “Hĩtiretakakauako.” Teoso
paniãtaua ikara akamini.
24 Teoso sãkire iaõka kamakari kaikotapika Teosokata
ãtipirika. Teoso kaikotapika iuakata ãtipirika apaka. Aimaro-
tari Teoso kaikotini atekata, kotxi iua sikaua Erekari Mata-
matakoti aãkixinireẽ auini ĩkapani.

4

Atamakaerekarauatini

1 Nitiretakini, !hãuikapiri ikinimane kãkiti sãkire, “Erekari
Matamatakoti aua nota ãkixinireẽ,” inakani. Hãtaerekatanako
ninoa. Atão Erekari Matamatakoti auatana atxiĩti
ãkixinireẽna? Atxiĩti matamatakoti ãkixinireẽna auakari
kona Teosomoni ĩkarini. Itomaneri kãkiti, “Nota Teoso sãkire
sãpiretakarino,” inakani, txamari na atão ninoa sãkire. Kãkiti
ninoa atoko inakani aua ikini itixitika. !Isãpiretarina atão
Teoso sãkire. Imisirienetarina kãkiti.
2 Kãkiti sãpiretiniãua: “Teoso ãkiri Xesosi Kristo apokapeka
ĩkorapokoriti. Kãkitipeka itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari
Erekari Matamatakoti auapitika iua ãkixinireẽ. Ikara atoko
aimarotari Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti auaĩtotiniri
kãkiti.
3 Kãkiti sãpiretiniãua: “Xesosi na atão kãkiti !itxaua,” ininiã
iuasaaki aimarotari Erekari Matamatakoti !auari iua kãkiti
ãkixinireẽ. Matamatakoti iua kãkiti ãkixinireẽ auakari Satanasi
nakiti itxaua. Kristo omanatakari nakiti itxaua. Iua Erekari
Matamatakoti Teoso nakiti itxaua. Hĩkenakopiretapekari:
“Maerekati Matamatakoti Kristo omanatakari iokanatakiti
apokapitikako ĩkorapokoriti,” itxa. Uatxa apokapeka.
4 Hĩte namariteni, Teoso nakitiakori hĩtxaua. Ininiã hĩte !
auikari atão minakati sãpiretakani sãpiretakiti, kotxi Erekari
Matamatakoti hĩte ãkixinireẽ auakari apia posotiireri itx-
aua iua. Maerekati matamatakoti, Xesosi sãkire mauiãkani
ãkixinireẽ auakari, kaposotiireri itxaua, iuaritika Erekari
Matamatakoti hĩte ãkixinireẽ auakari apia sikaimaroretai hĩte.
5 Ninoa atão minakati sãpiretakani xinikakiti, itixi auakani
xinikakiti atokotxikana, ininiãkara itixi auakani auikari ni-
noa sãkire.

6 Atepekana, Teoso nakitiakori atxaua. Teoso
imarotakari auikari asãkire. Teoso nakiti minakatiua
! auikari asãkire. Ininiãkara aimarotari kãkiti Erekari
Matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua Erekari Matamatakoti
atãonoka isãkirauata. Aimarotari kãkiti ãti matamatakoti
auaãkixiniretakini. Iua ãti matamatakoti kamisirienereri
itxaua.

Teoso Tiraõki

7 Nitiretakini, matiretakakaua, kotxi tiraõkitxi Teosomoni
potorikakari itxaua. Katiraõkirini Teoso anaakori itxauana.
Ninoa atão imarotari Teoso.
8 Matiraõkiti !imarotari Teoso, kotxi Teoso tiraõkiuatapika.
Tiraõkitxi Teosomoni potoriãkari itxaua.
9 Teoso iokanatari imatonõkari imi atemoni, Teosokata
ãtipirika aãuini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, Teoso oerekaua
itiretiniua.
10 Ikara tiraõkitxi atão inakari itxaua. Mitxi ate ! atire-
tari Teoso. Iuaritika iua tiretaua ate, ininiã iokanatari imi
atemoni ipinini ĩkapani, maerekati akamakiti imakatxakini
ĩkapani.

11 Nitiretakini, ikara atokorako itxa Teoso tiretiniua, ininiã
matiretakakaua.
12 ! Auari Teoso atamatakari, iuaritika Teoso auari
aãkixinireẽ, atiretakakiniãua. Ininiã Teoso oerekaua atão
atiraõkiuatini.
13 Aimarotari Teosokata akaikotini ãtipirika. Aimarotari
Teoso ãtipirika kaikotini atekata. Aimarotari ikara atoko
inakari, kotxi iua sikari Erekari Matamatakoti atemoni.
14 Aãtamatapekari Xesosi kamakiti. Akenakotapekari
isãpiretakiti. Ininiã asãpiretari ikinimane, aĩri Teoso iokanatari
imi kãkitimoni, amaerekani makatxakakari ininiua ĩkapani,
kãkiti ãtipirika Teosokata auini ĩkapani.
15 “Xesosi Teoso ãkiripitikara,” ina sãkiretakani, Teoso kaiko-
tapika ninoakata. Apaka ninoa kaikota Teosokata ãtipirika.
16 Aimarotari Teoso tiretiniua. Aãuikapiretapitikari Teoso
tiretiniua.

Teoso tiraõkiuatapika. Kãkiti katiraõkiri kaikota Teosokata
ãtipirika. Teoso kaikota ãtipirika iuakata apaka.
17 Teoso oerekapekaua atão atiraõkiuatini iua tiraõkiuatini
atokokana. Ininiã kataparaxinireua Kristo apisatoõ
aãpokasaaki, kãkiti misiritiko õtisaaki. Aimarotari !imisiritaua
iuasaaki, ininiã kataparaxinireuako, kotxi ĩkorapokoriti
aãuakasaaki Kristo atoko atxaua.
18 Atiraõkiuatakasaaki, ! apĩkarauata. Atão atiraõkiuatiniã, !
auari apĩkare. Apĩkarauatakasaaki, amaãkaua.

19 Atiretari Teoso, kotxi mitxipeka iua tiretaua ate.

20 Iua itari omanatakari, “Nota tiretari Teoso” ina
sãkiretakari, paxirari isãkire. !Itiretari itari iuakata auakari.
Ininiã !iposotari itiretiniri Teoso imaõkitakiniti.
21 Ininiã Teoso paniãtaua: “Teoso tiretakari tiretariko itari
apaka.”

5

Teoso Ãkiri Auikiko

1 Xesosi Teoso mereẽkiti itxaua. Ikara auiãkani Teoso
anaakori itxauana. Aĩri Teoso atiretiniã, aĩtariakori apaka
atireta, kotxi Teoso anaakori ninoa apaka txaua.
2 Teoso atiretiniã, inireẽkiti iaõka akaminiã, aimarotari
Teoso anaakori apaka atiretini.
3 Teoso atiretiniã, akĩpitari ipaniãtakiti. Aposotari akaminiri
ipaniãtakiti, kotxi na kamimari ipaniãtakiti.
4 Aposotari akaminiri iua paniãtakiti, kotxi iua anaakori
atxapekaua, ininiã isikataparataua, maerekati itixi auakani
nireẽkiti amakamakani ĩkapani. Kininiãpa isikataparataua
maerekati ninoa nireẽkiti amakamakani ĩkapani? Isikata-
parataua, kotxi Xesosi sãkire aãuika.
5 Kipa posotatari maerekati itixi auakani nireẽkiti
imakamakani? Kãkiti auikiniãri Xesosi Teoso ãkiri ininiãua,
iuanokara posotari maerekati imakamakani.
6 Xesosi Kristo Teoso ãkiri itxaua. Teoso oerekapekaua
Xesosi iua ãkiri ininiãua. Kãuaãriã Xesosi patxisatikosaaki
isãpiretaua. Iuaĩkana Teoso sãpiretaua Xesosi iua ãkiri ininiãua,
Xesosi ipĩkasaaki iarẽka ixikepoatakasaaki. Teoso sãpiretaua
kona Xesosi patxisatikosaakinanini. Iua oerekaua Xesosi
Teoso ãkiri ininiãua ipĩkasaaki apaka. Erekari Matamatakoti
sãpiretaua Xesosi Teoso ãkiri ininiãua. Iua atãonoka isãkire.
7 Teoso tixini auakani ipi, ãti pakini oerekaua Xesosi Teoso
ãkiri ininiãua, aĩri Teosoma, “Teoso Sãkire” inakorima, Erekari
Matamatakotima pakini. Naia ipi, ãti pakini ãtinoka.
8 Ĩkorapokoriti auakani ipi, ãti pakini, Erekari
Matamatakotima, Xesosi patxisatikoma, Xesosi ipininima
pakini oerekaua Teoso ãkiri ininiãua Xesosi.
9 Kãkiti erekarini sãpiretakiti aãuikapitika, ininiã apiata
maãuikari Teoso sãpiretakiti, kotxi atãonoka isãkire. Iuara
sãpiretaua Xesosi iua ãkiri ininiãua.
10 Teoso ãkiri auiãkari ãkixinire imarotari ikara Teoso
sãpiretakiti atão inini. Teoso sãpiretakiti mauiãkati txari: “Paxi-
rari Teoso sãkire,” kotxi !auikari Teoso sãpiretakiti Xesosi iua
ãkiri ininiua.
11 Kiripa Teoso sãpiretaua? Iua sãpiretaua: “Nitxĩkitakai
auãki hinini notakata hãuapininiika hinini tĩkane. Ikara atoko
nitxĩkitakai namarite nakitiakori hinakasaakiua.”

12 Iua Teoso ãkiri nakiti Teosokata ãtipirika auako. Iua Teoso
ãkiri nakiti minakatiua, !auapani ãtipirika Teosokata.

Aãuini Ãtipirika Anini Tĩkane

13 Hĩte auikari Xesosi Teoso ãkiri ininiua. Niokanatsopata
hĩtemoni, Teosokata ãtipirika hãuini himarotini ĩkapani.
14 Teoso nireẽkiti atokotxikana aamanainiãri
Teoso, aimarotari ikenakotari amisãkiretiniri, ininiã
kataparaxinirepitikaua amisãkiretiniri, kotxi aimarotari iua
apakapapiretapitikaua.
15 Ikara atoko aniniã, aimarotari ikenakotari aamanaãkiti,
ininiã isikapitikaua.
16 Himarotakasaakiri pitari kaminiri maerekati,
himisãkiretari Teoso iua ĩkapani. Ininiã Teoso makatxakari
maerekati ikamakiti. Teoso kamari iua ãtipirika iuakata auini
ĩkapani. Ikara maerekati makatxakiko auapitika, ininiã kona
itxĩkitakari iua xinire ipinini. Ãtião maerekati kãkiti kamakiti
aua. Ikara maerekati makatxakiko !auari, ininiã itxĩkitakari
kãkiti xinire ipinini. Nota !õtãkikai himisãkiretiniri Teoso ikara
atoko inakari maerekati kamakari ĩkapani.
17 Teoso paniãtakiti amakamakaniã, iuara maerekati txaua.
Iuaritika aamanainiãri Xesosi ikara maerekati imakatxakini,
ininiã ikara maerekati !itxĩkitakari kãkiti xinire ipinini.
18 Teoso anaakori atão inakani ! inirekaikari maerekati
ikaminina. Aimarotari ikara. ! Inirekaikarina maerekati
ikaminina, kotxi Teoso ãkiri nĩkatana ninoa. Ininiã maerekati
auĩte Satanasi !iposotari imisiritinina.
19 Ikini itixiti auakani auĩte itxaua Satanasi, maerekati
kamakari. Iuaritika aimarotari Teoso anaakori aniniua ate.
20 Aimarotari, Teoso ãkiri apokapeka ĩkorapokoriti. Aimarotari iua sikaua imarore, ininiã aimarotari Teoso atão inakari. Akaikota iua atão inakarikata. Ari akaikota imi Xesosi Kristokata. Teoso atão inakari itxaua iua. Itxĩkitakaua iuakata ãtipirika aãuini.
21 Namariteni, nota tiretakini, ! hĩteosonetapiri Teoso minakatiua. Ameẽ.

2 XOÃO
Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

1 Nota Xoão, mitxipe Xesosi imarotakarino nota. Niokanatsopata hĩte Xesosi sãkire auiãkanimoni, hamariteakorimoni apaka. Teoso mereẽpekai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Nitiretai, kotxi hĩtiretari Teoso sãkire atão inakari. Kona notananini tiretai hĩte. Ikinimane atão inakari imarotakani tiretai hĩte apaka.

2 Atiretai hĩte, kotxi atão inakari aua aãkixinireẽ. Atão inakari kaikotapika atekata ãtipirika.

3 Aĩri Teoso, imi Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Amonĩkai hĩte. Ikamaerekaxiniretaina hĩte. Ininiãkara himarotari atão inakari. Himarotari Teoso tiraõki.

4 Iteene nipoxokoniuata, kotxi nimarotari apanakini hĩte kĩpitapikari Teoso sãkire. Atão inakarinoka hĩkama, kotxi aĩri Teoso paniãtaua ikara atoko inakari akamini.

5 Nota tiretakini, ia nipaniãtai: “Matiretakakaua.” Ikara Teoso paniãtakiti !amanerini. Akenakopiretapekari ikara Teoso paniãtakiti, merepitipanika Xesosi sãkire akenakotakasaaki.

6 Kisaakipa atiraõkiuata? Teoso paniãtakiti ikiniõtika akĩpitakasaakira, iuasaaki atiraõkiuata. Merepitipanika pikenakotapekari ia Xesosi paniãtakiti: “Matiraõkiuata ikiniõtika.”

Kristo Omanatakani

7 Kaiãopokori kamisirienererini aua ikini itixiti. Ninoa sãkire: “Na kãkiti !itxaua Xesosi Kristo,” itxana isãkirena. Ikara atoko inakani misirienetari kãkiti. Kristo omanatakani itxauana ninoa.

8 Erepaniko. !Hãuikapiri isãkirena atão minakati, kotxi ninoa nirekari ixipokinirina hĩparĩka Teoso ĩkapani. Hinirekapitikari Teoso sikinii ikinipoko hĩparĩka ĩki.

9 Kãkiti takanapiniãri Kristo oerekakiti sãkiretxiti, ikamari maerekati. Teoso nakiti !itxaua. Kãkiti ãtipirika auikiniãri Kristo oerekakiti, imoianatari aĩri Teoso, imi pakini.

10 Kãkiti apokiniã paapoko, Kristo oerekakiti mauikakati, sãkiretxi atão minakati oerekakari, kona pauiritapiri ikaikotini paapoko. !Papakapapiri iua.

11 Iua apakapakari apaka kamari maerekati iuakata, kotxi auiritari atão minakati isãpiretini.

12 Ninirekari ito nisãpiretinii, txamari !ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. Ninirekari naõkitinii hĩte. Iuasaaki asãkirauatako aãpisatoõtakakiniua, ininiã iteene apoxokoniuata iuasaaki.

13 Hĩtariakori Teoso mereẽkini uai auakani iokanapireta
hĩtemoni. Ixinikamanapitaina hĩte. Ameẽ.

3 XOÃo
Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

1 Nota Xoão, mitxi Xesosi imarotakarino, niõkatsopata pite
nitiretakiti Kaiomoni. Nitiretai pite, kotxi pite tiretari atão
inakari Teoso sãkire.
2 Nitiretakiti, ninirekari ereka pinini pauini. Nimarotari
pãkixinire ereka inini. Iua atokotxikana ninirekari piĩto ereka
inini pimamianareni ĩkapani.
3 Aĩtariakori mitxi hĩtemoni nota iokanatakini, apokapeka
uai. Isãpiretanona pite iteene auikiniri atão inakari Teoso
sãkire. Ikiniõtika pikamari Teoso sãkire iaõka. Atãonoka
pikama. Ininiã ninoa minapiretakiti iteene kamapoxokoni-
tano.
4 Namariteni atoko hĩtxaua, ininiã nikenakopiretakasaakiri
ikiniõtika hĩkaminiri atão inakari Teoso sãkire iaõka, nipoxoko-
niuata. Ikara atoko inakari minapirenatxi, ninoa minapire-
takiti, apia kamapoxokonitano nota.
5 Nitiretakiti peerekai pite, kotxi ikiniõtika pimoianatana
aĩtariakori ereẽ apokakani. Mitxi !pimarotana ninoa, iuaritika
pimoianatana.
6 Ninoa aĩtariakori sãpiretapekari pitiraõki Xesosi sãkire
auiãkanimoni uai auakanimoni. Paapoko iuaĩkana
ipotorikasaakina, erekari ninoa amonitakiti pisikinina,
kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko pitiretinina.
7 Ninoa takanapari aapokona Xesosi sãkire isãpiretinina
ĩkapani. Xesosi sãkire mauiãkani !isikana iamonitakitina ni-
noamoni.
8 Ininiãkara maãpakapana Xesosi sãkire sãpiretakani
aãuapokoã. Ininiã amoianatana Teoso sãkire atão inakari
iaripiretini ĩkapani.

Txiótepi, Temétxio Pakini

9 Niõkatsopatapeka Xesosi sãkire auiãkanimoni ereẽ
pauiniãtaã auakanimoni. Txamari Txiótepi inakori !ikĩpitari
nõtãkikare. Iua iuikapikaua. Inirekari ninoa auĩtetiniri iua,
ininiã !imaãkatari nisãkire.
10 Iua kamapiretapikaua ate. Kona ikarananini ikama.
Apaka !apakapana aĩtariakori, hĩtemoni sikani. Apaka !auir-
itana apanakini apakapinina ninoa. !Auiritaikari aĩtariakori
nirekaãkani apotiitiniua Teoso misãkiretiko aikotiã. Ereẽ
napokasaaki, iuasaakiko nisãpiretai hĩte iua apisatoõ ikinika
maerekati ikamakiti.
11 Nitiretakiti, ! pikamapiri maerekani kamakiti atoko.
Erekarini kamakiti atoko inakarinanira pikamako. Erekari

kamakari Teoso nakiti itxaua. Maerekati kamakari !imarotari Teoso.

12 Temétxio inakoripekana, ikinimane sãpiretari iua ereka inini. Atão inakari Teoso sãkire oerekaua Temétxio kamakiti atão inini. Ate apaka sãpiretari iua ereka inini. Himarotari atão inakarinoka asãpireta.

13 Ninirekamari ito nisãpiretinii, txamari ! ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini.

14 Ninirekari paĩtiki naõkitinii pite. Iuasaaki asãkirauatako aãpisatoõtakakauako.

15 Ninirekari Teoso kamaerekaxiniretinii. Aĩtariakori uai auakani sãpiretai ixinikamanapitinii. Pisãpiretana ikinikana aĩtariakori ereẽ auakani, axinikamanapitinina ninoa.

XOTA
Xota Iokanatsopatakiti

1 Nota Xota. Xesosi Kristo nitiri amotakori nitxaua. Txiako itari nitxaua. Niokanatsopata kãkitimoni, Teoso akiritakinimoni, Teoso aĩri tiretakinimoni. Xesosi Kristo nĩkatakinimoni niokanatsopata.

2 Teoso iteene amonĩkai. Iteene ikamaerekaxiniretai. Iteene itiretai.

Atão Minakati Oerekakani

3 Hĩte nota tiretakini, Xesosi makatxakapekari himaerekani, nota maerekani apaka. Ninirekamari niõkatsopatiniri amaerekani makatxakiko pirena hĩtemoni. Iuanoka ninireka niõkatsopatini, txamari nixinikari erekape ãtião niõkatsopatini. Ninirekari nõtãkikinii. Teoso oerekakiti sãkiretxiti inakitiakorimoni isikakiti hinĩkaenetariko. Teoso oerekakiti ikinika isikapekari inakitiakorimoni. !Hãuiritapiri apanakini koketiniri ikara ninoa oereẽkitikata.

4 Hĩte Xesosi sãkire auiãkani sauaki aua Teoso mapaxitakani. Merepanika ninoa apotiitakasaakiua hĩtekata, ! himarotari kamisirienererini ininiuana. Ninoa koketari isãkirena Teoso sãkirekata. Ninoa sãkire: “Ate sirĩka anireẽkitokata, kotxi Teoso katiraõkiri, ininiã iua ! imisiritaua.” Ikara atokora itxana ninoa. Xesosi Kristonokara aãuĩte. Apiananiri itxaua. Iuaritika ninoa !inirekari Xesosi. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Teoso misiritiniri kãkiti ninoa atoko inakani.

5 Kitxakapirĩka Exito tixini auakani misiritana Xoteoakori. Himarotapekari ikara inakari. Ninirekari iuaĩkana hĩxinikiniri ikara inakari pirena. Teoso moianatana Xoteoakori, ininiã ninoa miteka, Exito tixini osipikinina ĩkapani. Hĩxinikariko ia: Teoso makatxakana ninoa iuasaaki imapinakanina ĩkapani, iuaritika mapa kasiriti napa atoko Teoso okana ninoa iua sãkire mauiãkani.

6 Ãtipekana nisãpiretai. Hĩxinikariko Teoso nitiriakori iaxitikini kitxakapirĩka. Teoso txĩkitakana ninoa auĩtetxi ininiuana, txamari !inirekaikarina Teoso paniãtakiti ikaminina, ininiã itakanaparina auiniãtaãna Teoso tixineẽ. Hĩxinikariko ia: Teoso paniãtana ninoa ipiaã ikaikotinina ãtipirika. Itixi xipokini õtisaaki Teoso misiritanako ninoa.

7 Ãtipekana nisãpiretai. Hĩxinikariko Sotoma sitatxiti, Komoha sitatxiti, apanakini sitatxiti apaka iuaãtaã takote auakari. Iuaã auakani !inirekari Teoso paniãtakiti ikaminina, ninoa Teoso nitiriakori atokokana. Maerekatinoka inirekapikana, kiki sirĩkini ãti kikikata. Ininiã Teoso xipokari iuaã auakari

sitatxiniri. Ninoa maerekani xika Teoso iokanatana ninoa arikatxi maxipokatimoni. Iuaã imisiritaãkapikana. Ikara õtãkikaua maerekati amakamakani tĩkane.

8 Ninoa maerekati kamakani, kamisirienererini hĩte sauaki auakani, kitxakapirĩkarini atokokana itxana. Ixiniãkitina maerekati xika ninoaka ĩto imisiritauana. !Inirekarina Teoso ninoa auĩte ininiua. Imisãkirepiretarina Teoso nitiriakori iaxiti auakani.

9 Mikeo inakori Teoso nitiriakori auĩte itxaua, iuaritika ! imisãkirepiretari ãti Teoso nitiri iaxitikiri. Kitxakapirĩka iua Mikeo Satanasikata itaparakienatakakaua, kotxi Mikeo nirekari Moisesini ĩto ikatini, txamari Satanasi nirekari Moisesini ĩto iua inakiti ĩkapani. Iuasaaki Mikeo !imisãkirepiretari Satanasi. Ianoka isãkire: “Teoso misiritapanikaiko pite,” itxari Satanasi.

10 Txamari ninoa kamisirienererini hĩte sauaki auakani misãkirepiretari ikinika imimarotakinitina. Ninoa iĩkite kaxipiri ĩtopa auakani iĩkite atokokana, kotxi ikamarina iĩtonani nireẽkiti. Ikara iĩkitena xipokanako ninoa.

11 Teoso misiritanako ninoa. Kitxakapirĩka Kaiĩ inakori kamari maerekati. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapirĩka Paraão inakori kamari maerekati txineiro apakapini ĩkapani. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapirĩka Koree inakori ! inirekari Moisesi iauĩte ininiua. Iua atokokana ninoa !inirekari Teoso iauĩtetini. Ininiã ixipokaãkanako Koree xipokiko atokokana.

12 Hãpotiitakasaakiua hinipokotini ĩkapani, ninoa kamisirienererini apaka nipokota hĩtekata. ! Ipẽtauatana. Itxikotarina iua kiiniri imaerekanina xika. Ninoaka itiretaua. ! Itiretarina apanakini. Ĩtima anikari katxiãri iaxitikiri, ininiã katxiãri napiniãtaã ãparaã kipa, takari aneini ĩkapani. Txamari ninoa kamisirienererini katxiãri ãki ãparaã mauakiniti atoko itxa. ! Erekana kãkiti ĩkapani. Mitaãsaaki aua txipokori, txamari ninoa kamisirienererini mitaãsaaki aamina mariti atokokana ninoa. Aamina mariti ipĩkari atoko, kotxi !iminaua. Ninoa iua atokokana, kotxi !ikamari erekari. Aamina mariti tokaãka. Ikotsa maporokaãka, ininiã atão ipĩkari itxaua. Ninoa kamisirienererini ikara aamina atoko, kotxi ipinanako. !Ikaikotana Teosokata ãtipirika.

13 Potxoari uiniti tsakati pamonõkoniri atoko itxa ninoa kamisirienererini. Tsakati sori txiko atoko itxa ninoa maerekani. Iõriki atoko itxana. Iua iõriki sinimoni ! kimarotikori. Ninoa sariko ipiãmoni ãtipirika ikaikotinina ĩkapani. Teoso mereẽri ikara ipiaãtaã ninoa auini ĩkapani.

14 Kitxakapirĩka Enoki inakori sãpiretapekari kamisirienererini pirena. Iua Enoki Adão apika mekaniri apika mekaniri itxaua. Enoki txari:

Hãtamatariko. Apiananiri apokako itiximoni itomaneri inakitiakorikata. Mio, apikomoni mio, apikomoni mio, itxaãpokata inakitiakori iuakata ĩkani.
15 Iua ikinipoko misiritiko sãpiretakari itxaua. Iua apokasaaki, isãpiretanako maerekati kamakani misiritiko, Teoso manireẽkani misiritiko, kotxi Teoso !ipotxitari ninoa kamakiti. Ninoa misãkirepiretapikari Teoso. Ninoa maerekani xika, Teoso imanirekakanina xika, imisiritaãkanako,
itxa Enoki sãpiretakiti kitxakapirĩka.
16 Ninoa kamisirienererini ãtipirika tsoatapika. Ãtipirika apoĩtapikana apanakini. Iĩtona nireẽkitinanira ikamana. Iuikauana. "Peerekai pite," itxana ãtimoni inireẽkitinani apakapinina ĩkapani.

Õtãkipirenatxi

17 Nitiretakini hĩxinikariko aãuĩte Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti akokaxiti.
18 Ninoa txai: "Xipokatxi õti kaiamapeka inini manapi apokanako kikiakori hĩte napetakani tĩkane. Ninoa kamariko ninoaka nireẽkiti, Teoso manireẽkiniti," itxana Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti.
19 Ninoa maerekani xika kãkiti txitakakaua. Ninoa kamisirienererini kamari iĩtona nireẽkitinoka. Erekari Matamatakoti !auinana ninoa.
20 Hĩtepekana nota tiretakini, iteene hãuikapikariko Teoso oereẽkiti. Ikara atoko hininiã, kataparaxinireiko hĩte. Hãuikariko Teoso oereẽkiti, kotxi Teoso sãkire itxaua. Himisãkiretariko Teoso. Erekari Matamatakoti oerekai atão hĩsãkirauatini ĩkapani.
21 Maerekati kamakanii, iuaritika aãuĩte Xesosi Kristo ! imisiritai. Iua anikai ãtipirika iuakata hãuini ĩkapani. Ikara hiãtapakasaaki, ãtipirika hĩxinikapikariko Teoso tiraõki hĩte ĩkapani. !Hĩtakanapapiri iua.
22 Apanakini !auikapanikari ikinika Teoso oereẽkiti, iuaritika ! hĩtxitapena. Himoianatanako ninoa iteene auikiniri ĩkapani.
23 Pamonõkoniri, kãkiti kamakasaakiri maerekati. Xamina tirinakari atoko itxa imisiritikona imaerekanina xika. Ininiã hĩsãpiretanako Teoso sãkire, imisiritikona apokini apisapanika. Xamina tirinakari ãki katxakakari pimakatxakini atokokana itxa, pisãpiretakasaakiri Teoso sãkire ninoamoni. Apanakinipekana hiamonĩkako. Hiamonĩkasaakina, erepaniko, kotxi pamonõkoniri ninoa maerekani. Homanatariko maerekati ninoa kamakiti, hĩte makamakaniri ĩkapani.

Peerekari Teoso

24 Teoso kaposotiireri nĩkataua maerekati amakamakani
ĩkapani. Iua anikaua iua apisatoõ apoxokoniritika.
Iuasaakiko amaerekani ! auaikako. Peerekari aãuini iua
apisatoõ.
25 Ãti Teoso ! auari. Iuanokara Teoso txaua. Iuanokara
kimaroreri. Amaerekani makatxakakari itxaua, kotxi aãuĩte
Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani. Iua iotximere aua, kotxi
imaerekani ! auari. Auĩtetxiakori auĩte itxaua iua. Kaposoti-
ireri iua. Iposotari ikinipoko ikamini. Itixi kamiko apis-
apanika ikara atoko itxa Teoso. Uatxa ikara atoko itxapanika
Teoso. Ikara atoko itxapikako ãtipirika Teoso. Ameẽ.

APOKORÍPISI
Xesosi Kristo Iuaka Oerekiniua Pirena

Ia Aãtsopa Oerekaua Xesosi Kamakiti

1 Ia aãtsopa oerekari Teoso nakitiakori Xesosi Kristo paĩtiki
kamaenetakiti. Teoso iokanatari initiri iaxitikiri Xoãomoni
Xesosi Kristo kamaenetakiti oerekini ĩkapani.
2 Ikinika Xoão atamatakiti, ikinika ikenakotakiti pakini
isãpireta ia aãtsopaã. Ikara atoko isãpiretaua ate Teoso sãkire,
Xesosi Kristo sãpiretakiti iuamoni.
3 Ia aãtsopa atatsopatakani Teoso takariko erekari ninoa-
moni. Teoso takariko erekari ia isãkire kenakotakanimoni, ia
isãkire kĩpitakanimoni, kotxi ikinika Xoão iõkatsopatakiti okata-
paniri apokini.

Xoão Iõkatsopare

4 Nota Xoão. Niokanatari ia niõkatsopare Teoso
mereẽkinimoni. Setxi sitatxiti Ásia inakori tixini auakanimoni
niokanata niõkatsopare.
Teoso sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ikamaerekaxinire-
tai hĩte. Uatxa iua aua. Merepitipanika kitxakapirĩka iua aua.
Iua ãtipirika auapikako. Setxi matamatakoni iaxitikini Teoso
topãkiniãtaã apisatoõ auakani sikari erekari hĩtemoni.
5 Xesosi Kristo apaka sikari erekari hĩtemoni. Atão inakari-
noka sãpiretakari itxaua iua. Iua merepitipanika õkitikaua
ipĩkani sauaki. Apaka itixi auakani auĩteakori auĩte itxaua iua.
Iua ate tiretakari. Ipina ate ĩkapani amaerekani imakatx-
akini ĩkapani, ininiã isikakaua erekari akamini ĩkapani.
6 Itxĩkitakaua auĩtetxiakori aniniua. Itxĩkitakaua sasetotxi-
akori aniniua, kotxi asãkirauata Teosokata. Ininiã atxari Xe-
sosi:
"Ãtipirika peerekai pite. Ãtipirika pitenokara kaposotiireri.
Ameẽ."
7 Hãtamata, Xesosi napani. Iua inako katxiãrikata. Iuasaaki
ikinimane kãkiti atamatariko. Aamina ĩpiriãmitakari nopini
iua tokakitakani apaka atamatariko iua. Iuasaaki ikini uãkati
kãkiti atapariko iua. Ninoa atapakasaakiri iua, itxiapatana,
akiripoakatana maerekati ikamakitina xika. Ikara atoko
apokako. Ameẽ.
8 Apiananiri txari:
—Iõkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitx-
aua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua.
Uatxa naua. Merepitipanika naua. Katana nota auapikako.
Ikini posotiiretxi aua notamoni —itxa.

Xoão Atamatari Aĩtari Iaxitikiri

9 Nota Xoão, hĩtari. Nikamari Xesosi Kristo nireẽkiti, ininiã himoianari nitxaua, kotxi ãtipirika nimĩteenekari nimisiritiko, hĩte misiritiko himĩteenekini atoko. Ikara misirikaretxi apokapitika atemoni, kotxi aãuĩte Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Nota aua Patamosi inakori pokomiriĩti. Nitakaãka uai, kotxi Teoso sãkire nisãpireta apanakinimoni. Ikinipoko nimarotakiti Xesosi Kristo pirena nisãpiretini xika kãkiti takano nota uai.

10 Kãkiti Apiananiri xinikini õtisaaki, Erekari Matamatakoti sikaimaroretano nota. Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi nitikinimoni. Sãkiretxi apiaenetakari, trõpeta atoko nikenakota.

11 Itxari:

—Kãkiti apisapanika naua nota. Nota auapanika ikinipoko xipokaãka atoko. Piõkatsopata aãtsopaã patamatakiti tĩkane. Eereka piokanatari iua aãtsopa kãkiti Teoso mereẽkinimoni setxi sitatxiti auakanimoni Ásia tixineẽ. Piokanatsopata Épeso sitatxiti auakanimoni, Esimina sitatxiti auakanimoni, Pékamo sitatxiti auakanimoni, Txiatxira sitatxiti auakanimoni, Satxima sitatxiti auakanimoni, Piratéopia sitatxiti auakanimoni, Araotxiséia sitatxiti auakanimoni pakini —itxa notamoni.

12 Ininiã eereka nikirioka notakata sãkirauatakari natamatini ĩkapani. Nikiriokasaaki, natamatari setxi tirikapi topãkini oro kamakori.

13 Tirikapi topãkiniãtaã, natamatari kãkiti itari iaxitikiri, iuaritika ipinimoni itxaua. Iua mãka õtanori. Ikitiãpeka apoka. Ipakiomatare atoko oro kamakoro aua itorotamoni.

14 Iãko iteene kasarori mapoa atoko itxa. Xamina tirinakari atoko itxa oki.

15 Ikiti mẽkorĩka pirõsi xamina ãki imẽkorĩkini atoko. Isãkire ene ãparaã torõkani atoko.

16 Iuako ikikomoni imaĩkaro setxi iõriki. Inamaã iouata mitari pokĩka. Iua iouata ipi uanaro aua. Atokatxi iotximere atoko itxa itoõ.

17 Natamatakasaakiri, nirika ikitimoni. Koriãkari atoko nitxa. Ininiã iuasaaki itakari iuako ikikomonikiri nota nopini. Itxano:

—Kona pipĩkarauatape, kotxi ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko nota auapanika.

18 Nota auãkipika inakarino. Nota koriãkaripekano, iuaritika hãtamatano. Ãtipirika auãki inakarino nota. Ameẽ. Kaposotiireno nota, kotxi nipaniãtari kãkiti ipinini. Niposotiire aua niokanatiniri kãkiti maerekati kamakani misiritikoãtaã.

19 Piõkatsopatari mitxi patamatakiti, uatxaika patamatakiti pakini. Apikomoni noerekakiti apaka piõkatsopata, kotxi noerekaiko katana itiximoni ĩkari.

20 Kiripa ninoa iõriki setxi pakini niuako nikikomoni
auakani? Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa anikari nota
sãkire nisãkire auiãkanimoni ninoa setxi sitatxi auakanimoni.
Kiripa ninoa setxi tirikapi topãkini oro kamakori? Nisãkire
auiãkani ninoa setxi sitatxi auakani itxauana —itxa Xesosi
Xoãomoni.

2

Xesosi Iokanapirena Épeso Auakanimoni

1 Xesosi misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire
auiãkanikata auakarimoni Épeso sitatxitiã:
Ninoa setxi iõriki maĩkakarino nota. Nimaĩkari ninoa iõriki
niuako nikikomoni. Ninoa setxi tirikapi topãkini oro ka-
makori sauaki tĩpokotakarino nota. Ia nota sãkire.
2 Nimarotari ikinika hĩkamakiti. Nimarotari itori parĩkatxi
pamimari hĩkama. Parĩkatxi kamimari inakasaaki, kona
hĩtakanapari. Maerekati kamakani apokasaaki hĩtemoni, kona
hĩte apakapana. Apokapeka apanakini kãkiti hĩtemoni. Itx-
ana: "Teoso iokanatakiniraua ate." Txamari, kona atão
ninoa sãkire. Nimarotari kona hĩte auiritana ninoa kaminiri
maerekati. Hĩte atamakaerekatana. Eereka himarotari kona
atão ninoa sãkire.
3 Himisiritaãka nisãkire hĩsãpiretini xika, iuaritika
himĩteenekari ikinipoko nota ĩkapani. Kona hĩsãpaka
hĩparĩkauatini nota ĩkapani.
4 Ikara hĩkamakiti erekari, txamari hĩtakanapari hĩtiretinino.
Merepanika hĩtiretano.
5 Hĩxinikariko merepitipanika hĩtiretinino. Uatxa poiãoka
hĩtiretano. Iuaĩkana hĩkamariko merepitipanika hĩkamakiti
atoko. Himatakanapakaniãri ikara himaerekani, patimari
napokini hĩtemoni. Nimakatxakariko hĩtirikapite topãkini.
Ininiã Teoso sãkire auiãkani ! auaika ereẽ, himatakana-
pakaniãri ikara himaerekani.
6 Auapitika atão hĩkamakiti, kotxi hĩte omanatari Niko-
raito inakoni kamakiti. Nota apaka omanatari ninoa kamak-
iti.
7 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Mata-
matakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni. Maerekati maka-
makati nauiritako amãtiiri Teoso tixine apanĩkaki auakari
itximini. Iua amãtiiri tximakari auapika ãtipirika Teosokata,
—itxa Xesosi Épeso auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Esimina Auakanimoni

8 —Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire
auiãkanikata auakarimoni Esimina sitatxitiã:

Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko, nota auapanika. Nipĩpe, iuaritika iuaĩkana nõkitikaua. Uatxa !nipinaika. Ia nota sãkire.

9 Nimarotari hãtatsiire. Nimarotari hĩte minakati ! auari. Iuaritika ikinipoko erekari aua hĩtemoni. Nimarotari apanakini misãkirepiretinii hĩte. Ninoa txa: "Xoteoakorira ate." Txama kona atão Xoteoni ! itxauana. Ninoa apotiitiniãtaãua Satanasi nakiti.

10 Kona hĩpĩkapiri himisiritiko ĩkapani ĩkari. Satanasi takari apanakini hĩte kateia ãki ataerekatinii ĩkapani. Himisiritaãkako tesi pakini õti. Atxiĩti hĩpina nisãkire hãuikini xika, iuaritika kona hĩtakanapapiri nisãkire hãuikini, ininiãkara nisikai ãtião saporiẽta. Iua saporiẽta apakapakari auapika ãtipirika Teosokata.

11 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni. Maerekati makamakati kona iuaĩkana ikoriãika,
—itxa Xesosi Esimina auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Pékamo Sitatxiti Auakanimoni

12 Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auiãkanikata auakarimoni Pékamo sitatxitiã:
Notamoni auari oa iouata ipi uana auakito. Ia nota sãkire.

13 Nimarotari ikinika hĩkamakiti. Nimarotari hãuiniãtaã. Ereẽ Satanasi kãkiti auĩte itxaua. Iuaritika hĩte auikari nota sãkire. Kona hĩte takanapari nisãkire hãuikini. Ãtxipa inakori auama hĩte sauaki. Iua sãpiretapikari nisãkire kãkitimoni. Ikara xika okapeẽka ereẽ Satanasi auiniãtaã. Iuaritika kona hãsikano. !Hĩtakanapari nisãkire hãuikini.

14 Txamari auapitika hĩkerokakiti. Aua kãkiti hĩte sauaki Paraão inakori sãkire auiãkani. Kitxakapirĩka iua oerekari Paraki inakori kãkiti Isaeo auakani imisirienetini. Iua Paraki xika ikamarina maerekati, kotxi inikarina xinitxi teoso kamakorimoni sikakori. Oerekana kãkiti kaminiri maerekati iĩto nireẽkiti ãti kãkiti ĩtokata. ! Apakata kãkiti auikiniri Paraão sãkire.

15 Hĩte sauaki aua kãkiti Nikoraito inakoni sãkire auiãkani. Nota omanatari ninoa auiãkiti sãkiretxiti.

16 Hĩtakanapariko ikinika himaerekani. Hĩkanapiriãko notamoni. Ikara atoko himakamakaniã, patimari hĩtemoni napokini. Ininiã nineenamauata maerekati kamakanikata mitaro iouataã ninamaã auakaroã.

17 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni. Maerekati makamakati nisikariko komiri iaxitikiri kipatakori. Apaka nisikariko kai kasarori maerekati makamakanimoni. Iua kai nopini iõkataãka kãkiti uãka amaneri apanakini mimarotakiniti. Apakapakarinani imarotari iuãka amaneri,

—itxa Xesosi Pékamo auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Txiatxira Auakanimoni

18 Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auiãkanikata auakarimoni Txiatxira sitatxitiã:
Teoso ãkirirano nota. Noki xamina tirinakari atoko itxa. Nikiti mẽkorĩka pirõsi atoko itxa. Ia nota sãkire.
19 Nimarotari ikinika hĩkamakiti. Nimarotari hĩtiraõki. Nimarotari iteene hãuikari nisãkire. Nimarotari iteene hĩparĩkauata nota ĩkapani, apanakini ĩkapani apaka. Hĩparĩka nota ĩkapani pasãpaniri inakasaaki, iuaritika hĩkamapanikari nota ĩkapani. Uatxa apiaãpota hĩparĩka nota ĩkapani.
20 Itxama, nisãpiretaiko hĩkerokakiti. Hĩte auiritaro sito, Xesapeo inakoro, maerekati okamini hĩte sauaki. Oa txa: "Teoso sãkire sãpiretakarono nota." Otxama, omisirienetana ninitiriakori. Oa xika, ninoa kamari maerekati iĩtona nireẽkiti apanakinikata isirĩkinina. Apaka ninoa nikari nipokori teoso kamakori sikakori.
21 Niãtapari otakanapiniri omaerekani, txamari kona onirekari otakanapiniri omaerekani.
22 Ininiã nota kamariko oa amianatini. Oakata sirĩkakani matakanapakaniãro, iteene ninoa atatsiirauata.
23 Oa anaakori nokapitikako. Ikara atoko inakasaaki, ikinimane Teoso sãkire auiãkani imarotariko nimarotari ikinika kãkiti ãkixinire, ikinika ixinikakiti pakini. Ininiã erekari nisikako erekari kamakanimoni. Apaka nimisiritari maerekati kamakani. Hĩkamakiti iaõka niĩkitxitai hĩte.
24 Uatxa nimisãkiretai hĩte apanakini Txiatxira sitatxiti auakani. Hĩte auikari Teoso sãkire. Hĩte ! auikari Xesapeo sãkire. Hĩte kona apaiaõkari Satanasi oerekakiti, iua imarore. Kona ninirekari nisikinii apikomoni parĩkatxi nota ĩkapani, kotxi uatxa iteene hĩparĩkauata nota ĩkapani.
25 Ianoka ninireka hĩkamini. Hĩte auikari nisãkire, ininiã hãuikiniritika nisãkire, nikanapiriãko.
26 Iua maerekati makamakati, ãtipirika nipaniãtakiti kamakari, iuamoni nisikariko niposotiire itixi auakani auĩte ininiua.
27 Teoso sãkire kitxakapirĩkari txari:
Auĩtetxi itxauako. Itapararitika ipaniãtana ninoa inireẽkiti ikaminina. Imakamakaniãrina inireẽkiti, imisiritana ninoa, tiitxi kamakari tii imanirekakiniti ipakauanakini atoko.
Niri posotiire napakapakiti atoko iua apakapa.
28 Apaka nisikariko iõriki ĩkanõkapanikero iuamoni, ininiã notaka nisikaua iuamoni, kotxi iua iõriki atoko nitxaua.
29 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni,

—itxa Xesosi Txiatxira auakanimoni.

3

Xesosi Iokanapirena Satxi Auakanimoni

1 Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisãkire ninitirimoni, Teoso sãkire auiãkanikata auakarimoni, Satxi sitatxitiã:

Notamoni aua ninoa setxi Matamatakoni Teoso nakiti. Notamoni aua ninoa setxi iõriki. Ia nota sãkire. Nimarotari hĩparĩka. Apanakini sãpiretai hĩte auãki hinini hĩxinire, txamari Teosomoni koriãkanipekarai hĩte.

2 Himereka. Araõkire hĩtxapaniko. Hĩsikataparatari erekari hãkixinireẽ auakari, kotxi iua erekari ipinaariãpota. Ininiã hĩtxĩkitakari iua erekari auãki inini iuaĩkana. Notamoni hĩparĩka Teoso apisatoõ na atão.

3 Hĩxinikariko hãpakapakiti, apaka hĩkenakotakiti. Hĩkĩpitariko hĩkenakotakiti. Hĩtakanapariko maerekati. Erekari hĩkamako, kotxi kiĩtiriri apokini atoko napokako uai. Kãkiti kona imarotari kiĩtiriri apokini manapi. Ikara atokokana nitxako nikanapiriãkasaaki.

4 Hĩte Satxi sitatxiti auakani sauaki auapanika apanakini maerekati makamakani. Ninoa auikapitikari nisãkire. Ninoa kãkiti imãka matxikotakani atoko itxana. Ininiã notakata isanako. Imãkana kasarori. Ikara atoko nikaminana, kotxi ninoa kamari erekari nipaniãtakiti.

5 Maerekati makamakani ieretakariko mãkatxi kasarori. Kona noakapaniriko iuãkana naãtsopateẽ. Kãkiti iuãkana ikara aãtsopaã auakani ãtipirika auapikako Teosokata. Ikara atoko ininiã, nisãpiretari iuãkana nirimoni, initiriakori iaxitikini pakinimoni. Nitxana: “Nota nakitiakori itxauana ninoa.”

6 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni,
—itxa Xesosi Satxi auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Piratéopia Auakanimoni

7 Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auiãkanikata auakarimoni Piratéopia sitatxitiã:

Nota maerekati makamakatirano. Atão inakarinani sãpiretakarikarano nota. Kaposotiireri auĩtetxi Tavii inakori atoko nitxa, kotxi nota matakakakiti, kona ãti totari. Nota totakiti kona ãti matakakari.

8 Nimarotari hĩte parĩka. Hãtamata. Hĩparĩka nota ĩkapani aapokotxi tore matakakakori atoko itxa. Kona ãti posotari iseretiniri. Ininiã kãkiti !iposotari iotokakinii hĩte nisãkire hĩsãpiretini. Ikara atoko nikaminii hĩte, kotxi kona kataparai hĩte. Ikara atoko nikaminii hĩte, kotxi hĩkĩpitari nisãkire. Kona hĩkipatari nisãkire apanakini apisatoõ.

9 Apanakini txari: “Atão Xoteoakori atxaua.” Txamari
Satanasi nakitiakori itxauana. Paxirari ninoa sãkire. Nika-
mariko ninoa kapotoreẽkiniãua hĩte apisatoõ. Iuasaaki ninoa
txako: “Atãopitikara Xesosi tiretapitikai.”
10 Hĩkĩpitapekari nisãkire. Kamonõkoniri inakasaaki, kona
hĩtakanapari nisãkire, ininiãkara apia maerekati ikini itixiti
apokasaaki, iuasaaki ninĩkataiko hĩte. Iua maerekati kona
misiritai hĩte. Iua maerekati apokako itixi auakani ata-
makaerekatini ĩkapani.
11 Erepaniko, patimapaniriko napokini ereẽ. Ãtipirika
hĩkamariko erekari. Hĩtakanapapikariko maerekati. Ininiã
iuasaaki ãti kona posotari imakatxakiniri auĩtetxi
saporiẽtane hĩtemoni nisikakiti. ! Imakatxakarina ikara
hĩparĩka ĩki.
12 Nikamariko maerekati makamakati itĩkare mina atoko
inini niTeosone misãkiretiko aikoti ãki. Auapika Teoso
misãkiretiko aikoti ãki, ininiã ! itakanapari Teoso sãkire.
Niõkatariko niTeosone uãka iua nopini. Apaka niõkatariko
Teoso sitatxine uãka iua nopini. Ininiã apanakini imaro-
tari Teoso nakitiakori ininiuana ninoa. Iua Teoso sitatxine
Xerosareẽ amaneri iua tixine katxakakari. Iua maerekati
makamakati nopini niõkatariko apaka nota uãka amaneri.
13 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Mata-
matakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni,
—itxa Xesosi Piratéopia auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Araotxiséia Auakanimoni

14 Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire
auiãkanikata auakarimoni Araotxiséia sitatxitiã:
Niuãka “Ameẽ.” Nota atão sãkiretxiti sãpiretakarikarano.
Nikamari ikinika nisãpiretakiti. Merepanika nikamari
ikinipoko. Ininiã ikinipoko auĩte nitxaua nota.
15 Nimarotari ikinika hĩparĩka. Hĩtxari: “Nauikapitikari
Xesosi sãkire.” Txamari kona iteene hinirekari hĩkaminiri
nipaniãtakiti. Apaka kona iteene hinirekari hĩtakanapiniri
nisãkire. Kona kapatakari atokoni hĩtxaua hĩte. Kona
katxĩkareri atokoni hĩtxaua hĩte. Poomari atoko hĩtxaua.
Notamoni apiaerekata kapatakari atoko hininiua hĩte.
Iuasaaki iteene hinirekari hĩparĩkauatini nota ĩkapani. Iteene
himanirekakaniãri hĩparĩkauatini nota ĩkapani, apiaerekata
katxĩkareri atoko hininiua hĩte, nisãkire ikinika hĩtakanapini.
16 Notamoni hĩte ãparaã poomari atoko hĩtxa. Ininiã
kona ãparaã kapatakaãri atoko ! hĩtxa. Apaka kona ãparaã
katxĩkareẽri atoko ! hĩtxa. Ikara atoko inakasaaki ! ninirekai.
Ininiã mapara nikanakai hĩte.
17 Hĩte txa: “Katxineiroteua ate. Katiiua ate. Apikomoni
anirekakiti !auari,” hĩtxa. Txama kona himarotari hãkixinireẽ

iteene himatinaniuatini. Hãkixinireẽ minakati ! auari. Hãkixinireẽ mokiri atoko hĩtxaua. Kasarari atoko hĩtxaua hãkixinireẽ. Ikara atoko hininiã, kona himarotari Teoso.

18 Nõtãkikai hĩte hiamotiniri notamoni auakari oro atoko inakari. Oa oro xamina oeretakito. Ikara atoko hĩkaminiã, ikinika hinirekakiti auako hĩtemoni. Hiamotariko mãkatxi kasarori notamonikiri hĩeretakini ĩkapani, ininiã kona hĩpẽtauata kasara hinini xika. Ikara atoko hĩkaminiã, hãkixinire ! auari maerekati. Hiamotariko apaka pinĩtxi notamoni auakari hõki ĩkapani, ininiã atão hĩposota hãtamarauatini.

19 Nitiretakini nõtãkika, apaka noerekana. Ininiã ikinipoko atão hĩkamako maerekati hĩtakanapini ĩkapani.

20 Hãtamatako. Hãkixinire toreẽ nota auapeka. Nota haãpoko maparakiri akiritakari atoko. Hĩkenakotiniãri nakiritinii, hõsereiniãri hãkixinire tore, niĩroã hĩtekata nikaikotini ĩkapani. Iuasaaki ninipokota hĩtekata. Hĩte nipokota notakata.

21 Nauiritari maerekati makamakati topãkini notakata auĩtetxi topanere nopini. Iua auĩtetxi topanere nota nakiti. Iua atokotxikana nota topãka nirikata auĩtetxi topanere nopini iua nakiti nopini, kotxi maerekati makamakati nota apaka txaua.

22 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni,
—itxa Xesosi Araotxiséia auakanimoni.

4

Iaxiti Auĩtetxi Topanere

1 Eereka natamatari iaxiti tore. Itore imatakakaãka. Merepanika nikenakotari trõpeta atoko inakari. Kãkiti sãkire atoko itxa. Imisãkiretano:
—Uai pina notamoni. Noerekaiko katana auakari tĩkane.

2 Iuasaakipeka Erekari Matamatakoti anikano. Iuasaaki natamatari auĩtetxi topanere iaxiti. Topãkakari aua iua nopini.

3 Iuaã topãkakari kai peereri pomẽkoriri atoko itxa. Iua kai satónia inakori atoko. Apaka ãti kai sátxio inakori atoko itxa iua topãkakari. Kisi ãkitari iua auĩtetxi topanere. Iua kisi kai esimeráota inakori atoko itxa.

4 Iua ĩtinikata aua vĩtxi koatro pakini topaneretxi. Vĩtxi koatro pakini totiakori topãka iua topaneretxi nopini. Ninoa mãka kasarori. Ikiina aua saporiẽta oro kamakori.

5 Auĩtetxi topanereãtaã atamataãka ito mẽkokari. Iotxira, iokaamori aua iuaãtaã. Iteene poenexitiri. Iua auĩtetxi topanere apisatoõ aua setxi tirikapi. Setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori itxauana ninoa setxi tirikapi.

6 Iua auĩtetxi topanere apisatoõ ipoa ãtakaãri atoko itxa. Auĩtetxi topanere ĩtinikata aua koatro Teoso tixine auakani.

Ninoa okĩtxinoka xãpokaĩtotakini. Auana okina ikini iĩtoãna. Itorotaãna aua okina. Iporikiãna apaka aua okina.

7 Okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti ãti, ãkiti atoko itxa. Ãtipekana kema auĩte atoko itxa. Ãtipekana aua kiki toõ atoko. Ãtipekana kokoi araãkari atoko itxa.

8 Ninoa ikininape aua imĩkitana seisi pakini. Imĩkitana nopini, ipatapi apaka okina aua. Kona itomatana. Ikini pokamarariti, ikini ĩkanõkati itxana:

"Erekai. Erekai. Erekai. Teoso Apiananiri pitxaua. Kaposotiireri pitxaua. Ãtipirika auakarii. Kitxakapirĩka auakarii. Uatxa auakarii. Katana apaka pite auapanika,"

itxana ãtipirika.

9 Ninoa okĩtxinoka xãpokaĩtotakini xipoãtakasaaki, ixikaretarina Teoso paxitiko pirena. Ixikaretarina: "Ikinipoko ikamakiti ate ĩkapani erekarinoka. Peerekari iua auĩtetxi topanere topãkakari, ãtipirika auapika inakari." Ninoa xikaretari ikara Teoso ĩkapani.

10 Ninoa vĩtxi koatro pakini totiakori xikarauatakasaaki, ikapotoreẽkauana ixitimoni iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari apisatoõ. "Ateosone," itxana iua ãtipirika auapika inakarimoni. Itakarina isaporiẽtane Apiananiri apisatoõ, kotxi Teosonokara ikinimane auĩte. Iuasaaki itxana:

11 "Apiananiri, aTeosone pitxaua. Erekai pite, ininiã apakatapitika apaxitinii. Apakatapitika ikinimane sãpiretinii: 'Peerekai.' Apakatapitika pite apakapiniri ikini posotiiretxi. Ikara atão, kotxi pite kamari ikinika. Pite kamari ikinika, kotxi pite nirekari pikaminiri. Pite nirekari ikinipoko auini,"

itxana ninoa vĩtxi koatro pakini totiakori.

5

Aãtsopa Iapiriãkori Pirena

1 Iuasaaki natamatari aãtsopa iapirikakori iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari uakoã. Iuako ikikomonikiriã aua. Iua aãtsopa auari iõka ãkiriko, inopinimoni pakini. Iua aãtsopa aua setxi popitari kãkiti makatamẽkakaniri ĩkapani.

2 Iuasaaki natamatari ãti Teoso nitiri iaxitikiri. Kataparari iua. Itaparasãkireritika itxa:

—Kiripa apakata imakatxakiniri ia popitari? Kiripa posotari ikatamẽkiniri ia aãtsopa? —itxa.

3 Itxama, kona auari iaxiti auakari, kona auari itixi auakari, apaka kona auari itixi patapi auakari, iua aãtsopa katamẽkakari !auari. Ninoa !iposotari ikatamẽkinirina iua aãtsopa. !Iposotarina atamatinirina iua aãtsopa ãki.

4 Ininiã iteene nitxiapata, kotxi iua aãtsopa iapiriãkori
katamẽkakari ! auari. Erekari kamakari ! apokaãka
ikatamẽkiniri ĩkapani, atatsopatiniri ĩkapani.
5 Iuasaaki ninoa totiakori ãti txari notamoni:
—Kona pitxiapatape. Patamata ikiraã. Ãkiti atoko inakari
iua. Xotaa apika mekaniriakori auĩte iua. Tavii apika
mekaniri iua. Oerekapekari Satanasi poiãori inini. Iua
apiata. Ininiã iuanani posotari ikatamẽkiniri iua aãtsopa
iapiriãkori. Iuanani posotari imakatxakiniri ninoa setxi popi-
tari —itxa iua toti.
6 Iuasaaki natamatari soti auĩte okakori atoko. Iua itima
iua auĩtetxi topanere apisatoõ. Ninoa ipi ipi pakini okĩtxinoka
xãpokaĩtotakini, ninoa totiakori pakini ãkitari iua. Setxi iko,
setxi oki pakini aua iuamoni. Setxi oki aua iuamoni, kotxi
setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori aua. Teoso iokanatana
ninoa ikini itixitimoni.
7 Iua soti auĩte atoko inakari sari iua auĩtetxi topaneremoni.
Imaĩkari aãtsopa topaneretxi nopini topãkakari uakoã auakari.
Iuako ikikomonikiriã aua.
8 Imaĩkasaakiri, ninoa koatro okĩtxinoka xãpokaĩtotakini, ni-
noa vĩtxi koatro totiakori pakini patimari ipamakinina soti
auĩte apisatoõ. Ikinikana auari arpa inakori xikari ikaminina
ĩkapani. Imakinikana auari kopitipaki oro kamakori. Naia ko-
pitipaki xãpoka koria atoko inakari peeremariri. Ia kamariãro
Teoso sãkire auiãkani sãkire iuamoni.

Amaneri Xikariti

9 Iuasaaki ninoa xikaretari amaneri xikariti. Ixikaretarina:
“Pitenani apakata papakapiniri iua aãtsopa iapiriãkori. Pi-
tenani apakata pimakatxakiniri popitari, kotxi pi-
tenanira erekari. Pite okaãka. Piarẽkaã piamotaua
ate Teoso ĩkapani. Piamotapekaua ikini uãkati kãkiti
sauaki. Ikini ãti uãka sãkire sãkiretakani sauaki pi-
amotapekaua. Ikinika itixiti auakani sauaki piamo-
tapekaua ate.
10 Pite txĩkitakaua ate auĩtetxiakori aniniua, sasetotxiakori
apaka aniniua, Teoso ĩkapani aparĩkauatini. Ininiã
itixi auakani auĩte atxauako ate.”
11 Iuasaaki natamatari itomaneri Teoso nitiriakori. Nike-
nakotari ninoa sãkire. Kaiãopokori ninoa. Seĩ mio, apikomoni
seĩ mio, apikomoni seĩ mio itxaãpokatana. ! Apakata ni-
noa iaõtiko. Ninoa ãkitari iua auĩtetxi topanere, okĩtxinoka
xãpokaĩtotakini, totiakori pakini.
12 Itaparasãkireritika ixikarauatana. Itxana:
“Soti auĩte okaãka kãkiti ĩkapani. Ininiã ãtipirika apakata iua
apakapiniri posotiiretxi, ikinika erekari, imaroretxi,
taparãtxi pakini. Apakata ikinimane paxitiniri

iua. Apakata ikinimane sãpiretiniri iua ereka inini. Apakata ikinimane iuikiniri iua.”

Ikara atoko ninoa xikarauata.

13 Ikara eereka nikenakotari ikinika iaxiti auakani, ikinika ĩkorapokoriti auakani, ikinika itixi patapi auakani, ikinika potxoari uiniti nopini auakani, ikinika potxoari uiniti ãki auakani pakini xikarauatini. Itxana:

“Ikinika erekari ãtipirika aua iua auĩtetxi topanere topãkakarimoni, iua soti auĩte pakinimoni. Ikinika ãtipirika paxitana. Ikinika ãtipirika txari: ‘Peerekana ninoa.’ Ikinika taparãtxi ãtipirika aua ninoamoni.”

14 Ininiã ninoa koatro, okĩtxinoka xãpokaĩtotakini txana:

—Ameẽ.

Iuasaaki ninoa vĩtxi koatro totiakori patimari pamakini.

—ATeosone pitxaua —itxana iua ãtipirika auakarimoni.

6

Soti Auĩte Makatxakari Popitari

1 Natamatari soti auĩte makatxakiniri ãti popitari. Ikara natamatakasaaki, nikenakotari okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Isãkire ikarokirauatini atoko itxa.

—Uai pinako. Patamata —itxa.

2 Iuasaaki natamatari kavaro kasarori. Kiki aua oporikiã. Iua tapotxi aua. Auĩtetxi saporiẽtane sikaãka iuamoni. Iua sari ikini itixitimoni kãkiti auĩte ininiua ĩkapani.

Ãti Popitari Makatxakiko

3 Eereka soti auĩte makatxakari ãti popitari aãtsopaã, ininiã ipi auape. Iuasaaki nikenakotari ãtipekana, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire:

—Uai pinako. Patamata —itxa.

4 Ikara eereka natamatari kavaro põkamarari. Kiki aua oporikiã. Iua kiki sikaãka posotiiretxi neenamatxi ikamini ikini itixitiã, ininiã neenamatxi mauakaniãtaã ! auari. Itxĩkitakari kãkiti okakakiniua. Isikaãka iouata mitapoari ineenamauatini ĩkapani.

Ãti Popitari Makatxakiko

5 Eereka soti auĩte makatxakari ãti popitari, ininiã ipi ãti auape. Iuasaaki ãtipekana, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti txari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

Ininiã iuasaaki natamatari kavaro pomamari. Kavaro nopini topãkakari aua minari iaõtiko iuakoã.

6 Eereka nikenakotari ãti sãkirauatini okĩtxinoka xãpokaĩtotakini sauaki. Itxa:

—Ipixini kiro triko ĩki, ãti õti kãkiti parĩka ĩkitxikana. Ãti, ipixini pakini kiro atarokiri atoko inakari ĩki, ãti õti kãkiti parĩka ĩkitxikana. Iĩtxiã ĩki, ovaã ĩki pakini poiãopanikako.

Ãti Popitari Makatxakiko

7 Eereka soti auĩte makatxakari ãti popitari, ininiã ipi ipi pakini auape. Iuasaaki nikenakotari imapotõkirekiri, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Itxari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

8 Iuasaaki natamatari kavaro posẽtakari. Inopini topãkakari uãka "Ipĩkitxi" inaãka. Ãti iua tikini sa. Iua akiritaãka "Maerekani Misiritikoãtaã" inaãka. Isikaãkana posotiiretxi kaiãopokori itixi auakani okiniua ĩkapani, ininiã koatro kãkiti auiniãtaã ãti okaãka. Ninoa okana kãkiti neenamatxiã, natxiã, amianariã, kaxipiri kaneenamariã pakini.

Ãti Popitari Makatxakiko

9 Ininiã soti auĩte iuaĩkana makatxakari ãti popitari, ininiã ipi ipi ãti pakini auape. Iuasaaki natamatari Teosomoni sikakori takikoãtaã patapi kãkiti okakoni. Ninoa okaãka Teoso sãkire isãpiretinina xika. Kona itakanaparina isãpiretinina Teoso kamakiti ninoa ĩkapani, ininiã ikara xika okaãkana.

10 Itaparasãkireritika akirikatarina Teoso. Itxana:

—Apiananiri, ãtipirika erekari kamakarii pite. Atãonoka pisãkire. Kirisaakipa pimisiritari itixi auakani? Kirisaakipa pixikatxitaua ate, kotxi ninoa okaua ate? —itxana.

11 Ininiã mãkatxi kasarori sikaãka ninoamoni. Eereka isãpiretaãkana:

—Hiãtapariko apikomoni. Teoso nirekari apanakini hĩtariakori, initiriakori okiko hĩte atoko iniko. Hĩtariakori okaãka atoko, Teoso xikatxitai hĩte. Hiãtapariko ikara õti —itxa.

Ãti Popitari Makatxakiko

12 Eereka nitikari soti auĩte makatxakiniri ãti popitari, ininiã seisi pakini auape. Iuasaakipeka itixi iteene iakeẽkata. Atokatxi mamãka, sako mata pomamari potxi iãko kamakori atoko. Kasiri kamarãka arẽkatxi atoko.

13 Iõriki itori iaxiti auakaro irika ĩkorapokoritimoni. Amãtiiri ĩtima iokatxaãkiti atoko otxa.

14 Natamatari iaxiti aãtsopa iapirikiniua atoko. Ikinika ixirata mitari, ikinika ipokomiriĩ pakini makatxakaãka. Ãtiãtaã itakaãka.

15 Iuasaaki ĩkorapokoriti auĩtetxiakori, kãkiti kaposotiirerini, katiirini, sotato auĩteakori, kãkiti katapararini, nitiritxi amotakoni, nitiritxi minakaniua pakini kipataua aarikoã, kai mitari sauaki ixirataã.

16 Iuasaaki itxana ixirata auĩtemoni apaka kai mitarimoni:

—Hĩrikako ate nopini. Hĩkipataua, kotxi topaneretxi nopini topãkakari, soti auĩte pakini nirekari imisiritiniua ate.
17 Soti auĩte misirikare õti manapi apopeka. Kona kãkiti mĩteenekari ikara misirikaretxi.

7

Sẽto Koarẽta Koatro Mio Teoso Nitiriakori Itixi Auakani

1 Eereka natamatari Teoso nitiri iaxitikiri timini atokatxi pokĩkinimoni, ãti atokatxi ereẽkokinimoni, ãti atokatxi kimapore sanaremoni, ãti atokatxi kimapore kikomoni. Ininiã ipi ipi pakinipe ninoa. Ninoa maĩkari ĩtima ipi ipi pakini itixi auakari ĩtimati. Ininiã ĩtima kona inapaika itixiã. Kona kãuaãriã !inapaika ĩtima. Kona aaminaã !inapaika ĩtima.
2 Natapari ãti Teoso nitiri iaxitikiri inaãpotini atokatxi pokĩkinimoni. Teoso ãtipirika auakari takaõtxikare aua iuamoni. Itaparasãkireritika akiritana ninoa ipi ipi pakini Teoso nitiriakori. Ninoa parĩka itixi, potxoari uiniti pakini imisiritinina.
3 Iua Teoso takaõtxikare auakiti txari ninoamoni:
—Uatxa kona himisiritapiri itixi, potxoari uiniti, aamina pakini. Himisiritinina apisa, ate takari Teoso takaõtxikare initiriakori itixi auakani teẽtaã.
4 Eereka nimarotari Teoso takaõtxikare apakapakani. Itakaõtxikaãkana sẽto koarẽta koatro mio kãkiti. Ikini uãka Isaeo tixinikini takaõtxikaãka.
5 Tosi mio Xotaa apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Hopẽ apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Katxi apika mekani takaõtxikaãka.
6 Tosi mio Asee apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Natarii apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Manasee apika mekani takaõtxikaãka.
7 Tosi mio Simião apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Arevii apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Isakaa apika mekani takaõtxikaãka.
8 Tosi mio Seporõ apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Xosee apika mekani takaõtxikaãka.
Tosi mio Pẽxamĩ apika mekani takaõtxikaãka.

Itomaneri Kãkiti Teoso Apisatoõ

9 Ikara eereka natamatari itomaneri kãkiti apotiitakaniua. ! Apakata kãkiti iaõtiniri ikinikana. Aua kãkiti ikini itixitikini, kãkiti ikini sereti. Aua ikini uãka sãkire sãkiretakani. Ikinikana ninoa timanãta Apiananiri apisatoõ, soti auĩte pakini apisatoõ. Ninoa mãka kasarori. Aãtape aua iuakoãna.
10 Itaparasãkireritika itxana:
—ATeosone topãka auĩtetxi topanere nopini. Iuara, soti auĩte pakini makatxakapekari amaerekani.

11 Iuasaaki ikinika Teoso nitiriakori iaxiti auakani tima. Ninoa ãkitana auĩtetxi topanere, totiakori, ninoa ipi ipi okĩtxinoka
xãpokaĩtotakini pakini. Ikapotoreẽkauana itoõna xitimoni,
auĩtetxi topanere apisatoõ. “Ateosone pite,” itxana Teosomoni.
12 Ixipoãtana Teosomoni:
—Ameẽ. Ãtipirika ikinimane sãpiretai ereka pinini. Peerekai.
Kimarorei. Erekari pikamakiti ate ĩkapani. Ikinimane paxitai.
Kaposotiirei. Pataparai. Ãtipirika ikara atoko atxai. Ameẽ.
13 Ininiã eereka ninoa totiakori ãti pimaãno nota:
—Kiripa ninoa kãkiti mãkatxi kasarori ieretakakani? Namonipa inana ninoa? —itxa iua.
14 Ininiã nota txari iua:
—Pitera imarotari.
Ininiã iua txano:
—Ninoa iteene misiritaãkapeka. Uatxa ixipope ninoa misiritiko. Soti auĩte makatxakapekari imaerekanina. Ininiã
imãkana soti auĩte arẽkaã arokakori atoko itxauana. Uatxa
kasarori imãkana, kotxi itxiko ! auari. Soti auĩte makatxakapekari kãkiti maerekani ipĩkasaaki, ininiã mãkatxi kasarori
atoko itxa ninoa ãkixinire.
15 —Ininiã ninoa aua Teoso topanere apisatoõ. Imisãkiretiko
aikoti ãki iparĩkauatana Teoso ĩkapani ikiniõtika pokamara,
ĩkanõka pakini. Ininiã iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari
auapikako ninoa sauaki.
16 Ninoa kona natxitaika. Kona iposonataikana. Atokatxi
kona arikana ninoa. Kona kapatakari kona arikana.
17 Kotxi soti auĩte auĩtetxi topanereãtaã auakari nĩkatanako
ninoa. Iua anikana ninoa sõtoãrimoni. Iuaã auakari sõtoãri
iãtakani ãtipirika auapikako. Teoso makatxakariko ikinika
iãtsaãna. !Itxiapataikana.

8

Imapotõkire Popitari Makatxakiko

1 Imapotõkire popitari imakatxakasaaki, ikinipoko
tsorĩkaxitita Teoso tixineẽ. Ikara atoko ipixini oara.
2 Eereka natamatana setxi Teoso nitiriakori, iua apisatoõ
timakani. Isikaãkana setxi xikari kamiko trõpeta inakori.
3 Eereka ãti Teoso nitiri apoka. Itima Teosomoni sikakori
takikoãtaã. Kamariãro arikiko koanati oro kamakori iuamoni aua. Kamariãro ito sikaãka iuamoni, Teosomoni isikini
ĩkapani, ikinika Teoso nakitiakori amanaãkiti sãkiretxitikata.
Ininiã arikari iua kamariãro Teosomoni sikakori takikoãtaã
nopini. Oro kamakori iua Teosomoni sikakori takikoãtaã
auĩtetxi topanere apisatoõ.
4 Ininiã iuakoã kamariãro txiã, Teoso nakitiakori
amanaãkiti sãkiretxitikata kanĩka Teoso apisatoõ.

5 Ininiã eereka iua Teoso nitiri kosekari okoana. Ixãpokakari
xaminaminiki mẽkorĩkakariã, Teosomoni sikakori takikoãtaã
nopini auakariã. Eereka okari itiximoni. Iuasaakipeka aua
karokirauari, mẽkokari pakini. Apaka iuasaaki itixi iakeẽkata.

Koatro Trõpeta Pirena

6 Ininiã ninoa setxi Teoso nitiriakori setxi trõpeta auakini
iposope itrõpetane ixõkinina ĩkapani.

7 Ininiã ninoa Teoso nitiriakori ãti xikarauata itrõpetaneẽ.
Iuasaaki katxĩkareri kai soro atoko inakari, apaka xami-
naminiki mẽkorĩkakari arẽkatxiã koketakori okaãka itiximoni.
Ikara xika apanakini aamina itixi auakari arika, ininiã ipi
ãti pakini aamina auiniãtaã ãtika arikaãka. Ikinika katsotati
arika apaka.

8 Eereka ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ. Ininiã ixi-
rata auĩte atoko inakari arikatxikata okaãka potxoari uiniti-
moni. Ininiã ipixini potxoari uiniti arẽkatxi itxapekaua.

9 Ininiã apanakini potxoari uiniti ãki auakani ipĩpe, ininiã
ipi ãti pakini potxoari uiniti auakani auiniãtaã ãtika ipĩpe.
Iuasaaki apanakini maporoni apaka xipokaãka, ininiã ipi ãti
maporo auiniãtaã ãtoka xipokaãka.

10 Eereka ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ, ininiã ipi
ãti pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki iõriki mitari
iaxitikero katxaãkata. Otirika tirikapi atoko. Oĩrika ipixini
uini nopini. Oĩrika ipixini sõtoãri nopini apaka.

11 Iõriki uãka, “Kapixiro,” otxaua. Ininiã ipixini ãparaã
kapixiã. Ipi ãti pakini sõtoãri auiniãtaã, ãtinoka sõtoãri kapixiã.
Ito kãkiti iãtari iua ãparaã, eereka ikoriãna, kotxi kapixiãri
ãparaã.

12 Ininiã ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ, ininiã ipi ipi
pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki atokatxi ponikare,
kasiri, iõriki pakini kona iteene !iponikaika. Imamãkapeka.
Ininiãkara pokamara ipi ipi pakini oara atokatxi !iponikaika.
Iua atokotxikana ĩkanõka ipi ipi pakini oara kasiri, iõriki
pakini !iponikaika.

13 Ininiã eereka nitikarauatakasaaki, nikenakotari
ãti Teoso nitiri sãkire. Iua araaãpota Teoso tixine.
Itaparasãkireritika itxari:

—Erepaniko. Erepaniko. Erepaniko itixi auakanii. Aua-
panika apikomoni ipi, ãti pakini trõpeta Teoso nitiriakori
xõkini ĩkapani.

9

Ãti Trõpeta Xõkiko

1 Ininiã ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ. Iuasaaki
nitikari ãto iõriki iaxitikero katxakini itiximoni. Iõrikimoni
osikaãka xavi aariko mamapotõkire irikoti tore ĩkapani.
2 Ininiã iõriki atoko inakari mataakari iua aariko. Eereka
katxiãri kaiãopoko pokĩka. Katxiãri tokori arikikosaaki atoko
itxa. Eereka iaxiti, atokatxi pakini piãka itxiã xika.
3 Iposo atoko txĩtxiri atoko inakari pokĩka itxiã. Posotiiretxi
isiãkana, ininiã kaxipiro itixi auakari posotiire atoko aua
txĩtxirimoni, kãkiti ioãkini ĩkapani.
4 Ipaniãtaãkana katsotati imokakanina, apaka takari, aam-
ina pakini imokakanina. Ipaniãtaãkana imisiritinina Teoso
takaõtxikare iteẽtaã mauakini.
5 Kona isikaãkana posotiiretxi kãkiti okinina ĩkapani. Sĩko
kasiritinanira ninoa paniãtaãka imisiritinina ninoa. Imisiri-
tarina kaxipiro ioãkini atoko.
6 Iuasaaki kãkiti nirekariko ipinini. Itxama, kona iposo-
tarina ikoriinina. Initarina ipĩkitxi, txamari iuasaaki ipĩkitxi
mitekapeka.
7 Iua txĩtxiri kavaro atoko itxana. Kavaro neenamatxi
kamakani atoko itxana. Ikiiãna aua saporiẽta atoko oro
kamakori. Itoõna kãkiti toõ atoko itxana.
8 Ninoa iãko sito iãko atoko itxana. Itsiriĩna ãkiti tsiriĩ atoko
itxana.
9 Itorota ipatinina koana metao kamakori atoko. Imĩkitana
ene kavaro itomaneri miteẽkani ene atoko. Mitekaĩ ene atoko
itxana.
10 Ninoa xipi kaxipiro xipi atoko itxana. Oko aua ixipiãna.
Ninoa posotari kamatsiitiniri kãkiti sĩko kasiriti.
11 Ninoa auĩte aua. Iua Satanasi nitiri. Mitxi aariko
mamapotõkire irikoti ãki auakari iua. Xoteo sãkireẽ iua uãka
Apatõ itxaua. Kreko sãkireẽ iua uãka Aporioõ itxaua. Popĩkari
sãkireẽ “Ikinipoko Xipokakari,” itxaua.
12 Ãti misirikaretxi napapeka. Txama auapanikako
apikomoni ipi misirikaretxi.

Ãti Trõpeta Xõkiko

13 Ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ. Iuasaaki seisi
trõpeta xõkapeẽkaika. Teosomoni sikakori takikoãtaã oro ka-
makori aua ipi ipi pakini iko. Ikara Teoso apisatoõ. Nikenako-
tari iko takote auakari sãkirauatini.
14 Ininiã iua txari Teoso nitiri iua trõpetaã xikarauatakari:
—Pisikakanako ipi ipi pakini Teoso nitiriakori iaxirikakoni
Eoparatxi inakori uiniti auakani.
15 Naia ipi, ipi pakini Teoso nitiriakori iposopekana ia
anokanani, ia kasiriti, ia õti, ia oara manapi ĩkapani. Ininiã
ninoa sikakaãka kaiãopokori kãkiti okinina ĩkapani. Ininiã ipi
ãti pakini kãkiti auiniãtaã auiritaãka ãtika okinina.

16 Ãti sãpiretano ninoa sotatone kavaro nopini auakani
tosẽtosi mirão aua. Kaiãopokori.
17 Natamatari ninoa sotatoakori kavaro nopini
nitaponemoni. Natamatakasaakina ia atoko ninoa. Itorotana
koana metao kamakori auana. Apanakini torota koana
põkamarari xamina tirinakari atoko itxa. Apanakini poporeri.
Apanakini posẽtakari ẽxópiri atoko. Ikiina ãkiti kii atoko.
Inamaãna ipokĩka xamina tirika, katxiãri, ẽxópiri pakini.
18 Ikara xamina tirinakari, ikara katxiãri, ikara ẽxópiri
pakini inamaãna pokĩkakari, okari kaiãopokori kãkiti itixi
auakani. Ininiã ipi ãti pakini kãkiti auiniãtaã ninoa okari
ãtika.
19 Kavaro posotiire inamaã, ixipiã pakini aua. Ninoa xipi
imini atoko itxa. Ixipiãna aua ito kiiri. Ninoa kii misiritari
kãkiti.
20 Ininiã itomane kãkiti koriã ia misirikari xika. Iuaritika
kãkiti mokakoni maerekati kamakani !inirekari itakanapini-
rina imaerekani. Ninoa kapotoreẽkapanikaua Satanasi nitiri-
akorimoni. Ikamapanikarina ninoa amanaãkiti. Iteosonetari
aamina kamakori, oro kamakori, pirata kamakori, pirõsi
kamakori, kai kamakori pakini. Ninoa teosone kona posotari
atamarauatini. Kona iposotarina ikenakorauatini. Kona
iposotarina itĩpokotinina.
21 Ninoa kãkiti okapanikari apanakini. Ikamapanikarina
miĩti parĩka. Isirĩkapanikana apanakinikata. Iĩtirĩkapanikarina
apanakini kãkiti tii. Kona inirekarina maerekati itakanapin-
ina.

10

Aãtsopa Axapitiri Iapirikakori

1 Iuasaaki natamatari Teoso nitiri iaxitikiri katxakini
ĩkorapokoritimoni. Kataparari iua. Iua katxiãri iaxitikiri ãki.
Katxiãri imãka atoko itxa. Kisi ikii nopini aua. Itoõ atokatxi
atoko itxa. Itapike aãtsota tirinakari atoko itxa.
2 Imaĩkanãtari aãtsopa iapirikakori axapitiri. Iuakoã aãtsopa
ikatamẽka. Itakari ikiti ikikomonikiri potxoari uiniti nopini.
Isanaremonikiri ikiti itakari imiriĩ.
3 Akiripoakata ãkiti atoko. Iuasaaki setxi iokaamori ke-
nakotaãka.
4 Iuasaaki niõkatsopaaritari ninoa setxi iokaamori sãkire.
Txamari nikenakotari ãti iaxitikiri sãkire. Itxano:
—Kona piõkatsopatapiri ninoa setxi iokaamori sãkire —itxa
iaxitikiri.

Aãtsopa Axapitiri Nikiko

5 Iuasaaki Teoso nitiri aua ãti ikiti imiriĩ. Potxoari uiniti
nopini ãti ikiti aua. Iua õtanõkari iuako iaxiti.
6 Iuasaaki itxa:

—Uatxa nisãpiretakiti Teoso ãtipirika auakari sãkire. Ikamari ikinika iaxiti, iaxiti auakani pakini. Ikamari ikinika ĩkorapokoriti, ĩkorapokoriti auakani pakini. Ikamari potxoari uiniti, ikinika iua ãki auakani pakini. Teoso misiritinina maerekati kamakani !okananiikari apokini.

7 Apikomoni ãti trõpeta xikarauatapanika. Iuasaaki kitxakapirĩka Teoso kipatakiti oerekaãkako. Teoso sãpiretakiti initiriakori ĩkorapokoritimoni, isãkire sãpiretakanimoni paĩtiki oerekaãkako —itxa Teoso nitiri.

8 Eereka iuaĩkana nikenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Pisa. Papariko aãtsopa iapirikakori, Teoso nitiri uakoã auakari. Iua ãti ikiti imiriĩ, ãti ikiti potxoari uiniti pakini aua kititakari.

9 Ininiã nisa iuamoni, ininiã nitxari iua:

—Pisikano ere aãtsopa iapirikakari.

Iuasaaki itxano:

—Papakapariko, nika pitxari ia aãtsopa. Pitikakoã kapixiriko ia pinikakiti, iuaritika pinamaã potxoariko. Mapa atoko itxako —itxano nota.

10 Ininiã nimaĩkari ĩkora aãtsopa, nika nitxari. Ninamaã potxoari. Mapa atoko itxa. Txamari nitikakoã kapixiri iua aãtsopa ninikakiti.

11 Iposo atoko isãpiretano:

—Iuaĩkana pisãpiretariko apikomoni Teoso sãkire, kaiãopokori kãkitimoni, kaiãopokori ãti uãkamoni, kaiãopokori ãti uãka sãkire sãkiretakanimoni, kaiãopokori auĩtetxiakorimoni pakini pisãpiretariko nisãkire —itxano.

11

Ipi Teoso Sãkire Sãpiretakani

1 Aãke niaõrauatini ĩkapani nisikaãka. Iuasaaki Teoso nitiri txano:

—Pisa. Piaõtariko Teoso misãkiretiko aikoti. Piaõtariko Teosomoni sikakori takikoãtaã. Piaõtana Teoso misãkiretakani iuaã auakani.

2 Kona piaõtapiri Teoso misãkiretiko aikoti pirikere, kotxi Xoteo minakaniua apotiitiniãtaãua iuaã. Iuaã ninoa ĩkapani. Ninoa misiritariko Teoso sitatxine koarẽta toisi kasiriti. Ikara Teoso sitatxine, Xerosareẽ inakori.

3 Nisikaposotiiretanako ipi kiki. Teoso sãkire sãpiretakani ninoa. Ninoa ieretakariko sako mata. (Sako mata kãkiti ieretakasaaki oerekari imatinaniuatini.) Ininiã mio tosẽtosi sesẽta õti pakini ninoa sãpiretariko nisãkire.

4 Ninoa ipi oriva mina atoko itxana. Apaka ipi tirikapi topãkini atoko itxana. Ikini itixiti auakani auĩte apisatoõ, Teoso apisatoõ ninoa aua.

5 Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina ninoa, iuasaaki xamina tirinakari pokĩka inamaãna. Ininiã iuasaaki imokaiakarini

xipope. Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina, ikara atoko itxa okikona.

6 Teoso sãkire isãpiretakasaakina, iposotarina iaxiti itotini. Ininiã iuasaaki ãparaã kona ikipaika ĩkorapokoriti. Ninoa posotari ãparaã arẽkatxi inĩkitakini. Iposotarina itxĩkitakiniri ikini sereti maerekati apokini ĩkorapokoriti auakanimoni. Inirekasaakina, ninoa posotari ikara ikinika ikaminina.

7 Teoso sãkire isãpiretinina xipoka atoko, monõkori aariko mamapotõkire irikoti ãki potoriãkari pokĩka. Iuasaaki iua kamari neenamatxi ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakanikata. Eereka iua okapena ninoa.

8 Ininiã ninoa ĩto sirĩkako kimaporiãtaã, mitari sitatxitiã. Iua sitatxitiã Apiananiri tokakitaãka aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iua sitatxi akiriuãkataãka Sotoma, Exito pakini, kotxi Sotoma, Exito pakini atoko itxa Xerosareẽ.

9 Ininiã iuaã ikini kãkiti, ikini inirimane, ikinimane ãti uãka sãkire sãkiretakani, ikini ãti uãka atamatanako ninoa ĩto kimaporiãtaã. Iuaã ikaikotanako ipi õti, ãti õti, ipixini õti pakini. Kãkiti kona auiritari ikatikona.

10 Ininiã ikini kãkiti atamatariko ninoa koriãkani ĩto. Ininiãkara ikinimane enenĩkako. Ninoa kamari kiiniri. Ninoa iokanatariko isikakitina apanakinimoni ipoxokoniuatini ĩkapani. Ninoa kamariko ikara atoko inakari, kotxi ninoamoni naia ipi Teoso sãkire sãpiretakani misiritana ninoa. Ininiã ninoa enenĩka, kotxi Teoso sãkire sãpiretakani koriãpeka.

11 Iuaritika ipi õti, ãti õti, ipixini õti pakini napaka atoko, Teoso txĩkitakana ninoa iuaĩkana auãki ininina ĩkapani. Õkitakauana. Iuasaaki kãkiti atamatana, ininiã ipĩkarauatana.

12 Ikara eereka ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakani kenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Uaimoni hina.

Ininiã ninoa kanĩka katxiãriã Teoso tixinemoni. Ninoa mokaiakariakori itikana ninoa kanĩkaãpotini Teoso tixinemoni.

13 Iuasaakipeka itixi iteene iakeẽkata. Ininiã iua sitatxitiã kaiãopokori aapokotxi irika. Tesi aapokotxi auiniãtaã ãtika irika. Iuasaaki setxi mio kãkiti ipina. Kãkiti auapanika inakani pĩkarauata. Iuasaaki itxana:

—Teoso iaxiti auakari apiatakari itxaua —itxana.

14 Ĩkora misirikaretxi xipopeka. Iuasaaki ipi misirikaretxi apiari napapeka. Iuaritika erepaniko, kotxi paĩtiki ãti misirikaretxi apiari apokapanikako.

Trõpeta Imapotõkirekiri Xõkiko

15 Iuasaaki Teoso nitiri mapotõkirekiri xikarauata itrõpetaneẽ. Itomane iaxiti auakani iteene akiritari:

—Ikini itixiti auakani auĩte itxapekaua aãuĩte Teoso, Kristo pakini. Ãtipirika iua ikinimane auĩte itxauako —itxana.

16 Iuasaaki vĩtxi koatro totiakori Teoso topãkiniãtaã apisatoõ topãkakani pamaka Teoso apisatoõ. Itxana:

17 "Erekapitikari ikinipoko pikamakiti. Apiananiri pitxaua. Kaposotiirei pite. Uatxa pite auapitika. Pite kitxakapirĩka aua. Katana ãtipirika pauapika. Erekapitikai, kotxi kaposotiirei, ininiã ãtipirika ate auĩte pitxaua.

18 Kãkiti ikini itixiti auakani omanãkarauata. Uatxa piteka omanãkarauatini manapi apope. Uatxa apokapeka ipĩkani misiritiko mereĩko õti. Pinitiriakori, pisãkire sãpiretakani, apaka pinakitiakori pite paxitakani pakini ĩkitxitiko õti apokapeka. Ikinimane kãkiti poiãorini, kãkiti kaposotiirerini pakini apakapariko ikamakitina ĩki. Iuasaaki pixipokariko ĩkorapokoriti xipokakani," itxana.

19 Eereka natamatari iuaã Teoso tixineẽ imisãkiretiko aikoti tore imataakaãka. Iua aiko ãki natamatari Teoso kaixane, iua apokiniãtaã. Iuasaaki natamatari ito mẽkokari. Nikenakotari ito okaratxirari, ito iokaamori pakini. Itixi iakeẽkata. Ito ãparaã kai soro katxĩkareri atoko katxaka.

12

Imini Mitapoari, Sito Pakini

1 Eereka nitaponeẽ nitikoka. "Kipa atxiĩti?" nitxa nãkixinireẽ. "Natokopa itxa Teoso oerekiniri kãkiti?" Kotxi sito tokiã Teoso tixine. Atokatxi iotximere iakirokaro oa omãka atoko inakari. Kasiri aua okiti patapi. Okiiã aua auĩtetxi saporiẽtane, tosi iõriki kamakori.

2 Oa kamixiro. Oa akiripoakata oãtatsiirauatini xika, kotxi kaiamapeka amarini oãuãkitakini.

3 Eereka iuaĩkana nitikoka, kotxi imini mitapoari tokiã Teoso tixineẽ. Põkamarari. Iua setxi ikii aua. Aua tesi iko. Ikininape ikii aua auĩtetxi saporiẽtane.

4 Ixipiã ikosekari kaiãopokori iõriki iaxitikero, uai ixiti oka itxaro iõriki. Itima oa sito apisatoõ, kotxi paĩtiki amarini oãuãkitaka. Inirekari iixirãkiniri amarini, amarini auakasaaki.

5 Eereka oa sito auãkitakari amarini, kiki. Oa sito ãkiri aneẽkasaaki ikini itixiti auakani auĩte itxauako. Auĩtetxi kataparari itxauako iua amarini. Auakasaaki, imini !ixirãkari amarini. Patimari maĩkiko iua amarini. Teoso auinimoni anikaãka amarini. Iuaãtaã Teoso topãkanãta auĩtetxi itopanere nopini.

6 Oa sito miteka ãparaã makipakaniãtaã. Teoso oerekatapekari iuaã okaikotini ĩkapani. Iuaã oinĩkataãkako mio

tosẽtosi sesẽta õti. Ipi anokanani, ãti anokanani ipixini pakini itxa.

7 Eereka aua neenamatxi Teoso tixine. Teoso nitiri Mikeo inakori apanakinikata naiatari imini mitapoari initiriakorikata. Imini initiriakori pakini neenamauata apaka.

8 Teoso nitiriakori tapara apiata, ininiã imini initiriakorikata !auiritaãkaika Teoso tixine ikaikotinina.

9 Iua imini mitapoari iokanataãka maparamoni. Iua imini kitxakapirĩkaripekara. Iua Txiapo inakori. Iua Satanasi inakori. Iua misirienetari kãkiti ikini itixiti auakani. Maparamoni iokanatikosaaki, iua, initiriakori pakini okaãkana uai ĩkorapokoritimoni.

10 Eereka nikenakotari Teoso tixinekiri sãkire kataparakieneri:

—Kãkiti maerekani makatxakiko apokapeka uatxa. Teoso makatxakari kãkiti maerekani. Uatxa Kristo posotiire oerekaãka. Uatxa oerekari ikinimane auĩte ininiua. Teoso mereẽkiti ikinimane auĩte itxaua uatxa, kotxi aĩtariakori kamapiretakari iokanatapeẽkaika mapara. ! Ikaikotaika Teoso tixine. Mitxi ikamapiretari aĩtariakori Teoso apisatoõ. Pokamara, ĩkanõka ikamapiretana.

11 Aĩtariakori iokanatapekari Satanasi isini. Ninoa posotari iokanatiniri Satanasi, kotxi Teoso Soti Auĩtene ipina ninoa ĩkapani. Iarẽka xiketa ninoa ĩkapani. Ninoa posotari Satanasi iokanatinina, kotxi ninoa sãpiretari atão inakari Teoso sãkire. Ninoa iposope okikona Teoso ĩkapani.

12 Hĩte Teoso tixine auakani hĩpoxokoniuatako. Txamari hĩte itixi auakani, potxoari uiniti auakani, erepaniko, kotxi Satanasi apopeka ereẽ hĩte sauaki. Iua iteene naiataua, kotxi imarotari paĩtiki Teoso !auiritaikari iua maerekati apikomoni ikamini —itxa iua Teoso tixinekiri sãpirena.

13 Uai itiximoni okikosaaki, imini mitapoari asikatikinitaro oa sito amarini auãkitakakaro okiniro ĩkapani.

14 Oa osikaãka ipi mĩkitatxi kokoi mitari mĩkita, oãraini ĩkapani. Oa araã ãparaã makipakanimoni. Teoso oerekinimoni osa. Iuaã Teoso nĩkataro oa ipi anokanani, ãti anokanani, ipixini pakini. Iuaã imini mitapoari ! iposotari oamoni apokini.

15 Oa araãkasaaki, imini mitapoari koporikaãtari ãparaã inamaãkiri oa tikini. Uini atoko itxĩkitakari ãparaã, oa sito axãpoãtini ĩkapani.

16 Kipatxi ! auiritari ãparaã sini oamoni. Ixoreka. Ixorekasaaki, ikinika ãparaã imini namaãkiri kipatxi ãki isa.

17 Ininiã imini iteene omanataro oa sito. Ininiã asikatikinitana apanakini oa anaakori inaiatinina ĩkapani. Kãkiti Teoso

paniãtakiti kamakani oa anaakori itxauana. Kãkiti Xesosi Kristo sãkire auiãkani oa anaakori itxauana.

13

Monõkori Potxoari Uiniti Pokĩkaãtakari

1 Ininiã nitaponeẽ nitima ikipatxite nopini. Iuaã nitikari monõkori potxoari uiniti pokĩkaãtini, kanĩkiĩta itxa. Iuamoni auari iko tesi pakini. Apaka ikii setxi aua. Ikinika iko aua auĩtetxi saporiẽtane. Ikini ikii aua uãkatxi Teoso misãkirepiretakari.

2 Iua monõkori nitikakiti ãkiti kaiõkari atoko itxa iĩto. Ikiti oso kiti atoko itxa. Inama ãkiti nama atoko itxa. Iua imini mitapoari sikari iposotiire maerekati, iua potxoari uinitikirimoni. Ininiã iua auĩtetxi itxaua. Imini auĩtetxi ininiua atoko itxa. Imini txĩkitakari iua potxoari uinitikiri sãkire kaposotiire inini, isãkire kãkiti auikini ĩkapani.

3 Nota atamatari ikiiniri. Ikii ãti ipĩpe ikaro mitari xika. Eereka ikaro tximõka. Iuaĩkana auãki itxa ikii ipinakari. Kãkiti ikini itixitikini atamatakasaakiri, itsorĩkaãtana. Ininiã auikarina isãkire. Ikamarina iua nireẽkiti.

4 Ikinimane auikari imini mitapoari sãkire. Iteosonetarina iua, kotxi iua sikari iposotiire iua potxoari uinitikirimoni. Apaka ninoa auikari iua potxoari uinitikiri sãkire. Ninoa teosonetari iua apaka. Ninoa sãkire:

—Ãti kaposotiireri potxoari uiniti pokĩkaãtakari atoko inakari !auari. Kãkiti !iposotari inaiatiniri iua —itxana.

5 Iua potxoari uinitikiri auiritaãka isãpiretiniri maerekati sãkiretxiti. Imisãkirepiretari Teoso. Auiritaãka auĩtetxi ininiua koarẽta toisi pakini kasiriti.

6 Iua misãkirepiretari Teoso. Imisãkirepiretari Teoso uãka. Imisãkirepiretari Teoso auiniãtaã. Imisãkirepiretari Teoso tixine auakani.

7 Iua auiritaãka inaiatiniri kãkiti Teoso nakitiakori. Apaka auiritaãka ninoa imaĩkini. Auiritaãka kãkiti ikini uãkati auĩte ininiua, ikini itixiti auakani auĩte ininiua, ikini kãkiti sãkire sãkiretakani auĩte ininiua. Ikinimane auĩtetari iua maerekati kamakari.

8 Ikini itixiti auakani, Teoso nakitiakori minakaniua, auikariko iua potxoari uiniti pokĩkaãtakari sãkire, kotxi iteosonetarina iua. Itixi kamiko apisapanika ninoa uãka ! iõkataãka Soti Auĩte okakori aãtsopateẽ. Iua aãtsopaã auauãkatakani auapikako Teosokata mapĩkaninoka ininina.

9 Hĩte, ia atatsopatakanii kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire.

10 Teoso nirekiniãri kateia ãki pitakiko, ininiã erekapitikari kateia ãki pauini. Teoso nirekiniãri pokiko iouata mitariã, erekapitikari pokiko. Ininiã pokaãkako iouata mitariã.

Ininiã hĩte Teoso nakiti inakaniua himĩteenekariko himisiritiko. Kona hĩtakanapapiri Teoso kimapore. Ãtipirika hĩkamariko Teoso nirekakiti.

Monõkori Itixiãkiri

11 Eereka nota itikari ãti monõkori. Itixiã ipokĩka. Aua ipi iko. Soti auĩte ãkiri iko atoko itxa, iuaritika isãkirauata imini sãkire atokokana.

12 Potxoari uiniti pokĩkaãtakari nitiri itxaua iua itixiã pokĩkakari. Potxoari uinitikiri sikaposotiiretari iua, ininiã isari ikini itixitimoni. Itxĩkitakana ikinimane teosonetiniri potxoari uinitikiri. Iua potxoari uinitikiri mitxi mita karori, eereka ikaro tximõka.

13 Iua itixiã pokĩkakari kamari posotiiretxi mitxi mimarotakoti. Ipaniãtari xamina tirinakari iaxiti auakari ĩkorapokoriti apokini ikinimane atamatiniri ĩkapani.

14 Iua potxoari uinitikiri auiritari itixiãkiri kaminiri posotiiretxi iua ĩkapani. Posotiiretxi xika itixiãkiri misirienetari ikinimane itixiã auakani. Itxĩkitakari kãkiti kaminiri potxoari uinitikiri ĩto atoko inakari kai kamakori. Ikara atoko ipaxitarina potxoari uinitikiri, kotxi ikarotaãka iouata mitariã, iuaritika iuaĩkana auapanika ikii.

15 Itixiã pokĩkakari auiritaãka itxĩkitakiniri potxoari uiniti pokĩkaãtakari atoko inakari kai kamakori kosekasinaniretiniua, ininiã iua kai kamakori posotari isãkirauatini kãkitikata. Ipaniãtari kãkiti okiko imanirekakanisaakiri iteosonetiniri iua.

16 Itixiã pokĩkakari paniãtari ikinimane kãkiti apakapiniri Satanasi takaõtxikare iuakoãna ikikomoni, minakaniã iteẽtaãna. Ipaniãtari ikinimane kãkiti auĩtetxi inakaniua, auĩtetxi minakaniua, katiini, matiini, nitiritxi, nitiritxi minakaniua pakini, apakapiniri Satanasi takaõtxikare.

17 Kãkiti iua takaõtxikari mauakiniti !auiritaãka iamotiitinina. !Auiritaãkana ivẽtxirauatinina. Iua takaõtxikari potxoari uinitikiri uãka. Iuãka mauakanisaaki, aua nómero iua nakiti.

18 Kimarore hĩtxako, ikara himarotini ĩkapani. Kimarore hininiã himarotari potxoari uinitikiri nomerone kiki uãka itxa. Nómero 666.

14

Soti Auĩte Sẽto Koarẽta Koatro Mio Kãkitikata

1 Eereka nionakaãta nitaponeẽ. Natamatari Soti Auĩte. Õtanoxiratari nopini auanãta. Ixirata uãka Sião inaãka. Kãkiti sẽto koarẽta koatro mio pakini aua iuakata. Kaiãopokori kãkiti. Iteẽtaãna Soti Auĩte iri uãka iõkatsopatapeẽkaika.

2 Eereka nikenakotari ninoa xikarauatini. Itorõkani ene atoko itxa, kotxi ama eneeneri. Ikarokirauatini ene atoko itxa ninoa xikare. Viorão ene atoko itxa iua xikari ene.

3 Ninoa kãkiti sẽto koarẽta koatro mio pakini tima auĩtetxi
topanere apisatoõ, okĩtxinoka xãpokaĩtotakini ipi ipi pakini
apisatoõ. Totiakori vĩtxi koatro pakini apisatoõ apaka iti-
mana. Ninoa sẽto koarẽta koatro mio xikaretari xikari
amaneri. Apanakini !imaĩkari iua xikari amaneri. Ninoa sẽto
koarẽta koatro mio ĩkorapokoriti Teoso amotakini, ninoanoka
posotari ixikaretiniri iua amaneri xikariti.
4 Ninoa kiki !isirĩkana sitokata. !Auiritarina iĩtona kaminiri
maerekati. Soti Auĩte sinimoni ninoa apaka sa. Ĩkorapokoriti
auakasaakina, Teoso amotana ninoa. Ninoa merepanika
sikaãka Teosomoni, Teoso Soti Auĩtene pakinimoni.
5 ! Ikamarina maxikatiĩka isãkirena. Atão inakarinoka
isãpiretana. !Ikerokarina isãkirena Teoso iauĩtena apisatoõ.

Ipi Ãti Pakini Teoso Nitiri Sãkire

6 Eereka nitikari Teoso nitiri araaãpotini iaxiti itanox-
iti. Iua sãpiretari Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni
ikini itixiti auakanimoni. Iua iokanapirenatxi kona xipoka.
Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari ikini uãkatimoni. Ãti
uãka sãkire ipinimoni. Ãti uãka sãkire ipinimoni. Itxaãpota,
itixi auakani sãkire, iuaritika isãpiretari Teoso iokanapirena
ikini uãkatimoni.
7 Itaparasãkireritika itxari:
—Hĩpĩkariko Teoso. Hĩsãpiretariko, iua Apiananiri ininiua.
Apokapeka kãkiti maerekati kamakani misiritiko õti.
Hĩteosonetariko Teoso, kotxi iua kamari iaxiti, ĩkoraxiti,
potxoari uiniti, sõtoãri pakini —itxa iua Teoso nitiri araãkari
sãkire.
8 Iua sãkirauataka atoko, ãti Teoso nitiri txari:
—Papirónia sitatxiti xipokapeka. Iuaã auakani
kaposotiirerini, iuaritika ixipokapena. Papirónia sitatxiti
auakani paniãtari imakinika itixi auakani maerekati
ikaminina, maerekati ĩtotxi nireẽkiti. Ininiã ninoa kamari
maerekati Papirónia auakani paniãtakiti.
9 Ninoa Teoso nitiriakori ipi sãkirauataka atoko, ãti Teoso
nitiri txari itaparasãkireritika:
—Teoso misiritanako kãkiti potxoari uinitikiri
teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai
kamakori teosonetakani. Teoso misiritanako kãkiti Satanasi
takaõtxikare iteẽtaãna takakani, iuakoãna takakani.
10 Kãkiti iua atoko inakani misiritaãkako, kotxi Teoso iteene
omanãkarauata maerekati ninoa kamakiti xika. Teoso misir-
itanako ninoa, ininiã atatsiirauatana xamina tirinakariã.
Ẽxópiri arikanako ninoa. Teoso nitiriakori erekarini, itixine
auakani, Teoso Soti Auĩtene pakini itikariko ikara kãkiti misir-
itiko.
11 Iua xamina txĩkitakari kãkiti atatsiirauatini. Iua xamina
tirinapikako. ! Ixipoka. Itirinapika. Itxiãkapika. Ninoa

misiritiko !iotoka. Pokamara, ĩkanõka auapika ninoa misiritiko. Kãkiti iua potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani, iuãka iĩtoãna auaĩtotakini misiritaãkako ikara atoko —itxa iua Teoso nitiri sãkire.
12 Ininiã hĩte Teoso nakitiakori, hĩte ipaniãtakiti kĩpitakani, hĩte Xesosi nireẽkiti ãtipirika kamakani, kataparaxinire hĩtxako. Himĩteenekariko kãkiti misiritinii.
13 Eereka nikenakotari Teoso tixine auakari sãkire. Itxano:
—Nisãpiretakiti piõkatsopata. Kãkiti ipĩkasaaki Apiananiri ĩkapani iparĩkauatakasaaki, Teoso sikari erekari iuamoni.
Iua Erekari Matamatakoti txari:
—Ia atão. Mitxi pasãpaniri Teoso parĩka ikaminina. Uatxa itomatana, kotxi Teoso imarotapekari erekari ikamakitina.

Takari Amiko Pirena
14 Eereka nitaponeẽ nionakaãta iaxiti. Iuasaaki natamatari katxiãri kasarori iuaã. Aĩtari iaxitikiri atoko inakari topãka iua katxiãri nopini. Ikiiã aua auĩtetxi saporiẽtane oro kamakori. Iuakoã saasara ãtoião aua. Pauanaro.
15 Iposo atoko ãti Teoso nitiri pokĩka Teoso aapoko. Iua itaparasãkireritika akiritari iua katxiãri nopini topãkakari:
—Pikosekariko pisaasarate. Pamariko takari, kotxi takari amiko manapipekara. Takari ikini itixitikiri amiko manapipekara.
16 Ininiã iua katxiãri nopini topãkakari isaasarateẽ isauakari ikini itixiti nopini auakari. Amari takari imakinika.
17 Iposo atoko nitikari ãti Teoso nitiri pokĩka Teoso aapoko Teoso tixineẽ. Iuamoni apaka aua saasara ãtoião iuakoã. Pauanaro.
18 Iuaĩkana ãti Teoso nitiri apoka. Teosomoni sikakori takikoãtaã ipotorika iua. Inĩkatari xamina tirinakari iuaã. Iua itaparasãkireritika akiritari Teoso nitiri saasara auakiti:
—Pimaĩkaroko pisaasarate. Pimakatxakaroko ova ikini itixitikero, kotxi ova oionapeka —itxa.
19 Ininiã Teoso nitiri isaasarateẽ isauakaro ova ikini itixitikero. Itsotakitataro ovatsa. Iposo atoko okaro ova ori ova iopetiko mitari ãki. Okatsonakaãka. Teoso omanãkare iua ova iopetiko atoko itxa, kotxi Teoso iteene omanãkarauata kãkiti maerekani xika.
20 Ova ori kãkiti kitiã iopetikoãtaã sitatxi mapotõkire. Txamari na ovapeẽni ikara atoko itxa. Arẽkatxiãra ikara atoko itxa. Iua arẽkatxi uini panaã atoko itxa. Tresẽtosi kirómetro arẽkatxi aua. Arẽkatxi ĩpanaã kavaro namaãpeka apoka arẽkatxi. Ãti metro ipixini ĩpanaã arẽkatxi.

15

Teoso Misirikare Mĩkani Setxi

1 Eereka nitaponeẽ nitikoka iuaĩkana.
—Kipa atxiĩti? —nitxa iuaĩkana nãkixinireẽ, kotxi natamatari
Teoso nitiriakori setxi itixineẽ.
Ninoa minari misirikaretxi setxi pakini kãkitimoni.
Apikomoni misirikaretxi !auaika. Ia misirikaretxi setxi
inokasaakiri kãkiti, Teoso misiritana ninoa imaerekanina
xika.
2 Eereka natamatari ipoa atoko inakari. Ãtakaãri, xamina
tirinakarikata koketakori atoko itxa ipoa. Kãkiti tima ipoa
ĩtinikata. Ninoa iokanatapekari Satanasi sini, kotxi !ikama-
rina iua potxoari uinitikiri paniãtakiti. Iua potxoari uinitikiri
atoko inakari kai kamakori paniãtakiti !ikamana. !Apakapa-
rina Satanasi takaõtxikare, iuãka nomerone. Ikininape aua
viorão atoko inakari Teoso sikakiti.
3 Ninoa xikaretari Moisesi xikare, Teoso nitiri uai itixi
auakari xikare. Ixikarenãtari Teoso Soti Auĩtene xikare. Ia
ixikaretana. Itxana:
"Teoso Apiananiri, ikini posotiiretxi auakitii pite.
Peerekari piparĩka. Pite kaposotiireri. Pite atãonani
pikamakiti. Ikini uãkati auĩte pitxaua pite.
4 Ikinimane paxitaiko pite ipĩkareritika, kotxi pite Api-
ananiri pitxaua. Ikinimane txaiko pite: 'Peerekai,'
itxaina. Kotxi pitenoka !auari maerekati. Kãkiti ikini
uãkati apokako pitemoni. Ninoa txaiko: 'Ate teosone
pitxaua,' itxana kotxi ikinimane itikari erekari pika-
makiti."
Ikara atoko itxa ninoa xikaretakiti.
5 Eereka natamatari Teoso aapoko ãki. Natamatari iua
auiniãtaã.
6 Iposo atoko ninoa Teoso nitiriakori setxi, misirikaretxi
setxi mĩkani, pokĩka Teoso aapoko. Ninoa mãka katsopiri,
pomẽkoriri. Ninoamoni aua oro kamakori. Itinimaĩ nopini
inapa.
7 Ninoa ipi ipi pakini okĩtxinoka xãpokaĩtotakini iuaã aua.
Okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sikari iãtatxi setxi pakini oro ka-
makori ninoa setxi Teoso nitiriakorimoni. Teoso auapinini-
ika inakari xãpokakapekari iua setxi pakini iãtatxi omanãkareẽ.
8 Teoso iotximere xãpoka iua aapoko ãki. Katxiãri kasarori
atoko itxa. Iuasaaki kãkiti !auiritaãka Teoso aapoko ĩroini,
ninoa Teoso nitiriakori, misirikaretxi mĩkani setxi pakini,
misiritakasaakina kãkiti.

16

Iãtatxi Teoso Omanãkare Auakiti

1 Eereka nikenakotari Teoso aapoko ãki auakari sãkire. Ita-
parakieneritika imisãkiretana ninoa Teoso nitiriakori setxi.
Itxana:

—Hĩsa. Hĩkitakari Teoso omanãkare iãtatxi ãki auakari itixi auakanimoni —itxa.
2 Ininiã ninoa Teoso nitiriakori sari. Merepanika ãtika initiri kitakari iãtatxi ãkikiri itixi auakanimoni. Iuasaaki kimiti mitari, katsiiri, apoka kãkiti Satanasi takaõtxikare auakini ĩtomoni. Potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani ĩtomoni apoka ikara atoko inakari amianari.

Ãti Iãtatxi
3 Iposo atoko ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri potxoari uinitimoni. Iuasaaki ãparaã arẽkatxi itxapekaua. Kãkiti ipĩkari arẽka atoko itxa iuasaaki. Ininiã ikinipoko potxoari uiniti auakani iuasaaki xipoka.

Ãti Iãtatxi
4 Iposo atoko ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri uinimoni, sõtoãri pakinimoni. Iuasaaki ãparaã arẽkatxinoka itxapekaua.
5 Iuasaaki nikenakotari Teoso nitiri ãparaã nĩkatakari sãkire. Itxari Teosomoni:
—Pite maerekati makamakatii. Ãtipirika auakarii pite. Atão pikamakiti pimisiritinina maerekati kamakani ĩkora atoko.
6 Kotxi ninoa okari kãkiti pite nakitiakori. Okarina pisãkire sãpiretakani. Ninoa oxiketari ninoa arẽka. Ininiã uatxa pite sikana arẽkatxi iãtinina. Atão imisiritikona kotxi maerekati ikamana —itxa Teoso nitiri.
7 Iposo atoko nikenakotari ãti sãkire. Teosomoni sikakori takikoãtaã auakari iua. Itxari Teoso:
—Pite Teoso Apiananiri, Kaposotiireri pitxaua. Erekapitikari maerekati kamakani pimisiritini. Pite kona kerokari pikamakiti, kotxi atão inakarinoka pikama —itxa.

Ãti Iãtatxi
8 Eereka ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri atokatximoni. Iuasaaki atokatxi apiata patakata. Auiritaãka kãkiti arikini itaparapatakaã.
9 Ininiã kãkiti arikaãka atokatxi patakaã. Iuaritika !inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. “Peerekari Teoso,” kona itxana. Teosonoka posotari iotokakiniri iua misirikaretxi, txamari ninoa maerekati pirenaã akiritari Teoso uãka.

Ãti Iãtatxi
10 Ininiã ipi ipi pakini Teoso nitiriakori kitakapekari iãtatxi ãkikiri itiximoni. Eereka iuaĩkana ãti Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri auĩtetxi topaneremoni iua potxoari uiniti pokĩkaãtakari topaneremoni. Iuasaakipeka iua potxoari uinitikiri auĩtetxi ininiãtaãua patimari ipiãkini. Kãkiti iuaãtaã auakani akatsaninitaua itsii xika.

11 Iuaritika ! inirekarina maerekati ikamakitina
itakanapinina. Imisãkirepiretarina Teoso iaxiti apiko
nopinixiti auakari, atatsiirena xika, kimiti xika.

Ãti Iãtatxi

12 Eereka iuaĩkana Teoso nitiri ãti kitakari iãtatxi ãkikiri
mitari uinitimoni Eoparatxi inakorimoni. Iuasaaki uini auaã.
Isonãka. Kimapori itxaua, auĩtetxiakori atokatxi pokĩkinimoni
ĩkani inapinina ĩkapani.

13 Iposo atoko nitikari maerekani matamatakoni ipi ãti
pakini. Atiniro atoko itxana. Ãto pokĩka mitapoari imini
namaã. Ãto pokĩka iua potxoari uiniti pokĩkaãtakari namaã.
Ãto pokĩka iua itixi pokĩkakari namaã. Iua itixi pokĩkakari iua
Satanasi sãkire sãpiretakari itxaua. Na atãoene isãkire. Poxirari
ikama.

14 Ninoa maerekani matamatakoni ipi ãti pakini
Satanasi nitiriakori. Ninoa kamari posotiiretxi. Isana
auĩtetxiakorimoni, ikini itixiti auakanimoni. Akiritana kãkiti
apotiitiniua ineenamauatinina ĩkapani. Teoso kaposotiireri
naiatanako ninoa itixi xipokini õtisaaki.

15 Hĩte ia atatsopatakanii, Apiananiri txai hĩte:

—Erepaniko. Napokako kiĩtiriri apokini atoko, kãkiti mi-
marotakinitipanika. Napokasaaki ereẽ, pikoatiniã, kamãka
pininiã, pipoxokoniuata. Ikara atoko pininiã, kona kasarai
ikinimane apisatoõ pisini, ininiã kona kapẽtai —itxa Api-
ananiri sãkire.

16 Eereka ninoa ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori
maerekani matamatakoni, apotiitari auĩtetxiakori Amaketõ
inakoriãtaã. Iuaãtaã akiritaãka Amaketõ Xoteo sãkireẽ.

Imapotõkire Iãtatxi

17 Ninoa setxi Teoso nitiriakori, seisi kitakapekari iãtatxi
ãkikiri. Ãtinoka ! ikitakapanikari. Iuasaakiika iua ki-
takari iãtatxi ãkikiri ĩtimamoni. Iuasaaki nikenakotari auĩtetxi
itopanereãtaã auakari sãkire:

—Ixipokapeka —itxa itaparakieneritika.

18 Iposo atoko iotxira mẽkoãkata. Ikarokirauata. Pata-
paraeneri. Itixi iakeẽkata. Mitxi !auari itixi iakeẽkatini ĩkora
atoko inakari. Iuasaakiikarako apiatako.

19 Iua sitatxi apiari Papirónia inakori xoreka. Ipikata
ixoreka, ininiã ipi ãti pakini sitatxiti atoko itxaua. Ikini itixiti
auakari sitatxi xipokaãka iuasaaki. Teoso ! imaxinĩkaretari
Papirónia sitatxiti auakani kamakiti, ininiã iteene imisiritana
ninoa, kotxi iteene omanãkarauata imaerekanina xika.

20 Iuasaaki ikini ipokomiriĩ !auaika. Õtanoxiratari ikinipoko
xipoka iuasaaki.

21 Katxĩkareri iaxiti auakari, kai mitari atoko inakari, katx-
aka itiximoni. Apanakini kai minani koarẽta sĩko kiro. Iua
irika kãkiti nopini. Ikara katxakakari pamonõkonipaniri. Iua
xika kãkiti iteene misãkirepiretari Teoso.

17

Sito Potxoari Uinitikiri Nopini Topãkakaro

1 Ninoa Teoso nitiriakori setxi pakini iãtatxi setxi auakini,
seisi kaikota. Ãtika ina notamoni. Itxano nota:
—Notakata pisa. Noerekai sitatxi miramaneri. Sito
kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi. Oa
topãkanãta uini itori nopini. Iuaã auakani misiritiko
noerekaiko pite.
2 Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani kamari maerekati iua
sitatxiti auakanikata isirĩkinina. Iua sitatxi auakani txĩkitakari
kãkiti ikini itixiti auakani maerekati ikaminina. Kapoãroã
poãtakari nirekini atokokana, ninoa nirekari iua maerekati
iua sitatxiti auakani kamakiti —itxa notamoni.
3 Eereka iua Erekari Matamatakoti paniãtano iua
Teoso nitirikata nisini. Iua Teoso nitiri anikano ãparaã
makipakaniãtaã. Iuaã natamataro sito topãkanãta iua
potxoari uinitikiri nopini. Põkamaraĩtori iua. Iĩtoã aua
iõkatakori kaiãopokori Teoso imisãkirepiretini iõka. Ikii setxi
aua. Iko tesi aua.
4 Oa sito mãka pomamari ipixini. Põkamarari itxa omãka.
Pakaroneri omãka. Oĩtoã aua oro, pérora, kai soro pomẽkoriri
pakini aua. Omaĩkari iãkoanatxi oro kamakori. Iua iãkoanatxi
ãki aua maerekati okamakiti itxiko atoko inakari. Maerekati
oĩto kamakiti ikara atoko itxa.
5 Oteẽtaã aua sãkiretxi iõkatakori. Itxari: “! Kimarotikori.
Kanokareroakoro inoro itxaua Papirónia sitatxiti
miramaneri. Maerekati kamakani inoro itxaua Papirónia.”
6 Nitikaro oa sito opoãtini, Teoso nakitiakori arẽka
oãtini xika. Xesosi sãkire auikinina xika, okaãkana.
Natamatakasaakiro nitikoka.
—Kipa atxiĩti? —nitxa.
7 Iua Teoso nitiri txano:
—Kininiãpa pitikoka? Nisãpiretaiko oa sito pirena. Apaka
nisãpiretaiko iua potxoari uinitikiri pirena, ikii setxi, iko tesi
auakiti pirena, oa porikitakari pirena nisãpiretai, kotxi kona
pimarotari.
8 Iua potxoari uinitikiri patamatakiti mitxi aua, txa-
mari uatxa ! auaika. Iua eereka ipokĩkapanikako aariko
mamapotõkire irikotiã. Eereka anikaãkako ixipokikomoni.
Ikini itixiti auakani Teoso aãtsopateẽ iuãkana maiõkatakoni
tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakinako. Itixi
kamiko apisa iuãkana ! iõkatsopataãka Teoso aãtsopateẽ. Iua

aãtsopaã iõkauãkatakoninoka ãtipirika auapikako Teosokata. Kãkiti tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakina, kotxi mitxi auãki itxa, eereka ! auaika, eereka iuaĩkana auãkipeka itxa.

9 —Ikara inakari pimarotini ĩkapani, iteene pimixinikariko. Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi õtanoxiratari setxi apaka aua. Oa sito topãkanãta iua õtanoxiratari nopini.

10 Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi auĩtetxiakori setxi apaka auako. Auĩtetxi ! itxaikauana ninoa sĩko. Ãtinoka auĩtetxi txapanikaua. Ãti kona apokapanika. Iua apokasaaki mapaõtinoka auĩtetxi itxauako.

11 Iua potxoari uinitikiri mitxi auãki inakari, iposo atoko ! auaika inakari, iua apokako. Iuara auĩtetxi txauako. Iua mitxi apotiitaua ninoa setxi auĩtetxiakorikata. Ãti õti iua xipokaãkako.

12 —Patamatari iko tesi pakini. Kinirepa iko tesi aua? Kotxi auĩtetxi tesi aua. Ninoa auĩtetxiakori kãkiti auĩteakori ! itxapanikauana. Ninoa sikaposotiiretaãkako auĩtetxi ininiuana iua potxoari uinitikirikata. Ninoa auĩtetxi itxauanako ãti oaranoka.

13 Ikininape ninoa tesi auĩtetxiakori parĩkauata iua potxoari uinitikiri ĩkapani. Iposotiireẽna, itaparaãna iparĩkauatana iua potxoari uinitikiri ĩkapani.

14 Inaiatarinako Teoso Soti Auĩtene. Teoso Soti Auĩtene iokanatana ninoa isinina, kotxi iuanani Apiananiri itxaua. Auĩtetxiakori auĩte itxaua. Ãtipirika iuakata sikani, iua akiritakini, imereẽkini, ãtipirika iua nireẽkiti kamakani, ninoa moianatari iua Soti Auĩte ineenamauatini —itxa Teoso nitiri sãkire.

15 Iua Teoso nitiri apikomoni txari notamoni:

—Pite atamataro oa kanokarero topãkanãta kãuaãri nopini. Kinirepa kãuaãri nopini oãua? Kotxi iuaãtaã kãkitipokoni, ikini uãka, ikini itixiti auakani, ikini ãti uãka sãkire sãkiretakani pakini. Iua kãuaãri mitari atoko itxana.

16 Iua potxoari uinitikiri, ninoa tesi auĩtetxiakori pakini omanataroko oa kanokarero. Ninoa makatxakariko ikinipoko oa nakiti. Imakatxakarinako omãka. Kasarapeka otxako. Oxini inikanako. Ninoa xipokaroko oa xaminaã.

17 Teoso txĩkitakari Teoso nireẽkiti ikaminina, kotxi ninoa auĩtetxiakori parĩkauata iua potxoari uinitikiri ĩkapani Teoso nireẽkiti iaõka. Ininiã Teoso sãkire mitxi auakari auapeka. Isãkire iaõka ikamana. Ininiã ninoa nirekari iparĩkauatinina iua potxoari uinitikiri ĩkapani. Ininiã ninoa auĩtetxiakori itxauana iua potxoari uinitikiri ĩkapani.

18 —Oa sito kanokarero patamatakito kona atão sitoni. Sitatxi miramaneriã auakani oa sito kanokarero atoko itxana,

kotxi iua sitatxiã auakani paniãtana ikini auĩtetxiakori itixi auakani maerekati inireẽkitina ikaminina.

18

Papirónia Sitatxiti Xipokini

1 Ikara inaãka atoko nitikari ãti Teoso nitiri Teoso tixine auakari katxakaãpotini ĩkorapokoriti Teoso tixine potoriãkari. Iua kaposotiireri. Iotximere iopinikari imakinika itixi.

2 Iua sãkirauata itaparasãkireritika. Itxari:

—Ixipokapeka Papirónia sitatxiti miramaneri. ! Auaika. Uatxa Satanasi nitiriakori aua iuaã. Ikini sereti maerekani matamatakoni aua iuaã. Araãkari ikini sereti arakakari nikakani, kãkiti mapokaerekatakiniti, iuaã apoka.

3 Oa sito kanokarero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani txĩkitakana ikini itixiti auakani maerekanitxi ninoa kamakiti iaõka ikaminina. Papirónia sitatxiti auakani kamari maerekati iĩtona nireẽkiti. Itixi auakani nirekari ikara maerekati ikaminina kapoãroã poãtakari nirekini atokokana. Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani kamari ikara maerekati Papirónia sitatxiti auakanikata. Tiitxi vẽtxitakani apakaparo txineiro kaiãopokoro, kotxi Papirónia sitatxiti auakani amotari tiitxipokoni —itxa Teoso nitiri sãkire.

4 Eereka nikenakotari ãti Teoso tixine auakari sãkire. Itxari: “Hĩte nota nakitiakori inakani takanapariko iua sitatxi. ! Hĩkamapiri maerekati ninoakata. Ininiã ! himisiritaãka ninoakata.

5 Kotxi maerekati ninoa kamakiti apiaãpota. Tiitxi tsorinatakori atoko itxana ninoa maerekani. Iaxitipeka apokaãpota ninoa maerekani. Teoso xinikari ninoa maerekani, ininiã iua misiritanako ninoa.

6 Himisiritanako ninoa. Hĩte imisiritinina atokokana, hĩte misiritana ninoa. Ipikata himisiritanako ninoa, ninoa maerekani xika. Ninoa misiritapekari apanakini, ininiã ia imisirikarena xika ipikata himisiritanako ninoa.

7 Hĩtxĩkitakanako ninoa atatsiirauatinina. Hĩtxĩkitakanako ninoa maerekaxiniretinoka ininina. Ikara atoko ninoamoni hĩkaminiã, atãopitikara hĩkamakiti, kotxi iteene iuikauana ninoa. Itomaneri itiina, ininiã ninoa iarinouata. Ninoa sãkire: ‘Ate uai topãkanãta, kotxi auĩtetxi kaposotiireni atxaua. Tikinitakoro atoko ! atxaua, ininiã maerekaxiniretika ! atxa,’ itxana ãkixinireẽna.

8 Ikara isãkirena xika ãti õti ninoa misiritaãkako. Amianari, maerekaxinirenitxi, natxi pakini apokako ninoamoni. Arikatxi xipokanako ninoa, kotxi Teoso iuasaaki misiritanako ninoa. Imisiritanako ninoa, kotxi Teoso Apiananiri Kaposotiireri itxaua,”

itxa iua Teoso tixine auakari sãkire.

Kãkiti Txiapatini Sitatxi Xipokini Xika

9 Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani, Papirónia sitatxiti
auakanikata sirĩkakani, ninoakata tiitxi apokaerekatakani,
itikasaakirina iua sitatxi misiritiko, iteene itxiapatanako.
Ninoa auĩtetxiakori txiapata iua sitatxi arikasaaki, xamina
txiã itikasaakina.
10 Õtakoxiti itimana, kotxi ipĩkarina sitatxi auakani xipokini.
Iuasaaki itxanako:
—! Erekari. ! Erekari. Ia sitatxiti miramaneri ! auaika.
Papirónia sitatxiti !auaika. Kãkiti kaposotiirerini xipokapeka.
Ãti oaranoka arikatxi xipokapena ninoa imaerekanina xika.
11 Ikini itixiti tiitxi vẽtxitakani apaka txiapatako. Ninoa
maerekaxinireninoka itxanako sitatxi auakani xipokasaaki.
—Kiripa amotatari atii uatxa? —itxana.
12 Mitxi ninoa vẽtxitari oro, pirata, kai soro pomẽkoriri,
kai soro kasarori pérora inakori. Mitxi ivẽtxitarina mãkatxi
mata arínio inakori, mãkatxi mata seta inakori, mãkatxi
mata põkamarari, mãkatxi mata pomamari pakini, ivẽtxitana.
Ivẽtxitarina ikini sereti aamina eremari inakari. Ivẽtxitarina
ikini sereti tiitxi iko kamakori, aamina pakaroneri kamakori,
pirõsi kamakori, metao kamakori, kai kamakori.
13 Ivẽtxitarina kanera, koketxi pakini. Ivẽtxitarina ka-
mariãro miha inakori. Ivẽtxitarina kamariãro pirãkĩsẽsi in-
akori. Ivẽtxitarina iãriã, aseitona iĩ, triko, triko pani pakini.
Ivẽtxitarina kema auĩte, soti auĩte, kavaro, mitekaĩ kavaro
anikakiti pakini. Kãkiti apaka ivẽtxitana, nitiritxi ĩkapani.
Kãkiti ĩto, kãkiti xinire apaka inirekana ivẽtxitinina.
14 Ninoa tiitxi vẽtxitakani sãkire sitatximoni:
—Ikinika hĩtii erekari hinireẽkiti xipokaãkapeka. Ikinika
hĩtxineirote !auaika. !Auaika hãpokaerekatakiti. Hĩtii arikapeka
—itxana ninoa sãkire.
15 Ninoa tiitxi vẽtxitakani katxineiroterini itxauana, kotxi
kãkiti iua sitatxiti auakani mitxi amotari ninoa tii. Iua sitatxi
xipokasaaki, ninoa tiitxi vẽtxitakani timanãta õtakoxiti, kotxi
ipĩkarina sitatxi arikini. Itxiapatana. Imatinaniuatana.
16 Itxana:
—! Erekari. Sitatxi miramaneri ! auaika uatxa. Mitxi ia
sitatxi peerepokori sito erero atoko itxa. Oia sito mãka
pakaroneri, pomamari, põkamarari pakini. Oĩtoã aua oro, kai
soro pomẽkoriri. Pérora pakini aua. Oia sito atokokana ia
sitatxi.
17 Ãti oara napa atoko ia sitatxiã auakani tii kakaroneri
xipokapeka —itxana.

Sitatxi arikasaaki, maporo auakini, maporo ãki sikani, ma-
poro ãki parĩkauatakani apaka õtakoxiti atamatarina iua sitatxi
arikini.

18 Ninoa itikasaakiri katxiãri iua sitatxi arikini, itxana:
—Ia sitatxi miramaneri atoko inakari !auari —itxana ninoa.
19 Iuasaaki itakarina atapani ikiiãna imatinaniuatiniãna.
Itxiapatana iuasaaki. Imatinaniuatana iuasaaki. Itxarina:
—! Erekari. ! Erekari. Kamatinanipitikari sitatxi miramaneri xipokini. Mitxi iuaã ikinimane maporo auakini apakapari kaiãopokoro txineiro, kotxi iuaã auari txineiropokoni. Eereka ãti oara napaka atoko ixipokapeka ikinika —itxana isãkirena.
20 Hĩtepekana Teoso tixine auakanii hĩpoxokoniuatako iua sitatxi xipokiniã. Hĩte Teoso nakitiakori hĩpoxokoniuatako. Hĩte Xesosi moianariakorii, hĩte Teoso sãkire sãpiretakanii pakini hĩpoxokoniuatako, kotxi Teoso arikapekari iua sitatxiã auakani hĩte imisiritinina xika.

Kai Miramaneri Potxoari Uinitimoni Okiko

21 Eereka ãti Teoso nitiri kataparari maĩkari kai meraminapoari. Kai triko kamiriãkari atoko itxa iua kai. Okari potxoari uinitimoni. Iua txari:
—Itapararitika kai nokini atoko, Papirónia sitatxiti miramaneri xipokini. !Atamataãkaika sitatxi iuaã —itxa isãkire.
22 Itxari iua sitatximoni:
—Xikari !ikenakotaãkaika ereẽ. !Auaika xikari viorãokata, koitxikata, trõpeta pakinikata. Ereẽ kãkiti parĩkauatini !auaika. Atarokiri kamiko ene !kakenakotikoikari.
23 Tirikapi kamara !katamatikoikari ereẽ. Taniriuatakani kiinirite ene !kakenakotikoikari. Ereẽ mitxi vẽtxirauatakani apiari itxauana. Ninoa atoko inakari !auari ikini itixiti. Kãkiti ereẽ auakani misirienetana ikini kãkiti ikini itixiti auakani, kotxi ninoa sãkire maerekatinoka —itxa Teoso nitiri sãkire.
24 Papirónia sitatxiti misiritaãka, kotxi iuaã auakani okapena Teoso sãkire sãpiretakani kãkiti Teoso nakitiakori. Ikinimane kãkiti itixi okakoni xika Papirónia sitatxiti xipokaãka.

19

Areroia, Peerekari Teoso

1 Eereka nikenakotari kãkiti sãkire, kaiãopokori kãkiti Teoso tixine auakani. Itaparasãkireritikana itxana:
—Areroia. Peerekari Teoso. Ate Teosone makatxakari kãkiti maerekani. Kaiotximereri aTeosone. Kaposotiireri.
2 !Ikerokari ikamakiti, kotxi atão inakarinoka ikama, ininiã atão imisiritinina maerekati kamakani. Erekarinoka ikama aTeosone. Iua misiritari Papirónia sitatxiti. Kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani iomatari kãkiti xinire ikini itixiti auakani xinire, kotxi oerekarina maerekati ĩtotxi nireẽkiti ikaminina. Teoso misiritana

Papirónia auakani, kotxi okana Teoso nitiriakori itixi auakani
—itxana ninoa sãkire.
3 Iuaĩkana itxana itaparakieneritikana:
—Areroia. Peerekari Teoso. Iua sitatxi miramaneri
arikapikako. Katxiãri iuaãkiri itimatxiãtapikako ãtipirika —
itxana.
4 Iuasaaki ninoa totiakori vĩtxi koatro pakini, ninoa
okĩtxinoka xãpokaĩtotakini ipi ipi pakini apaka, ipamakana
Teoso apisatoõ. Iuasaaki Teoso topãkanãta auĩtetxi topanere
nopini. Ninoa misãkiretari iua:
—Pite aTeosone. Peerekai pite. Ameẽ, areroia —itxana
ninoa.

Soti Auĩte Ĩtanorouatini Kiiniriti

5 Eereka nikenakotari Teoso topanereẽ auakari sãkire.
Itxari:
—Hĩte Teoso nitiriakori ikini itixiti auakanii, “Peerekari
aTeosone” hĩtxako. Hĩte auĩtetxi inakanii, auĩtetxi minakanii
apaka, hĩpĩkiniãri Teoso, “Peerekari aTeosone,” hĩtxako —itxa.
6 Iposo atoko nikenakotari itomaneri kãkiti sãkire ene atoko
itxa, ãparaã kai auiniãtaã auakari ene atoko itxa, ikarokirau-
atini ene atoko itxa. Nikenakotari ninoa sãkire:
—Areroia, peerekari Teoso, kotxi aTeosone, Apiananiri,
kaposotiireri, ikinimane auĩte itxaua —itxana ninoa.
7 —Mapoxokoniuata. Apoxokoniritika masãkirauata.
Matxari: “Peerekari Teoso.” Teoso Soti Auĩtene ĩtanorouatini
iketo apokapeka. Ĩtaniriuatakaro iua ĩkapani oãiamatapeka.
8 Osikaãka mãkatxi ereri, kasarori oieretaãkiti tĩkane —
itxana ninoa sãkire.
Teoso nakitiakori kamakiti atão inakari oa mãka atoko itxa.
9 Iposo atoko iua Teoso nitiri txano nota:
—Ia piõkatsopata. Iua Soti Auĩte ĩtanorouatini kiiniriti ke-
maĩtxitakoni poxokoniuata —itxa notamoni.
Iuaĩkana itxano:
—Ia nisãpiretakiti Teoso sãkire atão itxa.
10 Ikara nikenakotakasaaki nipamaka iua Teoso nitiri
apisatoõ, Teoso apisatoõ pamaãkarino atoko nitxaua. Txam-
ari iua txano:
—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite
atoko, pitariakori Xesosi sãpiretakiti auiãkani atoko. Teoso
apisatoõnani pipamakako. Xesosi sãpiretakiti iopinikari Teoso
sãkire sãpiretakani ãkixinire. Ininiã ninoa sãpiretari kãkiti atão
Teoso sãkire —itxa.

Kavaro Kasarori Nopini Topãkakari

11 Eereka natamatari Teoso tixineẽ auakari. Natamatari
kavaro kasarori. Iua kavaro nopini topãkakari ikamaenetak-
iti kamakari itxaua. Isãkire atãonoka. Atão imereẽri kãkiti
misiritiko imaerekani xika, kotxi iua imarotari ikinipoko

kãkiti kamakiti, ininiã ikamari atão. Inaiatana maerekati
kamakani, kotxi iua kamari atão.
12 Oki xamina tirinakari atoko itxa. Ikiiã ito auĩtetxi
saporiẽtane aua. Iuãka iõkatakori iĩtoã aua. !Kimarotikori iua
uãka. Iuanoka imarotari iuãka.
13 Arẽkatxinoka imãkaã aua. Iua akiritaãka, “Teoso Sãkire”
inakori.
14 Isotatoneakori, Teoso nitiriakori Teoso tixine auakani,
saãpota iuakata. Iua ĩkiika. Ninoa apaka topãka kavaro
kasarori nopini. Imãkana peereri, kasarori.
15 Iua “Teoso Sãkire” inakori namaã opokĩka iouata
mitaro neenamatxi ikamini ĩkapani. Kauanaro. Iua
iouataneẽ okanako imokaiakarini ikini ãti uãka, ininiã
ikini ãti uãka auĩte kataparari itxauako iua. Imisiritanako
ninoa imaerekanina xika. Ova katxaratiko atoko itxako
imisiritikona. Teoso kaposotiireri omanãkare ova katxaratiko
atoko itxako. Teoso iteene omanãkarauata iuasaaki kãkiti
maerekani xika.
16 Iua “Teoso Sãkire” inakori mãkaã, itapikeẽ apaka
iõkataãka: “Auĩtetxiakori auĩte. Apiananiri,” iõkataãka.

17 Iposo atoko natamatari ãti Teoso nitiri. Atokatxi
iotximereẽ itima. Iua itaparakieneritika akiritari ikinika
itano araãkani:

—Hina. Hãpoka Teoso kiiniritemoni. Mitari ikiinirite —itxa.

18 —Hina. Auĩtetxiakori xini hinika. Sotatoakori auĩteakori
xini hinika. Sotato xini apaka hinika. Kavaro xini hinika.
Hinikari kikiãkini kavaro nopini topãkakani xini apaka.
Hinikari ikini kãkiti xini, nitiritxi iamotakoni xini, nitiritxi
minakaniua xini, kãkiti apiatakani xini, kãkiti mapiatakani
xini apaka hinika —itxari itano araãkani.

19 Eereka nitikari iua potxoari uinitikiri. Iuakata aua itixi
auakani auĩteakori, isotatoneakori apaka. Ninoa apotiitaua,
iua kavaro kasarori nopini topãkakari isotatoneakorikata in-
aiatinina ĩkapani.
20 Iua neenamatxi xipoka atoko, iua potxoari uinitikiri
maĩkaãka. Isãkire sãpiretakari, atão minasãkiretakati, imaĩkaãka
apaka. Mitxi iua kamari posotiiretxi iua potxoari uini-
tikiri ĩkapani. Ikara posotiiretxi xika imisirienetana ninoa
potxoari uinitikiri takaõtxikare auaĩtotakini. Imisirienetana
ninoa iua kai kamakori teosonetakani. Iua potxoari uiniti
pokĩkaãtakari, isãkire sãpiretakari pakini, auãkipanika okaãka
ipoa atoko inakarimoni, ẽxópiri arikiniãtaã.
21 Isotatoneakori okapeẽka iouataã, kavaro kasarori nopini
topãkakari namaãkeroã. Iuasaaki ikinika maiori nikapena
ninoa xini. Kamitopekana. !Iposotaikarina ikinika okakoni
xini inikinina.

20

Mio Anokananisaaki

1 Eereka nitikari Teoso nitiri katxakaãpotini Teoso tixine
ĩkari. Iuakoã iua minaro xavi iua mamapotõkire irikotimoni.
Apaka iminari kohẽtxi mitari.
2 Iuasaaki imaĩkari iua imini mitapoari. Kitxakapirĩkarikara
iua imini. Iua maerekani matamatakoni auĩte, Satanasi
inakori. Iua maĩkari Satanasi. Iaxirikari kohẽtxiã, mio
anokanani imatĩpokotakani tĩkane.
3 Iua Teoso nitiri okari Satanasi iua aarikoã, tota itxari
itore. Ikakiriokari oa xavi itore sonaã, ininiã ! apakata
itore matakakiko. Ininiã mamapotõkire irikoti ãki ikaikota
Satanasi. !Iposotaikari imisirienetiniri ikini itixiti auakani.
Mio anokanani auako iriko ãki iua Satanasi. Mio ano napaãka
atoko auiritaãka ipokĩkini. Mapaõtinoka auiritaãka mapara
auini.
4 Eereka natamatari auĩtetxiakori topanere. Kaiãopokori
auari iuaã. Natamatari iua topaneretxi nopini topãkakani.
Ninoa txĩkitaãka auĩtetxi ininiuana. Iuasaaki natamatari
apanakini kãkiti. Mitxi sauakanopitakoni. Okapeẽkana Xe-
sosi iokanapirena, Teoso sãkire pakini isãpiretinina xika. !
Iteosonetarina iua potxoari uinitikiri. Iua kai kamakori !
iteosonetana. Iua potxoari uinitikiri takaõtxikare !itakana
iteẽtaãna, iuakoãna pakini. Iuaĩkana auapekana. Auĩtetxi
itxapekauana Kristokata. Mio anokanani auĩtetxi itxauana.
5 Ikara ipĩkani õkitikiko merepanika ipĩkani õkitikiko. Iua mio
anokanani napaãka atoko apanakini ipĩkani õkitikaãka.
6 Ipĩkani merepanika õkitikiko iuaĩkana auãki ininina ĩkapani,
Teoso nakitiakori itxauana ninoa. Teoso sikari erekari ni-
noamoni. !Atatsiitarina ãtião ipĩkitxi Teoso misiritakasaak-
ina maerekati kamakani. Sasetotxi itxauana, kotxi Teoso
nireẽkiti ikamana. Kristo nireẽkiti apaka ikamana. Mio
anokanani auĩtetxi itxauana Teosokata.

Satanasi Xamina Mitapoarimoni Okiko

7 Mio ano napaãka atoko, Satanasi kateia ãki auakari,
sikakaãkako. Ipokĩka mapara.
8 Iuasaaki Satanasi ĩpirixititari itixi kãkiti ikini ãti uãka
imisirienetini ĩkapani. Iua misãkiretari ãti uãka Koki inakori,
Makoki inakori pakini. Txamari na atão isãkire. Inirekari
ninoa neenamauatini iuakata. Apitiitana ninoa Teoso naki-
tiakori inaiatinina ĩkapani. Itori kãkiti Satanasi apotiitakini.
Uini ikipatxite atoko itxana.
9 Ĩpirixititarina itixi. Iakirokarina Teoso tiretakiti sitatxiti,
kãkiti Teoso nakitiakori auiniãtaã. Iuasaaki xamina iaxitikiri
katxaka. Ixipokana ninoa ikinikana.

10 Iuasaaki Satanasi, kãkiti misirienetakari, okaãka arikatxi
mitapoarimoni ẽxópiri arikikoãtaã. Iua potxoari uinitikiri,
isãkire sãpiretakari pakini okapeẽkaika iuaã. Iuaã ninoa atat-
siirauatapikako pokamara, ĩkanõka ãtipirika. !Ixipoka ninoa
atatsiirauatini.

Ipinakani Apakapari Iparĩkana Ĩki

11 Eereka natamatari auĩtetxi topanere kasarori mitari.
Natamatari iua inopini topãkakari. Iuasaaki patimari iaxiti,
itixi pakini ereẽkokini iua topãkakari apisatoõ. Iaxiti, itixi
pakini kona katamatikoikari.

12 Iposo atoko natamatari kãkiti mitxi ipinakani timini
Teoso topanere apisatoõ. Kãkiti apiarini, kãkiti poiãorini
pakini tima Teoso apisatoõ. Iposo atoko itori aãtsopa
katamẽkitataãka. Iua aãtsopaã aua ikinika kãkiti kamakiti.
Apaka ãti aãtsopa katamẽkaãka. Kãkiti uãka aua iua aãtsopaã
Teosokata auakani ĩkapani. Iuasaaki ninoa mitxi ipinakani
apakapari ikamakitina ĩki uai itixiã auakasaakina.

13 Ninoa mitxi potxoari uiniti ãki ipinakani apoka iuaã.
Mitxi kipatxiã ikatakoni apaka apoka iuaã. Ikini kãkiti ipĩkani
auiniãtaã auakani apoka iuaã. Ikinika apakapari ikamak-
itina ĩki, ikamakitina itixiã auakasaakina.

14 Eereka ipĩkitxi, ipĩkani auiniãtaã pakini okaãka iua
arikatxi mitapoarimoni. Iua arikatxi mitapoarimoni iuaĩkana
kãkiti ipina ãtião ipĩkitxi maxipokatimoni.

15 Kãkiti ãtipirika Teosokata auakani uãka aua Teoso
aãtsopateẽ. Kãkiti iuaã mauauãkatakani okaãka iua
arikatximoni.

21

Iaxiti, Itixi Pakini Amaneri Txapekaua

1 Eereka natamatari iaxiti amaneri, itixi amaneri pakini.
Iaxiti mitxiri ereẽkokape. Ĩkora itixi mitxiri ereẽkokape.
Potxoari uiniti !auaika.

2 Natamatari Teoso sitatxine Xerosareẽ amaneri. Iua si-
tatxi Teoso tixinekiri. Teoso paniãtari iua sitatxi ĩkorapokoriti
apokini. Natamatari ikatxakaãpotini. Iua sitatxi peereri. Sito
ĩtaniriuatakasaaki, omãka peereri oĩtanirimoni osini ĩkapani. Oa
sito erero atoko itxa iua sitatxi.

3 Nikenakotari Teoso topanereẽ auakari sãkire.
Itaparasãkireritika itxari:

—Uatxa Teoso kamari iua auini kãkiti sauaki. Iua ninoakata
aua. Iua nakitiakori itxauana. Teosora aua ninoakata. Ninoa
Teosone itxaua.

4 Iuasaaki iua kaxipokariko ninoa oki ãtsaã. ! Itxiap-
ataikana. Ipĩkitxi ! auaika. Matinanitxi ! auaika. Ãtsaãtxi !

auaika. Katsiiri !auaika. Ikinipoko mitxiri ereẽkokapeka uatxa
—itxa.
5 Iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari txari:
—Uatxa nikamari ikinipoko amaneri —itxa.
Apikomoni itxari notamoni:
—Piõkatsopatari nisãkire, kotxi nisãkire atão. Nisãpiretakiti
apokapitikako.
6 Apikomoni itxano:
—Uatxa niparĩka xipopeka. !Auaika. Merepitipanika iõka
Aopa inakori atoko nitxa, kotxi nota merepitipanika aua.
Imapotõkire iõka Ómika inakori atoko nitxa, kotxi ikinipoko
mapotõkire nitxaua apaka. Nisikari kãkiti posonatakani iãtini
ĩkapani. Na ninirekari iĩki. Iãtarinako ãparaã amomoãkiri. Iua
ãparaã txĩkitakari kãkiti ãtipirika Teosokata auini.
7 Nisikariko iua ãparaã kãkiti Satanasi nireẽkiti maka-
makanimoni. Ninoa Teosone nitxaua nota. Nota anaakori
itxauanako ninoa.
8 Kãkiti mataparaxinireni okaãkako xamina mitarimoni.
Teoso sãkire mauikakani apaka okaãkako iua xaminamoni.
Maerekati potxitakani, kokanirini, maerekati iĩtoãna
potxitakiti kamakani apaka okaãkako xamina mitapoa-
rimoni. Miĩti apaka okaãkako iuamoni. Teoso kamakori
teosonetakani okaãkako iuamoni. Ikinika kãkiti maxikatiĩka
sãpiretakani apaka okaãkako xamina mitarimoni. Ninoa kãkiti
ikinikana misiritaãkako arikatxi mitariã, ẽxópiri arikikoãtaã.
Iuaã kãkiti iuaĩkana ipina, ãtião ipĩkitxi maxipokatimoni —itxa
iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari sãkire.

Xerosareẽ Sitatxiti Amaneri

9 Ninoa Teoso nitiriakori setxi, iãtatxi setxi auakini, ãti ina
notamoni. Iua txari:
—Uai pina. Noerekaiko pite iua Soti Auĩte tiretakito ĩtanoro
ĩkapani —itxa.
10 Iua Erekari Matamatakoti anikano nota. Itxĩkitakari
Teoso nitiri anikinino oxiratari nopini. Mitaxiratariã
oerekano sitatxi Teoso nakiti Xerosareẽ inakori. Natamatari
iua sitatxi Teoso tixine potorikakari katxakaãpotini
ĩkorapokoritimoni.
11 Teoso iotximeretxikana aua iua sitatxi. Kai pomẽkoriri
kakaroneri xásipi inakori mẽkorĩkini atoko itxa iotximere. Iua
sitatxi iotximere peereri. Kristao mẽkori atoko itxa.
12 Pirikeri kai kamakori piriketari iua sitatxi. Iua pirikeri
mitapoari, paĩtanori. Iua pirikeri tosi itore aua. Teoso nitiri-
akori iaxitikini tosi nĩkatari iua tosi itore. Ikinika itore nopini
iõkataãka Isaeo anaakori uãka, kotxi Isaeo tosi imiakori aua.
13 Ipi ãti pakini iua itore atokatxi pokĩkinimoni. Ipi ãti
pakini iua itore atokatxi pokĩkini sanaremoni. Ipi ãti iua itore

atokatxi pokĩkini ikikomoni. Ipi ãti pakini iua itore atokatxi
ereẽkokinimoni.
14 Iua sitatxi pirikere tosi kai mitari nopini ikamaãka.
Ikinika iua kai nopini Soti Auĩte moianariakori uãka iõkataãka,
kotxi Soti Auĩte moianariakori tosi aua.
15 Iua Teoso nitiri notakata sãkirauatakari aua aãke oro ka-
makori iuakoã. Iua aãke iua sitatxi, itore, ipirikere pakini
iaõtiko.
16 Sitatxi tore atokatxi pokĩkinimoni ipotorika. Itore atokatxi
ereẽkokinimoni apoka. Iaõtari ipi mio, koatrosẽtosi pakini
kirómetro. Maioakari. Iuaĩkana ipotorika sitatxi itore atokatxi
pokĩkini sanaremoni. Itore atokatxi pokĩkini ikikomoni
apoka. Iaõtari iua atokotxikana ipi mio, koatrosẽtosi
pakini kirómetro. Eereka iaõtari sitatxi ĩtano timakari. Iua
atokotxikana ipi mio, koatrosẽtosi pakini kirómetro. Iua
Teoso nitiri iaõtari iua sitatxi iua aãkeẽ.
17 Iua Teoso nitiri iaõtari pirikeri timakari. Sesẽta metro
ĩtano. Teoso nitiri iaõrauata kãkiti iaõrauatini atokokana.
18 Iua pirikeri kai kamakori xásipi inakori. Iua sitatxi oro
kamakori. Kristao erero atoko itxa oa oro.
19 Iua kai mitari pirikeri patapi auakari ipataãka ikini sereti
kai soroã. Pomẽkoriri, kakaroneri iua kai soro.

Ãti iua kai mitari aua kai soro xásipi inakori.

Ãti iua kai mitari aua kai soro sapira inakori.

Ãti aua ákata inakori.

Ãti aua esimeráota inakori.

20 Ãti kai mitari aua kai soro satónia inakori.

Ãti kai mitari aua kai soro sátxio inakori.

Ãti aua krisórito inakori.

Ãti aua periro inakori.

Ãti aua topásio inakori.

Ãti aua krisópraso inakori.

Ãti aua xasĩto inakori.

Ãti aua ametxísita inakori.

21 Iua tosi itore tosi kai kasarori kamakori. Iua kai kasarori
pérora inakoro. Iua itore ãtika, pérora ãtoka kamakori. Oro
kamakori itxaua kimapori. Peereri. Pomẽkoriri. Kristao
atoko itxa ahoa.
22 Kona natamatari Teoso misãkiretiko aikoti. !Auari iua
aiko iua sitatxiã, kotxi Teoso Apiananiri kaposotiireri, iua
Soti Auĩte apaka iuaã auapikana.
23 Iuaã !inirekaãka atokatxi, kasiri pakini sitatxi iopinikini
ĩkapani, kotxi Teoso iotximere iopinikari ikinipoko. Iua Soti
Auĩte sitatxi tirikapite atoko itxaua.
24 Kãkiti maerekanitxi mauakini ikini ãti uãka auari iua
kamaraã. Kãkiti ikini itixiti auakani auĩteakori apokako iuaã

Teoso ipaxitinina ĩkapani, inirekakitina Teosomoni isikinina ĩkapani.

25 Iua sitatxi tore imatakakaãkapika. Ĩroãpikana kãkiti. !
Itotaãka, kotxi ĩkanõkari !auari iuaã.

26 Kãkiti ikini itixiti auakani anikariko ikinipoko erekari iua
sitatximoni Teoso ipaxitinina ĩkapani.

27 Kãkiti maerekati kamakani !auiritaãkana ĩroinina. Ĩtotxi
nireẽkiti kamakani !auiritaãkana ĩroinina. Atão masãpiretakani
apaka ! auiritaãkana ĩroinina. Kãkiti Teoso iõkauãkatakini
aãtsopateẽ, ninoanokara auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã. Iua
Soti Auĩte aãtsopateẽ auauãkatakani auapikako Teosokata.

22

Iua Ãparaã Iãtakari Aua Teosokata Ãtipirika

1 Eereka iua Teoso nitiri oerekano sõtoãri. Iua sõtoãri
mapotõkire ikiitaã Teoso itopanere aua. Apaka iua Soti Auĩte
itopanere aua iuaã. Iua ãparaã peereẽri. Kristao mẽkori atoko
itxa iua ãparaã. Iua ãparaã iãtakari !ipina. Ãtipirika auapika.

2 Iua sitatxi apanĩkaki aua ahoa mitapoari. Iua sõtoãri sa
ahoa apanĩkaki. Sõtoãri ĩtinikata aua amãtiirinape. Iua amãtiiri
tximakani ! ipina. Auapikana. ! Ipinaikana. Kasiri iaõka
iriuata iua amãtiiri. Ãti kasiriti iri ãtião, eereka ãti kasiriti
ãtião. Iuaĩkana ãti kasiriti ãtião. Itxaãpota iua amãtiiri iriuatini
iuaxiti. Tosi pakini kasiriti amãtiiri iriuata. Amãtiiri tsopa
sikataparatari kãkiti ĩto, ikinimane kãkiti itixi auakani ĩto.

3 Teoso misiritiniri kãkiti !auaika. Teoso, Soti Auĩte pakini
auĩtetxi itxauana iuaã. Teoso nitiriakori itixi auakani kamari
iua nireẽkiti.

4 Ninoa atamatariko itoõ. Teoso uãka iteẽtaãna auako.

5 Ĩkanõka ! auaika iuaxiti. Kãkiti iuaã kona nirekaikari
tirikapi, atokatxi kamara pakini, kotxi Teoso Apiananiri
iopinikari ikinika iuaã. Kãkiti iuaã auakani auĩtetxiakori itx-
auana ãtipirika.

6 Eereka iua Teoso nitiri txari notamoni:
—Atão nisãkire. Ia iaõka apokapitikako. Teoso Apiananiri
sikari Erekari Matamatakoti isãkire sãpiretakanimoni. Iua
paniãtari initiri itixine auakari oerekinina initiriakori itixi
auakani Teoso kamakiti apokini apisapanika —itxa iua Teoso
nitiri sãkire.

Xesosi Kanapiriini Pirena

7 —Hĩkenakota —itxa Xesosi. —Patimariko napokini ereẽ. Ia
aãtsopa sãpiretari ereẽ nikanapiriini pirena. Kãkiti auikiniãri
Teoso sãkire ia aãtsopa sãpiretakiti, apakapari erekari Teoso
sikakiti —itxa Xesosi.

8 Nota Xoãõ sãpiretai hĩte nitiãkiti. Nikenakotakiti apaka
nisãpiretai hĩte. Ikinika nikenakotaka atoko, ikinika nata-
mataka atoko, iuasaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ,
kotxi iua oerekari ikinipoko notamoni. Nipamaka iua
apisatoõ Teoso apisatoõ nipamakini atokokana.
9 Txamari iua Teoso nitiri txari notamoni:
—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite
atokokana nitxa. Pitariakori Teoso sãkire sãpiretakani Teoso
nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Ikini kãkiti
ia aãtsopa sãpiretakiti auiãkani Teoso nitiriakori itxauana. Ni-
noa atokokana nitxa nota. Teoso apisatoõnoka pipamakiniã
atãõ —itxa Teoso nitiri sãkire.
10 Iuaĩkana itxano nota:
—Ia aãtsopa sãpiretari Teoso kamakiti apokini apisapanika.
Na pikipatapiri ia aãtsopa sãpiretakiti, kotxi paĩtiki Teoso sãkire
iaõka apokapitikako.
11 Maerekati pikamapanika pinakasaaki, ininiã apikomoni
maerekati pikama. Maerekati piĩto nireẽkiti pikamapanika
pinakasaaki, ininiã apikomoni pikama. Atãõ inakari
pikaminiã, apikomoni atãõ inakari pikama. Teoso
nireẽkitinoka pikaminiã, ininiã apikomoni Teoso nireẽkitinoka
pikama —itxa.
12 —Hĩkenakota —itxa Xesosi. —Patimapaniriko napokini
ereẽ. Niminariko ikinimane parĩka ĩki ninoa apakapini
ĩkapani.
13 Iõkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitx-
aua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua.
Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka
atoko nota auapanika. Itixi kamiko apisapanika naua. Itixi
xipoka atoko nauapanika nota —itxa Xesosi.
14 Teoso sikari erekari iua nireẽkiti kamakanimoni. Ninoa
kãkiti auiritaãkako Teoso amãtiirite itximinina auapika inin-
ina tĩkane. Auiritaãkanako ĩroinina Teoso sitatxineẽ.
15 Kãkiti maerekati iĩtona nireẽkiti kamakani ! auiritaãka
ĩroinina iua sitatxitiã. Miĩti, ĩtanoro minakatokatika sirĩkakani,
kokanirini pakini ! auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã. Apaka
kãkiti ikamakitika teosonetakani ! auiritaãka ĩroinina iua si-
tatxitiã. Aãpirena potxitakani, atãõ minasãkiretakani pakini !
auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã.
16 —Nota, Xesosi txaua. Nota paniãtari ninitiri nitixine
auakari sãpiretiniri ia nisãkire pitemoni, ininiã ikara pite
sãpiretanako Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua. Tavii
apika mekaniririrano nota. Iõriki mitaro pokamara iatokopeka
inakasaaki ĩkaro atoko nitxa nota —itxa Xesosi.
17 Erekari Matamatakoti txari Xesosi:
—Uai pina.
Xesosi nakitiakori txari iua:
—Uai pina.

Hĩte ia nisãkire kenakotakanii, hĩtxariko:
—Uai pina.
Hĩte posonatakanii, uai hina. Hinirekiniãri, ia ãparaã hiãtako, kotxi ia ãparaã kãkiti auapininiika inĩkitaãkari. Ia ãparaã Teoso sikakiti kãkitimoni. Na piĩkitxitari.
18 Nota, Xoão, õtãkikari kãkiti ia Teoso sãkire iõkatsopatakori kenakotakani. Ia Teoso sãpiretakiti apokini apisapanika, isãpiretaua. Ia aãtsopa sãpiretari kãkiti misiritiko. Ninoa misiritiko atokotxikana Teoso misiritai hĩte, hĩkoketiniãri hĩteka sãkire Teoso sãkirekata.
19 Kãkiti kipatiniãri ipixini ia Teoso sãpiretakiti iõkatsopatakori, Teoso !auiritari iua tximininiri iua amãtiiri kãkiti auapininiika inĩkitaãkari. !Auiritari iua ĩroini isitatxineẽ. Ia aãtsopa sãpiretapekari iua amãtiiri, iua sitatxiti pakini.
20 Xesosi txari:
—Ia niokanapirena atão. Iposopeka napokini tĩkane.
Atxari iuamoni:
—Ameẽ. Ari, uai pina Xesosi, Apiananiri.
21 Xesosi Apiananiri sikari ikinipoko erekari ikinimane Teoso nakitiakorimoni. Ameẽ.